

A șasea parte din seria OUTLANDER

DIANA
GABALDON



PRIN
ZĂPADĂ
, ȘI CENUȘĂ

VOL. I

NEMIRA



DIANA GABALDON s-a născut pe 11 ianuarie 1952 în Arizona, unde locuiește și astăzi, împreună cu familia. A studiat zoologia la Northern Arizona University și biologia marină la University of California, San Diego, și are un doctorat în ecologie. A fost profesor universitar înainte de a se dedica în întregime literaturii. A semnat numeroase articole științifice și de popularizare a științei înainte de a deveni scriitoare full-time. În anul 1991 a debutat cu romanul *Călătoria* (recompensat, printre altele, cu Romance Writers of America's RITA Award), primul volum din seria *Outlander*, concepută inițial ca trilogie. După mărturisirea scriitoarei aflate la debut, care era departe de a bănuși succesul ce va urma, cartea a rezultat, după o documentare „de modă veche”, din interesul pentru călătoria în timp și pentru universul scoțian. Romanul a cucerit imediat publicul și au urmat încă șapte romane în aceeași serie, toate bestselleruri *New York Times*: *Dragonfly in Amber* (*Talismanul* – Nemira, 2016), *Voyager* (*Cercul de piatră* – Nemira, 2017), *Drums of Autumn* (*Tobele toamnei* – Nemira, 2017), *The Fiery Cross* (*Crucea de foc* – Nemira, 2018), *A Breath of Snow and Ashes* (*Prin zăpadă și cenușă* – Nemira, 2019), *An Echo in the Bone* și *Written in My Own Heart's Blood*. Seria a fost publicată în 26 de țări și a inspirat, începând cu anul 2014, un serial de televiziune american care se bucură de mare succes. Printre celelalte scrieri ale autoarei se numără seria *Lord John*, precum și povestiri apărute în antologii și volume colective.

DIANA
GABALDON

PRIN
ZĂPADĂ
ȘI CENUȘĂ
VOL. I

Traducere din limba engleză
Gabriel Stoian

NEMIRA

Coperta: Adnan Vasile
Redactor: Maria CRĂCIUN
Tehnoredactor: Magda BITAY
Lector: Ecaterina DERZSI
Tehnoredactor epub: Magda BITAY

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GABALDON, DIANA

Prin zăpadă și cenușă / Diana Gabaldon; trad. din lb. engleză: Stoian Gabriel. -
București : Nemira Publishing House, 2019

2 vol.

ISBN print 978-606-43-0545-9

ISBN .epub 978-606-43-0810-8

ISBN .mobi 978-606-43-0811-5

I. Stoian, Gabriel (trad.)

821.111

Diana Gabaldon
A BREATH OF SNOW AND ASHES
Copyright © 2005 by Diana Gabaldon
All rights reserved.
© Nemira, 2019

ARMADA este un imprint al Grupului editorial **NEMIRA**

Orice reproducere, totală sau parțială,
a acestei lucrări și închirierea acestei cărți
fără acordul scris al editorului sunt strict interzise
și se pedepsesc conform Legii dreptului de autor.

Cuprins

Cuprins

[PARTEA ÎNTÂI. Zvonuri de război](#)

[PARTEA A DOUA. Adunarea umbrelor](#)

[PARTEA A TREIA. Există un timp pentru toate](#)

[PARTEA A PATRA. Răpirea](#)

[PARTEA A CINCEA. Marile nesperanțe](#)

[PARTEA A ȘASEA. Pe munte](#)

[PARTEA A ȘAPTEA. Totul o ia la vale](#)

*Această carte se dedică
lui Charles Dickens,
Robert Louis Stevenson,
Dorothy L. Sayers,
John D. MacDonald
și P.G. Wodehouse*

MULȚUMIRI

Nenumăratele mele mulțumiri se îndreaptă spre:

Cei doi editori minunați, Jackie Cantor și Bill Massey, pentru intuiție, sprijin, sugestii bune („Ce se întâmplă cu Marsali?!“), reacții entuziaste („Bravo!“) și comparații (favorabile, mă grăbesc să adaug) cu Charles Dickens.

Excelenții și admirabilii mei agenți literari Russell Galen și Danny Baror, care fac foarte multe pentru a aduce aceste cărți în atenția lumii și îmi ajută copiii să urmeze colegiul.

Bill McCrea, curator la North Carolina Museum of History, și personalul lui, pentru hărți, schițe biografice, informații generale și pentru un dejun minunat în muzeu. Am savurat preparatele lor cu brânză!

Personalul de la Centrul pentru Vizitatori de la câmpul de luptă Moore's Creek Bridge, pentru amabilitatea și atenția pe care mi-au acordat-o și pentru că mi-a dat aproape douăzeci de kilograme de cărți noi și interesante, îndeosebi lucrări precum *Roster of the Patriots in the Battle of Moore's Creek Bridge and Roster of the Loyalists in the Battle of Moore's Creek Bridge*, și pentru explicațiile despre ce înseamnă o ploaie înghețată, deoarece tocmai avuseseră parte de așa ceva. În Arizona nu ne confruntăm cu un asemenea fenomen.

Linda Grimes, pentru că a pariat cu mine că nu voi putea scrie o scenă atrăgătoare despre scobitul în nas. Asta este numai greșeala ei.

Barbara Schnell, superumană, care inspiră un respect deosebit, pentru că a tradus cartea în limba germană în timp ce eu o scriam, aproape în același timp cu mine, pentru a o încheia la vreme în vederea lansării ei în limba germană.

Silvia Kuttny-Walser și Petra Zimmerman, care au mutat munții din loc pentru a susține debutul în limba germană.

Doctor Amarilis Iscold, pentru nenumărate amănunte și sfaturi și pentru că tot timpul a fost cât pe ce să se rostogolească pe podea de răs la scenele care țineau de medicină. Orice alte libertăți sau greșeli făcute îmi aparțin în întregime.

Doctor Doug Hamilton, pentru recomandări de expert în domeniul stomatologiei și privind ceea ce se poate face sau nu cu un forceps, o sticlă de whisky și o pilă pentru pilirea dinților de cai.

Doctor David Blacklidge, pentru sfaturi utile privind producerea eterului, folosirea lui și pericolele pe care le prezintă eterul.

Doctor William Reed și doctor Amy Silverthorn, care m-au ajutat să respir în anotimpul polenului, astfel încât să pot termina această carte.

Laura Bailey, pentru comentarii de sepecialitate – cu desene, ca să vedeți – privind îmbrăcămintea de epocă și îndeosebi pentru sugestii utile despre modul în care poate fi înjunghiată o femeie care poartă corset cu fanoane de balenă.

Christiane Schreiter, ale cărei calități de detectiv (și prin bunăvoința bibliotecarilor de la Biblioteca Braunschweig) mă fac să fiu datoare pentru versiunea în germană a fugii pe cal a lui Paul Revere.

Reverendul Jay McMillan, pentru o sumedenie de informații utile și fascinante privind Biserica Prezbiteriană din America colonială, Becky Morgan, care m-a prezentat reverendului Jay, și doamnei Amy Jones, pentru informații legate de doctrina prezbiteriană.

Rafe Steinberg, pentru informații despre date, marea și, în general, lucruri care țin de navigația pe mare, mai ales pentru informația utilă că marea se schimbă la douăsprezece ore. Orice greșeli în această privință îmi aparțin în exclusivitate. Iar dacă marea nu s-a produs la ora cinci dimineața pe 10 iulie 1776, nici nu vreau să aflu.

Asistenta mea, Susan Butler, care s-a confruntat cu zece milioane de post-it-uri, a fotocopiat trei exemplare a câte 2 500 de pagini de manuscris, și a trimis totul prin FedEx pretutindeni, eficient și la vreme.

Neobosita și zeloasa Kathy Lord, care a redactat întregul manuscris într-un timp extrem de scurt, fără să orbească sau să-și piardă simțul umorului.

Virginia Norey, Zeița Graficii de Carte, care a reușit încă o dată să îngrămădească tot între două coperte și să o facă nu doar lizibilă, ci și elegantă.

Steven Lopata, pentru recomandări tehnice de neprețuit privind exploziile și incendierea unor lucruri.

Arnold Wagner, Lisa Harrison, Kateri van Huystee, Luz, Suzann Shepherd și Jo Bourne, pentru recomandări tehnice despre măcinarea pigmentilor, depozitarea vopselelor și alte amănunte pitorești, cum ar fi cel despre culoarea „maro egiptean“, care se face din mumii măcinate. Nu am reușit să îmi dau seama cum să strecur asemenea lucruri în carte, însă ele erau prea prețioase pentru a nu le împărtăși.

Karen Watson, pentru remarcabilul comentariu al fostului ei cumnat despre senzația pe care o are cineva care suferă de hemoroizi.

Pamela Hatchet, pentru excelenta și sugestivă ei descriere a felului în care pătrunde o așchie de aproape zece centimetri sub o unghie.

Margaret Campbell, pentru minunatul exemplar din *Piedmont Plantation*.

Janet McConnaughey, pentru viziunea ei despre Jamie și Brianna jucând brag¹.

Marte Brengle, Julie Kentner, Joanne Cutting, Carol Spradling, Beth Shope, Cindy R., Kathy Burdette, Sherry și Kathleen Eschenburg, pentru sfaturi utile și comentarii antrenante privind Imnurile de tristețe și durere.

Lauri Klobas, Becky Morgan, Linda Allen, Nikki Rowe și Lori Benton pentru sfaturi tehnice despre fabricarea hârtiei.

Kim Laird, Joel Altman, Cara Stockton, Carol Isler, Jo Murphey, Elise Skidmore, Ron Kenner și mulți, mulți (mulți, mulți) alți participanți la Compuserve Literary Forum (în prezent redenumit Books and Writers Community (<http://community.compuserve.com/books>), însă același grup de oameni excentrici și eclecticici, deținând comori de erudiție și o sursă de lucruri

de-a dreptul ciudate, pentru contribuția lor la link-uri, realități și articole despre care au socotit că îmi vor fi de folos. Întotdeauna folosesc astfel de sugestii.

Chris Stuart și Backcountry, pentru CD-urile lor minunate primite în dar, *Saints and Strangers* și *Mohave River*, despre care am scris în această carte.

Ewan MacColl, a cărui interpretare a piesei *Eppie Morrie* a inspirat capitolul 85.

Gabi Eleby, pentru șosete, fursecuri și, în general, pentru sprijin moral, și Doamnelor din Lallybroch, pentru nemărginita lor bunăvoință, exprimată prin cutii cu mâncare, cărți de vizită și cantități enorme de săpun, atât din comerț, cât și făcut în casă („Jack Randall Lavender“ e plăcut și îmi place foarte mult cel numit „Breath of Snow.“ Însă „Lick Jamie All Over“ a fost atât de dulce, că unul dintre câinii mei l-a mâncat).

Bev LaFrance, Carol Krentz, Gilbert Sureau, Laura Bradbury, Julianne, Julie și alte câteva persoane agreabile, ale căror nume, din nefericire, am uitat să mi le notez, pentru ajutorul acordat cu expresiile în limba franceză.

Monika Berrisch, pentru că m-a lăsat să iau cu împrumut *persona* ei.

Și soțul meu, Doug Watkins, care de data asta mi-a oferit primele rânduri ale Prologului.

Joc de cărți din secolul al XVI-lea, premergător pocherului, cu trei cărți, în loc de cinci, în care se licitează (n. tr.).

PROLOG

Țimpul înseamnă o mulțime de lucruri care înseamnă Dumnezeu, așa zic oamenii. El există întotdeauna dinainte și nu are sfârșit. Este atotputernic – nimic nu poate rezista trecerii lui, nu-i așa? Nici munții, nici armatele.

Iar timpul, desigur, vindecă tot. Totul se rezolvă, că e îndeajuns timp: durerile se uită, greutățile se depășesc, iar pierderile sunt asumate.

„În sudoarea feței tale îți vei mânca pâinea ta, până te vei întoarce în pământul din care ești luat; căci pământ ești și în pământ te vei întoarce.“²

Iar dacă timpul este ceva apropiat de Dumnezeu, Memoria trebuie să fie totuna cu Diavolul.

Facerea, 3:19 (n. tr.).

PARTEA ÎNTÂI
ZVONURI DE RĂZBOI

O CONVERSAȚIE ÎNTRERUPTĂ

Câinele i-a depistat din prima. Deși era beznă, Ian Murray mai mult a simțit decât a văzut capul lui Rollo ridicându-se brusc de lângă coapsa lui și ciulind urechile. A pus o mână pe gâtul câinelui și i-a pipăit blana zbârlită în semn de avertisment.

Întrucât erau extrem de obișnuiți unul cu altul, nici măcar n-a gândit conștient „Oameni“, ci a dus mâna cealaltă la cuțit și a rămas neclintit, doar respirând. Ascultând.

Pădurea era tăcută. Mai erau câteva ore până în zori, dar aerul era nemișcat ca acela dintr-o biserică, iar negura, ca fumul din cădelniță, se înălța încet din pământ. Se întinsese să se odihnească pe trunchiul prăbușit al unui tulipier uriaș, preferând gădilăturile micilor păduchi de lemn în locul umezelii pătrunzătoare. Stătea cu mâna lipită de blana câinelui, așteptând.

Rollo mârâia încet și fără oprire, dar Ian abia dacă îl auzea, însă îl simțea cu ușurință, iar vibrațiile îi urcau prin braț, stârnindu-i toți nervii din corp. Nu adormise – oricum nu mai dormea noaptea –, dar stătuse liniștit, privind bolta cerului, cufundat în cearta lui obișnuită cu Dumnezeu. Liniștea se risipise odată cu tresăririle lui Rollo. S-a ridicat încet în șezut, trecându-și picioarele peste bușteanul pe jumătate putred, și a simțit că inima îi bate mai repede.

Avertismentul lui Rollo nu se schimbase, însă el a întors capul mare, urmărind ceva nevăzut. Era o noapte fără lună. Ian a văzut siluetele neclare ale copacilor și umbrele mișcătoare ale nopții, dar nimic altceva.

Apoi a auzit. Trecea cineva. Destul de departe, dar apropiindu-se clipă de clipă. S-a ridicat și a pășit ușor într-un loc întunecos de sub un brad parfumat.

A plescăit din limbă, Rollo a încetat să mârâie și l-a urmat, tăcut ca lupul care îi fusese tată.

Adăpostul lui Ian dădea spre o zonă de vânătoare. Însă oamenii care urmau acel drum nu porniseră la vânătoare.

Albi. Era ciudat, chiar mai mult. Nu îi vedea, dar nici nu era nevoie; zgomotele pe care le făceau erau greu de confundat. Și indienii care călătoreau făceau zgomot, iar mulți dintre highlanderii între care trăia se puteau deplasa ca niște fantome prin pădure, însă acum n-a avut nicio îndoială. Metal, asta era. A auzit zornăitul harnașamentelor, clinchetul nasturilor de metal și al cataramelor, dar și al țevelor de pușcă.

Și erau mulți. Atât de aproape, că deja le simțea mirosul. S-a aplecat puțin în față ca să surprindă un indiciu, orice.

Aveau la ei blănuri de animale; a simțit izul de blană rece, cu sânge uscat, care probabil că îl trezise pe Rollo, însă oamenii nu erau vânători, sigur, pentru că erau prea mulți. Asemenea vânători merg de obicei singuri sau doi câte doi.

Oameni săraci și murdari. Nu vânători, nici vorbă. În acel anotimp era ușor să vâneză cu capcane, însă inșii cu pricina emanau un miros de oameni flămânzi. Iar sudoarea le duhnea a băutură proastă.

Se apropiaseră de el, ajungând la vreo trei metri de el. Rollo a scos un pufnet vag, iar Ian i-a strâns iar botul cu mâna, numai că oamenii făceau prea multă zarvă ca să îi audă. A numărat pașii celor care treceau prin dreptul lui, zgomotele făcute de gamele și de cutiile cu cartușe, gemetele provocate de rănile de la picioare și suspinele provocate de extenuare.

Douăzeci și trei de oameni, a numărat el, plus un catâr – ba nu, doi; auzea scârțâitul coșurilor pline și felul dușmănos în care respiră un catâr, mereu gata să se plângă.

Oamenii nu i-ar fi descoperit, însă o adiere de vânt a purtat mirosul lui Rollo până la catări. Un răcnet asurzitor a spintecat întunericul, iar în fața lui

pădurea a explodat într-un vacarm de zgomote și strigăte de oameni surprinși. Ian fugea deja când, în urma lui, s-au auzit pocnete de pistol.

– *A Dhia!*

Ceva l-a lovit în cap și s-a prăbușit în față. O fi murit?

Nu. Îngrijorat, Rollo și-a vârât botul umed în urechea lui. Capul îi vuia ca un stup și a văzut străfulgerări de lumină în fața ochilor.

– *Fugi! Ruith!* i-a zis gâfâind, împingând câinele. Fugi de aici! Du-te!

Scheunând în adâncul gâtlejului, animalul a ezitat. Ian nu vedea, dar a simțit corpul mare al patrupedului care a dat să plece, apoi s-a întors, încă nehotărât.

– *Ruith!*

S-a ridicat pe mâini și genunchi, l-a îndemnat din nou, iar câinele s-a supus în cele din urmă și a rupt-o la fugă, așa cum fusese dresat.

Chiar dacă ar fi reușit să se ridice în picioare, tot nu mai avea timp să fugă. A căzut cu fața în jos, și-a înfipt mâinile și labele picioarelor în stratul de frunze pe jumătate putrezite și s-a zvârcolit cu disperare, îngropându-se.

Cineva i-a tras un picior între omoplați, însă icnetul lui a rămas înfundat în frunzele ude. Nu avea importanță, pentru că oamenii făceau mult zgomot. Cel care îl călcase nu l-a observat; îl lovide din întâmplare, căci, cuprins de panică, insul acela alerga și probabil crezuse că a dat peste un buștean putred.

Împușcăturile au încetat. Nu și strigătele, dar Ian nu înțelegea nimic. Știa că zace întins pe burtă, simțea umezeala rece pe obraji și mirosul tare de frunze moarte, dar parcă era beat, iar lumea se rotea încet în jurul lui. După prima explozie de durere, capul nu-l mai durea chiar atât de tare, dar nu era în stare să și-l ridice.

I-a trecut vag prin cap că nimeni nu ar afla, dacă ar muri acolo. Mama lui s-ar îngrijora, fiindcă nu știa ce se întâmplase cu el.

Zgomotele se auzeau acum mai încet și par într-o ordine. Cineva încă răcnea, iar cuvintele îi sunau ca niște comenzi. Indivizii plecau. S-a gândit ca prin vis

că ar putea striga spre ei. Dacă ar fi văzut că e alb, poate că l-ar fi ajutat. Ori poate nu.

A rămas tăcut. Ori murea, ori trăia. Dacă era pe moarte, nu avea cine să îl ajute. Dacă nu, atunci, nu avea nevoie de ajutor.

Păi, nu? am întrebat, a gândit Ian, reluându-și calm discuția cu Dumnezeu ca și cum ar fi stat pe trunchiul tulipierului, privind în adâncimile cerului. Un semn, am spus, dar nu mă așteptam să fii atât de prompt.

CABANA OLANDEZĂ

Martie 1773

Nimeni n-a avut habar de existența cabanei decât în clipa în care Kenny Lindsay a văzut flăcările, în timp ce urca spre pârâu.

– Nici n-aș fi văzut-o, a repetat el, probabil pentru a șasea oară. Doar că se întuneca. Dacă era lumină, n-aș fi văzut-o, zău.

Și-a trecut palma murdară peste față, dar nu a putut să-și dezlipească ochii de la șirul de cadavre de la marginea pădurii.

– Au fost sălbatici, *Mac Dubh*? a continuat. Nu i-au scalpat, da' poate...

– Nu.

Jamie a pus delicat batista mânjită de funingine pe fața învinețită a unei fetițe moarte, rămase cu ochii deschiși.

– Niciunul nu e rănit, i-a explicat. Ai văzut și tu când i-ai scos de acolo, nu?

Cu ochii închiși și tremurând necontrolat, Lindsay a clătinat din cap. Era spre sfârșitul după-amiezii și, deși era o zi de primăvară friguroasă, toți bărbații transpiraseră.

– Nu m-am uitat, a spus el simplu.

Îmi simțeam mâinile ca de gheață, amorțite precum carnea moartei pe care o examinam. Oamenii erau morți de mai mult de o zi; rigiditatea de corp neînsuflețit trecuse, acum cadavrele erau flasce și reci; frigul de la munte le ferise deocamdată de umilințele aduse de putrefacție.

Stând nemișcată, respiram ușor; aerul era încărcat de mirosul înțepător de lemn ars. Firicele de abur se ridicau din când în când din rămășițele

carbonizate ale cabanei minuscule. L-am văzut cu coada ochiului pe Roger dând cu piciorul într-un buștean, aplecându-se și ridicând ceva de sub buștean.

Kenny bătuse la ușa noastră cu mult înainte de primele raze de lumină, scoțându-ne din paturile calde. Veniserăm în grabă, chiar dacă știam că era mult prea târziu pentru a ajuta pe cineva. Veniseră și câțiva arendași de la Fraser's Ridge; Evan, fratele lui Kenny, stătea lângă Fergus și Ronnie Sinclair, sub pomi, și șușoteau în gaelică.

– Englezoaico, poți afla ce i-a ucis? m-a întrebat Jamie tulburat, lăsându-se pe vine alături de mine. Pe cei de sub copaci. Știu ce a ucis-o, a continuat și a făcut semn către moarta din față.

Fusta lungă a femeii s-a înfoiat puțin în vânt, iar poalele s-au ridicat, lăsând la vedere picioarele lungi și subțiri, încălțate cu saboți din piele. Avea mâinile la fel de subțiri întinse pe lângă trup. Era înaltă, dar nu la fel de înaltă ca Brianna, am gândit eu și am căutat imediat din ochi părul strălucitor al fiicei mele, care se mișca printre crengile copacilor de pe partea cealaltă a luminișului.

Întorsesem șorțul răposatei ca să-i acopăr cu el partea de sus și capul. Avea mâinile înroșite și palmele bătucite, însă, judecând după fermitatea coapselor și zveltețea trupului, am bănuit că nu avea mai mult de treizeci de ani, ba poate chiar mult mai puțin. N-aveai cum să-ți dai seama dacă fusese frumoasă sau nu.

Auzind remarca lui Jamie, am clătinat din cap.

– Nu cred că a murit arsă, am spus eu. Uite, picioarele și labele au rămas neatinsse. Probabil că s-a prăbușit peste vatră. I-a luat foc părul și flăcările s-au dus spre umeri și rochie. O fi zăcut aproape de perete sau de gaura de fum, iar flăcările au atins-o. După aceea a luat foc toată cabana.

Rămas cu ochii la moartă, Jamie a dat din cap.

– Da, așa se explică. Dar ce i-a ucis pe toți, englezoaico? Ceilalți sunt pârliti doar un pic, nu arși ca ea. Au murit înainte să se facă scrum cabana, că niciunul nu a fugit. Să fi fost vreo boală mortală?

– Nu cred. Să mă uit și la ceilalți încă o dată.

Am pășit încet de-a lungul șirului de cadavre cu fețe acoperite, aplecându-mă deasupra fiecăruia să mă uit sub giulgiurile improvizate. Multe boli puteau fi fatale în acele vremuri – fără antibiotice și fără posibilitatea de a administra fluide decât oral sau prin rect, o simplă diaree te putea ucide în mai puțin de douăzeci și patru de ore.

Văzusem asemenea lucruri îndeajuns de des ca să le recunosc imediat; e valabil pentru orice doctor, iar eu practicasem medicina mai bine de douăzeci de ani. În secolul ăsta mă trezisem în situații cu care nu mă confruntasem în secolul meu, îndeosebi boli oribile provocate de paraziți, venite odată cu dezvoltarea comerțului cu sclavi aduși de la tropice, dar nu un parazit îi ucisese pe sărmanii aceia și nici vreo boală de care să am știință, care lăsa asemenea semne asupra victimelor.

Toate cadavrele – femeia arsă, încă una, mult mai bătrână, și trei copii – fuseseră găsite în casa în flăcări. Kenny le scosese cu puțin timp înainte de prăbușirea acoperișului, apoi venise să ceară ajutor. Muriseră toți înainte de declanșarea incendiului, muriseră în același timp, apoi, pentru că focul începuse să mocnească după ce femeia căzuse moartă peste vatră?

Victimele fuseseră întinse jos, sub crengile unui molid uriaș, iar bărbații se apucaseră să sape un mormânt comun în apropiere. Brianna a rămas cu capul plecat lângă fetița cea mai mică.

Am îngenuncheat lângă trupșorul copilei, iar ea de cealaltă parte.

– Ce a fost? a întrebat ea încet. Otravă?

Surprinsă, am ridicat privirea spre ea.

– Cred că da. Cum de ți-a venit ideea?

Ea a arătat din cap spre chipul cu nuanțe albastrui de sub noi. Încercase să închidă ochii fetiței, dar îi erau umflați sub pleoape, dându-i o expresie de oroare și uimire. Trăsăturile ei delicate, simple, erau contorsionate într-un rictus de agonie și avea urme de vomă în colțurile gurii.

– Manualul fetei-cercetaș, a spus Brianna.

S-a uitat spre bărbați, însă niciunul nu se afla în apropiere ca să audă. Buzele i-au tresărit și și-a mutat privirea de la cadavru, întinzând o mână în față:

– „Nu mâncați ciuperci cu aspect ciudat“, a citat ea. „Există multe specii otrăvitoare, însă doar de un specialist le poate deosebi.“ Roger le-a găsit crescute într-un cerc de vrăjitoare pe lângă bușteanul de acolo.

Pălării cărnoase, umede, de un cafeniu-deschis cu negi albi, cu lamelele deschise și piciorușe subțiri, atât de palide, că păreau aproape fosforescente în umbra molidului. Aveau o înfățișare plăcută, normală, care le contrazicea puterea de a ucide.

– Ciuperca panteră, am zis eu, mai mult pentru mine, și am ridicat cu grijă una din palma ei. *Agaricus pantherinus* sau cum s-or numi, când cineva va ajunge să le denumească în mod adecvat. *Pantherinus*, fiindcă ucid iute – ca o felină care atacă.

Am văzut că pe antebraț i se face piele de găină și i se ridică perișorii moi și aurii. Și-a înclinat palma și a lăsat restul ciupercilor să cadă.

– Dar ce om cu mintea întreagă ar mânca ciuperci otrăvitoare? a întrebat, ștergându-și palma de rochie, cutremurându-se ușor.

– Oameni care nu știu altceva. Oameni flămânzi, probabil, am răspuns eu încet.

Am ridicat o mână a fetei și mi-am plimbat degetele peste oasele delicate ale antebrațului ei. Pântecul mic avea semne de umflare, dar nu mi-am dat seama dacă de la malnutriție sau de la modificările postmortem, iar claviculele erau ascuțite ca niște lame de seceră. Toate cadavrele erau slabe, dar nu până la emaciere. M-am uitat spre umbrele albastrui al versantului de deasupra cabanei. Era cam devreme pentru a căuta de mâncare, dar în pădure exista hrană din belșug – pentru cei care se pricepeau să o recunoască.

Jamie a îngenuncheat alături de mine, lăsându-și ușor mâna pe spatele meu. Deși era frig, o dâră de sudoare i se scurgea pe gât, iar părul des și roșcat îi era

întunecat la tâmples.

– Am pregătit mormântul, a șoptit, ca și cum s-ar fi temut că o trezește pe copilă, dacă vorbește mai tare. Astea au ucis-o?

A făcut semn spre ciupercile împrăștiate pe jos.

– Așa cred. Pe ea și pe ceilalți. Te-ai uitat în jur? Știe cineva cine au fost?

– Nu-s englezi, a clătinat el din cap, hainele nu se potrivesc. Germanii s-ar fi dus la Salem, sunt oameni de clan, nu se stabilesc undeva de capul lor. Probabil că erau olandezi, a făcut el semn spre saboții din lemn din picioarele bătrânei, crăpați și pătați de prea multă folosire. În primul rând, n-am găsit cărți sau înscrisuri. Nimic care să ne spună numele lor. Însă...

– Nu se află aici de mult.

Auzind răspunsul acesta șoptit, reținut, am ridicat privirea. Venise Roger. S-a lăsat pe vine lângă Brianna și a făcut semn cu capul spre rămășițele fumegânde ale cabanei. În apropiere fusese înjghebată o grădiniță, însă puținele plante de acolo nu erau decât niște muguri, iar frunzele abia apărute erau moi și înnegrite de la gerul târziu. Nu existau șoproane, nici urmă de animale, nici vreun catâr sau porc.

– Emigranți recent, a șoptit Roger. Nu slugi tocmite, asta a fost o familie. Nici nu erau obișnuiți cu munca pământului; mâinile femeilor prezintă bășicări și răni făcute recent.

Fără să-și dea seama, și-a trecut palmele mari peste pânza aspră a pantalonilor de la genunchi; erau pline de bătăături, ca și ale lui Jamie, deși avusese piele delicată de învățat. Și-a amintit durerile prin care trecuse până se obișnuise.

– Mă-ntreb dacă mai au rude în... în Europa, a murmurat Brianna, aranjând părul blond al fetei pe frunte, apoi punându-i batista la loc peste față. I-am văzut mărul lui Adam mișcându-se când a înghițit. Nu vor ști ce s-a întâmplat cu ei.

– Așa e, a răspuns Jamie, ridicându-se brusc. Se spune că Domnul îi apără pe cei săraci cu duhul, dar cred că până și El își pierde răbdarea din când în când.

S-a întors și le-a făcut semne lui Lindsay și lui Sinclair.

– Căutați-l pe bărbat! i-a poruncit lui Lindsay.

Toți au întors capul spre el.

– Pe bărbat? a repetat Roger, apoi s-a uitat brusc spre cabană, pentru că și-a dat seama despre ce era vorba. Dar... cine le-a construit cabana?

– Puteau să o construiască și niște femei, a vorbit Bree, ridicând bărbia.

– Da, *tu* ai fi putut, a spus el, tresărind ușor când s-a uitat spre soția lui.

Brianna arăta ca Jamie și nu doar la culoarea părului. Avea un metru și optzeci înălțime și brațele tari ca ale tatălui ei.

– Probabil că puteau, dar nu ele au înălțat-o, i-a repezit Jamie.

A făcut un semn spre ce mai rămăsese din cabană, în care puținele piese de mobilier încă își păstrasera formele fragile. Cât m-am uitat eu într-acolo, vântul de seară a coborât pe pantă, spulberând ruinele, iar resturile unui taburet s-au năruit fără niciun zgomot, făcându-se praf și pulbere, iar norișori de funingine și lemn ars s-au mișcat fantomatic deasupra țărânei.

– Ce vrei să spui?

M-am ridicat și am ajuns la el, după care am privit spre cabană. Înăuntru nu mai rămăsese nimic întreg, deși coșul de fum era în picioare, iar unele porțiuni de perete rămăseseră la locul lor, cu buștenii căzuți și așezați ca la un joc de marocco.

– Nu văd nimic din metal, a spus el, făcând un semn spre vatra înnegrită, în care se aflau rămășițele unui cazan, crăpat în două din cauza căldurii, după ce conținutul se evaporase. Nu văd vase, în afară de ăsta, care e prea greu pentru a-l căra. Nici unelte. Nici un cuțit și nici secure și e clar că cel care a construit cabana a avut nevoie de așa ceva.

Am înțeles; buștenii aveau coajă pe ei, însă la noduri și la capete se vedea limpede că le atinsese o secure.

Încruntându-se, Roger a ridicat o creangă lungă de pin și s-a apucat să scoțoască prin movilele de cenușă și resturi, voind să se asigure. Kenny

Lindsay și Sinclair nu s-au sinchisit; Jamie le spusese să caute un bărbat, iar ei au plecat imediat să îi execute ordinul, dispărând în pădure. Fergus s-a dus cu ei. Evan Lindsay, fratele lui, Murdo, și cei doi McGillivray s-au apucat să adune pietre ca să facă un tumul.

– Dacă a *existat* un bărbat, să le fi părăsit el pe femei? a murmurat Brianna spre mine, plimbându-și privirea de la tatăl ei spre șirul de cadavre. Femeia asta o fi crezut că nu vor supraviețui singure?

Și astfel își luase viața, ucigându-i și pe copii, ca să evite o moarte chinuitoare de foame și de frig?

– Adică le-a părăsit și a luat toate sculele? Doamne, sper să nu fie așa!

Mi-am făcut cruce, cu toate că aveam îndoieli.

– N-ar fi plecat de aici după ajutor? am continuat. Chiar dacă avea copii... Zăpada s-a topit cam peste tot.

Doar cele mai înalte trecători din munți erau încă pline de zăpadă și, deși umede și înnoroite de la scurgerile de apă, potecile și pantele erau accesibile de cel puțin o lună.

– L-am găsit pe bărbat, a zis Roger foarte calm, întrerupându-mi șirul gândurilor, apoi a făcut o pauză pentru a-și drege glasul. Însă... chiar aici.

Lumina zilei se stingea, dar tot am băgat de seamă că pălise la față. Nici nu era de mirare, stârvul ghemuit pe care-l dezgropase sub buștenii carbonizați dintr-un zid prăbușit arăta groaznic și ar fi înfiorat pe oricine. Carbonizat și înnegrit, cu mâinile ridicate ca boxer care se apără, cum se întâmplă adesea în cazul celor morți în incendii, chiar era greu de spus dacă *este* bărbat, deși, din câte am văzut, asta a fost impresia mea.

Speculațiile despre nou descoperitul cadavru mi-au fost tulburate de un strigăt dinspre marginea pădurii.

– I-am găsit, milord!

Toți am ridicat ochii și l-am văzut pe Fergus făcând semn cu mâna dinspre pădure.

„I-am găsit“, într-adevăr. De data asta, doi bărbați. Întinși pe pământ la umbra copacilor, găsiți nici împreună, nici departe unul de celălalt, și aproape de casă. Din câte am văzut, amândoi morți din cauza ciupercilor otrăvitoare mâncate.

– *Ăsta* nu-i olandez, a spus Sinclair, probabil a patra oară, clătinând din cap.

– Ar putea fi, l-a contrazis Fergus, deși părea să se îndoiască.

S-a scărpinat la nas cu vârful cârligului pe care îl avea în locul mâinii stângi.

– Din Indii, *non?* a continuat.

Unul dintre cadavre era al unui negru. Celălalt era al unui alb și amândoi purtau straie modeste și ponosite, din pânză țesută în casă, cămăși și pantaloni. În ciuda frigului, nu aveau haine deasupra. Și erau amândoi desculți.

– Nu, a scuturat din cap Jamie și, fără să își dea seama, și-a frecat o mână de pantaloni, ca și cum ar fi vrut să ștergă urma morții. Olandezii au sclavi în Barbuda, sigur, dar ăștia arată mai bine hrăniți decât cei din cabană.

A ridicat bărbia spre șirul de femei și copii:

– N-au locuit aici, a explicat. Pe de altă parte...

Am văzut că se uită la picioarele morților, care erau murdari la glezne și pline de bătăături, dar labele le aveau curate. Tălpile negrului era rozalii spre galben, fără urme de noroi sau frunze care ar fi trebuit să i se prindă între degete. Nu merseseră desculți prin noroiul din pădure, asta era limpede.

– Așadar nu au fost mai mulți? Iar când cei doi au murit, camarazii le-au luat încălțările și tot ce aveau de valoare, a adăugat Fergus, cu simț practic, făcând un semn dinspre cabană, la stârvurile dezbrăcate, și au fugit.

– Da, probabil.

Jamie a strâns din buze, apoi și-a plimbat privirea încet pe pământul din curte, frământat de pași, unde smocuri de iarbă fuseseră scoase din rădăcină și totul era plin de cenușă și lemn ars. Părea un loc devastat de hipopotami înfuriați.

– Păcat că Ian cel Tânăr nu e aici. E cel mai priceput să descâlcească urme și ne-ar putea spune ce s-a întâmplat. Câți au fost și încotro au plecat.

Și Jamie se pricepea să citească urmele. Însă lumina scădea cu repeziciune; chiar și în luminiș întunericul creștea, parcă îndesindu-se sub copaci, furișându-se ca uleiul pe pământul răscolit. Și-a îndreptat ochii spre orizont, unde furioare de nori radiau o lumină aurie și roz pe măsură ce soarele apunea înapoia lor, după care a clătinat din cap.

– Să-i îngropăm. Și apoi putem pleca.

Mai rămăsese să facem o descoperire sumbră. Singurul dintre oameni, cel carbonizat, nu murise otrăvit sau ars. Când i-au ridicat cadavrul din cenușă să-l ducă la mormânt, a căzut ceva din el și a aterizat pe jos cu o mic zgomot. Brianna a ridicat obiectul și l-a șters cu un colț al șorțului.

– Cred că au uitat de asta, a spus ea deprimată, ridicând obiectul în aer.

Era un cuțit sau, mai bine zis, doar lama unui cuțit. Mânerul din lemn arsese de tot, iar lama era deformată din cauza căldurii. Silindu-mă să nu iau în seamă duhoarea grea și înțepătoare de carne și de grăsime arsă, m-am aplecat deasupra cadavrului și am pipăit ușor în jurul taliei. Incendiile distrug multe, dar păstrează cele mai ciudate lucruri. Rana triunghiulară era foarte clară, pârlită în scobitura de sub coaste.

– L-au înjunghiat, am spus și mi-am șters mâinile transpirate de șorț.

– L-au ucis, a zis Bree, urmărindu-mi mimica. Iar apoi pe soția lui... s-a uitat la tânăra de pe pământ și la șorțul care îi ascundea fața. Ea a gătit ciupercile, iar ei le-au mâncat. Și copiii la fel.

În luminiș s-a făcut liniște. Se auzeau doar chemările păsărilor de pe munte. Răzbunare? Ori pur și simplu disperare?

– Da, probabil, a șoptit Jamie, aplecându-se să ridice un capăt al pânzei de cort pe care puseseră cadavrul bărbatului. Să zicem c-a fost un accident.

Olandezul și familia lui au fost depuși într-o groapă, iar ce doi străini, în alta.

Pe măsură ce soarele apunea, s-a stârnit un vânt rece. O pală a ridicat șorțul de pe fața femeii când a fost ridicată de pe pământ. Șocat, Sinclair a scăpat un țipăt, cât pe ce să o scape jos. Femeia nu mai avea față; talia ei zveltă se subția brusc într-o ruină carbonizată. Capul îi arsesse complet și nu mai rămăsese decât craniul ciudat de mic, înnegrit, în care dinții rânjeau cu o frivolitate deconcertantă. Bărbații au coborât-o în grabă în mormântul nu prea adânc, iar copiii au fost depuși alături de ea, lăsându-ne pe mine și pe Brianna să punem pietre deasupra ca să facem un tumul, după obiceiul scoțian, pentru a marca locul și a asigura protecție față de animalele sălbatice, timp în care s-a săpat un mormânt rudimentar pentru cei doi bărbați desculți.

După ce am terminat, palizi și tăcuți, ne-am strâns toți în jurul movilelor. L-am văzut pe Roger alături de Brianna, ținând-o protector de mijloc. Ea tremura ușor și mi-am dat seama că fără legătură cu frigul. Copilul lor, Jemmy, era cam cu un an mai mic decât cea mai mică dintre fetițe.

– *Mac Dubh*, vrei să spui câteva cuvinte? a întrebat Kenny Lindsay, uitându-se la Jamie și trăgându-și boneta tricotată peste urechi ca să și le ferească de frig.

Era aproape noapte și nimeni nu voia să mai zăbovească. Trebuia să facem tabără undeva departe de mirosul de ars și avea să ne fie greu să găsim un loc potrivit pe întuneric. Însă Kenny avea dreptate. Nu puteam pleca fără să încropim o scurtă ceremonie, în semn de rămas-bun față de acei necunoscuți.

Jamie a clătinat din cap:

– Nu. Să vorbească Roger Mac. Dacă au fost olandezi, probabil că erau protestanți.

Deși nu prea era lumină, am văzut privirea tăioasă pe care Brianna i-a aruncat-o tatălui ei. Adevărat, Roger era prezbiterian; la fel și Tom Christie, un bărbat mult mai în vârstă, pe a cărui față mohorâtă se citea părerea lui despre ceremonie. Religia nu era decât un pretext și toată lumea știa, inclusiv Roger. Și-a dres glasul cu un sunet care mi-a amintit de cum sună o bucată de stambă când e sfâșiată. Era întotdeauna un sunet dureros. Acum în el se simțea și furie.

Însă nu a protestat și l-a privit direct în ochi pe Jamie când s-a apropiat de căpătâiul mormântului. Crezusem că va rosti o rugăciune către Dumnezeu ori vreun psalm mai duios. Însă de pe buzele lui au pornit alte cuvinte:

– *Dacă strig de multă apăsare, nu primesc niciun răspuns. Țip în gura mare, dar nimeni nu-mi face dreptate. El a astupat calea mea, ca să nu mai trec pe ea și a acoperit cu beznă toate drumurile mele².*

Vocea îi fusese cândva puternică și frumoasă. Acum era sugrumată, doar o umbră hârâită a frumuseții, însă avea suficientă putere în patima cu care vorbea ca să îi facă pe toți cei care îl ascultau acum să-și plece capul, cu chipurile pierdute în umbră.

– *M-a dezbrăcat de mărirea mea și mi-a smuls cununa de pe cap. M-a dărâmat de jur împrejur și sunt în ceasul morții și nădejdea mea a scos-o din rădăcină ca pe un copac.*

I se citea hotărârea pe față, însă ochii i-au rămas un moment la ciotul pe care familia de olandezi îl folosise drept butuc de spart lemne.

– *A depărtat pe frații mei de lângă mine și cunoscuții mei își întorc fața când mă văd. Rudele mele au pierit, casnicii mei au uitat de mine.*

I-am văzut pe cei trei frați Lindsay schimbând priviri și toți ne-am dus mai aproape unul de altul ca să ne apărăm de vânt.

– *Milă fie-vă de mine, aveți milă de mine, o, voi, prietenii mei!* a spus el și glasul i s-a înmuiat, astfel că ne-a fost greu să auzim din cauza copacilor care oftau în vânt. *Căci mâna lui Dumnezeu m-a lovit.*

Lângă el, Brianna a făcut o mișcare, iar el și-a dres încă o dată glasul, de data asta exploziv, înălțând capul, astfel că i-am surprins pe gât urma cicatricii de la frânghie.

– *Cât aș vrea ca vorbele mele să fie scrise, cât aș vrea să fie săpate în aramă! Să fie săpate pe veci, cu un condei de fier și de plumb într-o stâncă!*

Rămânând fără nicio expresie pe față, s-a uitat în jur, la fiecare dintre noi, apoi a inspirat adânc ca să continue și glasul i-a sunat spart:

– *Dar eu știu că răscumpărătorul meu este viu și că El, în ziua cea de pe urmă, va ridica iar din pulbere această piele a mea care se destramă – Brianna s-a cutremurat convulsiv – și afară din trupul meu voi vedea pe Dumnezeu. Pe El îl voi vedea și ochii mei Îl vor privi, nu ai altuia.*

S-a oprit și a urmat un suspin din piepturile tuturor, ca și cum toți și-ar fi descătușat răsuflarea pe care până atunci și-o reținuseră. Dar încă nu încheiase. Fără să-și dea seama, a întins o mână după a Briannei și a prins-o strâns. A rostit ultimele cuvinte aproape pentru sine, așa mi s-a părut, fără să se gândească la cei care îl ascultau.

– *Temeți-vă de sabie, pentru voi înșivă, când mânia va izbucni împotriva greșelii voastre. Și atunci veți învăța că este o judecată!*

Am început să tremur, iar Jamie și-a înfășurat mâna în jurul mâinii mele, rece, dar puternică. A coborât ochii spre mine și i-a răspuns la privire. Știam la ce se gândește. Ca și mine, nu la prezent, ci la viitor. La un mic articol care va apărea peste trei ani în publicația *Wilmington Gazette*, pe 13 februarie 1776.

Cu mâhnire am primit vestea morții lui James MacKenzie Fraser și a soției sale, Claire Fraser, într-o conflagrație care a distrus casa din Fraser's Ridge în ziua de 21 ianuarie trecut. Domnul Fraser, nepot al regretatului Hector Cameron de la Plantația River Run, s-a născut în Broch Tuarach, în Scoția. A fost bine-cunoscut și s-a bucurat de respect în colonie. Nu lasă în urma sa niciun copil.

Deocamdată ne fusese ușor să nu ne gândim prea mult la asta. Evenimentul făcea parte dintr-un viitor îndepărtat și, cu siguranță, un viitor care să nu poată fi schimbat – la o adică, paza bună trece primejdia rea... păi, nu?

Am aruncat o privire spre tumul și am simțit un fior mai profund. M-am lipit de Jamie și am pus și cealaltă mână pe brațul lui. El mi-a acoperit mâna cu palma și mi-a strâns-o ușor ca să mă liniștească. Nu, mi-a spus el fără cuvinte. Voi avea grijă să nu se întâmple așa ceva. Dar, părăsind luminișul dezolant, nu mi puteam alunga din minte o imagine extrem de vie. Nu cabana arsă, nici cadavrele care stârneau mila, nici grădina jalnică. Imaginea care mă urmărea era

una văzută cu ani în urmă: un mormânt din ruinele Mănăstirii Beaulieu, de pe înălțimile din Highland.

Era mormântul unei doamne de viță nobilă, unde deasupra numelui ei era scrijelit în piatră un craniu rânjind – foarte asemănător cu cel de sub șorțul care acoperise fața olandezei. Sub craniu era un motto:

Hodie mihi cras tibi – sic tranzit gloria mundi.

Azi e rândul meu – mâine, al tău. Așa trece gloria lumii.

Cartea lui Iov, 19: 7-10, 13-14, 23, 25-26, 29 (n. tr.).

ȚINE-ȚI PRIETENII APROAPE!

Ne-am întors la Fraser's Ridge în ziua următoare, cu puțin înainte de apusul soarelui, și am dat de un vizitator care ne aștepta. Maiorul Donald MacDonald, retras din armata Majestății Sale, iar apoi parte din garda personală de cavalerie a guvernatorului Tryon, stătea pe veranda din față, cu pisoiul meu în brațe și cu o cană cu bere.

– Doamnă Fraser! Sluga dumneavoastră, doamnă! mi-a spus cu însuflețire când m-a văzut apropiindu-mă.

A încercat să se ridice, însă a scos un oftat când Adso, protestând față de pierderea cuibului plăcut și cald, și-a înfipt ghearele în coapsa lui.

– Nu vă ridicați, domnule maior, i-am răspus eu, făcându-i iute semn să rămână așezat.

El s-a supus cu o grimasă, însă s-a abținut cu noblete să îl azvârle pe Adso în tufișuri. Am ajuns pe verandă, lângă el, și m-am așezat, oftând ușurată.

– Soțul meu se ocupă de cai. Vine imediat. Constat că totuși v-a întâmpinat cineva, nu?

Am făcut semn spre bere, pe care mi-a oferit-o imediat cu un gest curtenitor, ștergând buza căinii cu mânăca.

– A, da, doamnă, m-a asigurat el. Doamna Bug s-a ocupat asiduu să-mi fie bine.

Ca să nu par lipsită de politețe, am acceptat berea, care, ca s-o spun pe-a dreaptă, mi-a priit foarte mult. Jamie ținuse mult să ne întoarcem cât mai repede, astfel că rămăseserăm în șa încă din zori, făcând doar o mică pauză la miezul zilei ca să ne revenim cât de cât.

– Excelentă băutură! a exclamat maiorul, zâmbind în timp ce eu expiram, închizând ochii pe jumătate. E făcută după rețeta dumneavoastră, bănuiesc.

Am clătinat din cap și am mai luat o gură, după care i-am înapoiat cana.

– Nu. E rețeta lui Lizzie. Lizzie Wemyss.

– A, servitoarea. Da, desigur. Vă rog să îi transmiteți complimentele mele.

– Dar nu este aici?

Destul de surprinsă, am aruncat o privire spre ușa deschisă din spatele lui. Credeam că Lizzie e în bucătărie la ora aceea, pregătind cina, dar sigur ar fi auzit că am sosit și ar fi ieșit. N-am simțit miros de mâncare gătită, dar mi-am dat seama de asta cu întârziere. Nu avea cum să știe când ne întoarcem, desigur, dar...

– Nu. Este...

Maiorul s-a încruntat, străduindu-se să-și aducă aminte, și m-am întrebat cât de plină o fi fost cana înainte să bea. Acum mai erau doar câteva degete de bere.

– A, da, a plecat la familia McGillivray cu tatăl ei, așa mi-a spus doamna Bug. O vizită la rude, nu?

– Da, e logodită cu Manfred McGillivray. Dar doamna Bug...

– ...este în seră, a continuat el, făcând un semn din cap spre deal, spre micul șopron. Ceva legat de cașcaval, așa cred că a spus. O omletă, care mi s-a propus drept cină, cu multă politețe.

– Aha...

M-am mai calmat, iar praful călătoriei s-a așternut odată cu efectul berii. Era minunat să mă văd din nou acasă, deși senzația mea de liniște, afectată de amintirile despre cabana arsă, era neclară și nefirească. Am presupus că doamna Bug îi zisese scopul plecării noastre, însă n-am făcut nicio aluzie la ea și nici la motivul care îl făcuse să urce până la Ridge. Bineînțeles că nu. Totul va aștepta până la sosirea lui Jamie. Fiind femeie, între timp mă voi bucura de o curtenie impecabilă și de mici bârfe din societate.

Îmi conveneau bârfele din societate, dar trebuia să fiu pregătită pentru ele. Nu aveam niciun talent înnăscut la așa ceva.

– A... Relația dumneavoastră cu motanul meu pare să se fi îmbunătățit, am riscat eu un comentariu.

Fără să vreau, am aruncat privirea la capul lui, însă peruca fusese reparată cu pricepere.

– Cred că e un principiu acceptat în politică, a răspuns el, trecându-și degetele prin blana groasă și argintie de pe pântecul lui Adso. Ține-ți prietenii aproape, iar dușmanii, și mai aproape.

– Foarte inteligent! am replicat zâmbind. Hm... Sper că nu așteptați de mult.

El a ridicat din umeri, sugerând că nu e nicio problemă, ceea ce, în general, era adevărat. Munții au propriul lor timp, iar oamenii înțelepți nu îi grăbesc. MacDonald era un soldat călit și călătorise mult, dar se născuse în Pitlochry, îndeajuns de aproape de Highland ca să le cunoască obiceiurile.

– Am sosit azi-dimineață, a spus el. De la New Bern.

Am simțit un fior ca un avertisment. Probabil că drumul călare până la New Bern îi luase zece zile, iar asta, dacă venise direct de acolo, ceea ce și sugera uniforma lui boțită și înnoroită. New Bern se afla în locul în care se instalase noul guvernator regal, Josiah Martin. Iar MacDonald spusese „De la New Bern“, fără să menționeze altă oprire pe drum, ceea ce îmi arăta limpede că motivul vizitei își avea originea *la* New Bern. În privința guvernatorilor, eram circumspectă. M-am uitat la drumeagul spre padoc, dar încă nu l-am văzut pe Jamie. Am zărit-o însă pe doamna Bug ieșind din seră. I-am făcut semn cu o mână, iar ea a gesticulat plină de entuziasm în chip de bun venit, deși căra o găleată cu lapte într-o mână și un coș cu ouă în cealaltă, având o oală cu unt sub un braț și o bucată mare de cașcaval prinsă sub bărbie. A reușit să coboare panta, după care a dispărut în spatele casei, ducându-se spre bucătărie.

– S-ar părea că avem parte de omletă, toți, am remarcat eu, întorcându-mă spre maior. Ați venit întâmplător prin Cross Creek?

– Întocmai, doamnă. Mătușa soțului dumneavoastră vă trimite urările ei de bine, precum și niște cărți și ziare pe care le-am adus.

Eram reticentă și față de ziare pe-atunci, cu toate că evenimentele relatate se petrecuseră în urmă cu câteva săptămâni sau chiar luni. M-am arătat totuși recunoscătoare, dorindu-mi ca Jamie să se grăbească, astfel încât să mă pot retrage. Părul îmi mirosea a lemn ars, iar mâinile încă îmi aminteau de pielea rece a cadavrelor. Voiam din tot sufletul să fac baie.

– Scuzați-mă, ce ați spus?

Îmi scăpase ceva din vorbele lui. El s-a aplecat politicos și a repetat, apoi, făcând ochii mari, a tresărit brusc.

– Pisică afurisită!

Adso, care mimase splendid o cârpă moale de spălat vase, îi sărise dintr-odată din poală, cu ochii sticlind, cu coada înfoiată și şuierând ca un ceainic încins când își înfipsese adânc ghearele în picioarele lui. N-am avut timp să reacționez când i-a sărit pe umăr și s-a năpustit prin fereastra deschisă a camerei mele medicale, sfâșiindu-i gulerul și deranjându-i peruca. MacDonald a înjurat fără menajamente, dar nu mi-am făcut timp să îi acord atenție. Rollo venea pe potecă spre casă, ca un lup sinistru în apusul de soare, comportându-se atât de ciudat, că am țâșnit imediat în picioare.

De obicei, câinele făcea câțiva pași spre casă, îi dădea roată o dată sau de două ori, ca și cum nu s-ar fi putut hotărî ce anume să facă în continuare, apoi alerga până în pădure, se întorcea, se rotea din nou în jurul casei, în tot acest timp scheunând agitat, ținându-și coada în jos și dând din ea dintr-o parte în alta.

– Doamne, Dumnezeule! am exclamat. Amărâtul de Tommy o fi ajuns în fântână!

Am coborât treptele valvârtej și am alergat pe potecă, abia băgând în seamă înjurăturile maiorului uimit, rămas în urmă. L-am găsit pe Ian la câteva sute de metri, căzut pe potecă. Era conștient, dar amețit. Stătea în fund, cu ochii închiși și cu mâinile la cap, strângându-l ca și cum ar fi încercat să își împiedice

oasele să se desfacă unul de altul. Când m-am lăsat în genunchi lângă el, a deschis ochii și mi-a aruncat un zâmbet care nu era al lui.

– Mătușică, a zis cu glas dogit.

Parcă voia să mai spună ceva, dar nu putea hotărî ce anume. A deschis gura, dar a rămas așa, mișcând limba.

– Ian, uită-te la mine! i-am vorbit eu cât de calm am putut.

Mi-a dat ascultare, ceea ce era bine. Era prea întuneric să văd dacă pupilele îi sunt dilatate nefiresc, dar chiar și în umbra pinilor care mărgineau poteca i-am remarcat paloarea feței și dâra întunecată de sânge de pe pieptul cămășii. În spate am auzit pași grăbiți. Jamie, urmat îndeaproape de MacDonald.

– Cum te simți, flăcăule?

Jamie l-a prins de un braț, iar Ian s-a legănat foarte slăbit spre el, apoi a lăsat mâinile în jos, a închis ochii și, cu un suspin, s-a relaxat în brațele lui Jamie.

– E grav? a întrebat cel din urmă cu îngrijorare, peste umărul lui Ian, susținându-l în timp ce eu căutam să descopăr ce alte vătămări mai are.

Spatele cămășii îi era îmbibat cu sânge uscat, dar era *uscat*. Coada în care își ținea părul era întărită de sânge, dar am găsit curând rana de la cap.

– Nu cred. L-a lovit ceva în cap tare și i-a sfâșiat o parte a scalpului.

– Un tomahawk?

Foarte curios, MacDonald s-a aplecat peste noi.

– Nu, a răspuns Ian somnoros, cu glasul înfundat în cămașa lui Jamie. O bilă.

– Câine, pleacă de-aici! i-a spus Jamie lui Rollo, care își vârâse botul în urechea lui Ian, obținând un chicot înfundat de la pacient și o ridicare din umeri.

– O să mă uit la lumină, dar nu poate fi prea grav, am zis eu. La urma urmelor, a făcut ceva drum până aici. Să-l ducem în casă.

Bărbații au făcut cu rândul și l-au urcat pe potecă, iar Ian s-a ținut de umerii lor și în câteva minute l-au așezat pe burtă pe masa din camera mea medicală.

Acolo ne-a povestit confuz aventura lui, scoțând câte un țipăt în timp ce-i curățam rana de păr îmbibat de sânge și i-am pus cinci sau șase copci în scalp.

– Am crezut că o să mor, a spus Ian și a tras aer în piept printre dinții încleștați, în timp ce eu coseam cu ață groasă marginea răni de la cap.

– Iisuse, Hristoase, mătușică! M-am trezit totuși de dimineață, deci nu murisem, deși aveam capul crăpat, și simțeam că și creierul îmi cursese peste gât.

– A fost cât pe ce, am murmurat eu, concentrându-mă. Dar tot nu cred că a fost un glonț.

Asta le-a atras atenția celor din cameră.

– Nu m-au împușcat?

Glasul lui Ian trăda o oarecare indignare. Și-a dus mâna mare spre ceafă, iar eu i-am îndepărtat-o ușor.

– Stai liniștit! Nu, nu te-au împușcat, așa că nu te mai făli! În rană am găsit multă murdărie și așchii de lemn și scoarță de copac. Dacă ar fi să ghicesc ce s-a întâmplat, împușcăturile au lovit o creangă uscată, care ți-a căzut în cap.

– Ești sigură că n-a fost un tomahawk?

Și maiorul părea dezamăgit.

Am făcut ultimul nod și am tăiat firul, apoi am scuturat din cap.

– Nu cred că am văzut vreodată o rană făcută de un tomahawk, dar aici nu e asta. Vedeți marginile zimțate? Și scalpul este sfâșiat grav, dar nu cred că osul e fracturat.

– Era beznă, așa a zis flăcăul, a intervenit Jamie, punând lucrurile în ordine. Niciun om întreg la minte n-ar arunca un tomahawk în bezna pădurii spre cineva pe care nu-l vede.

Ținea lampa cu spirt ridicată ca să pot lucra în continuare. A apropiat-o și așa am văzut amândoi nu numai copcile, ci și julitura vineție din jur, care, după ce i-am tăiat părul, a ieșit clar la iveală.

– Da. Ia te uită! a spus Jamie, care a îndepărtat delicat smocurile de păr rămase, plimbându-și un deget peste zgârieturile adânci ce marcau zona afectată. Mătușa are dreptate, Ian. Ai fost atacat de un copac.

El a întredeschis un ochi.

– Unchiule Jamie, ți-a spus cineva vreodată ce haz ai?

– Nu.

Ian a închis ochiul.

– Asta-i bine, pentru că acum n-ai niciun haz.

Jamie a zâmbit, însă eu l-a strâns pe Ian de umăr.

– Te simți ceva mai bine, nu?

– Nu.

– În fine, a intervenit maiorul MacDonald, băiatul a dat peste niște bandiți, nu? Are motive să creadă că erau indieni?

– Nu, a repetat Ian, dar acum a deschis ochiul complet. Era injectat. Nu erau indieni.

MacDonald nu a părut încântat de răspuns.

– Cum de ești atât de sigur, flăcăule? l-a întrebat el foarte tăios. Dacă era întuneric, așa cum spui?

L-am văzut pe Jamie aruncându-i o privire întrebătoare, dar nu l-a întrerupt. Ian a gemut ușor, apoi a oftat și a răspuns:

– I-am mirosit, a spus el, adăugând aproape imediat: Cred c-o să vărs.

S-a ridicat într-un cot și chiar asta a făcut. Și astfel a pus capăt întrebărilor, iar Jamie l-a condus pe maiorul MacDonald spre bucătărie, lăsându-mă să îl curăț pe Ian și să îl așez cât mai comod.

– Poți deschide ambii ochi? l-am întrebat, după ce l-a aranjat pe o parte, cu o pernă sub cap.

I-a deschis, clipind puțin din cauza luminii. Flăcăruia albăstruie a lămpii cu spirt s-a reflectat de două ori în întunecimea ochilor lui, dar pupilele s-au contractat imediat, amândouă odată.

– E bine, am zis eu și am așezat lampa pe masă. Las-o, câine! m-am răstit la Rollo, care adulmeca mirosul ei ciudat – ardeam un amestec de brandy slab și terebentină. Ian, ia-mă de degete!

I-am întins degetele arătătoare, iar el m-a prins cu mâna mare și osoasă de amândouă. L-am examinat atent să văd dacă are ceva neurologic, punându-l să strângă, să tragă, să împingă, și apoi i-am ascultat inima, care bătea liniștitor.

– O ușoară contuzie, am declarat, după care m-am îndreptat de spate și i-am zâmbit.

– Poftim? a întrebat el, uitându-se printre gene la mine.

– Înseamnă că te doare capul și ai grețuri. Peste câteva zile o să te simți mai bine.

– Asta puteam s-o spun și eu, a mormăit el, așezându-se la loc.

– Puteai, l-am aprobat eu. Dar „contuzie“ sună mai elegant decât „cap spart“, nu?

Nu a râs, ci doar a zâmbit vag.

– Mătușă, îi dai de mâncare lui Rollo? N-a vrut să se dezlipească de mine tot drumul, i-o fi foame.

Auzindu-și numele, Rollo a ciulit urechile și, scheunând ușor, și-a împins botul în mâna lui Ian, care voia să îl atingă.

– E bine, i-am spus eu câinelui. Nu-ți face griji! Și da, am adăugat spre Ian, aduc ceva. Poți mânca pâine cu lapte?

– Nu, a răspuns el cu convingere. Un păhărel de whisky, poate?

– Nu, am zis eu cu aceeași convingere și am stins lampa.

– Mătușică? a continuat el când m-am întors spre ușă.

– Da?

Îi lăsasem o singură lumânare aprinsă și în lumina ei tremurătoare arăta foarte tânăr și palid.

– De ce crezi că maiorul MacDonald vrea ca eu să fi dat peste indieni în pădure?

– Nu știu. Dar îmi închipui că Jamie știe. Ori o fi aflat între timp.

ȘARPELE DIN RAI

Brianna a deschis ușa de la cabana ei, trăgând cu urechea prudent la pașii mărunți, de rozătoare, sau la foșnetul de solzi pe podea. Intrase o dată pe întuneric, călcase la câțiva centimetri de un șerpișor cu clopoței, care fusese însă la fel de speriat ca ea și se îndepărtase șerpuind printre pietrele vetrei, așa că-și învățase lecția.

De data asta n-a auzit pași furișaji de șoareci de casă sau de câmp, dar ceva mai mare pătrunsese acolo și ieșise, făcându-și loc prin pielea unsă cu ulei, prinsă peste fereastră. Soarele tocmai apunea și era suficientă lumină să vadă coșul împletit din iarbă în care ținea arahide prăjite, răsturnat de pe raftul lui pe podea. Nu mai era nimic în el, iar cojite erau împrăștiate pe jos. Un foșnet puternic a făcut-o să încremenească o clipă și să asculte. S-a auzit din nou, urmat de un zăngănit puternic, de la ceva ce a căzut pe podea, de partea cealaltă a peretelui din spate.

– *Ticălosule!* a strigat ea. Ești în cămara mea.

Mânată de o indignare îndreptățită, a înșfăcat mătura, a intrat valvârtej în șopron și a țipat din toți răunchii. Un raton imens, care mesteca liniștit un păstrăv afumat, a scăpat prada din labe când a văzut-o, i-a țâșnit printre picioare și a șters-o ca un bancher gras care fuge de creditori, mârâind de spaimă.

Plină de adrenalină, Brianna a lăsat mătura, s-a aplecat să ia ce se mai putea din harababura de jos și a înjurat în barbă. Ratonii erau mai puțin stricători decât veverițele, care rodeau și fărâmițau tot cu dăruire, dar ei aveau o poftă de mâncare mai mare.

Dumnezeu știe de când o fi acolo lighioana, se gândea ea. De destulă vreme, pentru că reușise să lingă tot untul, să tragă jos o mână de pești afumați de sub căpriori – dar cum de izbutise animalul gras o asemenea acrobație ca să ajungă tocmai acolo, sus...? Din fericire, fagurii cu miere erau în trei vase de lut și șterpelise doar unul. Însă rădăcinoasele fuseseră aruncate pe jos, o roată de cașcaval proaspăt fusese devorată, iar prețioasa oală cu sirop de arțar era răsturnată, ajungând o băltoacă lipicioasă în țărână. Văzând pierderea, s-a înfuriat din nou și a strâns cartoful pe care tocmai îl ridicase atât de tare, încât unghiile îi pătrunseseră în coaja lui.

– Fiară nenorocită, fiară ticăloasă!

– Cine? a auzit o voce din spate.

Luată prin surprindere, s-a răsucit și a aruncat cartoful în intrusul care s-a dovedit a fi Roger. L-a nimerit drept în frunte, ceea ce l-a făcut să se bălăbănească pe picioare și să se prindă de cadrul ușii.

– O! Iisuse! Au! Ce dracului se întâmplă aici?

– Un raton, a spus ea iute și s-a retras, lumina scăzută dinspre ușă dezvăluind ravagiile.

– A ajuns la siropul de arțar? La naiba! L-ai prins pe nemernic?

Cu o mână pe frunte, Roger s-a aplecat să intre în cămară și s-a uitat în jur, căutând intrusul.

Văzând că Roger îi împărtășea și prioritățile, și sentimentul de revoltă, Brianna s-a mai liniștit.

– Nu, a spus ea. A fugit. Îți curge sânge? Și unde-i Jem?

– Nu cred, a răspuns el, dezlipindu-și cu fereală mâna de la frunte și aruncând o privire la palmă. Au! Ce braț tare ai, fato! Jem e la familia McGillivray. Lizzie și domnul Wemyss l-a luat la petrecerea pentru logodna lui Senga.

– Serios? Și pe cine a ales?

Furia și remușcarea s-au transformat imediat în curiozitate. Cu o minuțiozitate nemțească, Ute McGillivray alesese parteneri pentru fiul ei și pentru cele trei fiice, potrivit criteriilor ei – pământul, banii și respectabilitatea fiind socotite cele mai importante, iar înfățișarea și farmecul figurând la coada listei. Deloc surprinzător, copiii ei aveau alte idei, deși *Frau* Ute se impusese așa de ferm, că Inga și Hilda se căsătoriseră cu bărbații agreeți de ea.

Cu toate acestea, Senga era bucățică ruptă din ea, adică avea aceleași păreri de nezdruncinat și aceeași lipsă de inhibiții când era vorba să și le exprime. Luni întregi oscilase între doi pețitori: Heinrich Strasse, un tânăr încântător, dar sărac – și luteran, pe deasupra! – din Bethania, și Ronnie Sinclair, dogarul. Un bărbat înstărit, după standardele de la Ridge, iar faptul că Ronnie era cu treizeci de ani mai mare decât Senga nu reprezenta un impediment.

Căsătoria Sengăi McGillivray fusese aprig discutată pe Ridge în ultimele luni, iar Brianna știa că se făcuseră multe pariuri pe sume substanțiale în legătură cu alegerea finală.

– Și cine-i fericitul ales? a repetat ea.

– Doamna Bug n-a aflat, ceea ce o înnebunește, i-a răspuns Roger și a zâmbit. Manfred McGillivray i-a adus ieri-dimineată, dar doamna Bug încă nu ajunsese la Casa Mare, așa că Lizzie a lăsat un bilet pe ușa din spate, prin care o anunța unde pleacă, dar nu s-a gândit să spună cine e fericitul mire.

Brianna a aruncat o privire spre soarele care apunea; globul lui coborâse și nu se mai vedea, deși lumina încă trecea printre castani și cădea pe curte, făcând iarba primăvărată să pară înaltă și moale ca o catifea de culoarea smaraldului.

– Va trebui să așteptăm până mâine ca să aflăm, a zis ea cu oarecare regret.

Casa familiei McGillivray era la peste opt kilometri distanță. Ar fi fost întuneric beznă când ar fi ajuns acolo și, chiar dacă dezghețul se petrecuse, nimeni nu rătăcește noaptea pe munte fără un motiv întemeiat ori nu fără unul mai bun decât simpla curiozitate.

– Da. Vrei să mergem la Casa Mare să cinăm? A venit și maiorul MacDonald.

– A, el?

A rămas pe gânduri o clipă. Dorea să afle vești de la el și ar fi fost plăcut să mănânce ceva gătit de doamna Bug. Pe de altă parte, nu prea era dispusă să se arate sociabilă după trei zile sumbre, după un drum lung și după ce i se profanase cămara.

Și-a dat seama că Roger are grijă să nu avanseze nicio propunere. Rezemat cu un braț de raftul cu provizia de mere păstrate peste iarnă, care se micșorase, el a mângâiat absent un fruct, plimbându-și degetul mare pe coaja gălbuie. Dinspre el veneau vibrații slabe, cunoscute, sugerând că e un avantaj să petreci o seară acasă, fără părinți, fără cunoștințe sau fără copil.

I-a zâmbit lui Roger.

– Te mai doare capul?

El s-a uitat la ea, iar ultimele raze de soare îi poleiau nasul, aruncând o sclipire verzuie dintr-un ochi. Și-a dres glasul:

– Cred că ar fi bine să-l săruți, a sugerat cu timiditate. Dacă dorești.

Ea s-a ridicat îndatoritoare pe vârfuri și l-a sărutat delicat, ridicându-i părul des de pe frunte. A simțit un mic cucui, care încă nu începuse să se învinețească.

– Așa e mai bine?

– Nu chiar. Mai încearcă. Poate un pic mai jos.

Roger și-a lăsat mâinile pe coapsele ei și a tras-o spre el. Brianna era aproape cât el de înaltă. Observase și în alte ocazii ce avantaj oferea potrivirea asta, însă impresia a mirat-o din nou. S-a mișcat puțin, bucurându-se de senzație, și Roger a inspirat adânc, oarecum hârâit.

– Nu chiar atât de jos, a spus el. Măcar deocamdată.

– Pretențiosule! i-a replicat ea îngăduitor și l-a sărutat pe gură.

Avea buzele calde, dar mirosul de cenușă și de pământ reavăn se lipise de el – ca și de ea – și a tremurat vag, retrăgându-se. El a rămas cu o mână așezată ușor pe spatele ei, dar s-a aplecat peste ea, și-a plimbat un deget pe marginea

raftului pe care se răsturnase vasul cu sirop de arțar. Și-a trecut ușor degetul peste buza ei de jos și s-a aplecat să o sărute și atunci dulceața dintre ei a crescut.

– Nici nu mai țin minte de când nu te-am mai văzut goală.

Ea a închis un ochi și l-a privit neîncrezătoare.

– De vreo trei zile. Cred că n-a fost ceva memorabil.

Simțise o mare ușurare să lepede hainele pe care le purtase în ultimele trei zile și nopți. Chiar goală și după ce se spălase în grabă, tot simțea miros de țărână în păr și praful pătruns între degetele picioarelor în timpul drumului.

– A, în fine, da. Nu asta voiam să spun. De mult n-am mai făcut dragoste la lumina zilei.

S-a așezat pe o parte, cu fața spre ea, și a zâmbit când și-a trecut ușor palma peste rotundul adânc al taliei ei și peste fesele ferme.

– Nici nu știi, i-a zis, ce frumoasă ești goală, cu lumina soarelui venind din spate. Numai auriu, cufundată în auriu.

A închis un ochi, de parcă imaginea l-ar fi amețit. Brianna s-a mișcat, iar razele soarelui i-au căzut pe față lui Roger, ochiul deschis lucindu-i ca un smarald în fracțiunea de secundă cât a clipit. A întins lenevos o mână și i-a tras capul mai aproape ca s-o sărute. Ea nu și-a dat seama ce voise să spună el. Era ciudat – aproape nemilos, dar într-un fel plăcut. De cele mai multe ori făceau dragoste noaptea, după ce adormea Jem, șușotind în umbrele iluminate de jarul din vatră, găsimdu-se unul pe celălalt între straturile secrete, foșnitoare ale plăpumilor și ale hainelor de noapte. Și, deși Jem dormea dus, erau întotdeauna conștienți de movilița care respira greu sub plapuma de pe pătuțul din apropiere.

Chiar și în absența copilășului, ea era ciudat de conștientă de prezența lui. I se părea straniu să nu îl aibă aproape, să nu știe tot timpul unde se afla, să nu îi simtă corpușorul ca pe o prelungire mică și foarte mobilă a ei. Libertatea era o fericire, dar o neliniște, ca și cum ar fi pus anapoda ceva de valoare.

Lăsaseră ușa deschisă ca să se bucure de lumină și de aer pe piele. Soarele coborâse aproape de tot și, cu toate că aerul lucea precum mierea, aducea și o adiere de răcoare. O pală neașteptată de vânt a făcut să fluture pielea prinsă în cadrul ferestrei și a străbătut încăperea, trântind ușa și lăsându-i brusc pe întuneric. Brianna a tresărit. Surprins, Roger a icnit, s-a ridicat imediat din pat și s-a îndreptat spre ușă. A deschis-o larg, iar ea a sorbit aerul proaspăt și razele de soare, dându-și seama abia după aceea că își ținuse răsuflarea când se închisese ușa, o clipă simțindu-se ca și cum ar fi fost îngropată de vie. Roger părea să trăiască același sentiment. A rămas în ușă, prinzându-se cu mâinile de cadrul ei și lăsând vântul să îi mângâie părul negru și cărlionțat de pe corp. Încă avea părul legat în coadă la spate, iar ea a simțit dintr-odată dorința de a veni în spatele lui și de a dezlega șiretul din piele ca să-și plimbe degetele prin părul des, moale și negru, moștenire de la cine știe ce spaniol naufragiat printre celți. S-a ridicat din pat și a făcut-o de la sine, scoțându-i scaieți gălbui și bucațele de crengi dintre bucle. El a tresărit sub atingerea ei sau a vântului, dar corpul îi rămăsese cald.

– Ești bronzat ca un fermier, i-a zis ea, ridicându-i părul de pe gât și sărutându-l pe ceafă.

– Ei, asta-i bună! Cum adică? Nu sunt fermier?

Pielea i-a tresărit sub buzele ei. Fața, gâtul și antebrațele îi erau mai deschise la culoare după acea iarnă, însă acolo pielea rămăsese ceva mai închisă decât pe spinare și umeri, iar o linie delicată încă îi rămăsese în jurul taliei, delimitând culoarea pielii de căprioară a torsului de fesele izbitor de albe.

Ea i-a cuprins fesele, apreciindu-le tăria și rotunjimea, iar el a inspirat adânc, lăsându-se puțin pe spate, astfel că sânii ei i s-au lipit de spinare, iar ea, privind afară, s-a sprijinit cu bărbia de umărul lui.

Era încă lumină, dar se micșora. Ultimele raze lungi ale soarelui care cobora răzbăteau printre crengile castanilor, astfel că verdele delicat al frunzelor abia apărute parcă ardea într-un foc rece, sclipitor, deasupra umbrelor ce se

alungeau. Era aproape seară, dar era primăvară; păsările continuau să cânte, ciripind și făcându-și curte. Un mierloi cânta în pădurea din apropiere, într-un amestec de triluri, sunete continue și miorlăieli ciudate, despre care Brianna își închipuia că le învățase de la motanul mamei. Se lăsa răcoare și a simțit că i se face pielea de găină pe brațe și coapse, însă corpul lui Roger, lipit de al ei, era cald. I-a cuprins cu brațele talia, cu degetele de la o mână jucându-se cu părul des.

– La ce te uiți? a întrebat ea încet, căci el scruta partea îndepărtată a curții, unde drumul ieșea din pădure.

Capătul lui era neclar, umbrit de câțiva pini întunecați – dar pustiu.

– Mă uit după vreun șarpe care să ne aducă mere, i-a răspuns el și a râs, după care și-a dres glasul.

– Eva, nu ți-e foame?

A coborât mâna și a cuprins-o pe a ei.

– Cam pe-acolo. Dar ție?

Probabil că era rupt de foame, abia dacă apucaseră să guste ceva pe la miezul zilei.

– Ba da, dar...

S-a oprit, a ezitat, iar degetele lui s-au strâns în jurul degetelor ei.

– Da, cred că-s puțin nebun, dar... te superi dacă mergem să-l aducem acasă pe Jem în noaptea asta, în loc să așteptăm până mâine-dimineață? a întrebat-o. Nu știi de ce, dar m-aș simți mai bine dacă l-aș ști aici.

Drept răspuns, ea l-a strâns de mână și a simțit că inima i se ușurează.

– Mergem amândoi. E o idee grozavă.

– Poate, dar avem de mers opt kilometri până la familia McGillivray. O să se întunece mult înainte de a ajunge acolo.

Dar a zâmbit și corpul lui i-a mângâiat sânii când s-a întors spre ea.

Ceva s-a mișcat prin fața ei, de aceea s-a retras brusc. Un viermișor, verde ca frunzele cu care se hrănise, strălucind viu în părul negru al lui Roger, s-a ridicat

în formă de S, căutându-și zadarnic un refugiu.

– Ce e?

Roger s-a uitat într-o parte, încercând să vadă la ce se uita Brianna.

– Ți-am găsit șarpele. Cred că și el e-n căutarea unui măr.

A făcut viermele să se așeze pe un deget, a pășit în lateral și s-a așezat pe vine ca să-l lase să se târască pe un fir de iarbă care avea aceeași culoare ca el. Însă iarba era în umbră. În doar o clipă, soarele coborâse de tot, iar pădurea nu mai avea culoarea vieții.

Un firicel de fum i-a ajuns la nas; fum de la hornul Casei Mari, însă și-a simțit gâtlejul cum se strânge la mirosul de ars. Brusc, neliniștea ei a sporit. Lumina scădea în continuare, iar noaptea se instala. Mierloiul tăcuse și pădurea părea plină de taine și de amenințări.

S-a ridicat în picioare și și-a trecut degetele prin păr.

– Atunci, să mergem!

– Nu vrei să mănânci mai întâi? a întrebat-o Roger, cu pantalonii în mână.

Ea a clătinat din cap și a simțit frigul urcându-i pe picioare.

– Nu. Să mergem!

Nu conta decât să-l recupereze pe Jem, pentru a fi din nou împreună, ca o familie întregită.

– Bine, a răspuns Roger calm, măsurând-o din ochi. Dar mai întâi îți pui frunza de smochin! În caz că dăm de vreun înger cu sabie înflăcărată.

UMBRA FOCULUI

I-am lăsat pe Ian și Rollo la mâna binevoitoare a doamnei Bug – să văd cum îi zice Ian *ei* că nu vrea pâine cu lapte – și m-am așezat să iau cina cu întârziere: omletă fierbinte, nu doar cu cașcaval, ci și cu bacon sărat, sparanghel, ciuperci de pădure, aromată cu ceapă verde.

Jamie și maiorul terminaseră de mâncat și stăteau lângă foc, în fumul de tutun scos de pipa din lut a maiorului. Evident, Jamie tocmai povestise despre cumplita tragedie, pentru că MacDonald era încruntat și clătina din cap cu regret.

– Sărmanii prostănaci! spunea. Crezi că au fost aceiași bandiți care l-au atacat și pe nepotul tău?

– Da, n-aș vrea să cred că există două asemenea bande care cutreieră munții, i-a răspuns Jamie și a aruncat o privire spre fereastră, peste care se trăsese oblonul pentru noapte, iar eu am observat brusc că își luase flinta pentru păsări de deasupra vetrei și, cu un aer absent, ștergea țeava imaculată cu o cârpă înmuiată în ulei. Să înțeleg, prietene, că ai auzit de lucruri asemănătoare?

– Alte trei bande. Cel puțin.

Pipa maiorului amenința să se stingă, așa că a tras din ea cu hotărâre, făcând tutunul din căuș să lucească roșiatic și să scoată brusc pocnete. O mică presimțire m-a făcut să tac, pentru că am simțit un gust călduț de ciupercă în gură. Până în acel moment nu îmi trecuse prin minte că o bandă misterioasă de oameni înarmați ar putea umbla nestingherită prin ținut. Evident, Jamie însă se gândise. S-a ridicat, a prins flinta pentru păsări în cârlige, a atins arma ce

atârna deasupra ei ca să se asigure, după care s-a dus la dulapul în care ținea pumnalele și caseta cu cele două pistoale de duel elegante.

MacDonald l-a urmărit aprobator, scoțând nori de fum albăstrui, în vreme ce Jamie și-a așezat metodic armele, pungile cu gloanțe, mulajele pentru gloanțe și toate celelalte instrumente ale armurăriei lui personale.

– Îhî, a făcut MacDonald. Asta-i o armă foarte frumoasă, domnule colonel.

A făcut semn spre unul dintre pistoale, unul suplu, cu țeavă lungă și cu patul având volute și ornamente argintate. Jamie s-a uitat printre gene la MacDonald când a auzit cuvântul „colonel“, dar i-a răspuns destul de calm:

– Da, e o piesă frumoasă. Nu trage tocmai precis decât de la vreo doi pași. L-am câștigat la o cursă de cai, a adăugat, făcând un gest vag drept scuză spre armă, pentru ca nu cumva MacDonald să își închipuie că plătise mult pe ea.

A verificat cremenea, a înlocuit-o și a pus arma deoparte.

– Unde? a întrebat Jamie detașat, întinzând o mână spre mulajul pentru gloanțe.

Eu reîncepusem să mănânc, dar m-am uitat întrebător spre maior.

– Atenție! E doar ce am aflat din auzite, ne-a prevenit MacDonald, scoțându-și pipa din gură un moment, apoi punând-o grăbit înapoi ca să mai tragă un fum. O gospodărie la oarece distanță de Salem a ars până la temelie. Niște oameni pe nume Zinzer – germani.

A tras tare din pipă, sugându-și obrazii.

– S-a întâmplat în februarie, spre sfârșitul lunii trecute. Apoi, trei săptămâni mai târziu, un bac de pe Yadkin, la nord de debarcaderul Woram. Casa jefuită, iar omul care se ocupa de bac ucis. A treia oară...

S-a oprit, și a început să tragă furios din pipă, și-a îndreptat ochii spre mine, apoi spre Jamie.

– Vorbește, prietene, i-a spus cel din urmă în gaelică, părând resemnat.

Doamna mea a văzut mult mai multe lucruri groaznice decât tine.

Am dat din cap și am mai luat o bucată de omletă în furculiță, iar maiorul a continuat:

– Mda. În fine, făcând abstracție de prezența dumneavoastră, doamnă, s-a întâmplat să mă aflu într-un... stabiliment din Edenton...

– Într-un bordel? am întrebat eu. Da, ceva de genul. Continuați, domnule maior!

A continuat, destul de precipitat, iar fața i s-a înroșit pe sub perucă.

– A... sigur. Cum să zic, una dintre fetele de-acolo mi-a spus că a fost furată de acasă de niște borfași care-i atacaseră căminul pe neașteptate. Nu avea pe nimeni în afară de bunica ei, pe care au ucis-o, după care au dat foc casei.

– Și cine a făcut asta, după spusele ei?

Jamie își întorsese scaunul cu fața spre vatră și amesteca răzătură de plumb într-un polonic pentru a turna metalul topit în formă.

– A, păi...

MacDonald a roșit și mai mult, iar fumul de la pipa din care trăgea sălbatic l-a învăluit cu totul, astfel că abia reușeam să îi deslușesc trăsăturile printre vălătuci.

După multe accese de tuse și vorbe pe ocolite, am înțeles că maiorul nu o crezuse pe fată ori se arătase prea interesat să se bucure de nurea ei ca să acorde atenție celor spuse de ea. Așadar îi minimalizase povestea, considerând-o una dornică a stârni dărnicia și a obține încă o băutură, așa că nu se deranjase să îi ceară și alte amănunte.

– Însă când am auzit din întâmplare despre alte incendieri... Da, înțelegeți, am fost însărcinat de guvernator să fiu cu urechile ciulite, ca să zic așa, în zonele mai izolate, ca să descopăr semne de revoltă. Și am început să cred că acest exemplu aparte de revoltă probabil că nu este chiar o coincidență, cum ar părea la prima vedere.

Auzindu-l, eu și Jamie am schimbat priviri, el fiind oarecum amuzat, iar eu resemnat. Pariase cu mine că MacDonald – ofițer de cavalerie, plătit cu

jumătate de soldă, care trăia din diverse servicii – va supraviețui după demisia guvernatorului Tryon și, mai mult, va reuși să își croiască drum spre o funcție bănoasă în noul regim, după ce Tryon preluase o funcție mai importantă, în calitate de guvernator al New Yorkului. „Donald ăsta al nostru e un norocos“, așa spusese.

Mirosul tare de plumb topit deja predomina în cameră, la concurență cu fumul de pipă, invadând atmosfera casnică și plăcută de pâine care dospește, de mâncare gătită, de ierburi uscate, perii de spălat vase și săpun cu leșie care trona de obicei în bucătărie.

Dar plumbul se topește brusc. Glonțul deformat sau un nasture îndoit stă în lingură, întreg și vizibil, iar peste o clipă devine o băltoacă de metal, care licărește tern în locul lui. Jamie a turnat cu atenție plumbul topit în mulaj, ferindu-se de aburi.

– De ce indieni?

– A! Ei bine, așa mi-a spus târfa din Edenton. Că unii dintre cei care i-au incendiat casa și au furat-o erau indieni. Dar, repet, la vremea aceea am acordat prea puțină atenție poveștii ei.

Jamie a scos un sunet specific scoțian, sugerând că înțelesese tot, dar e neîncrezător.

– Și când ai fost la fetița aceea, Donald, și i-ai ascultat povestea?

– Înainte de Crăciun.

Fără să ridice ochii, maiorul a lovit cu un deget pătat de tutun în căușul pipei.

– Adică ziua când i-au atacat casa? a continuat. N-a spus, dar cred că... nu cu mult timp înainte. Încă era... cum să zic? Proaspătă.

A tușit, mi-a surprins privirea, și-a reținut răsufierea, apoi a tușit din nou, tare, roșind. Jamie a strâns din buze și a coborât ochii, deschizând mulajul ca să iasă încă o bilă nouă pe vatră. Eu mi-am lăsat furculița în farfurie, pentru că-mi dispăruse pofta de mâncare.

– Cum așa? am întrebat. Cum de-a ajuns tânăra într-un bordel?

– Păi, au vândut-o, doamnă.

Roșeața a rămas pe obrajii lui MacDonald, însă își recăpătase oarecum stăpânirea de sine ca să se uite la mine.

– Briganzii, mi-a explicat. Au vândut-o unui negustor de pe fluviu, așa zicea ea, la câteva zile după ce o răpiseră. El a ținut-o o vreme pe ambarcațiunea lui, după care, într-o noapte, a venit un bărbat cu afaceri, care a plăcut-o și a cumpărat-o. A dus-o pe coastă, dar cred că se săturase de ea, așa că...

Vorbele lui s-au stins, de aceea și-a vârât din nou muștiucul pipei în gură și a tras adânc.

– Am înțeles.

Așa era, iar jumătate din omleta pe care o mâncasem îmi stătea ca o mingiuță grea pe fundul stomacului.

„Încă proaspătă.“ De cât timp o fi nevoie? m-am întrebat. Cât rezistă o femeie trecută din mână în mână, de pe scândurile crăpate ale punții unui bac, până să ajungă pe salteaua zdrențuită a unei camere de închiriat, primind de mâncare cât să rămână în viață? Era mai mult decât posibil ca bordelul din Edenton să i se fi părut un fel de rai până să ajungă acolo. Cu toate astea, gândul nu m-a făcut să mă simt mai îngăduitoare față de MacDonald.

– Măcar i-ați reținut numele? l-am întrebat politicos, dar glacial.

Am zărit cu coada ochiului că lui Jamie i-a tresărit un colț al gurii, însă am rămas cu ochii la MacDonald. El și-a luat pipa din gură, a scos o dâră lungă de fum, apoi s-a uitat la mine și i-am văzut ochii de un albastru spălăcit privindu-mă direct.

– Ca să fiu sincer, doamnă, a spus el, tuturor le zic Polly. Așa nu e nevoie să le țin minte numele, înțelegeți?

Revenirea doamnei Bug, care avea un bol gol în mână, m-a scutit să-i dau o replică.

– Băietul a mâncat și-acum doarme, m-a informat ea.

Ochii ei ageri s-au mutat de la fața mea spre farfuria pe jumătate plină. Încruntându-se, a deschis gura, apoi s-a uitat la Jamie și a părut să priceapă o poruncă nerostită a lui, de aceea a închis gura și a ridicat farfuria mea cu un scurt murmur.

– Doamnă Bug, i s-a adresat calm Jamie, n-ai vrea să-l rogi pe Arch să vină până aici? Și, dacă nu te deranjează, să-i spui același lucru și lui Roger Mac?

Ea și-a plimbat de jur împrejur ochii mici, care i s-au îngustat când s-a uitat la MacDonald, sigur bănuind că, dacă e vorba de necazuri, el le adusese acolo.

– Așa oi face, a răspuns ea și, clătinând din cap spre mine, care dovedisem lipsă de poftă de mâncare, a luat farfuriile și a ieșit punând ivărul la ușă.

– Debarcaderul Woram, i-a zis Jamie lui MacDonald, reluând discuția ca și cum nici nu ar fi fost întreruptă. Și Salem. Și, dacă e vorba de aceiași oameni, Ian cel tânăr a dat peste ei în pădure, la o zi de mers de aici, spre vest. Destul de aproape.

– Destul de aproape ca să fie aceiași oameni. Da, așa e.

– Abia a venit primăvara.

Jamie s-a uitat spre fereastră când a spus asta. Acum era întuneric, iar obloanele fuseseră trase, însă o adiere rece se strecura prin ele și mișca sforile de care agățasem ciuperci la uscat, forme întunecate și zbârcite, care se legănau ca niște dansatoare minuscule, înghețate față de lemnul deschis la culoare. Știam ce voise să spună. Iarna, munții erau de netrecut; pasurile de pe culmi erau încă înzăpezite, iar pantele de mai jos abia începuseră să înverzească și să înflorească în ultimele săptămâni. Dacă era o bandă de tâlhari organizată, poate că se deplasează în ținut după ce petrecuseră iarna stând în piemont.

– Da, l-a aprobat MacDonald. Destul de devreme, probabil, pentru ca oamenii să fie precauți. Însă înainte să sosească ai tăi, domnule, poate că ar fi bine să discutăm despre problema care m-a adus aici.

– Sigur, a răspuns Jamie, mijind ochii în timp ce turna un firicel sclipitor de plumb topit. Desigur, Donald. Ar fi trebuit să-mi dau seama că nu ai bătut

atâta drum pentru nimica toată. Despre ce e vorba?

MacDonald a zâmbit ca un rechin; în sfârșit, ajunsese la subiect.

– Te-ai descurcat bine cu proprietatea de aici, domnule colonel. Câte familii trăiesc aici acum?

– Treizeci și patru, a spus Jamie.

Nu a ridicat ochii, ci a turnat încă un glonț în cenușă.

– Ar mai fi loc pentru câteva?

MacDonald continua să zâmbească. Eram înconjurați de mii de kilometri pătrați de sălbăticie. Cele câteva gospodării din Fraser's Ridge abia dacă pătrundeau în ea și se puteau mistui ca fumul. M-am gândit o clipă la cabana olandeză și m-a luat tremuratul, în ciuda focului din bucătărie. Am simțit din nou mirosul amărui și lipicios de carne arsă foarte de apăsător în gâtlej, pândind dincolo de aroma plăcută a omletei.

– Probabil, a răspuns Jamie cu glas neschimbat. E vorba de noii imigranți scoțieni? De dincolo de Thurso?

Eu și maiorul am rămas cu ochii căsați la el.

– De unde naiba știi? l-a întrebat MacDonald. Eu, unul, am auzit de ei abia acum zece zile!

– Ieri am stat de vorbă cu cineva la moară, i-a povestit Jamie, ridicând din nou lingura. Cu un domn din Philadelphia, venit aici să culeagă plante. A urcat dinspre Cross Creek și i-a văzut. Se pare că au cam provocat nemulțumiri la Brunswick și nu s-au simțit bine primiți, de aceea au urcat fluviul pe plute.

– Nemulțumiri? Dar ce au făcut? am întrebat.

– Păi, vedeți, doamnă, foarte mulți oameni coboară valuri-valuri de pe corăbii direct din Highland. Sate întregi, oameni îngrămădiți în pânțele corăbiilor, și arată de parcă ar fi stat în rahat tot drumul. Însă pe coastă nu găsec nimic, iar când îi văd în hainele alea nefirești orașenii îi arată cu degetul și râd de ei – de aceea majoritatea urcă imediat pe vreo barjă sau o plută și o

iau spre Cape Fear. Bine măcar că unii din Campbelton și Cross Creek pot sta de vorbă cu ei.

Mi-a zâmbit și a șters o pată de noroi de pe veston.

– Cei din Brunswick nu-i acceptă ușor pe highlanderii neciopliți după ce au cunoscut scoțieni civilizați ca soțul dumneavoastră și mătușa lui.

A dat din cap spre Jamie, care, cu o expresie ironică pe față, a făcut o ușoară plecăciune.

– Ei, oarecum civilizați! am murmurat eu.

Încă nu eram dispusă să-l iert pe MacDonald pentru relațiile cu prostituata din Edenton. Dar...

– Din câte am auzit, abia dacă știi câteva cuvinte în engleză, s-a grăbit MacDonald să continue. Farquard Campbell a venit să stea de vorbă cu ei și i-a dus spre nord, la Campbelton, așa că nu cred că se mai bulucesc pe mal, neștiind ce să facă mai departe.

– Și ce a făcut Campbell cu ei? a întrebat Jamie.

– A, păi, i-a împărțit pe la cunoștințele din Campbelton, dar, vă dați seama, desigur, că situația nu poate ține la nesfârșit.

MacDonald a ridicat din umeri. Campbelton era o așezare mică, aproape de Cross Creek, care se bizuia pe afacerile reușite ale lui Farquard Campbell, iar pământurile din jurul fermei lui erau colonizate, în cea mai mare parte, de membrii familiei Campbell. Farquard avea opt copii, mulți dintre ei căsătoriți și fertili ca tatăl lor.

– Desigur, a zis Jamie precaut. Dar oamenii ăștia vin de pe coasta de nord. Probabil că sunt pescari, Donald, nu agricultori.

– Da, dar sunt dispuși să-și schimbe obiceiurile, nu? a făcut MacDonald semn spre ușă și spre pădure. În Scoția nu mai au nimic. Au venit aici și-acum trebuie să se adapteze cât mai bine. Oamenii pot învăța agricultură, nu?

Jamie se cam îndoia, dar MacDonald se lăsa purtat de un val de entuziasm:

– La fel ca tine, am văzut mulți pescari și plugari care s-au făcut soldați, pun rămășag. Agricultură nu e mai grea decât milităria.

Jamie a zâmbit discret. El se lăsase de agricultură la nouăsprezece ani și luptase câțiva ani ca mercenar în Franța, după care se întorsese în Scoția.

– Da, se poate, Donald. Dar când ești soldat ai pe cineva care-ți spune ce să faci, din clipa în care te trezești și până noaptea, când te prăbușești și dormi. Cine-o să le spună amărăților unde e ugerul vacii ca să o poată mulge?

– Cred că tu, i-am spus eu și m-am întins ca să-mi destind mușchii spatelui, țepeni după atâta mers călare, privind spre MacDonald. Aici voiăți să ajungeți, domnule maior, nu?

– Doamnă, farmecul dumneavoastră e depășit doar de iuțea gândirii, a răspuns MacDonald cu o plecăciune elegantă spre mine. Da, cam asta e ideea. Toți de aici sunt highlanderi, domnule, și agricultori. Le pot vorbi în limba lor, îi vor învăța ce trebuie și-i vor ajuta să își croiască singuri drumul.

– Sunt și mulți alții în colonie care vorbesc gaelică, a obiectat Jamie. Și majoritatea se află acolo, în Campbelton.

– Da, dar ai terenuri mari care trebuie defrișate, iar acolo nu sunt.

Simțind că învinsese prin argumente, MacDonald s-a rezemat de spătarul scaunul și a ridicat cana cu bere, pe care până atunci o neglijase. Ridicând din sprâncene, Jamie s-a uitat la mine. Era într-un totu adevărat că aveam pământ neocupat: peste patru mii de hectare, însă nici măcar unul nu era cultivat. E adevărat și că forța de muncă era redusă în întreaga colonie, iar situația era și mai gravă în munți, unde pământul nu permitea cultivarea tutunului sau a orezului, culturi potrivite pentru sclavi. Dar, în același timp...

– Donald, greu e să-i colonizeze, a explicat Jamie, aplecându-se să mai pună o bilă pe vatră, după care s-a îndreptat, dându-și după ureche o buclă roșcată. Da, am pământ, dar e puțin altceva. Nu poți să lași oameni din Scoția, veniți direct în sălbăticie, și să te aștepți să-și încropească traiul de capul lor. Nici măcar nu i-aș putea încălța și îmbrăca, lucruri pe care le primesc până și drept

garanții, ca să nu mai pomenesc unelte. Și cum i-aș hrăni pe toți, cu soții și copiii, iarna? Cum le-aș oferi protecție?

A ridicat lingura drept ilustrare, apoi a clătinat din cap și a lăsat să cadă încă o bilă de plumb.

– A, protecție. Păi, fiindcă ai adus vorba, dă-mi voie să-ți prezint încă o chestiune minoră care te-ar putea interesa, s-a aplecat în față MacDonald și a coborât glasul de parcă ar fi avut ceva confidențial de comunicat, deși nu-l putea auzi nimeni. Ți-am spus că sunt omul guvernatorului, nu? M-a însărcinat să călătoresc prin ținut, prin vestul coloniei, și să trag cu urechea. Există Reglementatori care încă nu au primit scutire și... s-a uitat precaut într-o parte și alta, de parcă s-ar fi așteptat să sară cineva din vatră – ai auzit de Comitetul de Siguranță?

– Oarecum.

– Nu s-a înființat unul aici, în pustie?

– Nu, n-am auzit.

Jamie terminase plumbul, iar acum strângea bilele abia făcute din cenușa de la picioare, în lumina caldă a focului părul de pe creștet părându-i roșiatic. M-am așezat lângă el pe canapeluță, am ridicat punga pentru bile de pe masă și i-am întins-o desfăcută la gură.

– A! a răspuns MacDonald satisfăcut. Înțeleg că am venit exact la țanc.

În urma tulburărilor civile ce însoțiseră războiul Reglementării din anul precedent, apăruseră grupări neoficiale de cetățeni, ca grupările similare din alte colonii. În situația în care Coroana nu mai putea asigura siguranța coloniștilor, cum susțineau acești oameni, atunci ei trebuiau să se ocupe singuri de asta. Nimeni nu mai avea încredere că șerifi pot păstra ordinea.

Scandalurile care inspiraseră mișcarea Reglementatorilor o confirmaseră.

Desigur, dificultatea era că, întrucât comitetele respective se autonomiseră, nu existau motive pentru a avea mai multă încredere în ele decât în șerifi. Existau și alte comitete. Comitete ale corespondenței, asociații de oameni care

trimiteau scrisori în diverse locuri, răspândind zvonuri între colonii. Și tocmai din sânul acestor comitete de diverse orientări aveau să răsară semințele răzmeriței, care chiar în momentele acelea se prindeau undeva, în noaptea rece de primăvară.

Așa cum făceam din când în când – iar acum o făceam mai des –, am estimat ce timp ar mai fi. Eram aproape aprilie 1773, iar pe *18 aprilie, în 1775...* după cum s-a exprimat atât de desuet Longfellow... Doi ani. Însă războiul nu izbucnește dintr-odată și războaiele nu seamănă unele cu altele. Acesta fusese declanșat în Alamance, iar urmele sclipitoare și fierbinți ale incediului din Carolina de Nord erau deja vizibile, pentru cei care știa să le descopere.

Din punga pe care o aveam în mână s-au rostogolit bilele și s-au ciocnit între el. Eu strângeam între degete punga din piele. Jamie a observat și m-a atins pe un genunchi ușor și scurt, în semn de promisiune, apoi a luat punga, a strâns-o și a pus-o în cutia cu gloanțe.

– Exact la țanc, a repetat el, privindu-l pe MacDonald. Adică, Donald?

– Păi, cine altcineva ar fi mai potrivit pentru a conduce un asemenea comitet, domnule colonel? Asta i-am sugerat guvernatorului.

MacDonald se străduia să pară modest, dar degeaba.

– Îți sunt foarte îndatorat, domnule maior, a spus sec Jamie.

A ridicat o sprânceană spre mine. Situația din colonie sigur era mai gravă decât crezusem, dacă guvernatorul Martin nu numai că tolera existența comitetelor respective, ci în secret le și aproba.

Scheunatul încet și prelung al câinelui care a căscat a ajuns până la mine din hol, drept care mi-am cerut scuze și am plecat să văd cum se mai simțea Ian. Mă întrebam dacă guvernatorul Martin o fi având și cea mai vagă idee despre ce anume dezlanțuia. Mi-am închipuit că știe și vrea să îndrepte lucrurile, deoarece încerca să se asigure că măcar unele dintre Comitetele de Siguranță erau conduse de oameni care sprijiniseră Coroana în Războiul Reglementării.

Realitatea era că nu putea ține sub control și nici măcar ști despre multe dintre aceste comitete. Însă oamenii din colonie începuseră să clocotească și să tresară ca un ceainic în care apa fierbe, iar Martin nu avea sub comandă trupe ale Coroanei, ci doar oameni reangajați precum MacDonald și milițiile.

Prin urmare MacDonald i se adresa lui Jamie cu „domnule colonel“, desigur. William Tryon, precedentul guvernator, îl numise pe Jamie, împotriva voinței lui, colonel de miliție pentru ținutul de dincolo de Yadkin.

– Ei bine... am îngăimat eu.

Nici MacDonald, nici Martin nu erau proști. Propunerea ca Jamie să înființeze un Comitet de Siguranță însemna că el îi va convoca pe oamenii care slujiseră sub comanda lui în miliție, însă asta nu va angaja guvernul în niciun fel, căci implica plata sau echiparea oamenilor, iar guvernatorul va fi scutit de orice răspundere pentru acțiunile lor, întrucât un Comitet de Siguranță nu e un organism oficial. Pentru Jamie – dar și pentru noi, ceilalți –, să accepte o asemenea propunere era un pericol.

În hol se făcuse întuneric, pentru că dinspre bucătăria din spatele meu răzbătea doar o lumină slabă, la care se adăuga cea a lumânării din camera mea medicală. Ian dormea, dar era neliniștit, vag încruntat de jenă, ceea ce îi făcea pielea subțire dintre sprâncene să i se strângă. Rollo a înălțat capul și a dat din coada groasă de câteva ori, în semn de bun venit.

Ian nu a reacționat când i-am rostit numele și nici când i-am pus o mână pe umăr. L-am scuturat cu delicatețe, apoi mai tare. L-am văzut cum se zbate, prins undeva în straturile stării de somn ca un om purtat de curenți submarini, care cedează chemării din adâncuri, apoi e prins pe neașteptate într-un cârlig, ceea ce îi provoacă o durere ca o înțepătură în carnea amorțită de frig.

A deschis brusc ochii întunecați și rătăciți și m-a privit fără să priceapă ce se întâmplă.

– Salut! am spus eu încet, ușurată să îl văd treaz. Cum te cheamă?

Mi-am dat seama că întrebarea mea n-are nicio noimă pentru el, de aceea am repetat-o cu răbdare. În adâncul pupilelor lui dilatate s-a stârnit conștiința.

– Cine sunt? a spus el în gaelică.

A mai îngăimat ceva neclar în limba mohawk, iar pleoapele i-au tremurat, rămânând închise.

– Ian, trezește-te! i-am cerut eu ferm, scuturându-l din nou. Spune-mi cine ești.

El a deschis din nou ochii și m-a privit printre gene, cu un aer derutat.

– Încercăm ceva mai ușor, am sugerat eu, ridicând două degete în fața ochilor lui. Câte degete vezi?

Un licăr de trezie i-a apărut în ochi.

– Să nu te vadă Arch Bug făcând semnul ăla, mătușică! a spus el somnoros, iar pe față i-a apărut o idee de zâmbet. E foarte urât, să știi.

În fine, măcar mă recunoscuse, dar și semnul „V“. Asta însemna ceva. Și sigur știa cine era, dacă mi se adresa cu „mătușică.“

– Care ți-e numele complet? am repetat eu.

– Ian James FitzGibbons Fraser Murray, a răspuns el enervat. De ce mă tot întrebi cum mă cheamă?

– FitzGibbons? m-am mirat eu. De unde l-ai scos?

A gemut și a dus două degete spre pleoape, icnind când le-a apăsat ușor.

– Unchiul Jamie mi l-a dat, binecuvântat să fie! mi-a zis. E după nașul lui, așa mi-a spus. Murtagh FitzGibbons Fraser, așa îl chema, dar mama n-a vrut să primesc și numele Murtagh. Iar îmi vine să vărs, a adăugat, luând mâna de la cap.

A icnit și a scuipat puțin într-un lighenaș, dar nu a vărsat, ceea ce era semn bun. L-am ajutat să se așeze pe o parte, năclăit de sudoare, iar Rollo s-a lăsat în fund, cu labele din față ridicate pe tăblia mesei, ca să îl lingă pe față, ceea ce pe Ian l-a făcut să chicotească printre gemete și să încerce, zadarnic, să dea la o parte câinele.

– *Theirig dhachaigh, Okwaho*, a zis.

Theirig dhachaigh însemna „pleacă de-aici“ în gaelică, iar *Okwaho* era mai mult ca sigur numele lui Rollo în limba mohawk. Ian nu părea sigur când era vorba să aleagă între cele trei limbi pe care le vorbea cursiv, deși era cât se poate de lucid. După ce l-am pus să-mi răspundă la alte câteva întrebări enervante și ridicole, i-am șters fața cu o cârpă umedă, l-am lăsat să-și clătească gura cu puțin vin îndoit bine cu apă și l-am învelit din nou.

– Mătușă, a bălăjit el somnoros când mă întorceam spre ușă, crezi o s-o mai văd vreodată pe mama?

Neștiind ce să-i răspund, m-am oprit. De fapt, nici n-a fost nevoie. Adormise din nou brusc, ca pacienții cu contuzii la cap, și deja respira profund înainte să găsesc cuvintele potrivite.

AMBUSCADA

Ian s-a trezit brusc și a înșfăcat tomahawkul. Sau ce ar fi trebuit să fie el, însă a dat doar de stofa pantalonilor. O clipă, nu și-a dat seama unde se află, de aceea s-a ridicat în capul oaselor, străduindu-se să descopere formele în întuneric. Durerea i-a explodat în cap ca un fulger fierbinte, făcându-l să scâncească fără cuvinte și să se apuce cu mâinile de el. Undeva, în bezna de dedesubt, Rollo a pufnit încetișor, de mirare.

Isuse! Mirosurile tari din camera medicală a mătușii l-au luat de nas, alcool, fitil stins, frunze medicinale uscate și amestecurile puturoase pe care ea le numea peni-silină. A închis ochii, și-a lipit fruntea de genunchii ridicați și a respirat rar pe gură.

Ce visase? Ceva pericole, ceva violent, însă în minte nu i-a apărut nicio imagine clară, doar senzația că era vânat, că îl urmărea cineva prin pădure.

Trebuia neapărat să urineze. Pipăind marginea mesei pe care stătea întins, s-a ridicat încet în șezut, privind în jur printre luminițele care îi sclipeau în cap de durere. Doamna Bug îi lăsase o oală de noapte, și-a amintit că îi și spusese, însă lumânarea se stinsese și nu avea deloc chef să se târască pe podea ca s-o descopere pe pipăite. O lumină firavă îi arăta unde e ușa. Doamna Bug o lăsase întredeschisă, iar o luminiță plăpândă se furișa pe hol, dinspre vatra bucătăriei. Luând-o drept reper, s-a îndreptat spre fereastră, a deschis-o, chinându-se apoi cu încuietoarea oblonului, și a rămas în valul de aer rece al nopții de primăvară, stând cu ochii închiși în timp ce s-a ușurat. S-a simțit ceva mai bine apoi, deși odată cu ușurarea vezicii au apărut din nou senzația de greutate și greață în stomac, dar și pulsație din cap. S-a așezat, apoi și-a pus brațele pe genunchi și

capul pe ele, așteptând să treacă totul. Dinspre bucătărie răzbăteau voci, le auzea limpede dacă se concentra. Erau unchiul Jamie și MacDonald, dar și Arch Bug, plus mătușa Claire, care intervenea când și când, pronunția ei englezească fiind în contrast cu murmurul aspru ale scoțienilor și al celor care vorbeau gaelică.

„Poate ai fi dispus să devii agent indian?” tocmai spunea MacDonald. Ce o fi asta? s-a întrebat el. Apoi și-a adus aminte. Da, bineînțeles. Coroana folosea oameni care să se ducă la triburile de indieni să le ofere daruri, tutun, cuțite și altele asemenea. Să le spună prostioare despre Geordie⁴, ca și cum regele avea să meargă acolo ca să stea în jurul focului la următoarea sărbătoare a Iepurelui de pe Lună care să vorbească precum un om.

Gândindu-se la asta, a zâmbit sumbru. Ideea era clară: îndemnarea indienilor să lupte de partea englezilor când va sosi momentul. Dar de ce se gândeau că e nevoie de asta acum? Francezii cedaseră și se retrăseseră spre zona pe care încă o controlau în nord, în Acadia⁵.

Aha! Cu întârziere, și-a amintit ce îi zisese Brianna despre luptele ce vor urma. Nu știuse dacă să o creadă sau nu – probabil că avea dreptate, caz în care... nici nu a vrut să se gândească la asta. Sau la altceva. Rollo s-a apropiat de el lipăind, s-a așezat în fund și și-a lăsat corpul greu peste el. Ian s-a retras puțin, rezemându-și capul de blana deasă.

Odată, în timp ce locuia la Snaketown, venise un agent indian. Un tip scund și gras, cu ochi care priveau pe furiș și cu un tremur în glas. A crezut că omul – Iisuse, oare cum îl chema? Tribul mohawk îl poreclise Sudoare Puturoasă și i se potrivea; duhnea ca și cum ar fi suferit de o boală mortală – nu le știa obiceiurile. Nu le cunoștea limba și era limpede că se aștepta să-l scalpeze în orice clipă, lucru pe care indienii îl socotiseră de răs, iar unul sau doi dintre ei ar fi încercat, doar din glumă, numai că Tewaktenyonh le zisese să fie tratat cu respect. Ian fusese silit să îi fie tălmaci, ceea ce și făcuse, deși fără mare plăcere. Prefera să se socotească membru al tribului mohawk decât să recunoască vreo

înrudire cu Sudoare Puturoasă. Însă unchiul Jamie... el ar face o treabă mult mai bună. Dar ar face așa ceva? Ian a ascultat vocile cu oarecare interes, dar era limpede că unchiul Jamie nu va trebui să ia o hotărâre. MacDonald ar putea mai curând să prindă o broască dintr-un pârau decât să obțină acordul unchiului, s-a gândit el.

A oftat, și-a petrecut un braț peste Rollo și s-a lăsat pe el. Se simțea groaznic. A presupus că va muri, numai că mătușa Claire spusese că se va simți rău câteva zile. Era sigur că ea ar fi rămas lângă el, dacă ar fi fost pe moarte, nu l-ar fi lăsat doar cu câinele. Obloanele era încă deschise, iar aerul rece îl învăluia răcoros, dar și moale, așa cum era în nopțile de primăvară. L-a simțit pe Rollo că ridică botul și adu-mecă, după care a scos un scheunat gros și alert. Oposum, probabil, sau un raton.

– Hai, du-te! i-a spus, îndreptându-se și împingându-l ușor. Mă simt bine.

Patrupedul l-a adu-mecat bănuitor și a încercat să îl lingă pe ceafă, acolo unde erau copcile, dar a renunțat când Ian a scăpat un geamăt de durere și a acoperit rana cu palmele.

– Du-te, am spus!

I-a tras ușor o palmă, iar Rollo a pufnit, s-a învârtit pe loc o dată, după care a zburat peste capul lui și a ieșit pe fereastră, aterizând cu un bufnet puternic. Un țipăt ascuțit a sfârtecat aerul, după care s-au auzit pași și foșnete, ceva trecând prin tufișuri.

Dinspre bucătărie răzbăteau voci agitate și l-a auzit pe unchiul Jamie ieșind pe hol, după care ușa camerei medicale s-a deschis.

– Ian, a spus Jamie încet, unde ești, flăcăule? Ce s-a întâmplat?

Ian s-a ridicat, dar o pânză de un alb orbitor i-a coborât peste ochi și s-a legănat pe picioare. Unchiul Jamie l-a prins de un braț și l-a ajutat să se așeze pe un scaun.

– Ce s-a întâmplat, băiete?

Cum vederea i s-a mai limpezit în lumina care pătrundea pe ușă, l-a văzut pe Jamie cu pușca într-o mână. Avea o expresie de îngrijorare pe față, dar s-a amuzat când a aruncat o privire spre fereastra deschisă. A inspirat adânc.

– O fi vreun sconcs?

– Da, trebuie să fie ceva de genul, a răspuns Ian, atingându-și ușor capul. Rollo s-o fi repezit după un sconcs sau l-a fugărit pe motanul mătușii, care s-o fi suit într-un copac.

– A, da. Mai bine un sconcs.

Jamie a lăsat pușca jos și s-a dus la fereastră.

– Trag oblonul ori ai nevoie de aer? Arăți cam fără vlagă.

– Fără vlagă, da, a recunoscut Ian. Da, lasă deschis, te rog, unchiule!

– Vrei să te odihnești?

Ian a ezitat. Stomacul îi vibra și ar fi vrut să se întindă din nou, însă camera medicală îl agita din cauza mirosurilor pătrunzătoare și a sclipirilor aruncate ici și colo de lame mici și de alte obiecte misterioase, care provocau dureri. Jamie a părut să ghicească ce îl tulbura, pentru că s-a aplecat și l-a apucat de un cot.

– Hai, flăcăule! Poți dormi sus, într-un pat adevărat, dacă nu te deranjează prezența maiorului MacDonald în celălalt pat.

– Nu m-ar deranja, a spus el, dar cred că-i mai bine să rămân aici, a făcut el un semn cu mâna către fereastră, dar nu a dat din cap ca să evite încă o durere. S-ar putea ca Rollo să se întoarcă repede.

Jamie nu a comentat, iar Ian a fost recunoscător. Femeile protestau. Bărbații treceau cu vederea. Unchiul l-a așezat pe pat fără menajamente, l-a acoperit, apoi a început să bâjbâie pe întuneric după pușca așezată pe podea. Ian simțea că, la urma urmei, putea face puține fasoane.

– Unchiule Jamie, poți să-mi dai o cană cu apă?

– Poftim? A, da.

Mătușa Claire lăsase un urcior cu apă la îndemână. S-a auzit sunetul liniștitor al apei gâlgâind, apoi Ian a simțit un urcior pe buze, iar Jamie l-a ajutat să stea

drept. Nu avea nevoie de ajutor, dar nu a obiectat, atingerea lui era caldă și liniștitoare. Nu-și dăduse seama cât de înfrigorat e din cauza aerului rece al nopții și tremura un pic.

– E bine, băiete? a murmurat Jamie, strângându-l de un umăr.

– Da, mai bine. Unchiule Jamie?

– Da.

– Mătușa Claire ți-a spus de... de un război? Unul care vine, adică. Cu Anglia.

A urmat un moment de tăcere, iar silueta masivă a lui Jamie a rămas nemișcată în lumina ce pătrundea pe ușă.

– Da, a răspuns el și și-a retras mâna. Ți-a spus și ție?

– Nu, mie mi-a zis verișoara Brianna.

S-a lăsat pe o parte, atent să nu se atingă la cap.

– Tu le crezi?

De data asta nu a urmat nicio ezitare.

– Da, le cred.

Vorbele au fost rostite cu detașarea obișnuită a lui Jamie, dar ceva din ele a făcut ca părul de pe ceafa lui Ian să se zbârlească.

– A! Bine.

Perna cu puf de găscă de sub obrazul lui era moale și mirosea a levănțică. Jamie l-a atins cu palma pe cap și i-a dat de pe față părul răzvrătit.

– Nu te speria, Ian! l-a liniștit încet. Mai e până atunci.

Și-a luat pușca și a plecat. Din locul în care stătea întins, Ian vedea dincolo de curte, peste copacii de la marginea Ridge, dincolo de versantul Muntelui Negru, cerul întunecat, presărat cu stele. A auzit ușa din spate deschizându-se și glasul doamnei Bug, mai ridicat decât ale celorlalți.

– Nu-s acasă, domnule, zicea ea pe nerăsuflăte. E întuneric în casă și focul nu arde în vatră. Unde-or fi plecat la ora asta din noapte?

Ian s-a întrebat vag cine o fi plecat, dar asta nu părea să conteze prea mult. Dacă ar fi vreo problemă, unchiul Jamie ar rezolva-o. Gândul era liniștitor; se simțea ca un copil mic în siguranța patului, care aude glasul tatălui răzbătând de afară, discutând cu un arendaș în zorii unei zile reci din Highland.

Căldura l-a învăluit plăcut sub pilotă și a adormit.

Când au pornit se înălța luna pe cer, ceea ce era bine, se gândea Brianna. Chiar dacă avea deasupra globul auriu, ușor înclinat, ridicându-se dintr-un cuib de stele și arunca lumina de împrumut pe cer, drumul de sub picioare era invizibil. La fel și picioarele, înecate în întunericul pădurii la vreme de noapte. Întuneric, dar nu liniște. Copacii uriași foșneau sus, mici vietăți țipau și se furișau prin întuneric, iar din când în când se auzeau firavele bătăi de aripi ale vreunui liliac ce trecea îndeajuns de aproape cât să o facă să tresară, ca și cum o parte a nopții se dezlănțuise și își luase zborul de sub nasul ei.

– E fricoasă pisica pastorului? a sugerat Roger când ea a scos un icnet și s-a strâns lângă el după ce a trecut pe lângă ei o astfel de vedenie cu aripi din piele.

– Pisica pastorului este recunoscătoare, i-a răspuns ea, strângându-l de mână. Mulțumesc.

Probabil că vor dormi pe mantii, în fața focului, la familia Gillivray, în loc să stea comod în propriul pat, dar măcar îl vor avea pe Jemmy cu ei. El i-a răspuns la strângerea de mână, palma lui mare și mai puternică decât a ei fiind foarte liniștitoare în beznă.

– E-n regulă, a spus el. Și eu vreau să fiu lângă el. E o noapte potrivită pentru ca familia să fie împreună, la un loc.

Drept confirmare și în semn de apreciere, ea a scos un sunet slab din gâtlej, dar voia să continue discuția ca să se simtă în continuare aproape de el și pentru că asta va ține întunericul departe.

– Motanul preotului era foarte vorbăreț, a spus ea delicat. La... la înmormântare, adică. Pentru bieții oameni.

Roger a pufnit, iar Brianna a văzut ridicându-se alb în aer vălătucul de aer cald expirat de el.

– Motanul preotului era foarte stânjenit, a răspuns el. Tatăl tău!

Profitând că el nu o vede, ea a zâmbit.

– Te-ai descurcat foarte bine, i-a zis cu blândețe.

– Ei... a făcut el, pufnind din nou. Cât despre vorbărie... Dacă a existat așa ceva, nu am niciun merit. N-am făcut decât să citez fragmente dintr-un psalm. Nici măcar nu ți-aș putea spune care a fost.

– N-a avut importanță. De ce ai ales... Totuși, ce-ai zis? a întrebat ea curioasă. Am crezut că o să spui *Rugăciunea Domnului* ori *Psalmul 23*, toată lumea îl știe.

– Așa am crezut și eu, a recunoscut el. Așa am vrut. Dar când am început...

A ezitat, iar ea și-a amintit movilele reci, proaspete și a tremurat, simțind încă miros de funingine.

– Habar n-am, a vorbit Roger. Doar că mi s-a părut mai potrivit.

– A fost, a șoptit, dar n-a mai insistat, preferând să îndrume discuția spre ultimul ei proiect ingineresc, o pompă de mână pentru a scoate apă din puț.

– Dacă aș găsi ceva care să slujească drept țevă, aș aduce apă în casă cât se poate de ușor! Am deja aproape tot lemnul ca să fac un rezervor, dacă îl conving pe Ronnie să îl facă – poate reușim să facem duș măcar cu apă de ploaie. Dar golirea trunchiurilor de copaci – metoda folosită pentru puținele țevi întrebuințate de pompă – mi-ar lua câteva luni, dacă vreau suficient să aduc apă din puț în casă, nicidecum să ajung la pârâu. Și nu există nicio șansă de a găsi tablă rulată. Chiar dacă ne-am permite costurile, ceea ce nu e cazul, transportul de la Wilmington ar fi...

În semn de frustrare, a ridicat mâna liberă spre cer, cu mintea la caracterul monumental al unei astfel de misiuni. Roger a rămas pe gânduri o clipă, iar sunetul pașilor lor pe drumul pietros a prins un ritm liniștitor.

– Păi, romanii din vechime făceau tuburi din beton. Rețeta o găsești în Pliniu.

– Știu. Dar e nevoie de un anumit tip de nisip și nu avem aici. Sau var și nici așa ceva nu avem. Și...

– Da, dar ce zici de lut? a întrerupt-o el. Ai văzut farfuria de la nunta Hildei? Cea întinsă, cafeniu cu roșu, cu modele frumoase?

– Da, a răspuns ea. De ce?

– Ute McGillivray cică i-a adus-o cineva de la Salem. Nu mai țin minte numele, dar ea a spus că olăritul e la mare modă sau ceea ce numim producerea de farfurii.

– Fac pariu pe cât vrei că ea n-a vorbit chiar așa!

– Ei, ceva de genul ăsta, a recunoscut, apoi a continuat hotărât. Problema e că a fost ceva făcut *aici*, nu ceva adus din Germania. Așadar aici există lut care poate fi ars, nu?

– A... *Am înțeles*. Mda, e o idee, nu?

Era, și încă una pe care au răsucit-o tot restul drumului.

Coborau de pe Ridge, la vreo patru sute de metri de casa familiei Gillivray, când Brianna a simțit o neliniște pe ceafă. *Putea* fi doar închipuirea ei, după ce văzuse în adâncitura aceea părăsită a terenului, aerul întunecat era amenințător și își închipuia o ambuscadă la fiecare curbă fără vizibilitate, încordându-se de fiecare dată și anticipând un atac. Apoi a auzit o pocnitură între copacii din dreapta – o ramură uscată s-a rupt într-un fel cu un zgomot pe care nici vântul, nici vreun animal nu l-ar fi făcut. Adevăratul pericol avea un gust anume, acid ca sucul de lămâie, în contrast cu limonada slabă a imaginației. Drept avertisment, a strâns degetele asupra brațului lui Roger, care s-a oprit imediat.

– Ce e? a șoptit el, care nu auzise nimic, ducând mâna la pumnal. Unde?

La naiba! De ce nu-și luase arma cu ea ori măcar pumnalul? Nu avea decât un briceag multifuncțional elvețian, întotdeauna la ea în buzunar, plus ce putea oferi peisajul în materie de arme.

S-a lipit de el și a arătat cu degetul, cu mâna aproape de corpul lui pentru a fi sigură că se uită în direcția potrivită. Apoi s-a aplecat, bâjbâind pe întuneric după o piatră mare sau un băț de folosit drept bătă.

– Spune mai departe, i-a șoptit ea.

– Pisica pastorului e sperioasă, nu? a întrebat el, evident tachinând-o.

– Pisica pastorului e *feroce*, i-a răspuns ea, încercând să imite tonul lui de glumă și în același timp scotocind cu o mână prin buzunar.

Cu degetele celeilalte mâini a dat de o piatră pe care a smuls-o din pământul cleios și a simțit-o rece și grea în palmă. S-a ridicat, concentrându-se spre întunericul din dreapta. Ar fi în stare să scoată mațele oricui...

– A, voi erați! a exclamat o voce dintre copacii din spate.

Brianna a scăpat un țipăt ascuțit, iar Roger s-a mișcat din reflex, a făcut stângă-mprejur ca să înfrunte amenințarea, a prins-o de un braț și a împins-o în spatele lui, totul dintr-o singură mișcare. Ea s-a clătinat pe picioare. Un călcâi al ghetei i s-a prins într-o rădăcină ieșită la suprafață și așa a căzut, aterizând pe fund, poziție din care, la lumina lunii, l-a văzut cât se poate de limpede pe Roger cu pumnalul în mână, repezindu-se printre copaci și răcnind asurzitor. În cele din urmă, a analizat ce spusese bărbatul acela, dar și-a dat seama fără nicio îndoială de tonul dezamăgit. Un glas asemănător, în care se simțea îngrijorarea, a vorbit din pădurea din dreapta ei:

– Jo? Ce e, Jo, ce?

Din dreapta auzea o încăierare și răcnete. Roger prinsese pe cineva.

– Roger! a strigat ea. Roger, oprește-te! Sunt frații Beardsley!

Când căzuse scăpase piatra pe pământ, așa că s-a ridicat să-și scuture o parte a fustei. Inima încă îi bătea tare, simțea o durere în fesa stângă și ar fi izbucnit în râs, de n-ar fi fost dorința aprigă de a-i strânge de gât pe gemenii Beardsley.

– Kezzie Beardsley, ieși de acolo! a răcnit ea, apoi a repetat, chiar mai tare.

Auzul lui Kezzie se îmbunătățise după ce mama ei îi extirpase amigdalele și polipii nazali cu infecții cronice, însă el putea fi socotit pe jumătate surd.

Cu un foșnet puternic, s-a ivit din tufișuri silueta firavă a lui Keziah Beardsley, cu părul negru și alb la față, înarmat cu o bâtă mare, pe care a ridicat-o de pe umăr și, rușinat, a încercat să o ascundă când a văzut-o pe Brianna. Între timp, foșnete și mai puternice și ceva înjurături venind din spatele ei au anunțat sosirea lui Roger, care îl ținea de gâtul subțire pe Josiah Beardsley, fratele lui Kezzie.

– Ticăloșilor, ce ați pus la cale? a întrebat Roger, îmbrâncindu-l pe Jo ca să ajungă lângă fratele lui, într-o porțiune de teren luminată de lună. Nu-ți dai seama că era cât pe ce să te omor?

Era suficientă lumină pentru ca Brianna să vadă o expresie destul de cinică pe chipul lui Jo la auzul acelor vorbe, după care cinismul a dispărut, fiind înlocuit de o expresie rugătoare.

– Ne pare tare rău, domnule Mac. Am auzind pe cineva venind și-am crezut c-ar putea fi briganzi.

– Briganzi, a repetat Brianna, aproape izbucnind în râs, însă stăpânindu-se cu hotărâre, astfel că doar obrajii i s-au umflat. De unde Dumnezeu ai învățat cuvântul?

– A, a făcut Jo, coborând ochii spre picioare și prinzându-și mâinile la spate. Domnișoara Lizzie ne-a citit din cartea adusă de domnul Jamie. Atunci a apărut. Despre briganzi.

– Am înțeles.

A aruncat o privire spre Roger, care i-a răspuns din ochi, iar iritarea lui s-a transformat în amuzament.

– *Piratul Gow*, a explicat ea. De Daniel Defoe.

– A, da.

Roger și-a băgat pumnalul în teacă.

– Și de ce, mă rog, ai crezut că ar putea veni briganzii?

Kezzie, căruia auzul îi juca feste, dar care acum a prins ideea și a răspuns, la fel de vioi ca fratele lui, deși vocea îi era mai sonoră și oarecum fără inflexiuni,

ca urmare a surzeniei din copilărie.

– Domnule, ne-am întâlnit cu domnul Lindsay, care se ducea spre casă, și el ne-a spus ce s-a întâmplat acolo, la Pârâul Olandezului. E adevărat ce ne-a spus? Erau oameni arși de tot?

– Erau morți, a răspuns Roger, fără nici cea mai mică urmă de umor. Ce legătură e între asta și faptul că voi bântuiți prin pădure cu bâta în mână?

– Păi, vedeți dumneavoastră, domnule, casa familiei Gillivray e mare și frumoasă, mai ales că are și atelierul de dogărie la drum. Păi, dacă aș fi brigand, așa un loc aș alege ca să-l atac, a răspuns Jo.

– Și acum sunt acolo domnișoara Lizzie, cu tatăl ei. Și fiul dumneavoastră, domnule Mac, a adăugat Kezzie cu subînțeles. N-am vrea să pățească ceva niciunul din ei.

– Am înțeles, a zâmbit oarecum strâmb Roger. Mda, vă mulțumesc pentru bunătate. Numai că nu cred că briganzii sunt pe aproape. Pârâul Olandezului e departe.

– Da, domnule, l-a aprobat Jo. Dar briganzii ar putea fi peste tot, nu? Asta era limpede și suficient de adevărat ca să îi reînnoiască senzația de răceală în golul stomacului.

– Ar putea, dar nu sunt, i-a asigurat Roger. Mergeți cu noi în casă, bine? Am venit să-l luăm pe micuțul Jem. Sunt sigur că *Frau* Ute o să vă lase să dormiți lângă foc.

Cei doi Beardsley au schimbat priviri greu de ghicit. Arătau la fel – scunzi și zvelți, cu păr negru și des, putând fi deosebiți doar datorită surzeniei lui Kezzie și cicatricii rotunde de pe degetul mare al lui Jo –, iar vederea celor două fețe cu oase fine, cu aceeași expresie, a fost oarecum tulburătoare. Orice informații schimbaseră ei prin acea privire, ea arăta că se consultaseră, deoarece Kezzie a dat ușor din cap, acceptând ideea fratelui.

– A, nu, domnule, a răspuns politicoș Josiah. Cred că mai rămânem aici.

Și, fără alte lămuriri, s-au întors și au pornit spre întuneric, risipind frunze și pietricele în calea lor.

– Jo! Stai puțin! a strigat Brianna după ei, pentru că descoperise ceva în fundul buzunarului.

– Da, doamnă.

Josiah s-a întors lângă ea atât de brusc, încât ea a tresărit. Fratele lui nu era la fel de priceput ca el la a se mișca fără să facă zgomot.

– O! Adică, iată-te!

A inspirat adânc pentru a-și încetini bătăile inimii și i-a întins fluierul pe care îl cioplise pentru Germain:

– Poftim. Dacă tot stați de pază, ăsta v-ar putea fi de folos. Ca să chemați ajutoare, dacă vine cineva.

Jo Beardsley nu mai văzuse niciodată un fluier, era clar, dar nu a ținut s-o recunoască. A răsucit micul obiect între degete, încercând să nu se uite la el. Roger a întins mâna, i l-a luat din palmă și a suflat tare în el, scoțând un sunet care a sfredelit noaptea. Câteva păsări, speriate de zgomot, au țâșnit din cuiburile aflate în copacii din apropiere și au țipat, ca și Kezzie Beardsley, care a căscat ochii de uimire.

– Suflă prin capătul ăsta, i-a explicat Roger, atingând cu degetul capătul potrivit, după care i l-a înapoiat. Strângi puțin buzele.

– Vă rămân îndatorat, domnule, a murmurat Jo.

Fața lui, de obicei exprimând stoicism, se luminase în tăcere. Cu ochii mari ai unui băiat în dimineața de Crăciun, a luat fluierul, apoi s-a întors imediat să-i arate premiul fratelui său. Brianna s-a gândit brusc că niciunul din băieți nu se bucuraseră niciodată de o dimineață de Crăciun și de niciun alt fel de dar.

– O să-ți fac și ție unul, i-a spus ea lui Kezzie. Și o să puteți să vă transmiteți semnale, a adăugat ea zâmbind.

– A, da, doamnă. Așa o să facem, bineînțeles, a asigurat-o el, abia uitându-se la ea, pentru că ardea de nerăbdare să examineze fluierul pe care fratele i-l

pusese în palmele desfăcute.

– Dacă vrei ajutor, fluierați de trei ori! a strigat Roger după ei, prinzând-o de braț pe Brianna.

– Am înțeles, domnule! s-a auzit răspunsul din întuneric, urmat de: „Mulțumim, doamnă!“, apoi de o rafală de pufăituri, gâfâieli și accese de tuse, punctate de fluierături scurte și stridente, semne de reușită.

– Din câte văd, Lizzie i-a învățat să se poarte, a comentat Roger. După cum i-a învățat să citească. Crezi că vor fi vreodată civilizați?

– Nu, a răspuns Brianna cu o undă de regret în glas.

– Serios?

Pe întuneric, ea nu i-a văzut fața, dar i-a simțit surprinderea din voce.

– Glumeam! Chiar crezi că nu?

– Nu. Și nu e de mirare, dacă ținem seama cum au crescut. Ai văzut cum s-au purtat cu fluierul? Nimeni nu le-a dat niciodată un dar sau o jucărie.

– Așa cred și eu. Crezi că asta îi face să fie civilizați? Dacă ar fi așa, micuțul Jem va ajunge filozof, artist sau cine știe ce. Doamna Bug îl răsfață din cale-afară.

– Ei, parcă tu nu faci la fel! a replicat ea cu glas îngăduitor. Și tata, și Lizzie, și mama și toți cei din jurul lui.

– Ei, în fine, a spus Roger, fără să se simtă jenat de acuzație, așteaptă până o să apară puțină concurență. Germain nu e în pericol de a fi răsfațat, nu?

Germain, Fergus, fiul cel mai mare al lui Marsali, era hărțuit de cele două surori mai mici, cunoscute tuturor drept „pisicile din iad“, care își urmăreau fratele peste tot, luându-l peste picior și săcâindu-l.

Brianna a râs, dar a simțit o umbră de îngrijorare. Gândul că ar putea avea încă un copil îi crea senzația că se află în partea cea mai de sus a unui montaigne-russe, unde e fără suflu și cu stomacul ghem, sfâșiată între entuziasm și groază. Mai ales acum, când și-a amintit de recenta partidă de amor, încă ușor apăsătoare, mișcându-i-se ca mercurul prin pântec. Roger

parcă îi pricepea gândurile împrăștiate, pentru că a abandonat subiectul, a prins-o de mână și i-a ținut-o în a lui, mare și caldă. Aerul era rece, pentru că ultimele urme ale frigului iernii încă zăboveau în zonele mai adânci ale terenului.

– Și-atunci, ce poți spune de Fergus? a întrebat Roger, reluând firul discuției. Din câte-am auzit, nici el n-a avut o copilărie prea fericită, dar pare destul de civilizat.

– Mătușa Jenny s-a ocupat de el de la zece ani, a obiectat Brianna. N-ai cunoscut-o, dar crede-mă că, dacă și-ar fi pus mintea, ar fi fost în stare să-l educe și pe Adolf Hitler. Pe de altă parte, Fergus a crescut la Paris, nu în pustie – chiar dacă într-un *bordel*. Și, din câte mi-a zis Marsali, un bordel destul de stilat.

– Da? Și ce ți-a zis?

– Ei, doar poveștile pe care i spunea el când și când. Despre clienți și târ... fete.

– Așadar, nu putem spune „târfe“, adevărat? a întrebat el amuzat.

Brianna a simțit că i se ridică sângele în obraji și a fost încântată că era întuneric, pentru că Roger o sâcâia mai mult când o vedea îmbujorată.

– Asta-i situația, am urmat o școală catolică, a explicat ea, în semn de apărare. Condiționare timpurie.

Era adevărat; nu putea rosti anumite cuvinte decât atunci când era cuprinsă de furie sau când era pregătită psihic.

– Tu de ce le poți pronunța? Ar trebui ca fiul unui predicator să aibă aceeași problemă.

– Nu exact aceeași problemă, a râs Roger, puțin isteric. A fost mai curând o chestiune pe care mă simțeam obligat s-o fac ca să mă descurc în fața prietenilor și să mă dovedesc în stare de așa ceva.

– Ce înseamnă să te descurci? a întrebat Brianna, adulmecând o poveste.

Roger nu îi vorbise des despre viața lui la Inverness la începuturi, când fusese adoptat de străunchiul lui, pastorul prezbiterian, însă îi făcea plăcere să asculte puținele amănunte pe care el le scăpa câteodată.

– A, fumatul, berea și cuvintele obscene scrise pe pereții din toaleta băieților, a spus el, zâmbind. Pubelele răsturnate. Pneurile dezumflate. Dulciurile furate de la Poștă. O vreme am fost un mic infractor.

– Teroarea orașului Inverness, nu? Făceai parte dintr-o bandă? l-a stârnit ea.

– Da, a spus el și a izbucnit în râs. Gerry MacMillan, Bobby Cawdor și Dougie Buchanan. Eu eram ciudatul, nu doar pentru că eram crescut de un predicator, ci pentru că aveam tată și nume englez. Ceea ce însemna că eu dădeam mereu de bucluc.

– N-aș fi crezut că ai fost un delincvent juvenil! a intervenit Brianna, încântată de idee.

– Ei, nu prea mult, a asigurat-o el ironic. În vara în care am împlinit cincisprezece ani, reverendul m-a angajat pe un vas de pescuit și m-a trimis să prind hering pe mare. N-aș zice că a făcut-o ca să îmi schimbe caracterul, ca să mă scutească de închisoare ori doar pentru că nu mă mai suporta în casă, dar a mers. E nevoie să dai de oameni duri din când în când și să ieși pe mare cu câțiva pescari scoțieni.

– O să țin minte! a răspuns ea, străduindu-se să nu chicotească, scoțând însă câteva pufăituri. Înseamnă că amicii tăi au ajuns în închisoare ori s-au îndreptat, dacă nu mai erai tu ca să îi duci pe căi greșite?

– Dougie a intrat în armată, a povestit Roger, cu ceva nostalgie în glas. Gerry a preluat magazinul tatălui său, care era tutungiu. Bobby... Ei, în fine, Bobby a murit. S-a înecat în aceeași vară, când a plecat la pescuit de homari cu vărul lui în largul coastei Oban.

Brianna s-a apropiat de el și l-a strâns de mână, atingându-l cu umărul în semn de compasiune.

– Îmi pare rău, a spus ea, apoi a tăcut un moment. Doar că... n-a murit, nu? Încă nu. Nu acum.

Roger a clătinat din cap, apoi a scos un sunet care i-a trădat umorul și consternarea.

– Asta te liniștește? a întrebat ea, ori ți se pare oribil să te gândești la așa ceva?

Brianna voia să îl țină de vorbă. Roger nu mai vorbise atât de mult de când fusese spânzurat și-și pierduse vocea. Când era silit să vorbească în public devenea conștient de sine, iar gâttelejul i se strângea. Vocea îi era încă hârâită, însă acum, când era relaxat, nu se mai îneca și nu mai tușea.

– Și una, și alta, a spus el și a scos din nou același sunet. Oricum ar fi, n-o să-l mai revăd, a adăugat și a înălțat ușor din umeri, alungând acel gând. Tu te gândești la vechii tăi prieteni?

– Nu, nu prea, i-a zis ea încet.

În locul acela drumul se îngusta, de aceea și-a prins brațul pe după al lui, lipindu-se de el când s-au apropiat de ultima curbă, care urma să îi aducă într-o poziție din care vedeau casa familiei McGillivray.

– Există prea multe lucruri aici, a continuat, însă n-a dorit să vorbească despre ceea ce *nu* era acolo.

– Crezi că Jo și Kezzie sunt doar puși pe joacă, a întrebat Brianna, ori că pun ceva la cale?

– Ce-ar putea pune la cale? a replicat el, acceptând ideea ei de a schimba subiectul fără să comenteze. Nu-mi închipui că ar pândi în pădure să jefuiască pe cineva, mai ales la ora asta din noapte.

– O, nu mă-ndoiesc că stau de pază, a comentat Brianna. Ar face orice ca să o protejeze pe Lizzie. Doar că...

A tăcut. Ieșiseră din pădure pe drumul de căruțe. La marginea cealaltă era o pantă abruptă, care noaptea arăta ca un lac fără fund de catifea neagră, iar ziua era o grămadă încâlcită de copaci prăbușiți, pâlcuri de rododendroni, arborele lui Iuda și lemn-câinesc, cotropită de vițe-de-vie și plante agățătoare. Drumul

descria apoi o curbă la o sută optzeci de grade, după care urma altă curbă, ajungând la casa familiei McGillivray, aflată treizeci de metri mai jos.

– Încă e lumină la ei, a constatat ea, oarecum surprinsă.

Micul grup de clădiri – Locul Vechi, Locul Nou, atelierul de dogărie al lui Ronnie Sinclair, forja și cabana fierarului Dai Jones – era cufundat în întuneric, dar pe ferestrele camerelor de la parter din Locul Nou, care aparținea familiei Gillivray, se furișau raze de lumină trecând prin crăpăturile obloanelor, iar un foc de tabără din fața casei radia o pată sclipitoare de lumină pe fundalul întunericului.

– Kenny Lindsay, a spus Roger indiferent, frații Beardsley susțin că l-au văzut acolo. Probabil s-a oprit ca să anunțe.

– Atunci, ar trebui să fim precauți. Dacă și ei sunt în căutare de briganzi, ar putea trage în orice mișcă.

– Nu în seara asta. E o petrecere sau ai uitat? Ce spuneai mai devreme despre frații Beardsley, că o protejează pe Lizzie?

– Au!

Brianna s-a lovit cu piciorul de un obstacol ascuns și l-a prins pe Roger de braț ca să nu cadă.

– Of! Doar că nu știu sigur de cine vor să o protejeze.

Din reflex, Roger a strâns-o mai tare de braț.

– Adică?

– Dacă aș fi Manfred McGillivray, aș avea grijă să mă port frumos cu Lizzie. Mama spune că băieții Beardsley o urmează ca niște cățeluși, dar nu e adevărat. O urmează ca niște lupi îmblânziți.

– Parcă Ian zicea că lupii nu pot fi îmblânziți.

– Așa e, a răspuns ea. Hai să ne grăbim, ca să ajungem înainte să stingă focul.

Casa mare, din bușteni, era plină-ochi de oameni. Lumina se revărsa pe ușa deschisă și scliffea în șirul de ferestre minuscule și înguste, în formă de săgeată, pe fațada casei și formele întunecate intrau și ieșeau din lumina focului de

tabără. Până la ei răzbăteau acorduri de vioară, purtate de vânt odată cu mirosul de carne friptă.

– Senga a ales, comenta Roger, prinzând-o de braț pentru ultima pantă abruptă spre răspântie. Pe cine pariezi? Pe Ronnie Sinclair sau pe flăcăul de origine germană?

– A, un pariu? Care e miza? Au!

S-a lovit de o piatră pe jumătate îngropată în pământ și s-a împleticit, dar el a ținut-o strâns de braț și a ajutat-o să rămână în picioare.

– Cine pierde face ordine în cămară, a sugerat el.

– S-a făcut! a răspuns ea pe loc. Cred că l-a ales pe Heinrich.

– Da? S-ar putea să ai dreptate, a zis el amuzat. Dar trebuie să-ți spun că, din câte am auzit ultima oară, cota a fost de cinci la trei în favoarea lui Ronnie. Și *Frau Ute* e o forță cu care nu te pui!

– Adevărat, a recunoscut Brianna. Iar, dacă ar fi fost vorba de Hilda sau Inga, aș spune că nici nu s-ar mai fi pariat. Dar Senga are personalitatea mamei ei; nimeni nu-i zice *ei* ce să facă, nici măcar *Frau Ute*.

– De unde au scos numele ăsta, Senga? a adăugat ea. Există o mulțime de Helga și Hilda în zona Salem, dar n-am auzit de nicio Senga.

– A, sigur că nu, nu în Salem. Nu e nume german, să știi, e scoțian.

– *Scoțian?* a întrebat ea mirată.

– Da, a replicat el și vocea i-a trădat zâmbetul. E *Agnes*, citit invers. O fată cu un asemenea nume e predispusă să facă multe chestii invers, nu crezi?

– Glumești! *Agnes*, citit invers?

– N-aș zice că e ceva obișnuit, dar am cunoscut una sau două fete cu numele ăsta în Scoția.

– Scoțienii o fac și cu alte nume? a pufnit ea.

– Citite invers? a întrebat și a rămas o clipă pe gânduri. Da, am avut o colegă de școală pe nume Adnil și era și băiatul unui băcan care ducea mesaje ale

doamnelor bătrâne prin cartier, numele lui se pronunța „Kirry,“ dar se scria „Cire.“

Ea l-a privit cu asprime, crezându-se luată peste picior, dar el era serios. Brianna a clătinat din cap.

– Cred că mama are dreptate cu scoțienii. Deci numele tău, pronunțat invers, ar fi...

– Regor, a confirmat el. Pare dintr-un film cu Godzilla, nu? Un țipar uriaș, poate, sau un gândac cu ochi care emit raze mortale.

A părut încântat de idee.

– Te-ai gândit la asta, nu? l-a întrebat ea râzând. Pe care îl preferi?

– Când eram puști, credeam că cel mai potrivit ar fi gândacul cu raze mortale, a recunoscut el. Apoi am ieșit pe mare și câteodată găseam în plasă câte-o murenă. Sunt pești cu care n-ai vrea să te întâlnești în ape tulburi, crede-mă.

– E mai agilă decât Godzilla, a comentat ea, cutremurându-se când și-a amintit de murena pe care o văzuse cu ochii ei.

O creatură de un metru și douăzeci, numai mușchi arcuiți, iute ca fulgerul și cu dinți ascuțiți ca bricele, fusese ridicată din barca pescărească pe care o văzuse în timp ce își descărcase captura în micul oraș-port MacDuff. Ea și Roger stăteau rezemați de un zid mic, din piatră, urmărind alene pescărușii zburând în vânt, când un strigăt dinspre barca de dedesubt i-a făcut să coboare privirea la timp să vadă pescarii retrăgându-se din fața a ceva de pe punte. Un val șerpuitor și întunecat a țâșnit din stratul de pești argintii de pe punte și a sărit pe sub balustrada bărcii, aterizând pe pietrele ude de pe chei, unde i-a speriat pe pescarii care-și strângeau sculele, după care s-a zbatut și a lovit în jur nebunește, ca un cablu de înaltă tensiune, până când un ins în cizme de cauciuc și-a recăpătat sângele rece, s-a repezit la pește și l-a împins cu piciorul în apă.

– Ei, murenele nu sunt chiar agresive, a spus Roger înțelept, amintindu-și aceeași întâmplare. La urma urmei, n-au nicio vină. Scos pe neașteptate de la fundul mării, orice pește s-ar zbate puțin.

– Da, a încuviiințat ea, gândindu-se la situația lor.

L-a prins de mână, strecurându-și degetele printre ale lui, și a simțit liniște în strânsoarea fermă și rece. Ajunseseră destul de aproape pentru a surprinde crâmpie de râsete și discuții înălțându-se în noaptea rece odată cu fumul de la foc. Erau și copii care se fugăreau. A văzut două siluete întunecate țâșnind printre picioarelor celor strânși în jurul focului, cu picioare subțirele ca niște spiriduși de Halloween.

Nu cumva era Jem? Nu, el era mai scund și Lizzie sigur n-ar fi...

– Mej, a spus Roger.

– Poftim?

– Jem invers, a explicat el. Mă gândeam că ar fi foarte amuzant să văd un film cu Godzilla cu el. Poate i-ar plăcea să fie gândacul cu ochi ucigători. Ar fi interesant, nu?

Glasul lui sugera atâta melancolie, că Brianna a simțit un nod în gât, de aceea l-a strâns tare de mână și a înghițit.

– Spune-i povești cu Godzilla! l-a îndemnat ea. Oricum, sunt niște închipuiri. Eu o să îi desenez.

– Iisuse, a râs el, dacă faci asta, te vor bate cu pietre că ai relații cu diavolul, Bree! Godzilla arată ca din *Apocalipsa după Ioan*, cel puțin așa mi s-a spus.

– Cine ți-a spus?

– Eigger.

– Cine? a făcut ea, pronunțând cuvântul invers. Reggie? Cine-i Reggie?

– Reverendul. Străunchiul, tatăl lui adoptiv, a surâs, dar în glasul lui s-a simțit și puțină nostalgie. Când am mers împreună la un film cu monștri, într-o sâmbătă. Eigger și Regor. Și ar fi trebuit să vezi fețele doamnelor din Societatea Altarului și A Ceaiului când le-a lăsat doamna Graham în casă fără

să anunțe, iar ele au intrat în biblioteca reverendului și ne-au găsit ȝopăind și răcnind, făcând un tărăboi de nedescris într-un Tokyo construit din cuburi și cutii de supă.

Brianna a răs, dar cu lacrimi la coada ochilor.

– Îmi pare rău că n-am apucat să-l cunosc pe reverend, i-a zis, strângându-l de mână.

– Și mie, a răspuns el încet. Te-ar fi plăcut enorm, Bree...

Câteva momente cât au continuat discuția pădurea întunecată și focul de dedesubt se stinseseră. Acum erau în Inverness, așezați comod în biblioteca reverendului, cu ploaia bătând în geam și auzind zgomotul traficului de pe stradă. Asta se întâmpla adesea când stăteau de vorbă, fiind numai ei doi. Apoi apărea câte un mic amănunt care strica momentul – acum, acesta a fost un strigăt dinspre focul de tabără, când oameni au început să aplaude și să cânte –, iar lumea timpului lor s-a mistuit pe loc.

Ce s-ar întâmpla dacă Roger ar pleca? s-a întrebat ea brusc. Aș putea aduce înapoi lumea aceea singură? Doar pentru o clipă, a străbătut-o un fior de panică viscerală. Fără Roger, piatră de hotar pentru ea, doar cu amintirile care să slujească de ancoră pentru viitor, timpul acela ar rămâne pierdut. S-ar șterge în vise încetoșate și ar rămâne pierdut, lăsând-o fără terenul ferm al realității pe care să se sprijine. A inspirat adânc aerul rece al nopții, plin de fum de lemn, apoi a înfipt degetele de la picioare în pământ în timp ce mergeau, străduindu-se să simtă soliditatea lui.

– MamaMamaMAMA!

O mogâldeață s-a desprins din vălmășagul de oameni din jurul focului și s-a repezit spre ea, ciocnindu-i-se de genunchi cu destulă putere pentru a o face să se prindă din nou de brațul lui Roger.

– Jem! Aici erai?

L-a ridicat în brațe, apoi și-a îngropat fața în părul lui, care mirosea plăcut a capre, fân și cârnați condimentați. Era greu și mai mult decât solid. Apoi Ute

McGillivray s-a întors și i-a văzut. Era încruntată, dar fața i s-a destins într-un zâmbet de încântare când i-a văzut. Oamenii s-au întors când i-au auzit strigătul de salut, iar Brianna și Roger au fost înconjurați de mulțime, toți punându-le întrebări și arătându-se surprinși plăcut de sosirea lor. Au fost întrebați despre familia de olandezi, însă Kenny Lindsay adusese vestea despre incendiu ceva mai devreme. Brianna s-a bucurat că nu trebuie să dea explicații. Oamenii clătinau din capete și comentau, dar deja epuizaseră cele mai multe dintre speculațiile îngrozite și își îndreptau atenția spre alte chestiuni. Răceala mormintelor de sub crengile brazilor încă zăbovea ca un fior în inima ei. Nu dorea să readucă la realitate experiența *aceea* vorbind despre ea.

Perechea proaspăt logodită stătea pe două găleți întoarse cu susul în jos, ținându-se de mână, fericiți la lumina focului de tabără.

– Am câștigat, a spus Brianna când i-a văzut pe cei doi. Nu par fericiți?

– Ba da, a recunoscut Roger. Nu cred că Ronnie Sinclair e la fel de încântat.

A mai rămas aici?

S-a uitat în jur, la fel și Brianna, dar dogarul dispăruse.

– Stai puțin! E în atelier, i-a zis ea, lăsând degetele pe încheietura mâinii lui și făcând semn spre clădirea mică de pe partea cealaltă a drumului.

Atelierul nu avea ferestre pe latura dinspre drum, însă în jurul ușii închise se vedea o strălucire firavă. Roger a aruncat o privire la mulțimea veselă din jurul focului. Multe dintre rubedeniile lui Ute veniseră călare, împreună cu mirele și prietenii lui, tocmai de la Salem, aducând un butoi uriaș cu bere neagră, supliment pentru festivități. Aerul era încărcat de aroma de hamei. Pe de altă parte, atelierul dogarului sugera dezolare și nemulțumire. Brianna s-a întrebat dacă vreo persoană din jurul focului o fi băgat de seamă deja absența lui Ronnie Sinclair.

– Eu intru să stau puțin de vorbă cu el, bine? a anunțat Roger, atingându-l afectuos pe spate. Probabil că are nevoie de cineva care să-l înțeleagă.

– Câteva vorbe și ceva tare de băut?

Brianna a făcut semn către casă, unde Robin McGillivray se afla în pragul ușii deschise, turnând pentru câțiva apropiați ceea ce a presupus că e whisky.

– Cred că a făcut asta și singur, i-a răspuns sec Roger.

S-a îndepărtat, ocolind grupul de petrecăreți de lângă foc. A dispărut în întuneric, apoi ea a văzut ușa dogăriei deschizându-se și silueta lui Roger, profilată în lumina dinăuntru, blocând lumina, și dispărând înăuntru.

– Vreau să beau ceva, mama!

Jem se zvârcolea ca un viermișor, încercând să ajungă jos. L-a așezat, după care el a dispărut ca din pușcă, gata-gata să doboare o grăsană cu o tavă cu porumb copt în mână.

Aroma de porumb copt și aburind i-a amintit Briannei că nu mâncase de seară, așa că și-a croit drum după Jemmy, spre masa cu de-ale gurii, unde Lizzie, în rol de aproape fică a casei, a servit-o solemn cu varză murată, cârnați, ouă fierte și ceva cu porumb și dovlecei.

– Lizzie, unde ți-e *iubitul*? a întrebat-o Brianna, tachinând-o. N-ar trebui să te ajute?

– A, el?

Lizzie parcă își aducea aminte de ceva de interes general, dar nu de importanță imediată.

– Adică Manfred? a continuat E... e acolo.

A mijit ochii, privind dincolo de foc, apoi a arătat cu lingura. Manfred McGillivray, alesul ei, era cu alți trei sau patru tineri care își dăduseră mâinile și se legănau, cântând ceva în limba germană. Nu păreau să-și amintească textul, astfel că fiecare vers se topea în chicoteli și acuzații.

– Hai, *schätzchen*, asta înseamnă „iubitule“ în germană, înțelegeți? a explicat Lizzie, aplecându-se să-i dea lui Jemmy o bucată de cânat.

El l-a înșfăcat precum o focă flămândă și a mestecat harnic, după care a bombănit un soi de „mulțumesc“ și a dispărut în noapte.

– Jem!

Brianna a dat să plece după el, dar s-a împiedicat de un grup de oameni care se apropiau de masă.

– Ei, nu vă faceți griji pentru el, a asigurat-o Lizzie. Toată lumea știe cine e. N-o să pățească nimic.

Brianna ar fi vrut să se ducă după el, numai că a văzut un căpșor blond lângă al lui Jem. Germain era cu doi ani mai mare și avea cunoștințe mai bogate despre lume decât un copil de cinci ani obișnuit, mai ales datorită educației pe care i-o făcea tatăl lui. A sperat că nu se apucase să fure din buzunarele celor din mulțime și s-a gândit să-i facă o percheziție ceva mai târziu. Germain îl ținea strâns de mână pe Jem, de aceea Brianna s-a lăsat convinsă să se așeze lângă Lizzie, Inga și Hilda, pe baloturile de paie așezate ceva mai departe de foc.

– Und, unde ți-e *iubitul*? a întrebat-o Hilda în glumă. Diavolul tău negru și ciolănos?

– A, el? a făcut Brianna, imitând-o pe Lizzie, după care toate au izbucnit în râs, nu tocmai ca niște doamne, și era clar că berea cursese din belșug.

– Îl consolează pe Ronnie, a răspuns ea, făcând un semn spre atelierul de dogărie cufundat în întuneric. Mama voastră e supărată din cauza alegerii făcute de Senga?

– A, da, a spus Inga, dând ochii peste cap în mod foarte convingător. Merita să le auziți cât s-au ciorovăit, ea și Senga. În gura mare, zău. Tata a plecat la pescuit și s-a întors abia după trei zile.

Ca să-și ascundă zâmbetul, Brianna a lăsat capul în jos. Robin McGillivray își dorea o viață liniștită, ceea ce nu avea să găsească în compania soției și fiicelor lui.

– A, în fine, a vorbit Hilda cu un aer filozofic, lăsându-se puțin pe spate ca să mai ușureze apăsarea de la prima ei sarcină, destul de avansată, *meine mutter* n-a putut spune prea multe. Heinrich e fiul vărului ei, la o adică. Chiar dacă e sărac.

– Dar tânăr, a adăugat Inga, cu simț practic. Tata susține că Heinrich are timp să se îmbogățească.

Ronnie Sinclair nu era chiar bogat – și *avea* cu treizeci de ani mai mult decât Senga. Pe de altă parte, deținea atelierul de dogărie și jumătate din casa în care locuia familia McGillivray. Iar Ute, care își îndemnase ficele mai mari să se mărite cu oameni înstăriți, întrevăzuse avantajele unei căsătorii între Senga și Ronnie.

– Îmi dau seama că e o situație puțin complicată, a zis Brianna cu tact. Ronnie va trăi mai departe alături de familia voastră, după...

A făcut semn din cap spre tinerii logodiți, care se hrăneau unul pe celălalt cu bucățele de prăjitură.

– Da! a exclamat Hilda, dând ochii peste cap. Mă bucur că nu mai locuiesc aici!

Inga a dat din cap aprobator, dar a adăugat:

– Da, dar *Mutti* nu e femeia care să plângă după laptele vărsat în foc. Caută o soție pentru Ronnie. Uitați-vă la ea!

A arătat spre masa cu mâncare, unde Ute stătea de vorbă zâmbind cu un grup de nemțoaice.

– Pe cine crezi c-o să aleagă? a întrebat-o Inga pe sora ei, îngustându-și ochii în timp ce o urmărea pe mama ei acționând. Pe mărunțica Gretchen? Sau pe verișoara ta, Archie? Sau pe cea care pare să aibă ochi de pește, Seona?

Auzind-o, Hilda, căsătorită cu un scoțian din Comitatul Surry, a clătinat din cap.

– O să vrea o nemțoaică, a obiectat ea. Pentru că se gândește ce se va-ntâmpla dacă Ronnie moare, iar soția lui se mărită din nou. Dacă e nemțoaică, sunt toate șansele ca mama s-o pună să se mărite cu unul dintre nepoții sau verii ei ca să păstreze proprietatea în familie, nu?

Brianna le asculta fascinată pe fetele care discutau cu o obiectivitate perfectă și se întreba dacă Ronnie Sinclair o avea cea mai vagă idee că soarta lui era

hotărâtă în acel mod pragmatic. Însă el locuise cu familia McGillivray mai bine de un an, își spunea, deci sigur își făcuse o părere despre metodele lui Ute. Mulțumindu-i lui Dumnezeu că nu era silită să trăiască în aceeași casă cu reductabila *Frau* McGillivray, a căutat-o din ochi pe Lizzie, cuprinsă de compătimire pentru cea care îi fusese servitoare. Lizzie avea să-i slujească doamnei Ute după ce, în anul următor, avea să-l ia de soț pe Manfred. Auzind numele „Wemyss“, și-a îndreptat din nou atenția spre conversație, însă numai ca să descopere că fetele nu vorbeau despre Lizzie, ci despre tatăl ei.

– Mătușa Gertrud, a afirmat Hilda, râgâind discret și ducând un pumn la gură, și ea e văduvă. Ea ar fi cea mai potrivită pentru el.

– Mătușica Gertrud l-ar ucide pe micuțul domn Wemyss într-un an, a obiectat Inga râzând. E de două ori cât el. Dacă nu l-ar omorî cu munca, s-ar rostogoli peste el în somn și l-ar strivi cu totul.

Hilda a dus repede mâinile la gură, dar nu tocmai din cauza șocului, ci pentru a-și înăbuși chicotelile. Briannei i s-a părut că și ea băuse ceva bere; boneta îi stătea strâmb, iar fața de obicei palidă îi era îmbujorată, chiar și în lumina focului.

– Mda, în fine, cred că nu-l sperie gândul ăsta. Îl vedeți?

Hilda a făcut semn dincolo de grupul de băutori, iar Brianna a văzut clar capul domnului Wemyss, cu părul deschis la culoare și dezlânat ca al ficei lui. Purta o discuție animată cu o femeie corpolentă, cu șorț și bonetă, care, râzând, îl împungea amical în coaste. Însă în acest timp Ute McGillivray și-a croit drum până la cei doi, urmată de o blondă înaltă, care a ezitat puțin, ținând mâinile sub șorț.

– Ei, cine mai e și asta? a exclamat Inga, ridicând gâtul ca o găscă, dar sora ei i-a dat un cot în coaste, spunând scandalizată:

– *Lass das, du alte Ziege!* Mutti se uită spre noi!

Lizzie se ridicase pe jumătate în picioare ca să vadă.

– Cine...? a întrebat ea, cu glas ca de bufniță.

Atenția i-a fost distrasă un moment de Manfred, care s-a lăsat brusc pe balotul de paie și a zâmbit binedispus.

– Cum e treaba, *Hertzchen*? a întrebat-o el, petrecându-și brațul după talia ei și încercând să o sărute.

– Freddie, cine-i femeia aceea? a replicat ea, scăpând cu pricepere de îmbrățișarea lui și arătând discret spre blonda care zâmbea sfios în timp ce *Frau Ute* i-o prezenta domnului Wemyss.

Legănându-se puțin din genunchi, Manfred a clipit, dar a răspuns imediat:

– A! E *Fräulein*⁸ Berrisch. Sora pastorului Berrisch.

Inga și Hida au găngurit un pic în semn de interes. Lizzie s-a încruntat puțin, apoi s-a destins când a văzut că tatăl ei a trebuit să-și lase capul pe spate ca să se adreseze nou-sositei: *Fräulein* era aproape cât Brianna de înaltă. *Ei, așa se explică de ce e încă Fräulein*, s-a gândit Brianna cu compasiune. Părul îi era presărat de fire albe, care îi ieșeau pe sub bonetă și avea o față nu tocmai atrăgătoare, deși în ochi i se citea o amabilitate calmă.

– A, deci e protestantă, a vorbit Lizzie cu reproș, arătând clar că *Fräulein* nu putea fi considerată o partidă posibilă pentru tatăl ei.

– Da, dar e o femeie agreabilă. Hai să dansăm, Elizabeth!

Se vedea clar că Manfred își pierduse orice interes față de domnul Wemyss și *Fräulein*. A tras-o în picioare pe Lizzie, care a protestat, după care a împins-o spre cercul de dansatori. Ea a pornit șovăitor, dar Brianna a văzut că, până să ajungă între dansatori, Lizzie râdea de ceva spus de Manfred, care îi zâmbea, iar lumina focului îi lumina trăsăturile frumoase ale feței. O pereche frumoasă, și-a zis ea, ca înfățișare mai potrivită decât Senga și Heinrich al ei, care era înalt, dar slăbănog și cu trăsături rudimentare. Inga și Helda discutau în contradictoriu în germană, iar Brianna a putut să se dedice exclusiv mâncării excelente. Cum era flămândă, ar fi devorat aproape orice, însă varza murată, tare și crocantă, cu cârnații mustind de grăsime și cu mirodenii erau o adevărată delectare.

Abia după ce a șters de pe platoul din lemn și ultimele picături de grăsime și zeamă cu o bucată de pâine din mălai a aruncat o privire spre atelierul dogarului, gândindu-se cu vinovăție că ar fi trebuit să păstreze ceva și pentru Roger. Acesta se dovedise extrem de amabil acordând atenție sentimentelor lui Ronnie. A simțit un val de afecțiune și mândrie pentru el. Probabil că trebuia să se ducă acolo ca să îl salveze. Pregătindu-se să pună în aplicare planul, tocmai lăsase jos platoul și își așeza fustele și juponul, când s-a oprit în clipa în care a văzut două siluete mărunte, care veneau împleticindu-se din întuneric.

– Jem? a început ea uimită. Ce-ai pățit?

În lumina flăcărilor părul lui Jemmy lucea ca arama proaspăt turnată în forme, dar fața îi era albă, și ochii, cu privirea fixă, îi deveniseră niște lacuri enorme și întunecate.

– Jemmy!

El a întors chipul inexpressiv spre ea, a întrebat firav și nesigur „Mama?“, apoi s-a așezat brusc în fund, căci picioarele i-au cedat de parcă ar fi fost din cauciuc. L-a văzut neclar pe Germain legănându-se ca un copăcel în vânt, dar în acele momente nu avea vreme de el. L-a prins pe Jemmy, i-a ridicat capul și l-a scuturat ușor.

– Jemmy! Trezește-te! Ce s-a întâmplat?

– Copilașul e beat mort, *a nighean*, a zis amuzat cineva de lângă ea. Ce i-ai dat să bea?

Robin McGillivray, și el amețit bine, s-a aplecat deasupra micuțului și l-a îmboldit delicat pe Jemmy, care a scos doar un gălgâit slab. I-a ridicat un braț și i-a dat drumul. Brațul a căzut moale ca o mână de spaghete fierte bine.

– Eu nu i-am dat nimic, a răspuns ea iritată, nu panicată, deoarece a văzut că Jemmy adormise, iar pieptul i se ridica și cobora liniștitor. Germain!

Și acesta din urmă căzuse grămadă și cânta *Alouette* de unul singur, pe un ton aproape visător. Brianna îl învățase cântecul și devenise preferatul lui.

– Germain, ce i-ai dat de băut lui Jemmy?

– *J'te plumerai la tête...*

– *Germain!*

L-a prins de un braț, el s-a oprit și, când a ridicat privirea, a rămas surprins s-o vadă.

– Germain, ce i-ai dat lui Jemmy?

– Îi era sete, m'dame, a răspuns Germain zâmbind dulce și cuceritor. A vrut ceva de băut.

Apoi a dat ochii peste cap și s-a lățit pe spate, moale ca un pește mort.

– Of, Iisuse Hristoase și-o bucată de pâine prăjită!

Inga și Hilda păreau șocate, dar ea nu era în dispoziție să-și facă griji în legătură cu sensibilitățile lor.

– Unde naiba e Marsali?

– Nu-i aici, a spus Helga, aplecându-se în față să-l examineze pe Germain. A rămas acasă cu micuța *madchen*. Iar Fergus e...

S-a îndreptat de spate și a privit în jur, continuând:

– Ei, l-am văzut acum câteva momente.

– Ce s-a întâmplat?

Glasul răgușit al lui Roger a surprins-o și, când a întors capul, a văzut că el arăta puțin derutat, căci fața lui nu etala sobrietatea obișnuită.

– Fiul tău e un bețiv, l-a înștiințat ea, apoi a simțit mirosul respirației lui Roger. Calcă pe urmele tatălui, din câte observ, a adăugat cu răceală.

Ignorând remarca, Roger s-a așezat lângă ea și l-a luat pe Jemmy în poală. Ținându-l rezemat de genunchi, l-a lovit cu palma pe obraz, ușor, dar insistent.

– Alo, Mej! a spus el încet. Alo, tu! Ești teafăr, da?

Ca prin minune, copilul a deschis ochii și i-a zâmbit visător.

– Alo, tati!

Continuând să zâmbească radios, a închis ochii și s-a lăsat moale, cu obrazul lipit strâns de genunchiul lui Roger.

– N-are nimic, a spus Roger.

– Mda, e bine, a răspuns ea, deși iritarea nu îi trecuse. Ce crezi că au băut? Bere?

Roger s-a aplecat în față și a mirosit buzele copilului.

– La prima vedere, Cherry Bounce. Am văzut un butoiăș după hambar.

– Dumnezeuule!

Nu băuse niciodată Cherry Bounce, dar doamna Bug îi spusese cum se face: „Se ia jumătate de baniță de vișine, se dizolvă zece-douăsprezece kilograme de zahăr peste ele, se pune tot într-un butoi de o sută cincizeci de litri și se completează cu whisky.“

– N-a pățit nimic, a bătut-o ușor Roger cu palma peste braț. Acela e Germain?

– Da.

S-a aplecat peste el, dar copilul dormea liniștit și zâmbind.

– Cherry Bounce ăsta trebuie să fie ceva tare bun.

Roger a râs.

– E groaznic! Seamănă la gust cu siropul de tuse de tărie industrială. Dar trebuie să recunosc că te binedispune.

– Așa ceva ai băut acum?

L-a măsurat printre gene, dar buzele lui păreau să aibă aceeași culoare.

– Bineînțeles că nu.

S-a aplecat și a sărutat-o ca să facă dovada.

– Doar nu-ți închipui, a adăugat, că un scoțian ca Ronnie și-ar trata dezamăgirea cu Cherry Bounce! Mai ales când există whisky de calitate la îndemână!

– Adevărat, a recunoscut ea.

A aruncat un ochi spre dogărie. Strălucirea vagă a focului din vatră se stinsese, iar conturul ușii dispăruse, clădirea devenind doar un pătrat neclar de negru pe fundalul mai întunecat al pădurii din spatele ei.

– Și *cum* a primit Ronnie vestea? a întrebat.

A privit în jur, dar Inga și Hilda plecaseră să o ajute pe *Frau* Ute, toate erau strânse în jurul mesei cu mâncare și adunau ce mai rămăsese.

– A, Ronnie e bine.

Roger l-a mutat pe Jemmy de pe genunchi și l-a depus delicat pe o parte pe paie, aproape de Germain.

– La urma urmei, nu era îndrăgostit de Senga. Suferă de frustrare sexuală, nu are inima frântă.

– A, bine, dacă e doar de atât, a replicat ea sec. N-o să mai sufere multă vreme. Am aflat că *Frau* Ute se ocupă de treaba asta.

– Da, i-a spus că o să-i găsească o soție. Are o atitudine pe care am putea să o considerăm filozofică, deși încă are dorințe carnale, a adăugat Roger, strâmbând din nas.

– Au. Nu vrei să mănânci ceva?

S-a uitat repede la băieți și s-a ridicat.

– Ar fi bine să-ți aduc ceva înainte ca Ute și fetele să ducă tot în casă.

Brusc, Roger a căscat.

– Nu, nu-i nevoie.

A clipit și i-a zâmbit somnoros.

– Mă duc să-i spun lui Fergus unde e Germain și poate iau o îmbucătură pe drum.

A bătut-o ușor pe umăr, s-a ridicat și, legănându-se, a plecat spre foc.

Brianna i-a examinat din nou pe copiii. Respirau adânc și regulat, dormind duși. Oftând, i-a lipit unul de altul și a aranjat paie în jurul împrejurul lor, după care i-a acoperit cu mantia ei. Se lăsa frig, dar iarna trecuse și în aer nu se simțea nicio sugestie de îngheț.

Petrecerea continua, dar se mai domolise. Nimeni nu mai dansa, iar mulțimea se despărțise în grupuri mici, bărbații strânși în jurul focului, iar tinerii dispăruseră pe undeva. De jur împrejurul Briannei, familiile se pregăteau de culcare, făcându-și culcușuri în fân. Unii erau în casă, alții, în

hambar. Auzea acorduri de chitară răzbătând din spatele casei și o singură voce cântând ceva lent și melancolic. I s-a făcut dor de vocea lui Roger, așa cum fusese cândva, bogată și tândră. Gândindu-se la asta, și-a dat seama de ceva: glasul lui sunase mult mai bine după ce se întorsese de la Ronnie, pe care încercase să îl consoleze. Încă viguroasă și având doar o parte din fosta ei rezonanță, dar ușurată, fără note care să trădeze înecul. Poate că alcoolul relaxa coardele vocale? Mai probabil că îl relaxa pe Roger, a gândit ea, că-i alunga unele inhibiții despre cum îi sună vocea. Merita să afle. Mama ei fusese de părere că glasul lui se va îmbunătăți, dacă va încerca și va exersa, dar el se ferea să și-l folosească, deoarece se temea de dureri, fie din pricina senzației pe care o avea când vorbea, fie din cauza diferenței față de felul cum îi sunase vocea înainte.

– Poate o să beau și eu puțin Cherry Bounce, a anunțat ea tare, apoi s-a uitat la cei doi băieți care dormeau în fân și s-a gândit că poate de dimineață, când se va trezi, o să descopere trei mahmuri sau, mda, poate că nu.

A împăturit fân cât să-și facă o pernă, apoi a întins batista peste ea și probabil că mâine vor avea ceva de furcă să scape de firele prinse de haine, după care s-a întins, ghemuindu-se și lipindu-se de Jem. Dacă vreunul dintre copii se va agita sau va avea vărsături în somn, va simți și se va trezi. Focul se stinsese aproape de tot. Doar un șirag de flăcărui mai licărea pe stratul de cărbuni încinși, iar felinarele înșirate prin curte se stinseseră sau fuseseră stinse din motive de economie. Chitara și vocea încetaseră să cânte. Fără lumini și zgomote care să țină noaptea departe, iată noaptea s-a instalat deplin, întinzând aripi reci de tăcere peste munte. Stelele ardeau sclipitor pe cer, niște punctișoare la milenii depărtare. A închis ochii în fața imensității nopții, după care a plecat capul și și-a lipit buzele de capul lui Jem, simțindu-i căldura.

A încercat să-și pregătească mintea pentru somn, dar fără să se lase distrasă de tovarășie și având în nări mirosul de lemn ars ce persista în aer, memoria s-a

furișat în trecut, iar rugăciunile de binecuvântare au devenit rugă de îndurare și protecție.

A depărtat pe frații mei de lângă mine și cunoscuții mei își întorc fața când mă văd. Rudele mele au pierit, casnicii mei au uitat de mine. Nu vă voi uita, a spus ea fără cuvinte către morți. I s-a părut jalnic să zică asta – era ceva mărunț și inutil. Și totuși, atât era în puterea ei.

A simțit un tremurat și l-a strâns mai aproape pe Jemmy. Un foșnet s-a auzit pe neașteptate în fân, iar Roger s-a furișat în spatele ei. S-a foit puțin, cât a acoperit-o cu mantia lui, după care a oftat ușurat, iar corpul i s-a destins când s-a lipit de al ei, după care a cuprins-o cu un braț de talie.

– O zi al naibii de lungă, nu?

Ea a gemut vag, în semn de aprobare. Acum, când era liniște aproape deplină, fără să mai simtă nevoia de a vorbi, fiecare fibră a mușchilor ei părea să se dizolve de oboseală. Exista doar un strat subțire de fân între ea și frig și pământul tare, dar a simțit somnul venind clipocind, ca valurile unei mării ce urcă pe un țărm nisipos, liniștitor și inexorabil.

– Ai mâncat ceva?

Ea a coborât o mână pe piciorul lui, iar brațul lui s-a încordat, aducând-o mai aproape.

– Da, dacă socotești că berea e aliment. Mulți așa cred, a râs el, răspândind o ceață caldută cu aromă de hamei. Mă simt bine.

Căldura corpului lui începea să pătrundă prin straturile de stofă dintre ei, alungând frigul nopții. Jem emana căldură când dormea; parcă ar fi ținut în brațe un vas de lut. Însă Roger emana și mai multă căldură. Da, mama ei spusese că flacăra lămpii cu alcool e mai fierbinte decât cea cu terebentină. A suspinat și s-a lipit mai strâns de el, simțindu-se caldă și protejată. Acum, când avea familia aproape, reunită și în siguranță, imensitatea rece a nopții se mistuise. Roger fredona ceva. Și-a dat seama brusc. Nu avea melodie, dar a simțit în spinare vibrația din pieptul lui. Nu a vrut să riște să-l oprească. Sigur

că lui asta îi făcea bine la coardele vocale. Sperând că așa va cânta iar, a întins o mână în spate ca să îl mângâie pe picior, încercând să fredoneze chiar ea ceva.

– Îhî?

– Îhî, a răspuns el cu glas în care se îmbinau invitația și satisfacția.

Ea n-a replicat, ci s-a opus vag, cu o mișcare din fund. În condiții normale, asta l-ar fi făcut să îi dea drumul. A făcut-o, dar numai cu o mână, pe care și-a strecurat-o pe piciorul ei, evident, ca să-i ridice fusta. Ea a întins imediat o mână în spate și a prins-o pe-a lui, aducând-o peste un sân, semn că, deși aprecia ideea și că, în alte împrejurări, ar fi fost încântată să dea curs invitației, în clipele acelea... Roger se pricepea în general să înțeleagă limbajul trupului ei, dar era limpede că aptitudinea asta i se dizolvase în whisky. Era vorba de asta sau, s-a gândit ea brusc, pur și simplu nu se sinchisea ce voia ea.

– Roger! i-a șuierat.

El începuse din nou să fredoneze, sunetul fiind acum întrepătruns de zgomotele grosolane ale unui ceainic în care apa dă să clocotească. Ajunsesse cu mâna pe piciorul ei și în susul rochiei, fierbinte pe coapsa ei, pipăind mereu mai sus și spre interior. Jemmy a tușit, tresărind în brațele ei, iar ea a încercat să-l lovească pe Roger în fluierul piciorului ca să-l descurajeze.

– Doamne, ce frumoasă ești! i-a murmurat el în curbura gâtului. Atât de frumoasă... atât de...

Următoarele cuvinte au fost murmurate cu buzele pe pielea ei, dar Briannei i s-a părut că a zis „alunecoasă“. Degetele lui își găsiseră ținta, iar ea și-a arcuit spinarea, încercând să scape.

– Roger, i-a spus, străduindu-se să-și țină vocea reținută, sunt *oameni* în jur!

Și un copilaș care sforăia, fixat ca un opritor de ușă, în fața ei. El a mormăit ceva din care ea a deslușit doar „întuneric“ și „nu vede nimeni“, după care și-a retras mâna cu care cotrobăia, doar pentru a-i scoate bluza. Fredona iar, oprindu-se o clipă să îngaime:

– Te iubesc, te iubesc nespus...

– Și eu te iubesc, a răspuns Brianna, întinzând brațul în spate și încercând să-i prindă mâna. Roger, încetează!

El a cedat, dar imediat după aceea a întins mâna și a prins-o de umăr. Ea a rămas pe spate, privind stelele îndepărtate, îndată ascunse de capul și umerii lui Roger, care s-a urcat pe ea cu un foșnet aproape asurzitor de la fânul răscolit și de hainele pe care și le scoteau.

– Jem...

Brianna a întins imediat o mână spre Jemmy, nederanjat că, brusc, dispăruse orice apărare din spate, ci stătea ghemuit în fân ca un arici în hibernare. Dacă cineva își putea închipui, acum Roger *cânta*, dacă sunetele acelea pot fi numite cântare. Ori incanta, rostind cuvintele unui cântec porcos scoțian, despre un morar săcâit de o tânără care vrea ca el să îi macine porumbul. Drept care el chiar i-l macină. „A aruncat-o peste saci, și uite-așa i-a măcinat porumbul, i-a măcinat porumbul...“, îi cânta el fierbinte în ureche, țintuind-o cu toată greutatea la pământ, în timp ce stelele se roteau nebunește deasupra. Brianna și-a adus aminte de cum îl descrieseră Roger pe Ronnie, „cuprins de dorințe carnale“, vorbe pe care le socotise o figură de stil, dar se vădea că nu e așa. Carnea dezgolită a întâlnit carnea dezgolită. Și nu numai. Ea a scos un icnet. Și el la fel.

– O, Doamne! a exclamat el.

A tăcut o clipă, încremenit și profilat pe cer deasupra ei, apoi a oftat într-un extaz de aburi de whisky și a început să se miște odată cu ea, fredonând. Era întuneric, Slavă cerului, dar nu îndeajuns de întuneric. Rămășițele focului aruncau o lumină ciudată pe fața lui, astfel că o clipă a arătat ca diavolul negru, mare și ciolănos, așa cum îl descrieseră Inga.

Stai așa și bucură-te de clipă! și-a zis ea. Fânul foșnea cumplit de tare, dar se auzeau și alte foșnete în apropiere, iar vântul suspina prin copaci destul de tare să le acopere pe-ale lor. Brianna reușise să își ascundă jena și chiar începea să îi placă înfruntarea, moment în care Roger a băgat mâinile sub ea, ridicând-o.

– Încolăcește-ți picioarele în jurul meu! i-a poruncit și a mușcat-o ușor de lobul urechii. Prinde-le apoi de spate și lovește-mă cu călcâiele în fund!

Îndemnată pe de o parte de o poftă indecentă, pe de alta de dorința de a-l lăsa fără aer, ca pe un acordeon strâns, ea și-a desfăcut picioarele larg și le-a ridicat, strângându-le ca pe un foarfece peste spinarea lui. El a scos un gemăt de extaz și și-a dublat eforturile. Indecența câștiga; aproape că uitase unde se află. Agățându-se de parcă i-ar fi fost în joc viața și stârnită, și-a arcuit spatele și a tresărit, vibrând la căldura lui, la atingerea rece și electrică a vântului nocturn pe coapsele și pe fesele dezvelite în întuneric. Tremurând și gemând, simțea că se topește în fân, cu picioarele încă încleștate în jurul coapselor lui. Parcă lipsită de oase și nervi, și-a lăsat capul într-o parte și, încet și languros, a deschis ochii.

Cineva era aproape de ei. Brianna a văzut o mișcare în beznă și a înghețat. Era Fergus, venit să-și recupereze fiul. I-a auzit vocea murmurându-i în franceză lui Germain, apoi foșnetul ușor al tălpilor lui prin fân îndepărtându-se. Rămasă cu picioarele încolăcite și simțindu-și inima bătând cu putere, a încremenit pe loc. Între timp, Roger ajunsese în culmea excitației. Cu capul plecat, astfel încât părul lui lung i-a mângâiat fața ca niște pânze de păianjen întâlnite pe întuneric, i-a murmurat:

– Te iubesc... Doamne, cât te iubesc, după care s-a tras deoparte încet și delicat.

Apoi i-a spus pe nerăsuflăte în ureche „Mulțumesc“ și s-a lăsat moale, pe jumătate conștient, peste ea, răsuflând din greu.

– A... a spus ea, ridicând privirea spre stelele pașnice. Nu e nevoie.

Și-a desfăcut picioarele înțepenite și oarecum greu s-a desprins de Roger și a revenit la o anonimitate binecuvântată în cuibul lor, cu Jemmy prins între ei.

– Auzi? a spus brusc Brianna, iar Roger s-a agitat.

– Da?

– Ce fel de monstru era Eigger?

El a râs gros și clar.

– A, Eigger a fost un chec uriaș. Cu glazură de ciocolată. Se azvârlea asupra celorlalți monștri și îi sufoca cu dulceața lui.

A râs din nou, apoi a sughitat și s-a lăsat moale pe stratul de fân.

– Roger... i-a șoptit ea peste o clipă.

N-a primit răspuns, de aceea a întins o mână spre corpul copilului adormit, lăsând-o pe brațul lui Roger.

– Cântă-mi ceva! l-a rugat ea în șoaptă, deși știa că adormise deja.

Poreclă dată celor din Tyneside, o zonă din nord-estul Angliei, unde se vorbește un dialect greu de înțeles pentru englezi (n. tr.).

Fostă colonie a Franței în nord-estul Americii de Nord, care cuprindea zone aflate la est de Quebec, Provinciile Maritime și Maine, în prezent stat care face parte din SUA.

„Hai, lasă, capră ce ești!“ – în lb. germ. în orig. (n. tr.).

„Inimioara mea“ – în lb. germ. în orig. (n. tr.).

„Domnișoară“ – în lb. germ. în orig. (n. tr.)

JAMES FRASER, AGENT INDIAN

– James Fraser, agent indian, am spus eu, închizând un ochi de parcă ar fi trebuit să citesc de pe un ecran. Pare ceva scos dintr-o emisiune de televiziune despre Vestul Sălbatic.

Jamie s-a oprit o clipă în timp ce își scotea ciorapii și m-a privit precaut:

– Serios? Și asta e de bine?

– Da, dacă eroul nu moare, indiferent de situație.

– Atunci, accept, a răspuns el, examinând ciorapul pe care tocmai și-l scosese. L-a mirosit suspicios, și-a trecut degetul mare al unei mâini peste un petic de la călcâi, a scuturat din cap și l-a aruncat în coșul pentru rufe de spălat.

– Trebuie să cânt? a întrebat.

– Să câ... vai! am răspuns eu, amintindu-mi că ultima oară când încercasem să îi explic ce înseamnă televiziunea descrierea mea se concentrase pe emisiunea *The Ed Sullivan Show*². Nu, nu cred. Și nici să te legeni pe un trapez.

– Bine, m-am liniștit. Cum să-ți zic eu... Nu mai sunt chiar atât de tânăr.

S-a ridicat în picioare și, gemând, s-a întins.

Când construisese casa, amplasase tavanele la doi metri și patruzeci înălțime ca să îi fie pe măsură, însă, chiar și așa, tot atingeau cu pumnii grinzile din lemn de pin.

– Dumnezeule, ce zi grea am avut!

– Păi, aproape că s-a terminat, am replicat eu, adulmecând corsajul rochiei de care tocmai mă dezbrăcasem.

Mirosea tare, deși nu tocmai neplăcut, a cal sau a fum de lemn. Trebuia s-o aerisesc puțin, să văd dacă o mai pot purta o vreme fără să o spăl. Eu n-aș fi

putut să mă legăn pe un trapez nici când eram tânără.

– Aș plăti oricât să te văd încercând, a spus el zâmbind.

– Ce *este* acela agent indian? am întrebat. MacDonald credea că ți-a făcut o favoare propunându-te pentru slujba asta.

Desfăcându-și kiltul, el a ridicat din umeri.

– Fără îndoială că așa crede.

A scuturat îmbrăcămintea de probă și o ploaie ușoară de praf și păr de cal a căzut pe podea. S-a dus la fereastră, a deschis obloanele și, ținând kiltul afară, l-a scuturat mai energic.

– Ar fi, i s-a auzit glasul slab din întuneric, apoi mai tare, când s-a întors spre mine, dacă n-ar fi războiul ăsta al tău.

– Al *meu*? am replicat eu indignată. Vorbești de parcă-ți închipui că eu mi-am propus să-l declanșez de una singură.

A făcut un semn vag de renunțare.

– Știi ce-am vrut să spun. Englezoaico, un agent indian e chiar ce sugerează cuvintele astea: un individ care se duce să stea de vorbă cu indienii, le oferă daruri și îi îmbrobodește, în speranța că vor accepta interesele Coroanei, oricare ar fi ele.

– Da? Și ce e acest Departament de Sud de care a vorbit MacDonald?

Fără să vreau, am aruncat un ochi spre ușa închisă, dar sforăitul înfundat care răzbătea de peste hol arăta că oaspetele nostru se prăbușise în brațele lui Morfeu.

– Există un Departament de Sud și unul de Nord pentru a se ocupa de relațiile cu indienii din colonii. Cel de Sud e condus de John Stuart, care e din Inverness. Întoarce-te, că le desfac eu.

M-am întors recunoscătoare. Cu priceperea căpătată dintr-o experiență îndelungată, mi-a desfăcut șireturile de la corset în câteva secunde. Am oftat din toți rărunchii când s-a slăbit strânsoarea și a alunecat în jos. Mi-a scos

cămășuța și mi-a masat coastele în locurile în care oasele de balenă apăsaseră țesătura umedă de piele.

– Mulțumesc, am oftat ușurată și m-am rezemat cu spatele de el. Și, dacă e din Inverness, MacDonald crede că acest Stuart se va folosi de alți highlanderi?

– Asta, dacă știe pe vreunul dintre ai mei, a spus el sec. Dar MacDonald așa crede.

M-a sărutat pe creștet cu afecțiune, apoi și-a retras mâinile și s-a apucat să-și desfacă șiretul cu care își prinsese părul.

– Așază-te! am propus eu, ieșind din corset. Îl desfac eu.

Rămas în cămașă, s-a așezat pe un scaun și a închis ochii în semn de relaxare în timp ce i-am despletit părul. Îl legase strâns în coadă cât călărise și stătuse așa trei zile. Mi-am trecut mâinile prin șuvițele calde, de culoarea focului când părul s-a despletit, iar valurile de culoarea scorțișoarei, a aurului și a argintului fremătau eliberate în lumina focului când i-am masat scalpul cu buricele degetelor.

– Vorbești despre daruri. Coroana le dă?

Din câte observasem, Coroana avea prostul obicei de a-i „onora“ pe oamenii influenți cu funcții care le impuneau să cheltuiască sume mari din banii proprii.

– Teoretic.

A căscat lung, iar umerii lați i s-au lăsat moi când am luat peria mea de păr și m-am apucat să îl pieptăn.

– O, ce bine! a exclamat. De asta crede MacDonald că e o favoare, există posibilitatea de a face unele afaceri.

– Pe de altă parte, există ocazii excelente pentru corupție. Da, înțeleg.

L-am pieptănat câteva clipe, după care l-am întrebat:

– Și o să accepți?

– Nu știu. Trebuie să mă gândesc. Ziceai de Vestul Sălbatic. Brianna a zis ceva despre văcari...

– Cowboy.

A făcut un semn prin care accepta corectura.

– Și indieni. E adevărat ce-a spus despre indieni?

– Dacă i-a spus că vor fi exterminați în secolul ce vine, da, are dreptate.

I-am netezit părul, după care m-am așezat pe pat, cu fața la el și m-am apucat să îmi periez părul.

– Asta te tulbură?

A rămas pe gânduri, încruntându-se, apoi s-a scărpinat absent pe piept, în deschizătura cămășii, unde se vedeau fire de păr cârlionțat, aurii-roșietice.

– Nu, a răspuns încet. Nu tocmai. Doar n-o s-o fac cu mâna mea. Dar... la asta o să ajungem, nu? Momentul când va trebui să dau dovadă de precauție, dacă merg printre focuri.

– Regret, dar așa o să fie, am replicat eu, simțind o furnicătură de neliniște între omoplați.

Înțelegeam prea bine unde bătea. Liniile de luptă încă nu erau clar trasate, dar se conturau. Cine devenea agent indian al Coroanei avea să fie perceput drept loialist – toate bune și frumoase deocamdată, când mișcarea rebelilor nu era decât o formă de opoziție radicală marginală, existând prin mici focare de nemulțumire. Însă foarte, foarte periculoasă pe măsură ce ne apropiam de momentul în care nemulțumiții aveau să pună mâna pe putere și se va declara independența.

Cunoscând rezultatul iminent, Jamie nu îndrăznea să aștepte prea mult pentru a se alia cu rebelii – iar, dacă o făcea prea devreme, risca să fie arestat pentru trădare. Nu era o perspectivă fericită pentru un om care fusese deja trădător grațiat.

– Desigur, am vorbit eu cu reținere, dacă ai deveni agent indian, ai putea de fapt să le convingi pe unele dintre triburi să sprijine partea americană sau măcar să rămână neutre.

– Aș putea, a recunoscut el cu o anumită tristețe în glas. Dar, lăsând deoparte întrebarea dacă să urmez acest drum sau nu, asta va ajuta la condamnarea lor, nu? Ce crezi, până la urmă, ar păți același lucru, dacă ar câștiga englezii?

– Nu, am răspuns cu o oarecare iritare.

Mi-a aruncat iute o privire:

– Te cred, a spus pe același ton. Am motive să te cred, nu?

Strângând din buze, am confirmat cu o mișcare a capului. Nu voiam să discutăm despre revolta din anii precedenți. Nu voiam să vorbesc nici despre Revoluția ce urma să izbucnească, dar nu aveam de ales.

– Nu știi, am zis și am inspirat adânc. Nimeni nu poate zice, fiindcă încă nu s-a întâmplat, dar, dacă ar fi să *ghicesc*... probabil că indienii ar duce-o mai bine sub dominație engleză.

Deși puțin întristată, i-am zâmbit.

– Chiar dacă nu mă crezi, Imperiul Britanic, care în general reușește, va gestiona coloniile fără să extermine în întregime populația originală.

– Mai puțin oamenii din Highland, a intervenit el sec. Da, englezoaico, te cred pe cuvânt.

Trecându-și o mână prin părul de la ceafă, s-a ridicat și am văzut o dâră albicioasă pe scalp, urma unei răni de la glonț.

– Despre asta ar trebui să discuți cu Roger, am spus. El știe mult mai multe decât mine.

A dat din cap, dar nu mi-a răspuns, ci doar a făcut o grimasă.

– Fiindcă veni vorba de el, unde crezi c-au plecat Roger și Bree?

– La familia McGillivray, a răspuns el surprins. Ca să-l aducă pe micuțul Jem.

– De unde știi? am întrebat eu, la fel de surprinsă.

– Când se întâmplă atâtea nenorociri, omul vrea să-și știe familia în siguranță, sub ochii lui, înțelegi?

A ridicat o sprânceană la mine și, întinzând mâna spre partea de sus a garderobului, și-a luat sabia. A scos-o pe jumătate din teacă, după care a vârât-

o la loc și a așezat arma înapoi, cu sabia puțin scoasă și cu mânerul spre el. Adusese cu el și un pistol încărcat, care stătea pe lavoarul de lângă fereastră. Flinta și pușca pentru păsări fuseseră de asemenea încărcate și armate și erau agățate de cârlige deasupra vetrei de la parter. Cu o mișcare elegantă, ghidușă, a scos pumnalul din teaca de la brâu și l-a strecurat sub pernă.

– Am uitat ceva, am spus eu cu aer gânditor, după ce urmărisem toate mișcărilor.

Sub perna patului nostru de căsătorie și apoi sub multe alte perne existase un pumnal.

– Serios?

A zâmbit auzindu-mă; puțin strâmb, dar a zâmbit.

– Tu nu ai? Niciodată?

Încă zâmbind, a clătinat din cap, deși întristat.

– Câteodată mi-aș fi dorit.

Discuția ne-a fost întreruptă de un bufnitură din hol, urmat de un foșnet de așternuturi, de înjurături murdare și un bufnet puternic, sugerând că ceva, pesemne vreo gheată, a lovit peretele.

– Pistică nenorocită! a răcnit maiorul MacDonald.

Am rămas cu o mână apăsată peste gură, mută de uimire, când prin scândurile podelei vibrau duduiri iscate de picioare desculțe, auzind apoi zgomotele făcute de deschiderea și închiderea violentă, cu un trosnet, a ușii de la camera în care era maiorul. O clipă și Jamie a înlemnit. Apoi, foarte delicat, s-a dus spre ușă și a deschis-o fără niciun sunet. Adso, cu coada ridicată arogant, a intrat în încăpere. Ignorându-ne cu totul, a străbătut camera, a sărit elegant pe lavoar și s-a așezat în scobitura lui, a ridicat un picior din spate și s-a apucat să își lingă liniștit testiculele.

– La Paris am văzut un ins care putea face asta, a remarcat Jamie, urmărindu-i cu interes reușita.

– Acolo există oameni dispuși să plătească pentru a vedea așa ceva?

Bănuiam că nimeni nu face asemenea demonstrații publice doar din distracție. În niciun caz la Paris.

– Păi, nu era vorba de-un bărbat. Ci de amica lui, care era la fel de flexibilă. Ca și cum ai vedea niște viermi împerechindu-se, nu?

– Fascinant! am murmurat.

Am aruncat o privire spre lavoar, unde Adso făcea ceva și mai indecent.

– Pisică, ai avut noroc că maiorul nu dormea cu arma la el. Te-ar fi putut găuri ca pe un iepure gras.

– Ei, mă îndoiesc. Donald al nostru ar putea să doarmă cu pumnalul sub cap, dar știe prea bine ce îi priește. Puțin probabil să îi mai oferi micul dejun, după ce ți-ar fi găurit motanul.

M-am uitat spre ușă. Gemetele saltelei și blestemele înfundate de peste hol încetaseră: cu ușurința rezultată din practică a soldatului profesionist, revenise deja în lumea viselor.

– Cred că nu. Ai avut dreptate că s-a insinuat în funcție cu ajutorul noului guvernator. Iată adevăratul motiv pentru care îți dorește ascensiunea politică, nu?

Jamie a dat din cap că da, dar era limpede că își pierduse interesul privind mașinațiunile lui MacDonald.

– Am avut dreptate, nu? Asta înseamnă că-mi datorezi un pariu, englezoaico.

M-a măsurat cu un aer speculativ și am sperat că nu fusese prea inspirat de amintirile legate de parizienii care arătau ca niște viermi.

– Da? l-am privit eu circumspectă. Și, despre *ce* e vorba, mai exact?

– Ei, încă nu m-am gândit la toate amănuntele, dar mai întâi trebuie să te întinzi pe pat.

Suna ca un început rezonabil. Am așezat pernele la capătul patului, oprindu-mă să scot pumnalul de sub ele, apoi am dat să mă urc. M-am oprit totuși o clipă și m-am aplecat să învârtesc cheia pentru a strânge frânghiile somierei care susținea salteaua, până când frânghiile au scos un geamăt și un pocnet.

– Ești tare prudentă, englezoaico! a comentat din spatele meu, părând amuzat.

– Experiența, i-am explicat, urcând în patul abia întins, târându-mă pe mâini și pe genunchi. M-am trezit de multe ori, după o noapte petrecută cu tine, cu salteaua înfășurată în jurul urechilor și cu fundul la doi-trei centimetri de podea.

– A, fundul tău va ajunge ceva mai sus, m-a asigurat el.

– A, mă lași deasupra?

Despre asta aveam păreri amestecate. Eram cumplit de obosită și, deși îmi plăcea poziția, călărisem un cal neascultător mai bine de zece ore, iar mușchii coapselor, de care ai nevoie și la una, și la alta, îmi tremurau spasmodic.

– Poate mai târziu, a răspuns el, îngustând ochii în timp ce se gândea. Întinde-te, englezoaico, și ridică-ți cămășuța! Apoi desfă picioarele, fii fată bună! Nu, ceva mai mult, da?

Apoi s-a apucat, cu o încetineală voită, să-și scoată cămașa.

Am oftat și am mișcat puțin fesele, căutând o poziție care să nu-mi dea crampe, dacă dura prea mult.

– Dacă te gândești la ce mă gândesc și eu, o să regreti. Nici măcar nu m-am spălat ca lumea, i-am spus pe un ton de reproș. Sunt cumplit de murdară și put ca un cal.

Dezbrăcat, el a ridicat un braț și s-a mirosit încântat.

– Da? Și eu la fel. Nu contează; mie-mi plac caii.

Abandonase orice pretext că nu s-ar grăbi, dar s-a oprit o clipă să se examineze, măsurându-mă apoi cu o privire aprobatoare.

– Da, foarte bine. Acum, ține mâinile deasupra capului și prinde-te de capătul patului.

– Nu se poate! am spus, apoi am coborât vocea, aruncând o privire spre ușă. Nu, mai ales că MacDonald e dincolo de hol.

– Ba da, m-a asigurat el, și ducă-se naibii MacDonald și alți zece ca el!

A făcut totuși o pauză, studiindu-mă gânditor, iar după o clipă a oftat și a clătinat din cap.

– Nu, a zis. Nu în noaptea asta. Încă ți-e gândul la amărâțul de olandez și la familia lui, adevărat?

– Da. Ție nu?

Oftând, s-a așezat lângă mine, pe pat.

– M-am străduit din răspuțeri să uit, a mărturisit cu sinceritate. Dar morții nu stau liniștiți în mormintele lor, nu?

Ușurată că gândește la fel ca mine, mi-am lăsat o mână pe brațul lui. Aerul nopții părea neliniștit de zborul spiritelor și simțisem melancolia venind dinspre grădina dezolantă și dinspre șirul de morminte în tot ce se întâmplase în seara aceasta. Chiar *era* o noapte în care să rămâi încuiat în casă, cu un foc strașnic în vatră și cu oameni în apropiere. Casa se agita, iar obloanele scârțâiau în vânt.

– Te doresc, Claire, a spus Jamie încet. Vreau să... dacă nu te superi.

Oare își petrecuseră și ei noaptea dinaintea morții la fel? m-am întrebat eu. Pașnic și comod între pereții cabanei lor, soț și soție șoptindu-și, stând lipiți în pat, fără să știe ce le rezerva viitorul? Am revăzut în gând coapsele ei albe când vântul o dezgolise și micul smoc de păr cărlionțat dintre ele, întrezărit o clipă, vulva de sub păr castaniu, palid ca marmura sculptată, îmbinarea ei închisă ca la o statuie de fecioară.

– Și eu te doresc, am răspuns, la fel de încet. Vîno!

El s-a aplecat și a tras delicat de șnurul de la cămașa mea, iar pânza uzată mi-a alunecat de pe umerii mei. Am dat s-o prind, dar m-a apucat de mână și a așezat-o lângă mine, cu un deget a tras cămașa mai jos, apoi a stins lumânarea, iar întuneric, ea mirosea a ceară, a miere și a sudoare de cal, după care mi-a sărutat fruntea, ochii, pomeții, buzele și bărbia, continuând tot așa până la picioare. Apoi s-a ridicat și mi-a supt sânii îndelung, iar eu mi-am plimbat mâna pe spatele lui și i-au prins fesele între degete, goale și vulnerabile în

întuneric. După aceea am stat întinși într-o încleștare plăcută ca niște viermi, singura lumină fiind strălucirea firavă dinspre vatra pe jumătate stinsă. Eram atât de obosită, încât îmi simțeam corpul scufundându-se în saltea și nu-mi doream decât să tot cobor în bezna binecuvântată a uitării.

– Englezoaico!

– Da...

După un moment, mi-a găsit o mână și degetele lui s-au înfășurat în jurul ei.

– Tu n-ai fi făcut ca ea, nu?

– Poftim?

– Ca ea. Ca olandeza.

Smulsă din brațele somnului, eram atât de nedumerită și de buimăcită, că până și imaginea femeii moarte, cu propriul șorț drept giulgiu, mi se părea ireală, nu mai puțin tulburătoare decât crâmpeiele aleatorii de realitate pe care mintea mea le alungase, încercând zadarnic să rămân în plutire în timp ce mă cufundam în adâncimile somnului.

– Ce anume? Să nu cad în foc? O să încerc, l-am asigurat, căscând. Noapte bună!

– Ba nu. Trezește-te! m-a scuturat el ușor de un braț. Vorbește-mi, englezoaico!

Cu un efort considerabil, m-am smuls din brațele îmbietoare ale lui Morfeu, și m-am întors pe o parte, cu fața spre Jamie.

– Să vorbesc cu tine. Despre ce?

– Despre olandeză, a repetat el răbdător. Dacă aș fi ucis, nu ți-ai ucide întreaga familie, adevărat?

– Poftim?

M-am frecat cu mâna liberă peste față, vrând să-i descâlcesc vorbele între crâmpeiele trecătoare de somn.

– A cui întregă ? A... Crezi că a făcut-o dinadins? Că i-a otrăvit pe toți?

– Eu așa zic.

Cuvintele lui erau doar niște șoapte, dar m-au trezit de tot. Am rămas fără grai un moment, apoi am întins o mână, dorind să fiu sigură că el era acolo.

Era; un trup masiv, iar osul neted al coapsei era cald și viu sub palma mea.

– Eu cred că a fost un accident, am spus, tot în șoaptă. Nu putem ști sigur.

– Așa e, a recunoscut el. Dar nu pot uita ce am văzut.

Neliniștit, s-a întors pe spate.

– Au venit oamenii aceia, a continuat încet, către grinzile de deasupra capului. S-a luptat cu ei, dar l-au ucis în pragul cabanei. Iar după ce a văzut că bărbatul ei murise, ea l-a zis ticăloșilor că mai întâi trebuie să-și hrănească copiii, înainte de... Apoi a băgat ciuperci otrăvitoare în ghiveci și i-a pus pe copii și pe mama ei să le mănânce. I-a omorât așa și pe cei doi bărbați, dar cred că *acela* a fost un accident. Ea voise doar să îl urmeze. Nu voia să-l lase acolo singur.

Am vrut să îi spun că e o interpretare cam dramatică a ceea ce văzuserăm. Dar nu îi puteam zice că se înșela cu totul. Auzindu-l descriind ce vede în minte, am văzut și eu totul foarte clar.

– Nu ai cum să știi, am vorbit eu încet, într-un târziu. Nu ai cum.

Decât dacă îi găsești pe oamenii aceia, am gândit brusc, *și îi iei la întrebări*.
Însă nu am spus-o cu voce tare.

O vreme, niciunul dintre noi nu a mai vorbit. Mi-am dat seama că era încă pe gânduri, însă nisipul mișcător al somnului mă ademenea iar în adânc, seducător.

– Ce se va întâmpla dacă nu-ți pot garanta siguranța? a întrebat el în șoaptă într-un târziu și a mișcat capul brusc, întorcându-l spre mine. Ție și celorlalți? Voi încerca din răpputeri, englezoaico, și nu mi-ar păsa dacă aș muri, dar, dacă voi muri prea repede și nu voi reuși?

Ce răspuns îi puteam da la o asemenea întrebare?

– N-o să mori, i-am șoptit.

El a oftat, apoi a plecat capul, astfel că fruntea i s-a lipit de a mea. Am simțit în răsufierea lui caldă miros de ouă și whisky.

– Voi încerca să nu, a spus el, iar eu l-am sărutat, simțindu-i buzele calde, o confirmare și o consolare în întuneric.

Mi-am rezemat capul de umărul lui, mi-am petrecut o mână în jurul brațului lui și am sorbit mirosul pielii lui, fum și sare, ca și cum ar fi fost afumat în foc.

– Miroși ca un jambon afumat, am murmurat, iar el a scos un sunet gros care îi trăda amuzamentul și și-a strecurat mâna în locul obișnuit, între coapsele mele.

În cele din urmă, am cedat și m-am lăsat cuprinsă de nisipurile grele ale somnului. Probabil că el a spus asta în timp ce mă cufundam în beznă, ori poate doar am visat.

– Dacă mor, mi-a șoptit, tu să nu mă urmezi! Copiii au nevoie de tine. Rămâi pentru ei. Eu mai pot aștepta.

Emisiune de varietăți, difuzată de CBS între 1948 și 1971, prezentată de Ed Sullivan.

PARTEA A DOUA
ADUNAREA UMBRELOR

VICTIMA UNUI MASACRU

De la Lordul John Grey

Pentru Domnul James Fraser Esq.

14 aprilie 1773

Dragul meu prieten,

Te anunț că sunt sănătos și sunt încredințat că și tu ești la fel.

Fiul meu a revenit în Anglia pentru a-și încheia studiile. Mi-a scris încântat despre experiențele avute (inclusiv o copie a ultimei lui scrisori), și mă asigură că se simte foarte bine. Și, mai important, mama mea mi-a scris ca să îmi confirme că se dezvoltă frumos, deși eu cred – mai mult din ceea ce nu spune – că el a fost un element perturbator și i-a dat gospodăria peste cap.

Mărturisesc, simt lipsa acestui factor în propria-mi casă. Duc o viață atât de ordonată și de monotonă, încât ai fi surprins. Însă liniștea mi se pare apăsătoare și, cu toate că sunt sănătos în ale trupului, consider că spiritul mi-e oarecum slăbit. Îmi este dor de William tot timpul și mă tem pentru el.

Pentru a da uitării starea mea de singurătate, mi-am găsit o nouă ocupație, aceea de a face vin. Deși trebuie să recunosc că vinul meu nu are puterea distilatelor tale, mă felicit că nu e totuși de nebăut, iar, dacă i se va îngădui să aștepte un an sau doi, s-ar putea să devină în cele din urmă bun. Îți voi trimite o duzină de sticle spre sfârșitul lunii, prin noul meu servitor, domnul Higgins, al cărui trecut s-ar putea să ți se pară interesant.

Probabil că vei fi auzit ceva despre o încăierare de proastă reputație, care s-a petrecut la Boston acum trei ani, descrisă în ziare drept un „masacru“, ceva cel puțin iresponsabil și întru totul nepotrivit pentru cineva care cunoaște exact amănuntele legate de eveniment.

Eu nu am fost de față, însă am discutat cu mulți dintre ofițerii și soldații care au participat la el. Dacă ei mi-au spus adevărul, și cred că asta au făcut, o asemenea opinie exprimată de presa din Boston a fost monstruoasă.

Potrivit tuturor descrierilor, Boston este o cocină de sentimente republicane prin așa-numitele „Societăți de marș“ care aduc oameni în stradă pe orice vreme, aceste marșuri nefiind decât o scuză pentru mobilizarea mulțimilor, a căror principală distracție este hărțuirea soldaților încartiruiți acolo.

Higgins mi-a spus că nimeni nu îndrăznește să iasă din garnizoană în uniformă de teama gloatei și că și atunci când sunt în număr mai mare hărțuierile îi fac să se retragă imediat în locul de încartiruire, cu

excepția situației în care trebuie să se opună în virtutea datoriei.

O asemenea patrulă alcătuită din cinci soldați a fost atacată în acest fel într-o seară, nu doar cu insulte de cea mai joasă speță, ci și cu pietre, bulgări de pământ, baligi și altele. Mulțimea s-a strâns atât de aproape, încât soldații s-au temut pentru siguranța lor, drept care și-au scos armele, sperând să descurajeze atenția gălăgioasă ce li se acorda. Departele de a-și atinge scopul, acțiunea lor a provocat proteste și mai susținute din partea mulțimii și, la un moment dat, s-a tras cu o armă. Nimeni nu poate spune cu certitudine dacă focul a venit din gloată sau dacă l-a tras vreunul dintre soldați și nicidecum dacă a fost o întâmplare sau un gest deliberat, însă urmările au fost... În fine, ai suficiente cunoștințe privind asemenea situații ca să îți imaginezi haosul ce s-a iscat.

În cele din urmă, au fost uciși cinci oameni din mulțime și, cu toate că au fost agresați, soldații au scăpat cu viață, doar pentru a fi făcuți țapi ispășitori de protestele rău voitoare ale liderilor presei, acestea fiind formulate astfel încât totul să pară un act gratuit și provocat de oameni nu nevinovați, în loc să fie prezentat drept o acțiune de autoapărare împotriva unei mulțimi instigate de băutură și de lozinci.

Mărturisesc că eu sunt întru totul de partea soldaților; sunt convins că îți este clar și ție. Au fost judecați, iar judecătorul a socotit că trei dintre ei sunt nevinovați, însă nu încapă nicio îndoială că situația lui ar fi fost pusă în pericol, dacă i-ar fi eliberat pe toți.

Higgins și încă un soldat, care au fost acuzați de omor, au declarat că făceau parte din cler, iar el a fost eliberat după ce a fost însemnat cu fierul roșu. Bineînțeles că armata l-a dat afară și, fără posibilitatea de a-și câștiga existența, și fiind supus oprobiului public, s-a aflat într-o situație extrem de grea. El mi-a spus că a fost bătut crunt într-o tavernă imediat după eliberare, iar în urma rănilor și-a pierdut vederea la ochi și, în realitate, viața lui a fost amenințată în mai multe rânduri. De aceea, dorind să își găsească un loc sigur în care să trăiască, s-a imbarcat ca marinar pe o goeletă al cărui căpitan este un prieten de-ai mei, domnul Gill, dar l-am văzut la bord și mi-am dat seama că nu era foarte priceput.

Situația a constatat-o recent căpitanul Gill, care l-a concediat imediat după sosirea în primul port. Eu mă aflam acolo cu treburi și l-am întâlnit pe căpitanul Gill, care mi-a povestit despre starea disperată a lui Higgins.

Cu greu am dat de el, pentru că mi-a fost milă de un soldat care, după părerea mea, își făcuse datoria în mod onorabil și după ce m-am gândit că suferise prea mult. Descoperind că e inteligent și are o fire în general agreabilă, l-am luat în slujba mea, după care s-a dovedit a fi foarte credincios. Pe el îl trimit cu vinul, sperând că soția ta va fi îndeajuns de amabilă să îl examineze. Medicul local, un anume domn Potts, l-a văzut și a declarat că vătămarea ochiului este irecuperabilă, ceea ce probabil că este adevărat. Cunoscând din experiență personală priceperea soției tale, mă întreb dacă i-ar putea sugera tratamente pentru celelalte suferințe ale lui; doctorul Potts nu ne-a fost de prea mare ajutor. Spune-i, te rog, că rămân umilul ei servitor și îi voi fi pe veci recunoscător pentru amabilitate și îndemânare.

Cele mai fierbinți salutări pentru fiica ta, căreia i-am trimis un mic dar, care va sosi odată cu vinul. Sunt incredințat că soțul ei nu se va simți ofensat de gestul meu amical, având în vedere că îți cunosc

familia de mult și că îi va permite să îl accepte.

Ca întotdeauna, rămân al tău servitor,

John Grey

ÎN PRAGUL RĂZBOIULUI

Aprilie 1773

Robert Higgins era un tânăr slăbuț, atât de subțire, încât oasele abia dacă-i erau ținute laolaltă de haine, și era atât de palid la față, că parcă vedeai prin el. Avea însă ochi albaștri, mari, un păr castaniu-deschis și ondulat, și o purtare care a făcut-o pe doamna Bug să îl ia imediat sub aripa ei și să spună că îl va „hrăni cumsecade“ înainte să se întoarcă în Virginia.

Îmi plăcea și mie domnul Higgins. Era blând și avea un accent vag din zona Dorset, unde se născuse. Mă întrebam însă dacă generozitatea lordului John Grey față de el era chiar atât de altruistă pe cât părea. Fără să vreau, ajunsese să îl agreez și pe John Grey, după pojarul de care suferise în urmă cu câțiva ani și legat de prietenia lui cu Brianna, în vreme ce Roger era ținut prizonier de irochezi. Dar știam prea bine că Lordului John îi plac bărbații, mai ales Jamie, dar sigur și alții.

– Beauchamp, mi-am zis eu în timp ce puneam la uscat rădăcini de toporași sălbatici, ai o minte bănuitoare.

– Da, da, așa e, a răspuns cineva din spatele meu cu un glas amuzat. Pe cine bănuiești?

Am sărit stupefiat, iar pudra de rădăcini a zburat în toate părțile.

– A, tu erai? am replicat eu enervată. De ce te furișezi așa după mine?

– Pentru experiență, a spus Jamie, sărutându-mă pe frunte. N-aș vrea să-mi pierd priceperea la jocul de-a urmărirea. De ce vorbești singură?

– Mă asigur că am un ascultător de treabă, i-am răspuns acru, iar el a izbucnit în râs, după care m-a ajutat să adun rădăcinile de pe podea.

– Pe cine bănuiești, englezoaico?

Am ezitat, dar nu am reușit să spun decât ce credeam că e adevărat.

– Mă întrebam dacă John Grey o avea relații cu acest domn Higgins, am zis fără înconjur. Sau dacă are asemenea intenții.

Jamie a clipit, dar nu a părut șocat, ceea ce, în sine, mi-a sugerat că și el se gândise.

– Ce te face să crezi asta?

– Pe de o parte, e un tânăr foarte atrăgător, am răspuns, luându-i din mâini câteva rădăcini și întinzându-le pe o pânză de tifon. Și, pe de altă parte, e cel mai grav caz de hemoroizi pe care l-am văzut la un bărbat de vârsta lui.

– Te-a lăsat să te *uiți*?

Jamie se înroșise când auzise de homosexualitate. Nu-i plăcea când mă arătam lipsită de delicatețe, dar, până la urmă, el pusese întrebarea.

– Ei, dar am depus ceva efort ca să-l conving. Mi-a spus destul de repede, dar nu s-a arătat prea dispus să mă lase să-i examinez.

– Nici pe mine nu m-ar încânta o asemenea situație, m-a asigurat Jamie, și doar sunt căsătorit cu tine. De ce Dumnezeu ai vrea să te uiți la așa ceva, dacă nu dintr-o curiozitate bolnăvicioasă?

A aruncat o privire spre registrul meu de cazuri, mare și negru, care stătea deschis pe masă.

– Nu cumva faci desene cu fundul bietului Bobby Higgins?

– Nu-i nevoie. Indiferent de epocă, orice doctor știe cum arată hemoroizii. La urma urmei, așa ceva aveau și evreii, și egiptenii din Antichitate.

– Serios?

– Scrie în Biblie. Întreabă-l pe domnul Christie, l-am sfătuit eu.

S-a uitat lung la mine:

– Ai discutat despre Biblie cu Tom Christie? Ești mai curajoasă decât mine, englezoaico.

Prezbiterian habotnic, Christie era cel mai fericit om din lume când lovea pe cineva în cap cu Sfânta Scriptură.

– Nu eu. Germain m-a întrebat săptămâna trecută ce sunt „buboaiele de aur.“

– Și ce sunt?

– Hemoroizi. *Apoi au mai zis: „Ce jertfă pentru păcat trebuie să-I aducem?“ Iar aceia au zis: „După numărul căpeteniilor Filistenilor, cinci buboaie de aur și cinci șoareci de aur“¹⁰*, am citat eu. Cam atât mai țin minte. Domnul Christie l-a pus pe Germain să scrie un verset din Biblie drept pedeapsă și, cum are o minte iscoditoare, Germain s-a întrebat ce scria.

– Și n-a vrut să-l întrebe pe domnul Christie, desigur, s-a încruntat Jamie și s-a frecat cu un deget pe nas. Oare vreau să aflu ce a făcut Germain?

– Aproape sigur nu.

Tom Christie își câștiga existența în țara lui ca dascăl local și părea să mențină disciplina în felul său. Părerea mea era că, avându-l elev pe Germain Fraser și ținând seama de trudă, își merita banii cu prisosință.

– Buboaie de aur, a murmurat Jamie. Da, e și asta o idee.

Pe față i-a apărut o expresie puțin visătoare, care deseori prevestea o idee înspăimântătoare ce presupunea posibilități ca mutilarea, moartea sau întemnițarea pe viață. Expresia mi s-a părut ușor alarmantă, însă, oricare ar fi fost acel șir de gânduri declanșat de hemoroizi de aur, l-a lăsat o clipă și a clătinat din cap.

– Ei, în fine. Parcă vorbeam de fundul lui Bobby, nu?

– A, da. De motivul pentru care am ținut să văd hemoroizii domnului Higgins, revenind la subiectul de mai devreme, am vrut să constat dacă cel mai bun tratament este ameliorarea stării lui sau îndepărtarea lor.

Jamie a ridicat din sprâncene.

– Vrei să-i îndepărtezi? Cum? Folosind cuțitașul tău?

A aruncat o privire spre caseta mea cu instrumentele chirurgicale și a făcut un gest de aversiune din umeri.

– Da, desigur, deși îmi închipui că, fără anestezie, va fi foarte dureros. Există însă o metodă mult mai simplă, care se folosea pe scară largă când... când am plecat.

Un moment am simțit un val de nostalgie față de spitalul meu. Parcă simțeam mirosul de dezinfectant și auzeam murmurele asistentelor și ale infirmierelor, parcă atingeam copertele lucioase ale jurnalelor de cercetări medicale, doldora de idei și informații. Apoi totul a dispărut și m-am gândit dacă o fi oportun să folosim lipitori în locul firelor, pentru a reface sănătatea anală a domnului Higgins.

– Doctorul Rawlings recomandă lipitori, i-am explicat. Douăzeci sau treizeci, susține el, pentru un caz grav.

Fără să arate vreo repulsie, el a dat din cap. Sigur, folosisem de câteva ori lipitori și în cazul lui, și mă asigurase că nu provoacă dureri.

– Da. Nu ai prea multe la îndemână, nu? Să-i pun pe băieței să adune?

Lui Jemmy și Germain nimic nu le plăcea mai mult decât să aibă un motiv să umble prin pâraie cu bunicul, dar, gândindu-mă că se vor întoarce plini de lipitori și murdari de noroi din cap până în picioare, am clătinat din cap.

– Nu. Adică, da, m-am corectat. Cum dorești. Dar n-am nevoie de ele imediat. Folosirea lipitorilor ar ușura suferința un timp, numai că hemoroizii lui Bobby sunt trombozați grav. Mai precis, au cheaguri de sânge, am explicat eu, și ar fi preferabil să îi îndepărtez cu totul. Cred că îi pot ligatura. Cu alte cuvinte, leg fiecare hemoroid foarte strâns la bază, cu fir. Asta îi privează de sânge și, în cele din urmă, se vor usca și se vor desprinde. Foarte curat!

– Foarte curat! a murmurat Jamie ca un ecou, oarecum frământat. Ai mai făcut asta vreodată?

– Da, o dată sau de două ori.

– Aha, a strâns el din buze, parcă imaginându-și procedura. Și cum... Cum o să mai iasă afară, dacă faci asta? Trebuie să treacă o vreme, nu?

M-am încruntat și am bătut cu degetul în tăblia mesei.

– Marea lui problemă e că *nu* iese afară, am răspuns. Adică nu destul de des și nu destul de consistent. Mănâncă groaznic, am adăugat, împungându-l acuzator cu degetul. Chiar el mi-a zis. Pâine, carne și bere. Fără legume, fără fructe. Constipația este sigur *cronică* în armata britanică, n-am nicio îndoială. Nu m-ar surprinde ca fiecărui soldat să-i atârne hemoroizii din fund ca niște ciorchini de struguri!

Ridicând o sprânceană, Jamie a dat din cap.

– Englezoaico, admir multe la tine, îndeosebi delicatețea conversației.

Lăsând ochii în podea, a tușit.

– Dar, a continuat, dacă spui că hemoroizii apar din cauza constipației...

– Întocmai.

– Mda, în fine. Doar că ziceai despre John Grey... Cum să spun eu? Doar nu crezi că starea fundului lui Bobby are vreo legătură cu...

– A! Nu, în mod direct, nu.

Am tăcut un moment.

– Mă refeream, i-am zis la ce m-a rugat lordul John în scrisoare. Cum s-a exprimat? *Tratamente pentru celelalte suferințe ale lui*. Poate că știe de problemele lui Bobby, fără... hm... o verificare personală? Dar, cum spuneam, hemoroizii reprezintă o suferință foarte obișnuită și atunci, de ce ar fi atât de îngrijorat, încât să mă roage să fac ceva, dacă nu cumva asta i-ar împiedica... avansurile?

Chipul lui Jamie își recăpătase culoarea obișnuită în timpul discuției despre lipitori și constipație, dar în acel moment a roșit din nou.

– Avansuri...

– Adică, am spus, încrucișându-mi brațele sub sâni, sunt oarecum derutată de... de ideea de a-l trimite pe domnul Higgins ca să îl vindec.

Avusesem o senzație de neliniște în ceea ce privește problema domnului Higgins, dar până atunci nu exprimasem ideea. Acum, când o făcusem, mi-am dat seama ce mă frământa.

– Gândul că trebuia să îl însănătoșesc pe sărmanul Bobby, iar apoi să îl trimit acasă pentru a fi... am strâns din buze și m-am întors brusc spre rădăcinile mele, mișcându-le fără rost. Nu-mi place ideea, am continuat, vorbind spre ușa dulapului. Atenție! Voi face tot ce pot pentru domnul Higgins. Nu are prea multe perspective; fără îndoială că va face tot ce-i va cere lordul. Dar poate că îl nedreptățesc. Pe lordul John, adică.

– Probabil.

Am făcut stânga împrejur și l-am văzut stând pe scăunelul meu, jucându-se captivat cu un vas cu grăsime de găscă.

– Ei bine, am continuat eu nesigură, îl cunoști mai bine decât mine. În cazul în care crezi că nu e...

Dar n-am apucat să termin. De afară a răzbătut un mic bubuit: un con de molid căzând pe veranda din lemn.

– Știu mai multe decât mi-aș dori despre lordul John, a spus Jamie într-un târziu și s-a uitat la mine cu un zâmbet îndurerat în colțul gurii. Iar el știe mai multe decât mi-aș dori despre mine. Însă – s-a aplecat în față, așezând jos vasul, după care și-a pus palmele pe genunchi și m-a privit – un lucru știu sigur. E un om de onoare. N-ar profita de Higgins și de nici un alt om aflat sub protecția lui.

O spusese cu hotărâre, de aceea m-am simțit liniștită. Țineam la lordul Grey. Și totuși... Scrisorile lui, sosind cu o regularitate de ceasornic, îmi dădeau întotdeauna un vag sentiment de neliniște, precum acela stârnit de un tunet îndepărtat. În ce ne scria nu exista nimic care să dea naștere unei asemenea reacții. Scrisorile erau la fel ca el – erudite, sincere, pline de umor. Și avea motive să scrie, desigur. Mai multe.

– Să știi că încă te iubește, am zis eu încet.

Jamie a dat din cap, dar nu s-a uitat la mine, privind undeva dincolo de copacii care mărgineau curtea interioară.

– Ai prefera să fie altfel?

A făcut o pauză, apoi a dat din nou din cap. De data asta însă s-a întors să se uite la mine.

– Da. Pentru mine. Pentru el, bineînțeles. Dar pentru William?

Neconvins, a clătinat din cap.

– A, probabil că l-a adoptat de dragul tău, am comentat, și m-am rezemat de tăblia mesei. Doar v-am văzut pe amândoi, nu uita! Nu am nicio îndoială că acum îl iubește pe William doar de dragul lui.

– Nu, nici eu nu am nicio îndoială în privința asta.

Neliniștit, s-a ridicat, și a scuturat praful imaginar de pe kilt. Avea fața impenetrabilă, semn că el căuta ceva lăuntric pe care nu voia să îl împărtășească cu mine.

– Ai... am început eu, dar m-am oprit când a ridicat ochii spre mine. Nu. Nu are importanță.

– Ce este?

Cu ochi îngustați, a înclinat capul într-o parte.

– Nimic.

Nu s-a mișcat, ci doar m-a privit mai insistent.

– Englezoaico, văd pe chipul tău că nu e chiar nimic. Ce anume?

Am inspirat adânc pe nas și am făcut mâinile pumni pe sub șorț.

– Doar că... Sunt convinsă că nu e adevărat, e doar un gând trecător.

A scos un sunet gros, tipic pentru scoțieni, sugerându-mi că e preferabil să nu mai bat apropouri, ci să spun lucrurilor pe nume. Cum aveam destulă experiență să-mi dau seama că nu va renunța decât după ce zic ce am pe suflet, am tușit slab.

– Te-ai întrebat vreodată dacă lordul John l-a adoptat pentru că... În fine, William seamănă foarte mult cu tine și e evident că a semănat încă din

pruncie. Și cum lordul John te consideră... atrăgător...

Cuvintele mi s-au stins pe buze și, văzându-i expresia, mi-a venit să îmi tai beregata. El a închis ochii un moment ca să nu cumva să descopăr adevărul în ei. Avea pumnii strânși atât de tare, încât venele îi erau umflate de la degete până la antebraț. Apoi, foarte încet, și i-a desfăcut. A deschis și ochii.

– Nu, a răspuns ferm și mi-a aruncat o privire directă și intensă. Și nu pentru că nici eu nu pot suporta gândul ăsta. Știu.

– Bineînțeles, m-am grăbit să spun, abia așteptând să schimbăm subiectul.

– Știu, a repetat, ceva mai apăsător și tăios.

Cu cele două degete înțepenite a bătut doar o dată în picior, apoi a încetat.

– Și eu m-am gândit, a continuat. Când mi-a zis că vrea să se căsătorească cu Isobel Dunsany.

S-a întors cu spatele și s-a uitat pe fereastră. Adso era în curte, urmărind ceva prin iarbă.

– I-am oferit trupul meu, a spus brusc, fără să privească în jur.

Cuvintele au sunat calm, dar, după umerii lui încordați, mi-am dat seama cât de mult îl costase ca să le rostească.

– Drept mulțumire, am răspuns eu. Însă a fost...

A făcut o mișcare convulsivă, ciudată, ca și cum s-ar fi străduit să se elibereze de o constrângere.

– Am vrut să descopăr ce fel de om e, înțelegi? Să fiu sigur. Omul avea să-l ia pe fiul meu drept al lui.

Glasul i-a tremurat un pic când a spus „să-l ia pe fiul meu“, iar eu m-am dus spre el din instinct, dorind să alin rana deschisă evocată de acele cuvinte. Era încordat când l-am atins, nedorind să fie îmbrățișat, dar mi-a luat mâna și mi-a strâns-o.

– Ai putea... Ai putea spune, ce crezi?

Nu eram șocată. John Grey îmi vorbise despre ofertă în Jamaica. Însă nu cred că el își dăduse seama de adevărata natură a ofertei. Jamie m-a strâns și mai tare

de mână, iar cu degetul mare m-a mângâiat, frecându-mi ușor unghia. A coborât privirea spre mine și i-am simțit ochii cercetându-mi fața – nu întrebător, ci ca atunci când revezi ceva care ți-a devenit familiar –, văzând cu ochii ceea ce multă vreme a fost simțit doar cu inima. A ridicat cealaltă mână și mi-a atins sprâncenele, două degete zăbovind o clipă pe un pomet, după care degetele-i răcoroase au urcat încet în căldura părului meu.

– Se-ntâmplă să fii foarte aproape de altcineva, a spus el în cele din urmă. Să te întrepătrunzi cu ea, să-i simți mirosul sudorii, să-ți freci perii corpului cu ai ei și să nu vezi nimic din ce poartă în suflet. Or dacă *reușești* asta... a ezitat și eu m-am întrebat dacă se gândea la Black Jack Randall sau la Laoghaire, femeia cu care se căsătorise, crezând că murisem. Ei bine... e un lucru cumplit, a încheiat încet, iar mâna lui s-a îndepărtat.

Între noi s-a lăsat tăcerea. Dinspre ierburile de afară s-a auzit brusc un foșnet când Adso a făcut un salt și a dispărut, după care un mierloi a început să țipe dintr-un molid mare, roșcat. În bucătărie, cineva a scăpat ceva care a zăngănit, apoi s-a auzit un zgomot ritmic, semn că cineva freca podeaua. Toate, sunete obișnuite ale vieții pe care ne-o creaserăm.

Făcusem eu asta vreodată? Să mă culc cu un bărbat, și să nu văd nimic din sufletul lui? Da, mi se întâmplase, iar Jamie avea dreptate. O adiere răcoroasă m-a mângâiat și perișorii de pe ceafă s-au sculat tăcuți. Jamie a scăpat un oftat din rărunchi, apoi și-a trecut o mână peste părul legat la spate.

– Însă el nu va face asta. La John mă refer.

Apoi a ridicat ochii și mi-a aruncat un zâmbet strâmb.

– M-a iubit, așa a spus. Și, dacă eu nu i-am putut răspunde la fel – și știa că nu pot –, nu a luat moneda falsă drept adevărată.

S-a scuturat cu putere, ca un câine abia ieșit din apă.

– Nu. Un om care zice așa ceva nu poate abuza un copil de dragul ochilor albaștri ai tatălui lui, îți spun sigur, englezoaico.

– Nu, l-am aprobat eu. Spune-mi... am ezitat, iar el s-a uitat la mine, ridicând o sprânceană. Dacă, dacă ai fi... acceptat oferta lui și ai fi... am căutat exprimarea potrivită, ai fi descoperit că e mai puțin decent decât sperai...

– I-aș fi rupt gâtul acolo, în apropierea lacului, a răspuns Jamie. N-ar fi avut nicio importanță dacă m-ar fi spânzurat. Nu l-aș fi lăsat să aibă băiatul. Dar n-a făcut-o și l-am lăsat, a adăugat el cu o ridicare din umeri. Iar, dacă va ajunge în patul lordului, micuțul Bobby o va face de bunăvoie și nesilit de nimeni.

Niciun bărbat nu se simte în largul lui când are o mână în fund. Observasem și înainte, iar Robert Higgins nu făcea excepție.

– Ascultă, n-o să te doară prea mult, i-am spus pe tonul cel mai liniștitor pe care l-am putut găsi. Trebuie doar să stai nemișcat.

– O, doamnă, dacă doar de atât e vorba, așa voi face, m-a asigurat el convingător.

Îl rugasem să se așeze pe masa din camera medicală, doar în cămașă, și îl pusesem să stea în patru labe, pe mâini și genunchi, ca să văd unde operez. Cleștele și ligaturile de care aveam nevoie stăteau pe măsuța din dreapta mea, alături de un vas cu lipitori proaspăt prinse, pentru cazul în care aș fi avut nevoie de ele.

A scos un mic țipăt când l-am șters cu o cârpă înmuiată în terebentină ca să curăț bine zona, dar s-a ținut de cuvânt și nu s-a clintit.

– Ascultă, o să obținem un rezultat foarte bun, l-am asigurat, luând forcepsul cu brațe lungi. Dar, dacă vrem ca ușurarea să fie permanentă, va trebui să schimbi cu totul alimentația. Mă înțelegeți?

A scos un icnet când am prins un hemoroid și l-am tras afară. Erau trei, o postură clasică, la orele nouă, două și cinci. Umflați ca niște boabe de zmeură și având cam aceeași culoare.

– O! Da, doamnă.

– Fulgi de ovăz, am spus ferm, trecând cleștele în cealaltă mână și luând un ac prin ochiul căruia trecusem un fir de mătase în mâna dreaptă. Ovăz fiert în

fiecare dimineață, fără excepție. Ai observat vreo schimbare în bine de când doamna Bug ți-a dat ovăz fiert la micul dejun?

Am trecut firul larg în jurul bazei hemoroidului, apoi am băgat cu atenție acul prin buclă, făcând un mic laț, și l-am strâns.

– Aa... au! Hm, ca să spun adevărul, doamnă, mă simt ca și cum aș scoate din mine cărămizi pline de țepi de arici, indiferent ce aș mânca.

– Ei bine, se va schimba, l-am asigurat eu, fixând ligatura cu un nod.

Am eliberat hemoroidul, iar el a inspirat adânc.

– Apoi, struguri. Ți plac strugurii, nu?

– Nu, doamnă. Mi se strepezesc dinții când mușc din ei.

– Chiar așa?

Nu avea dinții din cale afară de cariați, dar va trebui să mă uit mai atent în gura lui; poate suferea de o formă ușoară de scorbut.

– În fine, o voi pune pe doamna Bug să-ți facă o plăcintă cu stafide; o poți mânca fără probleme. Lordul John are un bucătar bun?

Am îndreptat cleștele spre următorul hemoroid și l-am prins. Deja obișnuit cu senzația, Bobby a scos doar un icnet slab.

– Da, doamnă. Un indian, Manoke.

– Buclă, strângere și ligatură. O să-ți scriu o rețetă pentru plăcintă cu stafide și i-o duci. Gătește cartofi dulci sau fasole? Fasolea e foarte potrivită pentru suferința ta.

– Cred că da, doamnă, dar domnia sa...

Deschisesem fereastra pentru aerisire – Bobby nu era mai murdar decât restul lumii, însă nici mai curat –, iar în acel moment am auzit zgomote pe drum; voci și zornăit de harnașament. Le-a auzit și Bobby, care s-a uitat înspăimântat spre fereastră, iar picioarele i s-au încordat de parcă s-ar fi pregătit să sară de pe masă ca un cosaș. L-am prins de un picior, apoi m-am răzgândit. Nu aveam cum să acopăr fereastra, ci doar să închid oblonul, dar asta m-ar fi lipsit de lumină.

– Hai, sus! i-am zis, dându-i drumul, după care am întins mâna după un prosop. Mă duc să văd cine a venit.

El mi-a executat porunca în mare grabă, dându-se jos de pe masă și îmbrăcând pantalonii.

Am ieșit pe verandă, exact la vreme ca să îi întâmpin pe cei doi bărbați care își conduceau catării peste ultima pantă grea, ajungând în curte. Erau Richard Brown și Lionel, fratele lui, care veniseră din Brownsville. Am rămas surprinsă văzându-i; de la Brownsville până la Ridge era un drum de trei zile călare, iar între cele două așezări nu se practicau prea multe schimburi. Aceași distanță era și până la Salem, în direcție opusă, iar locuitorii de la Ridge mergeau acolo mult mai des. Moravii erau harnici și buni negustori, primind miere, ulei, pește sărat și piei la schimb pe brânză, articole de olărit, găini și alte animale de talie mică. Din câte știam eu, localnicii din Brownsville se ocupau cu comerțul cu mărfuri ieftine pe care le dădeau indienilor și făceau un tip inferior de bere, ceea ce nu justifica deplasarea până acolo.

– Bună ziua, doamnă! mi s-a adresat Richard, fratele mai mare și mai scund, care a dus o mână la pălărie, dar n-a scos-o în semn de salut. Soțul dumneavoastră e acasă?

– E în fânar, unde curăță niște piei.

Mi-am șters cu grijă mâinile de prosopul pe care îl aveam la mine.

– Veniți prin spate, la bucătărie, ca să vă aduc niște cidru.

– Nu vă deranjați.

Fără să mai zăbovească, s-a întors și a pornit hotărât în jurul casei. Lionel Brown, deși la fel de firav și deșirat și având părul de culoarea tutunului, ceva mai înalt decât fratele lui, a dat din cap spre mine și l-a urmat. Își lăsasera catării liberi, cu gândul că eu mă voi ocupa de ei, așa că pășeau încet prin curte, oprindu-se să pască iarba înaltă care mărginea aleea.

– Hmm! am făcut eu, uitându-mă înfuriată după frații Brown.

– Cine sunt oamenii ăștia? am auzit o voce în spatele meu.

Era Bobby Higgins, care ieșise și se uita în jur din colțul verandei cu ochiul întreg. Se temea de străini, ceea ce nu era de mirare, având în vedere experiențele de la Boston.

– Niște vecini.

M-am repezit de pe verandă și am prins unul dintre catări de frâu, pentru că voia să muște din piersicul pe care îl plantasem aproape de casă. Cum intervenția mea nu i-a plăcut, a scos un răget asurzitor și a încercat să mă muște.

– Stați, doamnă, lăsați-mă pe mine!

Bobby îl ținea deja pe celălalt catâr și s-a aplecat să îl ia de frâu și pe cel aflat lângă mine.

– Ascultă! i-a spus el catărului încăpățânat. Termină cu răgetele, că pun bățul pe tine!

Bobby fusese soldat de infanterie, nu de cavalerie, asta se vedea de la o poștă. Cuvintele îi erau îndrăznețe, dar nepotrivite cu purtarea lui fricoasă. A tras de formă de frâul animalului. Acesta și-a lăsat imediat urechile pe spate și l-a mușcat de un braț. El a răcnit și a scăpat ambele frâie. Auzind din padocul lui hărmălaie, Clarence, catârul meu, a scos un răget puternic în semn de salut și a pornit într-acolo, făcând scările să se legene. Deși dinții catărului îi străpunseseră pielea, Bobby nu era rănit grav. Prin pâzna cămășii au apărut câteva picături de sânge. În timp ce îi suflecăm mâneca să văd rana, am auzit pași pe verandă și, ridicând ochii, am zărit-o pe Lizzie cu o lingură mare, de lemn în mână, părând alarmată.

– Bobby! Ce s-a întâmplat?

Văzând-o și părând nepăsător, el și-a dat o buclă de păr castaniu de pe frunte și s-a îndreptat imediat de spate.

– A, vai! Nimic domnișoară. Am avut o mică problemă cu un fiu al diavolului. Nu te teme, n-am pățit nimic.

După aceea a dat ochii peste cap și a leșinat.

– Vai! a exclamat Lizzie, care a coborât aproape în zbor treptele și a îngenuncheat alături de el, după care l-a lovit ușor cu palma peste obraji. A pățit ceva, doamnă Fraser?

– Doar Dumnezeu știe, am spus cu sinceritate. Dar cred că e încă viu.

Bobby părea să respire normal și am socotit că pulsul de la încheietură era bun.

– Să-l băgă înăuntru? Sau să aduc o pană arsă? Ori niște amoniac cu apă? Ori brandy?

Lizzie se foia de colo-colo ca un bondar gata să zboare în mai multe direcții.

– Nu, cred c-o să-și revină.

Cele mai multe leșinuri durează doar câteva secunde și am observat că pieptul i se ridica pe măsură ce respirația era mai amplă.

– Puțin brandy n-ar strica, a murmurat el, iar pleoapele au început să i se miște.

Am făcut semn aprobator către Lizzie, care a dispărut în casă, lăsând lingura pe iarbă.

– Te simți cam slăbit, da? l-am întrebat cu compasiune.

Rana de la mână era doar o zgârietură, iar eu sigur nu făcusem nimic care să îi fi provocat un șoc – ei bine, nimic care să îl șocheze fizic. Ce probleme mai avea?

– Habar n-am, doamnă.

A vrut să se ridice în șezut și, deși era alb ca varul, în rest arăta bine, de aceea l-am lăsat în pace.

– Doar din când în când, a continuat, văd niște puncte care-mi dansează prin cap ca un roi de albine și totul se întunecă.

– Din când în când? Deci ți s-a mai întâmplat? l-am întrebat tăios.

– Da, doamnă.

Capul i se legăna ca o pălărie de floarea-soarelui în vânt și i-am pus un braț la subsuoară ca să nu mai cadă.

– Domnia sa, mi-a zis, spera că ați putea ști ceva care să mă ajute.

– Domnia sa... Adică... știa de leșinuri?

Da, bineînțeles că știa, de vreme ce Bobby se prăbușea în fața lui.

El a confirmat cu o mișcare din cap și a inspirat adânc, gâfâit.

– Doctorul Potts mi-a luat sânge cu regularitate, de două ori pe săptămână, dar nu mi-a ajutat.

– Nici nu are cum. Sper că ți-a fost de mai mare ajutor în problema hemoroizilor, am remarcat eu sec.

Pe obraji i-a apărut o nuanță vagă de roz – abia dacă avea sânge suficient ca să poată roși cum se cuvine, sărmanul tânăr – și și-a mutat privirea spre lingură.

– Ăă... n-am spus asta nimănui.

– Nu? am rămas eu surprinsă. Dar...

– Vedeți, a fost din cauza mersului călare. Din Virginia.

Nuanța de roz s-a accentuat.

– N-aș fi spus, a vorbit mai departe, doar că sufăr cumplit după o săptămână călare pe calul acela, doar că ați fost de față, doamnă, și n-am mai avut cum să ascund.

– Deci lordul John nu știe nici asta?

A clătinat energic din cap, buclele castanii și dezordonate căzându-i pe față. Eu m-am înfuriat – în primul rând, pentru că judecasem greșit motivele lui John Grey, și, în al doilea, fiindcă el mă făcuse să mă simt o neghioabă.

– Ei... acum te simți ceva mai bine?

Lizzie nu venise cu băutura și m-am întrebat unde zăbovea. Bobby era încă palid, dar a dat din cap bărbătește și s-a ridicat în picioare cu greu, după care s-a legănat și a clipit des, străduindu-se să-și păstreze echilibrul. Litera „M“ însemnată pe obrazul lui ieșea în evidență, fiind de un roșu aprins pe pielea palidă. Distrasă de leșinul lui, nu luasem în seamă sunetele care răzbăteau din cealaltă latură a casei. Acum însă am auzit voci și pași.

Jamie și cei doi frați Brown au apărut de după colțul casei, apoi, văzându-mă, s-au oprit. Jamie se încruntase ușor; încruntarea s-a adâncit. În schimb, cei doi frați păreau ciudat de entuziasmați, deși cam sumbru.

– Așadar, e adevărat.

Richard Brown s-a uitat urât la Bobby Higgins, apoi s-a întors spre Jamie.

– Ai un ucigaș pe proprietate! i-a zis.

– Serios? a răspuns Jamie politico, dar glacial. Nu știam.

A făcut o plecăciune ceremonioasă, ca la curtea Franței, în fața lui Bobby Higgins, apoi s-a îndreptat de spate și a gesticulat spre cei doi.

– Domnule Higgins, permite-mi să ți-i prezint pe domnii Richard Brown și Lionel Brown. Domnilor, domnul Higgins, oaspetele meu.

A rostit „oaspetele meu“ cu o emfază deosebită, care l-a făcut pe Richard Brown să strângă din buze, ceea ce a lăsat impresia că nu mai avea gură.

– Ai grijă, Fraser! i-a replicat, uitându-se aprig la Bobby, ca și cum ar fi vrut să se evapore. Tovărășia proastă poate fi primejdioasă în vremurile astea.

– Îmi aleg tovărășiile cum vreau, domnule, a zis Jamie încet, parcă mușcând fiecare cuvânt. Și nu aș alege tovărășia ta, Joseph!

Joseph Wemyss, tatăl lui Lizzie, a apărut de după colț cu cei doi catâri protestatari, care acum păreau docili ca doi pisoi, deși fiecare era mai înalt decât domnul Wemyss.

Uluit, Bobby Higgins s-a uitat disperat spre mine, dorind o explicație. Am ridicat vag din umeri și am tăcut cât timp frații Brown au încălecat și, cu spinările țepene de furie, au ieșit din luminiș. Jamie a așteptat până au dispărut, după care a răsuflet ușurat, trecându-și nervos mâna prin păr și mormăind ceva în gaelică. Nu am auzit toate cuvintele, dar am înțeles că îi compara pe vizitatorii noștri cu hemoroizii domnului Higgins – în defavoarea celor dintâi.

– Poftim, domnule?

Higgins părea debusolat, dar dornic să fie pe placul lui Jamie.

– Lasă-i să se ducă până li se urcă bila la cap! a răspuns el, făcând cu mâna un semn de dispreț.

Mi-a surprins privirea și s-a întors spre casă.

– Bobby, vino încoace, vreau să-ți spun câteva lucruri.

I-am urmat înăutru, de curiozitate și de teamă că domnul Higgins va leșina din nou. Părea destul de sigur pe picioare, dar era foarte palid la față. Spre deosebire de Bobby Higgins, domnul Wemyss, blond și firav ca fiica lui, cu obrajii rumeni, părea sănătatea întruchipată. Dar ce avea Bobby? mă întrebam. Pășind în urma lui, am aruncat discret o privire spre turul pantalonilor, dar nu pățise nimic; nu sângera.

Jamie ne-a condus în bibliotecă, făcând un semn către adunătura de scaune și lăzi pe care le folosea pentru vizitatori, dar Bobby și domnul Wemyss au preferat să rămână în picioare – Bobby, din motive evidente, iar domnul Wemyss din respect. Cu excepția cazului când mâncam toți, el nu se simțea în largul lui să stea jos în prezența lui Jamie. Fără să am rezerve de natură fizică sau socială, m-am așezat pe scaunul cel mai bun și am ridicat o sprânceană spre Jamie, care s-a așezat la masa pe care o folosea ca birou.

– Uitați cum stau lucrurile, a vorbit el fără nicio introducere. Brown și fratele lui s-au declarat șefi ai unui Comitet de Siguranță și au venit să ne înroleze pe mine și pe arendașii mei ca membri.

A aruncat o privire spre mine și a înălțat un colț al gurii:

– Am refuzat, după cum sigur ați observat, a continuat.

Am simțit un mic gol în stomac, pentru că mi-am amintit ce spusese maiorul MacDonald și ceea ce știam. Deci începea.

– Comitet de Siguranță?

Domnul Wemyss părea uimit și s-a uitat la Bobby Higgins, care nu a trădat nicio emoție.

– Asta au vrut, domnule? a întrebat Bobby încet.

Câteva șuvițe de păr castaniu și ondulat îi scăpaseră din legătură; și-a tras una pe după ureche.

– Ai mai auzit de asemenea comitete, domnule Higgins?

– Am dat de unul. Cât pe ce.

Bobby a dus mâna spre față, atingând-o cu un deget sub ochiul vătămat. Era tot palid, dar își recăpăta stăpânirea de sine. Brute, asta sunt, domnule. Ca și catârii lor, dar mai mulți și mai răi.

A rânjit și și-a netezit cămașa în locul în care fusese mușcat.

Auzind de catâri, mi-am amintit brusc și am pus capăt discuției:

– Lizzie! Unde-i Lizzie?

Fără să mai aștept răspuns la acea întrebare retorică, m-am dus la ușă și am strigat-o, dar nu mi-a răspuns. Se dusesse după brandy; era din belșug, într-un urcior mare, și știa de el – o văzusem seara trecută turnându-i doamnei Bug. Trebuia să fie tot în casă. Doar nu plecase...

– Elizabeth? Elizabeth, unde ești?

Domnul Wemyss era în spatele meu, strigând-o și el, iar eu am pornit pe hol, spre bucătărie. Lizzie zăcea leșinată pe vatră, o grămadă moale de haine, cu o mână întinsă ca și cum ar fi încercat să se ferească atunci când căzuse.

– Domnișoară Wemyss!

Bobby Higgins și-a croit drum cu umărul pe lângă mine și a ridicat-o imediat în brațe.

– Elizabeth!

Alb la față ca fiica lui, domnul Wemyss a trecut și el pe lângă mine.

– Lăsați-mă să o *examinez*, vă rog! am cerut eu, dându-i la o parte. Bobby, pune-o pe banca din lemn.

A ridicat-o cu grijă, apoi a așezat-o pe bancă, încă ținând-o și crispându-se puțin de efort. Dacă voia să fie erou, n-avea decât, dar eu nu aveam chef să mă cert cu el. Am îngenuncheat și am prins-o de încheietura de la o mână ca să-i văd pulsul, iar cu cealaltă mână i-am dat părul blond de pe față.

O singură privire mi-a fost de ajuns ca să știu care era problema. Avea pielea lipicioasă, iar paloarea avea o tentă de pământiu. I-am simțit tremurăturile corpului, deși era fără cunoștință.

– Au revenit frigurile, nu? a întrebat Jamie.

Apăruse lângă mine și îl strângea pe domnul Wemyss de un umăr, atât pentru a-l liniști, cât și pentru a-l ține pe loc.

– Da, am răspuns eu scurt.

Lizzie avea malarie, luată pe coastă în urmă cu câțiva ani și uneori suferea de recidive, dar nu mai avusese nicio criză de mai bine de un an.

Domnul Wemyss a inspirat adânc, zgomotos, iar pe față i-a revenit culoarea aproape obișnuită. Știa ce însemna malaria și era încredințat că o puteam trata. Așa se întâmplase în câteva rânduri. Iar eu speram că voi reuși și de data asta. Fata avea pulsul accelerat și slab și începuse să se miște. Dar viteza cu care se petrecuse atacul mă înspăimânta. Prezentase semne? Trăgeam nădejde că îngrijorarea nu mi se vede pe față.

– Duceți-o sus, în patul ei, acoperiți-o bine, aduceți o piatră fierbinte pentru picioare, am spus, ridicându-mă și adresându-mă lui Bobby și domnului Wemyss pe rând. Eu pregătesc o doctorie.

Jamie m-a urmat în camera medicală, aruncând o privire peste umăr ca să se asigure că cei doi nu-l aud.

– Parcă știam că ai terminat coaja iezuitului¹¹, nu? a întrebat în șoaptă.

– Da, fir-ar să fie!

Malaria era o boală cronică, însă reușisem să o țin sub control prin administrarea de doze mici de coajă de cinchona. Însă terminasem stocul în timpul iernii și deocamdată nimeni nu putuse coborî pe coastă ca să mai cumpere.

– Și-atunci?

– Mă gândesc.

Am deschis ușa dulapului și m-am uitat la șirurile ordonate de sticle dinăuntru – multe goale sau cu doar câteva urme de frunze sau rădăcini în ele. După o iarnă geroasă și umedă, în care avusesem parte de gripe, febre, degerături și accidente de vânătoare, rezervele se terminaseră. Antipiretice. Aveam o serie de plante care puteau lecui o febră normală, dar malaria era cu totul altceva. Aveam suficient lemn câinesc, rădăcină și coajă; strânsesem cantități imense în timpul toamnei, anticipând că voi avea nevoie. Am luat borcanul respectiv și, după ce am stat pe gânduri un moment, l-am adăugat pe acela în care aveam un soi de gențiană, cunoscută în partea locului sub numele de „iarba frigurilor“.

– Pune un vas cu apă la fiert, te rog! l-am rugat, încruntându-mă în timp ce mărunțeam rădăcini, scoarță și frunze în mojar.

Nu puteam decât să tratez simptome superficiale de febră și tremurături. Și șoc, m-am gândit, aducându-mi aminte și de asta.

– Și adu miere, te rog! am strigat după el, căci ajunsese deja la ușă.

A dat din cap și s-a dus la bucătărie, iar pașii lui au sunat iute și cu putere pe scândurile din lemn ale podelei.

M-am apucat să macin amestecul, încă analizând alte posibilități. O mică parte a minții mele era pe jumătate încântată de urgența apărută; puteam amâna puțin obligația de a sta să ascult despre frații Brown și comitetul lor ticălos. Aveam un sentiment de mare îngrijorare. Indiferent ce voiau ei, eram convinsă că e ceva rău prevestitor. Nu plecaseră deloc amical. Cu privire la ce va trebui să facă Jamie, ca reacție...

Castan porcesc. Fructele astea erau folosite câteodată pentru malaria terțiară, așa o numise doctorul Rawlings. Oare mai aveam așa ceva? Am trecut cu privirea în revistă borcanele și sticlulele din dulap și m-am oprit când am văzut unul cu un strat de vreo doi centimetri și jumătate de boabe uscate, negre, rămase pe fund. *Ilex*, așa scria pe etichetă. Nu era pus de mine; rămăsese de la trusa lui Rawlings. Nu folosisem fructele acelea pentru nimic. Dar ceva mi-a

activat memoria. Auzisem sau citisem ceva despre ele, dar ce anume? Aproape fără să-mi dau seama, am desfăcut borcanul, apoi am adulmecat. Din fructe s-a înălțat un miros puternic astringent, parcă ușor amarui. Și oarecum familiar. Cu recipientul în mână, m-am dus la masa cu registrul mare și am frunzărit grăbită paginile de început, notițele făcute de omul care deținuse atât registrul, cât și cutia cu medicamente, Daniel Rawlings. Oare unde era însemnarea aceea?

Încă răsfoiam paginile, căutând din ochi o observație pe care mi-o aminteam pe jumătate, când Jamie s-a întors cu un vas cu apă fierbinte și o farfurie cu miere, avându-i în spate pe frații Beardsley, ca niște căței. Am aruncat o privire spre ei, dar nu am spus nimic; aveau obiceiul să apară pe neașteptate, ca o pereche de hopa-mitică.

– Domnișoara Lizzie e grav bolnavă? a întrebat Jo cu îngrijorare, uitându-se din spatele lui Jamie ca să vadă ce făceam.

– Da, am spus scurt, abia acordându-i atenție. Nu vă faceți griji, îi pregătesc o doctorie.

Am găsit-o. O însemnare scurtă, evident o adăugire la rezumatul despre tratarea unui pacient ale cărui simptome arată clar că suferă de malarie și care, am observat eu cu neplăcere, murise. *Mi-a spus negustorul de la care am cumpărat scoarța iezuitului că indienii folosesc o plantă numită ilex, care rivalizează cu cea de cinchona ca amăreală, și e socotită esențială pentru folosirea în febrele terțiare și de gradul patru. Am cules câteva ca experiment și îmi propun să încerc o infuzie imediat ce se va ivi ocazia.*

Am luat între degete un fruct uscat și am mușcat din el. Gustul înțepător de chinină mi-a invadat gura, însoțit de o salivație abundentă, în timp ce gura mi s-a înfiorat de amăreală care mi-a făcut ochii să lăcrimeze. Adevărat, ilex! M-am repezit spre fereastra deschisă, am scuipat pe stratul de iarbă de dedesubt, auzind chicotelile și pufnetele celor doi frați care păreau să se distreze tare la spectacolul pe care li-l ofeream.

– Ai pățit ceva, englezoaico?

Jamie părea și amuzat, și îngrijorat. A turnat puțină apă din urcior într-o cupă din lut ars, a adăugat o linguriță de miere și mi-a întins-o.

– Mi-e bine, a spus eu hârâit. Să nu scapi aia!

Kezzie Beardsley ridicase recipientul cu fructe de ilex și îl mirosea precaut. A dat din cap auzindu-mi avertismentul, dar nu l-a lăsat jos, ci i l-a întins fratelui lui.

Am luat o gură sănătoasă de apă fierbinte cu miere și am înghițit.

– Chestiile acelea au ceva la fel ca și chinina.

Expresia de pe fața lui Jamie s-a schimbat pe dată, îngrijorarea dispărând treptat.

– Deci o vor ajuta.

– Așa sper. Dar, din păcate, nu am multe.

– Aveți nevoie de mai multe fructe d-astea pentru don'șoara Lizzie, doamnă Fraser?

– Da, am răspuns surprinsă. Adică știi de unde să faci rost, nu?

– Da, doamnă, a spus Kezzie cam tare, ca de obicei. Indienii au asemenea fructe.

– Care indieni? a întrebat Jamie și privirea lui a devenit mai aprinsă.

– Cherokee ăia, a zis Jo, făcând un semn neclar peste umăr. De dincolo de munte.

Descriere se potrivea câtorva sate, dar ei aveau în minte unul anume, pentru că amândoi s-au întors în același timp, dorind să plece imediat să aducă boabe de ilex.

– Flăcăi, ia stați puțin! le-a spus Jamie, înșfăcându-l pe Kezzie de guler. Merg și eu. O s-aveți nevoie de ceva de dat în schimb.

– O, dar noi avem piei, o grămadă, domnule, l-a liniștit Jo. Am avut un sezon bun.

Jo era un vânător foarte priceput și, deși Kezzie încă nu avea auzul suficient de ager pentru a vâna bine, fratele lui îl învățase să întindă capcane. Din câte îmi zisese Ian, coliba fraților era plină până în tavan de piei de castori, jderi, căprioare și hermine. Mirosul de sânge uscat, mosc și păr rece se lipise de ei și îi însoțea peste tot.

– Da? Bine, ești foarte darnic, Jo, zău. Dar tot o să vin cu voi.

Jamie s-a uitat repede la mine, confirmând astfel că luase hotărârea, dar îmi cerea aprobarea. Am înghițit în sec, simțind gustul persistent de amărăciune.

– Da, am răspuns și mi-am dres glasul. Dacă... dacă plecați, vreau să le trimit și eu câte ceva și vă zic ce să cereți în schimb. O să plecați mâine-dimineață, da?

Frații Beardsley trepidau de nerăbdare să plece, însă Jamie a rămas neclintit, cu ochii la mine, și am simțit că parcă mă atinge, fără cuvinte sau mișcare.

– Nu, a vorbit el încet, o să rămânem aici la noapte.

Apoi s-a întors spre frați:

– Jo, du-te sus, te rog, și roagă-l pe Bobby Higgins să coboare. Vreau să stau de vorbă cu el.

– E sus cu donșoara Lizzie?

Jo Beardsley parcă s-a supărat, iar pe fața fratelui a apărut aceeași expresie, cu ochi întredeschiși și suspicioși.

– Ce caută în camera ei? Nu știe că e promisă? a întrebat Kezzie, cu un aer îndreptățit.

– E și tatăl ei acolo, l-a asigurat Jamie. Reputația ei este în siguranță, ai priceput?

Jo a pufnit slab, după care frații au schimbat priviri și au plecat împreună, cu umerii lor firavi ridicați cu hotărâre să alunge amenințarea la onoarea donșoarei Lizzie.

– Deci așa o să faci? am întrebat și am lăsat jos pistolul. O să fii agent indian?

– Cred că așa trebuie. Dacă n-o fac, sigur o face Richard Brown. Nu pot risca.

A ezitat, apoi s-a apropiat și m-a atins ușor cu degetele pe un cot.

– O să-i trimit pe băieți imediat cu fructele de care ai nevoie, a continuat. S-ar putea să rămân acolo o zi sau două. Ca să parlamentez cu ei, înțelegi?

Ca să le spună celor din tribul cherokee că acum era agent al Coroanei britanice și să aranjeze ca vestea să ajungă la urechile căpeteniilor din satele de munte, ca să coboare apoi la un sfat pentru negocieri și daruri.

Am dat aprobator din cap, simțind un mic val de spaimă în capul pieptului. Așadar, acesta era începutul. Oricât de bine ar ști că în viitor se va întâmpla ceva groaznic, nimeni nu s-ar gândi că trebuie să acționeze *astăzi*.

– Nu... Să nu stai acolo prea mult, ai înțeles? am rostit eu precipitată, deși nu doream să îl împovărez și cu temerile mele, dar nu eram în stare să tac.

– Nu, a răspuns el încet, apoi și-a lăsat o mână între omoplații mei. Nu te îngrijora, englezoaico, n-o să întârzii prea mult.

Am auzit pași care coborau scara, creând ecou pe hol. Am bănuir că domnul Wemyss îi gonise de sus pe frații Beardsley și pe Bobby. Nu s-au oprit, ci au ieșit fără să vorbească, aruncând pe furiș priviri de neplăcere către Bobby, care părea că nu le luase în seamă.

– Doamna dumneavoastră a spus că vreți să-mi vorbiți, domnule?

Își recăpătase culoarea în obraji, am văzut eu încântată, și se ținea bine pe picioare. S-a uitat neliniștit spre masa pe care încă se afla cearșaful pe care îl așezasem acolo, apoi spre mine, dar eu m-am mulțumit să dau din cap. Voiam să termin cu hemoroizii lui mai târziu.

– Da, Bobby.

Jamie a făcut un gest scurt spre un scaun, ca și cum l-ar fi invitat să se așeze, însă eu mi-am dres glasul sugestiv, iar el s-a oprit, după care s-a rezemat de masă, în loc să se așeze.

– Cei doi care au venit aici. Brown, parcă așa îi chema. Au o așezare la oarece distanță. Ai spus că ai auzit despre Comitetele de Siguranță, adevărat? Deci ai idee ce pun la cale?

– Da, domnule. Mă voiau pe mine?

A vorbit calm, dar l-am văzut cum a înghițit în sec, moment în care mărul lui Adam i s-a ridicat în gâtul slab.

Jamie a scos un oftat, apoi și-a trecut o mână prin păr. Soarele cobora, iar razele lui l-au atins direct, părul lui roșcat strălucind precum o flacăra, prinzând ici și colo câte o licărire argintie printre șuvițele roșietice.

– Da. Știau că te afli aici. Au auzit, fără îndoială, de la cineva de pe drum. Presupun că le-ai spus oamenilor încotro mergeai, nu?

Fără să scoată o vorbă, Bobby a dat din cap drept confirmare.

– Dar ce-au vrut de la el? am întrebat eu, în timp ce vărsam scoarța și fructele măcinate într-un bol și turnam apă fierbinte peste ele pentru a le macera.

– Nu mi-au zis foarte limpede, a răspuns Jamie sec. Însă, ca să fiu sincer, nici nu le-am oferit ocazia. Le-am spus doar că vor lua din casa mea un oaspete doar peste cadavrul meu, dar și ei vor avea aceeași soartă.

– Vă mulțumesc, a spus Bobby, după care a inspirat adânc. Cei doi... știau, bănuiesc. Despre Boston? Nu am povestit nimănui, sunt sigur.

Încruntarea lui Jamie s-a accentuat puțin.

– Da, știau. Au susținut că am știut; mi-au zis că țin în gazdă un ucigaș necunoscut, o amenințare la adresa binelui public.

– Prima acuzație e adevărată, a vorbit Bobby, atingându-și ușor semnul de pe obraz, ca și cum l-ar fi ars, iar apoi a zâmbit vag. Dar nu știu cum aș putea amenința pe cineva acum.

Jamie a făcut un semn că voia să evite subiectul.

– Bobby, necazul este că ei știu că te afli aici. Nu vor îndrăzni să vină să te ia cu forța, cred. Dar te rog să umbli cu fereală prin curte. O să mă îngrijesc să ajungi în siguranță la lordul John, la vremea potrivită, cu o escortă. Am înțeles că încă nu ai terminat cu el, nu? a întrebat Jamie, întorcându-se spre mine.

– Nu chiar, am răspuns eu pe același ton calm.

Bobby a părut îngrijorat.

– Atunci, uite!

Jamie a băgat mâna sub betelia pantalonilor și a scos un pistol, ascuns sub pliurile cămășii. Am văzut că era cel poleit frumos.

– Ține-l la îndemână! l-a sfătuit și i l-a întins. Ai praf și gloanțe în dulap. O să ai grijă de familia mea cât sunt plecat?

– O!

Bobby a părut uimit, apoi a dat din cap și a băgat pistolul sub betelia pantalonilor lui.

– Sigur, domnule. Bizuiți-vă pe mine!

Jamie i-a zâmbit și ochii lui au radiat căldură.

– Asta mă liniștește. Vrei să te duci să-l cauți pe ginerele meu? Am să discut ceva cu el înainte de plecare.

– Am înțeles, domnule. Imediat!

Și-a îndreptat umerii și a plecat cu o expresie de hotărâre pe fața lui de poet.

– Ce crezi că ar fi făcut cu el frații Brown? am întrebat încet după ce ușa de afară s-a închis.

Jamie a clătinat din cap.

– Dumnezeu știe. L-ar fi spânzurat la vreo răspântie, probabil, ori l-ar fi bătut și l-ar fi gonit din munți. Vor să demonstreze că sunt în stare să-i apere pe oameni, nu? De criminali primejdioși și de alții ca ei, a adăugat cu un rictus.

– *Puterea guvernului izvorăște din consimțământul celor guvernați*, am citat eu, dând din cap. Pentru ca un Comitet de Siguranță să aibă legitimitate trebuie să existe o amenințare clară la adresa siguranței publice. Brownii au fost isteți că și-au dat seama.

Ridicând sprâncenele, Jamie mi-a aruncat o privire.

– Cine a spus asta? *Consimțământul celor guvernați*?

– Thomas Jefferson, i-am răspuns arogant. Mai precis, va spune peste doi ani.

– O va fura de la un gentleman pe nume Locke peste doi ani, m-a corectat el. Cred că Richard Brown a avut o educație decentă.

– Spre deosebire de mine, adică? am întrebat eu senin. Dacă te aștepti la neazuri din partea fraților Brown, trebuia să-i dai *chiar* pistolul acela lui Bobby?

El a ridicat din umeri.

– Am nevoie de cele bune. Și tare mă-ndoiesc că-l va folosi.

– Te bazezi pe efectul descurajant?

Eram sceptică, dar probabil că avea dreptate.

– Da. Dar mai mult pe Bobby.

– Cum așa?

– Nu cred că ar mai folosi vreo armă ca să-și salveze viața, dar ar face-o, probabil, ca să o salveze pe a voastră. Și, dacă s-ar ajunge la asta, va trage de aproape, așa că nu va rata.

A vorbit cu detașare, dar am simțit un fior pe ceafă.

– Mda, asta mă liniștește, am zis eu. Dar de unde știi cum va reacționa?

– Am discutat cu el, mi-a răspuns. Omul pe care l-a împușcat la Boston a fost primul pe care l-a ucis în viața lui. Nu vrea să mai facă asta.

S-a îndreptat și s-a apropiat neliniștit de tăblia mesei, unde și-a făcut de lucru, aranjând câteva instrumente mărunte pe care le așezasem acolo pentru a le curăța. M-am dus alături de el și l-am urmărit. Erau câteva cautere din metal și bisturie, într-un vas cu terebentină. Le-a scos unul câte unul, le-a șters și, uscate, le-a așezat în ordine în casetă. Capetele metalice, în formă de lopățiță erau înnegrite de folosire, lamele bisturiilor căpătaseră o patină și radiau o lumină slabă, dar tăișul lor sclipea ca un fir de argint, subțire.

– N-o să pățim nimic, am spus încet.

Voiam să fie o afirmație liniștitoare, dar am rostit-o pe un ton ușor întrebător.

– Da, știi, a încuviințat el.

A pus și ultimul instrument în casetă, dar nu a închis capacul. A rămas cu palmele lipite de blat și cu privirea în față.

– Nu vreau să mă duc acolo, a zis blând. Nu vreau.

Nu eram sigură dacă vorbea cu mine sau cu el însuși, dar m-am gândit că nu se referea la călătoria până în satul Cherokee.

– Nici eu, am șoptit și m-am apropiat mai mult, să îi simt răsuflarea.

A ridicat mâinile și s-a întors spre mine, luându-mă în brațe, și am rămas așa, ascultându-ne respirația unul altuia, iar mirosul amărui de ceai s-a furișat prin aromele mai simple de haine, praf și carne încălzită de soare. Trebuia să facem alegeri, să luăm hotărâri și să acționăm. Multe. Însă într-o zi, într-o oră, cu o singură declarație de intenții, trecuserăm pragul războiului.

Biblia, *Regi I*, 6:4 (n. tr.).

Cinchona sau arbore de chinină.

LA DATORIE

Jamie îl trimisese pe Bobby să-l cheme pe Roger Mac, dar, cum era prea agitat ca să mai aștepte, a plecat chiar el, lăsând-o pe Claire să facă fiertura.

Afară totul părea pașnic și frumos. O oaie cafenie, ce avea doi miei stătea nepăsătoare în țarcul ei, rumegând somnolentă și mulțumită, iar mieii țopăiau stângaci în spatele ei, ca niște cosași îmblăniți. Stratul de plante medicinale al lui Claire era plin de plante care înfrunzeau și dădeau să înflorească. Capacul puțului era tras puțin deoparte; s-a aplecat să îl pună la loc și a văzut că scândurile erau deformatе. Repararea lui s-a adăugat pe lista de treburi de rezolvat și tare își dorea ca în următoarele zile să poată săpa, căra gunoi de grajd, înlocui câteva bucăți de șindrilă la acoperiș și altele, în loc să plece la indieni.

Ar fi preferat să acopere vechea privată sau să castreze porci decât să îl întrebe pe Roger Mac despre indieni și revoluții. I se părea înfiorător să discute despre viitor cu ginerele lui și se străduise să ocolească subiectul. Lucrurile pe care i le povestea Claire despre vremurile ei i se păreau deseori fantastice, cu aerul pe jumătate real și plăcut al basmelor, câteodată macabre, dar întotdeauna interesante, mai ales pentru ce afla despre soția lui din povestirile ei. Brianna îi împărtășea mici detalii casnice despre mașinării și îi stârnea interesul sau îi spunea povești de necrezut despre oameni care au călcat pe Lună, lucruri fascinante, dar care nu îi amenințau liniștea lăuntrică.

Însă Roger Mac avea un fel glacial de a vorbi, iar asta îi amintea într-un fel neplăcut de lucrările de istorie pe care le citise și care trezeau, așadar, un sentiment de tragism concret. Discuțiile cu Roger Mac făceau să pară că diverse

lucruri și evenimente înspăimântătoare nu numai că se vor întâmpla, ci vor avea și efecte directe și personale. Parcă discuta cu un prezicător din cale-afară de răutăcios, unul care nu a fost plătit îndeajuns ca să prezică și lucruri plăcute. Gândul acesta a făcut ca o amintire să apară la suprafața minții lui, legănându-se ca pluta unei undițe aruncate în apă.

La Paris. Era cu prieteni, alți studenți, și bea în tavernele care miroseau a urină din apropiere de *université*. Era beat când cineva a ținut să îi citească în palmă, iar el se retrăsese cu ceilalți în colțul în care stătea întotdeauna o bătrână care abia se vedea din cauza semiîntunerului și a fumului de pipă. El nu voise; avea doar câțiva bănuți în buzunar și nu dorea să îi risipească pe o absurditate păgână. Chiar o spusese cu voce tare. După aceea, din întuneric țâșnise o mână cu degetele ca niște gheare și îl prinsese de încheietură, înfigându-și unghiile lungi și mizere în pielea lui. Surprins, scosese un țipăt, iar prietenii lui râseseră. Au râs și mai tare când femeia i-a scuipat în palmă. A frecat saliva pe pielea lui cu pricepere, s-a aplecat îndeajuns, astfel că el a simțit duhoarea de sudoare și a văzut păduchi mișunând prin părul ei cărunt, care îi scăpase de sub șalul negru ca rugina. Ea s-a uitat la palma lui și, cu o unghie murdară, a trasat liniile din ea, gâdilându-l. A încercat să-și smulgă mâna, dar ea l-a trâns și mai tare și a constatat surprins că nu și-o putea retrage. „*T'es un chat, toi*“, a comentat bătrâna, pe un ton interesat și răutăcios. „Ești o pisică. Una mică și roșcată.“

Dubois – acela îi era numele – începuse imediat să miaune și să miorlăie, spre amuzamentul celorlalți. El refuzase să răspundă provocării, mulțumindu-se să zică „*Merci, madame*“, și încercase din nou să își retragă mâna. „*Neuf*“, spusese ea, lovind cu degetul la întâmplare în palma lui, apoi prinzându-i un deget și răsucindu-l ca să-și întărească vorbele. „Ai un nouă în palmă. Și moartea“, adăugase ea cu nonșalanță. „O să mori de nouă ori înainte de a-ți găsi odihna în mormânt.“ Apoi i-a dat drumul la mâna într-un cor de exclamații sarcastice din partea studenților francezi și râsete din partea celorlalți.

A pufnit, alungând amintirea acolo de unde venise, și călătorie sprâncenată. Bătrâna a refuzat să dispară chiar atât de ușor, și îl chemase de-a lungul anilor, așa cum îl chemase în taverna zgomotoasă și duhnind a bere. „Câteodată moartea nu doare, *mon petit chat*“, strigase ea după el, luându-l în râs. „Dar uneori doare.“

– Ba nu doare, a murmurat el și s-a oprit de groază, auzindu-se. Iisuse!

Nu pe sine se auzea, ci pe nașul lui.

– *Nu te teme, flăcăule! Nu doare deloc când mori.*

A călcat greșit și s-a bălăbănit pe picioare, și-a revenit și a rămas nemișcat, simțind un gust metalic pe limbă.

Brusc, fără motiv, inima i-a bătut mai tare, ca și cum ar fi alergat kilometri întregi. A văzut cabana, desigur, și a auzit chemarea gaițelor din castanul pe jumătate înfrunzit. Dar a văzut mai limpede chipul lui Murtagh, ridurile de pe fața lui sumbră destinzându-se în pace și ochii negri, adânciți în orbite, dilatându-se și pierzând focalizarea, ca și cum l-ar fi privit pe el și ceva de dincolo de el. A simțit greutatea lui Murtagh în brațe, sporind brusc în momentul în care murise.

Viziunea s-a mistuit la fel de brusc cum începuse și s-a trezit lângă o băltoacă, privind rața din lemn, pe jumătate îngropată în noroi. Și-a făcut cruce și a rostit câteva cuvinte, rugându-se pentru odihna sufletului lui Murtagh, apoi s-a aplecat să ridice rața, spălând-o de noroi în băltoacă. Îi tremurau mâinile și nu era de mirare. Amintirile lui despre Culloden erau puține și fragmentare, dar începeau să-i revină. Până atunci asemenea amintiri renăscuseră doar în scurte fulgerări în pragul somnului. Îl mai văzuse pe Murtagh astfel și în visele care urmaseră. Nu îi povestise lui Claire despre ele. Deocamdată.

A deschis ușa cabanei, dar nu a găsit pe nimeni, focul din vatră era stins, iar roata de tors și războiul de țesut așteptau. Probabil că Brianna plecase la casa lui Fergus, ca să o viziteze pe Marsali. Dar unde putea fi Roger Mac? A ieșit afară și a tras cu urechea.

A auzit loviturile de secure dinspre pădurea de dincolo de cabană. Apoi ele s-au oprit, după care a auzit bărbați care se salutau. S-a întors și a pornit pe drumeagul care urca versantul, aproape acoperit de ierburi, însă pe care apăreau urme negre și proaspete de încălțăminte.

Ce i-ar mai fi spus bătrâna aceea, dacă ar fi plătit-o? s-a întrebat. Mîntise ca să îl pedepsească pentru zgârcenia lui ori îi spusese adevărul, din același motiv?

Pentru Jamie, unul dintre cele mai neplăcute lucruri la discuția cu Roger Mac era că acesta spunea întotdeauna adevărul.

Uitase să lase rața din lemn în cabană. Ștergând-o de pantaloni, a înaintat prin buruieni ca să afle ce îi rezerva soarta.

ANALIZE DE SÂNGE

Am împins microscopul spre Bobby Higgins, care revenise după ce își îndeplinise sarcina de mesager, uitând de oboseală pentru că era preocupat de starea lui Lizzie.

– Vezi lucrurile acelea rotunde și roz? l-am întrebat. Sunt celulele ei sangvine. Toată lumea are așa ceva, am adăugat. De aceea avem sângele roșu.

– Doamne! a făcut el uimit. N-am știut!

– Ei, acum știi. Vezi că unele celule sunt sparte? Și că unele au punctulețe?

– Da, a răspuns el, încruntându-se și privind concentrat prin ocular. Și ce sunt acelea?

– Paraziți. Mici fiare care îți pătrund în sânge, dacă te înțeapă un anumit fel de țânțar, i-am explicat eu. Se numesc *Plasmodium*. Dacă te alegi cu ei, trăiesc în sângele tău și adesea se... înmulțesc. Când sunt prea mulți, ies din celulele de sânge și asta provoacă o criză de malarie – friguri. Resturile celulelor de sânge sparte se depun în organe, înțelegi? Drept care te simți groaznic de rău.

– Aha!

S-a îndreptat de spate, aruncând o privire de profundă aversiune spre microscop.

– E... e de-a dreptul îngrozitor, zău așa!

– Da, e, am spus, reușind să rămân serioasă. Însă chinina, coaja iezuitului, știi? ajută.

– A, atunci, e bine, doamnă, chiar foarte bine, a zis el, iar chipul i s-a luminat. Cum de știți asemenea lucruri? m-a întrebat, clătinând din cap. E o minune!

– Știu o sumedenie de lucruri despre paraziți, am vorbit eu relaxat, luând farfurioara de pe bolul în care fusesem coajă de lemn câinesc și castane.

Lichidul avea o culoare neagră-violacee intensă și părea ușor vâscos după ce se răcise. Pe de altă parte, mirosea ucigător, ceea ce m-a convins că era aproape gata de folosire.

– Bobby, ia spune-mi, ai auzit vreodată de viermi paraziți?

S-a uitat la mine nedumerit.

– Nu, doamnă.

– Vrei să îți asta puțin?

Am pus un pătrat împăturit de pânză peste gâtul sticlutei și i-am întins-o să-o țină cât am turnat amestecul violaceu în ea.

– Leșinurile, am întrebat, cu ochii la jetul de lichid, de când le ai?

– A... De vreo șase luni.

– Am înțeles. Ai observat vreun soi de iritație, mâncărimi, să zicem? Sau o erupție? Care a apărut acum vreo șapte luni, probabil? Aproape sigur pe picioare.

M-a privit ca fulgerat cu ochii albaștri, spălăciți, ca și cum aș fi reușit să îi citesc gândurile.

– Păi, da, doamnă, așa a fost. Toamna trecută, atunci s-a întâmplat.

– Aha, am făcut eu. Bine. Bobby, cred că ai viermi paraziți tropicali.

A coborât privirea și s-a îngrozit.

– Unde?

– În tine.

Am luat sticla din mâna lui și i-am pus dop.

– Viermii ăștia, i-am explicat, sunt paraziți care trec prin piele, de cele mai multe ori prin tălpi, iar apoi migrează prin corp până ajung în intestine, adică în mațe, m-am corectat, pentru că am văzut pe fața lui o expresie care îmi spunea că nu știa cuvântul. Viermii adulți au guri mici, cu cârlige urâte, cam așa – am îndoit degetul arătător ca să înțeleagă –, străpung căptușeala mațelor

și-ți sug sângele. Tocmai de aceea, dacă ai așa ceva, te simți foarte slăbit și leșini des.

Judecând după transpirația care îi apăruse brusc pe mâini și frunte, am crezut că și acum avea să leșine, de aceea l-am îndrumat spre un taburet, împingându-i capul între genunchi.

– Nu știi sigur dacă asta e problema ta, i-am spus, aplecându-mă. Când mă uitam la frotiurile din sângele lui Lizzie și gândindu-mă la paraziți, mi-a venit în minte că, și în cazul tău, judecând după simptome, ar fi vorba de paraziți intestinali.

– Da? a întrebat el cu glas pierit.

Coada groasă de păr ondulat îi căzuse în față, lăsându-i ceafa expusă, cu pielea curată ca a unui copil.

– Bobby, câți ani ai? l-am întrebat, dându-mi seama că habar n-am.

– Douăzeci și trei de ani. Doamnă, cred că-mi vine să vărs.

Am înșfăcat o găleată dintr-un colț și i-am pus-o în față la șauc.

– Am scăpat de ei? s-a interesat el cu glas firav, ridicându-se puțin și ștergându-și gura de mânecă, în timp ce s-a uitat în găleată. Pot încă o dată.

– Îmi pare rău de tine, dar nu, am replicat eu cu compasiune. Dacă ai asemenea viermi în tine, ei se țin foarte strâns acolo unde sunt și mult prea adânc pentru a-i elimina vomitând. Singura cale să fim siguri este să căutăm ouăle pe care le fac.

Bobby m-a măsurat cu îngrijorare în ochi.

– Nu e vorba doar că sunt cumplit de sfios, doamnă, a explicat el, mișcându-se cu grijă. Doar știți. Dar doctorul Potts mi-a făcut clisme cu apă cu muștar. Asta nu trebuia să omoare viermii imediat? Dacă eu aș fi fost vierme, mi-aș fi dat duhul pe dată, pentru că nimeni nu m-a înmuiat cu apă cu muștar.

– Așa crezi tu, da? am vorbit eu. Din păcate, nu ajută. Și eu nu-ți voi face o clismă, l-am asigurat. Trebuie mai întâi să văd dacă ai asemenea viermi, iar, dacă ai, există o doctorie care îi va otrăvi direct.

– Aha, a răspuns, ceva mai fericit când a auzit. Și cum îi vedeți, doamnă?

S-a uitat printre gene spre tabla mesei, pe care încă se aflau diverse cleme și vase cu suturi.

– Mai simplu nici nu se poate, i-am răspuns liniștitor. Fac un proces care se cheamă sedimentare fecală pentru a concentra scaunul, apoi caut ouăle la microscop.

A dat din cap, deși era limpede că nu pricepe. I-am zâmbit amabil.

– Bobby, tot ce trebuie să faci este să ieși afară.

Pe fața lui a apărut o expresie clasică de îndoială și îngrijorare.

– Doamnă, dacă vă este totuna, a spus el, prefer să păstrez viermii.

ALTE ENIGME ALE ȘTIINȚEI

Spre sfârșitul după-amiezii, Roger MacKenzie a revenit de la atelierul dogarului și a descoperit că soția lui studia atent un obiect pe masa din sufragerie.

– *Ce e acela? Vreun lucru preistoric amintind de Crăciun?*

A întins un deget spre un borcan scund, din sticlă verzuie și cu un dop acoperit cu un strat gros de ceară roșie. Înăuntru se vedea o bucată amorfă, scufundată în lichid.

– Ho, ho! a făcut Brianna îngăduitor, împingând vasul spre el. Poate-ți închipui că ai haz. E fosfor alb, un cadou din partea lordului John.

Roger i-a aruncat o privire, Brianna era emoționată, vârful nasului căpătase o nuanță rozalie, iar câteva șuvițe din părul roșcat i se desprinseseră și fluturau în adierea vântului. Ca și tatăl ei, își trecea mâinile prin păr când se gândea.

– *Și ce vrei... ce vrei să faci cu el?* a întrebat el, străduindu-se să alunge orice undă de prevestire din glas.

Avea amintiri neclare din școală despre proprietățile fosforului; credea că el poate face un om să strălucească în întuneric sau să explodeze de la sine. Niciuna dintre aceste perspective nu părea liniștitoare.

– *Păi... putem face chibrituri. Probabil.*

Și-a mușcat ușor buza inferioară, examinând mai departe recipientul.

– *Știi cum... cel puțin, teoretic. Dar, practic, s-ar putea să fie ceva mai greu.*

– *De ce?* a întrebat el precaut.

– Pentru că ia foc când e expus la aer, a explicat ea. De aceea se păstrează în apă. Nu atinge borcanul, Jem!

Prinzându-l pe Jemmy de talie, l-a tras de pe masă, unde se uita la borcan cu o curiozitate ieșită din comun.

– Ei bine, de ce-ți faci griji? Îi va exploda în față înainte de a apuca să îl bage în gură.

Roger a ridicat borcanul ca să-l țină în siguranță, de parcă ar fi putut exploda în mâinile lui. A vrut să o întrebe dacă era nebună, însă era căsătorit de prea multă vreme ca să nu știe care este prețul întrebărilor retorice nesocotite.

– Și unde vrei să-l păstrezi?

A aruncat o privire elocventă prin interiorul cabanei care, în ceea ce privește locurile de păstrare, se putea mândri doar cu un dulap pentru pilote, un mic raft pentru cărți și alte hârtii, altul pentru pieptene, periute de dinți și o ascunzătoare pentru obiectele personale ale Briannei, plus un dulap pentru alimente. Jeremy știa să-l deschidă încă de când avea cam șapte luni.

– Cred că o să-l pun în camera medicală a mamei, a răspuns ea, ținându-l pe loc pe Jem, care se zbătea cu o energie nemaipomenită să ajungă la lucrul frumos. Nimeni nu se atinge de borcanul ăsta!

Era adevărat. Cei care nu se temeau de Claire Fraser erau în general îngroziți de ce se găsea în camera ei medicală, unde se aflau instrumente înspăimântătoare, care evocau dureri cumplite, lichide tulburi, cu aspect misterios și doctorii care miroseau foarte urât. În plus, camera avea dulapuri prea înalte chiar și pentru cățărători hotărâți ca Jem.

– Bună idee! a exclamat Roger, nerăbdător să ducă vasul într-un loc în care să nu mai fie în apropierea lui Jem.

Înainte ca Brianna să îi poată răspunde, s-a auzit o ciocănitură în ușă, după care Jamie Fraser a intrat. Jem s-a oprit imediat din încercarea de a ajunge la vas, azvârlindu-se asupra bunicului și chiuind de bucurie.

– Ce mai faci, *a bhailach?* a întrebat Jamie amical, întorcându-l cu capul în jos și ținându-l de glezne. Roger Mac, putem discuta ceva?

– Sigur. Nu vrei să te așezi?

Ceva mai devreme îi spusese ce știa – din păcate, prea puțin – despre rolul indienilor cherokee în revoluția ce urma să izbucnească. Venise să mai afle ceva? Cu un aer de regret, punând borcanul pe masă, Roger a tras un scaun și l-a împins spre socrul lui. Jamie l-a acceptat, după care l-a așezat pe Jemmy într-o poziție convenabilă pe un umăr, și a luat loc. Cel din urmă a râs nestăpânit și s-a zvârcolit până când Jamie l-a pocnit ușor pe fund și așa s-a liniștit, mulțumindu-se să stea cu capul în jos ca un melc fără casă, iar părul i s-a așezat pe cămașa lui Jamie.

– Uite ce e, *a charaid*, a vorbit acesta din urmă. Mâine-dimineață plec spre satele indienilor cherokee și aș vrea să faci ceva în absența mea.

– Bine. Să mă ocup de recolta de orz?

Însămânțat timpuriu, orzul începuse să încolțească. Toată lumea se ruga ca vremea să fie frumoasă alte câteva săptămâni, iar perspectivele erau favorabile.

– Nu, de asta se poate ocupa Brianna. Sper că vrei, fata mea, da?

A zâmbit spre fiica lui, care a ridicat din sprâncenele la fel ca ale lui.

– Vreau, a fost ea de acord. Dar ce faci cu Ian, Roger și Arch Bug?

Arch Bug supraveghea lucrările și era persoana potrivită să se ocupe de toate recoltele, în absența lui Jamie.

– Păi, o să plec cu Ian cel Tânăr. Indienii cherokee îl cunosc bine, iar el le știe limba. O să-i iau cu mine și pe frații Beardsley ca să putem aduce înapoi fructele și lucrurile de care are nevoie mama ta pentru Lizzie, cât se poate de repede.

– Merg și eu? a întrebat Jemmy plin de speranță.

– De data asta, nu, *a bhailach*. Poate la toamnă.

L-a lovit ușor peste fund, apoi și-a îndreptat atenția spre Roger.

– Așa stând lucrurile, a zis, aș vrea să te duci până la Cross Creek și să-i aduci pe noii mei arendași.

Roger a simțit un val de emoție și de îngrijorare, dar s-a mulțumit să-și dreagă vocea și să dea din cap.

– Da. Sigur. Vor fi...?

– O să pleci cu Arch Bug și cu Tom Christie.

A urmat un moment de tăcere, stârnit de neîncredere.

– Tom *Christie*? a exclamat Bree, schimbând o privire mirată cu Roger. De ce Dumnezeu?

Dascălul era renumit pentru ursuzenia lui, nimeni nu l-ar fi dorit tovarăș de drum.

Jamie și-a ridicat ironic colțurile gurii.

– Mda, știu. Există un mic amănunt pe care MacDonald a uitat să mi-l spună când m-a rugat să-i primesc. Mai toți sunt protestanți.

– Aha, a făcut Roger. Am priceput.

Jamie l-a privit în ochi și a dat din cap, satisfăcut că fusese înțeles aproape imediat.

– Eu nu pricep, a vorbit Brianna, care și-a tapat părul, s-a încrunțat, apoi și-a scos panglica cu care și-l legase și și-a trecut degetele prin el înainte să și-l perie. Ce importanță are asta?

Roger și Jamie au schimbat o privire cu subînțeles. Jamie a ridicat din umeri și l-a tras pe Jem pe genunchi.

– În fine. Roger și-a frecat bărbia, încercând să se gândească la cum să explice două secole de intoleranță religioasă a scoțienilor astfel pe înțelesul unui cetățean american din secolul XX. A... Ții minte chestia referitoare la drepturile civile din Statele Unite, integrarea Sudului și ce a însemnat ea?

– Sigur că da. S-a uitat la printre gene. De acord. Așadar unde se situează negrii?

– Ce anume? a exclamat Jamie, total depășit de situație. Ce treabă au negrii?

– Nu e chiar atât de simplu, a răspuns Roger, adresându-i-se Briannei. Doar un indiciu privind profunzimea sentimentelor de care fusese vorba. Să zicem că ideea de a avea un proprietar de origine catolică ar putea da naștere la dubii

serioase în mintea noilor noștri arendași și invers? a întrebat el, uitându-se la Jamie.

– Ce înseamnă negri? a întrebat Jemmy, vădit interesat.

– Ă... Oameni cu pielea neagră, i-a zis Roger, brusc conștient de încurcătura pe care o declanșase întrebarea.

Era clar că „negru“ nu însemna invariabil și „sclav“, însă aproape că nu exista nicio diferență între cele două cuvinte.

– Nu-i mai ții minte? Doar i-ai văzut la casa strămătușii tale, Jocasta.

Jemmy s-a încruntat, imitând un moment exact expresia bunicului său.

– Nu.

– Ei, asta e! a replicat Bree, cerând reluarea discuției prin câteva lovituri puternice cu peria de păr în tăblia mesei. Problema e că domnul Christie este suficient de protestant ca să-i facă pe acești oameni să se simtă bine?

– Cam așa ceva, a recunoscut Jamie, deși a făcut o strâmbătură. Având în vedere prezența soțului tău și a lui Tom Christie, măcar nu vor crede că au descins în tărâmul diavolului.

– Înțeleg, a repetat Roger, pe un ton puțin diferit.

Așadar nu era vorba numai despre rolul lui ca fiu al casei și mână dreaptă a stăpânului, ci și despre faptul că era prezbiterian, cel puțin prin nume. A ridicat o sprânceană spre Jamie, care a dat din umeri drept confirmare.

– Hmm... a făcut Roger resemnat.

– Hmm... a răspuns Jamie satisfăcut.

– Încetați! a cerut Brianna iritată. Bun. Deci tu și Tom Christie vă duceți la Cross Creek. De ce pleacă și Arch Bug?

Fiind soțul ei, Roger și-a dat seama că o nemulțumea să rămână acasă pentru a organiza lucrările agricole – muncă murdară și epuizantă, în cel mai fericit caz –, în timp el se zbenguia cu câțiva amici în captivanta și romantica metropolă Cross Creek, care avea o populație de două sute de oameni.

– Arch îi va ajuta să se stabilească și să-și construiască adăposturi înainte să vină frigul, a explicat Jamie. Sper că nu sugerezi să-l trimit singur să discute cu ei.

Brianna a zâmbit fără să vrea; căsătorit de câteva decenii cu vorbăreața doamnă Bug, Arch era vestit pentru muțenia lui. Dacă *vorbea*, ceea ce făcea rareori, își limita intervențiile cu câte un „Hmm“ prietenos.

– Probabil că nu-și vor da seama că Arch e catolic, a comentat Roger, frecându-și buza de sus cu degetul arătător. Sau nu e, fiindcă tot veni vorba? Nu l-am întrebat.

– E, a răspuns Jamie sec. Dar are o vârstă și știe când să-și țină gura.

– Mda, văd că plecați într-o expediție plăcută, a conchis Brianna, ridicând o sprânceană. Când credeți că o să vă întoarceți?

– Iisuse! De unde să știu? a replicat Roger, simțind o împunsătură de vinovăție pentru blasfemie. Va trebui să își schimbe obiceiurile și încă repede. O lună? Șase săptămâni?

– Cel puțin, a spus Jamie binedispus. Nu uita că ei merg pe jos.

Roger a inspirat adânc, gândindu-se la marșul lung, *en masse*, de la Cross Creek până în munți, cu Arch Bug într-o parte și Tom Christie în cealaltă, monumente asemănătoare de muțenie. A zăbovit cu privirea asupra Briannei și a anticipat șase săptămâni în care avea să doarmă pe marginea drumului, singur.

– Da, în fine, a zis, o să... o să mă duc să discut cu Tom și Arch diseară.

– Tati pleacă?

Prinzând firul conversației, Jem a sărit de pe genunchiul bunicului și s-a grăbit să ajungă la Roger, prinzându-l de un picior.

– Merge cu *tine*, tati!

– A! Nu cred că...

Dar a surprins expresia de resemnare de pe fața Briannei, apoi vasul verde de pe masa din spatele ei.

– De ce nu? a spus el brusc și i-a zâmbit lui Jem. Strămătușa Jocasta va fi încântată să te vadă. Iar mami poate arunca în aer lucruri după pofta inimii, fără să-și facă griji pentru tine.

– Ce poate face? a întrebat Jamie cu surprindere.

– *Nu explodează*, a răspuns Brianna, ridicând vasul cu fosfor și ținându-l posesiv. Doar arde. Ești sigur?

Ultimele cuvinte îi erau adresate lui Roger, însoțite de o privire cercetătoare.

– Da, sigur, a spus el, prefăcându-se convins.

A aruncat o privire spre Jemmy, care cânta, țopăind ca o boabă de porumb care pocnește:

– Merge! Merge! Merge!

– Măcar o să am cu cine vorbi pe drum, a comentat el.

PE MÂINI SIGURE

Aproape că se întunecase când a intrat Jamie, găsindu-mă la masa din bucătărie, cu capul pe brațe. Am tresărit când i-am auzit pașii și am clipit.

S-a așezat pe banca din fața mea și m-a măsurat:

– Ai pățit ceva, englezoaico? Arăți de parcă te-a târât cineva printr-un gard viu.

– O, am făcut eu și mi-am aranjat puțin părul ciufulit. N-am pățit nimic. Ți-e foame?

– Sigur. Tu ai mâncat?

Încercând să mă gândesc, am strâns din pleoape și mi-am masat fața.

– Nu, am hotărât în cele din urmă. Te așteptam, dar am adormit. Avem ghiveci. Ni l-a lăsat doamna Bug.

S-a ridicat și s-a uitat în cazanul mic, după care a împins cârligul rotativ pentru a-l aduce deasupra focului.

– Tu ce-ai mai făcut, englezoaico? a întrebat după ce a revenit la masă. Și cum se mai simte fata noastră?

– De ea m-am ocupat, am răspuns, reprimându-mi un căscat. Mai tot timpul.

M-am ridicat, simțind protestul încheieturilor, și am mers chinuit la dulap ca să tai pâine.

– N-a putut să înghită. Doctoria cu ilex. Dar nu-i găsesc nicio vină, am adăugat precaut, lingându-mi buza de jos.

După ce vărsase prima oară, gustasem și eu. Papilele gustative încă erau în stare de revoltă; nu cunoșteam vreo plantă care să-și merite într-atât numele¹²,

iar fierberea și transformarea ei în sirop nu făcuseră decât să concentreze gustul.

– A vărsat pe tine? a mirosit Jamie când m-am întors.

– Nu, Bobby Higgins a adulmecat, am replicat eu. Are viermi intestinali.

A ridicat din sprâncene.

– Oare vreau să aud asta cât mănânc?

– Bineînțeles că nu, am spus, așezându-mă cu frazela, cuțitul și o bucată de unt moale.

Am rupt o bucată, am uns-o cu unt și i-am dat-o, apoi am luat o bucată și pentru mine. Papilele gustative au șovăit, dar oscilând în pragul iertării pentru că le tratasem cu sirop de ilex.

– Dar tu ce-ai făcut? am întrebat, începând să mă trezesc îndeajuns ca să observ.

Părea obosit, dar mai binedispus decât atunci când plecase de acasă.

– Am vorbit cu Roger Mac despre indieni și protestanți, a răspuns și s-a încruntat spre bucata din care mușcase. S-a-ntâmplat ceva cu pâinea, englezoaico? Are un gust ciudat.

Am făcut un semn prin care îmi ceream scuze.

– Iartă-mă, eu sunt de vină. M-am spălat pe mâini de câteva ori, dar n-am reușit să scap de... Ar fi mai bine să-ți pui tu unt pe pâine.

Am împins cu cotul frazela, făcând semn către unt.

– N-ai putut scăpa de...?

– Am tot încercat cu siropul, dar fără rezultat. Lizzie, sărmana, nu putea să țină siropul în stomac. Dar mi-am amintit, chinina poate fi absorbită și prin piele. De aceea am amestecat siropul cu grăsime de găscă și am masat-o. A, da, mulțumesc.

M-am aplecat să mușc delicat din bucata de pâine cu unt pe care mi-a întins-o. Papilele gustative au cedat cu eleganță și mi-am dat seama că nu mâncasem nimic toată ziua.

– Și vreun rezultat?

A ridicat ochii spre tavan. Domnul Wemyss și Lizzie împărțeau camera mai mică de la etaj, dar acolo era liniște.

– Așa cred, am spus, în timp ce înghițeam. În cele din urmă, febra a scăzut și acum doarme. O să procedăm la fel în continuare. Dacă febra nu revine în două zile, vom ști că a dat roade.

– Atunci, e bine.

– Da, apoi a fost Bobby, cu viermii lui. Din fericire, am ipecacuanha¹³ și terebentină.

– Din fericire pentru viermi sau pentru Bobby?

– Pentru niciunul, de fapt, am răspuns și am căscat. Totuși, sper să obținem rezultate.

A zâmbit vag și a scos dopul unei sticle de bere, trecând-o mecanic pe sub nas. Constatând că e în regulă, mi-a turnat puțin într-o cană.

– Da, e liniștitor să știu că las lucrurile în mâinile tale pricepute, englezoaico. Miroși urât, a adăugat el, strâmbând din nas spre mine, dar ești pricepută.

– Mulțumesc din suflet.

Berea era mai mult decât bună; probabil din șarjele făcute de doamna Bug. Am sorbit în tăcere, amândoi fiind prea obosiți ca să se ridice vreunul să servească ghiveciul. L-am urmărit pe sub gene; întotdeauna făceam asta când era pe picior de plecare, reținând mici amintiri cu el ca să le compar cu impresiile de la întoarcere. Părea ostenit și avea două riduri mici, asemănătoare între sprâncenele dese, semn de ușoară îngrijorare. Lumina lumânării îi lucea pe oasele late ale feței și îi proiecta umbra pe peretele tencuit din spatele lui, puternic și îndrăzneț. Am urmărit umbra ridicând cana cu bere, spectrală, lumina punând în cana din umbră o strălucire de chihlimbar.

– Englezoaico, a spus el pe neașteptate, lăsând cana pe masă, de câte ori crezi că am ajuns în pragul morții?

L-am privit fix un moment, apoi un ridicat din umeri și am cugetat, îmboldindu-mi neuronii îndărătnici să se activeze.

– Păi... nu știu ce lucruri oribile ți s-au întâmplat înainte de a te cunoaște, dar după aceea... ai fost cumplit de bolnav la mănăstire.

M-am uitat pe furiș la el, dar nu a părut tulburat gândindu-se la închisoarea Wentworth și la ce îi făcuseră acolo, provocându-i boala.

– Iar după Culloden, am continuat, ai spus că ai avut o febră îngrozitoare din cauza rănilor și ai crezut că vei muri, doar că Jenny te-a silit... adică te-a îngrijit până ți-a trecut.

– Apoi m-a împușcat Laoghaire, a zis el ironic. Și *tu* m-ai silit să trăiesc. Tot astfel, când m-a mușcat un șarpe.

A rămas pe gânduri o clipă.

– Am avut vărsat de vânt când eram mic, dar cred că atunci n-am fost în primejdie să mor. Cică a fost un caz ușor. Deci până acum doar de patru ori.

– Dar în ziua în care ne-am cunoscut? am obiectat eu. Sângerai de moarte.

– O, nu-i adevărat, a protestat el. N-a fost decât o zgârietură.

Am ridicat o sprânceană și, aplecându-mă peste vatră, am luat un polonic de ghiveci aromat și l-am turnat într-un bol. Era gras, cu carne de iepure și vânat, cu un sos gros, aseasonat cu rozmarin, usturoi și ceapă. În ceea ce privește papilele mele gustative, totul fusese iertat.

– Cum vrei, am cochis. Dar stai puțin! Lovitura la cap? Când Dougal a încercat să teucidă cu toporul? Asta înseamnă de cinci ori.

Luând bolul, Jamie s-a încruntat.

– Da, cred că ai dreptate, a recunoscut, părând dezamăgit. Așadar cinci.

L-am privit blând peste bolul meu cu ghiveci. Era masiv, rezistent și bine clădit. Iar, dacă acum era de doborât de circumstanțe, asta nu făcea decât să se adauge farmecului său.

– Cred că ești un bărbat greu de ucis, am spus eu. Asta mă liniștește foarte mult.

A zâmbit reticent, apoi a ridicat cana cu bere în semn de salut, ducând-o întâi la buzele lui, apoi la ale mele.

– Englezoaico, să bem pentru asta, bine?

În engleză, numele plantei este *gallberry*, *gall* însemnând „fiere, bilă“ (n. tr.).
Plantă care, în doze mari, se folosește ca emetic sau expectorant (n. tr.).

OAMENII ȘI PASĂREA ZĂPEZII¹⁴

– Puști, a spus Pasărea-care-cântă-dimineța. Spuneți-i regelui vostru că vrem puști.

Jamie s-a abținut să nu zică „Cine n-ar vrea?“, apoi a rostit vorbele cu voce tare, luând-o prin surprindere pe căpetenia războinică a tribului, care a clipit de uimire, după care a zâmbit.

– Chiar așa, cine?

Pasărea era un bărbat scund, ca un butoi, și tânăr pentru funcția lui – dar inteligent, amabilitatea lui nereușind să îi ascundă șiretenia.

– Toți vă spun asta, toate căpeteniile războinice, nu? Bineînțeles. Și voi ce le răspundeți?

– Ce putem, a ridicat Jamie un umăr, apoi l-a coborât. Mărfurile la schimb sunt sigure, la fel și cuțitele – ar fi posibile și armele, dar încă nu vi le pot promite.

Vorbeau într-un dialect oarecum nefamiliar al cherochezei și spera că a exprimat corect probabilitatea. Se descurca binișor în limba aceea în ce ținea de negoț și vânătoare, dar ce discuta acum nu era obișnuit. A aruncat o privire spre Ian, care asculta atent, dar era evident că ceea ce spusese era corect. Ian vizita adesea satele de aproape de Ridge și vâna cu tinerii de acolo. A trecut la limba tsalagi la fel cum vorbea gaelica.

– Așadar, binișor.

Pasărea s-a așezat mai comod. Insigna din cositor pe care i-o dăduse Jamie cadou îi sclipea pe piept, iar razele reflectate de ea îi luminau trăsăturile feței.

– Spuneți-i regelui vostru despre puști că avem nevoie de ele, bine? a zis.

– Vrei să-i spun asta? Crezi că va voi să vă trimită arme cu care să îi împușcați supușii? a întrebat Jamie sec.

Incursiunile coloniștilor albi dincolo de Linia Tratatului, în tărâmurile cherokee, ridicau o problemă spinoasă și risca, dacă făcea aluzie direct, în loc să afle la ce altceva i-ar fi folosit puștile lui Pasăre: să își apere satul de intruși ori să plece el însuși în raiduri.

Drept răspuns, Pasăre a ridicat din umeri.

– Dacă vrem, îi putem ucide și fără puști.

A ridicat ușor o sprânceană și a strâns din buze, așteptând să vadă cum înțelese Jamie afirmația.

– Bineînțeles că puteți. Dar sunteți îndeajuns de înțelepți ca să n-o faceți.

– Deocamdată, a răspuns Pasăre și buzele i s-au relaxat într-un zâmbet fermecător. Așa să-i spuneți regelui: deocamdată.

– Maiestatea Sa va fi încântată să afle că îi apreciați atât prietenia.

Pasăre a izbucnit în râs, legănându-se în față și în spate, iar fratele lui, Apă Liniștită, care stătea alături, a zâmbit cu gura până la urechi.

– Îmi placi, Ucigaș-de-Urși, a spus el, liniștindu-se. Ai haz.

– Tot ce se poate, a zis Jamie în engleză. Timpul va hotărî asta.

Ian a pufnit amuzat, făcându-l pe Pasăre să se uite tăios la el, apoi și-a schimbat privirea și și-a dres glasul. Jamie a ridicat o sprânceană spre nepot, care a răspuns cu un zâmbet agreabil. Apă-Liniștită îl urmărea cu atenție pe Ian. Cei din tribul cherokee îi primiseră respectuoși, dar Jamie observase imediat o reținere față de Ian. Îl simțeau ca fiind din tribul mohawk și asta îi făcea circumspecți. Cu toată sinceritatea, Jamie avea câteodată impresia că o anumită parte din Ian nu revenise din Snaketown și probabil că avea să rămână acolo pentru totdeauna.

Pasăre îi oferise însă ocazia să întrebe ceva.

– V-au deranjat mult cei care vin să se stabilească pe pământurile voastre, a spus el compătitor. Fiind înțelepți, nu i-ați ucis. Dar nu toți suntem

înțelepți, nu?

Pasăre a mijit ochii o clipă.

– Ce vrei să spui, Ucigaș-de-Urși?

– Am auzit de un incendiu, Tsisqua.

S-a uitat fix în ochii lui, având grijă să nu aibă o expresie acuzatoare.

– Regele a auzit de case care au ars, a vorbit mai departe, de oameni uciși și femei răpitate. Asta nu îi face plăcere.

– Hm... a făcut Pasăre, strângând din buze.

A zis totuși că nu auzise de asemenea lucruri, ceea ce era interesant.

– Dacă vor fi suficiente povești de acest fel, regele ar putea trimite soldați ca să-și apere supușii. Dacă o face, nu va dori ca soldații lui să înfrunte puști pe care chiar el le-a dat în dar, a vorbit Jamie calm.

– Și noi ce să facem? a izbucnit Apă-Liniștită înfierbântat. Ei trec de Linia Tratatului, își construiesc case, plantează și iau vânatul. Dacă regele tău nu-și poate ține supușii unde trebuie, cum am putea protesta când noi ne apărăm pământurile?

Fără să se uite la fratele lui, Pasăre a făcut un semn discret cu o mână pentru a aplana lucrurile, iar Apă-Liniștită i-a dat ascultare, deși fără tragere de inimă.

– Așadar, Ucigaș-de-Urși, să-i transmiți regelui lucrurile astea, bine?

Jamie a dat din cap sobru.

– Asta mi-e misiunea. Îți zic ce vrea regele și îi voi transmite cuvintele tale.

Pasăre a dat din cap gânditor, apoi a făcut semn să li se aducă mâncare și bere, iar discuția a trecut în mod hotărât la alte chestiuni, neutre. În acea seară nu aveau să mai fie de negociat alte lucruri.

Era târziu când au plecat de la casa lui Tsisqua la casa oaspeților. Lui Jamie i se părea că răsărise luna, însă ea nu se vedea; cerul era acoperit cu nori prin care răzbătea lumina ei, iar vântul aducea miros de ploaie.

– Of, Doamne! a exclamat Ian, căscând și călcând împleticit. Mi-a adormit și fundul.

A căscat și Jamie, descoperind că e molipsitor, dar apoi a clipit și a râs.

– Da. Nu te deranja să-l trezești; restul corpului i se va alătura.

Ian a scos un sunet din buze ca un fel de râs.

– Asta, pentru că Pasăre a spus că ai haz, unchiule Jamie. Eu nu l-aș crede. A fost doar politicos, înțelege?

Jamie l-a ignorat, murmurând mulțumiri în limba tsalagi către tânăra care le arătase drumul spre locul de dormit. Ea i-a lăsat un coșuleț cu pâine din mălai și mere uscate, apoi le-a urat noapte bună și somn ușor și a dispărut în noaptea umedă și neliniștită.

După prospețimea rece a aerului, coliba părea înăbușitor de caldă, de aceea a rămas un moment în prag, bucurându-se de mișcările vântului printre copaci, urmărindu-l cum șerpuiește printre crengile pinilor ca un șarpe uriaș, dar invizibil. Câteva picături de apă i-au atins fața și a trăit plăcerea profundă a celui care își dă seama că va ploua, dar nu va fi silit să își petreacă noaptea bătut de stropi.

– Ian, când o să flecărești cu ei, mai întreabă-i câte ceva, i-a cerut Jamie când s-a aplecat să intre pe ușa scundă. Fă-i să înțeleagă, dar cu tact, că regele ar fi încântat să știe exact cine dă foc la cabane și să le dea câteva puști drept recompensă. Nu-ți vor spune dacă au făcut-o ei, dar, dacă e vorba de alții, s-ar putea să vorbească.

Căscând din nou, Ian a dat din cap. Într-un cerc alcătuit din pietre ardea un foc firav, iar fumul se ridica în fuioare spre gaura de evacuare din acoperiș și la lumina lui, de-a latul colibeii, se vedea o platformă de dormit plină cu blănuri, iar pe podea se afla un alt morman de blănuri.

– Dăm cu banul să vedem care unde dormim, unchiule Jamie, a spus Ian, ducând mâna într-un buzunar și scoțând un șiling uzat. Spune!

– Pajură, a răspuns Jamie, așezând coșul pe podea și desfăcând cureaua kiltului.

Acesta a căzut într-o grămăjoară caldă de stofă în jurul picioarelor, apoi și-a scos cămașa. Pânza era boțită și murdară și s-a mirosit; slavă cerului că era ultimul sat pe care îl vizita! Încă o noapte sau probabil două, după care se puteau întoarce acasă.

Ridicând moneda, Ian a scăpat o înjurătură.

– Cum de reușești? Ai zis în fiecare seară „pajură“ și așa a ieșit!

– Păi, e moneda ta, Ian. Nu da vina pe mine!

S-a așezat pe pat și s-a întins comod, după care s-a liniștit.

– Uită-te la nasul lui Geordie!

Ian a răsucit moneda între degete și a ținut-o la lumina focului, a strâns din pleoape, apoi a slobozit încă o înjurătură. O peliculă de ceară de albine, atât de subțire, încât era aproape invizibilă, dacă nu era privită de aproape, ornamenta nasul proeminent și aristocratic al regelui George al III-lea al Marii Britanii.

– Cum de-a ajuns ceara acolo?

Ian s-a uitat bănuitor printre gene la unchiul lui, însă Jamie s-a mulțumit să râdă, după care s-a întins în pat.

– Ții minte când îi arătai lui Jemmy cum să dea cu banul? A răsturnat lumânarea de pe masă, iar ceara s-a împrăștiat peste tot.

– Aha!

Ian s-a uitat un moment la moneda din mână, apoi a clătinat din cap, a îndepărtat ceara cu unghia de la degetul mare și a pus-o la păstrare.

– Noapte bună, unchiule Jamie! i-a zis, vârandu-se între blănurile de jos cu un oftat.

– Noapte bună, Ian!

Până atunci nu luase în seamă oboseala, ținând-o în frâu ca Ghedeon. Apoi a lăsat liber frâul și s-a lăsat purtat mai departe, destinzându-se în confortul patului. MacDonald va fi încântat, se gândea cu cinism. Jamie își propusese să viziteze doar cele două sate aflate cel mai aproape de Linia Tratatului, ca să își anunțe noua funcție, să ofere mici daruri, whisky și tutun – acesta din urmă

împrumutat de la Tom Christie, care, din fericire, adusese un butoi cu iarbă din aceea când făcuse un drum la Cross Creek să cumpere semințe – și să informeze triburile cherokee că se puteau aștepta la o dărnicie mai mare la toamnă, când va duce mesajul spre satele mai îndepărtate.

Fusese primit cordial în ambele sate, însă în al doilea, Pigtown, erau în vizită câțiva străini, tineri veniți în căutarea de soții. Făceau parte din alt trib cherokee, numit Pasărea Zăpezii, a cărui așezare era mai sus, în munți. Unul dintre tineri era nepotul lui Pasărea-care-cântă-dimineța și căpetenie a aceluia trib și insistase ca Jamie să meargă cu el și cu tovarășii lui până în satul natal. Făcând un inventar rapid să vadă cât whisky și tutun mai avea, Jamie fusese de acord, astfel că el și Ian fuseseră primiți regește acolo ca agenți ai Maiestății Sale. Satul nu mai fusese vizitat de niciun agent indian și localnicii se arătaseră foarte măguliți de onoarea ce li se face, simțind ce avantaje le putea aduce vizita.

Jamie socotea că Pasăre e genul de om cu care se putea ajunge la înțelegeri pe mai multe fronturi. Astfel și-a amintit într-un târziu de Roger Mac și de noii arendași. În ultimele zile nu avusese timp să își facă griji în privința lor – dar se îndoia că existau motive de îngrijorare. Roger Mac era capabil, deși vocea lui spartă îl făcea mai puțin sigur decât s-ar fi convenit. Dar în ceea ce îi privește pe Christie și Arch Bug...

A închis ochii, iar binecuvântarea oboselii l-a cuprins, gândurile devenindu-i din ce în ce mai răzlețe. Încă o zi, probabil, apoi va pleca spre casă să facă fân. O nouă șarjă de whisky, poate două, înainte să vină frigul. Sacrificarea unor animale... Oare sosise vremea s-o sacrifice pe blestemata de scroafă? Nu... Creatura aia feroce era incredibil de fecundă. Ce fel de vier avea curaj să se împerecheze cu ea? s-a întrebat el vag. Oare îl mânca după aceea? Mistreț... șunci afumate, sângerete...

Tocmai străbătea primele clipe ale somnului, când a simțit o mână pe părțile intime. Sărind brusc ca un somon care face un salt peste un prag, și-a lăsat

mâna peste aceea a intrusului și a strâns-o tare. Și asta a stârnit un chicotit.

Degetele femeii s-au mișcat delicat în strânsoarea lui și mâna cealaltă a continuat să acționeze. Primul lui gând coerent a fost că femeia ar putea deveni o brutăreasă pricepută, atât de bine se pricepea la frământat. Gândul absurd a fost urmat de altele și a încercat să prindă și mâna cealaltă. Jucăușă, aceasta i-a scăpat în întuneric, continuând să pipăie și să frământe. A încercat să protesteze politicos în limba cherokee, dar nu a reușit decât să spună câteva fraze în engleză și gaelică, niciuna potrivită în situația aceea. Femeia și-a tras mâna din strânsoare cu mișcări șerpuite, ca de țipar. Nedorind să-i strivească degetele, Jamie i-a dat drumul, dar a reușit să o prindă de încheietură.

– Ian! a șuierat disperat. Ian, mai ești aici?

În întunericul deplin, nu-și vedea nepotul și nici nu știa dacă doarme. Cabana nu avea ferestre, iar singura lumină venea de la cărbunii din vatră, aproape stinși.

– Ian!

Au urmat foșnete dinspre podea, apoi Ian s-a clintit, iar Rollo a strănutat.

– Ce e, unchiule?

Vorbise în gaelică, iar Ian în răspunsese în aceeași limbă. Băiatul părea calm și nu părea să se fi trezit chiar atunci.

– E o femeie la mine în pat, a spus el în gaelică, străduindu-se să imite tonul calm al nepotului.

– Sunt două, unchiule Jamie.

Ian era amuzat, blestematul!

– Cealaltă e pe la picioarele tale. Își așteaptă rândul.

Asta l-a speriat și a fost cât pe ce să elibereze mâna femeii.

– Două? Dar ce-și închipuie că sunt eu?

Fata a chicotit din nou, s-a aplecat și l-a mușcat ușor de piept.

– Iisuse!

– Ei, nu, unchiule, ele nu te cred chiar El, a răspuns Ian, făcând eforturi evidente să-și stăpânească râsul. Ele te cred rege, ca să zicem așa. Ești agentul lui, de aceea au simțit că îi fac o onoare Maiestății Sale trimițându-ți femei, înțelegi?

A doua femeie îi dezvelise picioarele și îi mângâia încet tălpile cu un deget. Jamie se gâdila și gestul l-ar fi supărat, dacă nu i-ar fi distras atenția prima femeie, cu care era prins într-un joc nedemn de-a ascunde cârnatul.

– Ian, vorbește-le! a spus el printre dinții încleștați, bâjbâind disperat cu mâna liberă, îndepărtând degetele cercetătoare ale mâinii pe care o ținea de încheietură – cu care femeia îi mângâia o ureche – și își răsuca labele picioarelor, încercând disperat s-o descurajeze pe a doua femeie, care devenise mai îndrăzneată.

– Ce vrei să le spun? a întrebat Ian, acum în engleză, cu vocea lui tremurându-i vag.

– Că sunt foarte măgulit de onoarea asta, dar... au!

Încercările diplomate de a scăpa de insistențele femeilor au fost întrerupte brusc de una dintre ele, care i-a vârât limba în gură. Duhnea a ceapă și bere. În toiul zbaterilor, și-a dat seama că Ian își pierduse cu totul autocontrolul și se tăvălea de răs pe podea. E pruncucidere dacă îți ucizi fiul, a gândit el sumbru. Dar, dacă îți ucizi nepotul, ce e?

– Doamnă! a exclamat el, retrăgându-și cu greu gura.

A prins-o pe femeie, a dat-o jos cu forța, ceea ce a făcut-o să exclame surprinsă, și a constatat că ea avea picioarele dezgolite. Doamne, era goală? Era. Amândouă erau. Ochii i se adaptaseră la lumina slabă și a surprins luciul umerilor, al sânilor și al coapselor femeii. S-a ridicat în șezut și a strâns precipitat blănurile și păturile în jur, creând o redută.

– Încetați, femeilor! a poruncit sever în limba cherokee. Sunteți frumoase, dar nu mă pot culca cu voi.

– Nu? a exclamat una cu un glas care i-a trădat nedumerirea.

– De ce nu? a întrebat cealaltă.

– A... pentru că am făcut un jurământ, a răspuns el, iar starea de necesitate l-a făcut să aibă inspirație. Am jurat... jurat...

A căutat cuvântul potrivit, dar nu i-a venit. Din fericire, în acel moment Ian i-a sărit în ajutor, vorbind cursiv în tsalagi, dar prea repede pentru a înțelege ce spunea.

– O! a exclamat una dintre ele, vădit impresionată.

Jamie a avut o presimțire.

– Pentru Dumnezeu, ce le-ai zis, Ian?

– Că Marele Spirit ți s-a arătat în vis, unchiule, și ți-a cerut să nu atingi nicio femeie până nu le aduci puști tuturor din tribul tsalagi.

– Până nu *ce*?

– Păi, a fost singurul lucru care mi-a venit în minte în pripă, unchiule, s-a scuzat Ian.

Chiar dacă ideea l-a făcut să se înfioare, Jamie a recunoscut că minciuna își atinsese scopul: femeile s-au așezat alături și șopteau aproape speriate, încetând să-l terorizeze.

– Da, bine, a spus el ranchiunos. Cred că se putea și mai rău.

La urma urmei, chiar în cazul în care Coroana era convinsă să le dea arme, erau o mulțime de tsalagi.

– N-ai pentru ce, unchiule Jamie.

Dincolo de cuvinte, Jamie a auzit un râs gălgâitor, care s-a transformat într-un pufnet.

– Poftim? a întrebat el irascibil.

– Una zice că e dezamăgită, că erai bine dotat. Cealaltă s-a exprimat însă mai filozofic. Cică ar fi avut copil cu tine și el ar fi putut avea părul roșcat.

– Și ce-i rău cu părul roșcat? a vorbit Ian, glasul tremurându-i puțin.

– Nu știi prea bine, dar înțeleg că nu e ce ți-ai dori la un copil, dacă se poate.

– Ei, în fine! s-a răstit Jamie. Nu există primejdia asta, nu? Acum, n-ar putea să plece acasă?

– Plouă, unchiule Jamie, a zis Ian cu chibzuință.

Ploua; vântul adusese o bură de ploaie, iar acum turna cu găleata, picăturile bubuind pe acoperiș, dar și prin gaura pentru eliminarea fumului, și făceau tăciunii să sfârâie.

– Doar nu vrei să le gonești în ploaia asta, nu? Pe de altă parte, ai spus că nu vrei să te culci cu ele, nu că vrei să plece.

Ian s-a întrerupt și le-a întrebat ceva pe femei, care i-au răspuns vioaie. Jamie a avut impresia că a înțeles ce au zis – că rămân. Ridicându-se cu grația unor berze tinere, s-au cocoțat din nou în patul lui, atingându-l și mângâindu-l cu murmure admirative, deși s-au silit să-i evite părțile intime, l-au strâns între blănuri și s-au așezat de o parte și de alta a lui, lipindu-și trupurile calde de el.

A deschis gura să spună ceva, dar a închis-o, constatând că nu avea ce zice în nicio limbă pe care o cunoștea. A rămas pe spate, simțind spasme în mădular, ca și cum ar fi vrut să stea treaz și să îl chinuie toată noaptea pentru abuzul de care avusese parte. Din mormanul de blănuri de pe podea s-au auzit chicoteli slabe, presărate cu pufnete și sughițuri. Jamie a avut impresia că, după ce se întorsese, Ian râdea probabil pentru prima oară.

Rugându-se să aibă tăria necesară, a inspirat lung, încet și a închis ochii, cu mâinile împreunate pe piept, simțind împunsături de coate în coaste.

Specie de vrabie din America de Nord, numită și junco.

STAKIT TO DROON¹⁵

Roger a ieșit pe terasa casei de la River Run, simțind o oboseală plăcută în tot corpul. După trei săptămâni de activitate neîntreruptă, îi adunase pe noii arendași de pe drumurile principale și lăturalnice din Cross Creek și Campbelton, îi cunoscuse pe capii familiilor, reușise să îi echipeze, fie și sărăcăcios, cu cele necesare drumului, hrană, pături și încălțăminte și îi strânsese într-un singur loc, reușind să le alunge panica și cheful de a o lua la sănătoasa. De dimineață vor porni spre Fraser's Ridge, fără să piardă nicio clipă.

S-a uitat la terasă cu un aer satisfăcut, apoi spre pajiștea de dincolo de grajdurile aparținându-i Jocastei Cameron Innes. Oamenii își aveau tabăra temporară acolo; douăzeci și două de familii, șaptezeci și șase de suflete în total, patru catări, doi ponei, paisprezece câini, trei porci și Dumnezeu știe câte găini, pisici și păsări de companie, ținute în cuști din nuiele de răchită. Avea numele tuturor pe o listă – mai puțin ale animalelor – mototolită, într-un buzunar. Tot acolo avea și alte liste, scrise, rescrise și modificate, aproape ilizibile. Parcă era varianta ambulantă a Deuteronomului. Dar simțea nevoia să bea ceva.

Din fericire, nu avea mult de așteptat. Duncan Innes, soțul Jocastei, se întorsese de la lucrul de peste zi și stătea pe terasă, cu o carafă din sticlă, iar razele soarelui care apunea o făceau să radieze o strălucire plăcută, de culoarea ambrei.

– Cum merg lucrurile, *a charaid?* l-a întâmpinat Duncan amabil, făcând semn către unul dintre scaunele împletite din nuiele de răchită. Bei și tu puțin?

– Sigur. Și mulțumesc.

S-a lăsat recunoscător pe scaun, care a scârțâit agreabil. A acceptat paharul pe care i l-a întins Duncan și l-a dat pe gât, spunând scurt: *Slainte*. Whisky-ul i-a dat arsuri în stricturile din gâtlej, făcându-l să tușească, dar părând să deschidă brusc alte căi, astfel că vaga senzație de înec a început să dispară. Recunoscător, a sorbit din pahar.

– Ești gata de plecare, nu?

Duncan a arătat spre pajiște, unde fumul focurilor de tabără plutea jos, ca o ceață aurie.

– Dacă și ei sunt gata. Sărmanii! a adăugat Roger cu o oarecare milă.

Duncan a ridicat o sprânceană stufoasă.

– Parcă-s pești scoși din apă, a spus Roger, ridicând paharul pentru a fi umplut din nou. Femeile sunt îngrozite, bărbații la fel, dar ei o ascund mai bine. Ai zice că îi fac sclavi pe o plantație de trestie-de-zahăr.

Duncan l-a aprobat cu o mișcare din cap.

– Ori îi vinzi Romei ca să curețe încălțărilor papei, a comentat el ironic. Măndoiesc că a simțit vreunul un catolic înainte de îmbarcare. Și, după cum strâmbă din nas, acum cred că nu-i mai deranjează prea mult mirosul. Ce știi, beau și ei câte o picătură din când în când?

– Doar ca doctorie și dacă sunt în primejdie de moarte, așa cred.

Roger a luat o înghițitură lent, de parcă ar fi sorbit ambrozie, și a închis ochii, simțind băutura caldă scurgându-i-se pe gâtlej și ghemuindu-i-se în piept ca o pisică torcând.

– L-ai cunoscut pe Hiram, nu? Hiram Crombie, căpetenia grupului.

– Piticania aia cu un băț în fund? Da, l-am cunoscut, a zâmbit Duncan, iar mustața pe oală i s-a ridicat în cele din urmă. O să ia cina cu noi. Mai bine iei un păhărel.

– Așa o să fac, mulțumesc, a răspuns Roger, întinzând paharul. Dar niciunul dintre ei nu pare înclinat spre plăceri, din câte am văzut eu. Ai zice că încă sunt prezbiterieni. Până în măduva oaselor. Aleșii Domnului, nu?

Auzindu-l, Duncan a râs nestăpănit.

– Ei bine, nu mai e ca pe vremea bunicului, a spus el, oprindu-se din râs și întinzând mâna după carafă. Slavă Cerului!

A dat ochii peste cap și a făcut o grimasă.

– Înseamnă că bunicul tău a fost prezbiterian înfocat?

– A, desigur.

Clătinând din cap, Duncan a turnat generos, atât pentru Roger, cât și pentru el.

– Un credincios feroce și bătrân. Dar, atenție, nu pentru că n-ar fi avut motive. Sora lui a fost legată de un par ca să moară înecată, înțelegi?

– A fost... O, Iisuse!

Și-a mușcat limba drept pedeapsă, dar era prea interesat ca să acorde mare atenție exprimării.

– Adică... a fost executată prin înecare? a continuat.

Rămânând cu ochii la pahar, Duncan a confirmat cu o mișcare din cap, apoi a luat o înghițitură și a ținut-o în gură un moment înainte de a o lăsa să se scurgă pe gât.

– Margaret, a povestit el, așa o chema. La vremea aceea avea optsprezece ani. Tatăl și fratele ei – bunicul meu, înțelegi? – fugiseră după bătălia de la Dunbar și se ascuseseră în munți. Soldații au venit să-i prindă, dar ea nu a vrut să le spună unde erau și avea la ea o Biblie. Au încercat să o facă să se dezică de religia ei, dar nu a vrut – femeile din acea parte a familiei erau tari, mai repede convingeai o stâncă, a spus el, clătinând din cap. Nu ai cum să le clintești. Dar le-au dus pe țarm, pe ea și pe o bătrână prezbiteriană din sat, le-au despuiat și le-au legat de pari la linia mării. Au așteptat acolo, toți, să vină fluxul.

A mai luat o înghițitură, fără să mai guste băutura.

– Bătrâna a fost acoperită de apă prima. O legaseră mai aproape de apă. Pesemne că socotiseră că Margaret va ceda, dacă o vedea pe bătrână murind.

Dând din cap, și-a dres glasul.

– Dar ea, nu, nici vorbă, a povestit mai departe. Marea a crescut și valurile au trecut peste ea, a tușit, părul despletit i-a rămas peste față, lipit de ea ca algele, când s-a retras apa. Mama mea a văzut tot, a explicat, ridicând paharul. Avea doar șapte ani, dar nu a uitat. A spus că după primul val era timp de trei respirații, iar valul a venit din nou peste Margaret. Apoi s-a retras... încă trei răsufări... și încă o dată. Nu a văzut decât părul ei purtat de apa învârtită, plutind.

A ridicat paharul încă doi centimetri, iar Roger, fără să vrea, l-a înălțat pe al lui într-un toast.

– Iisuse! a exclamat, dar acum nu era o blasfemie.

Băutura i-a ars gâtulejul cât a coborât spre stomac și a inspirat adânc, mulțumindu-i Domnului că poate respira. Trei răsufări. Era malțul unic de Islay și gustul de iod al mării și al varecului era puternic și afumat în plămâni lui.

– Domnul s-o odihnească în pace! a spus el cu glas răgușit.

Duncan a întins din nou mâna spre carafă.

– Presupun că și-a câștigat dreptul ăsta, a comentat el. Deși ei – a arătat cu bărbia spre pajiște –, ei ar spune că n-a fost vorba de o faptă a lor. Dumnezeu a ales-o pentru mântuire și a preferat ca englezii să fie blestemați. Despre asta nu prea mai avem ce zice.

Lumina scădea, iar focurile de tabără luminau în semiîntunericul pajiștii de dincolo de grajduri. Fumul lor ajungea în nările lui Roger, mirosul fiind cald și amintind de casă, însă întărindu-i senzația de arsură din gâtulej.

– Eu, unul, nu prea am găsit motive să mor, a spus Duncan gânditor, apoi a arborat unul dintre puținele lui zâmbete scurte. Dar bunicul susținea că asta însemna doar că sunt ales să fiu blestemat. „*Cu voia Domnului, spre Veșnica Lui Slavă*, unii oameni și îngeri sunt *meniți* vieții veșnice, iar alții sunt sortiți morții *veșnice*.” Așa spunea el când vorbea cineva despre Margaret.

Roger a dat din cap aprobator, pentru că recunoscuse afirmația din Confesiunea de la Westminster¹⁶. Când fusese asta? În 1646? Sau în 1647? Cu o generație sau două înainte de nașterea bunicului lui Duncan.

– Cred că lui îi venea mai ușor să creadă că moartea ei fusese voia Domnului și nu avea nicio legătură cu el, a vorbit Roger, nu fără compasiune în glas. Așadar nu crezi în asta, nu? În predestinare, adică.

A pus întrebarea din pură curiozitate. Prezbiterienii din vremea lui încă adoptau predestinarea drept doctrină, însă, ceva mai flexibili ca atitudine, o lăsau mai moale cu damnarea predestinată și nu puneau accentul pe ideea că orice amănunt din viața omului era predestinat. În ceea ce îl privește? Doar Dumnezeu știa.

Duncan a ridicat din umeri, cel drept înălțându-se mai sus și făcându-l să arate răsucit o clipă.

– Doar Dumnezeu știe, a spus el și a râs.

A clătinat din cap și a golit paharul.

– Nu, cred că nu e adevărat. Dar n-aș vorbi despre asta în fața lui Hiram Crombie și nici în fața lui Christie.

Apoi a ridicat bărbia spre pajiște, unde a văzut două siluete întunecate mergând spre casă, una lângă alta. Silueta înaltă și cocârjată a lui Arch Bug era ușor de recunoscut, ca și aceea mai scundă și masivă a lui Tom Christie. I se părea mai războinică, chiar ca siluetă, făcând gesturi scurte și abrupte în timp ce mergea, discutând în contradictoriu cu Arch.

– La Ardsmuir izbucneau bătăi urâte din cauza asta, a povestit Duncan, urmărind cele două siluete. Catolicii se înfuriau când li se zicea că erau osândiți. Iar lui Christie și celor câțiva susținători ai lui le făcea mare plăcere să le zică asta.

Umerii i s-au cutremurat puțin de râs, iar Roger s-a întrebat cât whisky mai băuse Duncan înainte de a apărea pe terasă. Nu-l văzuse niciodată atât de jovial.

– În cele din urmă, *Mad Dubh* a pus capăt când ne-a făcut pe toți să devenim masoni, a adăugat el, aplecându-se pentru a mai umple paharele. Dar înainte de asta a fost cât pe ce să fie uciși câțiva oameni.

A ridicat carafa întrebător în direcția lui Roger. Cum anticipa cina la care aveau să fie prezenți Tom Christie și Hiram Crombie, el a acceptat. Încă zâmbind, Duncan s-a aplecat să pună în pahare, ultimele raze de soare căzându-i pe fața lui tăbăcită de vreme. Roger a observat o linie albicioasă pe buza lui superioară, vizibilă pe jumătate pe sub firele de păr, și și-a dat seama brusc de ce purta o mustață lungă, o podoabă neobișnuită într-o perioadă în care bărbații se bărbierau pe toată fața.

Probabil că n-ar fi întrebat, dacă n-ar fi băut whisky și dacă n-ar fi existat sentimentul ciudat de alianță între ei – doi protestanți, legați în chip uluitor de catolici și uimiți de straniile toane ale sorții care îi purtasera până atunci; doi bărbați feriți de nenorocirile vieții, acum surprinși să se vadă capi de familie, având pe mână viețile unor străini.

– Duncan, buza ta? Cine a făcut asta?

– A, asta?

Surprins, Duncan și-a atins buza de sus.

– Nu, m-am născut cu buză de iepure, așa mi-au spus ai mei. Eu, unul, nu mai țin minte. Mi-a trecut când aveam ceva mai mult de o săptămână.

A fost rîndul lui Roger să se arate surprins.

– Cine te-a vindecat?

De data aceasta, Duncan a ridicat dintr-un umăr.

– Un vindecător rătăcitor, așa mi-a zis mama. Ea se împăcase cu gândul c-o să mă piardă, pentru că nu puteam suge, bineînțeles. Ea și mătușile mele făceau cu rîndul ca să-mi picure lapte în gură de pe o cârpă, dar ea a zis că slăbisem de ajunsese un schelet, dar apoi a venit vindecătorul în sat la noi.

Fără să-și dea seama de gest, și-a trecut palma peste buză, netezind firele cărunte ale mustății.

– Tata i-a dat șase heringi și un vas cu tutun de prizat, iar el m-a cusut și i-a dat mamei o unsoare pe care să mi-o pună pe rană. Ei, și uite-așa... a ridicat el din umeri și a zâmbit strâmb. Probabil că mi-era sortit să trăiesc. Bunicul a spus că Domnul mă alesese, dar numai el știe de ce.

Roger a simțit o oarecare neliniște, însă diminuată de whisky. Un vindecător highlander care putea lecu o buză de iepure? A mai luat o înghițitură și s-a străduit să nu se uite fix la Duncan, examinându-l discret. Era posibil, cicatricea abia i se vedea – dacă știai să privești – sub mustață, dar nu se extindea până la nară. Probabil fusese un caz simplu, nu unul dintre acelea oribile despre care citise – când nu reușise să-și desprindă ochii îngroziți de pe pagină – în registrul mare și negru al lui Claire, în care doctorul Rawlings descriesese cazul unui copil care avusese nu doar buza despătată, ci căruia îi lipsea și cerul gurii, și o porțiune din mijlocul feței. Nu existase un desen, slavă Domnului, dar imaginea din descrierea sumară a lui Rawlings fusese suficient de înfiorătoare. A închis ochii și a respirat adânc, inhalând aroma băuturii prin pori. Era posibil? Probabil. Oamenii practicau și acum chirurgia, cu mult sânge scurs, brutal și dureros. Îl văzuse pe Murray MacLeod, farmacist în Campbelton, cosând cu pricepere obrazul unui om călcat de oi. Ar fi mult mai greu de cusut gura unui copil?

Se gândea la buza lui Jemmy, delicată ca o floare, străpunsă de un ac și de ață de culoare închisă, și s-a cutremurat.

– *A charaid*, ți-e frig? Să mergem în casă?

Duncan și-a strâns picioarele sub el, ca și cum s-ar fi pregătit să se ridice, dar Roger i-a făcut semn să rămână pe loc.

– A, nu. Mi s-a făcut pielea de găină din cauza poveștii tale.

A zâmbit și a acceptat încă o picătură pentru a îndepărta răcoarea serii. Și totuși, simțea că perii de pe brațe i s-au răsculat puțin. *Mai poate exista cineva – încă unul ca noi?*

Existaseră asemenea oameni, știa. Străbunica de multe ori a lui, Geillis, de exemplu. Altul fusese bărbatul al cărui craniu îl descoperise Claire, care avusese plombe din argint. Însă Duncan întâlnise unul într-un sat izolat din Highland, cu jumătate de secol înainte?

Iisuse! a gândit el speriat. *Cât de des se întâmplă? Și ce pătesc acei oameni?*

Înainte să golească carafa, Roger a auzit pași în spate și foșnet de mătase.

– Doamnă Cameron!

S-a ridicat imediat în picioare, iar lumea s-a clătinat puțin, după care a luat mâna gazdei lui și s-a aplecat. Mâna ei lungă i-a atins fața, ca de obicei, iar degetele ei sensibile i-au confirmat identitatea.

– A, bine-ai venit, Jo! Ai avut o plimbare plăcută cu flăcăiașul, da?

Duncan a încercat să se ridice, încetinit de whisky și de lipsa unui braț, dar Ulysses, majordomul Jocastei, a apărut tăcut din lumina slabă a apusului din spatele ei și a tras scaunul din răchită exact unde trebuia. Ea s-a lăsat pe el fără să întindă mâna să verifice dacă e acolo, a observat Roger; știa pur și simplu că acolo se va afla.

Roger l-a măsurat cu interes pe majordom, întrebându-se pe cine mituise Jocasta pentru a-l recăpăta. Acuzat – și probabil chiar vinovat – de moartea unui ofițer naval britanic pe proprietatea Jocastei, Ulysses fusese silit să fugă din colonie. Dar locotenentul Wolff nu era o mare pierdere pentru marina britanică, însă Ulysses îi era indispensabil Jocastei. Nu orice problemă se putea rezolva cu bani, dar era dispus să parieze că Jocasta Cameron nu se confruntase cu vreo situație pe care să nu o poată rezolva cu bani, legături politice sau șiretenie.

– A, da, i-a răspuns ea soțului, zâmbind și întinzându-i o mână. A fost foarte plăcut să îl arăt lumii. Am luat un prânz minunat cu bătrâna doamnă Forbes și fiica ei, iar copilașul i-a fermecat pe toți. Doamna Forbes le-a invitat și pe fetele din familia Montgomery, și pe domnișoara Ogilvie și am mâncat cotlet de miel

cu sos de zmeură, mere coapte și... A tu erai, domnule Christie? Vino lângă noi!

A ridicat puțin glasul, iar fața i s-a îndreptat cu speranță peste umărul lui Roger, spre semiîntuneric.

– Doamnă Cameron, sluga dumneavoastră!

Christie a urcat pe terasă făcând o plecăciune curtenitoare, la fel de atentă la detalii cum ar fi fost dacă beneficiara nu ar fi fost oarbă. Arch Bug l-a urmat, aplecându-se peste mâna Jocastei și scoțând un sunet din gâtleej în semn de salut. Imediat după aceea au apărut ca prin minune și alte scaune, dar și whisky, un platou cu gustări și lumânări aprinse și, brusc, totul a semănat cu o petrecere, care reflecta la un nivel mai înalt senzația de festivitate oarecum agitată care se desfășura pe pajiștea de jos. De departe se auzea muzică; un fluier straniu. Cineva cânta o gigă.

Roger a lăsat totul să se reverse asupra lui, bucurându-se de trecătoarea senzație de destindere și lipsă de responsabilitate. Doar în seara aceea, pentru că nu era nevoie să-și facă griji. Toți oamenii erau împreună, în siguranță, hrăniți și pregătiți pentru călătoria care începea a doua zi. Nici nu era nevoie să se deranjeze pentru a continua discuția cu Duncan. Tom Christie și Jocasta discutau cu entuziasm despre scena literară din Edinburgh și despre o carte de care el nu auzise, în timp ce Duncan, care arăta atât de moale, că părea să cadă de pe scaun dintr-o clipă în alta, intervenind când și când, iar bătrânul Arch... Dar unde era el? A, acolo. Se întorsese spre pajiște, pentru că își amintise ceva ce trebuia spus cuiva.

L-a binecuvântat pe Jamie Fraser că se gândise să îl trimită în acea misiune, cu Arch și Tom. Cei doi îl scutiseră de multe gafe, rezolvaseră mii de amănunte și le alungaseră temerile noilor arendași privind saltul pe care îl făceau în necunoscut. A inspirat adânc, mulțumit de aerul în care, din depărtare, pluteau mirosuri de focuri de tabără, și de cel de cină, care se pregătea chiar atunci, și, cu o oarecare întârziere, și-a amintit un mic amănunt, care era doar

răspunderea lui. Scuzându-se, s-a dus în casă și l-a găsit pe Jem în bucătăria principală, așezat comod pe o banchetă dintr-un colț și mâncând budincă peste care se turnaseră unt topit și sirop de arțar.

– Asta nu înseamnă masa de seară, nu? l-a întrebat Roger, așezându-se alături de el.

– Îhî. Tati, vrei și tu?

Jem i-a întins lingura din care cădeau stropi, iar el s-a aplecat în grabă să prindă în gură ce i se oferise înainte de a se scurge pe jos. Era delicios, dulce și cremos pe limbă.

– Să nu le spunem lui mami și bunicii despre asta, bine? a propus, înghițind încântat. Au prejudecăți despre carne și legume?

Jem a încuviințat din cap și i-a oferit încă o lingură de budincă. Au terminat castronul împreună în tăcere, după care Jem i s-a cățărat în poală și, lăsându-și fața lipicioasă de pieptul lui, a adormit buștean. Servitoarele se foiau în jurul lor, zâmbind amabili. S-a gândit în treacăt să se ridice. Cina urma să fie servită în câteva momente – i s-a părut că vede platourile cu friptură de rață și de oaie întinse elegant pe masă, boluri pline cu orez pufos, aburind, îmbibate în sos și un castron uriaș cu salată bine stropită cu oțet.

Copleșit de whisky, de budincă și de mulțumire, a mai zăbovit însă, amânând momentul în care să se despartă de Jem și să pună capăt tihnei plăcute de a-și ține în brațe fiul adormit.

– Domnule Roger? Îl iau eu, bine? a auzit el o voce firavă.

A ridicat ochii din părul lui Jem, în care erau prinse bucățele de budincă, și a văzut-o pe Phaedre, slujitoarea personală a Jocastei, aplecată spre el, cu mâinile întinse ca să ridice băiețelul.

– Îl spăl eu și îl culc, domnule, s-a oferit ea, cu chipul ei la fel de plăcut ca vocea când s-a uitat la Jem.

– A. Da, desigur. Mulțumesc.

Roger s-a ridicat cu copilul în brațe, care era destul de greu.

– Lasă. Îl duc eu până la pat.

A urmat-o pe sclavă pe scara îngustă spre bucătărie, admirându-i – într-un mod abstract și estetic – mișcărilor ei grațioase. Câți ani o avea? s-a întrebat el. Douăzeci, douăzeci și doi de ani? Îi va îngădui Jocasta să se mărite? Cu siguranță avea admiratori. Însă știa cât de prețioasă era pentru Jocasta, pentru că rar lipsea din prezența ei, lucru nu ușor de împăcat cu un cămin și cu o familie a ei. Ajunsă în capul scării, Phaedre s-a opri și s-a întors ca să-l preia pe Jem din brațele lui. El a cedat cu reținere povara inertă, dar și cu o senzație de ușurare. Jos era cumplit de cald, iar cămașa îi era umedă de sudoare în locul în care Jem stătuse lipit de el.

– Domnu' Roger?

Când să-și ia rămas-bun, glasul ei l-a făcut să se oprească. Ea se uita peste umărul copilului, iar pe sub basma ochii ei aveau o expresie șovăitoare.

– Da?

A auzit pași duduin în susul scării și s-a tras deoparte, evitându-l la mustață pe Oscar, care mergea la etaj cu un platou sub braț, îndreptându-se spre bucătăria de vară, unde se frigea pește. În trecere, Oscar i-a zâmbit lui și a trimis o beza spre Phaedre, care a strâns din buze, văzându-i gestul.

Ea a făcut un mic semn din cap, iar el a urmat-o pe hol, departe de agitația din bucătărie. Phaedre s-a oprit aproape de ușa dinspre grajduri și s-a uitat în jur pentru a se asigura că nu îi auzea nimeni.

– Domnule, poate că n-ar trebui să vorbesc, pentru că s-ar putea să nu însemne nimic. Dar m-am gândit totuși să vă spun.

El a dat din cap, împingându-și părul umed care îi căzuse pe o tâmplă. Ușa era deschisă și, slavă Cerului, venea o adiere răcoroasă.

– Am fost în oraș azi-dimineață, la depozitul domnului Benjamin, îl știți, da? Lângă râu.

El a confirmat și și-a umezit buzele.

– Jem s-a plictisit și a început să scotocească ici și colo, cât stăpâna a stat de vorbă cu domnul Benjamin. Eu m-am ținut după el, ca să nu facă vreo boacăna, de aceea eram acolo când a intrat un bărbat.

– Da? Cine?

– Nu știu, domnule. Unul spătos, înalt cam cât dumneavoastră. Blond și nu purta perucă. Era, totuși, un gentleman.

Roger a înțeles că ea se referea la faptul că era bine îmbrăcat.

– Și?

– S-a uitat în jur, l-a văzut pe domnul Benjamin vorbind cu doamna Jo și s-a tras deoparte, ca și cum nu ar fi vrut să fie observat. Dar apoi l-a zărit pe domnu' Jem și în ochi i s-a ivit un licăr de interes.

Amintindu-și, l-a strâns pe băiat mai aproape de piept.

– Ca să vă spun adevărul, nu mi-a plăcut privirea aceea, domnule. A luat-o spre Jem, dar eu am fost mai iute și l-am ridicat în brațe, așa cum îl țin acum. Omul a părut surprins, ca și cum i s-ar fi părut ceva ciudat. I-a zâmbit băiatului și l-a întrebat cine e tatăl lui.

Bătându-l ușor pe spate pe Jem, Phaedre a zâmbit.

– Oamenii din oraș îl întreabă mereu asta, domnule, și el răspunde pe dată, că tatăl lui e Roger MacKenzie, ca de obicei. Omul ăsta a râs și i-a ciufulit părul – mulți fac la fel, pentru că are părul tare frumos. După aceea a spus: „Așadar el este micuțul meu domn, da?”

Phaedre avea un dar înnăscut de a imita. Reținuse perfect intonația irlandeză și Roger a simțit un șuvoi de transpirație rece.

– Și ce s-a întâmplat după aceea? a întrebat. Ce a făcut?

Fără să-și dea seama, s-a uitat peste umărul ei spre ușa deschisă, cercetând noaptea, în căutarea pericolelor.

Phaedre a ridicat din umeri și a tremurat vag.

– N-a făcut *nimic*, domnule, dar s-a uitat de aproape la copil, apoi la mine și mi-a zâmbit drept în față. Și nu mi-a plăcut niciun pic zâmbetul acela, a

clătinat ea din cap. Și după aceea l-am auzit pe domnul Benjamin în spatele meu întrebându-l dacă vrea ceva de la el. Iar individul a făcut stânga împrejur și a ieșit pe ușă, chiar *așa*.

L-a strâns mai bine cu un braț pe Jem și a pocnit din degetele celeilalte mâini.

– Am înțeles.

Budinca i se făcuse ca un bolovan în stomac lui Roger.

– I-ai zis ceva stăpânei?

Cu un aer solemn, Phaedre a clătinat din cap.

– Nu, domnule. Cum am spus, n-a făcut nimic rău, dar m-a înflorat, domnule, și am rămas pe gânduri în drum spre casă, iar în cele din urmă am hotărât că e mai bine să vă povestesc, dacă am prilejul.

– Bine ai făcut, a răspuns Roger. Mulțumesc, Phaedre.

Și-a înfrânt dorința de a i-l lua pe Jem din brațe să-l strângă la piept.

– Când îl culci, vrei să rămâi cu el? Doar până vin eu sus. O să-i spun stăpânei că eu te-am rugat să stai acolo.

Ea l-a privit direct în ochi, înțelegând situația, și a încuviințat din cap.

– Am înțeles, domnule. Îl păzesc eu.

A făcut un fel de reverență și a urcat scara spre camera în care stăteau Roger și Jem, îngânând încet ceva ritmic către băiat. Încercând să își stăpânească imboldul copleșitor de a lua un cal din grajd să plece călare spre Cross Creek, să cerceteze prin oraș, să meargă din casă în casă prin întuneric, până îl va găsi pe Stephen Bonnet, Roger a respirat rar.

– Bine, a spus el cu voce tare. Și după aceea?

Și-a stâns mâinile pumni, știind prea bine ce ar face, chiar dacă în sinea lui știa că n-are niciun rost. Și-a stăpânit furia și neputința, în timp ce ultimele picături de whisky băute îi încingeau sângele, făcându-l să îi bată în tâmples. A ieșit brusc în noapte, pentru că acum era întuneric deplin. Din acea parte a casei pajiștea era invizibilă, dar simțea mirosul de fum de la focuri și auzea vag

muzică. Știuse că într-o bună zi Bonnet va apărea din nou. Alături de peluză, silueta albicioasă a mausoleului lui Hector Cameron era o pată palidă în noapte. Și în el, ascuns în siguranță în sicriul care o aștepta pe Jocasta, se afla comoară alcătuită din aurul iacobit, secretul îndelung păstrat la River Run.

Bonnet știa că aurul acela există și bănuia că se află pe plantație. Îl căutase, dar dăduse greș. Bonnet nu se dovedea prevăzător, dar sigur era *insistent*.

Roger simțea încordarea oaselor, dorind aprig să îl vâneze și să îl ucidă pe omul care îi violase soția și îi amenința familia. Însă șaptezeci și șase, ba nu, șaptezeci și șapte de oameni depindeau de el. Ideea de răzbunare se lupta cu aceea de răspundere, drept care, cu mare părere de rău, a ales-o pe cea din urmă. A respirat lent și adânc, simțind nodul ștreangului în gât. Nu. Trebuia să plece, să ducă arendașii în siguranță. Gândul de a-i trimite cu Arch și To, pentru ca el să rămână și să îl caute pe Bonnet era ispititor. Dar el primise sarcina de a veghea asupra acelor oameni. Nu îi putea abandona de dragul unei căutări personale, lucru de durată și probabil inutil. Și nici nu îl putea lăsa pe Jem nesupravegheat. Dar trebuia să îi spună lui Duncan. Putea avea încredere că el va lua măsuri de protecție la River Run, va anunța autoritățile din Cross Creek, care vor face cercetări. Iar el va avea grijă ca Jem să plece de acolo în siguranță mâine-dimineață, îl va ține pe șa și îl va veghea tot drumul, până vor ajunge la adăpostul munților.

– Cine e tatăl tău? a șoptit și l-a străbătut un nou val de furie. La naiba, *eu* sunt, ticălosule!

Expresie scoțiană pentru condamnarea la moarte prin înecare. Victima era legată de un par înfipt în mare și murea la sosirea fluxului.

Confesiunea de Credință Westminster, formulată în 1646, reprezintă credința Bisericii Anglicane, fiind adoptată de Biserica Scoțiană și influențând doctrinele prezbiteriene din întreaga lume.

PARTEA A TREIA

EXISTĂ UN TIMP PENTRU TOATE¹⁷

Ecclesiastul, 3:1.

LE MOT JUSTE¹⁸**August 1773**

– Văd că zâmbești pentru tine, mi-a șoptit Jamie la ureche. Frumos, nu? Am întors capul și am deschis ochii, descoperind că erau la același nivel cu gura lui și el zâmbea.

– Frumos, am zis gânditor, mângâindu-i buza de jos cu vârful unui deget. Ești modest dinadins ori sperii ca, recurgând la o clasică falsă modestie, să te ridic în slăvi?

A deschis gura larg și o clipă mi-a strâns ușor degetul între dinți, după care mi l-a eliberat.

– A, modestia, poți fi convinsă, a răspuns el. Dacă aș avea speranțe să îți inspir extaz, n-aș face-o prin vorbe, nu?

Drept ilustrare, și-a coborât o mână în jos pe spatele meu.

– Păi, și cuvintele *ajută*, am comentat eu.

– Serios?

– Da. Acum încercam să ierarhizez „Te iubesc“, „îmi plăci“, „te venerez“, „sunt înăuntrul tău“ în expresii relativ sincere.

– Am spus eu așa ceva? a întrebat el, părând ușor uimit.

– Da. Nu te-ai auzit?

– Nu, a recunoscut el. Dar fiecare cuvânt a reprezentat adevărul.

Și-a strâns palma pe o fesă de-a mea, cântărind-o apreciativ.

– Fiindcă veni vorba, încă da.

– Ce anume, ultima variantă? am întrebat eu râzând și mi-am frecat fruntea de pieptul lui, simțindu-i falca inferioară odihnindu-se de creștetul capului

meu.

– A, da, a răspuns și, cu un suspin, m-a strâns mai aproape. Carnea are nevoie de ceva la cină și de puțină odihnă, așa zice, înainte de a mă gândi dacă vreau s-o mai facem o dată, însă spiritul vrea întotdeauna. Dumnezeuule, ai cel mai gras și cel mai dulce fund! Doar văzându-te, îmi vine chef iar. Noroc că te-ai măritat cu un ramolit, englezoaico, că, altfel, ai sta tot timpul în genunchi, cu fundul în sus.

Mirosea agreabil a praf de pe drum și a sudoare uscată, dar emana și aroma profundă a unui bărbat care se delectase după pofta inimii.

– E plăcut să îți se simtă lipsa, am comentat eu satisfăcută în spațiul dintre braț și corpul lui. Și mie mi-a fost dor de tine.

Răsufierea mea l-a gădilat, iar pielea i-a tremurat brusc, la fel ca a unui cal care alungă muștele. S-a mișcat puțin, întorcându-mă, am ajuns cu capul în golul umărului și el a oftat la fel de mulțumit.

– Ei, în fine. Văd că totul a rămas încă în picioare.

Așa și era. Era spre sfârșitul după-amiezii, ferestrele stăteau deschise, iar razele soarelui ce cobora treceau printre copaci și alcătuiau modele mișcătoare pe pereți și pe cearșafuri, astfel că pluteam amândoi în alcovul umbrelor de frunze murmurând.

– Casa a rămas în picioare, orzul a fost recoltat, cea mai mare parte a fost depozitată și n-a murit niciun animal, am explicat, așezându-mă ceva mai comod pentru a da raportul.

Acum, după ce avuseserăm grijă de ce era cel mai important, Jamie va dori să afle cum se desfășuraseră treburile în absența lui.

– Cea mai mare parte? a întrebat el, surprinzând partea mai delicată. Ce s-a întâmplat? A, a plouat, dar orzul trebuia recoltat cu o săptămână înainte.

– Nu e vorba de ploaie, ci de lăcuste.

Amintindu-mi, m-am cutremurat. Un nor de insecte urâte, cu ochi uriași, apăruse vâjâind, exact la sfârșitul perioadei de recoltare a orzului. Mă dusesem

în grădină să adun verdețuri și descoperisem plantele înțesate de insecte ca niște pene, agitându-se cu picioarele încovoiate, căpățânile de varză erau roase până la cotor, iar zorelele atârnav în zdrențe de pe palisade.

– Am dat fuga și le-am adus pe doamna Bug și pe Lizzie și le-am alungat cu măturile, iar atunci s-au ridicat ca un nor și au plecat spre pădure, oprindu-se pe câmpul de lângă Pârâul Verde. S-au așezat în lanul de orz; auzai de departe cum ronțăie. Un sunet ca acela pe care l-ar scoate un uriaș care merge pe boabe de orez.

Amintindu-mi, de scârbă pe umeri mi s-a făcut pielea de găină și Jamie, cu o mână caldă, m-a masat absent.

– Înseamnă că au ajuns doar într-un singur lan, da?

– Da.

Am inspirat adânc, parcă simțind încă mirosul de fum.

– Am incendiat lanul și le-am ars de vii, i-am povestit.

A tresărit de surprindere și a coborât privirea spre mine.

– Poftim? Cine s-a gândit la asta?

– Eu, am răspuns, nu fără mândrie.

Privind în urmă cu sânge-rece, era cel mai înțelept lucru pe care îl puteam face. Erau primejduite și alte lanuri, nu numai cele de orz, ci și cele de porumb copt, grâu, cartofi și fân, fără a mai vorbi de peticele de grădină de care depindeau cele mai multe familii. În realitate, fusese o hotărâre luată dintr-o furie clocotitoare, o răzbunare sângeroasă pentru distrugerea grădinii mele. Aș fi fost în stare să smulg aripile fiecărei insecte și s-o strivesc sub tălpi – însă arderea lor fusese la fel de folositoare.

Era lanul lui Murdo Lindsay. Încet nu doar în gândire, ci și în fapte, el nu avusese vreme să reacționeze potrivit când anunțasem că vreau să dau foc lanului de orz și rămăsese în pragul cabanei lui cu gura căscată, când eu, Brianna, Lizzie, Marsali și doamna Bug am alergat în jurul lanului cu brațe de vreascuri pe care le aprindeam de la niște torțe, azvârlindu-le cât mai departe în

marea de recoltă uscată și coaptă. Iarba uscată izbucnise în flăcări cu pocnituri, apoi cu un vuiet, iar focul se extinsese. Derutate de arșița și de fumul de la peste douăsprezece focare de incendiu, lăcustele se înălțaseră în aer ca niște scântei, aprinzându-se când aripile le-au luat foc și dispărând în coloana înaltă și învârtăjită de fum și cenușă.

– Și, bineînțeles, s-a întâmplat *exact* când a sosit Roger cu noii arendași, am adăugat, reprimându-mi cheful de a râde, nepotrivit situației pe care mi-am amintit-o. Sărmanii! Se lăsa întunericul, iar ei veniseră toți, stând în pădure cu boccelele lor și cu copiii, urmărind scena, o conflagrație diavolească ridicând flăcări spre cer, iar noi alergam ca nebunele, în picioarele goale, cu rochiile suflecate, răcnind ca niște maimuțe, pline de funingine.

Jamie a pus o mână la ochi, dovadă că încerca să-și imagineze priveliștea. Pieptul i s-a cutremurat brusc, iar sub palma dusă la gură am văzut un zâmbet până la urechi.

– Vai, Doamne! Or fi crezut că Roger îi adusese în iad. Ori măcar la o întrunire de vrăjitoare.

De sub coaste mi s-a ridicat cu forță un val de râs.

– Așa s-a întâmplat. Vai, Jamie, să le fi văzut fețele!

Mi-am pierdut controlul și mi-am îngropat fața în pieptul lui. Ne-am cutremurat amândoi câteva momente, râzând aproape fără sunet.

– Am *încercat* să îi întâmpin cum se cuvenea, am spus eu, pufnind slab. Le-am dat de mâncare, le-am găsit locuri de dormit – atâția câți au încăput în casă, restul așezându-se între cabana Briannei, grajd și hambar. Am coborât foarte târziu noaptea – nu puteam adormi după atâta agitație – și i-am găsit pe vreo doisprezece rugându-se în bucătărie. Stăteau în cerc în jurul vetrei, cu mâinile prinse și capetele aplecate solemn. Când am apărut acolo, toți și-au ridicat capul, cu ochii parcă albi pe fețele obosite și slăbite. Se uitau la mine într-o tăcere totală. Iar una dintre femei a eliberat mâna bărbatului de alături pentru a și-o ascunde pe a ei sub șorț. În alt timp și în alt spațiu, mi-aș fi

închipuit că ducea mâna spre vreo armă și probabil că asta și făcea în acel moment. Eram convinsă că făcea semnul coarnelor la adăpostul șorțului ponosit. Descoperisem deja că unii vorbeau engleza. I-am întrebat în gaelica mea chinuită dacă au nevoie de ceva. M-au măsurat de parcă aș fi avut două capete, apoi un bărbat cărunt, cu buze subțiri, a clătinat din cap. După aceea au continuat să se roage, lăsându-mă să mă întorc în pat.

– Ai coborât în cămașa de noapte?

– Păi... da. Nu mă așteptam să găsesc pe cineva treaz la ora aceea.

– Hmm.

M-a atins cu o palmă peste sâni și mi-am dat seama exact la ce se gândea. Cămașa mea de noapte de vară era subțire, dintr-o pânză uzată și, da, la naiba, bănuiesc că se vedea prin ea, dacă era lumină, însă în bucătărie nu era decât lumina de la cărbunii încă încinși din vatră.

– Presupun că nu purtai nici scufie de noapte, englezoaico, nu? a întrebat el, trecându-și gânditor degetele prin părul meu.

Mi-l desprinsesem când mă culcasem, iar acum se răzvrătea în toate părțile, ca al Medusei.

– Sigur că nu. Dar părul era legat în codițe, am protestat eu. Arătam destul de respectabil.

– A, destul, m-a aprobat el zâmbind și înfigându-și degetele în masa părul meu răvășit, după care mi-a prins capul între mâini și m-a sărutat.

Avea buzele crăpate din cauza vântului și soarelui, dar suficient de moi. Nu se bărbierise de când plecase și barba îi era scurtă și cărlionțată, arcuindu-se sub atingerea degetelor mele.

– În fine, acum sunt așezați, da, cred eu. De arendași e vorba.

Buzele lui mi-au atins un obraz și m-au gădilat ușor la o ureche. Am inspirat adânc.

– ...da. Arch Bug i-a dus pe toți azi-dimineață. A stabilit parcelele cu familiile de pe Ridge și deja se lucrează...

Cum șirul gândurilor îmi era deocamdată tulburat, mi-am strâns degetele într-un gest reflex peste mușchii pieptului său.

– Și i-ai spus lui Murdo că o să rezolv problema cu el, desigur. Pentru recolta de orz.

– Da, sigur.

Atenția îmi fusese distrasă o clipă, după care mi-am revenit și am râs. S-a holbat la mine, iar apoi a dat din cap de parcă era amețit și a zis că așa a vrut Domnul, ca să fie sigur că nu greșește. Nu știu dacă își dăduse seama că îi arsesem recolta. Probabil că își închipuise că îmi venise din senin să îi pârjolesc orzul.

A râs și el, senzație extrem de tulburătoare, pentru că avea dinții înfiți în lobul uneia dintre urechile mele.

– Îhî, am șoptit eu, simțind gâdilătura bărbii roșcate pe gât și carnea fermă și fierbinte sub palmă. Cum te-ai descurcat cu indienii din triburile cherokee?

– Bine.

S-a mișcat brusc, rostogolindu-se peste mine. Era mare și *foarte* cald, mirosea a dorință, puternic și înțepător. Umbrele frunzelor i se mișcau pe față și pe umeri, căzând apoi pe pat și pe pielea albă a coapselor mele, larg desfăcute.

– Îmi placi nespus, englezoaico, mi-a murmurat în ureche. Te și văd acolo, pe jumătate goală în cămășuța ta de noapte, cu părul desfăcut căzându-ți peste sâni. Te iubesc. Vreau...

– Ce-ai zice să ne odihnim și să mâncăm de seară?

Mâinile i se furișau pe sub mine, prinzându-mi fesele, strângându-le, iar respirația lui fierbinte și moale o simțeam pe gât.

– Trebuie să...

– Bine, dar...

– Acum, englezoaico!

S-a ridicat brusc, îngenunchind pe pat în fața mea. Pe față i-a apărut un zâmbet vag, însă ochii lui căpătaseră un albastru intens și trădau hotărâre. Și-a

cuprins testiculele într-o mână, apoi și-a plimbat încet degetul mare pe mädular.

– În genunchi, *a nighean!* a spus încet. Imediat!

„Cuvântul potrivit“ – în lb. fr. în orig (n. tr.).

LIMITELE PUTERII

De la James Fraser, Esq., Fraser's Ridge

Pentru Lord John Grey de la Plantația Mount Josiah

14 august 1773

Milord,

Îți scriu în legătură cu noua mea funcție, mai precis, aceea de agent indian în numele Coroanei, numit în Departamentul de Sud, aflat sub conducerea lui John Stuart.

La început am avut rezerve privind numirea, dar părerea mi s-a schimbat în urma vizitei unui anume domn Richard Brown, un vecin destul de îndepărtat, și a fratelui său. Cred că domnul Higgins ți-a prezentat deja o relatare a așa-zisului lor Comitet de Salvare și scopul lor imediat de a-l aresta.

Ai auzit de asemenea organisme înființate peste noapte în Virginia. Cred că situația de acolo este, probabil, mai puțin instabilă decât aici sau decât la Boston, unde domnul Higgins a semnalat prezența lor. Sper că nu.

O persoană cu bun-simț, socotesc eu, trebuie să deplângă din principiu astfel de comitete. Scopul lor declarat este să asigure protecție împotriva vagabonzilor și bandiților și să aresteze răufăcătorii în zonele în care nu există șerif sau polițist. Cum nu există nicio lege care să reglementeze comportamentul lor decât în interes propriu, este limpede că nimic nu împiedică o miliție neorganizată legal să devină o amenințare mai degrabă la adresa cetățenilor decât la aceea a pericolelor din care ea se hrănește.

Apelul este clar, totuși, mai ales în situația în care ne aflăm aici, atât de departe de evenimente. Cel mai apropiat tribunal se află – sau se afla – la trei zile de mers călare, iar în atmosfera neliniștită care a urmat Reglementării problemele au degenerat chiar și din această stare de lucruri nemulțumitoare. Guvernatorul și consiliul său sunt permanent în conflict cu Adunarea, iar tribunalul itinerant a încetat practic să existe, nu mai sunt numiți judecători, iar în prezent nu există niciun șerif al comitatului Surry, ultimul deținător al postului demisionând după ce a fost amenințat că i se va incendia casa.

Șerifii din comitatele Orange și Rowan se laudă că sunt încă în funcții, însă corupția lor este atât de bine cunoscută, încât nimeni nu se mai poate bizui pe ei, cu excepția celor care au interese la ei.

Tot auzim de case incendiate, de atacuri violente și de alte fapte comise după acest Război al Reglementării. Guvernatorul Tryon i-a grațiat oficial pe câțiva dintre cei implicați în conflict, dar nu a făcut nimic pentru a împiedica pedepsirea lor pe plan local. Succesorul său este și mai puțin capabil să se

ocupe de asemenea lucruri, care oricum se petrec în ținuturile aflate departe de palatul lui din New Bern și, astfel, sunt mai ușor de ignorat. (Ca să îi fac dreptate, omul are, fără îndoială, necazuri mai mari de care să se ocupe.)

Cu toate acestea, deși coloniștii s-au obișnuit să se apere singuri de amenințările normale din sălbăticie, niște atacuri întâmplătoare ca acestea – și posibilitatea răzvrătirii indienilor, aflați atât de aproape de Linia Tratatului – sunt de ajuns pentru a-i stârni pe oameni și pentru a-i face să salute cu ușurare crearea oricărui organism dispus să îndeplinească rolul de protector public. Așa au apărut justițiarii comitetelor, care se bucură de apreciere, cel puțin deocamdată.

Îți dau atâtea detalii pentru a explica gândurile mele privind această numire a mea. Prietenul meu, maiorul MacDonald (fost ofițer în Regimentul 32 Cavalerie) îmi spusese că, dacă refuz să devin agent indian, îl va aborda pe domnul Richard Brown, acesta urmând să facă afaceri avantajoase cu indienii cherokee, ajungând astfel într-o poziție care să îi permită să îi cunoască și să le câștige încrederea, ceea ce ar însemna acceptarea lui de către indieni.

Felul în care i-am întâlnit pe acest domn Brown și pe fratele lui mă face să cred că perspectiva este alarmantă. Prin creșterea influenței pe care i-ar aduce-o numirea ca agent indian, poziția lui Brown în această regiune necolonizată ar putea deveni atât de dominantă, încât nimeni nu i s-ar putea opune, în cazul vreunei încercări de a se stabili aici, ceea ce, după părerea mea, este primejdios.

Dovedind multă înțelepciune, ginerele meu spune că sentimentele morale ale omului scad pe măsură ce puterea lui crește, iar eu cred că, în primul rând, frații Brown au prea puțin simț moral. S-ar putea să dau dovadă de o mândrie excesivă în ceea ce mă privește, dacă aș susține că eu sunt mai moral. Însă eu am văzut efectele distructive ale puterii asupra sufletului omului și am simțit pe pielea mea povara aceasta, lucru pe care sper că îl înțelegi, deoarece ai îndurat și tu o asemenea greutate. Totuși, dacă se poate alege între mine și Richard Brown, cred că trebuie să recurg la vechea zicală scoțiană care spune că diavolul pe care îl cunoști este mai bun decât cel pe care nu îl cunoști.

Pe de altă parte, mă neliniștește gândul că lipsesc multă vreme de acasă, din pricina noilor mele îndatoriri. Dar tot nu pot îngădui, cu conștiința împăcată, ca oamenii aflați sub protecția mea să fie supuși toanelor și posibilelor vătămări din partea Comitetului lui Brown.

Desigur, aș putea să înființez propriul meu comitet – cred că vei susține o asemenea încercare –, însă n-o voi face. Dincolo de neplăcerile și cheltuielile pe care le presupune o asemenea hotărâre, acest lucru ar fi totuna cu a le declara război deschis fraților Brown și socot că ar fi o imprudență din partea mea, îndeosebi că mă aflu deseori departe de casă, lăsându-mi familia fără apărare. Însă această nouă numire a mea îmi va spori influența și, sunt încredințat, va limita întru câtva ambițiile fraților Brown.

Așadar, luând această hotărâre, am anunțat imediat că accept numirea și am făcut prima vizită la câteva triburi cherokee, în calitate de agent indian, în luna trecută. Am fost primit cordial și sper că relațiile mele cu satele acelea vor rămâne la fel.

Voi vizita din nou triburile cherokee la toamnă. În cazul în care ai chestiuni de afaceri pe care le pot sprijini prin funcția mea, trimite-mi veste despre ele și te asigur că voi depune toate eforturile în numele tău.

Revin la chestiuni mai casnice. Mica noastră populație aproape că s-a dublat ca urmare a unui aflux de coloniști abia sosiți din Scoția. Deși foarte benefică, sosirea lor a provocat destulă agitație, deoarece nou-sosiții sunt pescari de pe coastă. Pentru ei, sălbăticia montană este plină de amenințări și mistere întruchipate de porci și de lamele plugurilor.

(În ceea ce privește porcii, nu sunt sigur, dar le împărtășesc părerile. Recent, scroafa mea albă s-a instalat sub fundația casei, iar acolo se destrăbălează în asemenea chip, încât cina ne este tulburată zilnic de zgomote diavolești, care seamănă cu sunetele scoase de suflete torturate. Acestea din urmă par sfâșiate membru cu membru și devorate de demoni aflați sub tălpile noastre.)

Pentru că am adus vorba despre lucruri diavolești, trebuie să observ că nou-sosiții sunt prezbiterieni înfocați, pentru care un papistaș ca mine este cineva cu coarne și coadă. Cred că ți-l amintești pe Thomas Christie de la Ardsmuir. În comparație cu acești domni rigizi, domnul Christie pare esența generozității și a compasiunii.

Nu mă gândisem să mulțumesc Providenței că ginerele meu este prezbiterian prin înclinație, dar acum am înțeles cât de adevărat e că Atotputernicul are planuri care depășesc înțelegerea bieților muritori ce suntem. Deși, după părerea lor, chiar și Roger MacKenzie este un libertin depravat, noii arendași reușesc măcar să stea de vorbă cu el fără să simtă nevoia de a face mici semne și gesturi menite să îl alunge pe Cel Rău, lucruri care însoțesc permanent discuțiile pe care le poartă cu mine.

Cât despre purtarea lor respectuoasă cu soția mea, ai crede că ea este Vrăjitoarea din Endor, dacă nu chiar Târfa Babilonului. Asta, pentru că ei consideră lucrurile din camera ei medicală „farmece” și s-au arătat îngroziți când au văzut intrând acolo câțiva indieni cherokee, îmbrăcați colorat pentru acea vizită, veniți să ofere lucruri misterioase precum colți de șarpe și vezici biliare de urs.

Soția mă roagă să îți comunic încântarea ei pentru complimentele ce i le-ai adresat pentru mai buna stare de sănătate a domnului Higgins și îți mulțumește pentru oferta de a-i procura substanțe medicinale de la prietenul tău din Philadelphia. Mă roagă să îți trimit o listă cu astfel de substanțe. Aruncând o privire, cred că satisfacerea dorințelor ei nu va alunga suspiciunile oamenilor-pescari, dar te rog să nu te sperii, deoarece socotesc că doar timpul și obișnuința le vor alunga spaima.

Fiica mea m-a rugat să exprim recunoștința ei pentru fosforul pe care i l-ai trimis în dar. Nu sunt convins că împărtășesc același sentiment, având în vedere că experimentele pe care le face cu acea substanță se dovedesc deocamdată incendiare. Din fericire, niciunul dintre nou-veniți nu le-a observat, pentru că, atunci, nu ar mai avea nicio îndoielă că Satana e prietenul meu și al familiei mele.

Revenind la lucruri mai vesele, te felicit pentru vinul trimis, care e cu adevărat bun. Îți trimit la schimb o carafă cu cel mai bun cidru făcut de doamna Bug și o sticlă de whisky învechit trei ani în butoaie, pe care cred că îl vei considera mai puțin corosiv pentru gât decât cel din precedenta recoltă.

Al tău supus servitor,

J. Fraser

Post-scriptum: Mi s-a comunicat că un domn a cărui descriere corespunde cu cea a unui anume Stephen Bonnet a apărut puțin în Cross Creek luna trecută. Dacă într-adevăr a fost el, afacerile lui rămân necunoscute, și pare să fi dispărut fără urmă; unchiul meu prin alianță, Duncan Innes, a făcut cercetări în ținut, dar mi-a scris că în zadar. Dacă afli ceva în această privință, te rog să mă înștiințezi neîntârziat.

VRUUM!

Din caietul de vise

Noaptea trecută am visat apă curentă. În general, asta înseamnă că am băut prea mult înainte de culcare, dar acum lucrurile erau altfel. Apa venea de la robinetul lavoarului de acasă. O ajutam pe mama să spele vasele; ea lăsa apa fierbinte să curgă peste farfuriile, apoi mi le întindea să le șterg; am simțit porțelanul încălzit prin cărpa de bucătărie și aburul pe față.

Părul ei se încrêțise mult de la umiditate, iar motivul de pe farfuriile primite cadou la nuntă era cu trandafiri mari, roz. Mama nu m-a lăsat să le spăl decât după ce am împlinit zece ani, de teamă că aș putea sparge vreuna, iar când am ajuns să le spăl, vai ce mândră am fost!

Parcă văd fiecare lucrușor din dulapul cu veselă din porțelan. Platoul pentru tort, pictat de străbunicul mamei (era artist, spunea ea, și câștigase un concurs cu el, în urmă cu o sută de ani), cele douăsprezece cupe din cristal pe care i le lăsase mama tatei, împreună cu farfuria pentru măslina, din sticlă gravată și cupa și farfuria pictate manual cu violete și margini poleite.

Stăteam în fața lui, punând deoparte vesela din porțelan – dar nu țineam porțelanurile în acel dulap, ci pe raftul de deasupra cuptorului –, și apa se revărsa din lavoarul din bucătărie, scurgându-se pe podea, făcând băltoace la picioarele mele. Apoi nivelul apei a crescut, iar eu umblam de colo colo prin bucătărie, aruncând stropi care străluceau ca farfuria din sticlă gravată. Apa devenea tot mai mare, dar nimeni nu părea să se îngrijoreze. Eu, una, nu eram îngrijorată. Apa era caldă, de fapt, fierbinte, și vedeam aburi înălțându-se din ea.

Ăsta a fost visul, dar, când m-am trezit azi-dimineața, apa din lighean era atât de rece, încât a trebuit să o încălzesc într-un vas pe foc înainte să îl spăl pe Jemmy. Când am verificat apa de pe foc îmi tot aminteam de vis și de cantitatea de apă fierbinte care curgea. Ce mă miră e că visele mele despre acea epocă par foarte vii și amănunțite; mai mult decât visele despre vremea de acum. De ce văd lucruri care nu există decât în mintea mea?

Și mă mai întreb ceva în legătură cu visele: din toate invențiile oamenilor, câte sunt create de oameni ca mine, ca noi? Câte „invenții“ sunt de fapt amintiri ale unor lucruri pe care cândva le știam? Și câți oameni ca noi există?

– Nu e chiar atât de greu să avem apă caldă curentă. În teorie.

– Nu? Așa cred și eu.

Roger auzise doar pe jumătate, pentru că era concentrat la obiectul care prindea formă sub cuțitul pe care îl mânuia.

– De fapt, ar fi o lucrare mare, oribilă. Dar ideea e simplă. Săpăm șanțuri sau construim jgheaburi, iar în situația noastră, probabil că jgheaburile...

– Ar fi?

Asta era partea spinoasă. Și-a reținut respirația, cioplinind așchii subțiri de lemn, câte una odată.

– N-avem metal, a spus Bree pe un ton răbdător. Dacă ar exista, ai putea face suficiente țevi. Dar pariez că nu există destul metal în întreaga colonie Caroline de Nord pentru conductele de care am avea nevoie ca să aducem apă de la pârau până la casa mare. Fără a mai vorbi de boiler! Iar, dacă ar exista, ne-ar costa o avere.

– Îhî.

Simțind că acela nu era răspunsul potrivit, Roger s-a grăbit să mai adauge:

– Dar există ceva metal disponibil. Alambicul lui Jamie, de exemplu.

Bree a pufnit în râs.

– Da. L-am întrebat de unde îl are și mi-a zis că l-a câștigat la un joc de loo¹⁹ pe mize mari, de la un căpitan de vapor din Charleston. Ce crezi, aș putea

călători peste șase sute de kilometri ca să mizez pe brățara mea din argint
contra o sută de metri de tablă din cupru?

Încă o așchie... două... cea mai ușoară atingere cu vârful cuțitului... aha.
Micuțul cerc a ieșit din matriță. Se rotea!

– Ăă... sigur, a răspuns el cu întârziere, dându-și seama că ea îi pusese o
întrebare. De ce nu?

Ea a izbucnit în râs.

– N-ai auzit nicio vorbă din ce-am spus, nu?

– Ba sigur că am auzit, a protestat el. Șanț, așa ai zis. Și apă. Nu-s convins că-
mi amintesc.

Ea a pufnit din nou, dar mai delicat.

– Păi, oricum, tu va trebui să faci asta.

– Ce să fac?

Roger a pipăit roata mică și a făcut-o să se învâртеască.

– Să joci. Nimeni n-o să mă lase pe mine să joc ceva cu mize mari.

– Slavă Cerului! a zis el din reflex.

– Fie-ți binecuvântată inima de prezbiterian! a spus ea îngăduitor și clătinând
din cap. Nu ești tu omul pasionat de jocuri de noroc, Roger, nu?

– A, și tu ești, presupun.

A spus-o în glumă, întrebându-se în același timp de ce simțea că remarcă ei
venise ca un reproș.

Brianna s-a mulțumit să zâmbească și buzele i s-au arcuit într-un fel care
sugera nebănuite inițiative poznașe. A avut un sentiment vag de neliniște. Ea
era amatoare de riscuri, deși până în momentul acela... Fără să vrea, a aruncat
o privire spre punctul mare, carbonizat, din mijlocul tăbliei mesei.

– A fost un accident, a vorbit ea ca să se apere.

– A, da. Bine că ți-au crescut sprâncenele la loc.

– Aproape am reușit. Încă o șarjă și...

– Așa ai zis și ultima oară.

Era conștient că se aventura pe un teren primejdios, dar nu se poate abține. Ea a respirat încet și adânc, privindu-l printre pleoapele întredeschise, ca un soldat care apreciază distanțele înainte de a folosi o piesă mare de artilerie. Apoi a părut să se gândească mai bine la ce avea să spună; trăsăturile i s-au relaxat și a întins o mână spre obiectul pe care el îl avea în palmă.

– Ce faci acolo?

– O jucărie pentru Jem. A lăsat-o să îl ia, simțind căldura dată de mândrie.

Toate roțile se învârtesc.

– E-a mea, tati?

Până atunci Jemmy se tăvălise pe podea cu motanul Adso, care îi tolera bine pe copiii mici. Însă, auzindu-și numele, a lăsat în pace pisica, iar ea a țâșnit pe fereastră și el s-a ridicat să-și vadă noua jucărie.

– O, ia te uită!

Brianna a plimbat mașinuța pe palmă și a ridicat-o, lăsând roțile să se învâртеască liber. Nerăbdător, Jem a întins mâinile după ea, trăgând de ele.

– Ușor, cu grijă! O să le smulgi! Stai, lasă-mă să-ți arăt!

Ghemuindu-se, Roger a luat jucăria și a făcut-o să se deplaseze pe pietrele vetrei.

– Vezi? Vruum! Vruum-vruum!

– Vruum! a repetat Jemmy. Lasă-mă și pe mine, tati!

Zâmbind, el i-a cedat jucăria.

– Vruum! Vruum-vruum!

Entuziasmat, băiețelul a împins mașinuța, apoi, scăpând-o din mână, a urmărit-o cu gura căscată cum a ajuns la capătul vetrei, a lovit marginea ei și s-a răsturnat. Țipând de încântare, a plecat după noua jucărie.

Roger, tot un zâmbet, s-a uitat și a văzut-o pe Brianna cu ochii după Jem, cu o expresie destul de ciudată pe față. El a simțit privirea și l-a privit.

– Vruum? a întrebat ea încet, iar Roger a simțit o tresăltare lăuntrică, de parcă ar fi primit un pumn în stomac.

– Ce e asta, tati, ce e?

Jemmy recuperase jucăria și a alergat spre el, ținând-o strâns la piept.

– E o... o...

În realitate, era o imitație nu tocmai reușită după un Morris Minor, dar cuvântul „mașină“, fără a mai vorbi de „automobil“, nu avea niciun înțeles în epocă. Iar motorul cu combustie internă, cu zgomotul lui evocator și plăcut, era la o distanță de cel puțin un veac.

– Cred că e un vruum, scumpule, a spus Bree, cu înțelegere în glas.

Roger i-a simțit greutatea mâinii odihnindu-i-se pe cap.

– Ăă... da, adevărat, a răspuns el și și-a dres glasul, care i se îngroșase. E un vrumm.

– Vruum, a zis Jemmy, fericit și a îngenuncheat ca să plimbe mașinuța pe vatră. Vruum-vruum!

Abur. Trebuia să fie abur sau ceva acționat de vânt; o moară de vânt ar fi suficientă pentru a pompa apă în sistem, dar, dacă vrea apă caldă, va exista și abur – de ce să nu îl folosesc?

Stocarea este problema. Lemnul arde și prezintă scurgeri, iar lutul nu ar rezista presiunii. Am nevoie de metal, asta e toată problema. Mă-ntreb ce-ar face doamna Bug, dacă i-aș lua cazanul pentru fiert rufe. Păi, știu cum va reacționa, iar explozia provocată de aburi nici nu s-ar compara ca tărie. Pe de altă parte, trebuie să spălăm rufe. Va trebui să visez altceva.

Joc de cărți specific secolului al XVII-lea (n. tr.).

LA FÂN

Maiorul MacDonald s-a întors în ultima zi în care se strângea fânul. Tocmai mă strecuram pe lângă casă cu un coș imens plin cu pâine, când l-am văzut aproape de drumul de coborâre, legându-și calul de un copac. Și-a ridicat pălăria spre mine și a făcut o plecăciune, după care a venit spre ușă, privind curios la pregătirile care se făceau.

Instalaserăm capre sub castani, cu scânduri deasupra drept mese, iar un șuvoi neîntrerupt de femei se foiau de colo colo ca niște furnici, între casă și curte, aducând mâncare. Soarele se pregătea să apună, iar bărbații aveau să vină curând pentru ospățul de sărbătoare, murdari, obosiți și morți de foame, dar entuziasmați după ce își încheiaseră truda.

L-am salutat pe maior printr-o mișcare din cap și am acceptat cu ușurare propunerea lui de a duce pâinea la mese în locul meu.

– E vremea fânului, nu? a spus el drept răspuns la explicația mea, iar pe fața lui bătucită a apărut un zâmbet nostalgic. Țin minte pregătirea fânului de când eram flăcău. Dar asta se întâmpla în Scoția, nu? Rar aveam o vreme atât de frumoasă pentru fân.

A ridicat ochii spre cerul vast, de un albastru perfect al zilei de august. Era cu adevărat o zi perfectă pentru strângerea fânului, fierbinte și uscată.

– E minunat, am exclamat eu, adulmecând cu încântare.

Aroma fânului proaspăt era pretutindeni; aveam grămezi din el în fiecare șopron, fiecare avea paie pe haine, iar dâre înguste se aflau peste tot. Acum mirosul de fân uscat începuse să se amestece cu cele de carne pusă la fript peste noapte, cu aroma de pâine proaspăt scoasă din cuptor și cu mirosul amețitor al

cidrului pregătit de doamna Bug. Marsali și Bree îl aduceau în urcioare de la casa de primăvară, unde se răcise, împreună cu lapte bătut și bere.

– Constat că am ales bine momentul sosirii, a remarcat maiorul, urmărind cu ochi aprobatori toate acele eforturi.

– Dacă ai venit să mănânci, da, am spus, destul de amuzată. Dacă ai venit să discuți cu Jamie, va trebui să aștepti până mâine.

S-a uitat la mine nedumerit, dar n-am găsit prilejul să-l întreb cu ce treburi venise, pentru că am observat altă mișcare pe drum. Văzând direcția în care priveam, maiorul s-a întors și s-a încruntat vag.

– A, păi, e omul însemnat pe față, a spus el dezaprobat și rezervat. L-am văzut tocmai la Coppersville, dar el m-a zărit primul și s-a ferit de mine. Vreți să-l izgonesc, doamnă?

A lăsat jos coșul cu pâine și tocmai își așeza mai bine centura de care avea prinsă sabia, când eu l-am prins de mână.

– Nu, domnule maior, am răspuns eu tăios. Domnul Higgins ne este prieten. Mi-a aruncat o privire fără să clipească, apoi și-a lăsat mâna în jos.

– Desigur, cum doriți, doamnă Fraser, a spus el cu răceală și, ridicând coșul, s-a îndreptat spre mese.

Dând ochii peste cap de exasperare, m-am dus să îl întâmpin pe nou-venit. Era clar că Bobby Higgins putea merge alături de maior pe drumeagul spre Ridge; dar era la fel de clar că el preferase să n-o facă. Am constatat că se mai obișnuise cu catării; călărea unul și conducea altul, încărcat cu o diversitate promițătoare de coșuri și cutii.

– Complimente din partea domniei sale, doamnă, a zis el, salutându-mă militărește în timp ce cobora de pe șa.

Cu coada ochiului l-am văzut pe MacDonald urmărindu-ne și am observat mica tresărire de recunoaștere când a băgat de seamă salutul tipic militar. Așadar, acum știa că Bobby fusese soldat și fără îndoială că va dori foarte

curând să îi cunoască trecutul. Mi-am reținut un oftat; nu aveam cum să repar lucrurile; ele trebuiau să se rezolve de la sine – dacă era ceva de rezolvat.

– Arăți bine, Bobby, am comentat zâmbind, imediat ce neliniștea s-a risipit. Sper că n-ai mai avut dificultăți din cauza mersului călare.

– A, nu, doamnă! a zâmbit el încântat. Și n-am mai căzut niciodată de când am plecat de aici!

Pentru el, să cadă însemna să leșine și de aceea l-a felicitat pentru starea sănătății lui, urmărindu-l în timp ce descărca lucrurile de pe catârul de povară cu o pricepere deosebită. Chiar arăta mult mai bine; rozaliu la față și cu pielea curată ca a unui copil, mai puțin însemnul respingător de pe obraz.

– Cel cu veston roșu, a spus el, părând neliniștit când a așezat jos o cutie. Vă e cunoscut, doamnă?

– Acela e maiorul MacDonald, am spus eu, având grijă să nu mă uit în direcția în care se afla acesta, simțindu-i privirea sfredelitoare în spinare. Da... face unele lucruri pentru guvernator, așa cred. Nu-i din armata regulată, adică. E ofițer cu jumătate de soldă.

Informația a părut să alunge puțin din îngrijorarea lui Bobby. A respirat adânc, de parcă ar fi vrut să zică ceva, apoi s-a răzgândit. A dus o mână pe sub cămașă și a scos o scrisoare sigilată, pe care mi-a întins-o.

– Asta este pentru dumneavoastră, a explicat el. De la domnia sa. Domnișoara Lizzie e cumva prin preajmă?

Căuta deja din ochi grupul de fete și femei care pregăteau mesele.

– Da, ultima oară am văzut-o în bucătărie, i-am răspuns, simțind un mic fior de neliniște furișându-se de-a lungul șirei spinării. Apare ea într-o clipă. Dar... să știi că e promisă, Bobby. Logodnicul ei va veni la masă cu prietenii lui.

M-a privit în ochi cu o dulceață de neînchipuit.

– A, da, doamnă, știu. Doar că mă gândeam să îi mulțumesc pentru bunătatea ei când am fost ultima oară aici.

– Aha, am spus eu, nicidecum încrezătoare în acel zâmbet. Bobby era un flăcău foarte atrăgător, chiar dacă nu mai vedea cu un ochi, și fusese soldat. Păi... cum zici.

Înainte de a apuca să mai spun ceva, am auzit mai multe voci răzbătând printre copaci. Nu era neapărat un cântec, ci mai curând o incantație ritmică. Nu mi-am dat seama ce era – am auzit o mulțime de „Ho-ro!” în gaelică și altele asemenea –, dar toți păreau să cânte prietenește.

Strângerea fânului era ceva nou pentru proaspeții arendași, mai obișnuiți să curețe varecul decât să taie iarba cu secerile. Jamie, Arch și Roger îi conduseseră însă, iar mie mi se ceruse să cos cel puțin șase răni minore, de aceea am presupus că operațiunea fusese un succes – nimeni nu-și retezase mâna sau laba piciorului, avuseseră loc câteva certuri, dar nu bătăi cu pumni, și nu se înregistrase o cantitate mai mare decât de obicei de fân călcat în picioare sau distrus.

Toți păreau binedispuși când au pătruns în curtea interioară, uzi fleșcă, scâldați în sudoare și însetați ca niște bureți. Jamie se afla în mijlocul lor, râzând și împleticindu-se când cineva l-a îmbrâncit. El m-a zărit și pe fața lui arsă de soare a apărut un zâmbet larg. După câțiva pași, a ajuns la mine, m-a ridicat în aer într-o îmbrățișare exuberantă și i-am simțit corpul mirosind a fân, cai și sudoare.

– Am terminat, Dumnezeule! a spus și m-a sărutat cu un țocăit. Iisuse, simt nevoia să beau ceva. Și nu, asta nu-i o blasfemie, Roger, a adăugat, uitându-se în spate. E recunoștință pornită din inimă și dintr-o nevoie disperată, înțelegi?

– Da. Însă întâi să rezolvăm lucrurile importante, nu?

Roger apăruse în urma lui Jamie, având vocea atât de răgușită, încât abia s-a auzit în vacarmul acela. Făcând o grimasă, Roger a înghițit în sec.

– A, da.

Jamie a aruncat o privire spre Roger, evaluând situația, apoi a ridicat din umeri și a pășit spre mijlocul curții.

– *Eisd ris! Eisd ris!* a răcnit Kenny Lindsay, văzându-l.

Evan și Murdo i s-au alăturat, bătând din palme și strigând „Ascultați-l!“ atât de tare, că mulțimea a tăcut, devenind atentă.

Rostesc rugăciunea cu gura mea,

Rostesc rugăciunea din inima mea,

Rostesc rugăciunea către Tine,

O, mână vindecătoare, o Fiul Domnului mântuirii noastre.

Nu a ridicat glasul prea mult față de nivelul la care vorbea de obicei, dar toți au tăcut imediat, astfel încât cuvintele i s-au auzit clar:

Tu, Dumnezeule, stăpân al îngerilor,

Răspândește asupra mea roba Ta;

Ferește-mă de foametea de orice fel,

Eliberează-mă de orice formă de spectru.

Întărește-mă în fiecare faptă bună a mea,

Păzește-mă în fiecare situație grea,

Și păzește-mă de orice dușmănie față de altul.

S-a auzit un zvon aprobator din mulțime. I-am văzut pe câțiva dintre oamenii-pescari înclinând capul, deși au rămas cu ochii la Jamie.

Vino Tu, între mine și toate lucrurile rele,

Vino tu, între mine și toate lucrurile meschine,

Vino Tu, între mine și toate lucrurile îngrozitoare

Venind întunecat spre mine.

O, Dumnezeu al celor slabi,

O, Dumnezeu al celor umili,

O, Dumnezeu al celor drepți,

Ocroțește-ne căminele:

Tu ești acela care ne cheamă

Cu glasul slavei,

Cu glasul iertării

A iubitului Tău Fiu.

Am aruncat un ochi spre Roger, care dădea aprobator din cap, ca și ceilalți oameni. Evident, amândoi se pusese de acord. Inteligentă mișcare; va fi o rugăciune cunoscută ca formă de oamenii-pescari și nu avea nimic catolic.

Aproape fără să își dea seama, Jamie și-a desfăcut brațele, iar adierea de vânt a făcut să îi fluture cămașa umedă de sudoare când și-a ridicat fața spre cer, iluminată de bucurie.

O, fie să-mi gălesc odihna veșnică

În casa treimii Tale,

În raiul celor buni,

În grădina însorită a iubirii Tale!

– Amin! a răcnit Roger cât de tare a putut, după care au urmat murmure recunoscătoare de „amin“ în toată curtea.

Apoi maiorul MacDonald a ridicat cana cu cidru, a strigat „*Slainte!*“ și a golit-o. După aceea toată lumea a purces să petreacă. M-am trezit stând pe un butoi, cu Jamie pe iarbă, la picioarele mele, cu un platou cu mâncare și cu o cană cu cidru.

– A sosit Bobby Higgins, i-am spus când l-am zărit pe acesta în mijlocul unui mic grup de tinere admiratoare. Ai văzut-o pe Lizzie?

– Nu, a spus el, reținându-și un căscat. De ce?

– A vrut în mod deosebit să o vadă.

– Atunci, sunt convins c-o va găsi. Englezoaico, nu vrei puțină friptură?

A ridicat o coastă mare și a înălțat întrebător din sprâncene.

– Am mâncat câte ceva, l-am asigurat, după care el a mușcat imediat cu hotărâre, mâncând ca și cum ar fi fost flămând de o săptămână.

– Ai stat de vorbă cu maiorul MacDonald?

– Nu, a răspuns el cu gura plină, după care a înghițit. Să aibă răbdare. Uite-o pe Lizzie cu frații McGillivray.

Asta m-a liniștit. Cei din neamul McGillivray, mai ales *Frau* Ute, vor descuraja orice atenție nedorită față de nora pe care și-o doreau. Lizzie flecărea și râdea cu Robin McGillivray, care-i zâmbea ca un părinte, în vreme ce fiul lui, Manfred, mânca și bea cu o poftă de neoprit. Am văzut că *Frau* Ute e cu ochii numai pe tatăl lui Lizzie, care stătea pe veranda din apropiere, lângă o doamnă de origine germană, cu o față destul de neatrăgătoare.

– Cine e femeia de lângă Joseph Wemyss? am întrebat eu, împungându-l pe Jamie cu genunchiul pentru a-i atrage atenția.

El a strâns pleoapele ca să își ferească ochii de lumina puternică a soarelui, apoi a ridicat din umeri.

– Nu știu. E nemțoaică și cred că a venit cu Ute McGillivray. O fi o pețire, ce zici?

Și-a înclinat cana spre gură și a băut, oftând extaziat.

– Așa crezi?

M-am uitat cu interes la femeia necunoscută. Părea să se înțeleagă foarte bine cu Joseph și el cu ea. Fața lui uscățivă era luminată în timp ce gesticula, explicându-i ceva, iar ea, cu un zâmbet pe buze, își ținea capul acoperit de o eșarfă aplecat spre el.

Nu aprobam mereu metodele folosite de Ute McGillivray, de-o forță aproape nimicitoare. Însă mă vedeam silită să admir complexitatea deosebită a planurilor ei. Lizzie și Manfred aveau să se căsătorească în primăvara următoare și mă întrebam cum se va descurca Joseph după aceea, căci Lizzie era viața lui. Putea locui cu ea după căsătorie. Ea și Manfred vor sta în casa mare a familiei McGillivray și mi-am imaginat că vor găsi loc și pentru Joseph. Cu toate astea, el va fi sfâșiat de regrete, pentru că nu ar fi dorit să ne părăsească – și, deși orice om în putere era de folos într-o gospodărie, el nu era nicidecum fermier, nici fierar, ca Manfred și tatăl lui. Însă dacă s-ar fi căsătorit și el...

Am aruncat o privire spre Ute McGillivray și am observat că îi urmărea pe domnul Wemyss și iubita lui cu mulțumirea unui păpușărese ale cărei marionete dansează exact cum le cântă ea. Cineva lăsase o carafă cu cidru lângă noi. Am umplut din nou cana lui Jamie, apoi pe a mea. Era minunat, de culoarea chihlimbarului închis, dulce și înțepător, parcă te pișca de limbă ca un șarpe. Am lăsat lichidul rece să alunece pe gâtlej și să îmi înflorească în cap ca o floare tăcută.

Se vorbea și se râdea mult și am observat că, deși noii arendași continuau să stea cu familiile lor, acum au început să se amestece printre alții, pentru că bărbații care lucraseră cot la cot două săptămâni păstrasera relațiile cordiale, această curtoazie fiind alimentată și de cidru. Mai toți noii arendași considerau vinul o batjocură, iar băuturile tari – whisky, rom sau coniac –, scandaloase astfel că toată lumea bea bere și cidru. Cidrul era ca un aliment, așa îmi spusese o femeie, care îi întinsese cana fiului ei mic. Credeam că după jumătate de oră, sorbind lent, vor pica toți ca muștele.

Jamie a scos un sunet de amuzament și m-am uitat la el. A făcut semn din cap spre latura cealaltă a curții și, privind într-acolo, l-am văzut că Bobby Higgins se desprinsese de admiratoarele lui și printr-un truc de alchimist reușise să o scoată pe Lizzie din mijlocul fetelor McGillivray. Acum stăteau de vorbă la umbra unui castan.

Am întors privirea spre cei din neamul McGillivray. Manfred stătea rezemat de fundația casei, cu capul bălăbănindu-i-se deasupra unei farfurii. Tatăl lui se ghemuise lângă el, pe jos, și sforăia netulburat. Fetele flecăreau în jurul lor, oferindu-și una alteia mâncare peste capetele soților, cu toții adormiți. Ute se mutase pe verandă și discuta cu Joseph și însoțitoarea lui. M-am uitat iar spre Lizzie și Bobby, care discuta și păstrau o distanță respectuoasă între ei. Însă mai era ceva în felul în care el se apleca spre ea și în felul în care ea se întorcea pe jumătate față de el, apoi revenind, netezind un pliu al rochiei cu o mână...

– Vai de mine! am exclamat.

M-am mișcat puțin, dând să mă ridic, dar nefiind sigură că ar trebui să mă duc la ei să-i întrerup. La urma urmei, erau în văzul tuturor, și...

– „Trei lucruri mi se par minunate, ba chiar patru, pe care nu le pot pricepe“, spune profetul.

Jamie m-a strâns de coapsă și am observat că și el se uita printre gene la cei doi de sub castan.

– „Calea vulturului pe cer, urma șarpelui pe stâncă, mersul corabiei în mijlocul mării și calea omului la o fecioară”²⁰, a continuat.

– Deci nu mi s-a părut, am spus eu sec. Crezi c-ar fi bine să intervin?

A inspirat adânc și s-a îndreptat de spate, clătinând energic pentru a se trezi.

– A, nu, englezoaico. Dacă micuțul Manfred nu se deranjează să-și păzească femeia, nu e cazul s-o faci tu în locul lui.

– De acord. Mă gândeam numai că dacă-i vede Ute... sau Joseph...

Nu aveam de unde să știu cum va reacționa domnul Wemyss, dar Ute sigur avea să facă o scenă.

– A! a clipit Jamie și s-a legănat. Da, cred că ai dreptate.

A întors capul și a căutat din ochi, l-a zărit pe Ian și apoi a înălțat bărbia în semn de chemare. Cu un aer visător, Ian stătea răsfirat pe iarbă, aproape de noi, alături de o grămăjoară de coaste pline de grăsime, dar s-a rostogolit și s-a târât îndatoritor spre noi.

– Da? a făcut el.

Părul castaniu și des îi ieșise din legătură și câteva șuvițe îi stăteau răzvrătite, iar restul îi căzuseră peste un ochi, făcându-l să nu arate prea bine.

Jamie i-a făcut semn din cap către castan.

– Du-te și roag-o pe Lizzie să îți bandajeze mâna, Ian.

El s-a uitat somnoros la mână; avea o zgârietură proaspătă în palmă, dar sângele se închegase de mult. Apoi a privit în direcția indicată de Jamie.

– Aha! a făcut el.

A rămas pe mâini și genunchi, și-a îngustat ochii gânditor, apoi s-a ridicat încet și și-a scos legătura de păr. Nepăsător, și-a dat părul peste cap și a pornit în direcția castanului.

Eram prea departe ca să aud ce vorbesc, dar, de văzut, am văzut. Bobby și Lizzie s-au despărțit ca apele Mării Roșii când Ian, înalt și deșirat, a ajuns hotărât între ei. Cei trei au discutat calm câteva momente, apoi Lizzie și Ian au plecat spre casă. Lizzie i-a făcut lui Bobby un semn dezinvolt cu o mână și a

aruncat o privire peste umăr. Bobby s-a uitat în urma ei, legănându-se gânditor pe călcâie, apoi a clătinat din cap și s-a îndreptat spre locul în care era cidrul. Licoarea începea să își facă efectul. Mă așteptam ca fiecare bărbat de acolo să cadă ca secerat până se întunecă; la vremea cositului, de extenuare, adormeau de obicei cu farfuriile în față. Așa însă, încă sporovăiau și râdeau, dar lumina plăcută a crepusculului ce pătrundea pe ușă lăsa la vedere un număr crescând de bărbați întinși pe iarbă.

Rollo rodea mulțumit din oasele lăsate de Ian. Brianna era ceva mai departe; Roger stătea cu capul în poala ei, dormind dus. Avea gulerul cămășii desfăcut, iar cicatricea zimțată rămasă după ce i se vindecase rana de la ștreang era încă vizibilă pe gât. În timp ce îi mângâia părul negru și lucios și îi scotea fire de fân din el, Bree mi-a zâmbit. Jeremy nu era prin preajmă și nici Germain, am observat eu după ce am privit repede în jur. Din fericire, fosforul era ținut sub cheie pe raftul cel mai de sus al dulapului meu. Jamie și-a lăsat capul cald și greu pe coapsa mea, eu mi-am lăsat o mână pe părul lui și am răspuns zâmbetului Briannei. L-am auzit pufnind slab și m-am uitat în direcția în care privea.

– Pentru un ghemotoc de fată, Lizzie a noastră stârnește multe necazuri, a comentat el.

Bobby Higgins stătea lângă o masă și bea cidru și, evident, nu știa că era urmărit de gemenii Beardsley. Amândoi se furișau ca niște vulpoi prin pădure, nu chiar invizibili, apropiindu-se de el din direcții diferite. Unul dintre ei – probabil Jo – a apărut pe neașteptate lângă Bobby, făcându-l să tresară și să verse din băutură. Ștergându-și pata umedă de pe cămașă, s-a încruntat, în timp ce Jo s-a aplecat spre el, rostind amenințări și avertismente. Parcă ofensat, Bobby i-a întors spatele, doar că s-a trezit față în față cu Kezzie.

– Nu sunt convins că Lizzie face necazuri, am spus eu ca să o apăr. La urma urmei, n-a făcut decât să stea de vorbă cu el.

Bobby se înroșea vizibil. A așezat pe masă cana din care băuse și s-a sumețit puțin, făcând o mână pumn. Frații Beardsley l-au încolțit și mai mult, cu intenția clară de a-l sili să intre în pădure. Uitându-se precaut când la unul, când la celălalt, el a făcut un pas înapoi, rezemându-se cu spatele de trunchiul gros al unui copac. Am coborât ochii; Jamie urmărea scena printre gene, cu o expresie de detașare visătoare. A oftat adânc, a închis ochii și s-a înmuiat complet, lăsându-și toată greutatea pe coapsa mea.

Motivul acelei bruște retrageri în somn a apărut peste o secundă: îmbujorat de la mâncare și cidru, cu vestonul roșu strălucindu-i ca un cărbune înroșit în lumina apusului, MacDonald se apropia de noi. A privit spre Jamie, care dormita liniștit, rezemat cu capul de piciorul meu, și a clătinat din cap. A întors încet capul, urmărind scena.

– Groaznic! a exclamat blând. Vă spun, doamnă, am văzut câmpuri de luptă unde nu exista așa măcel.

– A, da?

Apariția lui îmi distrăsese atenția, dar, auzind cuvântul, am privit din nou spre locul în care se aflase Bobby. El și cei doi gemeni dispăruseră, mistuindu-se ca niște fuioare de ceață în asfințit. Ei bine, dacă se băteau ca chiorii în pădure, eram sigură că vom afla curând.

Cu o ușoară ridicare din umeri, MacDonald s-a aplecat, l-a prins pe Jamie de umeri și l-a ridicat de pe mine, lăsându-l apoi să se întindă pe iarbă cu o mișcare surprinzător de delicată.

– Îmi dați voie? a întrebat el politicos, iar după ce am încuviințat s-a așezat alături de mine, de cealaltă parte, prinzându-și brațele în jurul genunchilor.

Ca întotdeauna, era îmbrăcat decent, cu perucă și tot ce mai trebuie, însă gulerul cămășii îi era murdar, iar poalele vestonului erau zdrențuite și stropite de noroi.

– Ai mers mult zilele astea, domnule maior, nu? am întrebat eu, încercând să înfirip o conversație. Arăți cam obosit, dacă-mi permiți.

Îl surprinsesem în mijlocul unui căscat; a înghițit ca să îl ascundă, apoi a clipit și a râs.

– Da, doamnă. Am stat în șa aproape toată luna și am avut parte de un pat doar o noapte din trei.

Arăta extenuat chiar și în lumina blândă a apusului, ridurile i se adânciseră, iar pielea de sub ochi îi atârna, umflată și pătată. Nu era un bărbat frumos, însă, în mod normal, avea o siguranță de sine impertinentă care îl făcea să capete un aer atrăgător. Acum arăta ce era de fapt: un soldat cu jumătate de soldă, spre cincizeci de ani, neavând o slujbă regulată într-un regiment, zbătându-se să stabilească legături cât de firave, care să îl facă să sperie că va fi promovat.

În mod normal, nu aș fi discutat cu el despre treburile lui, însă compasiunea m-a îndemnat să îl întreb:

– Lucrezi mult pentru guvernatorul Martin în prezent?

El a confirmat cu o mișcare din cap și a mai luat o gură de cidru, după care a inspirat adânc.

– Da, doamnă. Guvernatorul a fost îndeajuns de amabil să mă însărcineze să îi aduc vești din zonele izolate și mi-a făcut favoarea deosebită de a-mi accepta din când în când recomandările.

A aruncat o privire spre Jamie, care se ghemuise ca un arici și sforăia, de aceea a zâmbit.

– Cu privire la numirea soțului meu ca agent indian? Noi vă mulțumim, domnule maior.

A făcut un semn de respingere cu mâna.

– A, nu, doamnă. Asta n-a avut nicio legătură cu guvernatorul, doar indirect. Asemenea numiri stau în puterea superintendentului Departamentului de Sud. Deși este, bineînțeles, o chestiune de interes pentru guvernator, a adăugat el, luând încă o gură de cidru, să afle știri despre indieni.

– Sunt sigură că-ți va povesti tot mâine-dimineată, am spus, făcând semn din cap către Jamie.

– Desigur, a răspuns, apoi a ezitat un moment. Oare... domnul Fraser a menționat în discuțiile din sate... S-a vorbit despre... incendieri?

M-am ridicat mai dreaptă, iar amețeala de la cidru mi-a dispărut brusc.

– Ce s-a întâmplat? Au mai fost și altele?

El a dat din cap afirmativ, apoi și-a trecut obosit o palmă peste față, iar firele din barba nerasă au foșnit.

– Da, două, dar într-un caz a ars doar un hambar, mai jos de Salem. Una a frăției moravilor. Și, din câte am aflat despre incident, autorii au fost probabil unii dintre prezbiterienii irlandezi-scoțieni care s-au așezat în comitatul Surry. Acolo există un predicator ticălos, care i-a ațâțat împotriva moravilor, păgâni care nu cred în Dumnezeu...

A zâmbit brusc, apoi a redevenit serios.

– În comitatul Surry clocotesc tulburări de luni întregi. Frăția chiar a trimis o petiție la guvernator să redeseneze hotarele, astfel încât să îi plaseze în comitatul Rowan. Granița dintre Surry și Rowan trece exact peste pământurile lor, înțelegeți? Iar șeriful din Surry este...

– Probabil nu prea dornic să-și facă datoria, așa cum s-ar cuveni? am sugerat eu. Cel puțin în ceea ce îi privește pe moravi?

– E văr cu predicatorul, a spus MacDonald și a golit cana. Apropo, n-ați avut niciun necaz cu arendașii? a adăugat, lăsând cana.

A zâmbit strâmb și s-a uitat spre ușă, unde câteva femei formaseră un grup și discutau aprins, în timp ce soții le dormeau la picioare.

– S-ar părea, a continuat, că i-ați făcut să se simtă bine.

– Păi, sunt prezbiterieni și chiar foarte înfocați, dar încă n-au încercat să ne incendieze casa.

Am aruncat o privire spre verandă, unde încă se aflau domnul Wemyss și însoțitoarea lui, vorbind cu capetele plecate. Mi s-a părut că domnul Wemyss e

singurul bărbat treaz de-a binelea, la care se adăuga maiorul. Doamna era, clar, nemțoaică, dar în niciun caz moravă. Femeile acelea rar se căsătoreau cu bărbați din afara comunității lor și nici nu călătoreau prea departe de casă.

– Doar dacă nu crezi că prezbiterienii au alcătuit o bandă ca să curețe ținutul de papistași și luterani și *nu* crezi asta, nu?

Maiorul a zâmbit vag, dar fără prea mult umor.

– Nu. La o adică, și eu am crescut ca prezbiterian, doamnă.

– Aha, am făcut eu. Încă o picătură de cidru, domnule maior?

Cu unele rezerve, a ridicat cana.

– Celălalt incendiu, acela seamănă cu celelalte, a comentat el, preferând să ignore elegant remarca mea. O gospodărie izolată. Un bărbat care trăia singur. Dar asta a fost dincolo de Linia Tratatului.

A spus-o cu subînțeles și m-am uitat fără să vreau la Jamie.

– Îl voi întreba pe soțul dumneavoastră mâine-dimineață, doamnă, a zis MacDonald, interpretându-mi corect privirea. Dar poate ați auzit chiar dumneavoastră unele referiri la...

– Amenințări voalate de la o căpetenie a Păsării Zăpezii, am mărturisit eu. I-a scris lui John Stuart despre ele. Dar n-a fost nimic clar. Când a avut loc ultima incendiere?

– Greu de spus, a ridicat el din umeri. Am aflat de ea acum trei săptămâni, însă omul care mi-a povestit aflate cu o lună înainte și nu văzuse totul cu ochii lui, ci doar auzise de la altcineva.

S-a scărpinat gânditor la falca de jos.

– Poate c-ar fi bine să mergă cineva acolo ca să inspecteze locul.

– Îhî... am spus eu, fără să mă deranjez să îmi ascund neîncrederea. Și crezi că asta ar fi treaba lui Jamie, nu?

– N-aș putea fi atât de impertinent încât să îi dau sarcini, doamnă, a replicat el, cu o undă de zâmbet. Dar i-aș sugera că situația ar putea prezenta interes, înțelegeți?

– Da, așa să procedați, am mormăit eu.

Jamie își planificase încă o deplasare rapidă spre satele tribului Păsării Zăpezii, între recolta grânelor și anotimpul rece. După părerea mea, ideea de a merge în satul acela pentru a întreba căpetenia Pasărea-care-cântă-dimineța era mai mult decât riscantă.

O adiere răcoroasă m-a înflorat și am înghițit ce mai rămăsese din cidru în cană, brusc regretând că nu e arșiță. Soarele apusese de tot, iar aerul se răcorise, dar nu asta mă făcea să simt frigul din sânge. Ce se întâmpla dacă bănuielile lui MacDonald se dovedeau corecte? Dacă indienii cherokee dăduseră foc la gospodăria? Iar dacă Jamie apărea acolo, punând întrebări incomode... Am privit spre casa care se înălța solidă și senină, cu ferestrele luminate de lumânări, ca un bastion profilat pe fundalul pădurii.

Cu mare durere am aflat vestea morții lui James MacKenzie Fraser și a soției sale, Claire Fraser, într-un incendiu care le-a distrus casa...

Licuricii apăreau ca niște scântei verzi și reci în umbre și, fără să vreau, am ridicat privirea și am văzut alte scântei, roșietice și galbene, țâșnind din hornul casei. Când mă gândeam la extrasul acesta înspăimântător dintr-un ziar – deși mă străduiam să nu fac asta și să nu număr zilele dintre acum și 21 ianuarie 1776 – aveam impresia că incendiul se produsese în urma unui accident. Asemenea accidente erau mai mult decât obișnuite, fiind declanșate de focuri de vatră care ard prea intens, lumânări răsturnate, la flăcări stârnite de furtunile cu fulgere din timpul primăverii. Până în clipa aceea, nu mă gândisem că ele pot fi urmarea unui act deliberat, menit săucidă.

Mi-am mișcat piciorul să îl îmboldesc pe Jamie. El s-a scuturat în somn, a întins o mână și m-a cuprins de o gleznă, după care, cu un gemăt de satisfacție, s-a cufundat din nou în somn.

– *Slăinte*, a îngăimat maiorul și și-a golit cana.

Pildele lui Solomon, 30:18 (n. tr.).

DARURI PRIMEJDIOASE

Stârniți de veștile aduse de maiorul MacDonald, Jamie și Ian au plecat peste două zile într-o scurtă vizită la tribul Păsării-care-cântă-dimineța, iar maiorul s-a dus într-una dintre misterioasele lui misiuni, lăsându-mă cu Bobby Higgins drept ajutor.

Muream de curiozitate să scotocesc prin cutiile aduse de acesta, dar, din varii motive – scroafa albă care voia să-l mănânce pe Adso ca o dementă, o capră care avea o infecție la ugere, un mucegai verzui, ciudat, ce pătrunsese în ultima șarjă de cașcaval, terminarea unei bucătării de vară, foarte necesară, și, între altele, o discuție foarte fermă cu gemenii Beardsley despre cum trebuie tratați oaspeții –, a trecut mai bine de o săptămână până să găsesc răgazul de a desface darurile de la lordul John și de a-i citi scrisoarea.

4 septembrie 1773

De la Lordul John Grey, Plantația Mount Josiah

Pentru doamna James Fraser

Scumpă doamnă,

Sper că lucrurile pe care vi le-am trimis au ajuns neatînse. Domnul Higgins a fost cam agitat, știind că duce ulei de vitriol, întrucât am înțeles că a avut o experiență neplăcută legată cu această substanță, însă noi am împachetat recipientul cu grijă, lăsându-l sigilat, așa cum a sosit din Anglia.

După ce am examinat splendidele desene pe care mi le-ați trimis – oare am descoperit mâna elegantă a ficei dumneavoastră? –, am mers la Williamsburg pentru a mă consulta cu un renumit fabricant de sticlă, care trăiește acolo sub numele (neîndoielnic fabulos) de Blogweather. Domnul Blogweather a afirmat că Retorta Pelican va fi simplitatea întruchipată, nici pe departe o punere la încercare a priceperii sale, însă a fost încântat de cerințele aparatului de distilare, îndeosebi de serpentina detașabilă. El a înțeles imediat necesitatea unei asemenea componente, în caz că se sparge, de aceea a prelucrat trei.

Vă rog să le considerați pe toate un cadou, o dovadă absolut neînsemnată a recunoștinței mele pentru nenumăratele gesturi de bunătate atât față de mine, cât și față de domnul Higgins.

Servitorul dvs. cel mai umil și supus,

John Grey

Post-scriptum: Până acum mi-am stăpânit curiozitatea obișnuită, dar îndrăznesc a spera că, probabil, cu prima ocazie, mi-o veți satisface, explicându-mi scopul în care doriți să folosiți aceste lucruri.

Lucrurile fuseseră împachetate cu mare grijă. După ce le-am deschis, cutiile s-au vădit a fi umplute cu o mare cantitate de paie, iar înăuntru piesele din sticlă și vasele sigilate sclipeau, păzite ca niște ouă ale păsării roc.

– Să fim atenți cu acela, doamnă, ați înțeles? a spus Bobby cu un aer îngrijorat când am ridicat recipientul scund și greu, din sticlă cafenie, cu dopul asigurat cu un sigiliu din ceară roșie. Înăuntru e ceva cumplit de dăunător.

– Da, știu.

Ridicându-mă pe vârfuri, am așezat sticla pe un raft de sus, departe de copiii curioși și de pisică.

– Bobby, ai văzut cum se folosește?

A strâns din buze și a clătinat din cap.

– N-aș zice că știu la ce folosește, doamnă. Dar am văzut ce e în stare să *facă*. Am cunoscut o fată din... Londra, când așteptam corabia care să ne ducă în America. Jumătate din fața ei era frumoasă și netedă ca o floare, iar cealaltă era atât de mâncată, că abia te puteai uita la ea. Ca și cum ar fi fost topită de foc, dar ea a spus că era „vitriol“.

A aruncat o privire spre recipient și a reușit cu greu să își înghită nodul din gât.

– Cică o altă târfă îi aruncase asta în față din gelozie, a continuat.

A clătinat din cap iar, a oftat, apoi a pus mâna pe mătură ca să strângă paiele împrăștiate.

– Ei, nu trebuie să-ți faci griji, l-am asigurat. Nu-mi propun să arunc așa ceva în fața nimănui.

– A, nu, doamnă, a spus el de-a dreptul șocat. Nici nu m-aș fi gândit!

Nu i-am luat în seamă cuvintele, pentru că eram prea ocupată să descopăr celelalte comori.

– O, ia te uită! am exclamat eu încântată.

Țineam în mâini rodul priceperii domnului Blogweather: un glob din sticlă, cât capul meu, suflat până căpătase o simetrie perfectă, în care nu se vedea nici măcar o bulă de aer. Sticla avea o ușoară nuanță albastruie și mi-am văzut în ea propriul chip, distorsionat, cu nasul lat și cu ochi cât cepele, ca de sirenă.

– Da, doamnă, a spus Bobby, uitându-se atent la retortă. E... ăă... mare, nu?

– E perfect. Absolut perfect!

În loc să fie tăiat curat din țeava sticlarului, gâtul globului era tras în afară, devenind un tub cu pereți de cam cinci centimetri lungime și doi centimetri în diametru. Marginile și suprafața interioară fuseseră... șlefuite? Piliate? Nu aveam idee ce reușise să facă domnul Blogweather, dar rezultatul era o suprafață opacă și mătăsoasă, care avea să se închidă etanș când o piesă similară era introdusă în acel gât.

Îmi transpiraseră palmele de emoție și agitație, ca nu cumva să scap din mâini prețiosul obiect. Am prins un pliu al șorțului în jurul lui și l-am întors înapoi și încolo, întrebându-mă unde o fi cel mai bine să îl păstrez. Nu mă așteptasem la un glob atât de mare. Voi avea nevoie de Bree sau de un bărbat ca să îmi facă un postament potrivit pentru el.

– Trebuie să stea deasupra unui foc mic, am explicat eu, privind încruntată spre micul coș pentru jar pe care îl foloseam pentru a fierbe diverse lichide. Însă temperatura este importantă. Ar fi greu ca un strat de cărbuni să păstreze o temperatură constantă.

Am așezat globul mare, din sticlă în dulap, după un rând de sticle care să-l apere.

– Va trebui să fie o lampă cu alcool, dar e mai mare decât mi-aș fi închipuit, așa că o să am nevoie de o lampă măricică pentru a-l încălzi...

Mi-am dat seama că Bobby nu era atent la bolboroselile mele, pentru că se întâmpla ceva afară. Se încruntase, de aceea am ajuns în spatele lui ca să mă uit pe fereastră și să văd despre ce era vorba.

Ar fi trebuit să bănuiesc: Lizzie Wemyss era pe iarbă și bătea untul sub castan, iar Manfred McGillivray era cu ea. Am aruncat o privire spre cei doi, prinși într-o discuție animată, apoi am observat trăsăturile sumbre ale lui Bobby. Mi-am dres glasul.

– Bobby, ce-ar fi să deschizi și cealaltă ladă?

– Poftim?

El rămăsese cu ochii la perechea de afară.

– Lada, am repetat răbdătoare. Aceea, am spus, și am atins-o cu vârful piciorului.

Am scos restul obiectelor din sticlă din lada desfăcută, scuturându-le de paie și așezând cu atenție globuri, baloane, retorte și serpentine în dulapul înalt, dar am rămas cu ochii la Bobby în tot acest timp, gândindu-mă la situația nou apărută. Nu crezusem că sentimentele lui pentru Lizzie sunt mai mult decât o atracție de moment. Iar acum nu mai era vorba de așa ceva, am ținut să îmi spun. Dar dacă era... Fără să vreau, am aruncat iar o privire pe fereastră și am descoperit că perechea devenise un trio.

– Ian! am exclamat eu.

Luat prin surprindere, Bobby a ridicat ochii, dar eu mă îndreptam deja spre ușă, curățându-mi rochia de paie.

Dacă Ian se întorsese însemna că Jamie era...

El a intrat pe ușa din față exact când eu alergam pe hol și m-a prins de talie, sărutându-mă cu entuziasm. Am simțit praful încins de soare de pe hainele lui, dar și barba aspră.

– Te-ai întors, am spus, cu totul inutil.

– Da, și sunt indieni pe urmele mele, a replicat el, prinzându-mă de fese cu ambele mâini și frecându-și barba nerasă de obrazul meu. Doamne, ce n-aș da pentru un sfert de ceas singur cu tine, englezoaico! Simt că-mi plesnesc boașele – vai! Domnule Higgins, n-am văzut că ești aici.

Mi-a dat drumul și s-a înălțat brusc de spate, după care și-a scos pălăria și a lovit-o de coapsă, mimând exagerat dezinvoltura.

– Nu, domnule, a răspuns Bobby morocănos. S-a întors și domnul Ian, da?

Glasul lui sugera că nu era o veste deosebit de bună; dacă sosirea lui Ian îi distrăsese atenția lui Lizzie de la Manfred – și așa se întâmplase –, asta nu făcuse nimic pentru a distra atenția ei de la Bobby.

Lizzie renunțase să bată untul în favoarea bietului Manfred, care răsucea manivela cu un aer clar nemulțumit, în timp ce ea a plecat râzând cu Ian spre grajd, probabil pentru a-i arăta vițelul care se născuse în absența lui.

– Indieni, am spus eu, cu oarecare întârziere, pentru că abia în acel moment înțelesesem vorbele lui.

– Șase indieni cherokee, mi-a răspuns el. Ce sunt astea? a întrebat el, făcând semn spre șirul de paie care ducea spre camera mea medicală.

– A! Cu ele o să fac eter, am spus eu fericită. Așa sper. Presupunem că trebuie să le dăm de mâncare indienilor, da?

– Da. O să-i zic doamnei Bug. Dar e cu ei o fată pe care am adus-o ca să o îngrijești.

– Zău? Ce problemă are?

Pornise deja spre bucătărie cu pași mari și m-am grăbit să îl ajung din urmă.

– O durere de dinți, a spus el scurt și a deschis ușa bucătăriei. Doamnă Bug! *Cá bhfuil tú?* Doar nu te referi la flogistic?

– Nici nu m-am gândit, am răspuns, încercând să-mi aduc aminte ce înseamnă cuvântul. Ți-am povestit despre anestezie, știi – la asta folosește eterul, un fel de anestezic care adoarme oamenii, ca să-i poți opera fără dureri.

– Foarte folositor în cazul unei dureri de dinți, a remarcat Jamie. Unde-a dispărut femeia asta? Doamnă Bug!

– Ai dreptate, dar îmi va lua ceva timp să îl asamblez. Acum trebuie să ne descurcăm cu niște whisky. Doamna Bug e în bucătăria de vară. E ziua de făcut pâine. Și, fiindcă veni vorba de alcool... el ieșise deja pe ușa din spate, de aceea

am traversat veranda în fugă după el. O să am nevoie de alcool de calitate pentru eter. Poți să-mi aduci un butoiuș din alcoolul făcut recent?

– Un butoiuș? Iisuse, englezoaico, vrei să faci baie în el?

– Păi, de fapt, da. Dar nu fac eu baie în el, ci uleiul de vitriol. Îl torni delicat în alcool fierbinte și el...

– A, domnule Fraser! Mi s-a părut că am auzit pe cineva strigându-mă.

Zâmbitoare, doamna Bug a apărut brusc, cu un coș cu ouă agățat de un braț.

– Mă bucur c-ați ajuns cu bine acasă!

– Și mă bucur că m-am întors, doamnă Bug, a asigurat-o el. Avem mâncare pentru șase oaspeți la cină?

Ea a făcut ochii mari, apoi a strâns din pleoape, calculând.

– Cârnați, a spus ea sigură. Și napi. Hai, Bobby, vino să ne ajuți la ceva.

Întinzându-mi coșul cu ouă, l-a prins de o mânecă pe Bobby, care venise după noi, și l-a tras după ea spre răzorul cu napi. Parcă eram prinsă într-un mecanism care se rotea cu viteză, ca un carusel, de aceea m-am prins de brațul lui Jamie ca să îmi revin.

– Știai că Bobby Higgins e îndrăgostit de Lizzie? l-am întrebat.

– Nu, dar nu i-ar folosi la nimic, mi-a răspuns fără menajamente.

Interpretând mâna mea pe brațul lui drept o invitație, a luat coșul cu ouă și l-a așezat pe podea, după care m-a tras la piept și m-a sărutat, ceva mai încet, dar foarte apăsător. Mi-a dat drumul cu un oftat adânc de mulțumire și a aruncat o privire spre noua bucătărie de vară, pe care o clădiserăm în absența lui; o construcție mică, cu pereți din pânză țesută grosolan și acoperiș din crengi de pin, ridicată în jurul unei vetre din piatră, cu horn, dar și cu o masă mare înăuntru. Arome ispititoare de aluat care crește, pâine proaspătă, prăjituri din ovăz și chifle cu scorțișoară se ridicau în aer în jurul ei.

– Uite, apropo de sfertul de ceas, englezoaico... Eu cred că ne descurcăm și dacă avem mai puțin timp, dacă e nevoie...

– Păi, nu prea pot, am răspuns ferm, deși mi-am permis să îl pipăi o clipă, cât am rămas pe gânduri, simțind că-mi arde fața după atingerea cu barba lui nerasă. Iar când ne găsim timp poate-mi spui *ce* Dumnezeu a creat situația asta.

– Am visat, a zis el.

– Poftim?

– Mereu vise cumplit de lascive cu tine, toată noaptea, a explicat el, aranjându-și pantalonii. De fiecare dată când mă așezam pe burtă, mă durea mădularul și mă trezeam. A fost groaznic.

Am izbucnit în râs, iar el s-a prefăcut jignit, deși, dincolo de acea expresie, am văzut că se distra.

– Da, ție-ți vine să râzi, englezoaico! a spus el. Doar nu ai așa ceva care să te sâcăie.

– Da, și e o mare ușurare pentru mine, l-am asigurat. Hm... ce fel de vise indecente?

Când m-a privit, am observat o sclipire albastră în ochii lui adânci. A întins un deget și, foarte delicat, l-a plimbat pe o parte a gâtului, pe rotundul unui sân în locul în care dispărea sub corset, și peste pânza subțire ce acoperea sfârțul – care, de la atenția ce i se acorda, s-a întărit, gata să plesnească precum o ciupercă.

– Vise care mă fac să te duc direct în pădure, departe, ca să nu ne audă nimeni când o să te întind pe jos, o să-ți ridic fustele și o să te străpung ca pe o piersică pârguită, a spus el încet. Da?

Am înghițit în sec, destul de tare.

În acel moment delicat dinspre drumul aflat în cealaltă latură a casei au răsunat chiote de salut.

– Te cheamă datoria, i-am zis eu, aproape pe nerăsuflăte.

Jamie a inspirat adânc, și-a îndreptat umerii și a dat din cap aprobator.

– Ei, dacă până acum n-am murit de dorințe nesatisfăcute, n-o să mor nici acum.

– Nu cred că vei păți așa ceva, am replicat. Pe de altă parte, nu mi-ai spus cândva că abțința face... lucrurile... mai tari?

S-a uitat deprimat la mine.

– Dacă se fac mai tari, o să leșin din cauza lipsei de sânge în cap. Englezoaico, să nu uiți ouăle!

Era spre sfârșitul după-amiezii, dar, slavă cerului, era încă destulă lumină pentru ce urma să fac. Camera mea medicală era amplasată astfel încât să profit de lumina dimineții pentru operații, iar după-amiaza se cufunda în semiîntuneric, de aceea am instalat sala de operații improvizată în curte.

Există un avantaj, deoarece toți voiau să vadă. Indienii considerau tratamentele medicale – și aproape orice altceva – o treabă a comunității. Îi entuziasmau îndeosebi operațiile, pentru că prezentau o distracție aparte. Toți s-au strâns în jur și au comentat pregătirile pe care le făceam, contrazicându-se și vorbind cu pacienta, pe care am convins-o cu greu să nu vorbească.

O chema Șoricel²¹, nume primit probabil dintr-un motiv metafizic, deoarece nu se potrivea nici cu înfățișarea, nici cu personalitatea ei. Avea fața rotundă, un nas prea turtit pentru neamul cherokee și, chiar dacă nu era chiar frumoasă, avea o tărie de caracter deseori mai atrăgătoare decât frumusețea. Ceea ce avea efect asupra bărbaților prezenți. Era singura femeie din grupul de indieni, ceilalți fiind fratele ei, Wilson Lut Roșu, și patru prieteni veniți cu ei fie să le țină tovărășie, să le ofere protecție pe drum, fie să câștige atenția domnișoarei Șoricel, ceea ce mi s-a părut explicația cea mai plauzibilă pentru prezența lor.

În ciuda numelui scoțian al lui Lut Roșu, niciunul dintre indieni nu vorbea engleza, știind doar câteva cuvinte de bază – *nu*, *da*, *bun*, *rău* și *whisky*! Întrucât doar echivalentul acelor cuvinte îmi era cunoscut în limba lor, am participat prea puțin la discuție.

Deocamdată așteptam sosirea whisky-ului și a traducătorilor. Un colonist pe nume Wolverhampton, dintr-o văgăună aflată undeva spre est, își amputase din greșală un deget și jumătate de la picior în urmă cu o săptămână, în vreme ce

despica bușteni. Cum situația îl nemulțumise, încercase să îndepărteze singur jumătatea de deget rămasă cu o unealtă de despicat lemnul. Orice s-ar zice despre utilitatea ei, scula respectivă nu este un instrument de precizie. Dar este ascuțită.

Domnul Wolverhampton, corpulent și irascibil, trăia singur, la peste unsprezece kilometri de cel mai apropiat vecin. Până ajunsese la acesta din urmă – pe jos, folosindu-și și piciorul vătămat –, după care vecinul îl suise pe un catâr pentru a ajunge la Fraser's Ridge, trecuseră aproape douăzeci și patru de ore, și piciorul cu pricina căpătase dimensiunile și înfățișarea unui raton căsăpit.

Cerințele chirurgiei de curățare, toaletările ulterioare ale plăgii pentru eliminarea infecției și faptul că domnul Wolverhampton a refuzat să îmi înapoieze sticla aproape că epuizaseră rezerva chirurgicală obișnuită. Cum aveam oricum nevoie de un butoiuș de alcool brut pentru a produce eter, Jamie și Ian plecaseră să aducă unul din șarja făcută în primăvară și până acolo aveau de mers mai bine de un kilometru și jumătate. Speram că se vor întoarce cât mai e lumină ca să văd ce fac.

Am întrerupt cearta aprinsă dintre domnișoara Șoricel și unul dintre indieni, care o tachina, și i-am cerut prin semne să deschidă gura. A făcut asta, dar a continuat discuția prin semne explicite din mână, sugerând diferite gesturi pe care bărbatul respectiv ar fi trebuit să le facă singur, judecând după îmbujorarea de pe fața lui și după cum se prăpădeau de râs prietenii lui. O parte a feței ei era umflată și, evident, dureroasă. Nu s-a crispat și nici nu s-a tras deoparte, nici măcar când i-am întors fața spre lumină ca să văd mai bine.

- Durere de dinți, într-adevăr! am spus fără să vreau.
- Ă? a făcut domnișoara Șoricel, ridicând o sprânceană spre mine.
- E rău, i-am explicat, arătând spre obrazul ei. *Uyoi.*
- Rău, m-a aprobat ea.

A urmat un șir de vorbe pe un ton volubil – pe care l-am întrerupt periodic, introducându-mi degetele în gura ei –, care mi s-a părut o explicație despre ce i se întâmplase.

După cum arăta situația, era vorba despre o traumă simplă. Un dinte, un canin inferior fusese smuls, iar premolarul alăturat era atât de rău spart, încât trebuia extras. Celălalt dinte putea fi salvat, am socotit eu. Interiorul gurii era grav lacerat de marginile ascuțite ale dintelui spart, dar gingia nu se infectase. Era încurajator.

Atras de gălăgie, Bobby Higgins a coborât dinspre grajd și l-am trimis imediat înapoi să-mi aducă o pilă. Domnișoara Șoricel i-a zâmbit strâmb când a văzut pila, iar el a făcut o plecăciune exagerată spre ea și toți au izbucnit în râs.

– Sunt indieni cherokee, doamnă?

I-a zâmbit lui Lut Roșu și a făcut un semn cu mâna, care i-a amuzat, deși i-au răspuns.

– N-am întâlnit indieni cherokee. Lângă proprietatea domniei sale din Virginia sunt alte triburi.

M-am bucurat că era familiarizat cu indienii și se purta lejer cu ei. În schimb, Hiram Crombie, care a apărut între timp, nu a fost în stare de așa ceva.

Văzând mulțimea adunată, s-a oprit ca trăsnet la marginea luminișului. I-am făcut un semn amical cu mâna și el, având rezerve serioase, a înaintat. Roger îmi spusese cum îl descria Duncan pe Hiram: „Murătura aia mică și acră.“ Se potrivea. Era scund și musculos, cu păr rar și cărunt, prins la spate într-o coadă atât de strânsă, încât mi-am închipuit că îi venea greu să clipească. Avea riduri adânci de la viața grea de pescar, părea în jur de șaiszeci de ani, dar sigur era mai tânăr, și buzele îi erau îndreptate în jos, de parcă n-ar fi supt doar o lămâie, ci o lămâie stricată.

– Îl căutam pe domnul Fraser, a spus el, privind precaut spre indieni. Am auzit că s-a întors.

Avea la brâu o toporișcă și o ținea strâns de coadă cu o mână.

– Se-ntoarce imediat. Îl știi pe domnul Higgins, da?

Era limpede că da și că fusese neplăcut impresionat de acea experiență. Cu ochii la semnul de pe fața lui Bobby, a schițat vag un semn spre el. Am făcut un gest către indieni, care îl examinau pe Hiram cu mai mult interes decât manifestase el față de ei.

– Ți-i prezint pe domnișoara Wilson, fratele ei, domnul Wilson și... prietenii lor.

Hiram parcă s-a încordat și mai tare.

– Wilson? a întrebat el cu glas neprietenos.

– Wilson, a confirmat domnișoara Șoricel binedispusă.

– Țsta a fost numele de familie ai nevestei mele, a spus el pe un ton care sugera clar că folosirea lui de către indieni i se pare scandaloasă și jignitoare.

– A, am zis eu, ce drăguț! Crezi cumva că ți-ar putea fi rude?

A căscat ochii și dinspre Bobby am auzit un râs reținut.

– Păi, e limpede că au luat numele de la vreun tată sau bunic scoțian, am spus. Poate...

Fălcile lui Hiram s-au mișcat ca ale unui aparat de spart nuci, iar pe față i se perindau iute expresii de furie și stupeoare. A strâns degetele mâinii drepte, rămânând destins doar arătătorul și cel mic, ca niște coarne, semnul făcut pentru a alunga răul.

– Străunchiul Ephraim, a șoptit el. Dumnezeu să ne aibă în paza Lui!

Apoi, fără mai scoată vreo vorbă, a făcut stânga împrejur și a plecat.

– La revedere! a strigat domnișoara Șoricel în engleză și a fluturat o mână după el.

Hiram a aruncat o singură privire chinuită peste umăr, apoi a rupt-o la fugă de parcă l-ar fi urmărit diavoli.

În cele din urmă, a sosit și whisky-ul și bună parte din el li s-a distribuit pacienței și spectatorilor, după care am putut începe operația.

Pila era pentru dinții cailor, deci ceva mai lată decât mi-aș fi dorit, dar și-a făcut treaba. Domnișoara Șoricel, inițial foarte vocală din cauza disconfortului, a lăsat-o mai moale cu văicăreala fiindcă a băut whisky. Credeam că în momentul în care îi voi extrage dintele rupt nu va mai simți nimic. Între timp, Bobby îi distra pe Jamie și Ian imitând reacția lui Hiram Crombie când descoperise că putea împărtăși unele legături de familie cu indienii Wilson. Între hohote de râs, Ian le traducea indienilor schimburile de replici, iar ei se tăvăleau pe iarbă de râs.

– Chiar au un Ephraim Wilson în arborele genealogic? am întrebat, prinzând-o strâns de bărbie pe domnișoara Șoricel.

– Păi, nu-s siguri de „Ephraim“, dar da, există, a spus Jamie, zâmbind cu gura până la urechi. Bunicul lor a fost un scoțian rătăcitor. A stat îndeajuns cu soția ca să o lase grea, apoi a căzut de pe o stâncă și a murit și a fost îngropat lângă un teren surpat. Ea s-a măritat din nou, bineînțeles, dar i-a plăcut numele.

– Mă-ntreb ce l-a făcut pe străunchiul Ephraim să părăsească Scoția.

Ian s-a ridicat în șezut, apoi și-a șters ochii de lacrimile provocate de râsul nestăvilat.

– Vecinătatea cu oameni ca Hiram, așa sunt de părere, am spus eu, mijind ochii să văd ce făceam. Crezi că...? am început, dar mi-am dat brusc seama că nu mai vorbea și nu mai râdea nimeni, toți fiind atenți la cineva care traversa luminișul.

Acel cineva era un alt indian, care căra ceva într-o legătură prinsă peste un umăr.

Pe indian îl chema Sequoya, era ceva mai vârstnic decât tinerii Wilson și prietenii lor. L-a salutat sobru pe Jamie și, ridicând povara de pe umăr, a depus-o pe pământ, la picioarele lui, spunând ceva în limba cherokee.

Jamie s-a schimbat la față, pe care n-a mai rămas nici urmă de râs, devenind precaut. A îngenuncheat și, desfăcând cu atenție pânda zdrențuită, a scos la

iveală un amestec de oase, un craniu cu găvanele goale care ne-a privit din mijlocul lor.

– Cine *naiba* e ăsta?

Mă oprisem din treabă și, ca toți ceilalți, inclusiv domnișoara Șoricel, ne-am holbat la nou-venit.

– Spune că e bătrânul care a deținut gospodăria despre care ne-a povestit MacDonald, cea care a ars dincoace de Linia Tratatului.

Jamie a întins o mână și a ridicat craniul, întorcându-l grijuliu între degete. A auzit inspirația mea icnită, pentru că s-a uitat la mine, a întors craniul să îl pot vedea mai bine. Îi lipseau mai toți dinții și lipseau de atât de multă vreme, încât falca de jos se închidea aproape perfect peste alveolele golite. Însă cei doi molari rămași întregi nu prezentau decât crăpături fine și pete – nici vorbă de sclipirea vreunei plombe de culoare argintie și niciun alt spațiu în care s-ar fi putut afla astfel de plombe.

Am răsuflat încet, neștiind dacă să mă simt ușurată sau dezamăgită.

– Ce s-a întâmplat cu el? Și de ce a ajuns *aici*?

Jamie a îngenuncheat și a așezat ușor craniul pe pânză, după care a întors câteva oase, examinându-le. A ridicat ochii și, cu un gest discret, m-a invitat să merg lângă el.

Oasele nu prezentau semne de ardere, însă unele *evidențiau* urme care arătau că fuseseră roase de animale. Unul sau două dintre oasele lungi erau crăpate și despicate, fără îndoială pentru a se ajunge la măduvă, iar multe dintre cele mici de la mâini și picioare lipseau. Toate erau cenușii și fragile ca a oasele expuse mult timp la intemperii.

Ian îi tradusese întrebarea mea lui Sequoya, care s-a lăsat pe vine alături de Jamie, dând explicații în timp ce împungea cu un deget un os sau altul.

– Spune că îl cunoaște pe acest om de mult, a tradus Ian, încruntându-se. Nu erau chiar prieteni, dar câteodată, când era aproape de cabana lui, se oprea

acolo și el împărțea mâncarea. De aceea îi aducea diverse lucruri, de fiecare dată – câte-un iepure de gătit, sau puțină sare.

Într-o zi, în urmă cu câteva luni, descoperise cadavrul bărbatului în pădure, zăcând sub un copac, la oarecare distanță de casă.

– Nu l-a ucis nimeni, susține el, mi-a zis Ian, încruntându-se, deoarece se concentra la șuvoiul de cuvinte ale indianului. A murit... pur și simplu. Crede că el ieșise la vânătoare – avea un cuțit la el și i-a găsit arma alături – când l-a părăsit spiritul și a căzut mort.

A imitat ridicarea din umeri a lui Sequoya.

Cum nu știuse ce să facă în privința cadavrului, Sequoya îl lăsase acolo și lăsase și cuțitul lângă el, pentru cazul în care spiritul l-ar fi cerut, indiferent unde plecase; nu știa unde ajung spiritele oamenilor albi sau dacă ei vânează în acele locuri. A făcut un semn către cuțit – era vechi, iar lama, aflată sub oase, era mâncată aproape de tot de rugină. Luase arma, pentru că i se păruse prea bună ca să o lase acolo și, în drum, se oprise la cabană. Bătrânul avusese puține lucruri, iar ceea ce rămăsese întreg era aproape fără valoare. Sequoya luase un cazan din fier, un ceainic și un vas cu mălai, pe care le dusesese în satul lui.

– Nu e din tribul Anidonau Nuya, nu? a întrebat Jamie, apoi a repetat întrebarea în limba cherokee.

Sequoya a clătinat din cap, iar podoabele prinse în părul lui au scos clinchete slabe. Era dintr-un sat aflat la câțiva kilometri de Anidonau Nuya, care însemna „Piatra în Picioare“. După vizita lui Jamie, Pasărea-care-cântă trimisese vorbă spre satele din apropiere, întrebând dacă știe cineva de soarta bătrânului. Auzindu-i relatarea, Pasăre l-a trimis să adune ce mai rămăsese din bătrân și să îi ducă rămășițele lui Jamie, drept dovadă că nu fusese ucis.

Ian a pus o întrebare din care am înțeles doar cuvântul din cherokee pentru „foc.“ Sequoya a clătinat din cap iar și a răspuns cu un șuvoi de cuvinte.

Nu el incendiase cabana – de ce ar fi făcut așa ceva? Socotea că nimeni nu făcuse asta. După ce adunase rămășițele bătrânului – pe fața lui a apărut o

expresie de neplăcere când s-a gândit la asta –, se dusesse să mai arunce o privire la cabană. Adevărat, arsesse, dar i-a fost clar că un copac din apropiere fusese lovit de fulger și așa luase foc bună parte din pădurea din apropiere. Cabana în sine arsesse doar pe jumătate.

S-a ridicat în picioare cu o expresie care spunea că își încheiase misiunea.

– Nu rămâne la cină? am întrebat eu, văzând că se pregătea să plece.

Jamie a tradus invitația, însă Sequoya a clătinat din cap. Făcuse ce i se ceruse; acum avea alte treburi. I-a salutat pe ceilalți indieni, apoi a dat să plece.

Dar și-a adus brusc aminte de ceva, s-a oprit și s-a întors.

– Cei din tribul Tsisqua, a spus el, ca unul care a memorat ceva într-o limbă care nu-i este cunoscută, să nu uitați de puști!

Apoi a dat hotărât din cap și s-a îndepărtat.

Mormântul era marcat de un mic tumul din pietre și de o cruce mică și ea, din ramuri de pin. Sequoya nu știa numele omului, nici data nașterii sau a morții. Noi nu aveam habar nici dacă fusese creștin, însă crucea părea un indiciu.

A fost o slujbă de îngropăciune, la care am participat eu, Jamie, Ian, Bree, Roger, Lizzie și tatăl ei, soții Bug și Bobby Higgins, care sigur venise pentru că era prezentă și Lizzie. Și tatăl ei a avut aceeași impresie, judecând după privirile bănuitoare pe care i le arunca când și când lui Bobby.

Roger a citit repede un psalm deasupra mormântului, apoi a făcut o pauză. Și-a dres glasul și a spus simplu:

– Doamne, lăsam în grija Ta sufletul acestui frate al nostru...

– Ephraim, a murmurat Brianna, cu ochii plecați sfios.

Deși i-a străbătut un hohot ca un curent subteran, nu a râs nimeni. Roger s-a uitat aspru la Bree, dar i-am văzut un colț al gurii ridicându-se ironic.

– Fratele nostru, al cărui nume doar Tu îl cunoști, a încheiat Roger cu un aer demn, după care a închis cartea cu psalmi, pe care o împrumutase de la Hiram Crombie, care refuzase invitația de a participa la funeralii.

În seara precedentă lumina scăzuse prea mult până în momentul în care Sequoya își încheiase dezvăluirile, astfel că fusesem obligată să amân operația dentară a domnișoarei Șoricel. Amețită cu totul, ea nu s-a opus și, ca să ajungă la un pat, direct pe podeaua bucătăriei, a fost sprijinită de Bobby Higgins, care, îndrăgostit sau nu de Lizzie, părea să aprecieze farmecele domnișoarei Șoricel.

După ce am terminat de extras dintele, am sugerat ca ea și prietenii ei să mai rămână o vreme, dar, ca și Sequoya, aveau treburi în altă parte și, cu multe mulțumiri și daruri, au plecat la mijlocul amiezii, duhnind a whisky și lăsându-ne să ne ocupăm de rămășițele defunctului Ephraim.

Toată lumea a coborât de pe deal după slujbă, însă eu și Jamie am rămas în urmă, căutând prilejul să fim singuri câteva minute. În noaptea dinainte, casa fusese plină de indieni și se depănaseră povești și altele în preajma focului, așa că atunci când ne dusesem în cele din urmă la culcare pur și simplu ne îmbrățișaserăm și adormiserăm, abia reușind să ne spunem noapte bună.

Cimitirul se afla pe o mică ridicătură, la oarecare distanță de casă, și părea un loc frumos și liniștit. Înconjurat de pini, ale căror ace aurii acopereau solul și ale căror crengi fremătau neconținut, părea un loc liniștitor.

– Sărmanul om! am spus eu, așezând o ultimă piatră pe tumulul lui Ephraim. Cum crezi că a sfârșit acolo?

– Doar Dumnezeu știe, a răspuns Jamie, clătinând din cap. Există peste tot sihaștri, oameni care nu doresc compania semenilor. Pesemne că a fost un asemenea om. Ori poate vreo nefericire l-a gonit spre sălbăticie și a rămas acolo.

A ridicat din umeri și mi-a aruncat un zâmbet pierit.

– Câteodată mă întreb cum a ajuns fiecare dintre noi aici, englezoaico. Tu nu?

– La început, m-am întrebat. Dar, după o vreme, cum nu era nicio șansă de a găsi răspuns, am renunțat.

Distras, a coborât ochii spre mine.

– Deci te-ai gândit la asta? a vorbit, apoi a ridicat o mână și și-a așezat o buclă luată de vânt. Poate că n-ar trebui să te întreb, dar o voi face. Te superi, englezoaico? *Suntem* aici, la asta mă refer. Nu vrei câteodată să... să te întorci?

– Nu, niciodată, am clătinat eu din cap.

Și era adevărat. Însă uneori mă trezeam în miez de noapte, gândindu-mă: *Oare e un vis? Oare o să mă mai trezesc vreodată în mirosul dens și cald de la încălzirea centrală și în cel de Old Spice al lui Frank?* Iar când adormeam la loc în miros de fum și mosc de la pielea lui Jamie simțeam, surprinzător, un ușor regret.

Chiar dacă a văzut umbra unui gând pe chipul meu, Jamie nu a arătat-o, ci s-a aplecat și m-a sărutat delicat pe frunte. M-a luat de un braț și am umblat puțin prin pădure, departe de casă și de luminișul de mai jos.

– Câteodată simt mirosul pinilor, a spus el, inspirând încet și adânc aerul pătrunzător. Și o clipă mă cred în Scoția. Însă după aceea îmi revin și văd; nu văd nici o ferigă, nici munți înalți, fără vegetație, nici sălbăticia pe care o știu, ci doar una care îmi rămâne necunoscută.

Mi s-a părut că e nostalgie în glasul lui, dar nu și tristețe. Însă el mă întrebase ceva, iar eu trebuia să fac la fel.

– Și ți-ai dorit vreodată să te... întorci acolo?

– A, da, a zis el, ceea ce m-a surprins, apoi a râs când mi-a văzut expresia. Dar nu îndeajuns de mult ca să nu-mi doresc să mă aflu aici, englezoaico.

A aruncat o privire peste umăr, spre micul cimitir în care se aflau câteva tumule, cruci și câțiva bolovani mai mari, care să marcheze un anume mormânt.

– Englezoaico, știai că unii oameni cred că ultimul om care ajunge într-un cimitir devine paznicul lui? El trebuie să stea de pază până moare și următorul om, care să îi ia locul, pentru că abia după aceea se poate odihni.

– Misteriosul Ephraim ar putea fi surprins, dacă s-ar trezi într-o asemenea situație, după ce a zăcut singur sub un copac, am spus eu, zâmbind vag. Dar eu

mă întreb oare ce păzește un paznic într-un cimitir și de cine?

– O... de vandali, poate, de profanatori de morminte. Sau de vrăjitori, a râs Jamie.

– De vrăjitori?

Am rămas surprinsă auzind cuvântul, căci îl crezusem întotdeauna totuna cu „vindecător“.

– Pentru unele farmece e nevoie de oase, englezoaico, a explicat Jamie. Ori de cenușa de mort. Ori de pământ din mormântul lui, a spus el relaxat, dar fără glumă. Da, până și morții trebuie apărați.

– Și cine ar face-o mai bine decât o fantomă care se află deja acolo? am continuat eu. Sau pe aproape?

Am urcat printr-un pâlc de plopi de munte ale căror frunze tremurau, aruncând asupra noastră o lumină verzuie și argintie, și m-am oprit să culeg o boabă de sevă roșie de pe un trunchi alb ca hârtia. Ce ciudat, mă gândeam, întrebându-mă de ce mă făcuse imaginea aceea să mă opresc, iar apoi mi-am adus aminte și m-am întors brusc să mă uit iar spre cimitir.

Nu o amintire, ci un vis sau o viziune. Un om, bătut și zdrobit, ridicându-se în picioare în mijlocul unui pâlc de plopi de munte, pentru ceea ce știa că e ultima lui luptă, arătându-și dinții sfârâmați, plini de sânge de culoarea sevei de plop. Fața lui era pictată în negru pentru moarte, iar eu știam că avea plombe din argint. Însă bolovanul din granit rămăsese tăcut, pașnic, presărat cu ace îngălbenite de pin, marcând locul de odihnă al omului care își spusese cândva Dinte-de-Vidră.

Momentul a trecut și a dispărut. Am pășit printre plopi și am ajuns în alt luminiș, situat mai sus decât ridicătura pe care se afla cimitirul. M-a surprins că cineva tăiasse copaci de acolo și eliberase terenul. Într-o parte era o stivă de bușteni măricică, iar aproape de ea, un hățiș de cioturi dezrădăcinate, deși altele, încă în pământ, se ițeau prin încâlceala de măcriș de pădure și albăstrițe.

– Uite, englezoaico! m-a făcut Jamie să mă întorc, prinzându-mă de cot.

– Vai! Vai de mine!

În locul acela, terenul se înălța atât cât să ofere o priveliște amețitoare. Dedesubt, copaci, și vedeam dincolo de muntele nostru, dincolo de următorul și tot așa, în depărtarea albastră, aburită de răsuflarea munților, iar din depresiuni se înălțau nori.

– Ți place?

Se simțea tonul lui de mândru proprietar.

– Sigur că-mi place? Ce...?

M-am întors și am făcut semn către bușteni și cioturi.

– Următoarea casă se va înălța aici, englezoaico, a spus el cu simplitate.

– *Următoarea* casă? Cum adică? Mai construim una?

– Da, nu știu dacă noi, copiii noștri sau nepoții, a adăugat el. Dar m-am gândit că, dacă se întâmplă ceva – *nu cred*, dar dacă –, în fine, m-aș simți mai fericit, dacă aș începe-o. Pentru orice eventualitate.

L-am privit fix un moment, încercând să înțeleg.

– Dacă se întâmpla ceva, am zis eu rar și m-am răsucit să privesc spre est, unde forma casei noastre era vizibilă printre copaci și din coșul ei se înălța un norișor de fum alb, între castani și brazi verzi. Dacă ar... arde, asta sugerezi?

La un semenea gând, mi s-a strâns stomacul. Apoi m-am uitat din nou la el și am observat că ideea îl speria și pe el. Dar, în stilul lui caracteristic, Jamie hotărâse să acționeze cum poate împotriva zilei în care s-ar petrece dezastrul.

– Ți place? a repetat el și am citit hotărâre în ochii lui albaștri. Locul, adică. Dacă nu, alegem altul.

– E frumos, am răspuns, simțind lacrimi în ochi. E pur și simplu frumos, Jamie.

Încălziți după urcuș, ne-am așezat la umbra unui uriaș molid de Canada să admirăm priveliștea. Și, rupând tăcerea provocată de posibilitatea cumplită din viitor, am constatat că puteam discuta despre asta.

– Înțeleg ce spui, englezoaico. Deși nici eu nu vreau să murim și mă voi îngriji să nu se întâmple, m-a asigurat el. Dar gândește-te, totuși. S-ar putea să nu însemne moarte. Ar putea doar... să plece.

Am respirat adânc și m-am străduit să accept presupunerea fără să intru în panică.

– Să plece. Să se întoarcă, adică. Roger și Bree – și Jemmy, presupun. Credem că poate și el să călătorească prin pietre.

Prinzându-și genunchii cu brațele, a dat din cap sobru.

– După ce a făcut cu opalul acela? Da, cred că va putea.

Mi-am amintit ce se întâmplase cu opalul: îl ținuse în mână, se plânsese că frige până când piatra explodase, sfărâmându-se în sute de așchii ascuțite ca acele. Dacă trebuia să ne gândim că și el putea călători în timp. Dar dacă Brianna va mai avea un copil? Îmi era limpede că ea și Roger mai voiau unul – sau, cel puțin, Roger voia, iar ea era de acord.

Gândul de a-i pierde era extrem de dureros, dar trebuia să înfrunt și acea posibilitate.

– Ceea ce oferă o soluție, cred eu, am spus, străduindu-mă să fiu curajoasă și obiectivă. Dacă murim, ei nu mai au niciun motiv să rămână aici. Dar, dacă *nu* murim, vor pleca? Adică o să-i trimitem noi? Din cauza războiului. Roger nu va fi în siguranță.

– Nu, a încuviințat el încet.

Rămăsese cu capul plecat, iar din creștet i se ridicau șuvițe roșcate, pe care le moșteniseră Bree și Jemmy.

– Nu știu, a spus într-un târziu și a ridicat capul, privind în depărtare, spre munți și cer. Nimeni nu știe, englezoaico. Trebuie să înfruntăm cum putem ceea ce va veni.

S-a întors și și-a lăsat mâna peste a mea, cu un zâmbet în care am văzut și suferință, și bucurie.

– Avem destule fantome între noi, englezoaico. Dacă relele viitorului nu ne pot stânjeni, atunci, nici teama de viitor nu ne va opri. Trebuie să lăsăm lucrurile în urmă și să mergem mai departe. Nu?

Mi-am pus cealaltă mână pe pieptul lui, nu ca o invitație, ci doar pentru că voiam să îl simt. Pielea îi era răcoroasă de la sudoare, doar ajutase la săparea mormântului. Arșița trudei lucea în mușchii de sub ea.

– Tu ai fost multă vreme una dintre fantomele mele, am spus eu. Și tot multă vreme am încercat să te las pe *tine* în urmă.

– Deci așa?

Și-a așezat ușor cealaltă mână pe spatele meu, mișcând-o fără să își dea seama. Cunoșteam atingerea aceea – nevoia de a atinge pe cineva doar ca să te convingi că este acolo, în carne și oase.

– Credeam că nu poți trăi privind înapoi – nu suportam.

Amintindu-mi, am simțit un nod în gât.

– Știu, a zis el încet, după care a ridicat mâna să îmi atingă părul. Dar aveai un copil și un soț. Nu era corect să le întorci spatele.

– N-a fost corect nici să-ți întorc spatele ție.

Am clipit, dar lacrimile îmi curgeau deja la coada ochilor. Mi-a tras capul mai aproape, a scos limba și m-a lins delicat pe față, ceea ce m-a surprins atât de mult, încât am râs în timp ce suspinam, cât pe ce să mă înec.

– Te iubesc ca sarea în bucate, a citat el dintr-un basm și a râs, foarte încet. Nu mai plânge, englezoaico! Ești aici. Și eu la fel. Nimic altceva nu contează.

Mi-am rezemat fruntea de obrazul lui și l-am îmbrățișat. Am rămas cu mâinile pe spatele lui și l-am mângâiat de la omoplați spre talie, ușor, foarte ușor, ocolind cicatricile care îi brăzdau pielea.

M-a ținut aproape și a oftat adânc.

– Știi că de data asta suntem căsătoriți de un timp de două ori mai mult decât data trecută?

M-am retras și m-am încruntat bănuitoare spre el, acceptând schimbarea subiectului.

– N-ai fost căsătorit între timp?

Asta l-a luat pe nepregătite; s-a încruntat și el, gânditor, și și-a plimbat încet un deget de-a lungul nasului bronzat.

– Păi, pentru asta trebuie un preot, desigur, a răspuns el. Aș zice că amândoi am fost căsătoriți. Dar, atunci nu suntem amândoi bigami?

– Am fost, nu mai suntem, l-am corectat eu, un pic îngrijorată. Dar, de fapt, nu am fost. Așa a spus părintele Anselme.

– Anselme?

– Părintele Anselme, preot franciscan de la Mănăstirea St Anne. Probabil că nu ți-l mai amintești. La momentul acela erai bolnav.

– Ba da, mi-l amintesc, a spus Jamie. Venea și stătea cu mine noaptea, când nu puteam dormi.

A zâmbit oarecum strâmb; nu dorea să își aducă aminte de perioada aceea.

– Te plăcea tare mult, englezoaico.

– Da? Dar tu? am întrebat ca să îi distrag atenția de la St Anne. Dar eu nu-ți plăceam?

– Ba da, îmi plăceai mult, m-a asigurat. Dar acum îmi plăci și mai mult.

– A, sigur.

M-am așezat ceva mai dreaptă, dichisindu-mă:

– Ce s-a schimbat?

Jamie și-a înclinat capul într-o parte și a strâns din pleoape, în semn de apreciere.

– Păi, scapi mai puține vânturi când dormi, a început el logic, apoi s-a retras râzând, în clipa în care un con de pin i-a căzut vâjâind pe lângă o ureche.

Am prins o bucată de lemn, dar înainte de apuca să îl lovesc peste cap, el s-a repezit și m-a prins de brațe. M-a trântit în iarbă și s-a prăbușit peste mine, țintuindu-mă jos fără niciun efort.

– Dă-te de pe mine, prostănacule! Eu nu trag vânturi în somn!

– Ei, de unde știi, englezoaico? Dormi atât de adânc, că nu te trezește nici propriul sforăit.

– A, vrei să vorbim despre sforăit, da? Tu...

– Ești trufașă ca Lucifer, a comentat el, întrerupându-mă.

Încă zâmbea, dar vorbea pe un ton serios.

– Și ești curajoasă, a continuat. Întotdeauna ai fost mai îndrăzneță decât se cuvenea ca să rămâi în siguranță. Iar acum ești firoasă ca un viezure.

– Deci sunt trufașă și firoasă. Nu pare o enumerare a virtuților unei femei, am zis, pufnind în timp ce mă zvârcoleam ca să scap de sub el.

– Ei bine, ești și blândă, a adăugat el după un moment de gândire. Foarte. Deși ești blândă în condițiile stabilite de tine. Atenție, asta nu e rău deloc, a zis, prinzându-mi din nou brațul pe care reușisem să mi-l eliberez.

Mi-a țintuit încheietura mâinii peste cap.

– Ca femeie, a murmurat el și, concentrându-se, s-a încruntat. Virtuți de femeie...

Și-a strecurat o mână între noi, prinzându-mi un sân.

– În afară de asta!

– Ești foarte curată, a spus el pe un ton aprobator.

Mi-a dat drumul la încheietura mâinii și și-a trecut mâna prin părul meu, care era chiar curat, mirosind a floarea-soarelui și a gălbenele.

– N-am mai văzut nicio femeie care să se spele atât de des ca tine, cu excepția Briannei, probabil. Nu ești o bucătăreasă prea bună, a continuat el, strângând din pleoape gânditor. Și totuși, n-ai otrăvit pe nimeni, decât dinadins. Și știi să coși, deși îți place mai mult să treci acul prin carnea cuiva.

– Mulțumesc foarte mult!

– Mai spune-mi alte virtuți! mi-a sugerat el. S-ar putea să fi scăpat vreuna.

– Blândețe, răbdare...

M-am agitat.

– Blândețe? Iisuse! a clătinat el din cap. Ești cea mai nemiloasă, cea mai sângheroasă...

Eu am ridicat capul pe neașteptate și a fost cât pe ce să îl mușc de gât. Râzând, s-a retras.

– Nu, nici răbdătoare nu ești.

Am renunțat să mă zbat un moment și m-am prăbușit lată pe spate, iar părul rebel mi s-a răsfiat pe iarbă.

– Și care *este* trăsătura mea cea mai plăcută? am întrebat.

– Faptul că mă socotești amuzant, a răspuns el zâmbind.

– Nu... te socotesc... amuzant, am replicat gemând și zbatându-mă nebunește.

El a rămas peste mine, fără să ia în seamă că tresăltam și îl împungeam, până am obosit și am rămas gâfâind sub greutatea lui.

– Și, a continuat el gânditor, îți place foarte mult când mă culc cu tine. Nu?

– Ăăă...

Am vrut să îl contrazic, dar sinceritatea nu m-a lăsat. Pe de altă parte, știa prea bine că așa era.

– Mă strivești, am spus eu cu un aer demn. Te rog frumos să te dai jos!

– Nu!

– Da! În regulă! Da! Și dă-te jos!

Nu s-a dat, ci și-a aplecat capul și m-a sărutat. Am ținut buzele strânse, hotărâtă să nu cedez, însă și el era hotărât și, dacă mă gândeam bine... Pielea feței lui era caldă, barba de două zile mă zgâria ușor, iar gura îi era mare și dulce... Am desfăcut picioarele în semn de abandon, el a pătruns puternic între ele și pieptul dezgolit îi mirosea a mosc, sudoare și rumeguș, prins între firele de păr... Încă eram înfierbântată după ce mă zbatusem, dar iarba era umedă și răcoroasă în jurul nostru... În fine, încă o clipă, și mă putea avea chiar acolo, dacă asta voia.

A simțit că cedez și și-a lăsat corpul să se relaxeze; nu m-a mai ținut prizonieră, ci doar m-a ținut în brațe. Apoi a ridicat capul și mi-a cuprins fața cu o mână.

– Vrei să știi ce înseamnă asta, de fapt? m-a întrebat, iar în ochii lui de un albastru-închis am văzut că vorbea serios.

Am dat din cap, fără să spun nimic.

– Mai presus de toate creaturile de pe pământul ăsta, tu ești credincioasă, a spus el.

M-am gândit să îi zic ceva de câinii Saint-Bernard, însă avea o expresie atât de tandră, că am rămas tăcută, mulțumindu-mă să îl privesc în lumina verzuie care se furișa printre acele pinilor de deasupra noastră.

– Bun, am răspuns în cele din urmă, oftând adânc, și tu ești la fel. Ceea ce e bine, nu?

Mouse, în lb. engl. (n. tr.).

AVEM CHIBRITURI

Doamna Bug făcuse *fricasse* de pui pentru cină, ceea ce nu justifica însă entuziasmul reprimat de pe fețele lui Bree și Roger când au intrat în casă. Amândoi zâmbeau, ea avea obrajii îmbujorați, iar lui îi sclipeau ochii ca și ei.

Prin urmare, când Roger a anunțat că are o veste grozavă, probabil că a fost cât se poate de normal ca doamna Bug să tragă direct o concluzie evidentă.

– Ai rămas grea din nou! a exclamat ea și, de emoție, a scăpat lingura din mână.

A bătut apoi din palme, umflându-se ca un balon de petrecere.

– Vai, ce bucurie! Și chiar era momentul, a adăugat, desfăcându-și mâinile pentru a flutura un deget spre Roger. Și eu, care mă gândeam să pun puțin ghimbir și sulf la porridge-ul tău, tinere, ca să te aduc în formă! Dar până la urmă ți-ai făcut datoria, din câte văd. Iar tu, *a bhailach*, ce părere ai? Un frățior frumos pentru tine!

Jemmy, pentru care erau ultimele cuvinte, a căscat ochii la ea și a rămas cu gura deschisă.

– Hmm... a făcut Roger, roșind.

– Da, sigur, ar putea fi o surioară, presupun, a cedat doamna Bug. Oricum, e o veste bună, o veste mare. Hai, *a luaidh*, ia ceva dulce pentru asta, iar noi o să bem ceva!

Evident nedumerit, dar preferând dulciurile, Jem a luat bomboana din melasă și a vârat-o imediat în gură.

– Dar nu... a dat să spună Bree.

– Mulțesc, doamnă Bug, s-a grăbit Jem să răspundă, ducând la gură mâna cealaltă ca nu cumva mama lui să-i smulgă desertul înainte de cină pe motive de lipsă de politețe.

– Ei, puțin dulce n-o să-i facă rău, a asigurat-o doamna Bug, ridicând lingura de pe podea și ștergând-o de șorț. Să-l chemăm și pe Arch, *a muirinn*, ca să-i dăm vestea cea mare. Să te păzească Fecioara, fato! N-am crezut că o să ajungem aici! Multe doamne cică te-ai răcit de soțul tău ori poate că lui îi lipsește scânteia vieții, dar, după cât se pare...

– Da, după cât se pare, a spus Roger, ridicând glasul ca să se facă auzit.

– *Nu sunt gravidă!* a replicat Bree, foarte tare.

Tăcerea care a urmat a avut ecoul unui tunet.

– Aha, a zis Jamie cu glas moderat.

A luat un șervet și s-a așezat, după care și l-a prins sub gulerul cămășii.

– Bine, atunci. Mâncăm?

A întins o mână spre Jem, care s-a urcat pe bancă alături de el, încă sugând aprig din bomboana lui. Împietrită o clipă, doamna Bug și-a revenit. Extrem de jigănită, s-a întors către bufet și a scos un teanc de farfurii din cositor, pe care l-a trântit cu un zăngănit pe blat. Încă îmbujorat, judecând după mișcarea buzelor, Roger lăsa impresia că situația i se părea amuzantă. Brianna însă se încinsese și respira apăsător ca un delfin.

– Liniștește-te, draga mea! am zis cu tonul cu care i te adresezi unui dispozitiv exploziv. Ați spus că... aveți... vești?

– Să lăsăm asta!

Încă spumegând de supărare, a rămas nemișcată.

– Nimeni nu se sinchisește, pentru că nu sunt gravidă. La urma urmei, *ce* altceva aș putea face ca să fie notabil?

Și-a trecut cu furie o mână prin păr și, dând peste șnurul care îl ținea legat la spate, l-a smuls și l-a aruncat pe podea.

– Hai, scumpa mea... a început Roger.

Dacă m-ar fi întrebat, i-aș fi spus că e o greșeală; la furie, cei din neamul Fraser nu acordau nicio atenție vorbelor dulci, fiind însă gata să se arunce la gâtul celor apropiați, îndeajuns de imprudenți să li se adreseze astfel.

– Scutește-mă de scumpeturi! s-a răstit ea. Și tu crezi la fel! Îți închipui că tot ce fac e o pierdere de timp, dacă nu spăl rufe, nu gătesc sau nu-ți cârlesc blestemații de ciorapi! Și tu mă acuzi că nu rămân gravidă și crezi că e vina mea! Ei, bine, *nu* e vina mea și știi bine!

– Ba nu! Nu cred asta, nicidecum. Brianna, te rog...

A întins o mână spre ea, apoi s-a răzgândit și a retras-o, temându-se că i-o va smulge din încheietură.

– Mami! Hai să *mâncăm*! a intervenit Jemmy, parcă vrând să salveze situația.

Un fir lung de salivă încărcată cu melasă i se scurgea dintr-un colț al gurii pe pieptul cămășii. Văzând, mama lui s-a întors spre doamna Bug ca o tigroaică.

– Uite ce-ai făcut, femeie băgăreață! Era ultima lui cămașă curată! Și cum îndrăznești să vorbești despre viața noastră intimă de față cu toată lumea, ce treabă ai tu, bătrână băgăcioasă ce ești...?

Înțelegând că împotrivirea n-are niciun rost, Roger a prins-o de talie din spate, a ridicat-o și a scos-o pe ușa din spate, în protestele incoerente ale lui Bree și în gemetele lui Roger, pe care ea-l lovea cu picioarele în pulpe, cu o forță și cu o precizie considerabile. M-am dus spre ușă și am închis-o încet, întrerupând astfel zgomotele altercației din curte.

– A moștenit asta de la *tine*, să știi, am spus eu cu reproș în glas, așezându-mă vizavi de Jamie. Doamnă Bug, mâncarea miroase minunat. Să mâncăm!

Într-o tăcere irascibilă, ea a împărțit mâncarea de pui, dar a refuzat să se așeze la masă cu noi, și-a pus mantia și a ieșit cu pași apăsați pe ușa din față, lăsându-ne să ne ocupăm de strângerea veselei. Din partea mea, era o treabă bună. Am mâncat într-o binecuvântată liniște, întreruptă doar de clinchetul lingurilor pe farfuriile din cositor și de întrebările lui Jemmy: de ce sunt lipicioase

bomboanele din melasă, cum ajunge laptele în vacă și când îl va vedea pe frățiorul lui.

– *Ce să-i spun doamnei Bug?* am întrebat într-una dintre scurtele pauze în care trebuia să-i răspund la întrebări.

– De ce ar trebui să-i spui ceva, englezoaico? Doar nu tu i-ai adresat cuvinte jignitoare.

– Da. Dar sunt sigură că Brianna nu va dori să-și ceară scuze...

– De ce ar trebui s-o faci? a ridicat din umeri. La urma urmei, a fost provocată. Și nu cred că doamna Bug a trăit atât de mult fără să i se spună că își bagă nasul unde nu-i fierbe oala. O să-i treacă, o să-i povestească totul lui Arch, iar mâine o să fie din nou senină.

– În fine, am zis eu, nesigură, tot ce se poate. Dar Bree și Roger...

Mi-a zâmbit și a clipit din ochii albaștri spre mine.

– *Mo chride*, nu te mai simți ca și cum orice mic dezastru s-ar întâmpla din cauza ta! a comentat el.

A întins o mână peste masă și m-a bătut peste braț:

– Roger Mac și fata trebuie să rezolve necazul între ei, iar flăcăul părea să stăpânească situația destul de bine.

A izbucnit în râs și eu la fel, dar cu rezerve.

– Da, dar e treaba mea să mă îngrijorez dacă i-a rupt un picior, am remarcat, ridicându-mă ca să iau frișcă pentru cafele. E posibil ca Roger să vină târâș să îl tratez.

În momentul acela da anticipare, am auzit ciocănituri la ușa din spatele casei. Întrebându-mă de ce ar bate Roger la ușă, am deschis și, uimită, am dat de fața palidă a lui Thomas Christie.

Nu era numai palid, ci și transpirat, și avea o cârpă plină de sânge înfășurată în jurul unei mâini.

– N-am vrut să vă deranjez, doamnă, a spus el, ținându-se țanțoș. Doar că... aștept până vă faceți timp.

– Lasă prostiile! i-am tăiat-o. Vino în camera medicală cât mai e lumină.

Am avut grijă să nu mă uit direct în ochii lui Jamie, dar l-am văzut în treacăt când m-am aplecat să împing banca în spate. Tocmai se înclina ca să pună o farfurioară peste cana mea cu cafea, cu ochii la Tom Christie, cu un aer speculativ și gânditor pe care îl văzusem ultima oară la un linx când urmărea o rață care-i zbura deasupra capului. Nu era o urgență, dar merita examinat. Pe Christie nu îl interesa nimic în afară de mâna rănită, lucru de înțeles. Ferestrele camerei medicale erau orientate spre est și sud, pentru a profita de razele soarelui, însă chiar în apropiere de apus în încăpere era o lumină slabă, reflectată de frunzele castanilor din luminiș. Tot ce era în cameră, mai puțin fața lui Tom Christie, care părea verzuie, era scăldat într-o lumină aurie.

– Așază-te! i-am spus, grăbindu-mă să împing un scaun în spatele lui.

Genunchii i s-au înmuiat când s-a așezat. A aterizat mai dur decât intenționase, iar mâna i-a fost zguduită și a scos un strigăt slab de durere. Am apăsat cu un deget pe vena mare de la încheietura mâinii pentru a reduce sângerarea și am desfăcut cârpa cu care se bandajase. După înfățișarea lui, eu crezusem că își retezase un deget sau două, dar am rămas surprinsă văzând o rană simplă în mușchiul de la baza degetului mare, mergând până la încheietură. Era destul de adâncă și rămăsese deschisă, dar nu fuseseră secționate vase mari și, din fericire, tendonul degetului mare era doar atins, ceea ce puteam rezolva cu o copcă sau două. Am ridicat privirea să-i spun, numai că el a dat ochii peste cap.

– Ajutor! am strigat, lăsându-i mâna să cadă și prinzându-l de umeri în timp ce se prăbușea pe spate.

Au urmat o bancă răsturnate și duduie de pași, iar Jamie a pătruns valvârtej în cameră. Văzându-mă doborâtă de greutatea lui, l-a luat de ceafă pe Christie și l-a împins în față ca pe o păpușă din cârpă, după care i-a prins capul între picioare.

– E chiar atât de grav? a întrebat Jamie, uitându-se printre gene la mâna rănită a lui Christie, care era pe podea, sângerând. Să-l așez pe masă?

– Nu e nevoie.

Am pus o mână sub falca lui ca să îi iau pulsul.

– Nu e rănit grav, doar că a leșinat. Dar, uite, își revine. Stai cu capul în jos, hai, o să-ți revii în câteva clipe! m-am adresat eu lui Christie, care respira ca o locomotivă cu aburi, dar se stabilizase puțin.

Jamie și-a retras mâna de pe gâtul lui și și-a șters-o de kilt cu un ușor dezgust. Christie transpirase rece și abundent; mi-am simțit palma năclăită de sudoarea lui, dar am ridicat cârpa de pe podea și m-am șters cu mai mult tact.

– Vrei să stai întins? l-am întrebat pe Christie, aplecându-mă spre fața lui.

Avea o culoare cadaverică. A clătinat din cap.

– Nu, doamnă. Sunt bine. Doar că m-am simțit slăbit un moment.

A vorbit cu glas răgușit, dar destul de hotărât, de aceea m-am mulțumit să apăs tare cârpa peste rană pentru a opri sângerarea.

Jemmy a apărut în pragul ușii, a căscat ochii la noi, dar nu s-a speriat; sângele nu era ceva nou pentru el.

– Tom, să-ți aduc un păhărel cu tărie? l-a întrebat Jamie, măsurându-l precaut pe pacient. Știu că nu-ți plac băuturile tari, dar apar și asemenea momente, nu?

Christie a mișcat din buze, dar a clătinat din cap.

– A... nu. Poate... puțin vin?

– *Nu bea numai apă, ci folosește puțin vin, pentru stomacul tău și pentru dese tale slăbiciuni*²², nu? Da, în fine. Vino-ți în fire, domnule! Aduc vin.

Jamie l-a bătut pe un umăr încurajator și a plecat în grabă, luându-l pe Jemmy de o mână când au ieșit. Christie a strâns din buze, făcând o grimasă. Observase că, la fel ca mulți protestanți, Tom Christie considera Biblia un document adresat doar lui, care îi fusese încredințat pentru a-l comunica atent maselor. Prin urmare, îi dispăcea mult să audă catolici – ca Jamie – care citau

din ea. Mai observasem că Jamie își dăduse seama de asta și profita de orice ocazie ca să citeze din ea.

– Ce s-a întâmplat? am întrebat eu, mai mult ca să îi distrag atenția lui Christie decât din dorința de a afla.

Christie nu s-a mai uitat fioros spre ușă, unde nu mai era nimeni, și a aruncat o privire la mâna stângă, apoi a întors capul, pălind din nou.

– Un accident, a răspuns îmbufnat. Tăiam stuf și mi-a alunecat cuțitul.

Și-a îndoit puțin mâna dreaptă, și eu m-am uitat la ea.

– Nici nu e de mirare! am spus. Stai puțin, ține mâna dreaptă în sus!

I-am ridicat deasupra capului mâna rănită, foarte bine bandajată, i-am dat drumul și am întins mâna către cealaltă. Suferea de o boală a mâinii drepte care se numea contractură Dupuytren ori, cel puțin, așa avea să se numească peste șaizeci sau șaptezeci de ani, după ce baronul Dupuytren avea s-o descrie. Provoacă de o îngroșare sau de o scurtare a stratului fibros care ținea pe loc tendoanele mâinii când se îndoiau degetele, urmarea era că inelarul era atras spre palmă. În cazurile avansate, sufereau și degetul mic și cel mijlociu. Boala lui Tom Christie avansase destul de când îi examinase mâna.

– Nu ți-am zis? am întrebat retoric, trăgând cu delicatețe degetele chircite.

Degetul mijlociu abia se desfăcea pe jumătate, inelarul și cel mic abia dacă puteau fi desprinse de palmă.

– Ți-am spus că se va agrava. Nici nu mă miră că ți-a scăpat cuțitul din mână. Sunt uimită că l-ai putut strânge între degete.

Pe sub barba presărată cu fire cărunte a apărut o ușoară îmbujorare, după care Christie a întors capul.

– În urmă cu câteva luni așa fi rezolvat ușor, am spus, întorcându-i mâna să mă uit la unghiul contracturii. Atunci ar fi fost o treabă simplă. Acum va fi mai complicat, dar cred că încă pot corecta ceva.

Dacă ar fi fost un bărbat mai puțin corpulent, așa fi spus că se zvârcolea de jenă. Însă, așa cum arăta, a tresărit puțin, iar îmbujorarea i s-a accentuat.

– Nu... nu doresc...

– Nu-mi pasă ce dorești, i-am spus, așezându-i în poală mâna cu degetele încârligate. Dacă nu-mi dai voie să te operez, peste șase luni n-o s-o mai poți folosi. Acum abia dacă poți scrie cu ea, am dreptate?

Ochii lui de un cenușiu-închis, uimiți s-au fixat pe fața mea.

– Pot să scriu, a spus el, dar mi-am dat seama că agresiunea din glas ascundea o neliniște profundă.

Tom Christie era un om învățat și educatorul copiilor de la Ridge. La el mergeau mulți oameni ca să-i ajute să întocmească scrisori sau documente legale. Iar el se mândrea tare cu asta; știam că amenințarea că n-o să mai poată scrie reprezenta cel mai puternic argument, și nu era o simplă amenințare.

– Asta nu va mai ține mult, am spus și am făcut ochii mai mari ca să înțeleagă.

El, neliniștit, și-a înghițit nodul din gât înainte să îmi răspundă, iar Jamie a revenit cu o carafă cu vin.

– Fă bine și dă-i ascultare! l-a sfătuit el, așezând carafa pe blat. Știi ce înseamnă să scrii având un deget țeapăn, înțelegi?

A ridicat mâna dreaptă și și-a mișcat degetele cu o expresie de tristețe pe față.

– Dacă ea putea repara *asta* cu micul ei cuțit, mi-aș pune mâna pe masa de operație chiar acum.

Jamie era aproape opusul lui Christie în ceea ce privește problema de la mână, deși efectul era aproape același. Inelarul îi fusese strivit atât de grav, încât încheieturile se sudaseră, iar degetul nu putea fi îndoit. Drept urmare, cele două degete alăturate aveau o capacitate limitată de mișcare, deși capsulele articulare rămăseseră intacte.

– Deosebirea este că suferința de la mână ta nu se poate agrava, i-am spus lui Jamie. Însă a lui da.

Christie a făcut o mișcare, vârându-și mâna dreaptă între picioare, ca și cum ar fi vrut să o ascundă.

– Mda, în fine, a spus stânjenit, o să mă descurc o vreme, asta e sigur.

– Cel puțin cât s-o lași pe soția mea să ți-o repare pe cealaltă, a remarcat Jamie, turnând vin în căni. Poftim! Poți s-o ții, Tom, ori ți-o țin eu? a întrebat cu un gest, ținând cana ca și cum ar fi vrut să i-o ducă la buze lui Tom, care a întins brusc mâna de sub faldurile hainelor.

– Mă descurc, a răspuns el pe un ton agresiv și a luat cana cu vin între degetul mare și arătător, cu o stângăcie care l-a făcut să roșească și mai mult.

Își ținea mâna stângă încă în aer, deasupra umărului. Părea ridicol și simțea și el asta.

Jamie a turnat în următoarea cană, pe care mi-a întins-o, fără să îl ia în seamă. Dacă nu aș fi cunoscut istoria complicată dintre ei, gestul lui mi s-ar fi părut plin de tact. Întotdeauna existase o vagă încordare între Jamie și Tom Christie, deși reușeau să păstreze un aer aparent cordial. Pentru orice alt bărbat, faptul că Jamie își arătase mâna vătămată ar fi fost exact ceea ce sugera – încurajare și susținere. În cazul lui Tom Christie, probabil că fusese vorba despre încurajare, însă în vorbele lui se strecurase și o amenințare, deși probabil că Jamie nu se putuse abține. Adevărul e că oamenii îi cereau ajutorul mai des lui Jamie decât lui Christie. În ciuda mâinii mutilate, Jamie se bucura de respect și admirație. Christie nu era prea agreat, iar dacă nu mai putea să scrie, își putea pierde și poziția socială, atât cât era ea. Și, așa cum remarcasem fără menajamente, suferința lui Jamie nu avea să se agraveze.

Privind peste buza căinii, a mijit ochii. Nu îi scăpase amenințarea, fie că ea venise intenționat sau nu. Nu avea cum să n-o simtă; Tom Christie era suspicios din fire și predispus să vadă o amenințare chiar și când ea nu *exista*.

– Cred că deja s-a stabilizat. Dă-mi voie să mă ocup de rană.

I-am luat mâna stângă și i-am desfăcut bandajul cu grijă. Sângerarea se oprise. I-am lăsat mâna într-un vas cu apă în care fiersesem usturoi, am adăugat câteva picături de etanol pur pentru a dezinfecta rana și am început să caut instrumentele. Se întuneca și am aprins lampa cu alcool pe care mi-o

făcuse Brianna. La lumina flăcării ei constante am văzut că furia de pe fața lui dispăruse. Nu mai era la fel de palid, dar arăta neliniștit ca un șoarece de câmp la o adunare de bursuci și stătea cu ochii la mâinile mele în timp ce așezam suturile, acele și foarfecele, toate curate și sclipitoare în lumina lămpii. Jamie nu a plecat, ci a rămas rezemat de blat, sorbind din vin – probabil în caz că Christie ar fi leșinat din nou. Un tremur delicat a trecut prin mâna și brațul suferindului, încordate pe tăblia mesei. Transpira din nou; i-am simțit mirosul înțepător și amăru. Acel miros pe jumătate uitat, dar recunoscut imediat m-a făcut să înțeleg în cele din urmă dificultatea: era vorba de spaimă. Probabil că îi era frică de sânge și sigur se temea de durere.

Eu eram atentă la ce făceam, aplecând capul pentru ca el să nu-mi vadă expresia. Ar fi trebuit să-mi dau seama mai demult; așa s-ar fi convenit, dacă n-ar fi fost bărbat. Paloarea, leșinul... nu erau de la pierderea de sânge și de la șocul de a vedea sânge. Coseam tot timpul bărbați și băieți. Agricultură la munte presupunea muncă dură și rar trecea o săptămână fără să văd răni provocate de secure, sapă, tăieturi de la săpat cartofi, de la mușcături de porc, laceratii ale scalpului după căzături sau alte suferințe care trebuiau prinse cu copci. În general, pacienții se comportau firesc, îndurând ajutorul meu cu stoicism și întorcându-se direct la muncă. Însă aproape toți bărbații erau highlanderi, mi-am dat eu seama, iar mulți dintre ei fuseseră și soldați.

Tom Christie era orășean din Edinburgh – fusese închis la Ardsmuir ca susținător iacobit, dar nu luptase niciodată. Fusese ofițer de intendență. De fapt, mi-am dat seama cu surprindere, pesemne că nu ajunsese niciodată pe câmpul de luptă și nicidecum să lupte la propriu, zi de zi, cu natura, cum presupunea activitatea de fermier.

L-am simțit pe Jamie, care rămăsese în umbră, sorbea din vin și ne urmărea cu o detașare ușor ironică. I-am aruncat o privire. Expresia nu i se schimbase, deși a dat vag din cap când ni s-au întâlnit ochii. Tom Christie își ținea limba prinsă între dinți. Îi auzeam respirația puțin șuierătoare. Nu-l vedea pe Jamie,

dar era conștient de prezența lui; rigiditatea spinării lui spunea tot. Chiar dacă se temea, avea totuși ceva curaj. L-ar fi durut mai puțin, dacă și-ar fi relaxat mușchii brațului și mâinii. Dar, în situația aceea, nu i-aș fi putut sugera asta. Aș fi putut insista ca Jamie să plece, dar aproape terminasem. Cu un oftat de exasperare și nedumerire, am făcut ultimul nod și am lăsat foarfeca pe masă.

– Gata, am spus, întinzând restul de alifie din echinaceea peste rană și întinzând mâna după un bandaj curat. Să ții mâna curată! O să mai fac niște alifie. S-o trimiți pe Malva după ea. Și peste o săptămână să vii să-ți scot copcile.

Uitându-mă la Jamie, am ezitat. Ezitam să mă folosesc de prezența lui, dar am făcut-o spre binele lui Christie.

– Atunci, o să mă ocup și de mâna dreaptă, bine? am propus ferm.

Încă transpira, deși culoarea îi revenea în obraji. S-a uitat repede la mine, iar apoi, fără să vrea, la Jamie, care a zâmbit vag.

– Așa să faci, Tom! i-a spus el. Să nu-ți fie frică! E doar o tăietură mică. Eu am trecut prin situații mai grele.

A rostit cuvintele calm, dar ele puteau fi la fel de bine scrise cu litere de foc de o șchioapă. *Am trecut prin situații mai grele.* Jamie rămăsese în umbră, dar ochii i se vedeau, ca și zâmbetul. Tom Christie era tot țeapăn. L-a privit în ochi pe Jamie, apoi și-a așezat mâna strâmbă peste bandaj.

– Da, a răspuns și a respirat adânc. O să vin.

S-a ridicat brusc, dărâmând scaunul și, puțin nesigur pe picioare, ca un om după ce a băut ceva tare, s-a îndreptat spre ușă. Acolo s-a oprit, căutând clanța. Găsind-o, s-a sumețit și s-a răsucit, uitându-se după Jamie.

– Măcar, a spus, respirând atât de apăsător, încât s-a împleticit în cuvinte, măcar o să fie o cicatrice care să-mi facă cinste. Nu-i așa, *Mac Dubh?*

Jamie s-a îndreptat brusc de spate, dar Christie ieșise deja, călcând atât de apăsător pe coridor, că farfuriile din cositor au zăngănit pe raftul din bucătărie.

– I-auzi la el, nemernicul! a exclamat cu furie și uimire.

A strâns mâna stângă în pumn și m-am gândit că e bine că Tom Christie ieșise atât de repede. Nu știam exact ce se întâmplase – sau se întâmpla –, dar m-am simțit ușurată că plecase. M-am simțit ca o mână de grăunțe prinsă între două pietre de moară care vor să se zgârie una pe alta, fără să ia seama la boabele dintre ele.

– Nu l-am auzit niciodată pe Tom Christie spunându-ți *Mac Dubh*, a remarcat precaut, întorcându-mă să strâng resturile de pe masă.

Christie nu vorbea gaelică, dar nu-l auzisem folosind porecla pe care o foloseau cei care fuseseră la Ardsmuir. El i se adresa lui Jamie cu „domnule Fraser“ sau pur și simplu „Fraser“, în momente care treceau drept cordiale.

Jamie a scos un sunet disprețuitor, tipic pentru un scoțian, apoi a luat cana pe jumătate plină a lui Christie și a golit-o.

– Nu, n-ai auzit, englezoaico, fir-ai...

A surprins expresia de pe fața mea și mi-a zâmbit strâmb:

– Nu la tine mă refeream.

Știam că nu; cuvântul fusese rostit cu o cu totul altă intonație, una șocantă, amărăciune care mi-a amintit că „englezoaico“ nu era nicidecum un termen amical în vorbirea de zi cu zi.

– De ce vorbești așa despre el? am întrebat din curiozitate. Și ce-a sugerat cu gluma despre „cicatrice care face cinste“?

A coborât privirea și n-a răspuns imediat, deși degetele înțepenite ale mâinii drepte băteau darabana pe coapsă, dar fără să scoată niciun sunet.

– Tom Christie e un om robust, a spus el în cele din urmă. Dar, pe Dumnezeuul meu, este și un fiu de cățea de neclintit!

Apoi a ridicat privirea și mi-a zâmbit cam amar.

– A trăit opt ani într-o celulă cu patruzeci de oameni care vorbeau gaelică, și n-a vrut să se coboare într-atât încât să scoată nici măcar o vorbă într-o limbă barbară! Iisuse, nu! Vorbea engleza cu oricine, iar, dacă dădea de cineva care nu știa engleză, stătea locului, mut ca un bolovan, până venea cineva să-i traducă.

– Cineva ca tine?

– Câteodată.

A aruncat o privire spre fereastră, ca și cum ar fi vrut să-l vadă pe Christie, însă se întunecase deplin, iar geamurile ofereau doar o reflexie a camerei medicale și siluetele noastre păreau fantomatice pe sticlă.

– Roger mi-a spus că Lindsay ar fi vorbit ceva despre... revendicările lui, am zis eu cu delicatețe.

Jamie s-a uitat scurt.

– A, ți-a spus, da? Uite, Roger Mac se îndoia că e înțelept să-l accepte pe Christie arendaș, presupun. Kenny n-ar fi zis, dacă n-ar fi fost întrebat.

Mă obișnuisem mai mult sau mai puțin cu viteza concluziilor lui și cu precizia intuițiilor, de aceea nu am pus-o la îndoială pe cea de acum.

– Nu mi-ai vorbit niciodată despre asta, am răspuns eu și m-am apropiat, rămânând față în față cu el.

Mi-am lăsat palmele pe pieptul lui și l-am privit în ochi. El a pus mâinile peste ale mele și a oftat, îndeajuns de adânc pentru a-i simți mișcarea pieptului. Apoi m-a strâns în brațe și m-a tras lângă el, iar fața mi s-a lipit de țesătura caldă a cămășii.

– Da, în fine. Nu a fost important, să știi.

– Și nu te-ai gândit la Ardsmuir?

– Nu, a spus el încet. Îmi ajunge cât am pățimit în trecut.

Palmele mi-au ajuns pe spatele lui și, brusc, mi-am dat seama la ce făcuse aluzie Christie. Am simțit cicatricile prin pânză, conturate pentru buricele degetelor clar ca firele unui năvod, întinse pe pielea lui.

– Cicatrice care fac cinste! am exclamat, ridicând capul. Auzi la el, *ticălosul!* La asta s-a referit?

Jamie a zâmbit vag, văzându-mi indignarea.

– Da, așa e, a răspuns sec. De aceea mi-a spus *Mac Dubh*, ca să-mi amintească de Ardsmuir, ca să-mi dau seama clar ce a insinuat. M-a văzut când

m-au biciuit.

– Asta... asta... Eram atât de înfuriată, încât abia dacă puteam vorbi. Mai bine-i prindeam copcile între mână și boașe!

– Și te mai numești doctor, care a jurat să nu facă rău? Englezoaico, sunt șocat.

Acum râdea, însă nu era deloc amuzat.

– Bestie lașă și meschină! Îi e frică de sânge, știi?

– Da, știam. Nu poți trăi sub pulpana cuiva vreme de trei ani fără să descoperi multe lucruri pe care nu voiai să le știi despre el, ca să nu mai vorbim de așa ceva.

A devenit apoi ceva mai serios, deși o undă de ironie încă îi zăbovea într-un colț al gurii lui.

– Când m-au adus înapoi în celulă, după ce fusesem biciuit, a continuat, s-a făcut alb ca varul, a mers într-un colț și a vărsat, după care a rămas culcat cu fața la perete. Nu observam chiar tot, dar mi s-a părut că asta e cam mult. Eu eram cel plin de sânge și, atunci, de ce luase tot ca o fată care are prima sângerare?

Am pufnit.

– Nu mai glumi cu asta! Cum de a îndrăznit? Și, la o adică, ce vrea să spună? Că știe ce s-a întâmplat la Ardsmuir și că urmele... acelea *sunt* cicatrice care fac cinste și că toată lumea știa?

– Da, probabil, a zis el și a dispărut orice răs. Atunci. Dar când m-au ridicat în picioare, au văzut toți că mai fusesem biciuit, înțelegi? Și niciun om de acolo nu a scos o vorbă despre cicatrice. Până acum.

Avântul mi-a dispărut. Biciuirea nu era numai ceva brutal, ci și ceva rușinos, care să desfigureze și să jignească, prezentând trecutul cu greșeli la fel de evident ca un obraz însemnat cu fierul roșu sau ca o ureche crestată. Iar Jamie ar fi preferat, desigur, să i se smulgă limba decât să-i dezvăluie cuiva motivele pentru care se alesese cu acele cicatrice, chiar dacă asta ar fi însemnat să dea de

înțeles că fusese biciuit pentru cine știe ce faptă scandaloasă. Eram atât de obișnuită să îl văd în cămașă în prezența altcuiva, încât nu mă gândisem niciodată că oamenii de la Ardsmuir știu de cicatricile de pe spinarea lui. Și totuși, el le ascunsese și toți, în afară de Tom Christie, se prefăcuseră că ele nu există.

– Ei, am făcut eu, în fine... Să-l ia naiba! De ce ar fi spus așa ceva?

Jamie a scăpat un râs scurt.

– Pentru că nu i-a plăcut că îl vedeam asudând. A vrut să se răzbune, cred.

– Ei... am repetat eu și mi-am încrucișat brațele sub sâni. Dacă ai adus vorba despre asta, *de ce* a făcut așa ceva? Dacă tu știai că el nu suportă să vadă sânge și așa mai departe, de ce ai rămas să-l urmărești?

– Pentru că știam că nu o să scâncească și nu o să leșine, mi-a răspuns el. Te-ar fi lăsat să-i coși chiar și boașele cu acele tale înroșite, și tot n-ar fi urlat de durere în fața mea.

– A, deci și tu ai observat?

– Sigur că da, englezoaico. De ce crezi că eram acolo? Nu pentru că nu ți-aș aprecia priceperea, dar când te văd cosând răni nu îmi face prea bine la digestie.

A aruncat o privire spre cârpa murdară de sânge și a făcut o grimasă:

– S-o fi răcit cafeaua?

– O s-o încălzesc.

Am vârât foarfecele curate înapoi în huse, apoi am sterilizat acul, am tras prin ochiul lui un nou fir de sutură și l-am înfășurat în jurul sticlutei cu alcool, încă încercând să descâlcesc lucrurile. Am pus tot în dulap, apoi m-am întors spre Jamie.

– Sper că nu te temi de Tom Christie? am întrebat.

Mirat, el a clipit, apoi a izbucnit în râs.

– Doamne, în niciun caz! Englezoaico, ce te faci să crezi așa ceva?

– Păi... Felul în care reacționați voi doi câteodată. Sunteți ca niște țapi sălbatici, care se bat cap în cap ca să vadă care e mai tare.

– A, despre asta e vorba? A fluturat o mână, respingând ideea. Am capul mult mai tare decât Tom și el știe prea bine. Dar n-o să cedeze ca să mă urmeze după aceea ca un mieluşel.

– Da? Atunci, ce faci? Doar nu l-ai torturat ca să îi dovedești că poți, nu?

– Nu, a răspuns Jamie și a zâmbit vag. Un om îndeajuns de încăpățânat ca să le vorbească în engleză vreme de opt ani celor din Hieland cât erau la închisoare este suficient de îndărătnic să lupte alături de mine în următorii opt ani. Eu așa socot. Ar fi bine, dacă ar fi convins și el de asta.

Am inspirat adânc și, clătinând din cap, am oftat.

– Mi-e limpede că *nu* îi înțeleg pe bărbați.

Asta l-a făcut să chicotească în adâncul pieptului.

– Ba da, englezoaico. Doar că vrei să nu-i înțelegi.

Camera medicală era din nou curată, pregătită pentru orice urgență care putea apărea de dimineață. Jamie a întins mâna spre lampă, însă eu i-am pus mâna pe braț, oprindu-l.

– Mi-ai promis *sinceritate*, am spus. Dar sigur ești sincer cu tine însuși? Nu l-ai ademenit pe Tom Christie doar pentru că te-a provocat?

Cu ochi limpezi și sinceri, la câțiva centimetri de ai mei, el a rămas nemișcat. A ridicat o mână, mi-a cuprins o parte a feței și am simțit căldura pe piele.

– Englezoaico, există doar două persoane pe lume pe care nu le-aș minți, a spus el încet. Tu ești prima. Iar a doua sunt eu.

M-a sărutat delicat pe frunte, după care s-a aplecat peste umărul meu și a suflat ca să stingă lampa.

– Nu uita! I-am auzit glasul în întuneric, i-am văzut silueta înaltă profilată în razele de lumină dinspre ușă în momentul în care s-a îndreptat de spate. Pot să mă înșel. Dar nu aș face asta dinadins.

Roger s-a mișcat puțin și a scos un geamăt.

– Cred că mi-ai rupt un picior.

– În niciun caz, a spus soția lui, acum ceva mai calmă, însă încă dispusă să îl contrazică. Dar dacă vrei, îți sărut piciorul.

– Ar fi plăcut.

Au urmat foșnete puternice scoase de salteaua din pănuși de porumb în momentul în care ea s-a așezat în poziția necesară pentru tratament, ceea ce s-a terminat cu Brianna goală, călare peste pieptul lui Roger, arătându-i ceva ce și-ar fi dorit să vadă la lumina lumânării. De fapt, ea îi săruta pulpele, ceea ce îl gădila. Dar, dată fiind situația, trebuia să reziste. A ridicat mâinile. Cum nu aveau lumină, pipăitul era de ajuns.

– Când aveam cam paisprezece ai, a spus el pe un ton visător, unul dintre magazinele din Inverness avea o vitrină îndrăzneță pentru acele vremuri – adică, un manechin reprezentând o femeie care nu avea decât lenjerie intimă.

– Și...?

– Da, o centură roz, jartiere și tot ce trebuia, cu sutien pe măsură. Toată lumea era șocată. S-au organizat comitete de protest, s-au dat telefoane la toți preoții din oraș. În ziua următoare, manechinul a fost scos din vitrină, dar între timp întreaga populație masculină a orașului trecuse prin dreptul vitrinei, făcând eforturi să se uite nepăsătoare la el. Până în clipa asta mi s-a părut cel mai erotic moment pe care îl văzusem.

Brianna s-a oprit, apoi a făcut o mișcare ce i-a sugerat că ea se uita peste umăr spre el.

– Roger, i-a zis gânditoare, cred că ești un pervers.

– Da, dar unul care vede bine pe întuneric.

Asta a făcut-o să râdă – ceea ce și dorise după ce reușise să o reducă la tăcere – și s-a ridicat sărutându-și obiectul afecțiunii pe toate părțile, după care s-a scufundat mulțumit în pernă. Ea i-a sărutat genunchiul, apoi și-a lăsat un obraz pe coapsa lui, iar părul ei bogat i s-a răsfirat pe piciorul rece și moale ca un nor și șuvițe de mătase.

– Îmi pare rău, a șoptit ea după o clipă.

El a scos un sunet ce sugera nepăsarea, apoi și-a plimbat liniștitor palma pe rotunjimea șoldului ei.

– Ei, n-are importanță. Păcat, totuși! Voiam să le văd fețele când își vor da seama ce au făcut.

Brianna a pufnit scurt și piciorul lui a tresărit sub căldura răsuffării ei.

– În orice caz, merita să le vezi fețele.

Vocea ei a trădat o ușoară dezolare.

– Și, a continuat, ar fi fost un deznodământ cu adevărat dezamăgitor, *după* aceea.

– Da, ai dreptate, a recunoscut el. Dar o să le arăți mâine, când vor fi în dispoziția potrivită ca să aprecieze totul cum se cuvine.

Ea a oftat și i-a sărutat din nou genunchiul.

– N-am vrut, a zis ea după un moment. Sugerând că a fost vina ta.

– Ba da, ai sugerat, a șoptit el, încă mângâind-o. Nu-i nimic. Probabil ai avut dreptate.

Probabil. Roger nu susținea că nu se simțise jignit auzind acele vorbe, dar nu își permitea să se înfurie. Asta nu ar fi slujit nimănui.

– Nu ai cum să știi.

Brianna s-a ridicat brusc, apărând ca un obelisc în siluetă pe fundalul slab luminat al ferestrei. Trecându-și un picior peste corpul lui întins pe spate, s-a furișat lângă el.

– Ar putea fi vina mea. Ori a niciunuia dintre noi. Probabil că încă nu e momentul potrivit.

Drept răspuns, Roger și-a petrecut un braț în jurul ei și a tras-o mai aproape.

– Oricare ar fi cauza, nu o să dăm vina unul pe celălalt, da?

Ea a scos un sunet firav, de aprobare și s-a lipit mai strâns de el. Era bine; însă era imposibil să nu își caute o vină.

Lucrurile erau destul de clare; Brianna rămăsese însărcinată cu Jemmy după o noapte – fie cu el, fie cu Stephen Bonnet, nimeni nu știa, dar o dată fusese de ajuns. Deși încercaseră în ultimele luni, Jem părea că va rămâne singurul lor copil. Pesemne că îi lipsea scânteia vitală, cum speculaseră doamna Bug și amicele ei.

Cine e tăticul tău? Vorbele au răsunat cu un ecou batjocoritor în mintea lui – cu accent scoțian.

A tușit cu forță și s-a liniștit, hotărât să nu mai insiste asupra aceluși subiect mărunț.

– Ei, și mie îmi pare rău, a spus Roger, schimbând subiectul. Probabil că ai dreptate să zici că mă port ca și cum aș prefera să gătești și să faci curățenie, nu să te joci cu trusa de chimie.

– Doar pentru că așa *ai vrea*, a răspuns ea fără ranchiună.

– Mă preocupă mai mult să nu declanșezi vreun incendiu, nu că nu gătești.

– Atunci, următorul proiect o să-ți placă la nebunie, a replicat ea, mozolindu-i un umăr. E legat mai mult de apă.

– A... bravo! a spus Roger, deși până și el a simțit îndoiala din propria voce. Mai mult de apă?

– Asta presupune și puțin noroi.

– Nimic inflamabil?

– Doar lemn. Puțin. Nimic deosebit.

Brianna și-a plimbat degetele încet pe pieptul lui. El i-a prins mâna și i-a sărutat vârful degetelor; erau netede, dar tari, cu mici bătăături de la tors pentru a-i îmbrăca pe toți.

– *Cine poate găsi o femeie virtuoaasă? Prețul ei întrece mărgeanul*, a citat el. *Ea caută lână și cânepă și lucrează voios cu mâna sa. Ea își face scoarțe; hainele ei sunt de vizon și de porfiră*²³.

– Mi-ar plăcea să descopăr planta care să producă un colorant de culoarea porfirei. Mai ții minte rochia pe care am purtat-o la petrecerea din ziua când

omul a coborât pe Lună? Neagră cu dungi roz și verde lime, cu sclipici?

– Da, a fost memorabilă.

În sinea lui, credea însă că pânza de casă în culori estompate i se potrivea mai bine. În rochii ruginii și cafenii, în jachete cenușii și verzi, Brianna arăta ca un fermecător lichen exotic.

Cuprins brusc de dorința de a o vedea, a întins mâna și a pipăit tăblia măsuței de lângă pat. Cutiuța era acolo unde o pusese ea când se întorseseră. Ea o voia pentru a fi folosită pe întuneric; mișcai o dată capacul, și dădeai de unul dintre bețișoarele ceruite. Fâșia minusculă de metal aspru, lipit de o latură, era rece. Un scrâșnet i-a făcut inima să tresară și flacăra mică s-a născut cu un miros de sulf ars – magie.

– Nu le risipi! a spus Brianna, dar, în ciuda protestului, a zâmbit la fel de încântată ca atunci când arătase prima dată ce reușise.

Proaspăt spălat, părul ei era curat și liber, strălucind pe rotunjimea unui umăr. Șuvițe îi cădeau moale pe pieptul lui, roșcat-cenușiu, chihlimburiu, maroniu și auriu, sclipind în lumina flăcării.

– *N-are teamă pentru cei ai casei sale în vreme de iarnă, căci toți din casă sunt îmbrăcați în haine stacojii*²⁴, a spus el și cu mâna liberă a cuprins-o, înfășurând o șuviță de păr pe un deget, răsucind-o cum răsucea ea un fir când torcea.

Ea a închis pleoapele pe jumătate, ca o pisică lenevoasă, dar zâmbetul i-a rămas pe buzele pline și moi, buze care provocau durere, apoi vindecau. Lumina îi lucea pe piele, întunecând alunița de sub urechea dreaptă. Ar fi fost în stare să o privească o veșnicie, însă chibritul era pe terminate. Chiar înainte ca flacăra să îi atingă degetele, Brianna s-a aplecat și a stins-o cu o suflare.

Iar în bezna în care încă pluteau firicele de fum, Roger i-a șoptit la ureche:

– Într-însa se încrede inima soțului, iar câștigul nu-i va lipsi niciodată²⁵.

Epistola întâi către Timotei a Sfântului Apostol Pavel, 5:23 (n. tr.).

Pildele lui Solomon, 31:10, 13, 22.

Pildele lui Solomon, 31:21.

Ibid., 31:11.

VRĂJITORII

Tom Christie nu a revenit la operație, dar a trimis-o pe fiica lui, Malva, ca să ia alifia. Fata era zveltă, cu părul negru și tăcută, dar părea inteligentă. A fost foarte atentă când am întrebat-o de aspectul răni – deocamdată era bine, puțin roșie, dar nu supura, nu apăruseră dungi roșietice de-a lungul brațului – și i-am explicat cum să aplice unguentul și să schimbe pansamentul.

– Atunci, bine, am spus, dându-i borcănelul. Dacă face febră, să mă chemi. În rest, să vină peste o săptămână să îi scot copcile.

– Da, doamnă.

Cu toate astea, nu a dat semne de plecare, ci a zăbovit, trecându-și ochii peste movilițele de ierburi de pe rafturi și peste obiectele din camera medicală.

– Mai ai nevoie de ceva, draga mea? Ori ai vrut să mă întrebi ceva?

Părea să-mi fi înțeles perfect sfaturile, dar probabil că voia să mă întrebe ceva mai personal. La urma urmei, nu avea mamă.

– A, da, a spus ea și a făcut semn spre masă. Mă-ntrebam ce scrieți în cartea neagră.

– În asta? A, țin notițe medicale și rețete... adică rețete pentru doctorii. Vezi? Am răsucit registrul ca să vadă pagina pe care făcusem o schiță a dinților rupți din gura domnișoarei Șoricel.

Ochii ei cenușii s-au aprins de curiozitate și s-a aplecat în față să citească, ținându-și mâinile împreunate la spate de parcă s-ar fi temut să nu atingă din întâmplare registrul.

– E în regulă, am zis, oarecum amuzată de precauția ei. Te poți uita prin ea, dacă vrei.

Am împins registrul, iar ea, cu o tresărire, s-a retras un pas. A ridicat ochii spre mine și o umbră de îndoială i-a făcut fruntea să se încrețească într-o încruntare, dar, după ce i-am zâmbit, a inspirat emoționată și a întins o mână să deschidă registrul la altă pagină.

– O, ia te uită!

Pagina la care ajunsese nu era scrisă de mine, ci de doctorul Daniel Rawlings – înfățișa extragerea unui făt mort din uter cu ajutorul unor instrumente potrivite pentru dilatare și chiuretaj. Am aruncat o privire și mi-am luat ochii din pagină imediat. Rawlings nu fusese artist, dar avea o tehnică brutală de a înfățișa realitatea acelei situații.

Malva nu a părut șocată de desene. Avea ochii dilatați de curiozitate. Și interesul meu a crescut în timp ce am urmărit-o întorcând paginile la întâmplare. Cum e și normal, acorda mai multă atenție desenelor, dar se oprea să citească și descrierile, și rețetele.

– De ce scrii despre lucruri pe care le-ai făcut? m-a întrebat ea, uitându-se la mine cu sprâncenele ridicate. Da, rețetele, înțeleg că mai poți uita unele lucruri, dar de ce ați desenat și ați notat amănunte despre cum ați tăiat un deget putrezit din cauza degerării? Cu altă ocazie o s-o faceți altfel?

– Păi, uneori așa trebuie, am răspuns, lăsând deoparte rămurica de rozmarin uscat de pe care îndepărtam acele. Operația nu se face la fel de fiecare dată. Oamenii se deosebesc între ei și, chiar dacă faci aceeași operație de zece ori, apar alte zeci de lucruri care se întâmplă altfel, uneori doar lucruri mărunte, alteori mari. Dar țin o evidență a ceea ce am făcut din mai multe motive, am adăugat, împingându-mi scaunul în spate și ocolind masa ca să stau alături de ea.

Am mai întors câteva pagini, oprindu-mă la cele despre suferințele bunicii MacBeth – o listă atât de lungă, încât o alcătuisem în ordine alfabetică, începând cu *artrită la toate încheieturile, dispepsie, dureri de urechi* și, după încă aproape două pagini, încheind cu *pânțecă herniată*.

– Și, în parte, ca să știu cum am procedat cu o persoană și ce s-a întâmplat, așa că, dacă ea mai are nevoie de tratament, pot căuta în urmă, am continuat, și am o descriere precisă a stării în care era înainte. Ca să fac o comparație, înțelegeți?

Ea a dat din cap cu vioiciune.

– Da, înțeleg. Ca să știți dacă ele se fac mai bine sau mai rău. Și pentru ce altceva?

– Ei bine, cel mai important motiv este ca, am spus eu rar, căutând cuvintele potrivite, un alt doctor – cineva care va exista după mine – să poată citi ce am notat și să vadă cum am procedat într-un caz sau altul. I-ar putea arăta o cale de a face ceva ce nu a mai făcut până atunci – sau să opereze mai bine.

Vădit interesată, a strâns din buze.

– O! Adică cineva ar putea învăța de aici – și a atins delicat cu un deget pagina – să facă la fel ca dumneavoastră? Fără să învețe ca să devină doctor?

– Ei, e mai bine să ai pe cineva care să te învețe, am replicat eu, amuzată de entuziasmul ei. Și există lucruri pe care nu le poți învăța din cărți. Dar, dacă nu există nimeni de la care să înveți...

Am aruncat o privire pe fereastră, la peisajul verde și sălbatic ce se întindea peste munți.

– ...e mai bine decât nimic, am încheiat.

– Și dumneavoastră de unde ați învățat? a întrebat ea curioasă. Din cartea asta? Văd că mai e și alt scris. Cine a fost?

Trebuia să simt că va urma. Însă nu anticipasem viteza de gândire a Malvei Christie.

– A... Eu am învățat din multe cărți, am spus. Și de la alți doctori.

– Alți doctori, a repetat ea, uitându-se fascinată la mine. Așadar vă numiți doctor? Nu știam că femeile pot fi și doctori.

Motiv foarte întemeiat pentru care nicio femeie *nu* se prezenta ca „doctor“ sau „chirurg“ în acea vreme și nici nu ar fi fost acceptată ca medic.

– Hm... e un cuvânt, atâta tot, am tușit eu. Foarte mulți oameni le spun femei-vraci sau fermecătoare. Sau *ban-lichtne*, am adăugat. Dar e unul și același lucru. Contează doar dacă știi ceva ce i-ar putea ajuta pe oameni.

– *Ban...* a rostit ea cuvântul necunoscut. N-am mai auzit de așa ceva.

– E în gaelică. Limba highlanderilor, înțelegi? Înseamnă „vindecătoare“ sau cam așa ceva.

– A, în gaelică.

Pe fața ei a apărut o expresie de vag dispreț. Mi-am dat seama că i se transmisese atitudinea tatălui ei față de limba veche a highlanderilor. Evident, a citit ceva pe fața *mea*, pentru că expresia aceea i-a dispărut imediat de pe chip, după care s-a aplecat din nou asupra registrului:

– Și cine a scris celelalte pagini?

– Un anume Daniel Rawlings.

Am netezit o pagină boțită cu obișnuita afecțiune față de predecesorul meu.

– A fost un doctor din Virginia, am adăugat.

– El? a ridicat ochii ea ochii, surprinsă. Acela înmormântat în cimitirul de pe munte?

– A... da, el.

Însă felul în care ajunsese el acolo nu era o poveste de împărtășit cu domnișoara Christie. Am aruncat o privire spre fereastră, încercând să-mi dau seama cât e ora după lumina de afară.

– Nu cumva te așteaptă tatăl tău ca să îi pregătești cina?

– Vai!

S-a îndreptat imediat de spate și s-a uitat pe fereastră cu o expresie ușor alarmată.

– Da, așteaptă.

S-a uitat încă o dată cu dor spre registru, dar și-a aranjat fusta și și-a îndreptat boneta, pregătită de plecare.

– Vă mulțumesc, doamnă Fraser, că mi-ați arătat cartea.

– Mă bucur că ți-a plăcut, am spus cu toată sinceritatea. Poți veni și altă dată să te uiți prin ea. De fapt... n-ai vrea...? am îndrăznit eu cu glas șovăitor, dar am continuat, încurajată de privirea ei în care se citea un interes deosebit.

Mâine mă duc să iau ceva din urechea bunicii Macbeth. N-ai vrea să vii cu mine să vezi cum se face? Mi-ar fi de mare folos să am pe cineva care să mă ajute, am adăugat, și am văzut în ochii ei că îndoiala se lupta cu interesul.

– A, da, doamnă Fraser, tare mult mi-ar plăcea! a răspuns ea. Doar că tata... A părut neliniștită când a zis asta, apoi parcă s-a hotărât.

– În fine... O să vin. Sunt sigură că îl conving.

– Ți-ar fi de folos dacă îi trimit un bilet? Ori să vin ca să vorbesc cu el? Dintr-odată, doream să mă însoțească. Dar a clătinat ușor din cap.

– Nu, doamnă, mă descurc, sunt sigură.

Brusc, s-a uitat la mine cu ochi sclipitori.

– O să-i spun că m-am uitat în cartea dumneavoastră și că în ea nu sunt vrăji, ci doar rețete pentru ceaiuri și purgative. Dar cred că n-o să-i zic despre desene, a adăugat.

– Vräji? am întrebat, pentru că nu-mi venea să cred. Așa a crezut el?

– Da, doamnă, m-a asigurat ea. M-a avertizat să n-o ating, de teamă c-o să intru sub vrajă.

– Vräjitorii, am murmurat eu, nedumerită.

În definitiv, Thomas Christie *era* învățător. De fapt, poate că avea dreptate, m-am gândit eu. Malva a aruncat o ultimă privire spre registru în timp ce o conduceam spre ușă și am citit pe fața ei fascinația.

ANESTEZIA

Am închis ochii și, cu mâna la vreo treizeci de centimetri depărtare de față, am fluturat-o ușor spre nas, ca unul dintre acei *perfumeurs*²⁶ pe care îi văzusem la Paris încercând arome.

Mirosul m-a izbit în față ca un val uriaș și cu aproape același efect. Mi s-au înmuiat genunchii, liniile negre mi s-au zvârcolit prin fața ochilor și n-am mai știut nimic clar. După ceea ce mi s-a părut a fi doar o clipă, mi-am revenit, zăcând pe podeaua camerei medicale, în timp ce doamna Bug mă privea îngrozită.

– Doamna Claire! Sunteți bine, *mo gaolach?* V-am văzut căzând...

– Da, am spus eu cu glas răgușit, clătinând din cap ușor când m-am ridicat pe un cot. Pune... pune dopul la butelcă!

Am arătat stângace spre recipientul de pe masă, lângă care era dopul.

– Să nu-ți apropii fața de ea!

Ferindu-se și făcând o grimasă care îi trăda prevederea, doamna Bug a luat dopul și l-a pus în gâtul butelcii la distanță de un braț.

– Pfui! *Ce e asta?* a întrebat, făcând un pas înapoi și strâmbându-se.

A strănutat puternic în șorțul ridicat spre față.

– N-am mai mirosit așa ceva și Fecioara mi-e martoră că am simțit multe mirosuri urâte în camera asta!

– Este eter, doamnă Bug.

Senzația de plutire dispăruse aproape complet, fiind înlocuită de euforie.

– Eter?

S-a uitat fascinată spre aparatul de distilare de pe masă, în care baia de alcool bolborosea delicat în balonul mare din sticlă, deasupra unei flăcări mici și a uleiului de vitriol – care avea să fie cunoscut mai târziu sub numele de acid sulfuric – alunecând încet în jos prin tubul înclinat, aroma lui fierbinte și rea dominând mirosurile obișnuite de rădăcini și ierburi din camera mea medicală.

– I-auzi! a exclamat ea. Și ce este eterul ăsta?

– Adoarme oamenii ca să nu simtă durerea când îi tai, i-am explicat, încântată de reușita mea. Și știu precis pe cine o să-l folosesc prima oară!

– Tom Christie? a repetat Jamie. I-ai spus?

– I-am spus Malvei. O să-l convingă. O să-l mai înmoaie nițel.

Rămas pe gânduri, Jamie a pufnit.

– Ai putea să-l fierbi pe Tom Christie în lapte o săptămână, că tot ar rămâne tare ca o piatră de moară. Și dacă-ți închipui că o s-o asculte pe fică-sa când o să-i spună de un lichid fermecat care o să-l adoarmă...

– Nu, n-o să-i spună ea despre eter. O s-o fac eu, l-am asigurat. Ea doar o să-l sâcâie cu mâna și o să-l convingă de necesitatea operației.

– Îhî...

Jamie pare să aibă totuși rezerve, dar, din câte mi s-a părut, nu numai din cauza lui Thomas Christie.

– Englezoaico, și eterul ăsta nu s-ar putea să-l ucidă?

Adevărul e că era o posibilitate care mă îngrijorase mult. Efectuasem frecvent operații în care se folosiseră eter și, în general, era un anesteziec destul de sigur. Însă eterul produs acasă, administrat manual... iar oamenii *mureau* în accidente produse de anestezice, chiar și în cele mai bine controlate medii, în ciuda anesteziștilor instruiți și a tot felul de echipamente de resuscitare. Și mi-am adus aminte de Rosamund Lindsay, a cărei moarte survenită din întâmplare încă îmi bântuia câteodată visele. Însă posibilitatea de a avea un anesteziec bun și de a fi capabilă să fac operații fără dureri...

– S-ar putea, am recunoscut eu. Nu cred că se va întâmpla așa ceva, dar întotdeauna există riscuri. Dar merită încercat.

Jamie mi-a aruncat o privire în care am citit reținerea.

– Da? La fel crede și Tom?

– Ei bine, vom afla. Îi voi explica în amănunt și... Dacă nu vrea, asta e. Dar sper să accepte.

Jamie a ridicat un colț al gurii, după care a clătinat din cap înțelegător.

– Ești ca micuțul Jamie când primește o jucărie nouă, englezoaico. Ai grijă să nu-și piardă roțile.

Aș fi putut reacționa indignată la vorbele lui, dar ajunseserăm deja aproape de cabana soților Bug, iar Arch Bug stătea pe verandă, trăgând liniștit din pipa lui din lut. A scos-o din gură și a dat să se ridice când ne-a văzut, dar Jamie i-a făcut semn să se așeze la loc.

– *Ciamar a tha thu, a charaid?*²⁷

Arch a răspuns cu obișnuitul lui „îhî“ în care s-au simțit cordialitate și cuvinte de bun venit. O sprânceană căruntă, ridicată în direcția mea și o mișcare a pipei spre drum ne-au sugerat că soția lui era acasă la noi, dacă pe ea o căutam.

– Nu, merg în pădure să caut plante, am spus, ridicând coșul gol drept dovadă. Dar doamna Bug și-a uitat lucrul de mână. Pot să-l iau ca să i-l duc?

Închizând ochii pe jumătate când a zâmbit cu pipa în gură, a dat din cap. Curtenitor, s-a mutat puțin într-o parte ca să pot să trec pe lângă el și să intru în cabană. Din spate am auzit un „da?“ și am simțit scândurile verandei îndoindu-se când Jamie s-a așezat alături de domnul Bug.

Cabana nu avea ferestre, astfel că m-am văzut silită să rămân nemișcată câteva momente ca să se adapteze ochii la semiîntuneric. Era mică și nu mi-a trebuit decât jumătate de minut ca să văd ce e în ea: doar cadrul patului, un dulap pentru pături și o masă cu două scaune. Geanta pentru lucru de mână era agățată de un cârlig, pe peretele din cealaltă parte a încăperii, și am traversat

s-o iau. Pe veranda din spatele meu am auzit murmurul discuției dintre bărbați, în care am delușit vocea neobișnuită a domnului Bug. Deci putea și chiar vorbea, desigur, dar doamna Bug era atât de volubilă, încât atunci când ea era prezentă contribuția soțului ei la conversație era în general limitată la câte un zâmbet sau la un întâmplător „nț” de aprobare sau dezaprobare.

– Christie, ăsta, tocmai spunea domnul Bug gânditor, nu ți se pare ciudat, *a Sheaumais*²⁸?

– Ba da, doar e din Scoția, din ținuturile de jos, a răspuns Jamie și parcă l-am văzut ridicând din umeri.

Un nou „nț” al domnului Bug mi-a sugerat că explicația era suficientă, apoi a tras din pipă ca s-o încurajeze să scoată fum. Am desfăcut geanta ca să mă asigur că lucrurile de tricotate erau în ea; de fapt, nu se aflau acolo, de aceea m-am văzut silită să mai scotocesc prin cabană, chinându-mă să văd prin semiîntuneric. Și am găsit-o: o umbră dintr-un colț, căzută de pe masă după o lovitură de picior.

– Și Christie e mai ciudat decât ar trebui? l-am auzit pe Jamie întrebând pe tonul lui degajat, ca de obicei.

Am aruncat o privire prin crăpătura ușii, exact la vreme ca să îl văd pe Arch Bug dând afirmativ din cap spre Jamie, deși nu a scos nicio vorbă, fiind prea prins în bătălia cu pipa, care refuza să se aprindă. Cu toate astea, a ridicat mâna dreaptă și a fluturat-o, expunându-și cioturile celor două degete lipsă.

– Da, a spus el într-un târziu, scoțând triumfător un vălătuc de fum albicios odată cu acea vorbă. A vrut să mă întrebe dacă m-a durut rău.

Și-a încrețit fața ca pe o pungă din hârtie, după care a scos un șuierat slab, semn de mare amuzament pentru Arch Bug.

– A, da? Și ce i-ai zis, Arch? a întrebat Jamie, probabil zâmbind.

Arch a tras gânditor din pipă, care acum îi făcea pe plac, după care a strâns din buze și a slobozit un cerculeț de fum, aproape perfect.

– Păi, că nu m-a durut deloc – asta atunci.

A făcut o pauză și a clipit din ochii albaștri.

– Sigur, a continuat, asta pentru că eram rece ca un macrou din cauza șocului. Când mi-am revenit, mă ustura puțin.

A ridicat mâna, privind-o cu un aer detașat, după care s-a uitat prin crăpătura ușii spre mine:

– Doamnă, cred că nu vrei să folosești o secure pentru Tom, nu? Mi-a zis că săptămâna viitoare vrei să-i reperi mâna.

– Probabil că voi folosi o secure. Pot să văd și eu?

Am ieșit pe verandă și m-am aplecat, iar el m-a lăsat să îi iau mâna, trecând îndatoritor pipa în cea stângă. Arătătorul și degetul mijlociu fuseseră retezate curat, exact la încheieturi. Era o vătămare foarte veche, atât de veche, încât își pierduse aspectul șocant al mutilărilor obișnuite în ultima vreme, în care mintea încă percepe ceea ce ar trebui să se afle acolo și se străduiește în zadar să găsească o clipă în care să împace realitatea cu așteptările. Însă corpul uman este uimitor de flexibil și compensează părțile lipsă cât de bine poate; ce rămâne dintr-o mână mutilată suferă deseori o subtilă deformare folositoare pentru a amplifica funcția rămasă viabilă.

Fascinată, am pipăit mâna cu atenție. Oasele metacarpiene ale degetelor retezate erau intacte, însă țesuturile înconjurătoare se contractaseră și se răsuciseră, retrăgând puțin acea parte a mâinii, astfel încât degetele rămase întregi și degetul mare să poată realiza o opoziție mai bună. Îl văzusem pe bătrânul Arch folosindu-și acea mână cu o grație perfectă, ținând o cană ca să bea sau ca să mânuiască un hârleț. Cicatricele de pe cioturile degetelor păliseră, alcătuiind o suprafață netedă, întărită. Încheieturile rămase ale degetelor erau îngroșate de artrită, iar mâna, ca întreg, era atât de răsucită, încât nu mai semăna cu o mână adevărată, și totuși nu arăta nicidecum respingătoare. Mi s-a părut puternică și caldă în palmă și în realitate era ciudat de atrăgătoare, așa cum te atrage un lemn vechi, adus de ape.

– Spuneau că s-a făcut cu o secure? l-am chestionat, întrebându-mă cum de reușise să își provoace asemenea răni, mai ales că era dreptaci.

Orice greșeală ar fi putut provoca o rană mai mare la braț sau la picior, dar să retezi două degete ale aceleiași mâini într-un asemenea fel...

Brusc, am înțeles și, fără să vreau, i-am eliberat mâna. Nu, imposibil.

– A, da, a spus el și a scos un rotocol de fum. Am ridicat capul și l-am privit drept în ochii albaștri și sclipitori.

– Cine a făcut-o? am întrebat.

– Fraserii, a răspuns el.

M-a strâns ușor de mână, apoi și-a retras-o pe a lui și a mișcat-o. A aruncat o privire spre Jamie.

– Nu Fraserii din Lovat, l-a asigurat el. Bobby Fraser din Glenhelm și nepotul lui. Leslie îl chema.

– Da? Ei, asta-i bine, a spus Jamie, ridicând o sprânceană. Nu mi-ar fi plăcut să aud că mi-era rudă apropiată.

Arch a chicotit aproape fără să scoată un sunet. Ochii încă îi străluceau între ridurile feței, dar în răsul lui a apărut ceva care m-a îndemnat brusc să mă retrag un pas.

– Așa e, l-a aprobat el. Nici mie. Dar acela a fost, probabil, anul în care te-ai născut, *a Sheaumais*, sau puțin înainte. Iar acum nu mai e niciun Fraser la Glenhelm.

Mâna în sine nu mă tulburase, însă, imaginându-mi cum ajunsese astfel, m-am simțit puțin amețită. Fără să mai aștept vreo invitație, m-am așezat lângă Jamie.

– Ce ce? am întrebat direct. Și cum?

Arch a tras din pipă și a scos un alt rotocol de fum. A atins ce rămăsese din rotocolul de dinainte și s-a destrămat într-o ceață parfumată. S-a încruntat puțin și a lăsat privirea spre mâna pe care și-o ținea acum pe genunchi.

– Ei, în fine, a fost alegerea mea. Noi eram arcași, înțelegeți? mi-a explicat. Noi, toți bărbații din neamul meu, am învățat să tragem cu arcul încă de mici. Am avut primul arc la trei ani și când am ajuns la șase ani puteam străpunge în inimă o potârniche de la doisprezece metri.

A vorbit cu un aer mândru, dar simplu, privind printre gene spre un stol mic de porumbei care căutau de mâncare sub copacii din apropiere, ca și cum ar fi apreciat cât de ușor ar fi reușit să doboare unul.

– L-am auzit pe tata vorbind despre arcași, a spus Jamie. La Glenshields. Mulți dintre ei erau din clanul Grant, așa zicea, și unii ai lui Campbell.

S-a aplecat în față, lăsând coatele pe genunchi, vădit interesat de poveste, dar rămânând precaut.

– Da, noi eram, a tras Arch din pipă cu nesaț, iar fumul i s-a vălătucit în jurul capului. Ne-am furișat prin desigurii în timpul nopții și ne-am ascuns printre stâncile de deasupra râului, la Glenshields, sub ferigi și copaci de sorb. Puteai sta la jumătate de metru de noi, că tot nu ne vedeai, atât de dese erau ferigile. Cam îngrămădiți însă, a adăugat el confidențial către Jamie. Nu ne puteam ridica în picioare ca să urinăm și mâncaserăm de seară – cu ceva bere – înainte să ajungem pe cealaltă parte a muntelui. Stăteam ciuciți ca femeile. Și ne chinuiam să ținem coardele uscate pe sub cămăși, pentru că ploaia și apa ni se scurgea pe gât de pe ferigi. Dar, când au venit zorile, a spus el binedispus, ne-am ridicat la un semnal și am început să tragem. Adică a fost o priveliște frumoasă cum săgețile noastre cădeau ploaie de pe deal peste sărmanii nefericiți care făcuseră tabără lângă râu. Da, și tatăl tău a luptat acolo, *a Sheaumais*, a adăugat el, arătând cu muștiucul pipei spre Jamie. Și el a fost acolo, lângă râu.

Un hohot de râs mut l-a făcut să se cutremure.

– Deci nu vă iubeați deloc, i-a răspuns Jamie foarte sec, voi și clanul Fraser.

– Deloc, a clătinat din cap imperturbabil bătrânul Arch.

Și-a îndreptat atenția din nou spre mine și a devenit mai serios.

– Când prindeau pe cineva din clanul Grant singur pe pământurile lor, cei din clanul Fraser aveau obiceiul să îi dea de ales. Își putea pierde ochiul drept sau două degete de la mâna dreaptă. În orice caz, nu trăgeau cu arcul în el.

Și-a frecat încet mâna mutilată de coapsă, întinzând-o, ca și cum degetele-fantomă s-ar fi întins și ar fi tânjit după atingerea tendoanelor. Apoi a scuturat din cap ca și cum ar fi alungat viziunea și și-a strâns mâna pumn. S-a întors spre mine.

– Nu vrei să îi retezi degetele lui Christie, doamnă Fraser?

– Nu, am spus eu, tresărind. Sigur că nu. Doar nu crede că...?

Arch a ridicat din umeri și din sprâncene, până aproape de părul rărit.

– Hm... am făcut eu. Va trebui să stau de vorbă cu Tom Christie.

Jamie s-a ridicat să-și ia rămas-bun și l-am urmat imediat, scuturându-mi fusta și încercând să-mi scot din minte mâna tânărului, țintuită la pământ și a securii care cade peste degete.

– Ai spus că la Glenhelm nu era nimeni din neamul Fraser? a întrebat Jamie gânditor, coborând privirea spre domnul Bug. Leslie, nepotul, el era moștenitorul lui Bobby Fraser, nu?

– Da.

Pipa domnului Bug se stinsese. A întors-o în jos și a lovit-o de marginea verandei să scuture scrumul.

– Au fost omorâți împreună, adevărat? Țin minte că așa mi-a spus tata cândva. Au fost găsiți într-un pârau, cu capetele zdrobite.

Arch Bug a clipit spre Jamie, coborând pleoapele ca o șopârlă ca să-și ferească ochii de soare.

– Ei bine, înțelegi, *a Sheaumais*, a explicat el, arcul e ca o soție bună, nu? Își cunoaște stăpânul și răspunde la atingerea lui. O secure, totuși... a clătinat din cap. Securea e o târfă. Orice om o poate folosi și e la fel de bună în oricare mână.

A suflat prin muștiucul pipei s-o curățe de scrum, a șters căușul cu batista și a strâns-o, totul cu mâna stângă. Ne-a zâmbit, arătându-și rămașițele de dinți ascuțiți și îngălbeniți de tutun.

– Mergi cu Dumnezeu, *Seaumais mac Brian!*

Mai târziu, în săptămâna aceea m-am dus la cabana lui Christie să-i scot copcile din mâna stângă și să-i explic despre eter. Allan, fiul lui, era în curte și ascuțea un cuțit pe o piatră de polizat cu roată acționată cu piciorul. Mi-a zâmbit și m-a salutat mișcându-și capul, dar nu a spus nimic, pentru că nu putea fi auzit din cauza hârșâitului produs de cuțit pe piatră. Probabil că acel sunet stârnise temerile lui Tom Christie, am gândit eu un moment mai târziu.

– Am hotărât să las mâna așa cum este, mi-a spus el morocănos în timp ce tăiam ultima cusătură și scoteam ața.

Am lăsat jos penseta și m-am uitat fix la el:

– De ce?

A roșit la față și s-a ridicat, ridicând bărbia și privind peste umărul meu, ca să nu mă privească direct în ochi.

– M-am rugat pentru ea și am ajuns la concluzia că, dacă infirmitatea asta e voința Domnului, aș greși să doresc să i-o schimb.

M-am abținut să nu spun „Asta-i o prostie!“, dar mi-a fost greu.

– Stai jos! i-am cerut, inspirând adânc. Și zi-mi și mie, dacă asta vrei, de ce crezi tu că Dumnezeu vrea să ai o mână strâmbă.

S-a uitat la mine surprins și tulburat:

– Păi... nu e treaba mea să pun la îndoială căile Domnului!

– O, zici? am răspuns calm. Eu am impresia că asta ai făcut duminica trecută. Ori nu pe tine te-am auzit întrebând ce gândește Domnul, de îi lasă pe toți catolicii ăștia să prospere precum cedrii din Liban?

Roșeața din obraji i s-a accentuat considerabil.

– Sunt convins că m-ați înțeles greșit, doamnă Fraser.

S-a sumețit și mai mult, astfel că aproape s-a înclinat pe spate.

– Adevărul, a continuat, e că nu voi avea nevoie de ajutorul dumneavoastră.

– Pentru că sunt catolică? am întrebat, așezându-mă pe un scaun și lăsându-mi mâinile pe genunchi. Îți închipui că voi profita și o să te botez în biserica Romei când n-o să fii atent?

– Am fost creștinat cum se cuvine! s-a răstit el. Și v-aș fi recunoscător dacă v-ați păstra ideile papistașe pentru dumneavoastră.

– Da, chiar am o înțelegere cu papa, am spus eu, uitându-mă la fel de urât la el. Eu nu dau bule privind doctrina și el nu face medicină. Acum, fiindcă de mâna ta este vorba...

– Voința Domnului e... a început el cu încăpățănare.

– A fost voința Domnului ca vaca ta să cadă în prăpastie și să-și rupă un picior luna trecută? l-am întrerupt eu. Pentru că, dacă a fost, atunci probabil că trebuia să o lași să moară, nu să-l chemi pe soțul meu ca să te ajute să o scoți de acolo, iar apoi să vin și eu să îi dreg piciorul. Apropo, cum e acum?

Am văzut vaca respectivă pe fereastră, păscând liniștită la marginea curții, netulburată de vițelul ei care sugea, ori de legătura pe care o folosisem pentru a sprijini osul metatars fisurat.

– E bine. Mulțumesc. Începea să aibă glasul puțin gătuit, deși cămașa îi era desfăcută la guler. Asta e...

– Atunci, bine, am spus. Crezi că Dumnezeu te socotește mai puțin demn de ajutor medical decât vaca ta? Mi se pare puțin probabil, dacă mă gândesc la ce spune El despre vrăbii și alte creaturi.

Devenise purpuriu-închis la față și a strâns pumn mâna cu probleme cu cealaltă mână, ca și cum ar fi vrut să și-o păzească de mine.

– Văd că știți câte ceva din Biblie, a început el, pe un ton superior.

– De fapt, am citit-o de plăcere, am spus. Știu să citesc, sper că știi asta.

A ignorat remarca mea și în ochi i-a apărut un vag licăr de triumf.

– Adevărat. Atunci, sunt convins că ați citit *Epistola întâi către Timotei a Sfântului Apostol Pavel*, în care se spune: „ci să stea liniștită²⁹“.

Mă mai ciocnisem cu sfântul Pavel și păreriile lui, dar aveam și păreri proprii.

– Cred că sfântul Pavel a dat peste o femeie care vorbea mai înțelept decât el, am comentat, nu fără compasiune în glas. I-a venit mai ușor să pună la colț toate femeile decât să câștige în mod cinstit o dispută. Domnule Christie, mă așteptam la mai mult din partea dumitale.

– Dar asta e o blasfemie! a exclamat el, evident șocat.

– Ba nu e, l-am contrazis, decât dacă spui că sfântul Pavel este Dumnezeu, iar, dacă susții așa ceva, *asta* este o blasfemie. Dar să nu ne certăm, am propus eu, văzând că ochii stau să-i iasă din orbite. Dă-mi voie să...

M-am ridicat de pe scaun și am făcut un pas în față, ajungând la o distanță de la care să îl pot atinge. El s-a retras atât de precipitat, încât s-a lovit de masă și a mutat-o din loc, astfel că un urcior cu lapte, coșul cu lucru de mână al Malvei și o farfurie din cositor au zburat imediat, căzând pe podea. M-am aplecat și am înșfăcat coșul cu lucrul de mână exact la vreme ca să îl feresc de laptele scurs. La fel de iute, domnul Christie a luat o cârpă de lângă vatră și s-a aplecat să șteargă balta. Am fost cât pe ce să ne lovim cap în cap, dar tot ne-am ciocnit, iar eu mi-am pierdut echilibrul, prăbușindu-mă greu peste el. Din reflex, a dat drumul cârpei și m-a prins de brațe, apoi mi-a dat drumul și s-a retras, lăsându-mă să ajung în genunchi. Era și el în genunchi, respirând apăsător, dar acum la o distanță sigură de mine.

– Adevărul este că ți-e frică, am spus cu severitate, împungând cu degetul spre el.

– Ba nu!

– Ba da.

M-am ridicat în picioare, am așezat coșul pe masă și, cu piciorul, am împins cu grijă cârpa peste balta de lapte.

– Ți-e frică să nu te doară, dar nu o să te doară, l-am asigurat. Am eter medical, adormi și nu simți nimic.

Auzind asta, a clipit.

– Și pesemne te temi că o să-ți pierzi câteva degete ori n-o să-ți mai poți folosi mâna deloc.

Holbându-se la mine, a rămas îngenuncheat lângă vatră.

– Nu-ți pot garanta că nu vei simți dureri, am zis. *Nu cred că se va întâmpla asta – Multe puneri la cale frământă inima omului, dar numai sfatul Domnului le împlinește³⁰*, nu-i așa?

A dat din cap încet, dar n-a scos o vorbă. Am inspirat adânc, simțind că nu ne mai certam.

– Eu *cred* că îți pot reface mâna. Nu-ți pot garanta. Câteodată se întâmplă tot felul de lucruri. Infecții, accidente, ceva neașteptat. Însă...

Am întins o mână spre el, făcând semn către mâna lui beteagă. Mișcându-se ca o pasăre hipnotizată de privirea fixă a unui șarpe, a întins brațul și m-a lăsat să îi prind mâna. L-am strâns de încheietură și l-am tras în picioare. S-a ridicat cu ușurință și a rămas în fața mea, lăsându-mă să îl țin de mână. I-am luat mâna între ale mele și am apăsat degetele schiloade înapoi, presând cu degetul mare pe aponevroza³¹ palmară îngroșată, cea care bloca tendoanele. Am simțit-o clar și am văzut în minte exact cum să abordez operația, unde să apăs cu bisturiul și cum se va desface pielea întărită. Lungimea și adâncimea inciziei în formă de Z, care îi va elibera mâna, care va fi din nou funcțională.

– Am mai făcut asta, am spus încet, apăsând pentru a simți oasele de sub mușchi. Dacă vrea Dumnezeu, o pot face încă o dată. Mă lași?

Era cu vreo cinci centimetri mai înalt decât mine; l-am privit în ochi, fără să îi eliberez mâna. Ochii lui erau cenușii, limpezi și alerti, și îmi cercetau fața cu o expresie între spaimă și suspiciune, dar dincolo de asta era și altceva. Brusc, mi-am dat seama că respira lent și constant, și i-am simțit căldura răsufării pe obraz.

– Bine, a vorbit el în cele din urmă cu glas răgușit.

Și-a retras mâna, nu brusc, ci aproape cu părere de rău, și a rămas cu ea cuibărită în mâna teafără.

– Când?

– Mâine, am răspuns, dacă e vreme bună. Am nevoie de lumină, i-am explicat, văzându-i uimirea din ochi. Să vii de dimineață, fără să mănânci nimic.

Mi-am strâns trusa, am făcut o plecăciune stângace în fața lui și am plecat cu un sentiment ciudat.

Binedispus, Allan Christie mi-a făcut semne de bun-rămas și a continuat să ascută cuțite.

– Crezi c-o să vină?

Luaserăm deja micul dejun și încă nu aveam niciun semn de la Thomas Christie. După o noapte de somn agitat, în care visasem numai măști pentru eter și dezastre chirurgicale, nu mai eram sigură că voiam să vină.

– Da, va veni.

Jamie citea *North Carolina Gazette*, ziare vechi de patru luni, în vreme ce mesteca ultimele fărâme din pâinea cu scorțișoară, prăjită de doamna Bug.

– Uite, au tipărit o scrisoare a guvernatorului către lordul Dartmouth, în care se spune că toți suntem o adunătură de ticăloși răzvrățiți, hoți și complotiști, și îi cere generalului Gage să îi trimită tunuri să ne amenințe ca să ne comportăm frumos. Mă întreb dacă MacDonald știe că a ajuns la urechile oamenilor.

– Chiar așa? am spus eu, cu un aer absent.

M-am sculat de la masă și am ridicat masca pentru eter la care mă uitasem tot timpul cât mâncasem.

– Păi, dacă vine, e bine să fiu pregătită.

Aveam masca pentru eter pe care mi-o confecționase Bree și sticla cu picurare pregătită în camera medicală, alături de o serie de instrumente de care aveam nevoie pentru operație. Nesigură, am ridicat sticla, i-am scos dopul și am fluturat o mână prin dreptul gâtului ei, aducând aburi spre nas. Am simțit un val convingător de amețală, care mi-a afectat vederea preț de un moment. Când privirea mi s-a limpezit, am pus dopul sticlei și am așezat-o pe masă,

simțindu-mă mai încrezătoare. Exact la timp, pentru că am auzit voci dinspre spatele casei și pași pe hol. M-am întors plină de speranță și l-am văzut pe domnul Christie uitându-se aspru la mine din pragul ușii, ținându-și protector mâna beteagă aproape de piept.

– M-am răzgândit, a spus el, coborându-și sprâncenele și mai mult, pentru a-și accentua spusele. M-am mai gândit, m-am rugat și nu vă voi îngădui să folosiți poțiunile respingătoare pe mine.

– Ești ridicol, am răspuns iritată la culme, m-am ridicat în picioare și l-am fulgerat cu privirea. Ce-ai pățit?

A părut luat prin surprindere, de parcă un șarpe aflat în iarba de la picioarele lui ar fi îndrăznit să i se adreseze.

– N-am pățit nimic, a zis el cu glas răgușit și și-a ridicat bărbia agresiv spre mine, arătându-și barba scurtă și țepoasă. Ce-ați pățit *dumneavoastră*, doamnă?

– Și eu, care credeam că doar highlanderii sunt încăpățânați ca stâncile!

Comparația mea parcă l-a jignit, însă înainte să îmi răspundă Jamie a vârât capul pe ușă, atras de schimburile de cuvinte pe ton ridicat.

– Vreo problemă? a întrebat el politicos.

– Da! Refuză să...

– Asta e. Doamna insistă să...

Replicile s-au ciocnit și amândoi am tăcut, uitându-ne aprig unul la celălalt. Jamie s-a uitat la mine, apoi la domnul Christie, după care a rămas cu ochii la aparatul de pe masă. Și-a aruncat privirea spre cer, ca și cum ar fi cerut îndrumare, apoi, gânditor, și-a trecut un deget pe sub nas.

– Da, a vorbit el. Păi, Tom, vrei să ți se vindece mâna?

Christie se încăpățâna, lipindu-și protector mâna cu probleme de piept. Însă după un moment a dat din cap.

– Da, a răspuns el, cu o privire extrem de bănuitoare. Dar nu vreau să mi se spună chestii papistașe despre ea!

– Papistașe? am replicat în același timp eu și Jamie, deși glasul lui trăda mai mult uimire, iar al meu, exasperare.

– Da. Și să nu crezi că mă poți sili să fac asta, Fraser!

Jamie mi-a aruncat o privire care spunea „Ți-am zis eu, englezoaico“, dar s-a abținut și a mai făcut o încercare.

– Mda, ai fost întotdeauna o creatură greu de înțeles, Tom, a spus el calm. Sigur, trebuie să știi asta, dar îți spun din proprie experiență că doare cumplit. Am avut impresia că domnul Christie a pălit puțin.

– Tom, uită-te acolo! a arătat Jamie spre tava cu instrumente: două bisturie, o sondă, foarfece, clește și două ace de sutură, deja pregătite cu fir de gută și plutind într-un vas cu alcool.

Toate sclipeau slab în lumina soarelui.

– Ea vrea să-ți taie mâna, nu?

– Știi, s-a răsthit Christie, cu toate că și-a ferit ochii de lamele ascuțite.

– Da, știi. Dar n-ai habar ce înseamnă. Eu știu. Vezi asta?

A ridicat mâna dreaptă cu palma spre Christie și a mișcat-o. În acea poziție, în care razele soarelui cădeau exact pe ea, cicatricile subțiri, de culoare albicioasă care îi brăzdau degetele erau foarte vizibile pe pielea bronzată.

– Asta m-a durut *cumplit*, i-a spus lui Christie. N-ai vrea să suferi atât de mult și ai de ales, pentru că există o soluție.

Christie abia dacă a aruncat o privire spre mâna lui. Sigur, m-am gândit eu, probabil că știa cum arăta. Trăise alături de el trei ani.

– Eu am ales, a zis Christie demn.

S-a așezat pe un scaun și a pus mâna cu palma în sus pe un șervet. Fața îi era lipsită de orice culoare și își strângea mâna liberă atât de strâns, încât începuse să îi tremure.

Jamie s-a uitat la el o clipă pe sub sprâncenele groase, apoi a oftat.

– Da. Atunci, așteaptă puțin.

Evident, nu avea rost să mai discutăm, de aceea nici nu m-am deranjat să fac vreo încercare. Am luat sticla cu whisky medicinal de pe raft și am turnat o porție sănătoasă într-o cană.

– *Folosește puțin vin, pentru stomacul tău și pentru desele tale slăbiciuni*, am spus eu, împingând cana spre palma lui întinsă. Așa zice cunoștința noastră comună, Sfântul Pavel. Dacă e bine să bei pentru stomac, atunci sigur e bine să bei o picătură pentru mână.

Anticipându-mi vorbele, a strâns din buze, după care a deschis gura de uimire. S-a uitat de la cană spre mine și invers. A înghițit în sec, a dat din cap și a ridicat cana spre buze. Înainte de a termina, Jamie a revenit cu o carte mică și uzată, cu coperte verzi, pe care i-a pus-o în mână fără niciun fel de explicație. Christie a părut surprins și a întins cartea în față, mijind ochii să vadă ce era. Pe coperta ei deformată scria *Bibia, ediția King James*.

– Cauți ajutor unde poți, sper, a mormăit Jamie.

Christie s-a uitat tăios la el, apoi a dat din cap, cu o umbră de zâmbet.

– Mulțumesc, domnule, a spus el.

Și-a scos ochelarii dintr-un buzunar al hainei și i-a pus pe nas, după care a deschis Biblia cu grijă și a început să dea pagini, căutând inspirația potrivită pentru a suporta operația fără anestezic. I-am aruncat o privire lungă lui Jamie, la care el mi-a răspuns cu o ușoară ridicare din umeri. Nu era o Biblie oarecare. Era cea care îi aparținuse cândva lui Alexander McGregor.

Jamie o avea de când era foarte tânăr, de pe vremea în care era întemnițat la Fort William de căpitanul Jonathan Randall. Biciuit o dată și așteptând o altă biciuire, înspăimântat și cu dureri mari, fusese lăsat singur, fără altă tovarășie decât propriile gânduri și Biblia pe care i-o oferise doctorul închisorii, în speranța că ea îi va aduce alinare. Alex MacGregor fusese încă unul dintre deținuții scoțieni care muriseră de propria-i mână ca să nu mai sufere pedepsele căpitanului Randall. Numele lui era scris citeț, dar cam lăbărțat, pe prima

pagină. Micuța Biblie cunoștea teama și suferința și, chiar dacă nu era eter, am sperat că încă avea puterea de a ușura durerea.

Christie a găsit ceva ce i se potrivea. Și-a dres glasul, s-a îndreptat de spate pe scaun și a întins mâna pe prosop cu palma în sus, într-un mod atât de direct, încât m-am întrebat dacă alesese pasajul în care macabeii își oferă de bunăvoie mâinile și limbile pentru a fi tăiate de regele păgân. O privire peste umărul lui m-a lămurit că el se opriese la Psalmi.

– La dispoziția dumneavoastră, doamnă Fraser, a spus politicos.

Dacă nu voia să fie anesteziat, trebuia să iau măsuri suplimentare. Curajul bărbătesc era foarte binevenit, la fel și inspirația biblică, dar există foarte puțini oameni capabili să stea nemișcați în timp ce mâna le e desplicată și nu credeam că Thomas Christie era unul dintre ei. Aveam o rezervă substanțială de fâșii de pânză pentru bandajare. I-am suflecat mâneca, apoi cu câteva fâșii i-am legat antebrațul strâns de măsută și cu altă bandă am îndepărtat degetele crispate de la locul operației.

Deși Christie a părut foarte șocat de ideea de a bea tărie în timp ce citea din Biblie, Jamie și probabil bisturiile are așteptau să fie folosite îl convinseseră că situația o cerea. Băuse deja câteva înghițituri cât timp îi immobilizasem antebrațul și îi dezinfectasem palma cu alcool pur și părea mult mai relaxat decât atunci când intrase în cameră. Dar destinderea lui a dispărut brusc în momentul în care am făcut prima incizie. Răsuflarea lui a devenit un gâfâit șuierător, s-a arcuit în sus pe scaun, mișcând masa, care a alunecat pe podea cu un scrâșnet. L-am prins de încheietura mâinii exact la vreme pentru a-l împiedica să smulgă bandajele, iar Jamie l-a apucat de umeri, împingându-l înapoi pe scaun.

– Ușurel, ușurel! a spus Jamie, strângându-l ferm de umeri. O să rezști, Tom. Da, o să rezști.

Fața i-a fost năpădită brusc de sudoare, iar în spatele lentilelor ochii îi erau uriași. A icnit, a înghițit în sec, s-a uitat scurt la palma din care curgea sânge,

apoi și-a mutat privirea și s-a albit la față.

– Domnule Christie, dacă îți vine să verși, fă-o aici, bine? i-am zis eu și am împins cu piciorul o găleată spre el.

Încă aveam o mână pe încheietură, iar cu cealaltă apăsam un pansament steril peste incizie. Jamie continua să îi vorbească la fel ca un călăreț care încearcă să liniștească un cal intrat în panică. Christie era rigid, dar respira apăsător și tremura tot, mai puțin mâna pe care trebuia să operez.

– Să mă opresc? l-am întrebat pe Jamie, uitându-mă repede suferind pentru a evalua situația.

I-am simțit pulsul puternic în încheietura pe care i-o țineam strâns. Nu intrase în șoc – deocamdată –, dar era limpede că nu se simțea deloc bine.

Rămas cu ochii la fața lui, Jamie a scuturat din cap.

– Nu. E păcat să risipim atâta whisky, nu? Și n-o să mai vrea să încerce altă dată. Uite, Tom, mai ia un păhărel; o să-ți faci bine.

A dus cana spre buzele lui Christie, care a băut fără să ezite. I-a eliberat umerii, apoi i-a prins strâns antebrațul cu o mână. Cu cealaltă a ridicat Biblia care căzuse pe podea și a deschis-o.

– *Dreapta Domnului m-a înălțat*, a citit el, privind textul peste umărul lui. *Dreapta Domnului a făcut putere*³². Ei, se potrivește, nu-i așa?

A coborât privirea spre Christie, care se mai liniștise și își ținea mâna liberă strânsă pumn și lipită de pântec.

– Continuă! a spus Christie cu glas răgușit.

– *Nu voi muri, ci voi fi viu și voi povesti lucrurile Domnului*, a urmat Jamie mai încet, dar ferm. *Certând m-a certat Domnul, dar morții nu m-a dat.*

Christie părea că găsea cuvintele încurajatoare; respirația îi încetinise puțin.

Nu puteam pierde timp uitându-mă la el, iar brațul aflat în strânsoarea lui Jamie era tare ca lemnul. Cu toate astea, a început să murmure cu Jamie, repetând cuvintele.

– *Deschideți-mi mie porțile dreptății, intrând în ele voi lăuda pe Domnul. Te voi lăuda, că m-ai auzit...*

Dezgolisem aponevroza și am văzut clar îngroșarea. Cu o mișcare a bisturiului i-am eliberat marginea, apoi am executat o incizie nemiloasă, tăind în jos banda fibroasă de țesut... Bisturiul a atins osul și Christie a icnit.

– *Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă; Tocmiți sărbătoare cu ramuri umbroase, până la coarnele altarului...*

Am simțit o idee de amuzament în glasul lui Jamie când a citit această porțiune, și i-am simțit mișcarea corpului când mi-a aruncat o privire.

Totul arăta de parcă aș fi sacrificat ceva; mâinile nu sângerează abundant ca rănila la cap, însă în palmă sunt o mulțime de vase, și ștergeam grăbită sângele cu o mână în timp ce lucram cu cealaltă. Pe masă și pe podea erau împrăștiate o mulțime de pansamente îmbibate de sânge. Jamie dădea foile înainte și înapoi, alegând la întâmplare fragmente din Biblie, dar Christie era alert acum și rostea cuvintele odată cu el. Am aruncat o privire spre el, încă avea o culoare nesănătoasă în obraji și pulsul accelerat, dar respirația era mai bună. Mi-a fost limpede că vorbea din memorie; lentilele ochelarilor i se aburiseră.

Acum reușisem să expun complet țesutul care stânjenea mișcarea degetelor și curățam fibrele minuscule de pe suprafața tendonului. Degetele încârligate au tresărit, iar tendonul expus s-a mișcat brusc, argintiu ca un pește care țâșnește. Am prins degetele care se mișcau vag și le-am strâns cu putere.

– Nu trebuie să te miști, am spus. Am nevoie de ambele mâini. Nu pot să te și țin de mână.

Nu m-am putut uita, dar am simțit că dă din cap și i-am eliberat degetele. Tendoanele luceau slab în locașurile lor. Am îndepărtat ultimele resturi de aponevroză, am stropit rana cu un amestec de alcool și apă distilată pentru a o dezinfecța și am început să cos inciziile. Vocile lor nu erau decât șoapte, un susur firav, căruia nu i-am acordat atenție, pentru că eram concentrată la ce făceam. Când atenția nu mi-a mai fost atât de solicitată, i-am auzit din nou.

– *Domnul mă paște și nimic nu-mi va lipsi...*

Ștergându-mi sudoarea de pe frunte cu mâneca, am ridicat ochii și am văzut că Thomas Christie ținea acum Biblia în mâna liberă, apăsată strâns de corp. Avea bărbia înfiptă în piept, ochii strâns închiși și fața contorsionată de durere. Jamie îi ținea bine brațul celălalt și avea cealaltă mână pe umărul lui, stând cu capul aplecat aproape de al lui; și el ținea ochii închiși în timp ce rostea cuvintele: „*Că de voi și umbla în mijlocul morții, eu nu mă voi teme de rele...*“

Am înnodat și ultima sutură, am tăiat firul și, din aceeași mișcare de foarfecă, am tăiat legăturile din pânză și am eliberat aerul din piept, pentru că îmi reținusem răsuflarea. Bărbații au tăcut brusc. Am ridicat mâna, am înfășurat strâns un pansament curat în jurul ei și am apăsat ușor degetele încârligate, îndreptându-le.

Christie a deschis ochii încet. Avea pupilele dilatate și întunecate înapoia ochelarilor și a clipit spre mână. I-am zâmbit și i-am bătut-o ușor cu palma:

– Și mila ta mă va urma în toate zilele vieții mele, am spus, *ca să locuiesc la casa Domnului, întru lungime de zile.*

„Parfumieri“ – în lb. fr. în orig (n. tr.).

„Ce mai faci, prietene?“ (gaelică) (n. tr.).

„James“ (gaelică) (n. tr.).

Versetul 2:12: „Nu îngăduiesc femeii nici să învețe pe bărbat, nici să stăpânească pe bărbat, ci să stea liniștită.“

Pildele lui Solomon, 19:21.

Membrană fibroasă, care învelește mușchii.

Psalmul 117.

NU MĂ ATINGE!

Pulsul lui Christie era cam rapid și puternic. I-am eliberat încheietura și mi-am lipit palma de fruntea lui.

– Ai puțină febră, am spus. Uite, înghite asta!

Am pus o mână pe spatele lui ca să îl ajut să ajungă în șezut pe pat, lucru care l-a înspăimântat. S-a ridicat într-un vârtej de velințe și a inspirat brusc în clipa în care și-a mișcat mâna operată. Cu tact, m-am făcut că nu iau în seamă neliniștea lui, pe care am pus-o pe seama faptului că era în cămașă de noapte, iar eu la fel. A mea era destul de modestă, bineînțeles, și aveam un șal ușor care îmi acoperea umerii, dar eram convinsă că el nu se aflase în preajma unei femei în neglijeu de când îi murise soția și nici chiar înainte.

Am murmurat ceva fără noimă, ținându-i cana cu ceai de tătăneasă cât a băut din ea, apoi i-am aranjat pernele mai comod, dar fără exces de zel. În loc să îl trimit înapoi la cabana lui, insistasem să rămână peste noapte ca să stau cu ochii pe el, în eventualitatea că apărea o infecție postoperatorie. Cum eram intransigentă din fire, nu eram defel încredințată că îmi va urma recomandările, socotind că se va apuca să hrănească porcii, să taie lemne sau să se șteargă la fund cu mâna rănită. Nu voiam să îl pierd din ochi decât după ce incizia forma țesut de granulație, ceea ce avea să se întâmple a doua zi, dacă totul decurgea bine.

Încă derutat după șocul operației, nu ridicase nicio obiecție, iar eu și doamna Bug îl instalaserăm în camera familiei Wemyss, deoarece el și Lizzie erau plecați la familia McGillivray. Nu aveam laudanum, dar i-am strecurat în ceaiuri o infuzie puternică de valeriană și sunătoare, astfel că dormise mai toată după-

amiaza. Refuzase să mănânce de seară, însă doamna Bug, care îl plăcea pe domnul Christie, îl îndopase toată seara cu lichior de palmier, desert cu frișcă și alte elixire nutritive, toate conținând alcool. Drept urmare, părea cam amețit și îmbujorat și nu a protestat deloc când i-am ridicat mâna bandajată și am adus lumânarea aproape pentru a i-o examina.

Mâna era umflată, lucru de așteptat, dar cu măsură. Cu toate astea, bandajul era strâns și pătrundea incomod în piele, lăsând adâncituri. L-am tăiat și, menținând cu grijă pansamentul dat cu miere care acoperea rana, i-am ridicat mâna și am adulmecat-o. Am simțit miros de miere, sânge, ierburi și miroul ușor metalic de carne despiciată recent, dar nu și damful dulceag al puroiului. Am apăsat precaut în jurul pansamentului, urmărind semne de durere acută sau dungi de roșu aprins pe piele, însă, în afara unei moliciuni acceptabile, n-am constatat decât o inflamare slabă.

Cu toate acestea, *avea* febră, trebuia să fiu atentă. Am luat o fâșie curată și am înfășurat-o cu atenție peste pansament, încheind cu o fundă elegantă în palmă.

– De ce nu purtați broboadă sau o bonetă? s-a scăpat el.

– Poftim?

Surprinsă, am ridicat privirea, pentru că uitasem între timp a cui mână o examinam. Mi-am dus mâna liberă la cap.

– De ce-ar trebui?

Câteodată îmi împlenteam părul înainte de culcare, dar nu o făcusem și în seara aceea. Mi-l periasem totuși și acum flutura liber peste umeri, mirosind plăcut a isop și flori de urzică, o infuzie pe care o foloseam la pieptănat pentru a nu face păduchi.

– De ce? a ridicat vocea puțin. *Iar o femeie care se roagă sau prorocește cu capul neacoperit își necinstește capul, căci totuna este ca și cum ar fi rasă*³³.

– A, iar ne întoarcem la Sfântul Pavel? am murmurat eu, îndreptându-mi din nou atenția spre mâna lui. Nu cumva a avut idei cam fixe despre femei? Pe de altă parte, în clipa de față, nu mă rog, ci vreau să văd cum se va comporta

mâna peste noapte înainte să fac profeții despre ea. Deocamdată, totuși, mi se pare...

– Părul dumneavoastră.

Am ridicat ochii și l-am văzut holbându-se la mine cu buzele în jos, în semn de dezaprobare.

– E... a făcut el o mișcare aproximativă spre creștetul tuns scurt. E...

Am ridicat din sprâncene spre el.

– E mare și mult, a încheiat el cu glas pierit.

L-am măsurat o clipă, apoi am întins mâna după Biblia cu coperte verzi, care se afla pe masă.

– *Corinteni*, de acolo a fost, da? Da, am găsit. *Nu vă învață oare însăși firea că necinste este pentru un bărbat să-și lase părul lung? Și că pentru o femeie, dacă își lasă părul lung este cinste? Căci părul i-a fost dat ca acoperământ³⁴.*

Am închis Biblia cu un pocnet și am așezat-o la loc pe masă.

– Ai curaj să vii să-i explici soțului meu cât de rușinos este părul *lui*? l-am întrebat politicoasă.

Jamie se dusesse la culcare; un sforăit slab și ritmic se auzea dinspre camera noastră.

– Ori crezi că deja știe?

Christie era deja îmbujorat din cauza băuturii și a febrei; auzindu-mă, un val de roșeață urâtă, întunecată i-a urcat dinspre piept spre frunte. N-am mai așteptat să aud ce avea de spus, ci mi-am îndreptat din nou atenția asupra mâinii lui. A mișcat buzele, deschizând și închizând gura fără să scoată un sunet. Nu am așteptat să se hotărască și să zică ceva, ci m-am uitat la mâna lui.

– Ascultă, am spus eu ferm, trebuie să faci mișcări cu regularitate pentru a fi sigur că mușchii nu se contractă când se vindecă. La început, vei avea dureri, dar trebuie să faci asta. Să-ți arăt!

I-am prins inelarul, mai jos de prima falangă și, ținându-l drept, am îndoit prima falangă spre interior.

– Înțelegi? Hai, fă singur! Prinde cu cealaltă mână, apoi încearcă să îndoi doar acea primă falangă. Da, așa! Simți tracțiunea prin toată palma? Așa trebuie. Acum, fă la fel cu degetul mic... așa. Da, e foarte bine!

Am înălțat ochii și i-am zâmbit. Roșeața din obraji se mai stinsese, dar tot părea cu totul năuc. Nu mi-a răspuns la zâmbet, ci s-a grăbit să se uite în altă parte, coborând privirea spre mână.

– Bun. Acum, pune mâna lipită de masă – da, exact așa – și încearcă să ridici degetul al patrulea și pe cel mic. Da, știi că nu e ușor. Dar încearcă din nou. Nu ți-e foame?

Stomacul lui scosese mai devreme un huruit puternic, alarmându-l pe el, dar și pe mine.

– Cred c-aș vrea ceva de mâncare, a bombănit el cu stângăcie, uitându-se urât la mâna care refuza să îl asculte.

– Îți aduc ceva. Continuă exercițiile o vreme, bine?

Pregătită pentru noapte, casa era cufundată în tăcere. Pentru că era cald, obloanele fuseseră lăsate deschise, astfel că prin ferestre pătrundea lumina lunii și nu era nevoie să aprindem o lumânare. O umbră s-a desprins din întunericul din camera mea medicală, urmându-mă pe hol, până în bucătărie – era Adso, care abandonase vânătoarea nocturnă după șoareci, sperând să primească ceva fără să facă vreun efort.

– Ce mai faci, motanule? am întrebat eu, în timp ce el s-a furișat, ștergându-mi gleznele, până în cămară. Dacă-ți închipui că te alegi cu vreo bucată de șuncă, schimbă-ți gândul! Tot ce-ți pot da e o farfurioară cu lapte.

Urciorul cu lapte era din lut alb, cu o bandă albastră în jurul lui, o formă scundă și palidă care plutea în întuneric. I-am turnat în farfurie și am pus-o pe podea pentru Adso, după care m-am apucat să pregătesc o cină ușoară – conștientă fiind că, pentru un scoțian, o masă ușoară însemna mâncare cât să sature un cal.

– Șuncă și cartofi fripți, dar reci, terci rece, pâine și unt, am intonat încet, punând totul pe o tavă mare, din lemn. Colțunași cu carne de iepure, murături, puțină plăcintă cu stafide drept budincă... Ce mai trebuie?

Am coborât ochii spre lipăitul care se auzeau din umbrele de la picioarele mele. I-aș da și lapte, dar nu vrea să bea.

– În fine, am putea continua așa cum am început, presupun; asta îl va ajuta să doarmă.

Am întins mâna spre carafa cu whisky și am așezat-o și pe ea pe tavă. O aromă discretă de eter plutea prin aerul întunecat din hol când m-am retras spre scară. Am adulmecat suspicioasă – să fi răsturnat Adso sticla? Nu, nu era suficient de puternic pentru așa ceva, am socotit, crezând că erau doar câteva molecule care se strecurau pe lângă dop. În același timp, eram ușurată și întristată că domnul Christie refuzase să-mi permită să folosesc eterul. Ușurată, deoarece nu aveam cum să știu dacă ar fi dat rezultate, ori nu. Întristată, deoarece mi-ar fi plăcut foarte mult să deprind arta de a deveni inconștientă, un dar prețios, pe care să îl ofer altor pacienți și unul pe care aș fi dorit foarte mult să i-l ofer domnului Christie.

Dincolo de faptul că operația îl duruse cumplit, era foarte dificil să operez o persoană conștientă. Mușchii se încordau, adrenalina circula prin sistem, ritmul cardiac era crescut, făcând sângele să țâșnească, nu să curgă în mod normal... Pentru a zecea oară în acea dimineață, am revăzut exact ce făcusem, întrebându-mă dacă nu aș fi putut acționa mai bine. Spre uimirea mea, Christie continua să facă exerciții; fața îi era plină de sudoare și gura îi era într-o postură sumbră, însă el continua să își îndoiaie degetele cu încăpățânare.

– E foarte bine ce faci, am spus. Însă acum oprește-te. N-aș vrea să repornească sângerarea.

Cu un gest mecanic, am ridicat un șervețel și i-am șters sudoarea de pe tâmpile.

– Mai e cineva în casă treaz? a întrebat el iritat, întorcând capul dincolo de umerii mei. V-am auzit vorbind cu cineva de jos.

– A, am făcut eu, destul de jenată, nu, vorbeam cu motanul.

Parcă răspunzând la introducere, Adso, care mă urmăsea la etaj, a sărit pe pat și s-a apucat să frământa pilota cu ghearele, cu ochii mari și verzi la platoul pe care se afla șuncă.

Christie și-a întors ochii suspicioși de la motan spre mine.

– Nu, nu mi-e chiar atât de apropiat, am spus scurt, ridicându-l pe Adso de pe pat și aruncându-l fără menajamente pe podea. E un motan. Faptul că am vorbit cu el e ceva mai puțin ridicol decât dacă aș fi vorbit singură, atâta tot.

Pe fața lui Christie a apărut o expresie de surprindere – pentru că îi citisem gândurile ori poate că era vorba de uimirea față de propria mea prostie –, însă încrețiturile de suspiciune din jurul ochilor s-au destins. I-am mărunțit mâncarea rapid și eficient, însă el a insistat să mănânce singur. S-a folosit cu stângăcie de mâna stângă, cu ochii în farfurie și având sprâncenele unite de concentrare. După ce a terminat, a băut whisky-ul de parcă ar fi fost apă, apoi a așezat cana goală și s-a uitat la mine.

– Doamnă Fraser, a spus, vorbind cu mare precizie, sunt un om educat. Nu cred că sunteți vrăjitoare.

– A, serios? am replicat eu, destul de amuzată. Așadar nu crezi în vrăjitoare? Dar există vrăjitoare despre care se vorbește în Biblie.

Și-a înăbușit un râgâit cu pumnul și m-a privit cu ochi ca de pește.

– N-am zis că nu cred în vrăjitoare. Cred. Am zis doar că nu sunteți așa ceva. Ați înțeles?

– Îți sunt foarte îndatorată, am replicat, străduindu-mă să nu zâmbesc.

Era beat-criță; cu toate că exprimarea lui era mai precisă decât de obicei, accentul începuse să se schimbe. În mod normal, își controla inflexiunile tipice pentru cei din Edinburgh atât cât putea, însă în acele momente ele ieșeau la suprafață.

– Mai vrei puțin?

N-am mai așteptat răspunsul lui, ci i-am turnat o porție zdravă de whisky în cana goală. Obloanele erau deschise și în cameră era răcoare, însă picăturile de sudoare încă îi sclipeau în ridurile de pe gât. Se vedea că avea dureri și probabil că nu va putea dormi fără ajutorul alcoolului. De data asta a sorbit, urmărindu-mă peste cană în timp ce eu adunam ce mai rămăsese din cina lui. În ciuda whisky-ului și a stomacului plin, era din ce în ce mai agitat, mișcându-și picioarele pe sub pilotă și frământându-și umerii. Am crezut că avea nevoie de oala de noapte și m-am întrebat dacă era cazul să îl ajut ori să îl las să se descurce singur. A doua soluție era cea potrivită.

Însă mă înșelasem. Înainte de a mă scuza ca să plec, a pus cana pe masă și s-a ridicat în capul oaselor în pat.

– Doamnă Fraser, a spus, țintuindu-mă cu un ochi ca o mărgea. Vreau să-mi cer iertare.

– Pentru ce? am întrebat mirată.

A strâns din buze.

– Pentru... purtarea mea de azi-dimineață.

– A! În fine... nu-i nimic. Îmi dau seama că ideea de a fi adormit trebuie să-ți fi părut cam... ciudată.

– Nu la asta mă refer.

A ridicat brusc ochii, apoi i-a coborât.

– Vreau să spun că... n-am putut sta nemișcat, a adăugat.

Am văzut cum îmbujorarea îi urcă din nou în obraji și am trăit un sentiment de compasiune și surprindere. Era de-a dreptul stânjenit. Am lăsat tava pe masă și m-am așezat încet pe scaunul de lângă el, întrebându-mă ce i-aș putea spune ca să îl liniștesc și să nu agravez lucrurile.

– Domnule Christie, nu mă aștept să stea nimeni neclintită în timp ce i se desface mâna până la os. Asta, pur și simplu, nu există în natura umană.

Mi-a aruncat o privire feroce.

– Nici măcar soțul dumneavoastră?

Luată pe nepregătite, am clipit. Nu atât de cuvinte, cât de tonul care îi trăda amărăciunea. Roger îmi spusese câte ceva din cele povestite de Kenny Lindsay despre Ardsmuir. Nu era un secret că Thomas Christie îl invidiase pe Jamie pentru poziția lui de lider, dar ce legătura avea cu situația de față?

– Ce te face să spui asta? am întrebat încet.

I-am luat mâna cu intenția de a verifica legăturile – de fapt, doar ca să găsesc ceva de privit ca să nu mă uit în ochii lui.

– E adevărat, da? Mâna soțului dumneavoastră... a împuns cu bărbia spre mine. A spus că i-ați reparat-o. *El* nu s-a zbătut când ați făcut asta, nu?

Mda, n-o făcuse. Se rugase, blestemase, asudase, strigase – și răcnise o dată sau de două ori. Dar nu se clintise.

Însă nu aveam de gând să discut chestiunea asta cu Thomas Christie.

– Toți suntem diferiți, am zis, uitându-mă direct la el. Nu mă așteptam să...

– Nu vă așteptați ca vreun alt bărbat să facă față atât de bine durerii. Da, știu.

Roșul-intens i-a revenit arzător în obraji. Și-a coborât ochii spre mâna bandajată. Degetele mâinii tefere erau strânse pumn.

– Nu la asta m-am referit, am protestat eu. Nicidecum! Am cusut răni și am așezat oase la locul lor pentru mulți bărbați și aproape toți highlanderii au fost extraordinar de curajoși...

Cu întârziere de o secundă, mi-am adus aminte că Thomas Christie nu era highlander.

– Highlanderi, a mârâit el din gâtlej, pe un ton care m-a lămurit că ar fi vrut să scuipe pe podea, dacă n-ar fi fost în prezența unei doamne.

– Barbari? am spus eu, adoptând tonul lui.

S-a uitat scurt la mine și i-am văzut buzele arcuindu-se într-un rictus, semn că și el își dăduse seama cu întârziere de greșeala făcută. Și-a mutat privirea și a respirat adânc – am simțit mirosul de whisky în momentul în care a expirat.

– Soțul dumneavoastră e... sigur, e un gentleman. Provine dintr-o familie nobilă, chiar dacă pătată de trădare.

„R“-ul din „trădare“ s-a rostogolit ca un tunet – chiar era beat-criță.

– Dar e și... și...

Căutând cuvântul potrivit, s-a încruntat, apoi a renunțat.

– Unul dintre ei. Sigur știți, și dumneavoastră, ca englezoaică...?

– Una dintre ele, am repetat, ușor amuzată. Adică highlander sau barbar?

– E același lucru, nu?

M-am gândit că avea, oarecum, dreptate. Deși cunoscusem highlanderi bogați și educați precum Colum și Dougal MacKenzie – ca să nu mai vorbesc de bunicul lui Jamie, trădătorul lord Lovat, la care făcea aluzie Christie –, adevărul era că toți aveau instincte de jefuitori vikingsi. Și, ca să fiu întru totul sinceră, la fel era și Jamie.

– A... Ei bine, ei au tendința de a fi destul de... am început eu firav și m-am frecat cu un deget la nas. Mda, sunt crescuți pentru a deveni războinici, așa cred. La asta te referi?

A oftat adânc și a clătinat vag din cap, deși mi s-a părut că nu în semn de dezacord, ci pur și simplu de spaimă, gândindu-se la obiceiurile și manierele din Highland.

Christie avea o educație aleasă, ca fiu al unui negustor din Edinburgh, care răzbătuse prin propriile puteri. Drept urmare emitea pretenții – dureroase – la calitatea de gentleman, dar nu avea să devină niciodată un barbar adevărat. Am înțeles de ce highlanderii îl nedumereau și deopotrivă îl iritau. M-am întrebat ce însemnase pentru el să se trezească întemnițat împreună cu o hoardă de barbari catolici, care, după standardele lui, erau necizelați, violenți și trufași, și să fie tratat – sau maltrat – ca ei?

Cu ochii închiși și buzele strânse, se rezemase de pernă. Fără să deschidă ochii, a întrebat brusc:

– Știți că soțul dumneavoastră încă are urme de la biciuire?

Vrând să-i răspund răspicat că eram căsătorită cu Jamie de aproape treizeci de ani, am deschis gura, dar mi-am dat seama că întrebarea trimitea la concepția domnului Christie despre căsătorie, lucru pe care nu țineam să îl analizez prea îndeaproape.

– Știu, am spus eu scurt, aruncând o privire spre ușa deschisă. De ce?

Christie a deschis ochii, puțin tulburi. Cu un oarecare efort, s-a uitat la mine.

– Știți de ce? a întrebat el confuz. Ce a făcut?

Am simțit că mi se încing obrazii, asta în numele lui Jamie.

– La Ardsmuir, a spus Christie, îndreptând un deget spre mine acuzator, înainte ca eu să îi răspund. A pretins că avea tartan, știți? Era interzis.

– Da? Am întrebat eu nedumerită. Adică... așa a fost?

Christie a clătinat încet din cap, arătând ca o bufniță mare și beată, cu ochi ficși și mânioși.

– Nu era al lui, a spus el. Era al unui flăcău.

A deschis gura să continue, dar n-a reușit decât să scoată un râgâit slab, ceea ce l-a surprins. Apoi a închis gura și a clipit, apoi a încercat din nou.

– A fost un gest de o extra... extraordinară... noblețe și... și curaj.

S-a uitat la mine și a mișcat din cap, aproape imperceptibil:

– Inima... inimaginabil.

– Inimaginabil? Felul în care a făcut-o, adică?

Știam cum, desigur. Jamie era atât de încăpățânat, încât ducea la capăt orice își punea în minte, indiferent dacă iadul însuși i-ar fi blocat calea sau dacă i se putea întâmpla ceva rău. Dar Christie *sigur* știa asta despre el.

– Nu cum a făcut-o, și-a bălăbănit Christie capul puțin și l-a ridicat cu efort. De ce?

– De ce?

Am vrut să continui: *Pentru că e un erou, de aceea nu se poate înfrâna* – dar acest răspuns nu ar fi fost corect. Pe de altă parte, nu știam de ce făcuse asta, nu-mi spusese, și m-am întrebat de ce.

– Ar face orice ca să-și apere oamenii, am spus.

Privirea lui Christie era sticloasă, însă încă inteligentă. S-a uitat lung la mine, fără să vorbească, iar gândurile parcă i s-au derulat încet dincolo de ochi. Pe hol a scârțâit o scândură de la podele și mi-am încordat auzul ca să aud răsuflarea lui Jamie. Da, am auzit-o, vagă și regulată; încă dormea.

– Crede că sunt unul dintre „oamenii lui“? a întrebat Christie într-un târziu, ușor, neîncrezător și revoltat. Pentru că nu-s, vă asi... vă asigur!

Începeam să cred că ultima cană de whisky fusese o greșeală serioasă.

– Nu, am spus cu un oftat, înfrânându-mi dorința de a închide ochii și de a mă freca la frunte. Sunt sigură că nu. Dacă la asta te referi... și am făcut semn spre Biblie. Sunt convinsă că a fost vorba de bunătate. Ar face atâta lucru și pentru un necunoscut, și ai proceda la fel, nu?

A respirat greoi, s-a holbat la mine, apoi a dat o dată din cap și s-a lăsat pe spate, ca și cum ar fi fost extenuat și pesemne că era. Atitudinea beligerantă dispăruse la fel de brusc precum aerul dintr-un balon ce se dezumflă și el arăta oarecum mai mic și uitat undeva.

– Îmi pare rău, a spus el încet.

Și-a ridicat mâna bandajată și a lăsat-o să cadă. Nu eram sigură dacă își cerea scuze pentru comentariile despre Jamie ori pentru ceea ce considera că e lipsă de curaj, de aceea m-am ridicat și mi-am așezat cămașa de noapte peste coapse. Am așezat pilota mai bine peste el, după care am stins lumânarea. Christie a rămas doar o siluetă întunecată pe pernă, respirând rar și hârâit.

– Ai rezistat foarte bine, am șoptit și l-am bătut ușor pe un umăr. Noapte bună, domnule Christie!

Barbarul meu personal dormea, dar s-a trezit ca o pisică în momentul în care m-am furișat în pat. A întins un braț și m-a tras spre el cu un mârâit întrebător. Eu m-am cuibărit aproape de el, iar încordarea din mușchi a început să se evapore treptat de la căldura radiată de el.

– Îhî...

– Aha. Și ce mai face micuțul Tom?

S-a aplecat puțin pe spate și mâinile lui mari mi-au alunecat pe brațe, frământându-mi umflăturile de la gât și umeri.

– O! Insuportabil, țepos, critic și foarte beat. În rest, e bine. A, da. Mai vreau, dar mai sus, a, da. O!

– Da, în fine, așa e Tom acesta în cea mai bună dispoziție, mai puțin beția. Englezoaico, dacă mai gemi așa, n-o să creadă că-ți fac masaj la gât.

– *Nu*-mi pasă, am spus, închizând ochii să mă bucur mai bine de senzațiile minunate care vibrau în coloana mea vertebrală. M-am cam săturat de Tom Christie. Pe de altă parte, probabil că a adormit buștean după câtă băutură a băgat în el.

Cu toate astea, de dragul pacientului, mi-am controlat vocea.

– De unde a apărut Biblia aceea? am întrebat, deși răspunsul era evident.

Sigur i-o trimisese Jenny de la Lallybroch. Ultimul pachet trimis de ea sosise cu câteva zile în urmă, când eu eram în vizită la Salem. Jamie mi-a răspuns la întrebare, oftând, și răsufierea lui mi-a involburat părul.

– Mi-a creat un sentiment ciudat când am găsit-o printre cărțile trimise de sora mea. Nu știam ce să fac cu ea, înțelegi?

Nici nu era de mirare că îi dăduse fiori.

– A spus de ce ți-a trimis-o?

Mușchii începeau să mi se destindă, durerea dintre omoplați dispărea treptat. L-am simțit ridicând din umeri în spatele meu.

– A trimis-o laolaltă cu alte cărți. Cică a făcut curățenie în pod și le-a găsit într-o ladă, de aceea a hotărât să mi le trimită. Dar a mai scris că a auzit că toți cei din satul Kildennie au hotărât să emigreze în Carolina de Nord. Sunt toți din neamul MacGregor, din câte înțeleg.

– Da, înțeleg.

Jamie îmi mărturisise cândva intenția lui de a o găsi pe mama lui Alex MacGregor să îi dea Biblia lui și s-o informeze că fiul ei fusese răzbunat. Făcuse

unele cercetări după Culloden, dar aflase că ambii părinți ai lui Alex muriseră. Supraviețuise doar o soră, care se căsătorise și își părăsise căminul; nimeni nu știa precis unde era și nici măcar dacă mai rămăsese în Scoția.

– Crezi că Jenny – sau mai curând Ian – au găsit-o în cele din urmă pe sora lui? Și locuia în acel sat?

Jamie a ridicat din nou din umeri și, strângându-mă iar de umeri, mi-a dat drumul.

– S-ar putea. Doar o știi pe Jenny. Ar lăsa în seama mea căutarea unei femei.

– Și o s-o faci?

M-am întors cu fața spre el. Alex MacGregor se spânzurase ca să nu ajungă prada preferată a lui Jack Randall cel Negru. Jack Randall murise, la Culloden. Însă amintirile lui Jamie despre el erau cel mult fragmentare, cele mai multe fiind pierdute după traumele suferite în bătălie și după febra de apoi. Se trezise rănit, cu cadavrul lui Jack Randall deasupra lui, dar nu își mai aducea aminte ce se întâmplase.

Și totuși, am presupus eu, Alex MacGregor *fusesse* răzbunat – de mâna lui Jamie sau a altcuiva. A rămas pe gânduri un moment și am simțit mișcarea ușoară în timp ce bătea darabana cu cele două degete țepene ale mâinii drepte în propria coapsă.

– O să mă interesez, a spus el într-un târziu. O chema Mairi.

– Am înțeles, am spus eu. În fine, în Carolina de Nord nu pot fi mai mult de...o, trei sau patru sute de femei cu numele acesta.

Asta l-a făcut să râdă, după care am alunecat în somn, acompaniați de sforăiturile răsunătoare ale lui Tom Christie, aflat în camera de peste hol.

Probabil că se scurseseră minute sau chiar ore când m-am trezit brusc și am tras cu urechea. În cameră era întuneric, focul se răcise în vatră, iar obloanele zdrăngăneau slab. M-am încordat o idee, încercând să mă trezesc ca să merg la pacient, apoi l-am auzit, o inspirație șuierătoare, urmată de un sforăit bubuitoar. Mi-am dat seama că nu asta mă trezise. Ci tăcerea ce se lăsase brusc alături.

Jamie stătea țepăn lângă mine, abia respirând. Am întins încet o mână, ca să nu fie șocat de atingerea mea, și mi-am lăsat-o pe piciorul lui. Nu mai avusese coșmaruri de luni întregi, dar am recunoscut semnele.

– Ce s-a întâmplat? am întrebat în șoaptă.

A respirat ceva mai adânc decât de obicei, iar un moment corpul a părut să i se concentreze. Nu m-am mișcat, ci mi-am lăsat mâna stângă lipită de piciorul lui, simțind mușchiul relaxându-i-se treptat sub degetele mele, sugerând un mic semn de zbor.

Dar nu a zburat. A mișcat umerii cu o tresărire scurtă, violentă, apoi a expirat și s-a așezat mai bine pe saltea. Nu a vorbit o vreme, dar greutatea lui m-a atras mai aproape, așa cum o lună este atrasă de planeta ei. Am rămas tăcută, cu o mână pe el și coapsa lipită de a lui – carne din carnea lui. Jamie a privit spre umbrele dintre grinzile tavanului. I-am văzut profilul, dar și strălucirea ochilor când a clipit de câteva ori.

– În beznă... a zis el în șoaptă, în cele din urmă. La Ardsmuir stăteam în beznă. Câteodată era lună plină sau lumină de la stele, dar nici atunci nu puteam vedea nimic pe podeaua pe care stăteam întinși. Nu era decât beznă, dar, de auzit, auzeam.

Să auzi patruzeci de oameni din aceeași celulă respirând și mișcându-se. Sforăituri, tuse, sunete provocate de un somn neliniștit, precum și cele trecătoare, de la cei încă treji.

– Dura săptămâni întregi și nu ne gândeam la asta.

Glasul lui suna mai degajat acum.

– Întotdeauna ne era frig, a continuat, și ne simțeam înfometate. Epuizați până la oase. Atunci nu puteai gândi prea mult. Trebuia doar să pui un picior înaintea celuilalt, să ridici un bolovan... Chiar nu *voiai* să gândești, înțelegi? Și e foarte ușor să faci asta. Măcar o vreme.

Însă, din când în când, se schimba ceva. Negura epuizării se ridica, brusc, fără niciun avertisment.

– Uneori nu înțelegeai ce era. O poveste spusă de cineva, probabil, ori vreo scrisoare de la soția sau fiica vreunuia dintre noi. Câteodată parcă ieșea din pământ. Nimeni nu scotea vreo vorbă, dar te trezeai cu ea, noaptea, de parcă ar fi fost parfumul unei femei de lângă tine.

Amintiri, doruri... nevoi. Ei deveneau bărbați atinși de foc – stârniți din acceptarea monotonă de amintirea bruscă și arzătoare a sentimentului de pierdere.

– Toți deveneam oarecum demenți, cel puțin o vreme. Se încingeau bătăi, tot timpul. Iar noaptea, pe întuneric...

Noaptea se auzeau sunete de disperare, suspine înfundate ori foșnete furișate. Până la urmă, unii bărbați se întindeau unul spre altul – fiind câteodată respinși cu strigăte și lovituri. Câteodată, în tăcere. Nu eram sigură ce încerca să îmi spună și nici ce legătură avea asta cu Thomas Christie. Ori poate cu lordul John Grey.

– Te-a atins vreodată... unul dintre ei? am întrebat cu timiditate.

– Nu. Niciunul dintre ei nu s-ar fi gândit să mă atingă, a șoptit el. Le eram șef. Mă iubeau, dar nici măcar prin cap nu le trecea să mă atingă.

A inspirat adânc, destul de chinuit.

– Și voiai ca ei să facă asta? l-am întrebat eu în șoaptă.

Mi-am simțit pulsul crescând în buricele degetelor lipite de pielea lui.

– Tânjeam după așa ceva, a spus el atât de încet, încât abia dacă l-am auzit, deși eram foarte aproape de el. Mai mult decât după mâncare. Mai mult decât după somn, deși îmi doream cu disperare să dorm și nu doar pentru că eram obosit. Ci pentru că, atunci când dormeam, câteodată te vedeam. Dar nu era doar dorința unei femei – deși, numai Domnul știe, și asta era destul de rău. Numai că simțeam nevoia de atingerea unei mâini. Nimic mai mult.

Pielea lui suferise de nevoia aceea până simțea că ea trebuia să devină transparentă, iar durerea surdă din inimă trebuia văzută în pieptul lui.

A scos un sunet trist, nu chiar un hohot de râs.

– Mai ții minte picturile acelea ale Inimii Sacre, ca acelea pe care le-am văzut la Paris?

Le știam – picturi renașcentiste și claritatea vitraliilor de la Notre-Dame. Patimile lui Iisus, cu inima la vedere și străpunsă, radiind iubire.

– Mi-am adus aminte de asta. Și am socotit că oricine a văzut acea viziune a Domnului nostru e un om foarte singuratic, dacă a înțeles asta atât de bine.

Am ridicat mâna și am lăsat-o foarte ușor pe mica adâncitură din mijlocul pieptului lui. Cearșaful era tras deoparte, iar pielea îi era rece.

– Câteodată mă gândesc la asta, a închis ochii, oftând și strângându-mă tare de mână, și atunci cred că știu ce trebuie să fi simțit Iisus acolo – cât de tare trebuie să-și fi dorit, dar n-a fost nimeni care să-L atingă.

Corinteni, 11:5.

Corinteni, 11: 14, 15.

LA FEL CA PRAFUL ȘI CENUȘA³⁵

Jamie a verificat încă o dată desagile de la șa, deși o făcuse atât de des în ultima vreme, încât era ceva mai mult decât un obicei. Zâmbea de fiecare dată când o desfăcea pe aceea de pe partea stângă. Brianna i-o refăcuse, cosând barete din piele care îi țineau pistoalele cu patul în sus, gata să le iei în caz de pericol, și mai făcuse câteva despărțituri pentru punga cu gloanțe, cornul cu praf de pușcă, un pumnal de rezervă, un colac de fir de pescuit, frânghie pentru capcane, o trusă de cusut, ace și ață și un pachet cu mâncare, o sticlă de bere și o cămașă curată, împăturită cu grijă.

La exterior, desaga avea un săculeț cu ceea ce Brianna numea „trusă de prim ajutor“, deși el nu era sigur ce însemna să fie ajutat. În ea erau câteva pachetele cu ceai care mirosea a amar, o cutie cu alifii și câteva fâșii de plasturi adezivi, lucruri care nu păreau de mare folos în cazul vreunei întâmplări nefericite, dar nu strica să le aibă la el. A scos o bucată de săpun pe care ea o adăugase împreună cu alte câteva nimicuri inutile și le-a ascuns cu grijă sub o găleată, pentru ca ea să nu se simtă jignită.

Exact la țanc, pentru că a auzit-o dojenindu-l pe Roger că nu își pusese mai mulți ciorapi curați în desagile lui. Până când Brianna și Roger au dat colțul fânarului, el a reușit să strângă toate baretele desagii.

– Ești gata, *a charaid*?

– Da, sigur, a dat din cap Roger și a lăsat jos desagile pe care le purta pe umeri.

S-a întors spre Bree, care îl ținea în brațe pe Jemmy, și a sărutat-o iute.

– Merg cu *tine*, tati! a exclamat Jem plin de speranță.

- De data asta, nu, tinere.
- Vreau să văd indieni!
- Mai târziu, poate, când o să mai crești.
- Dar vorbesc indiana! M-a învățat unchiul Ian! Vreau să merg!
- De data asta, nu, i-a spus Bree ferm, însă el nu era dispus să asculte și s-a zbatut să coboare din brațele ei.

Jamie a scos un sunet gros din gâtlee și l-a țintuit cu o privire severă.

- I-ai auzit pe părinții tăi, a răspuns el.

Jem s-a încruntat, a pus bot, dar a încetat să protesteze.

- Să-mi zici și mie cum faci asta cu buza, a zis Roger, măsurându-și copilul.

Jamie a râs și s-a aplecat spre Jemmy.

- Hai, sărută-l pe bunicul de rămas-bun!

Uitând de dezamăgire, micuțul a întins brațele și l-a prins de gât pe Jamie, care l-a ridicat din brațele Briannei, l-a strâns și l-a sărutat. Jem mirosea a budincă, a pâine prăjită și a miere, cald și greu în brațele lui.

- Să fii cuminte și s-o ascuți pe mama, bine? Și, când o să fii mai măricel, o să mergi și tu cu noi. Vino să-ți iei la revedere de la Clarence și-i poți spune lui cuvintele pe care le-ai învățat de la unchiul Ian.

Și, dacă voia Dumnezeu, erau cuvinte potrivite pentru un copil de trei ani. Ian avea un simț al umorului aparte. *Ori poate, s-a gândit Jamie, zâmbind către el însuși, îmi amintesc unele lucruri pe care i-am învățat pe copiii lui Jenny, inclusiv pe Ian.*

Pusese deja șaua și frâul pe calul lui Roger și încărcase bagajele în spinarea lui Clarence, catârul de povară. Când Roger a atârnat desagile de șa, Brianna a verificat chinga și scara de șa, mai mult ca să-și facă de lucru, decât ar fi fost nevoie. Strângea din dinți. Se străduia să nu pară îngrijorată, însă nu reușea să păcălească pe nimeni. Jamie l-a dus pe Jem să îl atingă pe bot pe catâr, ca să le ofere ficei lui și soțului ei câteva momente de intimitate. Clarence era un animal blând și a suportat cu un calm deosebit loviturile lui Jem și expresiile pe

care le știa în limba cherokee, însă, când Jem s-a întors să facă același lucru și cu Ghedeon, Jamie s-a aplecat brusc spre spate.

– Nu, flăcăule, să nu-l atingi pe năvășul ăsta. O să-ți smulgă mâna.

Ghedeon a ciulit urechile și, agitat, a bătut cu o copită în pământ. Armăsarul masiv murea de nerăbdare să pornească la drum și să găsească prilejul de a-l ucide pe Jamie.

– De ce ții bestia asta? l-a întrebat Brianna când l-a văzut pe Ghedeon dezvelindu-și dinții îngălbeniți, abia așteptând să pornească.

L-a luat pe Jemmy din brațele lui Jamie și s-a îndepărtat de cal.

– Care fiară, Ghedeon? A, ne înțelegem noi. Pe de altă parte, e jumătate din marfa mea, fetișo.

– Chiar așa? S-a uitat la animalul castaniu cu suspiciune. Ești sigur că nu declanșezi un război, dacă le dai indienilor un cal ca el?

– A, nu vreau să li-l dau, a asigurat-o el, cel puțin, nu direct.

Ghedeon era un bidiviu nervos, încăpățânat și cu toane, cu dinți ca de fier și o voință pe măsură. Însă aceste calități care îl făceau neprietenos păreau să îi atragă nespuse pe indieni, care erau impresionați de pieptul lui masiv, de spinarea lungă și de corpul puternic și musculos. Când Aer Tăcut, căpetenia unui sat, îi oferise trei piei de căprioară pentru șansa de a o împerechea pe iapa lui bălțată cu Ghedeon, Jamie își dăduse brusc seama că era o afacere bună.

– Mare noroc am avut că nu mi-am găsit niciodată timp să-l castrez! a spus el, lovindu-l amical cu palma pe greabăn și ferindu-se din reflex când armăsarul și-a rotit capul fulgerător ca să muște. Își merită mâncarea și, mai mult, relațiile cu poneii indienilor. E singurul lucru pe care i l-am cerut și l-a făcut fără să protesteze.

În dimineața aceea friguroasă, Brianna era îmbujorată ca o floare de piciorul-cocoșului. Auzind vorbele lui Jamie, a râs și a roșit și mai mult.

– Ce înseamnă castrat? a întrebat Jemmy.

– O să-ți spună mama ta.

I-a zâmbit Briannei, a ciufulit părul lui Jemmy și s-a întors spre Roger:

– Gata, flăcăule?

Roger Mac a răspuns cu o mișcare din cap și a urcat pe cal. Avea un murg bătrân și castrat, pe nume Agrippa, care uneori gemea și respira șuierător, dar era rezistent și potrivit pentru un călăreț ca Roger, destul de bun, dar care tot avea o rețineră față de cai.

Roger s-a aplecat din șa și s-o sărute încă o dată pe Brianna și au pornit la drum. Ceva mai devreme, Jamie își luase rămas-bun de la Claire, în particular și pe îndelete.

Ea era la fereastra dormitorului lor și, cu peria de păr într-o mână, se pregătea să o fluture pe cealaltă spre ei când aveau să treacă prin dreptul ei. Părul îi stătea răzvrătit în valuri ondulate, iar razele soarelui se oglindea în el ca niște flăcărui. Văzând-o atât de răvășită, pe jumătate goală în cămașa de noapte, Jamie a trăit brusc o senzație ciudată. O dorință puternică, în ciuda celor ce făcuseră în urmă cu o oră. Și ceva vecin cu teama, ca și cum se putea să nu o mai vadă niciodată. Fără să își dea seama, a aruncat o privire spre mâna stângă și a văzut cicatricea ștersă de la baza degetului mare, acel „C“, care abia se mai zărea. Nu îl luase în seamă și nici nu se gândise la semnul acela ani în șir, dar, brusc, s-a simțit de parcă în jur nu mai exista aer. A fluturat o mână spre ea, iar ea i-a trimis o beza și a râs. Iisuse, o însemnase și el. A observat porțiunea mai întunecată de pe gâtul ei, provocată de o mușcătură de iubire, și pe față i-a apărut o roșeață provocată de stânjeneală. A înfipt călcâiele în flancurile lui Ghedeon, care a scos un nechezat de protest și a întors capul, încercând să îl muște de picior.

Și așa s-au îndepărtat de casă. Jamie s-a uitat în urmă o singură dată și a văzut-o pe Claire tot la fereastră, încadrată de lumină. Ea a ridicat o mână ca binecuvântare, după care nu s-a mai văzut de copaci.

Deși rece pentru acel început de toamnă, vremea era frumoasă, iar caili scoteau aburi când au coborât de la Ridge și au trecut prin mica așezare numită

acum Cooperville, apoi au urmat Drumul Marelui Bizon, spre nord.

Se tot uita spre cer; era mult prea devreme să ningă, dar ploile torențiale nu erau ceva neobișnuit pentru acea perioadă a anului. Roger Mac era o companie plăcută. Cu toate astea, Jamie îi simțea lipsa lui Ian; ar fi vrut să discute pe îndelete situația relațiilor cu tribul Tsisqua. Ian înțelegea gândirea indienilor mai bine decât majoritatea albilor și, deși înțelesese cum se cuvine gestul lui Pasăre de a-i trimite osemintele eremitului – asta se dorea o dovadă de bunăvoință față de coloniști, în cazul în care regele le trimitea puști –, Jamie ar fi apreciat părerea lui Ian. Și, deși era necesar să îl prezinte pe Roger Mac în sate, în ideea relațiilor din viitor... Ei bine, a roșit gândindu-se că va trebui să îi explice despre...

Să-l ia naiba pe Ian! În urmă cu câteva zile, flăcăul dispăruse în toiul nopții, luând și câinele. O mai făcuse și altă dată și fără îndoială că avea să se întoarcă la fel de intempestiv precum plecase. Nenorocirile care îl aduseseră înapoi din nord deveneau uneori prea apăsătoare și atunci se mistuia în pădure, revenind tăcut și rezervat, dar ceva mai împăcat cu sine însuși.

Jamie înțelegea prea bine situația. În felul ei, singurătatea era un balsam. Și, indiferent ce amintiri evita – sau căuta – în pădure...

– *Ți-a vorbit vreodată despre ei?* îl întrebuse Claire, vădit tulburată. *Despre soție? Despre copil?*

Nu îi vorbise. Ian nu povestea nimic despre perioada în care trăise printre oamenii tribului mohawk și singura amintire adusă din nord era o brățară din cochilii de scoică, alb cu albastru. Jamie o zărise cândva în tolba lui, dar asta nu fusese suficient ca să își dea seama de model. *Binecuvântatul Mihail să te apere!* a gândit el pentru Ian. *Și fie ca îngerii să te îndrume!*

Una peste alta, nu mai discutase deloc cu Roger Mac decât după ce se opriseră să ia prânzul. Au mâncat cele pregătite de femei și le-a plăcut. Mai aveau și pentru masa de seară; în ziua următoare, vor avea doar chifteluțe din mălai și ce le ieșea în cale și era ușor de prins și de gătit. Și apoi încă o zi, iar

după aceea, femeile Păsării Zăpezii îi vor hrăni regește, ca trimiși ai regelui Angliei ce erau.

– Data trecută mi-au dat rață umplută cu cartofi dulci și porumb, i-a spus el lui Roger. Atenție! E politicos să mănânci cât poți, indiferent ce ți se oferă, pentru că ești oaspete.

– Am priceput.

Roger a zâmbit vag, apoi a coborât ochii spre cârnatul în foietaj, mâncat pe jumătate, pe care îl avea în mână.

– Fiindcă a venit vorba de asta, de oaspeți, adică, a adăugat, cred că avem o mică problemă cu Hiram Crombie.

– Cu Hiram? a întrebat Jamie surprins. Ce legătură are cu el?

Neștiind dacă să râdă sau nu, Roger a strâmbat din buze.

– Ei, doar că... Știi că toată lumea îi zice Efraim celui căruia i-am îngropat oasele? E greșeala Briannei, dar nu avem ce face.

Curios, Jamie a dat din cap.

– Mda. Ieri Hiram a venit la mine și mi-a zis că s-a gândit, s-a rugat și așa mai departe și a ajuns la concluzia că, dacă e adevărat că unii indieni ar fi rude cu soția lui, atunci ar fi normal ca unii dintre ei să fie mântuiți.

– Da?

Începea să se amuze.

– Da. Și de aceea, spune el, se simte chemat să le ducă acestor sălbatici nefericiți cuvântul Domnului. Ei cum l-ar putea auzi, dacă el nu face asta?

Și amuzat, și îngrozit la gândul că Hiram Crombie ar da buzna în satele cherokee cu Biblia în mână, Jamie și-a trecut palma peste buza de sus.

– Hm. Păi... nu credeți voi... adică prezbiterienii, că totul e predestinat? Că unii sunt mântuiți, adică, și unii sunt blestemați și nu se poate face nimic în privința asta? Motiv pentru care papistașii vor merge cu toții în iad?

– O... păi...

Roger ezita, deoarece nu voia să vorbească verde-n față.

– Hm... Îmi închipui, a zis, că există diferențe de păreri între prezbiterieni. Dar, sigur, așa gândesc, mai mult sau mai puțin, Hiram și ai lui.

– Da. Bun, dacă el crede că unii dintre indieni trebuie mântuiți, de ce ar fi cazul să le țină predici?

Roger s-a frecat cu un deget între sprâncene.

– Ei bine, din același motiv pentru care prezbiterienii se roagă și merg la biserică. Chiar dacă sunt mântuiți, simt nevoia de a-L preamări pe Dumnezeu pentru asta și... și învață să fie mai buni ca să trăiască așa cum vrea Dumnezeu. Drept recunoștință pentru mântuirea lor, înțelegi?

– Cred mai curând că Dumnezeuul lui Hiram Crombie nu ar aprecia prea mult modul de viață al indienilor, a spus Jamie, amintindu-și clar trupurile despuiate în lumina slabă de la cărbunii din vatră și mirosul de blănuri.

– E adevărat, a răspuns Roger, reproducând atât de bine tonul sec al lui Claire, încât Jamie a pufnit în râs.

– Da, înțeleg dificultatea, a zis el și așa și era, deși tot i se părea amuzant. Deci Hiram vrea să se ducă în satele cherokee ca să predice? Așa e?

Roger a confirmat cu o mișcare din cap și a înghițit o bucată de cârnat.

– Mai precis, vrea să-l duci tu acolo. Și să îl prezinți. Se așteaptă ca tu să le traduci predicile, așa zice el.

– Doamne, Dumnezeule!

A avut nevoie doar de o clipă pentru a analiza o asemenea perspectivă, apoi a clătinat din cap hotărât:

– Nu.

– Sigur că nu.

Roger a scos dopul unei sticle cu bere și i-a oferit-o.

– M-am gândit că e bine să-ți zic, ca să te hotărăști ce îi spui când te va ruga.

– Foarte bine te-ai gândit, a răspuns Jamie și a luat o gură zdravănă de băutură.

A coborât sticla de la buze, a inspirat și a înghețat. Roger a întors capul brusc și Jamie și-a dat seama că și el simțise mirosul purtat de adierea rece.

Roger Mac s-a întors spre Jamie și a ridicat din sprâncene.

– Simți miros de ars? a întrebat el.

Roger a fost primul care a auzit: un vacarm de țipete și cârâituri ascuțite, ca de vrăjitoare. Apoi un fâlfâit de aripi când le-au zărit și păsările s-au ridicat în aer, mai toate ciori, dar ici și colo câte un corb uriaș, negru.

– O, Doamne! a șoptit el.

Două cadavre atârnavă de crengile unui copac de lângă casă. Mai bine zis, ce mai rămăsese din ele. Și-a dat seama că erau un bărbat și o femeie, dar numai după îmbrăcămintă. De piciorul lui era prinsă o bucată de hârtie. Atât de mototolită și pătată, încât a văzut-o doar pentru că un colț îi flutura în vânt. Jamie a smuls-o, a desfăcut-o cât să poată citi, apoi a aruncat-o. *Moarte Reglementatorilor*, așa scria; a văzut scrisul neîngrijit înainte s-o ia vântul.

– Unde-s copiii? a întrebat Jamie, întorcându-se brusc spre Roger. Acești oameni aveau copii. Unde sunt?

Cenușa se răcise, împrăștiată de vânt, dar mirosul de ars l-a copleșit, îngreunându-i respirația, pârlindu-i gâtul, astfel că vorbele rostite au sunat hârâit, fără noimă, ca și scrâșnetul pietrișului de sub tălpi. Încercând să vorbească, Roger și-a dres glasul și a scuipat.

– Probabil se ascund, a spus el cu glas chinuit, arătând cu un braț spre pădure.

– Da, se poate.

Jamie s-a înălțat brusc, a strigat spre pădure și, fără să aștepte răspuns, a pornit printre copaci, strigând din nou.

Roger l-a urmat, despărțindu-se de Jamie când au ajuns la marginea pădurii, urcând panta din spatele casei și strigând amândoi cuvinte de alinare, care erau înghițite imediat de tăcerea pădurii. Asudând, gâfâind și ignorând durerea din gât, Roger mergea împleticit printre copaci, oprindu-se cât să audă vreun

răspuns. În câteva rânduri i s-a părut că vede o mișcare cu coada ochiului și s-a întors într-acolo, dar nu a văzut decât trestii sau câte o plantă cățăărătoare unduindu-se în vânt, legănându-se ca și cum ar fi trecut cineva pe acolo. I se părea că îl vede pe Jem jucându-se de-a v-ați ascunselea și un picior mișcându-se, razele soarelui stârnindu-i sclipiri în păr, ceea ce i-a dat tăria de a striga iar și iar. În cele din urmă, s-a văzut silit să admită că acei copii nu puteau fugi chiar atât de departe, așa că a pornit spre cabană, încă strigând răgușit și gâuit.

A ajuns la ușă și l-a văzut pe Jamie aplecându-se după un pietroi pe care l-a azvârlit cu forță spre doi corbi care se așezaseră din nou pe crengile copacului-spânzurătoare și se uitau cu ochi sclipitori spre povara lor. Păsările au scos țipete ascuțite și și-au luat zborul, dar numai până la pomul de alături, unde s-au așezat și au urmărit totul.

Ziua era rece, dar amândoi erau scâldați în sudoare, iar părul despletit li se lipise de gât. Încă respirând apăsător, Jamie și-a șters fața cu mâneca.

– Câți... câți copii aveau?

Roger abia respira și își simțea gâtul atât de iritat, că abia putea rosti cuvintele în șoaptă.

– Trei, cel puțin, a tușit Jamie și a expectorat. Cel mai mare are, probabil, doisprezece ani.

A rămas pe loc un moment și s-a uitat la cadavre. Apoi și-a făcut cruce și a scos pumnalul ca să taie frânghiile. Nu avea la dispoziție nimic cu care să sape o groapă. Nu puteau decât să scurme în frunzele moarte din pădure și să pună pietre peste morți, ca să descurajeze corbii și din respect pentru răposăți.

– Au fost reglementatori? a întrebat Roger, oprindu-se ca să-și șteargă fruntea de sudoare.

– Da, dar... nu are de-a face cu asta, a răspuns Jamie, glasul stingându-i-se treptat.

A clătinat din cap și s-a întors în căutare de alți bolovani.

La început lui Roger i s-a părut că *este* doar o piatră, ascunsă între frunzele moarte, adunate lângă peretele cabanei carbonizate. A atins-o și ea s-a mișcat, el a sărit în picioare, scoțând un țipăt care ar fi făcut cinste și unui corb. Jamie a ajuns lângă el după câteva clipe să-l ajute să scoată fetița din stratul de frunze și bucăți carbonizate de lemn.

– Ușor, *a muirinn*, ușor! a spus Jamie agitat, deși copila nu plângea.

Avea vreo opt ani, hainele și părul îi erau arse, iar pielea îi era atât de înnegrită și crăpată, încât părea din piatră, având doar ochii vii.

– O, Doamne, Doamne! a șoptit Roger, la multă vreme după ce a fost evident că, dacă era o rugă, ea nu mai putea fi împlinită.

A ținut-o strâns la piept, iar ea a întredeschis ochii, privindu-l fără să lase senzația de ușurare sau curiozitate, ci doar pe cea de fatalitate calmă. Jamie a turnat apă din gamela lui pe o batistă. A vârât un capăt al ei între buzele fetei pentru a le umezi și Roger i-a văzut gâtulejul mișcându-i-se în timp ce sugea.

– O să te faci bine, i-a șoptit Roger fetei. E-n regulă, *a leannan*.

– Cine a făcut asta, *a nighean?* a întrebat Jamie, la fel de blând.

Roger a observat că fata înțelegea. Auzind întrebarea, suprafața ochilor i s-a agitat ca apa unui iaz într-o adiere de vânt, apoi mișcarea s-a stins, lăsând în loc un calm desăvârșit. Nu putea vorbi, indiferent ce întrebări i s-ar fi pus, ci doar se uita la ei fără curiozitate, continuând totuși să sugă din cârpa udă, cu un aer visător.

– Ești botezată, *a leannan?* a întrebat-o Jamie în cele din urmă, iar Roger a simțit un fior profund.

Încă șocat că o găsisse, nu își dăduse seama cu adevărat de starea ei.

– *Elle ne peut pas vivre*, a spus Jamie încet, privindu-l drept în ochi pe Roger. N-o să supraviețuiască.

Prima dată a respins-o din instinct cu toată ființa. Ba putea să supraviețuiască, trebuia. Însă porțiuni uriașe din pielea ei dispăruseră, iar pe carnea dezgolită se formaseră cruste care supurau. Avea marginea albicioasă a

unui os al genunchiului și inima bătându-i, o umflătură roșiatică și translucidă, care pulsa în apropierea cutiei toracice. Era ușoară ca o păpușă din pănuși de porumb și și-a dat seama îndurerat că parcă îi plutea în brațe ca o pată de ulei pe apă.

– Te doare, scumpo? a întrebat-o el.

– Mama? a întrebat ea în șoaptă.

Apoi a închis ochii și n-a mai spus altceva, ci doar murmura când și când:

– Mama?

La început s-a gândit că ar fi trebuit s-o ducă înapoi la Ridge, la Claire.

Numai că aveau de mers călare mai bine de o zi, iar ea nu va rezista. Era imposibil. Și-a înghițit nodul din gât, care îl strângea ca un ștreang. S-a uitat la Jamie și a văzut aceeași confirmare sumbră în ochii lui. Și Jamie și-a înghițit cu greu nodul din gât.

– Îi... îi știi numele?

Roger abia respira, de aceea a rostit forțat acele cuvinte. Jamie a clătinat din cap, după care și-a făcut curaj și a strâns din umeri. Fata nu mai sugea din batistă și continua să murmure „Mama?” când și când. Jamie i-a luat batista de la buze și i-a stors câteva picături de apă peste fruntea înnegrită, rostind în șoaptă cuvintele botezului. Apoi cei doi s-au privit, recunoscând starea de necesitate. Jamie a pălit, iar pe firele roșcate de pe buza de sus i-au apărut picături de sudoare. Făcându-și curaj, a inspirat adânc și a ridicat o mână, oferindu-se.

– Nu, a răspus Roger încet. O fac eu.

Era descoperirea lui; nu o putea ceda altuia decât dacă i s-ar fi smuls un braț. A întins o mână după batistă, iar Jamie i-a așezat-o în palmă, încă umedă și mânjită de cenușă. Nu se gândise niciodată că va face așa ceva și nici acum nu reușea să se gândească. Nici nu era nevoie; fără să ezite, a strâns-o mai aproape de piept și i-a pus batista peste nas și gură, apoi a strâns pânza, simțindu-i mica umflătură a nasului între degetul mare și arătător.

În crengile de deasupra lor s-a stârnit vântul și o ploaie de aur a căzut peste ei, șoptindu-i pe piele, scurgându-se rece peste fața lui. Fetei sigur îi e frig, s-a gândit el și a vrut să o acopere, dar nu avea nicio mână liberă. O cuprinsese cu celălalt braț, odihnindu-și mâna pe pieptul ei; i-a simțit inima ei bătând sub vârfurile degetelor. Inima a tresărit, a mai bătut de două ori și... s-a oprit. A vibrat o clipă. A simțit-o încercând să găsească forța de a mai bate o dată și un moment a trăit iluzia că nu va face numai asta, ci, din dorința de a mai trăi, inima ei își va croi drum de ieșire din piept ca să ajungă în palma lui.

Însă momentul a trecut, ca și iluzia, după care a urmat o neclintire de nedescris. În apropiere, un corb a scos un țipăt.

Aproape că terminaseră îngropăciunea, când un zgomot de copite și de harnașamente i-a vestit că aveau vizitatori, ba chiar prea mulți. Pregătit să se refugieze în pădure, Roger a aruncat o privire spre socrul lui, care a clătinat din cap, răspunzându-i astfel la întrebarea nerostită.

– Nu, n-ar reveni aici. Pentru ce să vină?

Cu tristețe, a măsurat din ochi ruina fumegândă a gospodăriei, ușa dărâmată și mormanele scunde, care erau morminte. Fetița moartă se afla încă în apropiere, acoperită de mantia lui Roger. Nu se simțise în stare s-o vâre în mormânt; o știuse în viață cu doar câteva momente mai devreme. Jamie s-a ridicat, îndreptându-și spatele. Roger l-a văzut asigurându-se că avea pușca la îndemână, rezemată de trunchiul unui copac. Apoi s-a liniștit și el, rezemându-se de scândura arsă pe care o folosisese drept cazma, și a așteptat.

Primul dintre călăreți a ieșit din pădure, iar calul lui a pufnit și a dat din cap agitat, simțind mirosul de ars. Cu pricepere, călărețul l-a calmat și s-a apropiat, aplecându-se în față ca să vadă cine era în apropierea casei.

– Deci tu erai, Fraser?

Fața ridată a lui Richard Brown părea jovială, dar sumbră. A aruncat o privire spre bârnele carbonizate, din care mai ieșeau aburi, apoi spre însoțitorii lui.

– Nu credeam că faci bani doar vânzând whisky, i-a zis.

Ceilalți – Roger a numărat șase – s-au foit pe șei, pufnind amuzați.

– Brown, puțin respect pentru morți!

Jamie a făcut semn din cap spre mormintele proaspete, iar fața lui Brown a împietrit. S-a uitat repede la el, apoi la Roger.

– Sunteți doar voi doi, da? Ce faceți aici?

– Săpăm morminte, a răspuns Roger.

Avea palmele pline de bășici. Și-a trecut încet o mână peste pulpa pantalonilor.

– Dar ce căutați *voi* aici? l-a întrebat.

Brown s-a sumețit brusc în șa, însă cel care a răspuns a fost fratele lui, Lionel.

– Venim dinspre Owenawisgu, a răspuns el, întorcând capul spre cai.

Privind mai atent, Roger a văzut patru cai de povară încărcăți cu blănuri și alți cai mai bătrâni având în spinare desage umflate.

– Am simțit miros de fum, a continuat, și am venit să vedem ce s-a întâmplat. Tige O'Brian, nu? a întrebat, privind spre morminte.

Jamie a confirmat cu o mișcare din cap.

– Îi cunoști?

Richard Brown a ridicat din umeri.

– Da. E în drum spre Owenawisgu. Am oprit la ei o dată sau de două ori și am mâncat de seară cu ei.

Cu întârziere, și-a scos pălăria, apoi și-a netezit șuvițele rare peste creștetul chel.

– Dumnezeu să-i odihnească!

– Cine le-a dat foc, dacă nu voi? a întrebat unul dintre tinerii din grup, după umerii înguști și falca proeminentă, un Brown care a zâmbit prostește, ca la o glumă.

Hârtia o luase vântul. Flutura lângă un bolovan de lângă un picior al lui Roger. A ridicat-o și, făcând un pas în față, a lipit-o de șaua lui Lionel Brown.

– Ia spune, știi ceva despre asta? a întrebat el. Era prinsă de cadavrul lui O'Brian.

Știa că pare furios, dar nu se sinchisea. Îl durea gâtulejul, astfel că glasul îi era ca un hârâit strangulat. Ridicând din sprâncene, Lionel Brown a aruncat o privire la hârtie, apoi i-a întins-o fratelui său.

– Nu. Tu ai scris-o, nu?

– Poftim? s-a uitat Roger la el și a clipit din cauză că îi bătea vântul în față.

– Indienii, a spus Lionel Brown, arătând către casă. Indienii au făcut-o.

– A, da?

Roger simțea ce e în vocea lui Jamie: scepticism, precauție și furie.

– Care indieni? Cei de la care ai cumpărat pieile? Ți-au spus despre asta, nu?

– Nu fi prost, Nelly!

Richard Brown i-a vorbit tot calm, însă fratele lui a tresărit când l-a auzit.

Brown și-a apropiat calul. Jamie a rămas pe loc, dar Roger a băgat de seamă că mâinile îi strângeau tare scândura.

– Au ucis toată familia, da? a întrebat el, uitându-se spre forma mărunță de sub mantia lui Roger.

– Nu, a spus Jamie. Nu i-am găsit pe copiii mai mari. Doar fetița.

– Indienii, a repetat Lionel cu încăpățănare din spatele fratelui său. Ei i-au omorât.

– Mda, a răspuns el. Atunci, o să întreb în sat.

– N-o să-i găsiți, a zis Richard Brown și a mototolit biletul, strângându-l brusc în pumn. Dacă i-au omorât indienii înseamnă că nu îi țin în preajmă. O să-i vândă în Kentucky.

Grupul a murmurat în semn de aprobare și Roger a simțit că tăciunile care-i mocnise în piept toată după-amiaza se aprinde brusc cu o flacără mare.

– Nu indienii au scris asta, s-a răstit el, arătând cu degetul spre biletul din mâna strânsă a lui Brown. Și, dacă ar fi fost o răzbunare împotriva lui O'Brian pentru că e reglementator, nu i-ar fi luat copiii.

Brown s-a uitat lung la el. Roger a simțit că Jamie își mutase greutatea de pe un picior pe celălalt, pregătindu-se.

– Nu, a șoptit Brown. N-ar face așa ceva. De aceea Nelly și-a închipuit că voi ați scris biletul. Să zicem că indienii au venit și au furat copiii, dar după aceea ați venit *voi* și ați hotărât să furați ce a mai rămas. De aceea ați dat foc cabanei, i-ați spânzurat pe soții O'Brian, ați scris biletul și asta este. Ce părere ai despre deducția mea?

– Te-aș întreba de unde știi că au fost spânzurați, domnule Brown.

Brown s-a încruntat, iar Roger a simțit mâna lui Jamie pe braț în semn de avertisment, dându-și seama abia în acel moment că își încleștase pumnii.

– Frânghiile, *a charaid*, a spus Jamie foarte calm.

A perceput vag acele cuvinte și s-a uitat în jur. Adevărat, frânghiile pe care le tăiaseră de pe cadavre zăceau aproape de copacul din care căzuseră. Jamie încă vorbea stăpânit, dar Roger nu-i deslușea cuvintele. Vântul îl asurzise, iar dincolo de șuierat auzea o inimă care bătea. Putea fi a lui – sau a ei.

– Coboară de pe call! a spus el sau așa i s-a părut.

Vântul plin de funingine l-a izbit în față și cuvintele i s-au oprit în gâtlee. Gustul de cenușă era apăsător și acru în gura lui; lăcrimând, a tușit și a scuipat. A simțit o durere vagă într-un braț și lumea a redevenit clară. Bărbații mai tineri îl fixau cu privirea, expresiile de pe chipurile lor începând de la rânjete și ajungând la precauție. Richard Brown și fratele lui se încăpățâneau să nu se uite la el, concentrându-se pe Jamie, care încă îl strângea de braț. Făcând un efort, s-a debarasat de mâna acestuia, căruia i-a făcut un semn discret, asigurându-l că nu înnebunise, deși inima încă îi bătea puternic, iar senzația ștreangului era atât de puternică în jurul gâtului, încât nu ar fi putut scoate niciun cuvânt.

– Să vă ajutăm.

Brown a arătat spre cadavrul fetei de sub mantia lui Roger și a dat să își treacă un picior peste șa, dar Jamie l-a oprit cu un mic gest.

– Nu, ne descurcăm.

Brown s-a oprit. Și-a subțiat buzele și apoi și-a retras piciorul, a tras de hățuri și a plecat călare, fără să rostească un cuvânt de rămas-bun. Ceilalți l-au urmat, privind înapoi în timp ce se îndepărtau.

– N-au fost ei.

Jamie ridicase pușca și o ținea în mâini, privind spre pădurea în care tocmai dispăreau ultimii oameni ai lui Brown.

– Dar ei știu mai mult decât au spus.

Fără să scoată un cuvânt, Roger a dat din cap. S-a îndreptat hotărât spre copacul spânzurătorilor, a dat deoparte frânghiile cu piciorul și a lovit cu pumnul în trunchi, de două ori, apoi a treia oară. A rămas gâfâind, apoi și-a lipit fruntea de scoarța aspră. Durerea din degete l-a ajutat într-o câțva. Un șir de furnici mici urca pe trunchi, printre adânciturile scoarței, pornite într-o misiune importantă, care le absorbea toată atenția. Le-a urmărit o vreme, până când a putut să înghită din nou. Apoi s-a îndreptat de spate și, frecându-și rănila până la os de mâneca celuilalt braț, a plecat să îngroape fata.

Cartea lui Iov, 30:19.

PARTEA A PATRA
RĂPIREA

TRĂGÂND CU OCHIUL SPRE VIITOR

9 octombrie 1773

Roger și-a lăsat desagile lângă groapă și s-a uitat în adâncul ei.

– Unde-i Jem? a întrebat.

Soția lui, mânjită de noroi, a ridicat ochii spre el și a îndepărtat de pe față o buclă asudată.

– Bună ziua și ție, a răspuns ea. Ați călătorit bine?

– Nu, a spus el. Unde-i Jem?

Ea a ridicat din sprâncene și a înfipt cazmaua în groapă, întinzând o mână spre el ca s-o ajute să iasă.

– E la Marsali. Se joacă împreună cu Germain cu mașinuțele pe care le-ai făcut pentru ei, cel puțin asta făceau când am plecat de acolo.

Îngrijorarea lui din ultimele două săptămâni a început să se mai domolească. A dat din cap, dar un spasm neașteptat în gâttej l-a împiedicat să vorbească, apoi a întins brațele și a tras-o pe Brianna lângă el, strivind-o de corpul lui, în ciuda strigătului ei de uimire și al hainelor ei pătate de noroi. A strâns-o cu putere în brațe, simțindu-și inima bătând asurzitor în urechi și nu a vrut – nu a putut – să îi dea drumul decât după ce ea s-a zbatut să scape din strânsoare. Ea și-a lăsat mâinile pe umerii lui, dar a înclinat capul într-o parte și a ridicat o sprânceană.

– Da, și mie mi-a fost dor de tine, i-a zis. Ce e? Ce s-a întâmplat?

– Lucruri groaznice.

Incendiul, moartea fetei parcă deveniseră deja vise în timpul călătoriei lor, oroarea fiind atenuată de chinul provocat de treburi plictisitoare ca mersul

călare și pe jos, șuieratul neconținut al vântului și scrâșnetul tălpilor pe pietriș, pe nisip, pe ace de pin, prin noroi și păienjeniișul de verde și gălbui în care toate acestea se pierduseră sub cerul nesfârșit. Însă acum ajunsese acasă, nu mai plutea prin sălbăticie. Iar amintirea fetei care își lăsase inima în mâna lui a devenit brusc la fel de reală ca în clipa în care murise.

– Vino înăuntru!

Brianna s-a uitat intens la el, foarte îngrijorată.

– Roger, ai nevoie de ceva cald.

– N-am nimic, a spus el, dar a urmat-o în casă fără să protesteze.

În timp ce ea a pus ceainicul pe vatră pentru ceai, s-a așezat și, cu capul prins între mâini și cu ochii spre tăblia crestată a mesei, cu pete de mâncare și urme de arsură, i-a povestit tot ce se întâmplase.

– Am tot crezut că poate fi ceva... o cale. Dar nu exista. Chiar în timp ce eu... i-am pus mâna peste față – nu am fost convins că asta se întâmpla. Însă, în același timp...

S-a ridicat, apoi și-a privit palmele. În același timp, aceea fusese cea mai vie experiență din viața lui. Nu suporta să se gândească la asta decât în trecut, dar știa că nu va putea uita niciodată nici cel mai mic detaliu. A simțit cum i se încăleștează gâtul din nou. Brianna s-a uitat cercetător la fața lui și i-a văzut mâna atingând cicatricile lăsate de lațul spânzurătorii.

– Poți să respiri? l-a întrebat neliniștită.

Roger a clătinat din cap, dar nu era adevărat, încă respira cumva, deși gâtul parcă-i era strâns de o mână uriașă, iar laringele și traheea deveniseră o însângerată. A fluturat o mână ca să arate că, deși se îndoia, se va simți bine. Brianna a ajuns în spatele lui, i-a tras mâna de la gât și și-a pus delicat degetele peste cicatrice.

– O să fie bine, i-a zis încet. Doar respiră. Nu te gândi la nimic! Doar respiră!

Degetele ei erau reci, iar mâinile îi miroseau a țărână. El a simțit că i se umezesc ochii. A clipit, dorind să vadă încăperea, vatra, lumânarea, farfuriile și

războiul de țesut, ca să se convingă de locul în care se afla. O picătură caldă i s-a rostogolit pe un obraz. Se străduia să creadă că se simțea bine, nu plângea, iar ea l-a strâns de piept, mai aproape cu un braț, ținându-l pe celălalt, încă rece, peste nodul dureros din gât. Sâni ei moi îi apăseau spinarea și el mai mult o simțea decât o auzea fredonând ceva, acela fiind sunetul pe care îl scotea când era îngrijorată ori când se concentra foarte tare la ceva. În cele din urmă, spasmul a slăbit, iar senzația de sufocare i-a trecut. Pieptul i s-a umflat cu ușurarea de necrezut a unei respirații libere și ea l-a eliberat.

– Ce... ce sapi? a întrebat el cu puțin efort, s-a întors spre ea și a zâmbit. O groapă pentru... grătar... pentru un hipo... potam?

Pe fața ei a apărut o idee de zâmbet, dar ochii i-au rămas întunecați de îngrijorare.

– Nu, a spus ea. Un cuptor pentru marmote.

A încercat să facă o remarcă haioasă, căci groapa era extrem de mare pentru a ucide ceva mic cât o marmotă, dar nu a fost în stare.

– Aha, a făcut el.

A luat cana cu ceai fierbinte de iarba-măței pe care i-a pus-o în mână și a ținut-o aproape de față, lăsând aburul aromat să îi încălzească nasul și pielea rece a obrazului. Brianna și-a turnat și ea o cană, apoi s-a așezat în fața lui, la masă.

– Mă bucur că te-ai întors acasă, i-a șoptit.

– Da. Și eu.

A încercat să soarbă, dar ceaiul era încă prea fierbinte.

– Un cuptor? a întrebat-o.

Îi povestise despre familia O'Brian; trebuia s-o facă, dar nu voia să discute subiectul. Nu acum. Ea parcă a simțit, că nu a insistat.

– Îhî. Pentru apă.

Probabil că el a părut derutat, fiindcă zâmbetul ei a devenit mult mai sincer.

– Ți-am spus de murdărie, nu? Pe de altă parte, a fost ideea ta.

– Da?

Aproape că nu îl mai putea surprinde nimic în momentele acelea, dar și-a amintit că avusese idei sclipitoare despre apă. A aduce apă la case era o problemă care ținea de transport. Exista apă din belșug. Curgea prin pâraie, cădea în cascade, picura de pe stânci, izvora din sol, se acumula în porțiuni mlăștinoase pe sub bolovani... dar ca să curgă unde voiai trebuia o metodă de colectare.

– Domnul Wemyss i-a spus lui *Fraülein* Berrisch, prietena lui. *Frau* Ute le-a făcut cunoștință. El i-a spus ce vreau să fac și ea i-a zis că la Salem corul bărbaților are aceeași problemă, așa că...

– Cor?

Precaut, a încercat din nou să soarbă din cană și a reușit.

– Ce treabă are corul cu...?

– Așa își spun ei. Există un cor al bărbaților necăsătoriți, unul al femeilor nemăritate. Dar nu cântă împreună. Sunt mai mult grupuri sociale și fiecare face câte ceva pentru comunitate. În sfârșit – a fluturat o mână –, încearcă să aducă apă în oraș și se confruntă cu aceeași problemă: nu au metal pentru țevi. Ții minte, totuși, tu mi-ai vorbit despre olarii din Salem. Ei, și au încercat să facă conducte din bușteni, dar e foarte greu și cere mult timp, fiindcă trebuie să găurești miezul cu un sfredel și tot e nevoie de coliere din metal pentru conectarea lor. Și după o vreme buștenii putrezesc. Atunci, le-a venit ideea pe care ai avut-o și tu: de ce n-ar face conducte din lut ars?

Brianna s-a înflăcărat. Nu mai avea nasul roșu de frig, obrajii i se îmbujorau și ochii îi sclipeau de interes. Dădea din mâini când vorbea – moștenise obiceiul de la mama ei, s-a gândit el amuzat.

– ...Așa că i-am lăsat pe copii cu mama și doamna Bug, iar eu și Marsali ne-am dus la Salem...

– Marsali? Dar ea nu poate călări.

Marsali era însărcinată și avea un pântec uriaș și, când se afla în preajma ei, Roger devenea agitat, temându-se că poate să nască dintr-un moment în altul.

– Mai are o lună de sarcină. Și nu ne-am dus călare. Am luat căruța și am schimbat miere, cidru și vânat pe cașcaval și pături și... Ai văzut noul meu ceainic?

Mândră, Brianna a arătat spre ceainic, un obiect scund și urât, smălțuit în cafeniu roșcat, cu niște linii galbene în zona de mijloc. Era unul dintre cele mai urâte obiecte pe care le văzuse, ceea ce l-a făcut să lăcrimeze de bucurie că ajunsese acasă.

– Nu-ți place? l-a întrebat, iar între sprâncene i s-a format o cută de încruntare.

– Ba da. E grozav, a răspuns el răgușit.

Și-a căutat batista și și-a suflat nasul de emoție.

– E adorabil, a continuat. Vorbeai de... Marsali, da?

– Vorbeam de conducte pentru apă. Dar e ceva și cu Marsali. Mă tem că Fergus nu se poartă prea frumos cu ea.

– Nu? Dar ce face? Are o aventură nebună cu doamna Crombie?

Sugestia lui a primit o privire nimicitoare, dar care nu a ținut mult.

– E plecat mai tot timpul și o lasă pe biata Marsali să se ocupe de copii și să facă singură toată munca.

– Lucru perfect normal, în vremurile astea, a remarcat el. Așa fac cei mai mulți bărbați. Tatăl tău, eu. Ori n-ai băgat de seamă?

– Ba da, a răspuns ea, uitându-se urât la el. Dar vreau să zic că mai toți bărbații fac muncile grele, cum ar fi plugăritul și însămânțatul, și-și lasă femeile să facă treburile casei, gătit, tors, țesut, spălat rufe, pregătit conserve și, în fine, toate celelalte. Numai că Marsali face tot, plus copiii și muncile câmpului, și lucrează și la slădărie³⁶. Iar când e acasă Fergus e țăfnos și bea prea mult.

Și asta părea un comportament normal pentru tatăl a trei copilași nebunatici și pentru soțul unei femei gravide, s-a gândit Roger, dar nu a scos o vorbă.

– N-aș fi crezut că Fergus e un trântor, a remarcat el cu blândețe.

Încă încruntată, Bree a clătinat din cap, apoi și-a mai turnat ceai.

– Nu, de fapt nu e chiar trântor. Îi este greu cu o singură mână; nu poate face munci grele, dar nici n-o ajută cu copiii, nici nu gătește și nici nu face curățenie, așa că Marsali trebuie să se descurce singură. Tata și Ian îi ajută la arat, dar... Și pleacă cu zilele – câteodată găsește câte-o slujbă ici și colo, e talmaci pentru vreun călător, dar e mai tot timpul plecat. Și...

A ezitat, aruncându-i o privire ca și cum s-ar fi întrebat dacă e cazul să continue.

– Și? a întrebat Roger.

Ceaiul îi făcea bine. Durerea din gâtlej aproape că dispăruse.

Ea a coborât ochii spre tăblia mesei și a făcut desene invizibile pe lemnul de stejar cu un arătător.

– Ea n-a zis... dar cred că o și bate.

Roger a simțit brusc o greutate pe inimă. Prima reacție a fost s-o contrazică, însă, trăind lângă reverend, văzuse prea multe. Prea multe familii, în aparență mulțumite și respectabile, în care soțiile făceau haz de „stângăcia“ lor, ignorând ochi învinețiți, nasuri sparte, încheieturi dislocate. Prea mulți bărbați care făceau față presiunii de a asigura traiul familiei recurgând la băutura.

– La naiba! a exclamat el, simțindu-se brusc extenuat.

S-a frecat la frunte, simțind că va avea o durere de cap.

– De ce crezi asta? a întrebat-o sec. Ai văzut urme?

Ea a dat din cap cu un aer nefericit, dar nu a ridicat ochii, chiar dacă degetul îi rămăsese nemișcat pe masă.

– La un braț, a răspuns și și-a prins o mână de antebraț drept ilustrare. Vânătași mici și rotunde, ca acelea lăsate de degete. Am văzut când a întins mâna după găleata cu faguri din căruță și i s-a ridicat mâneca.

El a dat din cap, regretând că nu are în cană ceva mai tare decât ceai.

– Ce părere ai? Să vorbesc cu el?

Brianna a ridicat privirea spre el și ochii i s-au îndulcit, deși expresia de îngrijorare a persistat.

– Cei mai mulți bărbați nu s-ar oferi să facă asta, știi?

– Ei, nu-i amuzant, a recunoscut el. Dar nu putem îngădui așa ceva, sperând că se rezolvă de la sine. Cineva trebuie să spună ceva.

Doar Dumnezeu știa ce sau cum. Încercând să se gândească la ce va zice, regreta deja că se oferise. „Amice Fergus, am auzit că-ți bați soția. Fii om de treabă și încetează, bine?”

A băut restul de ceai și s-a ridicat să caute whisky-ul.

– Nu mai e, a spus Brianna. Domnul Wemyss a fost răcit.

Oftând, a lăsat sticla goală. Ea l-a atins delicat pe braț.

– Suntem invitați la casa mare pentru cină. Am putea merge mai devreme.

Era o sugestie îmbucurătoare. Jamie avea întotdeauna o sticlă cu whisky excelent dosită undeva prin casă.

– Da, bine.

A luat mantia ei din cui și i-a pus-o pe umeri.

– Crezi că ar fi bine să aduc vorba despre Fergus de față cu tatăl tău? Ori e preferabil să mă ocup eu?

A avut brusc speranța nedemnă că Jamie va socoti că e de datoria lui să se ocupe de o asemenea problemă. Dar se pare că tocmai de asta se temea Brianna, care a clătinat din cap, înfoindu-și părul pe jumătate uscat.

– Nu! Cred că tata o să-i rupă gâtul. Și asta nu-i va folosi la nimic lui Marsali.

– Hm...

A acceptat inevitabilul și i-a deschis ușa. Casa mare, albă, lucea pe dealul de deasupra, liniștită în lumina după-amiezii, dominată de molidul din spatele clădirii, o prezență benefică; nu era prima oară când se gândea că pomul acela veghea într-un fel sau altul asupra casei, iar în starea de fragilitate psihică în care era această idee i-a adus liniștea. Au făcut un mic ocol ca să admire cum se cuvenea groapa și cuptorul. Nu a priceput toate amănuntele, înțelegând doar

ideea că problema era să se încălzească interiorul foarte mult, dar Brianna a reușit să îl liniștească.

– ...cărămizi pentru horn, tocmai turuia ea, arătând spre capătul celălalt al gropii lungi de doi metri și jumătate, care deocamdată amintea de un mormânt pentru un sicriu extrem de mare.

Însă deocamdată făcuse treabă bună. Colțurile erau la unghi drept, ca și cum ar fi fost făcute cu ajutorul unui instrument special, și pereții erau foarte netezi, ceea ce presupunea eforturi mari. A spus asta, iar Brianna i-a zâmbit, în timp ce își trecea o buclă de păr roșcat după ureche.

– Trebuie să fie mult mai adâncă, a explicat ea, probabil cu vreun metru. Dar pământul de aici e foarte bun pentru săpat. E moale și nu se fărâmițează prea mult. Sper să termin groapa înainte de prima ninsoare, dar nu sunt convinsă că pot.

Și-a frecat nasul cu palma și s-a uitat cu îndoială la groapă.

– Trebuie să dăresc și să torc multă lână, a continuat, ca să fac pânză pentru haine de iarnă pentru tine și Jem, dar mai am de cules legume pentru conserve săptămâna viitoare și...

– Lasă că sap eu.

Ea s-a ridicat pe vârfuri și l-a sărutat puțin sub o ureche, iar el, simțindu-se dintr-odată mult mai bine, a râs.

– Nu în iarna asta, i-a zis ea, luându-l de un braț cu un aer mulțumit, dar poate... Mă-ntreb dacă n-aș putea trece o parte din căldura cuptorului pe sub podeaua cabanei. Știi ce e un hipocaust roman?

– Sigur.

S-a întors să vadă fundația locuinței lui, o bază goală, din pietre nefinisate, pe care erau așezați pereții din bușteni ai casei. Ideea de încălzire centrală pentru o cabană încropită pe munte aproape că îl făcea să râdă, însă presupunea că de fapt nu e ceva imposibil.

– Ce-o să faci? Treci țevi cu aer cald prin pietrele de fundație?

– Da. Dacă putem face conduite bune, ceea ce rămâne de văzut. Ce părere ai?

A aruncat o privire de la proiectul imaginat spre deal, către casa mare. Chiar de la distanța aceea se vedea o movilă de pământ la fundația ei, dovadă că scroafa albă putea să sape bine.

– Cred că riști mult lăsând-o pe creatura aia albă să își arate afecțiunea față de noi, dacă faci un adăpost cald și plăcut sub casa noastră.

– Creatură, a replicat ea, cu gândul în altă parte. E posibil așa ceva?

– E o descriere metafizică, a anunțat-o el. Și ai văzut ce a încercat să-i facă maiorului MacDonald.

– Purceaua nu-l place deloc pe maiorul MacDonald, a zic Bree cu un aer gânditor. Mă-ntreb de ce.

– Întreb-o pe mama ta. Nici ea nu prea-l înghite.

– A, în fine...

S-a oprit brusc și a strâns din buze, după care a privit îngândurată spre casa mare. Pe la fereastra camerei medicale a trecut o umbră, așadar cineva se mișca acolo.

– Să-ți spun ceva. Găsește-l pe tata și bea ceva cu el și în timpul ăsta eu o să-i povestesc mamei despre Marsali și Fergus. S-ar putea să-i vină o idee bună.

– Nu cred că e o problemă medicală, a replicat el. Dar anesteziera lui Germain ar fi un început promițător.

Locul în care se prepară malțul pentru bere sau băuturi alcoolice (n. tr.).

SLĂDĂRIA

În timp ce urcam pe potecă, am simțit un iz dulceag, de mucegai, de la grăunțele umede, adus de vânt. Nu semăna nicidecum cu mirosul viu și amețitor al spumei ce se formează deasupra unui lichid care fermentează, nici cu aromă ușoară de cafea a malțului și nici cu duhoarea emanată de distilare, însă mă trimitea imediat cu gândul la whisky. *Uisge baugh*³⁷ era o treabă care producea un miros deosebit, motiv pentru care whisky-ul se făcea într-un loc aflat la un kilometru și jumătate de Casa Mare. Chiar și așa, deseori simțeam în nări vag iz de alcool venind pe fereastra deschisă a camerei medicale când era vânt bun și malțul dospea.

Să faci whisky implica un anumit proces, cunoscut de toți cei din Ridge, fie că participau direct, fie că nu. De aceea știam, fără să întreb pe nimeni, că orzul din șopronul pentru obținerea malțului tocmai începuse să germineze și, drept urmare, Marsali trebuia să fie acolo, întorcând și împrăștiind neted grăunțele înainte de aprinderea focului pentru obținerea de malț. Boabele trebuie lăsate să încolțească, pentru a obține o dulceață cât mai mare, dar să nu dea colț mare, căci astfel malțul ar prinde un gust amar și recolta ar fi compromisă. La doar douăzeci și patru de ore de la începerea germinării simțisem aroma umedă și fecundă a boabelor începând să se înalțe în timp ce căutasem plante în pădure, în după-amiaza zilei precedente. Sosise vremea.

Era de departe cel mai bun loc pentru o discuție privată cu Marsali; poiana în care se făcea whisky era singurul loc în care ea se afla fără copiii gălăgioși. De multe ori aveam impresia că, deși făcea o muncă *foarte* importantă, ea aprecia

singurătatea de acolo mult mai mult decât whisky-ul pe care Jamie i-l dădea pentru că îngrijise boabele.

Brianna îmi spusese că Roger se oferise galant să aibă o discuție cu Fergus, dar eram de părere că trebuia să stau de vorbă întâi cu Marsali pentru a afla ce se petrecea cu adevărat. Mă gândeam la ce ar trebui să-i zic. S-o întreb direct dacă o bate Fergus? Tot nu prea-mi venea să cred, deși poate din cauza lucrurilor aflate îndeaproape când lucrasem la camera de gardă, plină de femei care purtau urmele unor dispute familiale. Nu că l-aș fi crezut pe Fergus incapabil de violență, doar văzusem – și trăisem – multe asemenea scene încă de la o vârstă fragedă, iar faptul că crescuse între highlanderi, în toiul Revoltei și după, probabil că nu îi inculcau unui tânăr un respect desăvârșit față de virtuțile păcii. Pe de altă parte, la creșterea lui contribuise Jenny Murray. Încercam, dar degeaba, să îmi imaginez un bărbat care trăise alături de sora lui Jamie mai mult de o săptămână ridicând *vreodată* mâna să lovească o femeie. În plus, observasem cu ochii mei că Fergus era un tată foarte îngăduitor și de obicei între el și Marsali era o atmosferă bună, care părea...

Brusc, am auzit un zgomot puternic deasupra capului. Înainte să ridic privirea, ceva uriaș a căzut printre crengi, aducând o ploaie de praf și ace de pin. Am făcut un salt înapoi și mi-am întors coșul ca să mă apăr, dar în chiar clipa aceea mi-am dat seama că nu sunt atacată. Germain stătea lat pe poteca din fața mea, cu ochi dilatați, străduindu-se să-și recapete suflul după ce se izbise de pământ.

– *Ce Dumnezeu...?* am început eu, destul de iritată.

Apoi am văzut că strângea ceva la piept, un cuib de pasăre, cu patru ouă verzui, care scăpaseră nesparte.

– Pentru... *maman*, a spus el gâfâind și zâmbindu-mi generos.

– *Foarte frumos* din partea ta! am răspuns eu.

Avusesem de-a face destul cu masculi tineri – ei bine, de orice vârstă; toți făceau astfel de lucruri – ca să-mi dau seama că reproșurile sunt inutile în astfel

de situații și, cum Germain nu-și rupsese nici vreun picior și nici nu spărsese ouăle, m-am mulțumit să-i iau cuibul din mâini și l-am ridicat, el a respirat adânc, iar inima mea a reînceput să bată normal. Refăcut, s-a ridicat în picioare fără să ia în seamă praful, cleiul de pe trunchi și acele de pin sfărâmate, care îl acopereau din cap până în picioare.

– *Maman* e în șopron, a spus el, întinzând mâinile după comoara lui. Vii și tu, *grandmère*?

– Da. Unde-ți sunt surorile? am întrebat bănuitoare. N-ar trebui să le porți de grijă?

– *Non*, a zis el cu un aer visător. Sunt acasă; acolo e locul femeilor.

– A, serios? Cine ți-a zis?

– Am uitat.

Revenindu-și deplin, a pornit țopăind în fața mea, cântând cu un refren de genul „*Na tuit, na tuit, na tuit, Germain*³⁸!” Marsali era la locul unde se făcea whisky. Boneta, mantia și rochia erau agățate de o creangă a unui arbore de kaki cu frunze gălbui, iar în apropiere se afla un vas cu mâncare, înconjurat de cărbuni, care fumega, pregătit pentru masă.

Podeaua slădăriei era acum împrejmuțată de pereți, așa cum se cuvine, alcătuiind un adăpost în care se puneau boabele umede de orz întâi pentru a germina, apoi pentru a se coace încet la focul mocnit de sub podea. Se îndepărtaseră cenușa și cărbunii, iar lemnul de stejar era așezat pentru a fi aprins în spațiul de sub podeaua înclinată. Deși nu era aprins, în șopron era cald; am simțit căldura de la vreun metru depărtare. Încolțind, boabele de orz emanau multă căldură, care aproape că radia o lumină slabă.

Dinăuntru răzbătea un răcâit. Marsali împrăștia uniform boabele înainte de a aprinde focul pentru malț. Ușa șopronului rămăsese deschisă, dar ferestre nu erau; de departe nu vedeam decât o umbră neclară mișcându-se înăuntru.

Mutatul boabelor de orz făcea un foșnet, așa că nu se auzea că ne apropiem. Luată prin surprindere, Marsali a ridicat ochii când am blocat lumina din

cadrul ușii.

– Mama Claire!

– Bună! am spus eu binedispusă. Germain mi-a zis că ești aici. M-am gândit să...

– *Maman!* Uite, uite ce-am adus!

Germain a trecut pe lângă mine într-un entuziasm nemăsurat, arătându-și prada. Marsali i-a zâmbit și a împins după ureche o șuviță de păr blond.

– O, da? A, e ceva, nu? Să mergem la lumină ca să vedem mai bine.

A ieșit din șopron, oftând de plăcere când a simțit atingerea aerului răcoros. Rămăsese în cămășuță, iar muselina era atât de umedă de sudoare, încât i-am zărit nu doar cercurile întunecate de la sfârcuri, ci și mica umflătură a buricului mărit, unde pânza îi atârna pe colacii viguroși de pe burtă. S-a așezat cu încă un oftat de ușurare, întinzând picioarele cu degetele dezgolite îndreptate în sus. Avea picioarele cam umflate, iar sub pielea transparentă i se vedeau venele albastrii, dilatate.

– O, ce bine e să stai jos! Așa, *a chuisle*, arată-mi ce mi-ai adus.

Am profitat de ocazie ca să îi dau roată, ajungând în spatele ei, în timp ce Germain și-a expus premiul și m-am uitat pe furiș după vânătăi sau alte semne de violență.

Era slabă, dar *mereu* fusese slabă, minus pânțele de femeie gravidă. Brațele îi erau subțiri, dar musculoase, ca și picioarele. Prezenta semne de oboseală sub ochi, însă, la urma urmei, avea trei copii, fără a mai socoti neplăcerile sarcinii, care o țineau trează noaptea. Fața îi era rozalie și umedă, cu un aspect cât se putea de sănătos. Avea câteva vânătăi mici pe picioare, dar le-am ignorat. Femeile gravide făceau vânătăi una-două și, la câte obstacole erau într-o cabană mică, din bușteni, și la câte înfruntai urcând pe munte, puțini oamenii din Ridge, bărbați sau femei, se puteau lăuda că n-au mici contuzii. Ori căutam doar scuze, nedorind să recunosc că s-ar putea să fie adevărat ce-mi sugerase Brianna?

– Unul pentru mine, tocmai explica Germain, atingând ouăle, unul pentru Joan, unul pentru Félicité, și unul pentru *Monsieur L'Oeuf*, a făcut un semn spre burta ei ca un pepene.

– O, ce băiat dulce ești! a exclamat Marsali, trăgându-l aproape și sărutându-l pe fruntea plină de praf. Tu ești micul meu cuib, te asigur.

Zâmbetul de încântare al lui Germain s-a topit într-o expresie aluzivă atunci când a atins pântecul umflat al mamei lui. A lovit ușor cu palma în el.

– Când o să se deschidă oul, ce-o să faci cu coaja lui? a întrebat. Mi-l dai mie? Stăpânindu-și râsul, Marsali s-a îmbujorat.

– Oamenii nu ies din coajă de ou, i-a răspuns. Slavă Domnului!

– Ești sigură, *maman*? s-a uitat cu rezervă la pântecul ei, apoi l-a atins ușor. *Se simte* ca un ou.

– Da, dar nu e. Așa îi spunem eu și tata unui micuț înainte de a se naște. Și tu ai fost cândva *Monsieur L'Oeuf*.

– Da?

Auzind revelația, Germain a părut șocat.

– Da. La fel și surorile tale.

El s-a încruntat, iar părul lui blond aproape că i-a atins nasul.

– Ba nu. Ele sunt *Mademoiselles L'Oeufs*.

– *Oui, certainement*, a zis Marsali, râzând spre el. Și probabil că și acesta este la fel, dar e mai ușor să spui *monsieur*.

S-a aplecat puțin pe spate și a apăsat ferm cu o mână pe o parte a umflăturii. Apoi a pus mâna lui în același loc. Chiar și de unde mă aflam am observat mișcarea cărnii când fătul a lovit tare cu picioarele, drept răspuns la atingere. Șocat, Germain și-a retras brusc mâna, apoi a pus-o la loc, a privit cu fascinație și a apăsat.

– Bună! a spus el cu voce tare, lipindu-și fața de pântecul mamei. *Comment ça va* acolo, înăuntru, *Monsieur L'Oeuf*?

– Îi e bine, l-a asigurat mama lui. Lui sau ei. Dar bebelușii nu vorbesc de la început. Doar știi. Félicité nu zice decât „mama“.

– A, da.

Pierzându-și interesul față de copilul care urma să vină pe lume, s-a aplecat să ia o piatră ce i s-a părut interesantă. Marsali și-a înălțat capul și a strâns din pleoape ca să își ferească ochii de soare.

– Germain, ar fi cazul să mergi acasă. Mirabel trebuie mulșă, iar eu mai am ceva treabă aici. Du-te să-l ajuți pe tata, bine?

Mirabel era o capră, o completare nouă la casa lor pentru a prezenta încă interes, deoarece, auzind, Germain s-a luminat la față.

– *Oui, maman. Au'voir, grandmère!*

A dat cu piatra în șopron, dar nu a nimerit, după care s-a întors și a pornit topăind pe potecă.

– Germain! a strigat Marsali după el. *Na tuit!*

– Ce înseamnă asta? am întrebat din curiozitate. E în gaelică sau în franceză?

– În gaelică. Înseamnă „Să nu cazi!“, a zis zâmbind, apoi a clătinat din cap, mimând disperarea. Băiețașul ăsta nu se poate abține, se suie mereu în copaci.

Germain lăsase cuibul cu ouă. Ea l-a pus delicat jos și atunci i-am văzut semnele îngălbenite de pe antebraț – șterse, dar exact așa cum le descrisese Brianna.

– Ce mai face Fergus? am întrebat-o, de parcă avea vreo legătură cu discuția noastră.

– Binișor, mi-a răspuns ea prevăzătoare.

– Serios?

M-am uitat intenționat la brațul ei, apoi am privit-o în ochi. A roșit, apoi l-a întors ca să ascundă semnele.

– Da, e bine! a spus ea. Încă nu se pricepe la mulș, dar o să învețe repede. E greu cu o mână, bineînțeles, dar e...

M-am așezat pe un buștean, alături de ea, am prins-o de încheietură și i-am răsucit-o.

– Mi-a spus Brianna, am zis eu. Fergus ți-a făcut semnele astea?

– O!

A părut stânjenită, după care și-a tras mâna, apăsându-și antebrațul de pântec ca să ascundă semnele.

– În fine, da. Da, el.

– Vrei să vorbesc cu Jamie despre asta?

S-a înroșit imediat, după care a sărit în picioare, alarmată.

– Nu, Doamne ferește! Tata i-ar rupe gâtul lui Fergus! Și, de fapt, nu a fost vina lui.

– Ba sigur a fost vina lui, am replicat eu ferm.

Văzusem prea multe femei bătute în camera de gardă de la spitalul din Houston, toate susținând că nu fusese vina soților sau a prietenilor. De acord, femeile întotdeauna aveau ceva de a face cu agresiunea, însă...

– Dar n-a fost vina lui! a insistat Marsali.

Îmbujorarea nu i-a dispărut, ba, dimpotrivă, s-a accentuat.

– Eu, adică el – cum să spun? M-a prins de braț, da, dar pentru că... În fine, eu am încercat să-l lovesc în cap cu o bucată de lemn.

Roșind și mai tare, a întors privirea.

– Aha, am făcut eu, frecându-mă la nas, oarecum surprinsă. Înțeleg. Dar de ce ai încercat să faci asta? Te-a atacat?

– A, nu, a oftat ea. S-a întâmplat pentru că Joanie a vărsat laptele, el a răcnit la ea, ea a început să plângă și... a ridicat ea din umeri, părând stânjenită. Cred că pe umărul meu s-a așezat un mic diavol.

– Lui Fergus nu-i stă în fire să țipe la copii, nu?

– A, nu! s-a grăbit ea să zică. Rareori... în fine, cu atâția copii... Dar de data asta nu a fost de vină. I-a luat mult să mulgă capra și când a văzut că se pierde tot... Cred că și eu m-aș fi răstit la copilă.

Ținea ochii în pământ, evitând să mă privească direct, pipăindu-și cusătura cămășuței, trecându-și degetul mare de la o mână de mai multe ori peste cusătură.

– Copiii mici sunt greu de stăpânit, aici sunt de acord, am spus aprobator, amintindu-mi foarte clar un incident declanșat de Brianna când avea doi ani, un apel telefonic care îmi distrăsese atenția, un bol cu spaghete și chiftele, plus geanta diplomat deschisă a lui Frank.

De obicei, Frank avea o răbdare de sfânt cu Bree – chiar dacă era mai puțin îngăduitor față de mine –, însă atunci se cutremuraseră ferestrele de la răcnetele lui de furie. Iar acum, când mi-am amintit acea situație, chiar *aruncasem* cu o chifteluță în el, cu o furie vecină cu isteria. La fel făcuse și Bree, deși ea mai degrabă ca să se distreze decât din răzbunare. Dacă în acele momente aș fi fost lângă aragaz, probabil că aș fi aruncat cu oala de pe foc. M-am frecat cu un deget sub nas, neștiind dacă să regret sau să râd. N-am reușit să scot petele de pe covor.

Era păcat că nu puteam împărtăși acea amintire cu Marsali, deoarece nu știa ce erau spaghetetele și gențile diplomat și nici cine era Frank. Rămăsese cu privirea coborâtă, scormonind în frunzele uscate de stejar cu vârful pantofului.

– A fost vina mea, sigur, a spus ea, mușcându-și o buză.

– Ba nu, n-a fost, am răspuns și am strâns-o încurajator de mână. Nimeni nu e vinovat în situații ca astea. Se întâmplă accidente, oamenii se enervează... dar totul se îndreaptă, până la urmă.

Așa era, am gândit – deși adesea nu cum te aștepți. Ea a dat din cap, însă a strâns din buze și pe față i-a rămas o umbră.

– Da, e doar... a început ea, apoi vocea i s-a stins.

Am așteptat, având grijă să nu o forțez; voia, simțea nevoia de a vorbi. Și eu țineam să o ascult înainte de a hotărî dacă e cazul să îi spun lui Jamie. Între ea și Fergus se întâmpla ceva, asta era sigur.

– Mă... mă gândeam acum, cât dădeam la lopată. N-aș fi făcut-o, nu cred, doar că mi-a adus aminte de... A fost ca și cum s-ar fi întâmplat la fel...

– Ce anume? am întrebat-o când mi-a fost limpede că îi piere glasul.

– Și eu am vărsat lapte, a spus ea precipitată, când eram mică. Mi-era foame și am întins mâna să iau urciorul și l-am răsturnat.

– Da?

– Și el a strigat la mine.

A strâns puțin din umeri, ca și cum și-ar fi amintit o lovitură primită.

– Cine a strigat?

– Nu mai știu sigur. Cred că tata, Hugh, dar poate c-a fost Simon, al doilea soț al mamei. Nu-mi amintesc bine, doar că eram tare speriată, fiindcă mă udasem cu lapte, ceea ce l-a înfuriat și mai rău.

S-a îmbujorat tare și a strâns din degetele de la picioare.

– Mama a țipat la mine pentru că aceea era toată mâncarea pe care o aveam, puțină pâine și lapte, iar acum lapte nu mai rămăsese, dar *el* a țipat pentru că nu suporta gălăgia, fiindcă eu și Joan plângeam în hohote... Și atunci mi-a tras o palmă peste față, mama s-a aruncat spre el, iar el a îmbrâncit-o atât de tare, că s-a lovit cu fața de horn, i-am văzut sângele curgându-i din nas.

A fornăit și a trecut dosul mâinii pe sub nas, a clipit, dar a rămas cu ochii la frunze.

– După aceea el a ieșit furios și a trântit ușa, iar eu și Joanie ne-am repezit la mama, amândouă plângând amarnic, fiindcă am crezut că murise... Dar ea s-a ridicat pe mâini și pe genunchi și ne-a spus că n-a pățit nimic și că totul va fi bine – și s-a bălăbănit pe picioare încoace și în colo. Boneta îi căzuse de pe cap, iar firicele de sânge îi picurau de pe față pe podea. Uitasem. Dar când Fergus a început să răcnească la biata Joanie... semăna cu Simon. Ori poate cu Hugh. *El*, oricine ar fi fost.

A închis ochii și a oftat adânc, aplecându-se în față până când brațele i-au cuprins povara pântecului mare. Am întins o mână și i-am netezit șuvițele

umede de păr de pe față, dându-i-le peste frunte.

– Ți-e dor de mama ta, nu? am întrebat încet.

Era prima oară că le compăttimeam pe mama ei, Laoghaire, dar și pe Marsali.

– Da, a răspuns ea simplu. E groaznic.

A suspinat din nou și a închis ochii când și-a lipit obrazul de palma mea. I-am tras capul aproape și, îmbrățișând-o, i-am mângâiat părul în tăcere. Era spre sfârșitul după-amiezii, iar umbrele se alungeau, reci, în pădurea de stejari. Marsali nu mai era încălzită de efort și tremura ușor în aerul care se răcea, iar pe brațele cu oase delicate i s-a făcut pielea de găină.

– Poftim! am spus, ridicându-mă și scoțându-mi mantia de pe umeri.

Îmbrac-o! Doar nu vrei să răcești.

– A, nu, nu-i nimic.

Scuturându-și părul pe spate, s-a îndreptat de spate și și-a șters fața cu dosul unei mâini.

– Mai e puțină treabă de făcut, a adăugat, și după aceea trebuie să plec acasă ca să pregătesc cina.

– Lasă, că fac eu restul, am zis ferm și i-am strâns mantia în jurul umerilor. Tu odihnește-te puțin.

Aerul din șopronul minuscul era destul de apăsător ca să dea o amețeală ușoară, încărcat cu miros fecund de la boabele care germinau și cu praful fin și înțepător al plevei de orz. Căldura era binevenită după răcoarea de afară, dar după câteva momente mi-am simțit pielea umedă pe sub rochie și cămașă, de aceea mi-am scos rochia peste cap și am agățat-o de un cui de lângă ușă.

Nu conta; Marsali avea dreptate, nu aveam mult de lucru. Munca avea să mă încălzească, iar apoi voi pleca acasă cu Marsali. Voi pregăti cina pentru familie, lăsând-o pe ea să se odihnească, și cât voi face asta probabil că voi sta de vorbă cu Fergus și voi afla ce se întâmplă cu ei. Și Fergus poate pregăti masa, mă gândeam eu, încruntându-mă în timp ce întorceam cu lopata mormanele întunecate de grăunțe lipicioase. Dar pesemne că micului franțuz leneș nu-i va

trece prin cap. Mulsul caprei era probabil singura „muncă de femeie“ pe care o va face.

Apoi m-am gândit la Joan și la Félicité și m-am simțit mai înțelegătoare față de Fergus. Joan avea trei ani, Félicité, un an și jumătate – și oricine ar fi fost singur cu ele s-ar fi bucurat de deplina mea compătimire, indiferent *ce* fel de muncă ar fi făcut. În aparență, Joan era o copilă dulce ca o pitulice, echilibrată și ascultătoare – până la un punct. Félicité era leit tatăl ei, brunetă, cu oase fine, alternând între un farmec drăgălaș și accese de nervozitate extremă. Împreună... Jamie le zice în glumă „diavolițe“ și nu era de mirare că, atunci când erau acasă, Germain rătăcea prin pădure sau că pentru Marsali era o ușurare să fie aici, la muncă grea.

„Grea“ era cuvântul potrivit, am gândit eu în timp ce încărcam lopata și mă opinteam s-o ridic. Cerealele care germinau erau umede și fiecare lopată cântărea câteva kilograme. Grăunțele întoarse erau întunecate și pătate de la umezeala din straturile de dedesubt. Boabele neîntoarse aveau o culoare mai deschisă, chiar și în lumina care scădea. Rămăseseră doar câteva movile de boabe gălbui în colțul celălalt al șopronului. Le-am atacat cu hotărâre, dându-mi seama în acest timp că încercam din răspuțeri să nu mă gândesc la povestea pe care mi-o spusese Marsali. Nu țineam să o plac pe Laoghaire – și nu o plăceam. Dar nici nu voiam să simt compasiune pentru ea, ceea ce era mai greu de evitat.

Evident, nu dusesese o viață ușoară. La o adică, pe vremea aceea, nimănui nu îi fusese ușor în Highland, îmi spuneam eu, icnind când am aruncat o lopată de orz într-o parte. Nicăieri nu e ușor să fii mamă, dar se părea că o făcuse bine. Am strănutat din cauza prafului de pleavă, m-am oprit o clipă să-mi șterg nasul cu mâneca, apoi am continuat să dau la lopată. La urma urmei, nu încercase să mi-l fure pe Jamie, mi-am zis, străduindu-mă să fiu compătimitoare și obiectivă. Mai degrabă invers, de fapt, ori, cel puțin, probabil că așa vedea ea lucrurile.

Lama lopeții a scrâșnit puternic pe podea când am întors și ultimele straturi de orz. Am aruncat boabele într-o parte, apoi am folosit dosul lopeții pentru a împinge o parte din ele în colțul rămas liber și am netezit mormanele care rămăseseră mai înalte. Știam toate motivele pentru care Jamie se căsătorise cu ea și îl crezusem. Cu toate astea, era adevărat că simpla rostire a numelui ei evoca viziuni diverse – începând cu Jamie care a sărutat-o înfocat într-un alcov de la Castelul Leoch și sfârșind cu ridicarea rochiei în întunericul camerei cu patul lor nupțial, căutându-i cu mâinile calde coapsele –, iar asta m-a făcut să pufnesc precum un delfin și să simt că sângele îmi pulsează înfierbântat în tâmpile.

Probabil că nu sunt cu adevărat o persoană cu principii, m-am gândit. Câteodată sunt meschină și ranchiunoasă. Acest acces de autocritică a fost întrerupt brusc de voci și mișcare din afara șopronului. Am pășit spre ușă și am privit printre gene ca să-mi feresc ochii de lumina soarelui din după-amiaza târzie.

Nu le vedem fețele și n-am reușit să-mi dau seama nici câți erau. Unii erau călare, alții pe jos, niște siluete întunecate în razele soarelui la asfințit. Am surprins o mișcare cu coada ochiului. Marsali era în picioare și se retrăgea spre șopron.

– Cine sunteți? a întrebat ea, ridicând bărbia.

– Drumetri însetați, doamnă, a răspuns una dintre siluetele întunecate, îndemnându-și calul s-o ia în fața celorlalți, în căutare de ospitalitate.

Cuvintele au sunat curtenitor, dar vocea nu. Rămânând cu lopata în mâini, am ieșit din șopron.

– Bun venit! le-am spus eu, nefăcând niciun efort să par primitoare.

Rămâneți pe loc, domnilor! Vom fi încântate să vă aducem ceva de băut. Marsali, aduci tu butoiașul?

Exista un butoiaș cu whisky brut, ținut la îndemână tocmai pentru astfel de ocazii. Inima îmi bătea cu putere în urechi și strângeam atât de tare mânerul

lopeții, încât simțeam în pielea palmelor nervurile lemnului. Era cu totul neobișnuit să văd pe munte un număr atât de mare de necunoscuți. Când și când, zăream câte un grup de vânători cherokee, dar oamenii aceia nu erau indieni.

– Nu te deranja, doamnă! a zis altul, coborând de pe cal. O ajut eu să-l aducă. Dar eu cred că avem nevoie de mai mult de un butoi.

Era o voce de englez, bizar de familiară. Nu avea un accent de om cultivat, dar pronunța cuvintele cu grijă.

– Nu avem decât un butoi gata, am răspuns, deplasându-mă încet în lateral și rămânând cu ochii la cel care îmi vorbise.

Era foarte scund și zvelt și pășea rigid și zvâcnit, ca o marionetă. Se apropia de mine; la fel și ceilalți. Marsali ajunsese la stiva de lemne și căuta în spatele butucilor de stejar și hicolori. I-am auzit respirația aspră, venind din gâtlej. Știam că lângă stivă era și un topor.

– Marsali, am spus, stai acolo. Vin să te ajut.

Securea era o armă mai bună decât lopata, însă două femei împotriva atâtor bărbați – oare câți erau? Zece, doisprezece ori mai mulți? Am clipit și mi-au lăcrimat ochii din cauza luminii puternice și am mai zărit câțiva bărbați ieșind din pădure. Pe aceia i-am văzut clar; unul a rânjit spre mine și a trebuit să-mi fac curaj ca să nu-mi mut privirea de la el. Rânjetul i s-a lățit pe față.

Și îndesatul se apropia. Am aruncat o privire spre el și m-a fulgerat iute un fior de recunoaștere. Cine naiba era? Îl mai văzusem, și totuși nu aveam un nume pe care să-l asociez cu fața lui cu obraji scofâlciți și frunte îngustă. Duhnea a sudoare uscată de mult, praful îi pătrunsese în piele și mirosea a urină, ca toți ceilalți, iar mirosul lor era adus de vânt, un miros animalic, precum cel de nevăstuică.

Și-a dat seama că îl recunoscusem. A strâns o clipă din buze, apoi și le-a destins.

– Doamnă Fraser... a început el și îngrijorarea mi s-a întărit brusc în momentul în care i-am văzut privirea din ochii mici și șireți.

– Cred că ai un avantaj asupra mea, domnule, am răspuns, arborând o expresie cutezătoare, atât cât am putut. Ne cunoaștem?

Nu mi-a răspuns. Un colț al gurii s-a înălțat o idee, însă i-au distras atenția doi oameni care se repeziseră să ia butoiul pe care Marsali l-a scos rostogolindu-l din ascunzătoare. Unul dintre ei pusese deja mâna pe securea pe care stăteam cu ochii și se pregătea să scoată capacul butoiului, când cel slab a strigat la el.

– Lasă-l!

Căscând gura nedumerit la culme, omul a ridicat ochii spre el.

– Am spus să-l lași! s-a răstit slăbănogul, iar celălalt se uita derutat când la butoi, când la secure. Îl luăm cu noi. Nu vreau să vă amețiți acum cu băutură!

Întorcându-se spre mine, ca și cum ar fi continuat o conversație, m-a întrebat:

– Unde e restul?

– Asta-i tot, i-a zis Marsali înainte să răspund eu și s-a încruntat la el, oarecum temătoare, dar furioasă. Luați-l, dacă asta vreți.

Slăbănogul s-a uitat la ea, însă nu i-a aruncat decât o privire, după care s-a întors din nou spre mine.

– Nu te mai chinui să mă minți, doamnă Fraser! Știu prea bine că mai e băutură și o vreau.

– Nu mai e. Dă-mi securea, împiedicatul!

Marsali i-a smuls securea din mâini și s-a uitat urât la slăbănog.

– Așa îi răsplățiți pe cei care vă primesc frumos? Furând? Ei bine, luați ce vreți și duceți-vă!

Nu aveam altă soluție decât să îi urmez exemplul, deși ori de câte ori mă uitam la insul scund și uscățiv simțeam semnale de alarmă.

– Are dreptate, am spus. Convingeți-vă! am arătat eu spre șopron, unde se aflau budanele de borhot goale și aparatul de distilat. Abia începem să pregătim malțul. Vor mai trece câteva săptămâni până obținem o șarjă de whisky.

Fără să își schimbe cătuși de puțin expresia, omul a făcut un pas în față și mi-a tras o palmă zdravănă pe obraz. Lovitura nu a fost suficient de puternică pentru ca să mă dărâme, dar mi-a azvârlit capul pe spate și mi-au dat lacrimile. Eram mai mult șocată decât rănită, deși am simțit gustul metalic al sângelui în gură și buza care începea să mi se umfle.

Marsali a scos un țipăt ascuțit de șoc și revoltă, iar eu i-am auzit pe unii dintre bărbați murmurând surprinși și interesați. Se apropiaseră de noi și ne înconjuraseră. Am dus o palmă la gura sângerândă, observând cu o oarecare detașare că îmi tremura. Minte mea însă se retrăsese la o distanță sigură și făceam presupuneri pe care le abandonam atât de repede, încât păreau să fluture prin dreptul ochilor ca atunci când amesteci niște cărți.

Cine erau? Cât de periculoși erau? Ce se pregăteau să facă? Soarele apunea – cât timp va mai trece până vine cineva să ne caute? Fergus sau Jamie? Sau chiar Jamie, dacă venea singur... Nu aveam nicio îndoială că erau oamenii care incendiaseră casa lui Tige O'Brian și probabil și autorii atacurilor din interiorul Liniei Tratatului. Așadar erau violenți, dar scopul atacurilor era furtul.

În gură aveam un gust ca de cupru, gustul metalic al sângelui și al spaimei. Nu a trecut decât o clipă făcând acele calcule, dar, când am coborât mâna, ajunseseam la concluzia că era preferabil să le dau ce voiau și să sper că vor pleca imediat cu whisky-ul.

Însă n-am mai apucat să spun asta. Slăbănogul m-a prins de încheietura unei mâini și mi-a răsucit-o cu violență. Mi-am simțit oasele pocnind, a urmat o durere sfâșietoare și am căzut în genunchi pe frunze, incapabilă să fac altceva decât să respir slab. Marsali a scos un urlet și mai tare și s-a mișcat ca un șarpe care atacă. A rotit securea de pe umăr cu toată forța și lama s-a înfipt adânc în umărul bărbatului de lângă ea. L-a smuls, iar sângele lui fierbinte m-a

împroșcat pe față și a scos un sunet precum picăturile de ploaie când cad pe frunze. Marsali a țipăt ascuțit și subțire, iar omul a răcnit de durere, după care toți ceilalți s-au năpustit urlând ea, cu vuietul unui val care se sparge. M-am aruncat în față și l-am prins pe bărbatul slab de genunchi, l-am lovit tare cu capul în burtă. A scăpat un icnet vâjâit și a căzut peste mine, strivindu-mă de pământ.

M-am zbatut să scap de sub corpul lui chircit, știind doar că trebuia să ajung la Marsali, să mă bag între ea și ei, care erau deja strânși în jurul ei. Au urmat un urlet întrerupt de pumni trași în carnea ei și un dudit surd când câțiva s-au izbit cu forță de peretele șopronului. Distilatorul din lut era aproape de o mână de-a mea. L-am apucat, fără să iau în seamă arșița pe care o radia, și l-am aruncat în grupul de bărbați. L-a izbit pe unul dintre ei în spinare și s-a spart, iar cărbunii încinși s-au împrăștiat peste tot. Ei au răcnit și au sărit înapoi și am văzut-o pe Marsali prăbușită lângă șopron, având capul aplecat peste un umăr, ochii rostogoliți pe spate și picioarele larg desfăcute, cămașa sfâșiată la gât lăsându-i sânii grei dezgoliți, căzuți peste pântecul mare.

Apoi cineva m-a lovit în tâmplă și am zburat într-o parte, alunecând prin frunze și picând lată la pământ, incapabilă să mă ridic, să mă mișc, să gândesc ori să vorbesc. M-am simțit cuprinsă de un calm imens, iar câmpul vizual mi s-a îngustat – mi s-a părut că foarte încet – închiderea unui iris mare, în spirală. În față am văzut cuibul pe pământ, la câțiva centimetri de nasul meu, bețișoarele subțiri împletite cu pricepere, cele patru ouă verzui, rotunde și fragile, așezate perfect în cupa lui. Apoi cineva a strivit ouăle cu călcâiul, iar irisul s-a închis complet.

M-a trezit mirosul de fum. Probabil că îmi pierdusem cunoștința doar câteva secunde; smocul de iarbă uscată de lângă fața mea abia începea să fumege. Un cărbune înroșit sclipea într-un locaș de cenușă, presărat cu mici scânteii. Firicele incandescente au țâșnit din firele uscate de iarbă și smocul a fost cuprins de o

flacăra, moment în care cineva m-a prins de un braț și de un umăr, târându-mă de acolo.

Încă amețită, am dat să îl lovesc pe cel care mă ținea, dar am fost ridicată fără menajamente pe un cal, aruncată pe spinarea lui și peste șa cu o forță care m-a lăsat fără suflare. Abia dacă am avut prezența de spirit să apuc cu mâinile scările din piele, moment în care cineva a plesnit calul peste crupă și toți am pornit la trap, ceea ce mi-a provocat dureri. Între amețeală și trepidații, tot ce am văzut a fost fragmentar, descompus ca și cum aș fi privit cioburi de sticlă, însă am reușit să surprind o ultimă imagine a lui Marsali, acum zăcând moale ca o păpușă din cârpă în mijlocul numeroaselor focuri mici, în timp ce cărbunii încinși prindeau putere.

Încercând să strig spre ea, am scos câteva sunete gâtuite, care s-au pierdut în zgomotele harnașamentelor și ale vocilor de oameni care vorbeau agitat, aproape de mine.

– Hodge, ai înnebunit? Nu ai nevoie de femeia asta. Las-o aici!

– Nu vreau.

Glasul slăbănogului a sunat iritat, dar controlat, venind de aproape.

– O să ne arate unde este whisky-ul, a adăugat.

– Băutura n-o să ne slujească la nimic dacă murim, Hodge! E soția lui Jamie Fraser, pentru numele lui Dumnezeu!

– Știi cine e. Pleacă de-aici!

– Dar... Hodge, nu-l cunoști pe omul acesta! L-am văzut cândva...

– Scutește-mă de amintirile tale! Ți-am spus să pleci!

Ultime cuvintele au fost însoțite de un pocnet brusc, cumplit, urmat de sunete de uimire și durere. Patul pistolului, am crezut. Exact peste față, am adăugat în gând, înghițindu-mi nodul din gât când am auzit găfâielile șuierătoare ale bărbatului care avea acum nasul spart. Am simțit o mână care m-a luat de păr și mi-a răsucit capul, provocându-mi dureri. Insul slab s-a uitat la mine cu ochi întredeschiși, calculați. Părea doar că vrea să se asigure că sunt

încă vie, pentru că nu a scos nicio vorbă și mi-a eliberat părul, la fel de indiferent când mi-a căzut capul în piept, ca și cum ar fi fost un con pe care îl ridicase și lepădase pe drum.

Cineva conducea calul pe care eram; câțiva mergeau pe jos. I-am auzit strigând unul la altul, aproape alergând ca să țină pasul cu caii care urcau o costișă, căzând și gemând ca niște porci care trec printr-un desiș. Nu puteam respira decât cu gâfâieli superficiale și eram zguduită nemilos la fiecare pas al calului, dar nu puteam să acord atenție neplăcerii fizice. Marsali murise? Așa părea, desigur, dar nu văzusem sânge și m-am agățat de acest amănunt ca să mă liniștesc, fie și pentru moment, că nu e sânge.

Chiar dacă nu murise pe loc, asta se putea întâmpla curând. Din cauza loviturilor, a șocului sau a avortului – o, Doamne, Doamne, sărmanul *Monsieur L'Oeuf*!

Mă agățam cu disperare de baretele din piele ale scărilor. Cine o putea găsi și când? Mai era ceva mai mult de o oră până la masa de seară când sosisem la șopronul pentru făcut malț. Cât de târziu era acum? Am surprins o imagine a terenului care defila trepidant pe sub mine, dar părul mi se desprinsese și îmi curgea peste față ori de câte ori încercam să ridic capul. În aer se simțea frigul și lumina părea să fi încremenit, deci soarele era aproape de orizont. Peste câteva minute lumina avea să scadă mult.

Și după aceea? Cât mai dura până începea căutarea? Fergus va observa absența lui Marsali când ea nu va ajunge acasă ca să pregătească cina – dar o va căuta, dacă avea în grijă fetițele? Nu, îl va trimite pe Germain. Asta mi-a făcut inima să tresară și să o simt în gâtleej. Un băiat de cinci ani să-și găsească mama moartă...

Încă simțeam miros de fum. Am adulmecat o dată, de două ori, apoi iarăși, sperând că era închipuirea mea. Însă dincolo de mirosul de praf și de sudoare emanată de cal, de aroma de piele și de adierea plantelor strivite sub copite, am simțit clar duhoarea fumului. Poiana, șopronul – sau amândouă – erau acum

în flăcări. Cineva va vedea fumul și va pleca într-acolo? Va ajunge la timp? Străduindu-mă să mă gândesc, am strâns ochii, căutând orice numai ca să nu văd cu ochiul minții scena care se petrecuse în urma mea.

Încă auzeam voci în apropiere. A bărbatului căruia i se adresau cu Hodge. Probabil că fusesem așezată pe calul lui; el mergea aproape de capul lui, de cealaltă parte a animalului. Cineva se contrazicea cu el, dar tot degeaba, ca primul.

– Îi împărștii, a spus el brusc. Îi împarți în două grupuri, tu conduci unul, iar restul merg cu mine. Ne întâlnim peste trei zile la Brownsville.

La mama naibii. Omul se aștepta să fie urmărit și dorea să zădărnicească tot împărșindu-și banda pentru a-i deruta pe urmăritori. Disperată, am încercat să mă gândesc la ceva ce să arunc pe drum; cu siguranță că aveam *ceva* care să îi spună lui Jamie încotro fusesem dusă. Însă nu purtam decât cămășuța, corsetul și ciorapii – pantofii mi se pierduseră când mă târâseră spre cal. Ciorapii erau singura soluție, deși, din pură perversitate, îmi strânsesem bine jartierele și în acele momente nici nu puteam ajunge la ele.

În jur nu auzeam decât zgomotele făcute de oamenii care mergeau pe jos și de caii care înaintau; oamenii s-au strigat în momentul când grupul s-a despărțit în două. Hodge i-a dat pînteni calul și am început să ne mișcăm mai repede.

Părul meu despletit s-a agățat de o crenguță când am trecut pe lângă un tufiș, apoi s-a eliberat cu un zgomot dureros când ea s-a rupt, ricoșându-mi în obraz, cât pe ce să îmi nimerească în ochi. Am spus ceva foarte urât, iar cineva – Hodge, am bănuțit – mi-a tras o palmă răsunătoare peste fund drept pedeapsă. Am spus ceva mult mai urât, dar în șoaptă și printre dinții încleștați. Singura mea consolare era gândul că nu va fi prea greu să descoperi o asemenea bandă, care lăsa în spate un șir de crengi rupte, urme de copite și pietre deranjate de la locurile lor.

Îl văzusem pe Jamie urmărind animale șirete și mici, dar și mari și impunătoare și îl urmărisem cum verifica scoarța copacilor și crengile tufișurilor în timp ce înainta, căutând zgârieturi și smocuri de blană, care sunt un indiciu.

În partea în care îmi atârna capul nu mergea nimeni. Precipitată, am început să îmi smulg șuvițe de păr. Trei, patru, cinci – oare erau îndeajuns? Am întins o mână și am trecut-o printr-un tufiș de ilice; firele de păr, lungi și ondulate, au fluturat în adierea stârnită de trecerea calului, dar au rămas prinse în frunzișul încâlcit. Am făcut asta de încă trei sau patru ori. Jamie va vedea sigur cel puțin unul dintre semne – asta, dacă nu pierdea timpul pornind pe celelalte urme. Nu puteam decât să mă rog și chiar am făcut-o cu toată sinceritatea, începând cu o rugăciune pentru Marsali și *Monsieur L'Oeuf*, care sigur aveau nevoie de rugăciune mai mult decât mine.

Am continuat să urcăm o vreme; s-a făcut întuneric deplin când am ajuns pe ceea ce părea a fi culmea unei creste și aproape că îmi pierdusem cunoștința, pentru că sângele îmi pulsa în cap, iar corsetul îmi era atât de apăsător de corp, încât simțeam fiecare dungă a oaselor de balenă ca pe o însemnare cu fierul roșu pe piele.

Am avut suficientă putere să mă împing în spate când s-a oprit calul. M-am lovit și m-am făcut imediat grămadă pe pământ, unde am rămas amețită și gâfâind, frecându-mi mâinile, care se umflaseră după ce îmi atârnaveră în jos atâta vreme. Bărbații se strânseseră într-un grup mic, prinși într-o discuție în șoaptă, dar prea aproape de mine ca să mă gândesc să încerc să mă strecor în vreun tufiș. Unul stătea la doar câțiva pași de mine, urmărindu-mă cu ochi vigilenți.

M-am uitat înapoi pe drumul urmat până acolo, pe jumătate temătoare, pe jumătate sperând să văd lumina focului în josul pantei. Focul sigur ar fi atras atenția cuiva – cineva care deja știa ce se întâmplase, poate chiar dând alarma și organizând urmărirea. Și totuși... Marsali.

Oare murise deja, ca și fătul ei? Am înghițit în sec, încordându-mi ochii în întuneric, atât cât să împiedic izbucnirea lacrimilor, dar și sperând să văd ceva. Însă copacii din jur erau deși și zăream doar nuanțe de întuneric. Nu era deloc lumină; luna încă nu răsărise, iar stele erau palide, însă ochii mei avuseseră la dispoziție mai mult timp ca să se adapteze la întuneric și, cu toate că nu eram pisică și nu vedeam noaptea, am reușit să văd destule ca să pot face o numărătoare aproximativă. Bărbații se certau, aruncând din când în când priviri spre mine. Erau vreo doisprezece... Atunci, câți fuseseră la început? Douăzeci? Treizeci?

Tremurând, am mișcat degetele. Încheietura îmi era învinețită rău, dar nu asta mă îngrijora. Îmi era clar – și, prin urmare, și lor le era – că nu se puteau îndrepta spre ascunzătoarea în care era whisky-ul, chiar dacă i-aș fi îndrumat într-acolo pe întuneric. Dacă Marsali supraviețuise ca să vorbească sau nu – mi-am simțit gâtulejul blocat la acest gând –, Jamie își va da seama că scopul intrușilor era să fure, astfel că îl va păzi.

Dacă lucrurile nu s-ar fi desfășurat așa, indivizii m-ar fi silit să îi conduc la ascunzătoare, ar fi luat butoaiele cu whisky și ar fi fugit, sperând să scape înainte de a fi descoperiți. Lăsându-mă pe mine și pe Marsali să dăm alarma și să îi descriem? m-am întrebat eu. Probabil. Sau poate nu. În panica declanșată de atacul lui Marsali, planul lor original se năruise. Acum ce avea să se întâmple?

Grupul se destrăma, dar discuțiile în contradictoriu continuau.

– Vă asigur, nu merge, a spus unul cu glas înfierbântat.

După vocea lui îngroșată, am presupus că era cel cu nasul spart, care se arăta ferm, în ciuda răni.

– Ucideți-o imediat! Lăsați-o aici; n-o va găsi nimeni decât după ce animalele îi vor împrăști ciolanele.

– Da? Și dacă n-o găsește nimeni, vor crede că e încă la noi, nu?

– Dar dacă ne prinde din urmă și ea nu este cu noi, Fraser pe cine va da vina...?

S-au oprit, patru sau cinci dintre ei înconjurându-mă. M-am ridicat cu greu în picioare, prinzând în mână din reflex ceva ce semăna cât de cât a armă – din nefericire, o pietricică.

– Cât de departe suntem de ascunzătoare? a întrebat Hodge.

Își scosese pălăria, iar în umbră ochii îi luceau ca ai unui șobolan.

– Nu știu, am spus, controlându-mi reacțiile, dar și piatra din mână.

Buza îmi era încă umflată după lovitură, astfel că a trebuit să rostesc vorbele cu grijă.

– Nici nu știu unde suntem *acum*.

Era adevărat, deși aș fi putut să fac o apreciere aproximativă. Merseserăm câteva ore, mai mult în sus, iar copacii din apropiere erau brazi comuni și canadieni. Le simțeam în nări rășina lor, înțepătoare și curată. Ne aflam pe pantele de sus și, probabil, aproape de un pas mic, ce traversa culmea muntelui.

– Omoar-o! a spus unul dintre bărbați. Nu ne e de niciun folos, iar dacă Fraser o găsește la noi...

– Ține-ți gura!

Hodge s-a apropiat de cel care vorbise cu o asemenea violență, încât individul, mult mai masiv, s-a retras fără să vrea. După ce a scăpat de amenințare, Hodge l-a ignorat și m-a prins de un braț.

– Nu mai face pe mironosița cu mine, femeie! Zi-mi ce vreau să știu.

Nu s-a deranjat să spună „că altfel“ – și ceva rece a trecut pe deasupra sânilor mei, iar arsura fierbinte a tăieturii a urmat o secundă mai apoi, când sângele țâșnea din creștătură.

– Doamne, Dumnezeule, H. Roosevelt! am spus eu, mai mult surprinsă decât din cauza durerii.

Mi-am smuls brațul din strânsoarea lui.

– Ți-am spus, nici nu știi unde *suntem*, idiotule! Cum te aștepți să-ți spun eu unde se află ceva?

Șocat. A clipit și a ridicat cuțitul, precaut, ca și cum și-ar fi închipuit că l-aș fi putut ataca. Dându-și seama că nu aveam de gând așa ceva, s-a strâmbat spre mine.

– Îți spun ce știu, am zis și m-am simțit satisfăcută că glasul meu suna tăios și netulburat. Ascunzătoarea de whisky e la vreo opt sute de metri de șopronul pentru făcut malț, cam spre nord-vest. E într-o peșteră, bine ascunsă. Vă puteam duce acolo, dacă ați fi pornit de la izvorul de la care m-ați luat, dar asta e tot ce vă pot spune privind direcția.

Și era adevărat. L-aș fi găsit destul de ușor, dar să dau îndrumări? *Treci printr-o deschizătură în tufișuri, mergi puțin, până găsești stejarii între care a împușcat Brianna un oposum, te întorci spre stânga unui bolovan pătrătos, pe care crește limba-șarpelui...* Aveau nevoie de serviciile mele ca ghid, probabil singurul motiv care i-a împiedicat să mă ucidă pe loc, gând care le-a venit după aceea, desigur.

Era o tăietură superficială, nu sângera nicidecum rău. Însă îmi simțeam fața și mâinile reci, înghețate, iar la marginile câmpului vizual vedeam mici lumini care se aprind și se sting. Nimic nu mă ținea în picioare în afara convingerii neclare că, dacă se ajungea la asta, prefer să mor în picioare.

– Îți spun, Hodge nu trebuie să ai de-a face cu femeia asta, nimic.

Un ins masiv se alăturase micului grup din jurul meu. S-a aplecat peste umărul lui Hodge și m-a privit, apoi a dat din cap. Toți erau întunecați la față în umbre, însă acela avea în glas inflexiuni de african – un fost sclav ori probabil un negustor de sclavi. Femeia asta, am auzit de ea. E vrăjitoare. Să n-o atingi, m-ai auzit? Te va blestema!

Drept răspuns, am reușit să scot un hohot de râs răutăcios, iar bărbatul aflat cel mai aproape de mine s-a retras cu o jumătate de pas. Am rămas oarecum

surprinsă; de unde apăruse? Însă acum respiram mai ușor, iar luminițele sclipitoare îmi dispăruseră din ochi.

Bărbatul înalt și-a întins gâtul și mi-a văzut dunga întunecată de sânge de pe cămășuță.

– I-ai dat sângele? Fii blestemat, Hodge, rău ai făcut!

În ton s-a simțit clar că e speriat, pentru că s-a retras puțin, făcând un fel de semn spre mine cu o mână.

Fără să am habar de ce mă îndemnase să procedez astfel, am lăsat piatra să-mi cadă din mână, mi-am trecut degetele mâinii drepte peste tăietură și, cu o mișcare iute, am întins mâna și le-am trecut peste fața slăbănogului. Am râs din nou provocator.

– Blestem, nu? am spus eu. Ce zici de asta? Atinge-mă din nou și o să mori peste cel puțin o zi.

Dunga de sânge părea întunecată pe fața lui albă. Era suficient de aproape de mine să îi simt mirosul acru al răsuflării și să-i văd expresia de furie.

Ce Dumnezeu crezi că faci, Beauchamp? am gândit eu, foarte surprinsă de purtarea mea. Hodge și-a tras mâna făcută pumn și ridicată deasupra capului ca să mă lovească, dar bărbatul masiv l-a prins de încheietură și a scos un țipăt de spaimă.

– Nu face asta! O să ne ucizi pe toți!

Hodge încă ținea pumnul în cealaltă mână; a împuns stângaci cu el spre bărbatul masiv și a mormăit furios. Cel corpulent a icnit sub lovitură, dar nu a fost rănit serios – l-a prins de încheietură pe Hodge, care a scos un țipăt strident, un schelălăit, ca un iepure prins de o vulpe.

Apoi încăierarea a devenit generală și au început să se îmbrâncească și să strige, scoțând armele. M-am întors și am luat-o la fugă, dar nu am apucat să fac decât câțiva pași, că unul dintre ei m-a prins, apucându-mă în brațe și strângându-mă cu brutalitate.

– Nu pleci nicăieri, doamnă! a spus, gâfâind în urechea mea.

Nu aveam cum să plec. Nu era mai înalt decât mine, însă era mult mai puternic. Am încercat să scap din strânsoare, însă avea ambele brațe în jurul meu și m-a strâns și mai tare. Am rămas nemișcată, pentru că nu voiam să îi ofer un motiv să mă brutalizeze, și mi-am simțit inima bătând puternic de furie și spaimă. Era stârnit. I-am simțit inima bătând la fel de tare, dar și duhoarea de sudoare proaspătă care a acoperit mirosul respingător al hainelor și corpului său. Nu vedeam ce se întâmplă, dar mi-am dat seama că se băteau și strigau unul la altul. Cel care mă prinsese și-a trecut greutatea de pe un picior pe altul, apoi și-a dres glasul.

– A... de unde ești, doamnă? m-a întrebat destul de politicoz.

– Poftim? am întrebat extrem de uimită. De unde sunt? Ă... din Anglia. Oxfordshire, la origine. Apoi Boston.

– Da? Și eu sunt din nord.

M-am stăpânit să nu-i răspund „Încântată să te cunosc“, pentru că nu simțeam nicio plăcere, astfel că discuția a lăncezit.

Bătaia încetase la fel de brusc pe cât începuse. Protestând și mârâind, ceilalți s-au retras din fața lui Hodge, care răcnea că el e la comandă și ceilalți ar fi bine să facă așa cum le spune el, altfel vor suporta consecințele.

– Vorbește serios, a murmurat cel care mă prinsese, încă ținându-mă strâns la pieptul lui mizer. Crede-mă, doamnă, nu trebuie să-l superi.

– Hm, am făcut eu, deși am presupus că sfatul îmi era dat cu bune intenții.

Sperasem că acel conflict va fi zgomotos și de durată, ceea ce ar fi sporit șansele ca Jamie să ne ajungă din urmă.

– Și, pentru că tot vorbim de origini, de unde e acest Hodge? l-am întrebat.

Omul încă mi se părea foarte cunoscut; eram convinsă că îl văzusem *undeva* – dar unde?

– Hodgpile? A... Din Anglia, bănuiesc, a răspuns tânărul care mă ținea strâns în brațe. A părut surprins. Nu așa pare?

Hodge? Hodgpile? Asta îmi spune ceva, dar...

Au urmat murmure și agitație, dar mult prea curând ne-am continuat drumul. De data asta, slavă Cerului, mi s-a permis să călăresc, dar mi-au legat mâinile de șa.

Ne deplasam foarte încet pe un fel de drumeag și, cu toate că luna care răsărise arunca o lumină slabă, înaintarea era anevoioasă. Hodge nu mai conducea calul pe care eram; tânărul care mă prinsese ținea frâul, trăgând de el și îndemnând calul din ce în ce mai îndărătnic printre desigururi. Îl vedeam din când în când, zvelt, cu păr lung și des, care îi atârna peste umeri și semăna cu o coamă de leu.

Amenințarea morții iminente se mai risipise, însă simțeam un nod în stomac, iar mușchii spatelui îmi erau înțepenți de spaimă. Deocamdată, Hodge își impusese voința, însă oamenii nu se puseseră întru totul de acord; unul dintre cei care propuseseră să mă ucidă și cadavrul meu să fie lăsat sconșilor și nevăstuicilor putea hotărî să pună imediat capăt disputei, repezindu-se la adăpostul întunericului ca să mă ucidă.

Am auzit vocea lui Hodgepile, tăioasă și dominatoare, venind de undeva din față. Părea să se deplaseze înainte și înapoi de-a lungul coloanei, intimidând, repezindu-se și lătrând la oameni ca un câine de stână care încearcă să își mențină turma în mișcare.

Înaintau, deși îmi era clar că până și caii erau obosiți. Iapa pe care călăream șchiopăta și își smucea capul. Doar Dumnezeu știa de unde veniseră tâlharii. Sau cât merseseră până să ajungă la poiana în care se afla șopronul pentru distilat whisky. Și înaintau încet. Treptat, pe măsură ce adrenalina scădea, se așternea peste ei un fel de negură a extenuării. Simțeam și eu că mă cuprinde o moleșeală, dar am făcut toate eforturile să rămân vigilentă.

Era încă începutul toamnei, dar eu eram doar în cămașă și corset, și ne aflam la o altitudine la care aerul se răcea cu repeziciune după căderea întunericului. Tremuram încontinuu, iar tăietura pe piept mă durea arzător când mi se

mișcau mușchii sub piele. Nu era o rană gravă, dar dacă se infecta? Puteam doar să sper că voi trăi îndeajuns pentru ca asta să devină o problemă.

Oricât mă străduiam, *nu* puteam să nu mă gândesc la Marsali și nici să nu fac speculații medicale, imaginându-mi orice, de la o contuzie cu umflături intracraniene până la arsuri și intoxicație cu fum. Puteam face ceva – probabil chiar o operație cezariană – dacă rămâneam acolo. Nimeni altcineva nu putea face asta. Mi-am strâns mâinile și mai mult de marginea șei, trăgând de frânghia cu care îmi erau legate. Trebuia să fiu acolo! Dar nu eram și probabil că nu aveam să ajung niciodată acolo.

Certurile și bombănelile încetaseră cu totul în întunericul pădurii, însă deasupra grupului plutea o senzație apăsătoare de neliniște. Credeam că era vorba de îngrijorarea și teama că erau urmăriți, dar era mai degrabă din cauza discordiei dintre ei. Încăierarea nu se încheiase concludent, ci doar fusese amânată pentru o ocazie mai favorabilă. Un conflict care mocnește se simțea tare în aer.

Conflictul era din cauza mea. Cum nu reușisem să văd clar în timpul certurilor, nu eram sigură ce părere are fiecare dintre ei, dar dezbinarea era evidentă: un grup condus de Hodgepile voia să rămân în viață, cel puțin până când îi duceam la ascunzătoare. Un al doilea ținea să reducă pierderile și să îmi taie beregata. Iar o părere minoritară, exprimată de domnul care vorbea ca un african, era să mi se dea drumul și, cu cât mai curând, cu atât mai bine. Evident, merita să îl cultiv ori să încerc să folosesc părerea lui în avantajul meu. Dar cum? Începusem prin a-l blestema pe Hodgepile și încă eram șocată c-o făcusem. Nu credeam că era recomandabil să-i blestem pe toți la grămadă de la început – aș fi stricat efectul.

M-am mișcat pe șa, care mă rodea rău. Nu era prima oară că oamenii se fereau de mine, temându-se de ceea ce considerau că sunt. Teamă din superstiție putea fi o armă eficientă, dar folosirea ei era foarte primejdioasă. Dacă încercam să îi înspăimânt, m-ar fi ucis fără să ezite niciun moment.

Ajunseserăm în trecătoare. Între stâncile de acolo erau mai puțin copaci, iar când am trecut de cealaltă parte a muntelui cerul s-a deschis în fața mea, uriaș și sclipind plin de stele. Cred că am scăpat o exclamație văzând priveliștea, pentru că tânărul care îmi conducea calul s-a oprit o clipă și a ridicat capul.

– O! a făcut el.

S-a uitat câteva clipe, apoi a fost adus cu picioarele pe pământ de alt cal care a trecut pe lângă noi, iar călărețul s-a întors să se uite atent la noi.

– Aveai stele ca astea în locul din care vii? m-a întrebat el.

– Nu, i-am răspuns încă sub vraja grandorii fără cuvinte de spus. Nu atât de sclipitoare.

– Da, așa e, a spus el clătinând din cap și a tras de frâu.

Părea o remarcă ciudată, dar nu am reușit să o interpretez. Aș fi putut să îl atrag într-o conversație – Dumnezeu mi-era martor că aveam nevoie de cât mai mulți aliați –, însă din față a răsunat un strigăt; evident, trebuie să facem tabără.

M-au dezlegat și m-au dat jos de pe cal. Hodgepile și-a croit drum printre oameni și m-a prins de umăr.

– Femeie, dacă încerci să fugi, o să regreti amarnic.

M-a strâns feroce, înfigându-și degetele în carnea mea.

– Am nevoie de tine vie, nu moartă, a adăugat.

Încă strângându-mă de umăr, a ridicat pumnalul și mi-a apăsat lama peste buze, atingându-mi nasul cu vârful, apoi s-a aplecat îndeajuns de aproape ca să îmi simt aburii respirației urât mirositoare pe față.

– Singurul lucru pe care *nu* o să ți-l tai e limba, a spus în șoaptă.

A coborât încet lama de la nasul meu înspre bărbie, pe gât, și a descris un cerc în jurul unui sân.

– Ai înțeles?

A așteptat până am reușit să dau din cap, apoi mi-a dat drumul și a dispărut în beznă.

Dacă voise să mă înspăimânte, îi reușise. În ciuda frigului, transpirasem și încă tremuram când o umbră înaltă a apărut dominatoare alături de mine, mi-a luat o mână și mi-a apăsat ceva în palmă.

– Mă cheamă Tebbe, a murmurat. Să îți minte: Tebbe. Nu uita că m-am purtat frumos cu tine. Spune-le spiritelor tale să nu-i facă rău lui Tebbe, el s-a purtat frumos cu tine.

Uimită, am dat aprobator din cap și am fost lăsată singură din nou, de astă dată cu o bucată de pâine în mână. Am mâncat-o în grabă, observând că, deși era foarte veche, era din făină integrală de secară, cum fac femeile de origine germană din Salem. Oare, oamenii aceștia atacaseră vreo casă din apropierea orașului ori o cumpăraseră?

Cineva a aruncat aproape o șa de cal; de oblânc era agățată o gamelă cu apă și m-am lăsat în genunchi să beau din ea. Pâinea și apa – care aveau gust de pânză și lemn – mi s-au părut cele mai bune lucruri pe care le mâncasem în ultima vreme. Observasem cu mult timp în urmă că, sub amenințarea morții, pofta de mâncare crește mult. Cu toate astea, speram să am parte de ceva mai complicat drept ultimă masă.

Hodgepile s-a întors peste câteva minute cu o frânghie. Nu s-a ostenit să mă mai amenințe, deoarece era limpede că socotea că se făcuse înțeleș. Mi-a legat mâinile de picioare și m-a împins la pământ. Nimeni nu mi-a vorbit, însă cineva, dintr-un acces de bunăvoință, a aruncat o pătură peste mine.

Tabăra s-a liniștit în curând. N-au aprins niciun foc și nu au gătit nimic; pesemne că se hrăneau improvizat ca mine, apoi s-a împrăștiat prin pădure, căutând loc de odihnă, lăsând caii legați la mică distanță de ei.

Am așteptat până a încetat foiala, după care am prins pătura între dinți și m-am furișat târâș, cu atenție, îndepărtându-mă de locul în care fusesem lăsată, înaintând încet, ca un vierme, până la alt copac, la vreo doisprezece metri depărtare. Nu mă gândisem nicidecum să evadez; dar, dacă vreunul dintre bandiții care voiau să măucidă s-ar fi gândit să profite de întuneric ca să-și

atingă scopul, nu voiam să rămân acolo, ca o capră legată pentru a fi sacrificată. Cu puțin noroc, dacă se furișa cineva până în locul în care stătusem inițial, aveam timp să strig după ajutor. Știam sigur că Jamie va veni după mine. Misiunea mea era să supraviețuiesc până atunci.

Gâfâind, transpirând, acoperită de frunze fărâmițate și având ciorapii zdrențe, m-am ghemuit sub un carpen mare și m-am acoperit cu pătura. Ascunsă astfel, am încercat să desfac cu dinții nodurile frânghiei strânse în jurul încheieturilor. Însă le făcuse Hodgpile cu o precizie militărească. Dacă nu eram în stare să rod frânghia ca un popândău, nu reușeam să mă eliberez.

Militar. Acest gând m-a făcut să îmi amintesc brusc cine era omul și unde îl mai văzusem. Arvin Hodgpile! Fusesse angajat la depozitul Coroanei din Cross Creek. Îl întâlnisem în urmă cu trei ani, când eu și Jamie îi duseserăm sergentului din garnizoana de acolo cadavrul unei fete ucise. Sergentul Murchinson murise – și crezusem că și Hodgpile murise în incendiul care distrusese depozitul și ce se afla în el. Așadar, era vorba de un dezertor. Ori avusese timp să scape din depozit înainte de a fi mistuit de foc, ori nu se aflase acolo în acele momente. În orice caz, fusese suficient de inteligent să își dea seama că putea profita de ocazie pentru a dispărea din armata Maiestății Sale, lăsând să se presupună că murise.

Era clar și ce făcuse de atunci încoace. Rătăcise prin peisajul rural, furând, jefuind, ucigând și adunând pe drum o serie de indivizi care gândeau ca el.

Dar în acele momente ei nu păreau să gândească la fel ca el. Deși probabil era căpetenia autoproclamată a acelei bande, era ușor de constatat că Hodgpile nu deținea acea poziție de mult. Nu era obișnuit să comande, nu avea habar cum să conducă oameni decât prin amenințări. Cât trăisem, văzusem mulți comandanți, buni și răi, și îmi dădeam seama ce îi deosebea.

L-am auzit pe Hodgpile vorbind cu glas ridicat și certându-se cu cineva. Mai văzusem oameni violenți, care reușeau vremelnice să îi intimideze pe cei din jur prin izbucniri imprevizibile de violență. Rareori reușeau să facă față mult timp

în acele poziții și mă îndoiam că Hodgpile avea să reziste mult. Nu avea să reziste mai mult decât îi trebuia lui Jamie să ne găsească. Gândul m-a liniștit ca o gură zdravănă de whisky de calitate. Cu siguranță că Jamie deja mă căuta.

M-am ghemuit mai strâns sub pătură, tremurând vag. Jamie va avea nevoie de lumină ca să pornească în urmărire la vreme de noapte – așadar, torțe. Asta îi va face pe el și pe cei care îl însoțeau vizibili – și vulnerabili –, dacă ajungeau în apropierea taberei. Aceasta nu se vedea; nu se aprinsese niciun foc, iar caii și bandiții erau împrăștiați prin pădure. Știam că se postaseră santinele. Le auzeam mișcându-se prin pădure și discutând când și când în șoaptă.

Însă, încercând să alung imagini cu o ambuscadă și un masacru, mi-am spus că Jamie nu e deloc prost. După prospețimea baligilor de cai, își va da seama dacă se apropia și cu siguranță că nu se va năpusti în tabără cu torțe aprinse. Dacă ar urmări grupul până aici, sigur ar...

Pașii care au urmat m-a făcut să îngheț. Veneau dinspre locul meu inițial de odihnă și m-am făcut ghem sub pătură ca un șoarece de câmp când vede o nevăstuică.

Foșneau încioace și încolo, ca și cum cineva își croia drum prin frunzele uscate și acele de pin, căutându-mă. Mi-am ținut respirația, deși sigur nimeni nu mi-o putea auzi, mai ales că vântul nocturn șopotea printre crengile de deasupra capului. Mi-am încordat ochii în întuneric, dar nu am deslușit decât o siluetă vagă printre copaci, la vreo doisprezece metri. Un gând s-a ivit brusc în mintea mea – putea fi Jamie? Dacă ajunsese atât de aproape pentru a descoperi tabăra, probabil că avea să se furișeze discret ca să mă caute. Am respirat ușurată și am forțat puțin legăturile. Voiam din toată ființa mea să strig, dar nu am îndrăznit. Dacă *era* Jamie, în caz că îl strigam, îl dădeam de gol față de bandiți, care sigur m-ar fi auzit. Dacă puteam auzi santinelele, și ele m-ar fi auzit sigur.

Însă dacă *nu* era Jamie, ci unul dintre bandiții, care voiau să mă ucidă pe tăcute...

Am expirat foarte încet, simțindu-mi fiecare mușchi din corp încordat și vibrând. Era frig, dar eram lac de sudoare; mi-am simțit mirosul propriului corp, duhoarea spaimii, amestecându-se cu mirosurile mai reci de pământ și vegetație.

Imaginea neclară dispăruse, pașii nu se mai auzeau, iar inima îmi bătea ca un metronom. Lacrimile pe care mi le reținusem ore în șir s-au revărsat fierbinți și am plâns, cutremurându-mă în tăcere. Noaptea era imensă în jurul meu, iar întunericul părea plin de amenințări. Deasupra capului, stelele stăteau sclipitoare și veghetoare pe cer, iar la un moment dat am adormit.

Whisky irlandez (n. tr.).
„Să nu cazi, Germain“ (în gaelică).

BLESTEME

M-am trezit înainte de zori, asudată și cu o durere de cap insuportabilă. Se agitau deja, mârâind că n-au cafea sau mic dejun. Hodgepile s-a oprit alături de mine și m-a privit. S-a uitat spre copacul sub care mă lăsase seara și la urma adâncă din frunzele pe jumătate putrezite, pe care o făcusem până în locul în care mă aflam acum. Avea buze subțiri, însă falca i s-a strâns în semn de nemulțumire.

Și-a scos pumnalul de la centură și am simțit că pălesc. Dar s-a mulțumit să se lase în genunchi și să îmi taie legăturile, în loc să îmi reteze un deget pentru a-și exprima sentimentele.

– Plecăm peste cinci minute, a spus, după care s-a îndepărtat.

Tremuram, mă simțeam ușor amețită de spaimă și eram atât de înțepenită de frig, încât abia puteam sta în picioare. Totuși, am reușit să mă ridic și am parcurs mica distanță până la un pârâiaș. Aerul era umed și îmi era frig în cămașa îmbibată de sudoare, însă apa rece pe care mi-am stropit-o peste mâini și peste față m-a ajutat într-o măsură, ușurând durerea care îmi pulsa din spatele ochiului drept. Am avut timp să-mi fac rapid toaleta când mi-am scos ciorapii ferfeniți și mi-am trecut degetele umede prin păr, după care Hodgepile a reapărut să mă ia.

De data asta, m-au pus pe cal, dar, Slavă Domnului, nu m-au mai legat. Nu mi s-a îngăduit să țin frâul; calul meu avea un frâu separat, ținut de unul dintre bandiți. Atunci am avut prima șansă să-i văd mai bine pe cei care mă capturaseră, în timp ce ieșeau din pădure și se așezau într-o ordine aproximativă, tușind, scuipând și urinând pe trunchiuri de copaci, fără să țină

seama de prezența mea. În afară de Hodgepile, am numărat doisprezece oameni – așadar, în total, treisprezece ticăloși.

Mi-a fost ușor să îl reperez pe numitul Tebbe. Nu e vorba de statură, ci pentru că era mulatru. Mai exista unul cu sânge amestecat – negru și indian, mi s-a părut, însă era scund și îndesat. Tebbe nu se uita în direcția mea, ci-și vedea de treabă cu capul coborât, încruntându-se.

Asta m-a dezamăgit, nu știam ce se petrecuse între ei în cursul nopții, însă Tebbe nu mai insista să fiu eliberată la fel de hotărât. Am văzut o cârpă colorată în roșu-ruginiu legată în jurul unei încheieturi; probabil că avea a face cu părerea lui.

L-am reperat ușor pe tânărul care îmi mânase calul în noaptea dinainte datorită părului lung și stufos, însă el nu s-a apropiat de mine și chiar a evitat să se uite în direcția mea. Spre marea mea surprindere, era indian – nu cherokee, probabil din tribul Tuscarora. Nu mă așteptasem la asta după felul în care vorbea și nici după părul cârlionțat. Era clar că și el avea sânge amestecat.

Restul din bandă erau mai mult sau mai puțin oameni albi, un amestec ciudat. Trei erau niște băieți trecuți de adolescență, cărora abia le mijiseră tuleie, șleampeți și dezlânați. Aceștia *chiar* m-au măsurat din cap până în picioare, holbându-se și rămânând cu gura căscată, după care și-au dat coate. M-am uitat fix la unul dintre ei până când mi-a înfruntat privirea; s-a înroșit la față pe sub părul rar al perciunilor, apoi a privit în altă parte. Din fericire, cămășuța pe care o purtam era cu mâneci și mă acoperea decent de la șireturile de la gât până la tivul de la jumătatea coapselor, însă tot mă simțeam expusă indecent. Cămășuța era umedă și se lipise neplăcut de rotunjimile sânilor mei, senzație de care eram stânjenitor de conștientă. Îmi părea rău că nu păstrasem pătura pe mine.

Bărbații se răsuceau încet în jurul meu, încercându-și caii, iar eu simțeam clar și neplăcut că mă aflam în mijlocul lor cum se află punctul negru în centrul țintei. Nu puteam decât să sper că, în starea mea de răvășeală, arătam suficient

de bătrână și de slăbită și mai degrabă respingătoare decât apetisantă; părul îmi era desfăcut, răsfirat și încâlcit ca al unei vrăjitoare în jurul umerilor și mă simțeam mototolită ca o pungă din hârtie de care nu mai ai nevoie.

Mă țineam cât mai dreaptă în șa, aruncând priviri neprietenoase oricui se uita cât de cât la mine. Cu o expresie vag sugestivă, unul dintre ei s-a uitat cu ochi lipiți de somn la piciorul meu dezgolit, dar a tresărit când mi-a întâlnit privirea. Asta mi-a dat un sentiment trecător de satisfacție sumbră, înlocuit imediat de șoc. Caii începuseră să se miște, iar când al meu l-a urmat supus pe bărbatul din față, au apărut alți doi oameni care stăteau sub un stejar. Îi cunoșteam pe amândoi.

Harley Boble lega frânghiile unei șei pentru bagaje și s-a încruntat când i s-a adresat unui bărbat mai mătăhălos. Harley Boble captura tâlhari pe vremuri, dar acum devenise el însuși tâlhar. Om scund și cât se poate de respingător, puțin probabil să se poarte frumos cu mine după întâmplarea de la Adunarea scoțienilor, ce avusese cu câțva timp în urmă. Nu m-am arătat deloc încântată văzându-l acolo, deși nu m-am mirat să îl găsesc într-o asemenea tovărășie. Însă, văzându-l pe camaradul lui, mi s-a strâns stomacul și pielea mi-a tremurat ca a unui cal care vrea să alunge muștele sâcâitoare.

Domnul Lionel Brown din Brownsville.

A ridicat ochii, m-a zărit și s-a întors precipitat cu spatele, strângând din umeri. Sigur își dăduse seama că îl văzusem, pentru că s-a întors spre mine și pe fața lui smeadă am observat sfidare. Avea nasul umflat și decolorat, ca un bulb roșu-închis, vizibil chiar și în lumina cenușie. M-a privit fix un moment, apoi a dat din cap ca și cum m-ar fi salutat fără voia lui și s-a întors din nou cu spatele. Am riscat să arunc o privire peste umăr când am pătruns între copaci, dar nu l-am mai văzut. *Ce căuta acolo?* Nu îi recunoscusem vocea, dar era limpede că el se certase cu Hodgepile dacă e înțelept sau nu să mă ia prizonieră. Nici nu era de mirare! Nu era singurul tulburat de faptul că ne-am recunoscut unul pe altul.

Lionel Brown și Richard, fratele lui, erau negustori. Ei erau întemeietorii și patriarhii din Brownsville, o așezare minusculă, la vreo șaizeci și cinci de kilometri de Ridge. Una era să îi vad pe niște ticăloși ca Boble și Hodgepile cutreierând zonele rurale să jefuiască și să dea foc la gospodării, și alta era ca frații Brown să le asigure sprijin în acțiunile lor. Ultimul lucru pe care și-l dorea domnul Lionel Brown era ca vestea să ajungă la urechile lui Jamie.

De aceea mi-am dat seama că va plănui ceva ca să n-o fac. Soarele urca pe cer, începând să încălzească aerul, dar m-am simțit brusc înfrigurată, ca aruncată într-o fântână. Razele lui străluceau printre crengi, poleind rămășițele negurii de peste noapte care învăluiau copacii și argintând marginile frunzelor. Pomii erau înviorați de ciripit de păsări, iar una, towhee, țopăia și scurma într-o porțiune însorită, ignorând convoiul de oameni și cai. Era prea devreme ca să apară muștele și țânțarii, iar adierea plăcută a dimineții îmi mângâia fața. Una dintre acele scene în care doar omul era dezgustător. Dimineața s-a scurs destul de liniștită, dar simțeam o stare permanentă de încordare între bărbați, deși ei nu erau mai încordați decât mine.

Jamie Fraser, unde ești? m-am gândit, concentrându-mă asupra pădurii. Orice foșnet sau pocnetul vreunei crenguțe puteau prevesti acțiunea de salvare, iar starea mea de agitație, în așteptarea minunii, lua proporții. Unde? Când? Cum? Nu aveam nici frâul, nici vreo armă: dacă – și când – se va declanșa atacul asupra grupului, cea mai bună ori, în fine, singura strategie posibilă era să mă arunc de pe cal și să fug. Înaintând, evaluam fiecare pâlț de hamamelis și molizi, zărind breșe, desenând în gând o potecă în zigzag printre copaci tineri și bolovani.

Nu mă pregăteam doar pentru un atac al lui Jamie și a oamenilor lui; nu îl vedeam pe Lionel Brown, dar știam că se afla în apropiere. Un loc între omoplați s-a crispat, parcă anticipând o lovitură de pumnal. Căutam din ochi posibile arme, bolovani de o anumită mărime, crengi care puteau fi ridicate de la pământ. Dacă și când o voi rupe la fugă nu voiam să fiu oprită de nimeni.

Însă mergeam cât de repede puteau caii, iar oamenii aruncau mereu priviri peste umăr, cu mâinile pe arme. În ceea ce mă privește, am fost silită să renunț la ideea închipuită de a pune mâna pe orice posibilă armă pe care o vedeam în trecere.

Spre marea mea dezamăgire, aproape de miezul zilei am ajuns fără niciun incident la defileu. Ajunsesem o dată acolo cu Jamie. Cascada cădea de la aproape douăzeci de metri pe fața stâncii, creând curcubeie și vuind cu un glas ca al arhanghelului Mihail. Tufe de aronia și indigo sălbatic mărgineau cascada, iar crengile plopilor gălbui atârnav peste râu, atât de dese, încât între malurile cotropite de vegetație nu se vedea decât o sclipire fugară a suprafeței apei. Desigur, Hodgepile nu fusese atras de frumusețea spectaculoasă a locului.

– Coboară! am auzit o voce groasă lângă cotul meu și, coborând privirea, l-am văzut pe Tebbe. Trecem caii înot. Tu vii cu mine.

– O iau eu.

Inima a fost cât pe ce să îmi sară din piept, auzind vocea nazală. Era Lionel Brown, care își croia drum pe lângă o plantă agățătoare, cu ochi hotărâți asupra mea.

– Nu tu.

Tebbe s-a întors spre Brown cu pumnii strânși.

– Nu tu! am repetat ferm. Merg cu el.

Am coborât de pe cal, m-am adăpostit imediat în spatele mulatrului care adoptase o atitudine amenințătoare, și m-am uitat la Brown pe sub un braț al bărbatului masiv. Nu aveam nici cea mai mică îndoială ce intenții avea Brown. Nu ar fi riscat să măucidă sub ochii lui Hodgepile, dar putea – și sigur voia – să mă înece, iar apoi să susțină că a fost un accident. În porțiunea aceea râul nu era adânc, dar era iute; auzeam apa fâșâind dincolo de stâncile de pe margine. Brown a aruncat ochii în dreapta și în stânga, întrebându-se dacă e cazul să facă o încercare, dar Tebbe și-a încordat umerii mari, iar Brown a renunțat,

socotind că e o idee proastă. A furnăit, a scuipat și a plecat călcând apăsat, făcând crenguțele de pe pământ să pocnească.

Probabil că nu voi avea o șansă mai bună. Fără să aștept ca zgomotele provocate de plecarea lui Brown să se stingă, mi-am strecurat o mână peste cotul lui Tebbe și l-am strâns de braț.

– Îți mulțumesc, am șoptit, pentru ce-ai făcut noaptea trecută. Ești rănit grav?

El a coborât ochii spre mine și i-am văzut clar îngrijorarea. Faptul că îl atinsesem îl liniștise. I-am simțit încordarea din braț în timp ce încerca să hotărască dacă să se retragă de lângă mine sau nu.

– Nu, a spus el într-un târziu. N-am nimic.

A ezitat un moment, apoi a zâmbit nesigur.

Era evident ce intenție avea Hodgepile; caii au fost conduși pe un drum îngust, făcut de căprioare, pe o pantă abruptă. Ne aflam la mai bine de un kilometru și jumătate de cascadă, însă aerul încă vibra de la vuietul apei. Versanții defileului coborau brusc spre apa aflată la cincisprezece metri dedesubt, iar malul opus era la fel de povârnit și cotropit de vegetație. Un șir des de tufișuri ascundea marginea malului, dar râul se lărgea, curgând mai încet, și era mai puțin adânc. În absența curenților puternici, caii puteau fi duși în aval pe malul celălalt. Cel care ne va urmări până în defileu ne va pierde urma, dar nu îi va fi greu să o redescopere pe malul celălalt. Făcând un efort, n-am mai privit în urmă, în căutarea unor urmăritori iminenți. Inima îmi bătea cu putere. Dacă era aproape, Jamie nu va ezita să atace grupul când oamenii intră în apă, momente în care erau foarte vulnerabili. Chiar dacă încă nu era în preajmă, traversarea râului va fi o treabă derutantă. Dacă exista vreun moment în care să încerc evadarea...

– N-ar trebui să mergi cu ei, i-am spus calm lui Tebbe. O să mori și tu.

Brațul de sub mâna mea a tresărit convulsiv. Cu ochi dilatați, m-a privit repede. Ochi îi erau gălbui de la icter, iar irisurile erau sparte, de aceea avea

privirea tulbure.

– I-am spus adevărul, să știi.

Am ridicat bărbia spre Hodgepile, vizibil în depărtare.

– O să moară. La fel și cei care sunt cu el. Însă nu e nevoie să mori și tu.

A mormăit ceva în barbă, apoi și-a apăsă un pumn peste piept. Acolo avea ceva prins cu un șnur, o cruce sau o amuletă păgână, dar părea să fi reacționat bine la sugestia mea.

Atât de aproape de râu, aerul era saturat de umezeală, încărcat de mirosul de verdeață și apă.

– Apa mi-e prieten, am spus eu, încercând să adopt un aer misterios, potrivit pentru o vrăjitoare.

Nu mă pricepeam să mint, dar mințeam ca să îmi salvez viața.

– Când intrăm în râu, îmi dai drumul, am explicat. Din apă va apărea un cal de apă care mă va duce cu el.

Mai tare de atât nici că ar fi putut să se holbeze. Evident, auzise de spiritele apelor sau de ceva asemănător. Chiar și atât de departe de cascadă, vuietul apei parcă purta glasuri, dacă cineva voia să le asculte.

– Eu nu vreau să merg cu un cal de apă, a spus el cu convingere. Știu despre ei. Te trag în adânc, te îneacă și te mănâncă.

– Pe mine nu mă va mânca, am răspuns cu siguranță în glas. Nu e nevoie să te apropii de el. Când ajungi în apă, stai deoparte. Dar departe.

Dacă el era de acord, eu voi ajunge sub apă și voi înota să îmi salvez viața cât ai zice pește. Eram dispusă să pun rămașag că mai niciunul dintre bandiții lui Hodgepile nu știa să înoate; puțini oameni de la munte știau. Mi-am mișcat mușchii, pregătindu-mă să înot, iar durerile și amorțeala s-au dizolvat în fluxul de adrenalină.

Jumătate dintre oameni ajunseseră deja cu caii pe panta abruptă – am crezut că îl puteam face pe Tebbe să întârzie până când ajung ceilalți în apă. Chiar

dacă nu va complota cu mine pentru a mă ajuta să evadez, dacă scăpam din strânsoarea lui, nu va încerca să mă prindă, așa credeam.

Fără mare tragere de inimă, m-a smucit de braț, dar eu m-am oprit brusc.

– Au! Stai puțin, am călcat pe un ghimpe.

Am ridicat un picior și m-am uitat printre gene spre talpă. Având în vedere noroiul și petele de rășină de pe tălpi, nimeni nu ar fi putut spune dacă pășisem pe un ciulin, pe un spin de mur sau chiar pe o caia de potcoavă.

– Trebuie să mergem, femeie!

Nu mi-am dat seama dacă apropierea mea, vuietul apei sau gândul la cai de apă îl tulburase pe Tebbe, dar transpira de agitație; mirosul i se schimbase, de la cel simplu, de mosc trecuse la ceva înțepător și pătrunzător.

– Doar o clipă! am spus, prefăcându-mă că mă pipăi la talpă.

Aproape că l-am scos.

– Lasă-l acolo! Te duc eu în brațe.

Tebbe respira greu, privind când spre mine, când spre marginea defileului, unde poteca făcută de căprioare dispărea în desişuri, ca și cum s-ar fi temut de apariția lui Hodgepile.

Însă nu acesta a răsărit din tufişuri, ci Lionel Brown, cu o expresie hotărâtă pe față, urmat de doi bărbați mai tineri, care păreau la fel de îndârjiți.

– O duc eu, a spus el fără nicio altă introducere, prinzându-mă de un braț.

– Nu!

Din reflex, Tebbe m-a prins de celălalt braț și a tras.

A urmat o luptă nedemnă ca la trasul de frânghie, Tebbe și domnul Brown trăgând fiecare de câte un braț al meu. Din fericire, înainte să mă desfac în două ca un os de iadeș, Tebbe a schimbat tactica. Eliberându-mi brațul, m-a prins de corp și m-a tras spre el, lovindu-l cu piciorul pe Brown. Eu și Tebbe am căzut pe spate într-un vârtej de brațe și picioare, iar Brown s-a dezechilibrat, deși în primele momente nu mi-am dat seama. N-am auzit decât

un răcnet cumplit și pași, apoi prăbușirea lui și huruitul pietrelor dislocate rostogolindu-se pe panta stâncoasă.

Eliberându-mă din strânsoarea lui Tebbe, m-am târât în față, descoperind că ceilalți se grupaseră într-un loc neted, în tufișurile de lângă defileu. Unul sau doi se grăbeau să aducă frânghii și strigau ordine contradictorii, motiv pentru care au dedus că domnul Brown căzuse în defileu, însă nu era sigur că murise. Am schimbat imediat direcția, dorind să mă arunc cu capul înainte într-un desiș, dar m-am izbit de o pereche de ghete cu pielea crăpată, care îi aparțineau lui Hodgepile. M-a prins de păr și m-a tras în picioare, făcându-mă să țip și să îl lovesc din reflex. L-am nimerit peste talie. A oftat și a rămas cu gura căscată, gâfâind ca să-și recapete suflul, dar nu a slăbit strânsoarea ca de fier asupra părului meu.

Strâmbându-se la mine, mi-a dat drumul apoi și m-a împins spre marginea defileului cu un genunchi. Unul dintre tineri stătea agățat de tufișuri, pipăind atent ca să găsească pe pantă puncte de sprijin pentru picioare, cu o frânghie prinsă în jurul taliei și alta atârnată colac peste umăr.

– Fir-ar să fie, femeie! a răcnit Hodgepile, înfigându-și degetele în brațul meu, aplecat peste tufișurile strivite. Ce-ai vrut să faci cu asta, târfă?

A țopăit la marginea defileului ca omulețul dintr-un basm de Frații Grimm, agitându-și un pumn și azvârlind acuzații și injurii spre mine și spre partenerul lui rănit, în timp ce începeau operațiunile de salvare. Tebbe se retrăsese la o distanță sigură, unde a rămas cu o expresie care arăta că se simțea jignit.

În cele din urmă, l-au ridicat pe Brown, care gemea din toți răunchii, după care l-au întins pe iarbă. Oamenii care nu ajunseseră în râu, s-a strâns în jur, părând înfierbântați și tulburați.

– Îl poți vindeca, vrăjitoareo? m-a întrebat Tebbe, uitându-se sceptic la mine.

Nu știam dacă voia să-mi pună la îndoială priceperea ori doar ideea de a-l ajuta pe Brown, dar eu, oarecum nesigură, am dat din cap și am făcut câțiva pași în față.

– Cred că da.

Jurământul era jurământ, cu toate că m-am întrebat dacă Hipocrate trecuse printr-o asemenea situație. Probabil că da; grecii antici erau și ei violenți.

Mi-au făcut loc aproape imediat; după ce îl scosese ră pe Brown din defileu, era evident că habar n-au ce să facă. Am făcut o evaluare grăbită. Domnul Lionel Brown avea multiple tăieturi și contuzii, un strat gros de praf și noroi și își fracturase piciorul stâng în două locuri, încheietura mâinii stângi și probabil că își fisurase vreo două coaste. Doar una dintre fracturile de la picior era complicată, dar urât de tot, deoarece capătul zimțat al femurului rupt ieșise prin piele și pantaloni, înconjurat de o pată de sânge care se lățea încontinuu. Din fericire, nu-și secționase artera femurală, pentru că, dacă s-ar fi întâmplat, ar fi fost deja mort. Dar probabil că deocamdată domnul Brown încetase să mai fie o amenințare personală pentru mine, ceea ce era bine.

Cum nu aveam la dispoziție instrumente sau medicamente, în afară de câteva cârpe murdare de gât, o creangă de pin și ceva whisky dintr-o gamelă, îngrijirile mele au fost limitate. Am reușit – cu greu și cu o mare cantitate de whisky – să îi așez femurul cât de cât drept și unit, fără să moară din șoc, ceea ce mi s-a părut o realizare deosebită în acele condiții. A fost însă o treabă grea, de aceea am bolborosit ceva în barbă – ceva despre care nici nu îmi dădusem seama, după care am ridicat ochii și l-am văzut pe Tebbe ghemuit pe călcâie de cealaltă parte a corpului lui Brown, privindu-mă cu interes.

– A, l-ai vrăjit, a spus el aprobator. Da, a fost o idee bună.

Brown a căscat ochii cât cepele. Era aproape scos din minți de durere și deja beat criță, dar nu chiar atât de amețit, încât să nu audă nimic.

– Opriți-o! a cerut el cu glas răgușit. Hei, Hodgpile – fă-o să se oprească! Silește-o să se dea înapoi!

– Ce-nseamnă asta? Ce-ai zis, femeie?

Hodgpile se mai liniștise, dar ostilitatea i-a revenit instantaneu după ce l-a auzit pe Brown. M-a prins de încheietura mâinii cu care examinam torsul lovit

al acestuia. Era aceeași încheietură pe care mi-o răsucise feroce în ziua precedentă și o durere mi-a săgetat antebrațul.

– Dacă ții să știi, cred că am zis „Iisuse Hristoase, H. Roosevelt!” am răspuns eu răstit. Dă-mi drumul!

– Asta a spus și când te-a blestemat! Luați-o de pe mine! N-o mai lăsați să mă atingă!

Panicat, Brown a încercat să se îndepărteze, idee foarte nefericită pentru un om cu oasele fracturate. A albit la față sub straturile de noroi și ochii i s-au dat peste cap.

– Uitați-vă! A murit! a strigat unul din cei care se uitau. A făcut-o! L-a vrăjit!

Asta a provocat multă agitație, la care s-au adăugat aprobarea lui Tebbe și a sprijinitorilor lui, protestele mele și răcnetele îngrijorate ale amicilor și rudelor domnului Brown, apoi cineva lăsându-se în genunchi alături de el și punându-i o ureche pe piept.

– Trăiește! a exclamat individul. Unchiule Lionel! Ești bine?

Lionel Brown a gemut tunător și a deschis ochii, provocând alte reacții zgomotoase. Tânărul care i se adresase cu „unchiule“ a scos un cuțit lung de la centură și l-a îndreptat spre mine. Avea ochii deschiși atât de larg, încât albul lor apărea de jur împrejurul irisului.

– Dă-te înapoi! a strigat el. Să nu-l atingi!

Am ridicat mâinile cu palmele spre el, într-un gest de resemnare.

– Prea bine! m-am răstit la el. N-o să-l mai ating!

În realitate, nu mai puteam face altceva pentru domnul Brown. Trebuia să stea într-un loc cald, uscat, să fie hidratat corespunzător, dar ceva îmi spunea că Hodgpile nu va accepta asemenea sugestii. Adevărat. Cu răcnete furioase și repetate, a potolit răzmerița care se anunța, apoi a spus că vom traversa repede defileul.

– Puneți-l pe o targă! a poruncit el iritat, ca răspuns la protestele nepotului lui Brown. În ceea ce te privește... a adăugat, apropiindu-se de mine și

fulgerându-mă cu privirea. Ți-am spus, nu? Fără trucuri, am spus!

– Ucideți-o! a replicat Brown gros. Ucideți-o imediat!

– S-o ucid? Nici vorbă, prietene.

Lui Hodgepile i-au sclipit ochii de răutate.

– Nu reprezintă un risc mai mare pentru *mine* decât moartă și mai obțin și un mic profit. Dar o s-o țin sub control.

Avea cuțitul la îndemână. L-a scos într-o clipită și m-a prins de o mână. Încă înainte de a apuca să respir, am simțit lama apăsată pe degetul arătător făcând o tăietură la baza lui.

– Ține minte ce ți-am spus, ai înțeles?

A inspirat și fața i s-a destins în semn de anticipare.

– Nu am nevoie de tine întregă.

Mi-am adus aminte, iar stomacul mi s-a golit, gâtulejul mi s-a uscat și am rămas mută. Pielea îmi ardea în locul tăieturii, iar durerea s-a răspândit într-o clipă prin nervi; dorința de a mă retrage brusc de lama cuțitului a fost atât de puternică, încât mușchii brațului s-au blocat. Mi-am imaginat clar ciotul din care țâșnea sângele, șocul de la osul tăiat, carnea sfâșiată și oroarea provocată de pierderea iremediabilă.

În spatele lui Hodgepile, Tebbe se ridicase însă în picioare. Privirea lui ciudat de neclară era pe mine, cu o expresie de groază amestecată cu fascinație. I-am văzut o mână strângându-se pumn, gâtulejul mișcându-i-se când a înghițit în sec și am simțit că saliva îmi revine în gură. Dacă voiam să beneficiaz de protecția lui, trebuia să îi întretin credința. Cu ochii la Hodgepile, m-am aplecat spre el. Pielea îmi tremura și tresărea, iar sângele îmi vuia în urechi mai puternic decât cascada, însă am deschis larg ochii. Ochi de vrăjitoare – cel puțin, așa ziceau unii.

Foarte, foarte încet, am ridicat mâna liberă, încă mânjită cu sângele lui Brown. Am întins degetele însângerate spre fața lui Hodgepile.

– Țin minte, am șoptit răgușită. Dar tu ții minte ce am zis *eu*?

Ar fi făcut-o. Am citit hotărârea în ochii lui, însă înainte să apese lama cuțitului indianul cu păr mare a sărit în față, l-a prins de braț și a scos un strigăt de groază. Întrucât atenția îi fusese distrasă, Hodgepile mi-a dat drumul și astfel mi-am eliberat brațul.

După o clipă, Tebbe și alți doi bărbați au țâșnit în față, cu mâinile pe mânerele pumnalelor și pe pistoale. Fața trasă a lui Hodgepile îi trăda furia, însă momentul de violență de la început trecuse. A coborât cuțitul, iar amenințarea a dispărut. Am deschis gura să spun ceva ce ar fi putut dezamorsa situația, dar m-a oprit strigătul panicat al unuia dintre nepoții lui Brown.

– N-o lăsați să vorbească! Ne va blestema pe toți!

– Of, la naiba! a exclamat Hodgepile, a cărui furie s-a transformat brusc în iritare.

Folosisem câteva legături de gât pentru a lega atela lui Brown. Hodge s-a aplecat și a ridicat una, a făcut-o ghem și a pășit spre mine.

– Deschide gura! a spus el tăios și, prinzându-mi falca cu o mână, mi-a deschis gura cu forța și a vârât ghemotocul.

S-a uitat apoi furios la Tebbe, care făcuse o încercare de a înainta.

– N-o omor. Dar de-acum înainte nu va mai scoate o vorbă. Nici către el – și a făcut semn cu capul spre Brown, apoi spre Tebbe – și nici către voi. Sau către mine.

Mi-a aruncat o privire și, spre surprinderea mea, am perceput o neliniște deosebită în ochii lui.

– N-o să mai vorbească.

Tebbe a părut nehotărât, însă Hodgepile strângea deja legătura lui de gât în jurul capului meu, punându-mi astfel un căluș la gură.

– Nicio vorbă! a repetat Hodgepile, uitându-se urât la cei din jur. Și-acum să plecăm!

Am traversat râul. Spre surprinderea mea, Lionel Brown a supraviețuit. La ora la care am stabilit tabăra, la vreo trei kilometri dincolo de defileu, soarele

coborâse.

Toți oamenii erau uzi, de aceea s-au aprins focuri fără nicio rezervă. Între ei încă existau semne de neîncredere și antipatie, însă mai slăbiseră după traversarea râului și oboseala de peste zi. Toți erau pur și simplu prea epuizați ca să se încaiere. Îmi legaseră mâinile ceva mai larg, dar mi-au lăsat picioarele legate strâns; m-am apropiat de un buștean din apropierea focului și, ajunsă la capătul puterilor, m-am prăbușit pe el. Eram udă și înfrigurată și mușchii îmi tremurau de epuizare – fusesem silită să merg pe jos de la râu – și, pentru prima oară, am început să mă întreb dacă Jamie mă va găsi. Vreodată. Poate că pornise în urmărirea celui alt grup de bandiți. Poate că îi găsisese, îi atacase și fusese rănit sau ucis în luptă. Închisesem ochii, dar i-am deschis, străduindu-mă să alung viziunile pe care le declanșaseră acel gând. Încă mă îngrijora Marsali – o găsiseră la vreme sau nu? În orice caz, soarta ei era pecetluită.

Focul ardea bine. Uzi, înfrigurați și dorind să mănânce ceva cald, oamenii strânseseră un morman imens de lemne. Un negru scund și tăcut puneă lemne pe foc, în vreme ce doi adolescenți scotoceau prin saci după hrană. Pe foc a fost așezată o oală cu apă cu o bucată de carne sărată de vită, iar indianul cu coamă ca de leu turna mălai într-un bol cu o ciozvărtă de slănină. O altă halcă de slănină sfârâia pe un grătar din fier, iar grăsimea se topea. Mirosea delicios. Îmi lăsa gura apă, dar ea era imediat absorbită de ghemotocul de pânză și, în ciuda neplăcerii, mirosul m-a ajutat să îmi recapăt oarecum curajul. Corsetul, desfăcut puțin după călătoria din ultimele douăzeci și patru de ore, se strânsese pe măsură ce baretele lui ude se uscaseră, pentru că intraseră la apă. Mă mânca pielea pe sub pânză, însă întăriturile din os îmi dădea senzația de sprijin, mai mult decât bine-venit în acele momente.

Aaron și Moses, cei doi nepoți ai domnului Brown, după cum aflasem, au intrat în tabără șchiopătând, ducând o targă improvizată. Au așezat-o recunoscători lângă foc, iar cel care stătea pe ea a urlat.

Domnul Brown supraviețuise traversării, dar nu se simțea deloc mai bine. Sigur, le spusese că trebuiau să îl hidrateze bine. Cu toată oboseala, gândul m-a făcut să mă destind, și am scos un fornăit înfundat dinapoia călușului. Un tânăr de aproape m-a auzit și a întins o mână în încercarea de a desface nodul călușului, dar a renunțat imediat când Hodgepile a răcnit la el:

– Las-o!

– Bine, da' nu tre' să mănânce și ea, Hodge?

Băiatul s-a uitat la mine neliniștit.

– Nu, încă nu.

Hodgepile s-a lăsat pe vine în fața mea și m-a măsurat din ochi:

– Ți-ai învățat lecția, da?

Nu m-am mișcat. Am rămas pe loc și l-am privit, străduindu-mă să exprim cât mai mult dispreț. Tăietura de la deget mă ardea. Palmele începuseră să îmi transpire, însă eram tot cu ochii la el. A încercat să mă înfrunte, dar nu a reușit – ochii îi fugeau într-o parte sau alta.

Asta l-a înfuriat și mai mult; pe pomeții ciolănoși a apărut o roșeață.

– Nu te mai uita la mine!

Am clipit încet, doar o dată, și am continuat să îl privesc cu ceea ce speram să fie detașare. Domnul Hodgepile părea foarte încordat. Avea cearcăne sub ochi, iar mușchii din jurul gurii îi erau ca niște linii gravate în lemn. La subraț avea pete de sudoare încă ude și înfierbântate. Efortul de a semăna groază sigur îl consuma enorm. Dar, pe neașteptate, s-a ridicat, m-a prins brutal de un braț și m-a smucit, făcându-mă să mă ridic.

– O să te pun undeva de unde să nu mai poți privi fix, târfă! a mormăit și m-a tras pe lângă foc, împingându-mă în fața lui.

La ceva distanță de tabără a găsit un copac pe placul lui. Mi-a desfăcut mâinile și m-a legat din nou de încheieturi cu o frânghie pe care mi-a înfășurat-o în jurul taliei, astfel că nu îmi puteam mișca mâinile. Apoi m-a

îmbrâncit ca să ajung în șezut, a făcut un laț și mi l-a prins la gât, legând celălalt capăt de pom.

– Asta, ca să nu te miști de-aici! a spus, trăgând de frânghia aspră de cânepă din jurul gâtului meu. N-aș vrea să te rătăcești. Te-ar putea mânca vreun urs și după aceea ce ne facem, nu?

Astfel și-a recăpătat umorul, pentru că a râs în hohote și încă chicotea când s-a îndepărtat. Totuși, s-a întors să se uite din nou la mine. Am rămas neclintită și l-am fixat cu privirea, iar amuzamentul i-a dispărut. A făcut stânga împrejur și s-a îndepărtat ținându-și umerii țepeni de parcă ar fi fost din lemn. În ciuda foamei, setei și a disconfortului general, am simțit de fapt o ușurare profundă, chiar dacă era trecător. Cu toate că, strict vorbind, nu era singură, măcar rămâneam neobservată și până și picătura aceea de intimitate venea ca un balsam.

Mă aflam la peste douăzeci de metri de cercul focului, nevăzută de bărbați. M-am lăsat moale pe trunchiul copacului, iar mușchii feței și ai corpului mi-au cedat imediat și, deși nu era frig, am început să tremur. Curând. Jamie mă va găsi curând. Doar dacă nu... Dar am alungat gândul ca și cum ar fi fost un scorpion veninos. Și orice gând despre ce se întâmplase cu Marsali ori despre ce s-ar putea întâmpla dacă și când – ba nu, *când* – ne va găsi. Nu știam cum, dar va reuși. *Sigur.*

Soarele coborâse aproape de tot; umbrele se strângeau sub copaci, iar lumina scădea treptat, făcând culorile să dispară și obiectele solide să își piardă profunzimea. Auzeam susurul unei ape undeva în apropiere și câte o chemare a unei păsări în copaci. Zburătoarele tăceau pe măsură ce seara aducea răcoarea, totul fiind înlocuit de țârâitul greierilor din apropiere. Am surprins o mișcare și am văzut un iepure cenușiu ca amurgul stând în fund, sub un tufiș aflat la vreo doi metri de mine și ale cărui nări fremătau. Normalitatea tuturor acestor imagini m-a făcut să simt o usturime în ochi. Am clipit ca să alung lacrimile și apoi iepurele a dispărut. Vederea lui mă mai liniștise; am încercat câteva

experimente ca să descopăr limitele legăturilor. Aveam picioarele libere – asta era bine. M-am putut ridica pe vine și am mers târâș în jurul copacului. Și asta era bine; voi putea să mă ușurez în intimitate în partea opusă.

Cu toate astea, nu mă puteam ridica complet și nici nu ajungeam la nodul frânghiei care înconjura trunchiul; frânghia aluneca sau se prindea în scoarță, dar în orice caz, nodul rămânea permanent de cealaltă parte a trunchiului, care sigur avea diametrul de aproape un metru. Aveam aproape șaizeci de centimetri între trunchi și lațul din jurul gâtului, suficient să pot sta întinsă sau să mă întorc de pe o parte pe alta. Evident, Hodgpile era familiarizat cu metodele de legare a prizonierilor; m-am gândit la gospodăria familiei O'Brian și la cele două cadavre de acolo. Cei doi copii mai mari, dispăruți. M-a trecut un mic fior.

Unde erau? Îi vânduseră vreunui trib de indieni ca sclavi? Îi duseseră la un bordel pentru marinari dintr-un oraș de pe coastă? Ori pe vreo corabie, ca să lucreze forțat pe o plantație de trestie de zahăr din Indii? Nu îmi făceam iluzii că și pe mine mă păștea o astfel de soartă nefericită. Eram prea în vârstă, prea încăpățânată, mult prea cunoscută. Nu, pentru Hodgpile valoram ceva doar fiindcă știam unde se afla ascunzătoarea. Imediat ce avea să îl adulmece, avea să-mi taie beregata fără nicio ezitare.

Mirosul de carne friptă plutea în aer, gura mi-a fost din nou inundată de salivă – o ușurare bine-venită, în ciuda chiorăielilor din stomac, deoarece călușul îmi uscaseră gura. O tresărire minusculă de panică mi-a făcut mușchii să se încordeze. Nu trebuia să mă gândesc la căluș. Și nici la frânghiile legate la încheieturi și la gât. Nu trebuia să cedez panicii provocate de detenție și astfel să mă epuizez într-o luptă sterilă. Trebuia să îmi conserv forțele; nu știam când sau cum voi avea nevoie de ele, dar cu siguranță că se va întâmpla. *Curând*, m-am rugat. *Dă Doamne să fie cât de curând!*

Bărbații se așezaseră să mănânce, iar pofta îi făcuse să uite certurile de peste zi. Erau prea departe ca să aud despre ce anume discutau, surprinzând doar

cuvinte separate sau frânturi aduse de adierea serii. Am întors capul ca să las adierea să îmi dea părul de pe față și am descoperit că văd o porțiune lungă și îngustă de cer deasupra defileului îndepărtat căpătând o culoare albastră, profundă și nepământească, ca și cum stratul fragil al atmosferei care acoperea pământul s-ar fi subțiat, iar prin el ar fi pătruns întunericul spațiului.

Una câte una, stelele au început să licărească și am reușit să mă pierd în contemplarea și numărarea lor pe măsură ce apăreau... atingându-le așa cum aș fi atins mărețele unei mătăanii și rostind în gând numele astrelor pe care le cunoșteam, liniștitoare prin sonoritate, chiar dacă nu aveam habar dacă numele acelor corpuri celeste corespundeau cu cele pe care le vedeam. Alfa Centauri, Deneb, Sirius, Betelgeuse, Pleiadele, Orion... Am reușit să mă liniștesc până acolo încât am adormit, iar ceva mai târziu, când m-am trezit, am descoperit că era întuneric deplin. Lumina focului arunca străluciri printre tufișuri, atingându-mi cu umbre trandafirii picioarele întinse într-un loc liber. M-am mișcat și m-am întins atât cât am putut, străduindu-mă să ușurez amorțeala spatelui, și m-am întrebat dacă Hodgpile se socotea acum în siguranță, ca să își permită un foc de tabără atât de mare.

Purtat de vânt, un geamăt puternic a venit spre mine – Lionel Brown. Am făcut o grimasă, dar în situația în care mă aflam nu puteam face nimic pentru el. Am auzit foșnete și voci murmurate; cineva se ocupa de el.

– ...arde ca un pistol... a spus cineva, părând doar puțin îngrijorat.

– ... aducem femeia?

– Nu, a răspuns cineva hotărât.

Hodgpile. Am suspinat.

– ...apa. Asta *nu* ajută...

Concentrată, trăgeam cu urechea, sperând să aflu ce se petrece lângă foc, astfel că am auzit târziu zgomote în tufișul din apropiere. Nu erau animale; doar urșii putea face atât zgomot, și ei nu chicotesc. Chicotelile erau reținute, nu doar înfundate, ci întrerupte în mod repetat. Am auzit și șoapte, dar nu

deslușeam toate cuvintele. Atmosfera generală sugera o conspirație a unor tineri excitați, astfel că mi-am dat seama că era vorba de câțiva dintre membrii mai tineri ai bandeii.

– ...atunci, hai!

Am auzit vorbele rostite pe un ton vehement și însoțite de un pocnet, ceea ce m-a lămurit că unul dintre ei fusese împins într-un copac. Alt pocnet, ceea ce indica reacția furioasă. Alte foșnete. Șoapte, șoapte, chicoteli, pufnete. M-am ridicat dreaptă în șezut, întrebându-mă ce pun la cale.

Apoi am auzit:

– N-are picioarele legate...

Și inima mi-a tresăltat.

– Ce contează? Nu poate să țipe.

Asta s-a auzit *foarte* clar, de aceea am vrut să sar în picioare, numai că am fost reținută de lațul prins de gât. L-am simțit ca o bară de fier peste trahee și am căzut înapoi, văzând steluțe sângerii cu coada ochiului. Am clătinat din cap și am tras aer în piept cu nesăț, încercând să alung starea de amețală, iar adrenalina îmi gonia prin vene. Am simțit o mână pe o gleznă și am tras un picior.

– Hei! a spus tânărul cu voce tare, părând surprins.

Vederea mi se limpezea, astfel că l-am văzut, însă lumina focului venea din spatele lui; era unul dintre flăcăi, doar o siluetă fără chip, ghemuită în fața mea.

– Ss! a făcut el și a chicotit agitat, întinzând o mână spre mine.

În ciuda călușului, am scos un mârâit adânc, iar el s-a oprit, parcă înghețat. Din tufișul din spatele lui s-au auzit foșnete. Asta a părut să îi aducă aminte că prietenul – sau prietenii lui – urmăreau tot, de aceea a întins mâna cu o hotărâre renăscută, atingându-mi o coapsă.

– Nu te speria, doamnă! a șoptit, mergând ca o rață pe călcâie, nu vreau să-ți fac niciun rău.

Am pufnit, iar el a șovăit din nou – însă alte foșnete dinspre tufiș au părut să îi întărească hotărârea, de aceea m-a prins de umeri, încercând să mă facă să stau întinsă pe spate. M-am zbatut, lovindu-l cu picioarele și cu genunchii, de aceea umerii mei i-au scăpat din mâini, s-a dezechilibrat și a căzut pe spate.

O explozie înfundată de chicoteli dinspre tufiș l-a readus în picioare ca pe un hopa-mitică. Încrâncenat, a întins mâinile, mi-a prins gleznelor și a tras de ele spre el, făcându-mă să rămân lată la pământ. Apoi s-a azvârlit peste mine, ținându-mă cu greutatea lui.

– Ss! a spus precipitat la urechea mea.

A dus mâinile spre gâtul meu, iar eu m-am zbatut și m-am zvârcolit sub el, încercând să îl îndepărtez. Dar mă strângea de gât, de aceea m-am oprit, pentru că vederea îmi devenise din nou încețoșată și presărată cu puncte sângerii.

– Hai, taci! a spus el ceva mai încet. Taci, doamnă, înțelegi?

Eu scoteam sunete slabe, semn că mă înecam, dar el le-a interpretat drept acceptare, pentru că a slăbit strânsoarea.

– N-o să-ți fac rău, doamnă, serios, a șoptit, încercând să mă ținuiască la pământ cu o mână, în timp ce cu cealaltă bâlbâia între noi. Ce-ar fi să stai *nemișcată*?

Nu voiam, de aceea, în cele din urmă, și-a așezat antebrațul peste gâtul meu și s-a lăsat greu pe el. Nu îndeajuns de tare să îmi pierd cunoștința, dar suficient pentru a mă lăsa fără aer. Era subțirel și vânos, dar foarte puternic și, prin hotărâre, a reușit să îmi ridice fusta și să își vâre un genunchi între coapsele mele. Respira aproape la fel de apăsător ca mine și i-am simțit mirosul ca de țap al excitației. Își retrăsese mâinile de pe gâtul meu și mă apucase înfierbântat de sâni, într-un fel în care m-a lămurit că singurul sân pe care îl mai atinsese până atunci fusese al mamei lui.

– Ss, doamnă, nu te speria! E în regulă, nu vreau... O, vai. Oo... vai.

Mi-a băgat mâna între picioarele mele, apoi a scos-o ca să își dea jos pantalonii. S-a prăbușit din nou peste mine, dând din coapse frenetic, în timp ce împingea nebunește în gol, fără să reușească vreun contact în afară de frecare, ceea ce demonstra clar că n-avea habar de anatomia femeii. Uimită, am rămas nemișcată, după care am simțit pulsația lichidului seminal sub coapse, moment în care el a părut să se piardă cu totul de extaz.

Toată încordarea vânoasă l-a părăsit după o clipă însă și s-a prăbușit peste pieptul meu ca un balon dezumflat. Îi simțeam inima bătând ca un baros în piept, iar tâmpla umedă de sudoare îi era lipită de obrazul meu. Contactul acela intim mi se părea la fel de respingător ca organul lui înmuiat dintre picioarele mele, de aceea m-am rostogolit brusc într-o parte, aruncându-l de pe mine. S-a înviorat brusc și a sărit în genunchi, trăgând de pantalonii ajunși în vine. S-a legănat câteva momente într-o parte și în alta, după care a căzut în mâini și pe coate și s-a târât aproape de mine.

– Îmi pare tare rău, doamnă, a spus el în șoaptă.

Nu am făcut nicio mișcare și după un moment a întins o mână tremurătoare și m-a bătut ușor pe umăr.

– Îmi pare tare rău, a repetat, încă în șoaptă, apoi a plecat, lăsându-mă pe spate într-o mică băltoacă, întrebându-mă dacă un atac atât de stângaci putea fi considerat viol.

Alte foșnete din tufișuri, însoțite de hohote de râs tineresc, de încântare, m-au convins că isprava se putea repeta. Iisuse, animăluțele respingătoare mă vor ataca imediat. Panicată, m-am ridicat în șezut, având grijă la lațul din jurul gâtului. Focul strălucitor pâlpâia când și când, suficient să disting trunchiurile copacilor și stratul de ace și frunze moarte, gălbui de pe sol. Suficient să văd vârfurile bolovanilor de granit izbucnind prin stratul de frunze și ieșitura vreunei crengi căzute. Armele potențiale nu lipseau, numai că mâinile îmi erau încă legate strâns.

Greutatea tânărului atacator înrăutățise lucrurile; nodurile se strânseseră și mai mult cât mă zbatusem și simțeam pulsații în mâini din cauza circulației reduse a sângelui. Vârfurile degetelor îmi amorțeau. La naiba! Aveam să pierd câteva degete cangrenate din cauza aceluia gest absurd? O clipă m-am gândit să fiu îngăduitoare cu următorul tânăr oribil, sperând că îmi va scoate călușul din gură. Dacă reușeam, puteam măcar să îl rog să îmi slăbească legăturile, iar apoi să strig după ajutor, sperând că Tebbe va veni la mine și va împiedica alt atac, fie și din teama provocată de capacitatea mea supranaturală de a mă răzbuna.

Cineva se apropia de mine, furișându-se și făcând tufișurile să foșnească. Am strâns din dinți înapoia călușului și am ridicat ochii, însă silueta care a apărut în fața mea nu era unul dintre tineri. Când mi-am dat seama cine era nou-venitul, singurul gând a fost: *Jamie Fraser, ticălosule, unde ești?*

Am înghețat, ca și cum nemișcarea m-ar fi putut face invizibilă. Omul a ajuns în fața mea și s-a lăsat pe vine ca să mă privească în ochi.

– Acum nu mai râzi, nu? a întrebat el nepăsător.

Era Boble, cel care pe vremuri prindea tâlhari.

– Ție și soțului tău vi s-a părut al naibii de amuzant atunci, nu? Când m-au prins nemțoaicele alea? Și când domnul Fraser a spus că ele voiau să mă transforme în cârnați, deși arăta ca un creștin care citește din Biblie. Vi s-a părut amuzant, nu?

Ca să fiu sinceră, scena mă amuzase. Însă avea dreptate; acum nu mai râdeam. Și-a tras un braț în spate și m-a palmuit. Lovitura m-a făcut să lăcrimez, însă focul l-a luminat dintr-o parte; i-am văzut zâmbetul de pe fața dolofană. M-a trecut un fior rece, făcându-mă să mă cutremur. A văzut, iar rânjetul i s-a lățit pe buze. Avea caninii scurți și tociți, astfel că, prin contrast, dinții incisivi ieșeau în evidență, lungi și îngălbeniți, ca ai unei rozătoare.

– Mă-ntreb dacă asta o să fie și mai amuzant, a spus el, ridicându-se și ducând mâna la prohab. Sper că Hodge n-o să te omoare imediat, ca să apuci

să-i povestești soțului. Pun rămășag cu tine că o să-i placă gluma, pentru că e un om cu simțul umorului.

Sperma era încă umedă și lipicioasă pe coapsele mele. M-am tras înapoi din reflex, încercând să mă ridic, dar mă împiedica lațul scurt de la gât. Vederea mi s-a întunecat o clipă, când frânghia mi s-a strâns în jurul carotidei, apoi mi s-a limpezit, am văzut fața lui Boble la câțiva centimetri de a mea și i-am simțit răsuflarea înfierbântată pe piele.

M-a apucat cu mâna de bărbie, și-a frecat fața de a mea, mușcându-mă de buze și plimbându-și barba apăsând peste obrajii mei. Apoi s-a retras, lăsându-mi fața umedă de saliva lui, m-a silit să stau dreaptă pe sol și s-a urcat mine. Eu îi simțeam violența pulsând ca o inimă dezgolită, cu pereți subțiri, gata să explodeze. Știam că nu pot scăpa sau să îl împiedic – știam că îmi va face rău dacă îi ofeream până și cel mai neînsemnat motiv. Singurul lucru pe care îl puteam face era să rămân nemișcată și să îndur.

Nu am fost în stare însă. M-am ridicat și m-am rostogolit pe o parte, înălțând un genunchi când el mi-a dat deoparte cămășuța. L-am lovit într-o coapsă, iar el și-a tras mâna în spate din reflex și mi-a tras un pumn în față, scurt și puternic. O durere care mi-a adus în ochi un val roșu și întunecat a izbucnit din mijlocul feței mele, mi-a invadat capul și, șocată într-o nemișcare de moment, am orbit. *Dobitoc desăvârșit*, am gândit cu o claritate perfectă, *acum te va ucide*. A doua lovitură a nimerit în obraz și mi-a mutat capul într-o parte. Probabil că, în semn de rezistență oarbă, m-am mișcat din nou ori poate nu. Brusca, a îngenuncheat peste mine, lovindu-mă și pălmindu-mă tare și greu, cum cad valurile oceanului pe nisip, încă prea îndepărtate ca să dea naștere durerii. Ghemuindu-mă, m-am răsucit, ridicând un umăr și încercând să îmi păzesc fața la pământ, apoi greutatea lui peste mine a dispărut.

Se ridicase. Mă lovea cu picioarele și mă înjura, gâfâind și aproape suspinând în timp ce ghetetele lui mă izbeau în coaste, spinare, coapse și fese. Încercând să respir, scoteam gâfâieli scurte. Corpul mi se cutremura și vibra la fiecare

lovitură, alunecând pe pământul presărat cu frunze, și m-am agățat de solul de sub mine, străduindu-mă să mă afund, să fiu înghițită de pământ.

Apoi a încetat. L-am auzit gâfâind, încercând să vorbească:

– La naiba... o, ce bine... ce bine... a naibii... târfă...

Am rămas neclintită, încercând să dispar în bezna care mă învăluia, știind că avea să mă lovească în cap. Mi-am simțit dinții clănțanind, oasele fragile ale craniului spărgându-se și scufundându-se în masa moale și umedă a creierului meu, și am tremurat, strângând din dinți într-o opoziție inutilă în așteptarea loviturii. Va suna ca un pepene verde care e strivit, surd și cu conținut lipicios. Oare voi auzi?

Lovitura nu a venit. Am auzit altceva, un foșnet scurt și apăsător, care nu își avea rostul. Carne care se atinge de carne, un ritm firav, apoi un geamăt și picături calde de lichid lipicios mi-au căzut pe față și pe umeri, risipindu-se pe pielea dezgolită în locul în care pânza cămășii îmi fusese sfâșiată. Am rămas ca înghețată. Undeva în mintea mea, observatorul detașat s-a întrebat cu voce tare dacă acela era în realitate cel mai dezgustător lucru cu care mă confruntasem vreodată. A, nu, nu era. Unele lucruri pe care le văzusem la L'Hôpital des Anges, ca să nu mai pomenesc de moartea părintelui Alexandre, de podul familiei Beardsley... de spitalul de campanie de la Amiens... O, Doamne, nu, asta nici măcar nu se apropia de acele imagini. Am rămas țeapănă, cu ochii închiși, amintindu-mi experiențe neplăcute din trecut și dorindu-mi să fiu martor la unul dintre acele evenimente acolo, nu aici.

Individul s-a aplecat, m-a apucat de păr și mi-a izbit capul de câteva ori de trunchiul copacului, respirând șuierător.

– Ți-am arătat... a bolborosit el, apoi și-a coborât mâna și am auzit foșnete care m-au lămurit că se îndepărta.

În cele din urmă, când am deschis din nou ochii, eram singură.

Am rămas singură, ceea ce reprezenta o slabă consolare. Atacul violent al lui Boble părea să fi gonit băieții.

M-am rostogolit pe o parte și am stat nemișcată, doar respirând. Mă simțeam foarte obosită și uitată de toată lumea.

Jamie, mă gândeam, unde ești?

Nu mă temeam de ce avea să se întâmple în continuare; nu reușeam să văd dincolo de momentul următor, o singură răsuflare, o singură bătaie de inimă. Nu gândeam și nici nu voiam să simt ceva. Deocamdată. De aceea, am rămas întinsă pe spate și am respirat.

Foarte încet, am început să observ lucruri mărunte. O bucată de scoarță de copac prinsă în păr, care mă zgâria pe față. Frunzele moarte de sub mine, care îmi înconjurau corpul. Senzația de efort când pieptul mi se înălța. Un efort crescând. Un nerv minuscul îmi tresărea în apropierea unui ochi. Brusca, mi-am dat seama că, având călușul în gură și cu nasul congestionându-se rapid din cauza sângelui și umflăturii, sunt în primejdie să mă sufoc. M-am răsucit cât am putut pe o parte fără să fiu strangulată și mi-am frecat fața întâi de pământ, apoi, cu o disperare crescândă, am înfipt călcâiele în sol și m-am zbatut să mă ridic, zgâriindu-mi fața de scoarța aspră a copacului, încercând în zadar să mă lărgesc sau să desfac călușul.

Scoarța îmi zgâria buzele și obrazul, însă batista prinsă în jurul capului era legată atât de strâns încât îmi tăia colțurile buzelor, silindu-mă să țin gura întredeschisă, astfel că saliva se scurgea permanent, pătrunzând în ghemul de țesătură din gâtlee. M-am înecat din cauza gâdilăturii de la pânza pe gâtlee și am simțit că stau să vomit.

Nu, nu, nu! Să nu verși! Am tras aer, care a bolborosit trecându-mi prin nasul însângerat, am simțit gustul ca de cupru când mi s-a scurs pe gâtlee, m-am înecat și mai tare, m-am chircit – și am văzut o lumină albă la marginea câmpului vizual, în timp ce lațul mi se strângea în jurul gâtului. Am căzut pe spate și m-am lovit tare cu capul de trunchiul copacului. Nici n-am luat în seamă asta, însă lațul a slăbit din nou, slavă Domnului, și am reușit să trag în piept una, două, trei guri de aer. Nasul îmi era umflat și continua să se umfle

cu repeziciune. Mi-am încleștat dinții în căluș și am suflat pe nas, încercând să mi-l curăț de sânge, fie și o clipă. Sângele mi-a țâșnit pe bărbie cald, mi s-a împrăștiat pe piept și am tras aer, reușind să răsufliu.

Expiră, inspiră. Expiră, inspiră... Dar căile nazale aproape că se blocaseră din cauza umflăturii și am fost cât pe ce să suspin de panică și frustrare, pentru că nu puteam inspira.

Isuse, nu plânge! Dacă plângi, o să mori, pentru numele Domnului, nu plânge!

Suflă... suflă... Am fornăit cu ultima rezervă de aer din plămâni și am reușit să creez un canal cât un fir de păr ca să îmi umplu încă o dată plămâni cu aer. Mi-am ținut răsuffarea, străduindu-mă să rămân conștientă cât să descopăr o modalitate de a respira – *trebuie* să existe una. *Nu* voi îngădui să mă omoare un nenorocit ca Harley Boble din cauza unei simple ieșiri nervoase. Nu era cinstit; imposibil.

Stând pe jumătate în șezut, m-am lăsat pe spate, cât mai strâns de trunchiul copacului, ca să slăbesc cât mai mult strânsoarea lațului de la gât, și mi-am lăsat capul să cadă în față ca să mi se scurgă sângele din nas, picătură cu picătură. Asta m-a ajutat, dar nu pentru multă vreme. Sângele mi se strângea; sigur aveam nasul spart, iar partea superioară a feței se umfla, plină cu sânge și limfă în urma traumelor suferite de micile vase sangvine, ochii mi se închideau și comprimau în continuare firicelul de aer pe care îl puteam inspira.

De suferință și de frustrare, am mușcat călușul, apoi, disperată, am început să îl mestec, măcinând țesătura între dinți, chinându-mă să îl străpung, să îl comprim sau să îl mut cumva în interiorul gurii... Mi-am mușcat interiorul gurii și am simțit durere, dar nu m-am sinchisit, nu conta, nimic nu conta, în afară de respirație și, o, Doamne, am putut *respira*, te implor, ajută-mă să respir, te implor...

Mi-am mușcat limba, am icnit de durere și mi-am dat seama că reușisem să îmi strecur limba dincolo de căluș, vârful ei ajungând în colțul gurii. Împingând cât de tare am putut cu vârful, am creat un canal minuscul prin

care pătrundea aerul. Nu mai mult decât un firicel de oxigen, dar era aer și asta era tot ce conta. Mi-am ținut într-o parte capul care mă durea, cu fruntea lipită strâns de trunchi, dar mă temeam să mă clintesc, pentru că, în cazul în care călușul s-ar fi deplasat când aș fi mișcat capul, îmi puteam pierde și fărâma aceea de aer salvator. Am rămas nemișcată, cu mâinile încleștate, trăgând îndelung și superficial aer în piept, gâlgâitor, și mă întrebam cât voi putea rezista astfel; mușchii gâtului îmi vibrau deja de efort și încordare. Mâinile îmi tremurau iar – probabil că nici nu se liniștiseră vreo clipă, dar nu avusesem răgazul ca să le acord atenție. Acum, când am avut, am binecuvântat durerile care îmi săgețau fiecare unghie cu un foc lichid, ce m-au făcut să uit de rigiditatea ucigătoare care se instala în jos, pe gât și prin umeri. Mușchii grumazului îmi tresăreau și aveau spasme. Gâfâiam, pierdeam aer, mi-am încordat corpul ca pe un arc și mi-am înfipt degetele în frânghiile cu care eram legată, zbatându-mă să respir.

Am simțit o mână pe braț. Nu auzisem pe nimeni apropiindu-se. M-am întors orbește și am lovit cu capul. Nu îmi păsa cine era sau ce voia, dacă îmi scoatea călușul. Violul mi se părea un schimb foarte rezonabil pentru supraviețuire, cel puțin în acele momente. Am scos sunete disperate, scâncind, fornăind, scuipând cheaguri de sânge și în timp ce scuturam violent din cap, încercând să sugerez că mă sufoc – având în vedere stângăcia lui în privința sexului, bărbat acela putea să nici nu își dea seama că nu pot respira și să se apuce de treaba lui, nepricepând că un simplu viol putea deveni necrofilie.

Mă pipăia în jurul capului meu. Slavă Domnului, slavă Domnului! Făcând un efort supraomenesc, simțind ameteți în timp ce mici explozii de foc îmi apăreau în globii oculari, am rămas nemișcată. Apoi fâșia de pânză s-a desprins și, din reflex, am scuipat ghemotocul, m-am înecat instantaneu, trăgând aer în piept și, în același timp, icnind ca să vomit. Nu mâncasem, astfel că din gâtlej mi-a ieșit doar un firicel arzător de bilă, care mi s-a scurs pe bărbie. M-am

înecat încă o dată și am înghițit, apoi am *respirat*, trăgând aer în piept cu lăcomie, gata să îmi fac plămâni să plesnească.

El șoptea ceva insistent. Nu-mi păsa, pentru că nu-l puteam asculta. Tot ce auzeam era șuieratul recunoscător al propriei răsufări, dar și bubuiturile inimii. În cele din urmă, încetinindu-și bătăile din cursa nebună pentru a trimite oxigen în țesuturile private de el, a bătut suficient de tare ca să mă cutremur din toate mădularele.

Apoi un cuvânt sau două mi-au ajuns la urechi și, ridicând capul, l-am privit.

– Poftim? am spus răgușit.

Am tușit și am scuturat din cap, încercând să îmi limpezesc gândurile.

– *Ce ai spus?*

În lumina slabă care venea dinspre foc, îl vedeam doar ca o siluetă neclară, cu coamă ca de leu, cu umeri osoși.

– Am spus, a șoptit el, aplecându-se mai aproape de mine, numele Ringo Starr îți zice ceva?

De-acum depășisem starea de șoc de un timp. Mi-am șters ușor de umăr buza despătată și, foarte calm, am răspuns:

– Da.

Își ținuse răsufarea; mi-am dat seama abia când i-am auzit suspinul și i-am văzut umerii pleoștindu-se.

– Vai, Doamne! a șoptit. O, Doamne!

S-a repezit brusc în față și m-a strâns la piept cu forță. M-am crispat, încându-mă, pentru că lațul de la gât se strânsese din nou, însă el, copleșit de emoție, nu a băgat de seamă.

– O, Doamne! a spus el, îngropându-și fața în umărul meu, aproape suspinând. O, Doamne! Știam că trebuie să fi tu, știam eu, dar nu mi-a venit să cred, o, Doamne, Doamne, Doamne, nu credeam că voi mai găsi pe cineva vreodată...

Eu mi-am arcuit brusc spatele.

– A... vai, fir-ar!

A prins strâns lațul și mi l-a tras peste cap, cât pe ce să îmi smulgă și urechile, dar nu mi-a păsat.

– La naiba, acum ți-e mai bine?

– Da, am zis eu hârâit. De... dezleagă-mă!

A fornăit, apoi și-a șters nasul de o mânecă și a aruncat o privire peste umăr.

– Nu pot, a șoptit el. Următorul care vine o să vadă.

– *Următorul?* am strigat atât cât se putea striga în șoaptă, după ce fusesem aproape strangulată. Cum adică următorul...?

– Păi, știi tu...

Brusc, a priceput că s-ar putea să nu-mi doresc să aștept calmă, ca un curcan legat de picioare, următorul violator.

– Ăă... Adică... n-are importanță. Cine ești?

– Știi al naibii de bine cine sunt! am spus cu glas spart, îndepărtându-l cu ambele mâini. Sunt Claire Fraser. Dar *tu* cine naiba ești, ce cauți aici și, dacă mai vrei să auzi vreun cuvânt de la mine, fă bine și dezleagă-mă imediat!

S-a uitat iar îngrijorat peste umăr și mi s-a părut că se temea de așa-zișii lui camarazi. Și eu mă temeam de ei. I-am văzut profilul, era chiar tânărul indian cu păr bogat, cel pe care îl crezusem din tribul Tuscarora. Indian... O! Și în mintea mea s-a făcut o legătură.

– La naiba! am exclamat ștergându-mi un firicel de sânge care mi se scurgea printr-un colț al gurii rănite. Dinte-de-Vidră. Dinte! Ești unul dintre ai lui.

– Poftim?

Și-a tras capul ca să se uite la mine și a făcut ochii atât de mari, încât albul lor a apărut câteva clipe.

– Cine?

– A, cum naiba îl chema cu adevărat? Robert... Robert... și încă ceva.

Tremuram de furie, de groază, de șoc, de extenuare, cotrobăind prin rămășițele din mintea mea.. Chiar dacă eram aproape o epavă, mi l-am amintit

bine pe Dinte-de-Vidră. Mi-am adus brusc aminte că eram singură, pe întuneric, într-o noapte ca asta, udă de la ploaie, ținând în mâini o țeastă îngropată de multă vreme.

– Springer, a zis el și m-a prins strâns de braț. Springer – el a fost? Robert Springer?

Am avut suficientă prezență de spirit să strâng din fălci, apoi am împins în față bărbia și am ridicat brațele. Nu voiam să mai scot niciun cuvânt decât dacă mă elibera.

– Fir-ar să fie! a mormăit el din nou și, după ce a mai aruncat o privire peste umăr, și-a căutat pumnalul.

Nu s-a dovedit prea priceput. Dacă aș fi avut nevoie de o dovadă că nu era un indian adevărat din acea vreme... Dar mi-a eliberat mâinile fără să mă taie, după care m-am îndoit în față cu un geamăt, punându-mi mâinile sub braț, în timp ce sângele a reînceput să circule prin ele. Le simțeam ca niște baloane care se umplu și se umflă, gata să explodeze.

– Când? m-a întrebat el, fără să îi pese de suferințele mele. Când ai venit aici? Și unde l-ai găsit pe Bob? Unde e?

– În 1946, am spus eu, strângându-mi brațele peste palmele care vibrau. Prima oară. În 1968, a doua oară. Cât despre domnul Springer...

– A doua oară, ai spus *a doua oară*?

Uimit, a ridicat tonul. S-a controlat însă imediat, privind cu un aer vinovat peste umăr, însă sunetele scoase de bărbății care jucau zaruri și se certau în jurul focului erau suficient de puternice pentru a acoperi o simplă exclamație.

– A doua oară? a repetat el, ceva mai încet. Deci ai reușit și a doua oară? Te-ai întors?

Strângând din buze și legănându-mă înainte și înapoi, am încuviințat. Aveam impresia că unghiile mi se vor smulge la fiecare bătaie de inimă.

– Dar tu? l-am întrebat, deși eram aproape sigură că deja știam.

– În 1968, a răspuns el, confirmând ce credeam.

– În ce an ai apărut aici? l-am întrebat. Cum să zic... de când ești aici?
Acum, mai precis?

– O, Doamne!

Trecându-și degetele unei mâini prin părul des, lung și încâlcit, s-a lăsat pe călcâie.

– Din câte știu, sunt aici de șase ani, mi-a replicat. Dar ai spus – a doua oară. Dacă ai reușit să ajungi înapoi, de ce te-ai *întors*? A...Stai puțin! Nu ai ajuns acasă, ci în altă epocă, dar nu în cea din care veneai? De unde ai plecat?

– Din Scoția, în 1946. Și nu, am ajuns acasă, am spus, nedorind să intru în detalii. Însă soțul meu se afla aici. M-am întors dinadins, ca să fiu cu el.

O hotărâre a cărei înțelepciune părea foarte îndoielnică în acele momente.

– Și, fiindcă a venit vorba de soțul meu, am adăugat, simțind că încă am o urmă de sănătate mintală, *nu* glumeam. Va veni. N-ai vrea să știe că mă ții captivă, te asigur. Însă dacă...

– Dar asta înseamnă că știi cum funcționează lucrurile! Poți dirija tot! mi-a răspuns, aplecându-se spre mine.

– Cam așa ceva, am zis impacientată. Înțeleg că nici tu și nici amicii tăi *nu* ați știut cum să vă dirijați, după cum te-ai exprimat, da?

Mi-am masat mâinile, scrâșnind din dinți când am simțit pulsația sângelui. Am pipăit urmele lăsate de frânghii în piele.

– Noi am crezut că am reușit, a explicat el cu amărăciune în voce. Pietre care cântă. Pietre prețioase. Asta am folosit. Raymond a spus asta... Nu a mers. Ori poate că da...

Făcea deducții; îi simțeam în ton emoția crescând din nou.

– Așadar l-ai cunoscut pe Bob Springer, pe Dinte-de-Vidră, adică. Deci el a *reușit*! Și, dacă el a putut, poate că au reușit și ceilalți. Uite, am crezut că au murit toți. Am crezut că sunt... singur.

Vocea i s-a stins și, în ciuda situației disperate și a furiei mele pe el, m-a cuprins un val de compătimire. Știam prea bine ce însemna să te simți singur,

rătăcit în timp.

Într-un fel, nu doream nicidecum să îl deziluzionez, însă nu avea niciun rost să îi ascund adevărul.

– Îmi pare rău, dar Dinte-de-Vidră a murit.

El a încremenit pe loc. Lumina slabă dinspre for îi contura silueta; i-am putut vedea fața. Câteva fire lungi de păr i s-au ridicat în adierea vântului. Au fost singurele lucruri care s-au clintit.

– Cum? a întrebat în cele din urmă, cu glas firav, înecat.

– A fost ucis de irokezi, am spus. Sau de cei din tribul mohawk.

Foarte încet, mintea îmi funcționa din nou. Acum șase ani, omul acela, indiferent cine era, sosise acolo. Probabil era anul 1767. Și totuși, Dinte-de-Vidră, cel care fusese cândva Robert Springer, murise cu o generație înainte. Porniseră împreună, dar ajunseseră în epoci diferite.

– La naiba! a exclamat el, deși durerea din glas îi era amestecată cu ceva ce semăna a respect. Trebuie să fi fost o mare dezamăgire, mai ales pentru Bob. Într-un fel, îi idolatriza pe indieni.

– Da, îmi închipui că era fermecat de ei, am răspuns eu destul de sec.

Pleoapele îmi erau îngroșate și grele. Am făcut un efort să le deschid, însă am reușit să văd. Am aruncat o privire spre licărul focului, dar nu am văzut nimic dincolo de mișcarea vagă a umbrelor din depărtare. Dacă exista cu adevărat un șir de bărbați care așteptau să îi satisfac, măcar stăteau ascunși. Însă mă îndoiam și am înălțat mulțumiri fără cuvinte Domnului că nu eram cu douăzeci de ani mai tânără.

– Am cunoscut câțiva irochezi. Iisuse, i-am *căutat*, dacă-ți poți închipui așa ceva! Asta era dorința mea, înțelegi? Să descopăr triburile irocheze ca să le fac să...

– Da, îmi dau seama ce credeai, l-am întrerupt eu. Ascultă, nu e momentul și locul potrivit pentru o discuție lungă. Cred că...

– Irochezii sunt niște saltimbanci, *te asigur*, a spus el, ți mă împunse cu un deget ca să mă convingă. Nici nu-ți închipui de ce sunt în stare...

– Știu. La fel și soțul meu.

I-am aruncat o privire severă, care, după cum a tresărit, era întărită de trăsăturile de pe fața mea. Așa am sperat; dar poziția mi-a dat dureri mari.

– Ascultă, i-am spus cu toată autoritatea de care eram în stare, acum trebuie să te întorci la foc, să aștepți puțin, apoi să pleci nepăsător, să te furișezi și să iei doi cai. Din câte aud, jos e un pârâu... și arătat spre dreapta. Ne întâlnim acolo. După ce ne îndepărtăm, îți zic tot ce știu.

De fapt, probabil că nu îi puteam zice nimic folositor, dar nu aveam de unde să știu. L-am auzit înghițind în sec.

– Nu știu... a răspuns el nesigur, privind din nou în jur. Hodge ăsta e cam nasol. Acum câteva zile a împușcat un om. N-a scos nicio vorbă, s-a apropiat de el, a scos pistolul și *pac!*

– Pentru ce?

Clătinând din cap, a ridicat din umeri.

– N-am idee. Doar... *pac*, înțelegi?

– Da, l-am asigurat, străduindu-mă să îmi păstrez o fărâmă de sănătate mintală. Atunci, să nu ne apropiem de cai. Să plecăm.

M-am clătinat în față, lăsându-mă cu greutate pe un genunchi, sperând că peste câteva momente voi reuși să mă ridic în picioare, poate chiar să fac pași. Mușchii mari ai coapselor păreau înnoțați în locurile în care mă lovise Boble cu gheata. Încercând să mă ridic, mușchii îmi tresăreau și îmi tremurau în spasme care mă făceau să mă simt schiloadă.

– La naiba! Nu acum!

Agitat, tânărul m-a prins de un braț și m-a tras jos, alături de el. M-am lovit iar la un șold și am scăpat un țipăt de durere.

– Ești bine, Donner?

Vocea a venit din întuneric, de undeva din spatele meu. Era destinsă – era evident că unul dintre bărbați ieșise din tabără și intrase în pădure să se ușureze –, dar pentru tânărul indian a fost cât se poate de șocant. S-a azvârlit cu totul peste mine, lovindu-mă cu capul de pământ și lăsându-mă fără suflu.

– Bine... chiar... grozav, a strigat către cel din pădure gâfâind exagerat, străduindu-se să lase impresia că e un bărbat în culmea extazului sexual.

Mie mi-a sunat ca un om care stă să moară de astm, dar nu m-am plâns. Nu puteam.

Fusesem lovită în cap de câteva ori și, în general, văzusem doar negru în fața ochilor. De data asta chiar am văzut stele verzi și am rămas întinsă, moale și buimacă, având senzația că stăteam liniștită, la oarece distanță deasupra corpului meu maltratat. Apoi Donner și-a lăsat o mână pe un sân al meu și am revenit instantaneu pe pământ.

– Dă-mi drumul imediat! l-am repezit. Ce înseamnă asta?

– Hei, hei, nimic, nimic, iartă-mă! s-a grăbit el să mă asigure.

Și-a retras mâna, dar nu s-a dat jos de pe mine. S-a foit puțin și mi-am dat seama că atingerea îl aprinsese.

– *Dă-te jos!* am șoptit furioasă.

– Hei, nu vreau nimic, adică n-am de gând să-ți fac niciun rău. Doar că n-am mai avut o femeie de...

L-am prins de păr, am ridicat capul și l-am mușcat cu forță de ureche. A țipat și s-a rostogolit de pe mine.

Celălalt revenise lângă foc. Auzindu-i țipătul, s-a răsucit și a strigat:

– Iisuse, Donner, atât de *bună* e? Ar trebui să încerc și eu!

Asta le-a stârnit râsul bărbaților de lângă foc, dar, din fericire, hohotele s-au stins și oamenii și-au văzut de ale lor. Iar eu am revenit la ale mele, adică la gândul evadării.

– Nu trebuia să mă muști, a scheunat Donner în șoaptă, ținându-se de ureche. Nu voiam să-ți fac nimic! Doamne, ai săni frumoși, dar ai putea să-mi

fi mamă!

– Gura! i-am tăiat-o, împingându-mă ca să mă ridic în șezut.

De la efort, am amețit. La marginea câmpului meu vizual licăreau luminițe colorate ca becuțele dintr-un pom de Crăciun. Însă o parte a minții mele funcționa febril.

Cel puțin parțial, avea dreptate. Nu puteam fugi imediat. După ce atrăsese atenția, ceilalți se așteptau să se întoarcă lângă foc după câteva minute; în caza contrar, ar veni să îl caute și aveam nevoie de un avans de mai multe minute.

– Nu putem pleca acum, a șoptit el, frecându-și urechea cu un aer de reproș. Ar băga de seamă. Așteaptă până adorm. Vin eu să te iau.

Am ezitat. Eram în primejdie de moarte în fiecare moment petrecut în apropierea lui Hodgpile și a bandei lui de fiare. Dacă mai aveam nevoie de vreo confirmare, confruntările din ultimele două ore o demonstraseră cu prisosință. Donner trebuia să se întoarcă lângă foc și să fie văzut, dar eu mă puteam furișa de-acolo. Merita riscul ca vreunul dintre ei să vină și să descopere că am fugit înainte să pot ajunge destul de departe cât să nu mă mai ajungă din urmă? Mai sigur era să aștept până adormeau. Dar aveam curaj să aștept atât de mult?

Și mai era și Donner. Voia să discute cu mine și voiam și eu. Șansa de a da peste un alt călător în timp...

Donner îmi observase ezitarea mea, dar o interpretase greșit.

– Să nu pleci fără mine!

Alarmat, m-a prins deodată de o mână și, înainte să mi-o retrag, mi-a legat o cu o frânghie. M-am zbatut și m-am retras, șuierând ca să-l fac să înțeleagă, însă el era înspăimântat că voi încerca să fug fără el și nu îl voi asculta. Stânjenită de răni și nedorind să fac mult zgomot care să atragă atenția, puteam doar să amân, dar nu să-i zădărnicesc eforturile de a mă lega din nou.

– Gata.

Transpira; o picătură de sudoare caldă mi-a picat pe față când s-a aplecat să verifice legăturile. Totuși, era bine că nu-mi mai pusese lațul la gât, dar m-a legat de trunchi cu o frânghie înfășurată în jurul taliei.

– Trebuia să-mi fi dat seama ce ești, a murmurat el, atent la ce făcea. Chiar înainte de a fi spus „Iisuse H. Roosevelt Hristos.”

– Ce naiba îmi faci? m-am răstit la el, retrăgându-mă din calea mâinii lui. Nu face asta, că o să mă sufoc!

Încerca să îmi pună din nou călușul, dar mi-a simțit panica, pentru că a ezitat.

– O! a făcut el, nesigur. Mda. Cred că...

S-a uitat din nou în spate, apoi s-a hotărât și a lăsat jos cârpa.

– Bine. Dar să taci, ai înțeles? Ce voiam să-ți spun... Nu prea ți-e frică de bărbați. Cele mai multe femei de acum se tem. Ar trebui să te arăți mai temătoare.

Spunând asta în semn de despărțire, s-a ridicat, și-a scuturat frunzele uscate de pe haine, apoi a pornit spre foc.

Vine un moment în care corpul a îndurat prea multe. Simte nevoia de somn, indiferent ce amenințări pândesc în viitor. Văzusem asta: soldații iacobiți care adormeau în șanțurile în care cădeau, piloții britanici care adormeau în carlingă, în timp ce mecanicii făceau realimentarea, pentru ca apoi să se trezească brusc și să decoleze. Și, că veni vorba, femeile care au un travaliu lung adorm de obicei între contracții.

Am adormit și eu la fel. Însă un asemenea somn nu e nici profund, nici liniștit. M-am trezit când mi-a pus cineva mâna peste gură. Al patrulea bărbat nu a fost nici nepriceput, nici brutal. Era masiv, avea un corp moale și își iubise soția, care murise. Mi-am dat seama pentru că a plâns și lacrimile mi-au căzut pe păr, iar la sfârșit mi s-a adresat cu numele ei. Martha.

M-am trezit din nou ceva mai târziu. Instantaneu, pe deplin conștientă, cu inima bubuind. Dar nu era inima mea, ci o tobă.

Din direcția focului au răzbătut strigăte de surprindere, semn că oamenii se trezeau speriați.

– Indienii! a strigat cineva, iar lumina focului s-a dispersat și a scos scânteii, deoarece unul dintre bandiți încerca să împrăștie tăciunii.

Nu era o tobă indiană. M-am ridicat în șezut și am ascultat cu atenție. Era o tobă care scotea un sunet ca o inimă care bate, rar și ritmic, apoi un duruit rapid, ca zbaterea frenetică a unui animal vânat. Le-aș fi putut spune că indienii nu foloseau tobele drept arme; celții făceau asta. Erau sunetele scoase de un bodhran. *Ce va urma?* m-am întrebat, puțin isterică. *Cimpoaie?*

Era Roger, bineînțeles; doar el putea face o tobă să glăsuiască astfel. Era Roger, iar Jamie se afla în apropiere. Am sărit în picioare, dorind, simțind nevoia de a mă *mișca*. Cuprinsă de frenezie și nerăbdare, am smucit de frânghia din talie, dar nu am reușit să mă eliberez.

S-a auzit apoi altă tobă, bătăi mai lente, mai puțin pricepute, dar la fel de amenințătoare. Sunetul parcă se deplasa – se mișca. Se stingea, apoi revenea cu mare forță. A început să bată încă o tobă, iar acum bubuiturile veneau de pretutindeni, rapide, rare, disprețuitoare.

Panicat, cineva a tras spre pădure.

– Stați! s-a auzit vocea lui Hodgepile puternică și furioasă, dar degeaba.

A urmat o sumedenie de pocnete ca acelea scoase de boabele de porumb care plesnesc, aproape acoperite de bubuiturile tobelor. Am auzit un țiuuit lângă cap și un mănunchi de ace m-a atins în cădere. Mi-am dat seama că greșesc dacă rămân în picioare în timp ce bandiții trag orbește și m-am lipit imediat de pământ, îngropându-mă în acele uscate, străduindu-mă să am trunchiul între mine și grupul de oameni.

Cei care băteau în tobe mergeau șerpuitor, când apropiindu-se, când îndepărtându-se, iar bubuitul lor era deconcertant chiar și pentru cineva care știa ce însemna asta. Dădeau roată taberei, așa am avut impresia. Să strig dacă se apropiau de mine? Dar am fost cruțată de chinul de a alege: făceau atâta

zgomot în jurul focului de tabără, încât n-aș fi fost auzită nici dacă aș fi răcnit până răgușeam. Se strigau alarmați, întrebau, urlau ordine – care, evident, nu erau executate, dacă judecam după hărmălaia oamenilor derutați.

Cineva a trecut printr-un tufiș din apropierea mea, fugind de zgomotul tobelor. *Donner?* Gândul mi-a venit brusc și m-am ridicat în capul oaselor, dar m-am aruncat din nou la pământ când un glonț a trecut peste capul meu.

Sunetul tobelor a încetat pe neașteptate. În jurul focului era haos, dar l-am auzit pe Hodgepile răcnind și amenințând, încercând să își organizeze oamenii, iar vocea lui nazală o domina pe a celorlalți. Apoi tobele s-au auzit din nou – mult mai aproape. Se apropiau, se strângeau undeva în pădure, în stânga mea, iar bătăile disprețuitoare se schimbaseră. Nu mai era vorba de pricepere, ci doar de amenințare. Și se apropiau.

Trăgeau ca nebunii, vedeam flăcările de la gura țevilor și simțeam în aer mirosul de fum, dens și fierbinte. Cărbunii din foc fuseseră împrăștiați, dar nu se stinseseră, și scoteau o lumină roșiatică, slabă, care se furișa printre copaci.

– Uite-i acolo! I-am văzut! a răcnit cineva de lângă foc și a urmat o explozie de focuri de muschetă către tobe.

Apoi din beznă, de undeva din dreapta mea, s-a auzit un urlet nepământesc. Îi auzisem pe scoțieni scoțând asemenea urlete când începeau o bătălie, dar acel sunet mi-e ridicat tot părul de pe mine, de la osul sacral până la ceafă. Era *Jamie*. În ciuda temerilor, am sărit în picioare și am privit pe după trunchiul în spatele căruia mă adăpostisem, exact la țanc ca să văd demonii ieșind din pădure. Îi știam – știam că îi știam –, însă m-am ghemuit când le-am văzut fețele înnegrite cu funingine și urlând cu o nebunie diavolească, în timp ce lumina focului strălucea roșiatic pe lamele pumnalelor și ale securilor.

Bubuiturile tobelor se opriseră brusc, odată cu primul urlet, iar acum alte urlete au izbucnit spre stânga, toboșarii se repezeau să ucidă. M-am lipit strâns de trunchiul copacului, împietrită de teamă că lamele vor izbi la întâmplare în tot ce mișcă prin umbre. Cineva s-a repezit la mine, împleticindu-se prin

întuneric. „Donner?“ I-am rostit numele răgușit, sperând să îi atrag atenția, iar silueta firavă s-a întors spre mine, a ezitat, apoi m-a zărit și m-a atacat.

Nu era Donner, ci Hodgepile. M-a prins de un braț, trăgându-mă în picioare, timp în care a tăiat frânghia care mă lega de copac. Gâfâia de oboseală sau spaimă. Mi-am dat seama imediat ce voia să facă. Știa că nu prea are șanse să scape – singura lui speranță era să mă ia ostatic. Dar m-aș fi *blestemat* dacă m-aș fi lăsat pradă lui. Nu mai voiam. L-am lovit tare cu un picior și l-am nimerit în genunchi. N-am reușit să îl dobor, însă i-am distras atenția o secundă. M-am năpustit spre el cu capul aplecat și l-am izbit drept în piept, făcându-l să zboare. Impactul mi-a provocat dureri mari, de aceea m-am împleticit, iar ochii mi-au lăcrimat de durere. S-a ridicat și s-a repezit din nou la mine. L-am lovit cu piciorul, am dat greș și am căzut greoi în fund.

– *Hai*, blestemat! a șuierat, trăgându-mă brutal de mâinile legate.

Am plecat capul, m-am smucit înapoi și l-am făcut să cadă odată cu mine. M-am rostogolit și m-am zbatut în frunze, încercând din răspuțeri să îmi încolăcesc picioarele în jurul lui, dorind să îl las fără suflare pe viermele mizerabil, însă el s-a zvârcolit și s-a eliberat, după care s-a aruncat pe mine, lovindu-mă cu pumnii în cap ca să mă supună. M-a lovit într-o ureche și am tresărit, închizând ochii. Apoi apăsarea provocată de corpul lui a dispărut și, când am deschis ochii, l-am văzut pe Jamie ținându-l în aer, la centimetri buni de sol. Hodgepile dădea nebunește din picioarele subțiri, încercând zadarnic să scape, și m-a apucat o poftă nesănătoasă de a râde. De fapt, cred că totuși am râs, pentru că Jamie a întors capul să se uite la mine. I-am surprins albul ochilor, după care și-a îndreptat din nou atenția spre Hodgepile, profilat în strălucirea slabă a cărbunilor din foc; l-am văzut în profil doar o clipă, după care s-a aplecat cu un efort, timp în care și-a aplecat capul.

L-a strâns pe Hodgepile de piept, cu un braț îndoit. Am clipit; ochii mi se umflaseră, nu îi puteam deschide decât pe jumătate și nu eram sigură de ce

fața. Apoi am auzit un icnet vag, de la efort, și un țipăt gătuț al lui Hodgepile, după care am văzut cotul îndoit al lui Jamie coborând brusc.

Un oval întunecat, capul lui Hodgepile, s-a mișcat înapoi – și pe spate. Am zărit o clipă nasul ascuțit, ca de marionetă și falca înclinată imposibil de sus, cu podul palmei lui Jamie prins strâns dedesubt. S-a auzit un pocnet înfundat, pe care l-am simțit în capul stomacului când oasele cervicale ale lui Hodgepile s-au despărțit, iar marioneta s-a înmuiat. Jamie a aruncat cadavrul pe pământ, a întins mâinile după mine și m-a ridicat în picioare.

– Ești în viață, ești întreagă, *mo nighean donn*³⁹? a întrebat precipitat în gaelică.

M-a pipăit, plimbându-și mâinile pe corpul meu, încercând în același timp să mă țină în picioare – genunchii parcă mi se înmuieră brusc – și chinându-se să găsească frânghia care îmi lega mâinile. Plângeam și râdeam, fornăind pe nas din cauza lacrimilor și a sângelui, lovindu-l ușor cu mâinile legate, străduindu-mă cu stângăcie să le țin astfel încât să poată tăia frânghia. M-a strâns atât de tare la piept, încât am scos un strigăt de durere când fața mi s-a strivit de stofa ecosez.

Mai spunea ceva cu frenezie, dar nu am reușit să înțeleg. Energia îi pulsa prin corp ca un curent printr-un cablu electric și mi-am dat seama vag că aproape înnebunise; parcă nu mai știa să vorbească englezește.

– N-am nimic, am spus gâfâind și mi-a dat drumul.

Lumina creștea în luminișul de dincolo de copaci; cineva adunase tăciunii împrăștiați și aruncase lemne peste ei. Omul avea fața neagră, dar ochii au sclipit brusc în albastru când a întors capul și s-au luminat. Încă se desfășurau lupte; de data asta fără strigăte, însă auzeam încheștările corp la corp. Jamie mi-a ridicat brațele, a scos pumnalul și a tăiat frânghia; mâinile mi-au căzut ca niște greutate din plumb. S-a uitat atent la mine o clipă, ca și cum ar fi încercat să-și găsească vorbele, apoi a clătinat din cap, mi-a prins fața cu o mână și a dispărut spre locul în care se dădea lupta.

Amețită, m-am prăbușit la pământ. Cadavrul lui Hodgepile zăcea în apropiere, cu mâinile și picioarele la unghiuri nefirești. M-am uitat la el și am avut clar în minte un colier pe care îl avusese Brianna când era mică, din mărgelile din plastic ce se desfăceau când erau trase. Perle săritoare, așa se numeau. Am regretat oarecum că îmi amintisem de ele. Fața lui era scofâlcită și trasă; părea surprins și avea ochii căscați larg în lumina licăritoare. Însă ceva arăta ciudat de anapoda, de aceea m-am uitat mai atent, încercând să descâlcesc imaginea. Abia după aceea mi-am dat seama că avea capul întors spre spate.

Cu brațele în jurul genunchilor și cu mintea golită de orice gând, probabil că am rămas așa câteva secunde sau câteva minute. Apoi niște pași m-au făcut să ridic ochii.

Înalt, slăbănog și întunecat, Arch Bug a ieșit din întuneric, profilat pe fondul luminii de la foc. Avea o secure pe care o ținea strâns în mâna stângă; și ea era întunecată, însă mirosul de sânge s-a răspândit tare când s-a aplecat spre mine.

– Mai sunt câțiva în viață, a spus el și am simțit ceva rece și tare atingându-mi mâna. Vreți să vă răzbunați pe vreunul, *a bana-mhaighistear*⁴⁰?

Am coborât ochii și am descoperit că îmi oferea un pumnal, cu mânerul spre mine. Mă ridicasem, dar nu-mi aminteam s-o fi făcut. Nu am putut să vorbesc și nici să mă mișc – și totuși, fără să vreau, am strâns degetele și am ridicat mâna să iau pumnalul, pe care l-am privit aproape curioasă. Apoi a apărut Jamie, care a luat pumnalul, și am văzut ca și cum m-aș fi aflat la mare distanță că lumina a căzut peste mâna lui, lucind umed a sânge, dincolo de încheietură. Câteva picături străluceau roșiatic, ca niște nestemate închise la culoare, care sclipeau prinse în firele de păr cârlionțate ale brațului.

– A făcut un jurământ, i-a spus el lui Arch și mi-am dat seama vag că încă vorbea în gaelică, dar l-am înțeles foarte bine. Nu poate ucide decât din milă sau pentru a-și salva viața. Eu sunt acela care ucide pentru ea.

– Și eu, a răspuns un om înalt în spatele lui.

Era Ian.

Arch a dat din cap că a înțeles, dar fața i-a rămas în întuneric. Era cineva lângă el, Fergus. L-am recunoscut pe dată, dar mi-a trebuit un efort de un moment ca să deslușesc fața palidă și silueta vânoasă.

– Madame... a spus el și vocea îi era subțire din cauza șocului. Milady.

Apoi Jamie s-a uitat la mine și chipul i s-a transformat, pentru că în ochi i-a apărut un licăr de înțelegere. I-am văzut nările fremătând când a surprins miros de sudoare și de spermă pe hainele mele.

– Care din ei? m-a întrebat el. Câți au fost?

Acum vorbea în engleză, iar glasul lui părea deosebit de detașat, de parcă ar fi întrebat câți oaspeți erau de așteptat la cină, și tonul lui mi s-a părut liniștitor.

– Nu știu, am răspuns. E... era întuneric.

A dat din cap, m-a strâns tare de un braț și s-a întors.

– Ucide-i pe toți! i-a zis lui Fergus pe un ton încă liniștit.

Fergus avea ochii dilatați și întunecați, scufundați în orbite și arzând. S-a mulțumit să dea din cap și a pus mâna pe securea de la brâu. Fața cămășii îi era stropită de sânge, iar capătul cârligului de la mână părea întunecat și lipicios.

Într-un fel, mi s-a părut că trebuie să spun ceva. Dar n-am făcut-o. M-am ridicat și am rămas dreaptă, cu trunchiul copacului în spate, și nu am scos nicio vorbă. Jamie a aruncat o privire spre pumnalul din mână, ca și cum ar fi vrut să se asigure că e în ordine – și nu era –, pentru că i-a șters lama de coapsă și s-a întors în luminiș. Am rămas neclintită. Am auzit alte sunete, dar nu le-am acordat mai multă atenție decât vântului care vuia printre acele de pin de deasupra capului. Era un brad canadian, iar respirația lui era curată și proaspătă, atârând asupra mea cu o adiere de rășină parfumată, suficient de puternică pentru a-i simți gustul, deși prea puține mirosuri pătrundeau prin membranele înfundate ale nasului meu. Dincolo de vâlul de parfum al copacului am simțit gust de sânge și de cârpe mânjite, dar și mirosul neplăcut al pielii mele murdare.

Apăruseră zorii. În adâncul pădurii, păsările ciripeau, iar lumina se așternea ușoară ca cenușa pe pământ. Am rămas neclintită și nu m-am gândit cât de plăcut va fi să stau în apă caldă adâncă până la gât, să îmi curăț pielea, aproape jupuind-o de pe carne, și să las sângele să gonească, roșu și curățat, în josul picioarelor, scoțând mici nori care să mă ascundă.

„Fata mea cu păr castaniu“ (n. tr.).

„Doamnă a casei, stăpână“ (gaelică) (n. tr.).

MĂ SIMT PERFECT

Apoi plecaseră călare. I-au lăsat acolo, fără îngropăciune sau vreun cuvânt de consacrare. Într-un fel, mi s-a părut mai șocant decât uciderea lor. Roger îl însoțise pe reverend la patul multor muribunzi sau la scene ale unor accidente, ajutase la consolarea îndoliaților, stătuse alături de bătrân în timp ce spiritul își lua zborul, iar el rostea cuvintele de îndurare. Așa se făcea când murea cineva; te întorceai spre Dumnezeu și măcar confirmai moartea.

Și totuși... cum puteai sta pe cadavrul unui bărbat pe care l-ai ucis și să îl privești în față pe Dumnezeu?

Nu putea rămâne așezat. Oboseala îl copleșea precum nisipul umed, dar nu se putea așeza. S-a ridicat, a luat vătraiul, însă a rămas cu el în mână, privind focul potolit din vatră. Era perfect, cu tăciuni satinați având o crustă de cenușă, căldura roșiatică fiind sub cenușă. Cel care ar fi atins tăciunii ar fi spart crusta, făcând flacăra să țâșnească – iar ea, fără alt combustibil, ar fi murit imediat. O risipă de lemn să mai pui lemne pe foc atât de târziu în noapte.

A lăsat jos vătraiul, a mers de la un perete spre celălalt, ca o albină obosită prinsă într-o sticlă, încă bâzâind, cu toate că aripile îi atârnavă zdrențuite și se mișcau cu disperare. Asta nu îl tulburase pe Fraser, care însă încetase să se gândească la bandiți, pentru că erau morți; nu se gândise decât la Claire, ceea ce era de la sine înțeles.

În lumina dimineții, o condusese în acea poiană, un Adam scăldat în sânge și o Eva zdrobită, pentru a confirma și a deosebi răul de bine, iar apoi o înfășurase în haina lui, o ridicase în brațe și pornise spre calul lui.

Tăcuți, oamenii lui îl urmaseră, conducând caii bandiților în urma propriilor cai. O oră mai apoi, când soarele a început să le încălzească spinările, Fraser și-a întors calul spre vale și i-a condus pe toți spre un pârâu. Apoi descălecuse, o ajutase pe Claire să coboare, după care dispăruse cu ea printre copaci.

Bărbații schimbaseră priviri nedumerite, dar fără o vorbă. Apoi Arch Bug coborâse de pe catârul lui, spunând detașat:

– În fine, poate că doamna vrea să se spele, nu?

Toți din grup au oftat înțelegători, încordarea a scăzut imediat, transformându-se în mici treburi personale, precum descălecat, legatul cailor de picioare, verificat harnașamentul, scuipat sau urinat. Treptat, s-au căutat unul pe altul, căutând ceva de spus, încercând să găsească ușurarea în lucruri care îi legau.

Roger a surprins ochii lui Ian, însă erau încă prea rigizi unul cu altul; Ian s-a întors, l-a bătut cu palma pe umăr pe Fergus, l-a îmbrățișat, după care l-a îmbrâncit, acuzându-l că duhnea rău. Franțuzul i-a aruncat un zâmbet firav și a ridicat cârligul în semn de salut. Kenny Lindsay și bătrânul Arch Bug își împărțeau tutunul, îndesându-și pipele într-o atmosferă aparent liniștită. Palid ca o fantomă, Tom Christie s-a apropiat de ei, și el cu pipa într-o mână. Nu era prima oară când Roger își dădea seama de aspectul social al fumatului.

Însă Arch îl văzuse stând fără nicio intenție aproape de cal și se apropiase să discute cu el, vorbindu-i calm și încurajator. Nu avea habar ce spusese Arch și nici ce îi răspunsese; simplul fapt de a face conversație părea să le îngăduie să respire din nou nestingheriți, și totuși îl scuturau tremurături ca niște valuri care se sparg de țărni.

Pe neașteptate, bătrânul s-a oprit din ce spunea și a făcut un semn din cap, arătând ceva peste umărul lui Roger:

– Du-te, flăcău! Are nevoie de tine.

Roger s-a răsucit și l-a văzut pe Jamie la capătul celălalt al luminișului, pe jumătate întors cu spatele, rezemându-se de un copac, având capul plecat,

adâncit în gânduri. Îi făcuse vreun semn lui Arch? Apoi Jamie s-a uitat în jur și a întâlnit privirea lui Roger. Da, voia să discute cu el, astfel că Roger s-a trezit alături de Jamie fără să își amintească limpede cum parcursese distanța dintre ei.

Jamie a întins o mână și i-a prins-o pe a lui, iar Roger i-a ținut-o, strângând-o la fel de tare.

– O vorbă, *a cliemhuinn*, a spus Jamie și i-a dat drumul la mână. N-aș vrea să discutăm asta acum, dar poate n-o să găsim prilejul altă dată și nu prea avem timp.

A părut calm, dar nu chiar la fel de calm ca Arch. În vocea lui era o asprime; Roger a simțit mușcătura păroasă a ștreangului și, parcă auzind-o, și-a dres glasul.

– Atunci, spune-mi!

Jamie a inspirat adânc și a strâns din umeri, ca și cum cămașa i-ar fi fost prea strâmtă.

– Copilul. Nu e corect să te întreb, dar trebuie. Ai avea aceleași sentimente față de el, chiar dacă ai fi sigur că nu este al tău?

– Poftim? a clipit Roger nedumerit, pentru că nu înțelegea despre ce era vorba. Te referi la... Jem?

Jamie a dat din cap afirmativ, rămânând cu ochii îndreptați spre el.

– Păi... nu știu, a răspuns Roger, întrebându-se mirat ce însemna asta. De ce? Și de ce tocmai *acum*?

– Gândește-te!

Dar *se gânde*a, întrebându-se: De ce naiba? Evident, gândul i se citise pe față, pentru că Fraser și-a aplecat capul drept confirmare a necesității de a explica.

– Știi... nu e probabil, nu? Dar e posibil. Ar putea rămâne însărcinată după noaptea asta, înțelegi?

Înțelegea, dar era ca un pumn sub stern. Înainte de a-și recăpăta suflul pentru a vorbi, Fraser a continuat:

– Au trecut o zi sau două, când puteam să...

A privit în altă parte și îmbujorarea s-a văzut printre dungile de funingine pe care și le făcuse pe față:

– Ar putea exista îndoieli, nu? Ca și în cazul tău. Dar...

A înghițit, pentru că acel „dar“ era elocvent.

Fără să vrea, Jamie și-a mutat privirea și Roger a urmat direcția în care se uita Jamie. Dincolo de un tufiș și o plantă cățărătoare cu frunze roșietice era un mic iaz și Claire stătea în genunchi de cealaltă parte a lui, examinându-și reflexia în apă. Sângele a bubuit în urechile lui Roger, de aceea și-a mutat ochii de la Claire, însă imaginea ei i-a rămas întipărită în minte. Primul lui gând a fost că ea nu mai arăta a femeie. Avea corpul presărat de pete negre de la loviturile primite, chipul îi era de nerecunoscut și părea ceva ciudat și primitiv, o creatură exotica, ivită din pădure. Cu toate astea, dincolo de înfățișare, l-a frapat atitudinea ei. Era îndepărtată cumva și nemișcată, așa cum numai un copac poate să fie, chiar și când vântul îi mișcă frunzele.

Incapabil să se stăpânească, s-a uitat din nou. Ea s-a aplecat deasupra apei, examinându-și fața. Părul îi atârna ud și încâlcit pe spate și și l-a așezat cu o palmă, dându-l la o parte în timp ce își vedea trăsăturile zdrobite cu o atenție lipsită de patimă. S-a pipăit ici și colo, deschizând și închizând falca de jos, în timp ce își pipăia fața. Verifica dinții ruți și oasele fracturate, bănuia el. Claire a închis ochii și, cu o mână delicată ca de pictor, și-a verificat fruntea și nasul, falca inferioară și buzele. Apoi s-a prins de nas cu hotărâre și a tras cu putere.

Roger s-a crispat în momentul în care sângele și lacrimile i s-au scurs pe față, însă ea nu a scos niciun sunet. Stomacul i se strânsese deja într-un ghem mic și dureros, care i s-a ridicat în gât, apăsând cicatricea făcută de ștreang.

Răsufflând adânc și ținând ochii închiși, Claire s-a lăsat pe călcâie, cu palmele apăsate peste față. Brusca, Roger și-a dat seama că ea era goală și încă o privea. Cu fața înfierbântată, și-a mutat privirea și s-a uitat repede spre Jamie, sperând că el nu băgase de seamă. Nu băgase – pentru că nu mai era alături de el. Roger

privea disperat în jur și l-a zărit aproape imediat. Senzația de ușurare că nu fusese surprins uitându-se la Claire a fost urmată imediat de un impuls de adrenalină când a văzut ce făcea Jamie.

Stătea lângă un om aflat pe pământ.

Jamie a privit scurt în jur, căutându-și oamenii, iar Roger aproape că i-a simțit efortul de a-și controla simțămintele. Apoi ochii albaștri ai lui Jamie s-au concentrat asupra bărbatului de la picioarele lui și Roger l-a văzut inspirând adânc, foarte încet.

Lionel Brown.

Aproape fără să vrea, Roger s-a trezit pășind peste luminiș. S-a așezat în dreapta lui Jamie, atent la omul care zăcea pe sol. Brown avea ochii închiși, dar nu dormea. Avea fața umflată, plină de răni și febrilă, însă expresia de panică abia reținută era evidentă pe trăsăturile lui zdrobite. Pe deplin meritate, din câte știa Roger. Singurul supraviețuitor al acelei nopți de luptă, Brown rămăsese în viață doar pentru că Arch Bug îl oprise cu greu pe Ian Murray să îi spargă țeasta cu o lovitură de tomahawk. N-o făcuse ca să împiedice uciderea unui om rănit, ci dintr-un pragmatism glacial.

– Unchiul tău va voi să îi pună câteva întrebări, spusese Arch, uitându-se printre gene la individ. Să trăiască atât cât să dea răspunsuri.

Ian nu scosese nicio vorbă, ci își smulsese brațul din strânsoarea lui Arch Bug și se răsucise pe călcâie, dispărând în umbrele pădurii ca un fir de fum. Chipul lui Jamie era mult mai puțin expresiv decât al captivului său, se gândea Roger. Nu putea ghici gândurile lui Jamie în acea expresie, dar nici nu era nevoie. Era dur ca o stâncă, dar părea să vibreze, animat de ceva inexorabil. Până și apropierea de el era terifiantă.

– Ce părere ai, amice? a întrebat Fraser în cele din urmă, întorcându-se spre Arch, care, cu părul albit și brăzdat de sânge, stătea de cealaltă parte a locului în care zăcea Brown. Mai poate călători ori l-a ucis plimbarea asta?

Bug s-a aplecat în față și s-a uitat nepăsător la Brown, care stătea întins pe targa improvizată.

– Aș zice că încă trăiește. Are fața îmbujorată, nu albită, și e treaz. Vrei să-l ducem cu noi ori îl iei chiar acum la întrebări?

O clipă masca a dispărut și Roger, care îi urmărise fața lui Jamie, a văzut în ochii lui exact ce voia el să facă. Dacă ar fi observat același lucru, Lionel Brown ar fi sărit de pe targă și ar fi rupt-o la fugă, deși avea un picior fracturat. Însă el a ținut închiși ochii cu îndărătnicie și, cât timp Jamie și Arch au discutat în gaelică, Brown a rămas nemișcat.

Fără să răspundă la întrebarea lui Arch, Jamie a îngenuncheat, după care și-a așezat o mână peste pieptul lui Brown. Roger și-a dat seama că acesta din urmă fremăta și respira repede și superficial. Dar și-a ținut pleoapele strânse, deși globii oculari i se rostogoleau frenetic dedesubt. Jamie a rămas neclintit multă vreme, ceea ce probabil că i s-a părut o veșnicie lui Brown. Apoi a scos un sunet vag din gât, care putea fi un hohot disprețuitor de râs ori un pufnet disprețuitor, și s-a ridicat în picioare.

– Îl luăm cu noi. Însă ai grijă să supraviețuiești, a spus el în engleză.

În ciuda tuturor speculațiilor pornite din setea de sânge, Brown a continuat să se prefacă pe jumătate mort în drum spre Ridge. Roger ajutase la dezlegarea lui de pe targă când ajunseseră la destinație. Hainele și bandajele lui erau îmbibate de sudoare, iar mirosul de spaimă plutea în jurul lui ca o miasmă aproape palpabilă.

Încruntându-se, Claire încercase să se apropie de bărbatul rănit, însă Jamie a oprit-o, punându-i o mână pe braț. Roger nu a auzit ce îi murmurase el, dar ea a dat aprobator din cap și s-a dus cu el până în casa mare. Un moment mai târziu, din casă a apărut doamna Bug, neobișnuit de tăcută, care s-a ocupat de Lionel Brown.

Murdina Bug nu semăna cu Jamie și nici cu bătrânul Arch; gândurile i se citeau clar pe buzele strânse și pe fruntea ei încruntată. Însă Lionel Brown a

primit apă din mâna ei și, cu ochii deschiși, a urmărit-o ca și cum ea ar fi însemnat lumina mântuirii lui. Tot ce se putea, s-a gândit Roger, deși ea a fost încântată să îlucidă pe Brown ca pe vreunul dintre gândacii de bucătărie pe care îi extermina în regatul ei culinar. Însă Jamie voia ca el să fie păstrat în viață, astfel că exact asta avea să se întâmple.

Deocamdată.

Un zgomot dinspre ușă i-a atras atenția spre prezent. Brianna!

Dar, când a deschis ușa, nu a văzut-o pe ea, ci doar rămurele și căpăcele de ghinde purtate de vânt. S-a uitat de-a lungul cărării întunecate, sperând să o vadă, dar încă nu era niciun semn privind prezența ei. Desigur, și-a spus el, probabil că acum Claire avea nevoie de ea.

Dar și eu. A alungat gândul, însă a rămas la ușă, privind afară și simțind vântul șuierându-i în urechi. Plecase la casa mare, imediat ce el îi spusese că mama ei e în siguranță. Nu mai zisese altceva, însă Brianna își dăduse seama cum stăteau lucrurile – el avea sânge pe haine – și el nu se oprise cât să îi spună că nu era vorba de sângele lui, după care plecase în mare grabă.

A închis ușa cu grijă, privind spre Jemmy, ca să se asigure că vântul nu îl trezise. A simțit o dorință de nestăpânit de a-l ridica pe băiat în brațe și, deși părinții au convingerea înrădăcinată că se trezește din somn copilul dacă îl miști, l-a ridicat; simțea nevoia să facă asta. Jem, care dormea, era greu în brațele lui. S-a mișcat, a ridicat capul și a clipit din ochii aburiți de somn.

– E-n regulă, i-a șoptit Roger, bătându-l ușor pe spate. Tati e aici.

Jem a oftat ca un cauciuc ce se dezumflă și capul i-a căzut pe umărul lui Roger cu forța unei ghiulele. O clipă a lăsat impresia că se umflă din nou, și-a băgat un deget în gură și a căzut iar în acea stare de moliciune obișnuită pentru copiii care dorm. Carnea lui parcă s-a contopit plăcut cu a lui Roger, încrederea fiind atât de deplină, încât nu era nevoie să își păstreze granițele corpului – tati va face asta. Roger a închis ochii ca să își stăvilească lacrimile și și-a apăsât gura pe părul moale și cald al micuțului.

Lumina focului făcea umbre negre și roșietice pe interiorul pleoapelor lui; privindu-le, și-a stăpânit lacrimile. Nu conta ce vedea acolo. Ținea minte câteva momente înfricoșătoare din acea dimineață, încă vii, dar deocamdată le putea rememora netulburat. Îl tulburau copilul din brațe și ecoul vorbelor șoptite. Era chiar o amintire? Probabil că nu era decât o dorință: odată trezit din somn, să adoarmă din nou în niște brațele puternice și să audă: „Tati e aici“. A respirat adânc de câteva ori, încetinind ritmul respirației pentru a și-o armoniza cu a lui Jem și calmându-se. I se părea important să nu plângă, deși nu avea în preajmă pe nimeni care să îl audă sau să se sinchisească.

Îndepărtându-se de targa pe care era Brown, Jamie se uitase la el cu ochi întrebători. „Sper că nu crezi că îmi pasă numai de mine“, șoptise. Întorsese ochii spre spațiul gol dintre tufișuri, unde se retrăsese Claire, strângând din pleoape, ca și cum nu ar fi suportat s-o privească, dar nu reușea să-și dezlipească ochii de ea.

– Pentru ea, a spus el atât de încet, încât Roger abia a auzit. Ar fi bine ca ea să aibă îndoieli, ce crezi? Dacă se ajunge la asta.

Cu gura lipită de părul lui Jem, a inspirat și a sperat că acolo, între copaci, zisese ce trebuia.

– Nu știu, răspunsese el. Dar pentru tine – dacă există loc de îndoială –, eu zic să o accepți.

Dacă Jamie era dispus să îi urmeze sfatul, Bree va ajunge curând acasă.

– Mă simt bine, am spus ferm. Foarte bine.

Bree s-a uitat la mine printre gene.

– Sigur că da, a răspuns ea. Arăți de parcă te-a călcat o locomotivă. Sau două.

– Da, am recunoscut eu și mi-am atins buza spartă cu fereală. În fine. Da. În afară de asta...

– Ți-e foame? Stai jos! Îți fac un ceai, apoi poate ceva de mâncare.

Nu îmi era foame, nu voiam ceai și mai ales nu voiam să stau jos, mai ales după ce petrecusem toată ziua în șa. Brianna lua deja ceainicul de pe raftul de

deasupra dulapului și nu am găsit cuvintele potrivite ca să o opresc. Dintr-odată, parcă nu găseam cuvinte deloc. Neajutorată, m-am întors spre Jamie.

El mi-a ghicit cumva sentimentele, deși, având în vedere starea feței mele, nu ar fi putut citi multe pe ea. S-a apropiat totuși de Brianna, i-a luat ceainicul din mână și a murmurat ceva prea încet ca să pot auzi. Ea s-a încruntat spre el, mi-a aruncat o privire, apoi s-a uitat spre Jamie, la fel de încruntată. După aceea expresia i s-a schimbat și a venit spre mine, privindu-mă cercetător.

– O baie? a întrebat ea încet. Șampon?

– A, da, am spus și mi-au căzut umerii cu o senzație de ușurare recunoscătoare. Te rog!

M-am așezat și am lăsat-o să-mi curețe mâinile și picioarele cu un burete ud și să-mi spele părul într-un lighean cu apă caldă, luată din cazanul de pe vatră. Făcea totul încet, fredonând ceva în surdină, iar eu mă destindeam sub degetele ei lungi și puternice. O parte din drum dormisem – de extenuare – rezemată de pieptul lui Jamie. Însă nu te poți odihni cu adevărat când ești călare, iar acum eram pe cale să ațipesc, observând ca prin vis, cu detașare, cum apa din lighean devenise roșiatică, murdară și tulbure, fiind plină de pământ și bucăți de frunze. Îmi schimbasem cămașa; senzația pânzei răcoroase și moi pe piele era un adevărat lux. Bree fredona încet, ca pentru sine. Ce cântec era? *Mr. Tambourine Man*, mi s-a părut. Unul dintre acele cântece ridicole și dulcegi din anii șai... 1968.

Am icnit și m-a prins de cap ca să mă susțină.

– Ai pățit ceva? Am atins ceva ce...?

– Nu. Nu, mi-e bine, am spus coborând ochii spre apa însângerată și murdară.

Am inspirat adânc și mi-am simțit inima bătând.

– Mă simt perfect, am adăugat. Doar că... moțai, atâta tot.

Ea a pufnit în râs, dar și-a retras mâinile și s-a dus să ia un vas cu apă pentru clătire, lăsându-mă să mă sprijin de masă și străduindu-mă să nu tremur.

Nu prea ți-e frică de bărbați. Cele mai multe femei de acum se tem. Ar trebui să te arăți mai temătoare. Mi-am amintit acel ecou deosebit de ironic, dar și conturul aceluia cap tânăr, părul lui ca de leu profilat în lumina focului. Nu-mi aminteam clar cum arăta la față, dar sigur i-aș fi recunoscut părul.

După aceea Jamie mă luase de braț și mă condusese de lângă copacul sub care mă adăpostisem până în luminiș. Focul se împrăștiase în timpul luptei; mai rămăseseră doar pietre înnegrite și, ici și colo, petice de iarbă arsă și călcată în picioare – și cadavre. M-a dus încet de la unul la altul. În cele din urmă, s-a oprit și mi-a spus încet:

– Vezi că sunt toți morți?

Vedeam și mi-am dat seama de ce mi-i arăta ca să nu mă tem că vor reveni ca să se răzbune. Dar nu mă gândisem să îi număr. Sau să mă uit de aproape la chipurile lor. Chiar dacă aș fi știut câți erau... am avut încă un frison, iar Bree mi-a pus un prosop pe umeri, murmurând cuvinte pe care, din cauza întrebărilor care mi se învârteau în minte, nu le-am auzit. Era și Donner printre morți? Ori îmi dăduse ascultare și fugise de acolo? Nu mi se păruse însă un tânăr înțelept. Mi se păruse *laș*.

Apa caldă șiroia peste urechi, acoperind glasul lui Jamie și pe-al Briannei; am priceput doar o vorbă, dar când m-am îndreptat de spate și apa mi-a curs pe gât, eu ținând strâns un prosop lipit de păr, Bree s-a dus spre mantia ei atârnată de un cui de lângă ușă.

– *Sigur* te simți bine, mamă?

Încruntarea de la îngrijorare i-a reapărut pe frunte, dar de data asta am reușit să rostesc câteva cuvinte s-o liniștesc.

– Mulțumesc, scumpa mea. A fost minunat, am spus cu toată sinceritatea. Acum nu vreau decât să dorm, am adăugat ceva mai puțin sincer.

Încă eram cumplit de obosită, dar mă trezisem deplin. Voiam să... Ei bine, nu știam prea bine ce voiam, însă pe lista dorințelor era să scap de compania aceea plină de solitudine. Pe de altă parte, îl zărisem mai devreme pe Roger,

pătat de sânge, alb la față și clătinându-se pe picioare de oboseală; nu eram singura victimă a întâmplărilor recente.

– Du-te acasă, fata mea! a spus Jamie încet.

A luat mantia din cui și i-a pus-o pe umeri, după care a bătut-o ușor pe umăr:

– Du-te și hrănește-ți soțul. Culcă-l și rostește o rugăciune pentru el! Mă ocup eu de mama, bine?

Bree s-a uitat îngrijorat de la unul la altul, dar am arborat o expresie despre care am sperat că era liniștitoare – ceea ce m-a durut –, iar după o ezitare de o clipă m-a strâns în brațe, m-a sărutat pe frunte și a plecat. Jamie a închis ușa și s-a rezemat cu spatele de ea, cu mâinile la spate. Eram obișnuită cu expresia impasibilă pe care o adopta de obicei ca să își ascundă gândurile când era tulburat sau furios; nu apelase la asta, iar expresia de pe fața lui m-a tulburat imens.

– Să nu-ți faci griji pentru mine! am zis pe un ton cât de liniștitor. Nu sunt traumatizată.

– Nu trebuie? a întrebat el rezervat. Ei bine... poate că nu aș face-o, dacă aș ști ce vrei să spui.

– A...

Mi-am șters fața cu gesturi delicate și mi-am tapetat gâtul cu prosopul.

– Da. Înseamnă... afectată foarte grav sau șocată îngrozitor. E din greacă, cred. Rădăcina cuvântului, adică „trauma.“

– A, da? Și nu ești... șocată? Ia spune!

Și-a îngustat ochii, în vreme ce m-a examinat cu atenția critică pe care o avea când cumpăra un animal de rasă foarte scump.

– Sunt bine, am răspuns, retrăgându-mă un pas. Adică... mă simt bine. Doar puțin... zdruncinată.

A făcut un pas spre mine și m-am retras brusc, dându-mi seama cu întârziere că strâng prosopul la piept de parcă ar fi un scut. M-am silit să îl cobor și am

simțit că fac pete pe față și pe gât.

A stat nemișcat, privindu-mă printre gene. Apoi a coborât ochii spre podea. A rămas pe gânduri, apoi a mișcat mâinile. O dată, de două ori. Foarte încet. Și am auzit – foarte clar – sunetul vertebrelor lui Arvin Hodgepile despărțindu-se. Tresărind, Jamie a ridicat capul și mi-am dat seama că stăteam de partea cealaltă a unui scaun cu fața la el, ținând prosopul făcut ghem și lipit de gură. Coatele mi s-au mișcat ca niște balamale ruginite, încet și greoi, dar am coborât prosopul. Aveam buzele aproape la fel de rigide, dar am reușit să vorbesc.

– Sunt puțin zdruncinată, da, am zis foarte clar. Dar, în rest, sunt bine. Nu te îngrijora! Nu vreau să te îngrijezi.

Privirea lui pătrunzătoare a tremurat brusc, ca geamul unei ferestre lovite de o piatră în fracțiunea de secundă înainte de a se fărâmița, și a închis ochii. Și-a înghițit nodul din gât și apoi a deschis ochii.

– Claire, a vorbit el foarte delicat, iar fragmentele sfărâmate și ascuțite au apărut clar, tăioase și zimțate în ochii lui, eu *am fost* violat. Și mai spui că nu trebuie să mă îngrijeze starea ta?

– Ei, la naiba!

Am aruncat prosopul pe podea și am regretat imediat că nu îl mai am în mâini. Mă simțeam despuiată stând doar în cămașă și mi-au displăcut atât de mult furnicăturile de pe piele, încât mi-am tras o palmă peste coapsă ca să le alung.

– La naiba, la naiba! *Nu* vreau să te mai gândești la asta. Te rog!

Și totuși, știusem încă de la început că așa se va întâmpla.

Am prins spătarul scaunului cu ambele mâini și am încercat să îmi concentrez privirea la el, dorindu-mi din suflet să mă arunc peste cioburile sclipitoare ca să îl feresc de ele.

– Ascultă, am spus, controlându-mi glasul. Nu vreau... Nu vreau să-ți reamintesc lucruri care ar trebui uitate.

– Dumnezeu! a exclamat el pe un ton oarecum mirat, un colț al gurii tresărindu-i. Îți închipui că am uitat așa ceva?

– Poate că nu, am spus, cedând. M-am uitat la el printre lacrimi. Dar, Jamie, am vrut să uiți!

A întins o mână foarte delicat și a atins cu vârful arătătorului arătătorul meu, în locul în care țineam strâns spătarul scaunului.

– Nu mă lua în seamă, a spus el încet, apoi și-a retras degetul. Acum nu mai contează. Englezoaico, nu vrei să te odihnești puțin? Sau poate să mănânci ceva?

– Nu. Nu vreau... nu.

În realitate, nu mă puteam hotărî *ce* voiam să fac. Nu voiam să fac nimic. Doar să-mi lepăd pielea, să ies din ea și să fug, ceea ce nu părea posibil. Am respirat adânc de câteva ori, sperând să mă liniștesc și să revin la plăcuta senzație de epuizare totală. Să-l întreb despre Donner? Dar ce puteam întreba? *Ai ucis cumva un bărbat cu părul lung și încâlcit?* Într-o oarecare măsură, toți erau cam la fel. Donner fusese – ori poate că încă era – indian, însă în arșița luptei nimeni nu ar fi observat asta.

– Cum se simte Roger? am întrebat, pentru că nu am putut găsi ceva mai bun de spus. Dar Ian? Sau Fergus?

A părut oarecum surprins, ca și cum ar fi uitat de existența lor.

– Ei? Băieții sunt destul de bine. Nimeni n-a fost rănit în luptă. Am avut noroc.

A ezitat, apoi a făcut un pas precaut spre mine, uitându-se fix la fața mea. Nu am țipat și nici nu m-am ferit, iar el a mai făcut un pas, ajungând suficient de aproape ca să îi simt căldura trupului. De data asta nu am mai tresărit și m-am simțit înfrigurată doar în cămașa umedă, ci m-am relaxat puțin, legănându-mă spre el, și am văzut încordarea din umerii lui destinzându-se treptat. Foarte delicat, mi-a atins fața. Sângele îmi palpita și a trebuit să mă crispez ca să nu

mă retrag de sub atingerea lui. A simțit și și-a tras mâna, care doar a plutit pe deasupra pielii mele, dar am simțit căldura emanată de palma lui.

– O să se vindece? a întrebat el, mișcându-și degetele peste despicătura din arcada stângă, apoi peste rănile de pe obraji, până la zgârietura de pe falcă, unde lovitura cu gheata primită de la Harley Boble, dacă aș fi primit-o în plin, mi-ar fi rupt gâtul.

– Sigur că da. Doar știi; ai văzut lucruri și mai grave pe câmpul de luptă.

Aș fi vrut să îi zâmbesc drept asigurare, dar nu am vrut să redeschid tăietura adâncă din buză, de aceea am țuguia buzele ca un peștișor de aur, ceea ce l-a surprins și l-a făcut pe *el* să zâmbească.

– Da, știi, și-a aplecat puțin capul, sfios. Doar că...

Mâna încă îi plutea aproape de fața mea, iar pe față avea o expresie de îngrijorare și tulburare.

– Of, Doamne, *mo nighean donn!* a șoptit. Of, Iisuse, chipul frumos!

– Nu suporti să te uiți la ea? l-am întrebat, întorcându-mi ochii și simțind un fior, dar încercând să mă conving că nu avea importanță, că până la urmă rănile aveau să se vindece.

Mi-a atins bărbia, blând, dar ferm și mi-a ridicat-o ca să îl privesc drept în ochi. A strâns puțin din buze când și-a plimbat ochii încet peste fața mea tumefiată, parcă făcând o evaluare. În lumina lumânării, ochii îi erau calmi și întunecați, cu colțurile încleștate de durere.

– Nu, a zis încet, asta nu suport. Felul în care arăți îmi frânge inima. Și mă umple de atâta furie, încât cred că trebuie să ucid pe cineva ca să nu plesnesc. Dar pe Dumnezeuul care te-a creat, englezoaico, nu vreau să mă culc cu tine și să nu pot să-ți văd fața.

– Să te culci cu mine? am zis eu absent. Dar ce... vrei chiar *acum*?

Și-a coborât mâna de la falca mea, dar s-a uitat direct în ochii mei, fără să clipească.

– Păi... da. Vreau.

Dacă nu aş fi avut falca atât de umflată, aş fi rămas cu gura căscată.

– A... de ce?

– De ce? a repetat el. Şi-a coborât privirea şi a ridicat din umeri, gest obișnuit, pe care îl făcea când era jenat sau frământat de ceva. Eu... în fine... mi se pare necesar.

Mi-a venit să râd, ceva cu totul nepotrivit în acele momente.

– Necesari? Crezi că e ca şi cum ai cădea de pe cal? Ar trebui să mă ridic imediat?

Şi-a înălţat capul pe neaşteptate şi mi-a aruncat o privire furioasă.

– Nu, a spus printre dinţii încleşaţi şi a înghiţit cu greu şi vizibil, străduindu-se să-şi ţină sentimentele în frâu. Înseamnă că eşti... foarte rănită?

M-am uitat fix la el printre pleoapele umflate.

– Asta e cumva o glumă? A! am făcut în cele din urmă, înţelegând ce voia să ştie.

Am simţit că mă îmbujorez şi zgârieturile îmi zvâcneau. Am inspirat adânc, să fiu sigură că pot vorbi cursiv.

– Jamie, am fost bătută măr şi abuzată în câteva feluri respingătoare. Însă doar unul... a existat doar unul care, de fapt... Nu s-a purtat violent.

Am încercat să-mi înghit nodul din gât, dar nu s-a dus. Lacrimile mele făceau lumina lumânării neclară, astfel că nu-i vedeam faţa, de aceea, clipind, m-am uitat în altă parte.

– Nu, am spus şi glasul mi-a sunat mai tare decât aş fi dorit. Nu sunt... rănită.

A spus ceva în gaelică, dar în surdină, scurt, şi s-a îndepărtat brusc de masă. Scaunul i-a căzut la podea cu o bubuitură şi l-a lovit cu piciorul. Apoi l-a călcat în picioare cu o asemenea violenţă, încât bucăţi de lemn au zburat prin bucătărie, lovind tava pentru plăcinte, scoţând zăngănituri slabe. Prea şocată şi amorţită ca să mai simt vreo durere, am rămas complet nemişcată. Mă

întrebam vag dacă nu trebuia să îi spun. Însă el sigur știa. Când mă găsisese, mă întrebase: „Câți?“ Iar apoi spusese: „Ucideți-i pe toți!“

Iar după aceea... Una e să știi ceva, și cu totul alta e să ți se spună amănunțele. Cu un sentiment de tristețe vinovată l-am urmărit cum a lovit cu picioarele resturile de scaun, după care s-a lăsat pe fereastră. Avea obloanele trase, însă el s-a ridicat cât era de înalt și a pus mâinile pe pervaz, rămânând cu spatele spre mine, cu umerii vibrând. Nu mi-am dat seama dacă plângea sau nu. Vântul se întetea, vijelia venea dinspre apus. Obloanele zdrăngăneau, iar focul domolit pentru noapte a scos norișori de funingine când vântul a coborât pe horn. Apoi rafala a trecut și nu s-a mai auzit decât pocnetul ușor al cărbunilor din vatră.

– Îmi pare rău, am îngăimat eu într-un târziu.

Jamie s-a întors imediat și m-a privit fioros. Nu plângea, însă plânsese; avea obrazii umezi de lacrimi.

– Să nu-ndrăznești să-ți ceri iertare! a răcnit el. Nu suport, auzi?

A făcut un pas mare spre masă și a lovit cu pumnul în tăblie, de s-a răsturnat solnița.

– Să nu-ți ceri iertare!

Din reflex, închisesem ochii, dar m-am silit să îi deschid din nou.

– Bine. N-o să plâng, am răspuns.

Din nou, mă simțeam îngrozitor de obosită, și îmi venea să plâng. A urmat o tăcere încordată. Auzeam castanele căzând din copacii din spatele casei, duse de vânt. Una, apoi alta și alta, o adevărată ploaie de bufnituri slabe. Jamie a inspirat adânc și zguduitor și și-a trecut o mână peste față. Am pus coatele pe masă și mi-am lăsat capul peste mâini; mi se părea mult prea greu ca să-l țin drept.

– Necesar? am întrebat mai mult sau mai puțin calm spre tăblia mesei. Adică?

– Nu ți-a trecut prin minte că ai putea rămâne gravidă?

Își recăpătase autocontrolul și a zis-o la fel de calm cum ar fi întrebat dacă nu-i ofer bacon la porridge-ul de dimineață.

– N-am rămas, i-am răspuns privind-l șocată, însă am dus mâinile din reflex spre pântec. Nu, am repetat ceva mai apăsător. Nu se poate.

Dar se putea. Șansele erau minime, dar erau. De obicei, foloseam o metodă de contracepție ca să fiu sigură, însă...

– Nu sunt, am spus. Dacă aș fi, aș ști.

S-a mulțumit să se uite fix la mine cu sprâncenele ridicate. Nu eram gravidă; nu atât de repede. Atât de repede, încât, dacă ar fi fost așa și dacă existase mai mult decât un bărbat... puteau apărea dubii. Avantajul îndoielii, asta mi-a oferit Jamie mie, dar și lui. Din adâncurile pântecului am simțit un fior care mi s-a răspândit instantaneu în tot corpul, făcându-mi pielea de găină, deși era cald. „*Martha*“, șoptise individul în timp ce mă apăsa sub greutatea lui în stratul de frunze moarte.

– La naiba! am șoptit.

Încercând să gândesc, mi-am răsfirat mâinile pe tăblia mesei. *Martha*. Și mirosul lui stătut, apăsarea coapselor lui dezgolite și umede, pline de păr...

– Nu!

Picioarele și fesele mi s-au strâns atât de tare în semn de repulsie, încât m-am ridicat câțiva centimetri de pe bancă.

– S-ar putea... a zis Jamie cu încăpățănare.

– Nu am rămas, am repetat eu cu aceeași încăpățănare. Iar dacă s-a întâmplat, nu ai ce face, Jamie.

S-a uitat la mine și i-am observat licărul de spaimă din ochi. Cu o tresărire, mi-am dat seama că era exact lucrul de care se temea. Ori unul dintre lucrurile care îl înspăimântau.

– Adică nu se poate, m-am grăbit să explic. Sunt aproape sigură că nu am rămas gravidă, dar nu sunt convinsă că nu am fost expusă vreunei boli dezgustătoare.

Iată un amănunt la care nu mă gândisem, iar pielea de găină a apărut din nou, mai puternic. O sarcină era improbabilă, însă gonoreea sau sifilisul erau posibile.

– Nu... nu se poate. Înainte de a-mi face o injecție cu penicilină.

Cu aceste cuvinte, m-am ridicat de pe bancă.

– Unde pleci? a întrebat el, luat prin surprindere.

– La camera medicală!

Holul era cufundat în întuneric, iar focul se stinsese în camera medicală, dar nu m-am oprit. Am deschis ușa dulapului și am început să pipăi cu gesturi febrile. O lumină de peste umărul meu ilumina șirul de sticlute. Jamie aprinsese o lumânare și mă urmase.

– Englezoaico, ce Dumnezeu faci?

– Caut penicilina, i-am răspuns, luând o sticlută și punga din piele în care păstram siringile din colți de șarpe.

– La ora asta?

– Da. Chiar acum! Aprinde încă o lumânare, te rog!

Mi-a dat ascultare, iar lumina ei a pâlpâit, sporind până a devenit un glob auriu, răspândindu-se peste tuburile din piele în care se aflau siringile mele. Lichidul din sticlă era rozaliu; multe dintre coloniile de *penicillium* din șarja aceea fuseseră cultivate în vin stătut.

– Ești sigură că dă roade? m-a întrebat Jamie reținut, din umbră.

– Nu, am răspuns printre buzele strânse. Dar e tot ce am.

M-am gândit la spirocheții care se multiplicau tăcuți în fluxul meu sangvin clipă de clipă și asta mi-a făcut mâinile să tremure. Mi-am reprimat teama că penicilina ar putea fi afectată. Făcuse miracole în cazul unor infecții grave, dar superficiale. Nu exista niciun motiv pentru care...

– Lasă-mă pe mine, englezoaico!

Mi-a luat siringa din mână, pentru că degetele mele erau alunecoase și nesigure. Ale lui erau sigure și s-a calmat în timp ce a umplut siringa.

– Înțepă-mă întâi pe mine, a spus el, întinzându-mi seringă.

– Poftim? De ce tu? Nu ai nevoie – adică, știi că nu-ți plac injecțiile, am încheiat eu cu glas pierit.

A pufnit și a coborât ochii spre mine.

– Ascultă-mă, englezoaico. Dacă vreau să-mi înfrâng propriile temeri și pe ale tale – și asta vreau –, n-o să mă tem de o simplă înțepătură. Fă-o!

S-a întors și s-a aplecat, ținând un cot pe blatul bucătăriei, după care a ridicat o parte a kiltului, dezgolindu-și o fesă musculoasă.

Nu știam dacă să râd sau să plâng. Puteam să mă mai cert cu el, însă o simplă privire, așa cum stătea, dezgolit și încăpățânat ca Muntele Negru, m-a făcut să socotesc inutilitatea oricărui alt gest. Hotărâse și amândoi aveam să trăim cât să aflăm consecințele. Brusc ciudat de calmă, am ridicat seringă, strângând-o ușor ca să elimin orice bulă de aer.

– Mișcă-te puțin! i-am spus, împingându-l brutal. Relaxează-ți partea asta, pentru că n-aș vrea să rupi acul.

A tras aer în piept cu un șuierat. Acul era gros și exista suficient alcool din vin care să provoace arsuri serioase, cum am aflat când m-am ales cu propria injecție peste un minut.

– Auu! Au! O, Iisuse H. Roosevelt, Hristoase! am exclamat scrâșnind din dinți, în momentul în care mi-am făcut singură injecția. Doamne, ce tare ustură!

Încă frecându-se la fund, Jamie mi-a aruncat un zâmbet strâmb.

– Da, în fine. Restul nu va fi la fel de rău, presupun.

Restul. M-am simțit dintr-odată golită și amețită de idee, deși nu mâncasem mai nimic o săptămână.

– Ești... ești sigur? l-am întrebat, lăsând seringă jos.

– Nu. Nu sunt, a spus el.

Apoi a inspirat adânc, s-a uitat la mine, iar chipul îi părea nehotărât în lumina lumânării.

– Numai că vreau să încerc. Trebuie.

Uitându-mă la el, mi-am aranjat cămașa de noapte din pânză peste coapsa rănită. Abandonase de mult toate măștile; îndoiala, furia și teama erau gravate pe liniile disperate ale feței lui. M-am gândit că, sub vânătași, expresia mea era mai greu de ghicit.

Ceva moale mi s-a frecat de picior și a scos un mieunat firav. Am coborât ochii și am văzut că Adso îmi adusese, în semn de compătimire, un șoarece mort. Am dat să zâmbesc, am simțit o gădilătură la buză, am ridicat privirea și am zâmbit deplin, făcând despicătura să se deschidă și gustul sângelui cald să-mi atingă limba.

– Ei bine... Ai venit ori de câte ori am avut nevoie de tine. Vei duce treaba la bun sfârșit și de data asta.

O clipă n-a avut reacție, pentru că nu a priceput aluzia. Apoi și-a dat seama și a roșit brusc. Între șoc și râs, buzele i-au tresărit de câteva ori. S-a întors cu spatele și am crezut că voia să-și ascundă fața, dar de fapt voia să ia ceva din dulap. A găsit ce căuta și s-a apropiat cu o sticlă din cel mai bun vin muscat, care strălucea întunecat. O ținea cu cotul pe lângă corp și a mai scos una.

– Da, așa voi face, a spus, întinzând mâna liberă spre mine. Dar te înșeli amarnic dacă-ți închipui că o vom face treji.

O pală de vânt dinspre ușa deschisă l-a trezit pe Roger din somnul agitat. Adormise pe bancă, cu picioarele atârând pe podea, iar Jemmy stătea ghemuit, greu și cald, pe pieptul lui. Clipind dezorientat, s-a uitat când Brianna s-a aplecat să-l ia pe băiețel din brațele lui.

– Plouă? a întrebat, simțind un miros de umezeală și ozon pe mantia ei.

S-a ridicat în capul oaselor, și-a trecut o mână peste față ca să se trezească și a simțit asprimea bărbii nerase de patru zile.

– Nu, dar va ploua.

L-a așezat pe Jemmy în patul lui, l-a învelit, și-a agățat mantia într-un cui și apoi s-a apropiat de Roger. Mirosea a noapte, iar mâna ei era rece pe obrazul

lui înfierbântat. El a prins-o în brațe și, oftând, și-a rezemat capul de ea.

Ar fi fost fericit să rămână astfel o veșnicie ori măcar o oră sau două. Ea l-a mângâiat delicat pe cap, apoi s-a îndepărtat și s-a aplecat să aprindă o lumânare de la vatră.

– Cred că ești mort de foame. Să-ți aduc ceva de mâncare?

– Nu, adică... da. Te rog!

În timp ce ultimele urme de amețală se risipeau, și-a dat seama că era rupt de foame. De dimineață, după ce poposiseră la un râu, nu se mai opriseră din drum, pentru că Jamie era nerăbdător să ajungă acasă. Nici nu-și amintea când mâncase ultima oară, dar până în clipa aceea nu avusese senzația de foame. Hămesit, s-a repezit la pâinea cu unt și gem pe care i le-a adus Brianna. A mâncat absent și abia peste câteva minute, după ce a înghițit o bucată de pâine cu unt, s-a gândit să întrebe:

– Ce mai face mama ta?

– E bine, a spus ea, imitând-o perfect pe Claire, cu accent perfect englezesc.

Perfect.

A făcut o grimasă către el, iar Roger a râs, dar reținut, aruncând imediat o privire spre patul copilului.

– Și chiar e?

Bree a ridicat o sprânceană spre el.

– Așa crezi?

– Nu, a recunoscut el, devenind serios. Dar nu cred că-ți va spune dacă nu se simte bine. Nu vrea să te îngrijorezi.

Drept reacție la o asemenea idee, a scos un sunet destul de nepolitic din gât și s-a întors cu spatele spre el, ridicându-și părul lung de pe gât.

– Îmi desfăci șireturile?

– Când scoți sunetul acela ești ca tatăl tău, doar că e mai subțire. Ai exersat?

S-a ridicat și a desfăcut șireturile. I-a desfăcut și corsetul, dintr-un impuls, și-a strecurat mâinile sub rochia ei și i-a cuprins șoldurile calde.

– În fiecare zi. Dar tu?

S-a rezemat de el și Roger i-a prins sânii în căușul palmelor.

– Nu, a recunoscut el. Doare.

Claire îi sugerase să încerce să cânte, ridicând și coborând vocea mai mult decât normal pentru a-și elibera coardele vocale, în speranța că și-a recăpătat o parte din rezonanța originală.

– Lașule! a spus ea, dar cu un glas la fel de moale ca părul care mătura obrazul lui Roger.

– Da, sunt laș, a spus el la fel de încet.

Avea dureri, dar nu durerea fizică îl deranja. Îl supărau senzația de ecou al vechii lui voci în oase – ușurința și puterea ei dinainte – și faptul că auzea sunetele neplăcute care îi ieșeau acum din gât: cârâieli, icnete și scârțâituri. Ca un porc ce se îneacă în încercarea de a mânca o cioară, a gândit el disprețuitor.

– Ei au fost lași, a spus Bree, vorbind încet, dar cu glas oțelit și s-a încordat puțin în brațele lui. Fața ei... sărmana ei față! Cum de-au putut face așa ceva? Cum de e cineva în stare de așa ceva?

Brusc, Roger și-a amintit-o pe Claire goală, lângă iaz, mută ca o stâncă, cu sânii plini de sângele care i se scurgea din nas. S-a retras, aproape gata să își desprindă mâinile de pe sânii Briannei.

– Ce e? a întrebat Brianna, tresărind. Ce s-a întâmplat?

– Nimic.

Și-a scos mâinile de sub rochia ei și a făcut un pas înapoi.

– Ă... ai cumva niște lapte?

Brianna s-a uitat ciudat la el, apoi s-a dus la magazia din spatele cabanei și a revenit cu o cană cu lapte. Roger a băut însetat, conștient că, în timp ce s-a dezbrăcat și și-a pus cămașa de noapte, ea îl urmărea cu ochi de pisică. Ea s-a așezat pe marginea patului și a început să își perie părul, pregătindu-se să-l prindă ca să poată dormi. El a întins o mână și i-a luat peria. Fără să spună

nimic, și-a plimbat degetele prin părul ei des, l-a ridicat și l-a îndepărtat de pe față.

– Ești frumoasă, i-a șoptit și a simțit că în ochi îi apar din nou lacrimi.

– Și tu.

Și-a ridicat mâinile pe umerii lui și l-a făcut să se așeze încet în genunchi în fața ei. S-a uitat cercetător în ochii lui, iar el i-a răspuns la privire. Apoi Brianna a zâmbit vag și și-a desfăcut șnurul care îi strângea părul la spate. Părul s-a revărsat peste umerii lui ca un val negru, mirosind a ars, a sudoare veche și a cai. El a protestat când ea i-a luat peria, dar ea l-a ignorat, i-a împins capul la ea în poală și i-a cules ace de pin și scaieti, desfăcând încet șuvițele încâlcite. El a ajuns cu fruntea la ea în poală, inspirându-i de aproape mirosul. Asta i-a amintit de picturi medievale, cu păcătoși îngenuncheați și cu capetele plecate, mărturisind și căindu-se. Prezbiterienii nu se spovedeau în genunchi, dar catolicii încă o făceau. În întuneric, ca acum, în anonimat.

– Nu m-ai întreat ce s-a întâmplat, a spus el în șoaptă în cele din urmă, în umbrele coapselor. Ți-a spus tatăl tău?

A auzit-o inspirând, dar i-a răspuns calm:

– Nu.

Brianna n-a mai zis nimic, iar în cameră, cu excepția fâșâitului de la peria ce trecea prin părul lui Roger și a vântului ce vuia, s-a lăsat liniște. Cum s-o simți Jamie? s-a întreat brusc Roger. Va face asta? Va încerca să...? A alungat gândul, pentru că nu s-a simțit în stare să îl analizeze. A văzut, în schimb, o imagine a lui Claire, ieșind în lumina zorilor, având fața ca o mască umflată. Încă ea însăși, dar îndepărtată ca o planetă aflată pe o orbită ce duce spre adâncul spațiului – când ar putea reveni pentru a fi văzută din nou?

Aplecându-se să atingă morții, la îndemnul lui Jamie, să vadă care era prețul onoarei ei. Nu era vorba de posibilitatea de a fi rămas însărcinată, s-a gândit el brusc. Era frica, dar nu de asta. Frica lui Jamie că o va pierde, că va pleca, va dispărea într-un spațiu solitar fără el, decât dacă el reușea cumva s-o lege de el,

să o țină alături. Însă, Iisuse, ce risc își asuma cu o femeie atât de șocată și brutalizată, cum putea risca una ca asta?

Dar de ce să nu poată?

Brianna a lăsat jos peria, dar a rămas cu o mână pe capul lui, mângâindu-l. Știa și el frica asta – și-a amintit de prăpastia ce existase cândva între ei și de curajul pe care trebuise să îl dovedească ca să sară peste asta. Pentru amândoi. Probabil era și el oarecum laș, dar de genul acela.

– Brianna, a spus și a simțit nodul din gâttej, cicatricea lăsată de ștreang.

Ea a simțit dorința din glasul lui și s-a uitat la el când a ridicat capul, a dus o mână spre fața lui, iar Roger a prins-o, apăsându-i palma de obraz și plimbându-o peste el.

– Brianna... a spus el din nou.

– Ce? Ce e?

Era o voce șoptită, ca să nu trezească copilul, dar avea o nuanță de ardoare.

– Brianna, o să mă ascuți?

– Știi că da. Despre ce e vorba?

Și-a lipit corpul de-al lui, dorind să-l aline, iar el avea atâta nevoie de alinarea ei, încât ar fi vrut să o posede acolo, pe covorul din apropierea focului, de aceea și-a îngropat capul între sâni ei. Dar nu încă.

– Doar... Ascultă ce trebuie să spun. Iar apoi, pentru Dumnezeu, zi-mi că am procedat corect.

Spune-mi că încă mă iubești, voise să spună, dar nu a putut încă rosti cuvintele.

– Nu e nevoie să-mi spui nimic, a șoptit ea.

Avea ochii întunecați și delicați, încărcăți de iertarea pe care încă nu o merita. Iar undeva, dincolo de ei, a văzut altă pereche de ochi, privind spre el cu o uimire bețivită, înfricoșăți brusc în momentul în care el a ridicat brațul să dea lovitura ucigătoare.

– Da, a spus ea încet. Stinge lumânarea, te rog!

Nu în bucătărie, încă presărată de lucruri care stârneau emoții. Nu în camera medicală, cu amintirile ei tăioase. Jamie a ezitat, apoi a făcut semn din cap spre scară, ridicând o sprânceană. Am încuviințat și l-am urmat în dormitor.

Mi s-a părut familiar și straniu, așa cum arată locurile când stai departe de ele o vreme. Probabil că nasul meu spart a făcut ca mirosul să mi se pară ciudat; ori doar îmi imaginam că miros – rece și cumva stătut, deși totul era curat și ordonat. Jamie a plimbat vătraiul prin foc și lumina s-a intensificat, tremurând în dungi strălucitoare pe pereții din lemn, iar aroma de fum și rășină înfierbântată au ajutat să completeze senzația de gol din încăpere.

Niciunul dintre noi nu s-a uitat la pat. El a aprins lumânarea de pe lavoar, apoi a așezat două scaune aproape de fereastră și a deschis obloanele, lăsând aerul neliniștit al nopții să pătrundă în cameră. Adusesse două cupe din cositor; le-a umplut și le-a așezat pe pervazul lat, alături de sticle. Am rămas lângă ușă, urmărind pregătirile și simțindu-mă foarte ciudat. Trăiam sentimente bizar de contradictorii. Pe de o parte, parcă eram o străină. Nici măcar nu îmi puteam imagina și nici rechema un sentiment de alinare la atingerea lui. Trupul lui nu mai era prelungirea liniștitoare a trupului meu, ci ceva străin, inabordabil. În același timp, izbucniri alarmante de dorință carnală mi-au săgetat corpul pe neașteptate. Asta se întâmplase toată ziua. Nu semăna cu arderea lentă a dorinței obișnuite și nici cu scânteia instantanee a patimii. Nici măcar nu era senzația ciclică și irațională de dorință a pântecelui, de a mă împerechea, care ținea în întregime de corp. Era înspăimântător.

Jamie s-a aplecat să mai pună un lemn pe foc și aproape că m-am împleticit, pentru că parcă tot sângele îmi fugise din cap. Lumina lucea pe perișorii de pe brațele lui, pe adânciturile feței lui... Aveam o *poftă* devoratoare, care mă posedă, dar nu făcea parte din mine, și m-am îngrozit. Teamă de ea m-a făcut să evit atingerea lui mai mult decât sentimentul de înstrăinare.

– Englezoaico, te simți bine?

Observase expresia mea și se apropiase încruntându-se. Am ridicat o mână să-l opresc.

– Bine, am spus, simțindu-mă fără suflu și m-am grăbit să mă așez, pentru că mi se înmuiaseră genunchii și am luat o cană. Hai... noroc!

A ridicat sprâncenele, dar s-a așezat pe scaunul din fața mea.

– Noroc! a spus încet și și-a atins cana de a mea, moment în care am simțit mirosul dulceag și apăsător de vin.

Degetele de la mâini îmi erau reci, la fel și cele de la picioare, dar și vârful nasului. Dar asta s-a schimbat pe neașteptate. Încă o clipă, și probabil că aș fi ars de căldură, transpirând și înroșindu-mă. Însă în momentul acela îmi era frig și, atinsă de adierea ploii de afară, am tremurat. Aroma vinului a fost destul de puternică pentru a-mi atinge chiar și țesuturile afectate, iar dulceața lui a reprezentat o alinare pentru nervi și stomac. Am băut repede prima cană și mi-am mai turnat una, dorind nespuse să aștern un strat subțire de uitare între mine și realitate. Jamie băuse mai încet, dar și-a umplut cana odată cu mine. Încălzită de foc, lada din lemn de cedru pentru plăpumi împrăștia aroma ei obișnuită. Jamie s-a uitat repede la mine de câteva ori, dar fără un cuvânt. Tăcerea dintre noi nu era stânjenitoare, însă era *încărcată* de ceva. M-am gândit că trebuia să spun ceva. Dar ce? Am sorbit din cană, scormonindu-mi în minte după ceva potrivit. În cele din urmă, am întins încet o mână și i-am atins nasul, în locul în care crăpătura subțire, vindecată de mult, era albă.

– Nu mi-ai povestit cum de ți-ai spart nasul, i-am zis. Cine ți-a făcut asta?

– A, asta? Nimeni.

Atingându-și nasul oarecum conștient de fosta rană, a zâmbit.

– Am avut noroc, mi-a explicat că fisura a fost curată, fiindcă la vremea respectivă nu i-am acordat nici cea mai mică atenție.

– Te cred. Ai spus că...

Și m-am întrerupt brusc, pentru că mi-am amintit ce *spusese*. Când îl găsisem din nou, în tiparnița din Edinburgh, îl întrebasesem când și-l spărsese. Îmi

răspunsese: „*La vreo trei minute după ce te-am văzut ultima oară, englezoaico.*“
Așadar, înainte de Culloden, pe dealul stâncos din Scoția, sub inelului de pietre în picioare.

– Îmi pare rău, am răspuns molatic. Probabil că nici nu vrei să te gândești la asta, nu?

M-a prins de mâna liberă și a coborât ochii spre mine.

– Poți afla tot, mi-a șoptit și m-a privit direct în ochi. Tot. Tot ce am pățit. Dacă vrei și dacă ți-e de folos, îți povestesc.

– Vai, Doamne, Jamie! am replicat încet. Nu. Nu țin să știu. Tot ce vreau să aflu este cum ai reușit să treci prin asta. Cum de ești bine. Dar... am ezitat. Să-ți spun eu?

Adică ce am pățit și el a înțeles. Și-a mutat privirea, deși mi-a reținut mâna în ambele mâini, cuibărind-o și frecându-și o palmă de degetele mele aspre.

– Trebuie?

– Așa cred. Câteodată. Dar nu acum – decât dacă...

A clătinat din cap, dar tot nu s-a uitat la mine.

– Nu acum, a șoptit. Nu acum.

Mi-am retras mâna și am sorbit vinul rămas în cană, aspru, cald și aromat, având încă aroma pielitelor de la boabele de struguri. Nu mă mai simțeam înfierbântată și înfrigorată; acum eram caldă și mă simțeam recunoscătoare.

– Nasul, am spus și mi-am umplut din nou cana. Hai, spune-mi! Te rog!

A ridicat vag din umeri.

– Da, în fine. Doi soldați englezi, veniți să cerceteze în susul dealului, care nu se așteptau să descopere pe cineva, că niciunul nu avea muscheta încărcată.

Altfel, aș fi murit acolo, a povestit nepăsător și pe mine m-a apucat un tremur, dar nu din cauza frigului. M-au văzut, iar unul te-a zărit pe tine sus, pe culme.

A strigat și a dat să pornească după tine, de aceea m-am aruncat asupra lui.

Nu-mi păsa de ce se va întâmpla, atâta vreme cât te puteai îndepărta în siguranță, așa că l-am atacat fără să mă gândesc la altceva. Și i-am împlântat

pumnalul între coaste. Numai că am nimerit în cutia cu gloanțe, arma s-a înțepenit în ea și, în timp ce mă chinuiam să eliberez pumnalul, amicul lui s-a apropiat și m-a lovit cu patul muschetei peste față.

Mâna liberă i s-a strâns când a spus asta, parcă prinzând între degetele mânerul pumnalului de care își amintea. M-am crispat, știind exact ce simțise. Doar auzindu-i vorbele, am simțit că nasul îmi trepidează. Am fornăit și mi l-am atins atentă cu dosul palmei, după care mi-am mai turnat vin.

– Și cum ai scăpat?

– I-am smuls muscheta și i-am lovit pe amândoi până i-am ucis, a continuat aproape fără nicio intonație, însă pe un ton care mi-a făcut stomacul să tresalte îngrijorător.

Picăturile de sânge licărind în lumina zorilor pe perii de pe brațul lui erau o imagine prea proaspătă. Prea proaspăt era și subînțelesul de... ce să fi fost? Satisfacție? Brusc, m-am simțit prea neliniștită ca să rămân nemișcată. Cu câteva momente mai devreme mă simțisem atât de epuizată, încât credeam că oasele mi se vor topi; acum trebuia să mă mișc. M-am ridicat și m-am aplecat peste pervaz. Furtuna se apropia; vântul se întetise, părul proaspăt spălat îmi flutura, iar în depărtare am văzut licărul unor fulgere.

– Îmi pare rău, englezoaico, a spus Jamie îngrijorat. N-ar fi trebuit să-ți povestesc. Te-am supărat cumva?

– Dacă m-ai supărat? Nu, cu asta.

Am replicat ceva cam abrupt. De ce Dumnezeu îl întrebam despre nas? De ce acum, după ce se obișnuise să trăiască ignorând asta ani buni?

– Atunci, ce te deranjează? m-a întrebat el încet.

Mă deranja că vinul își făcuse datoria și mă anesteziase binișor, însă acum efectul se spulberase. Toate imaginile din noaptea precedentă îmi reveniseră în minte, transformate din alb-negru în color de afirmația simplă, foarte directă: *I-am smuls muscheta și i-am lovit pe amândoi până i-am ucis. Și ecoul nerostit: Eu ucid pentru ea.* Îmi venea să vărs. Dar am mai băut vin, fără ca măcar să îl

gust, înghițind cât de repede am putut. L-am auzit ca prin vis pe Jamie întrebându-mă ce mă deranjează și m-am răsucit, privindu-l furioasă.

– Ce mă deranjează – mă deranjează! Ce cuvânt ridicol! Ce mă face să turbez este că puteam fi oricine, orice – ceva cald, cu porțiuni moi pe care să le strângă între degete – , Doamne, dar pentru ei, n-am fost decât o *gaură!*

Am lovit cu pumnul în pervaz, apoi, înfuriată de bufnetul surd pe care l-am auzit, am ridicat cana, m-am întors și am aruncat-o de perete.

– Cu Jack Randall nu a fost la fel? am întrebat. El te cunoștea, nu? Te-a văzut când s-a folosit de trupul tău; nu ar fi fost același lucru, dacă ai fi fost oricine altcineva – el te-a vrut pe *tine*.

– Dumnezeule! Și crezi că a fost mai bine? a exclamat el și m-a privit cu ochi scoși din orbite.

Gâfâind ca să îmi recapăt suflul și încă amețită, am tăcut.

– Nu.

M-am lăsat pe scaun și am închis ochii, simțind că încăperea se învâртеște cu mine, și am văzut luminițe roșii în ochi.

– Nu. Nu cred. Jack Randall a fost un pervers perfect, un sociopat, dar ăștia, ăia – și am fluturat o mână, pentru că m-am simțit incapabilă să găsesc un cuvânt potrivit –, ăștia au fost bărbați.

Am rostit ultimul cuvânt cu un sentiment de ură, care mi-a fost chiar și mie clar.

– Bărbați, a repetat Jamie cu glas ciudat.

– Bărbați, am spus.

Am deschis ochii și l-am privit. Îmi simțeam ochii înfierbântați și m-am gândit că probabil luceau în roșu, ca ochii de oposum în lumina unei torțe.

– Am trecut printr-un război mondial, ce naiba? am șoptit veninos. Am pierdut un copil. Am pierdut doi soți. Am răbdat de foame cu o armată, am fost bătută și rănită, dominată, trădată, întemnițată și atacată. Și, la naiba, am supraviețuit!

Vocea îmi creștea și nu mi-o puteam stăpâni.

– Iar acum, am continuat, să fiu zdrobită pentru că niște indivizi nenorociți, patetici, care nu-și merită numele de bărbați, și-au vârât picioarușele lor urâte între picioarele mele și le-au fluturat?!

M-am sculat, am apucat de margini lavoarul și l-am ridicat, aruncându-l, făcând totul să zboare și să se lovească de perete, lighean, urcior și lumânare, care s-a stins imediat.

– Ei bine, nu voi fi zdrobită, am spus calm.

– Picioarușe urâte? a repetat el, părând foarte șocat.

– Nu era vorba de al tău, am explicat. Nu la el m-am referit. Al tău îmi cam place.

Apoi m-am așezat și am izbucnit în lacrimi.

Încet și delicat, Jamie m-a îmbrățișat. Nu am tresărit și nici n-am încercat să mă eliberez, ci mi-am apăsât capul de el, iar el mi-a netezit părul umed și încâlcit, prinzându-și degetele în masa lui.

– Iisuse, ești o femeie curajoasă! a murmurat el.

– Nu, am zis cu ochii închiși. Nu sunt.

I-am prins mâna și am dus-o spre buze, închizând în același timp ochii. Pe nevăzute, mi-am frecat gura chinuită de dosul degetelor lui. Erau umflate și zgâriate ca și ale mele; mi-am atins limba de carnea lui, am simțit gustul de săpun și praf, dar și pe cel de zgârieturi și răni, semne lăsate de oase și dinți spartți. Mi-am apăsât degetele pe venele de sub pielea încheieturilor și brațului, elastice și moi, și pe contururile solide ale oaselor de sub ele. Am simțit ramurile venoase, mi-am dorit să pătrund în fluxul lui sangvin, să călătoresc prin el, dizolvată și lipsită de trup, ca să-mi găsesc refugiul în camerele cu pereți groși ale inimii lui. Dar nu am putut. Mi-am plimbat o mână în susul mânecii lui, explorând, agățându-mă, reînvățând forma trupului lui. I-am atins părul dintre picioare și l-am mângâiat, surprinsă de senzația mătăsoasă și moale.

– Știi ceva? am spus. Nu cred că te-am atins acolo până acum.

– Nu cred, a răspuns cu un vag râs de emoție. Mi-aș fi amintit. Au!

În acel loc cu piele fină a izbucnit o dungă de piele de găină, de aceea mi-am apăsât fruntea de pieptul lui.

– Mai grav este că i-am *cunoscut*, am spus cu fața lipită de cămașa lui. Pe fiecare. Și îi voi ține minte. Și mă voi simți vinovată că au murit din cauza mea.

– Ba nu, s-a împotrivit el încet, dar foarte ferm. Au murit din cauza *mea*, englezoaico. Și din cauza ticăloșiei lor. Dacă vorbim despre vinovăție, ea le aparține. Lor sau mie.

– Nu doar ție, am completat, continuând să țin ochii închiși.

În încăpere era întuneric și mă simțeam liniștită. Mi-am auzit vocea, îndepărtată și clară și, vag, m-am întrebat de unde veneau cuvintele.

– Ești sânge din sângele meu, os din oasele mele. Așa ai spus. Ce faci mă apasă și pe mine.

– Atunci, fie ca jurământul tău să mă mântuiască și pe mine! a răspuns el în șoaptă.

M-a ridicat în picioare și m-a strâns în brațe, ca un croitor care înalță o bucată de mătase grea și fragilă – încet, cu degete lungi, fald cu fald. M-a purtat de-a latul dormitorului și m-a așezat cu blândețe pe pat, în lumina focului ce încă licărea.

Jamie dorise să fie gentil. Foarte gentil. Planificase totul cu grijă, calculând fiecare pas din lungul drum spre țintă. Claire era sfărâmată; trebuia să procedeze cu atenție, să nu se grăbească. Să aibă grijă să adune fragmentele destrămate din ea. Apoi a ajuns la ea și a descoperit că nu dorea blândețe și nici aprobare. Voia să fie totul direct. Scurt și violent. Dacă era sfâșiată, îl va săgeta cu unghiile, dezlănțuită ca un bețiv care are în mână o sticlă spartă. S-a luptat puțin, încercând să o țină strâns la piept și să o sărute tandru. Ea s-a zbătut ca un țipar în brațele lui și s-a rostogolit peste el, zvârcolindu-se și mușcându-l.

Crezuse că o va domoli – sau se vor domoli amândoi – cu vin. Știuse că ea își pierde orice inhibiție după ce bea ceva, însă pur și simplu nu își dăduse seama

ce inhibiții avea acum, a gândit el sumbru, încercând s-o prindă fără să-i provoace dureri. Dintre toți bărbații, el ar fi trebuit să știe. Nu era vorba de teamă, suferință sau durere, ci de furie.

Claire l-a zgâriat pe spinare și el a simțit zgârieturile provocate de unghiile rupte. Și s-a gândit vag că era bine – se zbătuse. Fusese ultimul lui gând; furia l-a cuprins în acel moment, o mânie și o dorință carnală ce a coborât asupra lui ca un tunet întunecat pe vârful unui munte în furtună, un nor ce a ascuns totul față de el și pe el față de tot ce exista, astfel că vechea familiaritate s-a pierdut, iar el a rămas singur, un străin în beznă. Probabil că o strânge de gât. Prin întuneric, a avut senzația de oase mici, dar parcă auzea și țipetele iepurilor uciși de mâna lui. S-a ridicat ca un vârtej, înecat de praf și sânge. Mânia îi fierbea și îi clocotea în boașe, de aceea a pătruns-o adânc. Pentru ca arsura lui să distrugă orice urmă lăsată de cel care îi intrasese în pântec, iar, dacă asta avea să îi pârjolească pe amândoi până la os, atunci asta era.

Când a revenit la realitate, stătea întins peste ea, apăsând-o cu toată greutatea, strivind-o de pat. Respira suspinat din plămâni; o strângea de brațe atât de tare, încât i-a simțit oasele ca pe niște bețe pe cale să se frângă. Se rătăcise. Nu mai era sigur unde i se sfârșea trupul. Minte i s-a zbatut un moment, temându-se că fusese tulburat cu totul – ba nu. A simțit o picătură rece pe un umăr și părțile împrăștiate ale ființei lui s-au adunat pe dată ca bilele dispersate de mercur, zguduindu-l și îngrozindu-l. Încă era unit cu ea. A vrut să sară ca o prepeliță speriată, însă a reușit să se miște încet, scoțându-și degetele unul câte unul din strânsoarea brațelor ei, ridicându-și corpul delicat, deși efortul i s-a părut imens, ca și cum avea greutatea unor luni și planete. Aproape că se așteptase să o vadă strivită și aplatizată, fără de viață pe cearșaf. Însă arcul elastic al coastelor ei se ridica și cobora liniștitor.

O altă picătură i-a căzut pe ceafă și a strâns din umeri, tresărind. Surprinsă de mișcarea lui, Claire a ridicat ochii, iar el i-a întâlnit privirea cu un șoc. Ea

împărtășea aceeași stare; șocul provocat când doi străini se întâlnesc goi. Ochii ei s-au mutat brusc de la ai lui, privind spre tavan.

– S-a spart acoperișul, a spus ea în șoaptă. A apărut o pată de umezeală.

Nici nu-și dăduse seama că ploua. În încăpere era întuneric, iar picăturile de ploaie duruiau pe acoperiș. Sunetul părea să vină din sângele lui, ca bubuiturile unei tobe în noapte sau ca bubuitul inimii lui în pădure. S-a cutremurat și, neștiind ce să facă, a sărutat-o pe frunte. Ea a ridicat brusc brațele ca o capcană și l-a reținut cu nesăț, trăgându-l peste ea, iar el a strâns-o tare, simțind că o lasă fără răsuflare, incapabil să îi dea drumul. S-a gândit vag la cele spuse de Brianna despre corpurile cerești uriașe care se roteau în spațiu, la lucrul numit atracție gravitațională – ce era grav în asta? Acum înțelegea bine: o forță atât de mare, încât să echilibreze un corp imens în aer rarefiat, nesprijinit – ori să faci două asemenea corpuri să se ciocnească, provocând o explozie distructivă și fum de stele.

O făcuse să sufere; avea urme pe brațe de la degetele lui. În cel mult o zi, ele se vor învineți. Semnele lăsate de ceilalți bărbați înfloreau negre și vineții, albastrui și gălbui, petale neclare prinse sub albul pielii ei. Coapsele și fesele lui erau încordate de efort și în spinare a simțit un junghi puternic, făcându-l să geamă și să se răsucescă spre a scăpa de durere. Avea pielea umedă. La fel era și a ei. S-au dezlipit unul de celălalt lent și cu regret.

Ochii ei umflați și învinețiți erau tulburi ca mierea albinelor sălbatice, la câțiva centimetri de ai lui.

– Cum te simți? a întrebat ea încet.

– Groaznic, a răspuns el cu o sinceritate deplină.

Era răgușit, ca și cum ar fi strigat mult. Doamne, probabil că era adevărat. Ea sângera din nou la gură și avea o pată roșiatică pe bărbie, iar el simțea gustul metalic de sânge în gură. Și-a dres glasul, dorind să-și ia ochii de la ai ei, dar nereușind. A frecat cu degetul mare pata de sânge și, cu stângăcie, a șters-o.

– Dar tu? a întrebat el, iar cuvintele i-au sunat hârâit în gâtlej. Tu cum te simți?

Ea se trăsesse puțin înapoi sub atingerea lui, dar rămăsese cu ochii în ochii lui. El a avut senzația că ea privește dincolo de el, prin el, apoi concentrarea privirii ei a revenit și s-a uitat direct la el, pentru prima oară de când o adusese acasă.

– În siguranță, a șoptit ea și a închis ochii.

A inspirat adânc și corpul i s-a destins imediat, moale și greu ca un iepure muribund. A prins-o în brațe ca și când ar fi vrut să o salveze de la înec, dar a simțit-o cum se scufundă în continuare. I-a venit să-i strige să nu plece, să nu îl lase singur. Ea s-a cufundat în adâncimile somnului și el a tânjit după ea, dorind să o vadă vindecată, temându-se de fuga ei, de aceea și-a aplecat capul, îngropându-și capul în părul și în parfumul ei.

Vântul a deschis obloanele cu un bufnet și, în întunericul de afară, căutându-și adăpost contra ploii, o bufniță a hăhăit, iar alta i-a răspuns. Apoi a plâns, dar fără să soată un sunet, încordându-și mușchii până la durere pentru a nu se cutremura și pentru ca ea să nu se trezească și să afle. A plâns cu răsuflarea hârâită și a udat perna de sub față. Apoi, extenuat, a rămas întins, prea departe de somn ca să-și amintească ce însemna el. Singura ușurare era micuța greutate fragilă care îi apăsa cald inima. Apoi ea și-a pus mâinile și pe corpul lui, lacrimile i s-au răcit pe față, iar albul ei a apărut ca zăpada ce se așterne tăcută peste ruine și sânge și aduce pace asupra lumii.

ÎN CAPTIVITATE

Era o dimineață caldă și liniștită, ultima din vara indiană. O ciocănitore bocănea în pădurea apropiată, iar în iarba înaltă de dincolo de casă insectele bâzâiau ca un polizor. Am coborât încet treptele, simțind că mi-o iau razna toate – și dorindu-mi să o ia –, deoarece mă durea tot corpul. Doamna Bug nu venise; probabil că nu se simțea bine. Ori poate nu știa prea bine cum să reacționeze sau ce să spună când mă va vedea. Am strâns din buze, lucru de care mi-am dat seama doar pentru că am simțit o durere în despicătura parțial vindecată a buzei.

M-am străduit să-mi relaxez fața și m-am apucat să fac cafea. Pe marginea raftului era un șir de furnici minuscule, negre și o mulțime dintre ele viermuiau pe cutia metalică în care țineam bucăți de zahăr. Le-am gonit lovindu-le hotărât cu șorțul și mi-am notat în minte să caut rădăcini de cerențel ca să fac un insecticid. Până și această hotărâre mărunță m-a făcut să mă simt imediat mai bine și mai sigură pe mine. De când Hodgepile și oamenii lui apăruseră la locul de făcut whisky, mă aflasem sub controlul total al cuiva, neputând să întreprind nimic. Era pentru prima oară în ultimele zile când puteam decide ce să fac. Mi se părea o libertate neprețuită.

Prea bine, m-am gândit. Ce să fac? Voi... voi bea cafea. Să mănânc o felie de pâine prăjită? Nu. M-am pipăit atent cu limba în gură; aveam câțiva dinți dislocați, iar mușchii bărbiei erau atât de sensibili, încât să mestec ceva serios era peste poate. Așadar doar cafea și, cât o voi bea, voi hotărî cum va arăta ziua mea. Încântată de plan, am pus deoparte cana simplă, din lemn și, cu un aer

ceremonios, am ales singura cană din porțelan, care avea și farfurioară, piese delicate, pictate cu violete, pe care mi le dăduse Jocasta.

Jamie întetise focul ceva mai devreme, așa că apa din ceainic fierbea; am luat atât cât să încălzesc vasul, l-am clătit și am deschis ușa din spate ca să arunc apa. Din fericire, mai întâi am privit afară. Ian stătea cu picioarele încrucișate pe veranda din spate, cu o piatră mică într-o mână și cu pumnalul în cealaltă.

– Bună dimineața, mătușică! a spus binedispus și a trecut lama pumnalului pe piatră, scoțând scrâșnete ascuțite și monotone, sunete pe care le auzisem și mai devreme. Te simți mai bine, da?

– Da, bine, l-am asigurat.

Neîncrezător, a ridicat o sprânceană și m-a măsurat.

– Mda, mai bine decât arăți, sper.

– Nu *chiar* atât de bine, am răspuns acră, iar el a râs.

A lăsat jos piatra și pumnalul și s-a ridicat în picioare. Era mult mai înalt decât mine; era înalt cât Jamie, dar mai slab. Moștenise suplețea și rezistența tatălui, precum și simțul umorului lui Ian cel bătrân, dar și duritatea lui. M-a prins de umeri, m-a întors spre razele de lumină și a strâns din buze în timp ce m-a examinat de aproape. Am clipit spre el imaginându-mi cum arătam. Încă nu avusesem curaj să mă văd în oglindă, dar știam că vânătăile trec de la negru și roșiatic la o gamă de albastrui, verzui și gălbui. Dacă adăugam la asta umflăturile, cojile negricioase de la buza spartă și mușcăturile pe care se formaseră cruste, sigur eram imaginea perfectă a sănătății. Cu ochii lui migdalați și plăcuți, Ian s-a uitat atent la fața mea, însă fără să fie surprins sau îndurerat. În cele din urmă, mi-a dat drumul și m-a bătut ușor cu palma pe umăr.

– Te faci bine, mătușico, a zis el. Tot tu ai rămas, nu?

– Da, am răspuns.

Și, pe neașteptate, m-au podidit lacrimile, curgându-mi pe obraji. Știam exact ce voise să spună și de ce – și era adevărat. Mă simțeam de parcă centrul

meu de greutate se transformase pe neașteptate în lichid, țâșnind nu din suferință, ci din ușurare. Încă *eram* eu. Fragilă, zdrobită, suferind dureri și temătoare, dar rămăsesem eu însămi. Abia după ce am recunoscut asta mi-am dat seama cât de mult mă temusem că nu voi mai fi astfel, că aș putea ieși din șoc schimbată în mod iremediabil și pierzând unele lucruri pentru totdeauna.

– Mă simt bine, l-am asigurat pe Ian, grăbindu-mă să îmi șterg ochii cu marginea șorțului. Doar puțin...

– Da, îmi dau seama, a răspuns el și mi-a luat vasul din mână, apoi a aruncat apa în iarba de pe potecă. E puțin ciudat, nu? Să te întorci.

Am luat vasul de la el, strângându-l de mână cu putere. El se întorsese de două ori din captivitate: salvat de pe ciudata proprietate a lui Geillis Duncan din Jamaica, apoi alegând exilul la tribul Mohawk. În acest timp ajunsese la maturitate și mă întrebam ce părți din el rămăseseră în urmă pe drum.

– Ian, vrei ceva pentru micul dejun? l-am întrebat, fornăind și ștergându-mi cu grijă nasul umflat.

– Sigur, a spus zâmbind. Du-te și stai jos, mătușico. Aduc eu ce trebuie.

L-am urmat înăuntru, am umplut ceainicul și l-am pus la fiert, după care m-am așezat la masă, având în spate razele de soare ce pătrundeau pe ușa deschisă, și l-am urmărit scotocind prin cămară. Parcă aveam mintea îmbibată, incapabilă să gândească, însă m-a cuprins treptat o stare de liniște, blândă ca lumina tremurătoare dintre crengile castanilor. Până și cele mai mici vibrații de ici și colo mi se păreau plăcute, o senzația de însănătoșire care se instala treptat.

Ian a întins pe masă alimente alese la întâmplare și s-a așezat în fața mea.

– E bine, mătușico? a întrebat din nou, ridicând o sprânceană, ca tatăl lui.

– Da. E ca și cum aș sta pe un balon de săpun. Nu-i așa?

Am aruncat o privire spre el cât am turnat cafeaua, dar el stătea cu ochii aplecați spre bucata de pâine pe care o ungea cu unt. Mi s-a părut că i-a apărut pe buze un zâmbet firav, dar nu am fost sigură.

– Ceva de genul, a murmurat.

Fierbințeala cafelei îmi încălzea mâinile prin peretele ceștii și aburii ei îmi atingeau ca o alinare membranele afectate de la nas. Parcă aș fi urlat ore în șir, dar nu îmi aminteam s-o fi făcut. Ori o făcusem, cu Jamie, noaptea trecută?

Chiar nu voiam să mă gândesc la ea; noaptea aceea făcea parte din senzația că stau pe un balon de săpun. Când mă treziseam, Jamie plecase și nu mi-am dat seama dacă asta mă bucura sau mă întrista. Ian nu a mai vorbit, ci a mâncat hărnic jumătate de pâine cu unt și miere, trei brișe cu stafide, două felii groase de șuncă și a băut un urcior de lapte. Mi-am dat seama că Jamie se ocupase de mulș; întotdeauna folosea cana albastră, iar domnul Wemyss, pe cea albă. Mă întrebam vag unde o fi domnul Wemyss – nu îl văzusem, iar casa părea pustie –, dar nu mă sinchiseam cu adevărat. Jamie le spusese amândurora să stea departe de casă o vreme, simțind că eu trebuia să rămân singură.

– Mai vrei cafea, mătușico?

După ce am făcut semn că da, s-a ridicat, a luat vasul și mi-a turnat o porție sănătoasă de whisky în ceașcă, după care a umplut-o cu cafea.

– Mama zicea tot timpul că face bine la ce te doare, a comentat el.

– Are dreptate. Tu nu vrei puțin?

A adulmecat aburii aromați, dar a clătinat din cap.

– Nu, cred că nu, mătușică. În dimineața asta trebuie să am mintea limpede.

– Serios? De ce?

Porridge-ul din vas nu era chiar de nouă zile, dar de trei sau patru era sigur. Desigur; nu avusese cine să-l mănânce. M-am uitat critic la cocoloșul tare ca cimentul care mi s-a lipit de lingură, apoi am socotit că era încă suficient de moale să mănânc și l-am scaldat în miere. Ian se chinuia să mestece o îmbucătură și a avut nevoie de câteva momente ca să înghită și să răspundă.

– Unchiul Jamie va pune unele întrebări, mi-a zis, aruncându-mi o privire prevăzătoare, după care a întins mâna după pâine.

– Ce vrea? am întrebat nedumerită, însă înainte să întreb mai mult, niște pași pe potecă au anunțat sosirea lui Fergus.

Arăta de parcă ar fi dormit în pădure – dar, la urma urmelor, m-am gândit eu, chiar asta făcuse. Or el arăta mai degrabă nedormit; bărbații abia dacă se opriseră pentru a se odihni când porniseră pe urmele bandei lui Hodgepile. Fergus se bărbierise, însă aspectul lui de obicei dichisit era în mare suferință și era tras la față, cu ochii umbriți.

– Milady, a murmurat el și, pe neașteptate, s-a aplecat să mă sărute pe obraz, punând o mână pe umărul meu. *Comment ça va?*

– *Très bien, merci*, i-am răspuns, zâmbind cu grijă. Ce fac Marsali și copiii? Și eroul nostru, Germain?

Pe drumul de întoarcere îl întrebasesm pe Jamie despre Marsali și el mă asigurase că era bine. Maimuța de Germain se urcase într-un copac când îi auzise pe oamenii lui Hodgepile apropiindu-se. Din locul acela înalt văzuse tot și, imediat ce respectivii plecaseră de acolo, coborâse, o târâse pe mama lui pe jumătate inconștientă departe de foc și alergase după ajutor.

– A, Germain, a spus, iar un zâmbet vag a îndepărtat o clipă umbrele provocate de oboseală. *Notre p'tit guerrier*⁴¹. Cică *Grandpère* i-a promis un pistol ca să îi împuște pe oamenii răi.

Grandpère vorbise probabil serios, m-am gândit eu.

Germain nu putea mânui o muschetă, pentru că era mai scund decât arma în sine – însă ar fi putut folosi un pistol. În starea mea de spirit din acele momente, faptul că Germain avea doar șase ani nu părea să prezinte prea mare importanță.

– Fergus, ai mâncat de dimineață?

Am împins castronul spre el.

– *Non. Merci.*

Și-a luat biscuiți reci, șuncă și cafea, dar am observat că mânca fără mare tragere de inimă. Am rămas tăcuți, sorbind din cafea și ascultând ciripitul păsărilor. Pitulici de Carolina își construiseră cuibul sub streășina casei și pitulicele adulte zburau înoace și încolo pe deasupra capetelor noastre.

Auzeam ciripitul ascuțit al puilor care cerșeau hrană și am văzut câteva rămurele și o coajă de ou pe podeaua din lemn a verandei. Erau pe punctul de a zbura. La țanc, înainte să vină vremea cu adevărat rece.

Coaja de ou cu pete cafenii mi-a adus aminte de *Monsieur l'Oeuf*. Da, asta voi face, am hotărât cu un vag sentiment de ușurare, pentru că aveam ceva clar de făcut. O voi vizita pe Marsali ceva mai târziu. Și probabil pe doamna Bug.

– Ai văzut-o pe doamna Bug în dimineața asta? am întrebat, întorcându-mă spre Ian.

Cabana lui – doar un fel de magazie cu acoperișul din crengi – se afla lângă a soților Bug; sigur trecuse pe lângă ea în drumul lui spre casa mare.

– A, da, mi-a răspuns, puțin surprins. Când am trecut pe acolo tocmai mătura. Mi-a oferit micul dejun, dar i-am zis că mănânc aici. Știam că unchiul Jamie are șuncă, nu?

A surâs și a ridicat în aer a patra felie de șuncă.

– Deci e sănătoasă? Mă gândeam că ar fi bolnavă; de obicei vine foarte devreme.

Ian a dat afirmativ din cap și a mușcat din șuncă.

– Da, cred că e ocupată, pentru că se ocupă de *ciomach*.

Senzația mea de bine s-a sfârșit ca ouăle de pitulice. *Ciomach* însemna „captiv“. În euforia mea, când nu gândeam prea limpede, reușisem cumva să uit de existența lui Lionel Brown.

Remarca lui Ian, cum că Jamie dorea să pună întrebări în dimineața aceea a ajuns brusc în contextul potrivit, iar prezența lui Fergus întărea ideea. Precum și pumnalul pe care și-l ascuțise Ian.

– Unde e Jamie? am întrebat cam pierit. L-ați văzut?

– A, da, a spus Ian surprins.

A înghițit, apoi a făcut un semn spre ușă cu bărbia:

– S-a dus la magazie ca să facă șindrila. Cică s-a făcut o gaură în acoperiș.

Nici n-a terminat bine de zis, că am și auzit ciocănituri de pe acoperiș. Desigur, m-am gândit. Mai întâi lucrurile care contează. Și, de fapt, am presupus că Lionel Brown nu putea ajunge nicăieri.

– Mă gândeam... N-ar fi bine să îl văd pe domnul Brown? am întrebat în timp ce înghițeam.

Ian și Fergus au schimbat priviri.

– Nu, mătușă, nu trebuie, a zis Ian foarte calm, dar pe un ton autoritar, cu care nu eram obișnuit.

– Ce Dumnezeu înseamnă asta?

– Milord a spus că nu trebuie să te amesteci, a vorbit Fergus apăsător, în timp ce turna încet o lingură de miere în cafea.

– Ce-a spus? am exclamat eu, incapabilă să cred una ca asta.

Niciunul dintre ei nu a vrut să se uite la mine, însă mi-au lăsat impresia că erau aliați, radiind un soi de rezistență încăpățânată. Știam că oricare dintre ei ar fi făcut ce le-aș fi cerut, numai să nu încalce ordinele lui Jamie. Dacă el considera că nu trebuia să îl consult pe Brown, nu aveam s-o fac cu ajutorul lui Ian sau al lui Fergus.

Mi-am lăsat lingura în bolul cu porridge.

– V-a spus din întâmplare *de ce* crede el că nu e cazul să-l vizitez pe domnul Brown? am întrebat eu calm, în acea situație încordată.

Amândoi au fost uimiți, apoi au schimbat încă o privire, de data asta mai lungă.

– Nu, milady, a răspuns Fergus, păstrând o voce neutră.

A urmat o scurtă tăcere, în care amândoi au analizat situația. Apoi Fergus s-a uitat la Ian, consultându-se cu el printr-o ridicare din umeri.

– Păi, înțelegi, mătușico, a spus Ian cu fereală, noi vrem să-l luăm la întrebări pe individ.

– Și vrem răspunsuri, a intervenit Fergus, cu ochii la lingurița pe care o învârtea în cana cu cafea.

– Iar după ce unchiul Jamie o să fie mulțumit că el ne-a zis tot ce poate...

Ian și-a așezat pumnalul proaspăt ascuțit pe masă, lângă farfurie. L-a ridicat și, cu un aer gânditor, a crestat un cârnat rece, care s-a despicat imediat, aruncând în aer aromă de salvie și usturoi. După aceea a ridicat privirea și s-a uitat în ochii mei. Și mi-am dat seama că probabil eu rămăsesem ce eram – Ian nu mai era cel pe care îl știam. Nicidecum.

– Deci îl omorâți? am întrebat, simțindu-mi buzele amorțite, în ciuda fierbințelii cafelei.

– A, da, a șoptit Fergus. Cred că da.

Și s-a uitat în ochii mei. Avea o privire mohorâtă și sumbră, iar ochii adânciți în orbite îi erau duri ca stâncile.

– El... păi... Nu el a fost, am zis eu. Imposibil. Își rupsese deja piciorul când...

Se părea că nu mai aveam aer ca să termin ce aveam de spus.

– ...și Marsali... Nu cred că el...

Expresia din ochii lui Ian s-a schimbat când a înțeles ce voiam să spun. A strâns o clipă din buze și a dat aprobator din cap.

– Foarte bine din partea lui! mi-a tăiat-o.

– Foarte bine, a repetat Fergus, dar cred că până la urmă n-are nicio importanță. I-am ucis pe ceilalți – el de ce să mai trăiască?

Și-a împins scaunul în spate, lăsându-și cafeaua nebăută.

– Vere, cred că plec, a adăugat.

– Da? Atunci, vin și eu.

Ian și-a împins farfuria în față și mi-a făcut semn:

– O să-i spui unchiului Jamie că am plecat acolo mai devreme?

Am încuviințat ușor și i-am urmărit plecând, dispărând unul după celălalt pe sub castanul mare, ale cărui crengi acopereau cărarea spre cabana soților Bug. Cu gesturi mecanice, m-am ridicat să curăț resturile de la dejunul improvizat. Nu eram chiar sigură că îmi păsa prea mult de domnul Brown. Pe de o parte,

dezaprobam din principiu tortura și uciderea cu sânge-rece. Pe de alta... deși era adevărat că Brown nu mă violase, nu mă bătuse și *încercase* să îl facă pe Hodgepile să mă elibereze – mai târziu, el fusese întru totul de acord cu uciderea mea. Și nu aveam nici cea mai vagă îndoială că m-ar fi înecat, dacă nu ar fi intervenit Tebbe. Nu, m-am gândit, în timp ce clăteam cana și o ștergeam cu șorțul, probabil că nu îmi păsa prea mult de soarta domnului Brown. Dar eram neliniștită și tulburată. Mi-am dat seama că, de fapt, era vorba de Ian și de Fergus. Și de Jamie. Realitatea era că, în toiul unei lupte, una era să ucizi și alta era să execuți pe cineva, ceea ce eu știam. Dar ei știau?

Ei bine, Jamie știa.

Și fie ca jurământul tău să mă mântuiască și pe mine! Asta îmi șoptise în noaptea dinainte. Era aproape ultimul lucru despre care îmi aminteam că mi-l spusese. Mda, în regulă; dar, în primul rând, eu aș fi preferat ca el să nu simtă nevoia de mântuire. În ceea ce îi privește pe Ian și pe Fergus...

La zece ani, Fergus participase la Bătălia de la Prestonpans. Încă țineam minte chipul micului orfan francez, mânjit de funingine și amețit de șoc și epuizare, privind spre mine, cocoțat pe un tun capturat. *Am ucis un soldat englez, madame*, îmi spusese atunci. *A căzut și l-am înțepat cu cuțitul.* Și pe Ian, la cincisprezece ani, plângând spășit pentru că ucisese din greșală un intrus în tiparnița lui Jamie. Doar Dumnezeu știe ce mai făcuse de atunci; nu vorbise niciodată despre asta. Am avut brusc o viziune cu cârligul lui Fergus, întunecat de la sânge, și cu Ian în întuneric. *Iar eu*, zisese el, ca un ecou al lui Jamie. *Euucid pentru ea.*

Era în anul 1773. Iar pe *19 aprilie, în 1775...* proiectilul care se auzise în întreaga lume era deja încărcat pe țevă. În cameră era cald, dar mă cutremuram. Pentru numele Domnului, credeam că îi pot apăra de ceva? Pe vreunul dintre ei?

Un bubuit venind dinspre acoperiș m-a făcut să tresar și să uit ce gândeam. Am ieșit afară și am ridicat privirea, ducând o mână streășină la ochi, ca să mi-i

feresc de razele soarelui de dimineată. Jamie stătea călare pe coama acoperișului, legănându-se peste o mână, pe care o ținea strânsă la pântec.

– Ce se-ntâmplă acolo? am strigat eu.

– Mi-a intrat o așchie, a venit răspunsul sec, rostit printre dinții încleștați.

Mi-a venit să râd, ca o mică ușurare, dar nu am făcut-o.

– Atunci, coboară. Ți-o scot eu.

– Dar n-am terminat!

– Nu-mi pasă! am spus, brusc înfuriată. Coboară imediat! Vreau să stăm de vorbă.

O pungă plină cu cuie a izbit iarba cu un zăngănit, urmată de bufnetul ciocanului. Așadar, mai întâi lucrurile importante.

Am presupus că era vorba de o țeapă. De fapt, era o țandără din lemn de cedru, de vreo cinci centimetri, care îi pătrunsesse sub unghia degetului mijlociu, până aproape de capătul primei falange.

– Iisuse Hristoase H. Roosevelt!

– Da, așa e, m-a aprobat el, puțin palid. Poți spune și așa.

Era prea scurtă pentru a o prinde între degete. L-am dus în camera medicală și am smuls țandăra cu un clește cât ai zice pește. Jamie a spus mai multe decât „pește“ – mai ales în franceză, o limbă foarte bogată în înjurături.

– O să pierzi unghia asta, l-am anunțat, în timp ce introduceam degetul vătămat într-un mic bol cu alcool diluat.

Sângele a înflorit precum cerneala din sepie.

– Ducă-se naibii unghia, a spus el, scrâșnind din dinți. Taie degetul cu totul și termină! Fir-ar!

– Chinezii le băgau – ba nu, presupun că încă fac asta, dacă mă gândesc bine – le bagă țandări de bambus sub unghii oamenilor pentru a-i face să vorbească.

– Iisuse! *Tu me casses les couilles*⁴²!

– Evident. Și asta este o tehnică eficientă, am răspuns, ridicându-i mâna din bol și înfășurând strâns degetul cu o fâșie de pânză. O puneai la încercare înainte de a o folosi împotriva lui Lionel Brown?

Mă străduiam să vorbesc detașat, cu ochii asupra mâinii lui. Îi simțeam privirea ațintită la mine, după care a pufnit.

– Pentru numele sfinților și arhanghelilor, ce ți-a spus Ian, englezoaico?

– Că vrei să-l iei la întrebări pe individ și să primești răspunsuri.

– Vreau răspunsuri și le voi obține, a răspuns el grăbit. Și?

– Ian și Fergus păreau să creadă la fel, că vei folosi orice mijloace, am zis cu o oarecare delicatețe. Și mi-au părut mai mult decât dornici să te ajute.

– Îmi închipui că da.

Durerea de la început mai scăzuse într-o câtva. A respirat mai profund și sângele i-a revenit în obraji.

– Fergus are tot dreptul. Soția lui a fost atacată.

– Ian mi s-a părut... am ezitat eu, căutând cuvântul potrivit. Păruse atât de calm, că mă îngrozise. Pe Roger nu l-ai chemat să ajute la... interogatoriu?

– Nu. Deocamdată. Roger Mac e un luptător bun, dar nu e genul care să înspăimânte pe cineva decât dacă e stârnit cu adevărat. Nu știe să înșele.

– În vreme ce tu, Ian și Fergus...

– Da, a replicat sec. Perfizi ca niște șerpi, așa suntem. E de ajuns să te uiți la Roger Mac ca să-ți dai seama că împreună se simt în siguranță, el și fata lui. Asta mă liniștește, a adăugat el. Să știi că lucrurile se vor îmbunătăți, adică.

Mi-am dat seama că încerca să schimbe subiectul, ceea ce nu era semn bun. Am pufnit scurt, dar asta m-a făcut să mă doară nasul.

– Și tu *nu* ești stârnit, asta vrei să-mi spui?

A scos un pufnet mult mai reușit decât al meu, dar nu mi-a răspuns. A aplecat capul într-o parte, urmărindu-mă cum desfac o bucată pătrată de pânză și o frec cu frunze uscate de tătăneasă. Nu știam cum să exprim ce mă tulbura, dar el înțelegea clar situația.

– O să-l ucizi? am întrebat fără menajamente, cu ochii la vasul cu miere.

Era din sticlă cafenie și lumina trecea prin el ca printr-o minge uriașă de ambră. Jamie mă urmărea nemișcat. Îi simțeam privirea curioasă, deși nu am ridicat ochii spre el.

– Cred că da, a răspuns el.

Au început să îmi tremure mâinile și le-am apăsat pe tăblia mesei ca să ascund asta.

– Nu astăzi, a continuat. Dacă-l omor, o fac așa cum se cuvine.

Nu eram convinsă că voiam să știu ce însemna asta, după părerea lui, dar el mi-a explicat.

– Dacă moare de mâna mea, o voi face la vedere, cu martori care știu adevărul, iar el să stea în picioare. Nu vreau să se spună că am ucis un om neajutorat, indiferent ce faptă a comis.

– Aha!

Mi-am înghițit nodul din gât, puțin îngreșată, și am luat puțină pudră de sclipeți ca să o adaug la alifia pe care o pregăteam. Avea un miros ușor astringent, care părea să mă ajute.

– Dar... s-ar putea să-l lași în viață?

– Probabil. Cred că aș putea cere o recompensă de la fratele lui, depinde.

– Știi ceva? Vorbești ca unchiul tău, Colum. El ar fi gândit la fel ca tine.

– Da? E un compliment, englezoaico?

– Cred că da.

– Mda, în fine, a spus el cu un aer gânditor, a bătut cu degetele rigide în tăblia mesei și s-a crispat vag în momentul în care asta a deranjat degetul rănit. Colum avea castel. Și oameni înarmați din clanul lui. Mie mi-ar fi greu să apăr casa de un atac.

– Asta înțelegi tu prin „a apăra“.

M-a îngrijorat gândul că oameni înarmați ne-ar putea ataca, fiindcă nu îmi trecuse prin minte, și mi-am dat seama că prevederea lui Jamie de a-l ține pe

Brown departe de casa noastră venea din dorința lui de a-mi cruța sensibilitățile.

– Între altele.

Am amestecat puțină miere cu ierburile mărunțite, apoi am pus un strop de grăsime de urs.

– Nu are niciun rost să-l predai autorităților pe Lionel Brown, nu? am întrebat, atentă la amestec.

– Care autorități, englezoaico? a răspuns el sec.

Bună întrebare! Ținutul acela din sălbăticie încă nu alcătuia și nici nu se alipise unui comitat, deși se făceau unele demersuri în acest scop. Să îl predea pe domnul Brown șerifului din cel mai apropiat comitat pentru a fi judecat? Ei bine, nu, probabil că nu era o idee bună. Brownsville se afla între granițele celui mai apropiat comitat, iar pe șeriful de acolo îl chema tot Brown.

Rămasă pe gânduri, mi-am mușcat buza. În momente de încordare încă eram înclinată să reacționez ca persoana ce eram – o englezoaică civilizată, obișnuită să mă bizui pe siguranța oferită de guvernare și lege. Da, de acord, Jamie avea dreptate; secolul XX prezenta pericolele lui, însă unele lucruri se îmbunătățiseră. Acum eram aproape în anul 1774, iar guvernul colonial evidenția deja fisuri și falii, semne clare ale prăbușirii ce va urma.

– L-am putea duce la Cross Creek.

Acolo era judecător de pace Farquard Campbell, prieten cu Jocasta Cameron, mătușa lui Jamie.

– Sau la New Bern, am adăugat.

Guvernatorul Martin și cea mai mare parte a membrilor Consiliului Regal erau la New Bern, la 480 de kilometri depărtare.

– Poate la Hillsborough?

Acolo se afla centrul Tribunalului Itinerant.

– Păi...

Reacția lui exprima un refuz clar de a pierde câteva săptămâni de muncă doar pentru a-l duce pe domnul Brown în fața vreunui dintre acele tribunale, plus că trebuia să încredințeze o chestiune de mare importanță unui sistem judiciar care nu inspira deloc încredere și în cele mai multe cazuri era corupt. Am ridicat privirea și i-am întâlnit ochii, ironici, dar mohorâți. Dacă eu reacționam ca un om din alt secol, Jamie rămânea ceea ce era.

Și era un moșier din Highland, obișnuit să respecte propriile legi și să poarte propriile războaie.

– Bine, dar... am început eu.

– Englezoaico, a replicat el blând, ce se întâmplă cu ceilalți?

Ceilalți. Am încremenit brusc în momentul în care mi-am adus aminte; o bandă de siluete întunecate, care putea să apară din pădure, cu soarele în spate. Însă grupul se despărțise, cu intenția de a se reuni la Brownsville peste trei zile – în realitate, chiar în acea zi. Deocamdată, probabil că în Brownsville nu știa nimeni ce se întâmplase, că Hodgepile și ai lui erau morți și că Lionel Brown era acum prizonier la Ridge. La cât de repede se răspândeau veștile în munți, avea să afle toată lumea în nici o săptămână.

Din pricina șocului, uitasem că mulți bandiți erau încă în libertate și, deși nu știam cine sunt, ei știau cine și unde eram. Își vor da seama că nu îi puteam identifica? Vor risca asta? Evident, indiferent că hotăra să îl lase în viață sau nu, Jamie nu voia să își asume riscul de a părăsi Ridge să-l escorteze pe Lionel Brown. Gândindu-mă la ceilalți, mi-am amintit ceva important. Probabil că nu era cel mai potrivit moment să aduc vorba, însă altul mai bun nu puteam găsi.

Făcându-mi curaj, am inspirat adânc:

– Jamie...

Tonul meu l-a făcut să uite orice alte gânduri; m-a privit, ridicând o sprânceană.

– Tre... trebuie să-ți spun ceva.

A pălit puțin, dar a întins imediat o mână spre mine și m-a prins de încheietură. A inspirat adânc, apoi a dat din cap.

– Da.

– Oh, am zis, dându-mi seama că el își închipuie că ajunsese brusc în punctul în care simțeam nevoia să îi povestesc amănuntele înfiorătoare ale experienței prin care trecusem. Nu, nu e vorba de asta. Nu tocmai.

L-am strâns de mână și i-am reținut-o cât i-am povestit de Donner.

– Altul, a spus el surprins. Încă unul?

– Altul, am confirmat. Problema e că... nu-mi amintesc să-l fi văzut mort.

Senzația bizară din zorii acelei zile mi-a revenit. Aveam amintiri foarte clare, dar atât de fragmentare, că nu aveau legătură cu imaginea întreagă. O ureche. Mi-am adus aminte o ureche, groasă, de forma unei cupe, ca o ciupercă de lemn. Era în cele mai minunate tonuri de violet, cafeniu și indigo, umbrite în spiralele sculptate ale părților interioare, aproape translucide la margini, perfecte în lumina unei raze de lună ce străbătea prin frunzele unui molid de Canada. Mi-am amintit atât de limpede urechea, încât aproape că am putut să pătrund în memorie și s-o ating, dar nu aveam idee a cui era. Părul care o acoperea era castaniu, negru, roșcat, drept, ondulat sau cărunț? Și fața... nu știam. Chiar dacă mă uitasem la ea, n-o văzusem.

Jamie mi-a aruncat o privire pătrunzătoare.

– Și crezi că probabil n-a fost ucis, da?

– Probabil.

Am înghițit gustul de praf, ace de pin și sânge și am inspirat aroma proaspătă și liniștitoare de lapte bătut.

– L-am avertizat, înțelegi? am continuat. I-am spus că vii și că nu trebuia să îl găsești cu mine. S-ar putea să fi fugit când ai atacat tabăra. Sigur, mi s-a părut laș. Dar nu am de unde să știu.

A dat din cap și a oftat apăsător.

– Poți să... Îți amintești? Ce părere ai? am întrebat șovăitor. Când mi-ai arătat morții, te-ai uitat la ei?

– Nu, a răspuns el încet. Nu mă uitam decât la tine.

Se uita fix la mâinile noastre împreunate. Le-a ridicat și m-a privit, cu ochi tulburați și cercetători. I-am luat mâna și mi-am lipit obrazul de degetele lui, închizând ochii o clipă.

– O să mă refac. Problema e... am zis, dar m-am oprit.

– Da?

– *Dacă* a fugit... unde crezi că s-a dus?

– La Brownsville, a răspuns el cu resemnare. Iar dacă s-a întâmplat asta, Richard Brown știe deja ce s-a ales de Hodgepile și oamenii lui și probabil că va crede că și fratele lui a murit.

– Vai!

Am înghițit în sec și am schimbat discret subiectul.

– De ce i-ai spus lui Ian că nu am voie să îl văd pe domnul Brown?

– N-am spus asta. Dar am socotit că ar fi mai bine să nu-l vezi, asta așa e.

– Deoarece?

– Deoarece ai făcut un jurământ, a răspuns el, oarecum surprins că nu am înțeles pe dată. Poți vedea un om rănit și să-l lași să sufere?

Alifia era gata. I-am desfășat degetul, care nu mai sângera, și am vârât cât mai mult unguent sub unghia vătămată.

– Probabil că nu, am spus, atentă la ce făceam. Dar de ce...?

– Dacă îl vindeci, îl îngrijești... iar apoi eu hotărâsc că trebuie să moară? m-a iscodit. Cum te-ai simți?

– Mda, ar fi cam neplăcut, am recunoscut, inspirând adânc ca să-mi revin.

Am înfășurat o fâșie subțire de pânză în jurul unghiei și am legat-o bine.

– Cu toate astea...

– Vrei să-l îngrijești? De ce? s-a interesat curios, nu înfuriat. Jurământul tău e chiar atât de puternic?

– Nu.

Am pus mâinile pe masă ca să mă sprijin, pentru că, brusc, mi-am simțit genunchii moi.

– Pentru că mă bucur că au murit toți, am șoptit, cu privirea plecată.

Aveam mâinile chinuite și cam băjbâiam cât lucrăm, deoarece degetele îmi erau încă umflate; aveam urme adânci pe încheieturi.

– Și sunt foarte...

Foarte cum? Foarte temătoare de bărbați, temătoare de mine însămi.

Îngrozită, ca să spun așa.

– Mi-e rușine, cumplit de rușine, am continuat și i-am aruncat o privire. Și urăsc asta.

A întins o mână spre mine și a așteptat. Știa că nu trebuia să mă atingă în acel moment; n-aș fi suportat. Nu i-am luat mâna, nu imediat, deși aș fi vrut. M-am întors și i-am vorbit rapid lui Adso, care apăruse pe masă și mă privea cu ochi verzi și limpezi.

– Dacă... mă tot gândesc... Dacă ar fi să-l văd, ca să-l ajut. O, Iisuse, *nu* vreau, deloc! Dar, dacă aș reuși... să îl ajut într-un fel, am ridicat privirea, simțindu-mă bântuită. Să îndrept ceva...

– Pentru că ești fericită că au murit toți ceilalți și pentru că-l vrei și pe el mort? mi-a sugerat Jamie.

Am dat din cap ca și cum ar fi dispărut o greutate fără ca eu să rostesc ceva. Nu mi-am amintit când îl prinsesem de mână, dar acum ea era între degetele mele. Sângele de sub unghie trecuse prin bandajul proaspăt, însă el nu l-a luat în seamă.

– Chiar *vrei* să-l ucizi? am întrebat.

M-a privit îndelung, după care a răspuns foarte încet:

– A, sigur. Dar deocamdată viața lui este o garanție pentru viața ta. Pentru noi toți, probabil. De aceea va trăi. Deocamdată. Dar îl voi lua la întrebări și voi obține răspunsuri.

După plecarea lui, am rămas în camera medicală câțva timp. Ieșind treptat din starea de șoc, mă simțisem în siguranță, înconjurată de casă și prieteni, aproape de Jamie. Acum trebuia să înfrunt ideea că nimic nu e sigur – nici eu, nici casa, nici prietenii – și cu siguranță nici Jamie.

– La urma urmei, nimic nu e niciodată sigur, nu, scoțianule? am comentat cu voce tare și am râs încet.

Așa slăbită cum eram, asta m-a făcut să mă simt mai bine. M-am ridicat și, brusc hotărâtă, m-am apucat să fac curățenie în dulapuri, aliniind sticlutele în ordinea mărimii, îndepărtând bucățele de ierburi, aruncând soluții care se alteraseră sau arătau suspect. Voisem să merg în vizită la Marsali, dar Fergus îmi spusese la dejun că Jamie o trimisese cu copiii și Lizzie să stea la familia McGillivray, unde va fi îngrijită și se va simți în siguranță. Dacă siguranța ținea de numărul oamenilor, atunci casa aceea era sigură.

Așezată lângă pârâul Woolam, casa familiei McGillivray era lângă atelierul dogarului Ronnie Sinclair și adăpostea oameni amabili, printre care nu numai Robin și Ute McGillivray, fiul lor, Manfred, și fiica lor, Senga, ci și Ronnie, care locuia cu ei. Familiei numeroase i se adăugau din când în când Heinrich Strasse, logodnicul Sengăi, și rudele lui de origine germană din Salem, plus Inga și Hilda, soții, copiii lor și rudele soților lor. Dacă îi puneam la socoteală pe bărbații care se strângeau zilnic în atelierul lui Ronnie, loc de popas convenabil pe drumul spre Moara Woolam, probabil că nimeni nu îi va băga în seamă pe Marsali și pe copiii ei în mulțime. Cu siguranță că nimeni nu va îndrăzni să le facă vreun rău acolo. Dar dacă mă duceam să o vizitez...

Tactul și delicatețea highlanderilor erau una. Ospitalitatea și curiozitatea lor erau însă altceva. Dacă rămâneam cuminte acasă, probabil că eram lăsată în pace – măcar o vreme. Dacă puneam piciorul aproape de casa McGillivray... M-am albit la față gândindu-mă la asta și am hotărât imediat că poate o voi vizita a doua zi pe Marsali. Ori în următoarea. Jamie mă asigurase că se simțea bine, fiind doar șocată și plină de vânățai.

Casa stătea liniștită de jur împrejurul meu. Fără centrală termică, ventilatoare, țevăraie și frigidere. Nu tu fâșâit de la lumina de veghe, nu tu zumzet de compresoare. Doar câte un scârțâit al unei grinzi sau al unei scânduri de podea sau câte un zumzet de viespe care își face cuibul sub o streășină. M-am uitat la ordinea camerei mele medicale – șiruri sclipitoare de borcane și sticlute, săculețe din pânză cu arorut și mănunchiuri de levănțică, coada-șoricelului și rozmarin atârând din tavan. Sticla cu eter, scânteind în razele soarelui. Adso stătea ghemuit pe blat, cu coada înfășurată în jurul picioarelor și cu ochii pe jumătate închiși, torcând mulțumit. *Acasă*. Am simțit un fior coborându-mi pe șira spinării. Nu voiam decât să fiu singură, în siguranță și singură, în casa mea. În siguranță. Mai aveam o zi, probabil două în care casa va fi în siguranță. Iar după aceea...

Mi-am dat seama că rămăsesem neclintită câteva momente, privind în gol spre o cutie de fructe galbene de mătrăgună, rotunde și lucioase ca niște bile. Foarte otrăvitoare, provocând o moarte lentă și dureroasă. Am ridicat ochii spre sticla cu eter – cu acțiune rapidă și mântuitoare. Dacă Jamie hotăra să îlucidă pe Lionel Brown... Dar nu. În văzul lumii, în picioare în fața martorilor. Am închis cutia încet și am pus-o înapoi pe raft.

Iar după aceea?

Tot timpul erau lucruri de făcut, dar nimic presant, nimeni nu cerea să fie hrănit, îmbrăcat sau îngrijit. Simțindu-mă foarte ciudat, am rătăcit prin casă o vreme și într-un sfârșit m-am dus în biroul lui Jamie, unde am scotocit printre cărțile de pe raft, alegând în cele din urmă *Tom Jones* de Henry Fielding. Nici nu mai țineam minte de când nu mai citisem un roman. Și încă la lumina zilei! Simțindu-mă poznașă, m-am așezat lângă fereastra deschisă din camera medicală și am pătruns hotărâtă într-o lume departe de a mea.

Am pierdut noțiunea timpului, mișcându-mă doar pentru a goni de pe pagini insecte ce pătrundeau pe fereastră sau pentru a-l mângâia pe cap pe Adso, când se lipea de mine. Când și când, prin minte îmi treceau gânduri

legate de Jamie și Lionel Brown, dar le alungam ca pe cicadele și musculițele care, apărând pe fereastră, îmi aterizau pe pagini. Orice se întâmpla în cabana soților Bug, se întâmplase sau se va întâmpla, pur și simplu nu mă puteam gândi la asta. În timp ce citeam, în jurul meu s-a format încă un balon de săpun, în care domnea o neclintire absolută.

Soarele coborâse pe jumătate când am simțit primele semne de foame. În timp ce mă frecaam la frunte, am ridicat privirea, întrebându-mă vag dacă mai rămăsese șuncă. Deodată am văzut un bărbat în fața ușii camerei mele medicale. Am scos un țipăt și am sărit în picioare, făcând cartea lui Henry Fielding să zboare cât acolo.

– Iertare, doamnă! a spus bâlbâit Thomas Christie, părând la fel de surprins ca și mine. Nu știam că nu m-ați auzit.

– Nu... Citeam.

Am făcut un gest ridicol spre cartea de pe podea. Inima îmi bătea cu putere, iar sângele îmi alerga încoace și încolo, aparent la întâmplare, astfel că fața mi se îmbujorase, urechile îmi vuiau și aveam furnicături în mâini, lucruri pe care nu le puteam controla.

El a-a aplecat și a ridicat volumul, netezindu-i coperta cu gesturile atente ale cuiva care prețuia cărțile, deși era foarte uzată, având pe copertă urme de la pahare sau sticle cu fundul umed care fuseseră așezate pe ea. Jamie o căpătase de la proprietarul unei spelunci din Cross Creek drept plată parțială pentru un transport de lemne. I-o lăsase un client în urmă cu câteva luni.

– Nu aveți pe nimeni care să vă poarte de grijă? a întrebat el, încruntându-se în timp ce se uita în jur. Să v-o trimit pe fiica mea?

– Nu. Nu am nevoie de nimeni. Mă simt bine. Dar tu? l-am întrebat imediat, ca să nu mai exprim alte griji.

Cu ochii aproape de claviculele mele, a așezat cartea pe masă și a întins în față mâna dreaptă, care era bandajată cu o cârpă.

– Vă cer iertare, doamnă. Nu vă deranjam, numai că...

Eu desfăceam deja bandajul. Incizia de la mâna dreaptă se deschisese – probabil în timpul luptei cu bandiții, mi-am dat seama, simțind în același timp o strângere de inimă. Rana în sine nu era o problemă gravă, însă intrase pământ în ea și marginile erau înroșite și desfăcute, niște suprafețe iritate, acoperite de o peliculă subțire de puroi.

– Ar fi trebuit să vii imediat, i-am spus oftând, dar nu pe un ton de reproș.

Știam prea bine de ce nu o făcuse și, în realitate, nici nu aș fi fost în stare să mă ocup de el.

A ridicat din umeri, dar nu s-a deranjat să îmi răspundă. L-am rugat să se așeze și m-am dus după cele trebuincioase. Din fericire, mai aveam ceva din alifia pe care o pregătisem pentru rana lui Jamie. Alifia, o spălare rapidă cu alcool, un bandaj curat... Cu buzele strânse de concentrare, el întorcea încet paginile din *Tom Jones*. Evident, Henry Fielding putea fi un anestezic pentru ce făceam eu; nu era nevoie să aduc Biblia.

– Citești romane? l-am întrebat, nedorind să fiu nepoliticoasă, ci doar surprinsă că ar manifesta interes pentru ceva atât de frivol.

– Da. Adică... da, a ezitat el.

A inspirat foarte adânc în momentul în care i-am afundat mâna în bol, care conținea doar apă, chlorogalum⁴³ și foarte puțin alcool, apoi a expirat cu un oftat.

– Ai citit *Tom Jones*? l-am întrebat, doar ca să fac conversație care să îl relaxeze.

– Nu tocmai, dar știu povestea. Soția mea...

S-a oprit brusc. Nu mai vorbise până atunci despre soția lui; am presupus că simpla ușurare că nu simțise nicio durere îl făcuse vorbăreț. Părea că și-a dat seama că trebuie să încheie propoziția, de aceea a continuat, fără tragere de inimă:

– Soția mea... Ea citea romane.

– Da? am murmurat, pregătindu-mă să trec la curățare. Și îi plăceau?

– Cred că da.

Am detectat ceva ciudat în vocea lui, ceea ce m-a făcut să ridic ochii de la ce făceam. Roșind, mi-a surprins privirea și a privit în altă parte.

– Pe vremea aceea nu îngăduiam cititul de romane. Atunci.

A tăcut un moment, ținându-și mâna nemișcată. Apoi a spus brusc:

– I-am ars cărțile.

Acest răspuns mi-a depășit așteptările.

– Probabil că nu a fost încântată, am răspuns blând, iar el s-a uitat la mine mirat, ca și cum întrebarea despre reacția soției lui era atât de neimportantă, încât nu merita nicio reacție.

– A... Ce te-a făcut să-ți schimbi părerea? l-am întrebat, concentrată la mizeria pe care o extrăgeam din rană cu cleștele.

Așchii și bucăți de coajă. Oare ce făcuse? Mânuiuse o bătă, probabil, o creangă de copac? Am inspirat adânc și am continuat operațiunea, ca să nu mă gândesc la cadavrele din luminiș.

Și-a mișcat picioarele, agitat; acum avea dureri.

– Eu... la Ardsmuir...

– Poftim? Ai citit în închisoare?

– Nu. Acolo nu aveam cărți.

A inspirat îndelung, s-a uitat iute la mine, apoi în altă parte, ațintindu-și ochii spre un colț al camerei, unde un păianjen întreprinzător profitase de absența temporară a doamnei Bug pentru a-și țese pânza.

– De fapt, n-am citit romanul. Însă domnul Fraser le spunea povestea lui celorlalți prizonieri. Are o memorie foarte bună, a adăugat el, oarecum ranchiunos.

– Adevărat, am murmurat eu. Nu o să te cos. Ar fi mai bine ca rana să se vindece de la sine. Îmi pare rău, cicatricea nu va fi prea curată, am adăugat cu regret, dar rana se va vindeca bine.

I-am uns-o cu alifie și i-am strâns cât de bine am putut marginile, fără să întrerup circulația sângelui. Bree făcuse niște experimente cu bandajele adezive și reușise ceva folositor cu niște mici forme sub formă de fluture, făcute din pânză apretată și rășină de pin.

– Așadar ți-a plăcut Tom Jones? l-am întrebat, revenind la subiect. Nu cred că ți s-a părut un personaj admirabil. Nu era un exemplu de moralitate.

– Nu, a răspuns el fără înconjur. Dar mi-am dat seama că literatura – a pronunțat cuvântul precaut, ca și cum ar fi reprezentat o primejdie – nu este, așa cum credeam eu atunci, doar un îndemn la lenevie și închipuiri rele.

– A, deci nu e? am replicat eu amuzată, dar străduindu-mă să nu zâmbesc din cauza buzei. După părerea ta, care sunt calitățile care o salvează?

– Păi, ce să zic? a ridicat din sprâncene, gânditor. Mi s-a părut deosebit. E o evadare, asta e sigur. Și genul ăsta de evadare nu face niciun rău, e limpede, m-a asigurat el. Deși e de preferat să cauți mântuirea în rugăciune...

– Da, sigur, am murmurat eu.

– Dar, dincolo de asta... îi unea pe oameni. Nu e de crezut că asemenea oameni – highlanderii, fermierii – aveau o compasiune pentru... astfel de situații și persoane.

A arătat cu mâna liberă spre carte, făcând aluzie la persoane precum moșierul Allworthy și lady Bellaston, am presupus.

– Dar discutau cu orele, în timp ce trudeam, și se întrebau de ce Northerton se purtase într-un fel anume cu domnișoara Western și dacă ei s-ar fi purtat la fel.

Amintindu-și ceva, fața i s-a luminat puțin.

– Și, invariabil, a continuat, cineva clătina din cap și spunea: „Eu n-am fost tratat în felul ăsta!” Răbda de foame, de frig, era plin de bube, departe de familie și cămin, și totuși se bucura că nu suferise niciodată asemenea necazuri ca ființele acelea imaginare!

Apoi chiar a zâmbit, clătinând îngândurat din cap, și mi s-a părut că zâmbetul îl făcea să arate mai bine. Terminasem bandajul și i-am pus mâna pe masă.

– Mulțumesc, am zis încet.

A tresărit.

– Poftim? Pentru ce?

– Presupun că rana asta e urmarea bătăliei la care ai participat pentru mine, am explicat. I-am atins mâna ușor.

– Eu... în fine.

– Ți mulțumesc, i-am spus eu, inspirând adânc.

– O! Eu...

A părut profund surprins și foarte stânjenit. Și-a împins scaunul în spate și s-a ridicat fâstâcit. Și eu la fel.

– Trebuie să-ți ungi rana în fiecare zi cu alifie din asta, l-am anunțat, revenind la tonul profesional. O să mai fac. Vii s-o iei sau o trimiți pe Malva.

A dat din cap, dar nu a rostit nimic, semn că epuizase doza de sociabilitate pe ziua aceea. Am observat că totuși a zăbovit cu ochii pe coperta cărții și, dintr-un îndemn lăuntric, i-am oferit-o.

– Vrei să ți-o împrumut? Ar fi bine să o citești singur. Sunt convins că Jamie nu își amintea toate amănuntele.

– Oh!

A părut surprins și, încruntându-se, a strâns din buze, ca și cum ar fi bănuit că e victima unei capcane. Însă după ce am insistat a luat-o, ridicând-o cu o expresie de curiozitate reprimată, care m-a făcut să mă întreb oare de când nu mai citise altceva decât Biblia. Mi-a mulțumit cu un gest din cap, și-a pus pălăria și s-a întors să plece. Dintr-un impuls de moment, l-am întrebat:

– I-ai cerut iertare soției vreodată?

Asta a fost o greșală din partea mea. Pe chip i-a apărut o expresie rece, iar ochii i-au rămas ficși ca ai unui șarpe.

– Nu, mi-a tăiat-o.

O clipă am crezut că va pune volumul înapoi pe masă, fără să plece cu el. Dar a strâns din buze, l-a așezat mai bine sub braț și a plecat fără să își ia rămas-bun.

„Micul nostru războinic“ – în lb. fr. în orig. (n. tr.).

„Mă strângi de boașe!“ – în lb. fr. în orig. (n. tr.).

Plantă tipică pentru zona estică a Statelor Unite, cunoscută pentru proprietățile ei antiseptice.

ÎN PAT

Nu a mai venit nimeni. Când s-a întunecat, am început să mă simt agitată, tresărind la orice zgomot, privind cercetător spre umbrele adânci de sub castani, căutând oameni care pândeau sau lucruri și mai rele. Mă gândeam că ar trebui să gătesc ceva, pentru că Jamie și Ian sigur vor veni la cină. Ori poate să cobor până la cabană, să stau cu Roger și Bree. Dar îmi repugna ideea de a trebui să mă arăt politicoasă, chiar dacă aș fi observat bune intenții, și, cum încă nu avusesem curaj să mă privesc în oglindă, eram convinsă că Jemmy se va speria când mă va vedea ori îmi va pune o sumedenie de întrebări. Nu voiam să fiu silită să îi explic ce mi se întâmplase. Eram aproape convinsă că Jamie îi spusese Briannei să stea deoparte o vreme și asta era bine. Încă nu eram în stare să mă prefac că aș fi bine. Deocamdată.

Agitându-mă fără rost prin bucătărie, ridicam lucruri și apoi le puneam la loc. Am deschis sertarele dulapului și le-am închis, după care l-am redeschis pe al doilea, cel în care Jamie își ținea pistoalele. Dispăruseră aproape toate. Rămăseseră doar cel poleit, care nu trăgea drept, plus câteva gloanțe și un corn minuscul pentru praf de pușcă, din cele care însoțesc pistoalele elegante de duel. Cu mâini tremurânde, l-am încărcat și am turnat puțin praf de pușcă în tigăiță.

Ceva mai târziu, când s-a deschis ușa din spate, stăteam la masă având în față *Don Quijote*, și, ținând pistolul cu ambele mâini, l-am îndreptat într-acolo.

Ian a încremenit.

– Mătușă, n-o să nimerești pe nimeni cu pistolul de la o asemenea distanță, mi-a spus calm, după care a intrat.

– Dar alții nu știu asta, nu?

Am așezat cu grijă pistolul pe masă. Aveam palmele umede și mă dureau degetele. Înțelegând, Ian a dat din cap și s-a așezat.

– Unde-i Jamie?

– Se spală. Mătușă, ți-e bine?

S-a uitat la mine în trecut, dar cu atenție, ca să-mi evalueze starea.

– Nu, dar o să mă simt mai bine. Și... domnul Brown? V-a spus ceva?

Ian a scos un sunet de dispreț.

– A fost cât pe ce să se scape pe el când unchiul Jamie și-a scos pumnalul de la brâu ca să-și curețe unghiile. Nu l-am atins, mătușă, nu-ți face griji!

Apoi a sosit Jamie, proaspăt bărbierit, cu pielea rece și îmborsătată de apa din puț, ud la tâmpile. Arăta obosit de moarte, pentru că ridurile i se adânciseră și ochii îi erau încercănați. Dar umbrele s-au mai risipit când a văzut pistolul.

– E-n regulă, *a nighean*, a spus el încet, atingându-mă pe umăr când s-a așezat alături. Am pus câțiva oameni să vegheze casa, pentru orice eventualitate. Deși nu mă aștept la necazuri în următoarele zile.

– Puteai să-mi zici și mie, am suspinat eu.

Surprins, mi-a aruncat o privire.

– Am crezut c-o să-ți dai seama, englezoaico. Doar nu-ți închipuiai că o să te las fără apărare!

Incapabilă să vorbesc, am clătinat din cap. Dacă aș fi fost în stare să gândesc logic, sigur nu mi-aș fi închipuit așa ceva. Așa se făcea că după-amiază fusesem într-o inutilă stare de groază, închipuindu-mi și amintindu-mi tot felul de lucruri.

– Iartă-mă! mi-a șoptit, apoi și-a lăsat mâna rece peste a mea. Nu te-aș fi lăsat singură. M-am gândit că...

Am clătinat din cap, dar am pus cealaltă mână peste a lui și am apăsat-o.

– Nu, ai avut dreptate, n-aș fi suportat tovarășia nimănui, în afară de a lui Sancho Panza.

Ridicând din sprâncene, s-a uitat la carte, apoi la mine. Cartea era în spaniolă, limbă pe care nu o vorbeam.

– Ei, limba se apropie de franceză și oricum știu povestea, am explicat eu.

Am inspirat adânc, bucurându-mă atât cât se putea de căldura focului, de licărul lumânării și de prezența celor doi bărbați masivi, solizi, pragmatici și – cel puțin în aparență – imperturbabili.

– Mătușico, ai ceva de mâncare? m-a întrebat Ian, ridicându-se să caute.

Cum nu aveam poftă de mâncare și eram prea încordată ca să mă concentrez la ceva, nu mâncasem de seară și nici nu pregătisem cina, însă întotdeauna se găsea ceva în cămară, astfel că, fără multă agitație, Jamie și Ian au terminat în scurt timp ce mai rămăsese din plăcinta rece, din carne de potârniche, câteva ouă fierte tari, o farfurie de legume murate și jumătate de pâine, pe care au tăiat-o felii și au prăjit-o pe foc, ținându-le înfipte în furculițe, ungându-le cu unt și dându-mi-le într-un fel care nu admitea proteste. Pâinea caldă cu unt a fost grozav de reconfortantă, chiar ciugulită cu greu din cauza fălcii care mă durea. După ce m-am îndestulat, m-am mai calmat și i-am întrebat ce aflaseră de la Lionel Brown.

– A dat toată vina pe Hodgpile, mi-a povestit Jamie, punând legume murate pe o bucată de plăcintă. Era și normal.

– Nu l-ai cunoscut pe Arvin Hodgpile, am răspuns și am simțit un fior rece. Adică... n-ați vorbit cu el.

Jamie mi-a aruncat o privire tăioasă, dar nu a insistat, lăsându-l în schimb pe Ian să spună versiunea lui Lionel Brown despre evenimente. Totul începuse cu el și Richard, fratele lui, care înființaseră Comitetul de Siguranță. Acesta, susținea el, avea menirea de a aduce servicii publice, nimic mai mult. Jamie a pufnit când a auzit, dar nu l-a întrerupt pe Ian.

În respectivul comitet intraseră mai toți bărbații din Brownsville, iar cei mai mulți proprietari și micii fermieri rămăseseră deoparte. Până aici, toate bune. Comitetul se ocupase de o serie de chestiuni minore, făcând dreptate în cazuri

de atac, furt și altele asemenea, iar dacă oamenii lui își însușiseră câte un porc sau o căprioară drept plată pentru osteneală, nu existaseră prea multe plângeri.

– Încă există resentimente față de Reglementare, a spus Ian, încruntându-se în timp ce își tăia încă o felie de pâine. Brownii nu s-au alăturat. Nici nu era nevoie, pentru că vărul lor e șerif, iar jumătate din judecătorii tribunalului sunt din neamul Brown sau sunt căsătoriți cu unii din neamul Brown.

Cu alte cuvinte, corupția era în floare.

Mișcarea de reglementare era încă apreciată în zonele rurale, chiar dacă principalii ei conducători, ca Hermon Husband și James Hunter, părăsiseră comitatul. După incidentele de la Alamance, cei mai mulți reglementatori deveniseră mai precauți cu exprimarea părerilor, dar câteva familii de reglementatori, care locuiau în apropiere de Brownsville, își exprimau pe față nemulțumirile față de influența clanului Brown în politica și afacerile locale.

– Tige O'Brian a fost unul dintre ei? am întrebat, simțind că untul mi se coagulează în stomac, devenind un ghem mic și tare.

Jamie îmi povestise ce se întâmplase cu familia O'Brian și-i văzusem chipul lui Roger când se întorsese de acolo.

Jamie a dat din cap, fără să ridice ochii de la bucata de plăcintă.

– Și apoi apare Arvin Hodgepile, a zis și a mușcat sălbatic din plăcintă.

După ce scăpase elegant de restricțiile serviciului militar din armata britanică prefăcându-se că a murit în incendiul de la depozitul din Cross Creek, își câștigase existența în diferite moduri dezgustătoare. Și, cum apa are obiceiul de a-și păstra nivelul, sfârșise prin a alcătui o mică bandă de oameni care gândeau ca el. Banda își începuse treaba destul de simplu, jefuindu-i pe cei apăruți în cale, atacând taverne și așa mai departe. Însă așa ceva atrage atenția și, cum unii polițiști, șerifi, Comitete de Siguranță și alți oameni porniseră pe urmele ei, banda se retrăsese din piemont, unde începuse, și se instalase în munți, unde erau așezări și gospodării izolate. Pe de altă parte, își ucidea victimele pentru a elimina posibilitatea de a fi identificată și urmărită.

– Ori pe cele mai multe victime, a murmurat Ian.

S-a uitat la oul din mână, mâncat pe jumătate, apoi l-a așezat în farfurie.

În cariera lui în armată, la Cross Creek, Hodgepile avusese legături cu o serie de negustori de pe râu și cu contrabandiști de pe coastă. Unii se ocupau de blănuri, iar alții de orice le putea aduce profit.

– Și s-a gândit că fetele, femeile și băieții aduc mai mult profit decât orice altceva, a comentat Jamie inspirând adânc, cu excepția whisky-ului, probabil.

A ridicat un colț al gurii, dar nu ca zâmbet.

– Domnul Brown al nostru susține că n-are nimic de-a face cu asta, a adăugat Ian pe un ton cinic. Și nici fratele lui sau comitetul lor.

– Dar cum de s-au amestecat frații Brown cu banda lui Hodgepile? am întrebat eu. Și ce au făcut cu răpiții?

Răspunsul la prima întrebare a fost că se întâmplase după sfârșitul nefericit al unui jaf nereușit.

– Mai ții minte casa lui Aaron Beardsley?

– Da, am spus, strâmbând din nas când mi-am amintit cocina nenorocită, după care am scos un țipăt slab și am bătut din palme.

Jamie s-a uitat repede la mine și a înfipt altă felie de pâine în furculiță.

– Ei bine, asta e, a continuat el, ignorându-mi protestul, sugerându-i că mă ghiftuisem, frații Brown au luat-o, desigur, când au adoptat copila. Au curățat-o, au mobilat-o și au început să o folosească drept punct comercial.

Cei din triburile Cherokee și Catawba se obișnuiseră să meargă acolo – deși era un loc oribil – pe vremea când Aaron Beardsley era negustor și continuaseră să facă afaceri cu noua conducere, un aranjament benefic și profitabil pentru toată lumea.

– Lucru pe care Hodgepile l-a înțeles imediat, a intervenit Ian.

Membrii bandei lui, folosind metode directe de a face afaceri, merseseră acolo, împușcaseră perechea care locuia acolo și jefuiseră locul sistematic. Din fericire, la sosirea bandei, fiica lor se aflase în hambar, așa că se furișase călare

pe un catâr și gonise spre Brownsville să ceară ajutor. Tot din fericire, întâlnise pe drum oameni ai Comitetului de Siguranță, care se întorceau de la nu se știe ce treabă, și îi adusesse înapoi la timp pentru a se confrunta cu tâlharii. Apoi a urmat ceea ce în altă epocă s-a numit impas mexican⁴⁴. Brownii au înconjurat casa. Însă Hodgpile o avea pe Alicia Beardsley Brown, fetița de doi ani, care deținea de drept casa și care fusese adoptată de Browni după moartea presupusului ei tată.

Hodgpile avea suficientă hrană și muniție în punctul comercial cât să reziste unui asediu săptămâni întregi, iar Brownii nu țineau să incendieze prețioasa lor proprietate ca să îl alunge de acolo sau să riște viața fetiței, dacă ar fi atacat în forță. După o zi sau două în care s-au făcut schimburi jalnice de focuri, iar membrii comitetului au început să protesteze pentru că erau siliți să înnopteze în pădure, un drapel de pace s-a fluturat pe fereastra de sus a casei, iar Richard Brown s-a dus înăuntru să negocieze cu Hodgpile. Urmarea a fost un fel de fuziune precaută. Banda lui Hodgpile va continua să acționeze, ferindu-se să atace așezările protejate de Browni, dar va aduce roadele incursiunilor la punctul comercial, unde puteau fi date cu profituri substanțiale, din care banda lui Hodgpile se alegea cu o cotă generoasă.

– Profituri, am spus, acceptând de la Jamie încă o felie de pâine caldă cu unt. Te referi la captivi?

– Câteodată, a răspuns și a strâns din buze când a turnat cidru într-o cană pe care mi-a întins-o. Și în funcție de locul în care se găseau. Când luat captivi din munți, unii erau vânduți indienilor prin intermediul punctului comercial. Cei pe care îi prindeau în piemont erau vânduți piraților de pe râu sau erau duși pe coastă pentru a fi vânduți în Indii – de acolo se obținea prețul cel mai bun, nu? Un băiat de paisprezece ani le aducea cel puțin o sută de lire.

Mi-am simțit buzele amortite, și nu din cauza cidrului.

– Și de când se desfășoară operațiunile astea? am întrebat îngrozită. Câți au fost? Copii, tineri, tinere, toți acei oameni smulși din căminele lor și vânduți cu

sânge-rece în sclavie. Neavând pe nimeni care să îi caute. Chiar dacă ar fi evadat vreunul, nu avea unde să se întoarcă.

Jamie a oftat. Arăta nespus de obosit.

– Brown nu știe, a șoptit Ian. Zice... Zice că nu are niciun amestec.

– Pe naiba! am replicat, izbucnirea de furie alungând un moment sentimentul de oroare. *A fost* cu Hodgepile când au venit aici. Știa că voiau să ne ia whisky-ul. Și sigur a mai mers cu ei când... când au făcut alte grozăvii.

Jamie a dat aprobator din cap.

– Susține că a încercat să-i împiedice să te ia prizonieră.

– Da, am răspuns imediat. Dar apoi a vrut să îi convingă să măucidă, ca să nu spun că el venise cu ei. Și după aceea a vrut să mă înece, ticălosul! Nu cred că v-a spus și asta.

– Nu, n-a spus.

Ian a schimbat o privire cu Jamie și am văzut între ei o înțelegere nerostită. Era posibil ca vorbele mele să fi pecetluit soarta lui Lionel Brown. Dacă așa stăteau lucrurile, nu eram convinsă că trebuia să mă simt vinovată.

– Ce... Ce vreți să faceți cu el? i-am întrebat.

– O să-l spânzur, a răspuns Jamie după o pauză. Dar mai vreau răspunsuri la niște întrebări. Și trebuie să mă gândesc cum să mă ocup mai bine de asta. Nu-ți face griji, englezoaico! N-o să-l mai vezi vreodată.

După aceea s-a ridicat și s-a întins, iar încheieturile i-au pocnit, după care și-a încordat mușchii și s-a așezat cu un oftat. Mi-a dat o mână și m-a ajutat să mă ridic.

– Du-te la culcare, englezoaico, și vin și eu curând. Trebuie să stau puțin de vorbă cu Ian.

Pâinea prăjită cu unt, cidrul și discuția mă făcuseră să mă simt mai bine o vreme. Eram atât de obosită, încât aproape că m-am târât pe scară și m-am văzut silită să mă așez pe pat, legănându-mă de somn, sperând că voi găsi

destulă putere ca să mă dezbrac. După câteva momente, am observat că Jamie apăruse în ușă.

– Ce e? am întrebat nesigură.

– Habar n-am. Vrei să rămân cu tine la noapte? a întrebat el timid. Dacă te odihnești mai bine singură, mă pot culca în patul lui Joseph. Ori, dacă vrei, mă culc aproape de tine, pe podea.

– Oh, am făcut eu cu un aer absent, încercând să analizez soluțiile. Nu. Rămâi! Dormi cu mine. Măcar poți încălzi patul, i-am zis și am reușit să arborez pe față ceva ce aducea a zâmbet.

Pe față i-a apărut scurtă vreme o expresie aparte, care m-a făcut să clipesc, convinsă că nu o mai văzusem până atunci. O văzusem, totuși: era ceva între stânjeneală și amuzament, dincolo de ea fiind aceea pe care ar fi avut-o, dacă ar fi mers la moarte, resemnare eroică.

– Ce *Dumnezeu* ați făcut acolo? am întrebat, suficient de surprinsă ca să fiu scoasă din starea de somnolență.

Stânjeneala a învins; lui i s-au înroșit vârful urechilor și roșeața a devenit vizibilă și pe obraji, chiar și în lumina slabă a lumânării pe care o așezasem pe masă.

– Nu voiam să-ți spun, a mormăit el, evitând să mă privească în ochi. I-am pus pe Ian și Roger Mac să jure că vor păstra secretul.

– O, au fost tăcuți ca mormântul, l-am asigurat.

Însă acea afirmație explica probabil expresia ciudată de pe fața lui Roger în ultima vreme.

– Ce se întâmplă?

Jamie a oftat și a frecat podeaua cu marginea ghetei.

– Ei, în fine. E vorba de Tsisqua, înțelegi? El a vrut să fie ospitalier prima oară, dar după ce Ian i-a zis... Ei bine, nu a fost cel mai potrivit lucru pe care-l putea spune, doar că... Și data următoare când am fost acolo a apărut o altă pereche de femei, iar când am încercat să le gonesc ele au spus că Pasăre zisese

că e o onoare pentru jurământul meu, pentru că la ce bun un jurământ care nu mă costa nimic să-l respect? Și să mă ia naiba dacă știu ce a vrut să spună cu asta, ori își închipuie că o să cedez și o să aibă un avantaj asupra mea, sau că îi voi aduce puștile pe care le vrea ca să pun capăt, într-un fel sau altul, isprăvii ăsteia – ori poate se distrează pe seama mea? Ian a zis că nu-și dă seama despre ce e vorba și dacă el...

– Jamie, am întrebat, despre ce vorbești?

A furișat o privire spre mine, după care s-a uitat în altă parte.

– A... despre femei despuiate, a răspuns el grăbit și s-a înroșit ca un copil.

L-am privit fix un moment. Urechile încă îmi țiuiau slab, dar nu aveam probleme de auz. Am împuns cu degetul spre el – cu grijă, pentru că degetele îmi erau încă umflate și dureroase.

– Tu, am vorbit eu măsurat, vino aici chiar acum! Așază-te acolo – am arătat spre pat, alături de mine – și povestește-mi clar și *exact* ce ai făcut.

S-a supus și peste cinci minute stăteam lată pe pat și râdeam în hohote, gemând din cauza durerilor provocate de coastele fisurate, cu lacrimi care îmi curgeau nestăvilite peste tâmpile și îmi reintrau în ochi.

– Doamne, Doamne, Doamne! am spus gâfâind. Nu suport, chiar nu sunt în stare. Ajută-mă să mă ridic!

Am întins o mână, am icnit de durere când degetele lui m-au strâns de încheietura lacerată, dar am reușit până la urmă să mă ridic, m-am aplecat ținând o pernă prinsă de talie, pe care o strângeam mai tare ori de câte ori mă podidea câte un acces de râs.

– Mă bucur că ți se pare amuzant, englezoaico! a comentat Jamie foarte sec.

Își revenise și el într-o oarecare măsură, deși fața îi rămăsese tot îmbujorată.

– Sigur nu ai devenit isterică?

– Nu, nicidecum, am fornăit eu pe nas, ștergându-mă la ochi cu o batistă umedă, apoi am pufnit cu o veselie incontrollabilă: O! Vai, ce mă doare!

Oftând, mi-a turnat într-o cană apă din clondirul aflat pe noptieră și mi-a ținut-o ca să beau. Era rece, dar cam stătută. Cred că era acolo încă dinainte ca eu să...

– Gata! am spus, făcând semn că nu mai voiam să beau și mi-am șters cu mare atenție buzele. Ajunge.

Am respirat superficial, simțind că ritmul inimii scade.

– Mda. Deci așa. Bine măcar că acum știu de ce ai venit din satele cherokee într-o stare atât de...

Îmi venea să râd iar și m-am aplecat, gemând ca să mă stăpânesc.

– Vai, Iisuse H. Roosevelt Hristoase! Și eu, care credeam că te gândiseși la mine, de erai atât de pornit.

Apoi a pufnit și el în răs, dar mai ușor. A pus cana jos, s-a ridicat și a tras pilota. S-a uitat la mine cu ochi limpezi și sinceri.

– Claire, a zis blând, *tu ai fost și vei fi mereu*. Treci în pat și stinge lumânarea! După ce închid obloanele, sting focul și blochez ușa, vin să te încălzesc.

– Ucide-mă!

Ochii lui Randall sclipeau de la febră.

– *Ucide-mă! a repetat el. Asta mi-e dorința.*

Tresărind, Jamie s-a trezit auzind cuvintele răsunându-i în minte, văzând ochii, părul lipit de țeastă din cauza ploii, fața lui Randall, udă ca a unui înecat.

Și-a trecut o mână peste față, surprins să își descopere pielea uscată, iar barba doar o idee crescută. Senzația de umezeală, de piele moartă care îl mânca după ce își răsese perciunii, era încă atât de puternică, încât s-a sculat din pat și, mișcându-se tăcut, din instinct, s-a dus la fereastră, unde lumina lunii trecea prin crăpăturile din obloane. A turnat puțină apă în lighean, l-a mutat sub o rază de lună și s-a uitat în ea, ca să scape de senzația persistentă că era altcineva, în alt loc. Chipul din apă nu mai era un oval fără trăsături, ci bărbierit, iar părul îi curgea liber peste umeri, nu legat pentru bătălie. Și totuși, i s-a părut a fi fața unui necunoscut.

Tulburat, a lăsat apa din vas și, după un moment, a pășit ușor spre pat.

Ea dormea. Nici nu se gândise la ea când se trezise, însă acum, văzând-o, a devenit lucid. Chipul pe care îl cunoștea, chiar lovit și umflat. Și-a lăsat o mână pe căpătâiul patului, liniștindu-se când a simțit lemnul rezistent. Câteodată, când se trezea, visul îl domina și simțea că lumea reală devine fantomatică, neclară în jurul lui. Câteodată se temea că devenise o fantomă.

Însă cearșafurile erau reci ca pielea lui, iar căldura radiată de Claire era o garanție. A atins-o, iar ea s-a rostogolit, s-a ghemuit cu spatele spre el ca să fie luată în brațe și, cu un ușor geamăt de mulțumire, și-a lipit fundul rotund și tare de el.

Ea a adormit imediat; de fapt, nici nu se trezise cu adevărat. El a simțit dorința de a o trezi, de a o face să îi vorbească, doar ca să fie sigur că îl vedea și îl auzea. Dar s-a mulțumit să o țină strâns în brațe și, peste capul ei a urmărit ușa, ca și cum s-ar fi putut deschide și în cadrul ei ar fi putut apărea Jack Randall, șiroind de apă.

„Ucide-mă!“, spusese el. „Asta mi-e dorința.“

Inima îi bătea rar, răsunând ca un ecou în urechea apăsată de pernă. În unele nopți, adormea ascultând acel ritm, calmat de duduitul monoton al cărnii. Alteori, ca acum, auzea tăcerea mortală între bătăile de inimă, acea tăcere care îi așteaptă răbdătoare pe toți oamenii.

Trăsese velințele în sus, însă acum le-a lăsat la loc, astfel încât Claire era acoperită, însă spatele lui a rămas dezgolit, expus la răcoarea din cameră, astfel încât să nu alunece cald în somn și să riște revenirea în vis. Ca să lase somnul să lupte pentru el în frig și, în cele din urmă, să îl smulgă din prăpastia conștienței, aducându-l în uitarea întunecată.

Asta, pentru că nu dorea să afle ce voise să spună Randall.

Confruntare în care niciuna dintre părți nu are șanse de reușită, situația rămânând nesoluționată până la intervenția unui terț (n. tr.).

SPÂNZURĂTOAREA AR FI O PEDEAPSĂ PREA BLÂNDĂ

În dimineața următoare, doamna Bug a revenit în bucătărie, unde aerul era încins de mirosurile de la gătit. Arăta ca de obicei și, în afară de o scurtă privire la fața mea și o mică exclamație, nu părea dispusă să facă alte comentarii. Fie era mai sensibilă decât credeam, fie Jamie discutase că ea mai devreme.

– Poftim, *a muirninn*, ia cât e cald!

Mi-a pus o porție de carne tocată de curcan pe farfurie și, cu îndemânare, a adăugat deasupra un ou prăjit.

Am dat din cap în semn de mulțumire și am ridicat furculița, nu tocmai entuziasmată. Falca mă durea atât de tare, că mestecatul era o treabă lentă și chinuitoare. Am mâncat oul destul de ușor, dar mirosul de ceapă prăjită mi s-a părut foarte puternic și uleios în nări. Am luat o bucată de cartof și am strivit-o de cerul gurii cu limba, în loc să o mestec, apoi am înghițit cu puțină cafea.

Mai mult pentru a-mi distrage atenția de la cum mă simțeam decât pentru că voiam cu adevărat să știu, am întrebat:

– Cum se simte domnul Brown în dimineața asta?

Ea a strâns din buze și a trântit o spatulă cu cartofi prăjiți de parcă ar fi fost creierul lui Brown.

– Nu chiar atât de rău cum s-ar cuveni, a răspuns. Spânzurătoarea ar fi o pedeapsă prea blândă pentru el, fiindcă e o baligă nenorocită, plină de viermi.

Am scuipat bucata de cartof pe care mă chinuiam să o mărunțesc și m-am grăbit să iau încă o înghițitură de cafea. A ajuns în stomac și mi-a urcat înapoi

pe esofag. Am împins bancheta în spate și am fugit spre ușă, ajungând afară la vreme ca să vărs în tufa de mure cafea și ou.

Mi-am dat vag seama că doamna Bug se agita neliniștită în ușă și i-am făcut semn cu mâna să mă lase în pace. Ea a ezitat un moment, dar a intrat în casă, iar eu m-am îndreptat de spate și am pornit spre puț. Gustul de cafea și de fiere îmi rămăsese în gură, iar nasul mă ustura îngrozitor. Parcă mi-ar fi sângerat iar nasul, dar când m-am pipăit ușor am constatat că nu era așa. Cu grijă, mi-am clătit gura cu apă și am scăpat într-o clipă de gustul neplăcut, dar nu am reușit să alung senzația de panică ce mă cuprinsese după ce mi se făcuse greață.

Brusc, am trăit senzația clară și bizară că nu mai am piele. Picioarele îmi tremurau, de aceea, fără să-mi pese de așchiile de pe ea, m-am așezat pe buturuga pe care făceam surcele.

Nu pot, m-am gândit. Pur și simplu nu pot.

Neavând suficientă voință să mă ridic, am rămas pe butuc. Mi-am simțit pântecul cât se poate de precis. O greutate mică, rotundă de la baza abdomenului, care părea ușor umflat și foarte sensibil.

Nimic, m-am gândit cu toată hotărârea de care eram în stare. Era foarte normal. Întotdeauna aveam senzația asta într-un anumit moment al ciclului. Și după ce făcuserăm eu și Jamie... nici nu era de mirare că încă eram conștientă de propriul trup. De acord, n-o făcuserăm în noaptea dinainte; nu voisem decât să fiu ținută în brațe. Amintindu-mi mărturisirea lui, mi-a scăpat un mic hohot de râs. M-a durut, de aceea m-am prins de coaste, dar m-am simțit mai bine.

– Ei, la naiba cu toate! am exclamat și m-am ridicat. Am de lucru.

Hotărâtă, mi-am luat coșul și cuțitul, i-am spus doamnei Bug că plec și am pornit spre casa familiei Christie.

Voi examina mâna lui Tom, apoi o voi invita pe Malva să mă însoțească pentru a căuta rădăcini de ginseng și alte plante folositoare pe care le-am putea găsi. Era o elevă silitoare, cu spirit de observație și cu o memorie bună în

materie de plante. Și voiam să o învăț să prepare colonii de penicilină. Va fi liniștitor pentru mine să scormonesc printr-o movilă de gunoaie mucegăite și umede. Am ignorat ușoara greață stârnită de acest gând și am ridicat fața plină de vântăi spre soarele dimineții.

Și nu-mi va păsa de ce intenționa Jamie să îi facă lui Lionel Brown.

ÎN CARE DOAMNA BUG IA FRÂIELE

Până în dimineața următoare mi-am mai revenit. Stomacul se liniștise și mă simțeam mai rezistentă emoțional, ceea ce era bine, pentru că se uitase de avertismentele lui Jamie, care îi ceruse doamnei Bug să aibă grijă de mine. Nu mai aveam dureri atât de mari, iar mâinile îmi funcționau aproape normal, dar încă eram crâncen de obosită și era o ușurare să urc picioarele pe banchetă și să mi se ofere cafea – ceaiul se împuținase și nu prea erau șanse de a găsi decât peste câțiva ani – și budincă de orez cu stafide.

– Și sunteți foarte sigură că fața dumneavoastră va arăta la fel ca înainte? m-a întrebat doamna Bug, întinzându-mi o brioșă caldă cu unt și miere, timp în care se uita suspicioasă la mine, cu buzele strânse.

Aș fi dorit să o întreb cum arăta fața mea acum, dar eram foarte convinsă că nu vreau să aud răspunsul. Așa că m-am mulțumit să spun scurt „Da” și am mai cerut cafea.

– Știu o femeie din Kirkcaldy care a fost lovită în față de o vacă, a povestit ea, continuând să se uite critic la mine în timp ce îmi punea cafea. Și-a pierdut dinții din față, sărmana, și i-a rămas nasul strâmb, uite *așa*. Drept ilustrare, folosind degetul arătător, și-a împins nasul mic și rotunjor într-o parte și a ridicat în același timp buza de sus ca să sugereze lipsa dinților.

Mi-am atins cu fereală rădăcina nasului, care rămăsese drept, deși încă era umflat.

– Și mai știu un anume William McCrea din Balgownie, care a luptat la Sheriffsuir cu Arch al meu. A nimerit în calea unei sulițe engleze, care i-a

retezat jumătate din falcă și mare parte din nas! Arch spunea că i se vedeau gâtlejul și cutia în care-i creierul, dar a supraviețuit. Mai mult cu terci, a adăugat ea. Și cu whisky.

– Bună idee! am replicat, punând pe masă brișoșa din care ciugulisem. Cred că-mi pun și eu puțin.

Luându-mi cana, am evadat cât am putut de repede pe hol, mergând spre camera medicală, urmată de vorbele doamnei Bug, care povestea despre Dominic Mulroney, un irlandez care se lovise de ușa unei biserici din Edinburgh, fiind foarte treaz în acel moment... Am închis ușa, am deschis fereastra și am aruncat afară restul de cafea, apoi am scos sticla cu whisky de pe raft și am umplut-o până la buză.

Voisem să o întreb pe doamna Bug despre starea sănătății lui Lionel Brown, dar... asta putea să mai aștepte. Am constatat că mâinile îmi tremurau din nou și a trebuit să le apăs un moment pe tăblia mesei pentru a destinde nervii, ca să pot duce cana la buze. Am inspirat adânc și am luat o gură de whisky. Apoi încă una. Da, era mai bine.

Mici valuri de panică nejustificată încă mă luau pe nepregătite. În acea dimineață nu avusesem probleme și speram că ele vor dispărea. Dar se vedea treaba că încă nu scăpasem de ele. Am sorbit din whisky, mi-am șters sudoarea rece de pe tâmpile și am privit în jur ca să fac ceva folositor. În ziua precedentă, împreună cu Malva, pregătisem o cultură pentru a obține penicilină și făcusem tincturi proaspete de tătăneasă și viorele și alifie din gențiană. Am sfârșit prin a răsfoi încet registrul de cazuri, sorbind din cană și oprindu-mă la pagini cu cazuri oribile de complicații provocate de naștere.

Îmi dădeam seama de ce fac, dar nu mă puteam abține. *Nu* eram însărcinată. Și totuși, îmi simțeam pântecul sensibil, inflammat și toată ființa îmi era răvășită.

A, exista o însemnare interesantă: unul dintre cazurile descrise de Daniel Rawlings, o sclavă de culoare, de vârstă medie, care suferise o fistulă recto-vaginală ce o făcea să piardă constant un firicel de materii fecale prin vagin.

Asemenea fistule erau provocate de contracțiile din timpul nașterii și erau mai obișnuite la femeile foarte tinere, la care efortul presupus de un travaliu prelungit cauza astfel de rupturi, sau la femeile mai vârstnice, la care țesuturile deveneau mai puțin elastice. Desigur, la cele din urmă trauma putea să fie însoțită de colapsarea completă a perineului, așa că uterul și uretra, posibil chiar și anusul, atârnau prin peretele pelvian.

– Ce noroc pe mine că nu sunt însărcinată! am spus cu voce tare, închizând registrul cu un pocnet.

Probabil că voi mai face o încercare să citesc din *Don Quijote*.

Una peste alta, am simțit o mare ușurare când, cu puțin înainte de amiază, Malva Christie a bătut la ușă.

Mi-a aruncat o privire, dar, ca și în ziua dinainte, mi-a acceptat înfățișarea fără să comenteze.

– Cum mai e mâna tatălui tău? am întrebat-o.

– O, e bine, doamnă, mi-a răspuns ea repede. M-am uitat după ce mi-ați spus, dar n-am văzut dungii roșietice, nici puroi, ci doar o ușoară roșeață acolo unde a fost tăiată pielea. L-am pus să-și miște degetele, a adăugat și în obraji i-au apărut gropițe. La început n-a vrut și s-a purtat de parcă vâram ghimpi în el, dar până la urmă a făcut-o.

– O, bravo! am răspuns și am bătut-o pe umăr, iar ea a roșit de plăcere. Pentru asta meriți un biscuit cu miere, am adăugat, pentru că în ultima oră simțisem delicioasa aromă de aluat copt venind pe hol dinspre bucătărie. Hai cu mine!

Când am intrat pe hol și ne-am întors spre bucătărie, am auzit în urma noastră niște sunete ciudate. Un soi de târșâit de afară, ca și cum pe scândurile verandei din față ar fi umblat târâș un animal mare.

– Ce-i asta? a exclamat Malva, privind alarmată peste umăr.

Drept răspuns, s-au auzit un geamăt puternic și un bufnet care a cutremurat ușa din față, semn că ceva căzuse peste ea.

– Sfânta Maria, Iosif și Fecioara!

Doamna Bug scosese capul din bucătărie și își făcea cruce:

– Ce-nseamnă asta?

Inima a început să îmi bată nebunește și am simțit că mi se usucă gura. Ceva masiv și întunecat bloca lumina care pătrundea pe sub ușă, iar răsuflarea sforăitoare se auzea clar, presărată de gemete.

– Ei bine, orice ar fi, e bolnav sau rănit, am spus eu. Dați-vă înapoi!

Mi-am șters o mână de șorț, am pășit înainte și am deschis ușa.

O clipă nu l-am recunoscut; doar un morman de carne, părul vâlvoi și haine neîngrijite, mânjite de țărână. Însă apoi, gâfâind, s-a ridicat cu greu într-un genunchi, a înălțat capul și i-am văzut fața palidă, ca de mort, plină de vânătăi și udă de sudoare.

– Domnul Brown? am întrebat, nevenindu-mi să cred.

Avea ochii aburiți; nu eram sigură dacă m-a văzut, dar e limpede că mi-a recunoscut vocea, pentru că s-a repezit în față, cât pe ce să mă doboare. M-am retras imediat, dar el m-a prins de un picior și a strigat:

– Îndurare! Doamnă, îndurați-vă de mine, vă implor!

– Pentru numele... dă-mi drumul! Dă-mi drumul, am spus!

Mi-am scuturat piciorul ca să mi-l eliberez, dar el se agățase ca o lipitoare și a strigat din nou „Îndurare!” ca pe o incantație disperată, rostită cu glas răgușit.

– Oh, gura, omule! a vorbit doamna Bug, vădit supărată.

Își revenise din șocul provocat de intrarea lui și nu părea deloc tulburată de înfățișarea lui, ci se enervase.

Lionel Brown nu a tăcut, ci a continuat să mă implor să am milă de el, în ciuda încercărilor mele de a-l liniști. Vorbele mi-au fost întrerupte de doamna Bug, care s-a aplecat peste mine și, cu o lingură de amestecat aluatul, l-a pocnit în cap pe domnul Brown. El a dat ochii peste cap și a căzut în față fără să mai scoată un cuvânt.

– Îmi pare tare rău, doamnă Fraser, a spus ea pe un ton de scuză. Nu-mi dau seama cum de-a scăpat, ca să nu mai spun cum de a putut ajunge tocmai până aici!

Nici eu nu știam cum de scăpase, dar era limpede cum venise până la casă – se târâse, trăgându-și piciorul rupt. Avea mâinile și picioarele zgâriate și însângerate, pantalonii îi erau în zdrențe și era plin de noroi din cap până în picioare, de care se lipiseră fire de iarbă și frunze. M-am aplecat și i-am smuls o frunză de ulm din păr, încercând în același timp să mă gândesc ce să fac cu el. Lucrul evident, am presupus.

– Ajutați-mă să-l duc în camera medicală! am spus, oftând când m-am aplecat să-l prind de sub brațe.

– Doamnă Fraser, nu se poate! s-a scandalizat doamna Bug. Domnul a spus foarte apăsător: nu trebuie să fiți deranjată de nemernicul ăsta și nici măcar să nu-l vedeți în ochi!

– Păi, e cam târziu ca să nu-l văd, am replicat eu, trăgând de corpul aproape inert. Dar nu-l putem lăsa să zacă pe verandă, nu? Ajutați-mă!

Ea părea că nu vede niciun motiv pentru care domnul Brown nu ar fi trebuit să zacă pe verandă, dar când Malva, care rămăsese lipită de perete, cu ochii dilatați în timpul scandalului, mi-a sărit în ajutor, doamna Bug a scos un oftat, lăsând jos arma și dând o mână de ajutor.

Până am reușit să îl așezăm pe masa chirurgicală, Brown își recăpătase cunoștința și gema:

– Nu-l lăsați să măucidă... Vă rog să nu-l lăsați să măucidă!

Nimeni nu mai umblase la atela pusă de mine, iar mersul târâș de la cabana familiei Bug o deteriorase; prin bandaje curgea sânge. Având în vedere și celelalte răni, am rămas sincer uimită că reușise. Avea pielea lipicioasă și respirația superficială, dar nu avea febră prea mare.

– Apă caldă, doamnă Bug, te rog! am zis, pipăind cu grijă piciorul rupt. Și whisky, bine? Va avea nevoie pentru a suporta șocul.

– Nu vreau, a spus doamna Bug, aruncându-i pacientului o privire veninoasă. Ar trebui să-l scutim pe domnul Fraser de povara de a se ocupa de gunoiul ăsta, dacă nu are bunul-simț de a muri singur.

Încă avea în mână lopățica, pe care a ridicat-o amenințător, ceea ce l-a făcut pe domnul Brown să se chircească și să strige, iar mișcarea i-a dat dureri la încheietura fracturată.

– Aduc eu apă, a spus Malva și a dispărut.

Ignorându-mi încercările de a mă ocupa de rănilor lui, domnul Brown m-a prins de încheietură cu mâna teafără și m-a strâns surprinzător de tare.

– Nu-l lăsați să măucidă! a horcăit, ținându-mă cu ochi injectați. Vă rog, vă implor!

Am ezitat. Nu uitasem cu desăvârșire de existența domnului Brown, dar în ultimele zile reușisem oarecum să îl trec în uitare. Fusesem foarte fericită să nu mă gândesc la el. El și-a dat seama de ezitarea mea, de aceea și-a umezit buzele și a încercat din nou.

– Salvați-mă, doamnă Fraser! Vă implor. Sunteți singura căreia îi va da ascultare!

Cu oarecare greutate, mi-am desprins mâna din strânsoarea lui.

– De ce crezi că vrea cineva să teucidă? l-am întrebat.

Brown nu a râs, însă și-a arcurit buzele cu amărăciune.

– Așa spune. Și nu îi pun vorbele la îndoială.

Părea ceva mai calm și a inspirat adânc, cutremurându-se:

– Vă rog, doamnă Fraser, a zis ceva mai încet. Vă implor, salvați-mă!

Am aruncat o privire spre doamna Bug și am citit adevărul în brațele ei încrucișate și pe buzele strânse. Știa.

În acel moment, Malva a revenit cu un vas cu apă caldă într-o mână și cu sticla de whisky în cealaltă.

– Ce să mai fac? a întrebat ea pe nerăsuflăte.

– A... în dulap, am spus, încercând să mă concentrez. Știi cum arată tătăneasa – se mai cheamă și iarbă-băloasă.

Îl țineam pe domnul Brown de încheietura unei mâini ca să verific pulsul. Era galopant.

– Da, doamnă. Să pun niște apă clocotită peste ea?

Pusese deja jos vasul și cana și căuta febril prin dulap.

Eu am întâlnit privirea lui Brown, străduindu-mă să am un aer detașat.

– Dacă ai fi putut, m-ai fi omorât, am spus foarte încet.

Am simțit că și pulsul meu crescuse la fel ca al lui.

– Nu, a negat el, dar și-a îndreptat privirea în altă parte. Doar o idee, dar asta era realitatea. Nu, n-aș fi făcut asta!

– I-ai spus lui Hodgpile să măucidă.

Glasul mi-a tremurat când am rostit acel nume și am simțit un val de furie crescând brusc în mine.

– Știi bine că asta ai spus! am adăugat.

Încheietura mâinii stângi era, probabil, fracturată și nimeni nu i-o imobilizase, de aceea carnea era pufoasă, întunecată la culoare din cauza vânătaii. Chiar și așa, și-a apăsat mâna liberă peste a mea, dorind cu tot dinadinsul să mă convingă. Mirosea a acru, era înfierbântat ca un animal, la fel ca...

Mi-am smuls mâna, eliberând-o, și repulsia mi s-a propagat pe piele ca o sumedenie de miriapode. Mi-am frecat palma de șorț, străduindu-mă să nu vărs.

Nu fusese el. Știam măcar asta. Dintre toți, nu putea fi el; în acea după-amiază își rupsese piciorul. Era imposibil să fi fost el acea prezență puternică, inexorabilă în noapte, care împingea și duhnea. Și totuși, am simțit că era el, mi-am înghițit fierea pe gâtlej și, brusc, am amețit.

– Doamnă Fraser? Doamnă Fraser!

Malva și doamna Bug vorbiseră în același timp și, până să mă dumiresc, cea de-a doua m-a așezat pe un scaun, ținându-mă dreaptă, iar prima îmi apăsa pe buze o cană de whisky.

Ținând ochii închiși, am băut, străduindu-mă să mă rătăcesc pentru moment în aroma înțepătoare și curată și în gustul arzător. Mi-am amintit furia lui Jamie din noaptea în care mă adusese acasă. Dacă Brown s-ar fi aflat în cameră cu noi, neîndoielnic că l-ar fi ucis. Acum, când sângele i se mai răcorise, ar face același lucru? Nu știam. Era limpede că Brown așa credea.

L-am auzit pe Brown plângând, scoțând sunete care îi trădau disperarea. Am înghițit și ultimele picături de whisky, am împins cana deoparte, m-am îndreptat de umeri și am deschis ochii. Spre surprinderea mea, și eu plângeam. M-am ridicat și mi-am șters fața cu șorțul. Mirosea plăcut, a unt și scorțișoară, dar și a suc de mere, iar ele mi-au domolit senzația de greață.

– Doamna Fraser, ceaiul e gata, mi-a șoptit Malva, atingându-mă pe mânecă și stând cu ochii la Brown, ghemuit jalnic pe masă. Îl beți?

– Nu, am răspuns. Dă-i-l lui! Și adu-mi bandaje curate, iar după aceea poți pleca acasă.

Nu aveam habar ce dorea Jamie să facă; nu știam ce aș putea face când aș fi aflat intențiile lui. Nu știam ce să cred sau ce să simt. Singurul lucru pe care îl știam cu certitudine era că am în față un om rănit. Deocamdată, asta trebuia să-mi fie de ajuns.

Pentru un scurt timp, am reușit să uit cine era. Interzicându-i să mai vorbească, am scrâșnit din dinți și m-am lăsat absorbită de treabă. S-a smiorcăit, dar a rămas nemișcat. L-am curățat, l-am bandajat, l-am aranjat, oferindu-i o ușurare fără să mă implic personal. Imediat ce am terminat, am rămas cu el, tot mai conștientă de dezgustul pe care îl simțeam când îl atingeam. În cele din urmă, am terminat și m-am dus să mă spăl, ștergându-mi mâinile meticuloș, cu o cârpă îmbibată în terebentină și alcool, curățându-mă

sub fiecare unghie, deși asta mă durea. Mi-am dat seama că mă port ca și cum omul ar fi avut o boală contagioasă gravă. Dar nu mă puteam controla.

Lionel Brown mă urmărea cu un aer îngrijorat.

– Ce vreți să faceți?

– Încă nu m-am hotărât.

Era mai mult sau mai puțin adevărat. Nu fusese vorba despre a lua o hotărâre în cunoștință de cauză, deși felul în care acționasem – sau nu acționasem – fusese stabilit. La naiba, Jamie avusese dreptate. Însă nu aveam niciun motiv să îi spun lui Lionel Brown. Deocamdată.

A deschis gura să mă implor din nou, fără îndoială, dar, cu un gest tăios cu mâna, l-am făcut să tacă.

– A fost cu voi un anume Donner. Ce știi despre el?

Se așteptase la orice, dar nu la asta. A rămas cu gura căscată câteva momente.

– Donner? a repetat el, părând nesigur.

– Să nu îndrăznești să-mi spui că nu ți-l amintești! am zis eu dur din cauza agitației.

– A, nu, doamnă, s-a grăbit el să spună. Îl țin minte – chiar bine de tot! Ce... și a atins cu limba colțul gurii rănite – ce vreți să știți despre el?

Principalul lucru pe care voiam să îl aflu despre el era dacă murise sau nu, dar Brown sigur nu avea cum să știe. În orice caz, el nu știa sigur decât celălalt nume, care, după cum a afirmat el, era Wendigo.

– Poftim? am întrebat nedumerită, dar lui nu i se părea nimic ciudat.

– Așa a spus că-l cheamă, a explicat el, părând jignit că-i pun la îndoială vorbele. Indian, nu?

Da. Mai precis, un numele de monstru din mitologia unui trib din nord – nu mi-am amintit numele lui. Când era în liceu, Brianna avusese o temă despre miturile americanilor nativi, fiecare elev trebuind să explice și să ilustreze o anumită poveste. Ea alesese un personaj numit Wendigo⁴⁵. Țineam minte grație desenului însoțitor pe care îl făcuse și care îmi rămăsese întipărit

în memorie multă vreme. Era realizat în tehnică inversă, desenul de bază fiind făcut cu creion alb, apărând printr-un strat făcut cu cărbune. Copaci, înclinați într-un viscol năprasnic, despuiți de frunze sau ace, care zburau peste tot. Spațiile dintre ei erau o parte a nopții. Desenul transmitea o senzație de frenezie, sălbăticie și mișcare. Aveai nevoie de câteva momente ca, privind desenul, să vezi un chip printre crengi. Spre satisfacția lui Bree, scosesem un țipăt și scăpasem hârtia din mână când văzusem acea față.

– Aș vrea să știu ceva, am spus eu, alungându-mi din gând fața aceluia Wendigo. De unde a venit? A locuit în Brownsville?

Stătuse în Brownsville, dar numai câteva săptămâni. Hodgpile îl aduseser de undeva, împreună cu alți oameni. Brown nu îl luase în seamă, pentru că nu făcea neazuri.

– A stat o vreme cu văduva Baundry, a spus Brown, părând să capete brusc curaj. Poate i-a spus ei câte ceva. Am putea afla. Dacă ajung acasă.

Mi-a aruncat o privire despre care am presupus că era menită să dovedească o fidelitate de câine, dar care mi s-a părut mai curând cea a unui triton pe moarte.

– Hmm... am făcut eu, uitându-mă la el cu un scepticism suprem. Mai vedem.

Și-a umezit buzele, străduindu-se să arate jalnic:

– Doamnă, mi-ați putea da niște apă?

M-am gândit că nu-l puteam lăsa să moară de sete, dar mă săturasem să îl îngrijesc. Voiam să plece din camera medicală și să dispară din ochii mei cât mai curând. Am dat brusc din cap, am ieșit în hol și am strigat la doamna Bug să aducă niște apă.

După-amiaza era caldă și mă simțeam neplăcut de irascibilă după ce mă ocupasem de Lionel Brown. Pe neașteptate, un val de căldură a urcat brusc din piept spre gât și mi-a ajuns, fierbinte precum ceara, pe față, astfel că am transpirat brusc. Murmurând o scuză, am lăsat pacientul în seama doamnei

Bug și m-am grăbit să ies la aer curat. Afară era un puț, doar o groapă puțin adâncă, mărginită ordonat cu pietre. Un căuș făcut dintr-o tigvă mare era prins între două pietre. L-am înșfăcat și, îngenunchind, am luat suficientă apă cât să beau și să mă stropesc pe fața înfierbântată.

În sine, valurile de fierbințeală nu erau chiar neplăcute – în realitate, erau interesante, la fel ca sarcina, senzația aceea când trupul face ceva neașteptat și nu poate fi controlat în mod conștient. M-am întrebat o clipă dacă bărbații trăiau aceeași senzație când aveau erecție. Pe moment, valul de fierbințeală părea bine-venit. Desigur, mi-am spus, nu puteam avea așa ceva dacă eram însărcinată. Ori se putea? Știam că impulsurile hormonale ale începutului de sarcină pot să producă tot felul de fenomene termice, ca și cele ale menopauzei. Sigur aveam genul acela de accese emoționale care însoțesc sarcina – ori menopauza – ori faptul că fusesem violată.

– Nu fi ridicolă, Beauchamp! am spus cu voce tare. Știi prea bine că nu ești însărcinată.

Auzindu-mă, am trăit un sentiment bizar – nouă părți ușurare și o parte regret. Ei bine, poate, nouă mii nouă sute nouăzeci și nouă regret și un regret –, dar senzația persista. Izbucnirea de transpirație care urma unui val de fierbințeală era totuși ceva de care m-aș fi lipsit. Rădăcinile părului îmi erau scaldate în sudoare și, deși apa răcoroasă de pe față era plăcută, valuri de căldură încă mă cutreierau, răspândindu-se ca un vâl agățător peste piept, față, gât și scalp.

Mănată de un impuls, am turnat jumătate de căuș de apă pe sub corset, expirând ușurată când a îmbibat pânza, scurgându-se printre sâni, peste pântec, gădilându-mă între picioare și picurând pe pământ. Arătam jalnic, dar doamna Bug nu se va sinchisi – și mă interesa prea puțin ce părere ar fi avut ticălosul domn Lionel Brown. Ștergându-mă la tâmpile cu poalele șorțului, m-am îndreptat spre casă.

Ușa rămăsese întredeschisă, așa cum o lăsasem. Am deschis-o, iar lumina puternică a după-amiezii a pătruns pe lângă mine, iluminând-o pe doamna Bug, care apăsa cu toată puterea o pernă peste fața lui Lionel Brown.

Am clipit nedumerită, atât de surprinsă, încât nu am reușit să traduc ce vedeam într-un gând coerent. Apoi, cu un țipăt, am țâșnit în față și am prins-o de braț. Era îngrozitor de puternică și atât de concentrată la ce făcea, încât nu a cedat, iar venele de pe frunte i se umflaseră și fața îi era împurpurată de efort. Am tras-o brusc de braț, dar nu am reușit să îi slăbesc strânsoarea, de aceea, din disperare, am îmbrâncit-o cât de tare am putut. Dezechilibrându-se, ea s-a împleticit, iar eu am prins un colț al pernei, trăgând-o în lateral, de pe fața lui Brown. Ea s-a repezit înapoi, hotărâtă să încheie ce începuse, împingându-și în pernă mâinile boante, care au dispărut până la încheieturi.

M-am retras un pas și m-am aruncat cu tot corpul spre ea. Ne-am prăbușit cu o bufnitură, lovind masa, răsturnând bancheta și ajungând pe podea împreună, între o mulțime de cioburi de vase din lut, înconjurate de mirosuri de ceai de mentă și de rămășițe ale oalei de noapte.

Gâfâind și încercând să respir, m-am rostogolit, simțind că paralizez din cauza durerilor de coaste. Apoi am scrâșnit din dinți, am împins-o deoparte, am încercat să mă desprind din fustele încâlcite – și am ajuns în picioare. Mâna lui Brown atârna moale de pe masă și i-am prins falca, i-am tras capul pe spate și mi-am apăsat feroce mâna pe a lui. Am suflat ce aer mai aveam în plămâni, am icnit, am suflat din nou și tot timpul am pipăit disperată cu o mână ca să descopăr vreo idee de puls.

Era cald, oasele fălcii și ale umărului păreau normale, însă carnea lui avea o moliciune groaznică, buzele lui, sub ale mele, se aplatizau obscen când apăsam și suflam aer, sângele de la buza mea sfâșiată se răspândea peste tot, nereușind să suflu printre amândouă, astfel că m-am văzut silită să le țin strânse, inspirând cu greu prin colțurile gurii, zbatându-mă să inspir suficient aer pe care să i-l suflu în piept.

Am simțit pe cineva în spatele meu – era doamna Bug – și am lovit cu piciorul spre ea. Ea a făcut un efort să mă prindă de un umăr, dar m-am smuls, iar degetele i-au alunecat. M-am întors rapid și am lovit-o cât de tare am putut, în stomac, iar ea s-a prăbușit pe podea cu un bubuit puternic. Nu aveam timp pentru ea; m-am răsucit și m-am aruncat din nou asupra lui Brown.

Când am suflat, pieptul lui s-a înălțat liniștitor, însă a rămas neclintit când m-am oprit. M-am retras și am lovit cu ambii pumni în sternul lui elastic cât să-mi învinețesc mâinile și mai mult, dar și carnea lui Brown. Asta, dacă ar mai fi fost capabil să se învinețească.

Dar nu mai era. Am suflat, am lovit și am suflat din nou, până când sudoarea a început să-mi curgă până la coapse. Urechile îmi vuiau, iar în fața ochilor îmi jucau puncte negre din cauza hiperventilației. În cele din urmă, m-am oprit. Am rămas gâfâind cu icnete șuierătoare, iar părul umed îmi atârna peste față și mâinile îmi pulsau în ritmul bătăilor inimii.

Nenorocitul murise.

Mi-am trecut mâinile peste șorț, apoi l-am folosit pentru a-mi șterge fața. Gura mi-era umflată și aveam un gust de sânge, de aceea am scuipat pe podea. M-am simțit calmă; aerul crea senzația aceea aparte de neclintire care însoțește deseori o moarte în tăcere. O pitulice de Carolina a țipat în pădurea din apropiere.

Am auzit un foșnet slab și m-am întors. Doamna Bug pusese bancheta pe picioare și se așezase pe ea. Stătea ghemuită în față, cu mâinile în poală, iar fața ei rotundă era încruntată în timp ce privea fix la cadavrul de pe masă. O mână a lui Brown atârna moale, cu degetele oarecum strânse, ca și cum ar fi vrut să prindă umbre.

Cearșaful de pe corpul lui era pătat; iată de unde venea un miros de oală de noapte. Așadar murise înainte să încep eforturile de resuscitare.

Un nou val de arșiță mi-a pornit spre partea de sus a corpului, acoperindu-mi pielea cu ceva ce semăna cu ceara fierbinte. Am închis ochii o clipă, după care

m-am întors spre doamna Bug.

– De ce *Dumnezeu* ai făcut asta? am întrebat-o pe un ton neutru.

– Ce-a făcut? a întrebat Jamie, privindu-mă nedumerit, uitându-se apoi la doamna Bug, care stătea cu capul plecat și cu mâinile prinse în față.

Fără să mai aștepte să repet, a pornit hotărât spre camera mea medicală. Am auzit cum pașii lui s-au oprit brusc. A urmat o tăcere de o clipă, după care s-a auzit un blestem în gaelică, rostit din tot sufletul. Doamna Bug a ridicat umerii până în dreptul urechilor.

Călcând ceva mai rar, Jamie s-a întors. A intrat și s-a apropiat de masa la care se așezase ea.

– Femeie, cum ai îndrăznit să pui mâna pe un om care era al meu? a întrebat el încet în gaelică.

– Vai, domnule, a răspuns ea în șoaptă.

S-a temut să ridice ochi; s-a ascuns sub bonetă, de aceea capul i-a rămas aproape invizibil.

– Eu... n-am vrut, a continuat. Serios, domnule!

Jamie mi-a aruncat o privire.

– L-a sufocat, am repetat. Cu o pernă.

– Nu cred că faci așa ceva fără să vrei, a spus el, pe un ton tăios care ar fi putut ascuți și cuțite. *A boireannach*⁴⁶, ce-ai vrut să faci?

Umerii ei rotunji au început să tremure de frică.

– Vai, domnule, vai! Știu că am greșit, numai că... Numai că m-a stârnit vorbirea lui ticăloasă. Tot timpul cât m-am ocupat de el se făcea mic și tremura, zău așa, când veneați dumneavoastră, tânărul Ian sau chiar Arch – dar față de mine...

Și-a înghițit nodul din gât, iar pielea de pe față i-a părut brusc flască.

– Sunt o femeie simplă, așa că a zis sincer față de mine și a făcut-o.

Amenințător, domnule, și înjurând îngrozitor. A spus... Chiar a spus că va

veni fratele lui cu oamenii lui ca să-l elibereze, că ne va ucide pe toți cei din neam și că ne vor arde casele cu noi înăuntru.

Cutele de sub bărbie i-au tremurat, însă a găsit curajul necesar să-l privească direct în ochi pe Jamie.

– Nu am putut îngădui să se întâmple așa ceva, domnule, și am făcut tot ce am putut ca să nu-l iau în seamă. Și când mi-a câștigat destulă încredere, i-am zis că va muri cu mult timp înainte ca fratele lui să descopere unde se află. Numai că atunci când a scăpat – și n-am habar cum a reușit, pentru că puteam jura că nu era în stare nici măcar să se ridice din pat, fără a mai vorbi de a ajunge până aici, dar a fost și după aceea a implorat-o pe doamna dumneavoastră să îl ierte, ea l-a îngrijit, cu toate că eu i-aș fi târât corpul puturos departe, dar ea nu m-a lăsat...

Mi-a aruncat o privire încărcată de resentimente, după care s-a uitat implorator la Jamie.

– Iar doamna l-a primit ca să-l îngrijească, în marea ei bunătate, domnule – și eu am văzut pe fața ei că nu voia să îl vadă ucis. Iar el și-a dat seama, jivina, iar după ce doamna a ieșit a rânjit la mine și mi-a spus că acum era în siguranță, că o prostise ca să îl îngrijească și că ea nu va permite să fie ucis și că, după ce va pleca de aici, va aduce mulți oameni care să îl răzbune, iar după aceea...

A închis ochii o clipă, apoi și-a apăsât o mână pe piept.

– N-am avut încotro, domnule, a explicat ea foarte simplu. Chiar n-am avut.

Cu o expresie cumplit de aspră, Jamie a urmărit-o cu atenție. În același moment, s-a uitat tăios la mine și, evident, a citit pe fața mea dovezile care confirmau totul. A strâns din buze.

– Du-te acasă, i-a spus el doamnei Bug. Spune-i soțului tău ce ai făcut și trimite-l la mine.

S-a răsucit pe călcâie, după care a plecat spre biroul lui. Fără să se uite la mine, doamna Bug s-a ridicat în picioare cu greu și a ieșit, pășind ca o oarbă.

– Ai avut dreptate. Iartă-mă!

Am rămas încremenită în ușa biroului, cu o mână pe tocul ei.

Jamie stătea cu coatele pe masă, rezemându-și capul în mâini, dar, auzindu-mă, a ridicat ochii spre mine și a clipit.

– Nu ți-am interzis să îți pară rău, englezoaico? m-a întrebat și mi-a aruncat un zâmbet strâmb.

Apoi m-a măsurat din cap până în picioare și pe față i-a apărut o expresie de îngrijorare.

– Iisuse, Claire, arăți de parcă o să te prăbușești din clipă-n clipă! a spus și s-a ridicat grăbit. Vino și stai jos!

M-a așezat pe scaunul lui și a rămas lângă mine.

– Aș chema-o pe doamna Bug să-ți aducă ceva, a zis, dar am gonit-o... să-ți aduc o cană de ceai, englezoaico?

Îmi venea să plâng, însă am râs și, clipind, am alungat lacrimile din ochi.

– Nu mai avem. De luni întregi. N-am nimic. Doar că sunt puțin... șocată.

– Da, te cred. Sângerezi.

Și-a scos batista mototolită din buzunar și, aplecându-se, m-a șters delicat la gură, ridicând din sprâncene și încruntându-se neliniștit. Am rămas nemișcată și l-am lăsat să mă șteargă, luptând cu un val de extenuare. Dintr-odată, nu voiam decât să stau întinsă, să dorm și să nu mă mai trezesc. Iar, dacă m-aș fi trezit, aș fi vrut ca mortul din camera medicală să dispară. Și mai voiam să nu ni se dea foc la casă.

Dar nu e încă timpul, am gândit brusc și am constatat că gândul meu, deși prostesc, era, în mod ciudat, liniștitor.

– Asta o să-ți înrăutățească situația? am întrebat, chinându-mă să alung oboseala și să gândesc logic. Cu Richard Brown?

– Nu știu, a recunoscut el. Încerc să mă gândesc. Regret că nu ne aflăm în Scoția, a spus mâhnit. Dacă ar fi scoțian, aș ști ce ar face Brown.

– Da, serios? Să zicem că ai avea de a face cu unchiul tău, Colum, de pildă, i-am sugerat. Ce crezi că ar face el?

– Ar încerca să măucidă și să-și ia fratele înapoi, a răspuns el fără șovăire. Dacă ar ști că e la mine. Iar dacă Donner al tău *s-a întors* la Brownsville, Richard știe deja.

Avea dreptate, știam, iar asta mi-a dat mici fiori reci pe șira spinării. Îngrijorarea mi-a apărut pe față, pentru că Jamie a zâmbit discret.

– Nu-ți face griji, englezoaico! a spus. Azi-dimineață, după ce ne-am întors, frații Lindsay au plecat spre Brownsville. Kenny stă cu ochii pe oraș, iar Evan și Murdo așteaptă în diferite locuri de pe drum, cu cai odihniți. Dacă Richard Brown și nenorocitul lui de Comitet de Siguranță vin spre noi, o să aflăm din vreme.

Era o veste liniștitoare, de aceea m-am îndreptat puțin de spate.

– Asta-i bine. Dar, dacă s-a întors acolo, Donner nu are de unde să știe că l-ai luat prizonier pe Lionel Brown; s-ar putea crede că l-ai ucis în luptă.

Mi-a aruncat o privire și a dat din cap.

– Îmi pare rău că n-am făcut-o, a zis el făcând o grimasă. Ne-ar fi scutit de neazuri. Însă n-aș fi aflat cu ce se ocupă, și trebuia să aflu. Dacă Donner s-a întors, o să-i povestească ce s-a întâmplat și o să-i conducă acolo ca să ridice morții. Și o să vadă că fratele lui nu e printre ei.

– Și o să tragă concluzia logică și o să vină aici să-l caute.

Sunetul produs de deschiderea ușii din spate m-a făcut să tresar și să mi se accelereze bătăile inimii, dar a urmat târșăitul mocasinilor, ceea ce însemna că era Ian cel tânăr, care a băgat capul curios pe ușa biroului.

– Tocmai am întâlnit-o pe doamna Bug, care se grăbea spre casă, a spus el încruntându-se. N-a vrut să se oprească să stea de vorbă cu mine și arăta tare ciudat. Ce e anapoda?

– Dar ce nu e? am replicat și am râs, ceea ce l-a făcut să se uite brusc la mine. Jamie a oftat.

– Șezi! a spus el și a împins cu piciorul un scaun spre Ian. O să-ți povestesc.

Ian a ascultat cu mare atenție, deși a rămas cu gura căscată când Jamie a ajuns la episodul în care doamna Bug i-a pus perna peste față lui Brown.

– Mai e acolo? a întrebat el după ce i s-a spus povestea.

A strâns din umeri și a privit bănuitor înapoi, ca și cum s-ar fi așteptat ca Brown să iasă din camera medicală în orice moment.

– Nu prea cred că va pleca undeva de unul singur, am remarcat eu scurt.

Ian a dat aprobator din cap, dar s-a dus să îl vadă. A revenit după câteva momente, părând gânditor.

– Nu are niciun semn, i-a zis lui Jamie, apoi s-a așezat.

– Da, și e bandajat proaspăt, a răspuns Jamie. Mătușa ta tocmai se ocupase de el.

Au schimbat priviri, gândind la fel.

– Mătușică, dacă te uiți la el, nu-ți dai seama că a fost ucis, a explicat Ian, dându-și seama că încă nu eram pe lungimea lor de undă. Putea muri și din cauza lui.

– Ai putea spune asta fără să greșești. Dacă n-ar fi încercat să o terorizeze pe doamna Bug...

M-am frecat cu o mână la frunte – dar ușor – pentru că simțeam pulsația care anunță o durere de cap.

– Cum te simți? m-a întrebat Ian îngrijorat, dar mă săturasem deja să fiu întrebată mereu cum mă simt.

– Nu prea știu, am spus brusc, lăsând mâna jos.

Am coborât privirea spre mâinile făcute pumn, pe care le țineam în poală.

– Nu cred că a fost un om rău, am comentat eu.

Pe șorț aveam o pată de sânge. Nu știam dacă era al lui sau al meu.

– Doar c-a fost... groaznic de slab, am adăugat.

– Mai bine c-a murit, a vorbit Jamie degajat și fără răutate.

Ian a dat din cap aprobator.

– În fine, a conchis Jamie, revenind la subiect. Tocmai îi spuneam mătușii tale că, dacă Brown ar fi scoțian, aș ști mai bine cum să tratez cu el, dar apoi mi-am dat seama că, deși nu e scoțian, face totul ca și cum ar fi. El și comitetul lui. Seamănă cu cei din Supraveghere.

Ian a dat din cap și a ridicat din sprâncene.

– Așa e. A părut interesat de idee. Eu n-am văzut niciunul, dar mi-a povestit mama de unii care te-au arestat, unchiule Jamie, după care ea și mătușa Claire s-au dat la ei.

Mi-a zâmbit și fața lui uscățivă s-a transformat brusc, sugerând băiatul care fusese.

– Ei, pe vremea aceea eram mai tânără, am comentat eu. Și mai curajoasă.

Jamie a scos un sunet slab din gât, sugerând că era amuzat.

– Nu sunt prea chibzuiți, a spus el. Pentru căucid și pun foc.

– Spre deosebire de supraveghetori, care doar îi storceau pe oameni.

Am început să înțeleg unde voia să ajungă. Ian se născuse după Bătălia de la Culloden, nu văzuse niciodată o bandă de supraveghetori, oameni organizați și înarmați, care cutreierau prin ținut, cerând bani de la căpeteniile din Highland pentru a proteja arendașii, pământurile și vitele, iar dacă banii negri pe care îi cereau nu erau plătiți furau bunuri și vite. Eu văzusem așa ceva. Și era adevărat, auzisem că din când în când dădeau foc și ucideau – deși, în general, o făceau doar pentru a da un exemplu care să îi facă pe oameni să se supună.

Jamie a dat din cap.

– Ei bine, așa cum am zis, Brown nu e scoțian. Dar afacerile sunt afaceri, nu?

Pe față i-a apărut o expresie gânditoare. S-a aplecat puțin pe spate, cu mâinile împreunate pe un genunchi.

– Ian, cât de repede poți să ajungi la Anidonau Nuya?

După plecarea lui Ian am rămas în birou. Trebuia rezolvată situația din camera medicală, dar încă nu eram pregătită pentru asta. În afara unei remarci

neînsemnate, că era păcat că nu avusese încă timp să facem o ghețarie, nici Jamie nu a făcut vreo referire la problemă.

– Sărmana doamnă Bug! N-aș fi crezut că omul făcuse acel joc cu ea. O fi crezut-o slabă din fire! am exclamat, începând să mă limpezesc la minte, și am râs ușor. Asta a fost marea lui greșală. Femeia e grozav de puternică. Am rămas uimită.

N-ar fi trebuit să mă mir; o văzusem pe doamna Bug mergând un kilometru și jumătate cu o capră matură în spinare – dar, într-un fel sau altul, nimeni nu convertește rezistența necesară pentru munca zilnică la o fermă în furie ucigașă.

– Și eu m-am mirat, a spus Jamie sec. Nu că n-ar fi suficient de puternică pentru așa ceva, ci fiindcă a îndrăznit să preia chestiunea pe cont propriu. De ce nu i-a spus lui Arch sau mie?

– Presupun că a crezut că nu era treaba ei să spună ceva; îi dăduseși sarcina de a-l îngriji și mai ușor ar fi fost să mute cerul și pământul decât să facă ce i-ai cerut. Îndrăznesc să spun că s-a descurcat binișor, dar când el și-a dat arama pe față, ea... n-a mai rezistat. Se mai întâmplă; am mai văzut asemenea cazuri.

– Și eu, a murmurat el.

Pe frunte i se formase o încruntare care se adâncea în despărțitura dintre sprâncene și m-am întrebat ce incidente violente îi reveniseră în minte.

– Dar n-aș fi crezut că...

Arch Bug a intrat atât de discret, încât eu nu l-am auzit; mi-am dat seama că se afla acolo când l-am văzut pe Jamie ridicând privirea și încremenind. M-am întors și am văzut securea din mâna lui Arch. Am deschis gura să spun ceva, însă el s-a îndreptat spre Jamie fără să bage în seamă ce exista în jur. Pentru el, era limpede că în cameră nu se afla altcineva în afară de Jamie.

A ajuns la birou și a așezat securea pe tăblia lui aproape cu delicatețe.

– Viața mea contra vieții ei, căpetenie, a șoptit el în gaelică.

Apoi s-a retras și a îngenuncheat cu capul plecat. Își legase părul alb și moale într-o coadă și o ridicase spre creștet, astfel că ceafa era dezgolită. Avea culoarea

castanei și purta urmele adânci ale timpului, dar încă era groasă și musculoasă deasupra dungii albicioase a gulerului.

Un zgomot vag dinspre ușă m-a făcut să mă întorc, chiar dacă scena era fascinantă. Sosise și doamna Bug, agățându-se de ușorul ușii ca să se sprijine, și se vedea că avea nevoie de așa ceva. Și-a îndreptat o clipă ochii spre mine când m-am mișcat, dar apoi și-a fixat privirea asupra soțului așezat în genunchi – și apoi asupra lui Jamie, care se ridicase, privind când la Arch, când la soția lui. Măsurându-l pe Arch, și-a trecut un deget încet de-a lungul nasului.

– A, da, a spus el calm. Vrei să-ți iau capul, nu? Aici, în biroul meu, și s-o pun pe soția ta să ștergă sângele, ori să o fac în curte și să-ți agăț capul prins de păr deasupra pragului de sus, ca avertisment pentru Richard Brown? Ridică-te, prefăcutule!

Toți cei din cameră au încremenit o clipă – îndeajuns de mult pentru a observa alunița neagră de pe mijlocul gâtului lui Arch –, iar apoi bătrânul s-a ridicat foarte încet.

– E dreptul tău, a răspuns el în gaelică. Sunt arendașul tău, *a ceann-cinnidh*, jur pe fierul meu; e dreptul tău.

A rămas foarte drept, dar cu ochii coborâți, ațintiți asupra mesei pe care se afla securea, tăișul ei ascuțit fiind ca o linie argintie pe fundalul cenușiu al metalului care alcătua capul ei.

Pregătit să îi răspundă, Jamie a inspirat, apoi s-a oprit, măsurându-l îndeaproape pe bătrân. Ceva s-a schimbat în el, pentru că și-a dat seama de ceva.

– *A ceann-cinnidh?* a întrebat el, iar Arch Bug a dat din cap fără să spună nimic.

A ceann-cinnidh, spusese Arch. O căpetenie. Un cuvânt, și ne aflăm din nou în Scoția. Se simțea ușor diferența de atitudine dintre noii arendași ai lui Jamie și oamenii care fuseseră la Ardsmuir – diferențe în ceea ce privea loialitatea față

de contract și cea de recunoaștere. Mai exista o deosebire: o credință mai veche, care domnise în Highland o mie de ani. Jurământul de sânge și fier.

L-am văzut pe Jamie cântărind prezentul și trecutul și mi-am dat seama de poziția în care se afla Arch Bug între ele. Am perceput asta pe fața lui, exasperarea transformându-se în înțelegere – am observat că umerii lui au coborât puțin în semn de acceptare.

– Potrivit afirmației tale, este dreptul meu, a spus el încet, tot în gaelică.

S-a îndreptat de spate, a ridicat securea și i-a întins-o lui Arch cu mânerul spre el.

– Și tot prin acel drept, a vorbit mai departe, îți înapoiez viața soției tale – și pe a ta.

Doamna Bug a răsuflat cu un suspin. Arch nu s-a uitat la ea, ci a întins mâna și a luat securea, înclinând capul cu gravitate. Apoi s-a întors și a ieșit fără să mai scoată vreo vorbă – deși am văzut cum, cu degetele mâinii vătămate, în trecere, a atins ușor mâneca soției lui.

Doamna Bug s-a îndreptat de spate și s-a grăbit să își strângă sub bonetă câteva șuvițe. Jamie nu s-a uitat la ea, ci și-a luat pana și o foaie de hârtie, deși nu credeam că avea intenția de a scrie ceva. Nedorind să o stânjenesc, m-am prefăcut că manifest mult interes față de raftul cu cărți, luând șarpele din lemn de cireș al lui Jamie, ca și cum aș fi vrut să îl examinez mai atent.

După ce și-a îndreptat boneta, ea a intrat în cameră și a făcut o reverență în fața lui.

– Să vă aduc ceva de mâncare, domnule? Am prăjitură cu ovăz făcută azi.

A vorbit cu un aer foarte demn. Jamie a ridicat capul din foaia de hârtie și i-a zâmbit.

– Mi-ar plăcea, a spus el. *Gun robh math agaibh, a nighean*⁴⁷.

Ea a dat din cap și s-a întors. Ajunsă la ușă, s-a oprit și a privit înapoi. Jamie a ridicat din sprâncene.

– Am fost acolo, înțelegeți? a zis ea, uitându-se direct la Jamie. Când englezii l-au ucis pe bunicul dumneavoastră, acolo, pe Tower Hill. A curs mult sânge.

A strâns din buze, examinându-l printre ochii îngustați și înroșiți, apoi s-a destins.

– Îi faceți cinste, a adăugat ea, după care a plecat într-un vârtej de jupe și de barete de șorț.

Jamie s-a uitat surprins la mine, iar eu am făcut un gest din umeri.

– Să știi că nu a fost chiar un compliment, am precizat eu, iar umerii lui au început să tresară, semn că râdea în tăcere.

– Știu, a spus el în cele din urmă și și-a trecut palma pe sub nas. Englezoaico, știi ceva? Câteodată plâng după bătrânul ticălos. Va trebui s-o întreb pe doamna Bug dacă e adevărat ce a spus în ultimele clipe de viață. Ce se susține că a spus, adică.

– Cum asta?

– I-a dat călăului bani și i-a spus să facă o treabă curată. Și a adăugat: „Fiindcă o să fiu foarte supărat dacă greșești.“

– Păi, asta sigur părea ceva ce numai *el* putea spune, am comentat eu, zâmbind discret. Dar ce căutau soții Bug la Londra atunci?

Jamie a clătinat din nou din cap și s-a întors cu fața la mine, ridicând bărbia, astfel că razele soarelui ce veneau pe fereastră au sclipit ca apa pe falca și pomeții lui.

– Dumnezeu știe! Crezi că are dreptate, englezoaico? Când spune că îi semăn?

– Nu ca înfățișare, am spus, zâmbind vag. Defunctul lord Lovat era scund și masiv, dar având o statură puternică în ciuda vârstei. Pe de altă parte, semăna mult cu o broască râioasă cu aspect amenințător, dar foarte inteligentă.

– Nu, m-a aprobat Jamie. Slavă cerului! Însă în rest?

Sclipirea de umor îi rămăsese în ochi, însă era serios; chiar voia să afle.

L-am privit gânditoare. În trăsăturile lui, clar conturate, nu era nicio urmă din cele ale Vulpoiului Bătrân – acestea proveneau din partea mamei lui, din neamul MacKenzie – și nici în statura lui înaltă, cu umeri lați, ci undeva înapoia ochilor albaștri, uneori înclinați, percepeam când și când un firav ecou al ochilor adânciți ai lordului Lovat, sclipind cu interes și umor sardonice.

– Ai ceva de la el, am recunoscut. Câteodată semeni mai mult cu el. Nu te mână ambiția lui nemăsurată, dar...

Stând pe gânduri, am strâns din pleoape.

– Voiam să spun că nu ești la fel de necruțător ca el, am urmat eu încet, dar ești în mare măsură.

– Serios?

Nu a părut surprins și nici deconcertat să audă asta.

– Ai putea fi, am zis eu și în adâncul ființei am auzit cum se frânge gâtul lui Arvin Hodgepile.

Era o după-amiază caldă, însă am simțit brusc că pe brațe mi se face pielea de găină, o senzație trecătoare.

– Diabolică fire! Ce părere ai? m-a întrebat el serios.

– Nu prea știu, am spus, cu o oarecare îndoială în glas.

– Nu ești intrigant ca el – dar asta din cauză că tu ai sentimentul onoarei, care lui îi lipsea. Nu te folosești de oameni la fel ca el.

A zâmbit, dar cu mai puțin umor decât mai devreme.

– Ba da, englezoaico, a zis el. Doar să încerc să nu se vadă.

A rămas nemișcat un moment, cu ochii la micul șarpe din lemn de cireș pe care îl aveam în mână, dar nu am crezut că se uită la el. În cele din urmă, a clătinat din cap, a ridicat privirea spre mine și a ridicat ironic un colț al gurii.

– Dacă există rai, iar bunicul meu a ajuns acolo – și-mi iau libertatea să mă îndoiesc –, acum râde de îi sare capul de pe umeri. Ori așa ar face dacă nu i-ar fi pus sub braț.

În folclorul algonquin, o creatură care mănâncă oameni (n. tr.).

Femeie, de obicei vârstnică.

„Îți mulțumesc foarte mult, fata mea.“ (n. tr.).

PROBELE DIN DOSAR

Și astfel se face că după câteva zile am plecat călare spre Brownsville. Jamie în frunte, purtând în toată splendoarea însemnele de highlander, având la brâu pumnalul cu mâner striat și aurit și cu o pană de șoim la pălărie. Călare pe Ghedeon, care, ca de obicei, își ținea urechile plecate pe spate și avea ochii însetați de sânge.

Alături de el, Pasărea-care-cântă-dimineța, căpetenie de pace a tribului cherokee Pasărea Zăpezii. Ian îmi spusese că acesta făcea parte din clanul Păr Lung și chiar așa arăta. Nu numai că avea părul lung și dat din belșug cu grăsime de urs, ci era și aranjat splendid, cu o coadă înaltă, răsucită din creștetul capului căzându-i pe spate, alcătuită din vreo zece codițe mici, împodobite – ca și restul costumației lui – cu salbe din scoici, clopoței din alamă, pene de papagal și un simbol yuan chinezesc; doar Dumnezeu știe de unde îl căpătase. De șă era agățată cea mai nouă și cea mai prețuită comoară a lui: pușca lui Jamie.

De cealaltă parte a lui Jamie, eu – Proba 1. Călare pe catârul meu, Clarence, într-o rochie și cu o mantie indigo, de lână, care-mi accentuau paloarea și scoteau frumos în evidență urmele gălbui și verzui lăsate de rănilor ce se vindecau pe fața mea, având la gât colierul meu din perle de cultură, pentru mai mult sprijin moral.

Ian, care călărea în urma noastră, alături de doi luptători pe care Pasăre îi adusese ca suită a lui, arăta mai mult a indian decât a scoțian, cu semicercurile de puncte tatuate care i se întindeau peste pomeții bronzați și având părul castaniu și lung dat cu grăsime, tras peste față și legat într-un nod, cu o pană

de curcan înfiptă în el. Era bine că nu își răsesse scalpul în stilul mohawk; chiar și așa, arăta amenințător.

Iar pe o targă, în urma calului lui Ian, venea Proba 2: cadavrul lui Lionel Brown. Îl ținusem în casa izvorului, la rece, împreună cu untul și ouăle, iar Bree și Malva făcuseră tot ce putuseră, învelindu-l cu mușchi pentru a absorbi lichidele, adăugând toate ierburile puternic aromatice pe care le găsiseră și învelind tot în piei de căprioară, legate cu fâșii de piele, în stil indian. În ciuda acestor eforturi, niciun cal nu se arăta prea încântat să se afle aproape de această povară, însă cel al lui Ian îl îngăduia cu un aer sumbru, mulțumindu-se să fornăie zdravăn la câteva minute și să clatine din cap, astfel că harnașamentul îi zornăia, ceea ce reprezenta un contrapunct lugubru la ropotul ușor de copite.

Nu prea vorbeam.

Vizitatorii care ajungeau în așezări de pe munte stârneau multe comentarii. Micul nostru grup îi făcea pe oameni să iasă din case ca melcii din cochilii și rămâneau cu gura căscată. Când am ajuns la casa lui Richard Brown, pe jumătate tavernă, aveam destui însoțitori, majoritatea bărbați și băieți.

Auzind că am sosit, o femeie – doamna Brown, pe care am recunoscut-o – a ieșit din casă, rămânând pe veranda rudimentar construită. A dus o mână la gură, după care s-a năpustit înăuntru. Noi am așteptat în tăcere. Era răcoare, o zi aspră de toamnă, iar adierea vântului mi-a răscolit părul de pe ceafă. La cererea lui Jamie, mi-l lăsasem liber pe spate și nu îmi trăsesem gluga. Chipul îmi era la vedere, cu adevărul scris pe el.

Oare știau? Simțindu-mă ciudat de detașată, ca și cum aș fi urmărit totul din afara propriului corp, m-am uitat de la o față la alta a oamenilor din mulțime.

Imposibil să știe. Jamie mă asigurase; știam și eu la fel. Doar dacă nu cumva Donner scăpase și venise să le spună tot ce se întâmplase în noaptea aceea. Dar nu o făcuse. Dacă le-ar fi povestit, Richard Brown ar fi venit la noi. Tot ce știau era ce arăta fața mea. Și asta era prea mult.

Clarence a simțit isteria care mi se agita sub piele ca o picătură mare de mercur; a bătut cu copita în pământ o dată, ca și cum ar fi vrut să alunge niște muște care îi pătrunseseră în urechi. Ușa s-a deschis și Richard Brown a ieșit afară. În spatele lui erau câțiva bărbați, toți înarmați. Brown era palid, neîngrijit, cu barba nerasă de câteva zile și părul unsuros. Avea ochii înroșiți și lăcrimoși și degaja un iz de bere. Băuse la greu și acum încerca să își adune gândurile cât să priceapă ce amenințare reprezentam noi.

– Fraser! a spus el, după care s-a oprit și a clipit.

– Domnule Brown!

Jamie l-a îmboldit pe Ghedeon să se apropie, astfel că a ajuns la același nivel al ochilor cu bărbății de pe verandă, la doi metri de Richard Brown.

– Acum zece zile, a spus Jamie calm, o bandă mi-a călcat proprietatea. Mi-a furat bunuri, mi-a atacat fiica gravidă, mi-a ars șopronul în care fac whisky, mi-a distrus grânele și a răpit-o și a violat-o pe soția mea.

Deja mă priveau jumătate dintre oameni; acum se uitau toți la mine. Am auzit sunetul metalic, slab, al unui pistol care era armat. Mi-am păstrat fața imobilă, ținând cu mâini sigure frâul, rămânând cu ochii la Richard Brown. El a dat să deschidă gura, dar, înainte să spună ceva, Jamie a ridicat o mână, cerând să fie ascultat.

– Împreună cu oamenii mei, i-am urmărit și i-am ucis, a spus el cu glas la fel de stăpânit. L-am găsit pe fratele tău cu ei. L-am luat prizonier, dar nu l-am ucis.

S-au auzit nenumărate răsuflări precipitate și murmure neliniștite din spatele nostru. Richard Brown a aruncat ochii spre pachetul de pe targă și, pe sub barba nerasă de zile întregi, s-a albit la față.

– Voi... a zis el cu glas spart. Nelly?

Acum era rândul meu. Am inspirat adânc și l-am îndemnat pe Clarence să înainteze.

– Fratele tău a suferit un accident înainte să ne găsească soțul meu, am spus eu.

Aveam și eu vocea aspră, dar destul de limpede.

– S-a rănit grav în urma unei căderi. Noi i-am îngrijit rănilor. Cu toate acestea, a murit.

Jamie a lăsat să treacă momentele de tăcere uimită, după care a continuat:

– Vi l-am adus ca să-l puteți îngropa.

A făcut un gest discret, iar Ian, care descălecuse între timp, a tăiat legăturile care țineau targa. El și alți doi indieni cherokee au tras-o spre verandă și au lăsat-o pe drumul plin de șleauri, după care s-au întors în tăcere la caii lor. Jamie și-a aplecat capul brusc și l-a strunit pe Ghedeon să se întoarcă. Pasăre l-a imitat, rămânând impasibil, cu un chip relaxat, ca al lui Buddha. Nu mi-am dat seama dacă înțelegea engleza ca să priceapă spusele lui Jamie, dar n-are importanță. Își înțelesese rolul și îl jucase la perfecție.

Chiar dacă scoteau bani buni din crimă, furt și sclavie, Brownii obțineau veniturile cele mai profitabile din comerțul cu indienii. Prin prezența lui alături de Jamie, Pasăre lansa un avertisment foarte clar că indienii cherokee considerau relația cu regele Angliei și cu reprezentantul lui mai importantă decât comerțul cu Brownii. Dacă Jamie și proprietatea lui aveau din nou de suferit, legătura profitabilă avea să fie ruptă.

Nu știam ce îi spusese Ian lui Pasăre când îl invitase să ni se alăture, dar credeam că e vorba de o înțelegere nerostită că nu se va desfășura nicio anchetă din partea Coroanei privind soarta captivilor care ajunseseră pe mâinile indienilor. La urma urmei, asta era o chestiune de afaceri.

L-am împuns pe Clarence în coaste, s-a dus în spatele lui Pasăre, și am rămas cu ochii la semnul chinezesc de pe spatele lui, care se legăna, prins de părul lui cu un șnur stacojiu. Am simțit o dorință aproape incontrollabilă de a privi peste umăr, dar am strâns frâul în mâini, îngropându-mi unghiile în carnea palmelor.

Până la urmă, Donner murise? Nu apăruse între oamenii lui Richard Brown; mă uitasem atent.

Habar n-aveam dacă îl *vreau* mort. Țineam foarte mult să aflu mai multe despre el, însă dorința de a termina treaba, de a lăsa în urmă tot în seara aceea, o dată pentru totdeauna, muntele și martorii exilați în tăcerea mormintelor era mult mai puternică.

I-am auzit pe Ian și pe doi indieni cherokee aliniindu-se în spatele nostru, iar după câteva momente nu am mai văzut Brownsville, dar mirosul de bere și de fum scos de hornuri mi-a rămas în nări. L-am îmboldit pe Clarence ca să ajungă lângă calul lui Jamie; Pasăre rămăsese în urmă ca să meargă alături de oamenii lui și de Ian. Râdeau de ceva ce spusese unul dintre ei.

– Asta va pune capăt tuturor lucrurilor? am întrebat eu.

Vocea mea a părut subțire în aerul rece și nu am fost sigură că Jamie m-a auzit. Însă el auzise. A clătinat vag din cap.

– Niciodată nu există un sfârșit pentru asemenea lucruri, a răspuns el încet. Dar suntem în viață. Și asta este important.

PARTEA A CINCEA
MARILE NESPERANȚE

LAMINARIA⁴⁸

Reveniți în siguranță de la Brownsville, am făcut pași hotărâți pentru a-mi relua viața normală. Printre altele, o vizită la Marsali, care se întorsese din refugiul ei la familia McGillivray. Cu Fergus mă întâlnisem și mă asigurase că ea își revenise după rănille căpătate și se simțea bine, dar eu voiam să văd cu ochii mei.

Gospodăria lor arăta destul de bine, din câte am văzut, dar dădea semne de degradare; de pe acoperiș zburaseră câteva șindrile, un colț al verandei se scufundase, iar pielea uscată care era întinsă peste singura fereastră crăpase și gaura fusese acoperită în grabă cu o cârpă. Lucruri mărunte, dar care trebuiau rezolvate înainte de prima ninsoare – care nu era departe; îi simțeam atingerea în aer, în cerul de un albastru sclipitor al toamnei târzii, care scădea spre cenușiul încetoșat al iernii ce venea.

Nimeni nu s-a repezit să mă întâmpine, dar știam că sunt acasă, pentru că am văzut vălătuci de fum și scânteii ieșind pe horn, și m-am gândit cu acreală că Fergus părea totuși capabil să aducă suficiente lemne pentru vatră. Am strigat veselă un salut și am deschis ușa.

Am simțit imediat. Nu mă mai încredeam prea mult în senzații, dar aceea pornea din străfundul ființei mele. E senzația pe care o ai ca doctor când intri în sala de consultații și *îți dai seama* pe loc că ceva nu e bine. Înainte de a pune prima întrebare, înainte de a verifica primele semne vitale. Nu se întâmplă des și ai prefera să nici nu se întâmple, dar realitatea există. Știi asta și nu ai cum să o ocolești.

Copiii mi-au spus asta, ca și multe alte amănunte. Marsali stătea lângă fereastră și cosea, iar cele două fete se jucau în tăcere, aproape de picioarele ei. Germain – lucru neobișnuit pentru el – era în casă, stând pe un scaun la masă, legănându-și picioarele și privind încruntat spre o carte cu desene, cam rufoasă, pe care Jamie i-o adusese de la Cross Creek. Și ei știau.

Marsali a ridicat ochii când am intrat și am văzut cum s-a crispat șocată la vederea chipului meu, deși acum arătam mai bine.

– Sunt bine, am spus cu glas vioi, făcând-o să își rețină exclamația. Doar vânătași. Cum te simți *tu*?

Mi-am lăsat jos geanta și i-am prins fața între palme, întorcând-o cu capul spre lumină. Un obraz și o ureche erau învinetețite urât și pe frunte avea un cucui care se retrăgea – dar nu era tăiată, ochii îi erau limpezi și sănătoși. Culoarea pielii era normală, nu îngălbenită, și nu degaja vreun miros care să trădeze o disfuncție renală.

Ea e bine. E vorba despre copil, am gândit și mi-am coborât mâinile pe talia ei fără să o mai întreb ceva. Am simțit un gol în inimă când am cuprins umflătura cu palmele și am ridicat ușor. Aproape că mi-am mușcat limba de surprindere când un genunchi minuscul s-a mișcat ca reacție la atingerea mea. Asta mi-a dat un curaj nemaipomenit; crezusem că fătul poate fi mort. M-am uitat la fața ei și nu m-am mai simțit chiar atât de ușurată. Era încordată, între speranță și spaimă, sperând că îi voi spune că nu e adevărat ce știa ea.

– S-a mișcat foarte mult în ultimele zile? am întrebat-o cu voce calmă în timp ce m-am dus să iau stetoscopul pe care mi-l făcuse un meșteșugar care făcea obiecte din cositor în Wilmington, un clopot mic, cu parte plată la capăt; primitiv, dar eficient.

– Nu atât de mult ca înainte, mi-a răspuns Marsali, aplecându-se pe spate ca să pot asculta. Dar nu se prea mișcă atunci când sunt aproape gata să vină pe lume, nu? Joanie stătea ca moar... ca o piatră de moară în noaptea dinainte să mi se rupă apa.

– Mda, se întâmplă deseori, am aprobat-o, ignorând ce insinuase. Se odihnesc, probabil.

Ea a zâmbit drept răspuns, dar zâmbetul i s-a topit de pe față ca un fulg de zăpadă ce cade în foc când m-am aplecat și mi-am lipit urechea de capătul plat al tubului evazat din metal, partea lată, sub formă de clopot, fiind așezată pe burta ei. Mi-a trebuit ceva timp ca să surprind bătăi de inimă, iar când le-am auzit am constatat că erau neobișnuit de rare. În plus, pierdea ritmul; când mi-am dat seama, părul de pe brațe s-a înfiorat.

Am continuat examinarea, punând întrebări, făcând glume, oprindu-mă ca să răspund la întrebările copiilor, care se îngrămădiseră în jurul nostru, călcându-se pe picioare și încurcându-mă, Iar în tot acest timp mă gândeam cu febrilitate, anticipând probabilități, toate neplăcute. Copilul se *mișca*, dar anapoda. Avea puls, dar greșit. Tot ce aflasem era *rău*. Ce se întâmplase, totuși? Era posibilă încolăcirea cordonului ombilical în jurul gâtului, o situație periculoasă.

Am împins rochia ceva mai sus, încercând să ascult mai bine, și am văzut vânătăile mari – pete urâte de verzui și gălbui, semne de vindecare, unele cu centrul încă roșu-închis, care înfloreau ca niște trandafiri mortali pe curbura pântecului. Văzându-le, mi-am înfipt dinții în buza de jos; o loviseră cu picioarele, nenorociții. Era o minune că nu avortase pe loc. Furia a crescut brusc în mine, ceva uriaș și solid, parcă vrând să-mi plesnească în piept.

Sângera? Nu. Nu avea dureri, ci doar prezenta o sensibilitate din cauza vânătăilor. Nu avea crampe. Nici contracții. Din câte mi-am dat seama, tensiunea părea normală. Era posibil un accident produs de cordonul ombilical? Probabil. Dar putea fi vorba despre o deplasare parțială a placentei, care să sângereze în uter. Un uter perforat? Ori ceva mai rar – un gemăn mort, o dezvoltare anormală... Singurul lucru pe care îl știam cu siguranță era că fătul trebuia expulzat la aer și asta, cât de curând posibil.

– Unde-i Fergus? am întrebat calm.

– Nu știu, a spus ea la fel de calm. Nu-i acasă de alaltăieri. Nu băga aia în gură, *a chuisle*.

A ridicat o mână spre Félicité, care mesteca un capăt de lumânare, dar nu a putut ajunge la ea.

– N-a revenit? Ei bine, o să-l găsim noi.

Am recuperat mucul de lumânare, iar Félicité nu a protestat deloc, probabil fiind conștientă că se întâmpla ceva, dar neștiind ce. Căutând o mângâiere, a prins-o de picior pe maică-sa și a încercat să urce în poala lui Marsali.

– Nu, *bébé*, a zis Germain și a prins-o pe sora lui de talie, trăgând-o înapoi. Vino cu mine, *a piuthar*⁴⁹. Vrei lăptic? a adăugat el cu glas ispititor. Mergem la casa izvorului.

– Vreau mama!

Încercând să scape, Félicité a dat din brațe și picioare, dar Germain a ridicat fetița plinuță în brațe.

– Voi, fetelor, veniți cu mine! a spus el ferm și a pornit împovărat spre ușă, în timp ce Félicité icnea și se zvârcolea în strânsoarea lui, iar Joanie a fugit pe urmele lui, oprindu-se la ușă să se uite la Marsali cu ochi mari și speriați.

– Hai, du-te, *a muirninn*, i-a strigat Marsali zâmbind. Mergeți să o vedeți pe doamna Bug. O să fie bine. Germain e un scump, a murmurat ea, așezându-și mâinile pe pântec, în timp ce zâmbetul ei s-a stins.

– Foarte scump, am aprobat-o. Marsali...

– Știu, a răspuns ea cu simplitate. O să trăiască, ce crezi?

Și-a trecut o mână ușor peste pântec și a coborât privirea.

Nu eram deloc sigură, dar deocamdată fătul *era* viu. Am ezitat, derulând toate posibilitățile în minte. Orice aș fi făcut presupunea riscuri – pentru ea, pentru copil sau chiar pentru amândoi.

De ce nu venisem mai demult? M-am dojenit pentru că luasem de bune spusele lui Jamie, apoi pe-ale lui Fergus, cum că ea era bine, dar nu era momentul să îmi aduc reproșuri și oricum nu ar fi contat.

– Poți să mergi? am întrebat-o. Trebuie să ajungem la casa mare.

– Da, sigur.

S-a ridicat cu grijă, ținându-se de brațul meu. S-a uitat împrejur, ca și cum ar fi vrut să memoreze toate detaliile cabanei, apoi s-a uitat la mine iute cu ochi limpezi.

– Vorbim pe drum.

Existau variante, cele mai multe înfiorătoare. Dacă exista pericolul unei desprinderi a placentei, *puteam* face o cezariană de urgență și era posibil să salvez copilul, dar Marsali putea muri. Nașterea lentă, prin inducerea travaliului, era un risc pentru copil, dar era mult mai sigură pentru Marsali. Desigur – dar am păstrat gândul pentru mine –, stimularea travaliului prezenta riscul de producere a unei hemoragii. Dacă se întâmpla așa ceva...

Exista posibilitatea să opresc hemoragia și să o salvez pe Marsali, dar nu aveam cum să ajut copilul, care va fi probabil în mare suferință. *Exista* eterul... gând care mă ispitea, dar pe care l-am alungat cu părere de rău. Aveam eter, însă nu îl folosisem niciodată, nu aveam idee ce concentrație sau ce eficiență avea și nici nu aveam pregătire de anestezist care să îmi îngăduie să calculez efectele într-o situație atât de delicată ca o naștere periculoasă. Pentru o operație minoră, puteam să procedez încet, evaluând respirația pacientului, și să opresc pur și simplu totul, dacă lucrurile păreau să meargă prost. Dacă m-aș fi aflat în mijlocul unei secționări pentru cezariană și lucrurile luau o întorsătură urâtă, nu aș fi avut nicio ieșire.

Marsali părea nefiresc de calmă, de parcă ar fi ascultat ce se petrece în trupul ei, nu explicațiile și speculațiile mele. Însă când ne-am apropiat de casa mare am dat de Ian cel Tânăr, care cobora panta cu câțiva iepuri vânați, pe care îi legase de urechi, iar ea a redevenit atentă.

– Bună, verișoară! Cum merg lucrurile? a întrebat el binedispus.

– Ian, am nevoie de Fergus, a răspuns ea fără nicio introducere. Poți să-l găsești?

Zâmbetul i-a pierit când a văzut cât de palidă era Marsali și că o sprijineam.

– Iisuse, vine copilul? Dar de ce...?

A aruncat o privire spre poteca din spatele nostru, întrebându-se probabil de ce părăsiserăm cabana lui Marsali.

– Ian, du-te după Fergus, am intervenit eu. *Imediat.*

– Oh, a înghițit el în sec, arătând dintr-odată foarte tânăr. Da. Mă duc. Imediat!

A dat să fugă, apoi s-a întors și mi-a pus iepurii în mână. După aceea a sărit pe potecă și a alergat în josul pantei, țâșnind printre copaci și sărind peste bușteni prăbușiți. Vrând să fie parte activă la orice, Rollo a trecut ca o săgeată blănoasă, de culoare cenușie pe lângă noi și s-a năpustit după stăpânul lui ca o piatră mare ce se prăbușește.

– Nu-ți face griji! i-am spus, bătând-o ușor cu palma peste braț pe Marsali. Îl vor găsi.

– Da, dar dacă nu-l găsesc la vreme...

– Ba-l găsesc, am răspuns cu fermitate în glas. Hai să mergem!

Am trimis-o pe Lizzie să le aducă pe Brianna și Malva Christie – socoteam că s-ar putea să am nevoie de ajutoare – și i-am spus lui Marsali să se ducă la bucătărie să se odihnească lângă doamna Bug, timp în care am pregătit camera. Cearșafuri și perne, întinse pe masa de consultații. Un pat ar fi fost mai bun, dar trebuia să am la îndemână toate instrumentele.

Și acestea erau cele chirurgicale, ascunse cu grijă sub un prosop curat, masca pentru eter, căptușită cu o pânză groasă și sterilă, picurător – oare puteam avea încredere în Malva să administreze eterul, în cazul în care trebuia să trec la o operație de urgență? Credeam că o să reușesc; fata era foarte tânără și neinstruită, dar avea un sânge-rece de invidiat și știam că nu era sensibilă la sânge. Am umplut sticla picurătorului, ferindu-mi fața de mirosul greu și dulceag al lichidului, și am pus o bucățică de pânză din bumbac în orificiu ca

să împiedic eterul să se evapore și să ne gazeze pe toate și ca să nu se aprindă. Am aruncat o privire spre vatră, dar focul era stins.

Dar dacă travaliul se prelungea și lucrurile ieșeau prost, dacă trebuia să o fac noaptea, la lumina lumânării? Nu puteam; eterul era îngrozitor de inflamabil. Am alungat din minte ideea de a face o secționare cezariană de urgență pe întuneric, doar pe pipăite.

– Dacă aveți o clipă de răgaz, acum ar trebui să interveniți, am mormăit eu, adresându-mă Sfintei Fecioare, Sfântului Raimond și Margaretei a Antiohiei, despre care se spunea că erau ocrotitorii nașterii și ale mamelor care așteptau copii, precum și îngerilor păzitori, al meu, al lui Marsali sau al copilului, care puteau să se afle în preajmă.

Evident, cineva m-a ascultat. Când am așezat-o pe Marsali pe masă, m-am simțit foarte eliberată că cervixul începuse să se dilate, însă nu era niciun semn de sângerare. Nu am eliminat în niciun fel riscul de hemoragie, dar asta însemna că probabilitatea era mult mai scăzută. Din câte mi-am dat seama uitându-mă la ea, tensiunea arterială părea în regulă și probabil că și ritmul cardiac al copilului se stabilizase, deși încetase să se miște, refuzând să reacționeze la palpări și împunsături.

– Cred că doarme dus, am spus, zâmbindu-i lui Marsali. Se odihnește.

Drept răspuns, ea mi-a zâmbit ușor și s-a întors pe o parte, icnind ca o purcică.

– După atâta mers pe jos, nu mi-ar strica nici mie puțină odihnă, a spus.

A oftat și și-a așezat mai bine capul pe pernă. Adso a sărit pe masă și s-a ghemuit aproape de sânii ei, frecându-și capul de ea cu afecțiune. Eu l-aș fi gonit imediat afară, dar Marsali parcă găsea o oarecare alinare în atingerea lui, astfel că l-a scărpinat între urechi până când el s-a cuibărit sub bărbia ei, torcând frenetic. În fine, ajutasem la nașterea unor copii în condiții sanitare și mai precare, fără a mai socoti pisicile, și acesta părea un proces de durată; Adso ar fi plecat de mult, dacă prezența lui ar fi devenit supărătoare.

Mă simțeam ceva mai încrezătoare, dar nu eram perfect sigură de mine. Senzația subtilă că ceva e anapoda persista. Pe drum, analizasem câteva soluții; având în vedere dilatarea colului uterin și ritmul cardiac acum constant, puteam încerca cea mai conservatoare metodă de a stimula travaliul, astfel încât să nu supun mama și copilul la un stres inutil. Dacă intervenea vreo urgență... atunci ne vom ocupa de ea când și dacă va trebui.

Speram că se poate folosi ce aveam în borcan; nu avusesem ocazia să-l deschid până atunci. *Laminaria*, spunea eticheta, scrisă cursiv chiar de Daniel Rawlings. Era un borcănel din sticlă verde întunecat, cu dop bine închis și foarte ușor. Când l-am deschis, a ieșit un miros slab de iod, dar, slavă Cerului, nu am simțit iz de descompunere.

Laminaria este o algă. Uscată, se face firicele subțiri ca hârtia, de culoare verde-cafeniu. Spre deosebire de multe alge marine uscate, *laminaria* nu se fărâmițează ușor. Și are o capacitate uimitoare de a absorbi apă. Introdusă în deschizătura cervixului, absoarbe umezeala din membranele mucoaselor și se umflă, forțând colul uterin să se deschidă și mai mult, practic declanșând în cele din urmă travaliul. Văzusem cum se folosea *laminaria* chiar și pe vremea mea, deși în timpurile moderne se folosea cel mai des la expulzarea unui făt mort din uter. Am alungat *acest* gând și am ales o bucată întreagă.

Era ceva simplu de făcut, dar deocamdată nu trebuia decât să aștept. Și să sper. Camera medicală era foarte liniștită, plină de lumină și singurele zgomote veneau de afară, de la vrăbiile care se foiau pe sub streșini.

– Sper să-l găsească Ian pe Fergus, a zis Marsali după o perioadă de tăcere.

– Sunt convinsă, i-am răspuns, distrasă de încercarea de a aprinde jarul din coșul cu cărbuni cu cremene și o bucată de oțel. Ar fi trebuit să îi spun lui Lizzie să o roage pe Brianna să aducă niște chibrituri. Ziceai că Fergus nu mai stă acasă de mult?

– Nu, a răspuns ea cu glas reținut și, când am ridicat ochii, am văzut că își ținea capul aplecat peste Adso, ascunzându-și fața în blana lui. Abia dacă l-am

văzut după... după ce oamenii aceia au venit la șopronul pentru whisky.

– Aha!

Nu știam ce să îi spun. Nu-mi dădusem seama că Fergus fugise de acasă – cu toate că, știind multe despre bărbații secolului al XVIII-lea, aveam impresia că am înțeles motivul.

– Îi este rușine, prostuțul de franțuz, a comentat Marsali pe un ton detașat, confirmându-mi presupunerea.

Și-a întors capul și i-am văzut un ochi, albastru, peste rotunjimea capului lui Adso.

– Își închipuie că a fost vina lui, a adăugat. Că eu eram acolo. Crede că, dacă ar aduce mai mult acasă, nu ar trebui să mă ocup eu de malțificare.

– Țștia sunt bărbații, am comentat eu, clătinând din cap, iar ea a râs.

– Da, așa e și el. Nu spun care e problema, sigur. Preferă să plece și să se gândească, lăsându-mă să mă ocup de casă și de trei copii! a continuat ea, dând ochii peste cap.

– Da, așa fac toți, bărbații țștia! a vorbit îngăduitor doamna Bug, care tocmai venise cu o lumânare aprinsă. N-au minte deloc, cu toate că au intenții bune. V-am auzit lovind în bucata aceea de oțel fără folos, doamnă Claire; de ce n-ați venit să luați ceva de aprins focul, ca un om obișnuit?

A atins flacăra lumânării de surcelele din coșul pentru jar, care s-au aprins imediat, scoțând flăcări.

– Din obișnuință, am spus eu calm, adăugând bețe la flacăra incipientă. Am speranța că până la urmă o să învăț să aprind un foc în mai puțin de un sfert de ceas.

Marsali și doamna Bug au pufnit în râs în același timp.

– Fiți binecuvântată, doamnă! Dar un sfert de ceas nu-i mare lucru! Păi, câteodată pierdeam chiar o oră sau mai mult încercând să scot o scânteie din iasca umedă, mai ales în Scoția, că acolo nimic nu e uscat. De ce credeți că oamenii se chinuiesc atât ca să țină focul aprins?

S-a iscat o discuție aprinsă despre cum e cel mai sigur să menții focul mic peste noapte, inclusiv o dispută legată de binecuvântarea cea mai potrivită ce trebuie rostită în timpul strădaniei, iar sfada a durat cât să reușesc să conving lemnele din coș să se aprindă și să pun pe foc un ceainic mic pentru a fierbe apă. Ceaiul din frunze de zmeură avea să stimuleze contracțiile.

Faptul că doamna Bug adusesse vorba de Scoția parcă i-a reamintit ceva lui Marsali, pentru că s-a ridicat într-un cot.

– Mama Claire... crezi că tata o să se supere dacă împrumut o foaie de hârtie și niște cerneală? Mă gândeam că ar fi bine să-i scriu mamei.

– O idee excelentă!

Simțind că inima îmi bate ceva mai iute, am plecat să aduc hârtie și cerneală. Marsali era foarte calmă, dar eu nu. Însă mai văzusem asta; nu eram sigură dacă e vorba de fatalism, de credință religioasă sau de ceva pur și simplu fizic, dar femeile care nășteau își pierdeau deseori orice sentiment de teamă sau reținere, concentrându-se asupra propriei ființe cu o preocupare care mergea până la indiferență – pur și simplu pentru că nu acordau deloc atenție vreunui lucru care exista dincolo de universul din pânțele lor.

În situația aceea, senzația mea persistentă de spaimă s-a șters, astfel că s-au scurs două sau trei ore de liniște. Marsali i-a scris lui Laoghaire, dar a scris și bilețele pentru fiecare dintre copiii ei.

– Pentru orice eventualitate, a spus ea laconic, întinzându-mi biletele împăturite să le pun la păstrare.

Am observat că nu scrisese nimic pentru Fergus, dar se uita spre ușă de fiecare dată când se auzea vreun sunet.

Lizzie s-a întors și m-a anunțat că nu o găsisse pe Brianna, însă Malva Christie a apărut, emoționată, și am pus-o imediat la treabă, cerându-i să citească din *Aventurile lui Peregrine Pickle* de Tobias Smollett.

Apoi a sosit Jamie, plin de praf de pe drum, care m-a sărutat pe buze și apoi a sărutat-o pe frunte pe Marsali. A priceput situația neobișnuită și a ridicat ușor

din sprâncene spre mine.

– Cum stau lucrurile, *a muirinninn?* a întrebat-o pe Marsali.

Ea s-a strâmbat și a scos limba, iar el a izbucnit în râs.

– Nu cumva l-ai văzut pe Fergus pe undeva? l-am întrebat eu.

– Ba da, a zis el, părând ușor surprins. E nevoie de el?

Întrebarea ne era adresată atât mie, cât și lui Marsali.

– Da, am răspuns ferm. Unde e?

– La moara lui Woolam. E tălmaci pentru un călător francez, un artist venit să caute păsări.

– Deci păsări, da?

Ideea a părut să îi aducă un afront doamnei Bug, care a lăsat deoparte lucrul de mână și s-a înălțat de spate.

– Fergus al nostru vorbește păsăreasca, adevărat? Ei bine, aduceți-l imediat pe pitic! Franțuzul să-și vadă și singur de păsările lui!

Foarte surprins de vehemența ei, Jamie m-a lăsat să îl scot în hol și cât mai departe de ușă. Ajunși într-un loc de unde nu puteam fi auziți, s-a oprit.

– Ce faci cu fata? m-a întrebat încet și a aruncat o privire spre camera medicală, unde Malva reluase lectura, ridicând glasul.

– S-ar putea să nu fie nimic. Sper, i-am zis cât de bine m-am priceput. Numai că ea... îl vrea pe Fergus. Cică se ferește, fiindcă se simte vinovat de ce s-a întâmplat la șopron.

– Mda, ar trebui, a dat din cap Jamie.

– Ar trebui? De ce, pentru numele Domnului? am întrebat exasperată. Doar *nu* a fost vina lui!

S-a uitat la mine, sugerând că îmi scăpase ceva ce era evident și pentru cineva care nu deborda de inteligență.

– Crezi că are vreo importanță? Dar dacă fata moare ori pățește ceva copilul? Crezi că el nu are nicio vină?

– *N-ar trebui*, am zis eu. Dar e clar că-și găsește o vină. Tu nu...

M-am oprit, pentru că de fapt Jamie se învinuise. Îmi spusese foarte răspicat în noaptea în care mă adusese acasă.

A văzut pe fața mea că îmi amintisem și în ochi i-a apărut un zâmbet ironic și dureros. A întins o mână și mi-a mângâiat sprânceana, unde aveam o tăietură ce se vindeca.

– Crezi că eu nu m-am simțit la fel? a întrebat el încet.

Am clătinat din cap, nu ca să neg, ci mă simțeam neajutorată.

– Bărbatul trebuie să-și apere femeia, a explicat el simplu, apoi s-a întors să plece. Mă duc să-l aduc pe Fergus.

Laminaria își făcea efectul treptat, încet, iar Marsali avea contracții când și când, dar trebuia să mai așteptăm. Lumina scădea când Jamie s-a întors cu Fergus, dar și cu Ian, pe care îl întâlnise pe drum. Fergus era nebărbierit, plin de praf și se vedea că nu se spălase de zile bune, dar Marsali s-a luminat când l-a văzut. Nu știam ce îi spusese Jamie; arăta sumbru și îngrijorat, dar, zărind-o pe Marsali, s-a dus la ea ca săgeata la țintă, prinzând-o în brațe cu atâta ardoare, încât Malva a scăpat cartea pe podea și a urmărit scena cu uimire.

M-am destins puțin. Era prima oară că mi se întâmpla asta de când intrasem în casa lor în acea dimineață.

– Ei bine, am propus eu, inspirând adânc, poate mâncăm ceva, nu?

I-am lăsat pe Fergus și pe Marsali, noi am mâncat, iar când ne-am întors în camera medicală i-am găsit cu capetele apropiate, discutând încet. Mi-a părut rău să îi deranjez, dar trebuia s-o fac.

Pe de o parte, colul uterin se dilatase considerabil și nu am constatat niciun semn de sângerare anormală, ceea ce a venit ca o ușurare enormă. Pe de altă parte... inima copilului bătea cu sincope. Aproape sigur era o problemă cu cordonul ombilical.

– Te descurci foarte bine, am asigurat-o, netezindu-i părul căzut pe frunte și zâmbindu-i. Cred că trebuie să ajutăm puțin.

Existau ierburi care putea ajuta la travaliu, dar pe cele mai multe nu le-aș fi folosit, dacă exista pericolul de hemoragie. În acel moment, totuși, eram destul de îngrijorată ca să vreau ca lucrurile să se miște cât de repede posibil. Ceaiul din frunze de zmeură putea ajuta, fără să fie prea puternic pentru a induce contracții majore sau bruște. Mă întrebam dacă să adaug răculeț albastru.

– Copilul trebuie să iasă repede, i-a spus Marsali lui Fergus cu mult calm.

Evident, nu reușisem să îmi ascund îngrijorarea pe cât de bine crezusem.

Avea rozariul la ea și îl înfășurase în jurul mâinii, lăsând crucea să atârne.

– Ajută-mă, *mon cher!*

El a ridicat mâna cu rozariul și i-a sărutat-o.

– *Oui, chérie.*

Și-a făcut cruce, apoi s-a apucat de treabă. Fergus își petrecuse primii zece ani în bordelul în care se născuse. Drept urmare, într-un anumit fel, știa despre femei mult mai multe decât orice alt bărbat pe care îl cunoscusem. Chiar și așa, am rămas uimită când am văzut că i-a desfăcut șireturile de la cămașă și i-a tras-o în jos, expunându-i sânii. Marsali nu a părut deloc surprinsă, mulțumindu-se să se întindă pe spate și întorcându-se puțin spre el, împingându-l cu pântecul umflat. El a ingenuncheat pe un scaun de lângă pat, punându-i ușor, dar cu un aer absent, o mână pe burtă, apoi și-a aplecat capul spre un sân cu buzele puțin strânse. A observat că îl urmăresc cu ochii cât cepele, de aceea s-a uitat la mine.

– O! a făcut el și mi-a zâmbit. Nu ai... cred că nu ai mai văzut așa ceva, milady, nu?

– N-aș zice că da.

Eram sfâșiată între fascinație și senzația că ar trebui să mă uit în altă parte.

– Când durerile nașterii încep greu, suptul sânilor încurajează pântecul să se miște, grăbind astfel copilul, mi-a explicat el și, fără să își dea seama, a atins cu degetul mare sfârcul cafeniu, care s-a înălțat și s-a întărit ca o cireășă. La bordel,

dacă vreuna dintre *filles* avea probleme, câteodată alta îi făcea serviciul ăsta. Am făcut-o și eu pentru *ma douce* când s-a născut Félicité. Ajută, o să vezi.

Și, fără alte cuvinte, a apucat sânul cu ambele mâini și a prins sfârcul între buze, după care l-a supt cu delicatețe, dar foarte concentrat, ținând ochii închiși. Marsali a oftat, iar corpul ei se destindea ca organismul oricărei gravide, ca și cum n-ar mai fi avut oase, amintind de o meduză eșuată.

Eram mai mult decât deconcertată, dar nu aveam cum să plec, pentru că se putea întâmpla ceva grav. Am ezitat un moment, apoi mi-am tras un scaun și m-am așezat, străduindu-mă să trec nevăzută. De fapt, niciunul dintre ei nu părea să fie deranjat de prezența mea – asta, dacă mai erau conștienți că mă aflam acolo. Totuși, m-am întors puțin, ca să nu privesc scena. Eram uimită și interesată de tehnica lui Fergus. Avea dreptate: când copilul sugă la sân, uterul se contractă. Moașele pe care le cunoscusem la L'Hôpital des Anges din Paris îmi spusese; unei femei care abia a născut trebuie să i se dea copilul imediat ca să sugă, astfel încât sângerarea să scadă. Însă niciuna nu menționase această tehnică pentru stimularea travaliului.

La bordel, dacă vreuna dintre filles avea probleme, câteodată alta îi făcea serviciul acesta, spusese el.

Mama lui fusese una dintre *filles*, dar el nu o cunoscuse. Mi-am imaginat o prostituată pariziană, brunetă, probabil tânără, gemând în timpul travaliului, în timp ce o prietenă îngenunchia pentru a sugă ușor, cuprinzându-i sânii umflați și șoptindu-i cuvinte de încurajare, în timp ce sunetele violente scoase de clienții satisfăcuți răsunau cu ecou prin podele și pereți. Mama lui murise? La nașterea lui sau a altui copil? Fusese sugrumată de vreun client beat, bătută de paznicul plătit de matroană? Ori nu îl dorise, nu voise să răspundă de un bastard? Și astfel îl lăsase la mila celorlalte femei pentru a deveni unul dintre fiii fără nume ai străzii, un copil al nimănu?

Marsali s-a mișcat pe pat și m-am uitat să văd dacă e bine. Da. Se mișcase doar ca să își petreacă brațele pe după umerii lui Fergus, aplecând capul către al

lui. Își scosese boneta, iar părul ei blond era liber, sclipitor, lipit de părul lui negru.

– Fergus... Cred că s-ar putea să mor, a șoptit ea, iar glasul abia i s-a auzit de șuieratul vântului prin copaci.

El i-a eliberat sânul și și-a mișcat delicat buzele pe el, murmurând:

– Întotdeauna crezi c-o să mori, *p'tite puce*, toate femeile cred asta.

– Da, pentru că mor destule, a răspuns ea cam tăios și a deschis ochii.

Cu ochii tot închiși, el a zâmbit și a continuat să îi lingă ușor sfârcul.

– Tu nu, a spus încet, cu convingere.

Și-a plimbat o mână peste burta ei, întâi blând, apoi mai apăsător. Am văzut pântecul întărindu-i-se brusc, devenind rotund și solid. Marsali a inspirat adânc, iar Fergus a apăsător cu podul palmei peste osul pubian, lăsându-și mâna acolo până când contracția a trecut.

– O... a făcut ea, părând fără suflu.

– *Tu... non*, a șoptit și mai încet. Tu nu. Nu te las.

Mi-am strâns mâinile pumn în faldurile rochiei. Păruse o contracție bună, serioasă. Drept urmare se părea că nu se va întâmpla nimic oribil.

Fergus și-a reluat treaba, oprindu-se când și când să murmure câte ceva ridicol în franceză către Marsali. M-am ridicat și m-am apropiat precaut de picioarele mesei-pat. Nu, deocamdată nimic. Am aruncat o privire spre blat, ca să mă asigur că aveam tot ce trebuie acolo, și așa era.

Probabil că lucrurile vor decurge bine. Pe cearșaf era o dungă de sânge – doar puțin, lucru foarte normal. Mai rămânea ritmul cardiac îngrijorător al copilului, posibilitatea unui accident cu cordonul ombilical, dar deocamdată nu puteam face nimic în privința asta. Marsali luase hotărârea corectă.

Fergus se apucase din nou să sugă. M-am retras discret pe hol și am lăsat ușa pe jumătate deschisă ca să le ofer intimitate. Dacă avea hemoragie, puteam veni lângă ea într-o clipă. Încă țineam în mână borcanul cu frunze de zmeură. M-am gândit că puteam să fac ceai doar ca să mă simt utilă într-un fel!

Cum nu își găsisese soția acasă, bătrânul Arch Bug venise spre casa noastră cu copiii. Félicité și Joan dormeau duse pe banchetă, iar Arch fuma pipă lângă vatră și, spre deliciul lui Germain, scotea cerculețe din fum. În acest timp, Jamie, Ian și Malva păreau prinși într-o discuție literară înfocată, dar prietenească, despre meritele lui Henry Fielding, Tobias Smollett și...

– Ovidiu? am spus eu, surprinzând sfârșitul unui comentariu. Serios?

– „*Câtă vreme ești în siguranță, vei număra mulți prieteni*“, a citat Jamie. „*Dacă viața îți devine înnorată, vei rămâne singur.*“ Nu credeți că e situația sărmanului Tom Jones și a micuțului Perry Pickle?

– Dar adevărații prieteni nu ar abandona pe cineva doar pentru că e într-o situație grea! a protestat Malva. Ce fel de prieten este acela?

– Cel obișnuit, din păcate, am răspuns eu. Din fericire, *există* și unii altfel.

– Da, există, m-a aprobat Jamie și i-a zâmbit Malvei. Highlanderii sunt cei mai buni prieteni – fie și pentru că devin și cei mai aprigi dușmani.

A roșit puțin, dar și-a dat seama că era tachinată.

– Hm... a făcut ea și a ridicat capul ca să privească în lungul nasului. Tata spune că highlanderii sunt luptători atât de aprigi pentru că există puține lucruri de valoare în Highland și că bătăliile cele mai nefericite sunt purtate pentru mizele cele mai mici.

Toți ne-am topit de râs auzind asta, iar Jamie s-a ridicat să vină la mine, lăsându-i pe Ian și pe Malva să rezolve gâlceava.

– Cum e fata? a întrebat el încet, turnând apă fiartă din ceainic pentru mine.

– Nu știu sigur, i-am răspuns. Fergus o... ajută.

– Cum? a întrebat el. Nu știam că un bărbat poate face multe în asemenea cazuri, după ce le-a început.

– O, ai fi surprins să afli cum, l-am asigurat. Eu, una, sunt uimită!

A părut intrigat, dar nu a mai apucat să întrebe, pentru că doamna Bug ne-a cerut tuturor să terminăm cu pălăvrăgeala despre oameni nenorociți care nu ajung nicăieri în paginile cărților și să mergem să mâncăm. M-am așezat și eu

la masă, dar n-am prea mâncat, fiind îngrijorată pentru starea lui Marsali. Ceaiul din frunze de căpșuni infuzase; l-am turnat într-o cană și l-am dus în camera medicală, bătând prevăzătoare la ușă înainte de a intra.

Fergus era roșu la față și fără suflu, dar îi sclipeau ochii. Nu l-am convins să meargă la masă, el susținând insistent că trebuia să rămână cu Marsali. Eforturile lui își arătau roadele: acum ea avea contracții regulate, deși cam disparate.

– Va merge repede, după ce mi se rupe apa, mi-a spus Marsali, puțin îmbujorată, care parcă își asculta trupul. Așa e întotdeauna.

Am verificat din nou bătăile inimii – nu se schimbaseră mult; încă sincopat, dar nu slăbise între timp –, după care am ieșit. Jamie era în biroul de vizavi. Am intrat și am rămas cu el, ca să fiu aproape, în caz de nevoie. Ca de obicei, scria notațiile de seară pentru sora lui, oprindu-se din când în când să-și maseze mâna dreaptă, în care avea junghiuri, după care continua. La etaj, doamna Bug îi culca pe copii. Le-am auzit pe Félicité, care protesta, și pe Germain, care încerca să îi cânte ceva. În partea cealaltă a holului, murmure vagi și foșnete, sunete provocate de mișcare și scârțâitul unei mese. Iar în profunzimea urechii mele interne răsunau în același ritm cu pulsul meu bătăile rapide și plăcute ale inimii unui copil.

Se putea termina prost.

– Ce faci, englezoaico?

Tresărind, am ridicat privirea.

– Nu fac nimic.

– Te uiți de parcă ai vrea să vezi prin perete și mi se pare că-ți place ce vezi.

– O!

Am plecat ochii și mi-am dat seama că împletisem și despletisem țesătura fustei între degete; acum apăruse o porțiune mare, mototolită, în materialul de culoare cafenie.

– Cred că-mi retrăiesc eșecurile.

S-a uitat la mine un moment, apoi a venit în spatele meu, după care și-a lăsat mâinile la baza gâtului meu și a început să îmi maseze umerii cu atingeri calde și puternice.

– Ce eșecuri? a întrebat el.

Am închis ochii și mi-am lăsat capul să se plece în față, străduindu-mă să nu gem din cauza durerilor provocate de mușchii încordați și a senzației simultane de ușurare extremă.

– A... am făcut eu și am oftat. Pacienți pe care nu i-am putut salva. Greșeli. Dezastre. Accidente. Copii născuți morți.

Ultimul cuvânt a rămas suspendat în aer, iar mâinile lui au încetat să se miște un moment, apoi au reînceput să mă frământeze, mai puternic.

– Sigur, există cazuri în care nu ai ce face, nu? Unele lucruri depășesc puterea oricui pentru a le îndrepta. Corect?

– Niciodată nu crezi asta când este vorba de *tine*, am răspuns eu. De ce aș fi eu o excepție?

A făcut o pauză în masaj, iar eu m-am uitat peste umăr la el. A deschis gura, dorind să mă contrazică, apoi și-a dat seama că nu putea să o facă. A scuturat din cap, a oftat și a reluat masajul.

– Da, în fine. Cred că e adevărat, a zis el cu multă amărăciune.

– E ceea ce grecii numeau *hybris*⁵⁰. Nu ești de aceeași părere?

A scos un furnăit slab, probabil de amuzament.

– Ba da. Și știi încotro te duce *asta*.

– Spre un pisc singuratic, sub razele arzătoare ale soarelui, și un vultur care îți ciugulește ficatul, am spus eu și am pufnit în râs.

Jamie m-a imitat.

– Mda, un pisc singuratic sub soarele arzător e un loc foarte potrivit în care să ai tovărășie, așa cred. Și nu mă refer la vultur.

Mi-a strâns încă o dată umerii, dar nu și-a retras mâinile. Ținând ochii închiși, am lăsat capul pe spate, rezemându-l de el, bucurându-mă de relaxare

în compania lui.

În tăcerea de câteva clipe am auzit amândoi sunetele vagi din partea cealaltă a holului, din camera medicală. Un icnet înfundat al lui Marsali când a apărut o contracție și o întrebare în franceză din partea lui Fergus. Nu trebuia să tragem cu urechea, dar niciunul dintre noi nu găsea ceva de spus pentru a le acoperi conversația lor intimă.

Un murmur al lui Marsali, o pauză, apoi Fergus a spus ceva cu glas șovăitor.

– Da, așa cum am făcut înainte de Félicité, a zis Marsali cu voce înfundată, dar destul de clară.

– *Oui*, dar...

– Atunci, proptește ușa cu ceva! a spus ea cu un aer impacientat.

Am auzit pași și ușa camerei medicale s-a deschis. Fergus stătea în cadrul ei, cu părul negru vâlvoi, cu cămașa pe jumătate încheiată la nasturi și având fața atrăgătoare îmbujorată pe sub umbra bărbii nerase de câteva zile. Ne-a văzut și pe fața lui a apărut o expresie extraordinară. De mândrie, de stânjeneală și de ceva greu de exprimat în cuvinte... ceva franțuzesc. I-a aruncat un zâmbet strâmb lui Jamie și a făcut un gest dintr-un singur umăr, în semn de nepăsare gaelică, apoi a închis hotărât ușa. Am auzit hârșăitul unei măsuțe care era mutată, apoi un bufnet slab când a fost împinsă până lângă ușă. Am schimbat priviri stupefiate cu Jamie. Din spatele ușii închise răzbăteau chicoteli, însoțite de scârțâituri cu foșnete.

– Doar nu... a început Jamie, dar s-a oprit brusc, părând neîncrezător. Chiar asta face? Era evident că asta făcea, judecând după scârțâiturile ritmice care veneau dinspre camera medicală.

Am simțit un val de căldură, împreună cu o senzație ușoară de șoc, dar și una ceva mai puternică de a râde.

– Ei bine... Am auzit că... și asta provoacă travaliul câteodată. În situația în care copilul întârzie să iasă, *maîtresse sage femme*⁵¹ din Paris le spunea femeilor să își îmbete soții și... așa mai departe.

Jamie a aruncat o privire neîncrezătoare spre ușa camerei medicale, amestecată cu un aer de respect, oarecum invidios.

– Și el nu a băut niciun păhărel. Ei bine, dacă asta face înseamnă că micuțul ticălos are boașe tari, ce altceva să spun?

Ian, care venea pe hol la timp ca să audă schimbul de cuvinte, s-a oprit brusc. A ascultat un moment zgomotele dinspre camera medicală, s-a uitat spre Jamie, spre mine, spre cameră, a revenit, după care a clătinat din cap și s-a întors la bucătărie. Jamie a întins o mână și a închis încet ușa biroului. Fără o vorbă, s-a așezat din nou, a ridicat pana și s-a apucat să scrie cu un aer îndărătnic. M-am dus spre micul raft cu cărți și am rămas acolo, privind colecția de volume uzate, fără să simt nimic.

Câteodată poveștile bătrânelor nu erau decât povești. Dar câteodată nu.

Rareori mă tulburau amintirile personale în timp ce mă ocupam de pacienți; nu aveam timp și nu puteam să mă las distrasă. În acel moment, totuși, aveam timp, dar și concentrare. Și o amintire foarte vie despre noaptea dinainte de a o naște pe Bree. Oamenii spun deseori că femeile uită cum e nașterea, fiindcă, dacă și-ar aminti, niciuna nu și-ar mai dori o asemenea experiență. Personal, nu aveam nicio problemă să îmi amintesc asta.

Mai ales, senzația de inerție uriașă. Acel timp fără de capăt spre sfârșit, care pare că nu se va încheia niciodată, când ești blocată într-un puț preistoric de smoală, fiecare mișcare fiind o zbatere sortită inutilității. Fiecare centimetru pătrat de piele întinsă, ajungând sensibil ca dispoziția ta. Nu ai cum să uiți așa ceva. Pur și simplu, ajungi în punctul în care nu te mai sinchisești de cum va fi nașterea; orice este mai bun decât să suporti sarcina încă un moment.

Ajunsesem în punctul acela cu aproape două săptămâni înainte de soroc. El a venit – și a trecut. O săptămână mai târziu eram într-o stare de isterie cronică, dacă o femeie poate fi în același timp isterică și adormită.

Fizic, Frank se simțea mai bine decât mine, însă, în ceea ce privește nervii, nu era posibil să fie ales vreunul dintre noi. Amândoi eram îngroziți – nu doar de

naștere, ci de ce se va întâmpla după. Cum rămăsese același om pe care îl știam, Frank a reacționat la senzația de groază devenind foarte tăcut, retras în sine, ajungând într-un loc din care să poată controla tot ce se întâmpla, refuzând să admită ceva. Însă eu nu eram dispusă să respect barierele cuiva, de aceea am izbucnit în lacrimi și am devenit disperată după ce un medic obstetrician binedispus mi-a spus că nu am deloc dilatații și că starea aceea s-ar putea să mai dureze câteva zile, poate chiar o săptămână. Încercând să mă calmeze, Frank îmi masase labele picioarelor. Apoi, spatele, gâtul și umerii, tot ce îl lăsasem să îmi atingă. Și, treptat, epuizată, mă întinsesem și rămăsesem tăcută, lăsându-l să mă atingă. Și... eram amândoi îngroziți și aveam mare nevoie de asigurări și niciunul dintre noi nu a găsit cuvintele potrivite pentru a exprima asta. Și am făcut dragoste, încet și tandru, iar după aceea am adormit îmbrățișați și ne-am trezit într-o stare de panică peste câteva ore, când mi s-a rupt apa.

– Claire!

Am presupus că Jamie mă strigase de mai multe ori; mă cufundasem atât de adânc în amintiri, încât uitasem cu desăvârșire unde mă aflam.

– Ce e? m-am întors eu, cu inima bătându-mi puternic. S-a întâmplat ceva?

– Nu, încă nu.

Cu sprâncenele strânse, m-a examinat un moment, apoi s-a ridicat și a venit lângă mine.

– Englezoaico, ești bine?

– Da... doar că eram pe gânduri.

– Da, am observat, a zis el sec.

A ezitat, apoi, când un geamăt deosebit de puternic s-a auzit prin ușă, mi-a atins un cot.

– Ți-e teamă? a întrebat încet. Că ai putea fi gravidă, la asta mă refer.

– Nu, am răspuns eu și mi-am auzit dezolarea din glas la fel de clar ca el. Știu sigur că nu.

Am ridicat ochii spre el; fața îi era aburită de o ceață de lacrimi care încă nu apăruseră.

– Mă întristează că nu am rămas însărcinată și că nici nu voi mai rămâne însărcinată vreodată.

Am clipit de câteva ori și i-am văzut aceeași emoție pe față – ușurare și regret, senzații amestecate astfel încât era imposibil de precizat care dintre ele predomina. Și-a împreunat brațele în jurul corpului meu, iar eu mi-am rezemat fruntea de pieptul lui, gândind că era o mare ușurare că sunt în compania acelei culmi. Am tăcut o vreme, doar respirând. Apoi a apărut o schimbare bruscă în zgomotele din camera medicală. Am auzit un mic strigăt de uimire, o exclamație mai puternică în franceză, apoi niște pași pe podea, împreună cu un pleosc tipic care apare la scurgerea lichidului amniotic.

Lucrurile s-au desfășurat cu repeziciune. După o oră am văzut creștetul capului, acoperit cu un puf negru.

– Are mult păr, am anunțat, ungând perineul cu ulei. Atenție, nu împinge prea tare! Încă nu.

Am cuprins în palmă capul care ieșea.

– Chiar că are capul mare.

– N-aș fi crezut, a răspuns Marsali, îmbujorată și gâfâind. Îți mulțumesc că-mi spui asta.

Abia am avut timp să râd, după care capul a ajuns în mâinile mele, cu fața în jos. Cordonul ombilical *era* înfășurat în jurul gâtului, dar nu strâns, slavă Cerului! Am băgat un deget sub el, l-am eliberat și n-a mai trebuit să spun „Împinge!“, pentru că Marsali a expirat puternic, asurzitor, și a expulzat copilul ca pe o ghiulea.

Am avut senzația că mi s-a pus în mâini un purcel unsuros și am bâjbâit nebunește, încercând să întorc micuța creatură în picioare și să văd dacă el – sau ea – respira. În același timp, auzeam strigătele de emoție ale Malvei și ale doamnei Bug și pași apăsați pe hol, apropiindu-se dinspre bucătărie. Am găsit

fața copilului, i-am curățat precipitată nările, i-am suflat aer în gură și l-am ciocănit cu un deget în talpa piciorului, pe care l-a tras înapoi din reflex și copilul a deschis gura larg, slobozind un răcnet puternic.

– *Bon soir, monsieur L'Oeuf!* am spus eu, verificând imediat dacă era într-adevăr *monsieur*.

– *Monsieur?*

Pe fața lui Fergus a apărut un zâmbet până la urechi.

– *Monsieur*, am confirmat și m-am grăbit să-l învelesc într-o bucată de flanel, l-am pus în brațele tatălui și m-am ocupat să tai și să leg cordul ombilical, după care m-am ocupat de mamă.

Era bine, slavă Domnului! Epuizată și scăldată în sudoare, dar zâmbitoare. Podeaua era umedă, cearșafurile erau îmbibate în sudoare și aerul încărcat de mirosurile fecunde ale nașterii, dar, în emoția generală, nimeni nu părea să ia asta în seamă. I-am frământat pântecul ca să încurajez uterul să se contracte, iar doamna Bug i-a dat o cană uriașă cu bere.

– E bine? a întrebat ea după ce a băut însetată. Chiar bine?

– Păi, are două mâini, două picioare și un cap, am răspuns eu. N-am avut vreme să-i număr degetele de la mâini sau picioare.

Fergus a așezat copilul pe masă, alături de Marsali.

– Convinge-te! *ma chère*, a spus el.

A clipit, apoi, încruntându-se, s-a aplecat.

– S-a întâmplat ceva rău? a întrebat Ian, apropiindu-se.

Brusc, în încăpere s-a lăsat tăcere. Uimită, Malva se uita de la o față la alta.

– *Maman?*

Legănându-se somnoros, Germain apăruse în cadrul ușii.

– E aici? *C'est monsieur?*

Fără să mai aștepte răspunsul sau permisiunea, a înaintat bălăbănindu-se, s-a aplecat peste velințele pătate de sânge și a rămas cu gura căscată când s-a uitat la fratele abia născut.

– Arată ciudat, a spus el și s-a încruntat puțin. Ce e cu el?

Fergus rămăsese încremenit, ca și noi, ceilalți, de altfel. A coborât privirea spre Germain, apoi s-a uitat iar la nou-născut, apoi la fiul cel mare.

– *Il est un nain*, a spus el pe un ton aproape detașat.

L-a strâns de umăr pe Germain, destul de tare pentru ca băiatul să scoată un țipăt de uimire, după care s-a întors și a ieșit din cameră. Am auzit zgomotul la ușa din față când s-a deschis și un curent rece a pătruns pe hol și în cameră.

Il est un nain. E un pitic.

Fergus nu închisese ușa, așa că vântul a stins lumânările, lăsându-ne în semiîntuneric, singura lumină fiind cea de la cărbunii din vasul cu jar.

Specie de algă cu fâșiile lungi și late, folosită în obstetrică pentru dilatarea cervixului și stimularea travaliului (n. tr.).

„Copiliță“ (n. tr.).

„Vanitate, trufie“ (n. tr.).

„Moașa-șefă“ – în lb. fr. în orig. (n. tr.).

LUPII IERNII

Micuțul Henri-Christian părea perfect sănătos, dar pur și simplu era pitic. Avea totuși pielea puțin gălbuie, într-o nuanță vag aurie, care-i făcea obrazii rotunzi să radieze o lumină delicată, ca a petalelor unei narcise. Având un smoc de păr negru pe creștet, semăna cu un copil chinez, doar că avea ochi albaștri și rotunzi, uriași.

Într-un fel, trebuia să simt recunoștință. Doar nașterea unui pitic ar fi putut să abată atenția pe care mi-o acordau cei de la Ridge după evenimentele din luna aceea. Drept urmare oamenii nu se mai holbau la fața mea care se vindeca și nici nu se mai chinuiau să găsească ceva de spus. Aveau multe de spus – mie, altcuiva și nu rareori lui Marsali, dacă eu sau Bree nu eram pregătite să îi împiedicăm.

Am presupus că îi spuneau același lucru și lui Fergus – asta, dacă îl vedeau. Tăcut și cu chipul întunecat, revenise la trei zile după nașterea copilului. Rămăsese cât să accepte numele ales de Marsali și să poarte o scurtă discuție intimă cu ea. Apoi plecase din nou. Chiar dacă știa unde plecase, Marsali nu ne-a spus. Ea și copiii au rămas la casa mare cu noi. Zâmbea și le acorda atenție celorlalți copii, cum ar face orice mamă, dar lăsa impresia că asculta mereu ceva care nu exista. M-am întrebat dacă aștepta să audă pașii lui Fergus.

Un lucru era bine: îl ținea tot timpul pe Henri-Christian, purtându-l într-un ham sau punându-l într-un coș împletit din papură, pe care îl ținea la picioare. Mai văzusem părinți care aduseseră pe lume copii cu defecte; deseori se retrăgeau, pentru că nu se simțeau capabili să facă față situației. Marsali se comporta cu totul altfel, devenind extrem de protectoare cu el.

Unii oameni veneau în vizită ca să discute, chipurile, cu Jamie, sau ca să primească ceva tonic or vreo alifie de la mine, dar în realitate erau mânați de speranța de a-l vedea pe Henri-Christian. Deci nu era de mirare că Marsali se încorda, și îl lua la piept ori de câte ori se deschidea ușa din spate sau peste prag cădea umbra cuiva.

Cu toate astea, s-a destins când a văzut că vizitatorul era Ian cel Tânăr.

– Bună, verișoară! a spus el zâmbindu-i. Sunteți bine, tu și copilașul?

– Foarte bine, a răspuns ea cu convingere. Ai venit să-ți vezi noul văr?

Am observat că l-a măsurat printre gene.

– Da. Și i-am adus un mic dar.

A ridicat o mână și a dus-o la cămașă, sub care avea o umflătură.

– Sper că și tu ești bine, mătușă Claire, da?

– Bună, Ian! am zis eu, ridicându-mă în picioare și lăsând deoparte cămașa căreia îi făceam tivul. Da, sunt bine. Vrei bere?

Eram recunoscătoare că venise; îi ținusem companie lui Marsali cât cususe ori mai mult stătusem de pază ca să îi descurajez pe vizitatorii mai puțin bineveniți când doamna Bug se ducea să vadă de găini. Însă aveam un decoct de urzici în camera medicală și trebuia să verific cum decurge fermentarea. Puteam avea încredere în Ian că se va ocupa de Marsali.

Lăsându-i cu berea, am evadat în camera mea și am petrecut un sfert de oră plăcut cu ierburile, decantând infuzii și separând un morman de rozmarin pentru a se usca, înconjurată de aroma înțepătoare și de pacea radiată de plante. În acele zile îmi era greu să găsesc o clipă de singurătate mai ales din cauza copiilor, care apăreau ca de nicăieri când te așteptai cel mai puțin. Marsali abia aștepta să se întoarcă acasă, știam – dar nu voiam s-o las să plece, dacă Fergus nu era acolo ca să o ajute cât de cât.

– Al naibii bărbat! am mormăit în barbă. Bestie mică și egoistă!

Evident, nu eram singura care gândea astfel. Când m-am întors mirosind a rozmarin și rădăcină de ginseng, am auzit-o pe Marsali exprimând aceeași

păreră către Ian.

– Da, știi că a rămas surprins, cine n-ar fi fost? tocmai spunea ea cu glas îndurerat. Dar de ce-a trebuit să fugă și să ne lase singuri? Ian, ai vorbit cu el? A zis ceva?

– Da, a răspuns el după un moment de ezitare. Puține lucruri.

Nedorind să îi întrerup, m-am retras, dar i-am văzut fața lui Ian, tatuajele lui dure fiind în contradicție cu compasiunea care-i aburea ochii. S-a aplecat peste masă și a întins brațele:

– Pot să-l țin și eu, verișoară? Te rog!

Surprinsă, Marsali s-a încordat de spate, dar i-a întins copilul, care s-a zbătut puțin, dând din picioare în scutece, dar s-a liniștit când a ajuns pe umărul lui Ian, plescăind ușor. Zâmbind, Ian și-a aplecat capul și l-a sărutat ușor pe Henri-Christian pe capul rotund.

I-a zis ceva copilului în limba mohawk, din câte mi s-a părut.

– Ce-a zis? a întrebat Marsali curioasă.

– Un fel de binecuvântare. L-a bătut foarte ușor pe spate pe copil. Să chemi vântul să îl primească, cerul să îi ofere adăpost și apa și pământul să îi dea hrană.

– O! a făcut Marsali moale. Foarte frumos, Ian!

Apoi și-a îndreptat umerii, nedorind să fie distrasă:

– Ai spus că ai vorbit cu Fergus.

Închizând ochii, Ian a dat din cap. Și-a lipit ușor obrazul de capul copilului. A rămas tăcut un moment, dar i-am văzut mărul lui Adam mișcându-se când și-a înghițit nodul din gât.

– Am avut un copil, verișoară, a șoptit atât de slab, încât abia l-am auzit.

Marsali l-a auzit. A înghețat, iar acul pe care îl ridicase i-a sclipit în mână. Apoi, mișcându-se foarte încet, l-a pus jos.

– Deci ai avut? a spus ea la fel de încet.

Ridicându-se, a ocolit masa, rochia foșnindu-i, și s-a așezat alături de el, pe banchetă, îndeajuns de aproape ca el să o simtă, apoi și-a lăsat mâna mică pe cotul lui.

Ian nu a deschis ochii, ci a inspirat și, ținând copilul aproape de inimă, s-a apucat să povestească, ceva mai tare, acoperind pocnetele lemnului din foc.

S-a trezit știind că se întâmplase ceva foarte rău. S-a rostogolit spre partea din spate a platformei patului, unde ținea armele la îndemână, însă înainte de a putea pune mâna pe cuțit ori pe suliță a auzit din nou sunetul care îl deșteptase. Venea din spatele lui; nu era decât o răsuflare ușoară, dar a simțit în ea durere și spaimă. Focul ardea foarte mic; nu a văzut decât creștetul întunecat al capului lui Wako'teqehsnonhsa, o lumină roșiatică, umărul și coapsa pe sub blănuri. Ea nu s-a mișcat și nici n-a mai scos vreun sunet, dar ceva din acele rotunjimi întunecate și nemișcate i-a trecut prin inimă ca un tomahawk ce își nimerește ținta.

A prins-o cu ardoare de un umăr, dorind ca ea să se simtă bine. Ea avea oase mici și tari prin carne. N-a găsit cuvintele potrivite; tot ce știa din limba Kahnyen'kehaka îi zburase din minte, de aceea a rostit primele cuvinte care i-au venit.

– Fată, iubito, deci te simți bine? Binecuvântat să fii, Mihai, apără-ne, ți-e bine?

Ea și-a dat seama că el se afla acolo, dar nu s-a întors spre el. Ceva – o undă ciudată, ca aceea pe care o provoacă o piatră aruncată în apă – a cutreierat-o, iar răsuflarea i s-a blocat din nou în gât, făcând-o să scoată un sunet hârâit. El n-a mai așteptat, ci a sărit în pielea goală dintre blănuri și a strigat după ajutor. Oamenii au ieșit valvârtej din lumina slabă a casei lungi, siluete masive, care se grăbeau să ajungă la el, copleșindu-l cu întrebările lor. Nu putea vorbi; nici nu era nevoie. După câteva momente, Tewaktenyonh a ajuns acolo, iar fața ei bătrânicioasă, cu trăsături pronunțate, a rămas calmă și sumbră, iar

femeile din casa lungă au trecut grăbite pe lângă el, dându-l deoparte și ducând-o pe Emily înfășurată într-o blană de căprioară.

A ieșit afară, însă toată lumea l-a ignorat, dispărând în casa femeilor din celălalt capăt al satului. Doi sau trei bărbați au ieșit din casă, s-au uitat după ele, apoi au ridicat din umeri, s-au întors și au reintrat. Era frig și foarte târziu și se știa că e treabă de femei. După câteva momente, a intrat și el, însă doar ca să se îmbrace. Nu putea sta în casa lungă, mai ales că din pat lipsea ea și mirosul de sânge era persistent. Avea sânge și pe piele, dar nu s-a mai dus să se spele.

Afară, lumina stelelor se estompase, iar cerul era încă întunecat. Aerul era înghețat și neclintit. Blana care atârna în dreptul ușii s-a mișcat și, cenușiu ca o fantomă, Rollo a trecut de ea. Câinele masiv și-a întins labele din față, gemând din cauza orei mici și a frigului. Apoi și-a scuturat blana bogată, a pufnit, scoțând un vălătuc de aburi, și a venit încet lângă stăpânul lui. S-a așezat greoi, cu un oftat de resemnare, și s-a lipit de piciorul lui.

Ian a mai rămas nemișcat un moment, privind spre casa în care se afla Emily a lui. Avea fața înfierbântată din cauza agitației. Ardea ca un cărbune încins, dar simțea cum căldura se scurgea din el spre cerul rece, iar inima i se înnegrește treptat. În cele din urmă, s-a plesnit cu palma peste coapsă și a pornit spre pădure, mergând repede, câinele pășind fără zgomot alături de el.

– Slavă ție, Maria, cea plină de slavă divină...

Nu a luat în seamă încotro se îndrepta, rugându-se în surdină, dar destul de tare, pentru a trăi senzația de alinare pe care i-o aducea propria voce în întuneric.

Trebuia să înalțe rugile către spiritele mohawk? se întreba. Oare ele se vor înfuria pentru că se adresase fostului său Dumnezeu, cel al mamei lui? Ori se putea să se răzbune ele pe soția și copilul lui pentru o asemenea greșală a lui?

Copilul a murit deja. Nu știa de unde are indiciul, dar și-a dat seama că asta se întâmplase, la fel de sigur ca și când cineva i-ar fi spus-o răspicat.

Cunoașterea era clară, dar încă nu era ceva care să stârnească suferința, doar un fapt despre care știa că era adevărat și s-a îngrozit pentru că îl cunoștea. A pătruns tot mai adânc în pădure, mergând, apoi alergând, încetinind ritmul când simțea că trebuie să-și tragă sufletul. Aerul era tăios de rece și neclintit, mirosind a putreziciune și rășină, dar copacii șopteau când trecea pe lângă ei. Emily îi auzea cum vorbesc; le cunoștea vocile secrete.

– Da. Și la ce bun? a murmurat el, privind spre vidul lipsit de stele dintre crengile copacilor. N-ați spus nimic care să merite aflat. N-ați știut care e starea ei, adevărat?

Auza când și când pașii câinelui, foșnete în frunzele moarte din spatele lui, bufnete slabe pe porțiunile de teren dezgolit. S-a împiedicat când și când, cu picioarele pierdute în noapte, a căzut o dată, alegându-se cu vânătăi; s-a ridicat și a continuat să alerge cu stângăcie. Nu se mai ruga; mintea lui nu mai putea formula cuvinte; nu putea alege între silabele fragmentare ale limbilor pe care le vorbea, iar răsuflarea îl ardea în gâtleej. Simțea trupul ei lipit de el în frig, sânii plini în palme, fesele ei mici și rotunde retrăgându-se, grele și dornice în timp ce el o pătrundea, o, Doamne, știa că nu trebuie să facă asta, știa! Și totuși, o făcuse, noapte de noapte, înnebunit de strângerea ei strânsă și alunecoasă încă multă vreme după ce el știuse că trebuia să înceteze, egoist, dement, înnebunit și mai rău de dorință...

Alerga, iar copacii murmurau condamnări deasupra lui. S-a văzut silit să se oprească, pentru că nu mai avea suflu. Cerul trecuse de la negru la culoarea dinaintea zorilor. Câinele l-a adulmecat, scheunând încet, ochii lui de culoarea ambrei fiind întunecați și inexpresivi în bezna de la ora aceea.

Sudoarea i s-a scurs pe sub cămașa din piele și i-a îmbibat legătura de șale dintre picioare. Mădularul îi era înghețat, lipit de corp și s-a mirosit, simțind un iz amarui de spaimă și pierdere. Rollo a ciulit urechile și a scheunat din nou, mișcându-se un pas înapoi, revenind, îndepărtându-se, dând agitat din coadă. *Vino*, spunea el, fără cuvinte. *Vino acum!*

– Poftim? a bolborosit el, trecându-și o mânecă peste fața umedă. Ce s-a întâmplat?

Rollo a mârâit din adâncul gâtlejului. Rămăsese nemișcat, iar blana de la gât i s-a ridicat. Ian a văzut, iar un tremur îndepărtat de spaimă s-a făcut simțit prin negura disperării care se stinsese. A dus o mână la centură și a bătut-o cu palma, incapabil să creadă. Iisuse, nu avea la el nici măcar un cuțit de jupuit piei! Rollo a mârâit din nou, acum mai tare. O amenințare care trebuia auzită. Privind în jur, Ian s-a întors, dar n-a văzut decât trunchiurile întunecate ale cedrilor și ale pinilor. Pământul de sub ei era doar o masă de umbre, iar aerul dintre ei părea cotropit de negură.

Un negustor francez care venise la focul lor numise momentul și o asemenea lumină *l'heure du loup* – ora lupului. Din motive întemeiate: era ora vânătorii, când lumina nopții scade, iar adierea slabă care se stârnește înainte de creșterea luminii începe să sporească, aducând mirosul prăzii.

A dus mâna spre cealaltă parte a centurii, unde trebuia să atârne punguța cu *taseng*: untură de urs, amestecată cu frunze de mentă, menită să ascundă mirosul de om aflat la vânătoare – sau când era vânat. Dar nici acolo nimic, de aceea a simțit că inima îi bate rapid și puternic, pe măsură ce vântul rece îi usca sudoarea. Rollo își arătase colții, iar mârâitul îi devenise un tunet îndepărtat și continuu. Ian a ridicat o creangă de pin de la pământ. Era destul de lungă, însă mai subțire decât și-ar fi dorit și greu de mânuit, din cauza numeroaselor crenguțe lungi.

– Acasă, i-a spus în șoaptă câinelui.

Nu avea idee unde se afla sau unde era satul, însă Rollo știa. Câinele s-a tras puțin în spate, rămânând cu ochii la umbrele cenușii – oare se mișcau? Acum mergea mai repede, totuși spre spate, simțind panta terenului prin tălpile mocasinilor, dar și prezența lui Rollo, din foșnetele produse de labele câinelui și din scheunăturile ce se auzeau din spatele lui. Acolo. Da, o umbră se *mișcase!* O

siluetă cenușie, îndepărtată și văzută prea puțin pentru a fi recunoscută, însă se aflase acolo – și ușor de recunoscut doar prin prezență.

Dacă exista un lup însemna că erau mai mulți. Niciodată nu vânau singuri. Dar deocamdată nu erau aproape; s-a întors cât pe ce să pornească în goană. Nu din panică, în ciuda spaimii din adâncul stomacului. Un mers iute și constant, pasul celui care mergea pe dealuri pe care i-l arătase unchiul lui, pe kilometri nesfârșiți ai munților Scoției, un efort controlat, care să nu ducă la epuizare. Trebuia să își păstreze puterea să lupte cu lupii.

Gândul a fost însoțit de un zâmbet ironic, în timp ce rupea ramurile subțiri și fragile de pin de pe bătă. Cu o clipă în urmă dorise să moară și probabil că va dori asta dacă Emily... Dar nu acum. Dacă Emily... și, pe de altă parte, era vorba de câine. Rollo nu îl va părăsi; trebuiau să se apere unul pe celălalt.

În apropiere era o apă; a auzit-o gâgâind în vânt. Însă, purtat de vânt a venit și alt sunet, un urlet lung și nepământean, care a făcut ca pe față să îi apară din nou o sudoare rece. Un alt urlet i-a răspuns dinspre apus. Încă departe, însă lupii porniseră deja la vânatoare, chemându-se unul pe altul. Și-a dat seama că avea sângele ei pe haine.

Căutând apa, s-a întors. Era un pârâiaș lat de doar vreun metru. S-a spălat în el fără nicio ezitare, sfărâmând pojghița de gheață ce se întindea de la un mal la celălalt, simțind mușcătura rece în gambe și în labele picioarelor când apa i-a îmbibat colanții și i-a umplut mocasinii. Scoțându-și mocasinii, s-a oprit o fracțiune de secundă ca să nu fie luați de curent; erau făcuți de Emily din piele de elan.

Cu două salturi uriașe, Rollo traversase pârâul și se oprise pe malul celălalt, scuturându-și apa înghețată din blană și oprindu-se acolo. S-a foit de colo colo pe mal; Ian a rămas în apă până la pulpe, rezistând. Lupii vânau folosindu-se de vântul favorabil, dar și de mirosurile de pe sol, însă nu era cazul să le ușureze treaba.

Își vârâse mocasinii uzi pe sub gâtul cămășii, iar firicelele înghețate de apă îi curgeau pe piept și pânțece, udându-i legătura dintre picioare. Labele picioarelor îi erau amorțite; nu simțea pietricele rotunde de pe fundul pârâului, dar acum piciorul i-a alunecat pe una dintre ele, fiindcă era acoperită de alge, astfel că s-a clătinat și s-a poticnit pentru a-și păstra echilibrul.

A auzit mai tare lupii; totuși, era bine – vântul își schimbase direcția, bătea acum spre el, purtându-le zgomotele. Ori asta era pentru că acum se aflau mai aproape?

Mai aproape. Rollo parcă înnebunise, țâșnind încoace și încolo, îndemnându-l cu scheunături scurte. Pe mal exista o potecă făcută de căprioare către pârâu; Gâfâind și cutremurându-se, a ieșit din apă și s-a îndreptat spre ea. A avut nevoie de câteva încercări ca să-și tragă mocasinii în picioare. Pielea udă era rigidă, iar mâinile și picioarele refuzau să îl asculte. A trebuit să lase jos bâta și să se folosească de ambele mâini.

Tocmai reușise să îl încalțe pe al doilea, când Rollo s-a năpustit brusc în josul malului, urlând în semn de provocare. S-a răsucit pe noroiul înghețat, a înșfăcat bâta, moment în care a văzut de partea cealaltă a pârâului o siluetă cenușie, aproape cât Rollo, ai cărui ochi gălbui i s-au părut șocant de aproape. A scos un țipăt ascuțit și a aruncat bâta. Ea a zburat peste pârâu și a lovit pământul aproape de picioarele lupului, iar animalul a dispărut ca prin farmec. A rămas neclintit o clipă și a privit fix. Oare nu cumva își închipuise totul?

Nu, Rollo parcă turbase, urla și își etala colții, iar balele îi zburau din bot când mișca furios capul. La marginea apei erau bolovani; a ridicat unul, apoi altul și a strâns câțiva, scurmând precipitat cu degetele în solul înghețat și ținând partea din față a cămășii ridicată pentru a le depozita.

Lupul aflat mai departe a urlat din nou; cel de mai aproape i-a răspuns, dar era atât de aproape, încât a simțit că i se înfioară părul de pe ceafă. A azvârlit un bolovan în direcția de unde se auzise urletul, s-a întors și a alergat ținând mormanul de bolovani strâns bine de burtă.

Cerul se lumina, anunțând zorile. Cu plămâni încordați, s-a chinuit să respire, și totuși i s-a părut că fugea foarte încet, de parcă ar fi plutit pe deasupra solului pădurii, trecând ca un nor fugar, incapabil să se deplaseze mai repede. A văzut fiecare copac, fiecare ac al unui molid verde-argintiu prin dreptul căruia a trecut.

Respira greu, vederea îi era când neclară, când limpede, pentru că lacrimile ce îi izvorau în ochi din cauza efortului îi abureau ochii, clipea ca să le alunge, dar ele reapăreau. O creangă i-a biciuit fața și l-a orbit, și a simțit mirosul înțepător al frunzelor în nas.

– Cedru Roșu, ajută-mă! a spus el gâfâind, cuvintele în limba Kahnyen'kehaka venindu-i pe buze ca și cum nu ar fi vorbit niciodată engleză ori nu ar fi apelat la Iisus și mama Lui.

În spatele tău. Era o voce slabă, discretă, probabil doar glasul instinctului, dar s-a răsucit imediat și a aruncat cu toată puterea piatra pe care o avea în mână. S-au auzit un pocnet, o bufnitură și un schelălăit, iar Rollo s-a întors și a alunecat, pregătit să atace.

– Hai-hai-hai!

L-a prins de ceafă și a pornit în fugă, târându-l și silindu-l să îl însoțească. Acum îi auzea ori așa i se părea. Vântul din zori foșnea prin copacii care-i șopteau de deasupra capului, chemându-l într-o parte sau alta, îndrumându-l în fuga lui. Nu vedea decât culoare, pe jumătate orbit de efort, dar le simțea îmbrățișarea, rece în mintea lui; o atingere înțepătoare de molizi și brazi, coaja plopilor de munte, netedă ca pielea unei femei, lipicioasă din cauza sângelui. *Mergi încolo, vino pe aici!* i s-a părut că aude, apoi sunetul vântului. Din urma lor s-au auzit un urlet, urmat de schelălăituri scurte, și un alt urlet de confirmare. Aproape, prea aproape! În timp ce fugea, arunca pietre în urmă fără să se uite, pentru că nu avea timp să se întoarcă și să țintească.

Apoi a rămas fără bolovani, de aceea a dat drumul poalelor cămășii și, alergând, dând din mâini ritmic, auzind în urechi un gâfâit răgușit care putea fi

răsuflarea lui sau a câinelui ori sunetul scos de fiarele care îl urmăreau.

Câți erau? Cât mai avea de mers? Se clătina, iar prin câmpul lui vizual treceau dungii negre și roșietice. Dacă satul nu era aproape, nu avea nicio șansă.

S-a legănat într-o parte, s-a lovit de o ramură care s-a îndoit sub greutatea lui, apoi l-a împins în sus, reșezându-l pe picioare. Însă își pierduse avântul și simțul de orientare.

– Încotro? a spus el gâfâit către copaci. În ce direcție?

Chiar dacă a existat un răspuns, nu l-a auzit. În spatele lui a răsunat un urlet, urmat de o încăierare nebunească, punctată de mârâituri și scheunăuri ca acelea scoase de câini care se bat.

– Rollo!

S-a întors, s-a aruncat printr-un desiș de vițe uscate și a descoperit câinele și lupul vânzolinindu-se și mușcându-se într-un ghem de blănuri și colți sclipitori. S-a năpustit în față și a lovit cu picioarele și cu pumnii, fericit că, în cele din urmă, avea în ce să lovească, chiar dacă ar fi fost ultima lui luptă. Ceva i-a zgâriat un picior, dar a simțit doar zguduitura loviturii când a împuns lupul cu genunchiul în coaste. Lupul a schelălăit și s-a rostogolit, dar l-a atacat din nou.

A făcut un salt și l-a lovit în piept cu labele. Ian a căzut și s-a lovit razant cu capul de ceva, a rămas fără suflu un moment, apoi și-a revenit și a descoperit că prinsese lupul de blana de sub falca de jos, chinuindu-se să îndepărteze botul fiarei de gâtul lui.

Rollo a sărit în spinarea lupului, iar Ian a scăpat blana din strânsoare și s-a prăbușit sub greutatea animalelor încleștate în luptă. A întins o mână, a pipăit în jur, căutând ceva – o armă, orice, un punct de sprijin pentru a se elibera –, și a nimerit ceva tare, un bolovan. L-a smuls din patul de mușchi și a lovit cu el lupul în cap. Bucăți de colți însângerați au zburat prin aer și l-au izbit în față. Suspinând, a lovit din nou și din nou. Rollo scheuna ascuțit – ba nu, el țipa ascuțit. A lovit încă o dată în țeasta deja sfărâmată, dar lupul încetase să lupte; zăcea peste coapsele lui Ian, picioarele îi zvâcneau și ochii îi deveniseră sticloși,

semn că era pe moarte. L-a împins cât colo într-o frenezie. Rollo și-a înfipt colții în gâtul lupului și a rupt o bucată de blană și carne, declanșând un nou val de sânge cald. Ian a închis ochii și a rămas nemișcat în șezut. I se părea imposibil să se miște sau să gândească.

După o vreme, i s-a părut că poate deschide ochii și respira. În spatele lui era un copac gros; se prăbușise peste trunchiul lui când îl lovise lupul. Acum îl sprijinea. Între rădăcinile răsucite era o adâncitură înnoroită, locul din care smulsese bolovanul. Rămăsese cu bolovanul în mână și a avut senzația că acesta îi crescuse din piele; nu își putea desface degetele. Când s-a uitat, a descoperit că totul era din cauză că bolovanul se spărsese, fragmentele ascuțite îi tăiaseră mâna, iar bucăți din el se lipiseră de sângele care se închea. Cu degetele de la mâna cealaltă a desfăcut degetele încleștate și a extras bucățile din palmă. A răzuit mușchi de pe rădăcinile copacului, l-a făcut ghemotoc în mână, apoi a strâns degetele peste el.

La o oarecare distanță, a urlat un lup. Rollo, care se întinsese alături, a ridicat capul și a scos un oftat. Urletul s-a auzit din nou și părea unul de îngrijorare.

Abia după aceea s-a uitat la cadavrul lupului. O clipă i s-a părut că se mișcă, de aceea a clătinat din cap ca să își limpezească ochii. Apoi s-a uitat din nou. Mișca. Pântecul dilatat se ridică și cobora încet. Acum se făcuse lumină deplină și i-a văzut sfârcurile mici și rozalii apărând prin blana de pe burtă. Nu era o haită. O pereche. Dar acum nu mai era o pereche. Lupul din depărtare a urlat din nou, iar Ian s-a aplecat într-o parte și a vărsat.

Mănâncă Țestoase a ajuns la el ceva mai târziu și l-a găsit pe Ian așezat, cu spatele rezemat de cedrul roșu, lângă lupoaica moartă, cu Rollo lipit de el. Țestoasă s-a lăsat pe vine la mică distanță, s-a legănat pe călcăie și s-a uitat.

– Bună vânătoare, Fratele Lupului! a spus el într-un târziu, în chip de salut.

Ian a simțit că nodul din omoplați se destinde o idee. Țestoasă vorbise pe un ton care nu exprima regretul. Așadar, lupoaica încă trăia.

– Ea, a cărei inimă o împart, a spus el, având grijă să evite rostirea numelui ei. Vorbind tare, putea să o expună spiritelor rele din preajmă. E bine?

Țestoasă a închis ochii și a ridicat din sprâncene și din umeri. Trăia și nu era în primejdie. Cu toate astea, niciun bărbat nu putea spune ce s-ar putea întâmpla. Ian nu a adus vorba de copil. Nici Țestoasă.

Acesta adusese o pușcă, un arc și cuțitul lui, desigur. L-a scos de la brâu și i l-a întins lui Ian cu un aer firesc.

– Vei avea nevoie de blănuri. Ca să-ți învelești fiul, când se va naște.

Ian s-a simțit străbătut de un fior care i-a amintit de șocul picăturilor reci de ploaie căzute pe pielea dezgolită. Mănâncă Țestoase i-a văzut fața și a întors capul într-o parte, evitând să îl privească în ochi.

– Copilul acesta a fost fată, a spus Țestoasă degajat. Tewaktenyonh i-a spus soției mele când a venit după o blană de iepure ca să înfășoare corpul.

Mușchii abdominali i s-au încordat și au tremurat; avea impresia că pielea îi va plesni, dar nu s-a întâmplat. A avea gâtlejul uscat, de aceea a înghițit o dată, dureros, după care a scuturat mușchiul din palmă și a întins mâna rănită după cuțit. Apoi s-a aplecat încet să jupoaie lupoaica.

Mănâncă Țestoase împungea cu interes rămășițele însângerate de piatră, când un urlet de lup l-a făcut să se ridice și să privească în jur. Urletul a răsunat prin pădure, iar crengile s-au mișcat deasupra lor, murmurând neliniștiți la sunetul ce trăda pierderea și suferința. Ian a mișcat iute cuțitul prin blana de culoare deschisă de pe pântec, despărțind cele două șiruri de sfârcuri roz.

– Soțul ei e prin preajmă, a spus Fratele Lupului fără să ridice privirea. Du-te și ucide-l!

Abia respirând, Marsali a rămas cu ochii la Ian. Tristețea îi persista, dar se mai diminuase; era copleșită de compasiune. Furia dispăruse, îl luase înapoi pe Henri-Christian și îl ținea la sân, cu un obraz lipit de căpșorul lui.

– Vai, Ian! a spus ea încet. *Mo charaid, mo chridhe.*

El a rămas cu privirea la mâinile împreunate în poală și nu părea s-o fi auzit. În cele din urmă însă, s-a mișcat ca o statuie care se trezește la viață. Fără să ridice ochii, a băgat mâna sub cămașă și a scos un pachet mic, legat cu sfoară din păr și decorat cu o salbă din mărgele. A desfăcut pachetul și, aplecându-se, a întins pielea tăbăcită a unui lup nenăscut peste umerii copilului. Cu mâna mare și ciolănoasă a netezit blana de culoare deschisă, cuprinzând-o peste cea a lui Marsali, care ținea copilul.

– Crede-mă, verișoară, a spus el foarte încet, soțul tău suferă. Dar se va întoarce.

Apoi s-a ridicat și a plecat, tăcut ca un indian.

LE MAÎTRE DES CHAMPIGNONS

Mica peșteră din calcar pe care o foloseam drept grajd era acum adăpostul unei capre cu doi iezi abia născuți. Toate animalele născute în primăvară crescuseră destul de mari ca să fie lăsate să pască în pădure cu mamele lor. Însă capra asta beneficia de îngrijire specială, primind resturi de la bucătărie și spărtură de porumb.

Plouase câteva zile, iar dimineața a început cu nori și umezeală. De pe fiecare frunză picurau stropi de apă, iar aerul era încărcat de mirosul rășinii și al compostului din frunze. Din fericire, cerul înnorat făcea păsările mai tăcute; gaițele și mierloii învățau repede și stăteau cu ochii pe cei care aduceau hrană – mă atacau regulat, ca niște bombardiere în picaj, când mă duceam la deal cu ligheanul plin.

Eram precaută, dar, chiar și așa, o gaiță obraznică a coborât de pe o creangă ca un fulger albastrui și a aterizat *în* lighean, speriindu-mă. Până să reacționez, a furat o bucată de brioușă din mălai și a șters-o atât de repede, încât nici nu mi-a venit să cred că o văzusem, dar aveam ca dovadă bătăile accelerate ale inimii. Din fericire, nu am scăpat ligheanul; am auzit un cârâit triumfător venind dintre copaci și m-am grăbit să ajung în grajd înainte ca suratele gaiței să recurgă la aceeași tactică.

Am rămas surprinsă văzând că ușa olandeză⁵² nu era închisă complet, iar partea de sus stătea întredeschisă. Nu era niciun pericol ca animalele să fi scăpat, desigur, însă vulpile și ratonii puteau să se cațare peste jumătatea de jos, de aceea, în mod normal, ambele erau închise noaptea. Probabil că domnul

Wemyss uitase; era treaba lui să curețe paiele murdare și să pregătească totul pentru noapte.

Însă imediat ce am deschis ușa am văzut că nu domnul Wemyss era de vină. Am auzit un foșnet puternic de paie la picioare și ceva mișcându-se în întuneric. Am scos un țipăt ascuțit de spaimă și de data asta am scăpat ligheanul, care a atins solul cu un zăngănit, împrăștiind pe podea ce adusesem și speriind capra, care a început să behăie asurzitor.

– *Pardon*, milady!

Ducându-mi o mână la inima care îmi bătea nebunește, m-am ferit din ușă, astfel că lumina a căzut pe Fergus, ghemuit jos, fire de paie ieșindu-i din păr ca Nebunei din Chaillot⁵³.

– A, deci aici te ascundeai, am spus destul de rece.

A clipit și a înghițit în sec, trecându-și o mână peste fața năpădită de barbă.

– A... da, a zis el.

A lăsat impresia că nu mai avea altceva de adăugat. Am rămas măsurându-l cu ochi severi, apoi am clătinat din cap și m-am aplecat să recuperez cojile de cartofi și alte resturi care îmi căzuseră din lighean. A dat să mă ajute, dar l-am oprit cu un gest și un șuierat scăpat printre buze. Urmărindu-mă, a rămas nemișcat, cu mâinile în jurul genunchilor. În grajd era semiîntuneric, iar apa picura de pe plantele care creșteau pe fațada falezei, alcătuind o perdea de stropi peste ușa deschisă.

După ce mă recunoscuse, capra tăcuse, dar acum băga capul prin gratiile țarcului, întinzând limba de culoarea afinelor ca un furnicar ca să apuce un cotor de măr ce se rostogolise aproape de țarc. L-am ridicat și i l-am dat, străduindu-mă să gândesc de unde să pornesc și ce să spun în acele prime momente.

– Henri-Christian e bine, am spus, pentru că nu am găsit altceva. Ia în greutate.

M-am aplecat peste țarc să torn porumbul mărunțit și resturile de mâncare în troaca din lemn.

Tăcere mormântală. Am așteptat un moment, apoi m-am întors cu o mână în șale.

– E un copil foarte drăgălaș, am spus.

L-am auzit respirând, însă nu a zis nimic. Cu un pufnet, m-am dus și am deschis partea de jos a ușii, astfel că lumina neclară a pătruns înăuntru, expunându-l pe Fergus. Stătea cu fața întoarsă la mine, cu o expresie de încăpățănare. L-am adulmecat de la distanță; duhnea a sudoare acră și a foame.

Am suspinat.

– Piticii au o inteligență normală. L-am examinat cu mare atenție și are toate reflexele și reacțiile obișnuite pentru vârsta lui. Nu există niciun motiv pentru care să nu poată fi educat și să devină apt de muncă, într-un fel sau altul.

– Într-un fel sau altul, a repetat Fergus, cuvintele lui exprimând deopotrivă disperarea și batjocura.

În cele din urmă, s-a întors cu fața spre mine și i-am văzut golul din ochii lui.

– Cu respect, milady, nu știi care e adevărata viață a unui pitic.

– Adică ai văzut tu așa ceva? am întrebat nu drept provocare, ci mai curând din curiozitate.

A închis ochii, ferindu-se de lumina dimineții, și a dat din cap.

– Da, a șoptit el, înghițind nodul din gât. La Paris.

Bordelul în care crescuse la Paris era mare, cu o clientelă variată, renumit pentru că oferea ceva pentru gusturile oricui.

– Casa în sine avea *les filles, naturellement, și les enfants*. Desigur, erau principala atracție a stabilimentului. Dar există și unii care doresc ceva... ceva exotic, și sunt gata să plătească. De aceea matroana îi chema din când în când pe cei care se ocupau de așa ceva. *La maîtresse des scorpions – avem les flagelantes, tu comprends? Ou de Le Maître des Champignons.*

– Stăpânul Ciupercilor? m-am scăpat eu.

– *Oui*. Stăpânul piticilor.

Avea ochii cufundați în orbite, privirea întoarsă spre sine și fața trasă. Vedeau în minte imagini și persoane care îi dispăruseră din memorie de mulți ani – și nu îl bucurau acele amintiri.

– *Les chaterelles*⁵⁴, așa le spuneam, a șoptit el. Pentru femei. Bărbații erau *les morels*.

Ciuperci exotice, apreciate pentru raritatea și formele lor răsucite, dar și pentru savoarea cărnii lor.

– *Les champignons* nu erau tratați rău, a zis el absent. Aveau valoare, înțelegi? *Le maître* cumpăra astfel de copii de la părinții lor – unul dintre ei s-a născut în bordel, iar matroana a fost încântată că avusese un asemenea noroc – ori erau strânși de pe stradă.

A coborât ochii spre mână, iar degetele lui lungi și delicate s-au mișcat neliniștite, frământând pânza pantalonilor.

– Străzile, a repetat el. Cei care scăpau din bordeluri deveneau cerșetori. L-am cunoscut bine pe unul dintre ei – Luc, așa i se spunea. Câteodată ne ajutam unul pe celălalt...

Pe buze i-a apărut umbra unui zâmbet și a fluturat mâna teafără, gest care sugera furtul din buzunare.

– Dar Luc era singur, a continuat el degajat. Nu avea protector. Într-o zi, l-am găsit pe o alee, cu beregata tăiată. I-am spus matroanei, iar ea l-a trimis imediat pe portar să recupereze cadavrul și l-a vândut unui doctor din celălalt *arondissement*.

Nu l-am întrebat ce dorea doctorul să facă cu cadavrul lui Luc. Văzusem mâini de pitici, uscate, vândute pentru preziceri și protecție. Dar și alte părți și organe.

– Încep să pricep de ce viața la bordel ar putea fi sigură, am spus. Cu toate astea...

Fergus rămăsese jos, cu capul lăsat peste mâna teafără, privind fix spre paiele de pe jos. Auzindu-mă, a ridicat privirea.

– Mi-am desfăcut buclele pentru bani, milady, a recunoscut el cu simplitate. Și nu mi-a păsat decât atunci când aveam dureri. Însă apoi l-am întâlnit pe milord și am descoperit o viață în afara bordelului și a străzilor. Dacă fiul meu se va întoarce într-un asemenea loc...

A tăcut brusc, pentru că nu se simțea în stare să mai vorbească. A închis din nou ochii și a clătinat încet din cap.

– Fergus! Dragul meu Fergus! Doar nu-ți închipui că Jamie – că noi – vom permite să se întâmple vreodată așa ceva, am spus, întristată peste măsură.

A inspirat adânc și tremurător, după care și-a șters de pe gene lacrimile cu un deget. A deschis ochii și mi-a aruncat un zâmbet de o tristețe greu de descris.

– Da, știu, milady. Dar voi nu veți trăi o veșnicie. Nici eu. Iar copilul va fi pitic. Iar *les petites* nu se pot apăra. Vor fi aleși de ce care îi caută, vor fi luați și consumați.

Și-a șters nasul de mânecă și s-a ridicat în șezut.

– Dacă se va întâmpla, ei vor fi foarte norocoși, a adăugat mai hotărât. Nu au preț în afara orașelor. Fermierii cred că nașterea unui asemenea copil reprezintă judecata Domnului pentru păcatele părinților lui. O umbră mai întunecată i-a traversat fața cu buzele foarte strânse. S-ar putea întâmpla și asta. Păcatele mele...

S-a întrerupt brusc și s-a întors cu spatele spre mine.

– În cel mai rău caz...

Avea glasul slab, își ținea capul întors față de mine, ca și cum ar fi șoptit secrete către umbrele din peșteră.

– În cel mai rău caz, a continuat, sunt considerați monștri, copii născuți dintr-un demon care s-a culcat cu o femeie. Oamenii îi bat cu pietre, îi ard – câteodată și pe mamă. În satele de munte din Franța, copiii pitici sunt lăsați

pradă lupilor. Nu ai cum să știi asemenea lucruri, milady, nu? a întrebat el, întorcându-se brusc spre mine.

– Așa cred, am spus și am întins o mână spre perete, simțind brusc nevoia de a mă sprijini de ceva.

Cunoscusem astfel de lucruri, în modul abstract în care cineva se gândește la obiceiurile aborigenilor și sălbaticilor – oameni pe care nu aveam cum să îi întâlnesc niciodată, deoarece se aflau în paginile cărților de geografie sau ale istoriei antice.

Avea dreptate; știam. Doamna Bug își făcuse cruce când văzuse copilul, apoi făcuse semnul coarnelor ca apărare de rău și pălise de groază. Deși toți fuseserăm șocați, iar apoi ne îngrijorase soarta lui Marsali, la care se adăugase absența lui Fergus, eu nu fusesem departe de casă o săptămână sau ceva mai mult. Nu aveam cum să știu ce spuneau oamenii de la Ridge. Se vădea că Fergus știa.

– Oamenii se vor obișnui cu el, am spus eu cât de curajos am putut. Vor descoperi că nu e un monstru. S-ar putea să treacă ceva timp, dar se vor convinge, îți promit.

– Așa crezi? Și, dacă îl lasă să trăiască, ce va face el după aceea?

S-a ridicat brusc în picioare. Și-a întins brațul stâng și, cu o smucitură, și-a scos fâșia de piele care îi acoperea cârligul. Fâșia a căzut cu zgomot peste paie și i-a lăsat gol ciotul de la încheietura mâinii, evidențiind pielea crețată cu dungi roșietice din cauza legăturilor strânse.

– Nu pot vâna, nu pot să fac nicio treabă de bărbat. Nu sunt bun de nimic, ci doar să trag la plug, ca un catâr!

Glasul îi tremura de furie și detestare de sine.

– Dacă eu nu pot munci ca un bărbat, cum ar putea un pitic?

– Fergus, dar nu e...

– Nu-mi pot întreține familia! Soția mea trebuie să trudească zi și noapte ca să hrănească copiii, trebuie să se pună în calea gunoaielor și ticăloșilor care o

maltratează, care... Chiar de-aș fi la Paris, sunt prea bătrân și schilod ca să devin târfă!

Strâmbându-se, a fluturat ciotul mâinii spre mine, după care și-a rotit-o și a lovit cu ea în perete de mai multe ori.

– Fergus!

L-am prins de celălalt braț, însă și l-a smuls.

– Ce muncă poate face? a strigat el, în timp ce lacrimile îi șiroiau pe față.

Cum va trăi? *Mon Dieu! Il est aussi inutile que moi!*

S-a aplecat, a luat cârligul de pe pământ și l-a azvârlit cât de tare a putut în peretele din calcar. Acesta a scos un clinchet și a căzut pe paie, speriiind capra și iezii. Apoi a plecat, iar ușa olandeză s-a balansat în urma lui. Capra a scos un behăit lung și dezaprobator. M-am prins de balustrada grajdului, simțind că ea era singurul lucru solid într-o lume care se legăna încet. După ce mi-am mai revenit, m-am aplecat și am pipăit cu atenție prin paie, până am găsit metalul cârligului, care încă păstra căldura corpului lui Fergus. L-am ridicat și am îndepărtat paiele și murdăria cu șorțul, iar în minte mi-au răsunat ultimele cuvinte rostite de el:

Doamne! E la fel de inutil ca mine!

Ușă de grajd, divizată pe orizontală, partea de jos putând rămâne închisă în vreme ce aceea de sus poate fi deschisă.

Nebuna din Chaillot, piesă scrisă de dramaturgul Jean Giraudoux în 1943.

„Momeli“ – în lb. fr. în orig. (n. tr.).

DIAVOLUL DIN LAPTE

Henri-Christian aproape că s-a uitat cruciș, concentrându-și privirea asupra mosorului de ață pe care Brianna îl legăna deasupra feței lui.

– Cred că ochii or să-i rămână albaștri, a spus ea, uitându-se gânditoare la el. La ce crezi că se uită?

Copilul stătea la ea în poală, cu genunchii strânși până aproape de bărbie, privind fix undeva dincolo de ea.

– A, cei mici încă văd raiul, așa zicea mama.

Marsali torcea, încercând noua roată de tors făcută de Brianna, dar a zâmbit vag spre fiul ei cel mic.

– Poate ai un înger pe umăr, nu? Ori vreun sfânt care stă în spatele tău.

Asta i-a dat o senzație ciudată, ca și când cineva chiar ar fi stat în spatele ei. Însă nu de spaimă, ci mai curând de protecție caldă și calmă. A deschis gura, dorind să spună „Poate e tata“, dar s-a controlat la vreme.

– Cine e sfântul ocrotitor al spălatului de rufe? a întrebat ea. De el avem nevoie.

Ploua, ploua de zile întregi, iar rufele spălate erau împrăștiate prin cameră sau drapate pe mobilă: haine umede, care se uscau, lucruri murdare ce trebuiau să ajungă în cazanul de spălat imediat ce vremea se îmbunătățește, lucruri mai puțin murdare care puteau fi periate, scuturate sau purtate alte câteva zile și un morman tot mai mare de lucruri ce așteptau să fie cârpite.

Dând cu pricepere fir pe mosor, Marsali a râs.

– Ar trebui să-l întreb pe tata. El știe mai mulți sfinți decât oricine. E minunată roata asta! Nu am mai văzut una la fel. Cum ai reușit să faci așa ceva?

– A... am văzut una ca asta undeva, a fluturat Bree o mână, în semn de modestie.

Văzuse, dar într-un muzeu de artă populară. Durase mult s-o facă – întâi construisese un strung primitiv, ținuse lemnul în apă și-l îndoise pentru a face roata –, dar nu fusese din cale-afară de greu.

– Ronnie Sinclair m-a ajutat mult. Știe ce poate și ce nu poate să facă lemnul. Nu-mi vine să cred cât de bine te pricepi și e prima oară că folosești așa ceva.

Marsali a pufnit, respingând și ea complimentul.

– Păi, torc de când aveam cinci ani, *a piuthar*. Deosebirea e că pot sta jos cât torc, în loc să fac drumuri dus-întors până mă prăbușesc de oboseală.

Picioarele ei se mișcau scurt înainte și înapoi pe sub tivul rochiei, acționând pedala. Aceasta scotea un foșnet plăcut, deși abia dacă se auzea din cauza zgomotului ce venea din partea cealaltă a camerei, unde Roger cioplea încă o mașină pentru copii.

Vrum-urile aveau un succes grozav la micuți, iar cererea era mare. Brianna a observat amuzată cum Roger a evitat curiozitatea lui Jem, împingându-l ușor cu un cot, în timp ce se încrunta de concentrare. Își ținea vârful limbii între dinți, iar așchiile de lemn împânzeau vatra și hainele lui – desigur –, una i se prinsese în păr, ca o buclă albicioasă pe un fundal întunecat.

– Asta ce mai e? a întrebat ea, ridicând glasul ca să fie auzită.

El a ridicat ochii verzi ca mușchiul în lumina difuză ce pătrundea pe geamul din spatele lui.

– Cred că e o camionetă Chevrolet din '57, a spus el, zâmbind generos. Gata, poftim, *a nighean*. Asta-i a ta.

A îndepărtat ultima așchie de pe creația lui și i-a întins-o lui Félicité, care o aștepta cu gura căscată și cu ochii dilatați de admirație.

– E un vrum? a întrebat ea, strângând-o la piept. Vrum-ul *meu*?

– E camionetă, a corectat-o Jemmy cu îngăduință.

– Camioneta e tot un vrum, a asigurat-o pe Félicité, observând că îndoiala aduce o încruntare pe fața ei. Doar că e ceva mai mare.

– E un vrum, *mare*, vezi?

Félicité l-a lovit pe Jem cu piciorul în fluierul piciorului. El a scos un țipăt și a prins-o de păr, însă a primit un pumn în stomac de la Joan, care era întotdeauna pregătită să își apere sora. Pregătită să intervină, Brianna s-a încordat, dar Roger a pus capăt scandalului iminent îndepărtându-i pe cei doi și uitându-se încruntat la Joan, care a bătut în retragere.

– Gata, copii. Fără certuri, că altfel nu mai vedeți vrum-urile până mâine.

Asta i-a liniștit instantaneu, iar Brianna a simțit că Marsali s-a destins, reluându-și torsul. Picăturile de ploaie duruiau neconținut pe acoperiș; era bine să stea în casă, deși era greu să-i țină binedispuși pe copiii plictisiți.

– Ce-ar fi să le propui un joc frumos și liniștit? a sugerat ea, zâmbindu-i lui Roger. Poate... o... Indianopolis 500?

– Of, îmi ești de mare ajutor, a răspuns el, uitându-se urât la ea, însă îndatoritor, și a pus copiii la treabă desenând cu creta un circuit de curse pe vatra largă.

– Păcat că Germain nu-i aici! a spus el degajat. Unde-a plecat pe ploaia asta, Marsali?

Mașina lui Germain era, zicea Roger, un Jaguar X-KE, deși Brianna socotea că arăta exact ca și celelalte: o bucată de lemn, cu o cabină rudimentară și roți – se afla pe raftul de deasupra vetrei, așteptând întoarcerea stăpânului.

– E cu Fergus, i-a răspuns calm Marsali, fără să slăbească ritmul torsului.

A strâns însă din buze și tonul ei era încordat.

– Deci Fergus cum e? s-a interesat Roger, privind-o amabil, dar insistent.

Firul s-a rupt, a ajuns în mâna ei și s-a înfășurat, având un nod vizibil. A făcut o grimasă și nu a răspuns decât după ce firul a început să curgă mai neted printre degetele ei.

– Pentru un bărbat cu o singură mână, e un luptător bun, a vorbit ea în cele din urmă, pe un ton ironic, rămânând cu ochii la fir.

Brianna s-a uitat scurt spre Roger, care i-a răspuns ridicând o sprânceană.

– Cu cine s-a bătut? a întrebat ea, încercând să pară degajată.

– Nu-mi spune întotdeauna, a zis Marsali. Dar ieri soțul unei femei l-a întrebat de ce nu l-a strâns de gât pe Henri-Christian după ce s-a născut. Și el s-a supărat, a adăugat ea cu nonșalanță, fără să explice care dintre cei doi bărbați se simțise jignit.

Ridicând firul, l-a rupt între dinți.

– Așa cred, a murmurat Roger.

Stătea cu capul aplecat, desenând linia de start, iar părul îi căzuse pe frunte, ascunzându-i fața.

– Și nu a fost singurul, din câte înțeleg.

– Nu, a zis Marsali și, cu o încruntare ce părea să persiste, a început să înfășoare firul pe rășchitor²⁵. Cred că e mai bine așa decât cu cei care arată cu degetul și șoptesc între ei. Unii cred că Henri-Christian e... din sămânța diavolului, a încheiat ea, curajoasă, deși i-a tremurat puțin vocea. Ar fi în stare să-l ardă de viu, sărmanul, și să ne ardă și pe mine și pe ceilalți copii, dacă și-ar închipui că ar putea.

Brianna a simțit un gol în stomac și a dezmiertat obiectul discuției, care se afla în poala ei.

– Ce dobitoci ar *putea* gândi așa? a întrebat ea. Dar s-o spună în gura mare!

– Dar s-o facă, poate vrei să zici.

Marsali a lăsat firul deoparte și s-a ridicat, aplecându-se să-l ia pe Henri-Christian și să îl hrănească la sân. Rămas cu picioarele ridicate, era cât jumătate dintr-un copil de aceeași vârstă și, având capul mare, rotund, cu un smoc de păr negru, Brianna s-a văzut nevoită să admită că arăta chiar... ciudat.

– Tata a discutat cu unii și cu alții, a explicat Marsali cu ochii închiși, legănându-se încet în față și în spate, ținându-l aproape de piept pe copil. Dacă

n-ar fi asta...

Gâtul ei subțire a tresărit când a înghițit în sec.

– Tati, tati, să pornim! a propus Jem, plictisit de discuția de neînțeles dintre adulți și trăgându-l de mânecă pe Roger.

El se uitase până atunci la Marsali și avea o expresie de îngrijorare pe fața trasă. La acel îndemn, a clipit, a coborât ochii spre fiul lui absolut normal și și-a dres glasul.

– Da, a spus el și a luat mașina lui Germain. Aici e linia de pornire...

Brianna și-a lăsat o mână pe brațul lui Marsali. Era subțire, dar cu mușchi puternici, cu pielea aurie de la soare, presărată cu pistrii minusculi. Văzând-o atât de mărunță și curajoasă, a simțit că i se încleștează gâtul.

– Vor înceta, a șoptit. Vor înțelege...

– Da, probabil.

Marsali a cuprins în palmă fundulețul lui Henri-Christian, strângându-l mai aproape de piept. Încă ținea ochii închiși.

– Dar poate nu. Dar dacă Germain e cu el, Fergus poate că o să fie mai atent cu cine se încaieră. N-aș vrea să fie omorât.

Și-a aplecat capul peste copil, lăsându-l să sugă și nepărând dispusă să mai discute. Brianna a bătut-o ușor cu palma peste un braț, cam stângaci, apoi s-a așezat la roata de tors.

Auzise bârfele, desigur. Ori o parte dintre ele. Mai ales imediat după nașterea lui Henri-Christian, care șocase pe toată lumea în Ridge. Câțiva arătaseră limpede că înțeleg, dar se auziseră multe murmure de nemulțumire privind evenimentele din ultima vreme și influență răuvoitoare care le declanșase – începând cu atacarea lui Marsali și incendierea șopronului de făcut malț și până la răpirea mamei ei, la măcelul din pădure și la nașterea unui pitic. O auzise pe o fată nechibzuită îngăimând în prezența ei ceva despre... „vrăjitorie, la ce vă așteptați?” – însă ea se întorsese sălbatic și o fulgerase cu privirea pe fată, care pălise la față și se îndepărtase pe furiș, împreună cu cele două prietene ale ei.

Însă aruncase o privire peste umăr, după care întorsese capul și toate trei chicotiseră cu răutate.

Însă nimeni nu arătase lipsă de respect față de ea sau mama ei. Era limpede că o parte dintre noii arendași se cam temeau de Claire, dar se temeau mai mult de tatăl ei. Timpul și obișnuința păreau să dea roade – asta, până la nașterea lui Henri-Christian. Lucrul cu roata de tors era liniștitor; zbârnâitul roții se combina cu sunetul ploii și mârâielile copiilor. Era totuși bine că Fergus se întorsese. După nașterea lui Henri-Christian, plecase din casa mare și revenise după câteva zile. *Sărmana Marsali*, a gândit ea, încruntându-se în gând spre Fergus. O lăsase singură să treacă peste șoc. Și toată lumea rămăsese înmărmurită, inclusiv ea. Probabil că nu îl putea învinui pe Fergus.

Închipuindu-și, așa cum făcea de fiecare dată când îl vedea pe Henri-Christian, a înghițit în sec, gândindu-se ce ar fi însemnat să dea naștere unui copil cu un asemenea defect. Vedea când și când copii cu defecte – buză de iepure, trăsături diforme, despre care mama ei spunea că erau urmarea unui sifilis congenital, retard – și, de fiecare dată, își făcea cruce și îi mulțumea Domnului că Jemmy era normal.

Pe de altă parte, la fel de normali erau și Germain și surorile lui. Așa ceva se putea întâmpla din senin, oricând. Fără să vrea, a aruncat o privire spre raftul pe care își păstra lucrurile personale și spre borcanul de culoare brună în care ține semințele de *dauco*. Reîncepuse să ia din ele după nașterea lui Henri-Christian, dar nu îi spusese lui Roger. S-a întrebat dacă el își dăduse seama, pentru că nu scosese nicio vorbă.

Marsali cânta ceva, încet, în surdină. Oare îl acuza de ceva pe Fergus? s-a întrebat ea. Ori el o acuza? De ceva vreme, nu îl văzuse pe Fergus ca să poată discuta cu el. Marsali nu părea să îi aducă critici – și spusese că nu voia ca el să fie ucis. Amintindu-și, Brianna a zâmbit. Însă exista o senzație de distanțare când ea vorbea despre el.

Firul de lână s-a îngroșat brusc, iar ea a împins roata mai repede, străduindu-se să compenseze, numai că s-a prins și s-a rupt. Bolborosind ceva pentru sine, s-a oprit și a lăsat roata să se oprească de la sine, iar în același moment și-a dat seama că cineva bătea de ceva vreme în ușa cabanei, dar sunetul se pierduse în zgomotul dinăuntru.

A deschis și a dat de unul dintre copiii pescarilor stând în prag, scund, ciolănos, feroce ca un motan. Existau câțiva asemenea copii din familiile arendașilor care arătau atât de asemănător, încât îi era greu să îi deosebească.

– Aidan? a încercat ea să ghicească. Aidan McCallum?

– Bună ziua, doamnă! a spus băiețelul, dând din cap drept. Domnu' pastor i-acas'?

– Vai... o! Da, cred că e. Vino!

Reprimându-și un zâmbet, a deschis ușa larg, făcându-i semn să intre. Băiatul a părut foarte șocat văzându-l pe Roger ghemuit pe podea, jucându-se vrăm cu Jemmy, Joan și Félicité, toți scrâșnind și urlând, așa că nu îl auziseră pe noul sosit.

– Ai un oaspete, a spus ea, ridicând tonul pentru a întrerupe balamucul. Vrea un pastor.

Înălțând ochii în semn de întrebare, Roger s-a oprit din plină cursă.

– Ce? a întrebat el, ridicându-se în șezut, cu picioarele încrucișate, ținând mașina în mână.

Apoi l-a zărit pe băiat și i-a zâmbit:

– Aha. Aidan, *a charaid!* Ce s-a întâmplat?

Concentrându-se, Aidan s-a strâmbat. Era evident că i se ceruse să transmită un mesaj anume, pe care îl memorase.

– Mama zice să veniți la noi, vă rog, a recitat el mesajul, să goniți diavolul care a intrat în lapte.

Ploaia se mai domolise, însă erau uzi aproape până la piele când au ajuns la casa familiei McCallum. Dacă putea fi înnobilită prin acest cuvânt, s-a gândit

Roger, în timp ce își scutura pălăria de apă și îl urma pe Aidan pe poteca îngustă și alunecoasă spre cabana cocoțată într-o despicătură înaltă și inospitalieră din versantul muntelui.

Orem McCallum reușise să ridice pereții cabanei șubrede, apoi călcase greșit, căzuse într-o ravenă presărată de bolovani și își frânsese gâtul la mai puțin de o lună de la sosirea la Ridge, lăsând în urmă o soție însărcinată și un băiețel, care locuiau într-o locuință îndoielnică.

Ceilalți bărbați veniseră și îi făcuseră acoperiș, însă cabana îi amintea lui Roger doar de o îngrămădire de bețe gigantice, așezate precar pe versantul muntelui și abia așteptând următoarea inundație din primăvară pentru a aluneca jos pe munte după cel care o construise.

Doamna McCallum era tânără, palidă la față și atât de slabă, încât rochia îi flutura în jur ca un sac de făină, golit. *Isuse, s-a gândit el, oare ce au de mâncare?*

– Vai, domnule, vă mulțumesc că ați venit, a plecat el capul și a făcut o reverență către el. Îmi pare tare rău că v-am pus pe drum pe ploaia asta, dar n-am știut ce altceva să fac!

– Nicio problemă, a liniștit-o Roger. Hm... Aidan a zis că doreați un pastor. Știți bine că nu sunt pastor.

Ea a părut deconcertată auzindu-l.

– A, în fine, poate că nu doream chiar un pastor. Dar oamenii spun că tatăl dumneavoastră a fost pastor și că știți multe din Biblie etc.

– Știu unele lucruri, a răspuns el cu fereală, întrebându-se ce fel de urgență impunea cunoașterea Bibliei. Am înțeles că ... un diavol în lapte, da?

S-a uitat discret la sugarul din pătuț, apoi la pieptul rochiei ei, neștiind sigur dacă se referea la propriul lapte, ceea ce reprezenta o problemă pe care nu avea pregătirea necesară să o rezolve. Din fericire, necazul părea legat de o găleată mare cu lapte, așezată pe masa șubredă, cu o bucată de muselină pusă deasupra

pentru a împiedica muștele să intre în ea, cu niște pietricele înnodate în colțurile pânzei drept greutate.

– Da, domnule.

Doamna Mccallum a făcut semn din cap către găleată, temându-se să se apropie de ea.

– Lizzie Wemyss de la Casa Mare, ea mi-a adus-o aseară. A spus că trebuie să-i dau lapte lui Aidan și să beau și eu.

S-a uitat neajutorată la Roger. El i-a înțeles reținerea: chiar și pe vremea lui, laptele era considerat o băutură doar pentru copii și invalizi. Fiind dintr-un sat de pescari de pe coasta Scoției, probabil că nu mai văzuse o vacă înainte de a ajunge în America. Era convins că ea știa ce e laptele și că în general era comestibil, dar nu gustase niciodată.

– Da, așa e, a asigurat-o el. Toți cei din familia mea beau lapte. Îi face pe copii să crească înalți și puternici.

Și i-ar fi de folos și unei mame care alăptează, dacă nu are suficient lapte, lucru la care Claire sigur se gândise.

Nesigură, femeia a dat din cap.

– Da... da, domnule. Eu nu eram chiar convinsă... dar băiatului îi era foame și a zis că o să bea. Și-atunci m-am dus să îi dau puțin, dar el...

A aruncat o privire spre găleată, cu o expresie de bănuială temătoare:

– Ei bine, dacă nu a intrat diavolul în găleată, o fi altceva. E bântuită, domnule, sunt convinsă!

Roger nu și-a dat seama ce l-a îndemnat să se uite în acel moment la Aidan, dar a surprins un interes trecător, care a dispărut imediat, ceea ce l-a făcut pe băiat să adopte una neobișnuit de solemnă. De aceea, oarecum precut, s-a aplecat și a ridicat încet cârpa. Chiar și așa, a scos și el un strigăt și s-a tras înapoi, iar cârpa cu greutate din pietre a zburat, izbindu-se de perete.

Ochii verzi și răuvoitori care l-au țintuit din centrul găleții au dispărut, laptele a scos un gălgâit, iar din găleată a țâșnit un jet de picături ca erupția

unui vulcan în miniatură.

– La naiba! a exclamat el.

Doamna McCallum se retrăsese cât de mult putuse și, cu mâinile la gură, se holba îngrozită la găleată. Aidan își ținea o mână apăsată peste gură și avea și el ochii dilatați – însă dinspre el venea un sunet slab, ca un sâsâit. Lui Roger îi bătea inima foarte tare, de la adrenalină, dar și din dorința de a-i frânge gâtul lui Aidan McCallum. Și-a șters picăturile de lapte de pe față, scrâșnind din dinți, și a băgat o mână în găleata cu lapte.

A făcut mai multe încercări până să prindă vietatea din găleată, care i s-a părut un ghemotoc agitat, plin de mucozități, dar la a patra tentativă a reușit și, cu un aer triumfător, a scos un broscoi mare și iritat, care a azvârlit picături de lapte în toate direcțiile. Broscoiul și-a înfipt zdravăn picioarele din spate în palma lui alunecoasă și a scăpat din strânsoare, lansându-se într-un salt impresionant, care a acoperit jumătate din distanța până la ușă, ceea ce a făcut-o pe doamna McCallum să scoată un răcnet. Speriat, copilul din pătuț a început și el să plângă, contribuind la toată hărmălaia, în vreme ce broscoiul plin de lapte gras a țopăit rapid, ieșind pe ușă, ajungând în ploaie și lăsând în urmă pete gălbui.

Prudent, Aidan l-a urmat în mare viteză.

Doamna McCallum se așezase pe podea, își pusese șorțul peste cap și țipa isteric. Sugarul urla și el, laptele se scurgea încet de pe marginea mesei, iar picăturile ce cădeau pe podea accentuau ropotul ploii de afară. Roger a observat că acoperișul era spart; dungi lungi de umezeală întunecau buștenii necurățați de scoarță din spatele femeii, care stătea într-o mică băltoacă.

Oftând din toți rărunchii, a ridicat copilul din pătuț, surprinzându-l suficient de mult ca să înghită și să nu mai urle. A clipit spre el și și-a băgat în gură o mână făcută pumn. Nu și-a dat seama ce sex are copilul; era doar un ghemotoc de cârpe, cu fața mică și trasă, dar și cu o privire speriată. Ținându-l într-o mână, Roger s-a aplecat și și-a lăsat mâna cealaltă pe umărul doamnei

McCallum, bătând-o ușor, în speranța că o va convinge să înceteze cu răcnetele.

– E-n regulă, a spus el. A fost doar un broscoi, să știi.

Ea a continuat să geamă, scoțând câte un răcnet, după care s-a mai domolit, iar gemetele au devenit în cele din urmă un plâns normal, dar a refuzat să își dea șorțul de pe cap. Mușchii coapselor îl dureau după ce stătuse atât pe vine și era și ud de ploaie. Oftând, s-a lăsat în băltoaca de lângă femeie și a bătut-o ușor pe spate pentru ca ea să știe că el se afla încă acolo.

Bebelușul părea fericit; își sugea pumnul, netulburat de accesul de isterie al mamei lui.

– Cât are pruncul? a întrebat el amical în timp ce făcea o scurtă pauză pentru a respira.

Știa aproximativ câți ani are, deoarece se născuse la o săptămână după moartea lui Orem McCallum, dar altceva nu găsisese să spună. Și întrebuse asta pentru că, la vârsta lui, părea groaznic de mic și ușor, cel puțin în comparație cu ce își amintea despre Jemmy la aceeași vârstă.

Ea a bâiguit ceva greu de înțeles, însă plânsul încetase, transformându-se în sughițuri și suspine. Apoi a spus altceva.

– Ce-ai zis, doamnă McCallum?

– De ce? a șoptit ea de sub șorț. De ce m-a adus Dumnezeu aici?

Mda, era o întrebare interesantă. Și-o pusese și el destul de des, dar încă nu primise niciun răspuns clar.

– Păi... avem încredere că El are un plan pentru noi, a răspuns el cam stângaci. Nu știm care Îi este planul.

– Frumos plan! a exclamat ea și a suspinat. Să ne aducă înapoi, în locul ăsta îngrozitor, iar după aia să-mi răpească soțul și să mă lase să mor de foame!

– A... nu e un loc îngrozitor, a spus Roger, incapabil să nege altceva din spusele femeii. Pădurile și totul... pâraiele, munții... toate sunt foarte frumoase. Când nu plouă.

Vorbele lui ridicole au făcut-o să râdă, dar totul s-a transformat într-un nou acces de plâns.

– Ce s-a întâmplat?

A petrecut un braț pe după umărul ei și a tras-o mai aproape pentru a-i oferi consolare, dar și ca să audă ce spune pe sub șorțul care îi slujea drept refugiu.

– Mi-e dor de mare, a șoptit ea, apoi și-a lipit capul acoperit de șorț de umărul lui, ca și cum ar fi fost foarte obosită. N-o s-o mai văd niciodată.

Probabil că avea dreptate, de aceea Roger nu a găsit altceva de răspuns. Au rămas câțva timp în tăcerea întreruptă de sunetele scoase de copilul care își sugea pumnul.

– N-o să te las să mori de foame, a spus el încet într-un târziu. Asta-i tot ce-ți pot promite. Dar n-o să mori de foame.

Simțind junghiuri în mușchii de la picioare, s-a ridicat cu greu și a atins una dintre mâinile ei, care stătea moale la ea în poală.

– Hai! Ridică-te! Hrănește copilul cât fac eu puțină ordine aici.

Ploaia încetase când a plecat Roger de acolo, iar norii se risipeau, lăsând petice de cer de un albastru-deschis. S-a oprit la un cot al potecii abrupte și înnoroite să admire curcubeul – unul întreg, ce se arcuia de la un capăt la celălalt al cerului în culori încețoșate, ce coborau până la verdele umed și închis al povârnișului muntelui de fața lui.

În afară de plescăiturile picăturilor de apă care cădeau de pe frunze și de gălgăitul apei care gonea pe un canal stâncos, era liniște.

– O înțelegere, a spus Roger cu voce tare. Care e promisiunea? Până la urmă, nu înseamnă un vas cu monede din aur.

A scuturat din cap, prinzându-se de crengi și tufișuri ca să nu alunece pe coasta muntelui; nu voia să sfârșească la fel ca Oren McCallum, o grămadă de oase pe fundul prăpastiei. Va discuta cu Jamie, dar și cu Tom Christie și Hiram Crombie. Împreună, ei puteau răspândi vestea și se puteau asigura că văduva

McCallum și copiii ei au suficientă hrană. Oamenii erau generoși când venea vorba de a împărți ce aveau, numai că trebuia să le ceară cineva.

A aruncat o privire peste umăr; hornul strâmb încă se vedea deasupra copacilor, dar niciun firicel de fum. Ea și copilul cel mare puteau aduna suficiente lemne de foc, așa îi spusese ea, însă, așa umede cum erau, vor trebui să aștepte zile în șir până se vor usca îndeajuns ca să ardă. Aveau nevoie de un șopron pentru adăpostirea lemnului de foc și de bușteni tăiați, îndeajuns de mari ca să ardă o zi întreagă, nu de vreascurile și de crengile prăbușite pe care le putea căra Aidan.

Ca și cum l-ar fi invocat, Aidan i-a apărut în față. Băiatul pescuia ghemuit pe o stâncă, lângă un iaz aflat la vreo zece metri dedesubt, cu spatele spre potecă. Omoplații îi înțepau țesătura uzată a cămășii, părând aripi minuscule de înger.

Vuietul apei acoperea sunetul pașilor lui Roger când a coborât pe stâncărie. Foarte delicat, și-a strâns degetele în jurul gâtului palid și slăbănog, iar umerii ciolănoși i s-au ridicat în semn de surprindere.

– Aidan, a spus Roger, aș vrea să vorbim puțin, *dacă* nu te superi.

Întunericul a coborât în seara de ajun a Tuturor Sfinților. Am adormit toți în vâjâitul vântului și al ploii torențiale și ne-am trezit în ziua Tuturor Sfinților având totul alb în jur, fulgi mari și moi căzând pe sol într-o tăcere perfectă. Nu există tăcere mai desăvârșită decât solitudinea care apare în miezul unui viscol.

Acela este momentul firav când se apropie morții și îndrăgostiții. Lumea se întoarce spre sine, iar aerul înghețat e plin de vise și mistere. Cerul se transformă, de la un albastru glacial și limpede, în care un milion de stele sclipesc tare și par aproape, până la norii rozalii-cenușii, care învăluie pământul cu promisiunea ninsorii.

Am scos din cutie unul dintre chibriturile făcute de Bree și l-am aprins, simțind o emoție când s-a aprins flacăra minusculă, și m-am aplecat să o apropiu de surcele. Ninge din plin, semn că venise iarna; venise anotimpul focului. Lumânări și foc de vatră, acel paradox încântător, care sugera

distrugerea, dar nu o îmblânzea, ținând-o la o distanță sigură pentru a încălzi și încânta, însă creând întotdeauna o senzație de primejdie. Aroma de dovleci copti plutea în aer, densă și dulceagă. După ce luminaseră noaptea, felinarele aveau acum o soartă mai blândă, pentru a se alătura odihnei blânde a pământului înainte de reînnoire. În ziua dinainte săpasem în grădină și plantasem semințe ca să doarmă și să se umfle, să își viseze nașterea îngropată.

Acum e momentul să reintrăm în pântecul lumii, să visăm visele zăpezilor și ale tăcerii. Să ne trezim în șocul lacurilor înghețate, sub lumina în descreștere a lunii și a soarelui rece, care arde mocnit și albăstrui în crengile copacilor îmbrăcați în gheață, revenind de la truda noastră scurtă și necesară la hrană și povești, la căldura focurilor ce ard în întuneric. În jurul focului, pe întuneric, se pot spune și asculta în siguranță toate adevărurile.

Mi-am tras ciorapii de lână, mi-am pus jupoane groase, am luat șalul cel mai călduros și am coborât să ațâț focul din bucătărie. Am urmărit fricelele de abur aromat care se ridicau din cazan și am simțit că pătrund în sinea mea. Lumea putea să dispară, și noi ne vom vindeca.

Instrument folosit pentru obținerea de sculuri din firul de pe fus sau din ghem (n. tr.).

EU SUNT ÎNVIEREA

Noiembrie 1773

Ciocăniturile în ușa l-au trezit pe Roger înainte de zori. Lângă el, Brianna a scos un sunet neclar. Dacă nu se duce să deschidă, se duce ea, dar o să le pară rău și lui, și nefericitului de afară, asta a înțeles el. Resemnat, a dat deoparte cuvertura, apoi și-a trecut o mână prin părul răvășit. Aerul rece i-a cuprins imediat picioarele dezgolite. În atmosferă plutea răsuflarea înghețată a zăpezii.

– Când o să mă însor data viitoare, o să aleg o fată care e veselă când se trezește dimineața, s-a adresat el formei ghemuite sub velințe.

– Așa să faci! i-a răspuns ea cu glas înfundat de sub pernă, care nu a putut ascunde intonația ostilă.

Ciocăniturile s-au repetat, iar Jemmy – care *se trezea* vesel dimineața – s-a ridicat în șezut în pat, arătând ca o păpădie roșcată, gata să-și împrăștie puful.

– Bate cineva, l-a informat el pe Roger.

– Serious?!

Îi venea să geamă, dar s-a ridicat și s-a dus să deschidă.

Afară era Hiram Crombie, care, în lumina lăptoasă, arăta mai mohorât decât de obicei. Evident, nici el nu se scula binedispus, s-a gândit Roger.

– Mama soției mele s-a petrecut azi-noapte, l-a anunțat Hiram pe Roger.

– S-a petrecut? a întrebat Jemmy interesat, ițindu-și capul ciufulit de după piciorul lui Roger.

S-a frecat la un ochi cu pumnul și a căscat gura până la urechi.

– Domnul Stornaway a petrecut o piatră – ne-a arătat-o mie și lui Germain.

– Mama domnului Crombie a murit, a spus Roger, lăsându-și o mână pe capul lui Jem ca să îl facă să tacă, și a tușit în semn de scuză către Crombie. Îmi pare rău să aud.

– Da, a răspuns domnul Crombie cu indiferență. Murdo Lindsay a zis că știți ceva din Scripturi pentru înmormântare. Soția mea întrebă dacă nu vreți să veniți să roștiți câteva cuvinte la mormânt.

– Murdo a zis că...

A! Familia olandeză, adică. Jamie îl forțase să vorbească la înmormântări. Da, sigur.

Și-a dres glasul pentru că era cumplit de răgușit. Ca de obicei dimineața, până când bea ceva cald. Nici nu era de mirare că Hiram Crombie se uita cu suspiciune la el.

– Sigur, a repetat el mai tare. Ă... putem să te ajutăm cu ceva?

– Cred că femeile au pregătit-o deja, a zis Crombie, aruncând o privire spre movila din pat. După prânz ne apucăm de săpat groapa. Cu puțin noroc, o îngropăm înainte să înceapă ninsoarea.

A ridicat bărbia spre cerul opac, cenușiu ca blana de pe burta lui Adso, apoi a dat din cap, s-a întors și a plecat fără să mai zică nimic.

– Tati, uite!

Roger a coborât ochii și l-a văzut pe Jem trăgându-și cu degetele colțurile gurii în jos pentru a imita un „U“ cu susul în jos, expresia obișnuită de pe fața lui Hiram Crombie. Copilul s-a încruntat fioros, reușind o imitație uimitoare. Izbucnind în râs, Roger a icnit și s-a înecat, după aceea a tușit până s-a îndoit în față, gâfâind.

– Ai pățit ceva?

Brianna ieșise de sub pilotă și stătea în fund pe pat, cu ochii cârpiți de somn, dar îngrijorată.

– Nu, n-am nimic.

A rostit cuvintele cu glas hârâit și firav. A inspirat și și-a curățat gâtul scuipând zdravăn în palmă, pentru că nu avea batista la îndemână.

– Pfu! a făcut Brianna, cutremurându-se.

– Vreau să văd și eu, tati! a spus fiul și moștenitorul lui, împingându-se mai aproape. Pfu!

Roger a ieșit și și-a șters palma de iarba udă de lângă ușă. Era frig, iar Crombie avea dreptate, fără îndoială; prima ninsoare era pe drum. Aerul crea o senzație de moliciune și tăcere.

– Deci bătrâna doamnă Wilson a murit?

Cu un șal înfășurat în jurul umerilor, Brianna venise lângă el. Păcat!

– Închipuie-ți! Să vii de atât de departe ca să mori într-un loc străin, înainte să te stabilești cum se cuvine.

– Da, dar măcar a avut alături familia. N-ar fi vrut să fie lăsată singură și să moară în Scoția.

Brianna și-a îndepărtat părul de pe obraji; înainte de culcare și-l prinsese într-o coadă groasă, dar câteva șuvițe scăpaseră și acum fluturau în aerul rece și umed.

– Ce părere ai, să mă duc până acolo?

– Ca să transmitem condoleanțe? A spus că bătrâna e deja pregătită.

Brianna a pufnit și fricelele de abur care i-au ieșit pe nas l-au făcut pe Roger să se gândească la balauri.

– Nu cred că e mai târziu de șapte, și încă e întuneric! Și nu cred că soția și sora lui o țin la lumina lumânării. Hiram ar face scandal, dacă s-ar consuma o lumânare în plus. Nu, îl deranja că-ți cere să-i faci o favoare, de aceea a încercat să-ți sugereze că soția ta e o femeie leneșă și șleampătă.

Ce spirit de observație, s-a gândit Roger amuzat, mai ales că Brianna nu văzuse expresia de pe fața lui Crombie când se uitase la forma de sub pilotă.

– Ce e aia șleampătă? a întrebat Jemmy, agățându-se de ceva care suna nu tocmai frumos.

– O doamnă care nu este doamnă, l-a lămurit Roger. Proastă gospodină.

– E unul dintre cuvintele pentru care doamna Bug ți-ar clăti gura cu săpun dacă te-ar auzi rostindu-l, a adăugat Brianna.

Roger nu purta decât cămașă de noapte, de aceea a simțit că îi îngheață picioarele și tălpile. Jem țopăia de colo colo desculț, dar nu dădea semne că i-ar fi frig.

– Mama nu-i așa, a răspuns Roger ferm, luându-l pe Jem de mână. Hai, amice, să mergem la privată cât pregătește mami dejunul.

– Mulțumesc pentru încredere, a spus Brianna, căscând. O să duc un borcan cu miere sau ceva familiei Crombie.

– Merg și eu, s-a grăbit să o anunțe Jemmy.

Brianna a ezitat un moment, apoi s-a uitat la Roger și a ridicat din sprâncene. Jem nu văzuse niciodată un mort. Roger a înălțat un umăr. Trebuie să fi fost o moarte liniștită, iar acesta era o realitate a vieții de la munte. Nu credea că vederea cadavrului doamnei Wilson îi va da coșmaruri lui Jem – deși, cunoscându-l, era posibil să pună întrebări stânjenitoare cu voce tare, în public. S-a gândit că sunt bine-venite niște explicații pregătitoare.

– Sigur, i-a spus copilului. Dar după dejun mergem la casa mare să împrumutăm Biblia de la bunicu’.

L-a găsit pe Jamie la micul dejun, iar mirosul de ovăz fiert l-a învăluit ca o pătură când a pășit în bucătărie. Înainte să spună ce vânt îl adusese acolo, doamna Bug l-a pus la masă și i-a așezat în față o farfurie cu mâncare, miere, un platou cu bacon proaspăt prăjit, pâine prăjită cu unt și o ceașcă în care era ceva negru și aromat ce părea cafea. Jem stătea lângă el, deja mânjit cu miere până la urechi. O clipă s-a întrebat ca un trădător dacă Brianna o fi puțin leneșă, dar în niciun caz șleampătă.

Apoi a aruncat o privire spre Claire, care era ciufulită și i-a clipit somnoroasă peste felia de pâine prăjită pe care o ducea la gură și, generos, a conchis că Bree nu era leneșă fiindcă așa voia ea, ci din cauza moștenirii genetice. Însă Claire s-

a înviorat imediat când, între două mușcăături de bacon și pâine prăjită, a explicat scopul vizitei lui.

– Bătrâna doamnă Wilson? a întrebat ea cu interes. De ce a murit, ți-a spus domnul Crombie?

Înghițind ovăzul fiert, Roger a clătinat din cap.

– Doar că s-a stins peste noapte. Cred că au găsit-o moartă. Probabil că i-a cedat inima – trebuie să aibă peste optzeci de ani.

– Era cu doar cinci ani mai în mare decât mine, a răspuns sec Claire.

– O!

Dregându-și glasul, a luat o gură din lichidul negru și fierbinte din cană. Era o fiertură din cicoare și ghinde, dar nu avea gust prea rău.

– Sper că nu i-ai spus ce vârstă ai *tu*, englezoaico.

Jamie a întins mâna peste masă și a înșfăcat ultima felie de pâine prăjită. Vigilentă ca întotdeauna, doamna Bug a luat imediat tava ca să mai aducă.

– Nu sunt chiar atât de neglijentă, a vorbit Claire, vârându-și delicat arătătorul într-o picătură de miere scursă pe masă și lingându-l. Ei oricum cred că am făcut un soi de pact cu diavolul; dacă le-aș zice, ar fi convinși că e așa.

Roger a chicotit, dar în sinea lui a gândit că ea are dreptate. Urmele suferințelor îndurate aproape că dispăruseră, vânătăile trecuseră, iar rana de la rădăcina nasului se vindeca frumos și curat. Chiar și cu părul în dezordine și cu ochii puțin umflați de somn, era mai mult decât atrăgătoare, cu pielea frumoasă, părul bogat, ondulat și sclipitor, cu o eleganță a trăsăturilor de neconceput în rândul pescarilor din Highland. Fără a mai vorbi de ochii aurii și șocanți.

La toate aceste daruri naturale se adăugau obiceiurile sănătoase de alimentație și igienă – avea toți dinții, albi și dreți – și părea mai tânără cu douăzeci de ani decât alte femei de vârsta ei. Era un gând liniștitor; probabil că Bree moștenise de la mama ei și arta de a îmbătrâni frumos. La o adică, putea să își pregătească și singur micul dejun.

Jamie terminase de mâncat și se duse să aducă Biblia. S-a întors și a așezat-o alături de farfuria lui Roger.

– O să mergem și noi la înmormântare, a spus el, făcând semn spre carte.

Doamna Bug, putem pregăti un coșuleț pentru familia Crombie?

– Am pregătit deja, l-a anunțat ea și a așezat un coș mare pe masă, în fața lui, acoperit cu un șervet și plin de bunătăți. Îl luați, da? Mă duc să-i spun lui Arch, îmi iau șalul bun și ne vedem la mormânt, bine?

În acel moment a sosit și Brianna, căscând, dar cuviincios, și s-a apucat să îl facă prezentabil pe Jem, iar Claire a plecat să-și pună o bonetă și un șal. Roger a ridicat Biblia, dorind să caute prin *Psalmi* ceva potrivit, sobru, dar înălțător.

– Poate Psalmul 23? a spus mai mult pentru sine. E frumos și scurt. E clasic. Și măcar vorbește despre moarte.

– Ai de gând să prezinți un elogiu? l-a întrebat Brianna, vădit interesată. Sau să ții o predică?

– Of, Doamne, nu mă gândisem la asta, a răspuns el disperat, apoi și-a dres glasul. Mai e cafea?

Participase la multe înmormântări oficiate de reverend la Inverness, așa că își dădea prea bine seama că oamenii care plăteau asemenea servicii considerau evenimentul un eșec jalnic, dacă predica nu ținea cel puțin jumătate de oră. De acord, calul de dar nu se caută la dinți, iar familia Crombie nu se putea aștepta la...

– Tată, de ce ai o Biblie protestantă? a întrebat Bree, oprindu-se din descâlcit o bucată de pâine prăjită din părul lui Jemmy și uitându-se peste umărul lui Roger.

Surprins, Roger a închis coperta, dar ea avea dreptate; era o ediție King James a Bibliei, deși literele erau aproape șterse.

– Am primit-o, a zis Jamie.

Răspunsul a venit simplu, dar Roger a ridicat privirea spre el; în glasul lui Jamie răsunase ceva ciudat. Și Brianna a observat. I-a aruncat o privire tatălui

ei, însă fața lui a rămas imperturbabilă când a luat ultima bucată de bacon și s-a șters la buze.

– Roger Mac, nu vrei o gură de whisky la cafea? a întrebat el, făcând un semn din cap spre cană, ca și cum ar fi fost cel mai firesc lucru din lume să ofere whisky la dejun.

În realitate, având în vedere perspectivele imediate, propunerea părea foarte ispititoare, însă Roger a refuzat.

– Nu, mulțumesc. Îmi ajunge.

– Ești convins? Brianna și-a îndreptat privirea tăioasă spre el. Poate ar trebui. Pentru gât.

– Mă descurc, i-a replicat el.

El însuși își făcea griji pentru glas; nu avea nevoie de amabilitatea contingentului celor trei de roșcați, care îi aruncau priviri gânditoare, pe care el le-a luat drept îndoieli serioase privind capacitatea lui de a vorbi. Whisky-ul i-ar putea face bine la gât, însă se îndoia că îl va ajuta prea mult la predică, și să-și facă apariția la o înmormântare duhnind a băutură, în fața unor oameni care nu beau deloc, era ultimul lucru pe care și-l dorea.

– Oțet, a venit sfatul doamnei Bug, care se aplecase să ia farfuria lui. Oțetul încălzit e soluția. Taie flegma, știați?

– Sunt sigur, a spus Roger zâmbind, deși nu credea. Dar nu vreau, doamnă Bug. Mulțumesc.

Se trezise cu gâtul iritat și spera că masa de dimineață va rezolva problema. Nu reușise, însă gândul de a bea oțet fierbinte i-a făcut amigdalele să se revolte. În schimb, a întins cana să mai primească niște cafea din cicoare și s-a gândit la ce îl aștepta.

– Știe cineva ceva despre bătrâna doamnă Wilson?

– A murit, a spus Jemmy cu convingere.

Toți ceilalți au râs, dar Jem părea derutat, apoi a râs cu ceilalți, deși nu și-a dat seama nicidecum ce era atât de amuzant.

– Ai început bine, amice, a comentat Roger, care a întins mâna și a îndepărtat firimituri de pe cămașa lui Jemmy. Și asta ar fi o idee. Reverendul avea o predică decentă despre ceva din Epistole – „plata păcatului este moartea, iar harul lui Dumnezeu, viața veșnică”⁵⁶. L-am auzit de multe ori spunând asta.

A înălțat o sprânceană spre Brianna, care s-a încruntat cu un aer gânditor și a ridicat Biblia de pe masă.

– Cred că merge. Are vreo legătură cu ce s-a întâmplat?

– Nu, a spus Jamie, punând ceașca de cafea pe masă. Asta e din *Epistola Sfântului Apostol Pavel către Romani*, capitolul șase.

Observând privirile surprinse ale celorlalți, a roșit ușor și a făcut un semn spre Biblie:

– Am avut cartea asta în închisoare. Am citit-o. Vino cu mine, *a bhailach!* Acum ești pregătit?

Vremea era mohorâtă, iar norii amenințau să ne aducă orice, de la o ploaie înghețată până la prima ninsoare a anotimpului, iar rafalele de vânt rece izbeau în mantii și fuste, umflându-le ca pe niște pânze de corabie. Bărbații își țineau strâns pălăriile pe cap, iar femeile își adăposteau cu grijă capul în glugi, ținându-și-l aplecat, ca niște oi care înaintează cu încăpățănare contra vântului.

– Grozavă vreme pentru o înmormântare! a murmurat Brianna, strângându-și mantia după câte o asemenea rafală.

– Îhî, a zis Roger instinctiv, deși nu auzise ce spusese, dar dându-și seama că vorbește.

Era încruntat și ținea buzele strânse, palid la față. Brianna și-a lăsat o mână pe brațul lui, strângându-l în semn de încurajare, iar el s-a uitat spre ea, a zâmbit vag și fața i s-a descrețit.

Un răcnet nepământean a străpuns aerul, iar Brianna a înghețat, prinzându-l pe Roger de braț. Răcnetul a devenit un țipăt sfredelitor, apoi niște gălgâieli care vibrează, domolindu-se apoi în suspine ca acelea scoase de un cadavru care se rostogolește pe o scară.

Brianna a simțit că i se face pielea de găină pe spinare, iar stomacul i s-a strâns. A aruncat o privire spre Roger; el era la fel de palid ca ea, însă a strâns-o încurajator de mână.

– Asta trebuie să fie o *bean-treim*⁵⁷, a comentat tatăl ei calm. Nu știam că există așa ceva.

– Nici eu, a replicat mama ei. Cine crezi că strigă așa?

Și ea fusese șocată auzind sunetele, însă acum părea doar interesată. Și Roger își ținuse răsufflarea, după care a expirat cu un gâlgâit slab, apoi și-a dres glasul.

– O femeie îndoliată, a răspuns cu voce groasă, apoi și-a dres glasul din nou, mult mai zgomotos. Scot chiote. După sicriu.

Vocea aceea a crescut din nou din pădure, de data asta un sunet mai clar. Brianna a avut impresia că se aud și cuvinte, dar nu le deslușea. *Wendigo*⁵⁸. Cuvântul i-a apărut nechemat în minte, de aceea a început să tremure incontrollabil. Jemmy a tresărit și s-a străduit să se îngroape în haina bunicului.

– Nu ai de ce te speria, *a bhailach*.

L-a bătut ușor pe spate pe Jemmy. Acesta nu a părut însă convins, de aceea și-a băgat degetul mare în gură și, cu ochi ieșiți din orbite, s-a lipit mai strâns de pieptul lui Jamie, în vreme ce vaietele au devenit gemete.

– În fine, veniți! O s-o vedem, nu?

Jamie s-a întors într-o parte să-și croiască drum prin pădure, spre sursa acelei voci.

Ceilalți n-au putut decât să îl urmeze. Brianna l-a strâns de braț pe Roger, dar s-a desprins de el, mergând aproape de Jamie, astfel ca Jemmy să o vadă și să se liniștească.

– E-n regulă, amice, a șoptit ea.

Aerul devenea tot mai rece; răsufflarea ei scotea firicele de aburi albicioși. Lui Jemmy i se înroșise vârful nasului, iar ochii păreau puțin rozalii – avea să răcească și el? A întins o mână să-i atingă fruntea, însă vocea a izbucnit din nou. Acum părea să se fi întâmplat ceva. Era un sunet mai ascuțit, mai vibrant,

pentru că nu semăna cu cel mai robust pe care îl auziseră mai devreme. Și era nesigur – ca acela scos de o fantomă-ucenic, i s-a părut ei, ca o glumă nefirească.

Și chiar era vocea unei ucenice, nu a unei fantome. Tatăl ei s-a aplecat când a trecut pe sub un pin, iar ea l-a imitat, ajungând într-un luminiș, cu fața spre două femei, care au părut luate prin surprindere. Mai degrabă o femeie și o adolescentă, amândouă cu șaluri înfășurate în jurul capului. Le știa din vedere, dar cum le chema?

– *Maduinn mhath, maighistear*⁵⁹, a spus femeia mai vârstnică, revenindu-și din surprindere și făcând o plecăciune în fața lui Jamie. Bună dimineața, domnule!

– La fel și vouă, doamnelor, a răspuns el tot în gaelică.

– Bună dimineața, doamnă Gwilty! a răspuns Roger cu glas răgușit și slab. Și ție, *a nighean*, a adăugat, cu o reverență curtenitoare către fată.

Olană, așa o chema; Brianna și-a amintit fața rotundă, ca și acel „O“ cu care începea numele ei. Era fica... doamnei Gwilty? Sau nepoata ei?

– A, ce băiețel frumos! a exclamat fata, întinzând un deget să-l atingă pe Jemmy pe obraz.

El s-a tras puțin înapoi și și-a supt mai cu nădejde degetul mare, urmărind-o bănuitor pe sub boneta albastră, din lână.

Femeile nu vorbeau deloc engleză, dar cunoștințele de gaelică ale Briannei erau suficiente pentru a urmări conversația, chiar dacă nu putea vorbi cursiv. Doamna Gwilty îi arăta nepoatei ei cum să intoneze un *coronach*, a explicat ea.

– Și veți face o treabă bună împreună, sunt convins, a spus Jamie politico.

Doamna Gwilty a pufnit pe nas și i-a aruncat nepoatei o privire critică.

– Hm... a făcut ea. Are-o voce ca un pârț de liliac, dar e singura femeie rămasă în familia mea, iar eu n-o să trăiesc o veșnicie.

Roger a scos un sunet înfundat, pe care l-a transformat într-un acces convingător de tuse. Fața plăcută a Olannei, deja îmbujorată din cauza frigului,

a roșit intens, dar nu a spus nimic, ci s-a mulțumit să lase ochii în pământ și s-a înfășurat mai bine cu șalul. Brianna a văzut că era cafeniu-închis, țesut în casă; al doamnei Gwily era din lână neagră, fină și, chiar dacă era puțin zdrențuit la margini, îl purta cu demnitatea profesiei ei.

– Suntem întristați pentru voi, a rostit Jamie în chip de condoleanțe. Cea care a plecat dintre noi...?

Nu a dus întrebarea până la capăt.

– Sora tatei, a răspuns doamna Gwilty imediat. Nenorocire, nenorocire, să fie îngropată printre străini.

Avea fața trasă, semn de subnutriție, obrații scofâlciți și cearcâne la ochii negri și rotunzi. S-a uitat spre Jemmy, care și-a prins marginea bonetei și a tras-o peste față. Văzând ochii întunecați și adânci îndreptați spre ea, Brianna a simțit un impuls puternic de a face la fel.

– Sper că... umbra ei își va găsi liniștea. Cum familia voastră e aici, a spus Claire într-o gaelică precară.

Cu accentul ei englezesc, vorbele sunau foarte ciudat, iar Brianna a observat că tatăl ei și-a mușcat buza de jos ca să nu zâmbească.

– N-o să ducă lipsă de tovarășie multă vreme, s-a scăpat Olanna, apoi, surprinzând privirea lui Jamie, s-a înroșit ca o sfeclă și și-a îngropat nasul în șal.

O afirmație ciudată, pe care Jamie, care a dat din cap, a părut să o înțeleagă.

– Vai! Chiar așa? Cine mai e bolnav?

S-a uitat întrebător la mama ei, dar ea a scuturat vag din cap. Dacă era cineva bolnav, nimeni nu venise să ceară ajutor.

– Seaumais Buchan, a zis doamna Gwilty cu o satisfacție sumbră, are fierbințeli și pieptul o să-l omoare înainte de sfârșitul săptămânii, dar noi i-am luat-o înainte. Lucru fericit.

– Poftim? a întrebat Claire încruntându-se uimită.

Doamna Gwilty a privit-o printre gene.

– Ultima persoană care e îngropată în cimitir trebuie să stea de pază, englezoaico, i-a explicat Jamie în engleză. Până vine următoarea să îi ia locul.

Trecând cu ușurință înapoi la gaelică, a comentat:

– Norocoasă este ea, cu atât mai norocoasă că are o asemenea *bean-treim* să o urmeze.

A băgat o mână în buzunar și i-a dat o monedă, la care doamna Gwilty s-a uitat scurt, apoi a clipit și s-a uitat din nou la ea.

– Da, a răspuns ea încântată. Vom face tot ce putem, eu și fata. *Vino, a naighean*, să te aud.

Silită să bocească în prezența unor oaspeți, a părut îngrozită. Sub ochii vigilenți ai mătușii, nu avea scăpare. Închizând ochii, și-a umflat pieptul, și-a tras umerii în spate și a scos un țipăt sfredelitor:

EEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEE-uh-Ee-uh-Ee-uh, după care s-a oprit să-și tragă răsufierea.

Roger a tresărit de parcă i-ar fi vârat cineva așchii sub unghii, iar Claire a rămas cu gura căscată. Jemmy a ridicat din umeri, care aproape că i-au acoperit urechile, și s-a agățat de haina bunicului ca un scaiete mic, albastru. Până și Jamie a părut puțin uluit.

– Nu-i rău, a spus doamna Gwilty, în mod corect. Probabil că n-o să se facă de râs. Am auzit că Hiram v-a rugat să roștiți câteva cuvinte la mormânt, da? a adăugat, aruncând o privire oarecum disprețuitoare spre Roger.

– Așa e, i-a răspuns Roger, cu glas răgușit, dar ferm. Sunt onorat.

Doamna Gwilty nu a mai zis nimic, ci s-a mulțumit să îl măsoare din cap până în picioare, după care a clătinat din cap, s-a întors cu spatele și a ridicat brațele în aer.

– AaaaaaaaaAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAaIIIeeeeeeeeee, a urlat ea, cu o voce care a făcut-o pe Brianna să simtă cristale de gheață în sânge. Nenorocire, nenorocire, neeeenorociire! Nenorocirea a căzut pe capul familiei Crombie! Nenorocire!

Întorcându-se îndatoritoare cu spatele la ei, Olanna s-a alăturat țipetelor cu propria ei versiune. Lipsită de tact, Claire și-a băgat degetele în urechi.

– *Câți* bani le-ai dat? l-a întrebat pe Jamie în engleză.

El a ridicat vag din umeri, după care, prinzând-o de cot, a împins-o înainte.

Alături de Brianna, Roger și-a înghițit un nod din gât și, în ciuda zgomotelor, sunetul tot s-a auzit.

– Ar fi trebuit să bei ceva, i-a spus ea.

– Știu, a răspuns el și apoi a strănutat.

– Măcar ai auzit de Seaumais Buchan? l-am întrebat pe Jamie în timp ce ne croiam drum pe solul îmbibat de apă din curtea familiei Crombie. Cine e?

– Da, am auzit de el, petrecându-și un braț după talia mea ca să mă ajute să trec peste o băltoacă urât mirositoare ce părea urină de capră. Of, Doamne, englezoaico, ești mică, dar grea.

– De la coș, i-am răspuns cu un aer absent. Cred că doamna Bug a pus gloanțe de plumb în el. Ori poate doar plăcinte cu fructe. Și cine e? Unul dintre pescari?

– Da. E străunchiul lui Maisie MacArdle, care s-a căsătorit cu el când construia bărci. O mai ții minte? Părul roșcat și un nas foarte, foarte lung, cu șase copii.

– Ca prin vis. Tu cum de ții minte atâtea? l-am întrebat, însă el s-a mulțumit să zâmbească și mi-a oferit brațul.

Am acceptat și am pășit grav prin noroiul și paietele așezate pe pământ, lordul și doamna lui, veniți la înmormântare. În ciuda frigului, ușa cabanei era deschisă, pentru a-i permite spiritului defunctei să iasă. Din fericire, lăsa să intre și puțină lumină, deoarece construcția rudimentară nu avea ferestre. Pe de altă parte, era înțesată până la refuz de oameni, dintre care cei mai mulți nu se îmbăiaseră de cel puțin patru luni. Nu-mi erau străine cabanele ce provocau stări de claustrofobie sau oamenii nespălați și, cu toate că știam că unul dintre corpurile de acolo era spălat, dar mort, începusem deja să respir pe gură când

una dintre ficele familiei Crombie, purtând un șal și având ochii înroșiți, ne-a invitat înăuntru.

Bunica Wilson era întinsă pe masă, cu o lumânare la cap, înfășurată în lințoliul pe care fără îndoială că îl țesuse încă de când fusese o tânără mireasă; pânza era îngălbenită și mototolită de timp, însă curată și moale în lumina lumânării, brodată la margini cu un model simplu, niște frunze de viță-de-vie. Fusese păstrat cu grijă, adus tocmai din Scoția cu cine știe ce sacrificii.

Scoțându-și pălăria, Jamie s-a oprit la ușă și a murmurat condoleanțele obișnuite, pe care cei doi soți Crombie le-au acceptat înclinând din cap și mormăind. Le-am înmănat coșul și am dat din cap, sperând că astfel îmi arăt demn compasiunea, stând în același timp cu ochii pe Jemmy.

Brianna își dăduse toată silința să îi explice situația, dar nu aveam habar cum va interpreta el lucrurile sau cadavrul. Cu oarecare greutate, fusese convins să-și scoată boneta, iar acum, având o buclă de păr răzvrătită, se uita în jur cu interes.

– Ea e doamna moartă, bunico? a șoptit el tare spre mine, arătând cu degetul spre defunctă.

– Da, dragule, am zis, privind neliniștită spre bătrâna doamnă Wilson.

Arăta în regulă, purtând cea mai bună bonetă și având un bandaj pe sub bărbie ca să îi țină gura închisă și pleoapele uscate închise față de lumina lumânării. Nu cred că Jemmy o văzuse vreodată în viață, deci nu avea niciun motiv să fie tulburat văzând-o moartă, deși fusese luat cu regularitate la vânătoare încă de când abia începuse să meargă. Era sigur că nu înțelege ce înseamnă moartea. Pe de altă parte, un cadavru era dezamăgitor după întâlnirea noastră cu bocitoarele. Cu toate astea...

– Acum o să ne luăm rămas-bun de la ea, flăcăule, i-a spus Jamie încet și l-a așezat pe podea.

Am surprins privirea lui Jamie spre ușă, unde Roger și Bree adresau condoleanțe, și mi-am dat seama că așteptase ca ei să ne ajungă din urmă ca să

îl urmărească și să știe ce să facă în continuare. L-a condus pe Jemmy printre oamenii strânși acolo, care s-au dat respectuoși la o parte, și a ajuns la masă, unde a pus o mână peste pieptul defunctei. Așa, deci, era acel gen de înmormântare.

La unele funeralii din Highland exista obiceiul ca toți cei prezenți să atingă cadavrul, ca să nu-i bântuie persoana decedată. Mă îndoiam că bunica Wilson ar fi avut vreun interes să mă bântuie, dar niciodată nu strică o măsură de prevedere – și încă aveam vii în amintire craniul cu măsele plombate cu argint și întâlnirea cu ceea ce ar fi putut fi posesorul lui în noaptea întunecată petrecută pe munte. Fără să vreau, am aruncat o privire spre lumânare, care părea absolut normală, din ceară cafenie, mirosind plăcut și stând puțin înclinată în sfeșnicul din lut ars.

Făcându-mi curaj, m-am aplecat și am pus ușor o mână pe lințoliu. O farfurie din lut ars, cu o bucată de pâine și niște sare, stătea pe pieptul moartei, iar un bol mic, din lemn, cu un lichid închis la culoare – vin? – era alături de ea, pe masă. Având în vedere lumânarea din ceară adevărată, sarea și bocitoarele, se pare că Hiram Crombie încerca să îi arate respect fostei soacre, deși îl vedeam în stare, ca zgârcit ce era, să refolosească sarea după înmormântare.

Însă ceva părea anapoda; o neliniște se furișa printre ghetetele scâlciate și picioarele învelite în zdrențe ale oamenilor strânși acolo, ca un curent rece, care venea dinspre ușă. La început, am crezut că se datora prezenței noastre, dar nu; simțisem mici expresii de aprobare când Jamie se apropiase de defunctă.

Jamie i-a șoptit ceva lui Jemmy, apoi l-a ridicat, cu picioarele în aer, pentru a atinge moarta. El nu a avut nicio rezervă și s-a uitat cu interes la fața ei ca din ceară.

– Pentru ce e asta? a întrebat tare, întinzând mâna după pâine. O s-o mănânce?

Jamie l-a prins de încheietură și i-a lipit-o ferm de lințoliu.

– E pentru mâncătorul de păcate, *a bhailach*. Las-o acolo!

– Ce e...?

– Mai târziu.

Nimeni nu se tocmea cu Jamie când folosea acel ton, astfel că Jemmy s-a liniștit, băgând din nou degetul mare în gură când Jamie l-a așezat pe podea. Bree a venit imediat și l-a ridicat în brațe, amintindu-și totuși să atingă moarta și să murmure „Dumnezeu să te odihnească.“

Apoi Roger a pășit în față și în rândul mulțimii s-a iscat o ușoară agitație. Părea palid, dar stăpân pe sine. Avea fața puțin trasă și cam ascetică, fermitatea fiind anulată de blândețea ochilor și de mobilitatea gurii, gata mereu să râdă. Însă acum nu era momentul potrivit pentru a râde, astfel că ochii lui erau întunecați în lumina vagă. A pus o mână pe pieptul defunctei, apoi a înclinat capul. Nu era sigur dacă e cazul să se roage pentru odihna sufletului ei sau să capete inspirație, însă a rămas așa mai bine de un minut. Oamenii l-au urmărit respectuoși, doar câțiva au tușit și și-au dres glasul. Roger nu era singurul pe cale să răcească, ceea ce m-a dus brusc cu gândul la Seaumas Buchan. *Are fierbințeli și pieptul o să-l omoare înainte de sfârșitul săptămânii*. Așa spusese doamna Gwilty. Probabil pneumonie, bronșită sau chiar tuberculoză. Și nimeni nu îmi suflase o vorbă. Am simțit un spasm, de iritare, de vinovăție și de neliniște. Știam că noii arendași nu au încredere în mine; socotisem că trebuia să îi las să se obișnuiască cu mine înainte să îi vizitez la întâmplare. Mulți nu mai văzuseră o englezoaică înainte de a ajunge în colonii, iar eu îmi dădeam seama ce atitudine aveau față de englezi și catolici.

Însă acum exista un om care îmi murea în prag, și nici măcar nu știusem de existența lui, iar de boala lui nici pomeneală. Să mă duc să îl văd imediat după înmormântare? Dar unde Dumnezeu locuia el? Nu putea fi prea aproape; *știam* că toți pescarii se stabiliseră pe munte; cei din neamul MacArdle probabil că se aflau dincolo de culme. Am aruncat o privire spre ușă, încercând să estimez cât de curând își va slobozi ninsoarea norii amenințători. Am auzit foșnete de

încălțări și șușoteli venind de afară; sosiseră și alți oameni din văgăunile din apropiere, îngrămădindu-se lângă ușă. Am surprins cuvintele *dèan caithris*⁶⁰, rostite pe un ton întrebător și dintr-odată mi-am dat seama ce era ciudat la ce se petrecea.

Nu avusese loc un priveghi. De obicei, mortul era spălat și întins pe o masă, apoi ținut o zi sau două, pentru ca toți din zonă să vină să-și exprime condoleanțele. Ascultând cu atenție, am surprins nemulțumire și uimire – vecinii considerau graba nefirească.

– De ce nu s-a ținut un priveghi? l-am întrebat în șoaptă pe Jamie.

A ridicat un umăr, dar a făcut semn spre ușă și spre cerul acoperit.

– Până la noapte o să ningă rău de tot, *a Sorcha*⁶¹. Și, după cum arată cerul, s-ar putea să țină zile în șir. Nici eu n-aș vrea să sap un mormânt și să îngrop un sicriu în toiul ninsorii. Iar, dacă ninge mai multe zile, unde ar putea ține moarta?

– Adevărat, *Mac Dubh*, a recunoscut Kenny Lindsay, care ne auzise, s-a uitat la oamenii din preajmă și s-a apropiat și mai mult, coborând glasul. Dar la fel de adevărat e că Hiram Crombie nu ținea mai deloc la baba... pardon, la soacra lui.

A ridicat bărbia o idee, făcând semn către moartă:

– Unii zic, a adăugat, că abia așteaptă să o vadă sub pământ, înainte de a se răzgândi ea, înțelegi?

A zâmbit scurt, iar Jamie și-a stăpânit surâsul, privind în podea.

– Așa or să aibă mai multă mâncare, cred eu.

Hiram era un zgârcit bine-cunoscut, ceea ce spunea mult despre highlanderii zgârciți, dar ospitalieri.

În dreptul ușii s-a creat din nou o buluceală: sosirea altor oameni. S-a iscat agitație când cineva a încercat să pătrundă cu forța, deși cabana era plină-ochi de oameni care stăteau umăr la umăr, singurul spațiu liber fiind cel de sub masa pe care era întinsă doamna Wilson. Oamenii din dreptul ușii s-au retras

ranchiunoși, iar doamna Bug a reușit să pătrundă în cabană, dichisită cu ce avea mai bun în materie de bonetă și șal, avându-l alături pe Arch.

– Ați uitat whisky-ul, domnule, l-a anunțat ea pe Jamie, întinzându-i o sticlă cu dop.

Privind în jur, ea i-a zărit imediat pe soții Crombie și a făcut o plecăciune ceremonioasă spre ei, adresându-le cuvinte de condoleanțe. Înălțându-se, și-a aranjat boneta și a privit în jur, așteptând ceva. Era limpede, ceremonia putea începe acum. Hiram Crombie s-a uitat la cei prezenți și a dat aprobator din cap spre Roger. Acesta s-a îndreptat puțin de spate, a dat din cap spre el și a început. A vorbit simplu câteva minute, generalități despre cât de prețioasă este viața, despre grozăvia morții și cât de important e ca neamurile și vecinii să înfrunte asemenea situații. Toate au picat bine la pescari, care dădeau încet din cap, în semn de aprobare și se așteptau la o predică decentă. Roger a făcut o pauză ca să tușească și să își sufle nasul, apoi a trecut la o versiune a slujbei prezbiteriene de înmormântare, mai precis, la ce își mai amintea din ea de pe vremea când trăise alături de reverendul Wakefield. Și asta a picat bine la toată lumea. Bree lăsa impresia că se relaxase și l-a lăsat pe Jemmy pe podea.

Totul decurgea bine... și totuși, aveam o vagă senzație de neliniște. Asta, în parte fiindcă îl vedeam pe Roger. De la căldura crescândă din cabană îi curgea nasul; ținea batista în mână și din când în când se oprea să și-l sufle cât mai discret. Însă flegma se scurgea pe gât. Și, pe măsură ce se înrăutățea, congestia îi afecta gâtul vulnerabil. Tonul gâtuit i se accentua vizibil. Trebuia să își dreagă vocea în mod repetat pentru a putea vorbi.

Alături de mine, Jemmy începuse să se agite și am văzut-o cu coada ochiului pe Bree lăsându-și o mână pe creștetul lui pentru a-l liniști. El a ridicat privirea spre ea, dar ea se uita concentrată și îngrijorată la Roger.

– Îți mulțumim Domnului pentru viața acestei femei, a spus e și s-a oprit să-și controleze glasul – încă o dată.

M-am trezit că fac același lucru din pură simpatie.

– A fost o slujitoare a Domnului, credincioasă și adevărată, iar acum Îl preamărește în fața tronului Său, alături de sfi...

I-am văzut o îndoială trecându-i pe față când s-a întrebat dacă cei prezenți acolo acceptau ideea de sfânt sau dacă pentru ei asta era un semn de erezie papistașă. A tușit din nou și a continuat:

– ...alături de îngerii.

Evident, îngerii erau inofensivi, astfel că fețele celor din jur erau sumbre, dar nu iritate.

– Să rostim împreună un psalm spre preamărirea Lui, a celui care...

A aruncat o privire spre pagina aleasă și, prea târziu, și-a dat seama ce greu e să traducă din prima un psalm din engleză în gaelică. Și-a dres glasul cu forță și alții din mulțime au făcut la fel din reflex. Lângă mine, Jamie a murmurat „O, Doamne“ într-o rugă pornită din inimă. Jemmy a tras-o de rochie pe mama lui, șoptindu-i ceva, însă a fost redus la tăcere cu hotărâre. Am văzut-o pe Bree tânjind să ajungă la Roger, încordată toată din dorința de a-l ajuta cumva, fie și prin telepatie. Negăsind altă soluție, Roger a citit șovăitor psalmul. Jumătate dintre oameni îl crezuseră pe cuvânt când îi invitase să „rostească împreună“, așa că recitau din memorie, de câteva ori mai repede decât putea citi el.

Incapabilă să urmăresc acea scenă, am închis ochii, dar mi-a fost imposibil să nu aud, în timp ce ei au rostit iute psalmul și au tăcut, așteptând răbdători cât timp Roger a citit chinuit restul. Ceea ce s-a încăpățânat să facă.

– Amin! a rostit Jamie puternic.

Singurul. Am deschis ochii, și i-am văzut pe toți țintuindu-ne cu priviri ușor surprinse și unele de-a dreptul dușmănoase. Jamie a inspirat adânc și a expirat foarte încet.

– Iisuse Hristoase! a zis el foarte încet.

Pe obrajii lui Roger au apărut broboane de sudoare, pe care și le-a șters cu mâneca hainei.

– Vrea cineva să spună câteva cuvinte despre defunctă? a întrebat, privind de la unul la altul.

I-au răspuns doar tăcerea și vuietul vântului. Și-a dres glasul, apoi cineva a pufnit.

– Bunico! a șoptit Jemmy, trăgându-mă de rochie.

– Sst!

– Bine, bunico, *dar...*

Încordarea din glasul lui m-a făcut să mă întorc și să cobor privirea spre el.

– Vrei la toaletă? l-am întrebat în șoaptă, aplecându-mă spre el.

A scuturat din cap violent și bretonul auriu-roșcat i s-a mișcat pe frunte.

– Doamne, Părintele nostru ceresc, care ne conduci prin schimbările timpului spre odihna și binecuvântarea veșniciei, fii alături de noi în aceste momente, ca să ne mângâi și să ne ajuți!

Am ridicat ochii și am văzut că Roger pusese iar mâna pe pieptul defunctei, hotărât să încheie slujba. Judecând după ușurarea evidentă de pe fața și din vocea lui, mi-am închipuit că e o rugăciune obișnuită din Cartea Credinței, pe care o știa atât de bine, că putea să o traducă fluent în gaelică.

– Arată-ne ai Tăi copii sunt dragi ochilor Tăi...

Chinuindu-se să vorbească, s-a oprit; mușchii gâtului s-au mișcat chinuitor, încercând zadarnic să elimine greutatea în tăcere, dar degeaba.

– Ăă... Hrr!

Un sunet, nu chiar un râs, a răsunat în cabană, iar Bree a scos un huruit din gâtlej, ca un vulcan gata să scuipe lavă.

– Bunico!

– ...Vederea Ta... Fie ca ei să... să trăiască veșnic alături de Tine și de îndurarea Ta...

– Bunico!

Jemmy se agita de parcă în pantaloni i-ar fi pătruns o colonie de furnici, iar pe față avea o expresie de urgență încărcată de suferință.

– Eu sunt renașterea și viața, a spus Domnul; cel care crede în Mine, chiar dacă a murit... hrr... va trăi...

Simțind că e spre sfârșitul predicii, Roger a încercat un final elegant, silindu-și vocea peste limite, mai răgușit ca niciodată și rostind chinuit fiecare cuvânt, dar ferm și cu tărie.

– Doar o clipă! am spus cu glas șuierat. Te duc afară ime...

– Nu, bunico! Uite!

M-am uitat unde arăta cu degetul și un moment am crezut că îl îndreptase spre tatăl lui. Însă nu era așa.

Bătrâna doamnă Wilson deschisese ochii.

A urmat un moment de tăcere deplină, cât toți s-au uitat la doamna Wilson. Apoi s-au auzit icnete și s-au retras, cu țipete de disperare și de durere când s-au călcat în picioare și s-au izbit de pereții duri ai cabanei.

Jamie l-a ridicat imediat pe Jemmy de pe podea ca să nu fie strivit, a inspirat adânc și a strigat *Sheas*⁶²! cât a putut de tare. Răcnetul lui a fost atât de puternic, încât oamenii au înghețat o clipă, cât să îl poată pune pe Jemmy în brațele Briannei și să își croiască drum până la masă.

Roger o prinsese în brațe pe cea care fusese defunctă până în acel moment și o ridica în șezut, trăgând ușor de bandajul de sub falcă. Mi-am croit drum după Jamie, împingându-i fără milă pe cei care îmi stăteau în cale.

– Lăsați-o să respire, vă rog! am spus ridicând glasul.

Tăcerea provocată de uimire făcea loc unui murmur de emoție, însă el s-a stins în timp ce băjbâiam să desfac bandajul. Oamenii din cabană așteptau trepidând când fostul cadavru a mișcat fălcile.

– Unde sunt? a întrebat cu glas tremurător.

Și-a plimbat privirea în jur, nu i-a venit să creadă și, în cele din urmă, a descoperit fața fiicei ei.

– Mairi! a spus neîncrezătoare, iar doamna Crombie s-a repezit spre ea, a căzut în genunchi, izbucnind în lacrimi, și a prins-o de mâini pe mama ei.

– *A Máthair! A Máthair!* a strigat.

Bătrâna și-a pus mâna pe părul fiicei, de parcă nu era sigură că era adevărată. Între timp, făcusem toate eforturile să verific semnele vitale ale bătrânei, care nu erau nicidecum vitale, însă erau bune pentru cineva socotit mort până în urmă cu câteva momente. Respirația era superficială, chinuită, culoarea pielii era ca fiertura de ovăz veche de o săptămână, rece și lipicioasă, în ciuda căldurii din încăperea, și nu i-am găsit pulsul, deși sigur avea. Altfel, cum ar fi fost vie?

– Cum te simți? am întrebat-o.

Și-a dus mâna tremurătoare pe pântec.

– Cam slăbită, a răspuns ea în șoaptă.

Am lipit palma de abdomen și am simțit tot imediat. Era un puls, dar acolo unde nu ar fi trebuit să fie. Era neregulat, șovăitor și puternic din când în când, dar exista.

– Iisuse H. Roosevelt Hristos! am spus eu.

Nu cu voce tare, dar doamna Crombie a icnit și am văzut că șorțul i-a tresărit, semn sigur că făcuse semnul coarnelor diavolului pe sub el. Nu am găsit timpul necesar să-mi cer scuze, ci m-am ridicat și l-am apucat pe Roger de o mânecă, trăgându-l deoparte.

– Are un anevrism aortic, i-am șoptit. Cred că a sângerat intern o vreme, cât să-și piardă cunoștința și să pară rece. Anevrismul va plesni *foarte* curând și atunci sigur va muri.

Pălind, el și-a înghițit nodul din gât cu un efort și a întrebat:

– Știi de când?

Am aruncat o privire la doamna Wilson; fața ei era cenușie precum cerul acoperit de nori, iar ochii se focalizau când și când, pâlپând ca flacăra unei lumânări în vânt.

– Am înțeles, a spus Roger, deși nu scosesem o vorbă.

A inspirat adânc, apoi și-a dres glasul.

Oamenii, care șușotiseră între ei ca un cârd de găște agitate, au tăcut imediat. Toți stăteau cu ochii la scena din fața lor.

– Această soră a noastră a revenit la viață, cum vom face toți într-o bună zi prin slava Domnului, a spus Roger încet. E un semn de speranță și credință. Va ajunge curând la sânul îngerilor, dar s-a întors la noi o clipă, ca să ne dea asigurări privind iubirea Domnului.

A tăcut un moment, gândindu-se ce să mai adauge. Și-a dres glasul și a aplecat capul spre doamna Wilson.

– Ai vrut... să spui ceva, mamă? a șoptit el în gaelică.

– Da, vreau, a răspuns ea, care părea să capete putere, devenind totodată indignată.

Pe obrajii cenușii i-au apărut pete roșietice când s-a uitat la mulțime.

– Ce fel de priveghi e ăsta, Hiram? a întrebat, țintuindu-și ginerele cu ochi sfredelitori. Nu văd nici mâncare, nici băutură și ce-nseamnă asta?

Vocea i-a devenit un țipăt furios, pentru că ochii îi căzuseră pe farfuria cu pâine și sare, pe care Roger o pusese deoparte când o ajutase să se ridice în șezut.

– Cum așa...?

S-a uitat aprig la oamenii strânși în cabană și a înțeles adevărul. Ochii afundați în orbite i s-au dilatat. Cum așa, zgârcitule și neobrăzatule? ăsta nu-i priveghi. Ai vrut să mă-ngropi doar cu o coajă de pâine și o picătură de vin pentru mâncătorul de păcate și mă mir că te-ai îndurat și de atât! După aia o să-mi furi giulgiul ca să faci haine pentru mucoșii tăi de copii. Și unde mi-e broșa bună, pe care am zis că vreau să o port în mormânt?

A dus mâna uscată la pieptul supt și a strâns între degete pânza mototolită.

– Mairi! Unde-i broșa mea? a continuat.

– Uite-o aici, mamă, aici e!

Cu totul pierdută, suspinând și găfâind, sârmana doamnă Crombie s-a scotocit în buzunar.

– Am dus-o la loc sigur – voiam să ți-o pun înainte de...

A scos o bijuterie urâtă, cu granate, pe care mama ei i-a smuls-o și a lipit-o de sâni, după care s-a uitat în jur suspicioasă. Era limpede că își bănuia vecinii că abia așteaptă o șansă ca să i-o fure. Am auzit un pufnet de indignare scos de o femeie din spatele meu, dar nu am avut vreme să mă întorc să văd cine e. Ușor, ușor, mi-am spus, adoptând atitudinea cea mai liniștitoare față de un bolnav ținut la pat. Sunt sigură că totul va fi bine.

Doar că vei muri în următoarele minute, mai precis, am gândit, reprimându-mi impulsul isteric de a râde dezlănțuit. De fapt, se putea întâmpla în următoarele secunde dacă tensiunea îi mai creștea. Țineam degetele pe umflătura care pulsa în abdomenul ei, ceea ce trăda slăbirea fatală a aortei abdominale. Probabil că deja începuse să sângereze, dacă își pierduse cunoștința în asemenea grad, încât să pară moartă. În cele din urmă, îi va plesni o arteră și așa își va găsi sfârșitul.

Roger și Jamie făceau tot ce puteau ca să o liniștească, vorbindu-i în engleză și în gaelică și bătând-o liniștitor pe spate. Ea părea să reacționeze la acele îndemnuri, dar respira ca o locomotivă cu aburi.

Când Jamie a scos sticla cu whisky din buzunar, lucrurile s-au liniștit și mai mult.

– Ei, așa mai merge! a spus doamna Wilson, oarecum îmbunată, în timp ce a tras grăbită dopul și a fluturat sticla pe sub nas ca să aprecieze calitatea băuturii. Și ați adus și mâncare? Doamna Bug și-a croit drum spre masă, folosind coșul ca pe un berbec de asediu. Hm! Nu credeam ca să apuc să văd că papistașii sunt mai buni decât neamurile mele!

Ultimele cuvinte îi erau adresate lui Hiram Crombie, care până în acel moment nu făcuse decât să deschidă gura și să o închidă, fără a găsi ceva de răspuns la tirada soacrei lui.

– Păi... Păi... s-a bâlbâit el revoltat, sfâșiat între șoc, furie evidentă și nevoia de a se justifica față de vecini. Mai buni decât propriile neamuri? Păi, nu ți-am

asigurat acoperiș deasupra capului în ultimii douăzeci de ani? Nu te-am hrănit și nu te-am îmbrăcat ca și cum ai fi fost mama mea? Ți-am suportat limba slobodă și hachițele ani întregi și niciodată n-am...

Jamie și Roger au intervenit pentru a-l domoli, însă nu au făcut decât să se întrerupă unul pe celălalt și Hiram a avut ocazia să spună tot ce avea pe suflet, ceea ce a și făcut. La fel și doamna Wilson, care nu era mai prejos când era vorba de invective.

Pulsul din abdomen continua neîntrerupt sub palma mea și cu greu am reușit să o țin să nu sară de pe masă ca să îl lovească pe Hiram în cap cu sticla de whisky. Vecinii erau surescitați.

Roger a acționat ferm și a prins-o pe doamna Wilson de umerii scheletici.

– Doamnă Wilson, i-a zis suficient de tare să acopere protestele indignate ale lui Hiram față de felul în care doamna Wilson îl caracterizase. Doamnă Wilson!

– Ei?

Femeia a făcut o pauză să respire și, derutată un moment, a clipit spre el.

– Încetează! Și tu la fel!

S-a uitat la Hiram, care tocmai dădea să mai spună ceva. A închis gura.

– Nu tolerez așa ceva! a tunat Roger și a lovit cu Biblia în tăblia mesei. Nu se cuvine și nu permit, m-auziți?

Coborându-și sprâncenele într-o expresie feroasă, s-a uitat pe rând la cei doi combatanți. În afară de răsuflarea apăsată a lui Hiram, de suspinele ușoare ale doamnei Crombie și de șuieratul astmatic al doamnei Wilson, în cabană s-a lăsat tăcere.

– Ascultați! a spus Roger, încă privind încruntat în jur, ca să prevină orice alte întreruperi.

Și-a lăsat palma peste mâna uscată și pătată de vârstă a femeii.

– Doamnă Wilson, nu știi că în clipa asta te afli în fața Domnului?

A furișat o privire spre mine, iar eu am dat aprobator din cap; da, sigur avea să moară. Își mișca moale capul, iar sticlirea de furie începuse să i se stingă în ochi chiar în timp ce vorbea.

– Dumnezeu e aproape de noi, a spus Roger, ridicând capul pentru a se adresa tuturor.

A repetat cuvintele și în gaelică și a urmat un oftat general. I-a privit printre gene pe oameni.

– Nu vom profana această ocazie sfântă cu furie sau încrâncenare. Acum, sora noastră, a spus și a strâns-o ușor de mână. Pregătește-ți sufletul! Domnul va...

Însă doamna Wilson nu mai auzea. Gura ei cu buze sfrijite s-a deschis de groază.

– Mâncătorul de păcate! a strigat ea, privind disperată în jur, a înșfăcat farfuria aflată lângă ea și a împrăștiat sarea pe giulgiu. Unde-i mâncătorul de păcate?

Hiram a încremenit ca și cum ar fi fost împuns cu un vătrai înroșit în foc, apoi s-a întors și și-a croit drum spre ușă, iar oamenii s-au tras din fața lui. În urma lui s-au auzit murmure, semn că făceau speculații, dar au tăcut brusc în momentul în care un urlet sfredelitor s-a înălțat spre cer, urmat de altul, crescător, pe măsură ce primul scădea ca intensitate. Oamenii scoteau suspine de groază, iar doamna Wilson părea mulțumită, pentru că bocitoarele începeau să își merite cu prisosință banii primiți.

Apoi la ușă s-a produs agitație, iar oamenii s-au despărțit ca apele Mării Roșii, lăsând o cărare îngustă până la masă. Cu fața albă ca hârtia și abia respirând, ea s-a ridicat mai dreaptă în șezut. Pulsul îi tresălta sincopat sub degetele mele. Roger și Jamie au prins-o de brațe, sprijinind-o. În încăperea s-a lăsat o liniște mormântală, singurele sunete erau urletele bocitoarelor, și un târșăit de pași rari și moi pe pământul de afară, care a sporit brusc pe scândurile podelei. Sosise mâncătorul de păcate.

Era un bărbat înalt sau probabil că așa fusese cândva. Mi-a fost imposibil să îi ghicesc vârsta; anii sau bolile îi mâncaseră carnea, astfel că umerii lui lați erau îndoiiți, iar coloana vertebrală îi era cocârjată, iar capul uscățiv împungea în față. Creștetul îi era chel și mai avea câteva şuvițe de păr cărunt pe ici, pe colo.

Ridicând din sprâncene, m-am uitat la Jamie. Nu îl mai văzusem pe acel om. Jamie a ridicat discret din umeri; nici el nu-l cunoștea. Pe măsură ce mâncătorul de păcate s-a apropiat mai mult, am văzut că avea corpul strâmb; părea încovoiat într-o parte și m-am gândit că probabil avea coastele zdrobite în urma vreunui accident.

Ochii tuturor erau îndreptați spre individ, dar el nu se uita la nimeni, rămânând cu capul plecat spre podea. Poteca de până la masă era îngustă, iar oamenii se retrăgeau când trecea el prin dreptul lor, atenți să fie atinși. A ridicat capul doar când a ajuns lângă masă și am observat că nu avea un ochi, probabil scos de gheara vreunui urs, dacă judecam după masa de țesut cicatrizat, vălurit. Celălalt ochi era întreg; s-a oprit surprins când a văzut-o pe doamna Wilson și a privit în jur, neștiind ce să facă. Ea și-a smuls un braț din strânsoarea lui Roger și a împins spre el farfuria cu pâinea și sarea rămase.

– Treci la treabă! i-a poruncit ea cu voce ascuțită și puțin temătoare.

– Dar nu ești moartă.

Avea o voce moale, educată, care trăda doar uimirea, însă oamenii din mulțime au reacționat ca și când ar fi auzit un șuierat de șarpe și s-au retras și mai mult, dacă așa ceva era posibil.

– Ce e?

Starea de agitație o făcea să tremure și mai tare; simțeam o ușoară vibrație constantă prin tăblia mesei.

– Ai fost plătit să-mi mănânci păcatele. Atunci, fă-o!

Și-a dat seama de ceva și a tresărit, apoi s-a uitat la ginerele ei:

– Hiram, l-ai plătit, nu?

Acesta era încă îmbujorat după schimburile de cuvinte de mai devreme, dar acum s-a împurpurat și a dus o mână la piept, stângă, probabil după pungă, am socotit eu, nu la inimă.

– Ei bine, nu-l plătesc *înainte* să-și facă treaba, s-a răstit el. Ce-nseamnă asta?

Simțind că cearta avea să izbucnească din nou, Jamie a lăsat brațul femeii și a scotocit în punga lui, după care a scos un șiling din argint, pe care l-a aruncat peste masă, spre mâncătorul de păcate, având însă grijă să nu îl atingă pe om.

– Acum ai fost plătit, a zis Jamie, făcând un semn din cap. Fă bine și apucă-te de treabă, domnule!

Acesta și-a plimbat privirea încet în jur, iar oftatul oamenilor s-a auzit, chiar dacă de afară pătrundeau urletele care anunțau *Sssuuuuferință în casa Croooombie*.

Stătea la cel mult treizeci de centimetri de mine, îndeajuns de aproape să-i simt mirosul acru și dulceag: sudoare și mizerie pătrunsă adânc în straietele zdrențuite și altceva, o aromă ce amintea de răni care supurau și răni nevindecate. A întors capul și m-a privit direct. Avea ochiul căprui, de culoarea ambrei, șocant de asemănători cu ai mei. Când i-am întâlnit privirea, am avut o senzație ciudată în golul stomacului, ca și cum aș fi contemplat o imagine într-o oglindă distorsionantă, și am văzut că fața cumplit de mutilată o înlocuia pe a mea.

Expresia de pe chipul lui nu s-a schimbat, și totuși am simțit ceva nenumit trecând între noi. Apoi a întors capul și a întins o mână lungă, tăbăcită și foarte murdară ca să ridice bucata de pâine. În cabană s-a auzit un fel de suspin în timp ce a mâncat, strivind încet pâinea între gingii, pentru că avea puțini dinți. Am luat pulsul doamnei Wilson, mai ușor acum și rapid ca al unei păsări. Stătea aproape inertă în strânsoarea bărbaților, iar pleoapele ei oflitate îi coborâu când se priveau.

Omul a luat cana cu vin cu ambele mâini, ca și cum ar fi fost un potir, și a băut tot cu ochii închiși. A pus-o jos și s-a uitat curios la doamna Wilson. Am

presupus că nu își văzuse niciodată vreun client în viață, m-am întrebat de câtă vreme oficia asemenea evenimente.

Fără nicio expresie, doamna Wilson l-a privit fix. Pulsul abdominal îi tresălta, câteva bătăi, o pauză, apoi un salt care mi-a atins palma ca o lovitură, și a revenit la salturile imprevizibile. Mâncătorul de păcate s-a înclinat spre ea foarte încet. Apoi s-a întors și a șontăcăit spre ușă, cu o iuțeață uimitoare pentru un individ cu atâtea infirmități.

Câțiva băieți și bărbați mai tineri de lângă ușă s-au repezit după el, răcnind; unul sau doi au ridicat bețe din coșul cu lemne de foc de lângă vatră. Alții nu știau ce să facă; se uitau spre ușă deschisă, dincolo de care strigătele și bufniturile pietrelor aruncate după mâncătorul de păcate se amestecau cu vaietele bocitoarelor – dar, fără să vrea, își îndreptau ochii înapoi spre doamna Wilson.

Părea... împăcată, iată singurul cuvânt potrivit. Nu m-a surprins defel că pulsul de sub mâna mea se oprise. Undeva mai adânc, în străfundul ființei, simțeam începutul năvalei amețitoare a hemoragiei, un torent de căldură care m-a aspirat, făcându-mă să văd un vârtej de puncte negre în fața ochilor și să aud țiuitori în urechi. Știam sigur că acum murise cu adevărat. Am simțit-o cum pleacă. Și totuși, în ciuda chiotelor, i-am auzit vocea, foarte slabă, dar calmă și limpede.

– Te iert, Hiram, a spus ea. Ai fost un flăcău de treabă.

Privirea mi se întunecase, dar încă auzeam și simțeam tot vag. Ceva m-a prins, m-a tras, iar peste un moment mi-am revenit, stând rezemată de Jamie, care mă sprijinea. Eram într-un colț al cabanei.

– Englezoaico, te simți bine? m-a întrebat el cu îngrijorare, după care m-a zguduit ușor și m-a lovit cu palma peste obraz.

Bocitoarele în negru ajunseseră la ușă. Le-am văzut pe amândouă afară, ca doi stâlpi de întuneric, iar fulgii de zăpadă începeau să se rotească în jurul lor, în timp ce vântul rece a pătruns înăuntru, aducând fulgi uscați, care se

rostogoleau și tresăltau pe podea. Glasurile femeilor urcau și coborau, amestecându-se cu șuieratul vântului. Lângă masă, cu mâini tremurătoare și cu fața umedă de lacrimi, Hiram Crombie încerca să fixeze broșa cu granate de liņțoliu.

– Da, am zis ușor, apoi mai tare, da. Acum totul e bine.

Romani, 6:23 (n. tr.).

„Bocitoare“ (gaelică) (n. tr.).

În folclorul populației algonquin, o creatură care mănâncă oameni sau un spirit rău (n. tr.).

„Bună dimineața, doamnă“ (gaelică) (n. tr.).

„Ceva de băut“ (gaelică) (n. tr.).

„Frumoasa mea“ (gaelică) (n. tr.).

„Stați! Opriți-vă!“ (gaelică) (n. tr.).

PARTEA A ȘASEA
PE MUNTE

PRIMĂVARA PĂSĂRILOR

Martie 1774

Venise primăvara, iar lunile lungi de dezolare se topeau, devenind apă care curge, cu pârlăiașe care izvorau din fiecare deal și cu mici cascade ce săreau din piatră în piatră. Aerul vuia de ciripitul zburătoarelor, un vacarm ce i-a luat locul singuraticului găgâit de găște în înaltul cerului.

Iarna păsările pleacă una câte una și aici rămân câte un corb ghemuit solemn pe o creangă de copac desfrunzit sau câte o bufniță înfoiată, care să se apere de frig în umbrele întunecate ale câte unui hambar. Ori pleacă în stoluri, într-un tunet de aripi ce le poartă spre cer și în depărtări, rotindu-se în aer ca boabele de piper azvârlite spre înalt, croindu-și drum în V-uri de un curaj demn de toată mila, spre supraviețuirea promisă, dar nesigură. Iarna păsările de pradă se despart; păsările cântătoare se îndepărtează în zbor, iar toate culorile lumii se reduc la simplificarea brutală între prădător și pradă, umbre cenușii trec pe deasupra capului și doar câte o picătură mică și sclipitoare, căzută la pământ ici și colo marchează trecerea unei vieți, lăsând în urmă o grămăjoară de pene, purtate de vânt. Însă, pe măsură ce primăvara aduce flori, zburătoarele se îmbată de iubire, iar tufișurile vuiesc de cântecele lor. Departe, în noapte, întunericul le amuțește, dar nu le reduce cu totul la tăcere, astfel că la orice oră se iscă discuții slabe și melodioase, invizibile și ciudat de intime în miezul întunericului, ca atunci când surprinzi gemetele amanților din camera alăturată.

Auzind cântecul limpede și dulce al unui sturz în masivul molid roșu din spatele casei, m-am strâns mai aproape de Jamie. Încă era frig noaptea, dar nu

ca gerul amarnic din timpul iernii, ci unul cu prospețimea dulce a pământului care se dezgheța și a frunzelor ce izbucneau, un frig care făcea sângele să circule și trupurile să se caute unul pe altul, ca într-un cuib.

Un sforăit bubuitor a răsunat de partea cealaltă a holului – un alt vestitor al primăverii. Maiorul MacDonand, care sosise în seara precedentă, plin de noroi și bătut de vânturi, aducând știri nedorite din lumea din afară.

Jamie s-a foit puțin auzind zgomotul, a gemut, a scăpat un vânt slab și a rămas nemișcat. Stătuse până târziu seara trecută, distrându-l pe maior, dacă „distracție“ o fi fost cuvântul potrivit. Le auzeam pe Lizzie și pe doamna Bug în bucătăria de la parter vorbind și trântind oale și uși în speranța de a ne trezi. Apetisante, mirosurile de la micul dejun urcau pe scară, cel amărui al cicorii prăjite adăugându-se căldurii fulgilor de ovăz cu unt. Jamie respira altfel și mi-am dat seama că se trezise, deși continua să țină ochii închiși. Nu știam dacă din dorința de a continua plăcerea fizică a somnului sau din refuzul evident de a se scula să dea ochii iar cu maiorul MacDonald.

Mi-a clarificat însă situația rostogolindu-se și cuprinzându-mă în brațe, lipindu-și partea inferioară a corpului de mine într-un mod care sugera clar că, deși avea în minte plăcerea fizică, somnul se dusese. Încă nu ajunsese în punctul în care să poată vorbi coerent și mi-a mozolit o ureche, scoțând sunete întrebătoare. Ei bine, maiorul încă dormea, iar cafeaua – așa cum era ea – nu avea să fie gata chiar imediat. I-am răspuns la mângâieri, am întins mâna spre noptieră să iau puțină cremă de migdale și am scotocit încet prin straturile de cearșafuri și cămașa de noapte ca să o aplic.

Ceva mai târziu, pufnetele și duduitorile de dincolo de hol au anunțat reînvierea maiorului MacDonald, iar aromele delicioase de șuncă prăjită și cartofi cu ceapă se alăturaseră mulțimii de stimuli olfactivi. Însă mirosul dulceag al cremei era mai puternic.

– Fulger uns, a spus Jamie, semiadormit de satisfacție, încă în pat, stând pe o parte ca să mă urmărească cum mă îmbrăcam.

– Poftim? m-am întors eu de la oglindă să mă uit la el. Cine?

– Eu, așa cred. Sau n-ai fost fulgerată la sfârșit.

A râs aproape mut, cearșafurile foșnind.

– A, iar ai stat de vorbă cu Bree, am zis eu îngăduitor și m-am întors spre oglindă. Figura aceea de stil aparte e o metaforă pentru a exprima viteza extremă, nu o strălucire lubrifiată.

I-am zâmbit în oglindă, descâlcindu-mi părul. El mi-l desfăcuse în timp ce eu îl ungeam, după care explodase de la efort. Dacă mă gândeam mai bine, părul meu arăta ca și cum aș fi fost electrocutată.

– Da, pot fi iute și eu, a comentat el gânditor, ridicându-se în șezut și trecându-și o mână prin păr. Dar nu de dimineață. Există și feluri mai neplăcute de a te trezi, nu?

– Da, mult mai neplăcute.

Zgomote provocate de expectorație și scuipat au răzbătut de peste hol, urmate de sunetele inconfundabile făcute de cineva a cărui vezică urinară funcționează foarte bine când folosește oala de noapte.

– Ți-a spus dacă stă mult aici?

Jamie a clătinat din cap. Ridicându-se încet, s-a întins ca un motan, apoi a venit în cămașă să mă îmbrățișeze. Încă nu stârnisem focul și în cameră era răcoare, dar corpul lui era plăcut de cald.

Și-a lăsat bărbia pe creștetul meu, privind imaginea noastră în oglindă.

– Va trebui să plec, a șoptit. Probabil mâine.

Rămasă cu peria în mână, am încremenit.

– Unde? La indieni?

Cu ochii la mine, a dat din cap.

– MacDonald a adus ziare cu scrisori de la guvernatorul Martin apelând la diferiți oameni – Tryon din New York, generalul Gage. Pierde controlul asupra coloniei – dacă l-a deținut vreodată – și se gândește serios să îi înarmeze pe indieni. Deși informația *asta* nu a ajuns în ziare și e mai bine așa.

A întins mâna spre sertarul în care își ținea cămășile și ciorapii curați.

– E bine așa, am răspuns, strângându-mi părul la spate și căutând o panglică să-l leg.

Citiseam puține ziare în cursul iernii, dar, chiar și așa, dezacordurile dintre guvernator și Adunare erau, clar, de amploare. Amâna permanent ședințele, suspendând în mod repetat Adunarea ca să nu emită legi în contradicție cu dorințele lui. Îmi imaginam care va fi reacția publică atunci când se va dezvălui că se gândea să îi înarmeze pe indienii cherokee, catawba și creek și să îi incite împotriva propriului popor.

– Nu cred că va face asta, am spus, găsim panglica albastră pe care o căutam, deoarece, dacă ar face-o – adică o face –, Revoluția ar fi izbucnit în Carolina de Nord acum, iar nu în Massachusetts sau în Philadelphia peste doi ani. De ce Dumnezeu își publică scrisorile astea în ziare?

Jamie a râs. A clătinat din cap, dându-și părul ciufulit de peste față.

– Nu el. Evident, corespondența îi e interceptată. Și nu e prea încântat, așa zice MacDonald.

– Îndrăznesc să recunosc că are dreptate. Corespondența era nesigură, lucru de notorietate, și așa fusese întotdeauna. De fapt, ne aleseserăm cu Fergus când Jamie l-a angajat hoț de buzunare să fure niște scrisori la Paris. Ce mai face Fergus? am întrebat.

Trăgându-și ciorapii, Jamie a făcut o mică grimasă:

– Ceva mai bine, cred. Marsali spune că stă mai mult pe acasă. Și câștigă ceva bani, îl învață franceză pe Hiram Crombie. Dar...

– Hiram? *Franceză?*

– Da. Hiram e chitit să meargă la indieni să predice și crede că se va descurca mai bine dacă știe și ceva franceză, pe lângă engleză. Ian îl învață câte ceva din limba tsalagi, dar sunt atâtea limbi ale indienilor, că n-o să le învețe niciodată pe toate.

– Numai minuni pe lumea asta, am murmurat eu. Crezi că...?

În acel moment am fost întrerupți de doamna Bug, care răcnea în timp ce urca scara.

– Dacă unii vor să lase un dejun pe cinste să se răcească, n-au decât!

Precis ca un ceasornic, ușa camerei în care se afla maiorul MacDonald s-a deschis brusc și apoi i-am auzit bocănitul cizmelor în josul scării.

– Gata? l-am întrebat pe Jamie.

Mi-a luat peria de păr din mână și s-a aranjat din câteva mișcări, după care s-a dus la ușa și a deschis-o, apoi a făcut o plecăciune, invitându-mă să ies.

– Englezoaico, ai spus ceva, a zis el, în timp ce mă urma pe scară. Despre faptul că va începe peste doi ani. Dar a început deja. Știi, nu?

– Da, sigur, am răspuns destul de sumbru. Dar nu vreau să mă gândesc la asta pe stomacul gol.

Roger s-a ridicat drept, măsurând. Marginea cuptorului în care stătea îi venea până sub bărbie. Un metru și optzeci ar fi cam până la nivelul ochilor; deci mai avea de săpat vreo zece centimetri. Rezemând cazmaua de peretele din pământ, s-a aplecat, a înșfăcat găleata din lemn plină cu pământ și a ridicat-o peste marginea gropii.

– Pământ! a răcnit el.

Nu a primit niciun răspuns la țipăt. S-a ridicat pe vârfuri și s-a uitat în ciudat în jur, căutându-le din ochi pe așa-zisele lui ajutoare. Jemmy și Germain trebuiau să ducă cu rândul găleata s-o deșerte, iar apoi să i-o înapoieze, dar ei aveau obiceiul de a dispărea pe neașteptate.

– Pământ! a strigat cât a putut de tare.

Micii chiulangii nu puteau fi prea departe, pentru că lui îi trebuiau cel mult două minute ca să umple o găleată.

A existat o reacție la chemare, dar nu din partea băieților. Peste el s-a lăsat o umbră care l-a făcut să simtă răcoarea, de aceea a ridicat ochii și a văzut silueta socrului său aplecându-se ca să ridice găleata. Jamie a făcut doi pași și a aruncat

pământul pe mormanul ce se înălțase treptat, apoi s-a întors și a sărit în groapă s-o înapoieze.

– Ai făcut o groapă bunicică, a spus el, rotindu-se s-o vadă mai bine. Aici poți să frigi și un bou.

– Tare mi-ar plăcea! Mor de foame.

Roger și-a trecut o mâneacă peste frunte; ziua de primăvară era răcoroasă și proaspătă, însă el era scaldat în sudoare.

Jamie ridicase cazmaua lui și examina lama cu interes.

– N-am mai văzut așa ceva. E opera fetei?

– Da, cu puțin ajutor din partea lui Dai Jones.

Fusese nevoie doar de treizeci de secunde de muncă folosind o cazma din secolul al XVIII-lea ca s-o convingă pe Brianna că se puteau aduce îmbunătățiri. Avuseseră nevoie de trei luni să găsească o bucată de fier care să poată fi modelată potrivit sfaturilor pe care i le dăduse fierarului și să-l convingă pe Dai Jones – galez și astfel, prin definiție, era încăpățânat – să prelucreze metalul. În mod normal, pe vremea aceea cazmalele arătau ca o șindrila de acoperiș legată de un băț.

– Pot să încerc și eu?

Încântat, Jamie a înfipt vârful ascuțit al cazmalei în pământul de la picioarele lui.

– Ești invitatul meu!

Roger a urcat din partea mai adâncită spre capătul mai puțin adânc al cuptorului. Jamie stătea în partea în care, după părerea ei, se va face focul, cu un horn ridicat deasupra. Lucrurile care se vor pune la foc vor sta în partea relativ superficială a gropii și vor fi acoperite. După o săptămână de săpat, Roger era mai puțin înclinat să creadă în posibilitatea îndepărtată ca introducerea de țevi să merite eforturile, însă așa voia Bree – și, la fel ca tatăl ei, era greu s-o contrazică, deși metodele lor erau diferite. Jamie lucra repede, azvârlind pământul în găleată, scoțând mici exclamații de încântare și admirație

față de ușurința și viteza cu care putea fi săpat pământul. În ciuda părerii proaste despre o asemenea ocupație, Roger era mândru de realizarea soției.

– Întâi chibriturile, a spus Jamie glumeț, iar acum cazmale. La ce o va duce capul în continuare?

– Mi-e și team să întreb, a răspuns Roger cu ton mâhnit, care l-a făcut pe Jamie să râdă.

După ce s-a umplut găleata, Roger a ridicat-o și s-a dus să o golească, iar Jamie a umplut-o pe a doua. Și, fără nicio înțelegere rostită, au continuat treaba, Jamie săpând, iar Roger cărând pământul și terminând aproape pe nesimțite.

Jamie a ieșit din groapă și i s-a alăturat lui Roger pe marginea ei, amândoi privind satisfăcuți la ce făcuseră.

– Iar dacă nu funcționează bine drept cuptor, a remarcat Jamie, aici poate face un beci pentru legume.

– Cine nu risipește nimic nu-i lipsește! l-a aprobat Roger.

Au rămas cu ochii spre groapă, iar adierea vântului trecea rece prin cămășile umede de sudoare după ce nu mai făcuseră mișcare.

– Crezi că v-ați putea întoarce, tu și fata mea? a întrebat Jamie.

A vorbit pe un ton atât de degajat, încât la început Roger nu a înțeles, prinzându-se abia după ce a văzut chipul socrului său, de un calm imperturbabil, care – descoperise pe pielea lui – de obicei exprima o emoție puternică.

– Înapoi, a repetat el, nesigur. Sigur nu se referea la – ba da, chiar la asta. Prin pietre, despre asta era vorba?

Jamie a dat din cap, oarecum fascinat de pereții gropii, în care rădăcinuțele ierbii atârnavă în mănunchiuri, și la marginile zimțate ale pietrelor ce ieșeau din pământul pe alocuri umed.

– M-am gândit la asta, a spus Roger după câteva clipe de tăcere. *Noi* ne-am gândit. Dar...

Vocea i s-a stins, pentru că nu a găsit o modalitate potrivită de a explica.

Însă Jamie a dat din nou din cap, ca și cum ar fi înțeles. A presupus că Jamie și Claire discutaseră subiectul, chiar dacă el și Bree analizaseră soluțiile pro și contra. Primejdiile trecerii – iar el nu le subestima, cu atât mai mult cu cât Claire îi vorbise despre Donner și camarazii lui; ce se întâmpla dacă el reușea, iar Bree și Jem nu? Nu suporta să se gândească la asta. În plus, dacă supraviețuiau toți trecerii, apărea durerea despărțirii și trebuia să admită că ea ar fi dureroasă și pentru el. Indiferent de limite sau neplăceri, Ridge reprezenta căminul pentru el.

Însă existau pericolele timpului prezent, întrucât cei patru călăreți ai apocalipsei călăreau în apropiere; nu îi era greu să zărească măcar cu coada ochiului molimele sau foametea. Iar calul alb și călărețul lui păreau să apară pe neașteptate – și încă des.

Însă la asta făcuse Jamie referire, și-a dat el seama cu întârziere.

– Din cauza războiului, vrei să spui.

– Mă refeream la O'Brian, a zis Jamie încet. Asta se va întâmpla din nou, știi? De multe ori.

Acum era primăvară, nu toamnă, însă vântul rece care îi atingea trupul era ca acela care suflase frunzele cafenii și aurii peste fața fetei. Roger a revăzut în minte imaginea lor, Jamie cu el, stând acum pe marginea gropii, îndoliații de lângă mormânt. S-a întors cu spatele spre groapă, preferând să privească verdele castanilor.

– Știi ceva? a vorbit după un moment de tăcere. Când am aflat ce – ce este Claire, ce suntem noi, totul despre asta –, am gândit: „Ce fascinant!“ Să vezi de fapt istoria în devenire, adică. Cu toată sinceritatea, am venit atât pentru asta, cât și pentru Bree. Atunci, despre asta vorbesc.

Jamie a râs scurt, rotindu-se și el.

– A, da. Așa e. Fascinant!

– Mai mult decât mi-aș fi închipuit, l-a asigurat Roger pe un ton sec. Dar de ce mă întrebi acum? Ți-am spus acum un an că rămânem.

Strângând din buze, Jamie a dat din cap.

– Da. Problema este că mă gândesc să vând una sau mai multe dintre pietrele prețioase.

Asta l-a trezit puțin pe Roger. Nu se gândise la așa ceva, desigur – însă știind că pietrele prețioase existau, în caz de nevoie... Nu își dăduse seama decât acum ce senzație de siguranță reprezenta cunoașterea aceea.

– Sunt ale tale, așa că poți să le vinzi, a răspuns el precaut. Dar de ce tocmai acum? S-au agravat lucrurile?

Jamie i-a aruncat o privire foarte ironică.

– Agravat, a repetat el. Da, am putea spune asta.

După care a început să expună situația pe scurt. Tâlharii nu distruseseră doar materia primă strânsă într-un anotimp pentru a face whisky, ci și șopronul de malțificare, pe care abia acum îl reconstruia. Asta însemna că nu avea un surplus din băutura pe care o putea vinde sau schimba, în funcție de necesități. La Ridge apăruseră douăzeci și două de familii de arendași de care trebuia să aibă grijă, cei mai mulți chinându-se să se obișnuiască cu un loc și o profesiune pe care nu și-o imaginaseră niciodată, străduindu-se să apuce să înțeleagă cum puteau realiza asta.

– Și apoi, a adăugat Jamie sumbru, mai e și MacDonald, fiindcă vorbim de diavol.

Maiorul chiar apăruse pe verandă, iar tunica roșie îi sclipea în razele soarelui de dimineață. Era îmbrăcat pentru călătorie, a observat Roger, cu cizme și pinteni, purtând perucă și având într-o mână chipiul cu o bandă din dantelă.

– O vizită scurtă, din câte văd.

Jamie a scos un sunet scurt și vulgar.

– Îndeajuns de lungă să-mi spună că trebuie să încerc să cumpăr treizeci de muschete, cu tot cu gloanțe și praf de pușcă – pe cheltuiala mea, atenție! –,

urmând ca banii să-mi fie înapoiți cândva de Coroană, a adăugat el pe un ton cinic care arăta clar că, după părerea lui, era o posibilitate foarte îndepărtată.

– Treizeci de muschete.

Strângând din buze ca pentru a fluiera ușor, Roger a analizat situația. Jamie nu reușise nici măcar să cumpere o pușcă asemănătoare cu aceea pe care i-o dăduse lui Pasăre pentru ajutorul pe care i-l acordase când mersese la Brownsville.

Jamie a ridicat din umeri.

– Și-apoi, mai sunt chestiuni mărunte, ca zestrea pe care i-am promis-o lui Lizzie, pentru că la vară se mărită. Și Laoghaire, mama lui Marsali...

S-a uitat discret spre Roger, fără să aibă habar de câte știa el despre Laoghaire. Mai multe decât dacă l-ar fi făcut pe Jamie să se simtă în largul lui, a gândit Roger, care, plin de tact, a rămas imperturbabil.

– Îi sunt dator ceva pentru a se întreține. Da, putem trăi cu ce avem, dar în rest... Trebuie să vând pământ sau din pietre. Și la pământ nu renunț.

A bătut darabana în coapsă, apoi s-a oprit și a ridicat mâna să-l salute pe maior, care, aflat de cealaltă parte a luminișului, tocmai îi zărise.

– Înțeleg. Ei, asta e...

Evident, trebuia să facă asta; era o prostie să deții o avere în pietre prețioase doar pentru că ele ar fi necesare într-o bună zi într-un scop riscant și fantezist. Cu toate astea, ideea l-a făcut pe Roger să simtă un gol în stomac, la fel ca acela trăit de cineva care coboară în rapel pe peretele unei faleze și altcineva îi taie coarda.

Jamie a expirat puternic.

– Mda, o să trimit o piatră cu Bobby Higgins la domnia sa, în Virginia. El o să obțină un preț bun pe ea.

– Da, asta e...

Roger a tăcut, pentru că atenția i-a fost atrasă de ce se desfășura în fața lui. Binedispus după un dejun consistent, maiorul coborâse treptele și venea spre

ei – uitând de scoafa albă care ieșise din bârlogul ei de sub fundația casei și umbla de colo colo, căutând de mâncare. În câteva secunde însă ea avea să îl zărească pe maior.

– Hei! a răcnit Roger și a simțit o arsură în gât.

Durerea a fost atât de intensă încât a încremenit, după care, rămas mut, a dus mâinile la gât.

– Atenție la porc! a strigat Jamie, fluturând o mână și arătând spre animal.

Maiorul și-a împins capul în față și a dus o mână după ureche, apoi a auzit „porc“ de câteva ori și s-a uitat înspăimântat în jur, exact la vreme să vadă scoafa albă pornind într-un galop hotărât, mișcând din cap și arătându-și colții amenințători.

Ar fi fost mai înțelept ca maiorul să se rotească și să fugă înapoi ca să ajungă în siguranță pe verandă, însă a fost cuprins de panică și a rupt-o la fugă – îndepărtându-se de porc și venind direct spre Jamie și Roger, care au alergat imediat în direcții diferite. Aruncând o privire în urmă, Roger a văzut că maiorul câștiga teren față de scoafă alergând cu salturi mari spre cabană. Însă între el și cabană se afla groapa pentru cuptor, ascunsă de ierburile înalte și dese prin care fugea.

– Groapă! a strigat Roger, dar cuvântul a răsunat ca un orăcăit.

Însă maiorul părea că l-a auzit, pentru că a întors capul spre el. Avea fața împurpurată de efort și ochii ieșiți din orbite. Probabil că strigătul lui Roger sunase ca „scoafă“, pentru că MacDonald a aruncat o privire peste umăr și a văzut animalul alergând mai repede, cu ochii mici și rozalii privindu-l cu intenții ucigașe. Acel moment de neatenție s-a dovedit aproape fatal, pentru că pintenii de la cizmele maiorului s-au încurcat și s-au prins în ierburile dese, așa că a căzut cât era de lung, pierzându-și chipiul – pe care-l ținuse într-o mână cât alergase –, iar acesta a zburat învârtindu-se prin aer.

Roger a ezitat o secundă, dar apoi, înăbușindu-și o înjurătură, a alergat la maior să-l ajute. L-a văzut și pe Jamie întorcându-se în fugă și pregătind

cazmaua să se apere, deși unealta părea jalnic de nepotrivită pentru a face față unui animal de aproape două sute cinci zeci de kilograme. Însă MacDonald s-a ridicat în picioare înainte ca ei să ajungă la el și a luat-o la goană de parcă ar fi fost urmărit de însuși diavolul. Dând din brațe și roșu ca focul la față, a alergat cu disperare și hotărâre, ca un iepure prin iarbă, și a dispărut. Într-o clipă era într-un loc, pentru ca în următoarea să dispară ca prin farmec.

Jamie s-a uitat cu ochi mari la Roger, apoi la scroafă, care se oprise de cealaltă parte a gropii. Apoi, deplasându-se încet, cu un ochi la animal, s-a apropiat de groapă, privind în lateral, ca și cum s-ar fi temut să vadă ce se afla pe fundul ei. A ajuns lângă Jamie și s-a uitat în jos. Maiorul MacDonald căzuse în partea mai adâncă, unde stătea ghemuit ca un arici, cu mâinile prinse protector peste perucă. Printr-un miracol, îi rămăsese pe cap, dar era foarte murdară de pământ și fire de iarbă.

– MacDonald? a strigat Jamie. Ai pățit ceva, domnule?

– E acolo? a întrebat maiorul cu glas tremurător, fără să se destindă.

Roger a aruncat o privire peste groapă, unde scroafa, aflată la oarecare distanță, era cu râțul în iarba înaltă.

– Da... e.

Spre surprinderea lui, vocea i-a sunat clar, doar puțin răgușită. Și-a dres glasul și a vorbit ceva mai tare:

– Dar nu-ți face griji! E ocupată, îți mănâncă pălăria.

ARMURIERUL

Jamie l-a însoțit pe MacDonald până la Coopersville, de unde maiorul a pornit înapoi spre Salisbury, cu o pălărie jalnică, hrană și o sticlă de whisky pentru a mai uita de vânătăi și de proasta dispoziție. Apoi, oftând, Jamie s-a îndreptat spre casa familiei McGillivray.

Robin lucra în forja lui, înconjurat de mirosuri de metal încins, talaș și ulei pentru uns armele. Un tânăr deșirat, tras la față, trudea la foale, dar expresia visătoare trăda o anumită lipsă de atenție față de ce făcea. Robin a surprins umbra lui Jamie în cadrul ușii și a ridicat ochii, a dat din cap și apoi și-a văzut de treabă.

Folosind un ciocan, transforma o bară de fier și benzi plate; cilindrul din fier în jurul căruia voia să le înfășoare pentru a forma țeava unei puști aștepta rezemat între două blocuri de lemn. Jamie s-a mișcat cu grijă, ca să nu fie împrăștiat cu scântele care zburau care încotro, și s-a așezat pe o găleată răsturnată, așteptând.

La foale lucra alesul Sengăi... Heinrich. Heinrich Strasse. A ales fără greșală numele dintre sutele pe care le avea în memorie și și-a amintit automat tot ce știa despre viața, familia și cunoștințele tânărului Heinrich, acestea apărându-i în minte pornind de la fața lungă și visătoare a băiatului într-o constelație de afinități sociale, ordonate și complexe precum modelul unui fulg de zăpadă. Întotdeauna vedea oamenii așa, dar rar gândea astfel în mod conștient. Forma feței lui Strasse avea ceva care întărea imaginea din gând – axa lungă a frunții, a nasului și a bărbiei, accentuată de buza superioară ca de cal, foarte adâncită,

având axa orizontală mai scurtă, dar nu mai puțin clar conturată de ochii lungi și înguști și de sprâncenele negre și întinse.

A putut vizualiza originile băiatului – mijlociul între cei nouă copii, dar băiatul cel mai mare, fiul unui tată dominator și al unei mame care făcea față acestei situații apelând la subterfugii și la o malițiozitate discretă – și, izvorând într-un șir delicat din creștetul destul de ascuțit, religia lui – luteran, dar nu tocmai înfocat –, câteva tulleie sub bărbia la fel de ascuțită, relația lui cu Robin – cordială, dar prudentă, așa cum se cuvenea în cazul unui ginere care era și ucenic – extinzându-se ca o țepușă din urechea lui dreaptă, aceea cu Ute – un amestec de groază și stânjeneală pe care nu și-o putea reprima – din cea stângă. Această idee l-a distrat foarte mult și s-a văzut silit să-și ia ochii de la el, mimând interes față de bancul de lucru al lui Robin ca să nu se mai uite la tânăr și să-l stânjenească.

În armurărie nu era ordine; fragmente de lemn și de metal stăteau împrăștiate printre diverse țepușe, ace de trasat, ciocane, blocuri de lemn, bucăți de cârpe murdare și batoane de cărbune pe bancă. Câteva file de hârtie erau ținute pe loc cu un pat de armă care crăpase în cursul prelucrării, iar marginile lor înnegrite fluturau în respirația fierbinte a forjei. Nu ar fi luat în seama foile de hârtie, însă a recunoscut stilul desenelor și ar fi identificat liniile îndrăznețe și delicate oricând și oriunde.

Încruntându-se, a luat foile de sub patul puștii. O armă desenată din diferite unghiuri – o pușcă, interiorul în secțiune al unei țevi, cu caneluri și ghidaje –, dar foarte ciudate. Un desen înfățișa arma în întregime, destul de familiară lui, mai puțin excrescențele ciudate, ca niște coarne, de pe țeavă. Însă următorul... Parcă cineva ar fi frânt pușca pe genunchi; era desfăcută, patul și țeava fiind îndreptate în jos, în direcții diferite, unite doar prin... Ce fel de balama era și aceea? Rămas pe gânduri, a închis un ochi.

Încetarea zgomotelor din forjă și sfârșitul puternic al metalului încins cufundat în baia de ulei l-au făcut să se trezească din fascinația exercitată de

desene și să ridice capul.

– Fiica ta ți-a arătat astea? l-a întrebat Robin, făcând un semn către foi.

Amuzat, și-a tras poalele cămășii de sub șorțul din piele și și-a șters aburul de pe fața transpirată.

– Nu. Ce vrea să-i faci? Vrea o pușcă?

I-a cedat foile armurierului, care le-a răsfoit, pufnind cu interes.

– Vai! Nici n-are cum să plătească o asemenea armă, Mac Dubh, decât dacă Roger Mac a descoperit vreo ulcică cu aurul zânelor săptămâna trecută. Nu, ea doar mi-a spus ideile ei despre îmbunătățire în arta de face puști și m-a întrebat cam cât ar costa așa ceva.

Zâmbetul cinic ce pândise în colțurile lui Robin s-a lățit pe toată fața și i-a întins filele lui Jamie:

– Se vede că e fiica ta, *Mac Dubh*. Ce altă femeie și-ar pierde timpul gândindu-se la puști, în loc să se gândească la rochii și copii?

Era mai mult decât un reproș – fără îndoială că fusese mult mai directă decât se cuvenea –, însă Jamie a trecut peste el. Avea nevoie de bunăvoința lui Robin.

– Păi, fiecare femeie are fanteziile ei, a observat el calm. Până și Lizzie, presupun, dar Manfred se va ocupa, sunt convins. Acum e la Salisbury? Sau la Hillsboro?

Robin McGillivray nu era nicidecum prost. Schimbarea bruscă a subiectului l-a făcut să își arcuiască o sprânceană, dar n-a emis niciun comentariu. În schimb, l-a trimis pe Heinrich spre casă după bere și a așteptat până a dispărut, după care s-a întors spre Jamie, așteptând.

– Robin, am nevoie de treizeci de muschete, a spus el, fără niciun ocoliș. Și repede – cam în trei luni.

Stupefiat, armurierul a părut caraghios de pierdut, dar numai o clipă. Apoi a clipit și a închis gura, revenind la expresia obișnuită de bună dispoziție ironică.

– Ce faci, *Mac Dubh*, înființezi o armată?

Fără să răspundă, Jamie s-a mulțumit să zâmbească. Dacă se răspândea vestea că voia să își înarmeze arendașii și să organizeze propriul lui Comitet de Siguranță, ca reacție la acțiunile de bandit ale lui Richard Brown, n-ar fi stricat, ci i-ar fi fost de folos. Dacă dădea de înțeles că guvernatorul acționa în secret pentru a-i înarma pe sălbatici pentru situația în care ar fi trebuit să înăbușe o revoltă armată a oamenilor din zonele rurale și că el, Jamie Fraser, era intermediarul unei asemenea acțiuni, atunci apărea un motiv excelent să fie ucis și să i se incendieze casa, fără a mai vorbi de alte necazuri care ar putea urma.

– Robin, câte arme poți găsi? Și cât de repede?

Rămas pe gânduri, armurierul s-a uitat printre gene, apoi i-a aruncat o privire într-o parte.

– Cu bani gheață?

Jamie a dat din cap și a văzut că Robin a strâns din buze și a scos un șuierat, mut de uimire. Robin știa la fel de bine ca oricine că Jamie nu avea bani, ca să nu mai pomenim că pentru a cumpăra atâtea arme era nevoie de o mică avere.

Jamie a văzut în ochii lui Robin că făcea calcule, gândindu-se de unde plănuia el să procure atâția bani, dar armurierul nu a spus nimic, mulțumindu-se să-și înfigă dinții de sus în buza de jos cu un aer concentrat, după care s-a relaxat.

– Pot găsi șase, poate șapte, pe la Salisbury și Salem. Brugge – armurierul morav – ar putea face una sau două, dacă ar ști că sunt pentru tine...

Văzând clătinarea vagă din cap a lui Jamie, a părut resemnat.

– Da, în fine, probabil șapte. Iar eu și Manfred am putea face alte trei – vrei doar muschete, nu ceva mai special, da?

A înclinat din cap către desenele Briannei, la fel de amuzat ca mai devreme.

– Nimic deosebit, a răspuns Jamie zâmbind. Asta înseamnă zece.

Apoi a așteptat. Ca să se liniștească, Robin a oftat.

– O să mă interesez, a spus el. Dar nu va fi ușor. Mai ales dacă nu vrei ca numele tău să fie legat de ele... și înțeleg că nu vrei.

– Robin, ești un om de o rară discreție, l-a asigurat Jamie pe un ton grav, ceea ce l-a făcut pe armurier să râdă.

Dar era adevărat; Robin Gillivray luptase cu Jamie la Culloden, trăise alături de el la Ardsmuir. Jamie era în stare să garanteze cu viața pentru el – și asta făcea și acum. A regretat că scroafa nu îl mâncase pe MacDonald, însă a alungat gândul nedemn și a băut din berea adusă de Heinrich, după care au flecărit până a socotit că era politicos să își ia rămas-bun.

Ajunsesese acolo călare pe Ghedeon pentru a-i ține companie lui MacDonald pe calul lui, însă voia să îl lase pe Ghedeon în hambarul lui Dai Jones. Printr-o negociere complicată, Ghedeon se va ocupa de iapa pătată a lui John Woolam – urmând a fi adus după ce Woolam se va întoarce de la Bear Creek –, iar la recolta de toamnă Jamie urma să primească în jur de cincizeci de kilograme de orz, trebuind să îi dea lui Dai o sticlă de whisky pentru ajutor.

Schimbând câteva replici cu Dai – Jamie nu știa dacă fierarul era cu adevărat zgârcit la vorbă sau doar dorea cu disperare să îi facă pe scoțieni să îi înțeleagă vorbirea velșă, ceva mai cântată –, l-a plesnit pe Ghedeon încurajator peste gât, l-a lăsat să mănânce grăunțe și să-și întărească spinarea pentru înfruntarea cu iapa pătată.

Dai îi oferise de mâncare, însă el a refuzat, nu îi era foame, ci abia aștepta liniștea celor opt kilometri de mers pe jos spre casă. Ziua era frumoasă și cerul albastru-deschis, iar frunzele de primăvară murmurau deasupra capului, astfel că puțină singurătate era bine-venită. Luase hotărârea când îi ceruse lui Robin să-i găsească arme. Cu toate acestea, situația trebuia analizată.

Existau șaiszeci și patru de sate de indieni cherokee, fiecare cu căpetenia lui, propriul șef de pace și căpetenie războinică. Doar cinci dintre sate se aflau sub influența lui – cele trei sate ale tribului Pasărea Zăpezii și două care țineau de cherokee de peste Deal. Orice ar fi spus el, acelea le vor urma pe căpeteniile

celor de peste Deal. Roger Mac știa puțin despre triburile cherokee sau despre rolul lor în luptele ce vor urma. Nu reușise să îi spună decât că indienii cherokee nu acționaseră *în masă*; unele sate preferaseră să lupte, altele, nu, unele luptaseră de o parte, iar altele de cealaltă parte.

În fine, probabil că nimic din ce ar fi spus sau ar fi făcut nu avea să schimbe rezultatul războiului, și asta venea ca o mângâiere. Însă nu putea scăpa de sentimentul că se apropia momentul în care trebuia să facă saltul. Din câte știa lumea, era un supus credincios al Maiestății Sale, conservator care acționa în interesul lui Geordie, mituind sălbaticii și distribuind arme, dorind să suprimă patimile necontrolate ale reglementatorilor, ale liberalilor și ale așa-zișilor republicani. Dar când? La un moment dat, această fațadă trebuia să se destrame, lăsând la iveală un rebel fără leac și un trădător. S-a întrebat în treacăt dacă de data asta se va pune un preț pe capul lui și care va fi el. Probabil că nu va fi prea greu în cazul scoțienilor. Ranchiunos și îndărătnic ca el era și el și simpatiile personale puteau modera indignarea când, la vremea potrivită, el va deveni rebel.

Nu indienii îl îngrijorau – pentru că se ducea la ei ca agent al regelui. Cum să explice schimbarea atitudinii peste noapte? Și, în plus, cum s-o facă într-un fel în care ei să fie de partea lui? În cel mai rău caz, ei o vor considera trădare și, în cel mai bun caz, un comportament foarte dubios. A socotit că nu îl vor ucide, dar cum Dumnezeu să îi convingă să sprijine cauza rebeliunii, când ei aveau o relație stabilă și prosperă cu Maiestatea Sa? O, Doamne, și mai era John! Ce îi putea spune prietenului său când va sosi clipa? Să îl convingă prin logică și retorică să treacă și el de partea adversarului? A scos un șuierat printre dinți, a clătinat din cap consternat, încercând să se gândească, și nu a reușit nicicum să și-l imagineze pe John Grey, soldat de o viață, fost guvernator regal, model de fidelitate și onoare, declarându-se dintr-odată în favoarea rebeliunii și a republicii.

A mers mai departe, frământat o vreme de astfel de gânduri, dar treptat a descoperit că mersul pe jos îi liniștea mintea, iar liniștea zilei i-a luminat inima. S-a gândit că până la cină are timp să se ducă la pescuit cu Jem; soarele era sclipitor, dar în aerul de sub copaci stăruia o anumită umiditate care promitea o primă prezență a muștelor deasupra apei. Simțea în ființa lui că păstrăvii se vor ridica la suprafață pe la asfințit.

Ajuns într-o dispoziție mai bună, s-a bucurat când și-a întâlnit fiica undeva mai jos de Ridge. Inima i s-a ușurat văzându-i părul liber pe spate, cu o strălucire roșiatică.

– *Ciamar a tha thu, a nighean?* a întrebat-o el, sărutând-o pe un obraz în semn de salut.

– *Tha mi gu math, mo athair,* a spus ea și a zâmbit, însă el a observat o mică încruntare care i-a încrețit pielea netedă a frunții ca un nor de efemeride care zboară pe deasupra unui iaz în care sunt păstrăvi.

– Te așteptam, a zis ea, luându-l de braț. Voiam să discut cu tine înainte de plecarea la indieni.

În tonul ei era o nuanță care a alungat instantaneu orice gând legat de pescuit.

– Da?

Ea a dat din cap, dar parcă îi era greu să-și găsească cuvintele – ceva care l-a alarmat și mai mult. Însă nu o putea ajuta, dacă nu avea habar despre ce era vorba, de aceea a ținut pasul cu ea, tăcut, dar încurajator. Un mierloi cânta de zor în apropiere, exersându-și repertoriul. Era pasărea care își avea cuibul în molidul roșu din spatele casei; știa deoarece se oprea când și când în mijlocul cântecului și al trilurilor ca să imite foarte bine miorlăielile motanului la miez de noapte.

– Când ai discutat cu Roger despre indieni, a spus Brianna în cele din urmă, întorcându-se capul spre el, a adus vorba despre ceva care se numește Drumul Lacrimilor?

– Nu, a zis Jamie, devenind curios. Ce înseamnă asta?

Brianna s-a strâmbat, ridicând din umeri într-un mod care părea cunoscut.

– M-am gândit că n-a făcut asta. Mi-a zis că ți-a prezentat tot ce știe despre revoluție și indieni – deși nu știe prea multe, pentru că nu asta i-a fost specialitatea, însă asta s-a întâmplat – se va întâmpla mai târziu, după revoluție. De aceea a considerat că nu prezenta importanță. Și poate că așa stau lucrurile.

Brianna a ezitat, ca și cum ar fi vrut astfel să îi spună că nu avea importanță. Jamie însă a așteptat, iar ea a oftat, privindu-și picioarele în timp ce mergea. Purta sandale fără ciorapi, iar degetele lungi de la picioare erau murdare de praful de pe drumul pentru căruțe. Imaginea picioarelor ei îi dădea un sentiment în care se amesteca mândria pentru forma lor elegantă cu o ușoară senzație de rușine pentru mărimea lor – însă, cum el se făcea răspunzător pentru ambele, a presupus că nu avea motive să se plângă.

– Cam peste șaiszeci de ani, a spus ea în cele din urmă, cu ochii spre pământ, guvernul american va smulge triburile cherokee de pe pământurile lor și le va disloca. Le va duce departe – într-un loc numit Oklahoma. E la cel puțin o mie șase sute de kilometri și sute de indieni vor suferi de foame și vor muri pe drum. De aceea oamenii au numit asta – adică îl vor numi – Drumul Lacrimilor.

Jamie a rămas impresionat auzind că ar putea exista un guvern capabil să facă așa ceva și i-a spus. Brianna i-a aruncat o privire furioasă.

– O vor face ducându-i de nas. Vor convinge unele dintre căpeteniile cherokee să fie de acord, promițându-le tot felul de lucruri, pentru ca apoi să își încalce cuvântul.

Jamie a făcut un gest din umeri.

– Așa acționează cele mai multe guverne, a remarcat el cu glas moale. Fata mea, de ce îmi zici toate astea? Prin mila Domnului, eu voi muri cu mult înainte de a se întâmpla așa ceva.

A observat un licăr de întristare pe fața ei când a auzit de moartea lui și s-a simțit întristat că, prin acele vorbe scăpate, o făcuse să sufere. Dar, înainte de a apuca să își ceară scuze, ea a ridicat din umeri și a continuat.

– Îți spun pentru că trebuie să știi, a explicat ea. Nu toate triburile cherokee au plecat acolo – unele au urcat în munți și s-au ascuns; armata nu i-a putut găsi.

– Da?

Brianna a întors capul și i-a aruncat o privire cu ochii ca ai lui.

– Nu înțelegi? Mama ți-a spus ce se va întâmpla în legătură cu bătălia de la Culloden. Nu ai putut împiedica rezultatul, dar ai salvat Lallybroch. Și pe oamenii tăi, arendașii. Pentru că ai știut.

– Of, Iisuse! a spus Jamie, dându-și seama șocat la ce anume se referea Brianna.

Amintirea evenimentelor legate de Culloden, cu groaza, disperarea și nesiguranța acelor vremuri, disperarea surdă care îl mânase în timpul ultimei zile fatale, l-a străbătut ca un torent.

– Vrei să îi spun asta lui Pasăre?

Ea și-a trecut o mână peste față și a clătinat din cap.

– N-am idee. Nu știu dacă *ar trebui* să îi spui – sau, dacă o faci, îți va da ascultare. Numai că eu am discutat cu Roger după ce l-ai rugat să-ți povestească despre indieni. Și eu m-am tot gândit... și, în fine, nu mi s-a părut *corect* să știu, și să nu fac nimic. De aceea m-am gândit că ar fi mai bine să stau de vorbă cu tine.

– Da, am înțeles, a spus Jamie, puțin întristat.

Observase mai demult înclinația unor oameni cu conștiințe curate, care scăpau de disconfort lăsând necesitatea luării unei hotărâri în seama altcuiva, dar s-a stăpânit. La urma urmei, ea nu avea cum să îi spună toate acele lucruri lui Pasăre.

Ca și cum situația cu care se confrunta în cazul tribului cherokee nu era îndeajuns de dificilă, se gândea cu mâhnire, acum trebuia să se ocupe de salvarea unor generații viitoare de sălbatici? Mierloiul i-a trecut fulgerător pe lângă o ureche, supărător de aproape, cotcodăcind aproape ca o găină.

Totul era atât de ciudat, încât a izbucnit în râs. Iar apoi și-a dat seama că nu avea altă soluție. Deocamdată.

Brianna se uita la el cu o expresie de curiozitate.

– Ce vei face?

Jamie s-a întins încet, cu plăcere, simțindu-și fiecare mușchi al spinării încordându-se, viu și rezistent. Soarele cobora pe cer, masa de seară era aproape gata, iar deocamdată, în acea ultimă noapte petrecută acasă, nu trebuia să facă nimic. Deocamdată.

– Mă duc la pescuit, a spus el, zâmbindu-i atrăgătoarei sale fiice, care ridică probleme. Adu-l pe flăcăiaș! Eu mă duc să iau undițele.

James Fraser, Esq., de la Fraser's Ridge

Pentru Lordul John Grey, Plantația Mount Josiah,

A doua zi din aprilie, Anul Domnului 1774

Milord,

Plec în această dimineață în vizită la indienii cherokee, de aceea îi las soției scrisoarea pentru a fi încredințată domnului Higgins când va sosi ca să-ți fie predată cu un pachet însoțitor.

Îndrăznesc să abuzez de amabilitatea și sollicitudinea ta față de familia mea rugându-te să îmi faci favoarea de a mă ajuta să vând obiectul pe care ți-l încredințez. Presupun că legăturile tale îți permit să obții un preț mai bun decât aș putea eu – cu discreție maximă.

Sper ca la întoarcere să îți mărturisesc motivele acestei hotărâri și anumite reflexii filozofice pe care s-ar putea să le socotești interesante. Până atunci, ai încredere în mine!

Al tău prieten devotat și umil slujitor,

J. Fraser

REPETIȚIE GENERALĂ

Bobby Higgins s-a uitat neliniștit la mine peste cana cu bere.

– Vă cer iertare, doamnă, a spus el. Sper că nu vă gândiți să-mi mai dați vreun leac, nu? Am scăpat de viermi, sunt convins. Și... cealaltă belea – a roșit puțin și s-a foit pe bancă – mi-a trecut. Am mâncat atâta fasole, că trag mereu vânturi și nu mai simt cuțitele acelea!

Jamie remarcase adesea că trăsăturile mele îmi trădau gândurile, dar acum aveam dovada perspicacității surprinzătoare a lui Bobby.

– Sunt încântată să aud, am spus, ocolind deocamdată răspunsul la întrebarea lui. Pari cât se poate de sănătos, Bobby.

Adevărat, nu mai era sleit și tras la față, iar carnea îi devenise fermă și ochii îi sclipeau. Cel orb nu căpătase albeață și nici nu mai lușa perceptibil; sigur, încă avea capacitatea de a detecta lumina și formele, ceea ce mi-a întărit convingerea că diagnosticul inițial, retină parțial desprinsă, fusese corect.

A dat prevenitor din cap și a luat o gură de bere, rămânând totuși cu ochii la mine.

– Mă simt foarte bine, doamnă, a spus el.

– Splendid! Știi cumva câte kilograme ai?

Expresia temătoare a dispărut, fiind înlocuită de una de mândrie reținută.

– Din întâmplare, da, doamnă. Luna trecută am dus niște lână la portul de la fluviu pentru domnia sa și acolo era un negustor de pânzeturi cu cântar pentru tutun, orez sau pentru blocuri de indigo. Unii dintre noi am pus în glumă rămășag că ghicim cât cântărește una sau alta și... În fine, am șaiszeci și cinci de kilograme și jumătate, doamnă.

– Foarte bine, am aprobat eu. Înseamnă că bucătarul lordului John te hrănește bine.

Când l-am văzut prima oară nu avea mai mult de cincizeci de kilograme; șaiszeci și cinci de kilograme era mai puțin decât ar fi trebuit pentru un bărbat înalt de aproape un metru și optzeci, însă reprezenta o îmbunătățire majoră. Și faptul că știa ce greutate are era chiar un noroc. Desigur, dacă nu acționam repede, putea să câștige cu ușurință zece sau douăsprezece kilograme; doamna Bug hotărâse să îl depășească pe bucătarul indian al lordului John (despre care auzisem multe) și de aceea îndesase ouă, ceapă, vânat și o rămășiță de plăcintă cu carne de porc pe farfuria lui Bobby, ca să nu mai vorbim de coșulețul cu briose proaspete aflat deja în fața lui.

Lângă mine, Lizzie a luat una și a uns-o cu unt. Și ea părea mai sănătoasă, am observat eu satisfăcută, și ușor îmbujorată – deși nu trebuia să uit să mai iau o mostră ca să verific dacă mai avea paraziți de malarie în sânge. Ocazia era potrivită. Din nefericire, nu aveam cum să apreciez ce greutate avea, dar sigur nu avea mai mult de patruzeci și patru de kilograme, pentru că era scundă și cu oase ușoare. Bree și Roger se situau la celălalt capăt al scalei... Roger avea cel puțin nouăzeci și nouă de kilograme și Bree avea, probabil, optzeci și unu. Am luat și eu o brioașă, gândindu-mă cum era mai bine să aduc vorba despre planul meu. Roger ar face-o, dacă l-aș ruga, desigur, dar Bree... trebuia să fiu precaută. Ei i se extrăseseră amigdalele sub anestezie cu eter înainte de a împlini zece ani și nu îi plăcuse. Dacă descoperea ce îmi pusesem în gând și își exprima liber părerea, putea declanșa alarma în rândul celorlalți cobai ai mei.

Entuziasmată de succesul meu de a produce eter, subestimaseram serios dificultatea de a convinge pe cineva să îmi permită folosirea lui. Chiar dacă era un om greu de suportat, cum îl caracteriza Jamie câteodată, domnul Christie nu era singurul care se opunea ideii de a-și pierde cunoștința foarte brusc. Aș fi crezut că dorința de a nu suferi dureri e universală, dar nu pentru oamenii care nu le trăiseră niciodată. Nu aveau contextul în care să situeze o astfel de

noțiune și, deși probabil că nu toți socoteau eterul un complot papistaș, considerau propunerea de a elimina durerea contrară viziunii divine a universului.

Însă Bobby și Lizzie erau destul în stăpânirea mea ca să fiu aproape sigură că îi pot convinge – sau sili – să facă o mică încercare. Dacă după aceea ei ar fi prezentat experiența într-o lumină favorabilă... dar îmbunătățirea relațiilor publice era doar jumătate din problemă.

Era necesar să încerc eterul pe mai mulți subiecți și să studiez cu atenție rezultatele. Spaima trăită la nașterea lui Henri-Christian îmi arătase cât de nepregătită eram. Trebuia să îmi fac o idee despre cât eter puteam administra pe unitatea de greutate corporală, cât de îndelungat ar fi efectul și cât de profundă ar fi stupearea de după. Era ultimul lucru pe care mi-l doream să intru până la coate în abdomenul cuiva doar pentru ca pacientul să își revină brusc și să țipe.

– Iar ați făcut asta, doamnă, a spus Bobby, privindu-mă printre gene și încruntându-se în timp ce mesteca încet.

– Poftim? Ce fac?

Am mimat nevinovăția, luând o bucată de plăcintă cu carne de porc.

– Mă urmăriți. Cum se uită un șoim la un șoarece înainte de a-l înhăța. Nu-i așa? a întrebat-o pe Lizzie.

– Da, așa e, l-a aprobat Lizzie, zâmbindu-mi. Dar așa e ea, să știi. Numai că ești un șoarece cam mare.

Fiind scoțiancă, a pronunțat cuvântul ca pe „elan”⁶³, ceea ce l-a făcut pe Bobby să râdă și să se înece cu firimituri de brișă. Doamna Bug s-a oprit și l-a bătut pe spinare ca să își revină, iar Bobby a roșit și a gâfâit.

– Ei, ce-a pățit? a întrebat ea, ocolind masa și privindu-l critic. Iar nu mai poți ieși afară, flăcăule?

– Iar? am făcut eu.

– A, nu, doamnă. Ferească Domnul! S-a întâmplat doar o dată, când am mâncat mere.

S-a înecat, a tușit și s-a îndreptat de spate, după care și-a dres glasul.

– Doamnă, am putea să nu vorbim despre mașele mele? a întrebat el cu glas plângăreț. Măcar la dejun?

Am simțit că Lizzie trepida amuzat alături de mine, dar și-a ținut ochii în mod cuviincios spre farfurie, ca să nu devină și mai stânjenit.

– Desigur, am răspuns zâmbind. Sper că stai la noi câteva zile, Bobby, da?

Sosise în ziua precedentă, aducând obișnuita varietate de scrisori și ziare din partea lordului John, împreună cu un pachet în care se afla un dar minunat pentru Jemmy; o cutie muzicală cu un soi de hopa-mitică, trimisă special de la Londra de Willie, fiul lui.

– Da, e-n regulă, doamnă, m-a asigurat el cu gura plină. Domnia sa a spus că trebuie să văd dacă domnul Fraser are o scrisoare pe care să i-o duc, așadar va trebui să-l aștept, nu?

– Sigur.

Jamie și Ian plecaseră la triburile cherokee în urmă cu o săptămână; era probabil să mai treacă o săptămână până când aveau să se întoarcă. Deci aveam timp berechet pentru experimente.

– Doamnă, aș putea face ceva să vă fiu de folos? m-a întrebat Bobby. Pentru că sunt aici, adică, iar domnul Fraser și domnul Ian nu sunt.

Am perceput o undă de satisfacție în glasul lui; se înțelegea bine cu Ian, dar fără nicio îndoială că prefera să se bucure doar el de atenția lui Lizzie.

– Păi, da, am zis, luând o lingură de ovăz fiert. Pentru că tot ai adus vorba, Bobby...

Până am terminat de explicat, Bobby părea tot sănătos, dar mult mai puțin îmbujorat la față.

– Să mă adormiți, a repetat el cu glas nesigur.

A aruncat o privire spre Lizzie, și ea oarecum nesigură, însă era mult mai obișnuită să i se spună să facă tot felul de lucruri iraționale ca să se opună.

– Ai adormit doar câteva momente, l-am asigurat. S-ar putea să nici nu bagi de seamă.

Expresia lui era destul de sceptică și se foia, căutând o scuză oarecare. Anticipasem stratagema, de aceea am jucat asul din mânecă.

– Nu doar eu trebuie să apreciez doza, i-am spus. Nu pot opera un om și, în același timp, să îi administrez eterul – deși aș putea, dar nu e deloc ușor. Malva Christie mă va ajuta; va avea nevoie de practică.

– Aha! Domnișoara Christie, a comentat Bobby, oarecum visător. Mda. N-aș vrea s-o dezamăgesc pe domnișoara Christie, desigur.

Lizzie a scos unul dintre acele sunete tipic scoțiene din fundul gâtului, reușind să sugereze disprețul, batjocura și dezaprobarea totală în doar două silabe glotale.

Cu o bucată de plăcintă în furculiță, Bobby a ridicat capul întrebător:

– Ai spus ceva?

– Cine, eu? a întrebat ea. Sigur că nu.

S-a ridicat brusc și, cu șorțul în față, a scuturat firimiturile strânse în el în foc, după care s-a întors spre mine.

– Și când vrei să faci asta? m-a întrebat ea, adăugând cam târziu „doamnă“.

– Mâine-dimineață, am răspuns eu. Trebuie să operez pe stomacul gol, așa că vom face treaba înainte de micul dejun.

– Foarte bine!

Și a ieșit cu pași apăsați. Uimit, Bobby a clipit și s-a întors spre mine.

– Am spus ceva rău?

Înțelegând perfect situația, doamna Bug s-a uitat la mine.

– Nu, nici vorbă, flăcăule, a spus el, punând o spatulă de ou bătut pe farfuria lui. Mănâncă. O să ai nevoie de putere.

Cu mâini pricepute, Brianna făcuse masca după specificațiile mele, țesută din bucăți de lemn de stejar. Era simplă, un soi de cușcă dublă, cu balamale, astfel încât cele două jumătăți se desfăceau pentru a adăuga un strat gros de vată între ele, pentru ca apoi să fie lipite, totul având forma unei măști de jucător de baseball, venind peste nasul și gura pacientului.

– Să pui suficient eter cât să umezești complet vata! i-am explicat Malvei. Vrem ca efectul să fie imediat.

– Am înțeles, doamnă. Vai, dar cât de ciudat miroase, nu?

A adulmecat cu fereală, întorcând capul în timp ce turna eter pe vata din mască.

– Da. Ai grijă să nu inspiri prea mult din el, i-am spus. N-aș vrea să te prăbușești adormită în toiul operației.

A răs îndatoritoare și a dat masca mai departe de ea. Curajoasă, Lizzie s-a oferit să fie prima pacientă – cu intenția clară de a devia atenția lui Bobby de la Malva. Asta era bine; a rămas întinsă pe masă, fără bonetă, iar părul blond s-a răsfirat pe pernă oferind o imagine care o avantaja. Bobby s-a așezat alături și a ținut-o strâns de o mână.

– Bun așa!

Aveam lângă mine o clepsidră minusculă care măsura doar un minut, tot ce putusem găsi pentru a măsura precis timpul.

– Pune-i masca ușor pe față. Lizzie, inspiră adânc și numără odată cu mine: unu, doi, Doamne, nu a durat mult, adevărat?

Inspirase adânc o dată și cutia toracică i se înălțase mult – după care s-a înmuiat ca un calcan mort, iar respirația ei a încetat. Am pus capacul la sticlă și m-am întors ca să-i iau pulsul. Totul era bine.

– Așteaptă puțin. Asta se simte; când oamenii își revin, apare un fel de vibrație a cărnii, i-a spus Malvei, cu un ochi spre Lizzie și cu celălalt spre sticlă. Pune mâna pe umărul ei. Așa. Ai simțit?

Aproape tremurând de emoție, Malva a dat din cap.

– Atunci, să pui două sau trei picături.

Ținându-și răsuflarea, le-a adăugat, iar Lizzie s-a relaxat din nou cu un oftat care a sunat ca aerul care scapă dintr-un pneu găurit. Ochii albaștri ai lui Bobby erau perfect rotunzi, dar s-a agățat zdravăn de cealaltă mână a lui Lizzie. Cu ajutorul clepsidrei, am calculat timpul până la trezire o dată sau de două ori, apoi am lăsat-o pe Malva să îi mai administreze puțin eter. Am ridicat lanțeta pe care o aveam pregătită și am înțepat un deget al lui Lizzie. Bobby a icnit când a văzut sângele apărând, privind când la picătura de culoare stacojie, când la fața ei angelic de liniștită.

– Păi, n-a simțit nimic! a exclamat el. Uitați-vă, nu i s-a clintit niciun mușchi!

– Adevărat, am spus eu, cu profundă satisfacție. Nu va simți absolut nimic când se va trezi.

– Doamna Fraser poate deschide burta, l-a informat Malva pe Bobby cu mândrie. Îl taie și scoate ce trebuie și omul n-o să simtă nimic!

– Asta, până se trezește, am spus eu amuzată. Din păcate, abia atunci va avea dureri. Însă e minunat, am adăugat ceva mai încet, uitându-mă la fața lui Lizzie, încă inconștientă.

Am lăsat-o anesteziată cât am examinat proba de sânge, apoi i-am spus Malvei să îi scoată masca. În mai puțin de un minut, pleoapele lui Lizzie s-au mișcau. A privit curioasă în jur, apoi s-a întors spre mine.

– Doamnă, când începi?

În ciuda asigurărilor lui Bobby și Malvei că, după toate aparențele, rămăsese nemișcată ca o scândură un sfert de ceas, ea tot nu credea, susținând cu indignare că nu se poate așa ceva, deși nu a reușit să explice înțepătura din deget și frotiul cu sânge pe el.

– Mai ții minte masca pe care ai avut-o pe față? am întrebat-o. Și că ți-am spus să tragi adânc aer în piept?

A dat din cap nesigură.

– Da, mi-amintesc și o clipă am simțit că mă înăbuș, dar după aceea toți vă holbați la mine, atât am văzut!

– Ei bine, cred că singurul fel de a o convinge este să îi arătăm, am spus eu zâmbind către cei trei cu fețele îmbujorate. Bobby?

Dornic să îi demonstreze adevărul lui Lizzie, Bobby a sărit pe masă și s-a întins cu hotărâre, deși la gâtul lui subțire pulsul a crescut năvalnic în timp ce Malva a turnat eter pe mască. El a inspirat adânc, convulsiv, gâfâind, când Malva i-a așezat-o peste față. Încruntându-se, el a mai inspirat o dată, încă o dată, și a rămas neclintit.

Văzând, Lizzie a dus ambele mâini la gură.

– Iisuse, Iosif și Maria! a exclamat ea.

Încântată de efect, Malva a chicotit. Făcând ochii mari, Lizzie s-a uitat la mine, apoi la Bobby. Aplecându-se spre o ureche a lui, l-a strigat, dar fără niciun rezultat, după care i-a ridicat o mână și a legănat-o încet. Brațul lui era moale, ceea ce a făcut-o să scoată o exclamație și să îl așeze la loc pe masă. Părea foarte agitată.

– Nu se mai trezește?

– Ba da, după ce îi scoatem masca, i-a spus Malva arogant.

– Așa e. Dar nimeni nu trebuie să stea în situația asta mai mult decât e nevoie, am adăugat. Nu e bine ca oamenii să fie anesteziați prea mult.

Ascultătoare, Malva l-a adus pe Bobby până aproape de a reveni la starea de veghe și l-a făcut să adoarmă de câteva ori, în timp ce eu mi-am luat notițe despre timpi și dozaj. Am ridicat privirea și am văzut-o uitându-se la Bobby hotărâtă, părând să se concentreze la un anumit lucru. Lizzie se retrăsese într-un colț al camerei medicale, vădit tulburată că Bobby era inconștient, și se așezase pe un scaun, împletindu-și și despletindu-și părul scăpat de sub bonetă. M-am ridicat și am luat masca din mâna Malvei, după care am pus-o deoparte.

– Ai făcut o treabă minunată, i-am spus încet. Îți mulțumesc.

Iluminată la față, ea a clătinat din cap.

– Vai, doamnă! A fost... N-am văzut niciodată așa ceva. Ai o senzație deosebită, nu? Ca și cum l-am fi ucis, apoi l-am readus la viață.

A desfăcut brațele, uitându-se la ele semiconștientă, ca și cum s-ar fi întrebat cum făcuse o asemenea minune, apoi și-a făcut mâinile pumn și mi-a zâmbit conspirativ.

– Înțeleg de ce zice tata că asta ar fi lucrarea diavolului. Dacă ar vedea cum e... s-a uitat la Bobby, care se mișca – ar zice că doar Dumnezeu are dreptul să facă asemenea lucruri.

– Adevărat, am spus destul de sec.

După sclipirea din ochii ei, reacția probabilă a tatălui ei față de ce făcuserăm ar fi fost una dintre atracțiile principale ale experimentului. O clipă l-a compătimit pe Tom Christie.

– Hm... probabil că ar fi bine să nu-i povestești tatălui tău, i-am sugerat.

Ea a zâmbit, arătându-și dinții mici, albi și ascuțiți și a dat ochii peste cap.

– Nici să nu vă gândiți, doamnă! m-a asigurat ea. Mi-ar interzice să mai vin aici cât ai zice...

Bobby a deschis ochii, a întors capul într-o parte și a vărsat, punând capăt discuției. Lizzie a scos un strigăt și s-a grăbit să ajungă alături de el, ștergându-i fața și aducându-i brandy. Cu o privire superioară, Malva a rămas deoparte și a lăsat-o în pace.

– O, a fost ciudat! a repetat Bobby, probabil a zecea oară, în timp ce și-a trecut o mână peste gură. Am văzut lucrul cel mai groaznic – doar o clipă –, după aceea mi s-a făcut rău de la stomac și așa s-a terminat tot.

– Ce lucru îngrozitor? l-a întrebat Malva, vădit interesată.

El i-a aruncat o privire, precaut și nesigur.

– Domnișoară, ca să spun adevărul, abia dacă știu. Doar că era... întuneric. O siluetă, așa zice. Mi s-a părut că era a unei femei. Însă... groaznică, a încheiat el neajutorat.

Mda, asta era rău. Halucinațiile nu reprezentau un efect secundar neobișnuit, dar nu mă așteptam la așa ceva după ce folosisem o doză atât de mică de eter.

– Ei bine, îmi închipui că a fost doar un coșmar, am comentat eu pe un ton liniștitor. Să știi că e o formă de somn, așa că nu mă surprinde că visezi ciudat din când în când.

Spre surprinderea mea, Lizzie a clătinat din cap.

– A, nu, doamnă, a spus ea. Țsta nu e deloc somn. Când dormi, îți lași sufletul în grija îngerilor, pentru ca strigoii să nu se apropie de tine. Dar asta...

Încruntându-se, a aruncat o privire spre sticla cu eter, acum cu dopul pus, după care s-a uitat la mine.

– Chiar m-am întrebat, a vorbit ea, unde se duce sufletul?

– Hm... am făcut eu. Păi, eu cred că rămâne în corpul tău. Așa trebuie. Cum să spun? Nu ești moartă.

Lizzie și Bobby au clătinat din cap cu hotărâre.

– Nu, nu-i așa, a răspuns Lizzie. Când dormi, ești tot *aici*. Când faci *asta* – și a făcut un semn către mască, cu o ușoară îngrijorare pe fața ei mică – nu mai ești.

– Adevărat, doamnă, m-a asigurat Bobby. Nu mai ești aici.

– Crezi că poate mergem într-un limb cu copiii nebotezați? a întrebat Lizzie neliniștită.

Malva a scos un pufnet nedemn pentru o doamnă.

– Limbul nu este un loc real, a comentat ea. E doar o idee născocită de papă.

Șocată de blasfemie, Lizzie a rămas cu gura căscată, însă, din fericire, Bobby i-a distras atenția, pentru că a simțit amețeli și a trebuit să se întindă. Malva a părut dispusă să continue discuția, însă nu a reușit decât să repete o dată sau de două ori „papă“, după care s-a ridicat, legănându-se într-o parte și în alta cu gura deschisă larg, clipind des. Am aruncat o privire spre Lizzie și am descoperit că și ea avea ochii sticloși. A căscat cu gura până la urechi și, lăcrimând, a clipit de câteva ori.

Mi s-a părut că și eu începusem să mă simt puțin amețită.

– Dumnezeule mare! am exclamat.

Am înșfăcat masca din mâna Malvei și am îndrumat-o iute spre un scaun.

– Să scăpăm de ea! am spus. Altfel, o să amețim toți.

Am desfăcut masca, am scos bucata umedă de vată și am dus-o afară, ținând-o în mâna întinsă în față. Deschisesem deja ambele ferestre ale camerei medicale ca să nu fim gazați toți, însă eterul era înșelător. Fiind mai greu decât aerul, se lăsa spre podeaua unei camere și se acumula acolo, cu excepția cazului în care exista un ventilator sau alt mijloc pentru eliminarea lui. Probabil că în viitor va trebui să operez în aer liber, m-am gândit, dacă vreau să îl folosesc în continuare. Am așezat ghemotocul de vată pe o piatră să se usuce și apoi m-am întors, sperând că acum toți erau prea amețiți pentru a continua speculațiile filozofice. Nu doream ca ei să gândească în *acel* fel, să răspândească vestea la Ridge că eterul îi desparte pe oameni de suflet și nimeni, oricât de grav ar fi, să nu mă mai lase să îl folosesc.

– Vă mulțumesc pentru ajutor, am spus zâmbindu-le când am revenit în cameră, ușurată să îi găsesc destul de vioi. Ați făcut ceva foarte folositor și valoros. Acum vă puteți vedea de ale voastre, iar eu o să fac ordine aici.

Malva și Lizzie au șovăit o clipă, pentru că niciuna nu voia să îl lase pe Bobby în seama celeilalte, însă după îndemnul meu hotărât s-au îndreptat spre ușă.

– Când te căsătorești, domnișoară Wemyss? a întrebat Malva degajat, îndeajuns de tare ca să fie auzită de Bobby, deși sigur știa; toată lumea de pe Ridge știa.

– În august, a răspuns Lizzie cu răceală în glas, ridicând nasul mic un centimetru. Imediat după strânsul fânului, *domnișoară* Christie. *Și apoi voi deveni doamna McGillivray*, a spus fără cuvinte expresia ei de satisfacție. *Iar tu, domnișoară Christie, nu ai niciun admirator.*

Nu se putea spune că Malva nu atrăgea atenția tinerilor; numai că tatăl și fratele ei se străduiau din răspuțeri să îi țină pe toți la distanță.

– Ți doresc să te bucuri de asta, a spus Malva.

A aruncat o privire spre Bobby Higgins, apoi spre Lizzie și a zâmbit cu modestie pe sub boneta albă și apretată.

Un moment Bobby a rămas în șezut pe masă, privind spre cele două femei.

– Bobby, l-am întrebat eu, șocată de expresia lui profund îngândurată, ai recunoscut silueta pe care ai văzut-o când erai anesteziat?

S-a uitat la mine, apoi ochii lui au alunecat spre cadrul ușii, acum gol, ca și cum nu ar fi fost capabil să se abțină.

– A, nu, doamnă, a răspuns el atât de convingător, încât mi-am dat seama imediat că minte. Nicidecum!

Joc de cuvinte intraductibil, cuvintele *mouse* și *moose* având pronunții oarecum asemănătoare (n. tr.).

PERSOANE DISLOCATE

Se opriseră să adape caii la marginea unui lac pe care indienii îl botezaseră Stufărișurile Dese. Era o zi caldă și și-au legat caii de picioare, s-au dezbrăcat și au intrat în apa care, alimentată de izvoarele primăverii, era minunat de răcoroasă. Îndeajuns de rece pentru a trezi simțurile și, cel puțin o clipă, a alungat gândurile lui Jamie de la biletul pe care MacDonald i-l dăduse ca venind din partea lui John Stuart, superintendentul pentru indieni al Departamentului de Sud.

Îi făcuse ceva complimente, lăudându-i viteza și arta de a atrage triburile cherokee ale Păsării de Iarnă în sfera de influență britanică, însă în continuare îi ceruse o implicare mai hotărâtă, evidențiind lovitura pe care o dăduse Stuart însuși în urmă cu doi ani, când câștigase simpatia căpeteniilor Choctaw și Chickasaw, într-o întâlnire pe care o convocase chiar el.

...concurența și îngrijorarea candidaților pentru medalii și numiri a fost mai mare decât mi-aș fi imaginat și a egalat strădaniile celor mai mulți oameni ambicioși, dornici de onoruri și promovări în statele mari. Am făcut toate eforturile pentru a fi informat despre respectivele persoane și am completat posturile vacante cu oamenii cei mai capabili, care să poată îndeplini scopuri ca menținerea ordinii și a atașamentului acestui popor față de interesele britanice. Vă îndemn să vă străduiți să obțineți rezultate la fel de bune în rândul triburilor cherokee.

– A, da, a spus el tare, ieșind din apă între trestii și scuturându-și apa din păr. Trebuie să-l detronez pe Tsisqua, asasinându-l, fără îndoială, și să-i mituiesc pe toți ca să-l fac pe Pipestone Carver (cel mai scund indian pe care îl văzuse Jamie vreodată) căpetenie de pace. Pfui!

S-a scufundat din nou cu un puhoi de bule, distrându-se în timp ce îl blestema pe Stuart pentru o asemenea impertinență și urmărind cum vorbele lui se ridică la suprafață în bule argintii, dispărând ca prin minune în lumina puternică de la suprafața apei.

Gâfâind, s-a ridicat din nou, apoi a inspirat și și-a ținut răsuflarea.

– Ce-a fost asta? a auzit el o voce mirată în apropiere. Ei sunt?

– Nu, nu, s-a opus altcineva încet și alarmat. Sunt doar doi; îi văd acolo, îi vezi și tu?

A deschis gura și a respirat șuierător, străduindu-se să audă vorbele acoperite în parte de bătaile puternice ale inimii. Îi înțelesese, dar o clipă nu a putut identifica limba în care se vorbise. Da, indieni, dar nu cherokee, ci...

Tuscarora, asta erau. Nu vorbise cu nimeni din tribul Tuscarora de ani și ani; majoritatea plecaseră spre nord după epidemia de pojar, care îi răpuseseră pe mulți, și se alăturaseră „părinților“ lor mohawk, în regiunile dominate de Liga Irocheză.

Cei doi se certau în șoaptă, dar erau îndeajuns de aproape ca el să audă mai tot ce își spuneau; se aflau la doar un metru sau doi, ascunși de un desiș de trestii și papură cât de un stat de om.

Unde era Ian? A auzit plescăituri la capătul celălalt al lacului și, întorcând capul ușor, a zărit cu coada ochiului că Ian și Rollo se zbenguiau în apă. Câinele era scufundat până la gât și înota încolo și încoace. Cine nu știa – animalul nu simțise prezența intrușilor ca să latre –, Ian și câinele arătau ca doi oameni care înotau. Indienii socotiseră că așa stau lucrurile – doi cai, deci doi oameni, și amândoi erau la o distanță sigură. Făcând trestiile să foșnească și să pocnească sub tălpi, indienii se furișau în direcția cailor.

Jamie voia să-l ia pe Ghedeon și să vadă cât de departe vor ajunge după o asemenea încercare. Dar se putea întâmpla să ia doar calul lui Ian și catârul de povară – și Claire s-ar fi înfuriat, dacă el ar fi permis așa ceva. Simțindu-se foarte dezavantajat, s-a strecurat gol printre trestii, strâmbându-se când îi

zgâriau pielea, și s-a târât prin papură, ajungând la noroiul de pe mal. Dacă indienii ar fi avut prezența de spirit să se uite în urmă, ar fi văzut papura mișcându-se – și Jamie a sperat că Ian va *vedea* –, însă cei doi erau atenți doar la cai. I-a zărit furișându-se prin iarba înaltă de la lizieră, aruncând priviri într-o parte și în alta, dar niciodată în direcția potrivită. Doar doi, acum era sigur. Tineri, după cum se mișcau, și nesiguri de ei. Nu a văzut dacă erau înarmați.

Mânjit de noroi, s-a strecurat mai departe, lăsându-se pe burtă în ierburile urât mirositoare din apropierea lacului, târându-se rapid spre adăpostul oferit de un tufiș de sumac. Avea nevoie de o bătă și asta, repede.

Nu a găsit nimic folositor acolo, ci doar rămurele și crengi putrezite de mult. În lipsă de altceva, a ridicat un bolovan mare, apoi a găsit ce căuta: o creangă de corn ruptă de vânt, încă atârânănd de copac și ușor de atins. Cei doi indienii se apropiau de caii care pășteau; Ghedeon i-a văzut și a ridicat capul brusc. A continuat să mestece, dar și-a lăsat urechile pe spate, semn că era foarte bănuitor. Clarence, sociabil ca întotdeauna, i-a observat și a ridicat capul, ciulind urechile. Jamie a profitat de ocazie și, în momentul în care Clarence a scos un răget de salut, a smuls creanga din copac și i-a atacat pe intruși, răcnind din rărunchi: „Tulach Ard!“

Cei doi s-au uitat spre el cu ochii cășcați, iar unul, cu părul lung fâlfâind, a rupt-o la fugă. Celălalt l-a urmat, dar, șchiopătând serios, a căzut într-un genunchi, pentru că piciorul i-a cedat. S-a ridicat imediat, dar prea încet; ținând creanga în ambele mâini, Jamie l-a lovit peste picioare cu atâta furie, încât l-a culcat la pământ și i-a sărit peste picioare, izbindu-l sălbatic cu genunchiul în rinichi. Paralizat de spaimă, omul a scos un țipăt sugrumat și a înghețat. Jamie scăpase bolovanul – ba nu, l-a văzut lângă el. L-a ridicat și l-a lovit tare cu ea după o ureche, ca să fie sigur. Apoi s-a ridicat și a alergat după celălalt, care a pornit spre pădure, dar a trebuit să își schimbe drumul din cauza unui pâraiaș mărginit de stânci înalte. Indianul a luat-o la fugă prin stufăriș.

Jamie a văzut că el a aruncat o privire spre apa prin care Ian și Rollo înotau spre el ca niște castori.

Indianul ar fi ajuns la adăpostul pădurii, numai că un picior i s-a scufundat adânc în noroiul moale. S-a prăbușit într-o parte, iar Jamie l-a ajuns din urmă și l-a prins, deși a alunecat și el în noroi.

Omul era tânăr și vânos și se zbătea ca un țipar. Având avantajul staturii și al greutateii, Jamie a reușit să-l dărâme. Au căzut amândoi și s-au rostogolit înceștați prin noroi, dându-și pumni și picioare. Indianul l-a prins pe Jamie de părul lung și a smucit, făcându-l să lăcrimeze de durere; l-a lovit puternic cu pumnul în coaste ca să-i dea drumul, dar Jamie i-a tras un cap în față.

Frunțile li s-au ciocnit cu un bufnet surd și Jamie a simțit o durere sfâșietoare. Gâfâind de efort, s-au despărțit, iar Jamie a ajuns în genunchi simțind că i se învârtește capul. Încerca să vadă printre lacrimi. A zărit un vârtej cenușiu și a auzit un țipăt de groază. Rollo a scos un lătrat asurzitor, s-a zbârlit și a început să mârâie gros și încontinuu. Jamie a închis un ochi și a dus o mână la fruntea care îi palpita, apoi l-a văzut pe adversar întins lat în noroi, cu Rollo deasupra lui și rânjind, arătându-și toți colții.

Plescăind prin apa mică, gâfâind din greu, Ian a apărut în goană.

– Unchiule Jamie, te simți bine?

Jamie și-a desprins mâna de pe frunte și s-a uitat la degetele lui. Nu erau însângerate, deși ar fi putut jura că îi crăpase capul în două.

– Nu, a răspuns el, dar sunt mai bine decât el. Of, Iisuse!

– L-ai ucis pe celălalt?

– Probabil că nu. Of, Doamne!

Lăsându-se pe mâini și genunchi, s-a târât la mică distanță de Ian și a vărsat. În spatele lui l-a auzit pe Ian întrebând amenințător în limba cherokee cine erau cei doi și dacă mai erau și alții cu ei.

– Sunt Tuscarora, a spus Jamie.

Capul încă îi vuia, dar se simțea ceva mai bine.

– A, da?

Ian a fost surprins, dar a trecut imediat la limba Kahnyen'kehaka. Tânărul prins, deja terorizat de Rollo, părea că va muri de frică, mai ales după ce a văzut tatuajele lui Ian și l-a auzit vorbind limba mohawk. Indienii Kahnyen'kehaka și Tuscarora aparțineau aceleiași familii, deci tânărul a înțeles ce spunea Ian, pentru că, bâlbâindu-se de spaimă, i-a răspuns. Erau singuri. Fratele lui murise?

Jamie și-a clătit gura cu apă și s-a spălat pe față. Se simțea mai bine, dar deasupra ochiului stâng avea un cucui cât un ou de rață.

– Frate?

Da, i-a răspuns omul. Dacă nu voiau să îl ucidă acum, putea să îl vadă? Fratele lui era rănit. Ian s-a uitat spre Jamie pentru a obține acordul lui, apoi, cu un cuvânt, l-a chemat pe Rollo lângă el. Captivul murdar de noroi s-a chinuit să se ridice în picioare și, bălbănindu-se, a pornit de-a lungul malului, urmat de câine și de cei doi scoțieni goi-puşcă. Celălalt indian era într-adevăr rănit la un picior; sângele i se scurgea printr-un bandaj improvizat. Își făcuse bandajul din cămașă și era cu pieptul dezgolit, costeliv și arăta mort de foame. Jamie s-a uitat când la unul, când la celălalt, niciunul dintre ei nu părea să aibă mai mult de douăzeci de ani, a gândit el, și probabil că erau mai tineri. Aveau fețele trase de foame și intemperii, iar hainele le erau zdrențe.

Agitați din cauza încăierării, caii se mișcaseră din locul în care fuseseră lăsați, însă hainele lui Jamie și Ian atârname de tufişuri rămăseseră tot acolo. Ian și-a tras pantalonii și a adus mâncare și băutură din desagile de șa, în vreme ce Jamie s-a îmbrăcat mai încet și l-a interogat pe tânărul care își examina îngrijorat fratele. Erau Tuscarora, a confirmat tânărul. Avea un nume lung, ce însemna aproximativ „sclipirea luminii pe apă primăvara“, iar pe fratele lui îl chema „gâscanul care încurajează conducătoarea când zboară“, cunoscut sub numele mai simplu de Gâscă.

– Ce i s-a întâmplat?

Jamie și-a tras cămașa peste cap și a dat din cap – crispându-se când a făcut mișcarea – spre rana mare de la piciorul lui Gâscă, provocată clar de o secure.

Lumina pe apă a inspirat adânc și a închis ochii un moment. Avea și el un cucui în cap.

– Tsalagi, a spus el. Noi eram patruzeci; restul au murit sau au fost luați prizonieri. Să nu ne dați pe mâna lor, domnule! Vă rugăm!

– Tsalagi? Care?

Lumină a clătinat din cap; nu știa. Grupul lui preferase să rămână pe loc când oamenii satului plecaseră spre nord, dar nu le mersese deloc bine; nu erau suficienți bărbați să apere satul și să vâneze, iar fără apărători, alte triburi le furau recoltele și femeile.

Sărăcind tot mai mult, începuseră și ei să fure și să cerșească pentru a supraviețui peste iarnă. Mulți muriseră de frig și boli, iar cei rămași în viață rătăceau din loc în loc, când și când găsind câte un loc în care să se stabilească vreme de câteva săptămâni, după care erau goniți de indienii cherokee, mult mai puternici. Cu câteva zile în urmă fuseseră atacați de războinici cherokee, care îi luaseră prin surprindere, ucigându-i pe mulți și luând câteva femei capte.

– Mi-au luat soția, a povestit Lumină cu glas tremurător. Am venit să... să o luăm înapoi.

– Ne vor omorî, a șoptit Gâscă, dar oarecum vesel. Dar nu are importanță.

– Sigur că nu, a confirmat Jamie, zâmbind fără să vrea. Știți unde au dus-o?

Frații știau încotro porniseră atacatorii, îi urmăriseră și descoperiseră satul.

– Într-acolo, au arătat ei cu degetul spre o creștătură în dealuri.

– Pasăre, a spus el, sau Vulpoiul, așa aș zice, pentru că Vulpoiul Alergător era căpetenia războinică a satului, războinic bun, deși cam lipsit de imaginație, trăsătură pe care Pasăre o avea din belșug.

– Să-i ajutăm? a întrebat Ian în engleză.

Și-a arcuit sprâncenele stufoase în semn de întrebare, dar Jamie și-a dat seama că era o întrebare de formă.

– Da, cred că da. Și-a frecat ușor fruntea; pielea de peste cucui era deja întinsă și sensibilă. Dar mai întâi să mâncăm.

Nu se punea problema dacă puteau rezolva situația, ci cum. Jamie și Ian au respins din capul locului ideea ca frații să o fure pe soția lui Lumină.

– Vă vor ucide, i-a asigurat Ian.

– Nu ne pasă, a spus Lumină cu hotărâre în glas.

– Sigur că nu vă pasă, a vorbit Jamie. Dar soția ta? Va rămâne singură și în niciun caz nu-i va merge mai bine.

Gâscă a dat din cap înțelegător.

– Are dreptate, să știi, i-a spus el fratelui său, care se încruntase.

– Am putea s-o cerem înapoi, a sugerat Jamie. O soție pentru tine, Ian.

Pasăre are o părere bună despre tine; probabil că ți-o va da.

Glumea pe jumătate. Dacă nimeni n-o luase deja de soție, cel care o luase sclavă putea fi convins să i-o dea lui Ian, care era respectat de oamenii satului.

Ian a zâmbit de formă, dar a clătinat din cap.

– Nu, mai bine o răscumpărăm. Sau... s-a uitat gânditor spre cei doi indieni care mâncau ce mai rămăsese în desagile de șa. Sau l-am putea ruga pe Pasăre să îi adopte?

Asta era o idee, desigur. Dar, indiferent de mijloace, după ce o recuperau pe femeie, ea și frații vor ajunge în situația tragică – vor rătăci și vor suferi de foame.

Frații s-a încruntat și au clătinat din cap.

– Mâncarea e ceva bun, a spus Gâscă, lingându-și degetele. Dar noi i-am văzut cum ne-au ucis familia, prietenii. Dacă n-am fi văzut cu ochii noștri, ar fi posibil. Numai că...

– Da, înțeleg, a replicat Jamie și a rămas o clipă ușor surprins că *înțelegea*.

Evident, petrecuse mai mult timp între indieni decât credea. Frații au schimbat priviri, comunicând. Luând hotărârea, Lumină a făcut un gest de respect față de Jamie.

– Suntem sclavii *tăi*, a zis el cu o oarecare rețineră. Tu hotărăști ce faci cu noi.

A tăcut delicat și a așteptat. Jamie și-a trecut o mână peste față și s-a gândit că probabil nu petrecuse suficient timp între indieni. Ian nu a zâmbit, ci a scos un sunet ușor, parcă amuzat. MacDonald îi spusese povești despre campaniile din războiul francezo-indian; de obicei, soldații care luau prizonieri indieni îi ucideau ca să le ia scalpul sau îi vindeau sclavi. Ele se desfășuraseră cu cel mult zece ani în urmă; starea de pace care urmase fusese deseori fragilă și doar Dumnezeu știa că indienii îi transformau în sclavi pe prizonierii lor, doar dacă nu preferau – din motive de nepătruns – să îi adopte sau să îi ucidă.

Jamie îi capturase pe cei doi indieni Tuscarora; drept urmare, potrivit obiceiului, acum erau sclavii lui. A înțeles prea bine ce sugera Lumină – să îi adopte *el* pe frați și, fără îndoială, pe tânără, după ce o salvau – și cum Dumnezeu devenise brusc răspunzător pentru asta?

– Ei bine, în prezent nu există piață pentru scalpurile lor, a spus Ian. Deși cred că i-ai putea vinde pe amândoi lui Pasăre. Deși, așa costelivi și amărâți cum sunt, nu valorează prea mult.

Frații s-au uitat la el impasibili, așteptând hotărârea lui Jamie. Lumină a râgâit brusc și a părut surprins de sunetul scos. Ian a râs, gros și scârțâit.

– A, nu pot să fac așa ceva și toți trei știți foarte bine asta, a spus Jamie pe iritat. Trebuia să te lovesc mai tare în cap și astfel scăpam de belele, i-a zis el lui Gâscă, iar acesta i-a zâmbit binedispus, arătându-și golurile dintre dinți.

– Da, unchiule, a încuviințat el, aplecându-se cu un respect profund.

Jamie a scos un sunet de neplăcere drept răspuns, dar cei doi indieni nu au luat asta în seamă. Însemna că trebuia să apeleze la medalii. MacDonald îi adusese o ladă cu medalii, nasturi poleiți, busole din alamă, lame de cuțit din oțel și alte nimicuri atrăgătoare. Cum căpeteniile își bazau puterea pe

popularitate, iar ea sporea direct proporțional cu abilitatea lor de a oferi daruri, britanicii care erau agenți indieni căpătau influență arătându-se generoși cu acele căpetenii dispuse să se alieze cu Coroana.

Avea la el doi saci mici cu asemenea lucruri pentru a mitui căpeteniile; lăsase restul acasă pentru alte ocazii. Cele pe care le avea la îndemână vor fi suficiente pentru a o răscumpăra pe doamna Lumină, dar, dacă le dădea pe toate, nu mai avea ce să le ofere altor căpetenii de sate și asta nu se făcea.

A presupus că va trebui să îl trimită pe Ian înapoi ca să mai aducă altele. Dar nu înainte de a stabili prețul răscumpărării; avea nevoie de ajutorul lui Ian în acea chestiune.

– Bine, atunci, a spus Jamie, ridicându-se, și a alungat valul de amețeală. Dar *nu* îi adopt.

Ultimul lucru de care avea nevoie era să mai aibă trei guri de hrănit.

SCOTCHEE

Așa cum presupusese, stabilirea prețului răscumpărării a fost o târguială simplă. În cele din urmă, doamna Lumină a fost destul de ieftină, la prețul de șase medalii, patru cuțite și o busolă. Bineînțeles, nu o văzuse decât după încheierea negocierilor – dacă ar fi văzut-o, probabil că ar fi oferit mai puțin; era o fată de vreo paisprezece ani, scundă, cu fața ciupită de vărsat și cu strabism.

Cu toate astea, a gândit el, gusturile nu se discută, iar Lumină și Gâscă fuseseră dispuși să moară pentru ea. Fără îndoială că avea un suflet bună ori altă trăsătură de caracter, cum ar fi talent și pricepere la pat. Dar a constatat șocat că gândea astfel și s-a uitat mai atent la ea. Nu era nicidecum evident, și totuși, după ce a privit-o a descoperit că ea radia acea ciudată atracție, acel dar remarcabil al puținor femei, care trecea dincolo de asemenea calități superficiale ca aspectul, vârsta sau spiritul, care îi făcea pe bărbați să vrea să le prindă în brațe și să...

Și-a reprimat acea imagine apărută încă din prima clipă. Cunoscușe puține asemenea femei, cele mai multe franțuzoaise. Și se gândise adesea că probabil datorită originii franceze soția lui avea darul acela foarte râvnit, dar periculos.

L-a văzut pe Pasăre măsurând-o gânditor pe fată, regretând evident că o cedase pe atât de puțin. Din fericire, ceva i-a distras atenția: întoarcerea unui grup de vânători care aduceau oaspeți. Oaspeții erau indieni cherokee din Banda de peste Deal, departe de căminul lor din munții din Tennessee. Iar cu ei era un bărbat despre care Jamie auzise des, dar pe care nu îl întâlnise până atunci – un anume Alexander Cameron, căruia indienii îi spuneau Scotchee“.

Brunet, între două vârste, cu pielea tăbăcită, Cameron se deosebea de indieni doar prin barba stufoasă și forma curioasă a nasului lung. Trăise printre indienii cherokee de la cincisprezece ani, avea o soție cherokee și era foarte stimat de ei. În plus, era agent indian, bun prieten cu Stuart. Iar prezența lui acolo, la trei sute douăzeci de kilometri de casă, a stârnit curiozitatea lui Jamie, ceea ce i-a făcut nasul, la fel de lung, să freamăte.

Curiozitatea era, sincer, reciprocă. Cameron l-a măsurat cu ochii adânciți în orbite, în care se citeau în egală măsură inteligența și șiretenia.

– O, Ucigașul-de-Urși cu păr roșcat! a exclamat el, strângându-i mâna cu căldură, apoi îmbrățișându-l după moda indiană. Am auzit multe despre tine, să știi, și abia așteptam să te cunosc ca să-mi spui dacă sunt adevărate.

– Mă îndoiesc, a răspuns Jamie. Ultima pe care am auzit-o e că am răpus cândva trei urși, ultimul într-un copac, unde îmi căutam salvarea, după ce mă mușcase de un picior.

Fără să vrea, Cameron a coborât privirea spre labele picioarelor lui Jamie, apoi s-a uitat la el, a râs să se prăpădească și toate ridurile de pe față i s-au arcuit irezistibil, încât Jamie a simțit că izbucnește și el în râs. Desigur, măcar o vreme, nu era cuviincios să discute despre afaceri. Vânătorii doborâseră un bivoliț de pădure și se pregătea un mare ospăț: ficatul fusese luat pentru a fi fript și devorat imediat, o bucată de carne moale de pe spinare avea să fie friptă cu cepe întregi, iar inima – așa i-a spus Ian – va fi împărțită între cei patru: Jamie, Cameron, Pasăre și Vulpoiul Alergător, în semn de onoare.

După ce au mâncat ficatul, s-au retras în casa lui Pasăre, unde au băut bere două ore, cât au pregătit femeile restul mâncării. Și, dând curs naturii, Jamie a ieșit afară, unde a urinat lângă un copac, după care a simțit pași în spatele lui, iar Alexander Cameron a venit alături de el, desfăcându-și și șlițul pantalonilor. Părea firesc – deși Cameron sigur intenționase asta – să se plimbe puțin împreună, iar aerul răcoros al serii s-a dovedit o evadare din fumul din casă și să discute despre lucruri de interes comun, unul dintre ele fiind John Stuart, și

despre modalitățile și mijloacele folosite de Departamentul de Sud. Despre indieni, pe de altă parte, comparând personalitățile și felul de a trata cu diverse căpetenii ale satelor, analizând care dintre ei ar putea deveni lider și dacă în decurs de un an se va convoca un mare sfat.

– Cred că te întrebi care e scopul prezenței mele aici, a spus Cameron degajat.

Jamie a făcut un mic gest din umeri, recunoscând astfel că manifesta un oarecare interes, dar indicând politicos că nu îl interesau afacerile lui Cameron.

Acesta a chicotit.

– Da, nu e niciun secret, bineînțeles. E vorba despre James Henderson. Probabil că numele ți-e cunoscut, nu?

Îi era cunoscut. Henderson fusese judecătorul-șef al Curții Superioare din Carolina de Nord până când reglementatorii îl siliseră să plece, după ce sărise pe o fereastră a tribunalului și reușise să se salveze de mulțimea devenită violentă. Om bogat și care ținea mult la pielea lui, Henderson se retrăsese din viața publică și se apucase de afaceri pentru a se îmbogăți și mai mult. Scop în care acum își propusese să cumpere un teren enorm de la triburile cherokee din Tennessee, pentru a înființa acolo orașe.

Jamie i-a aruncat o privire lui Cameron, înțelegând pe dată complexitatea situației. Pe de o parte, pământurile respective se aflau mult dincolo de Linia Tratatului. Faptul că Henderson inițiasse astfel de aranjamente demonstra, dacă mai era nevoie, cât de slab era controlul Coroanei în ultima vreme. Era limpede că Henderson nu se sinchisea că încălca tratatul Maiestății Sale și nu se aștepta să fie deranjat în afaceri, dacă acționa astfel. Asta, pe de o parte. Pe de alta, totuși – triburile cherokee dețineau pământurile în comun, ca toți indienii. Căpeteniile puteau să le vândă pământ albilor, fără complicații legale cum ar fi fost titluri clare de proprietate, însă depindeau de aprobarea sau dezaprobarea *ex post facto*⁶⁴ a popoarelor lor. O asemenea aprobare nu afecta vânzarea, care era deja făcută, dar putea duce la prăbușirea unei căpetenii și la

multe neazuri pe capul omului care încerca să intre în posesia pământului plătit cu bună-credință ori ce trecea drept bună-credință în astfel de tranzacții.

– Desigur, John Stuart are cunoștință de asta, a spus Jamie și Cameron a dat din cap drept confirmare, având un aer mulțumit de sine.

– Neoficial, atenție! a precizat el.

Firește că nu. Superintendentul Afacerilor Indiene nu putea aproba oficial o asemenea afacere. În același timp, ea putea fi privită cu un zâmbet pe buze, întrucât o astfel de achiziție nu putea decât să zădărnicească scopul departamentului, acela de a-i aduce pe indieni sub influența britanică. Jamie s-a întrebat în trecut dacă Stuart profita personal în vreun fel de tranzacție. Stuart se bucura de o reputație bună și nu era cunoscut ca om corupt, însă putea avea un interes ascuns. Pe de altă parte, chiar dacă nu avea vreun avantaj financiar, închidea ochii în mod oficial la tranzacție doar pentru a îndeplini scopurile departamentului. Însă Cameron... N-ar fi putut spune sigur, bineînțeles, dar ar fi fost extrem de surprins dacă acesta n-ar fi avut niciun amestec în acea problemă. Nu știa care era interesul firesc al lui Cameron, dacă era alături de indienii între care trăia sau cu britanicii în rândul cărora se născuse. Se îndoia că știa cineva – probabil că nici Cameron nu știa. Indiferent de interesele lui durabile, scopurile imediate ale lui Cameron erau clare. Dorea ca vânzarea să fie aprobată – sau cel puțin ignorată – de triburile cherokee învecinate, făcând căpeteniile preferate să fie acceptate de supușii lor și să îi permită lui Henderson să își realizeze planurile fără să fie hărțuit de indienii din zonă.

– Sigur, nu voi scoate nicio vorbă o zi sau două, i-a spus Cameron, iar Jamie a dat din cap.

O asemenea tranzacție își avea ritmul ei. Dar Cameron îi spusese acum pentru ca el să îi poată fi de ajutor când, la momentul potrivit, se va discuta despre acel subiect. Cameron socotea că Jamie îl va ajuta. Nu făcuse direct nicio promisiune privind o fărâmbă din plăcinta lui Henderson pentru el, dar

nu era nevoie; reprezenta genul de ocazie în care era un avantaj să fii indian, căci asemenea numiri aduceau beneficii.

Având în vedere că știa ce se va întâmpla în viitorul apropiat, Jamie nu avea nici speranțe, nici interese în achiziția pe care o făcea Henderson, dar subiectul i-a oferit un prilej bine-venit să facă un *quid pro quo*⁶⁵ folositor.

A tușit ușor.

– Ai văzut micuța Tuscarora pe care am cumpărat-o de la Pasăre?

– Da, a râs Cameron. Și e foarte curios să știe ce vei face cu ea; spune că n-ai vrut să accepți niciuna dintre fetele pe care ți le-a trimis ca să-ți încălzească patul. Nu e mare lucru de capul ei, când te uiți mai bine, totuși...

– Nu de asta am cumpărat-o, l-a asigurat Jamie. E măritată, pe de o parte. Am adus doi flăcăi Tuscarora cu mine. E a unuia dintre ei.

– A, da?

A mișcat din nas de curiozitate, adulmecând o poveste întregă. Jamie așteptase prilejul, când, văzându-l pe Cameron, i-a venit ideea, i-a povestit tot și, drept urmare satisfăcătoare, Cameron a fost de acord să ia cei trei indieni rătăcitori cu el și să sprijine adoptarea lor de către Banda de peste Deal.

– N-ar fi prima oară, i-a spus el lui Jamie. Sunt tot mai mulți – rămășițe din ceea ce au fost cândva sate, chiar popoare întregi care rătăcesc prin ținut, morți de foame și nenorociți. Ai auzit de Dogash, nu?

– Nu.

– Nici n-o să auzi, probabil, a replicat Cameron, clătinând din cap. N-au mai rămas decât zece oameni din acel neam. Au venit la noi iarna trecută; s-au oferit ca sclavi, numai ca să supraviețuiască frigului. Nu, nu te îngrijora, domnule, m-a asigurat el, surprinzând expresia lui Jamie. Flăcăii tăi și fata nu vor fi sclavi; ai cuvântul meu.

Jamie a dat din cap în semn de mulțumire, încântat de afacere. Se îndepărtaseră destul de sat și stăteau de vorbă la marginea unui defileu, unde pădurea se deschidea brusc, oferind perspectiva șirurilor de munți,

rostogolindu-se spre depărtări ca niște brazde arate de zei pe un câmp nesfârșit, având versantele întunecate și amenințătoare sub cerul luminat de stele.

– Când vor fi oameni de ajuns ca să ocupe o asemenea sălbăticie? a întrebat Jamie, mișcat brusc de panoramă.

Și totuși, în aer atârna greu mirosul de fum și de mâncare. Oamenii locuiau acolo, chiar dacă erau puțini și împrăștiați. Contemplând priveliștea, Cameron a clătinat din cap.

– Oamenii vin mereu, a comentat. Și neamurile mele din Scoția au venit. Și tu, a adăugat, zâmbind și arătându-și dinții sclipitori prin barbă. Și nu vrei să te întorci, pun rămășag.

Jamie a zâmbit, dar nu a răspuns, deși a avut o senzație ciudată în stomac. Nu voia să se întoarcă. Spusese adio Scoției rezemat de balustrada corabiei *Artemis*, știind prea bine că era probabil ultima oară că vedea acele locuri. Și totuși, până atunci ideea că nu va mai călca acolo niciodată nu se instalase pe deplin. „Scotchee, Scotchee“, îl strigau și Jamie s-a întors să îl urmeze pe Cameron înapoi în sat, conștient tot timpul de pustietatea magnifică din spatele lui și de pustietatea și mai terifiantă din sufletul lui.

Pe seară, după ospăț, au fumat în semn de respectare a târgului încheiat de Jamie cu Pasăre și de bun-venit pentru Cameron. După ce pipa a trecut de două ori din mână în mână în jurul focului, au început să povestească.

Povești despre atacuri și bătălii. Epuizat de ziua aceea, cu capul încă vuindu-i, moleșit de mâncare și bere din molid și puțin intoxicat de fumul de tutun, Jamie voise doar să asculte. Probabil din cauză că se gândea la Scoția, lucru declanșat întâmplător de remarcă lui Cameron. Însă la un anumit moment, i-a venit în minte o amintire și când s-a lăsat următoarea pauză plină de așteptări, a rămas surprins auzindu-se vorbind despre Culloden.

– Și lângă un zid am văzut un om pe care-l cunoșteam, MacAllister, încercuit de o hoardă de dușmani. Lupta cu pușca și sabia, dar amândouă îl trădaseră – sabia avea lama ruptă și scutul din dreptul pieptului era sfărâmat.

Pipa a ajuns la el și a luat-o, trăgând un fum în piept, ca și cum ar fi sorbit aerul landei, încețoșată de ploaie și de fumul de peste zi.

– Și dușmanii tot veneau să-l ucidă, a continuat și a ridicat o bucată de metal, cu ambele mâini, cu degetele desfăcute pentru exemplificare. Șase dintre ei, după care a fost doborât.

Exclamații exprimând respect și plescăituri din limbă în semn de aprobare au salutat rememorarea.

– Și tu, Ucigaș-de-Urși, tu câți oameni ai ucis în bătălie?

Fumul îi ardea în piept și o clipă a simțit gustul amărui de fum scos de tunuri, nu de tutun dulce. A văzut – l-a văzut – pe Alistair MacAllister, mort la picioarele lui, între cadavrele cu tunici roșii, cu capul strivit și umărul rotund lucind prin pânza cămășii, atât de umedă, încât se lipise de corp. Era acolo, pe landă, umezeala și frigul nefiind decât o licărire pe piele, apa ploii curgându-i pe față, iar propria cămașă era udă leoarcă și scotea aburi, atât de înfierbântat era de furie. Apoi nu s-a mai aflat pe Drumossie și a devenit conștient o secundă prea târziu de răsuflările reținute ale celor din jur. L-a zărit pe Robert Copac Înalt, a cărui față ridată trăda uimirea și abia după aceea a coborât privirea și și-a văzut toate degetele mișcându-se și îndoindu-se, iar cele patru degete ale mâinii drepte întinzându-se din nou, fără voia lui. Nehotărât, degetul mare a șovăit. A urmărit totul cu fascinație, apoi venindu-și în cele din urmă în fire a făcut mâna dreaptă pumn și a înfășurat degetele mâinii stângi peste el, ca și cum ar fi vrut să sugrume amintirea ce-i fusese transmisă cu o asemenea bruschețe tulburătoare în palma mâinii.

A ridicat ochii și l-a văzut pe Copac Înalt aruncând o privire concentrată la chipul lui și i-a observat ochii bătrânicioși și întunecați oțelindu-se, apoi îngustându-se sub fruntea încruntată, iar după aceea bătrânul a tras adânc din pipă și a expirat fumul în cameră, înclinându-se în față. Copac Înalt a făcut-o încă de două ori, iar oamenii strânși acolo au scos murmure de aprobare.

Jamie a luat pipa și a răspuns la fel gestului onorant, apoi a trecut-o următorului refuzând să mai vorbească. Părând să recunoască și să-i respecte șocul, ei nu au insistat. Șoc. Nici măcar atât. Simțea doar uimirea cea mai derutantă. Precaut, fără să vrea, a aruncat o privire la acea imagine a lui Alistair. Doamne, încă persista!

Și-a dat seama că își reținuse răsuflarea, nedorind să aspire mirosul de sânge și măruntaie vărsate pe pământ. A respirat, a simțit mirosul de fum și izul puternic de aramă al corpurilor călite ale acelor oameni, și i-a venit să plângă, cuprins brusc de dorul de aerul rece și tare din Highland, cu miros de turbă și ilex.

Alexander Cameron i-a spus ceva, dar el nu a răspuns. Înțelegând momentul dificil, Ian s-a aplecat să răspundă și toți au râs. Ian i-a aruncat o privire curioasă, apoi a revenit la discuție, începând să spună o poveste despre un meci memorabil de lacrosse pe care îl jucase când trăia cu tribul mohawk. Jamie a rămas nemișcat, învăluit de fum.

Paisprezece oameni. Și nu își amintea nici măcar o față. Și acel deget mare, mișcându-se nesigur. Ce însemna asta? Că mai luptase împotriva unuia, dar nu era sigur. Se temea să își amintească. Nu știuse sigur ce să facă cu el. Însă, în același timp, fusese conștient de un sentiment de groază. Și, în ciuda tuturor, era recunoscător să aibă înapoi acel mic lucru.

Era foarte târziu și mulți plecaseră la casele lor ori se întinseseră lângă foc și adormiseră. Ian plecase de lângă foc, dar nu revenise. Cameron rămăsese și fuma din propria pipă, deși o împărțea cu Pasăre, trăgând cu rândul din ea.

– Voiam să vă spun ceva, a zis Jamie pe neașteptate în mijlocul tăcerii somnoroase. Amândurora.

Amețit de tutun, Pasăre a ridicat întrebător din sprâncene. Nu știuse că ținea să le vorbească. Se gândise să mai aștepte, să aprecieze momentul potrivit – asta dacă ar fi vorbit. Probabil că era proximitatea casei, intimitatea întunecată a focului sau intoxicația cu tutun. Probabil că era doar rudenia unui exilat cu cei

care vor suferi aceeași soartă. Însă vorbise; acum nu avea de ales și trebuia să le spună ce știa.

– Femeile din familia mea sunt... A bâjbâit, neștiind cuvântul în limba cherokee. Văd în vis ce se va întâmpla.

A aruncat o privire spre Cameron, care a părut să accepte calm, deoarece a dat din cap și a închis ochii ca să tragă fum în plămâni.

– Deci au darul prezicerii? a întrebat el, vag interesat.

Jamie a confirmat din cap; era o explicație la fel de bună ca oricare alta.

Auzind asta, Pasăre a devenit mai atent. Visele erau importante; era extraordinar ca un vis să fie împărtășit de mai mulți, deci extrem de important.

– Mă întristează că trebuie să vă previn, a zis Jamie și acela era adevărul. Peste șaizeci de ani, tsalagii vor fi luați de pe pământurile lor și duși în alt loc. Mulți vor muri în timpul călătoriei, astfel că drumul pe care vor călca se va numi...

A încercat să își aducă aminte cum se spune „lacrimi“, dar nu a reușit, de aceea a încheiat:

– Drumul pe care au plâns.

Pasăre a strâns din buze ca și cum ar fi vrut să tragă un fum, dar pipa a fumegat nebăgată în seamă în mâinile lui.

– Cine va face asta? a întrebat el. Cine *poate* așa ceva?

Jamie a inspirat profund; aici apărea dificultatea. Și totuși, acum, când ajunsese la miezul problemei, era mult mai puțin greu decât crezuse.

– Albii, a spus el. Dar nu oamenii regelui George.

– Franțuzii? a întrebat Cameron cu o oarecare neîncredere, însă s-a încruntat, încercând să înțeleagă cum s-ar putea întâmpla așa ceva. Ori spaniolii? Ei sunt mult mai aproape.

Spania deținea zona de la sud de Georgia și părți din Indii, însă englezii stăpâneau Georgia cu mână de fier; existau puține șanse ca spaniolii să facă vreo mișcare spre nord.

– Nu. Nici spaniolii, nici francezii.

Ar fi vrut ca Ian să mai fi stat, din mai multe motive. Dar băiatul nu era acolo, așa că trebuia să se chinuie cu tsalagi, care era o limbă interesantă, dar în care putea vorbi cursiv doar despre lucruri materiale, și foarte puțin despre viitor.

– Femeile mele spun... se chinuia să găsească vorbe pe înțelesul lor. Un lucru pe care-l văd în visele lor, acest lucru se va întâmpla, dacă îi privește pe mulți oameni. Dar ele cred că s-ar putea să *nu* se întâmple dacă îi privește pe puțini.

Derutat, Pasăre a clipit și nu era de mirare. Cu un aer sumbru, Jamie a încercat încă o dată să explice.

– Există lucruri mari și lucruri mici. Un lucru mare e ceva ca o mare bătălie sau ca ridicarea unei căpetenii mărețe – deși este doar unul, el se ridică prin vocea celor mulți. Dacă femeile mele visează asemenea lucruri mari, atunci ele se vor întâmpla. Dar în fiecare lucru mare sunt mulți oameni. Unii zic să se facă una, alții, să se facă alta.

Și-a mișcat mâinile încoace și încolo în zigzag, iar Pasăre a dat din cap.

– Așa. Dacă mulți oameni zic „Facem asta“ – și a împuns cu degetele spre stânga –, atunci se întâmplă.

A arătat apoi cu degetul mare în cealaltă direcție:

– Acei oameni pot alege altă cale.

Pasăre a scos obișnuitul „Hmm“ pe care îl scotea când era uimit.

– Deci s-ar putea ca unii să nu meargă? a întrebat Cameron pe neașteptate.
Ar putea scăpa?

– Așa sper, a răspuns Jamie simplu.

Au rămas o vreme în tăcere, fiecare privind spre foc, fiecare având propria viziune despre trecut sau viitor.

– Pentru soția asta pe care o ai, a vorbit Pasăre într-un târziu, ai plătit mult?

– M-a costat tot ce am avut, a spus el ironic, făcându-i pe toți să râdă. Dar a meritat.

Era foarte târziu când a plecat spre casa de oaspeți; luna apusese, iar cerul avea acel aspect de seninătate adâncă a stelelor care cântau pentru ele însele în noaptea nesfârșită. Îl durea fiecare mușchi, și era atât de obosit încât s-a împiedicat de prag. Instinctele încă îi funcționau, astfel că mai mult a simțit decât a văzut pe cineva în umbrele culcușului pentru dormit.

Dumnezeule, Pasăre nu se dăduse bătut. În fine, în acea noapte se va culca gol cu un mic stol de femei tinere și va dormi dus. Prea extenuat ca să îl irite prezența ei, a făcut un efort să confirme politicos prezența femeii. Apoi și-a înălțat umerii. În lumina focului a văzut o femeie vârstnică, având părul cărunț prins în cozi și rochia din piele de căprioară albă, decorată cu vopsea și țepi de porc spinos. A recunoscut-o pe Chemări-în-Pădure în cele mai bune haine. Lui Pasăre simțul umorului îi scăpase complet de sub control; i-o trimisese pe mama lui. A uitat tot din limba tsalagi. A deschis gura să spună ceva, dar a rămas cu ea căscată. Ea i-a zâmbit vag și a întins o mână.

– Vino și întinde-te, Ucigaș-de-Urși! l-a invitat ea, cu o vocea blândă și răgușită. Am venit să-ți descâlcesc părul.

Fără ca el să se opună, l-a tras spre pat și l-a făcut să se întindă cu capul în poala ei. Desigur, i-a despletit părul și l-a răsfirat pe genunchi, iar el a simțit atingerea ei mângâietoare pe capul care încă palpita și pe cucuiul de pe frunte. Nu avea habar ce vârstă avea ea, dar degetele ei erau ferme și neobosite, făcând mici cercuri ritmice pe scalpul lui, pe tâmple, înapoia urechilor, aproape de osul de la baza craniului. Aruncase în foc iarbă dulce⁶⁶ și alte plante; prin gaura din acoperiș vedea fumul alb înălțându-se ca un stâlp tremurând, foarte calm, dând permanent senzația de mișcare. Femeia fredona ceva pentru ea însăși ori poate șoptea versurile unui cântec, dar cuvintele erau rostite neclar și nu le înțelegea. A urmărit forme tăcute ridicându-se odată cu fumul și a simțit că trupul i se îngreunează, membrele parcă fiindu-i umplute cu nisip, ca și cum ar fi fost un sac cu nisip așezat în calea unei inundații.

– Vorbește, Ucigaș-de-Urși! a spus ea foarte încet, întrerupându-și incantația.

Avea în mână un pieptene din lemn. A simțit mângâierea dinților lui, rotunjiți de la folosirea intensă.

– Nu înțeleg cuvintele pe care le rostești, a răspuns el, căutând în minte fiecare cuvânt în tsalagi, de aceea vorbind foarte rar.

– Cuvintele nu contează, nici limba în care vorbești, a răspuns ea. Doar vorbește! O să înțeleg.

De aceea, șovăitor, s-a apucat să vorbească în gaelică, deoarece era singura limbă care nu părea să îi solicite niciun efort. A înțeles că voia să vorbească despre ce îi umplea inima, de aceea a început cu Scoția și Culloden. Despre suferințe. Despre pierderi. Despre teamă. Și, vorbind, a trecut de la trecut la viitor, unde vedea aceste trei spectre pândind din nou, creaturi reci, care veneau spre el din ceață, privind prin ochii lor goi.

Un altul stătea printre ele – Jack Randall – derutant, de o parte și de alta a lui. Acei ochi nu erau goi, ci vii, hotărâți pe fața încețoșată. Îl ucisese sau nu pe omul respectiv? Dacă da, fantoma lui îl urmărea îndeaproape? Dacă nu, gândul răzbunării neîmplinite îl bântuia, îl lua în răs cu amintirea imperfectă?

Însă vorbind, a părut să se înalțe puțin deasupra propriului corp și l-a văzut odihnindu-se, cu ochii deschiși privind în sus, cu părul întunecat alcătuiind un nimb înflăcărat în jurul capului, presărat cu firele argintii ale vârstei. Și a văzut că doar *exista* într-un loc între, stând deoparte. Și era singur. Liniștit.

– Nu țin răul în inimă, a spus el, auzindu-și glasul venind lent, de foarte departe. Acest rău nu mă atinge. Pot veni și altele, dar nu acesta. Nu aici. Nu acum.

– Am înțeles, a șoptit bătrâna și a continuat să-l pieptene în vreme ce fumul alb se ridica tăcut spre gaură și spre cer.

„Retroactivă“ (lat.) (n. tr.).

„Schimb“ (lat.) (n. tr.).

Hierochloe odorata, plantă aromatică tipică pentru America de Nord, folosită în medicina tradițională și producerea de băuturi.

O CONTAMINARE A SÂNGELUI

Iunie 1774

Obosită, dar în mod plăcut, m-am lăsat pe călcâie și m-am întins. Mă durea spatele, genunchii îmi scârțâiau ca balamalele neunse, aveam pământ sub unghii și șuvițe de păr mi se lipiseră de gât și obraji, dar plantasem fasole, ceapă, napi și ridichi, plivisem și rărisem varza, culesesem vreo douăsprezece tufișuri mari de arahide și le pusesem la uscat pe palisadele din grădină, ferite de veverițele hoațe.

Am aruncat o privire spre soare; încă era deasupra castanilor. Până la cină mai aveam timp pentru a treabă sau două. M-am ridicat în picioare și mi-am admirat micul regat, întrebându-mă cum o fi bine să îmi petrec timpul rămas. Să scot iarba mâței și roinița care amenințau să cotropească tot colțul celălalt al grădinii? Să car câteva coșuri cu băligar uscat din movila din spatele hambarului? Nu, asta era treabă de bărbat. Ierburi? Cele trei tufe de levănțică franțuzească erau înalte până la genunchi, dese, cu floricele de un albastru-închis pe tulpinile zvelte, și coada-șoricelului înflorise bogat, cu umbele dantelate cu alb, roz și galben. Mi-am trecut un deget pe sub nasul care mă mânca și am încercat să îmi aduc aminte dacă aceea era faza potrivită a lunii ca să recoltez coada-șoricelului. Lavanda și rozmarinul trebuie recoltate dimineața, când uleiurile volatile se înalță odată cu soarele, căci nu mai au aceeași putere dacă sunt tăiate spre sfârșitul zilei. Așadar, jos cu menta. Am întins mâna după săpăliga rezemată de gard, dar am văzut o față rânjind printre palisade și am făcut un pas înapoi, cu inima cât un purice.

– O!

Vizitatorul a sărit și el înapoi, la fel de surprins.

– *Bitte*, doamnă! N-am vrut să vă sperii.

Era Manfred McGillivray, uitându-se sfios printre tulpinile înalte de zorele și cartofi dulci sălbatici. Venise mai devreme și îmi adusese câteva muschete pentru Jamie, învelite într-o pânză groasă.

– Nicio problemă.

M-am aplecat să ridic săpăliga pe care o scăpasem din mână.

– Vrei să vorbești cu Lizzie? l-am întrebat. E în...

– A, nu, doamnă. Adică... credeți că putem sta de vorbă puțin? a zis el brusc.

Doar noi doi?

– Desigur. Vino încoace! Putem discuta cât șap.

A încuviințat și a dat roată ca să poată intra pe poartă. Ce-o fi vrând de la mine? m-am întrebat. Avea haină și cizme, ambele prăfuite, iar pantalonii îi erau boțiți rău. Călărise destul, deci nu venise de la cabana familiei lui și încă nu intrase în casă, pentru că doamna Bug l-ar fi periat, chiar cu forța.

– De unde vii? l-am întrebat, întinzându-i tigva cu apă din găleata mea.

A acceptat-o și a băut însetat, după care s-a șters politicos la gură cu mâneca.

– Vă mulțumesc, doamnă. Am fost la Hillsboro, ca să aduc... ăă... lucrurile acelea pentru domnul Fraser.

– Serios? Ai bătut cale lungă, am spus cu moderație.

Pe față i-a apărut o expresie de mare îngrijorare. Era un băiat arătos, bronzat și atrăgător ca un tânăr faun datorită părului ondulat și negru, dar acum arăta ca un fugar, furișând priviri peste umăr spre casa mare, ca și când s-ar fi temut să nu fim întrerupți.

– Eu... hm... în fine, doamnă, are legătură cu ce voiam să discut cu dumneavoastră.

– Da? Ei bine...

Am făcut un gest amical, sugerându-i că poate să scape de povară, și m-am întors să mă apuc iar de săpat ca să se simtă mai în largul lui. Începusem să

bănuiesc ce voia să mă întrebe, deși nu vedeam legătura cu Hillsboro.

– Eu... Of... Are legătură cu Lizzie, a început el prinzându-și mâinile la spate.

– Da? am făcut eu încurajator, aproape convinsă că avusesem dreptate.

Am aruncat o privire spre capătul dinspre vest al grădinii, unde albinele bâzâiau fericite printre umbelele înalte, de culoare galbenă ale plantelor de *dauco*⁶⁷. Ei bine, măcar era mai bine decât ce însemna prezervativ în secolul al XVIII-lea.

– Nu mă pot căsători cu ea, s-a scăpat el.

– Poftim?

M-am oprit din săpat și m-am holbat la el. Avea buzele strânse și am văzut că luasem drept sficiune încercarea lui de a ascunde o mare nefericire, care acum îi apăruse clar pe față.

– Vino să stăm jos!

L-am condus spre băncuța pe care mi-o făcuse Jamie, la umbra unui copac⁶⁸ ale cărui crengi atârnav peste partea de nord a grădinii. S-a așezat, cu capul plecat și mâinile prinse între genunchi. Mi-am scos pălăria de soare cu boruri late, mi-am șters fața cu șorțul și mi-am prins părul mai bine, inspirând prospețimea răcoroasă a molizilor și a plopilor care creșteau pe panta de deasupra noastră.

– Ce s-a întâmplat? am întrebat cu blândețe, dându-mi seama că nu știam cum să încep. Ți-e teamă că n-o iubești?

Mi-a aruncat o privire speriată, apoi a întors capul, contemplându-și genunchii cu un aer studiat.

– A, nu, doamnă. Adică... nu, dar nu asta contează.

– Nu?

– Nu. Adică... Sunt sigur că o să ținem unul la altul, așa spune *meine Mutter*. Și, bineînțeles, acum îmi place destul de mult, s-a grăbit el să adauge, ca și cum

s-ar fi temut că vorbele lui ar fi sunat jignitor. Tata spune că e un suflet curat, iar surorile mele țin tare mult la ea.

Am scos un sunet prin care îmi exprimam rezerva. Avusesem încă de la început îndoieli în legătură cu această căsătorie aranjată și se pare că erau justificate.

– Există... probabil altcineva? am întrebat delicat.

Manfred a clătinat din cap și l-am auzit înghițindu-și nodul din gât.

– Nu, doamnă, a spus fără vlagă.

– Ești sigur?

– Da, doamnă, a inspirat el adânc. Adică a fost. Dar s-a terminat.

Eram nedumerită. Dacă hotărâse să renunțe la fata misterioasă de frica mamei ori din alt motiv, atunci ce îl împiedica să se însoare cu Lizzie?

– Cealaltă fată... e cumva din Hillsboro?

Lucrurile se mai clarificau. Când îl cunoscusem pe el și pe membrii familiei lui la Adunare, surorile lui schimbaseră priviri cu subînțelese când se menționaseră vizitele lui la Hillsboro. Înseamnă că ele știau de atunci, chiar dacă Ute habar nu avea.

– Da. De aceea m-am dus la Hillsboro. Adică, a trebuit să mă duc ca să... Dar am vrut s-o văd pe Myra... și să-i spun că mă însor cu domnișoara Wemyss și că nu mai pot veni la ea.

– Myra.

Deci avea măcar un nume. M-am rezemat de spătar și, rămasă pe gânduri, am bătut cu un picior în pământ.

– La urma urmei, ai vrut să... deci nu o s-o mai vezi?

A clătinat din nou din cap și am văzut o lacrimă căzându-i și împrăștiindu-se brusc pe țesătura prăfuită a pantalonilor lui.

– Nu, doamnă, a răspuns el, cu glas pe jumătate gătit. N-am putut. Murise.

– Vai de mine! am șoptit. Îmi pare tare rău.

Lacrimile îi cădeau pe genunchi, lăsând urme pe pânză, și umerii i se cutremurau, dar nu a scos niciun sunet. Am întins brațele și l-am îmbrățișat, lipindu-l strâns de umărul meu. Avea părul moale și elastic, iar pielea îi era înroșită de arșiță, pe care i-am simțit-o pe gât. Nu puteam să fac față suferinței lui; era prea mare ca să îl alin prin mângâieri și prea tânăr – probabil – ca să găsească o consolare în cuvinte. Pe moment, nu am putut decât să îl strâng în brațe. M-a îmbrățișat și el de talie și a stat agățat de mine câteva minute după ce a încetat să plângă. L-am strâns și l-am bătut pe umăr, dar am și stat de veghe, urmărind printre umbrele verzi și schimbătoare ale palisadelor cu vițe să nu cumva să vină cineva în grădină după mine.

În cele din urmă, a oftat, mi-a dat drumul și s-a înălțat de spate. Am căutat o batistă și, cum nu am găsit, mi-am scos șorțul și i l-am dat să își șteargă fața.

– Nu trebuie să căsătorești imediat, i-am zis după ce și-a mai venit în fire. E normal să aștepti o vreme – ca să uiți. Dar putem găsi altă scuză să amânăm căsătoria. O să vorbesc cu Jamie...

Însă el deja clătina din cap și o expresie de hotărâre mahnită a luat locul lacrimilor.

– Nu, doamnă, a spus cu glas slab, dar hotărât. Nu pot.

– De ce nu?

– Myra era prostituată, doamnă. A murit de boala franțuzească.

Apoi a ridicat ochii spre mine și, dincolo de suferință, i-am citit groaza din ochi.

– Și cred că am luat-o și eu.

– Ești sigură? m-a întrebat Jamie, lăsând jos copita pe care o curățase și uitându-se apoi sumbru la Manfred.

– Sunt *sigură*, am replicat.

Îl silisem pe Manfred să îmi arate dovada – de fapt, luasem probe de pe leziune pentru a le examina la microscop –, după care, abia așteptând ca băiatul să își tragă pantalonii, l-am dus cu mine în căutarea lui Jamie.

Acesta s-a uitat țintă la Manfred, încercând să decidă ce să spună. Cu fața împurpurată și de obligația de a mărturisi, și povara de a fi examinat, a coborât ochii în fața privirii ca de basilisc a lui Jamie și a rămas cu ei la o semilună din unghia copitei, care zăcea pe pământ.

– Îmi pare tare rău, domnule, a murmurat el. Eu... n-am vrut să...

– Presupun că nimeni nu vrea, a răspuns Jamie.

A inspirat adânc și a scos un sunet care l-a făcut pe Manfred să își strângă umerii și să încerce să își retragă capul, ca o țestoasă, în ascunzișul hainelor.

– A procedat corect, am remarcat eu, încercând să dau situației un aspect cât mai favorabil. Mă refer la faptul că a spus adevărul.

– Păi, putea să-i dea boala micuței Lizzie, nu? a pufnit Jamie. Asta-i mai rău decât să te duci la târfe.

– Cred că unii bărbați păstrează secretul și speră că lucrurile vor ieși bine.

– Da, așa ar face unii.

L-a privit printre gene pe Manfred, căutând indicii clare că el ar fi un ticălos care să corespundă descrierii. Ghedeon, căruia nu îi plăcea să i se taie copitele și, drept urmare, era prost dispus, a bătut tare cu copita în pământ, cât pe ce să strivească laba piciorului lui Jamie. A azvârlit din cap și a scos un furnăit ca un tunet, care mi s-a părut echivalentul aproximativ al mârâitului lui Jamie.

– Da, bine.

Jamie nu s-a mai uitat urât la Manfred și a luat căpăstrul lui Ghedeon.

– Du-te cu el în casă, englezoaico. Eu termin aici și îl chemăm pe Joseph și vedem ce e de făcut.

– Am înțeles.

Am ezitat, neștiind dacă e bine să vorbesc de față cu Manfred. Nu voiam să îi dau speranțe prea mari înainte de a avea ocazia să examinez froțiurile la microscop. Spirocheții de sifilis erau foarte ușor de identificat, dar nu credeam că am o probă unde să îi văd cu un microscop rudimentar ca al meu. Și, deși

era posibil ca penicilina pregătită de mine să elimine infecția, nu aveam cum să știu sigur decât dacă îi *vedeam*, iar apoi să constat că îi dispăruseră din sânge.

– Am penicilină, atât i-am zis.

– Știi prea bine, englezoaico.

Jamie și-a mutat privirea furioasă de la Manfred la mine. Îi salvasem viața cu ajutorul penicilinei – de două ori –, însă nu îi plăcuse procedura. Scoțând un sunet tipic scoțian de respingere a ideii, s-a aplecat și a ridicat din nou copita enormă a lui Ghedeon.

Manfred părea șocat din cale-afară și nu a scos o vorbă în drum spre casă. A șovăit când a ajuns la ușa camerei medicale, uitându-se neliniștit de la microscopul sclipitor spre cutia deschisă, în care se aflau instrumentele chirurgicale, iar apoi spre borcanele acoperite, aliniat pe blat, în care îmi cultivam coloniile de penicilină.

– Intră! i-am spus, dar m-am văzut obligată să întind o mână și să îl trag de mânecă pentru a-l face să treacă pragul.

Mi-am dat seama că nu mai călcase în acea cameră; casa noastră era la opt kilometri de cea a familiei McGillivray, iar *Frau Ute* era capabilă să trateze suferințele minore ale familiei.

În acele momente nu mă simțeam prea tolerantă față de Manfred, însă i-am oferit un scaun și l-am întrebat dacă voia o cană cu cafea. M-am gândit că, dacă urma să aibă o discuție cu Jamie și Joseph Wemyss, era mai bine să îi dau ceva tare de băut, dar am presupus că trebuia să îl las cu mintea limpede.

– Nu, doamnă, a spus el și, albit la față, a înghițit în sec. Adică, mulțumesc, dar nu.

Arăta extrem de tânăr și foarte înspăimântat.

– Ridică-ți mâneca, te rog! O să-ți iau puțin sânge, dar n-o să te doară tare. Cum ai ajuns să o cunoști pe... tânăra doamnă? Parcă Myra, nu?

– Da, doamnă.

Auzindu-i numele, lacrimile i-au izvorât în ochi; am presupus că o iubise cu adevărat, sărmanul, ori așa își închipuise. O cunoscuse într-o tavernă din Hillsboro. I se păruse amabilă, a povestit el, și era foarte frumoasă, iar când ea îl rugase pe tânărul armurier să îi cumpere un pahar cu lichior de ienupăr el o făcuse bucuros, simțindu-se un cuceritor.

– Am băut ceva împreună, ea a râs de mine și...

A părut incapabil să explice cum au evoluat lucrurile, însă se trezise în patul ei. Asta îi apropiase, crezuse el, apoi și-a căutat tot felul de scuze ca să plece mereu la Hillsboro.

– Și cât a durat aventura? l-am întrebat, vădit interesată.

Cum îmi lipsea o seringă adevărată să iau o probă de sânge, am străpuns vena de la cot cu o lanțetă și am strâns sângele scurs într-o mică fiolă.

Relația ținuse aproape doi ani.

– Știam că nu mă pot căsători cu ea, mi-a explicat cu ardoare. *Meine mutter* n-ar fi...

Vocea i s-a stins și arăta ca un iepure speriat când aude lătrat de câini în apropiere.

– *Gruss Gott!* a spus el. Mama!

Eu însămi întrebasesem ce o fi fost special la această aventură. Ute McGillivray nu avea să fie încântată deloc să afle că mândria și bucuria ei, singurul ei fiu, luase o boală respingătoare și, în plus, una care urma să ducă la ruperea unei logodne aranjate atât de grijuliu și care va isca un scandal de care vor auzi toți din ținut. Că boala era mortală va reprezenta o preocupare secundară.

– O să mă omoare! a conchis el, ridicându-se de pe scaun și grăbindu-se să își tragă mâneca în jos.

– Probabil că nu, i-am replicat eu blând. Deși cred că...

În acel moment am auzit ușa din spate și voci venind din bucătărie. Pași grei au pornit de pe hol spre camera medicală, iar Manfred a traversat încăperea, și-a trecut un picior peste pervaz și a ieșit, alergând ca o căprioară spre copaci.

– Întoarce-te, prostănacule! am răcnit pe fereastra deschisă.

– Cine e prostănacul, mătușă?

M-am întors și am văzut că cel care sosise cu pași apăsați era Ian cel Tânăr, cu Lizzie Wemys în brațe.

– Lizzie! Ce s-a întâmplat? Hai, așaz-o pe masă!

Am înțeles imediat care era problema: o recidivare a febrei produse de malarie. Era moale, dar tremura de frig, iar mușchii i se contractau și tremurau ca jeleul.

– Am găsit-o în lăptărie, a spus Ian, punând-o cu grijă pe masă. Beardsley, surdul, a ieșit de acolo de parcă l-ar fi urmărit diavolul, m-a văzut și m-a tras înapoi. Ea zăcea pe podea, iar putineii pentru unt era răsturnat lângă ea.

Situația era foarte îngrijorătoare – nu mai avusese nicio criză în ultima vreme, iar aceasta apăruse prea brusc ca să poată cere ajutor, căci se prăbușise imediat la pământ.

– Raftul de sus din dulap, i-am spus lui Ian, întorcând-o grăbită pe Lizzie pe o parte ca să îi desfac corsetul.

El a luat ce trebuia de pe raft fără să mai întrebe, a scos capacul și mi-a adus borcanul.

– Iisuse, mătușă! Ce-i asta?

A strâmbat din nas când a simțit mirosul alifiei.

– Ilex și coajă de chinină în grăsime de găscă, între altele. Ia puțină și freac-o pe labele picioarelor.

Derutat, a luat atent din crema cenușiu-violacee și s-a supus, iar piciorușele lui Lizzie aproape că au dispărut între palmele lui mari.

– Ce crezi, mătușico, o să-și revină?

Tulburat, s-a uitat la fața ei. Felul în care arăta ar fi îngrijorat pe oricine – culoarea zerului lipicios, obrații delicați tremurând.

– Probabil. Ian, închide ochii!

Îi lărgisem hainele, iar acum îi scoteam rochia, juponul și corsetul. Am aruncat o pătură jerpelită peste ea, după care i-am tras cămașa peste cap – avea doar două și nu voiam ca una dintre ele să ia mirosul respingător al alifiei.

Ascultător, Ian a închis ochii, dar a continuat să maseze metodic picioarele cu alifie, încruntându-se ușor, și îngrijorarea lui a sugerat o clipă o asemănare șocantă cu Jamie. Am tras borcanul spre mine, am mai luat niște alifie și, vârând mâna sub pătură, am masat pielea mai fină de la subraț, apoi spinarea și pântecul. I-am simțit clar conturul ficatului, o masă mărită și tare pe sub coaste. Umflat și sensibil, după cum s-a strâmbat când i l-am atins; se întâmplase ceva acolo, era limpede.

– Acum pot deschide ochii?

– A, da, sigur. Mai masează-i picioarele, Ian!

Când am împins borcanul spre el, am surprins o mișcare în ușă. Unul dintre gemenii Beardsley era acolo, agățat de ușor, aproape sigur cu ochii la Lizzie. Ian spusese că Beardsley cel surd venise după ajutor.

– O să se facă bine, am comentat, ridicând glasul, iar el a dat din cap, apoi a dispărut, după ce i-a aruncat o singură privire arzătoare lui Ian.

– La cine ți-ai, mătușă Claire?

Ian s-a uitat la mine, atât din pudoare, cât și din politețe față de mine; pătura era ridicată, iar cu mâinile mari întindea alifia pe pielea de deasupra genunchiului și degetele mari descriau cercuri în jurul rotulelor mici, unde pielea era atât de subțire, încât oasele de culoare sedefie păreau aproape vizibile.

– Cine? A, Manfred McGillivray, am spus, amintindu-mi brusc. La naiba! Sângele!

Am sărit și, precipitată, mi-am șters mâinile de șorț. Slavă Cerului că pusesem dop la fiolă! Sângele din ea încă era lichid. Însă nu avea să rămână astfel multă vreme.

– Te ocupi de mâini și de braț, Ian! Eu mă ocup urgent de asta.

S-a apucat îndatoritor, iar eu am vărsat câte o picătură de sânge pe fiecare dintre lamele, trăgând o altă lamelă peste fiecare ca să obțin un frotiu. Ce fel de colorant ar putea fi bun în cazul spirocheților? N-aveam de unde să știu; le voi încerca pe toate. I-am explicat situația lui Ian pe apucate, timp în care am scos sticlutele cu coloranți din dulap, am făcut soluțiile și am pus lamelele să se umezească.

– Sifilis? Sărmanul flăcău! Cred că e înnebunit de spaimă.

A vârât sub pătură un braț al lui Lizzie și l-a așezat ușor pe lângă corp. Pe moment, am rămas surprinsă de demonstrația de compasiune, apoi mi-am amintit. Ian fusese expus la sifilis cu câțiva ani înainte, după ce-l răpise Geillis Duncan; nu avusesem certitudinea că luase boala, dar îi injectasem ultimele doze de penicilină din secolul XX ca să fiu sigură.

– Mătușă, nu i-ai zis că ai putea să-l vindeci?

– N-am mai apucat. Deși, sincer, nu sunt absolut convinsă că aș putea.

M-am așezat pe un scaun și am apucat-o de cealaltă mână pe Lizzie ca să-i iau pulsul.

De mirare, a ridicat din sprâncenele stufoase:

– Mi-ai spus că eu m-am vindecat.

– Da, l-am asigurat. Asta, dacă ai avut boala, i-am răspuns și i-am aruncat o privire pătrunzătoare. N-ai avut răni pe sculă, nu? Ori în altă parte.

Mut, a clătinat din cap, iar un val de sânge i-a năpădit obraji slabi.

– Bine. Dar penicilina pe care ți-am administrat-o, din cea pe care o adusesem din... în fine, de demult, era purificată, foarte puternică și sigur activă. Când o folosesc pe asta – am făcut un gest spre bolurile de cultură de pe blat – nu sunt sigură dacă e suficient de puternică să dea rezultate sau dacă e tulpina potrivită...

Mi-am trecut palma pe sub nas; crema de ilex avea un miros *cumplit* de pătrunzător.

– Nu dă roade întotdeauna.

Avusese mai mulți pacienți cu infecții care nu reacționaseră la unul dintre amestecurile mele de penicilină, deși în acele cazuri am reușit la a doua încercare. În câteva cazuri, persoana și-a revenit de la sine înainte de a pregăti următoarea șarjă. Un pacient murise, deși folosisem două amestecuri diferite de penicilină. Cu ochii la Lizzie, Ian a dat din cap. Prima criză de frisoane trecuse și acum stătea liniștită, iar pătura se ridica și cobora încet deasupra pieptului ei ușor rotund.

– Dacă nu ești sigură înseamnă că... n-o s-o lași să se mărite cu el, nu?

– Nu știu. Jamie a spus că va discuta cu domnul Wemyss, să vadă ce părere are el.

M-am ridicat și am luat prima lamelă din baia rozalie, am scuturat picăturile care se agățaseră de ea și, ștergând partea de jos, am pus-o cu grijă pe platforma microscopului.

– Ce cauți, mătușico?

– Niște chestii care se numesc spirocheți, germeni care provoacă sifilis.

– A, da.

Era grav, dar am zâmbit când i-am simțit scepticismul din glas. Îi mai arătasem microorganisme, dar – ca Jamie, ca aproape oricine – pur și simplu nu credea că ceva aproape invizibil poate să facă atât rău. Singura care accepta ideea din toată inima era Malva Christie, pentru că ea avea încredere în mine. Dacă îi spuneam ceva, *ea* mă credea, lucru foarte îmbucurător după ani și ani în care diferiți scoțieni mă priviseră cu ochi mici și suspicioși.

– Ce crezi, s-a dus acasă? Manfred, adică.

– Nu știu.

I-am răspuns absent, mișcând lamela încoace și încolo, cercetând. Am observat celulele roșii din sânge, discuri palide plutindu-mi prin câmpul vizual, alunecând lenevoase prin soluția apoasă de colorant. Nu am văzut spiralele ucigașe, ceea ce nu însemna că ele nu existau, doar că nu erau evidențiate de

colorantul pe care îl folosisem. Lizzie s-a mișcat și a gemut, m-am întors, am văzut că genele i-au fluturat și a deschis ochii.

– Gata, fetițo, i-a spus Ian încet și i-a zâmbit. Ți-e mai bine, da?

– Da, a repetat ea slab.

Dar a ridicat puțin colțurile gurii și a scos o mână de sub pătură, pipăind. Ian a observat și a bătut-o ușor peste pătură.

– Manfred, a vorbit ea, întorcând capul într-o parte și în alta, cu ochii întredeschiși, Manfred, e aici?

– Hm... nu, am spus, schimbând repede o privire consternată cu Ian. Nu, nu-i aici, a plecat.

– Aha.

Pierzându-și interesul, a închis din nou ochii. Încă mângâind-o pe mână, Ian s-a uitat la ea. Fața lui exprima o compasiune profundă și poate o tentă de calcul.

– Să o duc pe fată în pat? a întrebat el încet, ca și cum nu ar fi vrut să o trezească din somn. Și după aceea să mă duc... să-l găsesc?

Și-a înclinat capul spre fereastră și a ridicat o sprânceană.

– Te rog, Ian, dacă vrei...

Am ezitat și ochii lui migdalați, adânci și blânzi, în care se citea umbra unei dureri amintite i-au întâlnit pe ai mei.

– O să-și revină, am zis, străduindu-mă să strecur sentimentul de certitudine în cuvinte.

– Da, o să-și revină, a răspuns el ferm, s-a aplecat s-o ridice și a strâns pătura sub corpul ei. Dacă e să spun ceva despre asta.

Morcov sălbatic.

În orig., *black gum tree* – copac ornamental, specific pentru coasta de est a Statelor Unite (n. tr.).

ÎN CARE LUCRURILE SE SFÂRȘESC PROST

Manfred McGillivray nu s-a întors. Ian a revenit cu un ochi vânăt și cu degetele zdrelite și m-a anunțat scurt că Manfred și-a declarat clar intenția de a se spânzura, după care a zis că ticălosul desfrânat putea face orice, și mațele împutite pot să-i iasă din burtă ca ale lui Iuda Iscarioteanul, adăugând că era o baligă trădătoare și mizeră. Apoi a urcat cu pași apăsați la etaj să stea în tăcere lângă patul lui Lizzie. Auzindu-l, am sperat că spusele lui Manfred veniseră din disperarea de moment – și m-am blestemat că nu îi spusese imediat clar că se putea vindeca, chiar dacă nu era într-un tot adevărat. Doar nu va...

Lizzie era semiconștientă, neajutorată din cauza acceselor de febră și de frisoane, astfel că nu era în starea potrivită pentru a afla cauza fugii viitorului soț. Va trebui să fac unele cercetări delicat, imediat ce se înzdrăvește, fiindcă era posibil ca ea și Manfred s-o fi luat înaintea jurămintelor de căsătorie, iar dacă era așa...

– Ar mai fi ceva, a remarcat Jamie cu un aer sumbru. Gemenii Beardsley se pregăteau să-l urmărească pe sifilitic și să-l castreze, dar după ce-au auzit că vrea să se spânzure, au hotărât cu generozitate că ajunge.

– Să mulțumim Cerului pentru mici favoruri! am răspuns eu, lăsându-mă moale pe un scaun de lângă masă. Chiar s-ar putea s-o facă.

Frații, mai ales Josiah, erau vânători excelenți și nu prea făceau amenințări de formă.

– Da, ar face-o, m-a asigurat Jamie. Își ascuțeau cuțitele când i-am găsit și le-am zis să nu se mai deranjeze.

– Of, Doamne! Trebuie să anunțăm familia McGillivray.

Parcă pălind gândindu-se la asta, Jamie a dat din cap și a împins bancheta în spate.

– Mai bine plec imediat.

– Nu înainte de a lua o îmbucătură.

Hotărâtă, doamna Bug i-a pus o farfurie în față lui Jamie.

– Doar nu vreți să înfrunțați pe Ute McGillivray pe stomacul gol.

– Jamie...

– Da.

– Poate c-ar *trebui* să-i pui pe frații Beardsley să-l găsească pe Manfred. Nu să-i facă vreun rău, nu la asta mă refeream, dar să-l găsească. Dacă nu se tratează, moare.

Ducea la gură furculița cu ghiveci, dar s-a oprit și m-a privit pe sub sprâncenele coborâte.

– Da, și dacă-l găsec, o să moară din cauza *asta*, englezoaico.

A clătinat din cap și a vârât mâncarea în gură. A mestecat și a înghițit, timp în care și-a alcătuit planul.

– Joseph e plecat la Bethabara ca să-i facă curte femeii aceleia. Trebuie să-i spunem și se cuvine să mă însoțească până la familia McGillivray. Numai că...

A ezitat, gândindu-se la domnul Wemyss, cel mai blând și cel mai sfios dintre oameni, care n-ar fi fost bun ca aliat pentru nimeni.

– Nu. Mă duc să-i zic lui Robin, a continuat. Poate îl caută chiar el pe băiat ori lui Manfred i-o fi venit mintea la cap și s-o fi dus deja acasă.

– Le-ai spus amândurora? am întrebat, dând pilota deoparte ca să urce în pat, lângă mine.

Mirosea a cal și a noapte, răcoros și înțepător.

– L-am rugat pe Robin să iasă și i-am spus doar lui. N-am avut curajul să-i zic lui Ute în față, a recunoscut el.

Mi-a zâmbit și s-a cuibărit sub pilotă.

– Sper că nu mă consideră prea laș, englezoaico.

– Nu, sigur că nu, l-am asigurat și m-am aplecat să suflu în lumânare. Discreția face parte din bravură.

Cu puțin înainte de zori ne-au trezit din somn bubuituri în ușă. Rollo, care dormise pe palier, a țâșnit în josul scării, lătrând amenințător. L-a urmat îndeaproape Ian, care stătuse treaz lângă patul lui Lizzie, veghind-o cât am dormit eu. Jamie a sărit din pat și, înșfăcând un pistol încărcat de pe tăblia garderobului, s-a grăbit să se alăture vacarmului.

Șocată și amețită – nu dormisem nici o oră –, m-am ridicat în șezut și am simțit că inima îmi bubuia în piept. Rollo a tăcut o clipă și l-am auzit pe Jamie strigând „Cine e?” prin ușă. Întrebarea a fost urmată de ale ciocănituri care au răsunat pe casa scării și au cutremurat casa, însoțite de o voce ridicată de femeie care i-ar fi adus laude lui Wagner într-unul dintre momentele cele mai dramatice dintr-o operă. Ute McGillivray.

Mă descâlceam dintre cearșaf și plapumă. Între timp, un vacarm de voci, noi lătrături, scrâșnetul zăvorului tras și apoi alte glasuri confuze, toate, mult prea ridicate. Am fugit spre fereastră și am privit afară: Robin McGillivray stătea în cadrul ușii, semn că abia descălecuse de pe unul dintre catării lui. Părea mult îmbătrânit și oarecum descurajat, ca și cum îl părăsise spiritul, răpindu-i toată puterea și lăsându-l neputincios. Închizând ochii, a întors capul de parcă nu ar fi vrut să audă toată hărmălaia de pe verandă. Soarele tocmai răsărea, iar lumina clară și pură a evidențiat pe fața lui toate ridurile și adânciturile de extenuare și nefericire plină de disperare.

Ca și cum ar fi simțit că mă uitam la el, a deschis ochii și a ridicat capul spre fereastră. Avea ochii înroșiți și părul în neorânduială. M-a văzut, dar nu a reacționat la încercarea mea de a-l saluta. S-a întors cu spatele, a închis ochii și a rămas în așteptare. Gălăgia de afară ajunsese înăuntru și părea să vină în susul scării, purtată de un val de proteste în scoțiană și răcnete în germană, punctate de lătrăturile entuziaste ale lui Rollo, întotdeauna dornic să contribuie la acele festivități.

Mi-am luat halatul din cui, însă abia am vârât o mână într-o mânecă, că ușa dormitorului s-a deschis violent, izbindu-se de perete atât de tare, încât a ricoșat și a lovit-o în piept. Neînfricată, Ute a trântit din nou ușa de perete și, cu boneta stând șui pe cap și cu ochi aprigi, s-a repezit la mine ca o harpie.

– Tu! *Weibchen*⁶⁹! Cum îndrăznești, asemenea insultă, asemenea minciuni să spui de fiul meu? Te omor, îți smulg părul, *nighean na galladh*⁷⁰! Tu...

S-a năpustit la mine, dar m-am aruncat într-o parte, cât pe ce să fiu prinsă de un braț.

– Ute. *Frau* McGillivray! Ascultă...

A doua încercare a avut succes; mi-a prins o mânecă a cămășii de noapte și a tras de ea, smulgându-mi-o de pe umăr și sfâșiind pânza, în timp ce cu mâna liberă a vrut să mă lovească peste față. M-am retras brusc în spate și am țipat cât am putut, amintindu-mi o clipă înfiorătoare o mână lovindu-mă peste față, mâini care trăgeau de mine... Am izbit în față, iar puterea terorii mi-a inundat mâinile și picioarele, și am strigat, am strigat, timp în care o rămășiță minusculă de rațiune din creierul meu a urmărit tot, uluită, îngrozită, dar incapabilă să oprească panica animalică, furia irațională ce țâșnea dintr-un loc adânc și nebănuț. Am lovit, am lovit orbește, urlând, întrebându-mă în tot acest timp de ce făceam asta.

Jamie m-a prins de talie și m-a ridicat de pe podea. Am simțit un nou val de panică străbătându-mă, iar după aceea m-am trezit singură, neatinsă. Stăteam în colțul din apropierea garderobului, legănându-mă ca beată, gâfâind. Jamie era în fața mea, cu umerii înălțați și coatele ridicate, ca un scut. Vorbea, foarte calm, dar eu îmi pierdusem capacitatea de a pricepe înțelesul cuvintelor. Mi-a apăsat mâinile la spate pe perete și am simțit o oarecare alinare în soliditatea lui.

Inima îmi bubuia în urechi, iar sunetul respirației mă speria; semăna foarte mult cu cel scos de Harley Boble când îmi rupsese nasul. Am închis gura strâns, încercând să opresc tot. După ce mi-am ținut răsuflarea, am avut

impresia că reușesc, permițând doar mici inspirații prin nasul care acum se vindecase.

Mișcarea buzelor lui Ute mi-a atras atenția și m-am uitat fix, încercând să mă situez din nou în timp și spațiu. Auzeam cuvintele, dar nu puteam face saltul până la înțelegerea lor. Am respirat, lăsând vorbele să curgă peste mine ca apa, preluând emoții din ele – furie, rațiune, protest, calm, stridență, mârâit –, dar niciun înțeles limpede.

Apoi am inspirat adânc, mi-am șters fața, și am rămas surprinsă că era umedă. Simțind, clar, antipatie și furie, dar amuțite de oroarea ce pândeă, Ute se holba la mine.

– Ești nebună! a spus ea, dând din cap. Înțeleg.

În acel moment, părea aproape calmă.

– Bine, atunci.

S-a întors spre Jamie și, cu gesturi mecanice și-a ridicat părul blond și neîngrijit, presărat cu șuvițe cărunte, sub boneta enormă. Șnurul se rupsesse; o buclă din el i se legăna absurd deasupra unui ochi.

– Așa e, e nebună. Așa zic eu, dar fiul meu – fiul meu! – a plecat. Așa.

A rămas gâfâind și urmărindu-mă, și a clătinat din cap, după care s-a întors din nou spre Jamie.

– Salem îți va fi închis, a spus ea scurt. Familia mea, cei care ne cunosc – nu vor face afaceri cu tine. Nici alți oameni cu care vorbesc, și-o să le spun de lucrul hain pe care l-a făcut ea.

Și-a mutat ochii spre mine, rece, înghețată, și a ridicat din buze într-un rânjet pe sub șnurul rupt.

– Toată lumea o să te ocolească, a spus ea. Tu nu mai ești.

S-a răsucit pe călcâie și a ieșit, silindu-i pe Ian și Rollo să se ferească grăbiți din calea ei. Pașii i-au răsunat cu ecou puternic pe scară, o călcătură apăsată, măsurată, ca dangătul unui clopot.

Am simțit că încordarea din umerii lui Jamie se stinge puțin câte puțin. Era încă în cămașa de noapte – și avea o pată umedă între omoplați –, pistolul încă în mână.

Ușa din față a bubuit închizându-se. Toți am rămas împietriți, reduși la tăcere.

– N-ai fi împușcat-o, nu? l-am întrebat, dregându-mi glasul.

– Poftim?

S-a întors și s-a uitat intens la mine. Apoi a surprins direcția privirii mele și a coborât ochii spre pistolul din mână ca și cum s-ar fi întrebat de unde apăruse *acel* obiect.

– A, nu! a spus el și a clătinat din cap, întinzând mâna pentru a-l pune înapoi pe garderob. Am uitat că-l aveam la mine. Deși Dumnezeu mi-e martor că mi-ar plăcea să o împușc pe dementa aia bătrână, a adăugat. Englezoaico, te simți bine?

S-a aplecat să se uite la mine și am citit îngrijorare în ochii lui blânzi.

– Sunt bine. Nu știu ce m-a apucat, dar acum e bine. A trecut.

– Of, a șoptit el și s-a uitat în altă parte, iar pleoapele au coborât ca să-i ascundă ochii.

Simțise și el? Se trezise brusc... înapoi? Știam că i se întâmpla uneori. Mi-am amintit că eram la Paris și, trezindu-mă, l-am văzut la fereastra deschisă, apăsând atât de puternic cu mâinile în ramele laterale, încât mușchii brațelor se umflaseră și erau vizibili în lumina lunii.

– Dacă e bine, am repetat eu, atingându-l, iar el mi-a aruncat un zâmbet scurt și sfios.

– Trebuia s-o muști, tocmai îi spunea Ian lui Rollo. Are un fund cât un butoi cu tutun. Cum de ți-a scăpat?

– Probabil s-a temut să nu se otrăvească, am comentat eu, ieșind din colțul camerei. Credeți că a vorbit serios ori nu? Sigur a vorbit serios. Dar credeți că va reuși? Să îi oprească pe toți să mai facă afaceri cu noi, la asta mă refer.

– Îl poate împiedica pe Robin, a zis Jamie și pe față i-a apărut o expresie oarecum sumbră. În rest... vedem.

Ian a clătinat din cap, s-a încruntat, apoi și-a frecat ușor pumnul rănit de coapsă.

– Știu că trebuia să-i rup gâtul lui Manfred, a explicat cu un regret sincer. Îi puteam spune lui *Frau Ute* că a căzut într-o prăpastie și am fi scăpat de multe necazuri.

– Manfred?

Glasul slab ne-a făcut să ne întoarcem spre ușă toți odată, ca să vedem cine vorbise.

Slabă și palidă ca o fantomă nemâncată, cu ochii uriași sticloși după criza recentă de febră, Lizzie stătea în cadrul ușii.

– Ce e cu Manfred? a întrebat ea.

S-a bălăbănit primejdios și s-a prins de ușă ca să nu cadă.

– Ce a pățit?

– Are sifilis și a plecat, a răspuns Ian, înălțând din umeri. Sper că nu i te-ai dăruit.

În cele din urmă, Ute Gillivray nu a reușit să își ducă la capăt amenințarea, însă a provocat destule necazuri. Dispariția dramatică a lui Manfred, ruperea logodnei cu Lizzie și motivul care dusese la ele au iscat un scandal îngrozitor și vestea s-a răspândit, ajungând la Hillsboro și Salisbury, unde el lucrase din când în când ca armurier itinerant și chiar până la Salem și High Point.

Dar, grație eforturilor lui Ute, povestea era chiar mai confuză decât în mod normal pentru asemenea bârfe; unii au spus că avea boala, alții, că eu, din răutate, l-am acuzat în mod fals că era bolnav, din cauza unor certuri inventate cu părinții lui. Alții, mai înțelegători, nu credeau că Manfred are sifilis și susțineau că mă înșelasem.

Cei care îl socoteau bolnav aveau păreri împărțite despre cum ajunsese în acea situație, jumătate dintre ei fiind convinși că o luase de la vreo târfă, iar

mulți dintre ceilalți speculau că o avea de la sârmana Lizzie, a cărei reputație a suferit îngrozitor – asta, până când Ian, Jamie, gemenii Beardsley și chiar Roger i-au apărat onoarea cu pumnii, moment din care oamenii nu au încetat să bârfească, ci se abțineau dacă vreunul dintre apărătorii ei puteau să îi audă direct. Toate rudele lui Ute, și erau multe, din Wachovia, Salem, Bethabara și Bethania credeau, desigur, versiunea lui Ute și limbile le erau slobode. Nu toți cei din Salem refuzau să facă afaceri cu noi, dar mulți au făcut-o. Am trăit supărătoarea experiență de a saluta moravi pe care îi cunoșteam bine și de a primi drept răspuns tăceri împietrite și priviri care treceau prin mine, și mi s-a întors spatele. Suficient de des ca să nu mă mai duc la Salem.

Dincolo de o anumită suferință la început, Lizzie nu a părut deosebit de tulburată de ruperea logodnei. Era uimită, derutată și plină de regret, zicea ea, pentru Manfred, dar nu disperată din cauza acelei pierderi. Și, cum rareori mai pleca de la Ridge, nu auzea ce spun oamenii despre ea. O *întrista* despărțirea de familia McGillivray, îndeosebi de Ute.

– Înțelegeți, doamnă, mi-a zis pe un ton gânditor, eu n-am avut mamă, pentru că a mea a murit când m-am născut. Iar apoi, *Mutti* – ea m-a rugat să-i spun așa când am anunțat că o să mă mărit cu Manfred – a zis că sunt fiica ei, la fel ca Hilda, Inga și Senga. Se ocupa de mine, mă înghiontea și râdea de mine, așa cum făcea cu ele. Și era atât de... *plăcut* să am acea familie. Iar acum am pierdut-o.

Robin, care fusese sincer apropiat de ea, trimisese un mic bilet de regret, transmis pe furiș prin amabilitatea lui Ronnie Sinclair. Însă de la dispariția lui Manfred, nici Ute, nici fetele nu veniseră să o vadă și nici nu trimiseseră vreo vorbă.

Dar cel mai afectat de eveniment era Joseph Wemyss. Nu scotea o vorbă, pentru că era evident că nu dorea să înrăutățească lucrurile pentru Lizzie – dar s-a ofilit ca o floare lipsită de ploaie. Dincolo de durerea pe care o simțea pentru Lizzie și de suferința pentru reputația ei terfelită, și el ducea lipsa

familiei Gillivray, bucuria și alinarea de a face brusc parte dintr-o familie mare și exuberantă, după atâția ani de singurătate. Mai rău era însă că, deși nu reușise să își ducă la capăt amenințarea, Ute își influențase rudele – inclusiv pe pastorul Berrisch și pe Monika, sora acestuia, căreia, după cum mi-a destăinuit Jamie între patru ochi, i se interzisesse să mai stea de vorbă cu Joseph sau să îl mai vadă.

– Pastorul a trimis-o la rudele soției din Halifax, a spus el, clătinând din cap cu tristețe. Ca să uitate.

– Of, Doamne!

Cât despre Manfred, el își pierduse urma. Jamie trimisese vorbă prin căile obișnuite, cunoscute doar lui, însă nimeni nu îl văzuse după fuga de la Ridge. Mă gândeam la el și mă rugam zilnic, bântuită de imaginea lui rătăcind singur prin pădure, în timp ce spirocheții ucigași i se înmulțeau în sânge zi de zi. Ori, și mai rău, reușise să ajungă în Indii cu vreo corabie, înecându-și amarul, în fiecare port în care opreau, în brațele vreunei prostituate nevinovate, căreia îi va transmite infecția fatală, iar ele, la rândul lor... Sau alteori vedeam haine în putrefacție atârând de creanga vreunui copac din adâncul pădurii, înfășurând cadavrul lipsit de o îngropăciune decentă, asaltat de ciori venite pentru a-i ciuguli carnea de pe oase. Și, în ciuda tuturor lucrurilor, nu găseam în suflet puterea de a o urî pe Ute Gillivray, care probabil că era urmărită de aceleași gânduri.

Singura rază de lumină în toată încurcătura însângerată era că Thomas Christie, contrar așteptărilor mele, îi îngăduise Malvei să vină în continuare la camera medicală, singura condiție pusă de el fiind că, dacă îmi propun să o mai amestec pe fiica lui în folosirea eterului, trebuia să îl anunț din vreme.

– Uitate!

M-am retras și i-am făcut semn să se uitate prin ocularul microscopului:

– Îi vezi?

Cu o fascinație mută, a strâns din buze. Cu multe eforturi, descoperisem o combinație de coloranți și de lumină solară reflectată ca să evidențiez spirocheții, însă, în cele din urmă, reușisem. Nu erau foarte vizibili, dar se vedeau dacă știai ce căutai și, în ciuda convingerii depline în privința diagnosticului original, m-am simțit ușurată să îi văd.

– A, da! Niște spirale mici. Le văd clar! s-a uitat la mine, clipind. Vorbiți serios când spuneți că lucrșoarele acelea l-au îmbolnăvit pe Manfred?

Era prea politicoasă ca să-și exprime fațăș scepticismul, dar i l-am citit în ochi.

– Sigur că da.

Explicasem în câteva rânduri teoria privind provocarea bolilor de germeni unor diverși ascultători neîncrezători, iar din experiență, nu mă așteptam mai deloc să găsesc o primire favorabilă. Reacția obișnuită era o privire nedumerită, un hohot de răs indulgent sau un pufnet disprețuitor și anticipam o versiune politicoasă a uneia dintre acele reacții ale Malvei. Dar, spre surprinderea mea, a părut să priceapă imediat ideea, ori cel puțin s-a prefăcut că pricepe.

– Deci așa. Și-a lăsat ambele mâini pe tăblia mesei și s-a uitat din nou la spirocheți.

– Astea au fost fiarele care provoacă sifilisul, da? a adăugat. Cum reușesc? Și de ce cheștiile alea micuțe de tot pe care le-ați cules de pe dinții mei și mi le-ați arătat nu mă îmbolnăvesc?

I-am explicat cât de bine am putut ideea de „lucruri bune“, „indiferente“ la „rele“ și a părut să priceapă ușor, însă explicația despre celule și ideea că organismeșe sunt alcătuite din ele a făcut-o să se încrunte derutată spre palmă, pentru că încerca să înțeleagă ce erau celuleșe individuale. A clătinat din cap, alungându-și îndoielile, și, punând mâna în șorț, a revenit la întrebările ei.

– Cheștiile alea provocau toate bolile? Penicilina – de ce acționa asupra unor germeni, dar nu asupra tuturor? Și cum treceau germenii de la o persoană la alta?

– Unele călătoresc prin aer – de aceea trebuie să-i eviți pe oamenii care tușesc sau strănută spre tine – și unele prin apă – și de aceea nu trebuie să bei apă dintr-un pârau pe care oamenii îl folosesc drept privată – și unele... ei bine, pe alte căi.

Nu aveam idee cât ar putea ști despre sexul la oameni – dar trăia la o fermă, știa cum se comportă porcii, păsările și caii – și m-am ferit să o luminez, ca nu cumva să audă tatăl ei. Am socotit că el ar fi preferat ca ea să nu se ocupe de eter.

Firește, ea a insistat, așa că nu m-am mai putut eschiva.

– Alte căi? Ce alte căi există?

Oftând lăuntric, i-am spus.

– *Ce fac?* a întrebat incredulă. Bărbații, vreau să zic. Ca niște animale! De ce ar lăsa o femeie un bărbat să îi facă așa ceva?

– Da, bărbații *sunt* animale, să știi, i-am răspuns, stăpânindu-mi râsul. La fel și femeile. Și de ce ele îi lasă...

M-am frecat la nas, căutând o exprimare acceptabilă. Însă ea mi-a luat-o înainte, punând lucrurile cap la cap.

– Pentru bani, a spus ea, părând stupefiată. *Asta* face o prostituată! Îi lasă să-i facă asemenea lucruri pentru bani?

– Ei bine, da, dar nu toate femeile sunt prostituate.

– Copiii, da, așa ai spus.

A dat din cap, dar se vedea că se gândea la alte lucruri, pentru că fruntea mică și netedă i se încrețise de concentrare.

– Câți bani primesc ele? a întrebat ea. Eu aș cere mult, cred, ca să las un bărbat să...

– Nu știu, am comentat, oarecum luată prin surprindere. Diferite sume, cred. Depinde.

– Depinde de... a, dacă bărbatul e urât, vreți să spuneți, poți cere mai mult? Ori dacă *ea* e urâtă...

Mi-a aruncat o privire care îi trăda interesul.

– Bobby Higgins mi-a povestit, a continuat, despre o prostituată pe care a cunoscut-o la Londra, care avea fața mutilată de vitriol.

A ridicat privirea spre dulapul în care țineam acidul sulfuric sub cheie și s-a cutremurat, iar umerii ei delicați au vibrat de repulsie la un asemenea gând.

– Da, mi-a povestit și mie. Vitriolul este ceea ce numim o substanță caustică, un lichid care arde. De aceea...

Însă ea revenise deja la subiectul care o fascina.

– Când mă gândesc că Manfred McGillivray a făcut așa ceva!

A întors ochii cenușii și rotunzi spre mine:

– Mda, și Bobby. Sigur a făcut-o, nu?

– Cred că soldații o fac...

– Dar Biblia, a zis ea, închizând ochii gânditor, spune că nu trebuie să tânjești după idoli. Asta înseamnă că bărbații se împreunează... Idolii arată ca femeile, ce credeți?

– Sunt convinsă că nu asta înseamnă, m-am grăbit să spun. E mai mult o metaforă, înțelegi? Ăă... să dorești ceva, cred că asta înseamnă, nu, ăă...

– Dorință, a spus ea gânditoare. Asta înseamnă să dorești ceva rău și păcătos, adevărat?

– Da, cam așa ceva.

Arșița îmi tremura peste piele, dansând în văluri minuscule. Aveam nevoie de aer răcoros, și încă repede, altfel aveam să roșesc precum o roșie și să fiu scaldată în sudoare. M-am ridicat cu gând să ies, dar simțeam că nu trebuie să o las cu impresia că sexul are legătură doar cu banii sau copiii, chiar dacă era adevărat pentru unele femei.

– Mai *există* motiv pentru sex, să știi, am vorbit eu peste umăr în timp ce mă îndreptam spre ușă. Când iubești pe cineva, vrei să îi oferi și plăceri. Și cealaltă persoană vrea să facă același lucru pentru tine.

– Plăceri? a întrebat ea tare și neîncrezător. Adică unor femei le *place*?

„Femeie“ (germ.) (n. tr.).

„Stricato!“ (gaelică) (n. tr.).

ALBINE ȘI BICIUIRI

În niciun caz nu iscodeam. Unul dintre stupii mei roise și căutam albinele fugare. De obicei, roiurile noi nu zburau departe și se opreau des, câteodată odihnindu-se pe crăcana dintre două crengi sau într-o buturugă scorburoasă, unde alcătuiau un ghem care zumzăia, parcă ținând sfat. Dacă le localizai înainte să hotărască în comun unde să se stabilească, puteau fi deseori atrase într-un coș ademenitor care să le devină stup și astfel readuse în captivitate.

În cazul albinelor, necazul este că ele nu lasă urme. Acum umblam de colo colo pe coasta muntelui, la aproape un kilometru și jumătate de casă, având coșul gol prins cu o frânghie pe spinare, încercând să urmez sfaturile lui Jamie despre vânătoare și să gândesc ca o albină.

Am văzut petice uriașe de galax,²¹ răscoage, și alte plante sălbatice înflorite pe versantul de deasupra, unde era un obstacol foarte atrăgător – pentru o albină – care se înălța din vegetația deasă de mai jos, la o oarecare distanță. Stupul-coș era greu, iar panta, abruptă. Era mai ușor de mers la vale decât la deal. Mi-am mutat puțin frânghia care începea să îmi roadă pielea umărului și am pornit să cobor printre tufișuri de sumac și călin, proptind picioarele în pietre și prinzându-mă de crengi ca să nu alunec. Concentrându-mă la picioare, nu am observat în mod deosebit unde mă aflam. Am ajuns într-un spațiu gol dintre tufișuri, de unde am văzut acoperișul unei cabane la oarecare distanță mai jos. A cui era? A familiei Christie, am socotit eu. Mi-am șters sudoarea de pe vârful bărbiei cu o mânecă; ziua era caldă și nu-mi luasem un bidon cu apă. Probabil că mă voi opri acolo ca să cer apă pentru drumul de întoarcere acasă.

În cele din urmă, mergând spre obstacol, am fost dezamăgită că nu am găsit nici urmă de roi. Am rămas nemișcată, ștergându-mi sudoarea de pe față și trăgând cu urechea, sperând că voi auzi zumzetul gros ce ar fi trădat prezența albinelor. Auzeam bâzâitul și sunetele altor insecte, dar și hărmălaia unui stol de țicleni care căutau hrană urcând panta, dar nici o albină.

Thomas Christie erau în micul luminiș din spatele cabanei lor. Surprinsesem o mișcare a cămășii lui când s-a mișcat, însă acum stătea nemișcat, cu brațele încrucișate la piept. Părea să își îndrepte asupra fiicei lui, care tăia niște crengi dintr-un frasin de munte de la marginea luminișului. Oare de ce? m-am întrebat. Scena avea ceva ciudat, dar nu mi-am dat seama ce anume. O anumită postură a corpului? O tensiune între ei? Malva s-a întors și a mers spre tatăl ei cu câteva crengi subțiri în mână. Avea capul plecat, parcă își târșâia pașii, iar când i-a întins crengile am înțeles brusc ce se întâmpla.

Erau prea departe ca să îi aud, dar mi-a fost clar că el i-a spus ceva Malvei, făcând un gest brusc spre ciotul folosit pentru crăparea lemnului de foc. Ea a îngenunchat, s-a apropiat de el și și-a ridicat fustele, expunându-și fesele dezgolite. Fără să șovăie, el a ridicat mănunchiul de crengi și a lovit-o tare peste fund, apoi și-a schimbat poziția și a lovit-o încă o dată, lăsându-i pe piele urme încrucișate, pe care le vedeam chiar și de la distanța aceea. A repetat de câteva ori, biciuind-o cu un aer măsurat, a cărui violență era cu atât mai șocantă, cu cât nu evidenția niciun fel de emoție.

Nici măcar nu îmi trecuse prin minte să mă uit în altă parte. Am rămas ca o stană de piatră în desigur, prea perplexă ca să alung măcar țânțarii care-mi roiau în jurul feței. Christie aruncase jos vergile și dispăruse în casă înainte de a apuca altceva decât să clipesc. Malva s-a lăsat pe călcâie, și-a tras rochia în jos, netezind țesătura cu grijă peste fund, și s-a ridicat. Avea fața roșie, dar nu plângea și nici nu părea să sufere prea mult.

S-a obișnuit. Gândul mi-a venit nechemat. Am ezitat, pentru că nu știam ce să fac. Înainte de a mă hotărî, ea și-a aranjat mai bine boneta, s-a întors și a

intrat în pădure hotărâtă, îndreptându-se spre mine.

Înainte de a-mi da seama că iau acea hotărâre, m-am ascuns după un plop galben. Nu avea răni și am fost convinsă că nu ar fi vrut să afle că văzuse cineva incidentul. A trecut la câțiva metri de mine, pufnind puțin de la efortul de a urca panta, a pufnit pe nas și a mormăit ceva care m-a făcut să cred că era foarte supărată, nu tulburată. M-am uitat cu fereală pe după trunchiul plopului, dar nu i-am mai zărit decât boneta, legănându-se printre copaci. Acolo nu se aflau alte cabane și nu își luase coș sau altceva care să o ajute să caute fructe. Sau ceva de mâncare. Probabil că voia doar să fie singură, să își revină. Dacă era așa, nu era o surpriză.

Am așteptat până a ajuns la o distanță sigură, apoi am coborât încet panta. Deși îmi era sete, nu m-am mai oprit la cabana lui Christie și îmi pierdusem orice interes față de albinele fugare.

L-am găsit pe Jamie la un gard cu pârleaz, aproape de casă, discutând cu Hiram Crombie. Am dat din cap în semn de salut și am așteptat nerăbdătoare ca Hiram să termine ce avea de spus și să îi pot povesti lui Jamie ce văzusem. Din fericire, Hiram nu s-a arătat deloc încântat să zăbovească. Îi stârneam agitație. I-am povestit imediat lui Jamie ce văzusem și m-am enervat că nu-mi împărtășea îngrijorarea. Dacă Tom Christie socotea necesar să-și biciuiască fiica, asta era treaba lui.

– Dar ar putea... ar putea... poate nu se mulțumește cu biciuirea. Ar putea să... să îi facă și altceva.

Mi-a aruncat o privire surprinsă.

– Tom? Ai vreun motiv să crezi asta?

– Nu, am recunoscut în silă.

Menajul familiei Christie îmi dădea o senzație ciudată, dar probabil pentru că nu mă înțelegeam cu el. Nu eram chiar atât de nătângă să cred că o persoană atât de atașată de Biblie nu ar fi capabilă să comită și rele, dar, ca să fiu sinceră,

nu însemna că el *făcea* rele. Însă n-ar trebui să își bată fiica așa, mai ales la vârsta ei.

Jamie s-a uitat la mine ușor exasperat.

– Nu înțelegi un lucru, bine? a zis, parcă exprimând gândurile mele.

– Tocmai mă pregăteam să îți spun eu asta, am răspuns, uitându-mă la fel la el.

Nu și-a mutat privirea, care a devenit treptat amuzată și ironică.

– Deci lucrurile se vor schimba? m-a întrebat el. În lumea ta?

În voce i-a răzbătut un ton care voia să îmi reamintească cu forța că nu ne aflam în lumea mea și asta nu avea să se întâmple. Brusc, am simțit că mi se face pielea de găină și am văzut perișorii fini și blonzi răzvrătindu-se.

– Așadar în lumea ta un bărbat nu-și bate femeia? Nici măcar cu motiv?

Ce puteam răspunde? Nu puteam minți, chiar dacă aș fi vrut; îmi recunoștea fața imediat.

– Unii o bat, am recunoscut. Dar nu e același lucru. Acolo – adică atunci – bărbatul care își bate soția e socotit infractor. Dar, am adăugat cu sinceritate, un bărbat care își va bate femeia atunci va folosi pumnii.

Pe chip i-a apărut o expresie de dezgust amestecat cu uimire.

– Ce fel de bărbat ar face asta? a întrebat neîncrezător.

– Unul rău.

– Așa aș spune și eu. Și nu crezi că este o deosebire? a întrebat el. Ai zice că e același lucru dacă te-aș lovi peste față, în loc să-ți trag câteva la fund?

Sângele mi-a năvălit brusc în obraji. Mă bătuse o dată folosind cureaua și nu uitasem. Îmi venise să îl omor în momentele alea și nu aveam sentimente frumoase față de el când îmi aminteam. În același timp, nu eram chiar atât de proastă să compar purtarea lui de atunci cu aceea a unui bărbat modern care își bate soția.

Mi-a aruncat o privire, a ridicat o sprânceană, apoi a înțeles ce îmi amintisem. A zâmbit larg.

– A, da, a spus el.

– Da, sigur, am replicat eu foarte iritată.

Reuşisem să îmi şterg din minte acel episod extrem de umilitor şi nu ţineam câtuşi de puţin să mi se reamintească de el. Pe de altă parte, pe el îl amuza clar amintirea. M-a studiat într-un fel de nesuportat şi a continuat să zâmbescă.

– Doamne, răcneai ca o dementă!

Am început să simt cum mi se zbate sângele la tâmples.

– Păi, aveam motive întemeiate!

– A, sigur, a replicat şi zâmbetul i s-a lăţit pe faţă. Da. A fost vina ta, nu uita! a adăugat el.

– Vina mea?

– Da, a spus el ferm.

– Dar ți-ai cerut iertare! am adăugat din cale afară de revoltată. Ştii bine că așa ai făcut!

– Ba nu. Şi tot vina ta a fost, a spus, cu o lipsă totală de logică. N-ai fi primit o asemenea corecție sănătoasă, dacă m-ai fi ascultat când ți-am spus să îngenunchezi şi să...

– Nu te-am ascultat! Îți închipui că aş fi cedat ca o mieluşea ca să te las să...

– Nu te-am văzut niciodată făcând pe mieluşeaua, englezoaico.

M-a luat de un braţ să mă ajute să trec pârleazul, dar eu, pufnind de indignare, mi l-am smuls.

– *Scoțian* ticălos!

Am lăsat coşul la pământ, mi-am ridicat fustele şi am trecut pârleazul.

– Păi, n-am mai făcut-o după aceea, a protestat el. Ți-am promis, nu?

Ajunsă de partea cealaltă a gardului, m-am răsucit şi l-am fulgerat cu privirea.

– Asta, pentru că te-am amenințat că-ți scot inima din piept, dacă mai încerci vreodată!

– Ei, chiar și-aşa. *Puteam* s-o fac şi ştii bine, englezoaico. Ce zici?

Nu mai zâmbea, dar avea o sclipire aparte în ochi. Eu am respirat adânc de câteva ori, străduindu-mă în același timp să îmi controlez iritarea și să găsesc o replică strivitoare.

– Hm! am făcut și m-am întors.

Am auzit foșnetul kiltului când a ridicat coșul-stup, a sărit pârleazul și a venit după mine, prinzându-mă din urmă dintr-un pas sau doi. Nu m-am uitat la el; obrazii încă îmi ardeau.

Mă înfuria că *știa*. Mi-am amintit prea bine totul. Folosise cureaua de la sabie atât de iscusit, încât nu putusem să șed comod câteva zile, iar dacă ar hotărî să facă la fel, absolut nimic nu l-ar împiedica. În cea mai mare parte, din punct de vedere legal, eram proprietatea lui. Asta nu schimba faptul că aceea era realitatea, iar el știa.

– Dar Brianna? l-am întrebat apăsător. Ai vedea lucrurile la fel dacă tânărul Roger ar hotărî să pună cureaua sau nuiua pe ea?

Am avut impresia că a găsit ceva amuzant în acea idee.

– Cred că se va alege cu o bătaie pe cinste, dacă ar încerca, a spus el. Fata e puternică, nu? Și mă tem că are ideile tale despre supunerea femeii. Și totuși, a adăugat el, trecându-și frânghia coșului pe umăr, nu se știe ce se întâmplă într-o căsătorie, nu? Poate că i-ar plăcea, dacă el ar încerca.

– I-ar plăcea?! am exclamat și am rămas cu gura căscată de uimire. Cum îți poți închipui că vreo femeie ar...

– Da? Dar sora mea?

M-am oprit brusc în mijlocul potecii și l-am țintuit cu privirea.

– Ce e cu sora ta? Doar nu...

– Ba da.

Sclipirea i-a revenit în ochi, dar mi s-a părut că glumea.

– Ian *o bate*?

– Aș dori să nu mai vorbești așa despre asta, mi-a cerut calm. Ar suna ca și cum Ian ar lua-o la pumni ori i-ar învineți ochii. Eu ți-am tras câteva curele,

dar nu te-am umplut de sânge, pentru numele Domnului.

Ochii i-au licărit scurt spre fața mea; totul se vindecase, cel puțin la exterior; singurul semn rămas era o mică cicatrice la o sprânceană – invizibilă dacă cineva nu despărțea firele de păr și se uita mai de aproape. Nici Ian.

Eram complet uluită. Trăisem în apropierea lui Ian și Jenny Murray luni întregi, și nu observasem niciodată vreun indiciu, oricât de mic, că cineva îi făcea așa ceva lui Jenny, care, dacă așa ceva era posibil, avea o personalitate mai puternică decât fratele ei.

– Ei bine, ce a făcut Ian? Și de ce?

– Păi, pune curea pe ea din când în când, a răspuns el, și doar dacă ea îl provoca.

Am inspirat adânc.

– Dacă îl provoca? am întrebat pe un ton în împrejurările acelea normal..

– Ei, doar îl cunoști pe Ian! a spus el, ridicând din umeri. Nu e genul de bărbat care să facă un asemenea lucru decât dacă îl stârnește ea.

– N-am văzut nimic de genul ăsta, am replicat, privindu-l pătrunzător.

– Păi, ea n-ar fi făcut asta în fața ta, nu?

– Și făcea în fața *ta*?

– A, nu tocmai, a recunoscut el. Dar după Culloden n-am mers des la ei.

Doar din când în când veneam în vizită și vedeam că ea... cocea ceva.

Și-a frecat nasul și s-a uitat printre gene la soare, strângând din umeri.

– Se lua de el pentru nimica toată, a continuat, arunca răutăți. Ea...

Fața i s-a luminat puțin când a găsit descrierea potrivită:

– Ea se purta ca o fetiță care o caută cu lumânarea să fie bătută la fund.

Descrierea mi s-a părut absolut incredibilă. Jenny Murray avea o limbă ascuțită și nu se ferea să o folosească împotriva nimănui, inclusiv a soțului ei. Ian, întruchiparea bunătății, se mulțumea să râdă de ea. Dar pur și simplu nu îmi puteam închipui că ea se comporta cum povestea Jamie.

– Ei, asta e. Cum spuneam, am văzut asta o dată sau de două ori. Și Ian îi arunca o privire, dar stătea calm. Dar odată am ieșit la vânătoare spre apus și am doborât o căprioară mică pe deal, în spatele *broch⁷²-ului*, știi locul?

Încă năucită, am dat din cap.

– Era destul de aproape ca să car vânatul până acasă fără ajutor, de aceea l-am dus în afumătoare și l-am atârnat. Nu am văzut pe nimeni – am aflat mai târziu că toți copiii pleaseră la târgul de la Broch Morda, împreună cu servitorii. De aceea, am crezut că nu era nimeni acasă și am intrat în bucătărie ca să găsesc ceva de mâncare și o cană cu lapte bătut înainte de plecare.

Crezând casa pustie, fusesem surprins să audă zgomote din dormitorul de deasupra.

– Ce fel de zgomote? am întrebat fascinată.

– Păi... țipete ascuțite, a spus el ridicând din umeri. Și chicoteli. Scrâșnete de mobilă și zgomotul făcut de un scaun sau ceva care s-a răsturnat. Dacă n-aș fi auzit hârjoana aceea, aș fi crezut că sunt hoți în casă. Dar am recunoscut vocea lui Jenny și a lui Ian și...

S-a întrerupt și urechile i s-au înroșit amintindu-și.

– Și după aceea a mai fost ceva, voci ridicate, ca... Și după aceea plesnetul unei curele peste fundul cuiva și un fel de țipăt care se auzea la șase case distanță.

Ridicând din umeri, a inspirat adânc.

– Da, am fost puțin surprins și pe moment nu am știut ce să fac.

Înțelegând măcar asta, am dat din cap:

– Îmi închipui că e o situație jenantă, desigur. Și... a continuat?

El a confirmat dând din cap. Acum urechile îi erau stacojii și fața îmbujorată, deși putea fi din cauza arșiței.

– Da, a continuat, mi-a aruncat el o privire. Atenție, englezoaico, dac-aș fi crezut că-i face vreun rău, fi ajuns sus într-o clipă. Dar... a fluturat o mână pentru a goni o albină curioasă și a clătinat din cap. Era... am simțit... nici

măcar nu știu cum să mă exprim. Jenny nu continua să râdă cu adevărat, pentru că nu era așa... dar am simțit că voia. Și Ian... ei bine, Ian *râdea*. Nu tare, nu asta am spus... dar era în vocea lui.

A expirat și apoi și-a trecut palma peste falcă să-și șteargă sudoarea.

– Am rămas ca înghețat acolo, cu o bucată de plăcintă în mână, și am tras cu urechea. Mi-am venit în fire când mi-au intrat muștele în gura căscată, iar după aceea ei... au făcut... hm.

Și-a strâns umerii ca și cum cămașa i-ar fi fost prea strâmtă.

– Deci au făcut dragoste, nu? am întrebat sec.

– Așa cred, a răspuns el, cam sfios. Am plecat. Am mers pe jos tocmai până la Foyne și am rămas peste noapte la bunica MacNab. Foyne e un sătuc la vreo douăzeci și patru de kilometri de Lallybroch.

– De ce? am întrebat.

– Păi, trebuia, logic, a răspuns el. La urma urmei, nu puteam ignora asta. Ori mergeam pe jos și mă gândeam la una și alta, ori cedam și abuzam de mine, și nu pot face asta prea bine – la o adică, era sora mea.

– Adică nu poți gândi în timp ce faci sex? l-am întrebat râzând.

– Sigur că nu, a zis el, confirmându-mi o părere mai veche, și s-a uitat la mine de parcă aș fi fost nebună. Tu poți?

– Da, *pot*.

Neconvins, a ridicat o sprânceană.

– Ei, n-aș putea spune că *așa* e întotdeauna, am recunoscut, dar e posibil. Femeile sunt obișnuite să facă mai mult decât un lucru în același timp – trebuie, din cauza copiilor. În orice caz, întoarce-te la Jenny și Ian. De Dumnezeu...

– Am mers și m-am tot gândit, a recunoscut Jamie. Nu mă puteam opri, ca să fiu sincer. Bunica MacNab și-a dat seama că mă frământa ceva și m-a tot sâcâit la cină până când... a... în fine, i-am povestit tot.

– Serios? Și ce-a zis? am întrebat fascinată.

O cunoscusem pe bunica MacNab, o bătrână vioaie, care avea o purtare cât se poate de directă și multă experiență în privința slăbiciunilor umane.

– A râs să se prăpădească, a răspuns el, ridicând un colț al gurii. Am crezut că o să cadă în foc de râs.

Însă, revenindu-și într-o oarecare măsură, bătrâna își ștersese ochii și îi explicase blând cum stau lucrurile, de parcă ar fi fost un nătărău.

– A spus că e din cauza piciorului lui Ian, a zis ea, aruncându-mi o privire, ca să vadă dacă mi se părea logic. Și că așa ceva nu conta pentru Jenny, dar pentru el da. Și că, a adăugat el, și culoarea din obraji a sporit, că bărbații nu au habar de ce gândesc femeile despre pat, dar sunt convinși că știu și asta provoacă necazuri.

– Țin minte că-mi plăcea bunica MacNab, am murmurat. Ce altceva?

– Păi, a mai zis că probabil Jenny nu făcea decât să îl lămurească pe Ian și probabil și pe ea însăși că ea încă îl socotea bărbat, chiar dacă nu avea un picior.

– Poftim? De ce?

– Pentru că, a vorbit el foarte sec, când ești bărbat, trebuie să tragi linii și să te bați cu alți oameni care le depășesc, englezoaico. Dușmanii, arendașii, copiii – soția. Nu poți să îi lovești sau să pui cureaua pe ei mereu, dar, când poți, trebuie s-o faci, ca să fie clar pentru toată lumea cine e stăpânul.

– Dar asta e absolut... am început, apoi m-am întrerupt, încruntându-mă.

– Și dacă ești bărbat înseamnă că trebuie să fii stăpân. Ți place ori nu, tu ești cel care păstrează ordinea. E adevărat, a comentat el, apoi mi-a atins cotul și a făcut un semn cu capul spre o deschizătură în pădure. Mi-e sete. Ne oprim puțin?

L-am urmat pe o potecă ce ducea prin pădure spre ceea ce numeam Izvorul Verde, un firicel de apă care curgea bolborosind peste pietre de culoare verde-deschis, într-un loc umbrit, înconjurat de mușchi. Am îngenuncheat, ne-am spălat pe față și am băut, oftând recunoscători și ușurați. Cu mâna căuș, Jamie

și-a turnat apă sub cămașă și a închis ochii încântat. Am râs de el, dar mi-am scos batista îmbibată de sudoare și am înmuiat-o în izvor, folosind-o apoi ca să îmi șterg brațele și gâtul.

Deplasarea până la izvor adusesse o pauză în discuția noastră și nu știam cum – sau dacă – să o reiau. Am rămas tăcută la umbră cu brațele prinse pe după genunchi, mișcându-mi lenevos degetele picioarelor în stratul de mușchi.

Nici Jamie nu simțea nevoia de a vorbi în acele momente. S-a rezemat comod de un bolovan, țesătura udă a cămășii i s-a lipit de piept și am rămas nemișcați, ascultând pădurea. Nu știam ce să spun, dar mă gândeam mai departe la discuție. În mod ciudat, credeam că înțelesesem ce sugerase bunica MacNub, deși nu eram chiar de acord cu ea. Mă preocupau însă mai mult spusesele lui Jamie despre răspunderea bărbatului. Era adevărat? Probabil că da, deși până atunci nu mă gândisem așa. Era *adevărat* că el reprezenta un bastion – nu doar pentru mine și familie, ci și pentru arendași. Însă chiar așa proceda? *Trebuie să tragi linii și să te bați cu alți oameni care le depășesc?* Așa mi-am zis.

Existau linii despărțitoare între el și mine, desigur; le-aș fi putut trasa pe mușchi. Ceea ce nu însemna că nu „încălcaseam“ liniile trasate de fiecare – făceam asta, și încă frecvent și cu diferite urmări. Eu aveam propriile sisteme de apărare și mijloace pentru a le impune. Însă mă bătuse o dată pentru că încălcaseam liniile stabilite de el, iar asta se întâmplase la începuturile noastre. Așadar o socotise o luptă necesară? Am presupus că da; tocmai asta îmi spunea.

Însă și el își urmase șirul gândurilor, care mergea în altă direcție.

– E foarte ciudat, a vorbit el gânditor. Laoghaire mă irita tot timpul, dar nu mi-a trecut niciodată prin gând să o smotocesc.

– Da, foarte imprudent din partea ta! am răspuns, înălțându-mă de spate.

Îmi plăcea să îl aud vorbind de ea, indiferent de context.

– Da, așa e, mi-a răspuns el cu seriozitate, fără să-mi ia în seamă sarcasmul.

Cred că a fost din cauză că nu-mi păsa prea mult de ea ca să mă gândesc la așa ceva, nicidecum să o și fac.

– Nu-ți păsa de ea ca să o bați? Înseamnă c-a fost norocoasă, nu?

Mi-a surprins tonul ranchiunos din voce; ochii i s-au aprins și m-a țintuit cu ei.

– Ca să nu-i fac rău, a zis el.

Apoi i-a venit alt gând; l-am simțit pe fața lui. A zâmbit vag, s-a ridicat și a venit spre mine. A coborât o mână și m-a ridicat în picioare, apoi m-a prins de o încheietură și mi-a ridicat mâna, pe care a lipit-o strâns de trunchiul pinului sub care stătusem, astfel că m-am văzut obligată să mă reazem de el.

– Nu ca să-i fac rău, a repetat el încet. Să o posed. Nu voiam să o posed. Pe tine, *mo nighean donn* – pe tine vreau să te posed.

– Să mă *posezi*? am întrebat. Și ce vrei să spui cu asta?

– Ceea ce spun.

În ochi i-a apărut o sclipire de umor, însă vocea i-a rămas serioasă.

– Ești a mea, englezoaico, a adăugat. Și așa face tot ce cred că trebuie să fac limpede asta.

– A, sigur. Inclusiv să mă bați tot timpul?

– Nu, asta n-aș face.

A ridicat vag un colț al gurii, iar strânsoarea asupra încheieturii a sporit. Ochii lui albaștri și adânci erau la doi centimetri de ai mei. Din reflex, am încercat să îmi trag mâna. Mi-am amintit pregnant noaptea de la Doonesbury: senzația de luptă cu el, folosindu-mi toate puterile, dar fără sorti de izbândă. Senzația îngrozitoare de a fi țintuită de pat, expusă și neajutorată, dându-mi seama că putea să îmi facă orice voia și chiar îmi făcea. M-am zbătut violent, încercând să scap de strânsoarea amintirii ca și de strânsoarea de acum. Nu am reușit, dar mi-am răsucit încheietura ca să-mi înfig unghiile în mâna lui. Nu a tresărit și nici nu s-a uitat la mână. Cu mâna cealaltă m-a atins ușor – doar o boare peste lobul urechii, ar a fost de ajuns. Mă putea *atinge* oriunde, în orice fel.

Evident, femeile *pot* să fie lucide și excitate în același timp, deoarece se pare că exact așa eram. Creierul îmi era ocupat cu respingerea a tot felul de lucruri, inclusiv a cel puțin jumătate din ce spusese în ultimele minute. În același timp, celălalt capăt al măduvei spinării nu era doar rușinos de stârnit la gândul împerecherii; era delirant de slab de dorință și mi-a împins coapsele înainte, atingându-le pe ale lui.

Încă-mi ignora unghiile îngropate în carnea mâinii. A ridicat cealaltă mână și mi-a luat mâna liberă înainte de a putea face ceva violent cu ea; și-a înfășurat degetele în jurul degetelor mele și le-a ținut prizoniere, pe lângă corp.

– Englezoaico, dacă m-ai ruga să-ți dau drumul, a șoptit el, crezi că aș face-o?

A inspirat adânc; îndeajuns de adânc pentru ca sânii să se frece de pieptul lui, atât de aproape stătea, și am înțeles mai mult. Am rămas nemișcată, respirând, urmărindu-i ochii, și am simțit că starea de agitație mi se topește treptat, transformându-se într-un soi de convingere, apăsătoare și caldă în golul stomacului. Mi se păruse că trupul meu se mișcase ca reacție la mișcarea lui – și asta s-a întâmplat. Însă al lui s-a mișcat instinctiv odată cu al meu; ritmul pulsului pe care l-am văzut pe venele de la gâtul lui era bubuitul inimii care își avea ecou în încheietura mea, iar corpul i s-a legănat urmându-l pe al meu, abia atingându-ne, mișcându-se ca frunzele de deasupra capului, oftând în adierea vântului.

– Nu te-aș ruga, am șoptit, ți-aș spune. Și tu ai face-o. Ai face așa cum aș spune eu.

– Crezi?

Strânsoarea asupra încheieturii mele era tot fermă și fața lui era atât de aproape, încât mai mult am simțit zâmbetul decât l-am văzut.

– Da, am răspuns.

Nu am mai încercat să îmi retrag mâna prizonieră. Dar mi-am tras cealaltă mână din a lui – nu a făcut nicio încercare să mă împiedice – și mi-am plimbat degetul mare de la lobul urechii până la gâtul lui. El a inspirat brusc, scurt, și l-

a străbătut un fior, făcându-i pielea de găină în urma dărei trasate de degetul meu..

– Ba da, ai face-o, am repetat eu foarte încet. Pentru că și eu te posed...
bărbate. Nu?

Mi-a eliberat încheietura brusc și a ridicat mâna, iar degetele lui lungi s-au împletit cu ale mele, palma lui mare fiind caldă și aspră lipită de a mea.

– A, da, a spus la fel de încet. Mă posezi.

A aplecat capul încă un centimetru și buzele lui le-au mângâiat pe ale mele, șoptind, astfel că mai mult am simțit decât i-am auzit cuvintele.

– Și știi prea bine, *mo nighean donn*.

Galax urceolata, plantă perenă specifică estului Statelor Unite (n. tr.).

Un fel de castel de formă circulară, ca un turn, fort (n. tr.).

URECHIUȘE DE LEMN

Cu toate că nu împărtășea deloc îngrijorarea soției, Jamie îi promisese că se va ocupa de problemă și câteva zile mai târziu a găsit prilejul de a sta de vorbă cu Malva.

Pe drumul de întoarcere de la casa lui Kenny Lindsay, a observat în față un șarpe încolăcit în praful potecii. Era destul de mare, cu dungi vesele – nu era o viperă veninoasă. Dar nu s-a putut abține; șerpii îi dădeau fiori și nu a vrut să îl ridice cu mâinile și nici să pășească peste el. Poate nu avea chef să sară pe sub kiltul lui – totuși, posibilitatea exista. Reptila însă a rămas încolăcită cu încăpățănare între frunze, fără să reacționeze la șuieratul lui Jamie sau la bătăile de picior în pământ. El a făcut un pas în lateral și a tăiat o creangă rezistentă dintr-un tufiș, cu care a îndemnat mica fiară să iasă de pe potecă și să intre în pădure. Iritat, șarpele s-a descolăcit iute și a pornit spre un tufiș de viburnum, iar imediat după aceea din partea cealaltă a tufișului s-a auzit un țipăt ascuțit.

S-a grăbit să ajungă acolo și a găsit-o pe Malva Christie, care făcea eforturi disperate să strivească șarpele agitat cu un coș mare.

– Stai liniștită, feto, lasă-l să plece!

A prins-o de mână, ceea ce a declanșat o cascadă de ciuperci din coșul ei, iar șarpele s-a îndepărtat, căutându-și un loc mai liniștit.

S-a aplecat și a cules ciupercile, în timp ce ea și-a făcut vânt cu poalele șorțului.

– Vai, vă mulțumesc, domnule, a spus ea răsufflând apăsător. Sunt îngrozită de șerpi.

– Ei, nu-i decât un șarpe-rege, a răspuns el, mimând nepăsarea. Prinde șoareci, cel puțin așa mi s-a zis.

– Se poate, dar mușcă urât.

S-a cutremurat ușor.

– Nu te-a mușcat, nu?

S-a ridicat și a pus o ultimă mână de ciuperci în coș, iar ea a făcut o reverență în semn de mulțumire.

– Nu, domnule. Dar domnul Crombie a fost mușcat. Gully Dornan a adus unul într-o cutie la întrunirea de duminica trecută, ca să facă o glumă, pentru că știa că textul era *Șerpi vor lua în mână și chiar ceva dătător de moarte de vor bea nu-i va vătăma*⁷³. Voia să îi dea drumul în mijlocul rugăciunii.

A zâmbit în timp ce vorbea, retrăind întâmplarea.

– Dar domnul Crombie l-a văzut cu cutia și i-a luat-o, neștiind ce era în ea. Și Gully a scuturat-o ca să țină șarpele treaz, iar când domnul Crombie a deschis-o a ieșit din ea ca un fulger și l-a mușcat de buză.

Jamie nu și-a putut reține un zâmbet.

– Deci așa? N-am auzit.

– Păi, domnul Crombie s-a înfuriat foarte tare, a explicat ea, încercând să dovedească tact. Îmi imaginez că nimeni nu a vrut ca povestea să ajungă la urechile lumii, de teamă că el va pocni de mânie.

– Da, am înțeles, a spus el sec. Și cred că de aceea n-a venit la soția mea ca să îi îngrijească rana.

– O, n-ar face așa ceva, domnule, l-a asigurat ea, clătinând din cap, chiar dacă și-ar tăia nasul din greșeală.

– Nu?

Fata a ridicat coșul și s-a uitat sfios la Jamie.

– A... nu. Unii spun că soția dumneavoastră e vrăjitoare, știați?

A simțit o strânsoare în stomac, deși nu era surprins să audă așa ceva.

– Ea e englezoaică, a răspuns el calm. Așa vorbesc oamenii despre străini, mai ales dacă sunt femei. S-a uitat în lateral spre ea, dar ea își ținea sfioasă capul plecat, privind conținutul coșului. Așa crezi și tu?

Auzind asta, ea a ridicat ochii mari și cenușii spre el.

– A, nu, domnule! Nici gând!

A vorbit cu atâta convingere, încât Jamie a zâmbit, deși misiunea lui era grea.

– Da, cred că ai fi observat asta, pentru că petreci mult timp în camera ei medicală.

– O, nimic nu-mi doresc mai mult decât să fiu ca ea, domnule! l-a asigurat ea, strângând mânerul coșului în semn de entuziasm. E tare amabilă și încântătoare și știe foarte multe! Vreau să știu tot ce mă învață, domnule.

– Da. A spus deseori că e bine că are o elevă ca tine, fato.

Și-a dres glasul, întrebându-se cum era mai bine să ocolească amabilitățile și să o întrebe de-a dreptul dacă tatăl ei o împiedica în vreun fel.

– ...pe tatăl tău nu-l deranjează că petreci atât timp cu soția mea?

Auzind întrebarea, pe fața ei a părut să coboare un nor, iar genele lungi au coborât, ascunzându-i ochii cenușii ca de porumbiță.

– A, în fine. El... nu zice că nu trebuie să vin la ea.

Jamie i-a făcut semn să meargă în fața lui pe potecă, după care a pășit alături o vreme, fără să o mai întrebe nimic, îngăduindu-i să își recapete stăpânirea de sine.

– Ce crezi că va face tatăl tău când o să te măriți și o să pleci de acasă? a întrebat el, trecându-și bucata de creangă printr-un tufiș de gura leului? S-a gândit la vreo femeie cu care să se însoare? Ar avea nevoie de cineva care să îl ajute la gospodărie.

Ea a strâns din buze și a roșit ușor, ceea ce lui i-a stârnit interesul.

– Nu vreau să mă mărit prea curând, domnule. Ne vom descurca bine.

Răspunsul ei a fost destul de scurt, ceea ce i-a dat prilejul să insiste.

– Nu? Dar sigur ai pețitori. Băieții sunt leșinați după tine; doar i-am văzut.

Îmbujorarea feței a sporit.

– Vă rog, domnule, să nu-i spuneți așa ceva tatei!

Asta a declanșat o mică alarmă, dar poate voia să sugereze că Tom Christie era un părinte strict și vigilent cu virtutea fiicei lui. Și ar fi rămas uimit până în măduva oaselor, dacă ar fi aflat că Tom Christie era blând, indulgent sau că își neglija în vreun fel răspunderile.

– N-o să-i spun, a zis el cu blândețe. Glumeam, feto! Tatăl tău e chiar atât de fioros?

Ea l-a privit direct în ochi.

– Credeam că-l cunoașteți, domnule.

El a izbucnit în râs, iar după un moment de ezitare a râs și ea, chicotind slab, amintind de cântecul păsărelelor din copacii de deasupra lor.

– Îl cunosc, a spus el, redevenind serios. Tom e om de treabă, dar cam acru.

S-a uitat la ea ca să vadă efectul vorbelor lui. Fața îi era încă îmbujorată, dar pe buze îi rămăseseră urmele zâmbetului de mai devreme. Asta era bine.

– Ia să vedem, a reluat el degajat, ai strâns suficiente urechiușe? Am văzut multe ieri, aproape de Izvorul Verde.

– A, da? a ridicat ea privirea, vădit interesată. Unde?

– Mă îndreptam într-acolo, a răspuns el. Vino cu mine, dacă vrei, și-ți arăt.

Au mers de-a lungul culmii, vorbind de una și de alta. O readucea când și când la subiectul care îl interesa și a observat că nu avea rezerve în ceea ce îl privește pe tatăl ei, ci doar o părere prudentă privind temperamentul și punctele lui slabe.

– Așa. Și fratele tău? a zis el gânditor la un moment dat. El e mulțumit cu viața de aici? Ori va dori să plece, poate pe coastă? Știu că nu prea are la inimă viața de fermier, nu?

Ea a pufnit slab, dar a clătinat din cap.

– Nu, domnule, nu are stofă de fermier.

– Ce a făcut înainte? Știu că a crescut pe o plantație, nu?

– A, nu, domnule, s-a uitat surprinsă la Jamie. A crescut la Edinburgh. De fapt, amândoi am crescut acolo.

Asta l-a mirat. Adevărat, amândoi aveau accent de oameni educați, dar crezuse că asta se datora doar faptului că Tom Christie era învățător și ținea cu strictețe la astfel de lucruri.

– Cum așa? Tom a spus că s-a căsătorit aici, în colonii.

– Da, domnule, s-a grăbit ea să îl asigure. Dar soția lui n-a venit cu contract. S-a întors în Scoția.

– Înțeleg, a răspuns el moale, observând că fața i s-a înroșit din nou și că își ține buzele strânse.

Tom zisese că soția lui murise și bănuise că așa se întâmplase, dar în Scoția, după ce ea îl părăsise. Dar, cum Christie era mândru, Jamie nu s-a mirat prea mult că el nu mărturisise nimănui că fusese părăsit. Însă...

– Domnule, e adevărat că bunicul dumneavoastră a fost lordul Lovat? Cel căruia i se spunea Bătrânul Vulpoi?

– A, da, a confirmat el zâmbind. Provin dintr-un șir lung de trădători, hoți și bastarzi, înțelegi?

Ea a râs și, cu drăgălășenie, l-a îndemnat să îi povestească mai mult despre istoria sordidă a familiei lui – evident, ca să-l împiedice pe el să-i pună alte întrebări despre familia ei. Însă acel „dar“ a rămas viu în mintea lui Jamie chiar în timp ce au discutat, tot mai puțin, urcând prin pădurea întunecată și parfumată.

Dar Tom Christie fusese arestat la două sau trei zile după Bătălia de la Culloden și închis zece ani, după care fusese transportat în America. Jamie nu știa exact ce vârstă avea Malva, dar socotea că ar trebui să aibă în jur de optsprezece ani, deși deseori părea mai matură, datorită atitudinii echilibrate. Însemna că fusese procreată imediat după sosirea lui Christie în colonii. Nu era deloc de mirare că el profitase de prima ocazie pentru a se căsători după ce trăise fără o femeie atâta vreme. Iar apoi soția lui se răzgândise în privința

căsătoriei și plecase. Christie îi spusese lui Roger Mac că soția lui murise de gripă – de, orice bărbat avea mândria lui, și Dumnezeu știa că Tom Christie avea mai multă mândrie decât se cuvenea.

Însă Allan Christie... *el* de unde apăruse? Tânărul era trecut de douăzeci de ani; probabil fusese procreat înainte de Culloden. Atunci, cine îi era mamă?

– Tu și fratele tău, a întrebat el pe neașteptate la următoarea pauză din conversație, aveți aceeași mamă?

– Da, domnule, a zis ea, părând șocată.

– Aha, a spus el și a abandonat subiectul.

Asta era. Deci Christie se căsătorise înainte de Culloden. Iar apoi femeia, indiferent cine ar fi fost, venise să îl caute în colonii. Asta dovedea o mare hotărâre și un mare devotament din partea ei și l-a făcut pe Jamie să îl analizeze pe Christie cu și mai mult interes. Dar dăruirea aceea nu fusese suficientă în fața greutăților vieții din colonii – ori femeia l-a găsit pe Tom atât de schimbat după trecerea vremii, iar adversitățile făcuseră ca acel sentiment să fie înecat de dezamăgire, astfel că ea îl părăsise.

Și-a dat seama cu ușurință și a simțit că îl compătimea pe Christie. Și-a amintit de propriile sentimente trăite când Claire se întorsese pentru a-l găsi. Bucuria de necrezut dezlănțuită de prezența ei și teama profundă că ea nu va recunoaște bărbatul pe care îl știa în cel care stătea dinaintea ei. Mai rău, dacă ea ar fi descoperit ceva care să o facă să plece – și, cum o cunoștea bine pe Claire, încă nu era convins că ar fi rămas, dacă i-ar fi spus imediat despre căsătoria lui cu Laoghaire. La drept vorbind, dacă Laoghaire nu l-ar fi împușcat aproape mortal, Claire ar fi fugit și el ar fi pierdut-o pentru totdeauna. Gândul era ca un hău întunecat, aflat la picioarele lui. Desigur, dacă ea ar fi plecat, el ar fi *murit*, a gândit Jamie. Și nu ar fi ajuns în acel loc să aibă pământ, nu și-ar fi văzut niciodată fiica și nici nu și-ar fi ținut nepotul în brațe. Dacă se gândea mai bine, probabil că a fi cât pe ce să mori nu este întotdeauna o nefericire, câtă vreme nu mori.

– Vă supără brațul, domnule?

A revenit cu picioarele pe pământ și abia după aceea și-a dat seama că stătea pe loc ca un nătărău, cu o mână apăsată pe acea parte superioară a brațului în care pătrunsese bila din pistolul cu care trăsese Laoghaire și că Malva se uita îngrijorată la el.

– A, nu, s-a grăbit el să relice, lăsând mâna în jos. M-a înțepat un țânțar. Au apărut cam devreme anul ăsta. Spune-mi – și a căutat un subiect neutru de discuție – îți place aici, la munte?

Chiar dacă întrebarea era prostească, Malva a părut că se gândește serios cum să răspundă.

– Câteodată te simți singur, a comentat ea și a aruncat o privire spre adâncul pădurii, unde razele de soare străbăteau printre frunze și ace, tufișuri și bolovani, umplând aerul cu o lumină difuză, de culoare verzuie. Dar e... a căutat cuvântul potrivit. Drăguț, a încheiat cu un zâmbet, parcă recunoscând imprecizia cuvântului ales.

Ajunseseră la micul luminiș în care apa bolborosea trecând peste o lespede despre care fiica lui zisese că e o serpentină, stânca al cărei verde-deschis dădea numele izvorului, la care se adăuga stratul gros de mușchi din jurul lepezilor. I-a făcut să îngenuncheze și să bea prima. Ea și-a făcut mâinile căuș, le-a dus spre față și, închizând ochii de încântare, simțind gustul apei dulci și reci, a băut. A înghițit apa, și-a făcut din nou mâinile căuș și a băut aproape cu nesăț. Era foarte drăguță, s-a gândit Jamie amuzat, iar cuvântul era cu atât mai potrivit pentru a descrie fata, cu bărbia delicată și cu lobi urechilor rozalii care îi ieșeau de sub bonetă, decât pentru a descrie spiritul munților. Și mama ei trebuie să fi fost drăguță și, din fericire pentru ea, bine că nu moștenise mai nimic din aspectul sumbru al tatălui ei, cu excepția ochilor cenușii. Inspirând adânc, Malva s-a ridicat pe călcâie și s-a tras deoparte, făcând semn spre Jamie să îngenuncheze și să bea. Ziua nu era foarte caldă, dar avuseseră de urcat până la izvor, iar apa rece fusese o binecuvântare.

– N-am văzut niciodată Highland, a spus Malva, ștergându-și fața umedă cu capătul vălului. Unii cică locurile de acolo seamănă cu cele de aici. Așa credeți și dumneavoastră, domnule?

El și-a scuturat apa de pe degete, apoi s-a șters la gură cu palma.

– Cam așa ceva. Unele părți. Valea Mare și pădurea – da, seamănă mult cu ce avem aici. A arătat din bărbie spre copacii care îi înconjurau, care murmurau și erau parfumați de rășină. Numai că aici nu sunt ferigi. Și nici turbă, bineînțeles. Și nici iarbă neagră, asta e marea deosebire.

– Am auzit povești despre bărbați care au stat ascunși în iarba neagră. Ați făcut asta vreodată, domnule?

A făcut gropițe în obraji, iar Jamie nu și-a dat seama dacă ea voia doar să tachineze ori pur și simplu întreținea discuția.

– Când și când, a spus el și i-a zâmbit în timp ce s-a ridicat în picioare și a scuturat acele de pin de pe kilt. Când urmăresc căprioare. Hai, vino să-ți arăt urechiușele!

Ciupercile crescuseră în grupuri la poalele unui stejar, la nici trei metri de izvor. Unele se desfăcuseră deja și începuseră să devină cafenii și să se răsucescă; solul din apropiere era plin de spori, o pudră brună, care se întindea peste stratul de frunze uscate. Ciupercile mai proaspete erau însă strălucitoare, oranj-închis și cărnoase.

A lăsat-o acolo după ce i-a adresat câteva cuvinte de rămas-bun și a coborât pe poteca îngustă, întrebându-se cine o fi femeia care îl iubise și îl părăsise pe Tom Christie.

Evangelia după Sf. Apostol Marcu (n. tr.).

VENINUL VÂNTULUI DIN NORD

Iulie 1774

Brianna a înfipt lama ascuțită a cazmalei în malul noroios și a scos o bucată de lut de culoarea cremei de ciocolată. Dar mai bine să nu asocieze lutul cu mâncarea, s-a gândit, aruncând lutul în curentul apei cu un icnet. A ridicat puțin cămașa umedă, apoi și-a șters fruntea cu antebrațul. Nu mâncase nimic de la mijlocul dimineții, iar acum era aproape ora ceaiului. Însă nu voia să se oprească decât la ora cinei. Roger era pe munte s-o ajute pe Amy McCallum să repare coșul de fum, iar băieții pleaseră la casa mare ca să mănânce pâine cu unt și miere și să fie răsfățați de doamna Bug. Ea va mai răbda, pentru că avea prea multe de făcut.

– Ai nevoie de ajutor?

Ducând mâna streășină la ochii ca să și-i ferească de soare, a privit printre gene. Tatăl ei stătea pe mal și îi urmărea eforturile oarecum amuzat.

– Chiar *arăt* ca una care are nevoie de ajutor? a întrebat ea iritată, trecându-și palma mânjită de lut peste falcă.

– Da, ai nevoie.

Jamie fusese la pescuit și era desculț și ud până la genunchi. Și-a proptit undița de un copac și a lăsat coșul de pe umăr, iar împletitura din papură a scârțâit sub povara capturii. Apoi s-a prins de un copăcel ca să își păstreze echilibrul și a coborât malul alunecos, iar degetele picioarelor îi clefăiau în noroi.

– Stai! Scoate-ți cămașa!

Peste o clipă și-a dat seama de greșeală. Pe fața lui Jamie a apărut o expresie de surprindere, care apoi a dispărut.

– Mă refeream la... noroi, a spus ea, deși știa că era prea târziu. Va trebui spălată.

– A, da, sigur.

Fără să ezite, și-a scos cămașa și s-a întors cu spatele spre ea, căutând o creangă potrivită ca să o agațe. Cicatricile nu erau chiar șocante. Le mai zărise, și le imaginase de multe ori, iar realitatea era mult mai bună. Erau vechi, o rețea vag conturată, argintie, deplasându-se peste umbrele coastelor când el s-a întins spre o creangă. Jamie s-a mișcat firesc. Doar încordarea umerilor sugera altceva.

Fără să vrea, Brianna a strâns degetele, parcă pipăind creionul absent, simțind trăsătura care să rețină acea senzație trecătoare de neliniște, nota tulburătoare care să atragă observatorul mai aproape, și mai aproape, întrebându-se ce avea aparte scena aceea de grație pastorală... *Goliciunea tatălui tău să n-o descoperi*⁷⁴, și-a zis, desfăcându-și degetele și apăsându-se cu palma pe coapsă. Însă Jamie se întorsese și cobora malul, stând cu ochii spre trestii încâlcite și bolovanii care ieșeau din pământ. A alunecat pe ultima jumătate de metru și a ajuns lângă ea, vânturându-și brațele ca să își țină echilibrul. Ea a râs, așa cum își propusese el, și i-a zâmbit. Brianna se gândise o clipă să vorbească despre asta, să se scuze cumva, dar el nu a privit-o în ochi.

– Așa, îl mutăm sau îl ocolim?

Având atenția îndreptată spre bolovanul îngropat în mal, s-a aplecat și l-a împins de probă, folosindu-și toată greutatea.

– Ce părere ai, îl putem muta?

A intrat în apă lângă el, ridicându-și poalele cămășii pe care o prinsese între picioare și o legase cu o curea.

– Dacă-l ocolim va trebui să mai sap încă trei metri.

– Atât de mult? a întrebat el și s-a uitat surprins la ea.

– Da. Vreau să sap o creastă aici, să tai cotul de acolo și după aceea pun o roată de apă aici și obțin o cădere bună a apei. S-a aplecat și a arătat în aval. Următorul loc potrivit ar fi acolo. Vezi cum se înalță malul? Dar aici e mai bine.

– Da, am înțeles. Așteaptă puțin.

S-a întors spre mal și s-a cățarat pe el, după care a dispărut în pădure, de unde a revenit cu câteva crengi rezistente de stejar, pe care încă erau frunze lucioase.

– Nu-i nevoie să-l scoatem din albia pârâului, nu? a întrebat el. Doar îl mutăm vreun metru, doi, ca să poți săpa în malul de după el?

– Întocmai.

Pârâiașe de sudoare, oprite în sprâncenele dese au început să-i alunece pe față, gâdilând-o. Săpase aproape o oră; o dureau brațele după ce ridicase multe cazmale de noroi greu și făcuse bășici în palme. Simțindu-se profund recunoscătoare, a cedat cazmaua și a reintrat în pârâu, aplecându-se să își dea cu apă pe brațele zgâriate și fața îmbujorată.

– E muncă grea, a remarcat Jamie, icnind puțin după ce a terminat de săpat hotărât la baza bolovanului. Nu puteai să-l rogi pe Roger?

– E ocupat, a replicat ea, simțind tonul tăios, dar nefiind dispusă să ascundă asta.

Jamie i-a aruncat o privire, dar nu a mai zis nimic, mulțumindu-se să examineze locul cel mai potrivit pentru a pune pârghiile din crengi de stejar. Atrași ca pilitura de fier de prezența bunicului lor, Jemmy și Germain au apărut ca prin farmec, exprimându-și cu voce tare dorința de a da o mână de ajutor. Ea îi rugase să o ajute și o făcuseră – câteva minute, după care plecaseră iute când zăriseră un porc spinos într-un copac. Sub conducerea lui Jamie, au sărit imediat în ajutor, scoțând cu frenezie noroi din mal și bucăți de lemn, chicotind, împingându-se, stând în cale și vârandu-și unul altuia bucăți de noroi sub turul pantalonilor.

După cum îi era felul, Jamie a ignorat amestecul lor, dirijându-le eforturile și, în cele din urmă, le-a poruncit să iasă din pârâu ca să nu fie striviți de bolovan.

– Gata, fato, a spus el, întorcându-se către Brianna. Prinde de aici!

Bolovanul fusese dislocat din pământul care îl ținea, iar acum ieșea în afara malului, având pârghiile înfipite de o parte și de alta și în spate în noroiul de dedesubt. Brianna a apucat între mâini pârghia indicată de Jamie, iar el le-a prins pe cealalte două.

– La trei... doi... unu... tragi!

Cocoțați pe mal, Jem și Germain au început să scandeze: „unu... unu... *trage!*“ ca un mic cor grecesc. Brianna avea o țepă înfipită în degetul mare de la o mână, iar pielea înmuiată de apă s-a frecat neplăcut de lemnul pârghiei, dar a simțit brusc dorința de a râde.

– Unu... doi... Traa...

Mișcându-se brusc și declanșând un vârtej de noroi și o cascadă de pământ dislocat din mal, bolovanul a cedat și s-a prăbușit în pârâu cu un plescăit care i-a udat pe amândoi până la piept și i-a făcut pe băieți să hohotească de bucurie. Fără să ia în seamă cămașa ei udă și copiii mânjiți de noroi, Jamie a zâmbit cu gura până la urechi, la fel ca Brianna. Bolovanul ajunsese aproape de malul celălalt al pârâului și, așa cum calculase ea, curentul deviat rodea deja gaura proaspăt apărută din malul apropiat, iar vârtejul puternic format disloca lutul cu granulație fină în spirale și firicele.

– Vezi ? a făcut semn spre lut, timp în care și-a șters fața stropită de noroi de umărul cămășii. Nu știi cât de mare va fi eroziunea, dar, dacă lăsăm totul să meargă de la sine, nu va mai fi mult de săpat.

– Știi că așa se va întâmpla? s-a uitat Jamie la ea cu fața iluminată, apoi a râs. Bravo, ești deșteaptă, fata mea!

Recunoașterea victoriei i-a mai domolit resentimentele cauzate de absența lui Roger. Prezența unei sticle de cidru în coșul lui Jamie, rece între păstrăvii

morți, a ajutat-o și mai mult. S-au așezat alături pe mal, trecând sticla de la unul la celălalt, admirând hărnicia noului iaz care se forma.

– Lutul ăsta pare bun, a remarcat ea, aplecându-se în față și luând o mână din el de pe malul care se eroda.

A frământat boțul umed, lăsând apa cenușie să i se scurgă pe braț, apoi a desfăcut pumnul să-i arate că își păstrase forma, având clar amprente degetelor ei.

– E bun pentru cuptorul tău, da? a întrebat Jamie, uitându-se îndatoritor la boț.

– Merită să încerc.

Făcuse câteva experimente mai puțin decât reușite cu acel cuptor, obținând farfurii și boluri diforme, dintre care multe explodaseră înăuntru sau se fărâmițaseră imediat după ce fuseseră scoase din cuptor. Una sau două supraviețuitoare își găsiseră utilizare, dar rezultatele obținute nu meritau efortul de a alimenta cuptorul cu lemne și de a supraveghea focul câteva zile. Aveau nevoie de sfaturile cuiva care se pricepe la cuptoare și la producerea de ceramică. Însă, având în vedere relațiile încordate între Ridge și Salem, nu putea apela la nimeni. Și așa fusese destul de stânjenitor să stea de vorbă cu Fratele Mordecai despre prelucrarea ceramicii – o papistașă care vorbea cu un bărbat care nu-i era soț – ce scandal!

– Lua-l-ar naiba pe Manfred! a aprobat-o tatăl ei, auzind-o plângându-se.

Mai auzise asta, dar nu a adus vorba. A ezitat o clipă, apoi a spus:

– Ți-ar fi de folos dacă mă duc eu să-l întreb? Câțiva dintre Frați încă stau de vorbă cu mine și poate ei mă vor ajuta să discut cu Mordecai. Dacă-mi spui ce vrei să afli... Poate pui tot pe hârtie.

– O, tată, te iubesc!

Recunoscătoare, s-a aplecat să-l sărute, iar el a râs, simțindu-se recunoscător să îi facă un serviciu.

Entuziasmată, a mai luat o gură de cidru, iar în minte au început să-i danseze viziuni rozalii de pipe din lut. În ciuda plângerilor și a obiecțiilor exprimate de Ronnie Sinclair, reușise deja să facă un rezervor din lemn. Avea nevoie de ajutor ca să îl plaseze la locul stabilit. Apoi, dacă putea înjgheba șase metri de conductă bună...

– Mamă, vino să *vezi!* s-a auzit glasul nerăbdător al lui Jem, întrerupând șirul calculelor.

Oftând în sinea ei, Brianna s-a grăbit să își înregistreze în memorie unde rămăsese și a împins totul într-un colț al minții, unde probabil că avea să dospească în mod folositor. Așteptându-se să i se arate ouă de broască, vreun sconcs înecat sau cine știe ce altă minune a naturii care îi atrage pe băieți, i-a înapoiat sticla lui Jamie și a coborât malul, unde băieții stăteau pe vine.

– Despre ce-i vorba? a strigat ea.

– Uite! Uite!

Jemmy a zărit-o și s-a îndreptat imediat de spate, arătând la un bolovan de la picioarele lor. Stăteau pe Piatra Plată, o trăsătură remarcabilă a pârâului. După cum sugera și numele ei, era o porțiune din granit suficient de lată pentru trei oameni care să stea pe ea unul lângă altul, înconjurată de apa pârâului, astfel că ieșea în afara suprafeței clocotitoare. Era un loc preferat pentru pescuit. Cineva făcuse pe ea un foc; pe piatră rămăsese o pată neagră, în mijlocul căreia se aflau rămășițele unor bețe carbonizate. Focul fusese prea mic pentru a se găti la el, și totuși ea nu și-a făcut nicio părere. Cu toate astea, tatăl ei s-a încruntat privind pata într-un fel care a făcut-o să ajungă pe lespede și să rămână lângă el, privind în jos. Obiectele din cenușă nu erau bețe.

– Oase, a spus ea imediat și s-a lăsat pe vine ca să se uite de mai aproape. De la ce animal ar putea fi?

Chiar în timp ce se uita, a analizat în minte și a respins fiecare posibilitate – veveriță, oposum, iepure, căprioară, porc –, nereușind să plaseze formele acelea undeva.

– Sunt oase de la degete de om, fato, a explicat el, coborând glasul în timp ce a aruncat o privire spre Jemmy, care își pierduse interesul față de focul stins, iar acum aluneca pe malul înnoroiit, spre suferința pantalonilor lui. Să nu le atingi, a adăugat – în mod inutil, pentru că, de repulsie, Brianna și-a retras mâna.

– De la un om, vrei să spui?

Instinctiv, și-a șters mâna de fustă, deși nu atinsese nimic.

El a dat din cap și s-a lăsat pe vine alături de ea, examinând rămășițele carbonizate. Mai erau și alte lucruri înnegrite, dar i s-au părut a fi rămășițe ale unei plante; una era verzuie, probabil tulpina, incomplet arsă. Jamie s-a aplecat și mai jos și a adulmecat rămășițele. Instinctiv, Brianna a inspirat adânc pe nas, imitându-l – apoi a pufnit, încercând să scape de miros. Era deconcertant: o duhoare de cărbune, plus ceva amărui și cretos – iar peste acestea plutea o aromă înțepătoare care i-a amintit de un medicament.

– Cum de au ajuns aici? a întrebat ea, încet, deși Jemmy și Germain aruncau unul în celălalt cu gogoloaie de noroi și nu ar fi băgat-o în seamă nici dacă ar fi strigat.

– N-am observat pe nimeni căruia să îi lipsească o mână. Ai văzut tu pe cineva?

Jamie a ridicat privirea, aruncându-i o umbră de zâmbet. Ea nu i-a răspuns la fel.

– Pe nimeni, nu. Dar dacă nu umblă prin ținut...

Și-a înghițit nodul din gât, încercând să ignore gustul pe jumătate imaginat de ierburi amărui și arsură.

– Unde e restul? Din cadavru, vreau să zic.

Cuvântul „cadavru“ parcă a pus tot într-o lumină nouă și neplăcută.

– Mă-ntreb unde e restul din deget.

Jamie s-a încruntat spre pata înnegrită. A mișcat o falangă spre ea și Brianna a văzut același lucru: o pată mai deschisă la culoare în cercul de foc, de unde o parte a cenușii fusese îndepărtată. Erau trei degete, a observat ea, încă

înghițindu-și nodul din gât. Două erau intacte, cu oasele alb-cenușii și arătând spectral în cenușă. Două falange ale celui de-al treilea deget lipseau; rămăsese doar ultima falangă, mai subțire.

– Un animal?

S-a uitat în jur după semne, dar nu a văzut urme de labe pe suprafața pietrei, ci doar petele de noroi lăsate de picioarele desculțe ale copiilor. Vagi viziuni de canibalism începeau să se stârnească grețos în capul stomacului, deși a respins imediat ideea.

– Doar nu crezi că Ian... s-a oprit brusc.

– Ian? Uimit, tatăl a ridicat ochii. De ce-ar face Ian așa ceva?

– Nu cred că ar face, a spus ea, revenind la bunul-simț. Nicidecum. A fost doar un gând, auzisem că irochezii... câteodată... a făcut semn din cap spre oasele carbonizate, nedorind să exprime gândul mai departe. Hm... poate vreun prieten de-ai lui Ian? Ăă... venit în vizită?

Fața lui Jamie s-a înnegurat puțin, dar a clătinat din cap.

– Nu, asta miroase a Highland. Irochezii își ard dușmanii. Ori în taie bucăți, sigur. Dar nu așa, a explicat și a arătat cu bărbia spre oase, în stilul specific din Highland. Asta e o chestie personală, înțelegi? O vrăjitoare ori unul dintre șamani, poate, ar face așa ceva, nu un războinic.

– Eu n-am văzut indieni în ultima vreme. Cel puțin pe Ridge. Dar tu?

S-a uitat încă un moment la pată, s-a încruntat, apoi a scuturat din cap.

– Nu și nici pe cineva căruia să îi lipsească degete.

– *Sigur sunt oase umane?* Le-a examinat, încercând alte posibilități. N-or fi ale unui urs mic? Ori ale unui raton care...

– S-ar putea, a recunoscut el fără nicio intonație, însă ea și-a dat seama că vorbise astfel de dragul ei. Era convins.

– Mama!

Lipăitul de picioare desculțe pe piatra din spatele ei a fost urmat de o tragere de mânecă. Mamă, ni-e foame!

– Bineînțeles că da, a spus ea, ridicându-se să răspundă cererii, dar continuând să privească absentă la rămășițele carbonizate. N-ați mâncat de o oră. Ce ai...?

Privirea ei a trecut încet de la foc spre Jemmy, apoi parcă s-a trezit brusc, concentrându-se la cei doi băieți, care îi zâmbeau, dar erau plin de noroi din cap până în picioare.

– Uită-te la tine! a spus ea, consternarea fiind temperată de resemnare. Cum Dumnezeu ați reușit să vă murdăriți în halul ăsta?

– A, e ușor, fata mea, a spus Jamie zâmbind, în timp ce se ridica în picioare. Dar se rezolvă una-două.

S-a aplecat și, prinzându-l pe Germain de cămașă și de turul pantalonilor, l-a ridicat de pe piatră și l-a aruncat în apă.

– Vreau și eu! Vreau și eu! a spus Jemmy, țopăind plin de entuziasm, împrăștiind bucațele de noroi în toate părțile.

– A, da. Și tu.

Jamie s-a aplecat și l-a prins pe Jem de talie, aruncându-l în aer și făcându-i cămașa să fluture înainte ca Brianna să apuce să spună ceva.

– Nu știe să înoate!

Ea a strigat exact în clipa când Jem a căzut în apă cu un pleoscăit și s-a scufundat imediat ca un bolovan. Brianna a pășit spre marginea lespezii, pregătită să se arunce după el, dar tatăl ei i-a pus o mână pe braț s-o oprească.

– Așteaptă puțin! a spus el. Cum să afli dacă știe sau nu să înoate dacă nu-l lași să încerce?

Germain se îndrepta deja ca o săgeată spre mal, iar părul lui blond, lipit de cap era întunecat la culoarea de la apă. Jemmy a apărut la suprafață în urma lui, împrășcând cu apă și bolborosind, iar Germain a plonjat, s-a întors ca o vidră și a ajuns alături de el.

– Dă din picioare! i-a strigat lui Jemmy, bătând demonstrativ din picioare și împrăștiind stropi. Întoarce-te pe spate!

Jemmy a încetat să dea din mâini, s-a răsucit pe spate și a lovit nebunește apa cu picioarele. Avea părul lipit de față, iar stropii îl orbeau, însă a continuat să dea eroic din picioare în strigătele de încurajare ale lui Jamie și Germain.

Iazul nu avea decât trei metri în diametru, astfel că a înotat până la apa mică de pe malul celălalt în câteva secunde, ajungând între bolovani și lovindu-se cu capul într-unul. S-a oprit, a bătut ușor apa, apoi s-a ridicat în picioare, scuturându-se și și-a dat la o parte părul de pe față. Părea uimit.

– Pot să înot! a strigat el. Mama, pot să înot!

– Minunat! a exclamat ea.

Pe de o parte, voia să împărtășească mândria lui extatică, simțind imboldul de a ajunge cât mai repede acasă să-i povestească lui Roger, iar pe de alta, avea viziuni sumbre, parcă văzându-l pe Jemmy aruncându-se cu nesăbuiță în iazuri adânci și torente cu stânci ascuțite, îndemnat de amăgirea nesocotită că știa cu adevărat să înoate. Însă făcuse începutul fără să se teamă, astfel că nu mai exista cale de întoarcere.

– Vino aici! s-a aplecat spre el și a bătut din palme. Poți să înoți înapoi până la mine? Hai, vino aici!

El s-a uitat nedumerit la ea o clipă, apoi în jur și a văzut apa vălurită a iazului. Înfocarea entuziasmului de început a dispărut.

– Am uitat, a răspuns el și buzele i s-au arcuit în jos, umflate de suferință apărută brusc. Am uitat cum se înoată!

– Lasă-te în apă și dă din picioare! a răcnit Germain de pe bolovanul pe care stătea, vrând să îl ajute. Poți, *vere!*

Jemmy a făcut unul sau doi pași șovăitori în apă, dar s-a oprit și buzele au început să îi tremure, copleșit de groază și derută.

– Stai acolo, *a chuisle!* Vin eu la tine! a strigat Jamie și a plonjat elegant în iaz, devenind o dungă lungă și palidă pe sub apă, iar din păr și din pantaloni au apărut bule de aer.

A apărut în fața lui Jemmy și a expirat exploziv, după care a scuturat din cap, azvârlind șuvițele ude de păr roșcat de pe față.

– Hai cu mine, domnule! a spus el, lăsându-se pe genunchi în apă, și a ajuns cu spatele spre Jemmy.

S-a uitat înapoi și s-a lovit cu o palmă pe un umăr.

– Prinde-te de mine, bine? Înotăm înapoi împreună.

Și au înotat, bătând apa cu picioarele și ridicând stropi într-un înot câinesc nu tocmai elegant, timp în care țipetele de emoție ale lui Jemmy au fost reluate ca un ecou de cele ale lui Germain, care a sărit în apă ca să dea din mâini cu ei. Urcați pe piatra plată, șiroind de apă, cei trei au rămas întinși la picioarele ei, gâfâind și râzând, făcând băltoace în jur.

– Ei, acum măcar sunteți mai curați, a spus ea fără să greșească și și-a retras un picior din calea șiroaielor. Recunosc, ce să fac?

– Sigur că suntem, a admis Jamie, storcându-și apa din părul prins în coadă. Fato, m-am gândit că probabil există o soluție mai bună pentru a face ce dorești.

– Ce vr... Te referi la apă?

– Da, exact.

A pufnit și și-a trecut o palmă pe sub nas.

– O să-ți arăt, a adăugat, dacă vii la casa mare după cină.

– Ce sunt astea, bunicule?

Cu părul ud stând răsculat în țepi, Jemmy se ridicase în picioare și se uita curios la spinarea lui Jamie. A întins temător mâna și a trasat una dintre cicatricile lungi și curbate.

– Ce anume? A... astea. Jamie a rămas fără expresie un moment. Sunt...
ăă...

– Niște oameni răi i-au făcut rău lui bunicu', a intervenit brusc Brianna, aplecându-se să-l ia în brațe pe Jemmy. Însă asta a fost demult. Acum n-are nimic. Vai, ai o tonă!

– Tata spune că *Grandpère* e o mătușoasă, a remarcat Germain, uitându-se cu interes la spinarea lui Jamie. Ca și tata, înaintea lui. Oamenii răi te-au găsit în piele de mătușoasă și au vrut să ți-o ia, *Grandpère*? După aceea a devenit din nou om, a explicat el cu nonșalanță, uitându-se spre Jemmy, și i-a putut ucide cu sabia.

Jamie a rămas cu ochii cășcați la Germain. A clipit, apoi și-a șters din nou nasul.

– A, a făcut el, da. Da, cred că așa a fost. Dacă așa zice tatăl tău.

– Ce e aia mătușoasă? a întrebat Jemmy, uimit, dar interesat.

S-a zvârcolit în brațele Briannei, dorind să fie lăsat jos, astfel că ea l-a așezat înapoi pe lespede.

– Nu știi, a recunoscut Germain. Dar au blană. Ce e aia o mătușoasă, *Grandpère*?

Jamie a închis ochii ca să-i ferească de soarele care scăpăta și și-a trecut o mână peste față, clătinând rar din cap. Briannei i s-a părut că zâmbea, dar nu era sigură.

– A, în fine, a spus el, înălțându-se puțin, deschizând ochii și aruncându-și pe spate părul ud. O mătușoasă e o creatură care e om pe pământ, dar devine focă în mare. Iar foca, a adăugat el, făcându-i semn lui Jemmy să tacă, pentru că tocmai deschisese gura să intervină, e un animal mare și zvelt, care latră ca un câine, e mare cât un bou și frumos ca întunericul nopții. Trăiește în mare, dar vine câteodată pe stâncile din apropierea țărmlui.

– Le-ai văzut, *Grandpère*? a întrebat Germain, dornic să afle.

– A, de multe ori, l-a asigurat Jamie. Pe coastele Scoției trăiesc multe foci.

– Scoția, a repetat Jemmy, făcând ochii rotunzi.

– *Ma mère* cică Scoția e un loc frumos, a remarcat Germain. Câteodată plânge când vorbește de ea. Dar mie nu cred că mi-ar plăcea.

– De ce nu? l-a întrebat Brianna.

– E plină de uriași și cai de apă și... alte lucruri, i-a răspuns Germain, încruntându-se. Nu vreau să dau ochii cu așa ceva. Și terci, spune *Maman*, dar avem terci și aici.

– Așa e. Și cred că e timpul să mergem acasă ca să mâncăm terci.

Jamie s-a ridicat în picioare și s-a întins, gemând de plăcere. Soarele de la sfârșitul după-amiezii scâldea roca și apa într-o lumină aurie, lucind pe obrajii copiilor și pe părul sclipitor de pe brațele tatălui ei. Și Jemmy s-a întins și a gemut, exact la fel, ceea ce l-a făcut pe Jamie să râdă.

– Vino, peștișorul! Vrei să mergi călare până acasă?

S-a aplecat pentru ca Jemmy să i se poată cățara în spinare, apoi s-a îndreptat, așezând mai bine greutatea băiatului, după care a întins o mână spre Germain. Jamie a observat că Brianna își îndreptase din nou atenția la pata înnegrită de la marginea lepezii.

– Lasă asta, fata mea! a spus el încet. E un farmec, probabil. Nu trebuie să atingi nimic.

Apoi a coborât de pe lepede și a pornit spre casă, avându-l în spinare pe Jemmy și ținându-l pe Germain ferm de ceafă, iar ambii copii au chicotit în timp ce coborau cărarea alunecoasă din cauza noroiului. Brianna a recuperat cazmaua și cămașa lui Jamie de pe malul pârâului, apoi i-a prins din urmă. Printre copaci venea o adiere șoptitoare și era înfrigurată în cămașa umedă, dar s-a încălzit treptat. Mergând de mână cu bunicul lui, Germain cânta încet, iar capul cu păr blond se înclina înainte și înapoi ca un pendul de metronom. Cu picioarele încolăcite în jurul taliei lui Jamie și ținându-și brațele în jurul gâtului lui, Jemmy ofta în extaz și de oboseală și și-a lipit un obraz înroșit de soare de spinarea vârstată de cicatrice. Apoi s-a gândit la ceva, pentru că a ridicat capul și l-a sărutat zgomotos pe bunicul lui între omoplați. Tatăl ei a tresărit, cât pe ce să îl scape pe Jem, și a scos un sunet ascuțit, care a făcut-o pe Brianna să râdă.

– Asta te face să te simți mai bine? a întrebat Jem serios, trăgându-se mai sus și încercând să îi vadă fața lui Jamie peste umăr.

– A. Da, flăcăule, l-a asigurat bunicul lui, iar fața i-a tresărit. Mult mai bine.

Țânțarii și musculițele roiau peste tot. Brianna a alungat unul din fața ei și a plesnit un țânțar pe gâtul lui Germain.

– Au! a făcut el, strângând din umeri, după care a continuat să cânte netulburat *Alouette*.

Cămașa lui Jemmy era subțire și uzată, făcută dintr-una mai veche a lui Roger. Pânza se uscaser și i se lipise de corpul cu fund pătrășos și ferm, iar lățimea umerilor lui mici și fragezi părea o oglindă a umerilor mai solizi de care stătea agățat. Și-a luat ochii de la cei doi roșcați și s-a uitat la Germain, care, zvelt și grațios, pășea pe potecă printre umbre și lumină cântând, și s-a gândit cât de frumoși erau bărbații.

– Cine-au fost oamenii aceia răi, bunicule? a întrebat Jemmy adormit, mișcând capul în ritmul pașilor lui Jamie.

– Englezi, i-a răspuns scurt Jamie, soldați englezi.

– *Canaille* englezi, a zis Germain tare. Tot ei i-au tăiat tatei mâna.

– Ei?

Jemmy a ridicat capul un moment și a devenit atent, apoi l-a lăsat să cadă între omoplați cu un bufnet care l-a făcut pe Jamie să icnească.

– Bunicule, i-ai ucis pe toți cu sabia ta?

– Pe unii.

– Când o să fiu mare, eu o să-i ucid pe ceilalți, a afirmat Germain. Dacă au mai rămas.

– Cred că s-ar putea să mai trăiască.

Jamie l-a tras pe Jem ceva mai sus, dându-i drumul mâinii lui Germain ca să îl țină mai bine de picioarele care i se înmuieră.

– Și eu, a murmurat Jemmy, cu ochi cârpiți de somn. Și eu o să-i ucid.

Ajunși la răspântie, Jamie l-a cedat Briannei pe copilul adormit buștean și și-a luat cămașa. A îmbrăcat-o, dându-și părul ciufulit de pe față când a scos capul prin guler. I-a zâmbit, apoi s-a aplecat, a sărutat-o delicat pe frunte și și-a lăsat o mână pe capul rotund al lui Jemmy, lipit de umărul ei.

– Nu te-ngrijora, fata mea! i-a spus încet. O să vorbesc cu Mordecai. Și cu bărbatul tău. Ai grijă de micuț.

E ceva personal, așa zisese tatăl ei. Sugestia era să lase lucrurile așa cum erau. Și poate că așa ar fi procedat dacă nu ar fi existat două probleme. În primul rând, faptul că Roger se întorsese la mult după căderea întunericului, fluierând un cântec cică învățat de la Amy McCallum. În al doilea rând, remarcă pe ton nonșalant pe care o făcuse despre focul de pe Piatra Plată: că acolo mirosea a Highland.

Brianna avea nasul fin și mirosea ceva necurat. În plus, recunoscuse – cu întârziere – ce îl determinase pe Jamie să vorbească astfel. Mirosul straniu al focului, aroma de medicament – era iod; mirosul de alge arse. Demult, pe țărmul din apropiere de Ullapool, unde Roger o dusese la un picnic, simțise mirosul unui foc în care se puseseră alge brune. Pe coastă sigur existau alge și nu era imposibil să fi adus cineva așa ceva în munți. Pe de altă parte, nu era imposibil ca unii dintre pescari să fi adus alge din Scoția, așa cum alți exilați aduceau pământ într-un vas sau o mână de pietricele care să le amintească de tărâmul lăsat în urmă. Un farmec, așa spusese tatăl ei. Și cântecul pe care Roger îl învățase de la Amy McCallum se numea *Farmecul Deasi*²⁵, a explicat el.

Toate acestea nu reprezentau dovezi privind ceva anume. Totuși, din curiozitate, i-a povestit doamnei Bug despre foc și despre ce era acolo. Doamna Bug știa o sumedenie de lucruri despre farmecele de tot felul din Highland. Rămasă cu buzele strânse, s-a încruntat gânditoare ascultând descrierea făcută de Brianna.

– Oase, spuneți? Ce fel? De animal sau de om?

Brianna s-a simțit ca și cum i-ar fi pus cineva pe spinare un melc fără casă.

– De om.

– A, da. Există farmece în care se folosește țărână din morminte, înțelegeți? Și în altele, praf de oase sau cenușă de mort.

Evident, vorbind despre cenușă, doamna Bug și-a amintit ceva, a scos un vas din lut ars din cenușa caldă a vetrei și s-a uitat în el. Plămada pentru pâine murise cu o zi în urmă, iar bolul cu făină, apă și miere fusese așezat acolo în speranța de a capta un ferment din aer. Scoțianca rotunjoară și scundă s-a încruntat spre vas, a clătinat din cap și l-a pus la loc, murmurând un vers scurt în gaelică. Normal, s-a gândit Brianna ușor amuzată, aceea fusese o rugăciune pentru a prinde un ferment din aer. Ce sfânt ocrotitor răspundea de asta?

– Ceea ce-ați spus, a zis doamna Bug, revenind la mărunțirea napilor, cât și la subiectul original al discuției. Că era pe Stânca Plată. Alge, oase și o piatră plată. Fata mea, e un farmec de dragoste. Se numește Veninul Vântului din Nord.

– Ce nume ciudat pentru un farmec de dragoste! a exclamat ea, uitându-se la doamna Bug, care a râs.

– O, oare mi-l amintesc? a întrebat ea retoric.

Și-a șters mâinile de șorț și apoi, punându-le în șold oarecum teatral, a recitat:

Un farmec de dragoste pentru tine,

Apă trasă printr-un pai,

Căldura celui pe care îl iubești,

Cu dragoste să îl atragi spre tine.

Trezește-te în ziua Domnului,

Și du-te la stânca plată de pe țârm,

Ia cu tine captalan

Și degetariță.

Câțiva tăciuni,

Aduși în poala rochiei,

O mână de alge de mare

Într-un fâraș de lemn.

Trei oase de om bătrân,

*Proaspăt scoase din mormânt,
Nouă mlădițe de ferigă regală,
Proaspăt tăiate cu securea.
Arde-le toate pe un foc de vreascuri
Și transformă-le în cenușă;
Stropește pieptul iubitului tău,
Împotriva veninului vântului din nord.
Ocolește turnul procreării
De cinci ori,
Și îți jur și garantez,
Că bărbatul nu te va mai părăsi.*

Doamna Bug și-a desfăcut mâinile și a luat alt nap, tăindu-l în patru cu mișcări iuți și precise, și a aruncat bucățile în oală.

– Sper că nu vreți să faceți așa ceva!

– Nu, a murmurat Brianna, cu un fior rece care continua să îi coboare pe șira spinării. Crezi... Crezi că pescarii ar folosi un asemenea farmec?

– Păi, nu pot spune *ce* ar face ei, dar câțiva dintre ei știu sigur farmecul ăsta. E destul de cunoscut, dar nu știu pe nimeni care să îl fi folosit. Există căi mai lesnicioase pentru a face un flăcău să se îndrăgostească de o fată, a adăugat ea, împungând cu degetul butucănos spre Brianna în semn de dojană. Gătește-i o farfurie cu napi fierți în lapte, serviți cu unt, de pildă.

– O să țin minte, a promis Brianna zâmbind, apoi s-a scuzat și a plecat.

Dorea să ajungă acasă, pentru că avea zeci de lucruri de făcut, începând cu torsul și țesutul și terminând cu jumulirea celor șase găște sălbatice pe care le împușcase și le atârnase în șopron. Dar s-a trezit că urcă dealul, pe drumul care ducea spre cimitir.

Nu Amy McCallum făcuse farmecul, s-a gândit ea. I-ar fi luat câteva ore să coboare de la cabana de pe munte, plus că trebuia să îngrijească copilașul pe care îl avea. Dar copiii puteau fi purtați în brațe. Și, cu excepția lui Aidan, nimeni nu avea să știe că ea își părăsise cabana, iar Aidan nu stătea de vorbă cu nimeni în afară de Roger, pe care îl venera.

Soarele coborâse mult pe cer, iar micul cimitir avea un aspect trist, pentru că umbrele lungi ale copacilor care îl adăposteau cădeau reci și întunecate pe pământul presărat cu ace de pin și peste cele câteva însemne, tumule și cruci din lemn. În vântul serii, care se întetea, pinii și molizii de Canada murmurau neliniștiți deasupra capului ei. Senzația de răceală se răspândise de la osul sacral, ajungând să-i cuprindă o ditai porțiune între omoplați. Iar să vadă pământul răscolit sub plăcuța de lemn pe care scria *Ephraim* nu i-a priit defel.

Leviticul, 18:7 (n. tr.).

Spre sud, în sensul acelor de ceasornic (scot.) (n. tr.).

MARGINI ASCUȚITE

Ar fi trebuit să își dea seama. Și *știa*. Dar ce ar fi putut face? Și, mult mai important, ce trebuia să facă acum?

Roger urca încet pe munte, aproape ignorând frumusețea peisajului. Aproape, dar nu cu totul. Dezolant în pustietatea iernii, locul izolat în care cabana improvizată a lui Amy McCallum stătea cățărată între lauri era o explozie de culoare și viață primăvara și vara, atât de vie, încât nici măcar îngrijorarea lui nu îl putea împiedica să observe pârjolul de nuanțe de roz și roșu, întrerupt de petice de corni și tăpșane de albăstrițe, ale căror flori minuscule, de culoare albastră se legănau pe tijele zvelte deasupra pârâului clocotitor, care cobora săltând pe lângă cărarea stâncoasă.

Probabil că aleseseră locul acela vara, s-a gândit el cu cinism. Atunci o fi arătat fermecător. Nu îl cunoscuse pe Orem McCallum, dar se vedea că el nu dovedise mai mult simț practic decât soția lui, altfel și-ar fi dat seama de pericolele la care se expuneau locuind atât de departe.

De situația de acum nu Amy se făcea vinovată; nu trebuia să o învinuiască pentru lipsa lui de prevedere. Nu se acuza nici pe sine – dar ar fi trebuit să observe mai devreme ce se petrece, ce se vorbește. *Toată lumea știe că petreci mai mult timp pe munte, cu văduva McCallum decât cu soția ta. Așa îi zisese Malva Christie, înălțându-și bărbia ascuțită în semn de sfidare. Dacă îi spui tatei, o să le spun tuturor că te-am văzut sărutând-o pe Amy McCallum. Toți mă vor crede.*

A simțit ceva din uimirea pe care o simțise auzindu-i cuvintele, o uimire urmată de furie. Pentru fată și amenințarea ei ridicolă, dar mai mult pentru

sine.

Lucrase în luminișul unde se afla șopronul pentru făcut whisky și, înapoiindu-se către cabană pentru cină, dăduse un cot al drumeagului și îi surprinsese pe cei doi, Malva și Bobby Higgins, îmbrățișați. Se despărțiseră ca o pereche de căprioare speriate, cu ochi dilatați, atât de speriați, că erau caraghioși. Zâmbise însă înainte de a apuca să își ceară scuze sau să dispară cu tact între desigurii, Malva pășise spre el cu ochii încă dilatați, dar fierbând de hotărâre.

Dacă îi spui tatei, o să le spun tuturor că te-am văzut sărutând-o pe Amy McCallum, așa îi zisese. Fusese luat prin surprindere de vorbele ei și abia dacă îl băgase în seamă pe Bobby, până când tânărul soldat își lăsase o mână pe brațul ei, trăgând-o de acolo. Ea se întorsese împotriva voinței ei, aruncând o ultimă privire plină de subînțeles spre Roger și cu o ultimă căutătură care îl făcuse să se împleticească.

Toată lumea știe că petreci mai mult timp pe munte, cu văduva McCallum decât cu soția ta. Toți mă vor crede. La naiba, chiar vor crede și totul, din vina lui. În afară de una sau două remarci sarcastice, Bree nu protestase față de vizitele lui. Le acceptase – ori lăsase această impresie că *cineva* trebuia să meargă acolo din când în când să o vadă pe doamna McCallum, să se asigure că avea hrană și lemne de foc, să îi ofere câteva momente de tovarășie, un mic respiro în monotonia singurătății și trudei.

Făcuse asta destul de des, mergând cu reverendul pentru a vizita bătrâni, văduve, bolnavi dintre enoriași. Le ducea mâncare și se oprea puțin să stea de vorbă și să asculte. Era exact ce trebuia să facă pentru un vecin, și-a spus el; un gest firesc de bunătate.

Însă ar fi trebuit să fie mai atent. Acum și-a adus aminte de privirea gânditoare pe care i-o aruncase Jamie peste masă la o cină, de răsuflarea lui ca și cum ar fi vrut să spună ceva când Roger o rugase pe Claire să îi dea o alifie pentru iritația micuțului Orrie, iar apoi de privirea aruncată lui Claire către Brianna și de faptul că Jamie închisese gura, nerostind nimic, dar gândindu-se

la ceva. *Toți mă vor crede.* Faptul că Malva vorbise astfel însemna că existau deja bârfe. Probabil că Jamie le auzise. Nu putea decât să spere că Bree încă nu aflase.

Hornul strâmb i-a apărut în fața ochilor pe deasupra laurilor, fumul ridicându-se ca un firicel aproape transparent, care făcea ca aerul limpede de deasupra șarpantei acoperișului să pară că vibrează ca și cum cabana ar fi fost fermecată și ar fi putut dispărea într-o clipită.

Cel mai neplăcut era că știa precis cum se întâmplase. Avea o slăbiciune pentru mamele tinere, o tandrețe îngrozitoare față de ele, o dorință de a le purta de grijă. Faptul că știa *de ce* manifesta o asemenea dorință – amintirea mamei lui tinere, care murise salvându-i viața în Al Doilea Război Mondial, nu era de niciun ajutor.

Era o tandrețe care era să îl coste viața la Alamance, când nățăraul de William Buccleigh MacKenzie cu porniri sângeroase, luase grija lui Roger față de Morag Mackenzie drept... în fine, o sărutase, însă doar pe frunte și, pentru Dumnezeu, ea era de câteva ori mai mare decât bunica lui... iar idioteția de a fi ucis de propriul lui stră-străbunic pe motiv că i-ar fi molestat soția... pentru asta plătitese cu vocea și ar fi trebuit să se învețe minte, dar n-o făcuse ori nu îndeajuns de temeinic.

Brusc furios pe sine însuși – și pe Malva, fetișcana răutăcioasă –, a ridicat o piatră de pe drum și a aruncat-o în josul muntelui, drept în pârâu. Ea a lovit altă piatră din apă, a săltat de două ori și a dispărut apoi în gălgâitul apei repezi.

Vizitele lui la familia McCallum trebuiau să înceteze de îndată. Înțelegea limpede. Trebuia găsită altă modalitate de a o ajuta... Însă el trebuia să se ducă acolo încă o dată, pentru explicații. Amy va înțelege, credea, dar cum să îi explice lui Aidan ce însemna reputația, de ce bârfa e un păcat mortal și de ce el nu mai putea ajunge acolo ca să pescuiască sau să îi arate cum să facă diferite lucruri...

Blestemând tot timpul în șoaptă, a urcat ultima porțiune scurtă și abruptă și a ajuns în curtea mică și năpădită de buruieni. Înainte de a apuca să strige pentru a-și anunța prezența, ușa s-a deschis furtunos.

– Roger Mac!

Amy McCallum a fost cât pe ce să se prăbușească de pe trepte și i-a ajuns în brațe, gâfâind și plângând.

– Vai, ai venit, ai venit! M-am rugat să vină cineva aici, dar n-am crezut că se va întâmpla la vreme și eram convinsă că el va muri, dar ai venit tu, slavă Domnului!

– Ce s-a întâmplat? Despre ce este vorba? S-a îmbolnăvit micuțul Orrie?

A prins-o pe Amy de brațe, reușind să o țină în picioare, dar ea a clătinat din cap atât de violent, încât boneta i-a alunecat, gata să cadă.

– Aidan, a spus ea gâfâind, e vorba de Aidan.

Aidan McCallum stătea îndoit de mijloc pe masa din camera mea medicală, alb ca varul, scoțând gemete slabe și gâfâind. Prima speranță – mâncase mere verzi sau agrișe – mi s-a năruit după ce m-am uitat mai atent la el. Eram aproape sigură ce mă aștepta, însă apendicita are simptome comune cu alte suferințe. Un caz clasic prezintă totuși un aspect izbitor.

– Poți să îl faci să se întindă, doar un moment?

M-am uitat la mama lui, care se învârtea în jurul lui în lacrimi, însă Roger a dat din cap și a venit, punând mâinile pe genunchii și umerii lui Aidan, convingându-l cu blândețe să stea întins.

Mi-am pus degetul mare pe buricul lui, iar degetul mic pe osul iliac și i-am apăsat abdomenul cu mijlociul, întrebându-mă dacă McBurney⁷⁶ descoperise și numise deja punctul care indica diagnosticul. Durerea din punctul lui McBurney era un simptom specific pentru apendicita acută. Am apăsat pe stomacul lui Aidan exact acolo, apoi am eliberat presiunea, iar el a urlat de durere, arcuindu-se pe masă și îndoindu-se ca un briceag închis. Un apendice inflammat, era clar. Știam, pentru că mai avusesem un asemenea caz. Și, cu

stupoare și emoție, mi-am dat seama că venise vremea să folosesc eterul. Nu încăpea nicio îndoială și nu aveam de ales. Dacă nu era eliminat, apendicele urma să se perforzeze.

Am ridicat ochii; Roger o susținea pe micuța doamnă McCallum cu o mână pe sub cotul ei; ea strângea sugarul la piept, înfășurat în cârpe. Trebuia să rămână acolo, Aidan avea nevoie de ea.

– Roger, cheam-o pe Lizzie să se ocupe de bebeluș, bine? Și după aceea du-te cât poți de repede la familia Christie. Am nevoie de Malva ca să mă ajute.

Pe fața lui Roger a apărut o expresie extraordinară o clipă; nu am reușit să o interpretez, însă ea a dispărut aproape imediat și eu nu aveam timp să îmi fac griji pentru asta. A încuviințat din cap și a plecat fără să scoată o vorbă, iar eu mi-am îndreptat atenția asupra doamnei McCallum, punându-i întrebările la care voiam răspuns înainte de a deschide pântecul fiului ei.

Allan Christie a fost cel care a deschis ușa după ce Roger a bătut brusc. O versiune mai suplă și mai brunetă a tatălui său, cu chip ca de bufniță, el a clipit rar când a fost întrebat unde se afla Malva.

– Păi... a plecat la pârâu, a răspuns, apoi s-a încruntat. Ca să adune papură, așa a spus. Dar ce treabă ai cu ea?

– Doamna Fraser are nevoie de ea ca să o ajute... la ceva.

În interior s-a simțit o mișcare, iar ușa din spatele lui Allan s-a deschis. Tom Christie a intrat cu o carte în mână, ținând între două degete locul în care rămăsese cu lectura.

– MacKenzie, a vorbit el, după o scurtă mișcare din cap drept recunoaștere. Ai spus că doamna Fraser are nevoie de Malva? De ce?

S-a încruntat și el, astfel încât cei doi din familia Christie arătau exact ca o pereche de bufnițe de hambar care se uitau la un șoarece care îi deranja.

– Pentru că Aidan McCallum e foarte rău și ar fi bucuroasă dacă Malva ar ajuta-o. Mă duc s-o caut.

Încruntarea lui Christie s-a accentuat și a deschis gura să zică ceva, dar Roger se întorsese deja și pornise precipitat spre copaci înainte ca vreunul dintre cei doi să îl poată opri.

A găsit-o destul de repede, deși fiecare moment cât a căutat-o i s-a părut o eternitate. Cât durează până plesnește un apendice? Fata era până la genunchi în apă, cu fustele ridicate, iar coșul din papură plutea alături de ea, prins de un șnur al șorțului. La început nu l-a auzit, pentru că era asurzită de curgerea tumultuoasă a apei. După ce a strigat-o pe nume mai tare, ea a întors capul alarmată și a ridicat cuțitul făcut din stuf, pe care l-a ținut strâns în mână. Privirea i s-a mai liniștit când a văzut cine îi vorbea, dar a rămas cu ochii la el și a strâns mai tare cuțitul din stuf, din câte a observat Roger. Chemarea lui a fost primită cu o licărire de interes.

– Eter? Chiar are de gând să îl taie? a întrebat ea, venind prin apa mică spre el.

– Da. Hai să mergem. I-am spus deja tatălui tău că doamna Fraser are nevoie de tine. Nu mai e nevoie să trecem pe la el.

Auzind, expresia de pe fața ei s-a schimbat.

– I-ai spus? s-a încruntat o clipă, apoi și-a mușcat buza de jos și a scuturat din cap. Nu pot, a continuat ea, ridicând vocea ca să acopere zgomotul apei învolburate.

– Ba poți, a replicat Roger cât de încurajator a putut și a întins o mână ca să o ajute să iasă din apă. Hai, te ajut eu să aduci la mal ce ai acolo.

Ea a clătinat din cap și mai hotărâtă, strâmbându-se și împingându-și buza de jos în față.

– Nu. Tata... n-o să mă lase.

A aruncat o privire spre cabană, iar Roger s-a întors să se uite în acea direcție, dar nu a văzut nimic nefiresc; nici Allan, nici Tom nu îl urmăriseră.

Deocamdată.

Și-a lepădat încălțările și a pășit în apa rece ca gheața a pârâului, iar pietrele din albie s-au rostogolit dure și alunecoase sub tălpile lui. Malva a făcut ochii și mai mari și a rămas cu gura căscată când el s-a aplecat și a înșfăcat coșul, l-a smuls din legătura făcută cu șorțul ei și l-a aruncat pe mal. Apoi i-a smuls cuțitul din mână, și l-a vârât sub centură, a prins-o de talie și, ridicând-o în aer, a pășit spre mal cu ea, fără să ia în seamă că ea îl lovea cu picioarele și țipa.

– Vii cu mine, a anunțat el, icnind când a lăsat-o jos. Mergi sau te car eu?

Ea părea mai curând intrigată decât îngrozită de propunerea lui, dar a clătinat din nou din cap, retrăgându-se.

– Nu pot – sincer! O să... o să mă bată dacă află că am folosit eterul.

Asta l-a făcut să se oprească un moment. Așa să fie? Tot ce se poate. Însă era în joc viața lui Aidan.

– N-o să aflu, a zis el. Și, dacă află, o să am grijă să nu se atingă de tine. Hai, pentru numele Domnului, nu avem timp de pierdut.

Ea și-a strâns buzele rozalii în semn de încăpățănare. Nu era momentul să-și facă scrupule. Roger s-a aplecat, a ajuns cu fața aproape de a ei și a privit-o fix în ochi.

– O să vii, a spus, strângând mâinile pumn. Dacă nu, le zic tatălui și fratelui tău despre tine și Bobby Higgins. Poți spune orice vrei despre mine, că nu-mi pasă. Dar, dacă-ți închipui că tatăl tău o să te bată c-ai ajutat-o pe doamna Fraser, ce-o să-ți facă dacă aude că te mozoleai cu Bobby?

Nu știa care era echivalentul mozolei în secolul al XVIII-lea, dar i-a fost clar că ea a înțeles. Și, dacă ar fi avut cât de cât statura lui, Malva l-ar fi pus la pământ dacă interpreta corect lumina primejdioasă din ochii ei mari și cenușii.

Însă ea nu s-a repezit la el, ci, după ce s-a gândit un moment, și-a șters picioarele de fustă și a încălțat grăbită sandalele.

– Lasă-l acolo! i-a cerut ea când l-a văzut aplecându-se pentru a lua coșul. Și dă-mi cuțitul înapoi.

Probabil că simțea nevoia să aibă o influență asupra ei până când ajungea în camera medicală – în niciun caz nu se temea de ea. A dus o mână spre cuțitul pe care îl pusese la brâu și i-a răspuns:

– Mai târziu. După ce termini.

Malva nu s-a mai ostenit să se certe, ci a urcat malul înaintea lui și a pornit spre casa mare lipa-lipa în sandale.

Țineam degetele la subrațul lui Aidan ca să-i iau pulsul brahial și numărăm. Era fierbinte și mi s-a părut că avea în jur de patruzeci de grade. Pulsul era puternic, dar rapid... încetinind pe măsură ce el își pierdea cunoștința. Am simțit-o pe Malva numărând în surdina picăturile de eter, făcând pauză înainte de a o turna pe următoarea. Am pierdut numărătoarea pulsului, dar nu avea importanță; îl primeam în mine, simțind că propriul meu puls începe să aibă același ritm, și era normal și constant.

Respira bine. Abdomenul mic se ridica și cobora ușor sub palma mea și am simțit mușchii relaxându-i-se de la un moment la altul, mai puțin pântecul umflat și încordat, iar coastele, vizibile, se arcuiau în sus la fiecare respirație. Brusca, am trăit iluzia că aș putea vârî mâna prin peretele abdomenului ca să ating apendicele umflat, că îl văd în minte, trepidând malign în siguranța întunecată a lumii lui închise. Sosise momentul.

Doamnei McCallum i-a scăpat un icnet slab când am ridicat bisturiul, apoi unul mai puternic când am apăsat lama pe pielea palidă, încă sclipind umed din cauza alcoolului cu care îl ștersesem, ca burta unui pește, care cedează sub cuțitul de curățare. Pielea s-a îndepărtat cu ușurință, iar sângele a apărut în mod magic și ciudat, parcă de nicăieri. Sub piele aproape că nu era niciun strat de grăsime; mușchii erau acolo, de culoare roșu închis, elastici la atingere. În cameră mai erau și alți oameni; i-am perceput vag. Însă nu le puteam acorda atenție. Toate simțurile îmi erau concentrate la trupul micuț de sub mâinile mele. Însă cineva a apărut lângă umărul meu. Bree?

– Dă-mi retractorul. Da, acela.

Da, era Bree; mâna ei, cu degete lungi, udă de dezinfectant, a ridicat instrumentul în formă de gheară și l-a așezat în mâna mea stângă, în așteptare. Duceam lipsa serviciilor unei asistente bune, dar aveam să mă descurc și așa.

– Ține asta! Da, exact acolo.

Am strecurat lama printre fibrele musculare, desfăcându-le cu ușurință, apoi am prins peritoneul moale, lucios și gros, l-am ridicat și l-am secționat.

Măruntaiele erau foarte calde, clipocind umed în jurul celor două degete cu care pipăiam. Un foșnet al intestinului, și am simțit prin perete ghemotoace de materie, mici și pe jumătate întărite. Atingerea unui os pe dosul mâinii – copilul era atât de mic, încât nu prea aveam loc să pipăi. Țineam ochii închiși, concentrându-mă doar la palpare. Cecumul *trebuia* să fie exact sub degetele mele, aceea era curbura intestinului gros, inert, dar viu, ca un șarpe adormit. În spate? Dedesubt? Am pipăit cu grijă, am deschis ochii și m-am uitat cu atenție în rană. Nu sângera profund, însă deschizătura era totuși inundată. Trebuia să îmi rezerv timp ca să cauterizez vasele care sângerau. Am aruncat o privire spre Malva; era încruntată și concentrată, mișcând buzele în tăcere, numărând – și ea ținea o mână pe gâtul copilului pentru a-i lua pulsul și număra.

– Termocauterul, unul mic!

Un moment de pauză; știind că e inflamabil eterul, potolisem focul și dusesem vasul cu cărbuni dincolo de hol, în biroul lui Jamie. Bree a fost iute, pentru că mi l-a pus în mână după câteva secunde. Din pântec s-a înălțat un firicel de fum și mirosul de carne sfârâind s-a combinat cu cel greu și cald de sânge. Am ridicat ochii pentru a înapoia cauterul Briannei și am văzut fața doamnei McCallum numai ochi, cu ochii ieșiți din orbite.

Am șters sângele cu o cârpă curată și am privit din nou – țineam cu degetele ceea ce socoteam că e... Da, așa era.

– În regulă, am spus tare, pe un ton triumfător. Te-am prins!

Foarte atentă, am făcut cârlig un deget sub curbura cecumului și i-am tras o secțiune prin rană, apendicele inflammat ieșind ca un vierme gras și furios, roșu

de indignare.

– Ligatură.

Acum îl aveam. Am văzut membrana aflată de o parte a apendicelui și vasele de sânge care îl alimentau. Ele trebuiau ligaturate primele; apoi puteam lega apendicele ca să îl extirpez. Dificil doar din cauza dimensiunilor mici, dar nu era o problemă reală...

În cameră era o liniște atât de deplină, încât auzeam sfârâitul ușor al cărbunilor din vasul aflat dincolo de hol. Sudoarea îmi curgea pe după urechi, printre săni și mi-am dat vag seama că îmi înfipsesem dinții în buza de jos.

– Forceps!

Am tras de firul de sutură înnodat strâns și, luând forcepsul, am împins restul de apendice înapoi în cecum. L-am apăsat ferm înapoi în cavitatea abdominală și am inspirat adânc.

– Cât timp, Malva?

– Ceva mai mult de zece minute, doamnă. E bine.

Și-a luat ochii de la masca de eter cât să îmi arunce un zâmbet, apoi a ridicat sticla de picurare și a continuat să își miște buzele în numărătoarea fără glas. Închiderea abdomenului s-a desfășurat repede. Am uns rana suturată cu un strat gros de miere, am înfășurat bandajul strâns în jurul corpului, apoi am pus pături călduțe peste el și am respirat ușurată.

– Scoate-ți masca! i-am spus Malvei, îndreptându-mă de spate.

Ea nu mi-a răspuns, de aceea m-am uitat la ea. Își ridicase masca și o ținea în ambele mâini, întinse în față, ca pe un scut. Însă nu se mai uita la Aidan; avea ochii ațintiți spre tatăl ei, care stătea țepăn în ușă.

Tom Christie și-a plimbat privirea de la corpul mic și gol aflat pe masă spre fiica lui. Fără să vrea, încă având masca în mâini, a făcut un pas înapoi.

– Ce se întâmplă aici? a întrebat el. Ce i-ai făcut copilului?

– I-am salvat viața, i-am răspuns sec.

Încă trepidam după concentrarea cerută de intervenția chirurgicală și nu aveam niciun chef de prostii.

– Voiai ceva?

Christie a strâns din buzele subțiri, însă înainte să răspundă, fiul lui, Allan, a pătruns în cameră și, ajungând din câțiva pași lângă sora lui, a prins-o de încheietura unei mâini.

– Vino acasă, proasto! i-a spus cu asprime în glas, smucind-o. N-ai ce căuta aici.

– Dă-i drumul! l-a repezit Roger tăios și l-a prins pe Allan de umăr pentru a-l trage deoparte.

Allan s-a întors și l-a lovit cu pumnul în stomac, scurt și dur. Roger a scos un sunet ca un croncănit, dar nu s-a prăbușit. I-a tras un pumn în falcă lui Allan, care s-a împleticit înapoi și a răsturnat măsuța cu instrumente – bisturiile și retractoarele s-au împrăștiat cu zgomote metalice pe podea, iar borcanul cu ligaturi din catgut în alcool s-a spart pe podea și a împrăștiat cioburi și lichid peste tot. Un bufnet slab m-a făcut să cobor ochii spre podea. Amy McCallum, doborâtă de vaporii de eter și emoție, leșinase.

Nu am avut timp să reacționez în niciun fel, Allan s-a ridicat în picioare și a încercat o lovitură, Roger s-a eschivat lăsându-se în jos, s-a ciocnit cu tânăra care se repezise la el și amândoi s-au împleticit, s-au lovit de pervazul ferestrei și au căzut afară încheștați. Tom Christie a scos un mârâit și s-a grăbit să ajungă la fereastră. Profitând de șansă, Malva a fugit pe ușă, i-am auzit sunetul pașilor grăbiți pe coridor, către bucătărie, și probabil că a ieșit pe ușa din spate.

– Ce *Dumnezeu?* a întrebat Bree, uitându-se la mine.

– Nu te uita la mine! am spus, clătinând din cap. Nu am habar.

Lucru adevărat; am avut o senzație de gol în stomac când mi-a trecut prin cap că avea legătură cu faptul că o implicasem pe Malva în operație. După intervenția chirurgicală la mână, eu și Tom Christie ne mai apropiaserăm, dar asta nu însemna că el își schimbase părerea despre păgânismul eterului.

Bree s-a îndreptat de spate și a încremenit. Icnetele, gâfâielile și insultele de afară sugerau că încăierarea continua, însă Allan, cu glasul ridicat, îl făcea pe Roger adulterin. Brianna s-a uitat tăios spre Amy McCallum, căzută grămadă la podea, și mi-am adresat un cuvânt urât. Auzisem comentarii despre vizitele lui Roger la familia McCallum și Jamie fusese cât pe ce să îi spună lui Roger, dar eu îl convinsesem să tacă, promițându-i că voi discuta problema cu tact împreună cu Bree. Însă nu găsisem prilejul, iar acum...

Aruncând o ultimă privire neprietenosă spre Amy McCallum, Bree a ieșit pe ușă, cu intenția clară de a interveni în bătaie. Am dus mâna la frunte și probabil că am scos un geamăt, pentru că Tom Christie s-a întors brusc de la fereastră.

– Vă e rău, doamnă?

– Nu, am zis cu glas aproape pierit. Doar că... ascultă, Tom. Îmi pare rău dacă am provocat necazuri rugând-o pe Malva să mă ajute. Cred că are talent și poate învăța să lecuiască, dar nu am vrut să o conving să facă ceva cu care nu ești de acord.

Mi-a aruncat o privire mohorâtă, după care și-a mutat ochii spre corpul nemișcat al lui Aidan. Brusc, și-a încordat privirea.

– Copilul a murit? a întrebat el.

– Nu, nu, am răspuns. I-am administrat eter. A adormit și...

Glasul mi s-a uscat în gât, fiindcă am observat că Aidan alesese acel moment nefericit ca să nu mai respire. Cu un țipăt incoerent, l-am împins pe Tom Christie deoparte și m-am aruncat asupra copilului, lipindu-mi gura de a lui și apăsându-i tare cu podul palmei în mijlocul pieptului.

Eterul din plămâniile lui mi-a învăluit fața și când mi-am retras gura am amețit. Cu mâna liberă m-am prins cu putere de marginea tăbliei și am pus gura peste a lui. *Nu* trebuia să leșin, în niciun caz. Vederea mi-era tulbure, iar încăperea a părut să se rotească încet în jurul meu. M-am agățat cu îndărătnicie

de starea de trezie, suflând în plămâni lui, simțind pieptul micuț de sub mână ridicându-se ușor și coborând.

Nu cred că a durat mai mult de un minut, dar a fost unul de coșmar; totul se învârtea în jurul meu, carnea lui Aidan pe care o atingeam fiind singura ancoră în tot haosul. Alături de mine, Amy McCallum s-a mișcat pe podea, s-a ridicat nesigură în genunchi, apoi, scoțând un țipăt, a căzut peste mine, trăgându-mă înapoi și încercând să mă îndepărteze de fiul ei. L-am auzit pe Tom Christie vorbind poruncitor, încercând s-o liniștească. A smuls-o de lângă mine, pentru că strânsoarea ei asupra piciorului a încetat.

Am suflat încă o dată aer în plămâni lui Aidan, iar acum pieptul de sub mâna mea a tresărit. A tușit, s-a înecat, a tușit încă o dată și a început să respire și să plângă în același timp. Simțind că mi se învârtește capul, m-am ridicat și a trebuit să mă țin de masă ca să nu cad. Am văzut două siluete în față, întunecate, distorsionate, cu gura căscată spre mine, cu dinți ca niște colți. Bălăbănindu-mă, am clipit din nou și siluetele au devenit Tom Christie și Amy McCallum. El o strângea de mijloc, ținând-o departe de masă.

– S-a rezolvat, am spus și mi-am simțit vocea îndepărtată și stranie. E bine acum. Las-o să se apropie de copil.

Ea s-a aruncat suspinând pe el, trăgându-l în brațe. Eu și Tom Christie am rămas privindu-ne pe deasupra dezastrului de pe podea. Afară, lucrurile se liniștiseră.

– Ați sculat copilul din morți? a întrebat el.

Glasul lui era aproape amical, deși își arcuise sprâncenele stufoase. Mi-am trecut o mână peste gură, încă simțind gustul dulceag și grețos al eterului.

– Așa cred, i-am răspuns.

– Aha.

Fără nicio expresie pe față, m-a privit lung. Încăperea duhnea a alcool, care părea să îmi ardă mucoasa nazală. Ochiul îmi lăcrimau puțin; mi i-am șters cu

șorțul. În cele din urmă, a dat din cap, mai mult pentru sine, și s-a întors cu gând să plece.

Trebuia să mă ocup de Aidan și de mama lui. Dar nu îl puteam lăsa pe Christie să plece fără să încerc să repar lucrurile, atât cât se putea.

– Tom, domnule Christie, am spus și am pornit grăbită după el, prinzându-l de o mânecă.

Surprins, s-a întors și s-a încruntat.

– Cât o privește pe Malva, e vina mea. Eu l-am trimis pe Roger să o aducă. Doar nu... am ezitat, dar nu am găsit altă cale firească de a mă exprima. Să n-o pedepsești, da?

Încruntarea s-a accentuat o clipă, apoi a dispărut. A clătinat rar din cap și, cu o ușoară plecăciune, și-a desprins mâneca dintre degetele mele.

– Sluga dumneavoastră, doamnă Fraser! a spus el încet și, cu o ultimă privire spre Aidan, care în acele momente cerea de mâncare, a plecat.

Folosind o batistă umedă, Brianna l-a șters pe Roger la buza de jos, crăpată într-un loc, umflată și sângerând după ce el se lovise de corpul lui Allan Christie.

– E vina mea, a repetat el a treia oară. Trebuia să găsec ceva de bun-simț să le spun.

– Ține-ți gura! a zis ea, pierzându-și răbdarea și așa destul de greu încercată. Dacă vorbești, o să sângerezi în continuare.

Cerându-și umil scuze, i-a luat batista dintre degete și a apăsă-o peste gură. Nereușind să rămână nemișcat, s-a ridicat, s-a dus spre ușa deschisă a cabanei și a privit afară.

– Mai dă târcoale pe afară, da? Allan? A venit să se uite peste umărul lui. Dacă mai e acolo, dă-i pace. Eu mă duc la...

– Nu, nu mai e, a întrerupt-o Roger. Cu mâna încă apăsată peste gură, a făcut semn spre casa mare, la celălalt capăt al luminișului în pantă. E Tom.

Bineînțeles, Tom Christie stătea pe verandă. Pur și simplu stătea nemișcat, adâncit în gânduri. În timp ce se uitau, el a scuturat din cap ca un câine care se scutură de apă și a pornit hotărât spre cabana lui.

– Mă duc să stau de vorbă cu el.

Roger a aruncat batista spre masă.

– Ba nu, nu te duci.

L-a prins de braț în timp ce el se întorcea spre ușă:

– Nu te amesteca, Roger!

– N-am de gând să mă lupt cu el, a spus Roger, bătând-o peste mână într-un gest liniștitor. Dar trebuie să vorbesc cu el.

– Nu, nu pleca!

L-a strâns și mai tare de braț, încercând să îl tragă spre vatră:

– O să înrăutățești lucrurile. Lasă-i în treaba lor!

– Nu, nu vreau, a spus, iar starea de iritare a început să i se vadă pe față. Cum adică o să înrăutățesc lucrurile? Drept cine mă iei?

Era o întrebare la care și ea voia răspuns în acele momente. Vibrând de emoția declanșată de operație, de încăierarea explozivă, dar și din pricina insultelor strigate de Allan, nu prea avea încredere în ea însăși ca să se exprime și nu era nicidecum plină de tact.

– Nu pleca! a repetat ea, silindu-se să vorbească calm. Toată lumea e bulversată. Așteaptă măcar până se liniștesc. Mai bine așteaptă până se întoarce tata. El poate să...

– Da, poate face totul mai bine decât mine, știu prea bine, i-a răspuns Roger caustic. Dar eu i-am promis Malvei că nu va păți nimic. Plec.

Și-a smuls mâneca dintre degetele Briannei, îndeajuns de tare ca să simtă cusătura de sub braț cedând.

– Bine! a zis, i-a dat drumul și l-a plesnit cu putere peste braț. Du-te! Ai grijă de toată lumea, în afară de cei din familia ta! Du-te! La naiba, du-te!

– Poftim?

Încruntându-se, s-a oprit, surprins între furie și nedumerire.

– Doar m-ai auzit! Du-te!

A bătut din picior, iar borcanul cu semințe de *dauco*, lăsat prea aproape de marginea raftului, a căzut și s-a făcut țandări pe podea, împrăștiind semințele negre, mici ca boabele de piper, peste tot.

– Uite ce-ai făcut!

– Ce am...?

– Lasă! N-are importanță. Pleacă de-aici!

Pufăia ca un delfin de la efortul de a nu izbucni în plâns. Obrajii îi erau înfierbântați și își simțea globii oculari înroșiți, injectați, atât de încinși, încât a crezut că îl va pârjoli cu privirea și sigur voia asta. Roger șovăi, încercând să decidă dacă să rămână și să își împace soția supărată la culme sau să plece în grabă ca un cavaler ca să o apere pe Malva Christie. A făcut un pas șovăitor spre ușă, iar Brianna s-a repezit spre mătură, scoțând țipete ascuțite și ridicole în momentul când a vrut să îl lovească cu ea în cap. El s-a ferit, dar ea l-a nimerit la a doua încercare în coaste. Roger a tresărit de uimire, dar și-a revenit suficient de repede ca să prindă cu mâinile mătura la următoarea încercare. I-a smuls-o și a frânt-o pe genunchi. S-a auzit pocnetul cozii din lemn. A azvârlit cele două bucăți rupte la picioarele ei și a fulgerat-o cu privirea, furios, dar stăpânit.

– Ce Dumnezeu e cu tine?

Ea s-a îndreptat de spate și i-a răspuns cu o privire asemănătoare.

– Ce-am spus. Dacă petreci atât timp cu Amy McCallum, astfel încât să se vorbească mereu că ai o aventură cu ea...

– Ce tot zici?

Glasul exprima furie, însă în ochi i-a apărut o privire fugară, care l-a trădat.

– Deci ai auzit și tu, nu?

Brianna nu s-a simțit triumfătoare că îl prinsese cu minciuna; avea o senzație de furie îngreșată.

– Bree, doar nu crezi că e adevărat, a răspuns el nesigur, între respingere furioasă și rugămintă.

– Știu că nu-i adevărat, a zis ea și s-a înfuriat să își audă glasul tremurător și spart ca al lui. La naiba, *nu* asta e problema, Roger!

– Problema, a repetat el.

Și-a coborât sprâncenele negre și ochii lui întunecați au devenit aprigi.

– Problema e, a vorbit ea precipitat, că ești mereu *plecat*. La Malva Christie, May McCallum, Marsali, Lizzie, ba chiar te duci să o ajuți pe McGillivray, ce Dumnezeu?

– Ce altceva ai vrea să fac? a întrebat el tăios. Asta ar putea s-o facă tatăl tău sau Ian, dar ei au plecat la indieni. Și nu sunt plecat tot timpul, a adăugat. Ajung acasă în fiecare seară, nu?

Brianna a închis ochii și a strâns mâinile pumn, simțind că unghiile ei îi mușcă din palme.

– Ajuți orice femeie, în afară de mine, a comentat ea, deschizând ochii.

Roger i-a aruncat o privire dură, iar ea s-a întrebat o clipă dacă or exista smaralde negre.

– Probabil că am crezut că n-ai nevoie de mine, a explicat Roger, apoi s-a întors și a plecat.

Charles McBurney (1845–1913), chirurg american care a descris punctul cel mai dureros în cazuri de apendicită în 1894.

CHEMAREA

Apa era calmă ca argintul topit, singurele mișcări din ea fiind ale umbrelor de nori. Însă peștii aveau să se ridice; se simțea. Ori poate că simțea așteptarea socrului său, care stătea ghemuit ca un leopard pe malul iazului pentru păstrăvi, cu bățul și musca gata de primul semn al unei unde, s-a gândit Roger.

– Ca Scăldătoarea Vitezda, a comentat el amuzat.

– A, da? i-a răspuns Jamie, dar nu s-a uitat la el, fiind atent la apă.

– Cea care în care se pogora un înger și tulbura apa când și când. Așa că toată lumea aștepta în jurul ei. Ca să se scufunde imediat ce tremura apa.

Jamie a zâmbit, dar tot nu s-a întors spre el. Pescuitul era o treabă serioasă. Asta era bine; prefera ca Jamie să nu se uite la el. Însă va trebui să se grăbească, dacă ținea să spună ceva; Fraser desfășura deja firul să arunce de probă o dată sau de două ori.

– Cred că... s-a înfrânat și s-a corectat: Ba nu, nu cred. Știu. Vreau să...

A rămas fără aer și a scos un șuierat, ceea ce l-a iritat; ultimul lucru pe care îl voia era să sugereze că are îndoieli. A inspirat enorm, iar următoarele cuvinte au sunat ca și cum ar fi pornit dintr-un pistol.

– Vreau să mă fac pastor.

Deci o spusese. Cu voce tare. A ridicat ochii fără să vrea, însă cerul nu se prăbușise peste el. Era încețoșat și încărcat de nori coadă de cal, însă calmul albastru persista, iar fantoma lunii răsărite devreme plutea deasupra coastei muntelui.

Jamie s-a uitat gânditor la el, dar nu a părut șocat sau surprins. Asta era o slabă consolare, a presupus Roger.

– Pastor. Adică predicator?

– Păi... da. Și asta.

S-a mai relaxat. Presupunea că va *trebui* să predice, cu toate că ideea îl înspăimânta.

– *Și asta?* a repetat Jamie, uitându-se la el dintr-o parte.

– Da. Cum să zic? Pastorul ține și predici, bineînțeles. Sigur. Despre ce? Și cum? Dar asta nu e... nu e principalul lucru. Nu e motivul pentru care eu... trebuie să fac asta.

A început să se agite, străduindu-se să explice limpede ceva ce nu își putea explica nici lui însuși. A suspinat, apoi și-a trecut o mână peste față.

– Da, ascultă. Mai ții minte înmormântarea bunicii Wilson? Și a lui McCallum?

Jamie s-a mulțumit să dea din cap, însă lui Roger i s-a părut că percepe un licăr de înțelegere în ochii lui.

– Am făcut... câteva lucruri. Cam așa ceva, când era nevoie. Și...

A fluturat o mână, neștiind sigur cum să înceapă a descrie lucruri ca întâlnirea cu Hermon Husband pe malul râului Alamance sau discuția cu tatăl lui mort, târziu în noapte. A suspinat din nou, a dat să arunce o pietricică în apă, dar s-a stăpânit exact la vreme pentru că a văzut mâna lui Jamie încordându-se în jurul undiței. A tușit, simțind în gâttej obișnuitele hârâieli, și a strâns pietricica în mână.

– Da, cred că o să mă descurc cu predicile. Însă e vorba de celelalte. Of, Doamne, pare o nebunie și cred că așa este. Dar e vorba de îngropăciuni, botezuri și de... Poate reușesc să fiu de *ajutor*, chiar dacă ar fi vorba doar să ascult și să mă rog.

– Vrei să ai grijă de ei, a șoptit Jamie și nu era o întrebare, ci mai curând o acceptare a situației.

Roger a râs puțin, nefericit, și a închis ochii ca să nu fie orbit de sclipirea razelor de soare reflectate de oglinda apei.

– N-aș vrea să fac asta, a explicat el. E ultimul lucru la care m-am gândit, deși am crescut în casa unui pastor. Cum să spun? Știu cum e. Dar cineva *trebuie* să facă asta și cred că eu sunt acela.

O vreme, niciunul dintre ei nu a vorbit. Roger a deschis ochii și a urmărit apa. Algele îmbrăcau bolovanii din curentul de apă ca niște bucle de păr ale unor sirene. Trăgând înapoi undița, Fraser s-a clintit.

– Prezbiterienii cred în sfânta împărtășanie?

– Da, a răspuns Roger, oarecum surprins. Sigur că da. N-ai... A, sigur nu. Bănuia că Fraser *nu* vorbise niciodată cu un catolic despre asemenea chestiuni. Și-a cufundat ușor o mână în apă și s-a umezit pe frunte, astfel că răcoarea i s-a răspândit pe față și a ajuns de pe gât până sub cămașă.

– Mă refeream la Sfintele Taine.

Musca scufundată înota prin apă, un punct minuscul de culoare roșiatică.

– N-ar trebui să fii hirotonisit?

– A, am înțeles. Da, ar trebui. Există o academie prezbiteriană în comitatul Mecklenburg. O să merg acolo și o să stau de vorbă cu ei. Deși mă gândesc că n-ar fi cazul să pierd timpul mergând până acolo; știu deja greacă și latină și, dacă tot veni vorba, a zâmbit el, am absolvit Universitatea Oxford. Mă crezi sau nu, am fost cândva un om foarte educat.

Un colț al gurii lui Jamie a tresărit când și-a tras brațul în spate, încheietura scoțând un pocnet. Firul era aplecat într-o curbă lenevoasă, iar musca s-a așezat pe apă. Roger a clipit. Bineînțeles, suprafața iazului începea să se unduiască și să vibreze, iar vălurelele se desfăceau din locurile în care erau efemeridele și muștele.

– Ai vorbit cu soția ta?

– Nu, a răspuns Roger, privind dincolo de iaz.

– De ce nu?

Întrebarea nu fusese exprimată pe un ton acuzator, ci mai curând curios. La urma urmei, de ce preferase să discute asta întâi cu socrul lui, nu cu soția?

Pentru că știi ce înseamnă să fii bărbat, a gândit el, dar ea nu știe. Însă a spus altă versiune a adevărului.

– Nu vreau ca ea să mă socotească laș.

Aproape luat prin surprindere, Jamie a scos un sunet, dar nu a răspuns pe dată, fiind concentrat asupra firului undiței. A scos musca udă din cârlig, apoi a ezitat când să aleagă altceva din colecția de pe pălărie, preferând în cele din urmă ceva verde cu un smoc curbat, dintr-o pană neagră.

– Crezi că așa te-ar socoti?

Fără să aștepte răspunsul lui Roger, Jamie s-a ridicat și a legănat firul în sus și în spate, aruncând apoi nada spre curentul din centrul iazului, iar aceasta a căzut ca o frunză pe apă. Roger l-a urmărit cum aduce firul la mal, jucându-se cu el prin apă, ca într-un dans cu ritm sacadat. Reverendul fusese pescar. Dintr-odată, a văzut râul Ness și undulațiile lui sclipitoare gonind limpede peste bolovani, dar și pe tatăl lui, stând în cizme de cauciuc înalte, rulând firul. A simțit că se îneacă de dor. De Scoția. De tatăl lui. De încă o zi – doar una – de liniște și pace. Munții și pădurea verde se ridicau, misterioase și sălbatice în jurul lor, iar cerul încețoșat se desfășura peste acel gol ca niște aripi de înger, în tăcerea luminată de raze de soare. Dar ce vedea nu era pașnic; mai ales acolo nu era pace.

– Ne crezi – pe Claire, Brianna și pe mine – în legătură cu războiul ce va începe?

Cu privirea la apă, Jamie a râs.

– Am și eu ochi, domnule. Nu trebuie să fii profet sau vrăjitor ca să vezi ce se întâmplă.

– Iată un fel foarte ciudat de a descrie lucrurile, a comentat Roger, aruncându-i o privire curioasă.

– Așa, deci? Nu la fel spune și Biblia? *Când veți vedea urâciunea pustiirii, stând unde nu se cuvine... atunci cei din Iudeea să fugă în munți*^{ZZ}?

*Cine citește să înțeleagă*⁷⁸. Memoria i-a oferit partea lipsă din verset și, simțind un mic fior rece în oase, Roger și-a dat seama că Jamie vedea și recunoștea tot ce avea să se întâmple. Și nici nu folosea figuri de stil; descria cu precizie ce vedea, deoarece mai văzuse asta înainte.

De dincolo de iaz răzbăteau chiotele de veselie ale băieților, iar Jamie a întors puțin capul ca să audă mai bine. Pe buze i-a apărut un zâmbet vag, după care a coborât ochii spre apa în mișcare, ce parcă a încremenit. Șuvițele părului lui s-au înfoiat pe pielea arsă de soare a gâtului așa cum frunzele frasinilor de munte se mișcau deasupra lui. Brusc, Roger a vrut să îl întrebe pe Jamie dacă se teme, dar a tăcut. În orice caz, cunoștea răspunsul. *N-are importanță*. A inspirat adânc și a simțit același răspuns la aceeași întrebare pe care și-o adresase. Nu părea să vină de undeva, însă exista în ființa lui, ca și cum s-ar fi născut cu ea și o știuse dintotdeauna.

N-are importanță. Oricum o vei face.

Au rămas o vreme tăcuți. Jamie a mai aruncat undița de două ori cu musca verde, apoi a clătinat din cap și a bolborosit ceva, a schimbat nada cu o muscă cenușie și a aruncat din nou nada. Băieții se hârjoneau pe malul celălalt, goi ca niște țipari, chicotind, după care au dispărut printre tufișuri.

Era ciudat, se gândea Roger. Se simțea bine. Încă nu avea nici cea mai vagă idee despre ce anume dorea să facă, vedea norul care se apropia de ei, iar acum știa mult mai multe despre ce se afla în el. Însă încă era bine.

Jamie prinsese un pește. L-a adus iute la mal și l-a tras, lucind și zbatându-se pe mal, unde l-a ucis cu o lovitură de piatră în cap, după care l-a pus în coșul din nuiele.

– Vrei să te faci quaker? l-a întrebat Jamie pe un ton serios.

– Nu, a răspuns Roger, șocat de întrebare. De ce mă întrebi?

Jamie a strâns din umeri, un gest ciudat, la care apela uneori când îl deranja ceva, și nu a mai scos o vorbă decât după ce a mai aruncat din nou nada.

– Ai spus că nu vrei ca Brianna să te considere laș. Eu am luptat alături de un preot, i-a povestit și, în semn de ironie, a ridicat un colț al gurii. De acord, nu era un spadasin grozav, nu era în stare să nimerească nici măcar un hambar cu pistolul, dar s-a arătat destul de curajos.

– Aha, a făcut Roger, scărpinându-și falca. Da, înțeleg ce vrei să spui. Nu, n-aș putea lupta împotriva unei armate, așa cred. Dar pot ridica arma în apărarea celor care... care au nevoie... pot împărtăși asta cu conștiința mea, te asigur.

– Atunci, e în regulă.

Jamie a rulat restul firului, a scuturat apa de pe muscă și a înfipt acul înapoi în pălărie. Lăsând firul deoparte, a scotocit prin coș și a scos un recipient din piatră. Oftând, s-a așezat și i-a scos dopul cu dinții, a scuipat într-o mână și i l-a întins lui Roger.

– Când și când, Claire îmi spune niște versuri, a explicat Jamie, ele sună așa:

Mai mult decât chiar Milton, malțul e în stare

S-adeverească drumul omului spre soare⁷⁹.

Roger a ridicat o sprânceană.

– Ai citit din Milton? a ridicat din sprâncene Roger.

– Destul de puțin. Dar are dreptate.

– Știi cumva următoarele versuri? a spus Roger, ridicând sticla spre buze. I-auzi:

Amice, berea-i ceva de băut, așa socotesc,

Doar pentru cei cu dureri de cap când gândesc⁸⁰.

Lui Jamie îi venea să râdă în hohote.

– Înseamnă că ăsta e whisky, a spus el. Doar miroase a bere.

Era rece, închisă la culoare, avea un plăcut gust amărui, și-au trecut sticla de la unul la celălalt fără a vorbi prea mult, până când au terminat berea. Jamie a pus dopul și a pus grijuliu sticla în coș.

– Soția ta, a început el gânditor, ridicându-se și așezând chinga coșului pe un umăr.

– Da. Ce e cu ea?

Roger și-a ridicat pălăria ponosită, năpădită de muște și a întins-o lui Jamie.

Acesta i-a mulțumit cu un gest din cap și și-a așezat-o pe cap.

– Și ea are ochi.

Evangelia după Sfântul Apostol Matei, 24:15,16, și Evangelia după Sfântul Apostol Marcu, 13:14 (n. tr.).

Marcu, 13:14 (n. tr.).

Versuri de A. E. Housman (1859–1936), poet englez (n. tr.).

Versuri din același poem (n. tr.).

Licuricii luminau iarba și copacii și pluteau prin aerul greu într-un roi de scânteii verzi și reci. Unul a aterizat pe genunchiul Briannei, care l-a urmărit cum luminează intermitent, ascultându-l pe Roger, care îi spunea că voia să devină pastor. Stăteau pe veranda cabanei lor, iar crepusculul făcea loc întunericului. De dincolo de luminișul mare se auzeau strigătele vesele și ascuțite ale copiilor care se jucau printre tufișuri.

– Ai... ai putea răspunde ceva, i-a sugerat Roger.

Încă era suficientă lumină să îi vadă fața pe care avea o expresie de așteptare, ușor îngrijorată.

– Păi... lasă-mă un minut. Nu mă așteptam la așa ceva, înțelegi?

Era și nu era adevărat. Desigur, Brianna nu se gândise conștient la asta, însă acum, după ce el își declarase intenția – nu îi cerea permisiunea –, nu era deloc surprinsă. Era mai puțin o schimbare și mai mult o recunoaștere a ceva ce existase de ceva vreme și, într-un fel, era o ușurare să afle asta și să știe ce însemna.

– Păi, a vorbit ea, după câteva momente de gândire, cred că e bine.

– Așa crezi, da?

Ușurarea din glasul lui a fost perceptibilă.

– Dacă le ajuți pe femeile acelea pentru că așa ți-a zis Dumnezeu, e mai bine decât să o faci pentru că ai prefera să stai mai mult cu ele decât cu mine.

– Bree! Doar nu crezi că...

S-a aplecat spre ea, uitându-se neliniștit la chipul ei.

– Ei, doar uneori, a recunoscut ea. În momentele mele cele mai proaste. Nu tot timpul.

Roger părea atât de agitat, încât ea a întins o mână și i-a cuprins obrazul; barba nerasă era invizibilă în lumină scăzută, dar ea a simțit-o moale în palmă.

– Ești sigur? a întrebat ea încet.

El a confirmat cu o mișcare din cap, iar ea a văzut mărul lui Adam mișcându-i-se când și-a înghițit nodul din gât.

– Sunt sigur.

– Ți-e teamă?

– Da, a surâs el.

– O să te ajut, a răspuns cu fermitate. Să-mi spui cum și te ajut.

Roger a inspirat adânc și fața i s-a luminat, dar zâmbetul îi era trist.

– Nu știu cum, a spus el. Cum să fac, adică. Fără a mai vorbi despre *ce* ai putea face. Asta mă sperie.

– Poate că nu, a zis ea. Dar oricum ai *făcut-o*, nu? Trebuie să faci ceva oficial? Ori poți pur și simplu să anunți că ești pastor, ca predicatorii de la televizor, și începi imediat să strângi bani?

Gluma l-a făcut să zâmbească, dar a răspuns cu seriozitate:

– A naibii catolică ești! Întotdeauna crezi că alții nu au acces la tainele împărtășaniei. Și noi avem dreptul ăsta. Cred că o să mă duc la Academia Prezbiteriană să văd ce-mi trebuie ca să fiu hirotonisit. Cât privește colectele, cred că înseamnă că n-o să mă îmbogățesc.

– Nici nu mă așteptam, l-a asigurat ea cu gravitate. Nu te-ngrijora, nu m-am măritat cu tine pentru bani. Dacă avem nevoie de mai mulți, îi obțin eu.

– Cum?

– Nu știu. Dar nu vânzându-mi trupul, probabil. Nu, după ce i s-a întâmplat lui Manfred.

– Nici măcar să nu glumești pe tema asta! a spus Roger.

Și-a lăsat mâna mare și caldă peste a ei. Vocea ascuțită și sfredelitoare a lui Aidan McCallum a plutit în aer și Briannei i-a venit brusc un gând.

– Oamenii... turma ta...

Cuvântul i s-a părut caraghios, de aceea a chicotit, în ciuda seriozității întrebării.

– O să-i deranjeze că eu sunt catolică?

S-a întors brusc spre el, pentru că i-a venit alt gând:

– Doar nu... o să-mi ceri să mă convertesc?

– Nu, a spus el imediat ferm. Nici într-un milion de ani. Cât privește ceea ce vor gândi sau spune...

Prins între disperare și hotărâre, pe față i-a apărut un rictus.

– Dacă nu-s dispuși să accepte, în fine... se pot duce dracului, asta-i tot.

Ea a izbucnit în râs și el a imitat-o, cu glas spart, dar nestăvilat.

– Motanul pastorului este impertinent, l-a sâcâit ea. Și cum spui asta în gaelică?

– N-am idee. Dar motanul pastorului se simte ușurat, a adăugat el, încă zâmbind. Nu știam ce părere o să ai.

– Nu sunt convinsă că *am* vreo părere, a recunoscut ea și i-a strâns mâna ușor. Dar văd că ești fericit.

– Se vede?

A zâmbit și ultimele raze de lumină ale serii au sclipit în ochii lui. O pâlpâire verde, adâncă.

– Se vede. Ești, cum să zic... iluminat lăuntric.

A simțit un nod în gât:

– Roger... să nu ne uiți pe mine și pe Jem. Nu cred că pot intra în competiție cu Dumnezeu.

Auzind asta, Roger a părut stupefiat.

– Nu, a spus el și a strâns-o de mână, îndeajuns de tare ca verigheta să îi pătrundă în carne. Niciodată.

Au tăcut, iar licuricii coborau ca picăturile lente ale unei ploii verzi, cântecul lor de împerechere iluminând iarba și copacii. În lumina ce se stinsese, fața lui nu se mai vedea, dar ea îi simțea bărbia tare, care sugera hotărârea.

– Îți jur, Bree, a spus el, indiferent de chemarea mea – și Dumnezeu știe ce înseamnă asta –, prima mea chemare e să-ți fiu soț. Soțul și tatăl copiilor tăi, mai presus de toate, și așa voi fi mereu. Orice aș face, nu o voi face cu prețul familiei, îți promit.

– Tot ce vreau e să mă iubești, a răspuns ea încet. Nu pentru ce fac sau cum arăt ori pentru că te iubesc, ci pentru că exist.

– Iubire perfectă, necondiționată? a întrebat el la fel de încet. Unii ar spune că doar Dumnezeu poate iubi astfel. Dar voi încerca.

– O, am încredere în tine, a spus Brianna, și a simțit lumina lui pătrunzându-i în inimă.

– Sper că vei fi mereu la fel, a zis el.

I-a ridicat mâna spre buze și i-a sărutat degetele, iar ea i-a simțit răsuflarea caldă. Ca și cum ar fi vrut să pună la încercare hotărârea exprimată mai devreme, Jem a ridicat și a coborât glasul în adierea serii, ca o sirenă mică și autoritară.

– Taaatiiii Taaatiiii!

Roger a oftat adânc, s-a aplecat și a sărutat-o pe Brianna, trăind o clipă de profundă legătură, apoi s-a ridicat să rezolve urgența apărută.

Brianna a rămas ascultând. Dinspre celălalt capăt al luminișului răzbăteau voci de bărbați, subțiri și groase, întrebări și răspunsuri, promisiuni și emoție. Nu era nicio urgență; Jem voia să fie ridicat într-un copac prea înalt pentru a se putea cățăra singur în el. Apoi râsete, foșnete de frunze, of, Doamne, și Roger ajuns în copac. Erau toți urcați în el, hohotind ca niște bufnițe.

– De ce râzi, *a nighean*?

Tatăl ei, mirosind a cai, a apărut din întuneric.

– De toate, a răspuns ea, trăgându-se într-o parte pentru a-i face loc alături de ea.

Dintr-odată, totul părea luminos, lumânările care ardeau în casa mare, licuricii din iarbă, iluminarea de pe fața lui Roger când îi mărturisise dorința lui. Încă simțea atingerea buzelor lui, care îi fierbea în sânge.

Jamie a întins o mână, a prins un licurici și l-a ținut un moment în căuș, unde el lumina intermitent, iar sclipirile i se strecurau printre degete. De departe, răzbătea glasul mamei ei, aflată la fereastra deschisă; Claire cânta *Clementine*.

Băieții – dar și Roger – urlau la lună, deși ea era doar o seceră palidă la orizont. A simțit că și corpul tatălui ei se cutremura de râs.

– Asta-mi amintește de Disneyland, a spus ea într-un impuls.

– Da? Ce e asta?

– E un parc de distracții pentru copii, a adăugat ea, știind că, deși existau asemenea locuri la Londra și la Paris, ele erau frecventate cu precădere de adulți.

Acum nimeni nu se gândea să îi distreze pe copii, care aveau propriile jocuri și primeau când și când vreo jucărie.

– Tata și mama mă duceau acolo în fiecare vară, a povestit ea, furișându-se fără niciun efort în zilele luminoase și caniculare și în nopțile calde din California. Copacii aveau luminițe sclipitoare. Licuricii mi-au amintit de ele.

Jamie și-a desfăcut palma, iar licuriciul, brusc eliberat, a luminat de două ori, apoi și-a desfăcut aripile și cu un zbârnâit ușor s-a înălțat în aer și a zburat legănându-se.

– *Trăiau un miner și fiica lui, Clementine...*

– Și cum era? a întrebat el, curios.

– A... era minunat.

A zâmbit către sine, amintindu-și luminile strălucitoare de pe Strada Mare, muzica, oglinzile, frumoșii cai împodobiți cu panglici de la caruselul Regelui

Arthur.

– Erau... plimbări, așa le spuneam noi. Un vaporeș care plutea prin jungla unui râu, în care vedeai crocodili, și hipopotami, și vânători de capete...

– Vânători de capete? a întrebat el intrigat.

– Nu erau adevărați, l-a asigurat ea. Totul e imaginar, dar e... în fine, e o lume în sine. Când te afli acolo, lumea adevărată dispare; nimic rău nu se poate întâmpla. I se spune „Locul cel mai fericit de pe Pământ“ și pentru scurtă vreme chiar pare așa.

– *Era ușoară, semăna cu o zână, și purta pantofi numărul 40, iar lăzile de hering fără capac erau sandale pentru Clementine.*

– Și se auzea muzică pretutindeni, tot timpul, a continuat ea. Trupe – muzicanți care cântau la corn, tobe și alte instrumente – mășăluiau pe străzi sau cântau în pavilioane...

– Da, așa e în parcurile de distracții. Sau așa era în cel pe care l-am vizitat. Judecând după voce, Brianna a simțit un zâmbet.

– Și sunt și personaje din desene animate, ți-am povestit despre ele, care umblă pe străzi. Poți da mâna cu Mickey Mouse sau...

– Cu cine?

– Cu Mickey Mouse, a râs Brianna. Un șoarece mare, cât un om. Și poartă mănuși.

– Un șobolan uriaș? a făcut Jamie, ușor șocat. Și oamenii își lasă copiii să se joace cu el?

– Nu-i șobolan, ci șoarece, l-a corectat ea. Și de fapt e un om deghizat în șoarece.

– A, da? a întrebat el, deși nu a părut deosebit de liniștit.

– Da. Și un carusel enorm, cu cai pictați și un tren care trece prin Cavernele curcubeului, unde pietre scumpe mari ies din pereți și sunt pâraie cu apă colorată în roșu și albastru... și baruri care servesc suc de portocale. O, barurile cu suc de portocale!

A gemut ușor, amintindu-și extaziată dulceața copleșitoare, rece și astringentă.

– Înseamnă că era frumos, nu? a întrebat el încet.

– *Te-ai pierdut și dus-ai fost, Rău îmi pare... Clementine.*

– Da, a răspuns Brianna, apoi a oftat și a tăcut un moment.

Și-a lăsat capul pe umărul lui Jamie și l-a prins de brațul solid și mare.

– Știi ceva? a întrebat ea, iar el a scos un sunet întrebător drept răspuns.

– Era frumos, era grozav, dar cel mai mult îmi plăcea că eram toți trei și totul era perfect. Mama nu-și făcea griji pentru pacienții ei, tata nu scria nicio lucrare, nu erau niciodată tăcuți și nu se certau. Amândoi râdeau, tot timpul... cât stăteam acolo.

Jamie nu i-a răspuns, ci a aplecat capul, lipindu-l de al ei. Brianna a oftat din nou, adânc.

– Jemmy nu va vedea Disneyland, dar va avea parte de așa ceva. De o familie care râde și de milioane de luminițe în copaci.

PARTEA A ȘAPTEA
TOTUL O IA LA VALE

PRINCIPII

De la Fraser's Ridge, Carolina de Nord

În ziua a treia din iulie, Anno Domini 1774

James Fraser, Esq.

Pentru Domnia Sa lordul John Grey, la Plantația Mount Josiah,

Colonia Virginia

Dragul meu prieten,

Nici nu știu cum să îmi exprim recunoștința pentru gestul amabil de a-mi trimite bani de la banca ta drept plată în avans pentru eventuala vânzare a obiectelor pe care ți le-am încredințat. Prezentându-mi acest document, domnul Higgins a dovedit un tact deosebit – și totuși, din purtarea lui agitată și din eforturile făcute pentru a păstra discreția am înțeles că probabil socotești că am fi într-o situație foarte grea din punct de vedere financiar. Mă grăbesc să te asigur că nu este cazul; ne descurcăm destul de bine în ceea ce privește hrana, îmbrăcămintea și celelalte lucruri necesare traiului.

Am promis că îți voi dezvălui detaliile și înțeleg acum că trebuie să o fac, fie și numai pentru a contrazice ideea că murim de foame, familia și arendașii.

În afară de obligația legală care impune bani peșin, am o problemă de rezolvat, care presupune cumpărarea câtorva puști. Sperasem să le cumpăr prin bunăvoința unui prieten, dar înțelegerea nu mai este valabilă și de aceea trebuie să caut arme în altă parte.

Eu și familia mea suntem invitați la un grătar în onoarea domnișoarei Flora MacDonald, eroina răzmeriței – cred că o cunoști. Îmi aduc aminte că ai cunoscut-o la Londra, când era întemnițată acolo, ca să ajungă în luna următoare la plantația mătușii mele de la River Run. Întrucât la acest eveniment vor participa mulți scoțieni, unii venind de la distanțe mari, sper că, având bani lichizi, pot aranja să cumpăr armele necesare prin alte mijloace. Drept care, în cazul în care propriile tale legături sugerează orice cale folositoare, ți-aș rămâne recunoscător să o afli.

Mă grăbesc să închei, deoarece domnul Higgins are și alte îndatoriri, însă fiica mea m-a rugat să îți trimit prin el o cutie cu chibrituri, care reprezintă propria ei invenție. L-a instruit foarte atent pe domnul Higgins privind folosirea lor, astfel că, dacă nu le face să se aprindă din greșeală în drumul de întoarcere, el va putea să îți demonstreze cum se folosesc.

Al tău umil și supus servitor,

James Fraser

P.S. Am nevoie de treizeci de muschete, cu praf de pușcă și muniție cât mai multă. Nu trebuie să fie ultimul model, dar e bine să fie bine întreținute și funcționale.

– Alte mijloace? am spus eu, urmărindu-l în timp ce usca scrisoarea folosind nisip, înainte de a o împături. Te referi la contrabandiști? Și, dacă da, ești convins că lordul John va înțelege ce vrei să spui?

– Da, va înțelege, m-a asigurat Jamie. Cunoscut câțiva contrabandiști care aduc tot felul de lucruri prin Outer Banks. Sigur îi știe pe cei care vin prin Roanoke și acolo e o activitate mai intensă din cauza blocadei din Massachusetts. Mărfurile vin prin Virginia și pleacă spre nord pe uscat.

A luat o lumânare pe jumătate arsă de pe un raft și a ținut-o aproape de cărbunii încinși din vatră, apoi a picurat ceara moale, de un cafeniu deschis peste scrisoare. M-am aplecat în față și am apăsat cu palma stângă ceara fierbinte, lăsându-mi urma verighetii pe ea.

– Să-l ia naiba pe Manfred McGillivray! a spus Jamie, fără să se înfierbânte. Mă va costa de trei ori mai mult și trebuie să le iau de la un contrabandist.

– O să te interesezi, totuși, de el? La grătar, adică.

Flora MacDonald, femeia care îl salvase pe Charles Stuart de englezi după Culloden, îmbrăcându-l în hainele menajerei ei și ducându-l apoi la o întâlnire cu francezii, pe Insula Skye, era o legendă vie a scoțienilor highlander, sosirea ei în colonie declanșase un mare entuziasm, iar vestea ajunsese chiar până la Ridge. Toți scoțienii adevărați din valea Cape Fear – și mulți alții, locuind mult mai departe – aveau să fie prezenți la acel grătar organizat în onoarea ei. Nici nu exista un loc mai potrivit pentru a răspândi vestea despre dispariția unui tânăr.

Surprins, Jamie a ridicat ochii spre mine.

– Sigur că așa o să fac, englezoaico. Drept cine mă iei?

– Ești foarte amabil, am spus eu, sărutându-l pe frunte. Doar că ești cam impulsiv. Și am observat că ai avut grijă să nu-i spui lordului John de ce ai nevoie de treizeci de muschete.

Jamie a pufnit scurt și a adunat cu grijă firicelele de nisip de pe masă în palma desfăcută.

– Nu știi nici eu, englezoaico.

– Adică? l-am întrebat surprinsă. Vrei să i le dai lui Pasăre?

Nu mi-a răspuns imediat, însă cu cele două degete rigide ale mâinii drepte a bătut darabana pe tăblia mesei. Apoi a înălțat din umeri, a întins o mână spre teancul de jurnale și catastife și a scos o foaie de hârtie, pe care mi-a întins-o. O scrisoare de la John Ashe, care fusese comandant de miliție în timpul Războiului Reglementării.

– Paragraful patru, mi-a zis, văzând că mă încrunt citind ultimele replici dintre guvernator și Adunare. Îndatoritoare, am citit pagina până la punctul indicat și am simțit un fior prevestitor.

– *Se propune un Congres Continental, am citit eu, la care vor fi trimiși delegați din fiecare colonie. Camera Inferioară a Adunării din Connecticut a făcut deja propunerea unor astfel de persoane, care să acționeze prin Comitetele de Corespondență. Unii domni, pe care îi cunoașteți foarte bine, propun ca și Carolina de Nord să procedeze la fel, urmând ca aceștia să se întrunească pentru a pune la punct chestiunile la mijlocul lunii august. Aș dori să ni te alături, prietene, deoarece am convingerea că inima și mintea ta trebuie să fie alături de noi în problema libertății, cu siguranță că un bărbat ca dumneavoastră nu este amic al tiraniei.*

– *Unii domni, pe care îi cunoașteți foarte bine,* am repetat eu, lăsând scrisoarea pe masă. Știi ce înseamnă asta?

– Aș putea bănuși.

– La mijlocul lunii august, așa zice. Ce crezi, înainte de grătar, sau după?

– După. Un alt domn mi-a comunicat data întrunirii, care va avea loc la Halifax.

Am lăsat documentul pe masă. După-amiaza era neclintită și caniculară, cămașa și palmele îmi erau umede.

– Unul dintre ceilalți, am spus eu.

Jamie mi-a aruncat o privire și, cu un mic zâmbet, a ridicat scrisoarea.

– Din Comitetul de Corespondență.

– A, firește, am răspuns. Puteai să-mi zici.

Bineînțeles, ar fi găsit o modalitate de a se strecura în Comitetul de Corespondență din Carolina de Nord – centrul intrigilor politice, în care se aflau semințele rebeliunii –, în tot acest timp păstrându-și funcția de agent indian al Coroanei britanice și, chipurile, acționând spre a-i înarma pe indieni pentru a suprima exact acele semințe ale rebeliunii.

– Ascultă, englezoaico, mi s-a adresat el, e prima oară când m-au invitat la întrunire, în particular.

– Înțeleg, am șoptit. Și te duci? E momentul?

Momentul să facă saltul, să se declare în mod deschis drept liberal, dacă nu chiar rebel. Momentul să-și schimbe orientarea, riscând eticheta de trădător. Din nou.

A oftat din rărunchi și și-a trecut o mână prin păr. Se gândea. Perișorii scurți din câteva vârtejuri stăteau răzvrățiți.

– Nu știu ce să fac, a recunoscut el în cele din urmă. Mai sunt doi ani, nu? Patru iulie 1776, așa mi-a spus Brianna.

– Ba nu. Mai sunt doi ani până se va declara independența, dar, Jamie, luptele vor începe mai devreme. Independența va veni mult mai târziu.

A rămas cu ochii la scrisoarea de pe birou și a dat din cap mohorât.

– Da, deci va fi curând.

– Probabil că va fi destul de sigur, am răspuns cu glas șovăitor. Mi-ai zis că Henderson va cumpăra pământ în Tennessee. Dacă nu-l împiedică nimeni înseamnă că nimeni din guvern nu se va agita îndeajuns ca să vină aici și să ne izgonească. Și sigur nu se va întâmpla, dacă s-ar afla că doar te-ai *întâlnit* cu liberalii locali?

Mi-a aruncat un vag surâs ironic.

– Nu guvernul mă îngrijorează, englezoaico, ci oamenii de aici. Nu guvernatorul i-a spânzurat pe cei din familia O’Brian și le-a dat foc la casă, înțelegi? Și nici Richard Brown sau indienii. Asta s-a făcut de dragul legii, fără niciun profit; s-a făcut din ură și probabil de către cineva care îi cunoștea.

Am simțit un fior pe șira spinării. Da, la Ridge existau unele dezacorduri și discuții politice, dar încă nu se ajunsese la încăierări și nici la incendieri și crimă. Dar asta avea să se întâmple. Îmi aminteam prea bine. Adăposturi antiaeriene, alimente raționalizate, paznici care vegheau să se respecte camuflajul și spirit de cooperare împotriva unui dușman înfiorător. Și poveștile din Germania și Franța. Oameni denunțați către SS, scoși cu forța din case – alții, ascunși în poduri și hambare, scoși în secret peste granițe. În vreme de război, guvernele și armatele lor reprezentau o amenințare, însă deseori vecinii te trădau sau te salvau.

– Cine? am întrebat direct.

– Aș putea ghici, a replicat el ridicând din umeri. Familia McGillivray? Richard Brown? Amicii lui Hodgepile, dacă a avut așa ceva? Prietenii vreunuia dintre cei pe care i-am ucis? Indianul pe care l-ai cunoscut, Donner, dac-o mai fi în viață? Gerald Forbes? Are pică pe Brianna, iar ea și Roger Mac ar fi bine să nu uite. Hiram Crombie și oamenii lui?

– Hiram? am întrebat cu îndoială în glas. De acord, nu prea te înghite și nici pe mine – dar...

– Da. Și eu mă îndoiesc, a recunoscut el. Dar e posibil, nu? Oamenii lui nu i-au sprijinit deloc pe iacobiți, nu le-ar plăcea să-l vadă pe rege detronat în America.

Am dat aprobator din cap. De nevoie, Crombie și ceilalți îi juraseră credință regelui George înainte de a li se îngădui să plece în America. Și Jamie fusese silit să depună același jurământ ca să fie amnistiat. Și, tot de nevoie, trebuia să îl încalce. Da, dar când?

A încetat să bată darabana cu degetele pe masă și acum ținea mâna peste scrisoare.

– Cred că ai dreptate, englezoaico, a spus el.

– În legătură cu ce? Cu ce se va întâmpla? Știi că am dreptate, i-am replicat, puțin surprinsă. Și Bree și Roger ți-au zis la fel. De ce?

Și-a trecut încet o mână prin păr.

– N-am luptat niciodată în numele vreunui principiu, a comentat el gânditor și a clătinat din cap. Doar de nevoie. Mă-ntreb dacă ar fi mai bine așa.

Nu părea iritat, ci doar curios, deși destul de detașat. Dar mi se părea oarecum tulburat.

– Dar de data asta e vorba despre principii, am protestat. De fapt, probabil că va fi primul război purtat în numele unui principiu.

– În loc de ceva sordid ca pământul sau negoțul? a sugerat Jamie, ridicând o sprânceană.

– N-aș spune că negoțul și pământul nu au de-a face cu asta, i-am răspuns, întrebându-mă cum de reușisem să devin o apărătoare a Revoluției Americane, o perioadă istorică despre care știam doar din manualele Briannei. Însă trece dincolo de asta, nu crezi? *„Noi considerăm aceste adevăruri evidente: că toți oamenii sunt egali, că ei sunt înzestrați de Creator cu anumite Drepturi inalienabile, că printre acestea sunt Viața, Libertatea și căutarea Fericirii.”*

– Cine a spus asta? întrebat el, vădit interesat.

– O să spună Thomas Jefferson în numele noii republici. Se numește Declarația de Independență. Adică se va numi.

– Toți oamenii, a repetat el. Se referă și la indieni?

– Nu știu, i-am răspuns, destul de iritată că eram pusă în acea situație. Nu l-am cunoscut. Dacă se va întâmpla, o să-l întreb, bine?

– Ei, să lăsăm asta, a ridicat el degetele, sugerând că nu mai voia să discute subiectul. O să-l întreb chiar eu, pentru că o să am prilejul. Între timp, o întreb pe Brianna, mi-a aruncat o privire. Deși, ca principiu, englezoaico...

S-a lăsat pe spătarul scaunului, și-a încrucișat brațele la piept și a închis ochii.

– „*Atâta vreme cât rămân în viață o sută dintre noi*“, a citat el cu precizie, „*în nicio situație nu vom ajunge sub dominație engleză. Noi nu luptăm pentru glorie, bogății sau onoruri, ci pentru libertate – doar pentru libertate, la care niciun om nu renunță decât cu prețul vieții.*“ Asta a fost declarația de la Arboath, a explicat el, deschizând ochii, apoi mi-a aruncat un zâmbet strâmb. Scrisă acum patru sute de ani. Și mai vorbim despre principii, da?

S-a ridicat, a rămas lângă masa ciobită care îi slujea drept birou și a privit scrisoarea lui Ashe.

– Cât privește principiile mele... a continuat, mai mult către sine, dar apoi m-a privit ca și cum și-ar fi dat brusc seama că încă eram acolo. Da, cred că vreau să-i dau puști lui Pasăre. Deși s-ar putea să regret, pentru că, peste doi sau trei ani le va îndrepta spre mine. Dar le va primi și va face cum socotește el mai bine ca să se apere pe sine și poporul lui.

– Prețul onoarei, da?

A coborât privirea spre mine și a zâmbit vag.

– Să zicem că e vorba de bani.

GRĂTARUL ÎN CINSTEA FLOREI MACDONALD

Plantația River Run**6 august 1774**

Ce-i spunea unei icoane? Sau soțului unei icoane, mai precis?

– Vai, o să leșin, să știți, a zis Rachel Campbell, fluturându-și evantaiul suficient cât să se creeze o adiere. Ce-aș putea să-i spun?

– „Bună ziua, doamnă MacDonald“, i-a sugerat soțul ei și un zâmbet discret i-a apărut în colțul buzelor stafidite.

Rachel l-a lovit scurt cu evantaiul, ceea ce l-a făcut să chicotească în timp ce s-a retras. Cu toate că era mai mare decât ea cu treizeci și cinci de ani, Farquard Campbell se purta dezinvolt și ironic cu soția lui, oarecum în contrast cu purtarea lui de obicei demnă.

– O să leșin, a repetat Rachel, după ce, lucru evident, așa hotărâse să facă drept strategie socială.

– Ei bine, fă-ți plăcerea, *a nighean*, dar va trebui ca doamna Fraser să te ridice, pentru că ciolanele mele bătrâne nu prea sunt capabile.

– Vai!

Rachel a aruncat o privire spre Jamie, care i-a zâmbit, după care ea și-a ascuns îmbujorarea după evantai. Deși era clar că ține la soțul ei, ea nu făcea un secret din faptul că îl admira pe al meu.

– Umila dumneavoastră slugă, doamnă! a spus Jamie grav, făcând o plecăciune.

Ea a ciripit. Nu vreau să o nedreptățesc pe femeie, dar ea pur și simplu a ciripit. Am surprins privirea lui Jamie și mi-am ascuns zâmbetul înapoia

propriului evantai.

– Și ce îi vei *spune*, domnule Fraser?

Jamie a strâns din buze și s-a uitat gânditor spre soarele sclipitor, ale cărui raze se strecurau printre ulmii care mărgineau peluza de la River Run.

– A, cred că i-aș putea spune că vremea a ținut cu ea. Ultima oară când am întâlnit-o ploua.

Rachel a rămas cu gura căscată și a uitat să își ridice evantaiul, care i-a căzut pe peluză. Gemând destul de tare, soțul ei s-a aplecat să-l ridice, dar ea nu i-a dat nicio atenție.

– Ai cunoscut-o? a exclamat ea, entuziasmată. Când? Unde? Cu prin... cu *el*?

– A, nu, a răspuns Jamie, zâmbind. Pe Skye. Mă dusesem cu tata, aveam treabă cu oile. Din întâmplare, ne-am întâlnit cu Hugh McDonald de Armadale la Portree – tatăl ei vitreg, înțelegeți – și el o luase în oraș, ca să îi ofere ceva dulce.

– Aha! a spus Rachel, încântată. Și era grațioasă și frumoasă cum se spune? Gândindu-se, Jamie s-a încruntat.

– A, nu, a replicat el. Dar atunci avea gripă și, fără îndoială, ar fi arătat mult mai bine dacă nu ar fi avut nasul înroșit. Grațioasă? Ei bine, n-aș spune asta, serios. Mi-a înșfăcat prăjiturica din mână și a mâncat-o.

– Dar câți ani aveai? l-am întrebat eu, văzând că Rachel a rămas cu gura căscată de groază.

– A, probabil șase ani, a replicat el binedispus. Sau șapte. Nu-mi amintesc decât că i-am dat un șut în fluierul piciorului, iar ea m-a tras de păr.

Revenindu-și din șoc, Rachel l-a îndemnat pe Jamie să își amintească și alte lucruri, insistențe pe care el le-a evitat râzând și făcând glume. Desigur, venise pregătit pentru ocazie; toată lumea de acolo spunea povești despre zilele dinainte de Bătălia de la Culloden, amuzante, admirative, încărcate de nostalgie. Era ciudat că tocmai înfrângerea și fuga rușinoasă a lui Charles Stuart o făcuse ca Flora MacDonald să devină eroină și îi unise pe acești exilați

din Highland într-un fel în care nu ar fi reușit, dacă el ar fi câștigat bătălia. Brusc, m-am gândit că la data aceea Charlie era probabil încă în viață, la Roma, unde bea până cădea sub masă. În realitate, totuși, el era mort de mult pentru acești oameni care îl iubeau sau îl detestau. În chihlimbarul timpului îera immortalizat pe veci în acel moment definitiv al vieții lui – *Bliadha Tearlach*, „Anul lui Charlie“, asta însemna și chiar și acum am auzit oameni numindu-l astfel.

Sosirea Florei descătușase acel torent de sentimente, desigur. Cât de straniu era pentru ea, m-am gândit cu o undă de compasiune și, pentru prima oară, m-am întrebat ce Dumnezeu i-aș putea spune. Mai întâlnisem celebrități, între care și Frumosul Prinț. Însă înainte le cunoscusem când și ele, și eu eram în cursul unei vieți normale, nu după evenimentele importante care le-ar fi făcut celebre, și astfel erau doar niște oameni. Însă Ludovic – dar atunci el era rege. Trebuie respectată eticheta când interacționezi cu un rege, pentru că, la urma urmei, nimeni nu îl abordează ca pe un om normal. Nici măcar când...

Mi-am desfăcut evantaiul cu un pocnet, pentru că sângele îmi invada fața și corpul. Am inspirat adânc, străduindu-mă să nu îmi fac vânt la fel de disperată ca Rachel, deși voiam asta.

În toți anii de după acea întâmplare îmi amintisem de multe ori cele două sau trei minute de intimitate fizică cu Ludovic al Franței. Nu în mod deliberat, Dumnezeu mi-e martor că așa stau lucrurile, și totuși nu întâmplător.

Însă brusc, amintirea aceea mă atinsese așa cum într-o mulțime m-ar prinde cineva de braț. Mă prinde, îmi ridică fusta și mă penetrează mult mai agresiv decât fusese de fapt atunci. Aerul din jurul meu era invadat de parfumul trandafirilor, am auzit scârțâitul corsetului când Ludovic s-a lăsat apăsător peste el și suspinul de plăcere. În încăperea era aproape întuneric, pentru că nu ardea decât o lumânare; licărea la marginea câmpului meu vizual, apoi a fost ștersă de bărbatul aflat între...

– Iisuse, Claire! Ce-ai pățit?

Nu mă prăbușisem, slavă Cerului. Mă împleticisem și mă rezemam de mausoleul lui Hector Cameron, iar Jamie, văzând că mă dezechilibrez, se repezise să mă prindă.

– Dă-mi drumul! i-am poruncit pe nerăsuflăte. Dă-mi drumul!

Auzise tonul meu înfricoșat și a slăbit strânsoarea, dar nu s-a îndurat să mă elibereze, pentru că se temea că voi cădea. Cu energia dezlănțuită de panică, m-am ridicat dreaptă, reușind să mă eliberez.

Încă simțeam miros de trandafiri. Nu aroma lipicioasă a uleiului de trandafiri, ci parfumul de flori proaspete. Apoi mi-am revenit și mi-am dat seama că mă aflam aproape de un trandafir galben, care se cățara peste marmura albă a mausoleului. Faptul că știam că trandafirii erau reali m-a liniștit, dar parcă aș fi stat pe marginea unui hău uriaș, singură, separată de orice alt suflet din univers. Jamie era îndeajuns de aproape să îl ating, și totuși se afla la o depărtare imensă. Apoi m-a atins, mi-a rostit numele cu insistență și, la fel de brusc precum se căscase, hăul dintre noi s-a închis. Aproape că i-am căzut în brațe.

– Ce-ai pățit, *a nighean?* a șoptit el, strângându-mă la piept. Ce te-a speriat?

Și inima îi bătea puternic sub urechea mea; îl înspăimântasem și pe el.

– Nimic, am spus și m-am simțit cuprinsă de un val de ușurare când mi-am dat seama că eram în siguranță, în prezent.

Ludovic dispăruse în umbră, din nou o amintire neplăcută, dar inofensivă. Senzația amețitoare de viol, pierdere și izolare se retrăsese, devenind doar o umbră în mintea mea. Lucrul cel mai bun era că Jamie se afla alături de mine; solid și fizic, mirosind a sudoare, whisky și cai... și *acolo*. Nu îl pierdusem.

Curioși și plini de solitudine, oamenii s-au strâns în jurul nostru. Cu mișcări energice, Rachel îmi făcea vânt cu evantaiul, iar adierea era liniștitoare; eram năpădită de sudoare, iar câteva șuvițe de păr ud mi se lipiseră de gât.

– Mi-e mai bine, am murmurat, revenindu-mi brusc. Sunt doar puțin slăbită... din cauza arșiței...

Corul celor care s-au oferit să îmi aducă vin, un desert cu frișcă, suc de lămâie sau o pană arsă a fost redus la tăcere când Jamie a scos din tașcă o sticlucă cu whisky. Era din cel maturat trei ani, din butoaiele de vin de Xeres, și am simțit o muștrare când aroma lui mi-a pătruns în nări, amintindu-mi de noaptea în care ne îmbătaserăm după ce Jamie mă salvase din ghearele lui Hodgepile și ale oamenilor lui. Dumnezeule, aveam să fiu din nou azvârlită în hău? Dar nu s-a întâmplat asta. Băutura a fost doar fierbinte și consolatoare și m-am simțit mai bine după prima sorbitură.

Secvențe retrospective. Îi auzisem pe colegi vorbind despre asta, analizând dacă erau același fenomen ca psihoza traumatică, iar, dacă era, dacă exista cu adevărat, ori trebuia încadrată în categoria „nervi“, pur și simplu.

M-am cutremurat scurt și am luat încă o înghițitură. Eram mult mai bine, însă fusesem marcată până în străfundul ființei și oasele încă îmi erau ca lichefiate. Dincolo de ecourile slabe ale experienței în sine mai exista un gând mult mai tulburător. Mi se mai întâmplase când mă atacase Ute McGillivray. Aveam să pățesc la fel acum?

– Englezoaico, să te duc înăuntru? Poate c-ar trebui să stai întinsă un timp.

Jamie îi îndepărtase pe cei care îmi doreau binele și a pus un sclav să îmi aducă un scaun, iar acum se foia în jurul meu ca un bondar.

– Nu, acum mi-e mai bine, l-am asigurat. Jamie...

– Da, fata mea.

– Tu... când tu...ai...?

Am inspirat adânc, am mai luat o gură de whisky și am încercat din nou.

– Mă trezesc uneori noaptea și te văd zbătându-te și cred că ai vise cu Jack Randall. E adevărat?

Fără nicio expresie, dar având o tulburare în ochi, a coborât un moment privirea spre mine. S-a uitat într-o parte și în alta, dar acum eram singuri.

– De ce? a întrebat cu glas scăzut.

– Trebuie să știi.

A inspirat, și-a înghițit nodul din gât și a dat din cap.

– Da. Câteodată îl visez. Dar e... în regulă. Mă trezesc și știu unde sunt, spun o mică rugăciune și... trece. Doar din când în când... A închis ochii o clipă, apoi i-a deschis. *Sunt* treaz. Și totuși, sunt acolo, cu Jack Randall.

– Aha! Am oftat, simțindu-mă cumplit de întristată pentru el și, în același timp, oarecum liniștită. Înseamnă că nu mi-am pierdut mințile.

– Așa crezi? a replicat el sec. Ei, mă bucur să aud, englezoaico.

Stătea foarte aproape de mine, iar stofa kiltului mi-a mângâiat brațul ca să îl am drept sprijin, dacă s-ar fi întâmplat brusc să amețesc din nou. S-a uitat cercetător la mine, ca să se asigure că nu mă prăbușesc, apoi m-a atins pe umăr și, spunându-mi să stau nemișcată, a plecat. Nu s-a dus departe, ci doar până la mesele de sub copacii de la marginea peluzei. Ignorând sclavii care aranjau mâncarea, s-a aplecat deasupra unui platou cu languste și a ridicat ceva dintr-un bol mic. Apoi s-a întors și mi-a luat o mână. Și-a frecat degetele unul de altul și mi-a presărat sare în palma desfăcută.

– Gata, a șoptit. Păstrează-o, englezoaico! Oricine-ar fi, n-o să te mai tulbure.

Am strâns degetele peste granulele umede, simțindu-mă absurd de liniștită. Un highlander știe exact ce să facă atunci când cineva este bântuit de ceva în plină zi. Sarea, susțin ei, ține o fantomă în mormântul ei. Iar dacă Ludovic ar fi fost încă viu, celălalt bărbat, indiferent cine ar fi fost, acea apăsare în întuneric, era sigur mort.

Apoi s-a stârnit brusc agitație când s-a auzit o chemare dinspre râu – se zărise o ambarcațiune. Toți ca unul, oamenii s-au înălțat pe vârfuri, așteptând cu sufletul la gură. Am zâmbit, dar am simțit contagiunea amețitoare atingându-mă. Apoi s-au dezlănțuit cimpoaiele și mi-am simțit gâtulejul crispându-se de lacrimile nevărsate. Fără să își dea seama, Jamie m-a strâns mai tare de umăr, iar eu am ridicat privirea și l-am văzut trecându-și palma cealaltă peste buza de sus când s-a întors și el cu fața spre râu. Clipind ca să nu plâng, am coborât

ochii și, pe măsură ce privirea mi s-a limpezit, am văzut granulele de sare pe pământ, împrăștiate în fața ușilor mausoleului.

Era mult mai scundă decât crezusem. Așa sunt întotdeauna celebritățile. Toți oamenii, purtând cele mai bune haine, o mare de tartan, s-au strâns impresionati și nespuse de politicoși. Am reușit să îi zăresc creștetul capului, părul negru, prins sus și împodobit cu trandafiri albi, apoi a dispărut înapoia celor care îi urau bun venit.

Allan, soțul ei, se vedea. Un bărbat atrăgător și bine clădit, cu părul negru, presărat cu fire cărunte, prins frumos la spate, stătea, așa am presupus, în spatele ei, făcând plecăciuni și zâmbind, acceptând ploaia de complimente și cuvinte de bun venit în gaelică.

Fără să vreau, am simțit nevoia să mă reped să o văd mai de aproape, ca toți ceilalți. Am rezistat însă impulsului. Stăteam alături de Jocasta pe terasă; doamna MacDonald avea să vină la noi. Și, bineînțeles, Jamie și Duncan își croiau drum prin mulțime, alcătuind o pază de corp împreună cu Ulysses, majordomul negru.

– Chiar e ea? a murmurat Brianna lângă mine, cu ochii la mulțimea din care bărbații o scoteau pe invitata de onoare, conducând-o de la doc pe peluză, spre terasă.

– E mai scundă decât am crezut. O, păcat că Roger nu e aici, ar muri să o vadă!

Roger petrecea o lună la Academia Prezbiteriană din Charlotte, unde i se examina calificarea pentru a fi hirotonisit.

– O să aibă altă ocazie, am îngăimat eu drept răspuns. Am auzit că a cumpărat o plantație în apropiere de Barbecue Creek, lângă Mount Pleasant.

Și vor rămâne în colonie cel puțin un an sau doi, dar nu am spus-o cu voce tare; din câte știau oamenii, familia MacDonald imigrase pentru totdeauna. Însă eu văzusem piatra funerară de pe Skye – unde se născuse Flora MacDonald și unde va muri într-o bună zi, deziluzionată de America.

Desigur, nu era prima oară când întâlneam o persoană căreia îi cunoșteam soarta, dar asta e ceva tulburător întotdeauna. Oamenii s-au despărțit și ea a apărut, scundă și atrăgătoare, răsând spre Jamie. El ținea o mână sub cotul ei, conducând-o spre terasă, și a făcut un gest de prezentare spre mine. Nerăbdătoare, ea a ridicat privirea, mi-a întâlnit ochii și a clipit, iar un moment zâmbetul i s-a șters de pe buze. Însă i-a revenit și a făcut o plecăciune spre mine, eu m-am înclinat spre ea, dar m-am întrebat oare ce văzuse pe fața mea. S-a întors imediat s-o salute pe Jocasta și și-a prezentat fiicele mari, Anne și Fanny, fiul, ginerele și soțul, iar când a încheiat prezentările era stăpână pe sine și m-a salutat cu un surâs fermecător și blând.

– Doamnă Fraser! Sunt foarte recunoscătoare că, în cele din urmă, te cunosc. Am auzit atâtea povești privind amabilitatea și priceperea ta, încât mărturisesc că mă simt onorată să mă aflu în prezența ta.

A vorbit cu atâta căldură și sinceritate, prinzându-mă de ambele mâini, încât, în ciuda întrebării cinice privind persoanele cu care vorbise despre mine, i-a răspuns la fel. Reputația mea în Cross Creek și Campbellton era deosebită, dar în niciun caz universală.

– Am avut onoarea de a-l cunoaște pe doctorul Fentiman la balul de binefacere organizat pentru noi la Wilmington. Foarte amabil, uimitor de amabil, din partea tuturor! Am fost extrem de bine tratați de când am sosit aici, iar el era extaziat privind...

Aș fi vrut să aud ce îl extaziasse pe Fentiman – relațiile dintre noi includeau o anumită rezervă, deși ajunseserăm la o reconciliere –, dar în acel moment soțul ei i-a spus ceva la ureche, rugând-o să facă cunoștință cu Farquard Campbell și cu alți domni importanți din ținut și, cu o grimasă de regret, mi-a strâns mâinile și a plecat, iar zâmbetul sclipitor și oficial i-a reapărut pe buze.

– Oho! a remarcat Bree, *sotto voce*. Mare noroc pe ea că încă are mai toți dinții!

Exact la asta gândisem și eu, de aceea am râs, grăbindu-mă să transform hohotul într-un acces de tuse când am văzut-o pe Jocasta întorcând capul spre noi.

– Deci asta e femeia.

Ian cel Tânăr ajunsese lângă mine și o urmărea pe invitata de onoare cu un interes profund. Purta kilt, vestă și haină, își strânsese părul castaniu într-o coadă și arăta destul de civilizată, dacă se ignorau tatuajele care îi șerpuiau pe pomeți și pe nas.

– Asta e ea, a spus Jamie pe un ton aprobator. *Fionnaghal*, Cea frumoasă.

În glasul lui a străbătut o notă surprinzător de nostalgică, de aceea m-am uitat surprinsă.

– Ei bine, chiar așa o cheamă, a continuat el calm. *Fionnaghal*. Doar englezii îi spun Flora.

– Tată, ți-a căzut cu troncu când erai mic? l-a întrebat Brianna râzând.

– Cu ce?

– *Afecțiune*, am intervenit, fluturând din gene cu delicatețe spre el, peste evantai.

– Hai, nu vă obrăznicii! a spus el. Aveam șapte ani, ce Dumnezeu!

Cu toate astea, vârfurile urechilor i se înroșiseră.

– Eu am fost îndrăgostit când aveam șapte ani, a remarcat Ian visător. De bucătăreasă. Unchiule, ai auzit că Ulysses zice că doamna a adus o oglindă? Pe care i-a dat-o Prințul *Tearlach* și are blazonul lui pe spate. Ulysses a pus-o în salon și lângă ea stau doi grăjdari s-o păzească.

Bineînțeles, cei care nu se aflau în mulțimea agitată care îi înconjura pe soții MacDonald se înghesuiau pe ușile duble ale casei, alcătuind un șir de oameni care vorbeau foarte animat pe holul ce dădea spre salon.

– *Seaumais!*

Glasul imperativ al Jocastei a pus capăt ironiilor. Jamie i-a aruncat Briannei o privire serioasă și s-a dus să i se alăture. Duncan era prins într-o discuție cu un

mic grup de bărbați de vază – l-am recunoscut pe avocatul Gerald Forbes, precum și pe Cornelius Harnett și pe colonelul Moore –, dar Ulysses nu era prin preajmă, cel mai probabil, se ocupa de organizarea grătarului pentru două sute de persoane, părăsind-o un timp pe Jocasta. Cu o mână pe brațul lui Jamie, ea a coborât de pe terasă, îndreptându-se spre Allan MacDonald, care fusese despărțit de soție de îmbulzeala din jurul ei, iar acum stătea sub un copac, oarecum ofensat.

Amuzată de purtarea teatrală a Jocastei, i-am urmărit traversând peluza. Phaedre, servitoarea ei personală, o urma îndatoritoare și ar fi putut să o îndrume pe stăpâna ei. Însă asta nu ar fi produs același efect. Cei doi atrăgeau toate privirile – Jocasta, înaltă și zveltă, grațioasă, în ciuda vârstei, arătând șocant datorită părului alb, strâns într-un coc înalt și rochiei albastre, din mătase, și Jamie, cu statura lui de viking și cu tartanul stacojiu al neamului Fraser, ambii având înfățișarea semeață și grația de felină a neamului MacKenzie.

– Colum și Dougal s-ar mândri cu sora lor mai mică, am comentat eu, clătinând din cap.

– Da? a răspuns Ian absent, pentru că nu înțelesese.

Încă o urmărea pe Flora MacDonald, care, în aplauze generale, tocmai primea un buchet de flori din partea nepoților lui Farquard Campbell.

– Sper că nu ești geloasă, mamă, m-a tachinat Brianna, văzând că mă uit în aceeași direcție.

– Bineînțeles că nu, am replicat, cu o oarecare mulțumire de sine. La urma urmei, și *eu* am toți dinții.

În îmbulzeala de început, nu îl observasem pe maiorul MacDonald printre petrecăreți. Arăta foarte elegant cu uniforma de un stacojiu sclipitor și cu o pălărie nouă, înzorzonată cu fire aurii. Și-a scos-o și a făcut o plecăciune adâncă în fața mea, părând binedispus – fără îndoială pentru că nu eram însoțită de animale, Adso și scroafa aflându-se în siguranță la Ridge.

– Sluga dumneavoastră, doamnă! a spus el. Am văzut că ați schimbat câteva cuvinte cu domnișoara Flora. E fermecătoare, nu-i așa? Și e o femeie vioaie și atrăgătoare.

– Chiar e, l-am aprobat eu. O cunoști?

– Da, a răspuns el și o profundă satisfacție i-a apărut pe fața arsă de vânt și soare. N-aș îndrăzni să susțin că suntem prieteni, dar credeți-mă că pot afirma cu toată modestia că ne cunoaștem. Am însoțit-o pe doamna MacDonald de la Wilmington și mi s-a acordat onoarea de a ajuta să îi aduc în situația de față.

– Serios?

M-am uitat cu atenție la el. Nu era genul de om care să fie impresionat de o celebritate. Era omul care *aprecia* foloasele pe care le-ar fi putut trage. La fel și guvernatorul Martin, evident. Maiorul o urmărea acum pe Flora MacDonald cu ochi de proprietar, observând aprobator felul în care oamenii se buluceau în jurul ei.

– A acceptat cu amabilitate să ne vorbească, mi-a explicat el, legănându-se puțin pe spate pe călcâie. Doamnă, care credeți că ar fi cel mai potrivit loc? Pe terasă, punctul cel mai înalt? Ori poate lângă statuia de pe peluză, situată central, care le-ar permite oamenilor să o înconjoare, sporind astfel șansele ca toată lumea să îi audă cuvintele?

– Cred că va face insolație dacă vorbește de pe peluză pe vremea asta, am spus eu, înclinându-mi pe cap pălăria cu boruri largi ca să îmi acopăr nasul.

Temperatura sărise bine de treizeci și trei de grade, iar umiditatea era de asemenea ridicată, astfel că jupoanele mele subțiri, umede, mi se lipiseră de picioare.

– Ce fel de remarci dorește să facă?

– Doar o scurtă cuvântare pe subiectul fidelității, doamnă, a spus el fără nicio emoție în glas. A, uitați-l pe soțul dumneavoastră, care tocmai stă de vorbă cu Kingsburgh. V-aș ruga să mă iertați, doamnă.

Făcând o plecăciune, s-a îndreptat de spate, și-a pus pălăria și a pornit cu pași mari pe peluză pentru a se alătura lui Jamie și Jocastei, care încă erau împreună cu Allan MacDonald – numit „Kingsburgh“, după moda scoțiană, după numele proprietății lui din Skye.

Servitoarele începuseră să aducă mâncarea: supiere cu supă de miel și ghiveci de miel – și o oală enormă cu supa reginei⁸¹, un compliment evident făcut invitatei de onoare –, platouri cu pește prăjit, pui prăjit și iepure fript; felii de bacon din vânat în vin roșu, cârnați afumați, prăjiturele, inky-pinky⁸², curcan fript, plăcintă cu carne de porumbel, piure de varză și cartofi, tocăniță de cartofi, piure de mere coapte umplute cu dovleac, dovlecei, porumb, paste cu ciuperci; coșuri uriașe, pline-ochi cu pâinișoare, chifle și alte feluri de pâine... toate acestea fiind, mi-am dat seama prea bine, doar preludiul grătarului, a cărui aromă succulentă plutea deja în aer: câțiva dolofani, trei sau patru viței, două căprioare și, ca *pièce de resistance*, un bizon de pădure, doar Dumnezeu știa cum și unde fusese vânat. Un zumzet de așteptare plăcut creștea în jurul meu, în timp ce oamenii începeau abia așteptau, îndreptându-se către mese foarte hotărâți să își facă datoria și să onoreze acea ocazie.

Jamie era încă lipit de doamna MacDonald; o servea cu ceva care, de la acea distanță, părea o salată cu broccoli. A ridicat ochii și m-a văzut, mi-a făcut semn să mă alătur, însă eu am clătinat din cap, arătând spre mesele cu bufet, în jurul cărora oaspeții se așezau temeinic, ca lăcustele pe un lan de orz. Nu voiam să scap prilejul de a mă interesa de soarta lui Manfred McGillivray înainte ca starea de sațietate să îi cuprindă pe toți cei prezenți acolo.

Mi-am croit drum cu hotărâre în îmbulzeală, acceptând cele oferite de servitoare sau sclave, oprindu-mă să schimb câteva cuvinte cu orice cunoștință pe care am văzut-o, îndeosebi cu cele din Hillsboro. Din câte știam, Manfred petrecuse mult timp acolo, primind comisioane pentru arme, livrând produse și făcând unele reparații. Era locul cel mai probabil în care se refugiase,

credeam eu. Însă nicio persoană cu care am discutat nu îl văzuse, deși mai toate îl cunoșteau.

– Băiat de treabă! mi-a spus un domn, oprindu-se un moment din degustarea unei băuturi. Și îi ducem lipsa, doamnă. În afară de Robin, sunt puțini armurieri aici, cei mai apropiați fiind cei din Virginia.

Știam, de aceea m-am întrebat dacă Jamie avea vreo șansă să găsească muschetele de care avea nevoie. Probabil că vor fi necesare legăturile lordului John în materie de contrabandă. Am acceptat o mică bucată de plăcintă de pe tava unei sclave în trecere și, clefăind și discutând, am mers mai departe. Se vorbea aprins despre niște articole incendiare apărute recent în *Chronicle*, ziarul local, despre al cărui proprietar, un anume Fogarty Smith, se pomenea cu multă compasiune.

– O mare jumuleală, zău așa, Simms! zicea domnul Goodwin, clătinând din cap. Dar mă îndoiesc că va rezista. Am vorbit cu el săptămâna trecută și mi-a destăinuit îi e cam teamă. A primit amenințări, înțelegeți?

Din tonul celor pe care îi auzeam, am presupus că domnul Simms e loialist, ceea ce se adevărea, judecând după diferitele relatări pe care le-am ascultat. Se vorbea despre înființarea unui ziar rival, care avea să susțină programul liberalilor, care vorbea imprudent despre tiranie și despre detronarea regelui. Nimeni nu știa cine e în spatele noii publicații, însă se spunea, cu multă indignare față de o asemenea perspectivă, că urma să fie adus un tipograf tocmai din nord, unde oamenii erau recunoscuți pentru că se lăsau momiți de asemenea sentimente. Astfel de oameni, credeau cu toții, au nevoie de un picior în fund ca să se întoarcă pe fâgașul cel bun.

Nu mă așezasem să mănânc ca toată lumea, dar, după o oră în care mă mișcasem încet printre cei care clefăiau și printre nenumărate aperitive, m-am simțit ca și cum aș fi participat la un banchet regal din Franța – acele evenimente care durau atât de mult, încât sub scaunele oaspeților se strecurau

în secret oale de noapte și unde câte unul se lăsa în jos și aluneca sub masă, ignorat cu discreție de ceilalți.

Festivitatea de acum era mai puțin oficială, dar tot atât de lungă. După o oră de mâncat aperitive aburind, grătarul a fost ridicat din gropile din apropierea grajdului și adus spre peluză pe suporturi din lemn, așezate pe spinările sclavilor. Imaginea hălților imense de carne de vită, porc, vânat și bivoli strălucind de ulei și oțet, înconjurate de sute de porumbei și prepelițe fripte, a fost întâmpinată cu aplauze de oaspeții deja scăldați de sudoare după atâtea eforturi, dar pe care nimic nu îi descuraja.

Așezată alături de invitata de onoare, Jocasta părea profund satisfăcută de zgomotele care sugerau că ospitalitatea ei e acceptată cu căldură și, zâmbind și lăsându-și o mână pe brațul lui Duncan, s-a aplecat spre el și i-a spus ceva. El nu mai părea agitat – acela era efectul câtorva pahare de bere, urmate de aproape o sticlă de whisky – și s-a arătat mulțumit. I-a zâmbit Jocastei cu gura până aproape de urechi, apoi a încercat să facă o remarcă subtilă către doamna MacDonald, care a râs la spusele lui. M-am văzut silită să o admir; era asediată de pretutindeni de oameni care voiau să îi vorbească și să li se răspundă, dar ea își păstra ținuta admirabil, arătându-se amabilă și grațioasă față de toți, deși asta însemna să stea câteodată și zece minute cu furculița în aer, în timp ce asculta cine știe ce poveste interminabilă. Măcar stătea la umbră – iar Phaedre, care purta o rochie din muselină, stătea îndatoritoare în spatele ei cu un evantai din frunze de palmier, răcorind-o și îndepărtând muștele.

– Un suc de lămâie, doamnă?

Un sclav aplecat, lucind de sudoare, mi-a întins tava, iar eu am luat un pahar.

Simțeam picăturile de sudoare scurgându-mi-se pe corp, iar picioarele mă dureau și gâtlejul îmi era uscat de la cât vorbisem. În acele momente, nici nu mă mai sinchiseam de ce se afla în pahar, câtă vreme era ceva lichid.

Mi-am schimbat părerea instantaneu când am gustat din pahar; era suc de lămâie și apă de orz și, deși era lichid, m-am simțit mai curând înclinată să mi-l

torn în decolteu decât să îl beau. M-am furișat nebăgată în seamă spre un tufiș de laburnum⁸³, voind să vărs paharul în el, dar m-a împiedicat Gerald Forbes, care a apărut dinapoia lui.

A fost la fel de uimit să mă vadă după cum am fost și eu; s-a retras în spate și a aruncat grăbit o privire peste umăr. M-am uitat spre același loc și i-am zărit pe Robert Howe și Cornelius Harnett plecând în direcție opusă. Era limpede că cei trei discutaseră în secret înapoia salcâmului galben.

– Doamnă Fraser, a spus el, făcând o scurtă plecăciune, sluga dumneavoastră!

Drept răspuns, am făcut o reverență, murmurând ceva politicos. Aș fi vrut să mă strecor pe lângă el, însă el s-a aplecat spre mine, blocându-mi calea.

– Am auzit că soțul dumneavoastră strânge arme, doamnă Fraser, a spus el încet, pe un ton neprietenos.

– A, chiar așa?

Aveam evantaiul desfăcut, la fel ca orice altă femeie de acolo. L-am plimbat lenevos prin dreptul nasului, ascunzându-mi mai toate trăsăturile feței.

– Cine v-a zis asta?

– Unul dintre domnii pe care i-a abordat în acest sens, a răspuns Forbes.

Avocatul era mătăhălos și supraponderal; roșeața nesănătoasă a obrazilor lui poate că era de aici, nu de la nemulțumirea pe care o arăta. Însă ce puteam spune?

– Doamnă, dacă îmi permiteți să mă exprim astfel, având în vedere caracterul dumneavoastră bun, v-aș sugera să vă exercitați influența asupra lui ca să îi ziceți că acest mod de acțiune nu este cel mai înțelept.

– În primul rând, am replicat eu, inspirând adânc aerul înfierbântat și umed, ce acțiune credeți că a urmat el?

– Una nefericită, doamnă, a spus el. Presupun că armele pe care vrea să le cumpere sunt pentru a-și înarma propria miliție, lucru legitim, deși supărător; oportunitatea acestei încercări depinde de acțiunile pe care le va întreprinde după aceea. Însă relațiile lui cu triburile cherokee sunt bine-cunoscute și există

zvonuri că armele vor ajunge în mâinile sălbaticilor, spre a putea fi îndreptate împotriva supușilor Maiestății Sale care se opun tiraniei, abuzurilor și corupției atât de răspândite între oficialitățile care guvernează această colonie, dacă un cuvânt atât de cuprinzător poate descrie acțiunile lor.

I-am aruncat o privire peste evantai.

– Dacă n-aș fi știut dinainte că sunteți avocat, am remarcat eu, cuvintele dumneavoastră mi-ar fi fost de ajuns. *Cred* că tocmai ați afirmat că bănuiți că soțul meu vrea să le dea arme indienilor și că nu vă place. Pe de altă parte, dacă vrea să-și înarmeze propria miliție, asta ar putea fi în regulă, cu condiția ca acea miliție să acționeze conform dorinței *dumneavoastră*. Am dreptate?

În ochii lui adânciți în orbite a apărut un licăr de amuzament și și-a înclinat capul spre mine drept confirmare.

– Percepția dumneavoastră mă uimește, doamnă, a spus el.

Am dat din cap și mi-am strâns evantaiul.

– Adevărat. Și, mi-aș permite să vă întreb, *care* sunt dorințele dumneavoastră? Nu vă voi întreba de ce considerați că Jamie ar trebui să țină seama de ele.

A izbucnit în râs, iar fața lui plină, deja îmbujorată de la caniculă, s-a făcut și mai roșie, pe sub peruca bine prinsă de cap.

– Doresc dreptate, doamnă, prăbușirea tiranilor și lupt pentru cauza libertății, a explicat el. La fel ca orice alt om.

...doar pentru libertate, la care nici un om nu renunță decât cu prețul vieții.

Cuvintele acestea aveau ecou în mintea mea și probabil că ele fuseseră reflectate de expresia de pe fața mea, pentru că avocatul Forbes s-a uitat foarte atent la mine.

– Doamnă, îl stimez foarte mult pe soțul dumneavoastră, a spus el încet. Îi veți transmite ceea ce v-am rugat?

S-a înclinat apoi și s-a întors, fără să mai aștepte salutul meu de despărțire.

Nu-și ferise vocea când vorbise de tirani și libertate; am văzut câteva persoane din apropiere întorcând capul spre noi, iar ici și colo s-au strâns oameni,

murmurând în timp ce l-au urmărit pe Forbes îndepărtându-se.

Cu un aer absent, am luat o gură din sucul de lămâie, după care m-am văzut silită să înghit lichidul neplăcut. M-am întors și l-am văzut pe Jamie; era încă aproape de Allan MacDonald, dar se trăsese puțin deoparte și discuta în particular cu maiorul MacDonald.

Lucrurile se precipitau mai repede decât aș fi crezut. Socotisem că sentimentele republicane reprezentau o minoritate în această parte a coloniei, dar după ce Forbes îmi vorbise atât de deschis într-un loc public se vedea că el câștiga teren.

M-am întors să mă uit după avocat și am văzut doi bărbați înfruntându-l, iar fețele lor era încruntate de furie și suspiciune. Mă aflam prea departe ca să aud ce își spuneau, însă posturile și expresiile de pe fețele lor erau elocvente. Schimbau replici din ce în ce mai aprins, de aceea m-am uitat spre Jamie; ultima oară când participasem la un grătar organizat la River Run, în preambulul Războiului Reglementării, avusese loc o bătaie pe peluză, astfel că socoteam că se va întâmpla din nou. Alcoolul, canicula și politica reprezentau elemente explozive la orice adunare, plus că la ea participau în mare măsură highlanderii. O asemenea explozie s-ar fi putut produce – pentru că mai mulți bărbați se adunaseră în jurul lui Forbes și a celor doi adversari ai lui, cu pumnii strânși pentru o confruntare – dacă gongul mare al Jocastei nu ar fi răsunat de pe terasă, făcându-i pe toți să ridice privirile de uimire. Maiorul stătea pe un butoiș de tutun întors cu susul în jos și avea brațele ridicate în aer, surâzând spre oameni și având fața îmbujorată de arșiță, bere și entuziasm.

– *Ceud mile fàilte!*⁸⁴, a strigat el și vorbele au fost primite cu aplauze entuziaste. Și le adresăm o mie de mulțumiri oaspeților noștri! a continuat el în gaelică, fluturând o mână spre soții MacDonald, care acum stăteau unul lângă altul, alături de el, dând din cap și zâmbindu-le celor care îi aplaudau.

Judecând după atitudinea lor, am socotit că se obișnuiseră cu acest fel de primire.

După câteva cuvinte de prezentare – pe jumătate acoperite de uralele entuziaste – Jamie și Kingsburgh au urcat-o pe doamna MacDonald pe butoi, unde ea s-a legănat puțin, dar și-a recăpătat echilibrul, s-a ținut de capetele celor doi bărbați pentru mai multă stabilitate și a zâmbit când publicul a izbucnit în râs. A zâmbit spre oameni, care i-au răspuns la fel, apoi s-au liniștit ca să o asculte. Avea o voce ascuțită și clară și era obișnuită să vorbească în public – o calitate neobișnuită pentru o femeie a acelor vremuri. Eram prea departe pentru a auzi fiecare cuvânt, dar nu mi-a fost greu să înțeleg esența cuvântării.

După ce le-a mulțumit respectuos gazdelor, comunității scoțiene care îi primise familia cu generozitate și căldură, precum și oaspeților, a lansat o chemare sinceră împotriva a ceea ce ea a numit „dezbinare“, îndemnându-și ascultătorii să se unească pentru a suprima acea mișcare primejdioasă, care nu putea decât să provoace tulburări mari, amenințând pacea și prosperitatea la care ajunseseră atâția dintre ei în acea țară frumoasă, după ce riscaseră tot pentru a veni acolo.

Și, cu un mic șoc, m-am gândit că avea perfectă dreptate. Îi auzisem pe Bree și Roger discutând chestiunea – de ce, după ce suferiseră atât sub dominația engleză, unii dintre highlanderi ar trebui să lupte de partea englezilor, așa cum aveau să facă mulți dintre ei.

– Pentru că aveau ceva de pierdut, zise Roger cu glas răbdător, și prea puțin de câștigat. Și, dintre toți, ei au știut exact ce însemna să lupte *împotriva* englezilor. Crezi că oamenii care au îndurat purificarea etnică introdusă de Cumberland⁸⁵ în Highland, apoi au ajuns în America și și-au refăcut viețile de la zero doreau să retrăiască așa ceva?

– Dar sigur vor dori să lupte pentru libertate, protestase Bree.

El se uitase cinic la ea.

– *Au* libertate, mult mai mult decât au avut vreodată în Scoția. Riscă să și-o piardă în cazul unui război și știu asta foarte bine. Și apoi, a adăugat el,

aproape toți au depus jurământ de credință față de Coroană, desigur. Nu și-l vor încălca prea ușor pentru ceva care pare încă o revoltă politică sălbatică și de scurtă durată, neîndoielnic. E ca... s-a încruntat căutând o comparație potrivită. Ca Panterele Negre⁸⁶ sau ca mișcarea pentru drepturi civile. Oricine își dă seama de latura idealistă, dar mulți oameni din clasa de mijloc au socotit asta ceva amenințător și înspăimântător și au dorit ca totul să treacă, astfel ca viața lor să fie pașnică.

Necazul e că viața *nu* a fost niciodată pașnică, iar această mișcare vizionară nu avea să dispară. Am văzut-o pe Brianna de cealaltă parte a mulțimii, ținând ochii întredeschiși, semn că analiza atent în timp ce o asculta pe Flora MacDonald, care, cu glas limpede și apăsător, vorbea despre virtuțile loialității. Am auzit un „Hm!“ din spatele meu și, întorcându-mă, l-am văzut pe Gerald Forbes, a cărui față exprima dezaprobarea. Am observat că avea întăriri, trei sau patru domni care stăteau aproape de el și aruncau priviri încoace și încolo, dar se străduiau să nu lase această impresie. Analizând dispoziția oamenilor, am observat că ei erau depășiți numeric, iar pe măsură ce băutura își făcea efectul și cuvântarea continua și mai mulți deveneau tot mai convinși de spusele Florei.

Mutându-mi privirea, am zărit-o din nou pe Brianna și mi-am dat seama că acum se uita și ea la Gerald Forbes, iar el se uita la ea. Amândoi fiind mai înalți decât oamenii din jurul lor, s-au privit peste capetele lor, el cu animozitate, ea cu indiferență. Cu câțiva ani în urmă Brianna îi respinsese avansurile, dar fără tact. Forbes sigur nu era îndrăgostit de ea, dar era un bărbat care se respecta pe sine și nu era omul care să sufere cu resemnare filozofică o jignire în public. Brianna s-a întors cu răceală, ca și cum nici nu l-ar fi observat, și i s-a adresat unei femei aflate alături de ea. L-am auzit pe Forbes mormăind din nou, vorbindu-le încet camarazilor lui – după care ei au plecat, întorcând nepoliticos spatele spre doamna MacDonald, care continua să vorbească.

Șoapte și murmure de indignare i-au urmat pe cei din grupul lui Forbes în timp ce își croiau drum prin mulțime, dar nimeni nu a încercat să îi oprească,

iar jignirea provocată de plecarea lor a fost acoperită de o explozie de aplauze ce au salutat încheierea cuvântării, însoțite de cântec de cimpoaie și de focuri răzlete de pistol, de urale conduse de maiorul MacDonald și de strigăte puternice, astfel că nimeni n-ar fi observat sosirea unei armate și nicidecum plecarea câtorva liberali nemulțumiți.

L-am găsit pe Jamie la umbra mausoleului lui Hector, pieptănându-și părul cu degetele, semn că se pregătea să și-l lege.

– S-a încheiat cu bubuituri, nu? am zis eu.

– Au tras câțiva, a spus el cu ochii spre un domn bine afumat, care încerca să își reîncarce muscheta. Ferește-te de omul acela, englezoaico!

– Acum e prea târziu ca să-l împuște pe Gerald Forbes. L-ai văzut plecând?

A confirmat cu o mișcare din cap în timp ce, cu pricepere, și-a prins părul cu șnurul din piele.

– Nici nu putea face o declarație mai clară decât dacă se cățara pe butoi, alături de Finnaghal.

– Și-atunci ar fi devenit o țintă *excelentă*. M-am uitat printre gene la domnul cu fața îmbujorată de băutură, care își vărsa praful de pușcă peste pantofi. Nu cred că are gloanțe.

– Ei, asta e, a făcut Jamie un semn de lehamite spre om. Maiorul MacDonald e în mare formă, nu găsești? Mi-a spus că a aranjat ca doamna MacDonald să țină astfel de cuvântări și în alte părți ale coloniei.

– Avându-l pe el impresar, din câte înțeleg.

Am surprins strălucirea vestonului stacojiu al lui MacDonald printre oamenii strânși pe terasă pentru a adresa cuvinte de laudă doamnei MacDonald.

– Așa aș zice și eu.

Jamie nu a părut încântat de perspectivă. De fapt, era foarte sobru, având fața umbrită de gânduri negre. Nu avea să se însenineze auzind de discuția mea cu Gerald Forbes, însă i-am spus.

– Ei bine, n-am avut încotro, a explicat el, ridicând ușor din umeri. Sperasem să acționez cu discreție, dar, așa cum stau lucrurile cu Robin McGillivray, nu am de ales și trebuie să-i întreb pe unii și alții, deși asta înseamnă să se afle. Și să se comenteze.

Neliniștit, s-a mișcat din nou.

– Te simți bine, englezoaico? m-a întrebat brusc, uitându-se la mine.

– Da. Dar tu *nu*. Ce s-a întâmplat?

– Mai nimic. Nimic din ce nu știam deja. Dar e altceva, nu? Crezi că ești pregătit, iar apoi te confrunți cu problema și ai da orice ca lucrurile să fie altfel.

S-a uitat spre peluză și a arătat spre mulțime. O adevărată mare de tartan se tălăzuia pe iarbă, iar umbrelele de soare ale doamnelor care se fereau de soarele puternic alcătuiau un câmp multicolor. În umbra terasei un om cânta la cimpoi, iar sunetele ascuțite și sfredelitoare ale aceluia *piobreachd*⁸⁷ erau un contrapunct la zumzetul conversațiilor.

– Știi că într-o bună zi va trebui să mă ridic împotriva multora aici. Voi lupta împotriva prietenilor și neamurilor. Și m-am trezit stând acolo, cu mâna lui Fionnaghal pe cap ca în semn de binecuvântare, față în față cu toți, urmărind cum vorbele ei îi atingând, văzând hotărârea crescând în ei... Și, dintr-odată, parcă o sabie mare a coborât din cer între mine și ei ca să ne despartă pe vecie. Va sosi ziua și n-o pot opri.

Și-a înghițit nodul din gât și a coborât ochii, fără să se uite la mine. Am întins o mână, dorind să îl ajut, să îl alin, deși știam că nu puteam. La urma urmei, din cauza mea se afla acolo, în acea mică grădină Ghetsimani.

Dar mi-a luat mâna fără să se uite la mine și mi-a strâns-o cu putere.

– *Părintele Meu, de este cu putință, treacă de la Mine paharul acesta, ca să nu-l beau, făcă-se voia Ta*⁸⁸, am șoptit eu.

A dat din cap cu privirea în pământ, spre petalele de trandafir galben. Apoi s-a uitat la mine cu un zâmbet pierit, dar având în ochi o asemenea durere, încât mi-am ținut respirația, pentru că eram afectat până în adâncul inimii. Cu toate

astea, a zâmbit, apoi și-a trecut mâna peste frunte și și-a examinat degetele umede.

– Da, în fine, a spus el, e doar apă, nu sânge. Voi trăi și asta.

S-ar putea să nu, am gândit brusc și m-am îngrozit. A lupta de partea învingătorilor era una, dar a supraviețui era alta. A văzut expresia de pe fața mea și a slăbit strânsoarea, crezând că mă durea. Mă durea, dar nu fizic.

– *Dar nu voia Mea să se facă, ci voia Ta să se facă*⁸², a spus el foarte încet. Mi-am ales calea când m-am căsătorit cu tine, deși nu știam asta atunci. Dar am ales și nu pot întoarce lucrurile, nici de-aș vrea.

– Și ai vrea?

L-am privit în ochi când l-am întrebat și am citit răspunsul în ei. A clătinat din cap.

– Dar tu? Pentru că și tu, la fel ca mine, ai ales.

Am clătinat și eu din cap și am simțit ușoara relaxare a corpului lui când ochii lui, acum limpezi precum cerul sclipitor, i-au întâlnit pe ai mei. Preț de o bătaie de inimă, am rămas singuri în univers. Apoi o ceată de fete care sporovăiau a trecut pe lângă noi și am schimbat subiectul, căutând ceva mai sigur.

– Ai aflat ceva despre Manfred?

– Sărmanul Manfred, vrei să spui, mi-a aruncat o privire cinică.

– Ei bine, o fi el copoi tânăr și imoral și a provocat multe neazuri, dar nu înseamnă că trebuie să moară din cauza asta.

S-a uitat la mine ca și cum nu ar fi fost întru totul de acord, dar a lăsat de la el, zicând doar că întrebase peste tot, însă deocamdată fără niciun rezultat.

– O să apară până la urmă, m-a asigurat el. Probabil în locul cel mai nepotrivit.

– Vai! Vai! Vai! Uite c-am trăit să văd și ziua asta! Vă mulțumesc, domnule, vă mulțumesc tare mult!

Era doamna Bug, potopită de căldură, bere și fericire, care își făcea vânt de zor cu evantaiul. Jamie i-a zâmbit.

– Așadar, ai reușit să auzi tot, *mo chride*?

– Da, tot, domnule! I-a asigurat ea înfierbântată. Fiece vorbuliță! Arch mi-a găsit un loc minunat, lângă unul dintre hârdaiele cu floricele, de am auzit fără să fiu călcată în picioare.

Fusese moartă de emoție când Jamie se oferise să o aducă la grătar. Arch venise și el, desigur, pentru că avea niște treburi, dar doamna Bug nu părăsise Ridge de câțiva ani, de când sosise acolo. În ciuda neliniștii stârnite de atmosfera profund regalită care ne înconjură, încântarea ei excesivă era molipsitoare, de aceea m-am trezit zâmbind, iar eu și Jamie i-am răspuns cu rîndul la întrebări. Nu mai văzuse de aproape sclavi negri și îi socotea de o frumusețe exotică – costau mult? Și trebuiau învățați să poarte haine și să vorbească așa cum se cuvine? Pentru că auzise că Africa e un loc păgân, unde oamenii umblau despuiați și se ucideau unii pe alții cu sulițe, cum se ucide un mistreț, și dacă cineva voia să vorbească despre goliciuni, statuia soldățelului de pe peluză era șocantă, nu credeam la fel? Și el, fără niciun strai înapoia scutului! Și de ce era capul acelei femei la picioarele lui? Și văzusem – părul ei era făcut să arate ca niște șerpi, ce oribil! Și cine era Hector Cameron, al cărui mormânt era acela? Și din marmură albă, ca acelea din Holyrood, imaginați-vă! A, fostul soț al doamnei Innes? Și când s-a măritat cu domnul Duncan, pe care îl cunoscuse, vai ce om dulce și amabil era el, mare păcat că își pierduse un braț, asta a fost în vreo bătălie? Și, o, priviți! Soțul doamnei MacDonald – ce bărbat arătos era și el – avea să țină un discurs.

Jamie a aruncat o privire mohorâtă spre terasă. Adevărat, Allan MacDonald urca – doar pe un scaun; fără îndoială că butoiul i se părea nesigur, iar oamenii, mult mai puțini decât cei care o ascultaseră pe soția lui, dar în număr respectabil, se strângeau în jurul lui și erau atenți.

– Nu veniți să-l ascultați? a întrebat doamna Bug, deja plecată ca în zbor, plutind peste pământ ca o mierlă.

– Auzim bine și de aici, a asigurat-o Jamie. Du-te, *a nighean*.

A plecat mormăind emoționată. Jamie și-a atins delicat ambele urechi ca să fie sigur că erau la locul lor.

– Ai făcut bine c-ai adus-o, am zis eu râzând. Sărmana bătrână n-a avut parte de o asemenea distracție de jumătate de secol.

– Așa e, a spus el zâmbind. Probabil că...

S-a întrerupt brusc și s-a încruntat când a zărit ceva peste umărul meu. M-am întors să văd despre ce era vorba, însă el trecuse deja pe lângă mine, de aceea m-am grăbit să îl prind din urmă.

Era Jocasta, albă ca varul și cu părul în neorânduială, cum nu o văzusem niciodată. Se legăna nesigură pe picioare în cadrul ușii laterale și probabil că s-ar fi prăbușit dacă Jamie nu ar fi ajuns să o prindă cu iuțeală, petrecându-și un braț după talia ei.

– Iisuse, mătușă, ce s-a întâmplat?

A vorbit încet ca să nu atragă atenția și a condus-o în casă.

– Vai, Doamne, Dumnezeu cel îndurător, capul meu, a șoptit ea, ducându-și mâna la față, cu degetele răsfirate ca picioarele unui păianjen, astfel că degetele ei abia dacă îi atingeau pielea, acoperind ochiul stâng. Ochiul meu.

Eșarfa din pânză pe care o purta în public era boțită și pătată de umezeală; lacrimile i se scurgeau pe sub ea, dar nu plângea. Un ochi supura îngrozitor. Ambii ochi îi lăcrimau, dar mai mult stângul. Marginea pânzei era udă și umezeala i se vedea și pe față.

– Trebuie să îi văd ochiul, i-am spus lui Jamie, atingându-l pe cot și privind în jur după o servitoare. Du-o în camera de zi!

Accea era cea mai apropiată, iar toți oaspeții erau afară ori treceau prin salon ca să vadă telescopul prințului.

– Nu! Nu, nu acolo!

Jamie mi-a aruncat o privire, ridicând o sprânceană de uimire, dar i-a vorbit liniștitor.

– Nu, mătușă, o să fie bine. Te duc în camera ta. Hai!

S-a aplecat și a ridicat-o în brațe ca pe un copil, iar fustele ei s-au scurs peste brațele lui vuind ca apa care se rostogolește la vale.

– Du-o și vin și eu imediat.

Am zărit-o pe o sclavă numită Angelina, care tocmai trecea prin capătul celălalt al holului și m-am grăbit să o prind din urmă. I-am transmis porunca, apoi m-am repezit spre scară, oprindu-mă un moment ca să arunc o privire prin camera de zi. Nu era nimeni acolo, dar prezența cânilor pentru punch și mirosul puternic al tutunului de pipă îmi spunea că Jocasta ținuse curte mai devreme în acea încăpere. Coșul cu lucrul de mână era deschis, iar ceva tricostat fusese scos și lăsat să atârne peste marginea coșului ca un iepure mort. Copiii, probabil, m-am gândit eu; câteva gheme fuseseră scoase și zăceau desfășurate pe parchet, împletindu-și culorile. Am ezitat, dar instinctul m-a copleșit, de aceea le-am ridicat și le-am aruncat în coș. Am îndesat piesa tricotată deasupra, dar mi-am retras brusc mâna cu o exclamație de durere. Dintr-un deget îmi țâșnea sânge. L-am băgat în gură și am supt cu putere ca să pun presiune pe rană; în același timp am pipăit cu mare atenție în fundul coșului cu cealaltă mână ca să descopăr în ce mă tăiasem.

Un cuțitaș, mic, dar care își făcuse treaba. Probabil era folosit pentru a tăia firele de broderie; exista și o husă pentru el, uitată la fundul coșului. Am vârât cuțitașul în teacă, am luat cutia cu ace de care aveam nevoie și am închis capacul coșului de lucru, după care, precipitată, am urcat treptele.

Allan MacDonald își încheiase scurta cuvântare; de afară a răzbătut un ropot puternic de aplauze, însoțite de strigăte și chiuituri în limba gaelică.

– Ai naibii scoțieni, am murmurat în barbă, *când* o să se învețe minte?

Însă nu am apucat să analizez implicațiile instigării prostimii de către soții MacDonald. Când am ajuns în susul scării, o sclavă urca în urma mea

cărându-mi lada cu medicamente, iar alta se afla la baza scării, aducând un vas cu apă fierbinte de la bucătărie. Jocasta stătea îndoită de mijloc pe scaunul ei mare, gemând și ținându-și buzele atât de strânse, încât erau aproape invizibile. Boneta i se desprinsese de pe cap și își mișca mâinile neliniștită prin părul ciufulit, ca și cum ar fi căutat ceva de care să se prindă. Jamie o mângâia pe spate, vorbindu-i în surdină în gaelică; a ridicat privirea cu o vădită senzație de ușurare când am intrat. Bănuisem de mult că pricina orbirii Jocastei era glaucomul – creșterea presiunii sangvine în interiorul globilor oculari care, dacă nu este tratată, afectează nervul optic. Acum eram aproape sigură de asta. Ba mai mult, știam de ce boală suferea: o criză acută de glaucom congestiv, tipul cel mai primejdios.

În vremea aceea nu exista tratament pentru glaucom; suferința nici nu avea să fie cunoscută un timp. Chiar dacă ar fi existat, era mult prea târziu pentru a se interveni; orbirea ei era permanentă. Există însă o soluție pentru a remedia situația imediată și mă temeam că trebuia să o aplic.

– Pune ceva din ierburile astea în apă fierbinte, i-am spus Angelinei, luând borcănelul cu goldenseal²⁰ din cutia mea și punându-i-l în mână. Iar tu – m-am întors spre celălalt sclav, al cărui nume nu îl cunoșteam – pune apa să fiarbă din nou, îmi aduci câteva cârpe curate și le pui în apă.

Chiar în timp ce vorbeam, am luat micuța lampă cu spirt pe care o țineam în lada mea. Focul fusese lăsat să se domolească în vatră, dar mai erau câțiva cărbuni încinși; m-am aplecat să aprind fitilul, apoi am deschis cutia cu ace pe care o luasem din camera de zi și am scos acul cel mai mare, care avea vreo șapte centimetri și se folosea pentru repararea carpetelor.

– Doar nu... a început Jamie, înghițindu-și cu greu nodul din gât.

– Trebuie, am spus eu scurt. Altă soluție nu există. Ține-o de mâini!

Era aproape la fel de palid ca Jocasta, însă a dat aprobator din cap și a prins-o de degetele încleștate, îndepărtându-i mâinile de pe cap.

Am ridicat bandajul din pânză. Ochiul stâng era umflat sub pleoapă, foarte injectat. Lacrimile izvorau în jurul lui și curgeau într-un firicel continuu. Am simțit presiunea din interiorul globului ocular chiar și fără să îl ating și am scrâșnit din dinți. Nu aveam cum să o ajut altfel. Spunând o mică rugăciune către Sfânta Clara – care, la urma urmei, era ocrotitoarea ochilor suferinzi, dar și sfânta care mă ocrotea pe mine –, am trecut acul prin flacăra lămpii, am turnat alcool pur pe o cârpă și am îndepărtat funinginea de pe ac. Înghițindu-mi saliva care îmi invadase gura, am desfăcut larg pleoapele ochiului cu degetele unei mâini, mi-am încredințat sufletul lui Dumnezeu și am înfipt cu forță în sclera ochiului, aproape de marginea irisului.

Am auzit pe cineva tușind și am simțit mirosul neplăcut de vomă, dar nu i-am acordat nicio atenție. Am extras cu grijă acul, deși nu cât de repede aș fi dorit. Jocasta a încremenit brusc, ca înghețată, strângând degetele în jurul mâinilor lui Jamie. Nu s-a mișcat deloc, dar a scos niște icnete slabe, de șoc, ca și cum s-ar fi temut până și să respire. Din ochi curgea un firicel de lichid, umoarea vitroasă, ușor lăptoasă, și îndeajuns de vâcos ca să poată fi identificat în timp ce se scurgea lenevos pe suprafața umedă a sclerei. Încă țineam pleoapele deschise; am luat o cârpă înmuiată în goldenseal cu mâna liberă, am stors lichidul de prisos fără să mă sinchisesc unde curge și am atins cu ea fața Jocastei. Ea a icnit când a simțit atingerea caldă și-a smuls o mână și a dus-o la față. Apoi i-am dat drumul și i-am îngăduit să prindă între degete cârpa caldă și să o apese peste ochiul stâng închis, iar căldura i-a oferit o ușurare.

Am auzit pași ușori pe scară și pe hol; gâfâieli; Angelina, ținând o mână de sare la piept și o lingură în cealaltă mână. Am luat sarea din palma ei umedă, am turnat-o în vasul cu apă caldă și am pus-o să agite până s-a dizolvat.

– Ai adus laudanum? am întrebat-o încet.

Jocasta stătea rezemată de spătar, cu ochii închiși, dar încremenită ca o statuie, cu pleoapele strânse și pumnii încleștați pe genunchi.

– Doamnă, n-am găsit laudanumul, a murmurat Angelina, aruncând o privire speriată spre Jocasta. Nu știu cine-o fi luat-o, cheia de acolo n-o au decât domnul Ulysses și doamna Cameron.

– Înseamnă că Ulysses te-a lăsat să umbli în dulapul acela, deci știe că doamna Cameron se simte rău?

A dat hotărâtă din cap, așezându-și panglica bonetei, care flutura.

– A, da, doamnă! O să tune și fulgere dacă află că nu i-am spus. A zis să-l chem repede dacă ea are nevoie de el – în rest, trebuia să-i spun doamnei Cameron să nu se îngrijoreze, că se ocupă el de toate.

Jocasta a scos un oftat lung, iar mâinile încleștate i s-au mai destins.

– Dumnezeu să-l binecuvânteze pe omul ăsta! a murmurat ea, ținând ochii închiși. O să se ocupe de toate. Aș fi pierdută fără el. Pierdută.

Părul ei cărunț era umed la tâmpile, iar picăturile de sudoare se scurgeau de pe capetele șuvițelor care îi stăteau pe umeri, lăsând pete pe mătasea rochiei bleu. Angelina a desfăcut baretele rochiei și corsetului și le-a scos. Apoi l-am pus pe Jamie să o întindă în pat în cămașă, cu multe prosoape înfășurate în jurul capului. Am umplut una dintre seringile mele cu ac din colț de șarpe cu apă caldă și sărată și, în timp ce Jamie i-a ținut pleoapele ochiului desfăcute, am putut iriga ochiul, sperând că poate voi împiedica infectarea răni. Rana în sine apărea ca un minuscul punct roșu de pe albul ochiului, o bulă conjunctivală, mică deasupra lui. Din câte am observat, Jamie nu s-a putut uita fără să clipească, de aceea i-am zâmbit.

– O să se simtă bine, am spus. Dacă vrei, poți pleca.

El a dat din cap, a dat să plece, însă Jocasta a întins o mână pentru a-l opri.

– Nu, rămâi, *a chuisle*, dacă vrei.

Acele ultime cuvinte au fost rostite doar de formă; îl prinsese de mânecă suficient de tare pentru ca degetele ei să albească.

– Da, mătușă, rămân, a răpuns el cu blândețe și și-a lăsat cealaltă mână peste a ei, strângând-o ușor ca să o liniștească.

Și totuși, ea nu i-a dat drumul decât după ce el s-a așezat alături de ea.

– Cine mai e aici? a întrebat ea, întorcând capul agitată într-o parte și alta, străduindu-se să audă sunetele care ar fi trădat răsufării sau mișcării cuiva. Au plecat sclavii?

– Da, s-au dus să ajute la servit, i-am explicat eu. N-a rămas decât Jamie.

A închis ochii și a inspirat adânc și tremurător, abia după aceea relaxându-se.

– Bine. Trebuie să vă spun ceva, Nepoate, să nu audă nimeni. Nepoată... – și-a ridicat mâna lungă și palidă spre mine –, du-te și vezi dacă suntem cu adevărat singuri.

Ascultătoare, m-am uitat pe hol. Nu am văzut pe nimeni, deși am auzit voci dinspre o încăpere de pe hol – râsete, foșnete și bufnituri, semn că niște tinere flecăreau și își aranjau părul și hainele. Am închis ușa, iar sunetele din restul casei s-au stins imediat, devenind un vuiet îndepărtat și înfundat.

– Despre ce e vorba, mătușă?

Jamie încă o ținea de mână, mângâind-o cu degetul mare în ritmul în care îl văzusem că liniștea animalele sperioase. Dar acțiunea era mai puțin eficientă decât în cazul cailor sau câinilor.

– El a fost. E aici!

– Cine-i aici, mătușă?

– Nu știu!

S-a uitat de jur împrejur cu disperare, ca într-o încercare vană de a vedea, nu doar prin întuneric, ci și prin pereți. Jamie a ridicat sprâncenele spre mine, dar și-a dat seama la fel de bine ca mine că Jocasta nu aiura, chiar dacă vorbea incoerent. Ea și-a dat seama cum îi suna vocea, pentru că am văzut efortul când s-a străduit să se calmeze.

– A venit după aur, a zis ea, coborând glasul. Aurul francezului.

– Da? a spus Jamie cu precauție.

Mi-a aruncat o privire, ridicând o sprânceană, însă eu am scuturat din cap. Nu avea halucinații. Jocasta a suspinat agitată și a clătinat din cap, după care s-

a oprit brusc și a scăpat un țipăt înfundat de durere, ducând ambele mâini la cap, ca și cum ar fi vrut să și-l țină pe umeri. A respirat adânc o dată sau de două ori, cu buzele strânse. Apoi, încet, a coborât mâinile.

– A început noaptea trecută, a spus ea, durerea de la ochi.

Se trezise în cursul nopții cu o pulsație în ochi și simțind o durere care se întinsese spre o tâmplă.

– Am mai avut asemenea dureri, să știți, a precizat ea.

Acum se așezase în șezut și începea să arate mai bine, deși continua să țină cârpa caldă peste ochi.

– Au apărut când am început să-mi pierd vederea, a adăugat. Câteodată mă durea ba un ochi, ba celălalt. Dar știam ce mă așteaptă.

Însă Jocasta Cameron Innes nu era femeia care să îngăduie ca o simplă suferință trupească să îi zădărnicească planurile, fără a mai vorbi de zădărnicierea a ceea ce promitea a fi cea mai scilpitoare reuniune socială din istoria așezării Cross Creek.

– Am fost foarte dezgustată, a continuat ea. Și uite că venea domnișoara Flora MacDonald!

Însă zarurile fuseseră aruncate; carnea pentru grătar se frigea în gropi, butoaiele de bere stăteau pregătite lângă staule, iar aerul mirosea a pâine caldă și a fasole, dinspre bucătărie. Sclavele erau bine instruite și era pe deplin încredințată că Ulysses va reuși să se ocupe de toate. Socotise că tot ce trebuia să facă era să rămână în picioare.

– N-am vrut să iau opiu sau laudanum, a explicat ea. Și nici să adorm, bineînțeles. De aceea m-am descurcat cu whisky.

Jocasta era o femeie înaltă și foarte obișnuită cu băutura, care ar fi doborât un bărbat din epoca modernă. Până la sosirea soților MacDonald, băuse aproape o sticlă, însă durerea se înrăutățise.

– Iar după aceea ochiul a început să îmi lăcrimeze atât de mult, încât oricine ar fi văzut că e ceva rău cu mine și nu am vrut *așa ceva*. De aceea m-am retras

în camera de zi și avusesem grijă să pun o sticlă cu laudanum în coșul de lucru, pentru cazul că whisky-ul n-ar fi de ajuns. Oamenii se foiau ca păduchii afară, străduindu-se să o vadă pe domnișoara MacDonald sau să schimbe o vorbă cu ea, dar în camera de zi nu era nimeni, din câte mi-am dat seama, mai ales că îmi vuia capul și simțeam că ochiul îmi va exploda.

A rostit ultimele cuvinte cu un aer nepăsător, dar l-am văzut pe Jamie crispându-se, pentru că amintirea a ceea ce făcusem acum îi rămăsese proaspătă în memorie. Și-a înghițit nodul din gât, apoi și-a trecut pumnii strânși peste gură. Jocasta scosese iute sticla cu laudanum și luase câteva guri, apoi rămăsese nemișcată câteva clipe, așteptând ca medicamentul să își facă efectul.

– Nu știi dacă ai băut vreodată așa ceva, nepoate, dar îți dă o senzație ciudată, ca și cum ai începe să te dizolvi. Dacă iei o picătură mai mult decât ar trebui, începi să vezi lucruri care nu există, fie că ești orb sau nu, și auzi ceea ce nu sunt.

Din cauza efectelor laudanumului, a băuturii și zgomotelor scoase de mulțimea de afară, nu auzise pașii, iar când a auzit pe cineva vorbind aproape de ea o clipă a crezut că avea halucinații.

– *Deci, aici ești*, a spus el, repetând vorbele lui, iar fața ei palidă s-a albit și mai mult amintindu-și. *Mă mai ții minte, nu?*

– Înțeleg că l-ai recunoscut, mătușă, a conchis Jamie sec.

– Da, a răspuns ea la fel de sec. Mai auzisem vocea aceea de două ori. O dată la Adunarea la care s-a căsătorit fiica ta și altă dată cu mai bine de douăzeci de ani în urmă, într-un han din apropiere de Coigach, în Scoția.

Și-a desprins cârpa umedă de pe față și a înmuiat-o fără să greșească în bolul cu apă caldă. Avea ochii înroșiți și umflați, în contrast cu pielea palidă, foarte vulnerabili în orbirea lor, însă se stăpânea din nou foarte bine.

– Da, l-am recunoscut, a repetat ea.

Recunoscuse vocea imediat, dar pe moment nu reușise să o asocieze cu nimeni. Apoi își dăduse seama brusc și se prinsese de brațele scaunului ca să se

sprijine.

„Cine ești?“ întrebuse ea, cu toată forța pe care o mai avea. Inima îi bătea în ritmul în care îi pulsau capul și ochiul, iar simțurile îi erau afectate de whisky și laudanum. Probabil că laudanumul transformase zgomotele mulțimii de afară în vuietul valurilor mării și pașii sclavelor de pe hol în duduitul încălțărilor proprietarului pe scara hanului.

– Am fost acolo. Chiar am fost. În ciuda picăturilor de sudoare care încă i se scurgeau pe față, i-am văzut pielea de găină și palidă de pe umeri. În hanul de la Coigach. Am simțit mirosul mării și am auzit bărbații, pe Hector și Dougal, i-am auzit!, sfâdindu-se undeva în spatele meu. Și omul cu mască. *Nu* l-am putut vedea și am simțit un fior urcându-mi pe gât când a întors ochii orbi spre mine. Vorbea cu o asemenea convingere, încât o clipă a lăsat impresia că *vede*. Stătea la picioarele scării, ca acum douăzeci și cinci de ani, cu un cuțit în mână și cu ochii ațintiți asupra mea prin găurile măștii. Și apoi a zis „Știi bine cine sunt, fato“, iar ea avusese impresia că îl văzuse zâmbind, deși ca prin ceață își dăduse seama că doar percepusese asta în vocea lui; nu îi văzuse niciodată fața, nici chiar când vedea.

Stătea în șezut, pe jumătate aplecată în față, cu brațele încrucișate la piept în semn de autoapărare, iar părul cărunț îi cădea încâlcit pe spate.

– S-a întors, a spus ea și s-a cutremurat, brusc înfiorată. A venit după aur, iar după ce-l găsește o să mă omoare.

Jamie și-a lăsat o mână pe brațul ei ca s-o liniștească:

– Mătușă, cât sunt eu aici, n-o să te omoare nimeni, i-a zis. Deci omul ăsta a venit în camera de zi și l-ai recunoscut după voce. Ce altceva ți-a spus?

Ea încă tremura, dar nu chiar atât de rău. M-am gândit că e de la laudanumul și whisky-ul consumate în cantitate mare, dar și de la spaimă.

Făcând un efort să își aducă aminte, ea a clătinat din cap.

– A spus... a spus că a venit să ia aurul pentru proprietarul lui legiuit. Că ne fusese dat drept dovadă de încredere și că, deși nu ne purta pică pentru că eu și

Hector am vândut din el, nu e al meu și trebuie să ia ce a mai rămas. Și după aceea a pus o mână pe mine.

Și-a desfăcut brațele de la piept și a întins mâna spre Jamie:

– Pe încheietură. Vezi semnele de acolo? Le vezi, nepoate?

Părea îngrijorată și m-am gândit brusc că până și ea ar putea pune la îndoială existența vizitatorului.

– Da, mătușă, a răspuns Jamie încet, atingându-i încheietura. Au rămas semne.

Da, trei pete violacee, mici ovale lăsate de strânsoare.

– M-a strâns și mi-a răsucit mâna atât de tare, încât am crezut că mi-a rupt-o. Apoi mi-a dat drumul, dar nu s-a retras. A rămas deasupra mea și i-am simțit căldura răsuflării și duhoarea de tutun pe față.

O țineam de încheietura celeilalte mâini, simțindu-i pulsul. Era rapid și puternic, dar când și când făcea câte o sincopă. Lucru deloc surprinzător. M-am întrebat cât de des lua laudanum și cât.

– Și atunci am vârât mâna în coșul de lucru, am scos cuțitașul din teacă și l-am lovit în boașe, a încheiat ea.

Luat prin surprindere, Jamie a râs.

– Și l-ai nimerit?

– Da, am spus eu, înainte ca Jocasta să poată răspunde. Am văzut sânge uscat pe cuțit.

– Ei bine, asta îl va învăța minte ce pățește dacă terorizează o bătrână oarbă și neajutorată, nu? a bătut-o Jamie ușor pe mână. Bine-ai făcut mătușă! Și după aceea a plecat?

– Da.

Povestindu-și reușita, a prins puteri; și-a retras mâna din a mea ca să se împingă mai sus pe pernă. A luat prosopul încă drapat la gât și l-a lăsat pe podea cu un scurtă grimasă de dezgust. Văzând că Jocasta e mai bine, Jamie mi-a aruncat o privire, apoi s-a ridicat.

– Mă duc să vadă dacă e cineva pe aici care șchiopătează.

Ajuns la ușă, s-a oprit o clipă și s-a întors spre ea.

– Mătușă, ai spus că l-ai mai întâlnit pe individ de *două ori*? La hanul din Coigach, când oamenii au adus aurul la țärm, și la Adunarea de acum patru ani?

Ea a confirmat cu o mișcare din cap, dându-și părul umed de pe față.

– Da. În ultima azi. A intrat în cortul meu și eram singură. Mi-am dat seama că e cineva acolo, dar la început n-a vorbit și eu am întrebat cine e. A răs puțin și a zis: „E adevărat ce se spune, deci, chiar ești complet oarbă?”

Ea se ridicase cu fața spre vizitatorul pe care nu îl putea vedea, recunoscându-i vocea, dar neștiind de ce. „Deci nu mă cunoști, domnișoară Cameron. Am fost prieten cu soțul tău, deși au trecut mulți ani de când nu ne-am mai întâlnit. Pe coasta Scoției, într-o noapte cu lună.”

Amintindu-și, și-a umezit buzele.

– Și atunci mi-am adus aminte dintr-odată: „Oi fi eu oarbă, dar te cunosc bine, domnule. Ce vrei?” Însă el plecase. Iar în clipa următoare i-am auzit pe Phaedre și Ulysses vorbind în timp ce se apropiau de cort; omul îi văzuse și fugise. I-am întrebat pe ei, dar fuseseră atenți la discuția lor și nu-l văzuseră plecând. După aceea, am ținut tot timpul pe cineva lângă mine, până am plecat de la Adunare, și nu s-a mai apropiat de mine. Până acum.

Jamie s-a încruntat și s-a frecat cu palma la nas.

– De ce nu mi-ai spus atunci?

Pe fața răvășită a Jocastei a apărut o urmă de umor, apoi și-a prins încheietura învinatețită cu degetele celeilalte mâini.

– Am crezut că fusese o închipuire.

Phaedre găsisse sticla cu laudanum sub un scaun din camera de zi, unde o scăpase Jocasta. Și o dără de mici picături de sânge pe care, în grabă, nu o observasem. Dăra dispărea înainte de ușă; rana provocată de cuțitul Jocastei fusese minoră.

Chemat discret, Duncan se grăbise să vină s-o aline pe Jocasta – numai că fusese trimis imediat afară, cu poruncă să se ocupe de oaspeți; nici rănilor, nici boala nu trebuiau să afecteze o asemenea ocazie!

Ulysses s-a bucurat de o primire mai puțin cordială. De fapt, Jocasta îl chemase. Uitându-mă în cameră să văd cum se mai simțea, l-am găsit pe un scaun lângă pat, ținându-și stăpâna de mână, cu o expresie atât de blândă pe fața de obicei impasibilă, încât m-am emoționat, de aceea m-am retras discret în hol ca să nu îi deranjez. Însă el m-a văzut și mi-a făcut semn din cap. Discutau în șoaptă, iar Ulysses ținea aplecat capul pe care purta peruca albă, obișnuită pentru el. Părea să o contrazică respectuos; ea a clătinat din cap și a scos un țipăt de durere. I-a strâns mâna destul de tare și am observat că își scosese mânușile albe; mâna ei stătea palidă și fragilă în mâna lui puternică.

Jocasta a respirat adânc, făcându-și curaj. După aceea a spus ceva hotărât, l-a strâns de mână și s-a întins în pat. El s-a ridicat și a rămas o clipă lângă pat, privind-o. Apoi s-a îndreptat de spate și, scoțându-și mânușile din buzunar, a ieșit pe hol.

– Doamnă Fraser, vreți să-l chemați pe soțul dumneavoastră? a cerut el reținut. Stăpâna mea vrea ca eu să-i zic ceva.

Petrecerea era în toi, însă energia mai scăzuse, deoarece oamenii se puseseră pe mâncat. Ne-au salutat pe mine și pe Jamie când l-am urmat în casă pe Ulysses, dar nu ne-a oprit nimeni.

Ne-a condus la parter, spre camera lui, aproape de bucătăria de iarnă, plină de ornamente din argint, sticle de lichid de curățat argintărie, oțet, coloranți albaștri și negri, o casetă cu ace, bolduri și mosoare, mici unelte care slujeau la reparații și ceea ce părea a fi o rezervă privată de coniac, whisky și diverse lichioruri. Le-a luat de pe raft și, întinzând mâinile înmănușate spre spațiul gol, a apăsat cu ele în lemnul peretelui. S-a auzit un declic și un mic panou a lunecat în lături cu un hârâit slab.

S-a tras deoparte, invitându-l în tăcere pe Jamie să se uite. Jamie a ridicat o sprânceană și s-a aplecat în față, privind într-acolo. În cămara majordomului era semiîntuneric, pentru că înăuntru pătrundea doar o lumină difuză dinspre bucătărie, venind pe ferestrele înalte de jur împrejurul bucătăriei.

– E gol, a spus el.

– Da, domnule. Nu ar fi trebuit să fie.

Vocea lui Ulysses a rămas respectuoasă, dar fermă.

– *Ce* a fost acolo? am întrebat eu, privind afară din cămară ca să mă asigur că nu suntem auziți.

Bucătăria arăta ca după explozia unei bombe, însă înăuntru era doar un spălător de vase, un băiat încet la minte, care spăla oale și cânta ceva.

– O parte dintr-un lingou de aur, mi-a șoptit Ulysses.

Aurul francez pe care Hector Cameron îl adusese din Scoția, zece mii de lire în lingouri marcate cu crinul regal, reprezenta baza bogăției proprietății River Run. Însă nu se făcea ca acel lucru să fie cunoscut. Întâi Hector, iar după moartea lui Ulysses luaseră câte un lingou și răzuiseră bucăți din metalul moale, transformându-le în grămăjoare anonime. Apoi le duseseră la depozitele de pe râu ori, dintr-o precauție suplimentară, le duseseră departe, până în orașele de coastă precum Edenton, Wilmington sau New Bern, iar acolo fuseseră schimbate în cantități mici, care să nu stârnească bănuieli, contra bani sau certificate de depozit, care se puteau folosi oriunde.

– Rămăsese aproape jumătate de lingou, a spus Ulysses, făcând semn spre gaura din perete. Am constatat dispariția lui acum câteva luni. După aceea am găsit altă ascunzătoare.

Jamie s-a uitat la spațiul gol, apoi s-a întors spre Ulysses.

– Și restul?

– Ultima oară când am verificat era în siguranță.

Majoritatea lingourilor erau ascunse în mausoleul lui Hector Cameron, într-un sicriu, și păzite, probabil, de spiritul lui. În afară de Ulysses, despre aur știau

doar unul sau doi sclavi. Dar frica foarte mare de fantome era de ajuns ca să îi țină departe pe toți ceilalți. Mi-am amintit dâra de sare întinsă din fața mausoleului, și am simțit un fior, în ciuda căldurii sufocante din subsol.

– Azi nu pot să verific, bineînțeles, a adăugat majordomul.

– Nu, sigur că nu. Duncan știe?

A făcut semn din cap spre ascunzătoare, iar Ulysses a confirmat cu o mișcare din cap.

– Hoțul putea fi oricine. În casa asta intră atâția oameni... a ridicat din umerii masivi. Dar acum, când a apărut din nou acel om de pe mare... asta dă un alt aspect lucrurilor, nu-i așa, domnule?

– Da, sigur.

Jamie a analizat problema câteva momente, bătând încet darabana cu degetele pe picior.

– Bine, atunci. Englezoaico, tu trebuie să mai rămâi aici o vreme, nu? Ca să te ocupi de ochiul mătușii.

Am dat din cap. Dacă nu apărea o infecție în urma intervenției mele rudimentare, altceva nu puteam face pentru ochiul în sine. Însă trebuia supravegheat, curățat și irigat până eram convinsă că s-a vindecat.

– Atunci, mai rămânem o vreme, a spus el, întorcându-se către Ulysses. Îi trimit pe soții Bug înapoi la Ridge să se ocupe de lucruri și de cosit. Noi rămânem și veghem.

Casa era plină de oaspeți, dar eu am dormit în vestiarul Jocastei ca să o pot supraveghea. Scăderea presiunii oculare îi alungase durerile cumplite, iar acum dormea buștean, având semnele vitale suficient de îmbucurătoare, de aceea am socotit că puteam dormi și eu.

Cu toate astea, știind că am un pacient, am dormit iepurește, trezindu-mă din când în când ca să intru tiptil în camera ei. Duncan dormea pe o saltea de paie la picioarele patului ei, dus de pe lumea asta după alergătura și agitația de peste zi. I-am ascultat respirația grea și am aprins un capăt de lumânare de la

vatră, apoi m-am apropiat de pat. Jocasta încă dormea adânc, stând pe spate, cu brațele încrucișate grațios pe cuvertură și cu capul lăsat pe spate, având nasul lung, aristocratic, ca siluetele mortuare din capela St Denys. Tot ce îi lipseau erau o coroană și un câine mic, de rasă, ghemuit la picioare. Am zâmbit, gândindu-mă cât de ciudat era: Jamie dormea la fel, întins pe spate, cu brațele încrucișate, drept ca o săgeată. Brianna dormea altfel: se agita în somn și așa fusese încă de mică. La fel ca mine. Gândul mi-a dat o senzație neașteptată de plăcere. Știam că îi dădusem unele părți din mine, desigur, dar ea semăna cu Jamie atât de mult, încât uneori eram surprinsă când observam asemănările.

Am stins lumânarea, dar nu m-am întors imediat în pat. Ocupasem patul Phaedrei din vestiar, dar spațiul era încins și lipsit de aer. Ziua caniculară și alcoolul îmi dăduseră o gură uscată și o ușoară durere de cap; am ridicat carafa de pe noptiera Jocastei, dar era goală.

N-a fost nevoie să reaprind lumânarea; una dintre cele de pe hol încă ardea și o lumină slabă contura ușa. Pe coridor erau oameni – slujitoare dormind la ușile dormitoarelor –, iar aerul vibra de la sforăielile și respirațiile celor cufundați în somn mai mult sau mai puțin profund. Probabil că m-a auzit, dar nu s-a întors. Am ajuns lângă Phaedre și am privit afară. Era doar în cămașă, avea părul desfăcut și îi cădea ca o masă deasă și moale în jurul umerilor. Lucru rar pentru o sclavă să aibă un asemenea păr; cele mai multe și-l păstrau scurt pe sub turbane sau legăturile de păr, pentru că le lipsea timpul și instrumentele ca să și-l aranjeze. Phaedre era servitoare personală, astfel că avea la dispoziție timp și măcar un pieptene.

– Vrei să te întorci în patul tău? am întrebat-o reținut. O să stau trează o vreme și nu pot dormi pe divan.

S-a uitat la mine și a clătinat din cap.

– A, nu, doamnă. Vă mulțumesc prea plecat, dar nu mi-e somn.

A văzut carafa din mâna mea și a vrut s-o ia:

– Doamnă, să vă aduc niște apă?

– Nu, nu, îmi iau singură. Aș vrea să ies la aer curat.

Fără să mă mișc, am rămas alături de ea și m-am uitat afară. Era o noapte frumoasă, plină de stele, care păreau să fi coborât și străluceau deasupra apei râului, o fâșie vag argintie ce șerpuia prin întuneric. Aveam și lună, o seceră subțire, care cobora drumul ei sub curbura Pământului și în apropierea râului am observat câteva focuri de tabără ce ardeau printre copaci. Fereastra era deschisă și pe ea năvăleau insecte și gândaci; alcătuind un mic nor, se roteau în jurul lumânării prinse pe peretele din spatele nostru, iar creaturile acelea minuscule și înaripate mi-au atins fața și brațele. Greierii cântau și erau atât de mulți, încât țiuitul lor devenise ascuțit și constant, amintindu-mi de un arcuș trecut peste coardele unei viori.

Phaedre a dat să o închidă – dormitul cu fereastra deschisă era considerat nesănătos și probabil că *așa* era, având în vedere nenumăratele boli infecțioase aduse de țăntări în atmosfera umedă de mlaștină.

– Mi s-a părut că am auzit ceva. De acolo, a spus ea, făcând un semn cu capul spre întunericul de jos.

– Da, probabil că e soțul meu, am spus eu, sau Ulysses.

– Ulysses? a făcut ea, părând șocată.

Jamie, Ian și Ulysses organizaseră un sistem de patrulare și fără îndoială că se aflau undeva în beznă, dând târcoale casei, cu ochii pe mausoleul lui Hector, pentru orice eventualitate. Însă, întrucât nu avea știință despre aurul dispărut sau despre vizitatorul misterios al Jocastei, Phaedre nu era conștientă de vigilența sporită decât în modul în care sclavii aflau întotdeauna diverse – instinctul care o îndemnase să se trezească și să se uite pe fereastră.

– Doar stau de veghe, am liniștit-o eu cât am putut. Sunt prea mulți oameni aici.

Soții MacDonald plecaseră la plantația lui Farquard Campbell să își petreacă noaptea, iar o bună parte dintre oaspeți îi însoțiseră. Însă pe proprietate

rămăseseră mulți oameni.

Ea a dat din cap, dar a părut tulburată.

– Eu simt că ceva nu e bine, a vorbit ea. Nu știu exact despre ce e vorba.

– Ochiul stăpânei tale... am început eu, dar ea a clătinat din nou din cap.

– Nu. Nu. Nu știu, dar e ceva în aer. Simt. Nu doar în noaptea asta. Se întâmplă ceva. Ceva care va veni.

S-a uitat la mine, incapabilă să exprime ce voia să îmi comunice, dar dispoziția ei îmi spunea multe. Putea fi vorba doar despre emoțiile sporite stârnite de conflictul ce ne aștepta. Se simțeau în aer. Însă putea fi și altceva – ceva subteran, abia perceput, dar exista, ca silueta neclară a unui șarpe de mare, zărit doar o clipă, după care dispăruse, astfel că intra în legendă.

– Bunica mea a fost adusă din Africa, a șoptit Phaedre privind în noapte. Ea le vorbește oaselor. Ea zice că ele o anunță când vin lucruri rele.

– Serios?

Într-o asemenea atmosferă liniștită, mai puțin sunetele nopții, cu atâtea suflete care pluteau în jur, afirmația ei nu mi s-a părut deloc ireală. E

– Ea te-a învățat să... să vorbești cu oasele?

Ea a clătinat din cap, însă un colț al gurii i s-a ridicat într-o expresie secretă și delicată, și m-am gândit că știe mai multe decât voia să declare. Mi-a venit un gând nedorit. Nu vedeam cum ar putea fi legat Stephen Bonnet de evenimentele actuale – cu siguranță că nu este el omul care îi vorbise Jocastei despre trecut și, la fel de sigur, furtul pe ascuns nu era stilul lui. Însă el avea motive serioase să creadă că undeva la River Run există aur – iar din ceea ce ne spusese Roger despre întâlnirea Phaedrei cu masivul irlandez la Cross Creek...

– Pe irlandezul pe care l-ai văzut când erai cu Jeremy, am întrebat, prinzând mai bine carafa alunecoasă, l-ai mai văzut după aceea?

Ea a părut surprinsă, era clar că și-l scosese pe Bonnet din minte.

– Nu, doamnă, a spus ea. Nu l-am mai văzut.

A rămas pe gânduri câteva clipe, închizând ochii.

Pielea ei avea culoarea cafelei tari cu o idee de frișcă, iar părul... Impresia mea era că în arborele ei genealogic existase un bărbat alb.

– Nu, doamnă, a repetat ea încet, apoi și-a întors din nou privirea tulburată spre noaptea liniștită și spre luna care cobora de pe cer. Știu doar că... ceva nu e bine.

Dinspre grajduri s-a auzit un cucurigu de cocoș, care pe întuneric a părut nelalocul lui și ciudat pe întuneric.

Supă din picioare de pui cu lapte, smântână și mazăre (n. tr.).

Mâncare tradițională scoțiană, din carne de vită, ceapă, morcovi, oțet, sare și piper, numită astfel de la culoarea rozalie (n. tr.).

Salcâm galben, arbore decorativ (n. tr.).

„Bun venit tuturor oaspeților!“ (gaelică) (n. tr.).

Ducele de Cumberland, comandant suprem al forțelor britanice care i-au învins pe iacobiți în Bătălia de la Culloden din 1746 (n. tr.).

Partid de extremă stânga având ca membri persoane de culoare, înființat în 1962 și desființat în 1982, care a militat împotriva rasismului și a imperialismului, având o ideologie marxist-leninistă (n. tr.).

Cântec scoțian (n. tr.).

Matei, 26:39 (n. tr.).

Luca, 22:42 (n. tr.).

Hydransis canadensis, plantă perenă, cu calități anticancerine, antibiotice și antiinflamatorii, specifică pentru coasta de est a SUA.

WENDIGO

20 august 1774

Lumina din cameră era perfectă.

– Începem cu încăperea asta, îi spusese Jocasta strănepoatei ei, înălțându-și fața spre razele soarelui, care veneau prin ușile duble ale terasei, cu pleoapele coborâte peste ochii orbi. Am dorit o cameră în care să pictez și am ales acest loc în care să am lumină, sclipitoare precum cristalul dimineața și ca apa liniștită după-amiaza. Apoi am construit casa în jurul ei.

Mâinile bătrânei, cu degete încă lungi și puternice, au atins șevaletul, cutiile cu pigmenți și pensulele, cu un regret plin de afecțiune, ca și cum ar fi mângâiat statuia unui iubit mort de multă vreme, o pasiune rețrăită, dar acceptată ca fiind dispărută pentru totdeauna.

Brianna, cu blocul de schițe și cu creionul în cealaltă mână, desenase rapid, pe ascuns, acea expresie trecătoare de suferință rămasă în urmă. Schița se afla alături de altele, în fundul cutiei, pentru ziua în care va încerca probabil să îi dea o formă, străduindu-se să surprindă lumina nemiloasă, dar și ridurile adânci de pe fața mătușii ei și oasele puternice, evidențiate de razele soarelui pe care ea nu le putea vedea.

Însă deocamdată pictura era mai curând o chestiune de afaceri decât de artă. Nu se întâmplase nimic suspect după grătarul Florei MacDonald, însă părinții ei voiau să mai rămână o vreme, pentru orice eventualitate. Cum Roger era încă la Charlotte – el îi scrisese; scrisoarea era ascunsă la fundul cutiei ei, împreună cu schițele personale –, nu exista niciun motiv ca ea să mai rămână. Aflând despre prezența ei, două sau trei dintre cunoștințele Jocastei, soții de

bogați plantatori, comandaseră portrete personale sau ale familiilor lor, ceea ce reprezenta o sursă importantă de venit.

– N-o să înțeleg niciodată cum de reușești, a spus Ian, care a clătinat din cap spre pânza de pe șevalet. E minunat.

Cu toată sinceritatea, nici ea nu înțelegea cum reușea; nici nu i se părea necesar. Mai zisese asta drept răspuns la complimente asemănătoare și își dăduse seama că un asemenea răspuns îi părea ascultătorului o falsă modestie sau un act de condescendență.

Cu toate acestea, i-a zâmbit, lăsând plăcerea pe care o simțea să îi apară pe chip.

– Când eram mică, tata mă ducea la plimbare pe un spațiu verde și de cele mai multe ori vedeam acolo un bătrân care picta, având în față un șevalet. De obicei, îl făceam pe tata să se oprească pentru ca eu să mă pot uita, iar bătrânul stătea de vorbă cu noi. De cele mai multe ori eu doar îl priveam fix, însă o dată mi-am luat inima în dinți și l-am întrebat cum făcea așa ceva, iar el a coborât privirea spre mine și a spus: „Scumpo, singurul truc este să vezi ce privești.“

Ian și-a plimbat ochii de la ea la imagine, apoi a revenit, ca și cum ar fi vrut să compare portretul cu mâna care îl făcuse.

– Tatăl tău, a vorbit el, vădit interesat, a coborât vocea și a aruncat o privire spre ușa care dădea spre hol, de unde se auzeau voci, dar foarte apropiate. Nu te-ai referit la unchiul Jamie, da?

– Nu.

A simțit durerea obișnuită, când s-a gândit la primul ei tată, dar a alungat ideea. Nu o deranja să îi spună lui Ian despre el, însă nu era locul potrivit, pentru că erau sclavi peste tot și o sumedenie de vizitatori care apăreau lângă ei pe neașteptate.

– Privește!

S-a uitat peste umăr să se asigure că nu e nimeni aproape, dar sclavele discutau tare în foaier, certându-se pe o perie de încălțăminte. A ridicat capacul

micului compartiment în care îți ținea pensulele de rezervă și a vârât mâna sub căptușeala de catifea.

– Ce părere ai?

A ridicat cele două miniaturi, câte una în fiecare palmă, pentru a fi examinate. Expresia de așteptare de pe fața lui s-a schimbat în fascinație și a întins mâna încet spre una dintre picturile minuscule.

– Măi să fie! a exclamat el.

Una o înfățișa pe mama ei, cu părul lung și ondulat, liber pe umerii dezgoliți, având bărbia fermă și mică înălțată cu un aer autoritar, contrazis de curbura buzelor.

– Ochii nu cred că au ieșit prea bine, a spus ea, uitându-se în palma lui. Când totul e atât de mic... N-am putut să obțin culoarea potrivită. Cu ai tatei a fost mai ușor.

Nuanțele de albastru se realizau mai ușor. O mică trăsătură de cobalt, evidențiată de alb, și acea umbră vagă de verde care intensifica albastrul, în timp ce se stingea... Da, și acela era tata. Puternic, viu și direct. Însă pentru a obține un cafeniu cu profunzime adevărată și subtilitate, fără a mai vorbi de ceva care măcar să aproximeze topazul fumuriu al ochilor mamei ei – întotdeauna limpezi, dar schimbători ca lumina apei dintr-un pârau cu albia cafenie ca turba –, asta impunea un fond mai complicat decât era posibil în spațiul restrâns al unei miniaturi. Va trebui să încerce din nou cândva, într-un portret mai mare.

– Seamănă cu ei?

– Sunt minunate.

Ian s-a uitat de la una la cealaltă, apoi a pus portretul lui Claire la loc în compartiment.

– Părinții tăi le-au văzut?

– Nu. Înainte de a le arăta cuiva voiam să fiu sigură că arată bine. Dacă da, le pot prezenta oamenilor care vin să pozeze și poate primesc comenzi pentru alte

miniaturi. Cele pe care le pot lucra acasă, la Ridge; acolo n-am nevoie decât de cutia de pictat și de micile discuri din ivoriu.

A făcut un gest explicativ spre pânza mare la care lucra, înfățișându-l pe Farquard Campbell ca un dihor împăiat în hainele lui cele mai bune, înconjurat de mulți copii și nepoți, cei mai mulți dintre ei fiind deocamdată doar niște pete albicioase. Strategia ei era să le convingă pe mame să îi aducă pe micuți unul câte unul, să schițeze în grabă mâinile, picioarele și trăsăturile lor în locul potrivit înainte ca ei să se agite și să izbucnească în plâns.

Ian s-a uitat la pânză, însă și-a îndreptat din nou atenția spre miniaturile părinților ei. Apoi, simțind privirea ei la el, a ridicat ochii alarmat.

– A, nu, să nu faci asta!

– Hai, Ian, dă-mi voie să-ți schițez portretul, l-a îndemnat ea. Nu doare, să știi.

– Vai, așa crezi tu! a contrazis-o el, ca și cum cărbunele pe care îl avea Brianna în mână ar fi fost o armă. Cei din neamul Kahnyen'kehaka cred că dacă ai portretul cuiva ai și putere asupra lui. De aceea vracii poartă măști pe față – pentru ca demonii care provoacă bolile să nu vadă cum arată, ca să nu știe cui să îi facă rău, înțelegi?

A vorbit atât de serios, încât ea l-a privit printre gene ca să vadă dacă nu cumva glumește. Se pare că nu glumea.

– Ian, mama ți-a explicat despre germezi, nu?

– Da, sigur, a recunoscut el, pe un ton ce nu îi trăda deloc convingerea. Mi-a arătat lucruri care înoată de colo colo și a spus că trăiesc pe dinții mei.

Pe față i-a apărut o expresie de dezgust, însă a abandonat subiectul pentru a reveni la cel de dinainte.

– Un călător francez a venit cândva în sat, unul care studia științele naturii și avea desene cu păsări și animale, care i-au uimit pe săteni. Dar a făcut greșeala de a se oferi să o deseneze pe soția căpeteniei războinice. Cu chiu, cu vai am reușit să-l scot întreg de acolo.

– Dar tu nu ești mohawk, a spus ea pe un ton răbdător și, chiar dacă ai fi, doar nu te temi că voi avea putere asupra ta, nu?

Ian a întors capul și i-a aruncat brusc o privire ciudată care a trecut prin Brianna ca un cuțit prin unt.

– Nu, a zis el. Nu, sigur că nu.

Însă vocea îi era mai puțin convingătoare decât atunci când vorbiseră despre germenii.

Cu toate acestea, s-a dus spre scaunul pe care Brianna îl folosea pentru cei care pozau, amplasat în lumina care pătrundea pe ușile deschise ce dădeau spre terasă, și s-a așezat, ridicând bărbia într-o atitudine eroică, amintind de cineva care așteaptă să fie executat. Reprimându-și un zâmbet, Brianna a luat blocul de schițe și a desenat cât de repede a putut, înainte ca el să se răzgândească. Era un subiect dificil; trăsăturilor lui le lipsea structura osoasă clar definită pe care o aveau părinții ei și Roger. Și totuși, nu era nicidecum o față delicată, chiar dacă nu ar fi ținut seama de tatuajele care porneau de la rădăcina nasului spre obraji.

Tânăr și proaspăt, și totuși avea o gură fermă – puțin strâmbă, a observat ea cu interes; cum de nu băgase de seamă până atunci? –, care aparținea cuiva mult mai vârstnic, încadrată de riduri ce se vor adânci odată cu înaintarea în vârstă, dar deja ferm instalate. Ochii... ținea cu disperare ca ei să îi iasă bine. Mari și migdalați, ei reprezentau singura aspirație spre frumusețe, și totuși „frumusețe“ era departe de a fi cuvântul potrivit. Ca majoritatea ochilor, nu aveau o singură culoare, ci mai multe – culorile toamnei, ale pământului umed și frunzelor de stejar, precum și atingerea razelor de soare pe iarba uscată, la apus Culoarea era o provocare, dar o putea realiza. Însă expresia feței i s-a schimbat într-o clipă de la amabilitatea sinceră, aproape pe jumătate ceva ce nu ar fi vrut să întâlnească pe o alee întunecoasă. Expresia din acel moment se situa undeva între acele două extreme, dar a înclinat brusc spre ultima când s-a concentrat la ușa deschisă din spatele Briannei și spre terasă.

Tresărind, ea s-a uitat scurt peste umăr. Era cineva acolo; a văzut o parte din umbră, dar partea care arunca umbra rămăsese nevăzută. Și persoana a început să fluiera, scoțând sunete de probă.

O clipă, totul a fost normal. Apoi lumea s-a schimbat. Intrusul fluiera *Yellow Submarine*.

Tot sângele i-a fugit din cap, de aceea s-a legănat și s-a prins de marginea unei mese ca să nu cadă. Ca prin vis, l-a simțit pe Ian ridicându-se ca o felină de pe scaun, luând un cuțit de întins culoarea, după care a ieșit fără niciun zgomot pe hol.

Brianna și-a simțit mâinile reci și amorțite; la fel și buzele. A încercat să fluiera drept răspuns, dar nu a reușit decât să sufle printre buze. Îndreptându-se de spate, s-a controlat și a cântat ultimele cuvinte ale piesei. Abia a reușit să intoneze, dar cuvintele s-au auzit clar.

Pe terasă era liniște deplină; fluieratul încetase.

– Cine ești? a întrebat ea apăsător. Intră!

Umbra s-a alungit treptat, înfățișând un cap ca de leu, lumina strălucindu-i printre bucle, lucind pe dalele terasei. Precut, omul a băgat capul pe ușă. Era un indian, a văzut Brianna cu uimire, deși îmbrăcămintea îi era europeană – și rufoasă –, mai puțin salba de la gât. Era slab și murdar și avea ochii apropiați, pe care i-a ațintit asupra ei cu înflăcărare și ceva vecin cu aviditatea.

– Ești singură, doamnă? a întrebat el hârâit, în șoaptă. Mi s-a părut că aud voci.

– Doar vezi că sunt singură. Cine Dumnezeu ești?

– A... Wendigo. Wendigo Donner. Te numești Fraser, adevărat?

Intrase deja în cameră, dar a privit precaut într-o parte și în alta.

– Da, numele de fată. Tu ești...

Neștiind cum să formuleze întrebarea, a tăcut.

– Da, a spus el încet, măsurând-o cu o privire pe care niciun bărbat din acel secol nu ar fi adresat-o unei doamne. Deci și tu ești? Ești fiica ei, sigur.

A vorbit cu o anumită ardoare și s-a apropiat.

Brianna a socotit că el nu voia să îi facă niciun rău; era doar intrigat. Ian nu a așteptat să vadă vreun gest agresiv; a urmat o scurtă dispariție a luminii ce venea pe ușă, apoi l-a atacat pe la spate pe Donner, care a scos un țipăt, amuțit imediat când Ian l-a strâns cu un braț de gât, ținându-i vârful cuțitului lipit după ureche.

– Cine ești nemernicule și ce vrei? l-a întrebat Ian, strângându-l și mai tare pe Donner.

Cu ochii gata să-i sară din orbite, indianul a scos câteva sunete slabe.

– Cum te aștepți să-ți răspundă dacă îl sufoci?

Acel apel la rațiune l-a făcut pe Ian să slăbească strânsoarea, deși împotriva voinței lui. Donner a tușit, și-a frecat gâtul cu un gest ostentativ, și i-a aruncat o privire plină de reproș lui Ian.

– Nu e nevoie de așa ceva, domnule, doar nu i-am făcut nimic.

Donner și-a mutat privirea de la Brianna spre Ian, apoi a revenit. A făcut un gest din cap către Ian.

– E și el...?

– Nu, dar știe. Ia loc! Ai întâlnit-o pe mama când a fost răpită, da?

Auzind, Ian și-a înălțat brusc sprâncenele stufoase și a strâns mai bine între degete cuțitul de pictură, care era flexibil, dar avea vârful foarte ascuțit.

– Da. Donner s-a lăsat prudent pe scaun, rămânând cu ochii spre Ian.

Doamne, era cât pe ce să mă prindă. Mama ta mi-a spus că bărbatul ei e fioros și că e bine să nu mă aflu acolo când o să sosească, dar n-am crezut-o. Sau cam așa ceva. Dar când am auzit tobele alea, am șters-o și tare bine am făcut.

Pălind, și-a înghițit nodul din gât.

– M-am întors a doua zi de dimineață, a continuat. Dumnezeuule, ce-am văzut...

Ian a spus ceva în surdină, în limba mohawk, i s-a părut Briannei. A sunat extrem de neprietenos, iar Donner a înțeles destul, ceea ce l-a făcut să își tragă

scaunul ceva mai departe, apoi a strâns din umeri.

– Hei, domnule, nu i-am făcut nimic, înțelegi? s-a uitat rugător la Brianna. Serios! Voiam să mă ajute să plec. Întrebați-o, și-o să vă spună! Doar că Fraser și ai lui au venit înainte de a apuca să stau de vorbă cu ea. Iisuse, de ce să-i fac un rău? Am găsit-o aici și am nevoie de ea!

– Prima? a întrebat Ian încruntându-se. Prima...

– Prima... călătoare, la asta se referă, a explicat Brianna, iar inima începuse să îi bată mai tare. Pentru ce aveai nevoie de ea?

– Ca să-mi spună cum să... mă întorc.

A înghițit din nou în sec și a dus mâna la salba de la gât.

– Tu ai venit sau te-ai născut aici? Mi-nchipui că ai venit, a adăugat, nedorind răspuns. Acum femeile nu cresc atât de înalte ca tine. Sunt mici. Mie-mi plac femeile masive.

A zâmbit, cu intenția clară de a-i intra în grații Briannei.

– Am venit, a spus scurt Brianna. Ce naiba cauți aici?

– Încerc să ajung îndeajuns de aproape ca să stau de vorbă cu mama ta.

A aruncat o privire îngrijorată peste umăr; în grădina bucătăriei erau sclavi ale căror voci se auzeau.

– M-am ascuns o vreme într-un sat cherokee, a povestit, apoi m-am gândit să cobor la Fraser's Ridge când mă voi simți în siguranță, dar când am ajuns acolo bătrâna doamnă mi-a zis că veniserăți aici. Al naibii de lung drumul când îl faci pe jos! a adăugat el, oarecum dezamăgit. Iar aici, negrul mare m-a alungat de două ori când am încercat să intru. Cred că hainele mele nu erau cum se cuvine. În ultimele trei zile m-am furișat de colo colo, încercând s-o zăresc și să o găsesc singură. Dar am văzut-o discutând cu tine pe terasă și te-am auzit spunându-i „mamă“. Văzând cât de masivă ești... în fine, m-am gândit că, dacă nu te prinzi de cântec, nu era nicio problemă, adevărat?

– Și vrei să te întorci de unde ai venit, da? l-a întrebat Ian.

Era clar că socotea asta o idee excelentă.

– A, sigur, a răspuns Donner cu înflăcărare în glas. A, *da!*

– De unde ai venit? l-a întrebat Brianna.

Șocul provocat de apariția lui se stinge treptat, înlocuit de curiozitate.

– Din Scoția? a sugerat.

– Nu. De acolo ai venit tu? a întrebat el cu interes și, abia așteptând gestul ei de confirmare, a continuat: Mama ta a spus că a venit, apoi s-a întors și a revenit. Puteți să plecați încolo și înapoi ca printr-o ușă turnantă, ca să zic așa?

Brianna a clătinat energic din cap, cutremurându-se când și-a amintit.

– Doamne, nu! E groaznic și primejdios, chiar dacă ai la tine o piatră prețioasă.

– Piatră prețioasă? a sărit. E nevoie de o piatră prețioasă ca să reușești?

– Nu chiar, dar ea pare să-ți ofere o anumită protecție. Și s-ar părea că există o modalitate să folosești pietrele prețioase ca să... să te dirijezi, într-un fel, dar noi nu știm tot despre asta.

A ezitat, dorind să îi pună și alte întrebări, dar ținând mai mult să o aibă alături pe Claire.

– Ian, poți s-o găsești pe mama? Cred că e în grădina bucătăriei, cu Phaedre. Vărul ei i-a aruncat o privire prin ochii îngustați, apoi a scuturat din cap.

– Nu te las singură cu individul ăsta. Du-te tu! Eu o să stau cu ochii pe el.

Brianna ar fi vrut să refuze, însă îndelungata experiență pe care o avea cu bărbații scoțieni o învățase să recunoască încăpățânarea lor de neclintit. Pe de altă parte, Donner o privea într-un fel care o făcea să se simtă neliniștită – și-a dat seama că se uita la mâna ei, spre rubinul caboșon de pe inel. Era convinsă că, dacă ar fi fost nevoie, îl putea înfrânge, și totuși...

– Mă-ntorc imediat, a anunțat ea, împungând cu un deget spre o bidinea uitată într-un vas cu terebentină. Să nu pleci!

Eram șocată, dar mai puțin decât s-ar fi convenit. Simțisem că Donner rămăsese în viață. Speram, în ciuda tuturor celor petrecute. Dar, văzându-l față în față, în camera de dimineață a Jocastei, am rămas mută. Tocmai vorbea când

am intrat, dar a tăcut când m-a văzut. Nu s-a ridicat, firește, și nici n-a scos vreo vorbă privind supraviețuirea mea, ci doar a dat din cap spre mine și a continuat ce a avea de spus.

– Pentru a opri albi. Să ne salvăm pământurile și popoarele.

– Numai că ai sosit într-un moment nepotrivit, i-a spus Brianna. Ai venit prea târziu.

Donner i-a aruncat o privire care exprima nedumerirea.

– Ba nu, nu e așa. În 1766, atunci trebuie să se întâmple și atunci am venit.

S-a lovit violent cu podul palmei în tâmplă:

– La naiba! Ce-a fost în mintea mea?

– Prostiie congenitală? i-am sugerat cu glas politicos, după ce mi-am recăpătat vocea. Sau vreun drog?

Expresia neutră a dispărut treptat și buzele lui Donner au tresărit.

– A, da, doamnă. A fost și așa ceva.

– Dar, dacă ai venit în anul 1766 și așa ai vrut, a obiectat Bree, ce s-a întâmplat cu Robert Springer, Dinte-de-Vidră? Potrivit poveștii pe care a auzit-o mama despre el, a vrut să avertizeze triburile indiene în legătură cu albi și să îi împiedice să le colonizeze teritoriile. Numai că a sosit *prea târziu* și, chiar și așa, trebuie să fi ajuns aici cu cincizeci de ani înaintea ta!

– Nu ăsta a fost planul, doamnă! a exclamat Donner.

S-a ridicat, trecându-și hotărât mâinile prin păr, atât de agitat era, făcându-l să se ridice ca niște rugi de muri.

– Doamne, nu!

– A, nu? Și-atunci, care era planul? l-am întrebat eu. Ați avut unul.

– Da. Da, am avut.

A lăsat mâinile jos, privind în jur ca și cum s-ar fi temut să nu fie auzit de altcineva. Apoi și-a umezit buzele cu limba.

– Bob a vrut să procedeze așa cum ați zis, dar ceilalți au spus că nu merge așa. Erau prea multe grupări diferite, prea multe presiuni ca să trateze cu albi...

Era imposibil să aplicăm planul, înțelegeți? Nu puteam împiedica tot, ci doar să îmbunătățim lucrurile.

Planul inițial al grupului fusese oarecum mai puțin ambițios ca anvergură. Călătorii în timp sosiseră în anii 1760 și, în următorii zece ani, în deruta și reorganizarea, dar și în mișcările triburilor și ale satelor de după încheierea războiului dintre francezi și indieni, s-au infiltrat în diferite grupuri de indieni care locuiau de-a lungul Liniei Tratatului din colonii și până în teritoriile canadiene. Au făcut toate eforturile pentru a-i convinge pe indieni să lupte de partea britanicilor în revoluția ce urma să se petreacă, cu intenția de a asigura victoria britanicilor.

– Uitați, englezii se poartă ca și cum triburile de indieni sunt națiuni suverane, a explicat el, cu o dezinvoltură ce sugera că aceea era o teorie învățată pe de rost. Au învins, vor continua să aibă relații comerciale și tot așa, ceea ce e în regulă, dar englezii nu vor încerca să îi izgonească și să îi distrugă pe indieni. Coloniștii – a făcut un semn disprețuitor spre ușa deschisă –, fi de cățele, lacomi, și-au croit drum spre terenurile indienilor în ultima sută de ani și *nu* se vor opri aici.

Bree a ridicat din sprâncene, dar mi-am dat seama că ideea i s-a părut interesantă. Evident, nu era chiar atât de nebunească pe cât părea.

– Cum de v-ați închipui că veți reuși? l-am întrebat eu. Doar câțiva oameni ca să... vai, Dumnezeu! am spus, văzând că expresia i se schimbă. Iisuse H. Roosevelt Hristos! N-ați fost singurii, adevărat?

Fără să scoată vreo vorbă, Donner a clătinat din cap.

– Câți ați fost? l-a întrebat Ian.

Părea calm, însă își ținea mâinile încleștate pe genunchi.

– Habar n-am. Donner s-a așezat brusc, prăbușindu-se ca un sac plin cu grăunțe. În grup au fost cam două sau trei sute de oameni. Dar cei mai mulți nu aveau pietrele. A ridicat puțin capul și s-a uitat spre Brianna. Tu poți?

Încruntată, ea a dat din cap afirmativ.

– Dar tu crezi că au fost mai mulți... călători... decât tu și amicii tăi?
Neajutorat, Donner a ridicat din umeri.

– Cred că da. Dar Raymond a spus că doar cinci pot trece o dată. De aceea ne-am antrenat în celule de câte cinci. Am păstrat secretul; nimeni din grupul cel mare nu știa cine poate călători în timp și cine nu, iar Raymond era singurul care îi cunoștea pe toți.

M-am simțit obligată să îl întreb:

– Cum arăta Raymond?

În minte apăruse o posibilitate imediat ce auzisem acel nume. Donner a clipit, pentru că nu se așteptase la o asemenea întrebare.

– Dumnezeule, habar n-am, a spus el neajutorat. Un tip scund, așa cred. Cu părul alb. Și-l purta lung, la fel ca noi, ceilalți.

Și-a trecut degetele prin buclele legate drept ilustrare, ridicând din sprâncene, semn că se străduia să își aducă aminte.

– O frunte... destul de lată?

Știam că nu trebuia să îi dau sugestii, dar nu m-am putut abține și mi-am dus degetele arătătoare ale ambelor mâini peste frunte, în chip de ilustrare. Un moment, a rămas cu ochii holbați spre mine, derutat.

– Doamnă, nu-mi amintesc, a zis el, clătănând din cap neajutorat. Asta s-a întâmplat demult. Cum să țin minte așa ceva?

Am oftat.

– În fine, spune ce s-a întâmplat când ați venit prin pietre.

Clipind și făcând un efort să își amintească, Donner și-a umezit buzele. Nu era vorba de prostia lui nativă, mi-am dat seama; nu dorea să se gândească la acele momente.

– Da. Ei bine, eram cinci, cum am mai spus. Eu, Rob, Jeremy și Ata. A, și Jojo. Am ajuns pe o insulă și...

– Ce insulă? au întrebat ca în cor Brianna și Ian.

– Ocracoke, a spus el surprins. E portalul cel mai nordic din grupul insulelor care alcătuiesc Triunghiul Bermudelor. Am vrut să ajungem cât se poate de aproape de...

– Bermu... am spus eu și Brianna, dar ne-am întrerupt, uitându-ne una la cealaltă.

– Știi unde se află alte portaluri? l-am întrebat, străduindu-mă să îmi păstrez calmul.

– Câte sunt? a intervenit Brianna, fără să se aștepte la un răspuns.

În orice caz, răspunsul a fost confuz, iar asta nu reprezenta o surpriză. Raymond le zisese că erau multe asemenea locuri în lume, dar manifestau tendința de a fi grupate. Unul dintre ele exista în Caraibe, altul în nord-est, în apropierea graniței cu Canada. Un altul era în deșertul din sud-vest – Arizona, credea el, și undeva spre Mexic. În Bretania de Nord și pe coasta Franței, până spre vârful Peninsulei Iberice. Probabil că existau mai multe, însă doar atâtea menționase el.

Nu toate portalurile erau marcate cu cercuri de pietre, deși cele aflate în locurile în care oamenii locuiseră multă vreme trebuiau să existe.

– Raymond a spus că acelea erau mai sigure, a zis el, ridicând din umeri. Habar n-am de ce.

Punctul de pe insula Ocracoke nu fusese înconjurat de un cerc complet de pietre, dar *era* marcat. De patru pietre, a spus el. Una avea semne despre care Raymond spusese că sunt africane, probabil făcute de sclavi.

– O parte din el e în apă, a zis el, ridicând din umeri. Adică prin el curge un pârâiaș. Raymond nu știa nimic despre apă, dar credea că înseamnă ceva. Dar nu știa care e *diferența*. Voi știți?

Cu ochii căsați ca de bufnițe, eu și Brianna am clătinat din cap. Auzind, fruntea lui Ian, și așa destul de încrețită, a coborât și mai mult. Auzise ceva de felul acesta cât se aflase în stăpânirea lui Geillis Duncan?

Cei cinci – plus Raymond – merseseră cu o mașină cât putuseră înainta; drumul care cobora spre Outer Banks era foarte prost și dispărea în timpul ploilor torențiale, astfel că s-au văzut siliți să o abandoneze la câțiva kilometri buni de locul ales; după care s-au zbatut să înainteze printre pinii pitici din zona coastei și prin porțiuni neașteptate de nisipuri mișcătoare. Era spre sfârșitul toamnei...

– Samhain, a spus Brianna suficient de încet ca Donner să nu fie distras de la povestea pe care o spunea.

– La sfârșitul toamnei, a spus el, iar vremea era proastă. Plouase zile în șir, mersul era nesigur, pe un teren alunecos, câteodată mlăștinos. Vântul se întetise, valurile de furtună crescuseră și izbeau țărmul; se auzeau, chiar și în locul limitat în care se afla portalul.

– Toți eram înspăimântați, probabil că toți, mai puțin Rob, dar era incitant, dom'le, a spus el, dovedind o sclipire de entuziasm. Copacii erau aproape culcați la pământ, iar cerul devenise verde. Vântul bătea atât de tare, încât simțeau seara oceanul, pentru că picături din el zburau prin aer, amestecate cu cele de ploaie. Eram cu toți uzi până la chiloți.

– Până la ce? a întrebat Ian, încruntându-se.

– Până la lenjeria intimă, înțelegi? Până la piele. Sau la legătura de șold, a spus Brianna, făcând un semn de nerăbdare cu o mână. Continuă, te rog!

După ce ajunseseră acolo, Raymond îi verificase pe toți să vadă dacă au la ei puținele lucruri de care aveau nevoie – cutii cu iască, tutun, ceva bani de pe acea vreme –, iar apoi îi dăduse fiecăruia o salbă și câte o desagă mică, din piele, în care cică se afla o amuletă cu ierburi ceremoniale.

– A, știți, a comentat el, văzându-mi amuleta. Voi de care ați folosit?

– N-am folosit, am spus eu, fiindcă nu doream să se abată de la povestire. Continuă! Cum ați plănuit să ajungeți la anul potrivit?

– A, în fine, a oftat și s-a ghemuit pe scaun. N-am făcut asta. Ray a zis că ne vom întoarce cu două sute de ani în urmă, plus sau minus câțiva. Nu puteam

alege – și speram ca voi să știți. Cum să ajungi într-o anumită perioadă. Fiindcă, oameni buni, vreau să ajung înapoi *înainte* să mă întâlnesc cu Ryan și ceilalți.

Sub îndrumarea lui Raymond, merseseră într-un anumit tipar printre pietre, incantând. Donner nu avea idee ce însemnau acele cuvinte și nici în ce limbă erau. După ce au executat tiparul, au mers în șir indian spre piatra cu însemne africane, trecând cu grijă prin stânga ei.

– Și după aceea pac! a lovit cu pumnul în palma celeilalte mâini. Primul om din șir a *dispărut*, dom'le! Ne-am speriat. Adică trebuia să se întâmple, dar... să dispară așa... a repetat el, clătînând din cap. A dispărut, pur și simplu.

Surescitați de dovada de eficiență, repetaseră tiparul și cântecul și la fiecare repetiție primul om care trecea pe lângă piatră dispărea. Donner fusese al patrulea.

– O, Doamne! a spus el și a pălit amintindu-și. Doamne, n-am simțit niciodată așa ceva și sper să nu mai trec prin așa ceva.

– Amuleta, punguța pe care ai avut-o, a întrebat Brianna, ignorând paloarea lui, iar ea având fața încordată și plină de interes. Ce s-a întâmplat cu ea?

– Habar n-am. Poate c-am pierdut-o ori a ajuns în alt loc. Am leșinat și când m-am trezit n-o mai aveam. Donner a început să tremure, în ciuda arșiței zilei. Jojo. El era cu mine. Doar că murise.

Cuvintele lui m-au săgetat ca o lovitură de pumnal, exact sub coaste. Caietele lui Geillis Duncan cuprindeau liste cu oamenii găsiți lângă cercurile de piatră – unii vii, alții morți. Nu era nevoie să îmi spună cineva că trecerea prin pietre prezenta pericol, dar vorbele lui m-au făcut să mi se înmoaie genunchii, de aceea m-am așezat pe canapeaua cu ciucuri a Jocastei.

– Și ceilalți... am întrebat, străduindu-mă să îmi stăpânesc glasul, au...?

A clătinat din cap. Încă era transpirat, tremura și avea fața umedă; părea să se simtă rău.

– Nu i-am mai văzut, a spus el.

Nu știa de ce murise Jojo. Nu s-a oprit să verifice, deși părea să aibă urme de arsură pe cămașă. Descoperindu-și prietenul mort și neavând pe nimeni dintre ceilalți în preajmă, fugise panicat, trecând printr-o pădure și printr-o mlaștină sărată, prăbușindu-se după ce rătăcise câteva ore, și a rămas toată noaptea întins pe dune de nisip, printre ierburi țepoase. Îndurase de foame trei zile, apoi găsisse un cuib de țestoasă și mâncase ouăle, după care ajunsese pe continent cu o barcă furată și rătăcise nefericit de colo colo, lucrând pe câte undeva, căutându-și refugiul în băutura când își putea permite, ajungând în tovărășia lui Hodgepile și a bandei lui în urmă cu un an. După coliere, zicea el, conspiratorii puteau să se recunoască în cazul în care se reîntâlneau, însă el nu mai văzuse pe cineva care să poarte așa ceva.

Brianna nu a mai dat atenție descrierii rătăcirilor lui; o interesa altceva.

– Crezi că Dinte-de-Vidră, adică Springer, v-a trădat grupul încercând să ajungă într-o altă perioadă?

Rămas cu gura căscată, Donner s-a uitat la ea.

– Nu m-am gândit la asta. El a plecat primul. Primul, a repetat el, rămas pe gânduri.

Brianna a dat să îl mai întrebe ceva, dar a fost întreruptă de sunetul unor voci de pe hol, semn că niște oameni veneau spre cameră. Cu ochi dilatați de spaimă, Donner s-a ridicat imediat în picioare.

– La naiba! a spus el. El e. Trebuie să mă ajutați!

Înainte de a apuca să îl întreb de ce căuta ajutor sau cine era „el“, austerul Ulysses a apărut în pragul ușii.

– Tu, i-a spus pe un ton amenințător lui Donner, care se chircise de spaimă. Domnule, nu ți-am zis să pleci? Cum de-ndrăznești să intri în casa doamnei Innes și să-i tulburi rudele?

S-a tras apoi deoparte, i-a făcut semn celui care stătea alături de el, și un domn scund și rotofei, care părea iritat și purta un costum mototolit, s-a uitat în cameră.

– El e, a spus bărbatul, arătând acuzator cu degetul spre Donner. Acela e ticălosul care mi-a furat punga la slujba ținută de familia Jacobs azi-dimineață! Mi-a luat-o din buzunar în timp ce mâncam dejunul!

– N-am fost eu!

Donner a făcut o încercare nereușită de a se arăta revoltat, însă vinovăția îi era întipărită pe față, iar când Ulysses l-a prins de ceafă și i-a cercetat hainele fără niciun menajament, spre nespusa satisfacție a proprietarului, a descoperit punga.

– Hoțule! a strigat el, ridicând pumnul. Te-am urmărit toată dimineața. Sălbatic nenorocit și păduchios, mâncător de câini! Vai, vă cer iertare, doamnelor, a spus el ca o completare, făcând o plecăciune spre mine și Brianna, după care a continuat să îl acuze pe Donner.

Ridicând din sprâncene, Brianna mi-a aruncat o privire, dar eu am ridicat din umeri. Chiar dacă aș fi vrut, nu aveam cum să îl salvez pe Donner de mânia îndreptățită a victimei lui. La cererea acelui domn, Ulysses a chemat doi grăjdari, care au venit cu cătușe – vederea acestora a făcut-o pe Brianna să pălească puțin –, iar Donner a fost scos târâș, în timp ce protesta, susținând că nu făcuse el asta, fusese o înscenare, nu el era făptașul, el era prieten cu doamnele, serios, dom'le, întrebați-le... pentru a fi dus la închisoarea din Cross Creek.

După ce a fost scos pe sus, în cameră s-a lăsat o liniște mormântală. Într-un târziu, Ian a clătinat din cap, ca și cum ar fi încercat să alunge niște muște și, lăsând în cele din urmă cuțitul-paletă, a ridicat blocul de desen pe care Brianna îl pusese pe Donner să deseneze tiparul despre care vorbise. O mângăleală nefericită de cercuri și linii curbe, arăta ca unul dintre desenele lui Jemmy.

– Ce nume e ăsta, Wendigo? a întrebat Ian, lăsând caietul jos.

Brianna strângea bucata de cărbune atât de tare, încât i se albiseră degetele. Și le-a desfăcut și a lăsat creionul pe masă, moment în care am observat că îi tremurau mâinile.

– Wendigo, a spus ea. E un spirit al canibalilor Ojibway, care trăiește în pădure. Urlă în timpul furtunilor și mănâncă oameni.

Ian s-a uitat lung la ea.

– Drăguț individ! a spus el.

– N-a fost.

Și eu mă simțeam mai mult decât cutremurată. În afară de șocul provocat de apariția lui Donner și de revelațiile lui, iar apoi de arestarea lui, mici fulgerări ale unor amintiri – imagini vii ale primei întâlniri cu el –, au apărut nechemate în mintea mea, deși am făcut eforturi să le alung. Am simțit gust de sânge în gură și duhoarea bărbaților nespălați, care acoperea parfumul florilor de pe terasă.

– E ceva ce s-ar putea numi *nom de guerre*²¹, am spus, încercând să par detașată. Sigur n-a primit numele ăsta la botez.

– Mamă, ți-e bine? Bree s-a uitat încruntată spre mine. Să-ți aduc ceva? Un pahar cu apă?

– Whisky, am spus eu și Ian la unison, iar eu am râs, deși încă mă simțeam slăbită.

Până a sosit băutura, mi-am revenit.

– Ulysses, ce crezi că va păți? l-am întrebat pe majordom, care tocmai îmi întindea tava.

Fața lui atrăgătoare nu exprima decât un ușor dezgust față de vizitatorul nedorit. L-am văzut încruntându-se spre bucăți de noroi lăsate pe parchet de încălțările lui Donner.

– Presupun că-l vor spânzura, a spus el. Domnul Townsend – așa îl cheamă pe domnul păgubit – avea zece lire în punga furată.

Mai mult decât suficient pentru a fi spânzurat. Oamenii secolului al XVIII-lea nu priveau deloc cu ochi buni hoția; până și furtul unei lire putea aduce pedeapsa capitală.

– Bine așa, a zis Ian, pe un ton evident aprobator.

Am simțit o ușoară tresărire a stomacului. Donner îmi dispăcea, nu aveam încredere în el și, ca să fiu sinceră, nu consideram că, în general, moartea lui ar reprezenta o mare pierdere pentru umanitate. Însă era un călător în timp ca și mine, asta presupunea vreo obligație din partea noastră ca să îl ajutăm? Și, probabil, lucrul cel mai important, deținea mai multe informații decât ne dezvăluise?

– Domnul Townsend a plecat la Campbeltown, a adăugat majordomul, întinzându-i tava lui Ian. Ca să îl roage pe domnul Farquard să se ocupe neîntârziat de caz, deoarece el trebuie să plece la Halifax și dorește să depună mărturie cât mai curând.

Farquard Campbell era judecător de pace și probabil deținea funcția cea mai apropiată celei de judecător în comitat, întrucât Tribunalul Itinerant încetase să funcționeze.

– Nu-l vor spânzura până mâine, așa cred, a spus Brianna.

De obicei, ea nu bea whisky, însă acum luase un pahar. Întâlnirea o zdruncinase și pe ea. Am văzut că își răsucise inelul de pe deget, frecând rubinul mare cu un aer absent.

– Nu, a spus Ian, uitându-se bănuitor la ea. Doar nu vrei să... mi-a aruncat o privire. Nu! a exclamat el oripilat, când mi-a văzut fața. Individul e hoț și criminal, iar dacă nu l-ai văzut cu ochii tăi, mătușă, punând foc și ucigând, poți bănuși că a făcut așa ceva. Pentru numele Domnului, lasă-l să fie spânzurat și cu asta, basta!

– Păi... am spus, nehotărâtă.

Pașii de pe hol m-au scutit de răspuns. Jamie și Duncan fuseseră la Cross Creek. Acum se întorseseră.

Am simțit un val copleșitor de ușurare când l-am văzut pe Jamie, care a apărut în cadrul ușii, bronzat și masiv, prăfuit după călătorie.

– Pe cine să spânzure? a întrebat el binedispus.

Jamie era de aceeași părere ca și Ian; Donner să fie spânzurat și adio. Împotriva voinței lui, avea totuși convingerea că eu sau Brianna trebuia să mai discutăm cu el, ca să ne convingem dacă avea de spus și alte lucruri.

– O să stau de vorbă cu temnicerul, a zis el, lipsit de orice entuziasm. Dar băgați de seamă, a spus el și a împuns cu arătătorul spre mine, niciuna dintre voi nu trebuie să se apropie de individ, dacă eu sau Ian nu suntem de față.

– Ce crezi c-ar putea să facă? a întrebat Brianna, care s-a simțit jignită și iritată de tonul lui. E pe jumătate cât mine, ce Dumnezeu!

– Iar un șarpe cu clopoței e și mai mic, i-a răspuns tatăl ei. Doar n-ai pași într-o cameră în care e un asemenea animal, doar pentru că ești mai grea decât el?

Ian a chicotit, auzindu-l pe Jamie, iar Brianna i-a tras un cot puternic în coaste.

– În orice caz, a spus Jamie, fără să îi bage în seamă. Am o veste. Și o scrisoare de la Roger Mac, a spus el.

Zâmbindu-i lui Bree, a scos scrisoarea de sub cămașă.

– Sper că nu ești prea distrasă s-o citești. Brianna s-a aprins ca o lumânare și a înșfăcat scrisoarea. Ian a făcut un gest ca și cum ar fi vrut să i-o smulgă, iar ea l-a plesnit peste mână și a râs, după care a fugit din cameră ca s-o citească în solitudine.

– Ce fel de veste? am întrebat eu.

Ulysses lăsase tava și clondirul, de aceea mi-am turnat whisky în paharul golit de mine, după care i l-am întins lui Jamie.

– Cineva l-a văzut pe Manfred McGillivray, mi-a răspuns el. *Slainte!*

A golit paharul, apoi a părut mulțumit.

– A, da? Unde?

Ian a părut foarte puțin încântat auzind știrea. Însă eu m-am simțit emoționată.

– Într-un bordel, unde?

Din nefericire, informatorul lui nu putuse să îi spună locul exact în care se afla bordelul respectiv – probabil fusese prea beat în acele momente ca să știe unde se afla, a remarcat Jamie cu cinism –, însă omul fusese sigur că asta se întâmplase în Cross Creek sau Campbelton. Și, din nefericire, îl văzuse acolo în urmă cu câteva săptămâni. Se putea ca între timp Manfred să fi plecat de acolo.

– E totuși un început, am spus cu speranță în glas.

Penicilina era eficientă, chiar în cazurile mai avansate de sifilis și chiar acum aveam în bucătăria de iarnă culturi promițătoare.

– O să vin cu voi când mergeți la închisoare. Iar după ce stau de vorbă cu Donner putem căuta bordelul acela.

Expresia de mulțumire de pe fața lui Jamie a dispărut.

– Poftim? De ce?

– Eu nu cred că Manfred mai e acolo, mătușă, a spus Ian, evident amuzat. În primul rând, mă-ndoiesc că are atâția bani.

– Ei, asta-i bună! am făcut eu. Poate a spus unde locuiește, nu? Pe de altă parte, vreau să aflu dacă a evidențiat simptome clare.

În propriul meu timp, puteau trece zece, douăzeci sau chiar treizeci de ani după apariția șancrului inițial până să se instaleze simptomele clare de sifilis; însă în epoca aceea, sifilisul era o boală cu o evoluție mult mai rapidă – victima putea muri în mai puțin de un an după ce se infecta. Iar Manfred dispăruse de mai bine de trei luni; doar Dumnezeu știa când contractase boala.

Jamie a părut deosebit de lipsit de entuziasm privind ideea de a cerceta prin bordeluri, iar pe Ian asta îl interesa și mai puțin.

– O să te-ajut să cauți, s-a oferit el. O să vină și Fergus cu noi, fiindcă știe mai multe lucruri despre târfe – probabil că vor sta de vorbă cu el.

– Fergus? E aici?

– Da, a zis Jamie. Asta era cealaltă veste. În aceste momente își prezintă omagiile mătușii mele.

– Bine. Dar de ce a venit?

– Păi, voi ați auzit vorbindu-se la grătar, nu? Despre domnul Simms, tipograful, și necazurile lui? Se pare că ele s-au înrăutățit și se gândește să vândă atelierul înainte ca vreun nenorocit să i-l incendieze cât el e înăuntru. M-am gândit că asta li s-ar potrivi mai bine lui Fergus și Marsali decât munca de fermieri. De aceea am trimis vorbă să vină încoace și să discute cu Simms.

– O idee sclipitoare! am comentat. Doar că... de unde va avea Fergus bani să cumpere atelierul?

Jamie a tușit și a părut să îmi evite privirea.

– Mda, în fine. Îmi închipui că se poate ajunge la o înțelegere. Mai ales că Simms abia așteaptă să vândă.

– Am înțeles, am spus eu, resemnată. Nu cred că vreau să aflu amănuntele sângeroase. Însă Ian... m-am întors spre el, săgetându-l cu privirea. Departe de mine să vă dau sfaturi morale. Dar nu cumva și repet – să nu le cereți femeilor de moravuri ușoare să vă răspundă la întrebări profund personale. M-am făcut înțeleasă?

– Mătușă, a exclamat Ian, prefăcându-se șocat, ce idee!

Însă pe fața lui tatuată s-a lățit un zâmbet.

Nume fals, menit să sugereze spiritul războinic (n. tr).

TĂVĂLIT ÎN SMOALĂ ȘI PENE

În cele din urmă, l-am lăsat pe Jamie să meargă singur la temniță să-mi aranjeze întâlnirea mea cu Donner. Mă asigurase că totul va fi mai simplu fără prezența mea, iar eu, oricum, aveam câteva lucruri de rezolvat la Cross Creek. Ca de obicei, în afară de sare, zahăr, bolduri și alte lucruri de uz casnic de care aveam nevoie, voiam să cumpăr neapărat coajă de chinină pentru Lizzie. Alifia cu ilex dădea rezultate în cazul crizelor de malarie, însă nu era la fel de eficientă precum coaja iezuitului pentru a le preveni.

Însă restricțiile impuse de britanici asupra comerțului își făceau efectul. Nu am găsit nici urmă de ceai, bineînțeles, mă așteptasem; nu existase nici urmă aproape un an, dar nici zahăr, decât la un preț exorbitant, iar boldurile din oțel nu se găseau nicăieri.

Am găsit totuși sare. Cu jumătate de kilogram în coș, m-am îndreptat spre docuri. Ziua era caniculară și umedă; departe de briza slabă dinspre râu, aerul stătea neclintit, apăsător și lipicios ca melasa. Sarea se solidificase în pungile din pânză groasă, iar negustorul trebuise să desprindă bucăți cu ajutorul unei dălți. M-am întrebat dacă Ian și Fergus aveau să se întoarcă după cercetările lor, pentru că aveam un plan în minte privind respectivul bordel și femeile de acolo, însă mai întâi el trebuia descoperit.

Nu îi vorbisem lui Jamie despre ideea mea. Dacă avea vreun ecou, voi avea suficient timp. O stradă lăturalnică era umbrită datorită unor ulmi plantați astfel încât să se încline spre drum. Am pășit spre umbra bine-venită a unui și m-am trezit la marginea cartierului la modă – cam zece case, cel mult – din Cross Creek. Din locul în care mă aflam, am văzut locuința modestă a

doctorului Fentiman, evidențiată de o mică șindrilă, decorată cu un caduceu. Doctorul nu era acasă când am bătut la ușă, dar servitoarea lui, o femeie tânără, curată și nu tocmai atrăgătoare, cu ochii încrucișați, m-a primit și m-a condus în camera de consultații.

Era o încăpere surprinzător de răcoroasă și plăcută, cu ferestre mari și cu o pânză groasă și uzată pe podea, vopsită în pătrate albastre și galbene, și mobilată ca un birou, două scaune confortabile și un șezlong pe care pacienții se puteau întinde pentru a fi examinați. Avea pe birou un microscop, prin care m-am uitat cu interes. Era bun, dar nu se compara cu al meu, am gândit eu cu o oarecare mulțumire de sine.

Mă simțeam îndemnată de curiozitate să îi văd restul instrumentelor și tocmai mă gândeam dacă scotocirea prin dulapuri ar fi reprezentat un abuz față de ospitalitatea doctorului, când el a apărut, purtat pe aripile brandy-ului.

Fredona ceva pentru sine și-și ținea pălăria sub un braț, iar geanta medicală, destul de ponosită, sub celălalt. Văzându-mă, le-a lepădat neglijent pe podea și s-a grăbit să mă prindă de o mână, zâmbind larg. S-a aplecat spre mâna mea și mi-a sărutat-o cu buze umede și fierbinți.

– Doamnă Fraser! Scumpă doamnă, sunt tare încântat să vă revăd! Sper că nu aveți neazuri cu sănătatea!

Într-o oarecare măsură, mă pândeam pericolul de a mă îmbăta de la aburii de alcool din răsuflarea lui, însă am păstrat o expresie cât mai amabilă posibil, ștergându-mi pe furiș mâna de rochie, în timp ce l-am asigurat că mă simțeam perfect, la fel ca membrii familiei mele restrânse.

– A, splendid, splendid! a exclamatt el, lăsându-se greoi și brusc pe un scaun și aruncându-mi un zâmbet până la urechi, arătându-și molarii pătați de tutun.

Peruca mai mare decât s-ar fi convenit i se rotise într-o parte, ceea ce îl făcea să se uite pe sub ea ca un șoarece aflat sub capacul unei cafetiere, dar părea să fi observat. Splendid, splendid, splendid!

I-am luat cuvintele drept o invitație, de aceea m-am așezat și eu. Adusesem un mic dar ca să îl îmbunzez pe bunul doctor, astfel că l-am scos din coș – deși, socoteam pe bună dreptate că el era deja prea amețit, astfel că trebuia să îmi acorde puțină atenție înainte de a aborda adevăratul subiect al vizitei mele.

Cu toate astea, s-a arătat entuziasmat de darul meu – un glob ocular, pe care Ian cel Tânăr mi-l adusesse după o încăierare la Yanceyville, pe care îl conservasem în grabă în spirt. Cum auzisem câte ceva despre gusturile doctorului Fentiman, socotisem că îl va aprecia. Așa s-a și întâmplat, astfel că el a repetat „Splendid“ de câteva ori.

În cele din urmă, s-a domolit, a clipit, a ridicat vasul spre lumină și l-a rotit, uitându-se admirativ la el.

– Splendid! a zis el încă o dată. Va primi un loc extrem de onorabil în colecția mea, vă asigur, doamnă Fraser!

– Ai o colecție? am întrebat eu, mimând un interes deosebit, pentru că auzisem de ea.

– A, da, sigur că da! Aveți amabilitatea de a o vedea?

Nu aveam cum să refuz, pentru că el se ridicase deja de pe scaun și pornise împleticindu-se spre o ușă aflată în partea din spate a cabinetului. Așa am ajuns la o încăpere destul de spațioasă, ale cărei rafturi conțineau treizeci sau patruzeci de recipiente din sticlă, pline cu alcool și un număr de obiecte care puteau fi descrise pe drept cuvânt drept „interesante“.

Acestea conțineau lucruri de la grotești până la unele cu adevărat șocante. Unul câte unul, el a adus un borcan în care se găsea un deget mare de la un picior care evidenția un neg de mărimea și culoarea unei ciuperci comestibile, o limbă despătată – pesemne în timpul vieții posesorului ei, pentru că cele două jumătăți erau aproape sudate –, o pisică cu șase picioare, un creier cu malformații grave („extras de la un ucigaș care a fost spânzurat“, după cum m-a informat el cu mândrie.

– Nici nu este de mirare, am murmurat eu drept răspuns, gândindu-mă la Donner și întrebându-mă cum ar putea arăta creierul *lui*, și câțiva copii, probabil născuți morți, care prezentau unele diformități cumplite.

– Iar acum, *acesta*, a spus el, ridicând un vas cilindric, mare, cu mâini tremurătoare, este piesa cea mai prețuită din colecția mea. În Germania există un doctor renumit, un *Herr Doktor* Blumenbach, care deține o colecție de cranii renumită în întreaga lume și el stăruie – ba nu, practic, *mă pisează*, vă asigur! – să mă despart de acest exponat.

„Exponatul“ era coloana vertebrală a unui făt cu două capete. De fapt, era fascinant. Pe de altă parte, era ceva ce ar fi convins orice femeie de vârsta procreării să jure că nu va face niciodată sex.

Chiar dacă era oribilă, colecția mi-a oferit un prilej excelent pentru a-mi atinge adevăratul scop al vizitei.

– E cu adevărat uimitor, am spus eu, aplecându-mă ca și cum aș fi dorit să examinez orbitele goale ale craniilor ce pluteau în alcool, care erau separate și complet dezvoltate.

Coloana vertebrală se despărțise, astfel că acele cranii atârnavu alături în lichid, având o culoare albă, fantomatică și înclinându-se unul spre celălalt, astfel că se atingeau ușor, ca și cum ar fi împărtășit un secret, despărțindu-se doar când o mișcare a vasului le făcea să plutească separat.

– Mă întreb ce provoacă un asemenea fenomen.

– A, un șoc groaznic, suferit de mamă, fără îndoială, m-a asigurat doctorul Fentiman. Femeile însărcinate sunt cumplit de vulnerabile la orice emoție sau suferință, știți. Trebuie să fie izolate și ținute departe de orice influențe care le-ar putea face rău.

– Așa zic și eu, am murmurat. Dar să știi că unele malformații, aceea, de exemplu, sunt urmarea sifilisului de care a suferit mama.

Așa era; am recunoscut malformația tipică de pe falcă, craniul îngust și aspectul scufundat al nasului. Copilul fusese conservat cu carnea pe oase și

stătea ghemuit în recipient. Judecând după lipsa părului, probabil că se născuse prematur; am sperat că, spre binele lui, nu se născuse viu.

– Sifi... sifilis, a repetat doctorul, legănându-se pe picioare. A, da. Da, da. Am primit creatura asta mică de la... ă...

Își dăduse seama cu întârziere că probabil sifilisul nu era un subiect potrivit pentru a fi discutat cu o doamnă. Despre creierele ucigașilor și copiii cu două capete se putea discuta, dar nu despre bolile venerice. În dulap era scrotul unui negru care suferise de elefantiazis; am observat că pe *acela* nu mi-l arătase.

– De la o prostituată? am întrebat înțelegător. Da, presupun că asemenea boli sunt obișnuite pentru astfel de femei.

Spre iritarea mea, s-a abătut de la subiectul pe care doream să îl discut cu el.

– Nu, nu. De fapt...

A aruncat o privire peste umăr, ca și cum s-ar fi temut să nu fie auzit, apoi s-a aplecat spre mine și mi-a șoptit cu glas răgușit:

– Am primit specimenul de la un coleg din Londra, în urmă cu câțiva ani. Se afirmă că e copilul unui nobil străin!

– Vai, Doamne! am spus eu surprinsă. Ce... interesant!

În acel moment nepotrivit a sosit servitoarea cu ceai – un amestec revoltător de ghinde prăjite și mușețel, fierte în apă – și, inevitabil, am continuat discuția pe teme banale. M-am temut că ceaiul îl va trezi înainte ca eu să îl readuc în direcția dorită, însă, din fericire, pe tava cu ceai era și o carafă cu vin de Bordeaux de calitate.

Aplecându-mă să admir borcanele lăsate la vedere pe birou, am făcut o nouă încercare să îl atrag într-o discuție pe teme medicale. Cel mai apropiat de mine conținea mâna unei persoane care prezenta un caz atât de avansat de contractură Dupuytren, încât ea era doar un nod de degete strânse. Aș fi dorit ca și Tom Christie să vadă exponatul. După operație mă ocolise, dar, din câte știam, mâna lui era încă funcțională.

– Nu-i așa că e remarcabilă diversitatea de suferințe pe care le poate prezenta organismul uman? am spus eu.

A clătinat din cap. Descoperise starea în care îi era peruca și a răsucit-o; trăsăturile stafidite de pe fața lui mi-au sugerat un cimpanzeu cu un aer solemn – mai puțin vasele capilare sparte, care îi făceau nasul să semene cu un far.

– Remarcabilă, a repetat el, și totuși, la fel de remarcabilă este rezistența organismului la răni teribile.

Era adevărat, însă nu urma direcția în care voiam să îl dirijez.

– Da, sigur. Dar...

– Îmi pare rău că nu pot să vă arăt un specimen – ar fi reprezentat o piesă importantă a colecției mele, vă asigur! Numai că, vai, domnul a ținut să îl ia.

– Ce-a făcut?

La urma urmei, pe vremea mea, după operații, le făcusem cadou unor copii apendicele sau amigdalele puse în borcan. Am presupus că nu era întru totul absurd ca o persoană să păstreze un membru amputat.

– Da, uimitor din cale-afară.

Cu un aer meditativ, a luat o gură de vin.

– Era un testicul, sper că mă iertați că aduc vorba de așa ceva, a spus el cu întârziere.

A ezitat un moment, dar, în cele din urmă, nu a rezistat ispitei de a descrie împrejurarea.

– Domnul suferise o rană la scrot, a adăugat, în urma unui accident foarte nefericit.

– Foarte, am spus, simțind un mic fior la baza coloanei vertebrale. Să fi fost misteriosul vizitator al Jocastei? Ca să am mintea limpede, evitasem să beau din vin, însă acum mi-am turnat puțin, simțind că am nevoie și am urmat: A spus cum s-a petrecut incidentul nedorit?

– Da. Un accident de vânătoare, așa a spus. Dar toți spun asta.

A clipit spre mine, iar vârful nasului i s-a înroșit:

– În urma unui *duello*, a continuat. Isprava unui rival gelos, probabil!

– Probabil. Un *duello*? am gândit. Însă mai toate duelurile se purtau cu pistoale, nu cu săbii. Vinul era cu adevărat bun și m-am simțit mai calmă. Și... i-ai extras testiculul?

Cu siguranță că da, dacă se gândise să îl adauge colecției lui înfiorătoare.

– Da, a răspuns el și a fost cât pe ce să se cutremure compătitor amintindu-și. Împușcătura fusese neglijată grav; domnul a spus că se petrecuse cu câteva zile înainte. A trebuit să îndepărtez testiculul rănit, dar, din fericire, l-am salvat pe celălalt.

– Sunt sigură că a fost mulțumit. *Împușcătură? Doar nu...* am gândit eu. *Nu se poate...* și totuși... S-a întâmplat foarte recent?

– Mm, nu.

S-a lăsat pe spătarul scaunului, încrucișându-și vag ochii în efortul de a-și aminti.

– A fost acum doi ani, primăvara, în mai. Probabil în mai.

– Nu cumva pe pacient îl chema Bonnet? Am rămas surprinsă că glasul îmi sunase degajat. Cred că am auzit că un anume Stephen Bonnet a fost amestecat într-un asemenea... accident.

– Păi, n-a vrut să își dea numele. Pacienții fac adesea așa dacă vătămarea ar putea da naștere unui sentiment de rușine. În astfel de cazuri nu insist să le aflu numele.

– Dar ți-l amintești.

M-am trezit pe marginea scaunului cu paharul de vin strâns între degete. Cu un oarecare efort, l-am așezat pe birou.

– Mm.

La naiba! Îl apucase somnul. I-am văzut pleoapele începând să coboare. Un domn înalt, bine îmbrăcat. Avea un cal... foarte frumos.

– Mai vrei ceai, doctore Fentiman?

I-am întins cana, dorind să îl mențin treaz.

– Mai spune-mi ceva despre el. Operația trebuie să fi fost foarte dificilă.

În realitate, bărbaților nu le place să audă că extirparea testiculelor este o treabă simplă, dar așa e. Deși pacientul era conștient în timpul acelei proceduri și probabil că asta sporise dificultatea.

Fentiman a devenit ceva mai animat când mi-a povestit cum a făcut operația.

– ...și bila trecuse *prin* testicul și lăsase o gaură perfectă... Puteam să văd prin ea, vă asigur.

Era limpede că regreta pierderea unui asemenea specimen și mi-a fost greu să-l conving să-mi spună ce mai făcuse domnul căruia îi aparținea calul.

– Ei bine, asta a fost ciudățenia. Calul, înțelegeți? a repetat el confuz. Un animal splendid... cu păr lung, ca de femeie, atât de neobișnuit...

Un cal frizon. Doctorul își amintise că plantatorului Philip Wylie îi plăceau astfel de cai și îi spusese asta pacientului, sugerându-i că, dacă nu avea bani – și, în orice caz, nu va putea călări o vreme –, se putea gândi să îi vândă calul lui Wylie. Omul fusese de acord și îl rugase pe doctor să îl caute pe Wylie, care se afla în oraș pentru sesiunile tribunalului.

Îndatoritor, doctorul plecase, lăsându-și pacientul întins comod pe șezlong, după ce i se administrase laudanum. Philip Wylie se arătase foarte interesat de cal („Da, puteam pune rămășag că da“, am zis eu, dar doctorul nu a băgat de seamă) și venise în grabă să îl vadă. Calul era acolo, dar pacientul dispăruse, plecând pe jos cât lipsise, și luase șase linguri din argint, o cutie smălțuită de prizat tutun, sticla cu laudanum și șase șilingi care, întâmplător, erau singurii bani pe care doctorul îi avea în casă.

– Nu înțeleg cum a reușit, a comentat Fentiman, făcând ochii mari și gânditori. În starea aceea!

Spre cinstea lui, părea mai afectat de starea pacientului decât de propria pierdere. Era un bețiv îngrozitor acest Fentiman, am gândit eu. Nu îl văzusem niciodată perfect treaz, dar nu era un doctor prost.

– Cu toate astea, a adăugat el cu un aer filozofic, totul e bine când sfârșește cu bine, nu-i așa, draga mea doamnă?

Ceea ce însemna că Philip Wylie cumpăraseră calul la un preț care îi acoperise pierderile, aducându-i și un profit frumușel.

Chiar așa, am spus, întrebându-mă cum va primi Jamie vestea. El câștigase calul – pentru că sigur era vorba de Lucas – de la Philip Wylie la o partidă de cărți dură la River Run, iar câteva ore mai târziu îi fusese furat de Stephen Bonnet.

Una peste alta, mi-am închipuit că Jamie va fi încântat că armăsarul ajunsese din nou pe mâini bune, chiar dacă nu erau ale lui. Cât despre vestea legată de Bonnet... „Penny-ul calp apare mereu“, fusese părerea lui cinică pe care o exprimase când, după ce Brianna îl împușcase, cadavrul lui Bonnet nu apăruse.

Fentiman căsca fără să se mai ferească. Cu ochii lăcrimoși, a clipit, s-a pipăit în căutarea unei batiste, apoi s-a aplecat să scotocească prin geanta medicală, care se răsturnase pe podea, aproape de scaunul lui. Îmi scosesem batista pe care i-am întins-o peste masă, când am văzut ceva ce mi-a stârnit interesul.

– Ce sunt acelea? l-am întrebat, arătând spre obiecte. Știam ce erau, desigur, dar voiam să aflu de unde le avea. Seringi, două la număr, mici și frumoase, din alamă. Fiecare era alcătuită din două părți: pistonul, cu mânere răsucite și un tub cilindric, subțiat la capătul îngust într-un ac lung, cu capătul bont.

– Ăă... de ce... asta este...

A rămas cumplit de surprins și s-a bâlbâit ca un școlar prins fumând în spatele toaletei. Apoi i-a venit o idee și s-a destins.

– Urechi, a afirmat el cu glas tremurat. Pentru curățarea urechilor. Da, exact asta sunt, neîndoielnic. Irigator de urechi!

– A, la asta folosesc?

Am luat una dintre ele și a încercat să mă împiedice, dar avea reflexele întârziate și nu a reușit decât să mă prindă de o încrețitură a mânecii.

– Ce ingenios! am exclamat eu, manevrând pistonul.

Era cam rigid, dar nu din cale-afară, mai ales când alternativa găsită de mine era o seringă încropită dintr-un tub din piele, la care se atașa un colț de șarpe cu clopoței. Bineînțeles că acul bont nu slujea la nimic, dar ar fi fost simplu să fie tăiat la un unghi ascuțit.

– De unde le ai? Aș vrea să comand și eu una.

S-a uitat îngrozit la mine și a rămas cu gura căscată.

– Ă... chiar nu cred că... a protestat el neconvincător. În exact același moment, printr-un miracol perfect de proastă sincronizare, menajera a apărut în pragul ușii.

– A venit domnul Brennan. Soției lui i-a venit sorocul, a spus ea scurt.

– Vai!

Domnul Fentiman a sărit în picioare, a trântit capacul genții lui medicale și a înșfăcat-o.

– Scuzele mele, scumpă doamnă Fraser... trebuie să plec... o chestiune de mare urgență. Mă bucur că ați venit!

A ieșit valvârtej, cu geanta strâns la piept, și, în graba lui, călcându-și pălăria. Cu un aer resemnat, menajera a ridicat pălăria strivită și a lovit-o cu pumnul pentru a-i reda forma inițială.

– Doamnă, doriți să plecați acum? m-a întrebat ea, cu o intonație care dovedea clar că se cuvenea să ies, fie că voiam, fie că nu.

– Voi pleca, am zis, în timp ce mă ridicam. Dar spune-mi... i-am arătat seringă din alamă pe care o aveam în palmă. Știi cumva ce e obiectul ăsta și de unde l-a cumpărat doctorul Fentiman?

Mi-a fost greu să îmi dau seama în ce direcție se uita, dar și-a aplecat capul ca și cum ar fi examinat-o, cu un interes mai redus decât dacă ar fi fost un capelin pescuit în urmă cu două zile, ce i se oferea spre cumpărare în piața de pește.

– A, despre asta e vorba. Da, doamnă, e o seringă pentru penis. Cred că a primit-o de la Philadelphia.

– A, deci o seringă pentru penis. Am înțeles, am spus, clipind de câteva ori.

– Da, doamnă. Ca să trateze scurgerile sau sculamentul. Doctorul are mult de lucru cu bărbații care merg la stabilimentul doamnei Silvie.

Am inspirat adânc.

– Doamna Silvie, aaa. Și știi cumva unde este... stabilimentul ei?

– În spatele bodegii lui Silas Jameson, a răspuns ea, aruncându-mi pentru prima oară o privire, acum curioasă, ca și cum s-ar fi întrebat ce fel de căpățânos nu știa măcar atâta lucru. Doamnă, mai aveți nevoie de ceva?

– A, nu, am răspuns. E de ajuns, îți mulțumesc!

Am dat să îi înapoiez seringă, dar apoi am simțit un impuls. La urma urmei, doctorul Fentiman avea două.

– Îți dau un șiling pe ea, am propus, privind-o în ochiul care părea să fie îndreptat spre mine.

– S-a făcut, a spus ea pe dată.

S-a oprit un moment, apoi a adăugat:

– Dacă vrei s-o folosești pentru omul dumneavoastră, cel mai bine ar fi ca mai întâi să fie beat-criță.

Îmi îndeplinisem prima misiune, însă acum aveam de explorat o nouă posibilitate înainte de a declanșa un asalt asupra casei de proastă reputație a doamnei Silvie. Îmi pusesem în gând să merg la un producător de sticlă și să îi explic, prin desene, cum să producă un corp din sticlă și un piston pentru o seringă hipodermică, lăsându-i Briannei sarcina de a realiza un ac ce putea fi atașat la ea. Din păcate, singurul suflător de sticlă din Cross Creek putea produce orice fel de sticle, vase și căni de folosință zilnică, iar după ce am aruncat o privire la ce avea de vânzare mi-am dat seama clar că cerințele mele îi depășeau cu mult priceperea.

Însă acum nu mai trebuia să îmi fac griji! Deși seringile din metal nu aveau calitățile de dorit ale sticlei, prezentau un avantaj de netăgăduit, deoarece nu se puteau sparge – și, deși mi-ar fi priit un ac de unică folosință, puteam pur și simplu să sterilizez tot după fiecare utilizare.

Seringile doctorului Fentiman aveau ace cu capete foarte groase și boante. Era necesar să fie încălzite și să se lungească mult pentru a le îngusta. Însă am socotit că orice prostănac care avea forță o putea face. Apoi trebuia tăiat vârful din alamă la un unghi ascuțit, pentru a pătrunde în piele fără să provoace daune... O joacă de copil, am gândit eu bucuroasă, astfel că am fost cât pe ce să țopăi pe aleea presărată cu nisip. Iar acum aveam nevoie de o doză sănătoasă de coajă de chinină.

Speranțele de a găsi așa ceva mi s-au năruit însă când am intrat pe strada mare și am văzut dugheana farmacistului Bogues. Ușa stătea deschisă, permițându-le muștelor să intre, iar pragul ei, de obicei imaculat, avea nenumărate urme înnoroite de pași, ceea ce mi-a sugerat că nu se știa ce armată dușmană atacase dugheana. Impresia că au avut loc un atac și un jaf mi-a fost întărită de ce am văzut înăuntru. Cele mai multe rafturi erau golite, presărate cu rămășițe de frunze uscate și borcane sparte. Miranda, fiica de zece ani a familiei Bogues, veghea în lacrimi colecția redusă de borcane și vase și o cochilie goală a unei țestoase.

– Miranda! am exclamat. Ce s-a întâmplat?

Văzându-mă, s-a înseninat la față, iar buzele roz, coborâte, i s-au arcuit într-un zâmbet.

– Doamnă Fraser! Doriți niște ungueraș? Ne-a mai rămas doar jumătate de kilogram și e ieftin, doar trei firfirici treizeci de grame.

– Dă-mi treizeci de grame, am spus eu, deși aveam o mulțime de asemenea plante în grădină. Unde-ți sunt părinții?

S-a întristat din nou, iar buza de jos a început să îi tremure.

– Mama e în spate, împachetează lucrurile noastre. Iar tata s-a dus la domnul Raintree să îl vândă pe Jack.

Acesta era calul de căruță al farmacistului, dar și animalul preferat al Mirandei. Mi-am mușcat buzele prin interiorul gurii.

– Domnul Raintree e un bărbat de treabă, am zis, străduindu-mă să îi ofer alinarea de care avea nevoie. Și are o pășune frumoasă pentru cai, dar și un grajd primitiv; cred că Jack se va simți fericit acolo. Va avea prieteni.

Ținând buzele strânse, a dat aprobator din cap, dar două lacrimi mari i s-au rostogolit pe obraji. Aruncând o scurtă privire în spate ca să mă asigur că nu intra nimeni, am ocolit teigheaua, m-am așezat pe un butoi întors cu fundul în sus și am tras-o pe față în poala mea, unde ea s-a liniștit pe dată, ținându-se de mine și plângând, deși nu a făcut niciun efort să nu fie auzită din locuința aflată în spatele dughenii. Am bătut-o pe spate și i-am adresat câteva cuvinte liniștitoare, simțind față de ea o îngrijorare care depășea simpla compasiune. Era limpede că familia Bogues lichida afacerea. De ce?

Întrucât coboram de pe munte foarte rar, nu aveam habar ce politică făcea în prezent domnul Ralston Bogues. Nefiind scoțian, nu venise la grătarul organizat în onoarea Florei MacDonald. Dugheana fusese mereu prosperă, iar familia trăise în condiții decente, judecând după hainele copiilor – Miranda și cei doi frați mai mici ai ei aveau întotdeauna încălțări. Familia trăise acolo cel puțin de când se născuse Miranda, dacă nu chiar mai demult. Faptul că plecau așa sugera că se întâmplase ceva grav ori urma să se întâmple.

– Știi cumva unde plecați? am întrebat-o pe Miranda, care stătea pe un genunchi al meu, scâncind și ștergându-și fața de șorțul meu. Poate că domnul Raintree vă va scrie ca să îți spună ce mai face Jack.

Ea a părut să prindă puțină speranță.

– Poate trimite o scrisoare în Anglia? Pentru că e groaznic de departe.

Anglia? Însemna că treaba era gravă de tot.

– A, cred că da, am spus eu, vârandu-i câteva șuvițe de păr sub bonetă.

Domnul Fraser scrie câte o scrisoare în fiecare seară pentru sora lui din Scoția, și Scoția e mult mai departe decât Anglia!

– A, atunci, e bine. Părând mai fericită, a coborât din poala mea, după care și-a netezit rochița. O să-i pot scrie lui Jack, ce părere aveți?

– Sunt convinsă că domnul Raintree va citi scrisoarea ta, am asigurat-o. Deci știi să scrii?

– Da, doamnă, a spus ea cu înfocare în glas. Tata zice că citesc și scriu mai bine decât el când era de vârsta mea. Dar și în latină. M-a învățat să citesc toate numele plantelor ca să îi aduc ce voia – o vedeți pe aceea? a arătat cu oarecare mândrie spre un borcan mare, din porțelan, împodobit elegant cu volute albastre și aurii. *Electuary Limonensis*. Și celălalt e *Ipecacuanha!*

I-am admirat priceperea, gândind că acum știu preferința politică a tatălui ei. Familia Bogues sigur era regalistă, dacă voiau să se întoarcă în Anglia. Îmi părea rău să îi văd plecând, dar cum știam ce se va întâmpla în viitorul imediat, m-am bucurat că măcar vor fi în siguranță. Mai speram că Ralston va primi un preț decent pentru dugheana lui; la scurtă vreme după aceea regaliștilor li se va confisca averea și se vor socoti norocoși dacă vor scăpa de întemnițare sau de ceva mai rău.

– Randy! N-ai văzut un pantof al lui Georgie? Am găsit unul sub dulap, dar... vai, doamnă Fraser! Vă rog să mă iertați, doamnă. N-am știut că sunteți aici.

Privirea ageră a Melaniei Bogues m-a găsit imediat înapoia tejghelei, observând ochii înroșiți ai fiicei ei, dar și petele de umezeală de pe șortul meu, însă nu a spus nimic, mulțumindu-se să o bată ușor pe umăr pe Miranda în trecere.

– Miranda mi-a spus că vă întoarceți în Anglia, am vorbit eu, ridicându-mă și ieșind cu delicatețe dinapoia tejghelei. Ne pare rău că plecați.

– Sunteți prea amabilă, doamnă Fraser, a răspuns ea, zâmbind nefericită. Și nouă ne pare rău că plecăm. Și nu mă încântă deloc ideea voiajului, vă asigur!

A spus-o cu emoția pornită din inimă a cuiva care a mai făcut acea călătorie și ar fi preferat să fie fiartă de vie decât să o repete. Am înțeles-o întru totul, pentru că o făcusem și eu. Mai ales cu trei copii, doi dintre ei fiind băieți sub cinci ani...

Imaginația mea nu a făcut față unei asemenea încercări. Am vrut să o întreb ce îi determina să ia o asemenea hotărâre capitală, dar nu am găsit calea potrivită să aduc vorba în fața Mirandei. Se întâmplase ceva; era limpede. Melanie era agitată ca un iepure și mai înspăimântată decât o impunea pregătirea bagajelor pentru trei copii. A continuat să arunce priviri peste umăr, ca și cum s-ar fi temut că i-ar putea sări ceva în spinare.

– Domnul Bogues este cumva...? am început, dar m-a întrerupt o umbră care apăruse în cadrul ușii.

Ducând o mână la piept, Melanie a tresărit, iar eu m-am întors să văd cine venise. Cadrul ușii era ocupat de o femeie scundă și durdulie, purtând o combinație foarte ciudată de straie. O clipă am crezut că e o indiană, pentru că nu purta bonetă, iar părul ei negru era prins în cozi – însă apoi a intrat în dugheană și am văzut că era albă. Ori, mai curând, roz. Fața ei plină era arsă de soare, iar vârful nasului ca de mops avea o culoare roșiatică, aprinsă.

– Care dintre voi e Claire Fraser? a întrebat ea hotărât, uitându-se când la mine, când la Melanie.

– Eu sunt, am spus, stăpânindu-mi îndemnul instinctiv de a face un pas înapoi. Nu avea o atitudine amenințătoare, însă radia o asemenea forță fizică, încât m-am simțit intimidată. Cine ești?

Am spus-o mai mult de uimire decât din lipsă de politețe, iar ea nu a părut ofensată.

– Jezebel Hatfield Morrton, a răspuns ea, uitându-se la mine printre gene. Un om de la docuri mi-a zis că veneați încoace.

În contrast vădit cu accentul vag englezesc al Melaniei Bogues, vorbea cu asprimea pe care o asociem de obicei cu oamenii care au trăit în sălbăticie trei sau patru generații, adresându-se în acest timp nimănui, în afara ratonilor, oposumilor sau unei alte persoane.

– A... da, am comentat, pentru că nu avea niciun rost să neg realitatea. Ai nevoie de ceva?

Nu părea o ființă care să aibă nevoie de vreun ajutor; dacă ar fi fost mai sănătoasă, ar fi făcut să plesnească la cusături cămașa bărbătească pe care o purta. Melanie și Miranda se uitau la ea cu ochi dilatați. Indiferent de ce se temea Melanie, nu domnișoara Morton era aceea.

– N-aș zice că am nevoie de vreun ajutor, a spus ea, pătrunzând în dugheană.

A înclinat capul într-o parte și m-a examinat cu o expresie vecină cu fascinația:

– Mă gândeam că știți pe unde se află sconcsul de Isaiah Morton.

Am simțit că rămân cu gura căscată, de aceea am închis-o imediat. Așadar, nu mă confruntam cu domnișoara Morton, ci cu *doamna* Morton. *Prima* doamnă Isaiah Morton, așadar. Isaiah Morton luptase în cadrul companiei de miliție conduse de Jamie în Războiul Reglementării, iar el vorbise despre prima lui soție, transpirând rece în timp ce povestea.

– Cred că... cred că muncește undeva în comitat, am spus. La Guilford. Sau la Paleyville?

În realitate, era vorba de Hillsboro, dar asta nu prea prezenta importanță, deoarece în acele momente nu era la *Hillsboro*. Se afla în Cross Creek să preia un transport de butoaie pentru patronul lui, un distilator. Îl văzusem la atelierul dogarului cu mai puțin de o oră în urmă, însoțit de *a doua* doamnă Morton și de copilul lor sugar. Jezebel Hatfield Morton nu părea genul de persoană care să accepte politicos asemenea lucruri.

A scos un sunet din gâtlee care îi trăda dezgustul.

– E un vulpoi șiret și alunecos. Dar îl prind eu, nu vă faceți griji! a zis cu o siguranță care nu suna deloc bine pentru Isaiah.

Tăcerea era cea mai bună soluție, dar nu m-am putut abține, astfel că am întrebat-o:

– De ce ai nevoie de el?

Isaiah dovedea o amabilitate stângace, însă, văzând lucrurile cu obiectivitate, nu părea nicidecum genul de bărbat care să stârnească pasiunea unei femei, fără

a vorbi de două.

– Am nevoie de el?

A părut amuzată de idee, apoi și-a trecut mâna făcută pumn pe sub nasul înroșit:

– Nu am nevoie de el, a adăugat. Numai că niciun bărbat nu mă părăsește pe *mine* pentru cine știe ce curvă cu față albă ca zerul. Dacă-l prind, îi înfig capul într-un băț și îi bat în cuie fundul de ușa mea.

Rostită de altă persoană, o asemenea declarație ar fi putut fi considerată retorică. Însă, așa cum vorbise doamna în chestiune, era o afirmație fără echivoc privind intenția ei. Ochii Mirandei erau rotunzi ca ai unei broaște și aproape la fel arătau și ochii mamei ei.

Jezebel H. Morton s-a uitat printre gene la mine și, cu un aer gânditor, s-a scărpinat sub sânii mari și căzuți, făcând ca țesătura cămășii să i se lipească umedă de piele.

– Am auzit că i-ați salvat viața la Alamance. I-adevărat?

– Ăă... da.

M-am uitat cu precauție la ea, dorind să descopăr orice mișcare amenințătoare. Bloca ușa, iar dacă se repezea spre mine puteam sări peste tejghea ca să ies pe ușa dinspre spațiul de locuit al familiei Bogues.

Avea la ea un cuțit de înjunghiat porci, fără teacă. Era prins la o centură cu motive indiene și scoici, care îndeplinea o sarcină dublă, susținând un soi de kilt despre care am crezut inițial că fusese la origini un jupon din flanel, tăiat la genunchi. Picioarele solide îi erau dezgolite, ca și labelle picioarelor. Avea un pistol și un corn cu praf de pușcă prinse la centură, însă nu a făcut nicio mișcare care să sugereze că va duce mâna spre vreuna dintre ele, slavă cerului.

– Mare păcat! a spus ea, oarecum dezamăgită. Dar, dacă a murit, n-o să am plăcerea de a-l ucide eu, de aceea cred că e bine. Nu vă îngrijorați deloc; dacă nu dau eu de el, o să-l găsească unul dintre frații mei.

Cum lucrurile păreau lămurite pentru moment, femeia s-a liniștit întru câțva și a privit în jur, observând abia acum rafturile goale.

– Ce se-ntâmplă aici? a întrebat ea, manifestând interes.

– Vindem tot, a murmurat Melanie, încercând să o împingă pe Miranda în spatele ei ca s-o protejeze. Plecăm în Anglia.

– Chiar așa? a întrebat Jezebel, care a părut oarecum interesată. Ce s-a întâmplat? L-au omorât pe omul tău? Ori l-au trecut prin smoală și pene?

Melanie a albit la față.

– Nu, a spus ea în șoaptă.

Și-a înghițit cu greu nodul din gât, după care și-a îndreptat ochii speriați spre ușă. Deci aceea era amenințarea. Brusc, în ciuda căldurii sufocante, m-am simțit cuprinsă de un val de frig.

– Da? Ei bine, dacă vrei să știi ce fac oamenii, mai bine te duci pe Center Street, a sugerat ea binevoitoare. Se pregătesc să prăjească pe *cineva*, asta-i cât se poate de sigur. Simți mirosul de smoală în tot orașul și străzile mișună de oameni care ies din taverne.

Melanie și Miranda au scos țipete ascuțite în același timp și au fugit spre ușă, trecând pe lângă Jezebel, care a rămas netulburată. M-am deplasat și eu în aceeași direcție și am evitat cu greu ciocnirea cu Ralston Bogues, care a pătruns pe ușă exact la vreme ca să o rețină pe soția lui, care devenise isterică.

– Randy, du-te și ai grijă de frații tăi! a spus el cu glas calm. Liniștește-te, Mellie, ești în siguranță.

– Smoală, a spus ea gâfâind și agățându-se de el. Ea a zis... a zis...

– Nu pe mine, a spus el, dar am observat că părul îi șiroia de sudoare, iar fața îi era palidă și umedă. Nu pe mine mă vor. Nu încă. E vorba de tipograf.

Cu gesturi blânde, a desprins mâinile soției de pe braț și a ocolit tejgheaua, aruncând o scurtă privire curioasă spre Jezebel.

– Ia copiii și du-te la familia Ferguson, a spus și a scos o pușcă de vânat păsări din ascunzișul de sub tejghea. O să vin cât de curând pot.

Apoi a luat cornul cu praf de pușcă și o cutie cu cartușe dintr-un sertar.

– Ralston! a șoptit Melanie, privind în același timp spre Miranda, care se retrăgea, și, în ciuda glasului scăzut, rugămintea era la fel de fierbinte. Unde te duci?

Buzele lui Boggles au tresărit, dar nu i-a răspuns soției.

– Du-te la Ferguson, a repetat el, cu ochii la cartușul din mână.

– Ba nu! Nu, nu te duce! Vino cu noi, vino cu mine!

Disperată, l-a prins de un braț. El a scuturat brațul și a continuat cu îndărătnicie să încarce arma.

– Du-te, Mellie!

– Nu mă duc!

Precipitată, s-a întors spre mine:

– Doamnă Fraser, spuneți-i dumneavoastră! Vă rog, ziceți-i că n-are rost, niciun rost! Nu trebuie să se ducă acolo.

Neștiind ce să le spun, am deschis gura, dar n-am reușit să mă hotărâsc.

– Mellie, nu cred că doamna Fraser va socoti că n-are rost, a vorbit Ralston Boggles, atent la ce avea în mână. Și-a agățat de umăr bareta cutiei cu gloanțe și a armat pușca. Soțul doamnei îi ține pe loc – și e singur.

Apoi a ridicat ochii spre mine, a dat din cap și a plecat.

Jezebel avea dreptate: mirosul de smoală plutea peste oraș. Acest lucru nu era în niciun caz neobișnuit vara, mai ales în apropierea depozitelor de pe docuri, însă duhoarea apăsătoare și încinsă devenise amenințătoare, arzându-mi nările. Făcând uitate smoala – și spaima –, acum găfâiam de efortul de a ține pasul cu Ralston Boggles, care nu alerga, dar înainta cât de repede putea.

Jezebel avusese dreptate când spusese că oamenii ieșiseră năvalnic din taverne; un colț din Center Street era ocupat de o mulțime agitată. Majoritatea bărbați, dar și câteva femei vulgare, neveste de pescari și slujitoare cu contract.

Farmacistul a șovăit când i-a văzut. Câțiva au întors capetele spre el. Unul sau

doi i-au tras de mânecă pe alții și au arătat cu degetul spre el. Pe fețele lor nu se vedeau expresii prietenoase.

– Pleacă de-aici, Bogues! a răcnit un bărbat. Nu e treaba ta, încă nu!

Un altul s-a aplecat, a ridicat o piatră de jos și a aruncat-o spre el. Piatra a căzut cu un pocnet pe trotuarul din lemn, la vreun metru de Bogues, însă asta a atras atenția altor oameni. O parte dintre ei s-a întors și a pornit în direcția noastră.

– Tată! am auzit o voce pierită venind din spatele meu.

M-am răsucit și am văzut-o pe Miranda, care își pierduse boneta, iar codițele îi curgeau pe spate; alergase după noi și avea fața roșie ca sfecla. Nu am mai stat pe gânduri. Am ridicat-o și am întins-o spre tatăl ei. Luat prin surprindere, el a lăsat arma la pământ și a prins-o de subsuori. Un bărbat s-a repezit să o ia de jos, dar m-am aplecat iute și am pus mâna pe ea înaintea lui. M-am retras din fața lui, ținând-o strâns la piept, și l-am înfruntat cu privirea. Nu îl cunoșteam, dar el mă știa; șovăind, m-a măsurat din ochi, apoi a aruncat o privire peste umăr. Am auzit vocea lui Jamie; și multe alte voci care încercau să câștige duelul verbal strigând. Încă respiram șuierător; nu am reușit să înțeleg ce se spunea. Tonul era însă certăreț; confruntare și vărsare de sânge. Omul era nehotărât, s-a uitat la mine și în jur, apoi s-a întors și a revenit în mulțime.

Bogues avusese prezența de spirit de a-și ține strâns fata, care îl ținea de gât, cu fața îngropată în cămașa lui. A aruncat o privire spre mine și a făcut un mic gest, ca și cum ar fi vrut să ia arma. Am clătinat din cap și am strâns-o și mai tare la piept. Patul ei era cald și lipicios între mâinile mele.

– Du-o acasă pe Miranda! i-am spus. O să fac eu ceva.

Era încărcată și armată. O singură împușcătură. Nu puteam decât să le distrag atenția oamenilor măcar un moment – iar asta putea fi de folos. Mi-am croit drum prin mulțime, ținând arma cu țeava în jos, având grijă să nu risipesc pulberea, pe jumătate ascunsă în faldurile rochiei. Mirosul de smoală a devenit brusc mult mai pătrunzător. Un cazan cu smoală zăcea răsturnat în fața

tipografiei, iar balta fumezândă duhnea cumplit. Pe stradă se împrăstiaseră tăciuni încinși și fragmente de cărbune, iar oamenii călcau pe ele; un cetățean corpolent, și l-am recunoscut pe domnul Townsend, se străduia să stingă un foc înjghebat în grabă, împiedicând eforturile câtorva tineri de a-l reaprinde.

L-am căutat din ochi pe Jamie și l-am văzut exact unde spusese Ralston Bogues că e – în fața ușii tipografului, ținând în mână o mătură mânjită de smoală și cu ochii sclipind, gata de luptă.

– Ăla-i bărbatul tău? m-a întrebat Jezebel Morton, care mă ajunsese din urmă și se uita cu interes peste umărul meu. Ce mare e, nu?

Pe fațada atelierului era împrăștiată smoală – dar și pe Jamie. Un gogoloi prins în părul lui, câteva dăre roșii pe brațe, unde fusese lovit cu smoală încinsă. Cu toate astea, el zâmbea. Alte două mături mânjite de smoală zăceau pe pământ aproape de el, una ruptă – aproape sigur de capul cuiva. Cel puțin pentru moment se distra. Nu l-am văzut imediat pe tipograf, Fogarty Simms. Apoi la fereastră s-a ivit o față speriată, care a dispărut imediat când o piatră aruncată din mulțime a lovit tocul și geamul a crăpat.

– Ieși afară, laș nenorocit! a urlat un bărbat din apropiere. Ori vrei să te scoatem afumându-te?

– Afumați-l! Afumați-l!

Din mulțime s-au înălțat strigăte entuziasmate, iar un tânăr aflat aproape de mine s-a aplecat să ia o bucată de lemn încă aprinsă, provenind din focul împrăștiat. L-am călcat cu furie pe mână când a atins-o.

– *Dumnezeule mare!*

I-a dat drumul și a căzut în genunchi, ducând mâna între pulpe, rămânând cu gura căscată și gâfâind de durere.

– Vai, au, Iisuse!

M-am îndepărtat de el și mi-am croit drum prin buluceală. Puteam ajunge îndeajuns de aproape de Jamie ca să îi dau arma? Ori asta ar înrăutăți lucrurile?

– Dă-te din ușă, Fraser! N-avem nicio neînțelegere cu tine!

Am recunoscut vocea de om cultivat: Gerald Forbes, avocatul. Nu purta obișnuitul lui costum elegant, ci haine aspre, din material țesut în casă. Așadar, nu era vorba de un atac spontan. Venise pregătit pentru o treabă murdară.

– Hei! Forbes, vorbește pentru tine însuși, dar *eu* am ceva de rezolvat cu el!

Era un bărbat corpolent, purtând un șorț de măcelar, cu fața roșie de indignare, care avea un ochi umflat și învinețit.

– Uitați ce mi-a făcut! a fluturat o mână plinuță spre ochi, apoi spre partea din față a hainelor, unde se vedea că o mătură încărcată de smoală îl lovise drept în piept.

A scuturat o mână făcută pumn spre Jamie:

– O să plătești pentru asta, Fraser!

– Da, dar o să-ți plătesc cu aceeași monedă, Buchan!

Jamie a făcut o fentă, ținând mătura ca pe o lance. Buchan a scos un țipăt și s-a retras speriat, cu o expresie caraghioasă de alarmă, astfel că mulțimea a izbucnit în hohote de râs.

– Întoarce-te, domnule! Dacă vrei să ne jucăm de-a sălbaticii, mai ai nevoie de puțină smoală!

Pregătit să fugă, Buchan s-a întors, dar a fost blocat de mulțime. Jamie s-a repezit cu mătura și l-a uns cu smoală pe turul pantalonilor. Buchan a făcut un salt când s-a simțit împuns în fund, ceea ce a declanșat alte râsete și strigăte disprețuitoare când el, ca să scape de atac, împleticindu-se, și-a croit drum printre oameni.

– Mai vrea cineva să ne jucăm de-a sălbaticii? a strigat Jamie.

A vârât mătura în balta de smoală încă fierbinte și a învărtit-o cu putere în fața lui. Picăturile fierbinți au zburat prin aer, iar oamenii au scos răcnete de spaimă și s-au îmbrâncit ca să se ferească din calea lor, călcându-se pe picioare și doborându-se. Am fost împinsă într-o parte și m-am izbit tare de un butoi pe stradă. Era cât pe ce să mă prăbușesc, dacă nu ar fi fost Jezebel, care m-a prins de un braț și m-a ridicat, fără a face vreun efort.

– Cam scandalagiu omul tău! a comentat ea, cu ochii la Jamie. Admir un asemenea bărbat!

– Da, am spus eu, frecându-mi cotul lovit. Și eu. Dar câteodată.

Sentimentele acestea nu păreau a fi împărtășite de toată lumea.

– Dă-ni-l, Fraser! Altfel, o să porți pene ca el! Ai naibii conservatori!

Răcnetul s-a auzit din spatele meu și, când m-am întors, am văzut că omul venise pregătit. Ținea o pernă într-o mână, pe care o despicasese deja, astfel că puful din ea zbura în jur la fiecare gest al lui.

– Treceți-i pe toți prin smoală și pene!

M-am întors din nou spre locul din care răzbătuseră cuvintele și am văzut un tânăr care deschidea larg obloanele de la etajul casei aflate de cealaltă parte a străzii. Încerca să îndese o saltea din puf pe fereastră, însă strădaniile lui erau împiedicate de soția lui, care se simțea proprietară pe ea. Femeia i-a sărit în spinare și a început să îl lovească peste cap cu o lingură plată, scoțând țipete prin care îl condamna pentru faptă.

Un tânăr aflat aproape de mine s-a apucat să cotcodăcească, dând din coate ca o găină, spre amuzamentul prietenilor, care au început să îl imite, acoperind cu glasurile lor orice încercare de a se ajunge la o înțelegere rațională, deși existau puține șanse să se ajungă la așa ceva.

Din partea cealaltă a străzii a pornit o scandare:

– Conservatorii! Conservatorii! Conservatorii!

Situația se schimba, în niciun caz în bine. Neștiind ce să fac, am ridicat puțin pușca de vânătoare, pentru că mi-am dat seama că trebuia să fac *ceva*. Încă un moment, și oamenii aceia aveau să se năpustească spre Jamie.

– *Reste d’retour!* a strigat Jamie în franceză. *Oui, le tour!* Retrageți-vă toți!

Părea că strigă spre mulțime, dar se uita la Ian. Ce naiba făcea, m-am întrebat, apoi l-am zărit pe Fergus croindu-și drum cu coatele ca să rămână pe loc în primul rând al mulțimii. Ian cel Tânăr, care fusese cât pe ce să ridice arma, a ezitat, dar a păstrat-o aproape de el.

– Are dreptate, stați pe loc! am spus înfierbântată. Nu trage, încă nu!

Mi-am dat seama că o împușcătură, pornită prematur, putea face mai mult rău decât bine. Mi-am amintit de Bobby Higgins și de Masacrul de la Boston. Nu doream nicidecum ca un asemenea masacru să se petreacă la Cross Creek, mai ales avându-l pe Jamie în acea mulțime.

– Nu trag, dar nici n-o să-i las să îl atace, a bombănit Ian. Dacă se dau la el...

S-a întrerupt, însă el strânsese hotărât din fălci, după care am simțit mirosul pătrunzător al sudorii lui, cu toată duhoarea de smoală. Și, slavă Cerului, a apărut un element care ne-a distras atenția tuturor o clipă. Răcnetele de peste drum au făcut ca jumătate dintre oamenii din mulțime să se întoarcă pentru a vedea ce se întâmpla. Un alt bărbat – evident, proprietarul casei – apăruse la fereastră și îl trăgea pe tânăr înapoi, dându-i pumni. Apoi cei doi, bătându-se, au dispărut, iar după câteva secunde zgomotele altercației s-au stins, la fel ca țipetele femeii, ceea ce a făcut ca salteaua din puf să atârne moale în fereastră, ca un deznodământ dezamăgitor, pe jumătate afară, pe jumătate înăuntru.

Scandările de „Conservatori!“ se stinseseră în timpul fascinației stârnite de conflictul de la etajul casei de vizavi, însă crescuseră din nou, punctate de răcnetele celor care cereau ca tipograful să iasă și să se predea.

– Ieși afară, Simms! a răcnit Forbes.

Am observat că se înarmase cu o mătură curată și se apropia de ușa tipografiei. Și Jamie l-a văzut, iar buzele lui s-au arcuit în semn de ironie. Silas Jameson, proprietarul unei spelunci din oraș, se afla în spatele lui Forbes, ghemuit ca un luptător de greco-romane, cu un zâmbet feroce.

– Ieși afară, Simms! striga și el. Ce fel de bărbat își găsește adăpost sub kiltul unui scoțian, ia spune? Jameson a zis-o destul de tare, astfel că l-a auzit toată lumea, care a izbucnit în râs, la fel ca Jamie.

– Deștepte vorbe! a strigat Jamie și și-a scuturat poalele kiltului spre Jameson. Tartanul ăsta a adăpostit mulți oameni sărmani când a fost nevoie!

– Și multe fete, pun rămășag! a strigat un bărbat vulgar din mulțime.

– Ce părere ai? Ți închipui că o am pe nevastă-ta sub kilt?

Respirând apăsător și având cămașa și părul lipite de corp de sudoare, dar încă surâzând, Jamie și-a ridicat poalele kiltului. N-ai vrea să vii s-o cauți aici?

– Mai e loc și pentru mine? a strigat imediat nevasta unui pescar.

Mulțimea se prăpădea de râs. Schimbătoare, ca în cazul oricărei mulțimi, dispoziția se schimbă de la amenințare la distracție. Respirând tremurător, am inspirat, simțind picături de sudoare rostogolindu-se printre sâni. Jamie reușea să stăpânească mulțimea, însă pășea pe o muchie de cuțit.

Dacă își pusese în minte să îl protejeze pe Simms – și reușise până în acel moment – însemna că nicio putere de pe pământ nu îl putea face să îl predea mulțimii pe tipograf. Dacă îl voiau pe Simms – și asta era evident –, trebuiau să treacă de Jamie. Și *puteau* în orice clipă.

– Ieși afară, Simms! a răcnit un scoțian din Lowlands. Doar n-o să te ascunzi la fundul lui Fraser toată ziua!

– Mai bine să am un tipograf în fund decât un avocat! a strigat Jamie, fluturând mătura spre Forbes drept ilustrare. Sunt mai mici, nu?

Asta i-a făcut pe oameni să hohotească; Forbes era foarte corpulent, în vreme ce Fogarty Simms era o stârpitură de om. Forbes s-a înroșit la față și am văzut că oamenii au aruncat priviri șirete în direcția lui. Forbes sărise de patruzeci de ani și nu era căsătorit, astfel că se vorbea despre el...

– N-aș vrea nicidecum să am un avocat în fund, tocmai spunea Jamie cu glas ridicat și fericit, arătând spre Forbes cu mătura. Ți-ar fura rahatul și ți-ar cere bani pe un clistir!

Forbes a rămas cu gura căscată, iar fața i s-a împurpurat. S-a retras un pas și a lăsat impresia că strigă ceva, dar nimeni nu i-a auzit reacția, pentru că vorbele lui au fost acoperite de hohotele de râs ale oamenilor din mulțime.

– Și după aceea o să vi-l vândă drept pământ de flori! a răcnit Jamie în clipa în care a socotit că putea fi auzit.

Răsucind cu dexteritate mătura, l-a împuns pe Forbes în burtă cu coada ei. Mulțimea a izbucnit în hohote de bucurie, iar Forbes, care nu avea nicidecum stofă de luptător, și-a pierdut cumpătul, și l-a atacat pe Jamie, ținându-și mătura ca pe o lopată. Cum era evident că aștepta o asemenea mișcare nefericită, Jamie s-a tras într-o parte ca un dansator, i-a pus o piedică lui Forbes, și l-a lovit peste umăr cu mătura mânjită, făcându-l să se prăbușească în mormanul de smoală care se mai răcise, spre deliciul vulgar al oamenilor care umpleau strada.

– Uite, mătușico, ține!

Brusc, m-am trezit cu pușca de vânat păsări în mână.

– Ce înseamnă asta?

Luată cu totul prin surprindere, m-am întors și l-am văzut pe Ian deplasându-se iute prin spatele mulțimii, făcându-i semn lui Fergus. După câteva secunde, neobservați de oamenii din mulțime, a căror atenție fusese atrasă de Forbes, care se prăbușise la pământ, cei doi au ajuns la casa de la fereastra căreia atârna salteaua din puf. Ian s-a lăsat pe vine și a făcut mâinile scară și, ca și cum ar fi exersat mișcarea ani întregi, Fergus s-a urcat pe platforma improvizată și s-a azvârlit în sus, izbind cu cârligul lui salteaua din puf. Cârligul s-a prins de ea; el a rămas suspendat și s-a legănat un moment, apucându-se cu mâna teafără de cârlig pentru a-l împiedica să se desprindă de braț.

Ian a sărit și l-a prins pe Fergus de talie, trăgându-l în jos. Apoi pânza saltelei a cedat sub greutatea lor, iar Fergus și Ian s-au rostogolit spre sol, iar o cascadă de pene de gâscă a curs peste ei, doar pentru a fi luată imediat de aerul umed și răsucită într-un vârtej dement, umplând strada cu pene care s-au lipit de fețele oamenilor de pe stradă, luați prin surprindere. Aerul părea să se fi încărcat de puf și pene. Acestea erau pretutindeni, iritând ochi, nasuri și gâtlejuri, prinzându-se de părul, genele și hainele oamenilor. Mi-am șters un fulg de pe un ochi care lăcrima și m-am grăbit să fac un pas înapoi, îndepărtându-mă de

oamenii pe jumătate orbiți care se împleticeau în jurul meu, răcnind și ciocnindu-se unii de alții.

Îi urmărisem pe Fergus și Ian, însă când ne-a lovit pe toți furtuna de pene și fulgi, spre deosebire de ceilalți oameni de pe stradă, eu m-am uitat în spate, spre tipografie, exact la vreme pentru a-l vedea pe Jamie întinzând brațele prin ușă, prinzându-l pe Fogarty Simms de un braț și scoțându-l dinăuntru ca pe nimic.

Jamie l-a îmbrâncit pe Simms, făcându-l să se împleticească, apoi s-a răsucit să înșface mătura să acopere evadarea tipografului. Ralson Bogues, care stătuse ascuns la umbra unui copac, a ieșit brusc de acolo cu o bătă în mâini, și a alergat în urma lui Simms să-l protejeze, uitându-se în spate și fluturând bâta ca să descurajeze orice posibil urmăritor. Acțiunea nu scăpase cu totul nebăgată în seamă. Cu toate că atenția celor mai mulți oameni fusese distrasă de norul de pene și fulgi cu care trebuiseră să se bată, câțiva dintre ei văzuseră ce se întâmpla de fapt și dăduseră alarma, urlând ca niște câini de vânătoare în timp ce încercau să iasă din mulțime pentru a porni în urmărirea tipografului fugar.

Dacă exista un asemenea moment... O să trag în aer, făcându-i pe toți să se lase la pământ, oferindu-i lui Simms să se îndepărteze. Am ridicat cu hotărâre pușca și am dus degetul spre trăgaci. Pușca mi-a fost smulsă din strânsoare cu atâta pricepere, încât o clipă nici nu mi-am dat seama că nu o mai aveam și am rămas privind-mi mâinile goale cu uimire. Apoi, din spate s-a înălțat un răcnet îndeajuns de tare ca să îi facă pe toți cei aflați aproape să amuțească.

– Isaiah Morton! O să *mori*, băiete!

Pușca s-a descărcat cu un bubuit asurzitor aproape de o ureche și norul de funingine m-a orbit. Încându-mă și tușind, mi-am curățat fața cu șorțul, recăpătându-mi vederea la vreme ca să zăresc silueta scundă și dolofană a lui Isaiah Morton la o stradă depărtare, fugind cât îl țineau picioarele. Jezebel Hatfield Morton a pornit imediat după el, doborându-i pe toți cei aflați în calea ei. A sărit agil peste Forbes, care, rămas pe mâini și genunchi, părea

amețit și era mânjit cu smoală și pene, după care și-a croit drum printre ce mai rămăsese din mulțime, alergând cu o viteză surprinzătoare pentru o femeie atât de masivă. Morton a dat un colț și a dispărut, urmărit de Furia nemiloasă aflată pe urmele lui.

Și eu mă simțeam amețită. Urechile încă îmi țiuiau, dar am simțit o atingere pe braț. Cu un ochi închis, ca și cum nu era sigur pe cine vede, Jamie a coborât privirea spre mine. Spunea ceva ce nu am reușit să înțeleg, dar gesturile pe care le făcea spre fața mea – plus zvâcnetele elocvente ale colțurilor gurii – m-au lămurit foarte clar.

– Ha! am exclamat eu și vocea mi s-a părut a suna subțire și foarte îndepărtată.

Mi-am șters din nou fața cu poalele șorțului.

– *Tu* vorbești?

Arăta ca un om de zăpadă pestriț, având pete negre de smoală pe cămașă și smocuri albe, de puf de găscă, prinse de sprâncene, păr și de barba nerasă. A mai spus ceva, dar nu l-am auzit limpede. Am clătinat din cap și mi-am vârât un deget într-o ureche, sugerând surzenia temporară.

A zâmbit, m-a prins de umeri, apoi a aplecat capul până când mi-a atins fruntea cu un pocnet slab. Am simțit că tremura vag, dar nu mi-am dat seama dacă din cauza oboselii sau a râsului. Apoi s-a îndreptat de spate, m-a sărutat pe frunte și m-a luat de un braț. Având părul ciufulit, Gerald Forbes rămăsese cu picioarele desfăcute în mijlocul străzii. Pe de o parte, era negru de smoală de la umăr până la genunchi. Își pierduse un pantof, iar câțiva oameni săritori încercau să smulgă penele de pe el. Jamie m-a condus într-un cerc larg pe lângă el și a făcut semne politicoase din cap când am trecut prin dreptul lui.

Încruntat și cu fața schimonosită de dezgust, Forbes a ridicat ochii și a spus ceva cu glas înfundat. Am socotit că era mai bine că nu l-am auzit.

Ian și Fergus plecaseră cu majoritatea demonstranților să facă scandal în altă parte, fără îndoială. Eu și Jamie ne-am retras la „Sycamore“, un han de pe

River Street, să ne răcorim și să ne aranjăm ținuta. Veselia lui Jamie a trecut treptat cât am cules penele și smoala de pe el, dar s-a potolit cu totul când a auzit povestea vizitei mele la doctorul Fentiman.

– Ce spuneai că *faci* cu ăsta?

Jamie tresărise ușor când îi povestisem despre testiculul lui Stephen Bonnet. Când am ajuns la descrierea seringilor pentru penis, a strâns picioarele instinctiv.

– Păi, se vâra capătul ca un ac și apoi se pompează o soluție precum clorură de mercur prin uretră, presupun.

– Prin... ăă?

– Vrei să-ți arăt? l-am întrebat. Mi-am lăsat coșul la familia Bogues, dar mă duc să-l iau și...

– Nu, a răspuns, s-a aplecat în față, și-a așezat coatele apăsate pe genunchi. Ce crezi, ustură rău?

– Aș zice că nu-i deloc plăcut.

S-a cutremurat.

– Așa cred și eu.

– Și nu e cu adevărat eficient, am adăugat eu gânditoare. E păcat să treci prin așa ceva și să nu te vindeci. Nu ești de aceeași părere?

Mă privea cu aerul temător al cuiva care tocmai și-a dat seama că pachetul cu aspect dubios de lângă el ticăie.

– Ce...? a început el, iar eu m-am grăbit să închei.

– Deci nu te deranjează să îi facem o vizită doamnei Sylvie ca să aranjăm tratarea fetelor, nu?

– Cine e doamna Sylvie? a întrebat el bănuitor.

– Proprietara bordelului din oraș, am spus, inspirând adânc. Doctorul Fentiman mi-a povestit despre ea. Înțeleg că ar putea fi mai multe bordeli în oraș, dar cred că doamna Sylvie știe unde e concurența, dacă ea există, ca să îți spună...

Jamie și-a trecut o mână peste față, trăgându-și în jos pleoapele inferioare, astfel că aspectul injectat al ochilor lui s-a accentuat vizibil.

– La bordel, a repetat el. Vrei să mă duc la un bordel.

– Ei bine, dacă vrei, merg cu tine, bineînțeles. Deși te-ai descurca mai bine singur. Aș face chiar eu asta, am adăugat cu răceală, dar bănuiesc că nu-mi va acorda atenție.

A închis un ochi, privindu-mă cu celălalt, care era înroșit.

– A, cred că da. Deci asta ți-ai pus în minte când ai insistat să vii în oraș cu mine, nu? a întrebat cu o oarecare amărăciune.

– Ei bine... da, am recunoscut. Deși aveam mare nevoie de chinină. Pe de altă parte, am adăugat, dacă n-aș fi venit cu tine, n-ai fi aflat despre Bonnet. Sau despre Lucas, dacă tot veni vorba.

A zis ceva în gaelică și am interpretat replica drept un indiciu că putea trăi fericit și dacă nu ar fi aflat de cal și de Bonnet.

– Pe de altă parte, ești îndeajuns de familiarizat cu bordelurile, am spus eu. Ai avut camera într-unul, la Edinburgh!

– Da, am avut, a confirmat el, dar atunci nu eram însurat, adică eram, dar, în fine, îmi convenea la vremea aceea ca oamenii să creadă că...

S-a întrerupt și s-a uitat rugător la mine.

– Englezoaico, vrei sincer ca toți oamenii din Cross Creek să creadă că...?

– Păi, nu vor crede dacă merg cu tine, nu?

– Of, Doamne!

Și-a lăsat capul în mâini și și-a masat scalpul cu vigoare, având probabil impresia că asta îl va ajuta să găsească vreun mijloc de a mă face să mă răzgândesc.

– N-ai niciun pic de compasiune față de bărbați? l-am întrebat. Doar n-ai vrea să auzi de vreun nefericit care să dea piept cu seringă doctorului Fentiman, doar pentru că tu...

– Atâta vreme cât nu mi se cere să o înfrunt eu, m-a asigurat el, ridicând capul, semenii mei au tot dreptul să plătească pentru păcatele lor, pentru că așa merită.

– Mda, sunt înclinată să te aprob, am recunoscut. Dar nu e vorba doar despre ei. E vorba despre femei. Nu doar târfele; nu te gândești la soțiile, ci și la copiii bărbaților care se infectează? Doar nu îi poți lăsa pe toți să moară de sifilis, dacă pot fi salvați. Ce zici?

Căpătase deja înfățișarea unui animal hăituit, iar argumentele mele nu reușeau să îmbunătățească situația.

– Dar penicilina nu dă întotdeauna rezultate, a precizat el. Ce se-ntâmplă dacă nu le ajută pe târfe?

– E o posibilitate, am recunoscut eu. Dar între a folosi ceva ce s-ar putea să nu dea rezultate și a nu încerca...

Văzând că încă părea nehotărât, am renunțat să fac apel la rațiune și am recurs la cea mai eficientă armă pe care o aveam.

– Ce zici de Ian cel Tânăr?

– Ce-i cu el? a întrebat el cu precauție, dar mi-am dat seama că vorbele mele îi evocaseră instantaneu o viziune. Ian nu era străin de bordeluri – din cauza lui Jamie, deși neintenționat și involuntar.

– E băiat bun, a spus el cu convingere. N-ar...

– Ba s-ar putea, am zis eu. Și știi bine asta.

Nu aveam idee cum arăta viața privată a lui Ian, dacă avea așa ceva. Dar avea douăzeci și unu de ani, nu avea o drăguță și, din câte văzusem, era un mascul perfect sănătos. Așadar... Am observat că și Jamie trăsesese, fără să vrea, aceeași concluzie. Fusesse virgin când se căsătorise cu mine, la douăzeci și trei de ani. Datorită unor factori ce nu puteau fi controlați de nimeni, înțelesese dorințele carnale la o vârstă mult mai fragedă. Iar acea nevinovăție aparte nu putea fi recâștigată.

– Hm, a făcut Jamie.

A ridicat prosopul, și-a șters părul cu mișcări furioase, apoi l-a aruncat deoparte, și-a strâns la spate coada groasă, umedă, întinzând cealaltă mână după șnur ca să și-o lege.

– Dacă trebuie făcut ceva, să o facem repede, am propus, urmărindu-l aprobator. E preferabil să merg și eu. Lasă-mă să-mi iau coșul și cutia.

Nu mi-a răspuns, mulțumindu-se să se apuce cu un aer sumbru să se curețe pentru a arăta prezentabil. Din fericire, nu purtase haina sau vesta în timpul confruntărilor de pe stradă, astfel că și-a putut acoperi cu ele cămașa murdară.

– Englezoaico, a spus el, iar eu m-am întors, descoperind că mă privea cu ochi injectați.

– Da. Ce e?

– O să plătești.

Stabilimentul doamnei Sylvie era o casă cu etaj cât se poate de obișnuită, mică și neîngrijită. Șindrilele erau îndoite în sus la capetele acoperișului, conferindu-i casei un aer ciufulit și surprins, arătând ca o femeie luată pe nepregătite, cu părul abia scos de pe moațe.

Văzând veranda lăsată și curtea năpădită de buruieni, Jamie a scos sunete dezaprobatore din gât, ca orice scoțian care se respecta, dar am presupus că e doar felul lui de a-și arăta stinghereala.

Nu știam cum să mi-o imaginez pe doamna Sylvie – singura matroană pe care o cunoscusem fusese o emigrantă foarte elegantă din Edinburgh –, însă proprietara celei mai cunoscute case de toleranță din Cross Creek era o femeie de vreo douăzeci și cinci de ani, neatrăgătoare, amintind de coaja unei plăcinte și având urechi extrem de proeminente. În realitate, un moment am crezut că era menajera și doar salutul politicos al lui Jamie mi-a dat de înțeles că ușa ne fusese deschisă chiar de „doamna Sylvie“. I-am aruncat o privire bănuitoare lui Jamie, întrebându-mă în același timp dacă o cunoștea cumva, însă când m-am uitat din nou la ea, am observat rochia de calitate și o broșă mare prinsă în piept. Și-a mutat privirea de la Jamie la mine și s-a încruntat.

– Putem intra? am întrebat eu și chiar am intrat, fără să mai aștept răspunsul ei.

– Sunt doamna Fraser, iar el e soțul meu, am spus, făcând un gest spre Jamie, căruia deja i se înroșiseră urechile.

– Da? a întrebat doamna Sylvie precaut. Mda, asta va însemna o liră în plus, dacă sunteți doi.

– Iertare... Vai!

Am simțit sângele inundându-mi fața când, cu întârziere, mi-am dat seama ce sugerase ea. Și Jamie a priceput pe dată și s-a înroșit la față ca o sfeclă.

– E-n regulă, m-a asigurat ea. Nu e ceva obișnuit, bineînțeles, dar pe Dottie n-o s-o deranjeze, fiindcă e cam atrasă de femei, înțelegeți?

Jamie a scos un mârâit slab, arătând astfel că fusese ideea mea, de aceea trebuia să duc lucrurile până la capăt.

– Regret, dar nu am precizat ceva, am spus, cu glas cât mai fermecător posibil. Noi... ăă... noi dorim doar să discutăm cu...

M-am oprit, căutând cuvântul potrivit. În niciun caz, „angajate“.

– Cu fetele, a intervenit sec Jamie.

– A, da, cu fetele.

– A, vă rog! și-a plimbat ochii mici și sclipitori de la mine la Jamie. Sunteți metodiști, da? Ori bapțiști ai Luminii Sclipitoare? Asta înseamnă *două* lire. Pentru deranj.

Jamie a pufnit în râs.

– Ieftin! a remarcat el. Ori e valabil pentru fiecare fată?

Buzele doamnei Sylvie au tresărit slab.

– A, pentru fiecare fată, desigur.

– Două lire pentru fiecare suflet? Mda, în fine, cine pune preț pe mântuire?

Acum o tachina în mod vădit, iar ea – după ce stabilise că nu eram nici clienți posibili, nici misionari care mergeau din ușă în ușă – era amuzată, dar se străduia să nu arate.

– Eu pun, a răspuns ea sec. O târfă cunoaște prețul pentru orice, dar nu prețuiește nimic, cel puțin așa mi s-a spus.

Jamie a dat aprobator din cap.

– Da. Și care e prețul pentru viața unei fete, doamnă Sylvie?

Expresia de amuzament i-a dispărut din ochi, care au rămas la fel de sclipitori ca până atunci, dar înspăimântători de prevăzători.

– Domnule, mă amenințați?

S-a înălțat de spate și a pus mâna pe un clopoțel care se afla pe masa de lângă ușă.

– Domnule, vă asigur că am protecție. Vă sfătuiesc să plecați pe dată.

– Femeie, dacă voiam să-ți fac vreun rău, nu mi-aș fi adus soția să asiste la ce sunt în stare, a spus Jamie cu glas blând. Nu sunt chiar atât de pervers.

Mâna cu care strângea clopoțelul s-a destins.

– Ați fi surprins, a spus ea. Atenție, a adăugat, împungând cu degetul spre Jamie, nu mă ocup de asemenea lucruri, nici prin gând nu mi-ar trece, dar am văzut așa ceva.

– Nici mie, a replicat Jamie, iar din glas i-a dispărut tonul de derâdere. Ai auzit cumva de un scoțian căruia i se spune *Mac Dubh*?

Expresia de pe fața ei s-a schimbat; era evident că auzise. A rămas uimită, dar a avut prezența de spirit să păstreze tăcerea.

– Da, am auzit.

Privirea i s-a ascuțit.

– Dumneavoastră ați fost, da?

El s-a înclinat cu un aer grav. Doamna Sylvie a strâns din buze o clipă, apoi a lăsat impresia că mă bagă din nou în seamă.

– V-a povestit? m-a întrebat ea.

– Nu cred, am spus, uitându-mă la Jamie.

El s-a străduit să îmi evite privirea.

Doamna Sylvie a râs scurt.

– Una dintre fetele mele a plecat cu un bărbat la „Broasca“, o speluncă rău famată din apropierea râului, și lingura... și s-a purtat rău cu ea. Apoi a târât-o în crâșmă și a oferit-o bărbaților de acolo. Ea a spus că și-a dat seama că va muri – știți ce înseamnă să fi violată până mori?

Aceste vorbe îmi erau adresate mie pe un ton în care se amestecau superioritatea cu provocarea.

– Știu, am zis eu, foarte scurt.

Am simțit un fior neplăcut, iar palmele au început să îmi transpire.

– Însă acolo era un scoțian impresionant, care s-a opus acelei propuneri. Și era singur față în față cu o mulțime de bărbați...

– Specialitatea ta, i-am spus încet lui Jamie, iar el a tușit discret.

– ...și el a propus să se joace cărți pentru fată. A făcut o partidă de brag și a câștigat.

– Serios? am întrebat eu politicos.

Trasul pe sfoară la jocul de cărți era alta dintre specialitățile lui Jamie, însă încercam să îl conving să nu mai trișeze, convinsă fiind că asta îi va aduce moartea într-o bună zi. Nici nu era de mirare că nu îmi povestise despre această aventură.

– Așa că a luat-o pe Alice, a înfășurat-o în mantie și a adus-o acasă, lăsând-o la ușă.

S-a uitat apoi la Jamie cu o admirație vecină cu invidia.

– Așa, deci. Ați venit să vă plătesc pentru asta, da? Aveți toate mulțumirile mele, deși nu știu cât valorează ele.

– Foarte mult, doamnă! a spus el reținut. Dar nu e vorba de asta. Am venit să-ți salvăm fetele de lucruri mai rele decât violatori beți.

Sprâncenele ei subțiri s-au arcuit în semn de întrebare.

– De sifilis, am spus eu răspicat.

A rămas cu gura căscată. În ciuda relativei tinereți, doamna Sylvie era o persoană dificilă și nu se lăsa convinsă cu una, cu două. Deși teama de sifilis era

un element constant în viața unei prostituate, după ce i-am vorbit de spirocheți, nu am reușit să o fac să înțeleagă, iar propunerea mea de a le face injecții cu penicilină fetelor ei – se pare că avea doar trei – s-a lovit de un refuz ferm. Jamie a lăsat discuția în contradictoriu să continue o vreme, după care am avut impresia că ne lovim de un zid. În acel moment, el a abordat o altă cale.

– Soția mea nu propune așa doar din bunătatea inimii ei, înțelegi? a încercat el.

Între timp, ea ne invitase să luăm loc într-un salonaș dichisit, împodobit cu perdele dintr-o țesătură cadrilată, și s-a aplecat cu grijă în față, ca să nu suprasolicite îmbinările scaunului delicat pe care ședea.

– Fiul unui prieten a venit la soția mea și i-a spus că a luat sifilis de la o prostituată din Hillsboro. Ea a văzut semnele, nu există nicio îndoială că flăcăul are sifilis. Numai că el s-a speriat înainte ca ea să-l poată trata și a fugit. De atunci îl tot căutăm și abia ieri am auzit că a fost văzut aici, în stabilimentul tău.

Instantaneu, doamna Sylvie a pierdut controlul asupra expresiei de pe față. Și-a revenit după o clipă, dar mi-a fost imposibil să nu îi văd expresia de groază.

– Cine e? a spus ea cu glas răgușit. Un flăcău scoțian? Cum arată?

Jamie a schimbat o privire confuză cu mine și l-a descris pe Manfred McGillivray. Când a încheiat descrierea, fața tinerei matroane era albă ca varul.

– L-am avut și eu, a zis ea. De două ori. O, Doamne!

A respirat adânc de câteva ori și a ripostat:

– Dar era curat! L-am pus să mi-o arate, întotdeauna fac asta.

I-am explicat că, deși șancrul se vindecă, boala rămâne în sânge și reapare. La urma urmei, nu știuse că târfele contractau sifilis fără să evidențieze semne premonitorii?

– Da, bineînțeles, dar nu se pot îngriji cum se cuvine, a zis ea cu glas în care se simțea încăpățânarea. Eu procedez așa întotdeauna și la fel și fetele mele. Chiar insist.

Mi-am dat seama că refuzul era categoric. În loc să recunoască faptul că probabil avea o infecție ucigătoare, ea susținea cu hotărâre că așa ceva era imposibil și probabil că peste câteva momente va hotărî să creadă cu tărie asta, apoi să ne invite să plecăm.

Și Jamie și-a dat seama.

– Doamnă Sylvie, a spus el, întrerupând vorbele ei de justificare.

Clipind, ea s-a uitat spre el.

– Ai cărți de joc în casă?

– Poftim? A... da, sigur.

– Atunci, adu-le! a spus el, zâmbindu-i. Gleek²², loo²³ sau brag, cum dorești.

Doamna Sylvie i-a aruncat o privire lungă și dură și a strâns din buze. Apoi s-a destins puțin.

– Cărți cinstite? a întrebat ea și în ochi i-a apărut o sclipire discretă. Și pe ce miză?

– Cărți cinstite, a spus el. Dacă voi câștiga eu, soția mea vă va face injecții tuturor.

– Și dacă pierdeți?

– Un butoiăș din cel mai bun whisky al meu.

Măsurându-l printre gene și calculându-și șanse de câștig, a mai șovăit un moment. În părul lui Jamie încă se afla un bob de smoală și mai avea fulgi de găscă pe haină. Ochii lui albaștri trădau inocența. Femeia a oftat și i-a întins mâna.

– S-a făcut, a spus ea.

– Ai trișat? l-am întrebat, prinzându-l de braț ca să nu mă împiedic.

Se întunecase binișor, iar străzile din Cross Creek nu erau luminate decât de stele.

– Nici n-a fost nevoie, a spus el și a căscat cu gura până la urechi. O fi o târfă bună, dar nu se pricepe la jocul de cărți. Ar fi trebuit să aleagă loo; acolo e vorba mai mult de noroc, în vreme ce brag cere pricepere. Însă la loo e mai ușor să trișezi, a adăugat el clipind.

– Ce înseamnă târfă bună? am întrebat din curiozitate.

Nu mă gândisem niciodată la priceperile necesare profesiei, dar presupuneam că existau câteva, dincolo de anatomia necesară și de dorința de a o pune la dispoziția unui bărbat.

A râs auzindu-mă, dar s-a scărpinat în cap cu un aer gânditor.

– Păi, e bine dacă femeii chiar îi plac sincer bărbații, dar nu îi ia chiar în serios. Și îi place să se culce cu ei, iar asta e bine. Auu!

Călcaseam pe o piatră și îl strânsesem prea tare de braț, într-o porțiune de piele în care în ziua aceea suferise o arsură din cauza smoalei încinse.

– A, iartă-mă. E rău? Am niște alifie ca să te oblojesc, dar după ce ajungem la han.

– A, nu. Doar niște bășici. Or să treacă.

Și-a frecat brațul cu delicatețe, dar a făcut uitată durerea și, prinzându-mă de braț, m-a condus după colț, spre strada mare. Hotărâserăm mai devreme că, dacă s-ar putea să întârziem, vom trage la hanul McLanahan's King, în loc să batem drumul lung până la River Run.

Mirosul de smoală încinsă persista în partea aceea a orașului, iar adierea serii făcea penele să se răsucescă prin aer, așternându-le în mici troiene pe marginea drumului; când și când, câte un fulg îmi plutea pe lângă urechi ca un fluturaș care zbura încet.

– Mă-ntreb dacă încă oamenii culeg pene de pe Gerald Forbes, a spus Jamie, în vocea căruia am perceput un zâmbet răutăcios.

– S-ar putea ca nevasta lui să pună o velință peste el ca să-l folosească drept pernă, am sugerat eu. Ba nu, stai puțin, n-are nevastă. Vor trebui să...

– Spune-i cocoșel și bagă-l în curte ca să slujească găinile! a sugerat Jamie, chicotind. Știe să se cocoșească, deși nu are cocoșel.

Jamie nu era beat – băusem o cafea slabă cu doamna Sylvie după ce făcusem injecțiile –, însă era cumplit de obosit; amândoi ne aflam în aceeași stare de epuizare, în care până și cea mai nefericită glumă părea enorm de amuzantă, astfel că ne împleticeam, izbindu-ne unul de celălalt și auzind glume din ce în ce mai proaste până când am început amândoi să lăcrimăm.

– Ce-i asta? a spus brusc Jamie, inspirând adânc și trepidant pe nări. Ce arde?

Ceva mare; pe cer se vedea o strălucire, vizibilă peste acoperișurile caselor din apropiere, iar mirosul înțepător de lemn ars s-a așternut peste cel mai greu al smoalei încinse. Jamie a pornit în goană spre colțul străzii, iar eu m-am ținut aproape de el. Ardea tipografia domnului Simms, cu flăcări mari. Era evident că adversarii lui politici, privați de prada lor, hotărâseră să își verse amarul asupra clădirii.

Pe stradă se foiau oameni, ca mai devreme în acea zi. Am auzit din nou strigăte: „Conservatori!“, iar câțiva dintre ei aveau torțe în mâini. Alții veneau în fugă pe stradă, spre locul incendiului, strigând și ei. Am surprins răcnetul cuiva care a spus „Liberali blestemați!“, iar apoi, cele două grupuri s-au ciocnit, iar membrii lor s-au luat la pumni și picioare.

Jamie m-a prins de braț și m-a împins spre locul din care veniserăm, după un colț, ca să nu fim văzuți. Inima îmi bătea neistovită și rămăsesem fără suflare. Ne-am ghemuit sub un copac și, gâfâind, am rămas acolo ascunși.

– Ei bine, am spus eu după o scurtă tăcere, în care am auzit urletele protestatarilor, cred că Fergus va trebui să-și găsească altă ocupație. Din câte știu, există dugheana farmacistului, care e ieftină, așa cred.

Jamie a scos un sunet discret, nu tocmai un hohot de râs.

– I-ar merge mai bine dacă ar intra în afaceri cu doamna Sylvie, a spus el. Aceea e o afacere care nu ține de politică. Hai, englezoaico, avem mult de mers ca să ocolim locul ăsta.

Când, în cele din urmă, am ajuns la han, l-am găsit pe Ian cel Tânăr agitându-se pe verandă, așteptându-ne cu nerăbdare.

– În numele Fecioarei, *unde* ați fost? ne-a întrebat el sever, într-un fel care mi-a amintit de mama lui. Unchiule Jamie, te-am căutat prin tot orașul și Fergus era convins că ați fost prinși în încăierarea de acolo și uciși.

A făcut semn din cap spre tipografie; flăcările scădeau, deși lumina lor era îndeajuns de puternică pentru a-i vedea fața, care etala o încruntare de dezaprobare.

– Am făcut fapte bune, i-a spus Jamie cu pioșenie în glas. Am vizitat bolnavii, așa cum ne îndeamnă Iisus.

– A, da? a reacționat Ian, destul de cinic. El a spus că va merge și în temnițe. Mare păcat că nu ați început de acolo!

– Poftim? De ce?

– Deoarece ticălosul de Donner a evadat, de aceea, l-a informat el pe Jamie, părând să simtă o plăcere sumbră pentru că aducea o asemenea veste proastă. A fugit în timpul încăierării de după-amiază. Temnicerul a venit să participe la distracție și a uitat ușa doar cu zăvorul tras. Jivina aceea a ieșit fără nicio problemă.

Jamie a inspirat adânc, apoi a expirat încet, tușind vag din cauza fumului.

– Da, fie! a spus el. Așadar, am pierdut atelierul de tipografie și un hoț – însă patru târfe se vor simți mai bine. Englezoaico, ce părere ai, e un schimb cinstit?

– Târfe? a exclamat Ian, foarte șocat. Ce târfe?

– Ale doamnei Sylvie, am spus eu, privindu-l cercetător.

Mi s-a părut că privirea îi fuge într-o parte, chiar dacă discret.

– Ian! Sper că n-ai făcut asta!

– Ba sigur c-a făcut-o, englezoaico, a replicat Jamie pe un ton resemnat. Uită-te la el!

Pe fața lui Ian a apărut o expresie de vinovăție ca o peliculă de ulei pe apă, ușor de observat, chiar și în lumina licăritoare și roșiatică a focului pe cale să se

stingă.

– Așa am aflat despre Manfred, s-a grăbit Ian să se scuze.

S-a dus în josul râului, fiindcă vrea să găsească un vas care să-l ducă la Wilmington.

– Mda, și noi am aflat asta, am spus eu iritat. Cine a fost? Doamna Sylvie sau vreuna dintre fete?

Mărul lui Adam din gâtul lui a trepidat de agitație.

– Doamna Sylvie, a șoptit el.

– Bun așa! am spus. Din fericire, încă am niște penicilină, dar și o seringă nouă și frumoasă. Treci înăuntru, Ian, ticălosule, și dă-ți jos pantalonii.

În acest timp, doamna McLenahan, care ieșise pe verandă să ne întrebe dacă voiam ceva de mâncare în acea seară, a auzit vorbele mele și mi-a aruncat o privire uimită, însă mie nu-mi mai păsa de nimic.

Ceva mai târziu, stăteam în sfârșit întinși în raiul unui pat curat, departe de răzvrătirile și agitațiile acelei zile. Întredeschisesem fereastra, iar până și adierea cea mai slabă tulbura apăsarea aerului înfierbântat și greu. Câteva picățele cenușii, pene sau cenușă, au pătruns în cameră, răsucindu-se ca niște fulgi de zăpadă spre podea.

Jamie a întins un braț peste mine și am putut distinge formele moi, de culoare verde-albăstrie, care acopereau mai tot antebrațul. Aerul era aspru din cauza fumului, însă mirosul de smoală zăcea precum o amenințare dedesubtul lui. Oamenii care incendiaseră atelierul lui Simms – și fuseseră cât pe ce să îl ardă de viu și pe el, și probabil pe Jamie – erau rebeli în devenire, oameni care se vor considera patrioți.

– Englezoaico, îți aud gândurile, a spus el pașnic, în pragul somnului. Ce se întâmplă?

– Mă gândeam la trecerea prin smoală și pene, am răspuns eu și încet și foarte delicat i-am atins brațul. Jamie – acum e momentul.

– Știu, mi-a replicat el la fel de delicat.

Cântând ca niște bețivani, câțiva oameni au trecut pe stradă cu torțe; lumina lor pâlpâitoare s-a scurs pe tavan și a dispărut. Am simțit că Jamie o urmărește deplasându-se, ascultând în același timp vocile lor răgușite topindu-se de-a lungul străzii, însă nu a spus nimic și după o vreme corpul lui masiv, care mă proteja, s-a relaxat, alunecând din nou spre somn.

– La ce te gândești? l-am întrebat în șoaptă, neștiind dacă el încă mă auzea. Mă auzise.

– Englezoaico, mă gândeam că, dacă ai fi cât de cât libertină, ai deveni o târfă perfectă, mi-a mărturisit somnolent.

– Poftim? am întrebat eu, foarte șocată.

– Dar mă bucur că nu ești, a adăugat și a început să sforăie.

Joc în trei, folosind 44 de cărți, foarte popular între secolele al XVI-lea și al XVIII-lea (n. tr.).
Joc francezesc, în care se folosesc 52 de cărți și la care participă între 3 și 8 persoane (n. tr.).

ÎNTOARCEREA PASTORULUI

4 septembrie 1774

În drum spre casă, Roger a ocolit pe departe Coopersville. Nu pentru că se temea de furia lui Ute McGillivray, însă nu dorea să aducă vreo atingere fericirii de a reveni acasă prin vorbe glaciale sau vreo confruntare. De aceea a ales un drum mai lung, care l-a făcut să urce înocolișuri panta abruptă spre Ridge, trecând prin porțiuni în care pădurea reocupase drumul și traversând mici pâraie.

Catârul lui a trecut plescăind prin ultimul pârâu de la baza potecii, după care s-a scuturat, azvârlind stropi de apă de pe burtă. Oprindu-se să-și șteargă sudoarea de pe față, Roger a simțit o mișcare pe un bolovan mare de pe mal. Era Aidan, prefăcându-se că nu îl văzuse.

Roger l-a făcut pe Clarence să se oprească lângă copil și l-a urmărit un moment, fără să spună nimic. Apoi a întrebat:

– Mușcă bine?

– Destul de bine, i-a răspuns Aidan, privind încordat spre firul undiței.

Apoi a ridicat ochii și a zâmbit cu gura până la urechi, a sărit în sus și a întins ambele mâini, astfel că Roger l-a prins de încheieturile slăbănoage, urcându-l pe șa în fața lui.

– Te-ai întors! a exclamat copilul, cuprinzându-l cu brațele și lipindu-și strâns fața de pieptul lui Roger. Te-am așteptat. Acum ești pastor, da?

– Aproape. De unde ai aflat că o să mă-ntorc azi?

Aidan a ridicat din umeri.

– Te aștept de aproape o săptămână, păi, nu? Făcând ochii rotunzi și întrebători, s-a uitat spre fața lui Roger. Nu te-ai schimbat deloc.

– Așa e, l-a asigurat Roger și a zâmbit. Ce-ți mai face burtica?

– E bine. Vrei să-mi vezi cicatricea?

S-a aplecat pe spate, apoi și-a ridicat cămașa mizeră ca să etaleze o cicatrice lungă de vreo zece centimetri, încă roșiatică pe pielea lui palidă.

– Bună treabă! a spus aprobator Roger. Acum, că te-ai vindecat, le porți de grijă mamei și micuțului Orrie, nu?

– A, da. Aidan și-a umflat pieptul slăbănog.

– Aseară am dus acasă șase păstrăvi și cel mai mare era cât mâna mea! a spus el, arătându-și antebrațul drept ilustrare.

– Ei, fugi de-aici.

– Chiar așa a fost! a spus Aidan cu indignare în glas, după care și-a dat seama că e ironizat și de aceea a zâmbit.

Clarence devenise neastâmpărat, pentru că voia să ajungă acasă, de aceea s-a mișcat în cerc, bătând cu copitele în pământ și trăgând de frâu.

– Aș face bine să plec. Vrei să mergi călare cu mine?

Aidan a părut ispitit, dar a clătinat din cap.

– Nu. I-am promis doamnei Ogilvie că o anunț imediat ce sosești tu.

Auzind aceste vorbe, Roger s-a arătat surprins.

– Da? De ce?

– A născut săptămâna trecută și vrea să boteze copilul.

– Da?

A simțit că îi tresaltă inima auzind asta, iar firicelul de fericire pe care îl purta în suflet a crescut puțin. Prima lui creștinare! Ori, mai curând, primul botez oficial, a gândit el, simțind o mică împunsătură în inimă când și-a amintit de fetița familiei O'Brian, pe care o îngropase fără să îi știe numele. Nu va putea oficia decât după ce era hirotonisit, ceea ce abia aștepta.

– Să-i spui că voi fi încântat să-i botez copilul, a zis el, coborându-l pe Aidan pe pământ. Să trimită după mine când va fi nevoie. Și nu-ți uita peștișorii! a zis el tare.

Aidan și-a ridicat undița și șirul de pești argintii – niciunul dintre ei nu era mai mare de o palmă – și a pătruns în pădure, lăsându-l pe Roger să îl întoarcă pe Clarence ca să pornească spre casă. A simțit miros de fum încă de departe. Mai înțepător decât cel de coș. După câte auzise pe drum în legătură cu evenimentele recente din Cross Creek, a avut o senzație de neliniște, de aceea, îmboldindu-l cu călcâiele în coaste, l-a făcut pe Clarence să iuțească pasul. Simțind mirosul casei chiar prin fum, Clarence a primit sugestia cu bucurie și a pornit la trap în susul pantei. Fum, amestecat cu o aromă de mușcături care i s-a părut cunoscută, se întetea. Printre copaci se vedea o negură, iar când au trecut de desișuri și au ajuns în luminiș, s-a înălțat neliniștit în scări.

Solidă și purtând patina vremii, cabana era în picioare și, ușurat, s-a lăsat greu în șa, făcându-l pe Clarence să icnească de nemulțumire. Fumul se ridica în jurul casei în fuioare groase, iar în mijlocul lor Brianna abia se vedea, îmbrăcată ca o musulmană, înfășurată într-o broboadă. A descălecat, a inspirat cu gând să o strige, dar imediat a avut un acces de tuse. Cuptorul subteran era deschis, scuipa fum ca hornul iadului, iar abia în acel moment a identificat mirosul greu – pământ ars.

– Roger! Roger!

Brianna îl văzuse și venea alergând, iar capetele broboadei și fustele i-au fluturau în vânt când a sărit peste o moviliță de iarbă tăiată, după care i s-a aruncat în brațe. A prins-o și a reținut-o, gândind că niciodată în viață nu avusese o senzație mai plăcută decât acum, când simțea gustul gurii ei, deși mâncase ceapă la prânz.

Brianna s-a desprins din îmbrățișare surâzând și cu ochii umezi cât să spună:

– Te iubesc! după care l-a sărutat din nou. Mi-a fost dor de tine. Când te-ai bărbierit ultima oară? Te iubesc.

– Acum patru zile, când am plecat din Charlotte. Și eu te iubesc. Totul e bine aici?

– Sigur. Ei, nu chiar. Jemmy a căzut dintr-un copac și și-a rupt un dinte, dar era de lapte, iar mama a zis că asta nu va afecta dintele permanent care o să-i iasă. Iar Ian s-a expus la sifilis, probabil, și toți suntem dezgustați de el, iar tata a fost cât pe ce să fie trecut prin smoală și pene la Cross Creek și mama a împuns cu un ac ochiul mătușii Jocasta, și...

– Pfu! a făcut Roger instinctiv, simțind repulsie. De ce?

– Ca să nu plesnească. Și eu am primit șase lire pentru comenzi de portrete! a încheiat ea triumfător. Am cumpărat sârmă fină și mătase să fac paravane din hârtie și suficientă lână ca să-ți fac o mantie de iarnă. E verde. Însă lucrul cel mai important e că am întâlnit alt – în fine, o să-ți povestesc mai târziu; e complicat. Cum te-ai descurcat cu prezbiterienii? E bine? Ești pastor?

Roger a clătinat din cap, încercând să decidă la ce întrebare din cascadă să răspundă mai întâi, și a ales-o pe ultima, doar pentru că și-o putea aminti.

– Într-un fel. Ai primit lecții de limbuție de la doamna Bug?

– Cum adică într-un fel? Stai puțin! Îmi spui peste un minut. Trebuie să mai deschid puțin cuptorul.

A luat-o la fugă pe terenul desfundat spre gaura căscată a cuptorului. Hornul înalt, din cărămizi de lut se ridica la un capăt al cuptorului, amintind de o piatră de mormânt. Iarba tăiată, pârjolită după ce îl acoperise, era împrăștiată peste tot, iar impresia generală creată era aceea a unui mormânt enorm, fumegând, din care tocmai apăruse ceva mare, fierbinte și fără îndoială demonic. Dacă ar fi fost catolic, probabil că și-ar fi făcut cruce.

S-a apropiat precaut de marginea gropii și a văzut-o pe Brianna îngenuncheată și trăgând cu cazmaua alt strat de iarbă de pe cadrul făcut din bețe de salcie care se arcuia peste partea superioară a gropii. Prin fumul învârtit, a distins niște obiecte cu forme neregulate așezate pe rafturile din lut care mărgineau groapa. Câteva păreau să fie boluri și platouri. Însă majoritatea

erau obiecte tubulare, lungi de jumătate de metru și un metru, evazate și rotunjite la un capăt, și puțin îngustate la celălalt. Aveau o culoare roz-închis, dungate și înnegrite de fum și arătau ca o adunătură de falusuri fripte, idee ce i s-a părut deranjantă ca povestea despre ochiul Jocastei.

– Țevi, a spus Brianna cu mândrie, arătând cu cazmaua spre unul dintre obiecte. Pentru apă. Uite, sunt perfecte! Adică vor fi, dacă nu crapă când se vor răci.

– Grozav! a răspuns Roger, etalând un entuziasm decent. Hei, ți-am adus un cadou.

A băgat mâna într-un buzunar al hainei și a scos o portocală, pe care Brianna a măsurat-o din ochi și a scos un țipăt de încântare, deși s-a oprit o clipă înainte de a înfige unghia degetului mare în coaja ei.

– Nu, mănânc-o tu. Am una și pentru Jem, a liniștit-o el.

– Te iubesc, a repetat ea, în timp ce sucul i se scurgea pe bărbie. Ce-mi zici despre prezbiterieni? Ce-au spus?

– A, în fine, în esență, e în regulă. Aveam titlu universitar și știam suficient de bine latina și greaca pentru a-i impresiona. Ebraica a cam scârțâit, dar, dacă mai învăț între timp, reverendul Caldwell mi-a dat o carte.

S-a bătut cu palma peste un buzunar.

– Da. Te și văd predicând în ebraică pentru alde Crombie și Buchanan, a spus ea zâmbind. Și? Ce altceva?

Pe o buză îi rămăsese o bucățiță de pulpă și, dintr-un impuls, Roger s-a aplecat și a sărutat-o, furând-o, și a simțit mica explozie de dulceață și astringență pe limbă.

– Da, m-au examinat în ceea ce privește doctrina și înțelegerea ei și am discutat mult. Ne-am rugat împreună.

S-a simțit oarecum sfios vorbindu-i despre asta. Fusese o experiență remarcabilă, ca întoarcerea la un cămin despre care nu știuse că îi lipsea. Faptul

de a-și declara chemarea fusese o bucurie, mai ales că o făcuse de față cu oameni care o înțelegeau și împărtășeau...

– Prin urmare sunt pastor provizoriu al Cuvântului, a explicat el, cu ochii la vârfurile ghetelor. Înainte de a da împărtășania trebuie să fiu hirotonisit, dar pentru asta trebuie să aștept până se ține o Sesiune Prezbiteriană undeva. Până atunci pot predica, preda și îngropa.

Brianna se uita la el zâmbind, dar puțin meditativ.

– Ești fericit? l-a întrebat ea și el a dat din cap, neputând vorbi în acel moment.

– Foarte fericit, a spus în cele din urmă, foarte încet.

– Bine, a șoptit ea și a zâmbit ceva mai sincer. Înțeleg. Așadar acum ești căsătorit cu Dumnezeu, da?

Roger a râs și a simțit că gâtulejul nu îi mai era iritat. Doamne, trebuia să facă ceva în privința asta; nu putea predica după ce bea în fiecare duminică. Asta i-ar scandaliza pe credincioși.

– Da, așa e. Dar sunt căsătorit în regulă cu *tine*, n-o să uit asta.

– Să vezi ce pățești dacă uiți. Zâmbetul ei pornea acum din inimă. Cum *suntem* căsătoriți... L-a privit direct în ochi și el a simțit ceva vecin cu un șoc electric. Jem e la Marsali să se joace cu Germain. Și până acum n-am făcut dragoste cu un pastor. Mi se pare cam păcătos și depravat, nu crezi?

Roger a inspirat adânc, dar asta nu l-a ajutat; încă se simțea amețit și confuz, din cauza fumului, fără îndoială.

– *Cât de frumoasă ești tu, draga mea, cât de frumoasă ești!* a exclamat el, și *patul nostru e verde. Rotundă-i coapsa ta, ca un colan, de meșter iscusit lucrat. Sânul tău e o cupă rotunjită, pururea de vin tămâios plină. Trupul tău e snop de grâu, încins frumos cu crini de câmp. A întins o mână și a atins-o delicat Cei doi sâni ai tăi par doi pui de căprioară, par doi pui gemeni ai unei gazele.*²⁴

– Serios?

– Așa scrie în Biblie, a asigurat-o el cu gravitate. Așa trebuie să fie, nu?

– Mai spune-mi ceva despre coapsele mele, a zis ea, însă înainte de a apuca, Roger a văzut o siluetă mărunță care ieșea în fugă din pădure, grăbindu-se spre ei. Aidan, acum fără pești, și gâfâind.

– Doamna Ogil... vie spune... veniți acum! a spus el pe nerăsuflăte.

A gâfâit puțin, revenindu-și treptat pentru a transmite restul mesajului.

Copila... Îi e rău și vor s-o boteze dacă va muri.

Roger s-a atins cu mâna la celălalt buzunar; *Cartea Credinței Comune*, pe care o primise la Charlotte, atârna liniștitor.

– Poți? a întrebat Brianna, privindu-l îngrijorată. Catolicii... adică un laic poate boteza pe cineva, dacă e o urgență.

– Da, în cazul ăsta, da, a spus el cu mai mult suflu.

S-a uitat la Brianna, care era mânjită de funingine și pământ și avea rochia duhnind rău a fum și lut ars, nu mirosind a ulei sfințit și aloe.

– Vrei să vii și tu?

Ținea foarte mult ca ea să spună da.

– N-aș vrea să scap o asemenea ocazie, l-a asigurat ea și a lepădat broboada murdară, apoi și-a scuturat părul, care a fluturat sclipitor în vânt ca un drapel.

Era primul copil al familiei Ogilvie, o fetiță minusculă pe care Brianna, care avea experiență ca mamă, a diagnosticat-o ca având colici cumplite, dar în rest era sănătoasă. Părinții, înspăimântător de tineri – păreau să aibă în jur de cincisprezece ani –, s-au arătat patetic de recunoscători pentru tot: pentru cuvintele liniștitoare și sfaturile primite, pentru promisiunea că vor fi vizitați de Claire (pentru că ei erau îngroziți la gândul de a apela la ajutorul soției stăpânului lor, fără a mai vorbi de poveștile pe care auziseră despre ea), pentru medicamente și hrană și, mai presus de toate, pentru că Roger venise să le boteze copilul.

Pentru faptul că un pastor adevărat – fiindcă nu puteau fi convinși altfel – venise în pustietate și acceptase să aducă binecuvântarea Domnului asupra copilului lor, cei doi se simțeau copleșiți de un asemenea noroc. Roger și

Brianna au rămas o vreme acolo și au plecat când soarele începuse să coboare, înseninați de plăcerea de a face un bine.

– Sărmanii! a spus Brianna, a cărei voce tremura, pe jumătate din compătimire, pe jumătate amuzată.

– Sărmanii de ei! a aprobat-o Roger, împărtășind sentimentele ei.

Botezul decursese frumos; copila, cu fața violacee, care până atunci plânsese cu urlete, a tăcut când Roger a turnat apă pe capul ei chel și a invocat ocrotirea cerului pentru sufletul ei. A simțit cea mai mare bucurie și o imensă recunoștință umilă că i se îngăduise să officieze ceremonia. Însă mai era un lucru, iar simțămintele lui erau încă împărțite între mândrie jenată și groază profundă.

– Numele ei... a zis Brianna și s-a oprit, clătinând din cap.

– Am *încercat*, doar îmi ești martoră. Am spus Elizabeth. Mairi. Poate Elspeth. M-ai auzit!

– Ei, asta-i cum! a exclamat ea și vocea i-a tremurat. Cred că Rogerina ar fi un nume *perfect*.

Apoi și-a pierdut controlul, s-a așezat pe iarbă și a râs în hohote.

– Of, Doamne, sărmana fetiță! a comentat el, străduindu-se în zadar să nu râdă. Am auzit de Thomasina și chiar de Jamesina, dar... o, Doamne!

– Poate-i vor spune Ina, pe scurt, a sugerat Brianna, fornăind și ștergându-și fața cu șorțul. Ori îl pot rosti invers, Aniregor, și-i vor spune Annie.

– Vai, m-ai liniștit! a replicat sec Roger, apoi s-a aplecat s-o ajute să se ridice în picioare.

Ea s-a rezemat de el și l-a îmbrățișat, încă vibrând de hohotele reținute de râs. Brianna mirosea a portocală și a foc, iar lumina soarelui care apunea i se unduia în păr. În cele din urmă, s-a oprit și a ridicat capul de pe umărul lui.

– *Eu a iubitului meu sunt și el este al meu*²⁵, a zis ea și l-a sărutat. Te-ai descurcat bine, domnule reverend. Să mergem acasă!

Cântarea cântărilor, 7: 2, 3 (n. tr.).

Cântarea cântărilor, 7: 2, 3 (n. tr.).